

Diplomatarium Hornumense

Tingsvidner, breve og andre dokumenter

fra

Hornum herredsting,

Nibe og Nørholm birketing

1216-1636

Del 2

1582-1636

Ole Færch

Aalborg 2004

Diplomatarium Hornumense
Tingsvidner, breve og andre dokumenter
fra
Hornum herred,
Nibe og Nørholm birk
1216-1636

Bind 2 (2)
1582-1636

© Ole Færch
Forlag: Ole Færch
Tryk: Viborg Bogtryk
Trykt i 200 eksemplarer
ISBN 87-986657-3-1 (Papirudgaven)
ISBN 87-986657-5-8 (Nærværende CD-ROM)

1582 (1)

Tingsvidne om de kronens tjenere i Hornum herred, som har ydet landgilde til Hald slot i 3 år.

ÆA II, s. 295, Register på Viborg Stifts Breve, Hornomherrit. K30.

[Item] tings vinde paa thii thener som haffuer [ytt landgi]lde tiill Hald y iij ar. Datum dxxxij man[dag ne]st for sti Nicolaj dag.

1582 (2)

Et Tingsvidne om mark Skel mellem Torup og Restrup Mark, 1582.

NLA, Aalborg bisp, C1-1, Fortegn. på ældre gavebreve, fas. 2, nr. 16.

1582 (3)

I sag 18.8.1585 mellem Oluf Brochenhus til Sebberkloster og lensmand Oluf Lunge på Aalborghus ang. et bundgarn mellem Valsted og Lundbæk fremlægges kong Chr. II's forbud mod brug af pulsvåd, ruser, bund- og sildegarn med mindre masker, end gode købmandsvarer tilsiger.

It Høyloulig Ihoukomelsis Koning Christian thenn tredies Breff wnder sin Datum Mdxxxvij, formelinds att hanns Maij.t haffde fuldburdit och stadfest It Anndit hans maij.t breff huorledis att hans Maij.t Er tiill wdennd wordenn, huorledes att menige fiskere, som fiskerij brugte wdj Limfiorden fordreffuer menige fiskerij medt puls woder, Ruser och bundgarn och gjør same garn som the med fiske saa smaa maske, att de wptage denn smaa siildt medt den store Mennige Mand tiill skade och forderffuelse. Thj biude wij Alle Ihuer the helst bu were kandt, her epth. att bruge nogenn Pulswoder Ruser eller bundgr.n wdj Limfiorden, och icke att bruge nogin silde garnn Medt minndre maske, Ennd som got Kiøbmandts gots Kand medt fanngis. Samledis biude wij Alle och huer fordielle att sette nogin garn wdj rette Førstraag, fordristend nogen t(her) Emod disse forne Articler Att gjøre Tha skall wore fogder haffe disse fuldt mact, at Annamme paa wores wegne huis the haffr medt at fare och skall straffis ther ept., som ofuer ennn wor breff och buodt icke holde will, medt miere same stadfestilse och Kon. Mats. medt før.

1582 (4)

I sag 18.8.1585 mellem Oluf Brochenhus til Sebberkloster og lensmand Oluf Lunge på Aalborghus ang. et bundgarnsstade i Limfjorden mellem Valsted og Lundbæk fremlægges kong Frederik II's. stadfæstelse af hans fader kong Chr. II's forbud mod brug af pulsvåd, ruser, bundgarn og endvidere sildegarn med mindre maskevidde, end gode købmandsvarer til-siger.

1582 (5)

I sag 18.8.1585 mellem Oluf Brochenhus til Sebberkloster og lensmand Oluf Lunge på Aalborghus ang. et bundgarn i Limfjorden mellem Valsted og Lundbæk fremlægges et vidne af Hornum herredsting, som Bjørn Andersen (Bjørn, til Bjørnsholm) ved sin foged Hans Jensen havde fået lydende, at Niels Andersen i Klæstruplund på vegne af Bjørn Andersen i 3 påfølgende ting og Hans Jensen, slotsfoged på Aalborghus, i 4 påfølgende ting havde givet last og klage på alle de af Sebberklosters fæstere og alle andre, som satte deres garn over sejldybet, og at kronens tjenere i Bislev og Djørup klagede, at de ikke kunne betale sildegæld, da sildens opgang hindredes. Endvidere at Jens Skrædder og Anders Sørensen i Djørup vidnede, at de var på Sebberkloster og stævnedes Oluf Brochenhus til tinget.

It siunswinde som wid sin Datum wdgifft mdlxxxij, som salig Biøren Andssen tiill Huorniumherit widt sin fuldmøndige fogitt hans jenssen for-huerffuit haffr Lydends, Att niels Anderssen wdj Lunden Paa forne Biørenn Annderssens wegne wdj iij ting Epther huer Annder och hans Jenssen Slotsfogit paa Aalborghus den iiij ting och gaff Last och Klauge paa de Aff Siber Kloster, och Alle And. som haffde satt garnn offuer Segillydybet och ther medt formiente Kon: maij. Seglats och Sildsenis wpgang, och disligste gaff Kon: maij. thienere wdj bisløff, dyrup och alle Annd. fischer Last och Klauge paa, att the som forne garnn som dj haffde wdsatt aff Siber Kloster, och Ander wdj Seelatsenn och Sildsenns wpganngh skall the stande, kand de icke Affstid kome ad wdgiffue dieris Sildskylle, oc icke all formaae dieris garn att holle met nogenn kongelige lougir wide mact wdj nogenn maa-de. bestod Jens Skreder ij dyrup och Annds. Sorensen ibm. Attj war wdj Siber Kloster ij dag xiiij Dage och Louligenn steffnit oluff brochenhuss tiill huornumheritsting ij dag tiill forne Klage och winde, medt miehre same siunswinde medfør, huor for forne offue lunge miente nu som tiillforen Inngen weret att haffue giort ther medt, icke eller att haffue paa førtt forne Oluff Brochenhus nogenn trette Imodt Kon: maij. skiffte Breff Men miente sig Reth att haffue giort Epth. Slig Kongelige breffue elhr Anden Leigli-ghet.

4. marts 1582

I sag 18.12.1591 ved Hornum herredsting mellem Niels Jonsen (Viffert) til Torstedlund og kronen om afgifter af huse på kronens jord i Nibe fremlægges et brev af Nibe birketing, at Jens Jude i Busted på vegne af sin husbond, Niels Jonsen (Viffert) til Torstedlund, havde fordelt Lars Sørensen i Nibe for hovedgæld og faldsmål for en halv tønne høstsild, som er hans afgift.

Jeth dielss breff aff forne thing Wnder Datum 1582 thend 4 Martij Jenns yede i Budsted paa sinn hossbundis Wegenne haffuer for dielt Las Sørenssen i Nibe for hoffuit giæld och faldtsmaall for enn halff tønne høste sild, som er hans Skiøld.

3. april 1582

I sag 18.8.1585 mellem Oluf Brochenhus til Sebberkloster og lensmand Oluf Lunge på Aalborghus ang. et bundgarnsstade i Limfjorden mellem Valsted og Lundbæk fremlægges et brev udstedt af Christen Thybo, Albert Friis til Sebberklosters fisker, at bundgarnsstadet lå til Sebberkloster al den tid Albert Friis havde klosteret, og at der ingen trætter har været om det, før Laurids Bertelsen (Hørby, til Vesterris) nu vil forsøge at tilvende sig det.

Thisligste wdj rette laugde It Christen tybuos Obne beseglit brefff, wnder sin Datum Mdlxxxij denn iij dag aprilis wdgiffuit, som thenn tid war Albrett frisis fiskers, Lyden wdj same meninge, att forne stade Laae och war brugit tiill Siber Kloster med Andre bundgarnsstade wdj Siberlaae, alle den stund forne albret fris haffde Siber Kloster, och icke hand haffde fornomit nogin att føre noginn Klauge eller trætte før inden Laurits Bertilssen wille sig nu tillholle medt miere samme breff medt før.

10. juni 1582

I en dom af Viborg landsting 5.12.1584 mellem Niels Jonsen (Viffert) til Torstedlund og Brusgård (+ 1595) og rebsmænd om rebning af Aarestrup mark nævnes et vidne af Hornum herredsting mandag efter Hellig Trefoldigheds søndag 1582 (Trinitatis søndag, 10. juni). Se 5.12.1584.

ett tingswidne aff Horumhernitz thing aar 1582, mandagen nest efter Helligthrefoldigheds søndag vdgifvitt, formelendis rebsmend der att hafve thillstoitt oc kunnd giortt for thingsdom, att de waare paa Orestrup enge denn mandag nest for pintzdag, efter som thend gode mand, forne Niels Jørgensen hafde ladett dennum opkrefve efter lougen, och først att hafve

lagtt thill Jens Lauritzsens gaard y Orestrup viij faugne, Gundi Schræder iij faugne, Seufren Johansen iij faugn, Lauritz Michellsen x faugn, Hans Schrædder och Jens Jensen xvj fagne, Niels Frantzen och Seufren Lauritzs-gen xvj fagne, Jens Brock xvj faugne, Christen Vester iij faugne j aln, Powell Jull oc Seufren Christensen xvj fagne, Jens Christensen och Seufren Jensen xvj faugne, Niels Michelsen och Lauge Andersen xvj faugne, Seufren Søfrensen, Sven Pallesen, Lauritz Mickelsen och Niels Esbennsen xx faugne, Peder Hannsen iii faugne och j aln, efter skyld och landgiide, vnderthagett stugh, kircke iord och ser kiøb, som bør fritt at werre efter lougen, som thett winde widere bemelder. Och der hois klagett forne Christen Schrifver paa forne rebsmend, att de icke skulde hafve thillacht forne Niels Jørgensen reb efter hans thienners skyld och landgilde. Och der hois paa herritzfogedens wegne berette, att den hand vnte fyllingh paa rebsmend, waar ther ingen, som paaskud, thet samme marck icke waar om-soritt, menendis fordi fogdens wlempe der udinden icke att skulle findis.

17. juni 1582

Forleningsbrev for Jørgen Fris til Krastrup paa noget Gods, som tidligere har ligget til Sebberkloster, nemlig 2 Gaarde i Tyrestrup, 1 Gaard i Gridsted (Grydsted) og 1 Gaard og 1 Bol i Synderhollum (Sønderholm) By og Sogn i Huorum Herred, 2 Gaarde i Mellerup (Mjallerup), 1 Gaard i Vormstrup og 2 Gaarde i Vindbles i Slet Herred, 3 Gaarde i Blerre, 2 Gaarde i Ederup (Ejdrup), 1 Gaard i Hornuarup (Hvorvarp) og 1 Gaard i Søthrup i Aars Herred, 1 Gaard i Store Rørbeck og 1 Gaard i Alstrup i Gislum Herred, mod at holde 1 gerust Hest af den visse Indkomst og gøre Regnskab for den uvisse, hvoraf han selv maa beholde Fjerdeparten.

Kancelliets Brevbøger, s. 496. J. R. 3, 380.

18. juni 1582 (1)

Peder Jensen Skriver, forstander ved Aalborg Hospital lader afhjemle et sandemændstog af Hornum herred om ret markskel mellem Sørup, Fløe og Albæk marker og hede. Heri nævnes Søren Christensen i Annerup, tinghører på Hornum herredsting, der formodes at være sønnesøn af Per Sørensen i Annerup, der nævnes i tingsvidne af 10.5.1512.

B. Kornerup og V. Lorentzen, Aalborg Hospitals Historie, s. 130 og K. Værnfelt, HK 1944, s. 196.

18. juni 1582 (2)

Rettertinget, København. Borger Palle Christensen i Odense stævner Skammel Madsen, Mads Mouridsens søn, i Nørholm og medarvinger, fordi Mads Mouridsen, som hans værge i hans umyndige år har solgt noget frit jordegods på Fyn. Sagsøgte fremlagde kongebrev, der tillod ham at sælge godset. Sagsøgeren mente, at brevet var erhvervet på falsk grundlag. Sagen havde været for Nørholm birketing og derfra af birkefoged Christen Troelsen henskudt til rettertinget. Indstævnte mødte ikke, ej heller nogen med fuldmagt for ham. Rettertinget dømte, at Skammel Madsen havde tabt sagen, indtil han møder for retten. Da Bjørn Andersen (Bjørn) har det gods, Palle Christensen påtaler, i hånd og hævd, bør også han indstævnes.

Kgl. Bibl., NkS 835, 2° nr. 214. Danske Domme, bd. 8, s. 520.

21. juni 1582

Kongens forbud mod ulovligt fiskeri i Limfjorden (med henvisning til kgl. brev af 1543 om samme sag) med pulsvåd og bundgarn "den menige Mand paa Sejlads og Fiskeri til Hinder". Påtegnet af fru Anne Skade, enke efter Laurids Bertelsen Hørby, søn af Bertel Andersen Hørby i Vesterris. Hun blev efter Laurids Bertelsen Hørbys død gift med Peder Munk.

NLA, perg. saml. 2/16. Udtg. af Lundbæk gods, G139. Talrige påtegninger på bagside: Felt 1: fiskerij i Limfiorden. Kon. Mats. breff om wloglig fiiskerij wdj Limfiordtt 1582. No 90. X. 21.6.1582. Felt 2: Lest paa Skofting thend 18 dag aprillis anno 1583. Lest paa ..obiirkis tiingh then 20 dag aprilis anno 1583. Lest thill Nibe Bierche thing løffdagen som er then 20 aprilis 1583. Lest wdj Biisleff kircke wdj frue Anne til Westerris oc menige Sogne folck paa høre efther Søndagen som er then 21. Aprilis Ao. 1583. Lest paa hornum herits tiing mandag som er then xxj Aprilij 1583. Lest paa Nibe bircket. løffuerdaen som war thend j? Aar 15.. Lest paa Nibe bytings ij ?wlogste Løfferdagen som er thend ?j decembris 1594. Lest Paa nibe Birchting den 9 Augusti 1606. Lest paa Nibe birck thing løverdag thend 28 Martj Ao. 1612. Omtalt i Ark. på Lundbæk, H&K 1912-14 s. 313.

Wij Frederich thend Anden med Gudts naade Danmarkis, Norgis, Wendis och Gottis Konning, Hertug wdj Slesuig, Holsten, Stormaren och Dijtmarsken, Greffue wdj Oldenborg och Delmenhorst Giøre alle witterligt Att Efftersom Oss Eskl. Biørn Andersen wor Mand och Embitsmand paa wort Slot Olborghus haffuer for Oss et Høgboren Førstis, wor Kiere herrefaders Salig och Hoglofflige Ihukommelse breff wdgiffuit wdj thet Aar Mdxliij formellendis at were bleffuen boret, Huorledis ther mange fordrister thenom thill at sette Bundgarn och Pulsuode wdj Limfiord, thend menige Mand thill skade och emod Breffuens luidelse. Therfor strengligen

Paabudit fougghither Embismend och alle andre ther med att skulle haffue flitig thilsium Och ther som nogen befandis, som brugte eller satte Bundgarn eller Pulsuoder wdj Limfiord skulle the straffis effter Recessen, Och huilcke aff Lounsmendene sligt thilstode skulle ther med haffue forbrott theris Loue. Och ther som nogen Riddermendtsmend befand nogen som brugthe ther bundgarn eller Pulsuoder, skulle hand fuldmagt haffue att thage fran thenom garn, skiib och hues the haffuer med att have som samme Hogbemelte wor Kier herrefaders breff ther om formelder. Och wij komme wdj forfaringe, Att ther offuer icke saa Alffuorligen holdis, som sig burde Men enden skall findes en part, som sig wnderstaa forne Limfiord att brugge och sette Bundgarn Ochsaa wlovlige hindre att brugge pulsuoder thend Menige Mand bode paa Siegladts och fiskerij thill hinder och skade emod Recessen. Tha bude wij och strengligen biude alle wore fougghither Embitsmend och alle andre, Att the effther thenne dag her med haffue flitig indseende Och ther som nogen sig fordrister, som for er rørdt, att sette bundgarn wdj Limfiord menige Mand thil skade emod Recessen, Eller och paa wloulige och forbundenn hinder at brugge pulsuoder Att the straffis ther for som med bør. Saa frambt the med nogen for for ugivennom fingre och sligt tilstuder the tha icke theris Louer ther offuer wille haffue forbrudt. Ther som och nogen Riddermendtsmend befander nogen wdj Saa maade och brugge Bundgarn eller Pulsuoder skulle the her effter som thilforn wdj Hogbemelte wor herrefaders thid haffue fuldmagt at thage fran thennom garn, skiib och hues the haffuer med at fare, her med skeer wor Alffuorlige wilge och befalling. Giffuit paa worit Slot Kiøpenhaffen thend xxj dag Juni Anno Mdlxxxij. Wnder wort Signet. Frederich.

26. juni 1582

Sandemænds brev om Juelstrup præstegårds og Sørup mark. Indgår i tingsvidne af 23.8.1669 udstedt af Oluf Nielsen, herredsfoged i Hornum herred, Søren Jensen Buus i Hæsum, Niels Lauridsen Kras i Moldbjerg m.fl. til Jens Jacobsen Ruus, præst i Buderup, Gravlev og Aarestrup.

NLA, Viborg bisp, C2-202, Buderup-Aarestrup-Gravlev kald 1590-1803. Gengivet efter afskrift af tingsvidnet af 23.8.1669 i Viborg bisp, C2-101, Stiftsbogen 1690, s. 101.

Herhos i dethe indlagt et gl. Sandemands breff her af Hvornum Herrits Ting udsted 1582 den Mandag nest for Sct Johannis midsommer, 8 Mænd da hade Vondet, at Sandmænd her i Hvornum Herrit afsagde og kundgiorde deres tov, som de var lovligen tilkrevet af Peder Skriver Prior i Heliggeits Huus i Aalborg, først fore Viste de deris toug met ad Søen, Saa langt som Juulstrup marck følges med Siørup Marck, Saa til den Steen som de sadthe ved Sønner Ende af Søen, Saa op med Kieret ved den Vester Side til den, som de sadthe Vesten til Juulstrup halle, som den hefd paa liuder

som Hr Anders bar i Redthe for dem den samme dag, og saa til den Steen, som de sadthe i Enden af den Ager, Som hans hefd paaliuder, Saa fra den Steen Vester med Ryggen af en agger til en gl: anhefd, som de sadthe enn Stien, saa siden med samme anhefd, Sønder paa til en Steen Som de ved Kiendes ved begge Sider for ret marckskiæl, som de oprejste, Saa Sønder ud fra til en Steen, de sadthe ved Nør side af Juuls gade Veij, Saa Vester ad Juulsgade Veij til den Kaars Veij, som løber emellom Grafleff og Sørup, som fløe marck vedtager, Som Siørup Mend og fløe Mænd Ved Kindis tilforn for Marckskiæl, som de sadthe en Steen, Saa op med Juels gade Veij till en Stenn som de sadthe Norden til samme Veij i en liden høij, saa fram ad til en steen, som de sadthe udi fladheden norden til en anden høij, Saa fram ad heden til en anden Steen, de sadthe over den flade dæl paa en backe saa Vester til øster sex høve, som de sadthe en Stenn, Saa norden ad Heden, saa langt som Anders Maltesøns marck og Siørup Marck følges ad med redthe, som samme Sandmennds bref i sig selver med Vider indeholder i dag er lest og paaskrevet.

28. juli 1582

Margrethe Lange, enke efter Jens Kaas, får 1 gård i Hasseris.

Kronens Skøder, s. 259. Org. Mag. 514, J.R. 3, 416b.

30. juli 1582

Kong Frederik III befaler biskop Peder Thøgersen i Viborg, at meddele præsten i Nibe-Vokslev kald, at der sidst skal holdes gudstjeneste i Vokslev og først i Nibe. Fru Agnete Schenk til Pandum, som hun har i forlening, enke efter Jørgen Prip til Pandum, har anmodet om dette grundet hendes alderdom.

NLA, Udtagne breve. Udtg. af Viborg bisp, C2-180, Nibe Vokslev kald. [1]. Segl. Påskrift på bagsiden: Oss Elsk. hederlig och høglærd Mand Mannd Mester Peder Tøgerssenn Superindtendent wdj Wiborg Stift. Nr 7. 4. Huornum heridt, at tienester skal sist ske i voxløff kircke 1582. Huornum herid, Voxløff. Omtalt i Kancelliets Brevbøger, s. 527.

Frederik then anden met Gudts Naade Danmark Norgis oc Gottis Koning. Wor sijnderliig gunst tiillforen. Wiider Att Oss Elsk. Fru Agnete Schenk, Jørgenn Prips Eftherleuerske, haffur Underdanigst giffuit Oss thilkende, at hindes Sogne Prest wid Pandum haffuer thuenne Sogen, thet ene wiid naffn Woxløff Sogenn wdj huilket forne Pandum er liggendis oc thet andet Nibe sogenn, oc ephtherthi hun nu met allerdom besuergis haffuer hun Underdanigst begieridt, at same hindis Sogn prest maatte sidst gjøre prediken wdj thet Sogen hun er bouindis, Menendis the Sognemendene wdj Nibe So-

gen till gaffn wehre theris Leilighed oc thill ingen besuering at schee Skade, Huorfor wij the saa Naadigst beuilgit oc for gott Anseet haffuer. Thj bede wi edher oc begiere attj forordner thilsiger oc befaler Sognepresten wdj forne Sogenn, at hand retter sig epther her epther at giøre sidst thieneste ij forne Woxløff Sogenn. Ther mett scherr wor Wilge. Schreffuitt paa Wortt Slott Kallundborg thend xxx Julij Aar Mdlxxxij, Wnder wortt Signett. frederich. R.

8. september 1582

I sag 18.12.1591 ved Hornum herredsting mellem Niels Jonsen (Viffert) til Torstedlund og kronen om afgift af huse på kronens jord i Nibe fremlægges vidne af Nibe birketing, at 8 mænd vidnede, at de så og hørte Peder Sørensen og 6 synsmænd vurdere Anne Laurs klæder til 7 daler, som var alt hendes gods, som Niels Jonsen (Viffert) til Torstedlund modtog.

Item Jet Winde Aff forne thingh Wnder Datum 82 thend 8 September Wdgiffuit otte Mend Wondett haffuer, Adt di saa hørde p seurenssen i Niib och hanns medbrødre Segx Sionsmend Woerdierit Anne Lauers hendis Kleder thill saemoll for vij Daller, som War forne Anne Lauers hendis goedts, huilcket Winde fendis Wedn paa schreffuit vij Daller haffr ieg och boeren Niels Joenssen Egegn hannd.

17. november 1582

Niels Jonsen til Tostedlund faar i Nørrejyland, Aars Herred, Skivum S. 1 Gaard kaldet Veggergaard, 2 Fiskegaarde, 1 stykke Eng i Veggerby Mark i Hornum Hrd., som er omtrent 2 Læs og i Skivum Mark 1 Stykke Eng, som er 3 Læs, med et lille ungt Ege- og Hesselkrat i samme Mark, samt 2 Broer der paa Marken, den ene kaldet Halsmandbro, den anden Veggerbro, til hvilke Aarlig oppebæres Brokorn; desuden har Veggergaard Fædrift og Ildebrand over Aaen i Veggerby Mark; endvidere... (gods i Aars hrd.). Halsmandsbro findes endnu over Sønderup å ved Vegger.

Kronens Skøder, s. 259. Org. Mag. 516. J.R. 3, 434b. jf. 8.2.1583.

18. november 1582

Jørgen Friis til Krastrup har til magelæg begæret div. krongods og ønsker bl.a. at afgive 1 gård i Vokslev sogn og By. Kongen befaler marsk Peder Gyldenstjerne og admiral Peder Munk om at fortage besigtigelse.

Kancelliets Brevbøger, s. 575. J.T. 2, 345b.

2. december 1582

I sag 18.12.1591 ved Hornum herredsting mellem Niels Jonsen (Viffert) til Torstedlund og kronen om afgifter af huse på kronens jord i Nibe fremlægges et delsbrev af Nibe birketing, at Jens Jude i Busted på vegne af sin husbond, Niels Jonsen (Viffert) til Torstedlund, havde fordelt Chresten Glarmester og Thøger Bødker i Nibe for deres afgift på 1 tønde høstsild.

En Ennd Diels breff aff forne thing forne Aar (1582) thend 2 decembris Wdgiffuet Jenns yede blaennt Andre Adt haffuer ladett dielle Chresten glarmester ij nib for j td. høst Sild och thøger Bøcker ibij. for enn halff td. høste sield dieris Skiøld.

12. januar 1583

I sag 18.12.1591 ved Hornum herredsting mellem Niels Jonsen (Viffert) til Torstedlund og kronen om afgifter af huse på kronens jord i Nibe fremlægges et tingsvidne af Nibe birketing, at 6 mænd havde synet et hus Chresten Glarmester havde haft, og da så de, at huset var ubrugeligt.

Jet Winde aff forne thing Wnder Datum 83 thend 12 Januarij Wdgiffuitt Segx Sionsmend Adt haffue hiemplet the huss Chresten glarmester Wdi bouett Adt Were gaffen løss Och Inngen Mand gaffuen ligt førrennd the bliffuer Anderledis ferdig.

8. februar 1583

Kongen bekendtgør, at da Niels Jonsen (Viffert) til Torstedlund, lensmand på Hald, i det sidste mageskifte med kronen, da han afstod Holm i Silkeborg len m.m. for Veggergaard m.m. i Aalborghus og Dronningborg len, blev kronen skyldig en gård så god som 3 ørte korn og han derfor nu til fyldest har udlagt en gård i Nørre Snede sogn og by, Vrads herred, så har kongen til vederlag for hvad denne gård var bedre end 3 ørter korn udlagt ham kronens herlighed i en kirkegård i Sønderup sogn og by, Christen Sørensen og Søren Christensen iboer, afgift 1 ørte havre og 1 skovsvin, dog at han ikke befatter sig med landgilden, der som hidtil skal følge kirken.

RA, seddelregistratur over godser, Torstedlund nr. 117 med enkelte tilføjelser jf. originalen. Omtalt i NLA, Restrup gods, G141-1, Designation på adkomstbreve 1763, Torstedlunds gods, nr. 63 med tekst: Kong Frederik den Andens Mageskifte Skiøde til Niels Joensøn paa Torstedlund 1: ibm og skiødet har en gaard fra Kronen ved Mageskifte, Veggergaard: 1 hvorved er Skiødt herligheden udi en Kirke Gaard i Sønderup men Landgilden at svarer til Kirken. Dato 8 Febru. 1580. Også omtales i Kronens Skøder, s. 260.

13. februar 1583

Mageskifte mellem kronen og Jørgen Friis til Krastrup, der bl.a. afgiver i Vokslev sogn og by 1 gård.

Kronens Skøder, s. 261. Org. mag. 521. J. R. 3, 465.

10. januar 1584 (1)

Befaling til Bønderne over hele Riget om fra hvert Herred at sende Herredsfogden, 4 Sandemænd og 4 andre lovfaste Danne mænd (i de Herreder, hvor der efter Loven ingen Sandemænd ere: Herredsfogden og 8 agtede Dannemænd) med Herredsseglet, hvor de have et saadant, og Fuldmagt fra menige Herredsmænd til den By, hvor Hyldingen skal finde Sted, til den fastsatte Tid for at høre, hvad der bliver foregivet om Kongens Søns Hylding, og samtykke i, hvad de andre Undersaatter gøre.

Kancelliets Brevbøger, s. 6. Sj. T. 15, 284 b.

10. januar 1584 (2)

Befaling til alle Stiftslensmænd over hele Riget om selv at møde til Hyldingen, forkynde Brevet til Adelen i Stiftet, tilskrive hver enkelt Adelsmand og sende ham Kopi af Brevet og lade Brevet til Bønderne forkynde paa alle Herredsting i deres Len.

Kancelliets Brevbøger, s. 6. Sj. T. 15, 285 b.

10. januar 1584 (3)

Til Indbyggerne i Danmark. Da Kongen trods den af ham og Rigsraadet tidligere truffne Bestemmelse om, at der aarlig skal holdes Herredag, sidste Aar formedelst Rigets Bestillinger og anden Ulejlighed ikke selv har kunnet sidde Retterting, har han bestemt i Aar at ville holde en almindelig Herredag i Otthense 27. Juni og da selv i Forening med Rigsraadet sidde Retterting. Det befales alle, der ville have Sager for og endnu ikke have udt. Stævning, at gøre dette med det første, dog maa ingen Sager indstævnes for Herredagen, som ikke i Forvejen ere paadømte paa Herredsting og Landsting eller ere Sager, som skulle paadømmes af Kongen og Rigsraadet. Sj. T. 15, 294. Orig. (til Aastrup Len).

Befaling til Stiftslensmændene Albret Friis i Riiber Stift, Jacob Seefeldt i Aarhus Stift, Niels Skram i Viiborg Stift, Fru Karen Friis i Vendelboe Stift, Hendrick Belov i Koldinghus Len, Claus Glambeck i Skander-

borg Len, Erick Løcke og Lauritz Brockenhus paa Fyen og Langeland, Lauge Beck i Sjællands Stift, Johan Thaupe i Frederichsborg og Kroneborg Len, Coruitz Viffert i Skaane, Halland og Blekinge, Hendrick Brahe paa Bornholm, Hack Ulfstand paa Laaland og Henning Giøe paa Falster om at forkynde ovenstaaende Brev paa alle Herredsting og i alle Købstæder i deres Stift. Sj. T. 15, 294b.

Befaling til Landsdommerne Jørgen Skram, Malthi Jenssen og Mouritz Stygge i Jylland, Morthen Brock i Fyen, Anders Dresselberg i Sjælland, Gregers Juel paa Langeland, Rubeck Pers paa Laaland og Falster, Axel Gyldenstiern i Skaane, Biørn Knudtzen i Sønder Halland, Coruitz Lauritzen i Nørre Halland og Peder Hanssen paa Bornholm om at forkynde ovenstaaende Brev. Udt. i Sj. T. 15, 295 b.

Kancelliets Brevbøger, s. 6.

10. januar 1584 (4)

Til Bønderne over hele Danmark. Da der endnu paahviler Riget en stor Gæld fra sidste Fejde, for hvilken en Del af Rigets Len og Gods er sat i Pant, har Rigsraadet, for at Lenene og Godset kunne blive indløste og Riget en Gang for alle komme ud af denne besværlige Gæld, bevilget Kongen en almindelig Skat af Bønderne over hele Riget (i Halland og Blekinge: halv Skat), saaledes at hver 20 jordegne Bønder skulle lægges i Læg og give 40 Dlr., hver 20 Bønder, der ikke have frit Jordegods, men have fæstet deres Gaarde og bruge Avl, 20 Dlr., overalt skal den rige hjælpe den fattige; hver Smed, Skomager, Skrædder, Murmester, Tømmermand, Kæltring og Møller, som bor paa Landet og bruger Avl, skal give 1 Dlr., og de, der ikke bruge Avl, ½ Dlr.; hver Pebersvend skal give 1 Dlr. og hver Husmand og Indeste ½ Dlr.; hver Tjenestedreng, der tjener for fuld Løn, enten han har Kornsæd eller ikke, skal give ½ Dlr. og den, der ikke tjener for fuld Løn, 1 Ortsdlr., alt beregnet i gode enkende Dlr., men hvor disse ikke kunne faas, maa der tages 2 Lod Sølv for hver Dlr.; hvor der bor flere Bønder paa én Gaard, enten det er jordegent eller Fæstegods, skal Hovedmanden skrives for hel Skat og de andre svare som Indester; de Ugedagsmænd, der bo ved Kronens Slotte, Klostre og Gaarde, skulle hver svare ½ Dlr. Kun Adelens Ugedagsmænd, der bo i samme Sogn, hvori dens Sædegaarde, hvorpaa den selv holder Avl, ligge, skulle være fri for at svare Skatten.

Lensmændene skulle særlig paase, hvor der findes Aagerkarle eller Folk, der drive stor Handel med Korn, øksne eller andet, at disse komme til at svare Skat efter deres Handel og Formue, og at ingen blive regnede for Ugedagsmænd, som ikke ere det. Skriverne skulle ingen Penge have for at skrive Skatten. Skatten skal være ude inden St. Bartholomei Dag [24. Aug.]. Sj. T. 15, 296.

Befaling til Lensmændene over hele Danmark om at forkynde ovenstaaende Brev, selv personlig lade Skatten skrive, saaledes at den rige

kommer til at hjælpe den fattige, paase, at alt kommer til at gaa retfærdigt til, og sende Skatten, ledsaget af klare Mandtalsregistre, til Rentemesteren senest til St. Bartholomei Dag.

Kancelliets Brevbøger, s. 6. Sj. T. 15, 298.

4. marts 1584

Gejstlighedens fuldmagt til at underskrive hyldning af kong Chr. IV.

RA, Kongehusets og rigets arkiv, B2, Hyldninger, Gejstligheden fuldmagt 1584, 40-41. [5] segl. 1. Chr. Libbert, præst i Nørholm. 2. Chr. Pedersen præst i Ellidshøj, 3. Niels Eskesen, præst i Ø. Hornum, 4. Peder Mouritsen præst i Sønderup, 5. Anders Nielsen præst i Juelstrup.

Wij epherne Christen Liibbert, Sogneprest til Nørholm Kircke, Chresten pssen Sogneprest till Ellijthøff och Suenstrup Kircke, Niels Eskissen Sogneprest till Huornum Kircke, Peder moritssen Sogneprest till Søndrup oc Suldrup Kircke och Anders Nielssen, prest j Juelstrup, metthiener wdj guds ordt til Ordestrup, Budderup och graffløff Kircker gjør alle witttherligt met thette wort obne breff, att efftherthj Kong. Mats. wor nadhes herris breff er oss tilhende komen liudende om hans Mats. høgborne herre Søns Hertug Christians hyldning wdj wiiborig att skulle ske then 15 dag Juni oc forne dag schale ther møde prousten och ij prester aff herredet ugil met fuldmagtt aff alle prester i same Hrit. paa theris wegne ythermere att forfare, huis same tiidt om høgborne Kong Mats. herre Søns hyldning bliffuer forgiffuit ther wdinden at gjøre oc samtøcke huis andre Kong. Mats. wndersotter for gott ansuand oc giørend worde. Tha haffuer wij fuldmagtt giffuit oc nu met thette wort obne breff och och Segell fuldmyndige gjør Hederliig och wellerdt mandt her Anders giedt j Kircketorp, Sogneprest til Weggerby och byrstedt Sogne och proust j Huornum herrit, her Jacob Jensen Sogne till Sønderholm oc freiløff Kircker och her Jacob Søffrenssen i Dalsgaardt Sogneprest till woxløff Kircke och Nibe Capelle at gjøre oc samtøcke huis ther till forbemelt Kong Mats. høgborne Herres Søns hyldning bliffuer forgiffuit liige so wij sielff personlig tilstede war oc so andre Kong Mats wndersotth Same tiidt for got befind oc oc giørendes worder. Tiill ythermer wtnisbyrdt trøcker wij wore indsegler her wnder for. Datum Huornum then 4. Dag martij. Ao. 1584.

1. Chr. Libbert
i Nørholm

2. Chresten Pedersen
i Ellidshøj

3. Niels Eskesen
i Ø. Hornum

4. Peder Mouritsen
i Sønderup

5. Anders Nielsen
i Juelstrup

9. maj 1584

I sag 18.12.1591 ved Hornum herredsting mellem Niels Jonsen (Vif-fert) til Torstedlund og kronen om afgifter af huse på kronens jord i Nibe fremlægges et vidne af Nibe birketing, at 6 mænd havde synet et hus, Chresten Nielsen havde haft, og da så de at huset var ryddeligt og rengjort.

Item Jett Winde Aff forne thing Aar 1584 thend 9 maiij Segx Sions Mend Adt haffue hiemplet, Som Di War thagenn her aff forne thingh thill Sion thill the huss, som Chresten Nielssen ij Bouffet thaa haffuer Di Siett det husset er Rødeligt och Rennt giort.

11. maj 1584

Til Malthi Jenssen, Landsdommer i Jylland, og Ofue Lunge paa Olborghus. Da Loduig Munck til Nørlund har bevilget Kronen 1 Gaard i Thudued, 1 Gaard i Vorck og 1 Bol i Stubdrup i Jerløf Herred i Koldinghus Len til Mageskifte for i Gaard 1 Gulbeck og 1 Gaard i Elidtzhof i Huornum Herred og Kronens Rettighed af 2 jordegne Bøndergaarde i Aars Herred, den ene i Stausgaard og den anden i Rafuenkiold, skulle de med det første besigte begge Parters Gods, regne Ejendommen i det jordegne Gods med ved Ligningen og indsende Besigtelsen.

Kancelliets Brevbøger, s. 79 J. T. 2, 482.

14. maj 1584

Til Jacob Seefeld og Ofue Lunge. Da Niels Skram har begæret i Gaard og Kronens Rettighed i 1 jordegne Gaard i Borup i Ringtz Hrd i Mageskifte for i Gaard i Synderup og i Gaard i Holmagger i Huornum Hrd og, hvis dette Gods ikke er saa godt som Kronens, tillige hans Part i en Gaard i Thøresse i Fyen, skulle de med det første besigte Godset i Jylland og, naar de faa Besigtelsen over Godset i Fyen, ligne begge Parters Gods, regne den jordegne Bønderejendom med ved Ligningen og indsende Besigtelsen.

Kancelliets Brevbøger, s. 79J. T. 2, 484 b.

1. juni 1584

Bøndernes fuldmagt til at underskrive hyldningen af kong Chr. IV.

RA, Kongehusets og rigets arkiv, B2, Hyldninger, Almuens fuldmagt 1584, 38-16. [4] Segl. 1. Niels Smed i Ersted. 2. Niels Grøst i Gravlev. 3. Niels i Svenstrup. 4. Jens (?Jacob) Skriver.

Niels Smed i Ersted, den tid sad i dommers sted på Hornum herreds ting, Niels Grøst i Gravlev, Niels i Svenstrup, en Jens Skriver gjør vitterligt, at var efter guds byrd 1584 mandagen, som er den 1. dag juni paa forne ting med skriff. Jens Christensen i Svenstrup, Hr. fogit udi forne herredsting, som lovlig æsked og fick et fuldt stokke nævn af 24 trofaste danne-mænd som er Knud Christensen i Estrup, Niels Knudsen i Hersum, .. i Bunderup, Poul Jepsen i Hæsum, Jens Mogensen ibid, Las Michelsen i Grydsted, Niels Jensen i Svenstrup, Christen Nielsen i Woxløff, Simon Jepsen i Lunden, Jens Jørgensen i Estrup, Las Jensen, Jost Nielsen ibid, Las Jensen i Moldbjerg, Jacob Michelsen ibid., Las Michelsen i Støvring, Jacob Lauridsen i Lyngsø, Jens Thomsen i Tostrup, Christen Michelsen i Guld-bæk, Jep Nielsen i Fløe, Niels Jepsen i Drastrup, Jens Buus ibid., Mads Tamisen i Kallstrup, Niels Jørgensen i Dodensig, Jens ... Væver i Veggerby, Vogn Jepsen ibid., Christen Thomsen i Byrsted.

1. Niels Smed
i Ersted

2 Niels Grøst
i Gravlev

3. Niels
i Svenstrup

4. Jens Skriver

10. juni 1584

Aabent Brev, hvorved det strengelig forbydes at paaføre Fru Agnethe Skienck, Jørgen Preps Enke, Trætte paa det Gods, hun hidtil har haft i rolig Hævd og Besiddelse, baade Krongods og Arvegods, da hun har berettet, at Pandumgaard, som hun har i Forlening af Kronen, nylig er brændt ved en om Natten opstaaet Vaadeild, ved hvilken Lejlighed næsten alt hendes Gods, deriblandt alle hendes Breve, ere brændte.

Kancelliets Brevbøger, s. 98. J. R. 3, 661b.

15. juni 1584

Til Ofue Lunge og Predbiørn Gyldenstiern. Da Christoffer Michelsen til Lundbeck har begæret 2 Gaarde og 3 Bol i Bislef By og Sogn, 2 Gaarde i Tyrestrup, Herligheden af en Kirkegaard, kaldet Ilssiø, Herligheden af 1 Kirkegaard i Diørdrup og 3 Bol smstds. til Mageskifte for 3 Gaarde og 1 Bol i Lundbye By og Sogn i Olborghus Len, 1 Gaard og 1 Bol i

Gjelstrup i Voxlef Sogn i Huornum Herred, skulle de snarest foretage Besigtelsen og indsende den.

Kancelliets Brevbøger, s. 101, J. T. 2, 503.

2. juli 1584

Rettertinget, Nyborg. Enevold Kruse til Vingegaard stævner stedfaderen Christen Prip til Øland (Harring s., Hassing h.) for noget mødrende gods i Lyngby i Gjern h. I sagen omtales et vidne af Hornum herreds ting 1.6.1584, at da Christen Prip kom hjem fra Tyskland og besøgte sin mor Agnethe Schenk til Pandum, enke efter Jørgen Prip, da havde moderen lagt ud for ham og betalt for to gårde i Lyngby før Christen Prip og Dorte Vestenie blev forlovede. Enevold (I) Kruse var søn af Enevold (II) Kruse til Vingegaard, ~ 1. Anne Prip, Christen Prips søster ~ 2. Dorte Lauridsdr. Vestenie, som var mor til Enevold (II) Kruse.

RA, Herredagsdombog nr. XI (1582-84), fol. 78r. Findes yderligere i 5 håndskrifter. Danske Domme, bd. 4, s. 88.

22. september 1584

Mageskifte mellem Kronen og Christoffer Mickelsen (Tornekrannds) til Lundbæk, der faar i Bislev Sogn og By 1 Gaard og 3 Bol og Kronens Herlighed i 1 Kirkegard, i Ilsø Kronens Herlighed i 1 Kirkebol, i Djørup Kronens Herlighed i 1 Kirkegaard og 1 Kirkebol, 5 Bol og de Gadehuse, der er bygget på førnævnte Gaardes Grund, i Tyrrestrup 2 Gaarde, 1 stykke Eng i Hornum Mark, som altid har hørt til de 2 Gaarde og et øde stykke Jord, som kaldes Skjoldal, som også bruges til de 2 Gaarde og hvorpå den ene Gaard tidligere har stået. Han afgiver bl.a. i Vokslev Sogn i Gjelstrup By 2 gårde og 1 Bol.

Kronens Skøder, s. 284. Orig. mag. 555, J.R. 3, 687b.

5. december 1584

Viborg landsting. Niels Jonsen Viffert til Torstedlund og Brusgård (+ 1595) stævnes for ulovligt at have ladet Aarestrup mark rebe. Endvidere stævnes de 12 rebsmænd ved Christen Michelsen i Guldbæk i Ø. Hornum sogn og Jens Madsen i Holmager i Bislev sogn samt herredsfogeden i Hornum herred, Jens Christensen. Endelig var Jens Jude i Busted stævnet at møde på landstinget med rebsbrevet. Niels Jonsen Viffert fremlægger et tingsvidne af Hornum herredsting dateret Hellig Trefoldigheds søndag

1582 (Trinitatis søndag, 10. juni). I sagen nævnes 21 navngivne gårdmænd i Aarestrup. Landstinget underkender rebningen, da sandemænd ikke først havde gjort deres tog ang. markskel således, at rebsmændene kunne vide, hvor de skulle begynde og ende. Jens Christensen, der havde udmeldt rebsmændene, var fri for ansvar, da det ikke for ham havde været oplyst, at sandemænd ikke havde gjort markskel. Se også 10.6.1582.

Kgl. Bib., GkS 1134, 2° nr. 247. Danske Domme, bd. 4, s. 93.

Dom att ingen jord, som ligger y nogen marcke, bør att rebis, uden marcken thilforn waar omsoritt.

Jørgen Skram thill Thielle, Malte Jensen thill Hollumgord, landzdommer y Nøriuttland, och Gundi Schrifver, landzthinghører ibidem, gjør witterligtt, att aar efter Gudtz byrd 1584, løfverdagen som en thend 5. decemb:, paa Viborgs landzthing waar skickett erlig och welbyrdig mand Predbiørn Gyldenstiern thill Vosborge, høfvitsmand paa Aastrup, paa thend ene och hafde hid y rette stefnitt e[rlig] och v[elbyrdig] Niells Jørginsen thill Thorstedlund paa den anden siide for hvis sandemendz brefve, hand skulde hafve at Orestrup march alle fire wegne thill marckemode formedelst sandemendt skulle weritt omsoritt.

Disligeste haffde och hid stefnit forne Niels Jørgensen, for hand skulde hafve laditt rebe Orestrup enge, ligvell marcken icke skulde weritt omsonitt.

Vdi lige maade hafde hid kalditt Christen Michelsen y Guldbeck, Jens Matzen y Holmagher och theris mettbrødre xij rebsmend, for de samme enghe rebtt hafver wlouglig, som hand mente, och att samme rebning burde machtløs att werre.

Disligeste hafde hid steffnitt Jens Christensen y Svenstrup, herritzfogitt y Horumherritt, for hand stedde følling paa rebs mend samme enghe at rebe, ligvell marcken icke wor omsoritt, mennendis hannum der mett wrett att hafve giortt och bunde feldt att werre.

Fremdelis hafde hid kalditt Jens Jude y Bustedt mett rebs brevitt.

Saa møtte erlig och fornumstig svend Christen Schrifver, thienendis forne Niels Jørgensen, paa forne Niels Jørgensens rebsmendz och fogdens wegne och fremlagde ett tingswidne aff Horumhernitz thing aar 1582, mandagen nest efter Helligthrefoldigheds søndag vdgifvitt: Se 10.6.1582.

Och der hois klagett forne Christen Schrifver paa forne rebsmend, att de icke skulde hafve thillacht forne Niels Jørgensen reb efter hans thienners skyld och landgilde. Och der hois paa herritzfogedens wegne berette, att den hand vnte fyllingh paa rebsmend, waar ther ingen, som paaskud, thet samme marck icke waar omsoritt, menendis fordi fogdens wlempe der udinden icke att skulle findis.

Mett flere ord och tale dennum der om imellum waar. Tha efter thilltale, giensvar och sagsens leylighedt, saa och efterdi icke beuisis samme Orestrup marck formedelst sandemend alle fire wegne thill marcke mode att werre omsoridt, att forne rebs mend kunde hafve vist, huor de dens reb

kunde begynde, finere och ende, tha finde wy efter saadan leylighed och de domme thilforn y sli sager er udgangne samme enghreben machtløs att werre; och efterdi thett icke wor for herritzfogden paaskutt eller omtalit samme marck icke att hafve werritt omsoritt, ey heller nogenn att hafve forbudett hannum derfor at stede følling paa rebsmænd, da wide vy efter slig leylighedt icke hans ulempe ther udi att verre. In cuius rej &c.

3. marts 1585

Mageskifte mellem Kronen og Lodvig Munk til Nørlund, der får i Hornum S., Guldbæk By 1 Gaard og Kronens Rettighed i 1 Gaard i Gravlev sogn i Borup (Baardup) med ret til at tilforhandle sig Ejendomsretten.

Kronens Skøder, s. 288. Orig. mag. 566. Original (Kongens genbrev) i RA, Top. samling på pergament, Nørlund nr. 1. J.R. 4, 13b.

9. marts 1585

Aabent Brev, at Ofue Lunge, Embedsmand paa Olborghus, og Kongens Salter i Nibe, Anders Nilausen, der skulle salte en Del Sild til Slottenes og Orlogsskibenes Behov, skulle have Eneret paa at købe Sild fra Mandag Aften til Tirsdag Aften og fra Torsdag Aften til Fredag Aften; Sildene skulle betales efter gammel Sædvane og med rede Penge. Lensmanden skal paase, at alle Nedkarle, Bundgarnskarle og Vodkarle tilbyde Salteren alle de Fisk, de fange i ovennævnte Tid, og ikke, som de tidligere have gjort, holde sig af Vejen med dem, og skal have Magt til at straffe alle, der forse sig herimod. Det forbydes alle andre at købe Sild paa disse Dage under Forbødelse af Sildene og tilbørlig Straf.

Kancelliets Brevbøger, s. 259, J. R.4, 19.

14. april 1585

Mageskifte mellem kronen og Niels Skram til Urup, der afgiver i Bislev sogn i Holmager 1 gård, i Sønderup sogn og by 1 gård.

Kronens Skøder, s. 289. Org. Mag. 568. J.R. 4, 27.

26. april 1585

I sag 18.8.1585 mellem Oluf Brochenhus til Sebberkloster og lensmand Oluf Lunge på Aalborghus ang. et bundgarnsstade i Limfjorden mel-

lem Valsted og Lundbæk fremlægges et vidne af Hornum herredsting, at 8 synsmænd havde afhjemlet et syn, de var taget til om 2 bundgarn ovenfor Vestrup (Vesterris?) i Lundbæk dyb, og da fandt de et og en ruse, der stod i sejlrenden og hindrede fiskens opgang.

It siunsuidne aff Huornum hertitsting wed sin Datum Mdlxxxv den xxvi dag Aprilis wdgiffuit formelendis Otte siuns mendt att haffue hiemlit for tingdom, at de war tagen till Siun tiill tuende bundgarn ware offuen for westerrup ij Lundbech dyb, denn Ene garnn, som staar yderst, the stander wdj Segillydybit ij fiskens wpgang och niedergang. Disligste fandt the It bundgarn och It Ruse tuert offuer fran forne tuende bundgarend Lenkenn stander och wdj Segeldybit ij fiskens wpgang och niedergangh menige mand tiill skade som fisker offuen och nedden for och Emod Kon: majj. breff, som forne Christoffer michelssen lodt lese for denom paa Aastederne.

4. juni 1585

I en 18.8.1585 sag mellem Oluf Brochenhus til Sebberkloster og lensmand Oluf Lunge på Aalborghus ang. et bundgarnsstade i Limfjorden mellem Valsted og Lundbæk fremlægges 24 mænds brev, at det bundgarnsstade Ove Lunge havde ladet optage, altid havde været brugt af klosteret.

Disligste xxiiij mendts breff och Segill weed sin Dat.m Mdlxxxv den iiij dag Junij wdgiffuit Lyden, att thet bundgarnn, som Erllig och welbyrdig Mand Offue Lunge till Aadin, høffuitsmand Paa Aalborghus haffde ladit Optage for Oluff Brochenhuss tiill Sibber grdt. haffde weritt Brugdt ij framfarene Lenismendts theris tiidt for Closters egen garnstader wlast och wkierdt med miere same breff wduist formelder, och miente the ther for forne Oluff Brochenhuss huerkenn Offue Lunge paa forbemelte Kon. Mayst. wegne Eller nogen Anden Eiere, att haffue nogin Rettighet tiill forne garnn Eller garnn stader, Eller nogenn den fiskerij, som ligger Emellom Sebersundtt och nibe holm wdj Sibber Laae Epth. Kon: majj. skiffte breff lydendis. Och epth. som hand ther nu med forne Albrech frisis breff, att thet haffde fulldt hanom denn tiidt handt haffde wdaff Kon: majj. wdj forlening. beuiste Disligste Andre fremfarene Lenismendts theris tidt førind the hanom wdaff Kon: majj. bleff tiillskyftet.

14. juni 1585

Peder Skrifer i Aalborg Helligåndshus fik tingsvidne på Hornum herreds ting ang. markskel mellem Sørup og Hæsum. Synsmændene mente, at Hæsumboerne dette år havde bjerget meget ”ildingsbrand” (ildebrændsel) i Sørup hede, både lyng og tørv.

RA, *Byarkiver på papir, Aalborg Helligåndskloster*. [12] segl i 2 rækker, mørkegrønt lak, meget ødelagte. 1. Jens Christensen i Svenstrup, herredsfoged. 2. Niels Knudsen i Hæsum. 3. Poul Jensen i Hæsum. Påtegninger: 4. No 45 Peder Scriver, Prior, Tingsvidne om marckscele i Siørup Jord, Dat 1585. Lest paa marcken for sandmend før thj gjorde thoff thendt 2. Julij 93. Lest paa Huornum herritsting denn 15. Julij 1633. P schriffuer i Alborig xxiiij mends Winde. Lest paa hornum herritsting mandagen then 17 Julij 96. Lest paa huornum herritsting mandagen 23 Augustij Omtalt i Kr. Værnfelt. H&K 1948, s. 257.

Jens Christensen¹ i Suenstrup, herridts foegiidt thiill huornum heridts thing, Niels Knudsen² ij hersom, pouell, Jennssenn³ ibid, Jens Madtsen ibid, Jens Nielssen ij Støffring, Niels Knudtsen, Chresten Willadtsenn, Chresten Niellssen, Niels Jennssenn, Chresten Jennssenn ij Støffring, las buus oc Jacob Schriffuer gjør witterligt, Att Aar Epther gudts biurdt Mdlxxxv thenn 14 Junij paa forne thing war skickedt Erlig och forstanndiige Mandt peder schriffuer ij thenn hellig Aandts Klosther ij Aalborg lofflig Eskith Bediis oc fick iit fuld stock neffnn Aff xxiiij throfast dannemend, Som er Chresten Mechelssenn, Esper Mogennessen, Chresten Knudtsenn, Jep lauridtsenn ij Guldbek, pouell Jennssenn, Niels Knudtsen, Jens Madtsen, niels Søffrenssenn, Chresten Willadtsenn, ij hersum, Chresten Nielsen, Niels Jennssenn, Jens Nielssen, Chresten Jenssen, Jens Christennsen ij Støffring, Chresten Christensen, las Buus ij Liere, gammell peder nielsen, Niels Jennssen, Chresten nielsen, niels Christenssen, Jens nielssen, Jens lauritsenn ij Suenstrup, Esper Jennssen, Just Christensen ij Wolstrup, huilcke forne xxiiij throfast dannemend ther Alle wonnde paa theris guode throu, Sell oc rethe Sandhett, Att dj haffr Siett och forfaridt ij sionnswinde, Epther som dj er loufflig thagen thill Sionn, thaa som thennomm foruist, først thill enn sthienn, som stander wedt hiedgards Marck, Saa Op Adt Kuldall thill enn Anndenn sthienn, som sthander Vesthenn Nørgrd., Saa thill thenn stheenn, som stander Emodt Siødals Backe, Thet Kiennds dj menndt Aff hersum Nørdt paa then enne siide Och Siørup Mennd then Anndenn Siide for Ret skiell Emellom herssum och Siørup, och op Adt Siøedall thill Søernne och Søerne thill mitstrømme the Kundgiorde Och Affsagde dj for thingdom Epther som dj haffde Sionedt och thennom War foruiist Epther enn copie Aff en laugheffds liudelse, Thaa Siontis thenne Ther som thet er Ret skiell, Thaa er Ther biergidt Megidt Illings brandt ij Siørup hiede, bode lønning och Thørffue ij Aar. In cuij rej N^{ed} Sigiller oena.

1. Jens Christensen
i Svenstrup, herredsfoged

2. Niels Knudsen
i Hæsum

3. Poul Jensen
i Hæsum

28. juni 1585

I sag 23.8.1585 ved Hornum herreds ting ang. 4 enge i Øster Hasseris kær mellem hovedsmanden på Aalborghus, Ove Lunge til Odden, på kronens vegne og salig Bjørn Kaas efterleverske, fru Christense Rotfeld Nielsdatter fremlægges tingsvidne af Hornum herred.

it tings witne wdgiffuit till forne hornum herritsting wnder sin Dato 1585 thend 28 Junnij Liudends, at forne terckel Jensen paa Ko. Mats: och sin hosbonds wegne, haffde ladit steffne Chresten Michelsen i guldbeck til hornum herritsting wdj iij ting med huis Adkomst, som hand kunde sig thj engj i øster Hatseris Kier medt tilholde.

5. juli 1585 (1)

I sag 23.8.1585 ved Hornum herreds ting ang. 4 enge i Øster Hasseris kær mellem Ove Lunge til Odden, lensmand på Aalborghus, og fru Christense Rotfeld Nielsdatter fremlægges tingsvidne af Hornum herred.

it tingsvitne till hornumherritsting wdgiffuit wnder sin Dato 1585 Thend 5 Dag Jullij: wii Mend Wondit haffuer, Att the Soge och hørde paa forne ting for thennem stande Terckell Jensen Paa Ko: Mats. och Sijn hosbondts wegne och lydelig somt her i Dag for ting Dom och forbeltd Chresten michelsen i guldbeck at bruge heller beuare sig med nogenn Afftdj engj i Øster hatseris Kier wndtagen en Enng were tingnins lydelse, som er wdgangen till Olborg byting, Lydends epter en Kon: Maiests: skiffte breff som hans Naade haffde givens Erlig och Welbyrdige mandt Biørn Kois, Som thet formelder om same enne engs alline, At affen huis affgrøde som ther paa groffit er.

5. juli 1585 (2)

I sag 18.8.1585 mellem Oluf Brochenhus til Sebberkloster og lensmand Oluf Lunge på Aalborghus om et bundgarnsstade i Limfjorden mellem Valsted og Lundbæk fremlægges et vidne af Kjeld Jørgensen, daværende foged på Sebberkloster, at Anders Christensen, Poul Christensen og Anders Rasmussen i Valsted havde klaget over, at Christoffer Michelsen (Tornekrands, til Lundbæk) havde taget deres garn, og bad om hans hjælp. De lovede da ikke mere at sætte garnene sammesteds.

Thisligste It Kield Jørgennsens breff, som thenn tiidt war fogit paa Siber Kloster, om thj iij mend wdj Waldstidt wedt naffen Anders christensen, pouill christenssen och ands. Rasmussen haffr werit huos hanom och beklagit thenom for de garn, som forne Christoffer Michelsen lod optage

fra Thenom, och Loffr och sig ther huos Attj aldrig skull kome thr miere paa the Aastedernne, ther huos beder och begier, att handt wille Igien paa thenne tidt wnde thenom Igien, de skall Eij paa enn Anndenn tidt kome hanom former Hellr thj skulle Ingenn hielp haffue aff hanom, Menn at stande thier Egien fore med miere same breff medfør wed sin Datum Mdlxxx denn v dag Julj wdgiffuit.

25. juli 1585

I sag 23.8.1585 ved Hornum herreds ting ang. 4 enge i Øster Hasserris kær, mellem hovedsmanden på Aalborghus, Ove Lunge til Odden, på kronens vegne og salig Bjørn Kaas efterleverske, fru Christense Rotfeld Nielsdatter fremlægges tingsvidne af Hornum herred.

it ting vitne till Hornum herritsting, wdgiffuit ens sin Dato 1585 Thend 25 Jullij wiiij mend wondit haffer Liudens, att dj soge och hørde paa forne ting, at forne Terckell Jennsen stod for tingdom, och lod lese thuende warsel oc steffnith, Saa Lydend, Lader Erlig och welbiurdige Mandt Offue Lunge till Odden, Høffuitsmand paa Olborrighus, Giffue Erlig och Welbyrdige frue, fru Christents: Salig biørn Kosis, epterleffuerske till Kiersgaardt och hinds Laguerge warssell for Sion witner Klage och for Dom, som forbemelde Offue lunge til forne herritsting wil lade tage, Mandagen, som er thend 26 Jullij; Mandagen som er thend 2 Augustj och then 9 Augustij Med huis adkomst och breffue som hun haffuer at holde sig til dj enggj wdj Østre hatseris Kier, som hindis tienner Christen michelsen i guldbeck brugge, Om hun haffuer Nogit ther thil at Suare, och Satte forne Terckell Jensen wdj Alle Rette, om thj iij engj ick bør at følge till Kronens gaard i Hatseris, Effterdj alle skyld och Landgild staar paa same gaardt.

2. august 1585 (1)

I sag 23.8.1585 ved Hornum herreds ting ang. 4 enge i Øster Hasserris kær mellem Ove Lunge til Odden, lensmand på Aalborghus, og fru Christense Rotfeld Nielsdatter fremlægges tingsvidne af Hornum herred.

et tings witne aff hornum herrits ting i sin dato 1585 thend 2. Augusti: wiiij trofaste dannemend wondit haffuer som her epherfølger, Jens wolsen i Hatseris minds wdj lx Aar, Mats Sørensen ieh xl aar, peder Oluffsen ieh minnd i lxwj aar, Søffren Jensen ieh xxiiij aar, peder eppersen ieh lv aar, Jens pedersen ieh Mindis ij xxx aar, Tha er the thenom fuldt witerligt i guds Sandhed, At the iij støcker engj i øster Hatseris Kier, haffuer ligget til den gaard i Hatseris, som gødj Justsen iboer, som er Kronens gaardt, før nu en tid lanng Christiern michelsen i guldbeck haffuer brugt sam enggj.

2. august 1585 (2)

I sag 23.8.1585 ved Hornum herreds ting ang. 4 enge i Øster Hasseris kær mellem Ove Lunge til Odden, lensmand på Aalborghus, og fru Christense Rotfeld Nielsdatter fremlægges tingsvidne af Hornum herred.

it andit tings witne wdgangit till forne hornum herrits ting wnder same dato, 1585 thend 2 Augustij wiiij mend wondit haffuer, effther som dj waar logligt tagen Aff tingj till Sijun, till iiij engj i øster Hatseris Kier som haffuer Ligget till giødis gaard i Hatseris och er Rent Rebsdragenn Jord til same gaard, Som liger for huis Aggers enndenn There er bierget och affsom huis affgrøde som paa er gruuit. Och er ther merre md xx Aggere emellom huer engj skiffter The hiemblit thj for it fuld Sijonn.

2. august 1585 (3)

I sag 23.8.1585 ved Hornum herreds ting ang. 4 enge i Øster Hasseris kær mellem hovedsmanden på Aalborghus, Ove Lunge til Odden, på kronens vegne og salig Bjørn Kaas efterleverske, fru Christense Rotfeld Nielsdatter fremlægges tingsvidne af Hornum herred. Tingsvidnet omtales i dom af Viborg landsting 24.9.1586, se denne dato.

Ett Tingsvitne wdgangit till Hornum Herris ting wed sin Dato 1585 thendt 2 Augustj, wiiij Mend wondit haffuer, Att the soge och hørde paa forne thing for thennem stande thisse effterskrne. som er Mats Throgelsen, Jens Søfrinsen i guldbeck, Thomas Christensen i Hornum, Jens Jensen i Estrup, las pedersen ibd, som wont och kundgiorde for things Dom, At the er thennom fuldviterlig i guds Sandhed, At thend eng som ligger wdj Øster Kier som christen Michelsen wdj guldbeck nu bruger, Thend brugte hand før Biørnn Koisse skiffte ens kon: Maiist: saa wit och breet, som hand enden bruger, Huor lengj the waar, wiste dj icke, Tijsligste waant Biørn Christensen i Hatseris Att handt bode i thend gaardt, som giødj Nu iboer, som hand haffde sted aff biørnn Koiss, och ald thend stund hand bode i thendt, tha brugte Christen Michelsen ij guldbeck ald thend eng, som ligger i øster Kier, till thend gaard som hand ij bode, och icke forne Espenn brugte forne eng wndtagen it Aar, Tha brugte hand some forne eng, och Christen michelsen war met forne høit aff till Olborig byting, och thog the aff hans stack, och er thes forne fuldviterligt at forne Christen michelsen brugte same eng, bode før biørn Koiss skiffte thend gaard bort och siddenn Saa wiit och breet, som hand endnu bruger.

18. august 1585

Gode mænds dom i sag mellem Oluf Brochenhus til Sebberkloster,

der har sat et bundgarn i Limfjorden mellem Valsted og Lundbæk og Ove Lunge, lensmand på Aalborghus på kronens vegne, der har fjernet det, da det står for nær sejldybet. Der fremlægges talrige gamle kongelige stadfæstelser, åbne breve, og tingsvidner. Det er bl.a. fra Hornum og herred: Stokkenævn af 1568, at Bertel Hørby i Vesterris og andre dannemænd vidnede, at de bundgarn, Christen Michelsen (Tornekrands) til Lundbæk havde optaget, stod i sejlrenden til skade for sejlads og fiskens opgang. Stokkenævn af 1568, at Lars Thamesen i Snorup og andre dannemænd vidnede, at der aldrig havde været bundgarn mellem Nibe, Halkær og Kyø før i år. Stokkenævn af Nibe birketing 1568, at Niels Nøvling og flere dannemænd vidnede, at de i 30-60 år tilbage i tiden ikke mindedes, at der havde været bundgarn i Sebberlæe, før Laurids Bertelsen (Hørby) i Vesterris nu dette år havde et garn der. Tingsvidne 1568, at Anders Pedersen, Jens Godsmed, Christen Lauritsen og Jens Willumsen i Valsted havde lovet Christoffer Michelsen til Lundbæk, at de ville komme på tinget og forpligte sig til aldrig mere at fiske i hans fiskevand uden at have fået lov af Jørgen Navl. Synsvidne 1582, som salig Bjørn Andersen (Bjørn, Lensmand på Aalborghus) ved sin foged Hans Jensen havde fået, at Niels Andersen i Klæstruplund på Bjørn Andersens vegne i 3 ting og Hans Jensen i 1 ting havde klaget over, at tjenere under Sebberkloster satte deres garn for nær sejldybet til gene for sejladsen og fiskens opgang og sådan, at kronens tjenere i Bislev og Djørup fik fiskeriet ødelagt og ikke kunne betale sildeskyld. Christen Tyboes åbne brev af 27.4.1582, at da han var fisker under Christen Fris til Sebberkloster, lå bundgarnstadet til Sebberkloster, og der har aldrig været trætte herom før Laurids Bertelsen (Hørby i Vesterris) nu ville bemægtige sig det. Dommen lyder at bundgarnet er sat ulovligt.

NLA, BOA-1, Aalborghus len. 6. adelssegl på papiret. Påtegning på bagside: No 77. Dom om bundgarnstaar och Selages wdj Seberlaae, 79. Med nyere hånd: Af Veggerby-Bislev Præstearkiv.

Wij Epthskr. Niels Mouritsenn till thustrup, Jens Lunow till Benndstrup, Jørgen friis tiill Krastrup, Hanniball Gyllenstiern tiill Restrup, Christoffer lauritsenn tiill Reffs Och Stygge Høeg tiill wanngh Giør Alle Witherliggt, att Aar Epth gudts byrdt Mdlxxxv denn xviiij dag Augustj, war wij epther Kon: Mats. wor aller nadst herres strenge befalling forsamliith paa fiorden Imellem Walstedt och Lundbech Paa nogen trette och wenighed som sig Begaff Imellem Erlig och Welbyrdig Mand Offue Lunge tiill Aaden, Høffuitsmandt paa Aalborghus Paa then Ene, Och Erlig Och Welbyrdig Mand Oluff Brochenhuss tiill Sebergrd. paa then Annden side Om It bundgarnstade, som forne Oluff Brochenhuss hafde wdj wore fiskende ladet wdsætte, Och forne Offue Lunge paa Kon. Mats. wegne Igien Ladit optage, Och tiillholt oss Kon. Mats. wor aller Nadigste Herres strenge befalling oss att sige dennom Emellom tiill Rette Om forne Oluff Brochenhuss befindis att haffue Rettighedt sin bundgarn saa widtt Att wdsette, Eller thet befindis attuere wdsat wdj Segilldybitt, Och Emod Kongelige Almindelige

Forboudt, Och wdgangenn Mandather,

Saa Møtte forne guode menndt her for wdj dag Epther Wors steffninge, Och først berette forne Oluff Brochenhuss tiill Sebergardtt, att forne Bundgarnstade, som forne Offue Lunge haffde ladit optage, laae och brugtis tiill Sibber Kloster thenn tiidt Kon. Mats. hanom thette tiill skiffte och wdj Siber Laae, Och først wdj rette lagde Høybemeltt Kon. Mats. skiffte breff wnder sin Datum Mdlxxxj Paa Kollinghus wdgiffuitt den x dag April formelends blandt Andit hanom Attuere tiilskiff alle the garnstader och fiskerij, som findis Emellom Sebersundt och Nibbe holm wdj Siberlaae Medt friethe same skiffte breff medfør.

Tisligste wdj Rette Laugde Høylolig Huffkomends Koning Christian denn tridie stadfestelse wnder sin datum Mdxlv wdj Aalborg wdgiffuit manddagen for fastelaugenns, Lydends blandt Andit att haffue Confirmeret och stadfestidtt Om preuilegie, som fordem Konning Erik Konningh wdj Danemarch haffde wdgiffuit lydendis, att Ingenn skall Imodt Hans Klosters forstanders samtøcke bruge paa forne Closters grundt ligendis wid Sibersundtt nogenn fiskerij medt garnn eller skib wdj nogen maade endt miehre sam stadfestelse breff medtt før.

Ennden Albrett friisis obne beseglitt breff medt Egen hand wnderskreffuitt wnder Datum Mdlxxxj den xxvj Dag Septembris wdgiffuit lydendes: Kiendis Jeg Albrith friis tiill Harritskier, Høffuitsmand paa Ribberhus, Att thet bundgarnstade wdj Siberlaae paa Dybit, som Anders Rasmussen wdj Waldsted En gangh haffde satt garnn wdj forne Erlig och Welbyrdig Mandt Oluff Brochenhuss Till Sibbergaard och Laurits Bertelssen tiill Westerris nu om trethe thet fulde mig tiill Siber Kloster, Enden Jeg haffde thet wdj forlening, Och Aldrig Jeg wdj nogen maade fornam, att Nogen gaff ther paa nogen Last eller Klauge, eller wilde sig det tilholde, och haffde Jeg mit Egitt bundgarnn staaendis ij same stade, buode denn thidt Jeg bleff affskeldt medt Seber Kloster, Och tiillforeng,

Thisligste wdj rette laugde It Christen tybuos Obne beseglit breff, wnder sin Datum Mdlxxxij denn iij dag aprilis wdgiffuit, som thenn tid war Albrett frisis fiskers, Lyden wdj same meninge, att forne stade Laae och war brugit tiill Siber Kloster med Andre bundgarnstade wdj Siberlaae, alle den stund forne albret fris haffde Siber Kloster, och icke hand haffde fornomit nogin att føre noginn Klauge eller trætte, før inden Laurits Bertelssen wille sig nu tillholle medt miere samme breff medt før.

Disligste xxiiij mendts breff och Segill weed sin Datum Mdlxxxv den iiij dag Junij wdgiffuit Lyden, att thet bundgarnn, som Erllig och welbyrdig Mand Offue Lunge till Aadin, høffuitsmand Paa Aalborghus haffde ladit Optage for Oluff Brochenhuss tiill Sibber grdt. haffde weritt Brugdt ij framfarene Lennsmendts theris tiidt for Closters egen garnstader wlast och wkierdt med miere same breff wduist formelder, och miente the ther for forne Oluff Brochenhuss huerkenn Offue Lunge paa forbemelte Kon. Mayst. wegne Eller nogen Anden Eiere, att haffue nogin Rettighet tiill forne garnn Eller garnn stader, Eller nogenn den fiskerij, som ligger Emellom Sebersundtt och nibe holm wdj Sibber Laae Epth. Kon: maij. skiffte breff

lydendis Och epth. som hand ther nu med forne Albrech frisis breff, att thet haffde fulldt hanom denn tiidt handt haffde wdaff Kon: maij. wdj forlening. beuiste Disligste Andre fremfarene Lenismendts theris tidt førind the hanom wdaff Kon: maij. bleff tiillskyftet.

Møtte forne Offue Lunge och miente sigh der tiill rett att haffue Och Kon: maij. medt hans maijts. ~~Stadfestelse och haffde~~ heres faders høymellt och Loulig Ihoukomelsis stadfestilse och Breff, skulle hanom och Andre Lenismendt paa Aalborghus tilholle Segildybit, medt fiskens wpgang och neddergang, att holle frij. Och ij rette laugde It Høyloulig Ihoukomelsis Koning Christian thenn tredies Breff wnder sin Datum Mdxxxvij, formelinds att hanns Maij.t haffde fuldburdit och stadfest It Anndit hans maij.t breff huorledis, att hans Maij.t Er tiill widennd wordenn, huorledes att menige fiskere, som fiskerij brugte wdj Limfiorden fordreffuer menige fiskerij medt puls woder, Ruser och bundgarn och gjør same garn, som the med fiske saa smaa maske, att de wptage denn smaa siildt medt den store Mennige Mand tiill skade och forderffuelse. Thj biude wij Alle Ihuer the helst bu were kandt, her epth. att bruge nogenn Pulswoder Ruser eller bundgr.n wdj Limfiorden, och icke att bruge nogin silde garnn Medt minndre maske Ennd som got Kiøbmandts gots Kand medt fanngis. Samledis biude wij Alle och huer fordielle att sette nogin garn wdj rette Førstraag, fordristend nogen t(her) Emod disse forne Articler Att gjøre, Tha skall wore fogder haffe disse fuldt mact, at Annamme paa wores wegne huis the haffr medt at fare och skall straffis ther ept., som offuer ennn wor breff och buodt icke holde will, medt miere same stadfestilse och Kon. Mats. medt før.

Desligste wdj rette laugde It koning frederick denn Anden wor Aller nadst. heris och Konings stadfestilse breff Iblandt Anndit medfør wnder Datum Mdlxxxij, at hans Maij.t først fuldbiurdis och stadfester forne sin Hr. faders breff, och siden medtfører, at forne hans Maijt. skall were Komen wdj forfaring, Att the offuer icke saa aluorligen holdis som the sig buorde, menn Enden skall finde en part, som sig wedstaaer wdj forne Limfiordt, att bruge och Sette bundgarn, paa wloulige tider, att bruge Pulsuoder, den Menige mandt buode paa Seglatsen och fiskerij tiill hinder och schade Imodt Recessen, Tha bede wij och strengeligenn biude alle wore fogder, Embedtsmendt, och Alle Anndr, Att the eptther Dene Dag Her medt haffuer flittelige Indtseende, Och ther som nogen sig her Emodt fordrister, som for er rørtt Att de sette bundgarn wdj Limfiorden, menige Mandt tiill skade Imod Resessen Eller paa wloulige och forbodne tiider Att bruge Pulsuoder, Att da straffe ther for som widt bør. Saa fremmed nogen sier Igienem fingrene och slig tillsteder, the tha icke thil loon thr offuer wille haffue forbrødt medt miere same stadfestilse medfører.

Disligste It siunsuidne aff Huornum hertitsting wed sin Datum Mdlxxxv den xxvi dag Aprilis wdgiffuit formelendis Otte siuns mendt att haffue hiemllit for tingdom, at de war tagen tiill Siun tiill tuende bundgarn ware offuen for westerrup ij Lundbech dyb denn Ene garnn som staar yderst the stander wdj Segilldybit ij fiskens wpgang och niedergang. Disligste fandt the It bundgarn och It Ruse tuert offuer fran forne tuende bund-

garend Lenkenn stander och wdj Segeldybit ij fiskens wpgang och niedergangh menige mand tiil skade, som fisker offuen och nedden for och Emod Kon: maij. breff, som forne Christoffer michelssen lodt lese for denom paa Aasterderne.

Disligste tuende stockeneffn aff Huornum heritsting wdgiffuit wnder sin Datum Mdlxviij, att Bertill Hørbye ij Westerris medt Andr Dannemend wondit haffr widt tro, siell och rette Sandingen, att saa mange bundgarn som Christoffer Michelssen Tiill lundbech war med att wptage, the stod ij allmindelig frit forstrogh och Seglatsen och fiskens Nedergang och wdgangh, och Thennom Alle tiill stor formering skade och brøst som brugr Sildfiskende Emellom nibe och Halkier, och stod thj wdsatt Emod gamell Kongelige breffue och Andenn forbuodt, som hand thr ope haffr, och aldrig the war satt saadann wloulig bundgarn tiillforme, som the haffde drestet denom tiill ad wdsette, The Andit stockeneffuen las thamissen ij Snorup med Andre fliere Dannemendt wondit och Klaugit haffr, adt ther Aldrig haffr werit bundgarn wdsatt Emellom nibe, Halkier och Kye, ij nogen mandts tidt the lengst kand mindis, førind ij Aar, nogenn aff Siber Kloster thienere og Nogen Annder, haffr denom wdsatt ij frie forstrogh Emodt Kon: Maij. Breffue och forbuodt, och ij Siltsens Indgangh och wdganngh mangenn Mandt tiill brøst och skade som fisker Emellom nibe och Halkier, wndertagenn denem ?Pmuær wloulige garnn haffr wdsatt, och Beklaugit menige fiskere och Kronens thienere denom som fisker Imellem forne Aasterderne, ad skall forne garnstader were widt magt, adt stannde, da kunde de icke offuerkome thieris sild skyldt tiill Kronen, eller och huer tiill sin husbunt.

Ennd nu It stockeneffun tiill Aarsherritsting wdgiffuit wnder sin Datum Mdlxviij wdj sin meninge lige Epth. denn Andenn, att the som forne garnstader skulle were widt mact kunde Kronens thienere were eller Annder Lodts Eiger Ike offuer kome thieris sild skylde, med miere same stockeneffun med før.

Disligste It stockeneffun tagit tiill nibe bircketing wunder sin Datum Mdlxviij Niels Nøueling ij Nibe med fliere Dannemend wondit haffr, some aff thenom minds wdj xl Aar some xxx Aar, som mindre och some miere huer Epher sin alder oc minde, Tha haffr denom Aldrig mindets, at ther haffr standen nogenn bundgarn wdj Siberlaae førind nu ij thesse Aaar war tagenn En bundgarn, som Laurits Bartilssen ij Westeris haffde standends ther, Och Rade wdt fra Østerlandt Ens stackitt tiidt, och aldrig thenom minds, att forne Siberlaae haffuer werit brugtt medt Ander fiskende Ind med Nedfiskende och waide fiskende, førind nu the haffr sat bundgarn ij thette Aar the wdj forne Siberlaae, och ingenn Russer star med the ij ~~forne~~ same forne laae, som Christoffer michilssen gaff last och klauge paa her ij dag paa forne ting for de skulle were wloulig sadt medt miere Same breff medfør.

Ennd nu It tings winde aff Huornum heritsting wdgiffuit wnder sin Datum Mdlxviij, lydends viij mend wondit haffr, att the same dagh saa och hørde paa forne ting, at forne Christoffer Michelsen lod lesse It obent be-

seglt breff her for tingdom, lydends Ordt fra ordt som her epther følger: Jeg Anders Persen ij Waldstedt, Jens guodsmedt, Christen lauritsenn och Jens willumssen ibim. Giør witterligt for alle wdj thette wort obne breff, att Eptherthj Erllig och Welbyrdigh mandt Christoffer Michelsen tiill Lundbech haffr nu for Dannemendts bønns skyldt wndt och tiilladt, att wij maae faa woris garn Igien, som wij wloulig haffde wdsat som forne Christoffer Michelsen haffr wptagit, Tha Beplicter wij oss widt wor Ehre och Redlighet, att Drage sielff wdj Egen Person wden Alle hinder gienssielse nu paa Mandagh komer viij dage tiill Huornumheritsting, Der att giøre forne Christoffer Michelsen, Slige en forpligtelse, Adt wij aldrig skulle sette slig wloulig bundgarn her wdj Siberlaae wden saa Er Adt war husbundts Erllig och welbyrdig Mand Jørgenn Naffuell, Eller hans fogit kand thenom the frij same bundgarnn Louligen att maae Bruge, och huis som wij nu icke paa Mandagh otte dage, Komer tiill Huornumheritsting at giøre huis forplittingh, som for er Rørtt, Tha Beplicter wij os widt wor Ehre och Redlighedt, same bundgarn som wij nu har wdtaget wforskorne ad Indføre paa Lundbech paa Tisdag komer Otte dage, som er then 27 dag aprlis och ther som forne Christoffer michelsen lijder nogen skade Kost Eller thering for den sagh Som hand kand medt rette tiill Regne, Tha Beplicter wij oss the for Adt giffue tho peningh for Enn huer the skaed hand stande, huilcke forne mendt the Alle sammen for tingsdom tiill forplictedt haffur Epther same otte mendts wund, medt miere same breff medt før.

Ennd It winde tiill Huornumheritsting wdgiffuit wnder sin Datum Mdlxxij otte mendt wondit haffr, att sex sions mendt tagen aff tingie, tiill Bredning sønden wid Sibersundtt Ath grandskie och forfarit thj Ad the stander nogen Ruser ij Segildybit och Sildsens Inndgang och then menige mandt tiill skade som haffr fiskende ther huos, med miere som same sionswinde medfør.

Thisligste It Kield Jørgennsens breff, som thenn tiidt war fogit paa Siber Kloster, om thj iij mend wdj Waldstidt wedt naffen Anders christensen, pouill christensen och ands. Rasmussen haffr werit huos hanom och beklagit thenom for de garn, som forne Christoffer Michelsen lod optage fra Thenom, och Loffr och sig ther huos Attj aldrig skull kome thr miere paa the Aastederne, ther huos beder och begier, att handt wille Igien paa thenne tiidt wnde thenom Igien, de skall Eij paa enn Anndenn tiidt kome hanom former Hellr thj skulle Ingenn hielp haffue aff hanom, Menn at stande thier Egien fore med miere same breff medfør wed sin Datum Mdlxxx denn v dag Julj wdgiffuit.

Enden It siunswinde som wid sin Datum wdgiffit mdlxxxij, som salig Biøren Andssen tiill Huornumherit widt sin fuldmøndige fogitt hans jensen forhuerffuit haffr Lydends, Att niels Anderssen wdj Lunden Paa forne Biørenn Annderssens wegne wdj iij ting Epther huer Annder och hans Jenssen Slotsfogit paa Aalborghus den iiij ting och gaff Last och Klauge paa de Aff Siber Kloster, och Alle And. som haffde satt garnn offuer Segillybet och ther medt formiente Kon: maij. Seglats och Sildsenis wpgang, och disligste gaff Kon: maij. thienere wdj bisløff, dyrup och alle Annd. fi-

scher Last och Klauge paa att the som forne garnn, som dj haffde wdsatt aff Siber Kloster, och Ander wdj Seelatsenn och Sildsenns wpganngh skall the stande, kand de icke Affstid kome ad wdgiffue dieris Sildskylle, oc icke all formaae dieris garn att holle met nogenn kongelige lougir wide mact wdj nogenn maade. bestod Jens Skreder ij dyrup och Annds. Sorensen ibm. Attj war wdj Siber Kloster ij dag xiiij Dage och Louligenn steffnit oluff brochenhuss tiill huornumheritsting ij dag tiill forne Klage och winde, medt miehre same siunswinde medfør, huor for forne offue lunge miente nu som tiillforen Inngen weret att haffue giort ther medt, icke eller att haffue paa førtt forne Oluff Brochenhus nogenn trette Imodt Kon: majj. skiffte Breff Men miente sig Reth att haffue giort Epth. Slig Kongelige breffue elhr Anden Leiglighet,

Saa møtte och Erllig och Welbyrdig mandt niells michelssen tiill Kye, Christoffer michelsen til lundbech och Axell Rosenkranns tiill Halkier medt nogre aff dieris och aff Annder guode mendts bønder och thiener, som haffde dieris fiskerij offuen och nedin for forne stader och denom beklaugit adt Emodtt Kongelig breffue och preuilegie skulle nu garn sette offuer Segeldybitth for Sildsenns wpgangh och niedder gangh, och thieris gamill fischerij ij saa made forkrennkis Emodt alle rett och bildighet. Der tiill suarit forne Oluff brochenhuss Och Berette, Att thenn tidt Kon: majj. tiillskiffte hanom Siber Kloster, Lae forne garnsstader ther tiill, och icke hand haffde sig Anndit tilthoffuit Ennd som hand formiente sigh Annder Lennsmendt tiill forne Leen haffde haffd, och med Rette buorde ther tiill att lige Epth forne Kon: majj. skiffte breffs lydels.

Tha Epthert tiilltalle giensuar och sagenns leilighet sagde Wij ther saa paa for Rette, att epthert Kon: majj. wor aller Nadigste heris strenge befalling och tiillholler, att sige denom Emellom tiill Rette, om forne oluff brochenhuss befinds att haffue rettighet, sine bundgarn saa widt att wdsette elldir och befinds, Atuere wdsatt wdj Segildybit Emodt Almindelige Kongelig forbodt, och wdgangene Mandather, Tha finds forne garn Attuere satt sønder mihre wdj Segildybitt Ennd the gamell haffuer standit tiillforen som albreth friis haffu wdgiffuit sit breff paa Epthert som Christen tyebou denn tidt Albrett frisis fisker och Annder Dannemendt widt thieris Eedt oss foruiste och forne garnn Igienn Att settis paa thedt stade, som ther bør att stae wdj forne Siber laae, och siiden att følge forne Oluff Brochenhus Epthert hans Kongeligg Skiffte breffs lydelse. Dag och stedt som forskr. stander. Tiill windisbyrdt Trøcker wij wor Signeth her nedin for och medt Egenn hender wnder schriffuit. atum Vt Supra.

23. august 1585

Dom af Hornum herreds ting ang. 4 enge i Øster Hasseris kær mellem høvedsmanden på Aalborghus, Ove Lunge til Odden, på kronens vegne mod salig Bjørn Kaas efterleverske, fru Christense Rotfeld Nielsdatter. 4 bønder vidnede. Jacob Wollesen i Hasseris huskede 60 år tilbage, Mads

Assersen 40 år, Peder Olufsen 66 år, Søren Jensen 24 år, Peder Espersen 55 år og Jens Pedersen 30 år, at de 4 stykker eng hørte til den krongård i Hasseris, som Gjøde Jensen ibor. Esben Esbensen, som før havde boet i Gjøde Jensens gård, som han fæstede af Bjørn Kaas, vidnede, at Christen Michelsen i Guldbæk da næsten altid brugte engen. Bjørn Kaas havde taget engen fra gården, og Esben havde i stedet fået mere agerjord. Herredsfogeden, Jens Christensen i Svenstrup, dømte, at de 3 stykker eng skulle følge gården i Hasseris, medens fru Christense måtte beholde det fjerde.

Hun stævnedes straks lensmand og herredsfoged for Viborg landsting, og landstingsdommerne underkendte Jens Christensens dom, og hun beholdt hele sin eng. Se også 19.9.1586 og 24.9.1586. Nogle år senere var der igen trætte om engen, og 3.8.1618 oplystes det på Aalborg byting, at en mand i Guldbæk havde brugt engen i 40 år, men at Oluf Madsen og Peder Thomsen i Hasseris havde slået den dette år. Landstinget dømte igen, at hasserisboerne havde uret. *H&K 1954, s. 186.*

NLA, udtagne breve nr. 1231. Udtg. af Restrup gods, G141-1. Papir. 1 segl. Påskrift bagpå: No 11 fru Christents dom. dom Hasseris 3 enge ens Manden i guldbeck. Omtalt i NLA, Restrup gods, Designation på adkomstbreve 1763, nr. 11, med teksten: En Dom af Hornum herrets Ting hvorved fire stykker eng i Øster Hasseris kiær er tilkiendt én af Kronens Gaarde Ibm, som Gødi Jensøn paaboer. Dato 23. Aug: 1585.

Jens Christensen i Suenstrup, herridsfogit till Hornum herrits ting Giør weterligt, at aar epter guds biørd, Mdlxxxv Mandagen som er then 23 Augustij war paa forne ting waare skickit Erlig och Welbyrdig mand Oue lung Till Oden, Høffuitsmand paa Olborighus Hans wisse budt, Terkell Jensen, Slotsfogit paa Olborighus, paa thend ene side och haffde hidt wdj rette ladit steffune Erlig och Welbyrdige fru, frue Christents Salig Biørn Kosis epherleffuerske Paa thenn Anden sidde for iiij støcker Eng ligenids i Øster Hatseris Kier, som hinds tiener Christiern mchelsen i guldbeck bruger, som handt mienner at skulle ligge til en aff Kronens gaarde i Hatseris ens rette, och framlagde et tings witne aff hornum herrits ting i sin dato 1585 thend 2. Augusti: wiij trofaste dannemend wondit haffuer som her epherfølger, Jens wolsen i Hatseris minds wdj lx Aar, Mats Sørensen ieh xl aar, peder Oluffsen ieh minnd i lxwj aar, Søffren Jensen ieh xxiiij aar, peder eppersen ieh lv aar, Jens pedersen ieh Mindis ij xxx aar, Tha er the the nom fuldt weterligt i guds Sandhed, At the iiij støcker engj i øster Hatseris Kier, haffuer ligget til den gaard i Hatseris, som gødj Justsen iboer, som er Kronens gaardt, før nu en tid lanng Christiern michelsen i guldbeck haffuer brugt sam enggj,

Ennden framlagde it andit tings witne wdgangit till forne hornum herrits ting wnder same dato, 1585 thend 2 Augustij wiij mend wondit haffuer effther som dj waar logligt tagen Aff tingj till Sijun till iiij engj i øster Hatseris Kier, som haffuer Ligget till giødis gaard i Hatseris och er Rent Rebsdragenn Jord til same gaard, Som liger for huis Aggers enndenn There

er bierget och affsom huis affgrøde som paa er gruuit. Och er ther merre end xx Aggere emellom huer engij skiffter The hiemblit thj for it fuld Sijonn.

Item endnu it tings witne wdgiffuit till forne hornum herritsting wnder sin Dato 1585 thend 28 Junnij Liudends, at forne terckel Jensen paa Ko. Mats: och sin hosbonds wegne, haffde ladit steffne Chresten Michelsen i guldbeck til hornum herritsting wdj iij ting med huis Adkomst som hand kunde sig thj engj i øster Hatseris Kier medt tilholde. Ther till Suarit forne Chrestiern michelsen och skod paa Kon: Maiits: skiffte breff och sagde, At hans hosbond Erlich och Welbyrdige frue, fru Christents, Salig Biørn Kosis haffde thet, Och icke hand stod paa andre breffue i nogen maade, medt Mere som same tingsvitner i sig sielff om formelder.

Item endnu it tingsvitne till hornumherritsting wdgiffuit wnder sin Dato 1585 Thend 5 Dag Jullij: wii Mend Wondit haffuer, Att the Soge och hørde paa forne ting for thennem stande Terckell Jensen Paa Ko: Mats. och Sijn hosbondts wegne och lydelig somt her i Dag for ting Dom och forbeltd Chresten michelsen i guldbeck at bruge heller beuare sig med nogenn Afftdj engj i Øster hatseris Kier wndtagen en Enng were tingnins lydelse, som er wdgangen till Olborig byting, Lydends epter en Kon: Maiests: skiffte breff som hans Naade haffde givens Erlig och Welbyrdige mandt Biørn Kois, Som thet formelder om same enne engs alline, At affen huis affgrøde som ther paa groffit er,

stod Christern Michelsen till wedemaalsting Ther vitne wdgiet,

Enden it ting vitne till Hornum herritsting, wdgiffuit ens sin Dato 1585 Thend 25 Jullij wii mend wondit haffer, Liudens att dj soge och hørde paa forne ting, at forne Terckell Jennsen stod for tingdom, och lod lese thuende warsel oc steffnith, Saa Lydend, Lader Erlig och welbiurdige Mandt Offue unge till Odden, Høffuitsmand paa Olborrighus, Giffue Erlig och Welbyrdige frue, fru Christents: Salig biørn Kosis, epterleffuerske till Kiersgaardt och hinds Laguerge warssell for Sion witner Klage och for Dom, som forbemelde Offue lunge til forne herritsting wil lade tage, Mandagen, som er thend 26 Jullij; Mandagen som er thend 2 Augustj och then 9 Augustij Med huis adkomst och breffue, som hun haffuer at holde sig til dj enggj wdj Østre hatseris Kier, som hindis tienner Christen michelsen i guldbeck brugge, Om hun haffuer Nogit ther thil at Suare, och Satte forne Terckell Jensen wdj Alle Rette, om thj iij engj ick bør at følge till Kronens gaard i Hatseris, Effterdj alle skyld och Landgild staar paa same gaardt.

Saa Møtte Las Jensen i Binderup paa forbemeldte fru Christents wegne och framlagde it Kon: Maiest: woris aldmecht. herris skiffte breff lydenes ibandt andit om en gaardt ij Hatseris, som Ko. Mast: haffde skiffte ens biørn Koiss med skyld och Landgild, Vndtagend thend eng, som ligger wdj Øster Kier, som Christen michelsen i guldbeck bruger, Som er Wdgiguit paa Koldinghus Thenndt xxxj Januarij: Mdlxxx.

Tisligste framlagde Ett Tingsvitne wdgangit till Hornum Herris ting wed sin Dato 1585 thendt 2 Augustj wii Mend wondit haffuer, Att the soge

och hørde paa forne thing for thennem stande thisse effterskrne. som er Mats Throgelsen, Jens Søffrinsen i guldbeck, Thomas Christensen i Hornum, Jens Jensen i Estrup, las pedersen ibd, som wont och kundgiorde for things Dom, At the er thennom fuldviterlig i guds Sandhed, At thend eng som ligger wdj Øster Kier, som christen Michelsen wdj guldbeck nu bruger: Thend brugte hand før Biørnn Koisse skiffte ens kon: Maiist: saa wit och breet, som hand enden bruger, Huor lengj the waar, wiste dj icke, Tijsligste waant Biørn Christensen i Hatseris, Att handt bode i thend gaardt, som giødj Nu iboer, som hand haffde sted aff biørnn Koiss, och ald thend stund hand bode i thendt, tha brugte Christen Michelsen ij guldbeck ald thend eng, som ligger i øster Kier, till thend gaard som hand ij bode, och icke forne Espenn brugte forne eng wndtagen it Aar, Tha brugte hand some forne eng, och Christen michelsen war met forne høit aff till Olborig byting, och thog the aff hans stack, och er thes forne fuldviterligt, at forne Christen michelsen brugte same eng, bode før biørn Koiss skiffte thend gaard bort och siddenn Saa wiit och breet som hand endnu bruger.

Och framlagde en Landstingsdom, af wiborig landtsting, Lydends Eblant andit, at Erlig och welbyrdige Mandt Offue Lunge och Jens Biørnsen haffde beuilgit at same dom, som fogden haffde ladet fraa sig Antuorde skall hannem igien offuer Anduorde, och fogden tha skall lade same dom Indschriffue huos breffuer, som waard for hanem ij Rette Lagt, tha hand Dømt, Och satte forne Las Jensen wdj Alle Rette, om same iij Engj icke Bør at følge forbemelte frue Christens och Sallig Biørn Kosis Arffuinge.

Med Flere ord och talle thennom paa beggj sider emellom løb. Tha effter tiltall giensuar, breffuer, och beuisning, Och thendt sags Leiglighedt, Och efftherdj the breffis at were iij Enggj: och Mere end xx aggere imellom huer ennggj skiffter, Och efterdj ald skyld och Landgildt standen denn ald paa gaarde, Tha wiste wij icke andit thr om at sige for rette, End thj iij Enggj i øster Kier Bør Jo at følge Kronens gaardt ij Hatseris Effterdj, at the findds for same gaarts Rette Reb Dragenn Jord och lige wid dj ander gaard i byenn theris Enngj. Och thend eng som høgburde Kon Maiists skiffte breff om formelder, At følge forbemelte Erlig och welbijurdige fru, frue Christens och Erlig och Welbyrdige Sallig Biørn Kosis Arffuinge. Undtagenn the ordt ij Kon: Maistt: Skiffte breff Thendt kandt Fijndis att uere ured Enn I: In Eng wrj ens sigiller. Jacob skriffer

Jens Christensen i Svenstrup, herredsfoged

25. september 1585

Viborg landsting. Sag ang. et tingsvidne, fremlagt i sag af 23.8.1585 om engen i Hasseris øster kær, hvor der er skrevet "en eng" i stedet for

”den eng”. Vidnet kendes magtesløst. Da fejlen ikke var forsættelig, pålagdes der hverken byskriver og byfoged i Aalborg eller andre noget ansvar.

Kgl. Bibl. Stockholm, C 92, nr. 238. Findes yderligere i 12 håndskrifter. Danske Domme, bd. 4, s. 159.

19. november 1585

I sag 18.12.1591 ved Nibe birketing mellem Niels Jonsen (Viffert) til Torstedlund og kronen om afgifter af huse på kronens jord i Nibe fremlægges et tingsvidne af Nibe birketing, at Jens Jude i Busted havde ladet Thøger Bødker fordele for hovedgæld og faldsmål for 1 tønne høstsild, som er hans skyld og landgilde. Se 18.12.1591.

Item Jett Winde Aff forne thing Aar 1585 thend 19 Novembris Jenns yedd i budsted thr Adt haffue ladet for Dielle for hoffuit giæld och for faldtsmoll thøger bøcker for Enn j td. høst sild som er hanns Skyld och Lanndgildt som forne Wennder huer Wdi sig sielff Wieder formelde.

15. april 1586

Til Claus Glambeck og Ofue Lunge, Embedsmænd paa Skanderborg og Olborghus. Da Loduig Munck til Nørlund har begæret noget Krongods og jordegent Gods i Nørrejylland, nemlig 3 Gaarde i Broderstrup By og Sogn, 5 Gaarde i Hafuerslef By og Sogn, 3 Gaarde i Førkild i Rafuenkiæld Sogn og 1 Gaard i Meelby i Broderstrup Sogn i Aars Herred, i Gaard i Elidtzhøf By og Sogn i Huornum Herred og 1 Gaard i Ramsing By og Sogn i Rødding Herred, samt Kronens Herlighed i 2 Kirkegaarde i Haubrou og i 1 Kirkegaard i Guldbek til Mageskifte for 1 Gaard i Riisse i Vor Herred i Skanderborg len og 1 Gaard i Døfhal i Nors Sogn i Hillerslef Herred, 2 Gaarde i Farsøe, i Gaard i Nyrup, ½ Gaard i Giettrup og ½ Gaard i Holme i Gislum Herred, 1 Gaard i Pisselhøf i Aars Sogn og Herred og 3 Gaarde i Voxløf By og Sogn i Huornum Herred i Olborghus Len, 4 Gaarde i Sønder Borg i Koldinghus Len, 3 Gaarde i Giessing i Brundom Sogn i Skadtz Herred 2 Gaarde i Fyen, som Absolon Giøe og Axel Brahe have faaet ordre til at besigte, og for det, som hans Gods maatte være bedre Kronens, begærer Vederlag af Kronens Gods i Lille Binderup, skulle de med det første besigte alt Godset i Nørrejylland og, saasnart de faa Besigtelsen over det fyenske Gods, ligne Mageskifte paa sædvanlig Vis, idet de beregne saavel den jordegne Bønderejendom som den anden Ejendom, og siden indsende Besigtelserne. Jvfr. 13. Aug. 1586.

Kancellets Brevbøger, s. 493. J. T. 3, 68.

16. juni 1586

Lejdebrev for Peder Claussen i Niibe, der har berettet, at han for nogen Tid siden er kommen for Skade at slaa En ved Navn Peder Søfrenssen, som ogsaa boede i Niibe, ihjel, de begge vare i Norge for at søge deres Næring, og at han nu, Drabet skete som Nødværge, er bleven svoren fredløs derfor nogle Vidnesbyrd, som dog vare blevne underkendte paa Landstinget, hvori han mener, at der er gjort ham Uret. Lejdet skal gælde i 2 Maaneder efter dette Brevs Datum, og han maa i den Tid frit færdes her i Riget, indstævne Sagen til Landstinget og hans Ret falder og bevise sin Uskyldighed saa vidt, han kan, Retten hermed dog uforkrænket.

Kancelliets Brevbøger, s. 543, J. R. 4, 153.

12. august 1586

Lensmanden på Aalborghus indberetter, at der i lenet var nogle møller og gårde, der havde stået øde, da de var sat for højt i landgilde, herunder Ridemands mølle. Den havde, medens Jens Kaas var lensmand i Aalborg, fået landgilden nedsat med 4 pund mel. Jens Kaas var lensmand 1577-79.

Kancelliets Brevbøger, s. 560. J.T. 3, 100. Omtalt i C.J.Qvist, Ride-mandsmølle, H&K 1986.

Til Ofue Lunge. Han har indberettet, at Olborghus Len findes nogle Møller og Gaarde, som været satte for højt i Landgilde og af den Grund i nogle Aar have staaet øde, hvorfor ogsaa en Del af dem har faaet deres Landgilde nedsat efter kgl. Bevilling, medens Jens Kaas havde Olborghus i Forlening, men da Jordebogen ikke blev forandret, gøres Nedsættelsen nu til Mangel; ligeledes findes der endnu en Del Gaarde og Møller, som ere satte for højt, saa de ikke kunne blive ved: i Huornum Herred Ridemandtz Mølle, i hvis Landgilde der i Jens Kaas's Tid er afkortet 4 Pd. Mel, Voxlef Mølle, der i nogle Aar har staaet øde, men er genopført af Ofue Lunge, den kan dog ikke taale den gamle Landgilde, i Huornum 1 Gaard, som for nogle Aar siden har staaet øde, fordi den var sat for højt, i Volstrup 1 Gaard, som ligeledes indtil nu i nogen Tid har staaet øde og ikke kan taale den gamle Landgilde; i Slet Herred Smake Mølle, hvis Landgilde tidligere er nedsat med 4 Tdr. Mel, hvilket dog ikke er forklaret i Jordebogen; i Aars Herred i Pisselhøf 1 Gaard, som er sat for højt; i Hiellum Herred Egholms Mølle, hvis Landgilde i Jens Kaas's Tid blev nedsat med 2 Tdr. Mel, hvilket dog ikke blev forklaret i Jordebogen. Det befales ham nu at lade alle disse Gaardes og Møllers Landgilde omsætte saaledes, som det kan være billigt og ret, og lade Jordebogen forandre i Overensstemmelse dermed; Nedsættelserne skulle saa blive godgjorte ham i hans Regnskab. J. T. 3, 100.

13. august 1586

Til Claus Glambech og Ofue Lunge. I den tidligere Ordre [15. April] til dem om at besigte noget Gods i Nørrejylland, som Loduig Munck til Nørlund har begæret til Mageskifte, omtales ogsaa 1 Krongaard i Ellitzhøf By og Sogn, 1 Kirkegaard i Guldbeck og Kronens Gods i Lille Binderup, alt i Huornum Herred. Da Kongen imidlertid har bragt i Erfaring, at Godset i Ellitzhøf og Guldbeck ligger saa belejligt for Olborghus, at det ikke kan undværes derfra, særlig da Slottet har sin nærmeste Tørvegrøft i Guldbeck Hede, og da Godset i Lille Binderup ligger paa Vejen mellem Olborg og Viborg og der ikke findes andet Slottet tilhørende Gods paa den Vej, hvor Lensmanden paa Olborghus eller hans Folk kunne faa Vognskifte og Natteleje, naar de rejse i Kongens Ærinde mellem Olborg og Viborg, vil Kongen ikke bortskifte dette Gods og befaler dem ikke at besigte det.

Kancellets Brevbøger, s. 560. J. T. 3, 101.

18. september 1586

Viborg landsting. Fru Christense (Rotfeld Nielsdr.) til Bjørnsholm stævner Jens Christensen, herredsfoged, og Ove Lunge til Odden, lensmand paa Aalborghus ang. dom af 23.8.1585 vedr. Hasseris kær.

NLA, Udtagne breve, nr. 1230. Udtg. af Restrup gods, G141-1. Papir. [1] segl under plica. Påtegning, bagside: No. 62. Lest paa Aalborighus thend 17. septembris 85, Lest paa huornum hs ting den 12. Septembris 86.

Mourits Stygge till Kølbygaard, Landsdomer i nøriutland, gjør wijt-terligt, Att for mig haffuer werit Erlig oc wellbyrdige frue, frue Christens till Biørnsholm, Att hun haffue tilltale till Jens Christensen ij Suenstrup, herritsfogit ij huornum herit, for enn dom hand haffuer dømt Emellom Erlig och welbyrdige mand offue Lunge till odden, Høffuitsmand paa ollborighuus, och hende och haffuer hinde nogen Eng fra dømt ij øster Hatsseris Kier, som liger till hindis gaard ij gulbeck Christen Mikkelsen iboer och haffuer brugt same Eng før Hans Kon. maist. och Salig Biørn Kaas giorde Skiffte mett huer Andre och Siiden och nu haffer hende same Eng fraa dømt Emod Kon. maist. Skijfte breff och tingswindis lydelse. Och Att same dom skulle were wendelig, minindis same ther mett wrett Att haffue dømt och bør therfor Att stande tiil rette och Bem. dom ingen magt Att skulle haffue. Thisligste hun ydermere her vorde berett, The haffuer ieg forne herretsfogit mett hues breffue och beuisning, hand haffuer ij same Sag, Saa och Erlig och wellbyrdige mand offue Lunge till odden, høffuitsmand paa olborighuus mett same dom och om hand haffuer thr noget Att Suare, Att møde till wiborg Landsting næste landsting Efter Sant morits dag och saa Att gaa the en sin log och rett Kand findis. Skriffuen ij wiborg then xvij septembris Aar mdlxxxvi.

24. september 1586

Viborg landstings dom hvorved dom af Hornum herred 23.8.1586 ang. nogle enge i Hasseris Øster kær, mellem Ove Lunge til Odden og fru Christense (Rotfeld Nielsdr.) til Bjørnsholm kendes magtesløs.

NLA, Udtagne breve nr. 1229. Udtg. af Restrup gods, G141-1. [4] segl. Påskrift på bagsiden: No 79. lest paa hornum hts ting den 17. octobris 86. Lest paa olborig Byting den 24. Augustij 1618. Omtalt i Restrup godsarkiv, NLA, G141-1, Designation på adkomstbreve 1763, nr. 79 med teksten: En Landstings Dom af Viborg Landsting, hvorved tvende styk Eng i Øster Hasseris Kiær erkiendes at tilhøre enn Gaard i Guldbæk. Ao 1586.

Jørgenn Schram thill Thiele, Maldhj Jennsen till Hollumgrdt., Mourits Stygge till Holbeckgaardt, Landsdommer ij Nøriutlandt Och gunde schriffuer, Landstingsører ibm, Giør Witherligt, Att ar epher guds byrdt Mdlxxxvj then 24 dag Septembris paa Wiborigh Landstingh War skicket Erlig och Welbijurdig frue Christends Sallig Biørn Kosis till Biørnshollum, hendis Wisse budt, forstandig Mandt Jens Biørnsen, paa then enne Och hafde hidt ij Rethe steffnit Jens Christensen ij Suendstrup, heritsfoget ij Huornum herit, paa then anden side for en dom, hand haffuer dømppt Emel-lom Erlich och Welbijurdige mandt, Offue Lunge till Odden, Høf-fuitsmandt paa Olborig huss, och hinder, Och haffuer hinder nogin eng fra-dømt ij Øster Hatsseris Kier, som Leger till hendis gaardt ij gulbeck chresten michelsen ibouer. Och haffuer brugt same engh Emudt Kon. Ms. och sallig Biørn Kaas gjorde skjiffdt medt huer Ander och siden, Och nu haffuer hind same engh fradømppt imodt Kon. Majs skjifftebreff och tingswindis liudelse, Och same Dom schulle Were Wendligh, Minend han-nom Wret att haffue dømppt och ther for stande till Rethe. Och same Dom macteløs atwere. Sameledis hagde hidt steffnit forne Offue Lunge medt same Dom.

Saa møtthe forne Offue Lunge och berethe huorledis, att Erlig och Welbijurdig sallig Biørn Kaas tilskjiffte stuormectigste høgborne første Konning Frederik thend andin, allis Woris nadigste Herre, ij gaarde ij Hat-seris the schulle hand haffue Wndtagen en engh, som Leger Wdj Hatseriis øster Kier, som Christen michelsen ij gulbeck Bruger, Och forne Chresten michelsen Wille tilholde seg fire eng skjiffter Legendis ij same Kier, fra thend gaardt ij Hatseriis, som høre till Olborghuss, Och thend mandt ij Hat-seris, som bouer ij same gaardt icke schulle Were formindskit paa sin skyl-de, Men same engin schulle Were hans Rethe Rebdraugen Jordt, Och ther schulle Were miere endt xx aggere emellom hans enginskiffte, Och fogden fordij icke Wiste Kronens gaardt the iij eng skiffte ath fra Døme Och fram-lagde same Dom aff huornumherids tingh sist forgangen Aar, then 23 Au-gustij Wdgiffuit, Som saa beslutis, Atth epherdj thet bleff beuist atwere fire Engin, Och miere endt xx Aggere emellom huer Engh skiffte, Och epherdj all skyldn och Landgildt stander endnu ald paa gaarden, Tha wiste fogden

icke andit ther om att sige for Rethen, Endt the iij Engin ij Øster Kier bør Ju att følge till Kronens gaardt ij Hatseris, Thisligste att the fendis for same gaards Rethen Rebdrægend Jordt Thislige Widt the andre gaarde ij byenn theris engie. Och thenn Eng som høgbemelde Kon Maijs. skiffte breff Omhembles att følge forbemeldh Erlig och welbijurdig frue Frue Christends. Och Erlig och Welbijurdige sallig Biørn Kosis arffuinge Wndtagen thet Ordt ij Kon. Majs. Skifftebreff thennd kandt tydis at were miere endt, Enn om thennd dom widere bemeller, huilcken Dom Indholle Therkildt Jensen, tha slodsfoget paa Olborighus atthaffue ij Rette Lagt et tingswinde aff Huornum heritsting ij sin Dato 1585 then 2. augustij wiiij Mendt Wondit haffuer, Som her ephther følger, Jens pouilsen, ij hatseriis mindis ij lx Aar, mats Nielsen ibm xl aar, per Olluffsen ibm mindis ij lxw aar, Sørin Jensen ibm xxiiij aar, peder Espersen ibm lw aar, Jens persen ibm mindis xxx aar, tha er det thennom fuldt witherligt ij guds sandhedt, att the fiere støkir engin ij øster hatseris Kier, haffuer legit till tend gaardt ij hatseris, som giøde Jensen ibouer, som er Kronens gaardt, føre Nu en thidt Lang, Christen michilsen ij guldbeck haffuer brugt same engin,

Ther nest att haffue ij Rette Lagt ett andit tings Winde, aff forne Heritsting same Aar och Dag Wdgiffuit, Wiiij mendt Wondit haffuer, som the War loughlig tagin aff tingit till Sion till fiere engin ij øster hatseris Kier, Som haffuer legen till giødis gordt ij hatseriis, Och er thet Ret Rebdrægen Jordt till same gaardt, som leger for hans ager iurder, ther er bierrgit och afffördt huis affgrøde, som paa er groffuit, Och er ther miere endt 20 agre emellom hans engskifte, The hiembles the for eth fuldt Sion,

Item et tingswinde aff forne heritsting same Aar thennd 28 Junij Wdgiffuit Liudendis, att bmt. Therkildt Jensen paa paa Kon: Maistt. och sin husbunds Wegne haffuer Ladit steffne Christen Michelsen ij guldbeck till huornum heritsting Wdj iij tingh medt huis adkom, som handt Kunde sigh the enngin ij Øster hatseris Kier medt tilholde, Ther till suarede forne Christen Michilsen, Och stodt paa Kon: Maijs. skifftebreff, Och sagde att hans husbunt, Erlig och Welbyrdigg frue Christends, Sallig Biørn Kosis hagde thet, Och icke handt stodt paa andre breffue ij nogin Made, Som same tings Winde ij segh sielff Omformeller Och satte forne Offue Lunge ij alle Rethen, Om same heritstingdom icke buorde Widt macht att bliffue,

Ther nest møtthe forne herits fogit, Och wiste huis icke andit kunde døme endt som hand haffuend, Ther till suarit forne Jens biørnsen, Och berethe, att thennd gaardt ij hatseriis schulle haffuer tilhørt sallig Biørn Kaas, Och hand tha schulle haffue Lagt the engin ij øster Kier till thennd gaardt ij guldbeck, som bleff strax brugt till same gaardt, Och ther handt magskiffde same gaardt ij hatseriis till høgbemeld Kon: Maijst, Tha Wndtog hand the Engin ij Øster Kier, som christen michilsen brugthe, Och Budes Kon: Majs breff schulle Liude paa thennd Eng ij Øster Kier christen michilsen bruger, tha schulle Brugningen Regnis till all same engh ij øster Kier, som christen Michilsen hagde ij haandt och brugthe, Och framlagde høgborne Sl Kon: Majs. skifftebreff Aar 1580 thennd 31 Januarij paa Kollinghuss Wdgiffuit, Som eblandt andet formeller forne Biørn Kaas, høgbemeld Kon:

Majst. atthaffue tilskift Wdj haderis ij gaarde, then Enne Esben christensen ibouer, Skylder wijj tøner byg, en skousuin, wj sk Leding, i thøndt haffuer, siig Wndtagendis thend Eng som Legger Wdj Øster Kier, Christen Michilsen ij guldbeck bruger, then andin gaardt Jens Christensen ibouer epth. Som same magskiffth breff ij seg sielff Wider bemeller, Och ther huos berethe forne Jens biørnsen, at forne Christen Michilsen brughe alle same fiere Engh skiffthther ij øster Kier Tha forne skiffth giort er,

Och framlagde et tings winde aff huorum heritsting sist forgangen aar then 2 Augustj wdgiffuit, mats troglsenn, Jens sørinsenn ij guldbeck, thamis Christensen i huorum, Jens Jensen ij Estrup, Las Pihrsen ibm atthaffue Wondit, att det er thennom fuld Witherligt ij guds sandhedt, att thend engh, som Leger Wdj øster Kier, som Christen Michilsen ij guldbeck nu bruger, then brugdhe hand føre Biørn Kaass skjffthe medt Kon: Maijst. saa With och brett, som hand end nu bruger, Huor Lengie thet War Wiste the icke, Esge Christensen ij hadseriis atthaffue Wondit, att hand bouede ij thend gaardt, som giøde Nu ibouer, Som hand hagde stedt aff Biørn Kaas, all thend stundt handt bouede ij then, tha brugdhe christen Michilsen ij guldbeck all then engh som Leger ij øster Kier thill then gaardt som hand Wdj bouede, Och icke forne Esben brugde forne engh Wndtagen et Aar tha brugde hand same forne engh, Och christen michilsen Wandt hanom Engen aff tiill Olborigh bytingh, Och tugh thet aff hans stack, Och er thet hanom fuld Witherligt, att forne christen michilsen brugthe same enng, bode før Biørn Kaas skjffthe thend grd. buort, och siden saa Widt och brett, som hand endt nu brugr Som thet Winde Wider bemeller, Och ther huos berethe forne Jens biørnsenn, att same breff Wndtager thend eng som Christen Michilsen brugthe ij øster Kiær, Och hand brugthe all thend enng som Laae ij øster Kier, Och till hans gaardt War Lagt føre same skyffte gange. Och minthe fordj all thend same engh buorde att Legge till forne Christen Michilsen gaardt, Och att same Dom thr medt icke borde kome forne frue Christends til hinder eller schade ij nogin made.

Medt fliere ordt och thale thennom ther om emellom War, Tha epther tilthalle, giensuar och sagens Leglighedt, Saa Och eptherthj høgbemeld Kon. Majstts magskiffte breff formeller thenn enng at were Wndtagen som Leger ij Øster Kier forne Christen michilsen ij gullbeck bruger, Och eptherthj Nu beuisis forne Christen michilsen atthaffue brugt all then engh som Laae till thenn gaardt ij hatseriis ij Øster Kier, førendt same magskiffth giortes, Och eptherthj sadan brugninng och forstoes till saa mange engskjffthther, som Christen michilsenn hagde ij haandt och brugh, och Laa ij øster Kier, Som Egedes aff sallig Birøn Kaas och till thenn gaardt ij guldbeck War tillagt. Och forne heritsfogit dogh haffuer forne iij engskjffthther ij Øster Kier tildømth Kronenssss gaardt ij hatseris, Tha Wide Wij epther saadan Leglighedt Icke hanns Dom att følge, som ij saa made emodt Kon: Majs. skiffthe breff Dømmd er. Och ther fordj icke at kome forne fru Christents paa same Engskjffthther til hinder eller schade ij nogin made. In cuius rej testm. ... Insign. gunde chrestensen. Lest paa olborig Byting den 3. augustj Ao 1618.

1587

Et Skiøde og Tings Vidne af Hornum herrets Ting paa Syv Gaarde med Tilleggende i Aarestrup. Adkomst til Joen Viffertsen Dato 1587.

NLA, Restrup gods, G141-1, Designation på adkomstbreve 1763, Torstedlund nr. 47.

17. januar 1587 (1)

Aabent Brev, hvorved det befales Kongens Fogder. Embedsmænd, Borgemestre, Raadmænd og alle andre, at de i Tilfælde af, at Hr. Anders Gied, Sognepræst til Veggerbye og Bislef Sogne, der har berettet, at hans Søn er bleven slaæet ihjel af en Person, som er bleven svoren fredløs derfor, men alligevel opholder sig her i Riget, kan opspore denne Person, skulle lade ham fængsle og hjælpe Hr. Anders til Lov og Ret over ham.

Kancelliets Brevbøger, s. 642, J. R. 4, 166 b.

17. januar 1587 (2)

Aabent Brev, at Inger Christensdatter i Snorup i Henhold til Kongens tidligere [23. Okt. 1565] udgaaede Brev om, at Enker maa nyde deres Gaarde uden Stedsmaal, saalænge de sidde ugifte, ogsaa maa beholde den Gaard, hun bor i, uden Stedsmaal, saalænge hun sidder som Enke, derimod skal hun svare sædvanlig Landgilde og anden Rettighed deraf.

Kancelliets Brevbøger, s. 642, Udt. i J. R. 4, 167.

22. januar 1587

Aabent Brev, at Undersaatterne i Niibe have tilkendegivet at Borgerne i Olborg formene dem at holde Skomagere, Skræddere eller andre saadanne Haandværksfolk i Niibe, hvilket efter deres Formening strider mod Recessen og formedelst den store Søgning under Sildefiskeriet er til stor Besværing ikke alene for dem selv, men ogsaa for de fremmede og Udlændinge, som komme did, og for Kongens egne Folk, der sendes did; de have derfor anmodet om, at der i Betragtning af disse Forhold maa blive truffet saadan Forordning, at de kunne have de nødvendige Haandværksfolk i Birket. Da Recessen tillader, at saadanne Haandværksfolk maa bo og arbejde paa Landet, og Kongen efter det ovenanførte anser dette for nødvendigt i Niibe, har han bevilget, at der i Niibe herefter maa bo 2 Grovsmede, 2 Skomagere og 2 Skræddere, som uhindrede maa bruge deres Haandværk

der, dog forbeholder Kongen sig og sine Efterfølgere altid at kunne gøre Forandring heri.

Kancelliets Brevbøger, s. 644. J. R. 4, 168 b.

28. januar 1587 (1)

Skøde til Niels Joensen (Viffert) til Torstedlund på fri fædrift, tørvegrøft og lyngslæt i Lyngsø hede, der tidl. har ligget til Veggergaard i Aars herred, men ikke omtales i mageskiftebrev, han fik af kongen på gården.

Kronens Skøder, s. 307. J. R., 4, 175. Samme i Kanc. Brevb., s. 650.

28. januar 1587 (2)

Mageskifte mellem Jacob Sefeld til Visborg og kronen, der får 1 gård i Sønderholm sogn og by.

Kronens Skøder, s. 307. Org. mag. 598. J. R., 4, 184b.

26. juni 1587

Tingsvidne af Hornum herred, at Peder Christensen i Sønderholm opsagde fæstet af den gård, som han havde fæstet af Mourits Stygge til Holbækgaard. Fremlagt i sag ved Viborg landsting 23.9.1587.

tingswinde aff Huornumherritztin thette aar, thenn 26. junjj, vdgif-
fuit, liudendis, att forne Per Chrestinsen stodt thuo ting tiilforne och thenn
dag thenn tridie och liudelig opsagde thenn gaardt och bolegh, handt iboer,
som thet winde vider bemeller.

28. juli 1587

Mageskifte mellem kronen og Axel Rosenkrands til Halkjær, der får 2 gårde i Holmager i Bislev sogn.

Kronens Skøder, s. 289. Org. Mag. 611. J.R. 4, 267b.

28. august 1587

Tingsvidne af Hornum herred givet Niels Jonsen (Viffert) til

Torstedlund om sandemændstov om skel mellem Torstedlund og Aarestrup skov og mark, mellem Torsted og Aarestrups eng, mellem Aarestrup på den ene, Torsted, Foldager og Suldrup mark på den anden side, stug og særkøb undtagen, som er fri efter loven, mellem Aarestrup og Suldrup mark og Albæk marker, mellem Aarestrup og Ersted mark, undtagen stug og særkøb og mellem Aarestrup og Ersted skove, alt ifølge gamle sandemændsbreve.

Jens Christensen i Svenstrup, herredsfoged, Jens Nielsen i Støvring, Niels Madsen i Ellidshøj og Jacob Skriver vidner, at Jens Jude i Busted på vegne af Niels Jonsen til Torstedlund fik et tingsvidne af 8 dannemænd, som var Jens Nielsen i Støvring, Niels Madsen i Ellidshøj, Peder Nielsen i Fløe, Niels Michelsen i Aarestrup, Jens Michelsen i Ersted, Niels Jørgensen i Raakilde, Christen Christensen i Gjelstrup og Søren Tamesen i Ersted, der vidnede, at Lars Nielsen i Grydsted, Niels Abildgaard i Bonderup, Christen Knudsen i Guldbæk, Niels Knudsen i Hæsum, Jacob Jensen og Christen Smed i Svenstrup, og Poul Pedersen i Ellidshøj, sandemænd, kundgjorde deres tov, som de gjorde 8 dage tidligere sammen med Anders Christensen i Estrup, de begyndte ved en sten nord for Sortemose, nordpå til en anden skel sten, nordpå til søndre ende af Mars mose, så til midten af Mars mose, så fra nordenden af Mars mose til vejen til Tuess huller, så til østre ende af et dige, vestpå til enden af diget, dette kendte de for ret skovskel mellem Torstedlund og Aarestrup skove efter sandmænds brev og 14 mænds brev, som blev læst for på åstedet, så ned til kæret, videre til åen, dette kendte de for ret markskel mellem Torstedlund og Aarestrup mark og ingen blev svoret ud af del og fællig efter et gammelt sandmænds brev af 1519 onsdag på Sct. Bartholomæus Apostol. dag, så der fra over åen ud i Uldkær, til en sten mellem Torsted og Aarestrup eng, så op gennem kæret, sten efter sten til Foldager mark begynder, så mod land til "Røden", videre frem til en sten, som de satte i "Røden" fra engen til en lille rød bæk, så ... nordsiden af Tuess vad, dette kendte de for ret markskel mellem Aarestrup på den ene side og Torsted, Foldager og Suldrup mark på den anden side, undtagen stug og særkøb efter loven, derpå op ad den gamle Røde bæk til Suldrup mark, Albæk mark på den ene og Aarestrup mark på den anden side, så derfra og til en sten, som står i bækken ved Adelvejen, så til en sten, som står i kanten af en Rød bæk vest for en mose mellem Albæk mark og Aarestrup mark, så til en sten, som de satte ved østsiden af Bjerredams mose, sydpå til en sten øst for en lille grøn vej ved enden af en ny pløjning, hvor der var sået boghvede, så østpå til en sten, så sydpå til en sten ved en vej, så sydpå ad en hedeager, hvor de satte en sten i østsiden i en plovfure mellem Ersted og Aarestrup mark, så langs plovfuren til en sten, som de satte nord for en mose, så midt over mosen til et opkast ... plovfure, hvor de satte en sten, sydpå efter plovfuren til en sten nord for Ersted kirkevej, sydpå ad en ager ..., hvor de satte en sten ved sydenden, sydvest på, hvor de satte en sten i en Rød gang, videre til en sten, som de satte ved de "kouser", dette kendte de for ret markskel mellem Aarestrup og Ersted mark, undtagen stug og særkøb, så til en sten ved Aske vej neden for skoven, sydpå ad Aske vejen til vejene, som går op til Sortemose, hvor de begyndte, dette kendte de for ret

skovskel mellem Aarestrup og Ersted skov efter et gammelt sandmænds brev. Overalt oprejste de stenene og der var flint og pindsten under dem, et enkelt sted også kul. En enkelt sten var trebunden.

RA, perg. saml. godsarkiver, Torstedlund nr. 118. Pergament. [12] segl, alle tabte, rester af seglremme i alle. Påtegning på bagside: Torstedlund 61. 1587. Flere andre næsten ulæselige påtegninger.

Jenss Chresennsen ij Suenstrup, Herridtsfougett thill Huornumherretsting, Jens Nielssen ij Støffring, niels matsen i elleshøff oc Jacob schrifer gjør witterligt, at Aar epher Guds bijurdt mdlxxxvij mandagen, som er den 28. augustij paa forne ting War sikitt Erlig oc Welbyrdige mandt Niels Joenssen til thorstedlundt, hans wisse budt, Jenss Jude i budsted, som lofflig eskit bedh oc fick et fuldt tingsvinde Aff viij gode trouffast Danne-mend, som er Jens Nielssen i Støffring, niels matsen j elleshøff, pier Nielssen ij fløe, Niels michilssen i orestrup, Jens michilssen i ersted, Niels Jørgenssen ij Rokieldt, Christen christensen ij gielstrup och Søffren tames-sen ij erstedt huilcke forne viij Dannemendt alle Samdrecthelig wonde paa theris gode trou oc Rette Sandhied, at thj Saa oc hørde paa forne ting, for thenno stande las Nielssen ij grydstedt, niels abilgordt ij bunderup, Christen Knudssen ij guldbeck, Niels Knudssen ij hersom, Jacob jenssen ij Suenstrup, Christen Smidt ibid oc pouell pierssen ij Ellishøff, sandmendt ij huornum Hrt, som studt for ting dom oc lydelig tilstodt Kundgiorde oc Aff sagde Theris thoff, som thj giorde ij dag Otte dage met theris metbroder Anders christenssen i estrup emellom thisse epthskr. skouffe, marcke oc Aasteder, som her epher føllieg,

først begønte Och opsatte thj en stien Norden widt Suorte mosse, som findis flint oc pindstien wnder, saa Nør till en anden skiell stien som dj opreste, som findis flint och pindstien wnder, saa nør till den sønder ende aff mars mosse, som dj opreste en stien, som fandis flint oc pindstien wnder, oc saa ligge mitte af forne mars mosse oc saa fra den nør ende aff forne mars mosse oc till en stien, som fandis flint oc pindstien wnder wedt en weij som løber till twis huollr som dj opreste oc saa thr fra till den øster ende aff en tue kast diggj, som stuedt en stwij?, oc westen met same digj till wester ende, som dj opreste en stien, som fandis flint oc pindstien wnder, thr oprester oc for Nyedt dj for Rette skoffue skiell Emellom thorstedlund skoffue oc orestrup skoffue epher Sandmends breff oc ens xxiiij mends breffues lydelse, som bleff lest for thenom paa forne Aasteder Ennden thj staar widt theris fuld macter oc wrøgit. Saa fra forne stien oc lige neder adt kiert som dj fornyet dj graffue oc saa lige neder till Aaen, thj for Nyet thj till Rette marcke skiell Emellom thorstedlund marck oc orestrup marck oc suor dj ingenn mandt aff Diell eller fellig i uijd en gamell sandmends breffues lydelsse met sin datum 1519 Ottensdag paa Sanctj Apostolj Bartolomj Dag Ennden thj staar widt sin fuldt mact oc wrøgit, Saa ther fra oc offuer Aaenn ij wlkier, som dj fandt en gamell skiell stien met kuoll oc flent wnder Emellom thorstedt oc orestrup Engj, saa op adt forne wlkier,

stien ephther stien till foldager marck wedt thager som thj satte en stien, saa thr fra modt landit till Røden, saa siden fram till en stien, som thj satte ij røden fra Enghen oc till en liden rød bek, som dj satte en stien, Saa ... Nør side aff tuisuadt, som dj satte den trebunden stien, som thj gjorde theris eedt paa, thj saa oc wduiste thj for Rette marcke skiell Emellom orestrup paa then ene torstedt oc foldagger oc Suldrup marcke paa den anden side, Stug oc serkiøb wndtagen som bør at were ephther loffuen, siden ther fra op at den gamell Røde beck till Suldrup marck, Albeck marck paa then ene oc orestrup marck paa den anden side for uedis Aff Rette, Saa thr fra oc till en stien, som thj opreste oc fornyet, som stor i den beck gang widt Adellweien, som en gamell Sandmends breff paa lyder, saa opreste oc fornyet thi stien fra stien ephther forne sandmends breffues lydelsse till till den stien, som stander ij offuer side aff en Røde beck westen till en mosse som Er emellom Albeck marck oc orestrup marck Ennden forne breff stor widt sin fuldt mact oc wrøgit, oc Saa thr fra oc till en stien, som thj satte widt Øster side paa biere dams mosse, saa thr fra oc sønder paa som thj satte en stien østen till en liden grøn weij widt enden aff en Nye pløffuing, som war sede met boghvede, oc saa ij øster fra same stien som thj sate en stien, saa thr fra oc ij sønder adt som dj sate en stien wiit en weij, saa sønder adt en hede agger som thj sate en stien ij øster side ij en wratmoll Emellom Erstedt marck oc ordestrup marck, Saa heden adt met samme wratte moll till en stien som tj satte norden till en mosse, saa mitte offuer same mosse till en op kast wratte moll som thj satte en stien, Saa sønder met forne wratte moll som thj satte en stien norden widt Erstedt kircke weij, saa sønder at en agger .. som thj sate en stien widt enden aff same agger, Saa thr fran ij Suduest som thj satte en stien i en Rød gang, Saa thr fra till en stien som thj satte widt thj kouser, these oc wduiste thj for Rette marcke skiell Emellom orestrup marck oc ersted marcke wndtagen Stug oc er Kiøb, som bør frij at were ephthe loffuen, Saa thr fra oc till en stien wedt Aske weie nedden for skoffuen, som thj opreste oc fornyet, Och saa sønder vidt at Aske weien til, thj samme weije komer, som løber op till Suorte mosse oc till som thj opreste denn første stien thj opreste och foruist thj for Rette skoffue skiell Emellom orestrup skouffe oc ersted skoffue Epthter en gamel Sandmends breffues lydelse Ennden forne gamell Sandmends breffue stor widt Sin fult mact oc wrøgit. till winisbør lade wij thrøcke woris Signetter Neden wnder the woris obne breff. Datum ut Supra.

23. september 1587

Viborg landsting. Herredsfoged i Hornum herred, Jens Christensen i Svenstrup, stævnes for et tingsvidne af 23.6.1587, som han havde udstedt til Peder Christensen i Sønderholm, der på 3 ting opsagde den gård, som han havde i fæste af Mourids Stygge til Holbækgaard. Dommen lyder at opsigelsen ikke var lovlig, den skulle ske til husbond eller dennes befuldmægtigede og med rimeligt varsel.

Kgl. Bibl. Stockholm, C 92, nr. 218. Findes yderligere i 19 håndskrifte. Danske Domme, bd. 4, s. 279.

Enn dom, att bunden skall giffue sin husbuntt eller hanns befaiingsmandt varsiil, nar hand viil opsige sin gaard och feste.

Malthi Jensen tiill Hollumgaardt, Hanns Lindenoe tiill Øsløff, lanndzdommere vdj Nøriuttlandt, Peder Munck tiill Estuadtgaardt, kon: majs: amirall, Coruitz Viffert tiill Nees, Chrestin Schiell tiill Fusingøø, Hanns Lange tiill Bredtningh, Knudt Grubbe tiill N, Hanns Rostrup tiill Selleschoffgaardt, Albritt Galskiøtt tiill Sønderskoff, Niels Joginsenn tiill Tostedtlandt, och Gundj Schriffuer, lanndztingshører, giøre witttherligt, att aar epther Gudz byrd Mdlxxxvij, løffuerdagen som er thenn 23. dag septembris, paa Viburg lanndzting war skichitt erlig och velbyrdig mandt Mouritz Stygge tiill Hollbeckgaardt paa thenn enne och hagde hiidt y rette steffnitt Jens Chrestinsen y Suenstrup, heritzfougitt y Huomumherritt, paa thenn andenn side for et vinde, handt tiill samme herritztingh haffuer vdstedt, thett enn hans thienere vedt naffn Per Chrestinsen y Sønderholm skulle haffue opsagt thenn gaardt, handt iboer, och icki forne Mouritz Styge for sadann opsigellse haffuer foitt loughlig varsill, att handt kunde haffue hagt opseende, om gaardenn war foraldenn, eller och thenn war holdenn wedt heffdt, att han kunde haffue wist thenn anderstedz att hedenn feste. Och gaff tillkiende, att thersom handt nogenn sinne thienere skulle vduise fra the gaarde, the besidder, tha skulle handt ther for giffue thenom varsill och mintte af samme rett, thett hans thienere buorde hanom att adtuare, om the wille fløtt fraa hans guotz. Och framlagde ett tingswinde aff Huornumherritztin thette aar, thenn 26. junjj, vdgiffuitt, liudendis, att forne Per Chrestinsen stodt thuo ting tiilforne och thenn dag thenn tridie och liudelig opsagde thenn gaardt och bolegh, handt iboer, som thet winde vider bemeller, huillckitt vinde icki medt føre nogin varsill for thett att uere giffuen.

Ther nest hagde forne Mouritz Stygge hiidt steffnitt forne Per Chrestinsen medt samme vinde, mienendis samme vinde icki loughlig eller rett att uere. Saa møtte Peder Chrestinsen och berette, thet handt icki aff uiste, thett handt borde nogenn varsill for sodann vinde att vdgiffue.

Medt fliere ordt och tale thennom ther om emellom war. Tha epther tiltale, giensuar och sagens leglighedt viste wy icki anditt ther om att sige, endt oss siønns, att nar en thienner will opsige thenn gaardt handt besidder, tha bør handt for saadann opsigellse sin herschab eller hans befallingsmandt, som handt haffuer offuer samme gotz, y lange tiide att adtuare, saa att ther kandt haffuis opsiende medt guotzit, thett icki att skulle paa bøgningh eller egindom forargis, att handt kunne wiide sigh effther att retthe, thett tiill andre att heden feste. Inn cuius rej testimonium sigilla nostra inferius inpressa.

10. juni 1588

Niels Jonsen (Viffert, til Torstedlund) fik 10 og 5 dags brev over Lars Ridemand i Ellidshøj, der havde huset sønnen Peder Lauridsen, siden landstinget dømte ham fredløs.

RA, Rigens Forfølgningsbog 1586-92, s. 100a.

20. januar 1588

Viborg Snapslandsting (2. lørdag efter Hellig Tre Konger jf. Johs. Stenstrup, Danske Saml. 2,2, s. 229). Peder Jensen Skriver, forstander og præst i Aalborg Hospital lader læse et mageskifte af 30.9.1549, hvor Gabriel Gyldenstjerne giver gårde i Hillerslev og Hundborg hrd. i Thy mod gårde i Klæstrup, Svenstrup og Ø. Hornum og gårde i Gislum hrd. Mageskiftet og nedenstående er stort set ens bortset fra den indledende tekst.

RA, Ny kronologisk saml. Perg. [4] segl. Jexlev, Gejst. ark. II, s. 151.

Malthi Jennsen till hollumgaardt, Mourits Stygge till holbechgaard, Laurs Andersen til Østrup Landsdommer ij Nøriutland, Och Gundi schriffuer landstingshører ibm. Giør witterligt, att aar eptehr gudts bijurd Mdlxxxviiij Paa Wijburig Snapslandsting war skicket Erlig wis Mandt och forstandig Mandt Peder schriffuer, hospitals forstander Wdj Aalbori, Och her i dag lod Lesse en papir breff med En Segil forseglitt Andenndis sted fra ord som her epther følger: Se 30.9.1549.

Att wij slig En breff haffuer sett och hørt Lesse, The bekiende wij med woris Signether her wnder hendt. Datum ut supra. gunde schriffuer.

18. juli 1588

Missiv til Claus Glambek og Ofve Lunge, Embedsmænd paa Skanderborg og Aalborghus. Da den tidligere Befaling ¹⁾ til dem om at besigte noget Gods i Anledning af Mageskiftet mellem Kong Frederik II og Lodvig Munk til Nørlund ikke er bleven udført, fordi der blandt Godset var noget i Lille Binderup og i Oldbek gaard ²⁾, som ikke kunde undværes fra Aalborg Slot, men Lodvig Munk nu i Stedet har begæret 2 Gaarde og 2 Bol i Niesogen ³⁾ i Rafvenkiel Sogn i Hindstedt Herred, 1 Gaard i Mielbye i Brorstrup Sogn i Aars Herred, 1 Gaard i Vestbye i Harsløf Sogn, 1 Gaard i Thulstrup i Gislum Herred, som tilhører Hr. Christens Arvinger i Smorup, 1 Gaard i Grafle i Hvorum Herred, der tilhører. Peder Skriver i Refshofvit, og derfor vil udlægge i Gaard i Riis i Vor Herred i Skanderborg Len, 2 Gaarde i Farsøe og ½ Gaard i Giøttrup i Gislum Herred i Aalborghus Len, 1 Gaard i Pisselhøf i Aars Sogn og Herred, 3 Gaarde i Voxløf By og Sogn i Hvorum

Herred 4 Gaarde i Sønder Borg i Var Syssel, 2 Gaarde i Giessing i Brundum Sogn i Skadts Herred, 1 Gaard i Øster Lunde i Lunde Herred paa Fyen og, hvis det ikke forslaar, da yderligere Udlæg af hans Gods i Nørrejylland eller i Sjælland. skulle de med det første besigte begge Parters Gods, ligne det, beregne saavel den jordegne Bønderejendom som anden Ejendom og indsende Besigtelsen til Kancelliet.

Kancelliets Brevbøger, s. 66, J. T. 4, 22.

- 1) 15.4.1586.
- 2) Fejlskrift for Guldbækgaard, Hornum herred.
- 3) Nysum, Aars herred.

31. august 1588

Missiv til Malte Jensen, Morits Stygge og Hans Lindenov, Landsdommere i Nørrejylland. Hoslagt sendes dem en Supplikats fra Peder Jacobsen Munk og Søfren Andersen, Borgere i København, hvori de berette, at de for nogen Tid siden have sendt deres Tjener Hans Ertmand til Nibe for at salte Sild; da han havde faaet Herberg der, har han ladet et Skrin indbære i det ham anviste Kammer og er derefter rejst bort, hvorefter Skrinet er taget ud af Kammeret, brudt op og igen indsat i Kammeret, efter at der var stjaalet 120 Dlr, deraf; Hans Ertmand har derefter haft lang Trætte om denne Sag, men har nu faaet Dom, hvorefter Dommeren ikke har vidst at kende Værten sagesløs, da Skrinet har staaet i hans Kammer inden Laas og Lukkelse og hverken Døre eller Vinduer ere brudte op eller noget af hans Gods stjaalet. Da de nu alligevel for hurtigere at kunne komme til Ende med Sagen ville indstævne den for Landstinget, men bo langt derfra, have de begæret en Forskrift til Landsdommerne om uden Opsættelse eller lang Forhaling at bringe Sagen til Ende. Landsdommerne skulle derfor, naar de nævnte to Borgeres Fuldmægtige besøge dem med dette Brev, indstævne Sagen for sig, nøje undersøge den og uden al Forhaling afsige endelig Dom deri. Se også 2.8.1589.

Kancelliets Brevbøger, s. 93, J. T. 4, 32 b.

16. december 1588

I sag ved Viborg landsting 1.2.1589 fremlægges tingsvidne af Hornum herred, at Chresten Andersen i Taarup i Vokslev sogn med 8 mænds vidne anklagede Chresten Brun i Harrild, Niels Brun i Pandum Østergaard og hans søn Jens Nielsen (Brun), at de har været tilsammen i råd og gerning om at myrde hans broder, Niels Andersen i Lunden (Klæstruplund) og havde lyst Niels Brun og hans søn Jens Nielsen et fuldt åråd til.

13. januar 1589 (1)

I sag ved Viborg landsting 1.2.1589 fremlægges Chresten Andersen i Taarup tingsvidne af Hornum herred, at Christen Nielsen i Gjelstrup og hans mednævninge svor et fuldt åråd over Jens Nielsen (Brun) som han havde været med til og gjort på Niels Andersen, som boede i Lunden.

13. januar 1589 (2)

I sag ved Viborg landsting 1.2.1589 fremlægges tingsvidne af Hornum herred, at Erik Christensen og Mads Jensen i Binderup og deres mednævninge svor et fuldt åråd over Niels Brun i (Pandum) Østergård, som han havde været meddelagtig i og gjort på Niels Andersen, som boede i Lunden, og mente, at nævningene havde svoret ret.

27. januar 1589

Ib Madsen i Nibe skøder Niels Jonsen (Viffert) til Torstedlund et hus i Nibe, som han påbor, vest for Poul Thybo og nord for Chresten Hansen.

FLA, Hverringe gods, Slægten Krabbe, Torstedlund, Adkomster, Retsakter, skelforretn. m.v. 1549-1693. [4] segl i grønt lak på papiret. 1. Ib Madsen. 2. ulæseligt. 3. Iens Sørensen. 4. Søren Nielsen. Påtegning på bagsiden: Ib madssen ij Nibe skiøde paa Eet huss ibidm. hand wdj boffuer. Lest paa nib birck thing Løffuerdagn thend 5 November Aar 91. Lest paa nib birck thing løffuerdagn som war thend 18 december Aar 91.

Jegh Ib Madssen ij Nibbe Kiendis och gjør Witherligt for Alle met thete mitt obne Briff, Adt Jegh Nu met min frie Wilge och Welberadt huff, haffuer Soldt, Skiøet och Aldiellis Afhendt fraa migh och mine Arffuing Och thill Erlige och welbyrdige Mandt Niels Joenssen thill thorstedlund och hans Arffuinge, Enn Minn huss ligindis her wdj Nibe, westen op til pouill Thyboes och Nuorden thil Chresten hanssens, och Jegh Sielffuer wdj Boffuer, Och Skal Jegh giffue hanom Aarligh Thr Aff thill Skyuld En guodt halff thønde Spege høst Sildt, Disligist skall Jegh Sielff holde forne hus Och Jordt Aarligen quitt for huis Jordt skyldt som ther Aff pleier Och Bør Adt gange thill Olborighuss, huilcket forne hus Epther som forskreuit staar, forne Niels Joenssen Maa Nu strax thill Sigh Aname Och for Sigh och Sine Arffuinge haffue, Nyude, bruge och Beholde, thill Euindeligh Eigendom, Och Kiendes Jegh migh Ellir mine Arffuinge, Ingen lod, Dieltd, Rett Ellir Rettighedt Adt haffue thill Ellir wdj forskreffne huss Epther thendne Dagh wdj Nogen made, men Adt haffue opboren pending, fyllist och fuldt werdt, Saa Jegh thacker hanom goet for guodt betallingh ij Alle made, Och Beplictir Jegh migh Ellir mine Arffuinge, Adt giffue och gjører

forne Niels Joenssen Ellir hans Arffuinge ydermiere och thrøger foruaringh paa perkament paa forne hus thill Nibe byeting Ellir Andersteds Nar och huor handt nu thilsiginds worder, och holde hanom thr Aldielis Skadesløs ij Alle made. Thill windisbyrdt haffuer Jegh thrøget miet Signet her Neden wnder, och Wenligen thilbedit Erlig och fornumstige mandt las Jenssen ij binderup, Jørgen Sørenssen ij Nibe och hans barskier ibidm. thill iet windisbyrdt met mig Adt forsegle. Datum Nibe thendt 27. Januarij Ano 1589

1. Ib Madsen
i Nibe

3. Jørgen Sørensen
i Nibe

4. Hans Sørensen
Barskier i Nibe

1. februar 1589

Viborg landsting. Niels Brun i Pandum Østergaard, Vokslev sogn, ved Jens Lauridsen i Suldrup mod Erik Christensen i Binderup, Mads Jensen, Christen Nielsen og Knud Nielsen i Gjelstrup og deres medbrødre for et åråd over Niels Bruns søn, Jens Nielsen, der dømtes skyldig i drab på Niels Andersen i Klæstruplund. Chresten Andersen i Taarup, dræbtes broder, fremlægger 2 tingsvidner af Hornum herred 13.1.1589, et af Christen Nielsen i Gjelstrup og et af Mads Jensen og deres medbrødre. Da også Chresten Brun i Harrild, måske Niels Bruns bror, har været involveret i sagen, og da sandemænd ikke havde svoret om, hvem der var manddræber, kendte landstinget nævningernes årådskendelse magtesløs.

Kgl. Bibl., Stockholm, C 92, nr. 223. Findes yderligere i 17 håndskrifter. *Danske Domme, bd. 4, s. 346.*

Enn dom, att tuinde aaradztoffue er dømpt macteløse, for att the var suoritt, førindt sanndmenndt hagde tøffuitt om drabitt.

Jørgenn Friis tiill Krastrup, lanndzdomer wdj Nøriuttlandt, och Gunde Schriffuer, lanndztingshører ibidem, gjøre vittherligt, att aar ephther Gudz byrdt Mdlxxxix, leffuerdagenn, som er thenn første dag februarij, paa Viburg landztingh war skichitt Niels Broen y Østergaardt y Pandum hans wisse buodt, Jenns Lauritzenn y Suldrup, paa thenn enne och hagde hiidt y rette steffnitt Erich Christensen y Binderup, Matz Jensen och thieris medtbrødere, sambledis Christen Nielsen y Gielstrup, Knudt Nielsen och thieris medtbrødre, tuinde herritzneffnn, paa thenn andenn side, for the haffuer suoritt forne Nils Broen och hanns sønn, Jens Niellsenn, aarad ouffuer for Niels Andersenn, som boede y Lundenn, hanns dødt, endog Niels Andersenn, siellff skulle haffue aarsagitt Niels Broenn och hanns sønn, och icki

the skulle haffue liggitt paa wey eller stie och wiidt hanom aaradt. Thisligeste att Chrestenn Broenn och beschyldis fore att haffue medt uerritt att omkome forne Niels Andersenn, och forne neffninger haffuer suoritt om aaradt till herritztingh, førindt sandmend haffuer wdlagt och suoritt, huilckenn ther hagde weritt Niels Andersens baanemandt. Och framlagde ett thingswinde aff Huornumherritztingh, thenn 16. decembris sist forledin vdgangitt, viii mendt wonditt haffuer, att forne Chrestin Andersenn for tingsdom gaff last och clage paa Chrestenn Broenn y Harindt, Niels Broenn y Østergaardt wdj Pandum och hans sønn, Jenns Nielsenn, att the haffuer weritt tilsamill y raadt och gierningh att mørde och at omkomme hans broder, Niels Andersen y Lunden, och att haffue liust Niels Broenn och hans søn, Jenns Nielsenn, ett fuldt aaradt till, som thett vinde wiider bemeller.

Och saatte forne Jens Lauritzen wdj alle retthe, att ephtherthj neffninger haffuer suoritt, førindt sandmendt hagde tøffuitt om drabitt, om thieris eedt icki borde macteløse att uere.

Saa møtte nogin aff forne neffninger och berette, att herritzfogden hagde wndt fylling paa thenom, och the ther fore skulle suere.

Ther nest møtte Chrestin Andersenn y Thorup och framlagde ett thingswinde aff forne heritzting thette aar, thenn 13. januarij, wdgiffuitt, som bemeller Chrestenn Nielsenn y Gielstrup och hans medtbrødre neffninger att haffue suoritt forne Jens Nielsenn ett fuldt aaradt offuer, som handt skulle haffue medtweritt och giort paa Niels Andersen, som boede y Lunden. Sameledis ett winde, same dag aff forne herritzting wdgiffuitt, formellindis Erich Christinsin y Binderup, Matz Jennsenn ibidem och thieris medtbrødre neffninger att haffue suoritt forne Niels Broenn y østergaardt ett fuldt aaradt offuer, som handt skulle haffue medtuerit och giort paa forne Niels Andersønn, som boede y Lunden, som the winder wiider bemeller, och mintte, thett forne neffninger hagde suoritt rett. Medt fliere ordt och thale thenom ther om emellom war.

Tha effter tiltale, giennsuar och sagsens leglighedt, saa och ephtherthj her befindis fliere endt enn att beskyldis om samme gierningh, tha drabit skeede, att skulle haffue veritt, och y saa made war tuill om, huilckenn manddraberin war, och neffninger dog er fylt thi toff att suere om aaraadt, førindt manddraberin er aff sandmendt wdlagt och drab paa suoritt, tha finde wij ephther sadann leglighedt dise aaradtz toffue macteløse att uere. In cuius rej testimonium sigilla nostra præsentibus inferius impressa.

24. februar 1589

Aabent Brev om Saltning i Nibe af et Antal Læster Sild til Kongens Slottes og Orlogsskibes Behov.

Kancelliets Brevbøger, s. 137. J. R. 5, 28. (Se CCD. II.527).

12. april 1589

Dom af Viborg landsting. Fremlægges i sag ved Viborg landsting 2.8.1589. Peder Bloch i Gerholm havde stævnet Chresten Lauritsen Sur og hans hustru, Kirstine Jensdr, i Nibe, at der er frastjålet Hans Ertmand af København 120 daler, mens han har boet hos dem.

en dom her aff landztingit, thenn 12. aprilis sist forledin vdgangitt, vdi huilckenn her er saa om sagt, att epherthj Chrestin Sur eller hanns hustrue icke thil thieris verne thing for same sagh er sictidt och icke eller fuldkomellig paa personins vegne, huem hannd eller the ville beskylde slig guodz skulle haffue stollitt, menn om gierningen alene att uere sictidt, tha kunde vy icke kiende thenn sictilse saa nochsum eller nøgactig att uere, att thett maa kome forne Chrestin Sur eller hanns hustrue thil hinder eller schade y nogin made

19. april 1589

Tingsvidne af Nibe birketing. Fremlægges i sag ved Viborg landsting 2.8.1589. Peder Bloch i Gerholm havde stævnet Chresten Lauritsen Sur og hans hustru, Kirstine Jensdr, i Nibe, at der er frastjålet Hans Ertmand af København 120 daler, mens han har boet hos dem.

ett thingsvinde aff Nibe bierchthing, thenn 19. aprilis sist forledin vdgiffuitt, viij mend vonditt haffuer, att Peder Bloch stodt ther thenn dag for thingsdom, sagitt och sictidt Chrestenn Lauritzenn Sur och hanns høstrue, Kierstinne Jennsdather, y Nibe, att ther er fra stollin Hanns Ertmandt aff Kiøbinghaffn thiuffue och hundritt daler ynder Chrestin Lauritzen Surs laas och luckilge, ther Hanns Ertmand er lont hus y guod throff och loffue aff thenom, och icke forne Chrestin Lauritzenn Surs huss, laasse eller luckilsse, vegie eller døre, er brøtt y noginn mader, och icke eller Chrestin Sur haffuer mist noginn aff sin koste same tidt, som thett vinnde vider bemeller.

22. maj 1589

Mageskifte mellem kronen og Lodvig Munk til Nørlund, der bl.a. får i Gravlev s. og by 1 gård mod bl.a. i Vokslev s. og by 1 gård og 1 bol.

Kronens Skøder, s. 322. Orig. mag. 625. Original (Kongens genbrev) i RA, Top. saml., perg., Nørlund nr. 2. J.R. 5, 35b. Mageskiftet var allerede indledt under Frederik II, men blev afbrudt ved kongens sygdom og død.

31. maj 1589

Tingsvidne af Nibe birketing. Fremlægges i sag ved Viborg landsting 2.8.1589. Peder Bloch i Gerholm havde stævnet Chresten Lauritsen Sur og hans hustru, Kirstine Jensdr, i Nibe, at der er frastjålet Hans Ertmand af København 120 daler, mens han har boet hos dem. Se også 2.8.1589.

Ther nest framlagde same bierchfougdis dom aff Nibe bierchthing, thenn 31. maii sist forledin vdgiffuitt, wdj huilcken fougden icke viste anditt att sige paa for rette, epther thenn lanndztingsdom medtfører thil Nibe bierchting, som saginn er jndstellitt, och epther thenn sicteningh, som forne Peder Bloch haffuer sagitt och sictid forne Chrestin Sur och hanns høstrue, Kierstine Jensdatther, ther thill Nibe ting for xx och hundritt daler, paa Hanns Ertmandz vegne y Kiøpinghaffnn, endt att Chrestin Sur bør att staae thil rette, saa lenngi thenn sigtening staaar vid sin magt, for huis peningh forne Peder Block eller noginn paa Hanns Ertmands vegne kannnd forne Chrestin Lauritzen Sur eller hanns hustrue, Kierstine Jensdather, skelligen offuer beuige, att the haffuer stollitt eller bekomitt same peninge, som thenn dom vider bemeller. Och mintte Peder Block same sigtening loughlig att uere.

3. juni 1589

Rettertingsdom i sag om ejendomsret til en del af bygningen på Restrup. Hans Pedersen til Sem i Norge stævner Axel Gyldenstjerne til Lyngbygaard, Corfidts Viffert til Næs, Henrik Gyldenstjerne til Aagaard, Preben Gyldenstjerne til Vosborg, Mogens Gyldenstjerne til Biersøgaard, Hannibal Gyldenstjerne til Restrup, Christian Gyldenstjerne til Stjernholm, Holger Ulfstand til Vosborg på hustruen Anne Gyldenstjernes vegne, Sibilla Gyldenstjerne, Karen Gyldenstjerne, Hilleborg Gyldenstjerne og Chresten Munks døtre med lavvæрге og tiltaler dem for en anpart, som hans afdøde hustru Else Gyldenstjerne ved gavebrev af 1556 fik af Kirsten Friis, Gabriel Gyldenstjernes enke. Se også samfrændeskiftet 7.9.1569.

RA, Herredagsdombog 1586-89, s. 139-142B.

Dom emellom Hans Persen, Her Mogens Gyldenstiernis och Knudt Gyldenstiernis Arffi.ge. Wij Christian thendt fierde, medt Gudts naade Etc., Giøre alle witterligt, at Aar 1589 thend 3 Junij Paa wort Retterthing paa wort Slott Kiøpenhaffn wdj wor Egen Neruerelse Offueruerindis Thes. eptherskr. Niels Kaas thill Torupgrd. wor Cantseler, med alt Raadit wondthagendis Axell Gyldenstiern och Corfidts Wiffert. for Oss wor skickit Oss elsk. Hans Persen thill Sem, wor mandt och thienner, paa thend ene, Och hafde met wor stefning for Oss wdj Rette steffned Oss elske. Axell gyldenstiern thill Liungbyegrdt., Corfidts Wiffert thill Ness, wore mendt och Raadr, Hendrich Gyldenstiern thill Aagrdt., Preben Gyldenstiern thill Wos-

borrig, Mogens Gyldenstiern thill Bierssegrd., Haniball Gyldenstiern thill Restrup, Christian Gyldenstiern thill Sternholm, Holger Ulstand thill Wosborig paa hans høstruis Oss Elske. frue Anne Gyldenstierns wegne, worre mendt och thienere, frue Sibilla Gyldenstiern, frue Karen Gyldenstiern, Jomfru Hilleborg Gyldenstiern, saa och affgangne Chresten Munckis begge dötther met theris Lauge Werrige Paa thendt anden side. Och thilltallede thenom for Afgagne frue Kirstenn Gabriels anpart wdj Bygningen paa Restrup, som hun hafde giffuit hans affgangne høstrue, frue Else Gyldenstiern, huilcken anpart handt mener, the hanom met rette skulle wdlægge och betalle, paa forne hans affgangne høstruis wegne, Och at forne Hendrich gyldenstiern och hans søsken skall haffue thagit afgangne frue Anne paa Ifuersnes ... wdj thieris affkald the forre met slig beskedt, at the hanom therforre skulle fornøige, Endog the inte skall enden werre skeedt.

Saa er mødt Daniell Boiesen, fuldmegtige, paa forne Hans Persens Wegne, Och for Oss wdj Rette laugde it Peraments gaffue Beffwdgiffuit aff frue Kirsten friisdaather, Gabriell Gyldenstierns ephtherleffuerske paa Restrup, Thorsdagen nest for wor frue Seijermere Ao. 1556, Liudendis wdj sin Mening, at hun haffde wndt, giffuit och skiødt frann sig och sine Arffg. och indthill Else gyldenstiern Mogens Daather och hindis arffg. ald hindis lod, deell och Rettighedt, som hinde wor thilfalden ephther hendis hosbonde forne Gabriell gyldenstiern wdj thendt bygning paa Restrup, och alt huis som hun haffde ladit bygge och ther ephther lader bygge wdj hindis Liffstidt paa forne Restrupgrdt. offuen och nedem, met Mølle och Demning siden forne hindis hosbonde døde inthet wndthagit. s. At forne Else gyldenstiern the skall beholde thill sig och sine Arffg. thil euindelich Eijendom ephther hindis dødt och afgang. Skede the ochsaa at forne Else icke sielffuer bleff boendis thr paa, och enthen hindis sønder Her Mogens gyldenstiern hell. nogen aff hindis Brødre komme ther at boe. Tha skall handt huilcken som ther kommer at boe, were pligtig thill at giffue forne Else gyldenstiern fylleste for thendt forne Bygning ephther som hindis frennde och venners sigellse, som samme Breff wider wduisser och indholdr. Och satte Daniell Boissen wdj alle Rette, Om Hanniball Gyldenstiern, som nu besiddr samme gaardt, icke er pligtig at wdlegge och fornøige forne Hans Persen paa hans afgangne høstruis wegne fyllist och fuldwerdt for forne hindis anpart ther wdj ephther samme gaffue Breffs liudelche. Saa er ochsaa møtt forne Axell Gyldenstiern och Corfidts Wiffert, och formeenthe, att ephthersom samme gaffue Breff medfører thend at betalle och fornøige, som Restrup Hoffuidtgaardt besider, Meenthe the hanom wdj lige maaade at ephtherkomme samme Breff och Hans Persen paa hans høstruis wegne at fornøige.

Ther modt berette forne Haniball Gyldenstiern at handt hafde fornøgit och betaldt forne Hans Persen saa well som andre hans medtarff.ge for thierris Anpart wdj Restrup Bygning som handt strax for Oss beuiste met Breff och Segell wdgiffuit her ij Kiøbenhaffn thendt 24. Novembris Ao. 1570, att afgangne Hendrik Gyldenstiern och forne Mogens gyldenstiern, Christian gyldenstiern, Christen Munck Skall Giør Niels Løcke och Hans Persen. Formellendis, att forne Hanniball haffuer fornøgit thenom fem

hundridt daller, som wor for thendt Bygning paa Restrup h., som the Breff ydermere forklarer, Huilcket Daniell Boissen well bekende, Dog manthe the icke wider at werre endt for huis anpart Her Mogens Gyldenstiernis arff.gers Anpart wor anlangendis, forwden thendt Andell fruee Kirsten friisdather hafde formedlest hendis Gaffuebref giffuit forne Hans Persens affgangne hørstrue, Och ydermere berette, at thr wor it Elant trygt och endeligt affkald emellom hans affgangne fader, frue Jutthe Podebusk och fruee Anne Parsbierig, Huilcket skulle thilholde Knudt gyldenstierns arffg. och Pligtige at fornøge Hans Ped.ssen for thieris anpart wdj forne Restrup Bygning. Huilcket affkaldts Breff handt strax for Oss wdj Rette laugde, wdgiffuit her ij Kiøpenhaffn thendt 7. Septembris Ao. 1569, formellendis eblant andit, Och skulle her Mogens och fruee Jutthe Podebusk all theris Arff.ge. giffue forne fruee Anne Parsbierig all hindis arffge. ij hundred goude daller epther theris Breffis liudelse the hinde thr paa giffuit haffuer for Bygningen paa Restrupgrdt. offuer Broen wdj Borgergaarden, saa och for thendt welluillighedt hun haffuer beuist thenom, At hun saa haffuer magit thenom och thraadt aff forne Borgegaarden wdj grundt husse och Bygning, Och the huos skall forne Her Mogens och fruee Jutte Podebusk holde hinde, hindis Børn och theris Arff.ge. quit och frije for huis epther, som affgangne fruee Kirsten friis haffuer giffuit Jomfruee Ellse Gyldenstiern wdj Restrup Bygning. Och meenthe forne Haniball Gyldenstiern epther slig Leiglighed burde Axell Gyldenstiern och Corfidts Wiffert paa theris hørstruers Wegne saa well som andre Knudt Gyldenstiernis Arff.ger. at betalle wdj forne Bygning saa Wiit thenom kandt thilfalde met Rette Huilcket Axell Gyldenstiern saa well som Corfidts Wiffert berethe att wille giøre, naar same Bygning bleff wurderet, eller ochsaa kandt beuise thendt wurderet att werre, epther forne fruee Kirsten Friisdaathers dødt och affgangh, Tha wille the uden ald thertte frann thenom legge therris anpart saa Wiit the beloffue Kandt.

Medt flere ordt thenom emellom forløb. Tha epther Thiltalle, Gien-suar, Breff, Beusning och thenn sags Leiglighed Sagde wij ther paa saa aff for Rette, At forne Her Knudt Gyldenstiernis were pligtige, samtlige for huer thieris Anpart att betalle och fornøge Hans Perssen paa Hans affgangne hørstruis wegne thendt Bygning paa Restrup, som forne fruee Kirstenn Friisdaather hinde giffuit haffuer Epther gaffue breff och epther the affkaldts Breffs liudelse, som forne Her Mogens Gyldenstiern, fru Jutte Podebusk och frue Anne Parsbiereg emellom gangit er. Och thet eptherWurdering som samme Bygning thilforn haffuer werreit satt eller epther nye wurdering aff thenom haffuer Kiendt samme Bygning hurledis thendt paa the thider haffuer werreit. Datum ut Supra.

2. august 1589

Viborg landsting. Peder Bloch i Gerholm havde ved Nibe birketing stævnet Chresten Lauritsen Sur og hans hustru, Kirstine Jensdr, i Nibe, at

der er frastjålet Hans Ertmand af København 120 daler, mens han har boet hos dem. Sagen var for landstinget 31.5.1588. Chresten Sur, nu borger i Aalborg, indbringer igen sagen for landstinget. Da sigtelsen er sket ved Hellum herredsting og ikke ved Christen Surs værneting i Nibe, og da han ikke udtrykkeligt sigtedes for at have stjålet pengene, afgør landstinget, at sigtelsen for tyveriet skulle være magtesløs og ikke komme ham til skade. Modstridende dom af Nibe birketing ophæves. Se 31.8.1588. Christen Sur blev måske 1572 borger i Aalborg og 1574 medlem af Guds Legemes Lav, H&K 1918-20, s. 300, hvor den nævnes flere med navnet Sur.

RA, Håndskriftssamlingen V B 20, nr. 141. Danske Domme, bd. 4, s. 381. Ingen overskrift, men følgende regest i registeret: En dom, att vertin icke thiltalis for the koste, som giestin bliffuer fra stollin.

Mouritz Styggie thil Holbeckgaardt, Hanns Linndeno thil Øsleff, Jørginn Friis thil Krastrup, landsdomere y Nøriuttlandt, Loduig Munck thil Quistrup, Niels Joginssenn thil Torstedlundt och Gunde Schriffuer, landztingshører, giøre vitterligt, at aar epther Gudz byrdt Mdlxxxix, thenn 2. augustij, paa Wiburg landzting war schickit erlig och fornumpstig Chresten Lauritzen Sur, borger y Alborig, med en opsettilsse her aff lanndztingitt idag sex vgger vdgangitt, liudendis hannom tha at haffue hid y rette steffnitt Peder Block y Gieholm for en sictening, hannd thil Nibe bierckting sictid haffuer om hundritt och xx daler, som hannd siger skull vere hen stollinn ynder hanns laas och luckilge, och ey ville sicte hannom eller hanns hustrue saa fuldkomelig paa personnins vegne, att the skull haffue stollin eller forkomin same peninge, som thett sig borde epther landz-thinnings doms liudilsse och koning Woldemors lough, menn aleniste om gierningen att skulle vere skeedt, och icke haffuer beuist, sadann pening att skull vere komin ynder hanns laas och luckilge, eller hanns hustrue sadann peninge skull haffue tagitt vdj gieme och forvaring, som hannd om sictid haffuer, och dog med sadann sictening, som icke er loughligt, hannom och hanns hustrue thitt och offthe skade och nadel paaført, och thieris ære och gode røct ville beklicke och icke ville ahnnsee lanndztingsdom, at same sigtening er vndersagt. Videre ther sictis paa personners vegne, som foruitt staar, enndog forne Chrestin Sur haffuer standit paa Nibting thitt och offthe for dom och rett och thilboditt forne Peder Block sinn handt, om hannd ville sigte hannom eller hanns hustrue paa personnins vegne epther lanndztingsdoms liudilse, tha ville hannd sig och sinn hustrue ther fore forverge epther loughinn, som erlig folck borde att giøre, och ey forne Peder Block ville thennom ydermiere sicte, ennd hannd thilforne giort hagde, epther thingsvindis liudene, mienindis fordj, sadan hanns wlouglig och vfuldkomelig sigtening borde macteløs att uere och icke att kome hannom eller hanns hustrue paa theris gode røct, ære, lempe, gotz eller pening thil hinder eller schade y nogen made.

Sambledis hagde hid steffnitt Peder Bloch med same sicteningsvinde Disligeste hagde och hid kallitt Anders Nielsen, bierchfogitt y Nibe,

for en dom, hannd emellom forne Peder Block och hannom dømpt haffuer, som formeller eblantt andit, at forne bierchfougitt icke haffuer vist anditt, end forne Christinn Sur och hanns hustrue buorde jcke att stande thil rette, saa lengi thenn sictening staa vidt mact, som forne Peder Block thil Nibe bierch thing om forne hundritt och xx daler giort haffuer, och icke haffuer anseett landsdomers dom, som indholder, at Per Block skull sicte personin y sig sielff. Thesligeste forne bierchfougitt at thilholde hannom, thennom endeligen emellom att skulle dømme och adskielle, som thett sig borde, och ther emod icke enndeligen att haffue dømpt y saginn, mieninndis hannom ther medt vrett att haffue giort och borde ther fore att stande thil rette for huis forsømilse, schade, kost och thering, hannd ther offuer lid och fangitt haffuer, huilckenn opsettilge medtføre forne Peder Block ther emod att haffue hidt steffnitt forne bierchfougitt, for hannd icke endeligenn skull haffue dømpt y sagin, eptther som thenn thil hannum var jnndfundin, och for hannd icke skull haffue inndført hanns beretning och vinder y domenn, som hannd ther skull haffue ladit lesse och paa schriffue, och icke eller tildømpt Chrestin Sur thil att vdgiffue same penninge eller aldiellis quitt [dømme?] mienindis hannd borde ther fore att stande thill rette.

Tha for noginn leglighiedt, sig thenn tid her vd inden begaff, bleff same sag ophagit thil idag. Och nu framlagde forne Peder Bloch ett thingsvinde aff Nibe bierchthing, thenn 19. aprilis sist forledin vdgiffuitt, viij mend vonditt haffuer, att Peder Bloch stodt ther thenn dag for thingsdom, sagitt och sictidt Chrestenn Lauritzenn Sur och hanns høstrue, Kierstinne Jenndather, y Nibe, att ther er fra stollin Hanns Ertmandt aff Kiøbinghaffn thiuffue och hundritt daler ynder Chrestin Lauritzen Surs laas och luckilge, ther Hanns Ertmand er lont hus y guod throff och loffue aff thenom, och icke forne Chrestin Lauritzenn Surs huss, laasse eller luckilsse, vegie eller døre, er brøtt y noginn mader, och icke eller Chrestin Sur haffuer mist noginn aff sin koste same tidt, som thett vinnde vider bemeller.

Ther nest framlagde same bierchfougdis dom aff Nibe bierchthing, thenn 31. maii sist forledin vdgiffuitt, wdj huilcken fougden icke viste anditt att sige paa for rette, eptther thenn lanndztingsdom medtfører thil Nibe bierchting, som saginn er jndstellitt, och eptther thenn sicteningh, som forne Peder Bloch haffuer sagitt och sictid forne Chrestin Sur och hanns høstrue, Kierstine Jensdatther, ther thill Nibe ting for xx och hundritt daler, paa Hanns Ertmandz vegne y Kiøpinghaffnn, endt att Chrestin Sur bør att staae thil rette, saa lenngi thenn sigtening staa vid sin magt, for huis penningh forne Peder Block eller noginn paa Hanns Ertmands vegne kannd forne Chrestin Lauritzen Sur eller hanns hustrue, Kierstine Jensdather, skielligen offuer beuige, att the haffuer stollitt eller bekomitt same peninge, som thenn dom vider bemeller. Och mintte Peder Block same sigtening louglic att uere.

Ther thil suarit Chrestin Sur, att forne Peder Block thilforne haffuer giort en sictening paa hannom thil Hellum herizting for same peninge, och icke eller then tidt sictid hannom eller hans hustrue paa thieris persons vegne, och thenn haffuer veritt hidt steffnitt och findis att uere vndersagt. Och

framlagde en dom her aff landztingit, thenn 12. aprilis sist forledin vdgangitt, vdi huilckenn her er saa om sagt, att ephtherthj Chrestin Sur eller hanns hustrue icke thil thieris verne thing for same sagh er sictidt och icke eller fuldkomellig paa personins vegne, huem hannd eller the ville beskylde slig guodz skulle haffue stollitt, menn om gierningen alene att uere sictidt, tha kunde vy icke kiende thenn sictilse saa nochsum eller nøgactig att uere, att thett maa kome forne Chrestin Sur eller hanns hustrue thil hinder eller schade y nogin made, som then dom wider bemeller. Och saatte forne Chrestinn Sur y alle rette, om thenn sigtening, som siden giort er, icke och borde macteløs att uere, och om hand icke borde for same thiltale quitt att uere. Saa møtte forne bierch fougitt och miente sig icke anditt att kunde døme, end som hand giort haffuer, ephtherthj Per Blockis sigtening tha stud vid magt.

Med fliere ordt och thale thennom ther om emellom var. Tha ephther thiltale, giennsuar och sagzins leglighiedt, saa och ephtherthj thenn sigtening, som forne Peder Block haffuer giort emod forne Chrestinn Sur och hanns hustrue thiill Hellumheritzting, finndis att uere vndersagt, for thett jcke var skeed thil hanns verne ting eller fuldkomeligenn paa personins vegne, huem same peninge skull haffue stollitt, menn aleniste om gierningen att haffue veritt sictidt, och ephtherthj forne Peder Block endnu icke forne Chrestinn Sur och hans hustrue paa personins vegne for same peninge haffuer sictid, tha ved vy aff same aarsag icke anditt ther om att sige, ennd same sictilse bør ju macteløs att uere och icke att kome forne Chrestin Sur eller hanns hustrue thil hinnder eller schade, ey eller thenn bierchfougdis dom, ther ephthergangitt er, noginn mact att haffue, menn macteløs att were. Men ther som forne Hanns Ertmandt, Peder Bloch eller noginn paa Hanns Ertmandz [vegne] løster att sicte forne Chrestenn Sur, thett hanndt eller hanns hustrue same peninge skall haffue bort stollitt, tha forne Chrestinn Sur sig och sin hustrue ther fore att foruerge ephther loughin, som thett sig bør.

1590

Herredsfoged Søren Ged i Aars herred og 4 andre mænd nedsatte 6-7 skelsten i skellet mellem Hornum og Aars herred, syd for Torstedlund.

Himmerland og Kjær herreds årbog 1934, s. 354.

20. juni 1590

Viborg landsting. Chresten Skrædder, stedsøn af Hans Bartskeer i Nibe, har været i tjeneste hos Erik Lykke til Skovsgaard (Nørager sogn, Sønder Hald herred), og har under et slagsmål dræbt Morten Arresen. Hans Bartskeer møder på landstinget og kræver, at sandemænd skal dømme herom, men landsrettens dom er, at sagen skal afgøres ved gårdsretten.

Kgl. Bibl. Stockholm, C. 92 nr 232. Dommen findes i yderligere 16 håndskrifter. Danske Domme, bd. 5, s. 27.

3. august 1590 (1)

Aabent Brev. Kongen har bragt i Erfaring, at Bønderne, som søge Nibe Birketing møder drukne, saa der holdes stor Uskikkelighed og ond Tingfred, vil, at Tinget skal lægges paa et andet Sted, hvor Ofve Lunge, Embedsmand paa Aalborghus, kan henlægge det udenfor Nibe By, dog indenfor Birket. Alle, som have Sager at forrette paa Tinget, skulle søge didhen, hvor Nibe Birketing henlægges. Da Kongen også har bragt i Erfaring, at Birkefogden i Nibe Birk kun har en ringe Løn for sin Tjeneste, har han bevilget, at Birkefogderne i Nibe Birk, indtil anden Ordre gives, maa være fri for Landgilde, Ægt, Arbejde og anden Tynge af den Gaard, de bo i.

Kancelliets Brevbøger, s. 420. J. R. 5, 130 b. Omtalt i C. Klitgaard, Nibe bys historie indtil 1728, s. 12.

3. august 1590 (2)

Missiv til Oufve Lunge. Da Aaen, Vældene og Grøfterne, som løbe til Kronens Møller i Aalborg, ere meget tilgroede, saa Vandet ikke kan have sit fulde Løb til Møllen, hvorved Kronen med Tiden kan lide Tab paa sin Rettighed og Menigmand deromkring tage Skade, sendes der ham aabent Brev til de Kronens Bønder i Hornum og Fleskum Herreder, der søge til Møllen, om at rydde nævnte Aa, Vælde og Grøfter. Han skal tilholde dem at udføre dette Arbejde og paase, at det gaar for sig.

Kancelliets Brevbøger, s. 423. J. T. 4, 166 b.

3. august 1590 (3)

Aabent Brev til alle Kron-, Kloster-, Prælat-, Kannike-, Vikarie-, Provste-, Præste- og Kirketjenere i Hvornum og Fleskum Herreder, der søge til Kronens Møller i Aalborg, om efter nærmere Tilsigelse af Oufve Lunge, Embedsmand paa Aalborghus, at møde med Folk, Heste og Vogne og hjælpe til med at opskære og oprydde ovennævnte Aa, Grøfter og Vælde. De, hvis Enge løbe paa Aaen, skulle aarlig opskære og oprydde denne, saa vidt deres Enge strække sig. Enhver, der viser sig ulydig, vil blive tiltalt og straffet for Ulydighed.

Kancelliets Brevbøger, s. 423. J. T. 4, 167.

15. august 1590

Viborg landsting. Oluf Nielsen i Hyldal, Suldrup sogn stævner herredsfoged Jens Christensen i Svenstrup for et vidne, som han den 1.6.1590 har udstedt ved Hornum herredsting, at Jens Niensens bo skulle samles og på ny deles. Endvidere stævnes Morten Buus i Hasseris, som havde fået tingsvidnet sammen med Oluf Nielsen. Landstinget dømmer tingsvidnet magtesløst, da herredsfogden ikke havde afsagt nogen dom.

RA, Håndskriftssaml. V B 20 nr. 136. Danske Domme, bd. 5, s. 96.

Ingen overskrift, men følgende regest i registeret: En dom, att ett thingsvinde, som epther en contract for thing och dom vonditt er, och icke herritz fougden om sagin haffuer dømpt, menn vinde om contracten vdstedt, regnis icke for nogen endelig dom.

Hanns Linndeno thil Øsløff, lanndzdomer vdj Nøriuttlannd, och Gunde Schriffuer, lanndztinghører ibidem, gjøre vitterligt, att aar epther Gudz biurdt Mdx, leffuerdaginn som er thenn 15. augustij, paa Wijburg landzting war skickett Olluff Nielsinn y Hølddall paa thenn enne och hagede hidt y rette steffnitt Jenns Chrestensin y Suennstrup, heritzfougitt y Huornumheritt, paa then andin side for ett vinnde, hanndt haffuer laditt vdgaae, att Jenns Niensens boe skull kome thil samill, som var skyfft, att thett skull skyfftis igienn, och icke hannd sadann dom epther thiltale och giensuar schull haffue giffuitt fra sig schreffuitt och beseglitt, mieninndis fordj, thett same thingsvinde borde macteløs att uere. Disligeste hagede hid steffnitth Morthinn Busse y Hadtzeriis med same vinnde.

Saa møtte forskreffne Morthinn Busse och framlagde same vinde aff Huornumheritzting thette aar, thenn 1. første junij vdgiffuitt, viij mennd vonditt haffuer, thett Morthinn Busse och Olluff Nielsen stod for thingsdom, och begie beuilgett och samtøckte, att salig Jenns Niensens boe maatte kome thilsamill igienn, epther thj thett icke thilforne skull vere skyfft rett, och sidenn att skyffte epther lougin, som rett er, och som thett sig bør; for thenn beuilling, som de begie beuilgitt, bleff thett aff fougdin thilfunditt, forne boe bør thilsamill igienn att kome, och sidenn thett att skyff the emellom thennom, som thet sig bør epther lougenn, som thett vinnde vider bemeller. Och mintthe Morthinn Busse, thett same senntendtz borde vid magt att uere.

Med flere ord och thale, thennom ther om emellom var. Tha epther thiltale, giensuar och sagzins leglighed, saa och eptherthj heritzfougden icke med sin egen dom haffuer giffuitt same domb epther thiltale och giensuar fraa sig beschreffuitt och beseglitt, menn forne tings vinnde ther om laditt vdgaa, tha kunde wy epther sadann leglighiedt icke kiennde thett tingsvinnde nochsum for en dom att uere, och thett for thj vdj the made macteløs att bliffue. In cuius rej testimonium sigilla nostra presentibus &c.

26. september 1590

Lovhævd af 1525 af Hornum herredsting fremlagt 26.9.1590 på Viborg landsting af Christen Lykke til Buderupholm, som hævder, at vidnet af 24.5.1557 om Juelstrup mark er i strid med denne lovhævd.

Aarestrup-Buderup-Gravlev præst, div. dok. 1564-1864, landstingsdom 26.9.1590 jf. Adkomstreg. Arkivstedet er desværre ikke opsporet.

2. november 1590

Sandemændsbrev om skel mellem Støvring, Mastrup og Juelstrup præstegårds marker.

NLA, Viborg bispearkiv, C2-202, Buderup-Aarestrup-Gravlev kald 1590-1803. [?] segl, alle tabte. Påtegning på bagsiden: Numero 2 de. Sandmændts breff Emellom Støffring, Mastrup oc Juelstrup. Afskrift i Viborg Bispearkiv, C2-101, Stiftsbogen 1690, s. 94.

Jens Christensen ij Suenstrup, Herredsfogit till Hornum Herits ting, pier tamissen i Semestedt, Niels Smedt i erstedt och Jacob Schriffuer gjør viterlig, at Aar epther guds bijurdt 1590 mandagen, som er den 2 dag Novembris, paa forne ting war skicket Jep ridmandt ij elletshøj, dielefogit i forne herrit, paa hederlig Mandt Hr. Anders Nielssen ij Juelstrup, hans wegne, som lovlig eskit beh oc fick it fuldt tings widne aff viij Dannemendt som er per tamissen i Semestedt, Niels Smedt i erstedt, niels mortenssen i molbjerg, Jost Christensen ij Suldrup, Christen nielssen i støffring, Christen tamessen i byrstedt, niels Jenssen i opleff, niels psen i siørup, Huilcke forne viij Dannemendt alle wonde paa thiris gode trou och Rette Sandhet, at di saa og hørde paa forne ting for thennom stande Lauris Nielssen ij grydstedt, pierr Abildgrdt i bundrup, Christen Knudssen i guldbeck, Niels Knudsen i Hæsum, Jacob Jensøn i Suenstrup, Christen Jenssen ibid, Poull pierssen i elleshøff Oc Ands Klemetssen i støffring, Sandmendt wdi forne Hornum herrit, som studt for Tingsdom oc lydelig Kundgiorde oc Aff sagde theris thoff oc eedt, som dj giorde paa torsdag nu sidst forgangen paa thisse eptherskr Aasteder, som dj war lolig op kræffuit oc tilfuldt, Item først satte dj en stien Norden for Juelstrup wedt Siøn i en backe, Saa ther fra i sønder med en aggerren til en Kaas, som dj satte en stien, Ther fra och i øst till en weij, Saa sønder med forne weij till enn aggerren, Saa i øster med forne aggerren, till en høff kaldis Skandell borig høff, Saa ret norden om forne høff oc i øster till Adell weien, som de satte en stien. Saa ther fra oc i sønder med forne Adell weijen til j sten, som de satte østen weijen i enn aggerren, Saa fram med forne Adell weijen til en stien, som dj opreste østen weijen i en agger paa sønd oc wester side til Juelstrup, oc paa Nør oc Øster Side till støffring, som Erlig og Vel Agte mandt Baggj Griis, Slots fogit paa

Aalborighuus, paa Kon. majtss. wegne oc Erlig og Welbyrdige mandt Christopher Løcke til buderupholm, paa sin egenn oc sine børens wegne oc Bymendt i støffring paa forne Aasteder begge Sider beuillgit og Samtøgte. Item Saa ther fra oc i sønder, Som thee begyndte theris Thoff Emellom Juelstrup, støffring oc mastrup marck ij en gamell Andheffuit wedt Adell weijen, som dj Satte en threij bunden stien, Saa ther fra oc i Sønder till en stien som dj satte i weijen. Saa ther fra oc offuer forne mosse wedt Sønder Side, som dj satte j stien, Saa ther fra oc i west oc sønder som dj satte j stien, Saa ther fra oc heden, Som dj satte j stien i en liden back. Thette Wduiste oc Kund gjorde the for it Ret ferdlig oc Christelig marck skiell og Reitiste dj Kunde paa fiende ephther den leijligh. som for thennom war same forne dag paa marcken paa then wester Side till Juelstrup, oc paa den Øster Side til mastrup. till ydermiere winis bør, At Saa gick oc fore som forskr. stander Lader Wij thrøcke Woris Signeter Neden paa The Woris Obne breff. Datum wt Supra.

28. februar 1591

Følgebrev for Tyge Kruse til Vinegaard (Vingegaard, Sønderlyng herred) til Kronens Bønder under Pandumgaard, som afdøde Fru Agnete Skenck sidst havde i Værge.

Kancelliets Brevbøger, s. 553. J. R. 5, 176 b.

16. juli 1591

Aabent Brev, at Kongens Undersaatter i Flensborg maa bruge deres Salteri og Købmandskab ved Nibe og i Limfjord, indtil der er gaet Dom i Striden mellem dem og Borgerne i Aalborg.

Kancelliets Brevbøger, s. J. R. 5, 200. (Se CCD. II. 588). Trykt i Tidsskrift for Fiskeri III. 205 f.

29. juli 1591

Hr. Anders Ged i Kirketerp fik 10 og 5 dags brev over Niels Jørgensen i Århus.

RA, Rigens Forfølgningsbog 1586-92, s. 220a.

21. august 1591

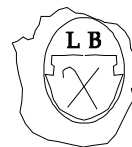
Åbent brev af Jens Jude i Busted og Lars Brun i Nibe, at de lørdag den 2. august på Nibe ting på vegne af deres husbond Niels Jonsen (Viffert) til Torstedlund afkrævede Lars Nielsen i Grydsted (birkefoged) og Mads Eriksen, birkeskriver, en beseglet kopi af en dom, som herredsfogden lørdagen før havde afsagt mellem Bagge Griis på sin husbond, lensmand på Aalborghus, Ove Lunges vegne, og Niels Jonsen og andre om stedsmål, sagesfald og andet af nogle huse i Nibe.

FLA, Hverringe gods, Slægten Krabbe, Torstedlund, Adkomster, Retsakter, skelforretninger m.v. 1549-1693. [2] segl i mørkegrønt lak på papiret. 1. Jens Jude i Busted. 2. Lars Brun. Påtegning på bagsiden: ij mend i Breff dj haffue Eskit den Dom effter... No 13.

Wij Effterschreffne Jenns Jude ij Budsted, och Las Bruenn ij Nibe, Kiendis och gjør Witherligt for Alle met Thette Wort obne Breff, Adt Wij thill Nibetingh Løffuerdagenn thend 2j dagh Augusti Eskids Aff Las Nielsen ij grydsted, och mads Erickssen, Birckeschriffuer, paa Woris hosbunds Erllige och Welbyrdige mandt, Niels Joenssen thill thorstedlund, hans wegne, Enn dom som forne Las Nielssen Løffuerdagen Nest thilforen paa forne thingh dømpte Emellom Bagj griss paa sin hosbunds Erlligh och Welbyrdig mandt offue lungis Wegne, Och forne Niels Joenssen met Fliere om Stedsmoll, Sagefald och Andit Aff Nogen husse i Nibe, och Wij Ickj thaa forne dom mate Bekome Enten schriffuid Eller forseglid i Nogen Maade. Adt Saa ij Sandhedt Er dis thill windisbyrd haffuer Wij thrøgt Woris Signetir Neden paa thette Wort obne Breff. Datum Nibbe(tekst skjult under plica)

1. Jens Jude
i Busted

2. Lars Brun
i Nibe

20. september 1591

Aalborg Hospitals foged i Hornum herred, Jens Jensen i Lyngbjerggaard, fik på Hornum herredsting på sin husbonds vegne vidne, at han på fjerde ting forbød de Sørup mænd, både gode mænd (gaardmænd) og gadehusmænd, at føre mere end et læs tørv eller lyng til købstad om ugen. Sørup bønder havde pligt til at levere tørv og lyng til Hospitalet.

RA, Byark. på papir, Aalborg Hospital. [3] segl i grønt lak. Påtegning: 18-Jens Jensen i liøngbergdt. Omtalt: K. Værnfelt, H&K 1948, s. 258.

Jens Christensen i Suenstrup, Hs. fogit till hornum Hs. ting, Jens Nielsen i støffring, Jens Smedt i dijørup oc Jacob schriffr gjør witterligt at aar efth guds bijurdt 1591 den 20 Septembris paa forne ting war skickit Jens Jensen i liøngbiertdt. paa sin hosbunds wegne, som Erlig eskit beeh oc fick it fuldt tingswinde aff viij Dannemendt, som er Jens nielssen i støffring, Jens smedt i dijørup, Chresten Willumsen i hæsom, Jens nielsen, las persen i molbiert, tamis persen i oplev, Chresten therkildsen i hies, Simon Jensen i Lunden, huilcke forne viij Dannemendt alle Wondt paa theris gude trou oc rete sandhe, at dj saa och hørde paa forne ting The forne Jes Jensen haffuer standitt iij ting till forn oc nu i dag den iij oc lydelig forbøde thj mendt i Siørup, boer buode gode mendt och gadhus mendt, at føre miere liøng eller tør till Købstadt om uggen met huer j læs, bestodt Chresten Skrædder oc niels andersen i Siørup, at dj lolig steffnuit forne Siørup mendt till winder er forledt. In cuj. Jacob Nielsen

27. september 1591

Aalborg Hospitals foged i Hornum herred, Jens Jensen i Lyngbjerggaard (Svenstrup sogn), fik på Hornum herreds ting vidne, at han på 3 ting havde forbudt Sørup mænd at fiske med våd eller andet i Støvring (Juelstrup) sø, Sørup sø, Hornum sø eller Lille Hornum sø, så vidt Sørup grund går.

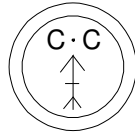
RA, Byarkiver på papir, Aalborg Helligåndshus. [3] segl af mørkebrunt lak. 1. Jens Christensen i Svenstrup, herredsfoged, utydeligt. 2. Christen Christensen i Lere, 3. Jens Nielsen i Støvring. Påtegning på bagsiden: No 60. - 9 -. Forbud paa Fiskerie i Hornum og Støvring Søer, samt i then lille Søe wed Borup. 1591. Omtalt i Kr. Værnfelt, H&K 1948, s. 259.

Jens Christensen i Suenstrup, Hs. fogit till hornum Hs. ting, Christen Christensen i liere, Jens Nielsen i støffring oc Jacob schriffr gjør witterligt, at aar ephth guds bijurdt 1591 den 27 Septembris paa forne ting war skickit Jens Jensen i Liøngbiertdt. som lolig eskit beeh oc fick it fuldt tingswinde aff viij Dannemendt, som Er Jens nielssen i støffring, Christen Christensen i liere, las persen i molbiert, Chresten tamissen i byrstedt Chresten Welladsen i Hæsom, mads andersen i harim, las buus i liere, jep willomsen i byrstedt, huilcke forne viij Dannemendt alle Wond paa theris guode trou oc rete sandh. at dj saa och hørde paa forne ting The forne Jens Jensen paa sin husbunds wegne stundt ij ting till forn oc nu i dag den iij oc lydelig forbøde nogen at fiske i støffring siøe, saa wit som Siørup grundt gaar, som er til mitstrøm. Thisligste forbødt nogen at kome i den lille siøe i ligemedt Siørup at fiske anten med waade drett eller andit. Thisligste forbødt nogen at

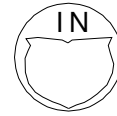
bruge nogen fiskeri i hornum Siøe eller lille hornum Siøe, saa wit som Siørup grundt gaar som er till mit strøme. In cuj rej. Jacob Nielssen.

1. Jens Christensen
i Svenstrup

2. Christen Christensen
i Lere

3. Jens Nielsen
i Støvring

21. oktober 1591

En Commissions Dom, hvorved Dannesøe fiskerie er tildømt at tilhøre Restrup. Dato 21.de Oct. 1591.

NLA, Restrup gods, G141-1, Design. på adkomstbr. ?1769, nr. 149.

30. oktober 1591 (1)

I sag 18.12.1591 ved Nibe birketing mellem Niels Jonsen (Viffert) til Torstedlund og kronen om afgifter af huse på kronens jord i Nibe fremlægges et vidne af Nibe birketing, at 8 mænd hørte Ythi Sørensen, Chresten Lauridsen Hedegaard og Chresten Skrædder vidne, at de havde fæstet deres huse i Nibe af Niels Jonsen og givet stedsmål og årlig hver en halv tønde høstsild. Jordskylden havde de ydet til Aalborghus, dog havde Ythi Sørensen også betalt landgilde til Aalborghus. Peder Vissing vidnede, at for ca. 11 år siden solgte sit hus, til Niels Jonsen, og siden havde han kun svaret afgift til ham og 1 fjerding høstsild som jordskyld til Aalborghus.

End nu fraem lagde Jett Winde Aff forne nib thing the Aar 91 thend 30 Octobris Wdgiffuit Otte Mend Wondit haffuer, Adt di hørde och saa yithi soerenssen i Nieb, Christen Lauridssen Hiegrdt, ytti soerenssen, Chresten Lauridssen och Chresten schreder, Adt di haffde sted Nogenn husse Aff Niels Joenssen Wdi Niebe och giffued hannom ther Aff stedtsmaal och huer Aarlig en halff td. høst Sildt thill schiøld Och Jordschylden thill Olborighuss och Intet Wider ther thill Giordt eller giffuidt, Wndtagen yetti Sorrenszen Woennde huss di Begierd Aff hannom thill Olborighuss haffr hand giort, pier Wissing Adthaffue Wondett, Adt Wed Elleff Aar siden eller Miere Soeld hand forne Niels Joenssen the huss hand Wdi Bouer, och siden haffuer hannd inngen Andre suared Wden forne Niels Joenssen och haffuer giffuet Aarligen thill schiøld j fierding høst sildt och Jordschylden thill Olborighuss

30. oktober 1591 (2)

I sag 18.12.1591 ved Nibe birketing mellem Niels Jonsen (Viffert) til Torstedlund og kronen om afgifter af huse på kronens jord i Nibe fremlægges vidne af Nibe birketing, at 8 mænd havde vidnet, at de hørte gamle Niels Simonsen, Christen Andersen og deres medbrødre vidne, at de, der havde bygget huse på kronens jord i Nibe, har solgt dem til adelen eller andre, når de ønskede det, og køberen har nydt retten heraf, undtagen jordskylden til Aalborghus, som der nu føres sag om. Vidnet omtalt i samme sag ved Nibe birketing 8.4.1592 men her mere udførligt.

Efter referatet i 18.12.1591:

Jett Winde Aff forne thing forne Aar och Dag (30.10.1591) Otte Mend Wonndit haffuer, Adt di saa och hørde gamell Niels Simonssen, Christen Andersen och theris med Brødre Woennde, Att thi haffuer hørt och Er Witerligt Adt huem som haffuer bøget husse paa Kronens Jord i Nieb, och siden Werid threngdt Thill thennom med Adt Beselge, Thaa haffuer di soldt same husse och Bøgning Igienn thill Adellen, Eller huem ther Wilde Kiøbe med thennom, och huilcke husse di haffr soldt thill Aedellen, haffuer thennom epther fuldt Wndtagen huiss Retighedts Jordschyldt, som bør Aff giffuis thill Olborig huss førend nu ther føris thrette paa.

Efter referatet i 8.4.1592

Ther huos eth winde aff forne Bircktingh, same Aar och Dagh wdgiffuit Gamell Niels Seurensen i Niibe, Chresten Andersen, Jørgen Nielssen, Søren Chrestenssen, Las broun, per Ibssen, Niels Anderssen, Mourits Mouritssen Och Chresten perssen ij Niibe forne wiiij mendt atthaffue Wonditt Att the er thenom Witherligt, Att huem som haffuer bøggitt husse paa Kronens Jordt ij Nbe, Och siden weritt trengtt till thenom medt att behielpe, tha haffuer the soldt same husse Och bøgningh igienn till Adlenn eller huem ther wille Kiøbe medt thenom, Och huilcke husse, the haffuer soldt till Adlenn, haffuer thenom Eptherfuldt, wndtagen huis Rettighets Jordskyld, Som bør aff atth giffuis till Olborighuss førindt ther nu føris trette paa.

30. oktober 1591 (3)

I sag 18.12.1591 ved Nibe birketing mellem Niels Jonsen (Viffert) til Torstedlund og kronen om afgifter af huse på kronens jord i Nibe fremlægges vidne af Nibe birketing, at 8 mænd vidende, at de så og hørte Maren Andersdatter i Nibe, salig Jørgen Bødkers enke, erkende, at Ove Lunge var hendes husbond på kronens vegne, og at Christensen på Torstedlund samme dag havde stået til veder mål sting angående vidnet. Se 8.4.1592.

Ther Epther ett Winde aff forne bircktingh, Same Aar thenn 30 octobris wdgiffuit wiiij mendt Wunditt haffuer, Att the Saae Och hørde thet

Maren Andersdatter ij Niibe, salig Jørgen Bøekers ephtherleffuerske, kendis forne Offue Lunge for hendis rette husbunt paa Kon: Majs. wegne, Medfør Och paa same winde Chrestensen paa Tostedtlundt same dagh atthaffue standitt till Wedermolsting.

31. oktober 1591

Vidne udstedt af Hans Sørensen Bartskeer i Nibe, at han for ca. 28 år siden fæstede et hus i Nibe af Niels Jonsen (Viffert) til Torstedlund, hvor Chresten Skrædder nu bor. Han gav i stedsmaal en halv tønne sild og det samme i årlig skyld i de ca. 8 år, han boede i huset, ligesom Niels Jonsen 3 gange fik sagefald af ham efter slagsmaal, den ene gang en okse, anden gang 100 ol tørre sild og sidste gang en læst salte vårsild, og han betalte aldrig andet end jordskyld til Aalborghus. Så længe han kan huske, har folk solgt huse og bygninger til adelen eller andre, og køberne har haft alle indtægter heraf undtagen jordskyld. Omtales i sag 18.12.1591, se denne dato.

FLA, Hverringe gods, Slægten Krabbe, Torstedlund, Adkomster, Retsakter, skelforretninger m.v. 1549-1693. [1] indklæbet segl. Påtegning på bagsiden: Hans Badskiers Briff Nibe om dj Husse Som er bøggidt pa Cronins Jordt. 40. Med nyere hånd: 1591.

Jegh Hanns Seurensen, Badskier ij Nibe, Kiends och Giør Witherligt for Alle met These mit obne Briff, Adt Epther som Jegh Aff Thendt guode Mandt Niels Joenss Thill Thorstedlundt haffuer weridt steffnidt Thill Wiborigh Landstingh, om Jegh Ickj min Sandhedt her thill Nibe ting winde och Bekiende wilde, huadt migh Witherligt war om dj Husse Och Woningr, Som Har haffued weridt Bøgidt paa Cronens Jordt ij Nibe, Saa Epther Gudt Almectigste haffuer Lagdt sin Handt och Korss paa migh, Adt Jegh for min Stuore Syegdom och Skrøbelighedts Skyuldt Icke Kandt møde Entin Thill Bircketingh Ellir Landstingh, Thaa Er the Epther min Kiend Skab och Windisbyrdt ther om, Som migh ij guds Sandhedt witherligt Err, Adt for En Oete och Thyffue Aar sidenn, Tha Stede och Feste Jegh Aff Thend guode Mandt Niels Joenss. Eet huss her i Nibe, Som Chresten Skreder Nu wdj Boffuer, Och gaff hanom Ther Aff thill Stedsmoll En halff tønne Sildt, Och Siden Thill Aarlig Skyld En halff Sildt, Och Boffuende Jegh ther wdj wedt Enn Oete Aarsstidt, och wdj Same Aar gaff Jegh thendt guode mandt Threj Sagffald første gangh En Oxe, Thed nest Iet hundriet woll tør Sildt, och the Sidste En lest Salth worsildt, for mine Bordage och Andre forsielsr, och Ickj Jegh Suaridt Ellir gaff Nopedt ther thill olborighus Enten Stedsmoll Sagefald Ellir Andit, Ickj helder dj Begieridt, wndtagen thendt Retighedt Jordskyld alene, Wdj lige Mode Er the migh och witherligt i guds Sandhet Adt huem som haffuer Bøgid Husse paa Kronens Jordt ij Nibe Saa Lenhj Jegh kand Mindis, och Siden weridt threngt thill thenom met Adt behielpe, Tha haffuer dj soldt same Husse och bøgningh Igien thill Addellen Eller

huem nu thenom wilde Kiøbe, Och huilcke Husse, dj haffuer soldt thill Adellen, hafuer thenom Aldtidt Epther holdt, wndtagen huis Retighedt Jordskyld som ther Aff giffuis thill olborighus, før Endnu Ther fører Threte paa, huilcke mit Winde Jegh will were Bestandigh thill bircketing, Landstingh Ellir huor Behouff giøris, Och Gud will Spare migh Liffuidt och saa møgidt hielbred Jegh Nogensteds kand wandre Ellir kome, Adt Saa ij Sandhedt Err dis thill windisbyrdt haffuer Jegh Thrøget mit Signet her Nedin paa These mit ovne breff. Datum Nibe Thendt 3j dag Octobris Ano 159j.

5. november 1591

I sag ved Viborg landsting 8.4.1592 anlagt af høvedsmanden på Aalborghus, Ove Lunge til Odden, mod Niels Jonsen (Viffert) til Torstedlund og nogle husejere i Nibe fremlægger Niels Jonsen et gensvar mod Ove Lunges tiltale, se også 8.4.1592.

FLA, Hverringe gods, Slægten Krabbe, Torstedlund, Adkomster, Retsakter, skelforretninger m.v. 1549-1693. Påtegning på bagsiden: Niels Jonsens beretning till Nibe thing Emodt Offue Lunge. Lest paa nib Birck thing løff. Dagen som War thend 6. November Aar 91, atend Sionsmend Aff hiemblett. Lest paa nib birck thing løffuerdagen som war thend 18. december Aar 91.

Dette er mitt suar Och Beretninng h emodt Offue Lunge till Wiborig Landtstingh, for huis sager handt ther haffuer mig forgiffuit Om Noen mine husse och Voninger ij Nibe,

For the første Miener iegh Nibe athaffue weritt enn frie fisker Lede, for Indlendske och wdlendske som Mange Anderstedts her ij Riigett Och skulle haffuer weret Och siiden bleffuitt till Kiøbstedere, Och aff thenn Aarsagh, slig fiskerlede ther haffuer weret, Tha haffuer høg Louglic salig Ihuffkomilsse Koning Christiann, wndt och giffuitt thenom wdj Niibe och theris eptherkomere fri birkerett Och rettighedt Inden theris bye, Saa frijt som brugis och hollis Wdj nogen Birck paa Landet wdj Danmark friest, Och ther att skulle holde enn fougitt, som skulle skike huer mandt Loug och Rett, Saa ieg miener Adlens Rett her medt er wforkrenkitt ij alle made,

for thet andit epther slig Leglighet Miener ieg, att huemij som haffuer bøgitt husse paa Nogen Jordt ij Niibe saa well som anderstedts huar slig fisker eder haffuer werit, Och enn paret er bleffuenn ther aff till kiøbstedere, Tha haffuer the for thet første giffuen enn ringe stedtmoll Och siden Aarlig Jordskyld, Och nar te same husse bruggitt haffuer, Tha haffuer handt bode hussenn Och Egingdomen thenom Och theris Arffuinger Eptherfuldt, Wndtagenn Jordskyld egendomenn først er fest fore,

for thet tredie miener iegh Eptherthj huem same forne husse haffue er bøggitt, the haffuer bode bøgninggen oc egendomen thenom Och theris Arffuinge eptherfuldt wden all stedtmoll medt andit wndertagen Jordskyl-

denn, Miener fordi Epther hans husse och Jordt haffuer motte gange wdj Arffue Tha motte Jor Och saa husse trengt war, Sig medt at behielpe, Selge same husse Och Jordt till huem the wille och mest wille giffue, Jordtskylden wndtagenn som hör till ald Stedet er, eptherfuldt, Some wedt xxx Aar, Som wedt xx Aar, Minder Och miere, Rollingen Medt stedtsmoll, Sagefaldt, Landgildt och andit, wndetagen Jordskylden Epther skiøder Lessit och adkoms Liudelse, Och formiener ther som thet icki hagde werit fritt ij slig made at selge Och Kiøbe forne husse och Jordt, Tha hagde thet well icki wden Klauffue aff formere Lenismendt werit tilstodt, Birckefogeden Nogen skiøder till tingh ther paa atthaffue wdstedt, Eij hellr ij mange aar Rollingen thennom atthaffue eptherfuldt, som kiøpt haffuer, Som ieg Noch-som wille beuisse, same husse och Jordt atthaffue epherfuldt thenom och theris Arffuinge same husse haffuer buggitt, Saa och thenom the same husse och Jordt soldt haffuer, medt stedtsmol Och all Andit, wndtagen Jordtskylden thet først er fest for.

For thet fempte Epther som Niibe icki skulle were enn fri fisker Lede Och huem ther paa bøggitt for stuore pennigh, Kiøbmendt eller Ander for enn Lidelig Jordskyld, the icke tha igienn motte selge och affhende treris bøgning och Jodt Jordtskylden wndtagen till huem the wille, Tha skulle ther icke mange kunde haffue sin Brugh eller boff ther, Med them snart att bliffue Øde Aff then Aarsagh, att ther Ingen Rettighed er till same husse, Alennist then Jordt the stander paa, for huis brug ther skal brugis af wandet, Skall the haffue aff Andre Och ick aff Lenismanden paa Olborighuss.

For thet Siette Miener iegh, ther som thet icki motte were en frie fisker Lede, Och enn huer frijt att Kiøbe och selge epther som forskreuit stander, Tha miener iegh forne Offue Lunge nu fast miere Jordskyld skall haffue till Olborighuss aff fellit och byenns Rettighet ij Niibe, Endt aff Gamill tiidt er gangit, epther framfarne Jordbøgers Liudelse, the husse wndtagenn iegh Kiøpt haffuer, Mienendis fordj forne husse Ieg kiøpt haffuer att stande paa min egen grundt, som ieg wdj hefpdt, brug och wære haffuer till Saa Lengie Nibe bye och fellit skyfptis och Reebis emellom Kronen Och Adlen, Och En huer tha atthaffue wdj forskr. Nibe bye och fellit som wdj Markenn epther Lougen Och Recessen Och icki Offue lunge borde miere Kronens at formiere och Indtage endt Kronens Endt kunde taale, Och Adlens husse epther sin Jordtall ther medt at motte wdleggis, Och epther forberrete Leglighett Och miener, Sette ieg till wdj alle Rette, Om forskne husse Och Jordt som ieg wdj saa made wdj Scellig hefpdt wden Klage haffuer hag. Och the icke bør migh her epther Ju att følge, som the till dis giort haffuer, och birckfogdens Dom borde wedt magt att bliffue och Rett att were, Datum Torstedlund thend 5. dag Novembris Ano 1591.

6. november 1591 (1)

Tingsvidne af Nibe birketing udstedt i sag mellem kronen og Niels Jonsen (Viffert) til Torstedlund om hvorvidt de, der bor på kronens grunde

i Nibe, er forpligtet til at lade sig indskrive i kronens jordebog og betale stedsmål og anden herlighed til kronen, uanset at de selv har bygget huse på grundene og i en del tilfælde solgt husene til Niels Jonsen Viffert.

FLA, Hverringe gods, Slægten Krabbe, Torstedlund, Adkomster, Retsakter, m.v. 1549-1693. [1] segl i brunt lak på papiret. 1. Lars Nielsen.

Las Nielssen i grydsted, foget thill nib Birck thing, giøre Witherligt, Att Aar epther guds byrdt Mdlxxxxj løffuerdagen, som Var thend vj November paa forne thing Var skickit Erlige och Welbiørdige mandt Offue Lunge thill Odenn och høffuuids Mandt paa Olborig huss Sines Wesse buud, Baggi griess, paa thend Ene och hagde hied j Rethē steffunitt Erlige och Welbiørdige mandt Niels Joenssen thill thorsted Lund for Dom Om Niels Lauridssen Och Chresten Schreder Wdi Nib, som Bouer paa Kronenns stauffen och grundt ther Sammestedser ickj Epther Sig ret Laede thenom Ind schriffue Wdi Kong Maits. Jordebog och Wdgiffue stedsmoell och Anden herlighed thill Kong: maits. Och Kronen. Sameledis om forne mend saa Och Chresten Lauridssen hiegrdt, peder Vessing, thøger Bødker och Ib matssen ibid, som Alle rede fendis Wdj Kong: mats. Jordbog Joe icke Sampteligen Att Were hanom paa Kong: Maijts. Vegne Hørig och Lydige med Jordskyldt och Anden herlighed Joe icke bør att følge Kong: Maits: och Kronen aff Samme Kronens staffuen, som forne paa bouer saa Well som Andenn Kronens grund och Eiendom ther Samesteds epther birckertings bemelling om forne Niels Joenssen haffuer Nogen skiøde breffue, Jordbøgger, Aadkoms Breffue Ellr Andre Breffue, huor Med hand kund sig Kronens grund, herlighedt och retighed thillholde imod Kong: Maij: Jordbøger och birckertings Bemelling, Wdj ligge maade Lade steffuene forne mend huar Wdj Egen person att møde forne Dag med huiss thi haffuer Wdj thend Saeg thennom ... Kong: Mai: Jordbog eller fraa ... Bemketer? Att Kand Veed skylde Actum Olborig huss thend xiiij October ...

her epther Lod lese Enn Anden steffuining lydendes som her Epther følger, Lader Erlige och Welbiørdige Mand forne Offue Lunge steffne thisse eptherne. Mend, som er Niels Lauridssen frendstrup, som bouer i the huss i nibe, som yethe sørenssen thill foren iboude, och Chresten schreder som bouer i the huoss ibid, som Mats Snedker thill foren iboude, som er Kronens grund och Eindom Och forne ythe Sørenssen och Mats snedker findes Wdj Kronens Jordbog før, och forne mend nu besider, Och thennom dog moduilige forholder, icke ret Wille thennom Innd schriffue Wdj Kongs Maij Jordboeg och epther som Anndre, som boer paa Kronens staffun ther soe moste Att Att Wdgiffue thill Kronenn sienn stedsmoll, Jordtskyld med Anden herligheds Arbied och retighedt, Wdi ligge Maade Christen Lauerssen hiegrdt, Wessinng, thøger Bødker och Ib Matsen for the ick will werre hanom paa Kong: Maij: Wegne hørig och lyedig med huess Kroninns herligheds, som ther wdi rete forlade Kand och som Kommenn thill Kronen med rette for Sioenn, som forne Offue Lunge Achter att Lade thage thill nib bierck thing nu paa Løffuerdag och Kommen xiiij dagge, som er thend xxx

October och sioenns mende samme dag Att werre paa Aastederne, och løffuerdagen ther Nest ephther, som er thend wj Nouember, Att Aff sigge theris Sionn om forne Niels Lauerssen Och Chresten skreder Joe icke nu boer paa Kronnens staffun och grund i thi huesse i nibe, som ytthe Seurense og Mats snedker thill foren iboude och fendis Wdi Konng: Maij.ts Jordboeg før, Och Saemme Sioenn Winnde och Klauge thaa att Wille thagge Beschreffnit, saa och forne Klauge, som hand acter Att lade thage paa forne Chresten Lauridsenn hiegrdt, pier Wessing, thøger Bøecker, och Ib Matsen som thierris whøersom och moduellighedt imod hannom paa Kong: Maij.ts Wegne och samme Klage Att thage Beschreffuet thill nib Bierckthing løffuerdagen forne thend wj dag Nouembris, Sammeledis lader forne Offue Lunne steffuene forne Niels Joenssen thill forne Sions Mend och Klage, ephther som forne staar om thend goude Mand haffuer ther noget thill Att suaerre, Actum Olborighuss thend xiiij Octobris Aar Mdlxxxxj.

Saa møtte Christen Jennssen thienendis forne Niels Joenssen och frem Laugde Enn schrefftelig Beuisning lyedendis som her ephther følger: Se 5.11.1591.

Ther nest enn Anden Beuisning liudendis som her ephther følger, Att ephther som Erlig och Welbiørdig Mandt Offue Lunge haffr Ladett oss steffuene thill nibe tiing for Klauffe hand Will paa oss thagge for Wi schulle findis Moeduiligen och icke Will were hannom hørig och Lydig med stedsmoll och Andet paa Kronnens Wegne och Ind schriffue Wdi Kongens Jordt Boeg Er thette ephther Woris suar Emodt, først Adt Wij formiener Inngen stedsmoll eller retighed i di maader Att Were forne Offue Lunge pligtig, Men thi husse och Woninger, som Wi wdi och paa bouer skall Were soldt och skiødet Erlig och Welbørdige Mand Niels Joenssen thill thorstedlundt, och Wi ehre for samme husse och Woeninger Wi Wdi och paa boffuer Aff hannom sted och fest haffuer och for sier oss thill, hannom oss i Inngen maade schall beschylde, Att Wi Joe haffuer Wndt hannom som Worris hoessbunde, hørig och lydig och thill hannom Wdgiffue Worris stedsmoll, Landgiilldt och Andet som Wi Worris hoessbunde pligtig er och bøer Att gjører och Wdgiffuer med rette,

for the Andet hand miener, Att Wij icke Well Lade oss Indschriffue Wdi Kongens Jordbog och och Jordschuldenn Wdgiffue, for miener Wij huess Wij thill thenne Dag haffuer Weridt Wdj thend Jordboeg Er oss skied Weret ephther di forne Worris hoessbunde Niels Joenssens Skiøder och Adkom formelder, Jordskylden Wndtagenn, Och hand ther for Wdij iordbogen for samme Jordskyldt buorde Att Indschreffuis och Wdrette, Och sliig leiligheds sete ther for Well Wdj alle rette, om Wij Aff forne Offue Lunge Att liide Nogen Klage Eller thill thalle, huormidt thed Bliffuer forne Worris hoessbunde Niels Joenssen, som thet haffuer Wdi hand Och heffdt och ephther fuldt Aff War endre Wdi dom och rettergangg, som the seg bøer, och huess fogedenn ther om Will kende, Begiere Wij thenne Worris Beretning ther Wdi, naaele Indtagis. Datum nib thend 6 dag nouembris Anno 91, och War the Christen Lauridssen Hiegrdt., peder Wissing, Niels Lauridssen frendstrup, Christen schreder och Ib matsen theris Beretning. Och ther Offuer

War forne Chresten Jenssen paa sinn forne hoessbundis Wegne samme forne mend theris hiemell och Thillstanns thill thi husse, grund och Woeninger, som thui paa boer Och Wed kenndis the forne sinn forne hoessbundis Eindom Och Miente ther Att ther maatte Ingen Klauge Att thill stedis paa thennom.

Thaa ephther thill thalle och gien Suar saa och Sagens Leilighedt saa och ephther Att forne Christen Jenssen paa sinn forne hoessbundis Wegne och Wed Kienddis the for Eijendom och hiemplet forne Mennd thi husse, grund och Woeninger, som thi ij och paa Boffuer, Thaa Wiste ieg ick Att Kunde thill stede forne Baggi griiss paa sinn forne hoessbundis Wegne Nogen Klage Offuer forne Mennd Imeden thi skiøder stander Wed theris Magt, och forne Christen Jenssen Loed lesse her i dag. schreffuit Aar och Dag som for schreffuit staar.

Lars Nielsen i Grydsted
Birkefoged i Nibe.

6. november 1591 (2)

I sag ved Nibe birketing 18.12.1591 mellem Niels Jonsen Viffert til Torstedlund og kronen om afgifter af huse på kronens jord i Nibe fremlægges en opsættelse af Nibe birketing 6.11.1591.

Ib laurssen Wondit, Att forne Offue Lunge haffde hied j Rethe stefunnitt Erlige och Welbiørdige mandt Niels Joenssen thill thosted Lund paa thend Anden side for Dom for Nogenn grund och Egendom Wdj Nib, som Christen hiegrd., pier Wissuing, Niels Lauridssen frendstrup, Chresten Schreder Och ijeb matssen i nib paa bouer och forholde Konningen Sinn rethighedt, stedsmoll, Sagefald och Annden herlighedt, Och somme af forne mend ick Well lade thenom indschriffue Wdi Konggens Jordbog, Saa møtte Christen Jennssen paa Sin forne hossbuunds Wegne, och loed lesse Nogen skiøder som lyedr paa thend gruennnd och Eijendom, som forne mend nu paa boude Och wdi ligge Maade loed lesse forne Niels Joenssens Jordtbøger, som lyde samme forne mend som haffuer boffuitt paa thend gruennnd Eijendom och husse, som hand haffuer Kiøfft ephther Sin Skiøde breffues lydelse och Indholdelse och haffuer ephther fuldt hannom somme ij thyffue Aar och somme i Elffue Aar och Som Minndre och Somme mierre Wdi roulighedt medt stedsmoll, Saegfald och Anden herlighedt och forne Chrestenn Jennssenn paa Sinn forne hoessbundis Wegne Wed Kienddes Samme husse, Woeninger, grund och eijendom som forne mend nu paa bouf-

fer Och War thieris hiemle och thill staennnd thill, thaa ephther slig Leilighedt och forthi ieg Samme Sag thill idag sex Wgger

6. november 1591 (3)

I sag ved Viborg landsting 8.4.1592 anlagt af høvedsmanden på Aalborghus, Ove Lunge til Odden, mod Niels Jonsen (Viffert) til Torstedlund og nogle husejere i Nibe fremlægges tingsvidne af Nibe birke-ting, at 8 mænd vidnede, at Bagge Griis spurgte gamle Niels Sørensen i Nibe og Søren Christensen syd i byen, om de ville vidne om herlighed, stedsmål og sagefald af kronens jord og ejendom, som Chresten Hedegaard, Per Wissing Dal, Maren Thøgers, Ib Madsen, Niels Lauridsen Frendstrup og Chresten Skrædder i Nibe påboede. De svarede, at de intet kendte hertil. Ligeledes spurgte Bagge Griis Chresten Andersen i Nibe, om han ville vidne, hvilket han nægtede. Endelig at Bagge Griis spurgte menigmand, som da var på tinget, om de ville vidne, hvilket ingen ville. Se 8.4.1592.

Ther nest ett winde aff forne Bircktingh Same Aar then 6 Novembris Wdgiffuit, wiiij mendt Wonditt haffuer, att the saa och hørde, thet forne Baggj griis tilsporde gamell Niels Seurensen ij Nibe, Søren Chrestensen Synder ij byen, Om the wille winde Om Kongens herlighett, stedtsmoll Och sagefaldt som Kunde sig affalde Aff Kronens Jordt Och egendomm, som Chresten Hiedgrdt, per wissing dal, Maren tøggers, Ib Matssen, Niels lauritssen frendstrup Och Chresten Schreder ij Niibe paa bour. Ther till suaritt forne Niels Seurensen och Seuren Chrestenssen Att the wedt inthet Omm Kongens herlighet, stedtsmoll och sagefaldt. Desligst forne Baggj griis Athaffue tilsport Chresten Anderssen ij Niibe, Om handt wille winde Om Kongens herlighet, ther till suarit handt Neij, att handt inthet wille winde ther Om. Desligste athaffue tilspordt then Menig mandt, Som then Dag ting søgte, Om ther nogen som Wille Winde Om Kongens herlighet Som fors.uit staar. Tha war ther ingen, som wille Om thet i nogen maade.

6. november 1591 (4)

I sag ved Viborg landsting 8.4.1592 anlagt af høvedsmanden på Aalborghus, Ove Lunge til Odden, mod Niels Jonsen (Viffert) til Torstedlund og nogle husejere i Nibe fremlægges tingsvidne af Nibe birke-ting, at 8 mænd vidnede, at Bagge Griis spurgte de 8 mænd, der den dag var tinghørere, nemlig Anders Kjeldsen i Nibe, unge Chresten Pedersen og deres medbrødre, om de kunne bekræfte de vidner, der blev udstedt på tinget for 8 dage siden i sag mellem Chresten Jensen på vegne af hans husbond Niels Jonsen (Viffert) til Torstedlund og Bagge Griis, og som blev oplæst for dem, hvilket de gjorde. Se 8.4.1592.

Item ett winde aff forne Birckting, Same Aar och Dag Wdgiffuit wijj mendt wonditt haffuer, the forne Baggj griis tilsporde the Otte mendt, Som war tinghører till Niibe tingh, then Dagh Otte Dage, Som war Anders Kielsen ij Niibe, Unge Chresten perssen och theris medtbrøder, Om the Winder som Wdgik ther till tingitt then dag Otte dage emellom forne Chresten Jensen paa sin Husbunds forne Niels Jogenssens wgne, Och bagij griis som tha bleff Opleest thenn Dag for tingdom, Om the icke gick Och fore som thr tha bleff Opleest. Och bleff lige saa Wondend och affsagt Ther till haffuer forne wijj mendt suaritt, Att same forne Winder, gick och fuore lige som the nu Indholler, Och formeller, som forskreuit staar.

6. november 1591 (5)

I sag ved Viborg landsting 8.4.1592 anlagt af høvedsmanden på Aalborghus, Ove Lunge til Odden, mod Niels Jonsen (Viffert) til Torstedlund og nogle husejere i Nibe fremlægges tingsvidne af Nibe birketing, at 8 mænd vidnede, at Bagge Griis spurgte Per Vissing Dall, af hvem han havde fæstet den grund og ejendom, han nu påboede, og da svarede han, at han for 20 år siden havde fæstet af kongens birkefoged i Nibe, Just Farsen, og betalt stedsmål, og siden havde han sat en bygning derpå, som han senere havde solgt til Niels Jonsen. Se 8.4.1592.

Item ett Winde aff forne Bircktingh, same Aar och Dagh wdgiffuitt, wijj mendt wonditt haffuer, Att the saae Och hørde for thenom Stande forne Baggj griis, Och tilsporde peder Wissing dal ij Niibe huem handt Først stedde thenn grundt och egendomm adt som handt nu paa boer, Och siden først bøggj paa. Ther till haffuer forne Per Wissing Dal suarit, Och bestanditt, att for en tijffue aar siden, tha stede handt then Jordt och grundt, som handt nu paa boer aff Just farsen, Kon: Maits birckfuogitt ij Nibe, Och fornøgit hanom paa Kon: Majts. wegne for stedtsmoll ther aff. Och siden saatte sin bøgningh ther paa, som handt ther epther haffuer soldt forne Niels Jogenssen.

18. december 1591

Tingsvidne af Nibe birketing vedr. strid mellem Niels Jonsen Viffert til Torstedlund og kronen om afgifter af huse på kronens jord i Nibe.

FLA, Hverringe gods, Slægten Krabbe, Torstedlund, Adkomster, Retsakter, skelforretninger m.v. 1549-1693. [1] segl i brunt lak på papiret, Lars Nielsen i Grydsted, birkefoged i Nibe, udtværet. Påtegning på bagside: Niels Jonsens Dom. Er tildømt... huse ij Nibe. Lest paa Nibe bircke thing løffuer-dagen som War then 16. decembris 92. N-4. Med nyere hånd: 1591.

Las Nielssen i Grydsted, fogett Thill nieb birck thing, Giøre Witherligt for Alle, Att Aar ephther guds brdt 1591 Løffuerdagen son War thend 18 December paa forne Thing War skickit Erlige och Welbiørdige mandt Offue Lunge thill Odenn och hffuidts Mand paa Olborig huss, sinn Vesse Boud, Baegi Griess, paa thend Ene Ephther en opsethelse Wdgiffuit thill nib thing Aar 91 thend 6 November liudendes som her ephther følger:

Ib laurssen Wondit, Att forne Offue Lunge haffde hied j Rethē stefunitt Erlige och Welbiørdige mandt Niels Joenssen thill thosted Lund paa thend Anden side for Dom for Nogenn grund och Egendom Wdj Nib, som Christen hiegrd., pier Wissuing, Niels Lauridssen frendstrup, Chresten Schreder, Och ijeb matssen i nib paa bouer och forholde Konningen Sinn rethighedt, stedsmoll, Sagefald och Annden herlighed, Och somme af forne mend icke Well lade thenom indschriffue Wdi Kongens Jordbog, Saa mtte Christen Jennssen paa Sin forne hossbuunds Wegne, och loed lesse Nogen skiøder som lyder paa thend gruennnd och Eijendom, som forne mend nu paa boude Och wdi ligge Maade loed lesse forne Niels Joenssens Jordtbger, som lyde samme forne mend som haffuer boffuitt paa thend gruennnd Eijendom och husse, som hand haffuer Kiøfft ephther Sin Skiøde breffues lydelse och Indholdelse och haffuer ephther fuldt hannom, somme ij thyffue Aar och somme i Elffue Aar och Som Minndre och Somme mierre, Wdi roulighedt medt stedsmoll, Saegfald och Anden herlighed och forne Chrestenn Jennssenn paa Sinn forne hoessbunndis Wegne Wed Kiennendes Samme husse, Woninger, grund och eijndom, som forne mend nu paa boufer Och War thieris hiemle och thill staennnd thill, thaa ephther slig Leilighedt och forthi ieg Samme Sag thill idag sex Wgger, som samme opsetting Wider med fører.

Ther nest fram Lagde Enn schrifftelig Berethning lydendis som her ephther følger: Er the Baggi griisis Beretning paa sin forne hoessbundis Wegne Imod forne Niels Joenssen for Nogen grundt Och Eijndom Wdi nib som Chresten Hiedegrdt, pier Wissing, Niels Lauritsen frendstrup, Chresten schreder, Och Ib Matssen i Niibe nu paa boer, och for holder Kongen sinn retighedt stedtsmaal och sagefald och Anden herlighed, och somme Aff forne mend icke Will Lade thennom Indschriffue ij Kronnens Jordboeg, som ieg paa Kong. Maij. och mienn hoessbundis Wegenn Nocksom skall beuisse Wdi sienn thid med Kongens Jordboeg Aff Olborighuss och med nib birck friihedts breff Liudendis med mere, Att Kong. Maij. foget Wdi nib skall Opbere Kongens sagefald, som Kongen Kand med rette thill falde wdi nibe, Thisligste att schall Beuisse Med things Winnder, att thi forne mendts husse och bggeningr stander paa Kronnens grund och Eijndom, och samme mieste partenn selff Wnder och bekiennder, Att thi giffir iord skyll thill Olborig huss, Thisligeste for miener, Jeg Att pier Wissing, Las soerenssen, peder Jrgennsssen med fliere som skall haffue giffuit forne Niels Joenssen skiøder paa thi grundt och eijndom i Nib, som nu om threttis, huilcke Jeg formiener paa Kong. Maij. och mienn hoessbundis Wegne forne Offue Lunge icke att schulde were saa lougeligt giorth, Eij heller thi forne mend, som samme skiøder giort Och Wdgiffuitt haffuer,

skall were saa nochsom och lougheligt giort, at thi schulde kunde haffue Machtthill Att selle Konngens grund och Eijndom ephther theris skiøders Inndholdelse, och sether for di Wdi Alle rette, om thendt herlighedth borde Att følge Kongen, som Kand seg Aff fælde aff thend grund Och Eijndom Wdi nib, som Chresten Hiedeardt i nieb, pier Wissing, Niels Lauritsen frendstrup, Chresten schreder, Och Ib Matssen ibid Nu paa Bouer, Saa Well Aff thendt som Aff Ander the Bøger och Bouer paa Kronens grund och Eijndom her i forne nib ephther thi Jord skyldenn følger Kongenn. Actum Olborighus thend 18 decemb. 91.

Saa møtte Christen Jenssen paa forne sienn hossbundis Wegenne, och fram Lagde en schriftelig Beretning lydendis som her ephther følger: Se dok 5.11.1591.

Ther nest Iet breff och segell peder Jørgenssen ij Nibe Wd giffuet haffuer, Wdi huilcken hand Bekiender sig Adt haffue soldt Skødt och Alle dellis Affhend fraa sig Och sinne Arffuinge Och till Erlig och Welbøurdige Suendt Niels Jogenssen thill Tostet Lundt och hans Arffuinge thou husse Och Voninger i Nibe legindes nest nordenn till las thamiss thett Enne huss handt nu sielf wdi Boffuer, och the Anditt huss er ith herberg medt Enn stald, huilcke forne husse medt gaardts Roem, Kielde och anditt, som ther forfindin Er, forne Niels Joenssen och hans Arffuinge, skall haffue, Niude, brugge och Beholde thill Euig Eijndom, samme skiøde breffs Datum thorsted lundt Ask Woensdag Aar 1563.

Ther nest et Breff Och segell Oluff Simonssen, Borger i Olborig Wdgiffuitt haffuer huor wdj hand Bekiender sig Adt haffue soldt skiødt fraa sig Och sinne Arffuinge Och till forne Niels Joenssen och hans Arffuinge Enn Mienn husse och Eijndom Wij Nibe Legindes, som Niels Espennssen i Bouide, huilcken forne huss och Eijndom med Alle sinn rette thill liggelse forne Niels Joenssen och hans Arffuingr, Adt schulle haffue, Nyede, Brugge och Beholde till Euig Eijndom. Dog schall handt eller hans Arffuinge giffue ther aff thend Jordskyld ther bør aff att gange. Samme Skiødebreffs Datum Olborig Scanncti Boels dag Aar 1568.

Iet thing Winde Aff Niibe bircke thing Wnder Datum 1579 thend 25 Julli Otte mend Wondit haffuer, Adt thi haffr siet och hørt Las sørrensenn i Nibe thogt Wdi forne Jens ydis haandt, och Aff hendt fraa sig Och sinne Arffuinge och thill forne Niels Joenssen och hans Arffuinge, Enn hans huss wdj Niibe, som hand nu Wdi bour, ligendis nest Østenn Op thill the huss Jenns Anderssen nu Wdi Bour, Och Nest westen Op till Niels Simonssens Kolgaardt nest Norden Op til Inguord Michelssens grdt., Huilcke forne husse med sin Eijndom och Aldt sin rette thil legelse, som the nu forfunden er, forne Niels Jogenssen och hans Arffuinge the at skall haffue, Niude, brugge och Adt Beholde till Euig Eijndom. Dog skall hand eller hans Arffuinge giffue ther aff thend Jordskyldt ther bør Aff Adt gange, som same skiøde Inndholder.

Item Things Winnde Aff forne thing Wdgiffuet forne Aar och Dag (25.7.1579) Otte mend Wonndet haffr, the Peder Wissing daeb ij nib thoug i forne Jenns ydis hannd solde och skiøte och Affhendt fraa sig Oc sinne

Arffuinge och thill forne Niels Joenssen Och hanns Arffuinger Enn hans huss her wij Niibe, som hannd Wdi Bouer, legendis nest Norden op tiil Las Pallissens huss Och Koelgaardt, Och Nest sønden Las haresleffs huss och rett Østenn for Awllfar Weijen, huilcke forne huss med sin Eijndom Och Aldt sin rette thil Ligelse, som thet for funden Er forne Niels Joenssen eller hans Arffuinge thet Adt skulle haffue, Niude Brugge och Adt Beholde for Euig egendom. Dog skall hannd eller hans Arffuinge giffue ther Aff thend Jordskyld ther bør aff Adt gange, som Samme skiøde widre med fører.

Iet Breff och Segell Ib Madsen i Niibe Wdgiffuitt haffuer Wdi huilcken hand Bekiender sig Adt haffue soldt skiøtt och Aldiellis affhendt fraa sig och sinne Arffuinge Och thill Erlig Och Welbørdige Mandt Niels Joenssen thill thorstedlund och hans Arffuinge Enn mienn huss legindis her Wdi Nibe Westen op till Chresten thyeboues och Norden thill Chrestens hannssens Och handt sielff Wdi bouer, och skall ieg giffue hanom Aarlig ther Aff thill schyld, enn guod halffue Spegi høstsildt, Disligste schall ieg sielff holde forne husse Och Jordt Aarligenn Quitt for huiss iordtskyldt, som ther Aff pleijer Och bør Adt gange thill Olborighuss, huilcke forne husse som forne staar forne Niels Jogenssen maae nu strax thiill sig Annamme och for sig Och sinne Arffuinge, haffue, Niude, bruge och beholde thill Eijndom, samme skiøde breffs Datum Niib thend 27 Januarij Aar 1589, som forne skiøder ij thennom Sielffuer wiider for melder.

Ther nest Enn Register lydendes Eblant Andett Anno 1574 Er giort paa thorstedlund Las Broenn i Niib ij tr Sildt, pier thamessen j tr, hanns seurensen i td., thøger Bøcker j td.,

Enn Quitandts lydendis Anno 1576 thend neste thissdag for pinndts dag yett Jenns Wogenssen i byrsted Enn halff thønde Sildt for seuren schreder i Nibe och Enn thønde Sild for thøger Bøecker her paa thorstedlund, morthen Seurensen med egen hand.

Itt things Winde Aff Niib thing Wnder Datum 1570 løffuerdagen Nest for paeleem Søndag: se 18. marts 1570, indledningen af dokumentet.

Ther nest Iett Seendebreff som lyder: Helse Med gud. Wide maa ij Jenns Wogenssen, Adt Hans Bardsker ij Niib haffuer Werid huoss mig och Beklaggen sig, huor ledis ij tallen Di fierre Mend thill for Di iiij tdr. Vaar Sildt, som stander Igienn paa dieris breff, saa Beder ieg, Adt i lade samme Dielle for farris, thi hand haffr loffuet mig, Adt hannd skall uere thill fredts med høst Sild, och samme iiij mend dog i loffuett Att Were, her med Eder gud Beffallendis Ej. løgstøre thend 5 dag Julli Aar 1575 Niels Joenssen egen hand.

Ith things Winde aff forne Nibe tiing Wnder datum 1555 løffuerdagen, som Hellig Kors Dag paa faldt, Otte mand Wondett haffuer, the Jenns Wogenssen ij Byerdsted paa Sinn hossbundis Wegenne, Erlig och Welbiørdig Svend Niels Joenssen thill thorstedlund, och Adt spuarde thend Mienlige mand om ther War Nogen Mannd, thr haffde Seet hanns Bardskier och Erik matsen Adt haffue giort huar Anndre Nogenn Saar eller skaade, thr thill suarde the thaa thil stede War, Adt thi the Icke set haffr i Nogen mode.

Itt Winde aff forne thinng Wnder Datum 1572 thend 20 September

Otte mend Wonditt haffr, att thi War her huoss hans Bardskiers huss, som hand haffde Boffuett wdj, Epther som Di War Neffuennet aff forne thing thill sion thaa saa Di, Adt thend samme huss war Wed Macht.

Jeth dielss breff aff forne thing Wnder Datum 1582 thend 4 Martij Jenns yede i Budsted paa sinn hossbundis Wegenne haffuer for dielt Las Sørenssen i Nibe for hoffuit giæld och faldtsmaall for enn halff tønde høste sild, som er hans Skiøld.

En Ennd Diels breff aff forne thing forne Aar (1582) thend 2 decembris Wdgiffuet Jenns yede blaennt Andre Adt haffuer ladett dielle Chresten glarmester ij nib for j td. høst Sild och thøger Bøcker ibij. for enn halff td. høste sield, dieris Skiøld,

Iet Winnde Aff forne thingh forne Aar thend 6 decembris Wdgiffuit, Jenns yede i Budsted wdi forne thing paa hanns hossbundis Vegenne loulig Wduiste Chresten glarmester her Wdi Niib och Las sorennssen ibid.

Item Jet Winde Aff forne thingh Wnder Datum 82 thend 8 September Wdgiffuit otte Mend Wondett haffuer, Adt di saa hørde p seurenssen i Niib och hanns medbrødre Segx Sionsmend Woerdierit Anne Lauers hendis Kleder thill saemoll for vij Daller, som War forne Anne Lauers hendis goedts, huilcket Winde fendis Wedn paa schreffuit, vij Daller haffr ieg och boeren, Niels Joenssen Egenn hannd.

Jet Winde aff forne thing Wnder Datum 83 thend 12 Januarij Wdgiffuitt Segx Sionsmend Adt haffue hiemplet the huss, Chresten glarmester Wdi bouett, Adt Were gaffen løss Och Inngen Mand gaffuen ligt førennd the bliffuer Anderledis ferdig.

Item Jett Winde Aff forne thing Aar 1584 thend 9 maiij Segx Sions Mend Adt haffue hiemplet, Som Di War thagenn her aff forne thingh thill Sion thill the huss, som Chresten Nielssen ij Bouffet, thaa haffuer Di Sielt det husset er Rødeligt och Rennt giort.

Item Jett Winde Aff forne thing Aar 1585 thend 19 Novembris Jenns yedd i budsted thr Adt haffue ladet for Dielle for hoffuit giæld och for faldtsmoll thøger bøcker for Enn j td. høst sild, som er hanns Skyld och Lanndgildt, som forne Wennder huer Wdi sig sielff Wieder formelde,

Enden fram lagde Enn Register Och Jordboeg Aff thorstedlundt formellendis Blannt Anndet, Anno 1575 hanns Glarmester i Niebe yeet thend Voerre Sild aff enn bound thamis sorensen Fier td. sild thøger bøcker j td. sild, soren schreder j td. sild.

Enn Register och Jordboeg Anno 75 thend 9 decembris yitt thamis Sorensen i Nib enn j td. sild, hanns Bøedker ibid iij td.

Enn Register och Jordboeg Anno 78 thøger Bøedker Adt haffue yiet enn j td Sild, Soeren christenssen j td. Sild.

Itt Register Anno 79 thøger Bøedker Adt haffue yiet Enn td Sild Woerre Sild thill schyld Aff the huss hand Wdij boffuer.

Jet Andet Register samme Aar Las kieldssen Ad haffue yiett en halff td. høste sild Skiøeldt och enn halff td. thill stedtsmaaell, Sancte pallis dagh Adt haffue yett for huis haffde Annammet Wdloffuedt godts enn td høst Sildt, Chresten glarmester Adt haffue sted det huss for en j td. høste

sildt, och Aarlige Adt giffue thill skiølde Enn j td. høst Sild som Di register Wider for melder. Ennd nu fram lagde thuende Jordebøger Aff thorsted-Lund Anno 80 och 81 Wdi hues fandis Adt Were yiet blantt Andett thøger bøcker j td. høstsild, Las Kieldssen j td. høstsild, Lauridts Sorensen j td. høstsild, per Wissing j fierding høstsild.

Enn Jordboeg Anno 82 Were yiet thøger bøecker j td. høstsild, Chresten Nielssen j td. høstsild, enn halff td. stedtsmaalæ, Chresten Laurssen j td. høstsild, thou td. thill stedtsmaall, per Wissing j fierding høstsildt.

Endnu thuende Jordbøger Anno 83 och 84 di huor Adt Were yiet thøger bøecker j td. høst Sild, Chresten Nielssen j td. høstsild, Chresten Lauridssen j td. høstsild, per Wissing j fierding høstsildt.

Enn Jordboeg Anno 85 Were yiet thøger bøecker j td. høst sild, yetti soerenssen j td. høstsild, Mats snedker j td. høstsild i Skiøld och j thill stedtsmaall, Chresten Lauridssen j td. høstsild, per Wissing j fierding høst Sild.

Ennd nu fraem Laugde fiere Jordbøger Anno 86, 87, 88 och 89 Wdi huar Aar findis Adt Were yiet thøger bøecker j td. høst Sild, Niels perssen j td. høstsild, Mats Snedker j td. Høst Sild, Chresten Laurssen hiegrd j td. høstsild, per Wissing j fierding høstsildt.

Ennd nu thuende Jordbøger Anno 90 och 91 Wdi huer Aar findis Adt Were yiet thøger bøecker j td. høst Sild, Niels Lauridssen j td. høstsild, Chresten Lauridssen j td. høstsildt, Chresten Jenssen j fierding høst Sild, pier Wissing j fierding høst Sild, Ib Matsenn td. Vorre Sild for enn halff td. høst Sild Anno 90 og j td. høst Sild Anno 91 som di Jordbøeger ij seg selfuer Wider for meller.

End nu fraem lagde Jett Winde Aff forne nib thing the Aar 91 thend 30 Octobris Wdgiffuit Otte Mend Wondit haffuer Adt di hørde och saa yithi soerenssen i Nieb, Christen Lauridssen Hiegrdt, ytti soerenssen, Chresten Lauridssen och Chresten schreder Adt di haffde sted Nogenn husse Aff Niels Joenssen Wdi Niebe och giffued hannom ther Aff stedtsmaal och huer Aarlig en halff td. høst Sildt thill schiøld Och Jordeschylden thill Olborighuss och Intet Wider ther thill Giordt eller giffuidt, Wndtagen yetti Sorensen Woennde huss di Begierd Aff hannom thill Olborighuss haffr hand giort, pier Wissing Adthaffue Wondett, Adt Wed Elleff Aar siden eller Miere Soeld hand forne Niels Joenssen the huss hand Wdi Bouer, och siden haffuer hand inngen Andre suared Wden forne Niels Joenssen och haffuer giffuet Aarligen thill schiøld j fierding høst sildt och Jordschylden thill Olborighuss

Jett Winde Aff forne thing forne Aar och Dag (30.10.1591) Otte Mend Wonndit haffuer, Adt di saa och hørde gamell Niels Simonssen, Christen Andersen och theris med Brødre Woennde, Att thi haffuer hørt och Er Witerligt Adt huem som haffuer bøget husse paa Kronens Jord i Nieb, och siden Werid threngdt Thill thennom med Adt Beselge, Thaa haffuer di soldt same husse och Bøgning Igienn thill Adellen Eller huem ther Wilde Kiøbe med thennom, och huilcke husse di haffr soldt thill Aedellen haffuer thennom ephther fuldt Wndtagen huiss Retighedts Jordschyldt, som

bøer Aff giffuis thill Olborig huss førend nu ther føris thrette paa.

Jet Breff och Segell hanns Sørenssen Bøedker i Nibe Wdgiffuet: se 31.10.1591.

Ennd nu frem lagde Enn Jordbog, som findis tou Paa schreffuidt Jordbogenn paa Ald Wesse Rennte, som nu thill Olborighuss Legendis Er Aar 1555, Och fenndis Eblannt Anndett Wdi huornumherit, Nieb, Søren perssen j td. Sildt, Pier Sørenssen j td. Sildt, Jordschyldt Aff Nieb Atthen marck, som samme Jordboeg faest Wider formelder, Och ther huoss mennete forne Chresten Jenssen Inngen Rethighedt Adt skulle gaennge thill Kronnen ephther forne Jordboegh Ennd Allenne thend Jordschyld thill med Kronnen thill Olborighuss Ennd nu skulde haffue feste mierre Jordschyldt Ennd forne xvij marck Jordbogenn paa formelder, Wndtagen forne husse och Jordt forne Niels Joenssen haffuer, Och ther som Kroennens Wdi slig maade skulde for mienis Thaa Buorde forne Niels Joenssen och Wdi lige maade for sinn Aennpart, ephther som hand haffuer lod och part boede Wdi Niibe marck, Bye och felledt, Och ephther slig Leilighedt som forne stander, och Roeligen heffdt Saette forne Christen Jennssen Wdi alle Rette forne husse och Voeninger icke Buorde forne hanns hoessbunde Niels Joenssen her ephther Att følge, Nyde och beholde, Saa Witt Di hannom hee thill Roeligen fuldt haffuer,

Ther ephther thill Thalle gienn suar, saa oc ephther thi forne Christen Jenssen paa sinn forne hussbundis Wegenn och haffuer Wed Kiendis thend grunnd och Eijendom Chresten Hiegrdt., p. Wissing, Niels Lauerksen frendstrp, Chresten schreder Och Ib Matsen i Nibe nu paa Bouer och Var forne Mennd theris frie Hiembell och thill stannd thill forne grund och Eijndom. Thaa ephther slig leilighedt Moee forneVed kiendelse hiemell och Skøder Jurden och Saa Lenge, Aat the stander Wed Sienn fuld Macht, Viste Iech icke ther Imod Att Dømme. In cui rej teste.

Lars Nielsen i Grydsted,
birkefoged i Nibe.

1592 (1)

Jens Jensens Tingsvidne i Lyngby paa Priors vegne, at Las Jensen i Bindrup oplæste paa Tinget en fuldmagt fra sin hosbond Hannebal Gyldestern til Restrup angaaende Siøgaard, dat 1592.

NLA, Aalborg bisp, C1-1, Fortegn, ældre gavebreve, fasc.3, nr. 15.

1592 (2)

Las Jenssens Tingsvidne i Binderup paa at Las Lyngby paa Priors vegne, at Las Sørensen i Hornum havde fæstet Søgaard af Gabriel Gyldestjerne og at andre havde bierget af heden, 1592.

NLA, Aalborg bisp, C1-1, Fortegn., ældre gavebreve, fasc.3, nr.16.

19. februar 1592

I sag ved Viborg landsting 8.4.1592 anlagt af lensmand på Aalborghus, Ove Lunge til Odden, mod Niels Jonsen (Viffert) til Torstedlund og nogle husejere i Nibe fremlægges tingsvidne af Nibe birketing.

Wdj ligmade framlagdee ett tingswinde thend 19 februarij wdgifffuit, Som Bemeller Søren Christensen wedt backenn ij Nibe, Las bruenn, Niels Jørgenssen, Niels Sørenssen, Jørgen Nielsen, michel Inguordssen, per Anderssen, Niels anderssen, Wnge Chresten perssenn, las perssen, Ib Matssen Och Niels Lauridtssen frendstrup ij Nibe Atthaffue wondit wedt same Mieningh, Som the winder ij thenom sielff ydermiere Indholler Och Wdvisser. (refererer til 30.10.1591).

25. februar 1592

Chr. IV.'s missiv til landsdommer Jørgen Friis til Krastrup, Ludvig Munk til Kvistrup, Niels Mouridsen (Benderup) til Tustrup, Niels Stygge til Nøragergaard, Jacob Høeg til Trudsholm og Mikkell Nielsen Tornekrands til Kyø, at de skal på ny forsamles og uden yderligere forhaling gennemføre en af Chr. IV.'s fader udstedt befaling til dem om at træffe afgørelse i en sag, der har verseret mellem kronens lensmænd på Aalborghus, afdøde Otto Banner, Henrik Lykke og Ove Lunge på den ene side og Albert og Anders Maltesen (Viffert) og Jens Nielsen på den anden side. Sagen drejer sig om skel ved et øde byggested kaldet Poulstrup mellem Albæk, Gravlev og Op-lev bæk, som sandemænd af Hornum herred har gjort deres tov om.

Kancellies Brevbøger, s. 747. J.T. 4, 291b.

Missiv til Jøren Friis til Krastrup, landsdommer, Lodvig Munk til Qvistrup, Nels Mouritsen til Tuestrup, Nels Stygge til Nøragger, Jacob Høg til Truitsholm og Mickel Nelsen til Kye. For nogen Tid siden have de efter Kong Frederik II's Befaling været forsamlede angaaende en Trætte mellem afdøde Otte Banner og Hendrik Lykke paa den ene og Ofve Lunge, Embedsmand paa Aalborghus, paa Kronens Vegne, afdøde Albert Maltesen, Anders Maltesen og Jens Nelsen paa den anden Side om et Skel og Sande-

mændstov, som Sandemænd i Hvornum Herred for nogen Tid siden have svoret og gjort om et øde Bygge, kaldet Pouelstrup, mellem Albeck, Grofløf og Opløf Bæk. Hendrik Lykke har nu, ligesom tidligere i Kongens Faders Tid, berettet, at de ogsaa have afsagt og udgivet en Dom, gaaende ud paa, at Markeskellet ingen Magt bør have, saafremt det findes at være mod Stadfæstelse og Lavhævd, og at enhver, som vil have nogen Ejendom eller Andel i Pouelstrup Bygge, skal forfølge det med Sandemænd eller Ejermænd, men med denne Dom have de efter hans Mening ikke endelig udført Kongens Faders Befaling, da de derefter burde have undersøgt og afgjort, om Markeskellet strider mod Lavhævd eller Stadfæstelse, og hvor vidt og paa hvilke Steder det strider derimod, ligesom de ogsaa, hvis de fandt Markeskellet ulovligt, burde have udvist et lovligt. Han har derfor anmodet om en kgl. Skrivelse til dem om nu uden videre Forhaling og Opsættelse at efterkomme Kongens Faders Befaling og skille dem endeligt ad. Da denne af begge Parter bevilgede Befaling gaar ud paa, at de skulle bringe Striden mellem Parterne til en endelig Ende, og Hendrik Lykke klager over, at det ikke er sket, befales det dem, for at Parterne uden videre Vidtløftighed kunne blive skilte ad, med det første paa belejlig Tid at mødes paa de omtrættede Aasteder, stævne Parterne for sig, undersøge Sagen og uden yderligere Forhaling udføre Kongens Faders Befaling. De skulle hjælpe begge Parter til Lov og Ret og give deres Afgørelse beskrevet fra sig under deres Signeter. Hvis nogle formedelst lovligt Forfald ikke kunne møde, skulle de mødte have Fuldmagt til at tiltage andre gode Mænd i Stedet.

8. april 1592 (1)

Missiv til nedennævnte Lensmænd, Toldere, Byfogder, Sisemestre og andre. Da Kongen af Christoffer Valkendorfs Restanceregister ser, at de restere med N. N., befales det dem med det allerførste at fremsende denne Restance og klare, hvad de skyldte Kongen, saafremt Kongen ikke skal se sig forarsaget til at indkræve det af dem paa anden maade. Blandt restanterne nævnes: Oluf Hammer, Sildesalter i Nibe, forhen Indvaaner i København, med 9½ Dlr. paa sit Regnskab under Vaarfiskeriet 1579, med 137 Dlr. 1 Mk. paa Regnskabet under Vaarfiskeriet 1584 og med 43½ Dlr. 12 ½ rydsk Denning, som han bliver Kongen skyldig paa sit Regnskab for de Norge-Sild og Nibe Sild, han 5. Juni 1581 modtog af Niels Paasche, Slots-skriver paa Københavns Slot, for paa Kongens Vegne at forhandle dem i Narven.

Kancelliets Brevbøger, s. 764.

8. april 1592 (2)

Viborg landstings dom i sag anlagt af lensmand på Aalborghus, Ove

Lunge til Odden, mod Niels Jonsen (Viffert) til Torstedlund og nogle husejere i Nibe, nemlig Oluf Sivardsen i Aalborg og Lars Sørensen, Peder Vissing Dael, Ib Madsen, Thøger Bødkers hustru Maren Andersdr. i Nibe, hendes lavværg og arvinger nemlig Inger Thøgersdr. og hendes husbond, Christen Nielsen, alle fra Nibe. Sagen angår gyldigheden af nogle skøder, som Niels Jonsen (Viffert) har erhvervet af husejerne på grundene, hvorpå deres huse står, selv om jorden og ejendommene skulle være kronens ejendom og grundene fæstet af kronen. Niels Jonsen fremlagde følgende skøder:

Peder Jørgensen i Nibe, skøde af 1563 på 2 nye huse nord for Lars Thomsens, han bor selv i det ene, mens der er en stald i det andet.

Oluf Sivardsens skøde af Skt. Olufs dag 1568 på et hus, som Niels Jonsen iboer.

Skøde af Nibe birketing 25.7.1579. Lars Sørensen i Nibe tog Jens Jude i Busted i hånden og skødede ham på vegne af Niels Jonsen et hus i Nibe, som han selv iboer, liggende østen op til det hus, Jens Andersen iboer, og næst vesten op til Niels Simonsens kålgård, næst norden op til Ingvor Michelsens gård.

Peder Vissing Daels skøde af Nibe birketing, dateret 25.7.1579 på et hus, som han iboer, liggende næst norden op til Las Pallesens hus og kålgård, næst sønden Lars Harslefs hus og ret østen for Adelvejen

Ib Madsens skøde af 27.1.1589 på et hus, han selv iboer, liggende vesten op til Poul Thybos og norden til Kresten Hansens.

Endelig fremlægger Niels Jonsen (Viffert) en skriftlig beretning og gensvar af 5.11.1591 mod Ove Lunges tiltale, som findes i original i FLA, Hverringe gods, Slægten Krabbe, Torstedlund, Adkomster, Retsakter, skel-forretn. m.v. 1549-1693 og stort set er ordret indført i nærværende dom.

De stævnedede fandtes lovligt at kunne bortskøde husene, men skulle lade sig indskrive i Aalborghus lens jordebog og svare jordskyld til kronen.

FLA, perg. saml. Hverringe gods nr. 24. Pergament. Noget beskadiget. Ingen segl. Påtegninger: Niels Jonsens beretning till Nibe thingh Emodt Offue Lunne. Lest paaa nibe Bircketing Løffuerdagen som War thend i November Aar 91. aff atend Sionsmend Aff hiemblett. lest paa nibe birck thing løffuerdagen som war thend 18 december Aar 91. Lest paa Nibe Birckting Løffuerdagen dend 24. Mattj Anno 1666. Lest paa Nibe Birckting Løffuerdagen dend 26. Maij 1666. Leest paa Wiborg Landsting den i2 Octobris som landstinget begyndtis dend 9. Dito Ao 1667. Dommen findes i *Danske Domme, bd. 5, s. 221, baseret på GkS 1140, 2°, pag. 302.* Et større referat i sagen baseret på GkS 1135 fol. findes i C. Klitgaard, s. 26. Dommen findes jf. *Danske Domme* i yderligere 4 håndskrifter, hvoraf de ene formodentligt er det af Klitgaard benyttede. Gengivet efter originalen, dog tekst med kursiv ødelagt i originalen, men gengives efter *Danske Domme*.

Mourits Stygge till Holbeckgaardt, hanns Lindenoe tiill Øsleff, Jørgenn Fris till Krastrup, Landtsdomere wdj Nør Jutlandttt, Peder Munck

till Estuadgaardt, Kon: Maitjs Amerall, Hendrik Billoe tiill Spøttrup, Chresten Skiill till Fussingøe, Hanneball gyldennstjerne tiill Restrup, Erick Løckie thill Eschier, Niels Skram till Vrup, Thyge Krabe till Bustrup, Knud Brahe till Thoustrup Och Gunde Schriiffuer, Landtztingshører, Giøre Witterligt, Att aar epther Gudtz bijurd Mdxcij then 8. Dagh Aprilis paa Viborig Landtzting war skichit Erlig Och Welbiurdig mand Offue Lunge till Odden, høffuidtzmand paa Olborighus, Medt end Opsettele her aff Landtztingett thenn xj Martij forledenn Wdangenn, Liudendis hanom tha atffue ij rette steffnitt Erlig Och Welbiurdig mandt Niels Jogenssen till Thorstedlundt for nogen skiøder, handt aff Las Sørensen ij Niibe, per Vissing Dal, Jb Mattzen ibm, Olluff Seuordsenn ij Olborig, Thøger Bødiicker ij Niibe Och per Jørgensen ibm forhuerffuitt Och bekomitt haffuer, Och ther medt wille tillholde sig Nogen Kronnens Jorder Och egindomme i Niibe, som thieris husse paa stodt, Och the aff Kon: Majst: Lenssmandt paa Olborighuss till same husse ij brug hagde, Endog samme Jorder Och egendomme skall were Kronens rette grunde Och egendom, Och forne mendt grunden atthaffue stedt Och fest aff Kronen Och ladet thenom Indschriffue ij Kronens Jordebøgher Och aarlig giffuett skylde ther aff till Olborighuss, Som medt Kronens Jordebogh skall were medt att beuisse, Mienindis forne Niels Jogenssenn icke skall Kandt fange nogen hiemill tiill forne egendomme medt huis herlighed Och rettighed, ther bør aff att gange, Och ingenn kandt fange Løglig skiøde wdenn aff Rette Eijer, Och Kronen skulle findis attuere rett Eijger till same egendom, Saa forne mendt icke skulle kunde selge thenn grund Och egendomb, som the aff Kronen stedt Och fest haffuer, Och the icke sielff hagde Rett till Eij eller att Kunde hiemelle forne Niels Jogenssenn same skiøder, Som thr formeller om grunden Och egendomen, som Lougen medtføre, Medenn thett att uere emodt Lougen Och handfestningen, Och att Same skiøder icke borde nogin mact atthaffue eller kome forne Offue Lunge paa Kronens Jordt Och egindom Medt thenn herlighed, stedtmoll, Sagfald Och anditt Rettighed, ther aff bør att giffues Och giøris till Olborighuss, till hinder eller skade i nogen maade.

Jtem Och epther Opsettilssis Liudelsse haffuer hiidt kallit forne per Wissingh, las sørenssen, Jb Matzen i Nibe, Olluff Sijjuurdssen i Olborig Och per Jørgensen ij Nibe for the emodt Lougen skulle haffuer soldt Och skiødt forne Niels Jogenssen same Jorder Och Egendomme ij Niibe, som thieris huse paa stodt, Som the aff Kongens Lensmandt paa Olborighuss ij brug hagde, Och skulle were Kronens Jord Och Egendom, Och thenom att skulle haffue stedt Och fest grunden aff Kongens Lensmandt, Och laditt thenom Indskriffue ij Kronens Jordbøgger Och giffuer Aarlig skylde ther aff till Olborighuss. Thisligeste hagde Och hiidt steffnitt Thøger bøckers hustrue Maren Andersdatter ij Niibe, Och hinders Lauguergie Och Thøger Bøckers Arffuinge, Inger thøgersdatter, Och hindis hossbunt, Chrestenn Nielssenn, for skiødebreffue Och Anditt, Thøger Bødiiker Niels Jogenssenn paa kronens grundt Och egendomb i Nibe, som handt paa boeth, skulle haffue giffuett, Mienindis thenom ther med wrett Och emodt Lougen atthaffue giorth Saa mange aff thenom, som haffuer soldt Kronens grundt Och egen-

domb, Som thenom icke Sielff tilhørde Och icke kunde hiemle Niels Jogenssen, Som Lougen medfører, Meden thenom whiemeltt att skulle haffue soldt Och borde ther for att stande till Rette, Och att skiøder borde ingen mact atthaffue Och icke att komme Offue lunge paa Kronens grundt Och egindomb medt thenn herlighed Och Rettighed, ther bør aff att gange, tiill Nogen forhindring eller skade. Desligste hagde hiidt steffnitt forne folck Med huis breffue Och adkom, the kandt thenom medt beuisse nogen Rettighed atthaffue till Kronens Jordt och egendome. Tha for nogin Leglighett ieg thenn tiid for winder Begaff Bleff same sagh till idag optagenn.

Och en møtte forne Niels Jogenssen Och framlagde per Jørinssen ij Nibe hans skiødebref Aar 1563: se 18.12.1591.

Ther nest framlagde Olluff Sijuordtsens skiøde (Sct Olufs dag 1568) Se 18.12.1591.

Item fremlagde enn skiøde Aff Nibe birketing Mdlxxix thenn 25 Julij (1579) wdgiffuett. Se 18.12.1591.

Framdellis ij Rette en per wissing Dal ij Niibe hans skiødebref, Aff Nibe bircktingh Same Aar och Dag wdgiffuit. Se 18.12.1591.

Ther nest framlagde enn schrifftelig berettnigh, Liudendis som her epther følger: Se 5.11.1591.

Ther nest framlagde ett tingsvinde aff Nibe bircktingh Sist forgangenn Aar thenn 30 octobris wdgiffuit, Ytthe sørenssen i Nibe, først for viij mendt atthaffue wondit, Att henn wedt enn sex Aar tha stede handt ett huss aff forne Niels Jogenssen Och gaff Jordtskyld till Olborig huss och forne Niels Jogenssen enn halfpt tønne høstsildt till Aarlig skylde aff thet huss, Niels lauridsen Friendstrup iboer, och huadt the begierrit aff hanom til Olborighuss, thet giorde handt, Och tiill Niels Jogensen huadt handt begierrit.

Ther till suaritt Baggj gris, Riidfogitt ij Olborighuss, och beskyldt Ytthe Sørenssen, att handt haffuer Affløpt Kongens staffuen, Och thet icke Lougligen Opsagt.

Ther nest wondt Chresten Lauritsenn Hiedegrdt. Att henn wedt Otte Aar eller miere stedt handt thet husse, som handt iboer, aff forne Niels Jogenssen, Och gaff ther aff tiill stedtsmoll thou tønne sildt Och till Aarlig skyld en half tønne høstsildt Och Jordtskyld till Olborighuss inthett wider, thj ther haffuer ingen tilsagt hanom Om Nogit. Och Berethe att handt icke haffende stedt eller fest paa Olborighuss.

Ther till suaritt Baggj griis Och beskyldt hanom for handt icki haffuer weritt Kongen hørrig Och Liudigh oc stedt Och feste. Ther till suaritt Chresten Hiedegrdt oc sagt, att huadt forne Niels Jogensen haffuer hanom tilsagt, thet haffuer handt giort Och till ingen Anden.

Wdj Lige made wondt Peder Wissing Dal, att henn wedt enn Elluff Aar eller miere Soldt handt Niels Jogensen thet huss, handt iboer. Och siden haffuer handt Ingen Andenn Suardt Uden forne Niels Jogensen. Och haffuer giffuit Aarlig till skyld enn fiering høstsildt Och Jordskyldenn till Olborighuss. Tha suaritt Baggj griis och beskyldt hanom for handt haffuer bort Soldt Kongens herlighedt.

Item wondt Christen schreder i Nibe, Att henn wedt enn thou Aar tha

stedde handt thet huss, handt iboer, aff forne Niels Jogensen och gaff till stedtsmoll iij Daller Och till Aarlig skyld j thøne høstsildt, Och ingen anden ther haffuer tilsagt hanom wden forne Niels Jogensen wndtagen Jordt-skyllen till Olborighuss, Ther emodt beskyldt Chresten schreder for hans Modtuillighst att handt icke wille stede och feste Och feste Och lade sigh Indschriffue ij Kongens Jordtbogh.

Item ett tingswinde aff forne Birkctingh sist forgangen Aar thenn 30 Octobris wdgiffuitt, Som bemeller gamill Niels Simonssen i Nibe och Chresten Anderssen, Jørgen Nielsenn, Seuren Chrestenssen, Las bron, per Ibssenn, Niels Anderssen, Mourits Mouritssen Och Chresten perssen ij Nibe atthaffue wonditt, Att the haffuer hørt Och Witterligt atuere, Att huem som haffuer bøggitt husse paa Kronend jordt ij Niibe Och siden weritt trengt til thenom medt att besielge, Tha haffr the soldt same husse Och bøgningh igjen till Adeleenn eller huem ther wille Kiøbe medt thenom. Och huilcke husse the haffuer soldt till Adleenn, haffuer thenom ephtherfuldt wndtagenn huis Rettighets Jordtskyld, som bør aff att giffue till Olborighuss førendt nu, ther føris trette paa.

Ther till suaritt forne Baggi gris, Och tilssporde forne mendt, om the wille winde Om herlighet, stedtsmoll, sagefalddt, som kunde sig afkalde aff Kronens Jordt Och egendom ij Niibe, Saa wiidt som Kongen er Jorddrot-trenn. tha saritt forne mendt Neij.

Wdj ligmade framlagdee ett tingswinde thend 19 februarij wdgiffuit, Som Bemeller Søren Christensen wedt backenn ij Nibe, Las bruenn, Niels Jørgenssen, Niels Sørenssen, Jørgen Nielsen, michel Inguordssen, per Anderssen, Niels anderssen, Wnge Chresten perssenn, las perssen, Ib Matssen Och Niels Lauridtsen frendstrup ij Nibe Atthaffue wondit wedt same Mieningh, Som the winder ij thenom sielff ydermiere Indholler Och Wdvisser.

Ther till suarit forne offue Lunge Och framlagde enn Restants, Udj huilcken Mats Snedker for Aar 88 skall stande tilbage medt xij sk. Item Att Ytte sørenssen skall stande tilbage medt xvi alb for Aar 89. Item Mats Snedker skall stande tilbage same Aar medt xij sk. Ther nest framlagde Olborighuss Jordbogh wdjj huilcken er Indschreffuit Ytte Sørenssen Jordtskyld xxwi sk ij alb. Chresten Lauridtsen xij sk, per Wissing xij sk, tøger bødker xij sk, Mats Snedker xij sk, Ib matssen xij sk.

Ther nest framlagde Stormectigste høgborne førstis høglouglig Sallig Ihuffkomst Koning Christians Opne beseglitt Pergaments breuff Liudendis, som her ephther følger: Se 3.2.1545, Nibe bys birkeprivilegium.

Ther huos framlagde ett tings Winde aff Nibe bircketing, Sist forgangen aar thenn 30 octobris wdgiffuith, Ytte Sørenssen ij Nibe først for wii mendt atthaffue wondit, Att hend wedt sex aar tha stedt handt ett huss aff forne Niels Jogensen Och gaff Jordskyld till Olborighuss Och forne Niels Jogenssen enn halff thne høstsildt till Aarlig skyld Aff thett hus, Niels lauridtsen frendstrup nu iboer, Och huadt the begieritt aff hanom till Olborighuss, thet giorde handt, Och til Niels Jogenssen huadt handt begieritt.

Ther till haffuer Bagj griis suarit Och beskyldt ytte Sørenssen, att handt haffuer affløtt Kongens staffn, Och thet icki Lougligen Opsagt.

Christen Lauritsen i Hiedegrdt. atthaffue wondit, att henn wendt Otthe Aar eller Miere sted handt thet hus, som handt iboer, aff forne Niels Jogenssen och gaff ther Aff till Stedtmoll thou tønner sildt, Och till Aarlig skyld en halff tønne høstsildt, Och Jordeskyld till Olborighuss och inthe wiider, Thj ther haffuer ingen tilsagt hanm Om Nogit Och beretthe, att handt icki hagde stedt eller fest paa Olborighuss.

forne Baggie griis ther till att haffue suaritt, Och beskyldt forne Chresten Hiegaardt for handt icki haffuer werit Kongen Hørig Och Liudig och stedt och fest. Ther emodt forne Chresten Hiegaardt atthaffue suarit och sagt, Att huadt forne Niels Jogenssen hagde hanom tilsagt, thet hagde handt giort, Och till ingen ander.

Peder wissing Dal ij Nibe atthaffue wondit, Att hend wedt enn Elleffe Aar eller miere Solde handt forne Niels Jogenssen thet huss handt iboer, Och siden haffuer handt ingen Suarit wden Niels Jogenssen, Och haffuer giffuit Aarlig till skyld enn tønigh høstsildt, Och Jordskylden til Olborighuss.

Suaritt forne Baggj gris ther till, Och beskyldt per wissingh dal for handt affuer buort soldt Kongens herlighet.

Item Chresten schreder ij Nibe atthaffue wondit, att hen wedt Enn thuo Aar tha stede handt thet hus, handt nu iboer, aff forne Niels Jogenssen, Och gaff till Stedtmoll fiire Daller, Och till Aarlig skyld enn halftønne høstsildt, Och ingen Anden ther haffuer tilsagt hanom, wedn forne Niels Jogenssen, wndtagen Jordskyllen till Olborighuss.

Forne Baggj griss Och ther emodt atthaffue suaritt Och beskyldt forne Chresten Schreder for hans Modtuillighet, Att handt icki wille stede och feste och lade sig Indschriffue ij Kronens Jordebogh.

Ther huos eth winde aff forne Bircktingh, same Aar och Dagh wdgiffuit Gamell Niels Seurensen i Niibe, Chresten Andersen, Jørgen Nielssen, Søren Chrestenssen, Las broun, per Ibssen, Niels Anderssen, Mourits Mouritsen Och Chresten perssen ij Niibe forne wiiij mendt atthaffue Wonditt, Att the er thenom Witherligt, Att huem som haffuer bøggitt husse paa Kronens Jordt ij Nbe, Och siden weritt trengtt till thenom medt att behielpe, tha haffuer the soldt same husse Och bøgningh igienn till Adlenn eller huem, ther wille Kiøbe medt thenom, Och huilcke husse the haffuer soldt till Adlenn haffuer thenom Eptherfuldt, wndtagen huis Rettighets Jordskyld, Som bør aff atth giffuis till Olborighuss førindt ther nu føris trette paa.

Ther till haffuer Baggj griis suardt Och tilspordt forne mendt, Om the wille winde Om herlighet, stedtmoll och Sagefaldt, Som kunde sig Affalde aff Kronens Jordt och egendom her i forne Niibe Saa Wiidt, som Kongen er Jorddrotten, forne mendt ther till atthaffue suaritt Neij.

Ther Epther ett Winde aff forne bircktingh, Same Aar thenn 30 octobris wdgiffuit wiiij mendt Wunditt haffuer, Att the Saae Och hørde thet Maren Andersdatter ij Niibe, salig Jørgen Bøekers eptherleffuerske, kendis forne Offue Lunge for hendis rette husbunt paa Kon: Majs. wegne, Medfør Och paa same winde Chrestensen paa Tostedtlundt same dagh atthaffue standitt till Wedermolsting.

Ther nest ett winde aff forne Bircktingh Same Aar then 6 Novembris Wdgiffuit, wiij mendt Wonditt haffuer, att the saa och hørde thet forne Baggj griis tilsporde gamell Niels Seurensen ij Nibe, Søren Chrestensen Synder ij byen, Om the wille winde Om Kongens herlighett, stedtsmoll Och sagefaldt, som Kunde sig affalde Aff Kronens Jordt Och egendomm, som Chresten Hiedgrdt, per wissing dal, Maren tøggers, Ib Matssen, Niels lauritssen frendstrup Och Chresten Schreder ij Niibe paa bour. Ther till suaritt forne Niels Seurensen och Seuren Chrestenssen, Att the wedt inthet Om Kongens herlighet, stedtsmoll och sagefaldt. Desligst forne Baggj griis Atthaffue tilsport Chresten Anderssen ij Niibe, Om handt wille winde Om Kongens herlighet, ther till suarit handt Neij, att handt inthet wille winde ther Om. Desligste atthaffue tilspordt then Menig mandt, Som then Dag ting søgte, Om ther nogen som Wille Winde Om Kongens herlighet Som fors.uit staar. Tha war ther ingen som wille Om thet i nogen maade.

Item ett winde aff forne Birckting, Same Aar och Dag Wdgiffuit wiij mendt wonditt haffuer, the forne Baggj griis tilsporde the Otte mendt, Som war tinghører till Niibe tingh then Dagh Otte Dage, Som war Anders Kieldsen ij Niibe, Unge Chresten perssen och theris medtbrøder, Om the Winder, som Wdgik ther till tingitt then dag Otte dage emellom forne Chresten Jensen paa sin Husbunds forne Niels Jogenssens wegne, Och bagij griis, som tha bleff Opleest thenn Dag for tingdom, Om the icke gick Och fore, som thr tha bleff Opleest, Och bleff lige saa Wondend och affsagt. Ther till haffuer forne wiij mendt suaritt, Att same forne Winder gick och fuore, lige som the nu Indholler, Och formeller, som forskreuit staar.

Sameledis ett Winde aff forne Bircktingh same Aar och Dagh wdgiffuit, gamell Niels Simenssen ij Niibe, Anders Hiedegaardt, Och theris medtbrødre sex sionsmendt for wiij mendt atthaffue hiemblitt Och Kundgiort, Att the thenn Dag Otte Dage, war Lougligen tagen aff tingj till Sionn till thenn grundt Och egendom thisse ephtherne mendt paabor, Som er Chresten Hiegaardt, pr wissing dal, Ib Matssen, Niels lauritssen frenstrup, som boer ij thet huss, som ytthe Serurinssen iboede, Och Chresten Schreder ij thet huss, Mats Snedker tilforen iboede, ther att skulle siøne Och forfare huis grundt same Mendt paaboude, tha bestodt the, Att the then Dag Otte Dage war paa forne Aastederne, Och saae och forfore thet, tha war thenom fuldt wittherligt ij gudts Sandhet, Att saa Lengie som thenom lengst Kunde mindis, huer ephther sin Alder Och minde, tha haffuer thenn grundt forne mendt paabor fuldt Kronen Wnder Olborighuss Och giffuit till forne Olborighuss Aarlig Jordskyld ther Aff, thet affhiemblitt the for ett fuldt sionn.

Item ett Winde aff forne Bircktingh, same Aar och Dagh wdgiffuit, wiij mendt wonditt haffuer, Att the saae Och hørde for thenom Stande forne Baggj griis, Och tilsporde peder Wissing dal ij Niibe huem handt Først stedde thenn grundt och egendomm adt, som handt nu paa boer, Och siden først bøggi paa. Ther till haffuer forne Per Wissing Dal suarit, Och bestanditt, att for en tijffue aar siden, tha stede handt then Jordt och grundt, som handt nu paa boer, aff Just farssen, Kon: Maits birckfuogitt ij Nibe, Och fornøgit hanom paa Kon: Majts. wegne for stedtsmoll ther aff. Och siden

saatte sin bøgningh ther paa, som handt ther epther haffuer soldt forne Niels Jogenssen.

Item ett Winde aff forne Bircktingh thette aar thenn 19 februarij wdgiffuit, Søren Christensen ij Nibe, Las broun, Niels Jørgenssen, Niels sørenssen, Jørgenn Nielsenn, Michel Inguorssen, per Anderssen, Niels Anderssen, Wnge Chresten perssen, Las perssen salingboe, Ib Matssen och Niels Lauritssen frendstrup for wiij mendt wondit haffuer, att the haffuer hørt och thenom fuldt witttherligt, att huem Som haffuer bøgit husse paa Kronens Jordt ij Niibe, Och siden weritt trenngt till thenom medt att hielpe, tha haffuer the soldt same husse och bøgningh igien till Adellenn eller huem, ther wille Kiøbe medt thenom, Och huilcke husse the haffuer soldt till Adlenn, haffuer thenom eptherfuldt, wndtagen huis Rettighets Jordskyld som ther aff giffuis till Olborighuss som føre nu ther føris trette paa.

Ther huos framlagde enn schrifftelig Berertningh Liudendi som her epther følger: Er dette Kortteligen min beretning emodt Erlig och Welbiurdige mandt Niels Jogenssen till Thorstedlundt, først epther som Chresten Hiedegrdt, per Wissing, Niels Lauritsen frendstrup, Chresten schreder, Och Ib Matssen ij Niibe nu boer paa Kronens grundt och egendom, som ganger Jordskyld Och herlighett aff till Olborighuss, Och nogen aff same mendt, Som er forne Niels lauritssen Och Chresten Schreder thenom Dog forfinder Och the saa well Som Ander, som boer paa kronens Jordt ther sammstedts will lade thenom Indschriffue ij Kronens Jordbogh paa Olborighuss, Miener ieg thenom ther medt wret atthaffue giordt, Och Att the bør ther for att stande till retthe, Och setter wdj alle Rette, Om the Ju icke er pligtig att lade thenom Indschriffue ij Kronens Jordebogh paa Olborighuss. For thet Anditt epteher som per Wissingh, Las sørenssen, Ib Matssen, per Jørgenssenn Och Olluff Suendssen haffuer soldt forne Niels Jogenssen Icke Alenist theris husse och bøgningh Menn Och saa Kronens grundt och egendom wdj Nibe, same husse paa stodt, Och theris skiøder Omformeller, Miener ieg same mendt icke war Mestighe att selge Kronens grundt Och egendom, som thenom icke sielffuer tilhøere, Men the aff Kon: Majs. Lensmandt paa Olborighuss stedt och fest haffuer, Och haffuer gangitt Aarlig skyld och Rettighett aff same egendom till Olborighuss, Men att the haffuer soldt whiemlitt Och thette emodt Loughen Och Haandfestningenn atwere giort. Och icke the Skall Kandt beuise thenom atthaffue nogin Adkom, Rett eller Rettighett til Kronens Grundt Och Egendom, Medt thenn herlighett Och Rettighett ther Aff att gange till Olborighuss, Att motte wdj nogen made selge eller affhende. Och sate ther fore wdj Alle Rette Om same skiøde Ju ther for findis wdloffligenn giort attuere, Och Om the Ju Icke bør attuere Mactesløsse, Och icke att kome nugh pa Kon: Majs. wegne paa Kronens grundt och egendom Med thenn Rettighett Och herlighett som aff the Jorder Och Egendomme gangitt haffuer, førindt the haffuer soldt theris bøgningh Saa well som aff Ander Kronens Jordt wdj Nibe, till hinder eller skade ij nogen made, for thet tridie Miener, Att ingen kandt fange Louglic skiøder wden aff Rette Eijer, Och Atth Kronen skall were Rett Eijger till same grundt och egendom, Som medt kronens Jordbøgger Saa och medt

tingswinder Nochsom skall were att beuisse. Saa och forne mendt ther for icke Lougligen Kunde selge thenn dieldt thenom sielffuer tillhørde, Men the aff Kon: Majjs. Lennsmandt haffuer stedt och fest, Epther som fors. uitt staar. Och att forne Niels Jogenssen ther for icke haffuer saa Nochsom Louglic hiemell till Kronens grundt oc egindom Medt then herlighett Och rettighett ther bør aff att gange, Att handt ther medt kandt sikh tilholle thenn herlighett Och Rettighett, som Kronen ther aff haffuer hagt aff Arildts tiidt, Och saatte ther for wdj alle Rette, Om forne mendt, Som ieg beuisse kandt ther boer paa Kronens rette grundt och egenndom ij Nibe, Om the Ju icke Saa well som Ander ther samstedts paa Kronens grundt boendes er, Bør attuere mig paa Kon: Majjs. wegne hørige och lydige, Och nu saa well som tilforen wdgifue till Olborighuss skiellig stedtsmoll Disligste medt sagefaldt, breffue, budt, arbedt, som er medt Kon: Majjs. Konn. sildt fetalie att skibe, Medt Jordskyld Och Anden Rettighed, Som ther aff gangitt haffuer aff Arildts tiidt, Som ieg først medt salig Och høgloulig Ihuffkomilse Koningh Chrstians birck breff beuisse kandt att Kon: Majjs. fougitt skall paa Kon Majjs. wegne Opbere wdj Niibe Sagefaldt medt Anden Kronens Rettighett. Ther nest medt Kronens Jordbøgger, Sion Och Winder Nochsom beuisse, att same grundt och egendom Ju er Kon: Majjs rette grundt Och egendom, Som same husse Och bøgningh paastandr, Och om forne Niels Jogenssen haffuer nu saa Louglic hiemill Och Adkom epther Lougen Och haandfestningh, Att handt medt nogen Rett kandt sig tilholle same Kronens grundt Och egendom medt then herlighett och Rettihett, ther bør Aff att gange Epther, som fors. uet staar. Actum Olborighuss thenn j Aprilis Aar 92. Offue Lunge met egen handt, Som the breffue Wiider bemeller.

Medt flere Ordt oc tale thenom ther Om emellom war. Tha Epther tiltale, giensuar oc Sagens Leglighedt. Och Eptherthi Befindis, att fast alle Kiøbsteder her ij Landit haffuer hagt theris oprindelse Och begyndelse wdaff fiske Lederne, Och vdj Adt skiellige Kiøbstedere Endtnu findis gaarde Och grund, som wdredis Aarlig Jordeskyld aff, Och dog ligeuell huem gaardene tillhøre Maa thenom affhende till huem, the will, dog jordeskyldenn wforkrencket, saa Och eptherdj Thett och Allmindelig befindis offuer allt riigett paa fiskelederne slige Boer Och husse, Som icke wden Alleniste Wdredis jordeskylden till kronen, Och the, som same husse till hører, Arffuer, Arffuinge epther andenn, Och ey vdreder nogen stedtmoll eller Anditt ther aff endt Jordskylden till Kronen; er Och thenom friitt fore, naar the ther till threnger, thett att affhende, dog att Kronen ydis Jordeskyldenn. Och ther som slig husse Emoldt slig gamill brug Och frijhet wiider thøngi schulle paa leggis, Er befrøctendis fiskelederne tha medt tiiden att skulle Ødeleggis Och till inthett giøris, Eptherthj the haffuer ingen anden brugh ther till, endt huis the haffuer Aff Wannditt, Som the dog skall giffue thenom, thett tillhøre, thieris Rettighett ther aff, Tha epther slig Omstendige Leglighed, gamill brugh Och frijhatt Wide wij aff thenn Aarsag, som nu er foregiffuen, Icke emoldt forne skiøder att sige, Eller thenom machheløsse att Døme. Dog huilcke, som slige husse haffuer Eller her epther Kiøbendis worder, Bør att uere forpligt att lade thenom, som the paa sam husse boends

haffuer Enn epther Anden, att Indskriffue wdj Kronens Jordebogh for thenn seduanlig Aarlig Jordeskyld Och then till rette Tiide ther aff att wdrede, som thett sig bør, Dog Kongens frijhet och bierck rett ther med wforkrenkett. Jn cuius rej testimonium jigu ira pretibus inferius imferins impresos. Gunde christensen.

20. maj 1592

Stadfæstelsesbrev paa Livstid for Hr. Chresten Pedersen, Sognepræst til Eijllidtsløf og Svenstrup Kirker, paa Kirkens Part af Korntienden af Eylidtsløf Sogn, hvoraf der aarlig skal svares 2 ½ Pd. Rug og 2 ½ Pd. Byg til Kirken.

Kancelliets Brevbøger, s. 784. Udt. i Tb., S. 53.

27. maj 1592

Missiv til Ofve Lunge. Da Kongen har bragt i Erfaring, at den Gaard i Svenstrup, som Markur Chrestensen boede i, staar øde og ikke kan blive bortfæstet, fordi den er sat for saa høj Landgilde og skal gøre saa stor anden Kronens Tyngde, at ingen kan blive ved Magt ved den, skal Ofve Lunge undersøge Sagen og lade nogle uvildige Dannemænd i Herredet sætte Gaarden for en rimelig Landgilde. (Antaget, at det er Svenstrup i Hornum hrd.)

Kancelliets Brevbøger, s. 788. J. T. 4, 308.

1593 (1)

Jens Skriver Priors Stefueng til Naareboe og Niels Gyldenstjerne paa Rebstrup om at gøre mark schæl mellom Siøgaard, Hedegaard og Hesums marke dat. 1593.

NLA, Aalborg bisp, C1-1, Fortegn. på ældre gavebreve, fac.3, nr.26.

1593 (2)

Jens Skriver Priors Tingsvidne at hand har begeret markskjæll emellom Rompthenggaard og Hesum og Estrup mark, af Jacob Seefeld, Erik Banner.

NLA, Aalborg bisp, C1-1, Fortegn. på ældre gavebreve, fasc., nr.17.

1593 (3)

Jens Skrivers Priors Tingsvidne at hand esked paa Hornum herrits Ting markskjuel emellom Siøgaard etc. og Estrup Heder. dat 1593.

NLA, Aalborg bisp, C1-1, Fortegn. på ældre gavebreve, fas.3., nr.18.

24. februar 1593

Aabent Brev om Forbud mod at Bønder og Fiskere i Nibe og andstedes omkring Aalborg salte flere Sild end til eget Behov.

Kancelliets Brevbøger, s. 26. J.R. 5,273. (Tr.: CCD. II. 635 ff. Tidsskr. for Fiskeri III. 204 f.).

21. marts 1593

Aabent Brev om, at Kongen har givet Ofve Lunge, Embedsmand paa Aalborghus, og sin Købmand Christoffer Jørgensen, Borger i København, Ordre til at salte nogle Læster Sild i Nibe til Slottenes og Orlogsskibenes Behov. De skulle have Eneret paa at købe Sild fra Mandag Aften til Tirsdag Aften og fra Torsdag Aften til Fredag Aften, saalænge man kan købe og sælge. Ofve Lunge skal paase, at alle Net-, Bundgarns- og Vaadkarle tilbyde Salteren de Sild, de fange paa de nævnte Dage, og ikke holde sig af Vegen med dem, som de tidligere have gjort, og straffe dem, der gøre dette. Salteren skal, betale Sildene med rede Penge efter gammel Sædvane.

Kancelliets Brevbøger, s. 40. J. R. 5, 277.

21. maj 1593

Tingsvidne af Hornum herred, at Jep Ibsen i Moldbjerg, Søren Nielsen i Hornum, Søren Jensen i Brasted, Simon Nielsen i Moldbjerg, Kjeld Christensen i Klæstruplund, stod for tings dom og afkrævede Store Bag Wolsen, Christen Mortensen og Niels Furbo i Aalborg et svar. Af tingsvidnet findes en vidisse af Nibe birketing 8.1.1597 ligeledes i Restrup godsarkiv, G141-1. Den nævnte Christen Knudsen i Guldbæk var 1572 gift med Anne Sørensd., som da solgte en søsterlod i faderens gård med tilliggende i Glerup og Skerup i Rinds herred til broderen Morten Sørensen i Glerup. 1576 købte Morten Sørensen halvdelen af den gård i Glerup og Skerup, som hun havde arvet efter søsteren Inger, Niels Christensens hustru i Kielstrup. RA, godsarkiver, seddelreg. i skuffer, Lerchenfeldt 25.2.1572 og 4.6.1576, tingsvidner af Rinds herred. Morten Sørensen i Glerup var muligt

søn af Søren Mortensen i Glerup der 4.4.1559 var vidne, da arvingerne efter Inge Jepsdr. (Benderup) i Suldrup afhændede gods de efter recessen ikke kunne beholde. Denne Søren Mortensen var gift med Dorthe Justdr., datter af Inge Jepsdr. og Just Mortensen i Suldrup.

NLA, Udtagne breve nr. 1228, udt. af Restrup gods. Papir. [3] segl af grønt lak. 1. Jens Christensen i Svenstrup. 2. Utydeligt, 3. Christen Knudsen i Guldbæk. Påtegning på bagside: No 35 (No 10 og No 17 oversteget). Lest paa Olborg byting snaps mandag Aar 94. Lest paa huornum herritsting snaps Mandag 97. Lest paa Alborig Byting snaps mandag Ao 1595.

Jens Chrisensen i Suenstrup, Hs fogitt till hornum Hs ting, Jens Nielssen i Støffring, Chresten Knudsen i guldbeck oc Jacob Schriffen gjør witerlige, at aar epth. guds byrdt 1593 den 21. Maj paa forne ting war skicket Las Jensen i binderup paa sin hosbunds, Erlig oc Welbyrdiege mandt hanneball gyllenstien till restrup, hans wegenne, som lovlig eskit beh oc fick ii fuldt tingsvitne aff viij dannemendt, som er Jens Nielsen i Støffring, Chresten Knudsen i Guldbech, Hans sørensen i pandom, jep abildgardt i bunderup, poul Jepsen i ellesthøft, Jens Jensen i estrup, Niels jepsen i sønderup, anders klemidsen i støffring huilcke forne viij danne-
mendt alle wonde paa theres guode trow oc rette sandhedt, at de saa oc hør-
de paa forne ting for them stande jep ibsen i moldbjr, søffren Nielsen i hor-
num, søffren Jensen i bradstedt, simon nielsen i moldbjr, Kieldt
Christensen i Lunden, som stodt for tings dom loue thid dags och kreffuit
stuor Bag Wolsen, borger i aalborg, christen mortensen oc niels furbo ibi.
theris suar oc fick thend suar, wi war efftr nedhendptt bogs meds lydelse,
som Las Jensen i binderup haffuer bunden och meth windesbiurds lydelse
neden dij paa breff satte. Su sig adj ejm. Jacob Nielsen.

1. Jens Christensen i
Svenstrup, herredsfoged

3. Christen Knudsen
i Guldbæk

28. maj 1593

Peder Skriver, prior og forstander i Aalborg almindelige Hospital, læste på Hornum herreds ting klage og kald på sandemænd til at sætte markskel mellem Sørup, Hæsum, Estrup og Hornum marker. Han stævner endvidere de gode mænd Jacob Sefeld til Visborggaard, lensmand på Maria-ger kloster, Offue Lunge till Odden, lensmand på Aalborghus, Anders Maltesen (Viffert) til Albæk, frue Kirsten, salig Bjørn Kaas' enke, Erik Banner til Gjessingholm og kannik Hans Pedersen i Viborg.

RA, Byarkiver på papir, Aalborg Helligåndskloster. [3] segl af mørkegrønt lak. 1. Jens Christensen i Svenstrup, herredsfoged. 2. Jens Nielsen 3. Las Buus i Lere. Påtegning på bagsiden: P. schriffuer i olborg kaldt paa Sandmendt. No 37. Jens Schr. med Priors Tingsvidner at P. har Begeret markskiael emellom Siørup, Siøgårds øde Sted oc Estrup af Jacob Sefeld, Erik Banner Etc. 1593. En anden utydelig påskrift: emellom Siørup, Estrup.....Hersum. Omtalt i Kr. Værnfelt. H&K 1948, s. 257. I et brev af samme dato og med samme indhold stævnes Hannibald Gyldenstjerne til Restrup og Niels Gyldenstjerne til Restrup, høvedsmand på Bahus. I RA, Byarkiver på papir, Aalborg Helligåndskloster, findes en kopi med 3 segl.

Jens Christensen i Suenstrup, Hs. fogt tiill huornum Hs. thing, Jens Nielssen i Støffring, las buus i liere oc Jacob Schriffuer gjør witterligt, at aar ephther guds byrdt 1593 mandagen, som er thenndt 28 maj, paa forne thing war skickedt Erlig och Well forstandige mandt peder schriffuer, prior oc forstander wdj Ko: maij.s Almindelige hospitall wdj Aalborg, som lolig eskith, beeh oc fick it fuld tingswinde aff viij dannemend, som er Jens Nielssen i Støffring, las buus i liere, hans matsen i pandom, Søffren Jenssen i byrstedt, søffren andersen i fløe, Chresten boelsmandt i rebstrup, Christen Nielsen i gielstrup, Jens buus i drastrup, huilcke forne viij dannemendt alle wonnde paa theris guode trou och rethe sandh., at dj saa och hørde paa forne ting, the forne peder schriffuer studt for tingdom, oc lydlig klagit oc kalte paa Sandmend her wdj forne herit tiill eet thoffue oc marcke skiell mellom guode lods eiere oc dj fattige wdj forne hospitals wegner er giord oc lydlig lodt lesse thenne nefnte steffning saa lydinds:

Fader peder schriffuer, prior oc forstander wdj Ko: maijs. hospitall Wdj aalborig steffner oc giffuer Erlig oc Wellbydige mandt Jacob Seefeldt tiill Wisborigrdt., høffuits mandt paa mariag., Offue Lunge tiill Odden, høffuitsmandt paa Aalborighus, Anders malthissen tiill Albeck, frue Kirstenn, Salig biørn Kossis, Erik banner tiill giessingholm oc mester hans pedersen, Cannike wdj Wiborig, warsel oc steffner them tiill huornum Hs. ting mandagen komer 14 dage, som er then 28 maj, tiill Winder, som peder schriffuer agter tha paa Ko maijs oc hospitalets Wegner paa Siørup hiede at lade thage beskreffnet Saaledis forr Klage oc Kaldt, som handt tiill hornum Hs. ting acter at lade thage beskreffuit mandag, som er then 28 maj, for Sandmendt at paa Kalde, oc then 14 dags dag thr ephther, som er then 18 Junij, for sandmendt handt acter oc will Lade op Kraffue tiill forne ting oc then 14 dags dag thr ephther, som er then 2 Julij, for følling, som handt acter at welle haffue paa Sandmendt, oc same dag at møde paa marcken oc Aastederne tiill at oprette Nogle skiell stienne oc for Nye en gamel marcke skiell emellom Siørup, Siøgd oc estrup marke, oc først at begønde at oprette Medt then stien, som stander wedt Hiegrd. mosse østen tiill hurnum, Siden ther fra oc west adt Kaldall tiill en stien, som stander østen weigen, oc saa tiill en stien, som stander i Siøe dals backe. Sameleds at giøre Ret thoff oc marke skiell mellom Siørup, estup oc hornum marcke fra Siødals backe og at Siøe dall, oc saa tiill huornum Siøe, oc Siørop Och Sigenner tiill met

strømmes, oc saa till Kalstrup mølle weij. oc Thesligste er byemendene i forne byer om forne gode mendt eller bye mendt haffr nogit ther wdj at Suare ex helligestes hus i Aalborg then første dag maij, som er paa Sancte Wolborig dag aar 1593, bestod Niels Wiborig oc peder christensen i aalborig, Chresten skrædder i Siørup, Niels andersen ibd. at dj Erlig steffnit forne gode mendt oc lodt mere till the klage oc kaldt oc till i dag 14 dage for op kraffuelse paa sandmendt, oc till i dag uarit for følling paa thend lige epther forne steffninghs Lydelse. In cuij reij. Jacob Nielsen.

1 Jens Christensen i
Svenstrup, herredsfoged

2. Jens Nielsen
i Støvring

3. Las Buus
i Lere

9. juli 1593

Peder Skriver, prior i Aalborg Hospital fik på Hornum herreds ting vidne om markskel mellem Sørup, Estrup og Hedegaard.

RA, Byarkiver på papir, Aalborg Helligåndskloster. [12] segl, mørkebrunt lak i 2 rækker, 6 i hver. 1. Jens Christensen, i Svenstrup, herredsfoged. 2. Jens Nielsen i Støvring. 3. Fingeraftryk. 4. Jens Nielsen i Moldbjerg. 5. Lars Nielsen i Grydsted, birkefoged i Nibe, utydeligt. 6. og 7. ødelagt. 8. Niels Knudsen i Hæsum. 9. Niels ?Nielsen, utydeligt. 10. Utydeligt. 11. Anders Klemidsen i Støvring, tolkning usikker. 12. Ødelagt. Påtegning på bagsiden: No 4. Mark-schiel melom Siørup, Søgaard og Estrup. Her under: 5. Peder Skriffuer Hospitals forstander og ij ... Sandmends Breff.

Jens Christensen ij Suenstrup, herrits fogt thill huornum herrits thingh, Jens Nielssen ij Støffring, peder thomesen i Semestedt oc Jacob Schriffuer gjør Witterligt, at Aar epther Gudts byrdt 1593 mandagen, som er then 9 Julij paa forne thing war skickedt Erlig och Wellforstandige Mandt Peder schriffuer, prior oc forstander wdj Kongl: Maij.s Almindelig hospitall ij Aalborg, som lolig eskidt beeh oc fick it fuld thingswinde aff viij dannemend, som er Jens Nielssen i Støffring, peder thomesen ij Semestedt, Jens Lauritsøn ij Snorup, Jens Nielsen i Molbjerg, Seuren Lauridsen ij fløe, Niels Jensen ij Opløff, Suend Christensen ij Mølgrdt., Jos Nielsensen ij Estrup, Huilcke forne viij dannemendt alle Samdrecteligen Wond paa theris gode thro och Rette Sandh., att dj saa och hørde paa forne thing, for thenom stande Las Nielssen j Grydstedt, Peder Abildgd. ij Bunderup, Christen Knudsen ij Guldbeck, Niels Knudsen i Hersom, Jens Jensen ij

Suenstrup, Pouell pedersen ij Ellidshøff, Anders Klemidsen i Støffring, och Jep Ridemandt i Ellidshøff, Sandmend her wdj forne herrit, som stodt for thingsdom, och lydelig Kundgiorde oc affsagde theris thoff, epther som dj War lolig opkreffuit och thill fuldt, som dj ij dag Otte dage gjorde emellom Siørup, Hiegrdt. och Estrup Marker, och opreste en gammell Marcke skiell. Iem først opreste dj j sten wed Hiegrds Mose østen Weyen, saa ther fra och adt Kaldall j steen, som dj opreste østen wed weij, Saa Østen och thill en sten, som dj opreste ij enn backe mod skoffue Weijen, Saa Therfra och heden at saa langt, som Siørup och Estrup Marcke bør att følgis och gaa medt Rette, the affsagde dj for Rette thoff och Marcke skiell, paa Sønder side thill Siørup och paa Nør side thill Hiegrdt och Estrup. Att saa gick och fuor som forne stander Winder Wij medt Woris Signetter her neden under thrøkt. Datum ut supra.

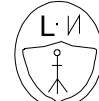
1 Jens Christensen i
Svenstrup, herredsfoged

2. Jens Nielsen i
i Støvring

4. Jens Nielsen
i Molbjerg

5. Las Nielsen
i Grydsted

8. Niels Knudsen
i Hæsum

9. Niels ?Nielsen

11. Anders Klemidsen
i Støvring

13. juli 1593

Forleningsbrev for Hannibal Gyldenstjerne, Embedsmand paa Bahus, paa Gaarden Bynderup i Voxløf Sogn i Hvornum Herred. Han skal svare sædvanlig Landgilde af Gaarden, men ellers fri for al anden Besværing.

Kancelliets Brevbøger, s. 114. J. R. 5, 296.

11. august 1593

Et brev udstedt af Mourids Stygge til Holbækgaard, landsdommer i Nørrejylland, at fru Christense (Rotfeld) har været hos ham med en stævning mod Niels Ibsen og Niels Christensen ang. deres tingsvidne af Hornum herreds ting om, at hendes tjenere Jens Jensen og Michel Skrædder i Sønderup har drevet Sønderup bys kvæg over Niels Jonsens (Viffert) enge hørende til Braulstrup. Endvidere stævnes Christen Jensen, formodentlig

foged på Torstedlund, som har opkrævet vidnet, og Niels Jonsen (Viffert).

NLA, G142-2, Torstedlund gods. Påtegning på Bagside: Lest paa Thorstedlundt then 13 Augustij 93. Med nyere hånd: 1593. Lr.A.

Mourits Stygge thill Holbeckgaardt, Landts Domer ij Nøriutt landt gjør Witherligt, att for mig haffuer Weret och berett Erlig och Welbyrdig fru Christennz, Salig Biørn Kaasis thill bersholm, huorledes hundt haffuer thill talle thill Niels ibsen och Niels Christensen ij brauelstrup for ett Winde, thi nogenn thidt Siden thill Huornum Heritsting Wonditt haffuer lyden- dis, Att enn hendis Thiener Jens Jenssen ij Sønderup schulle den 12 dag Ju- lij mz Michell Schræder ibid. haffue dreffuet och giennet Sønderup By hiort enz att thenn enne enndt och Wedt att thenn Andenn Wdj Niels Joenn- sens Engij Ligendis Thill brauelstrup huilcke, dij benecter icke Att haffue gjort mener thieris rette hiord och Kiør haffuer the dreffuet wdj thieris rette fuorgords felle och forgang, som Synderup fee haffuer dreffuet Aff Arilds Thidt wdj thenn porskier, som ligger mellom Synderup och brauelstrup fra thenn steen, som staar wdj Nør ennden paa forne Kier, och Sønder Wdt att thenn stuor rødgang, som Liger ij forne Kier, som dj haffuer Wedt Kiendis for thieris Rette felle och thieris hosbundts rette grundt och egendom, Saa lennge thill Niels Joensen eller nogenn paa hans Wegne Kandt thet beuise mz Sandmendts Breffue eller Nogen adkom Att thet buorde Att lige thill brauelstrup, och ej heller dj haffuer forklart Aastederne wdi Thieris Winde om forne fordreufft, huor for handt mener Wrett Att haffue Wonditt och icke Thieris Winde Att kome forne Jenns Jenssen hindis Thiener thill hin- der eller skaade i Nogenn Maade, huis lovlighedt handt Sielff eller hindis fuldt Mectig ydermier weedt att berette. Thj steffner Jeg forne Windis folck huer wdj egnen person saa och Chresten Jenssen paa Thorstedlund, som same Winder forhuerffuit haffuer, och medt Thenn Klage Att Then icke buorde att kome forne hindis Thienner Thill hinder eller skade i nogen Maade. Disligste steffnuer Jeg saa och Erlig ovh Welbyrdig manndt Niels Joennsenn Thill Thorstedlundt, om hanndt haffuer Nogit der Thill Att Sua- re, att mødeThill Wiborig Lanndts tinng Neste lanndtsting och Ther Thenne steffning loulig lest och for Kiøntt Wnder och Thaa om att gaa huis rett er. Datum gunderstedgaardt thenn jj dag Augustij Aar 93.

31. august 1593

Nyt Forlenings brev fra 1. Maj at regne, for Jørgen Friis til Krastrup, Landsdommer i Nørrejylland, paa Gods i Nørrejylland, som tidligere har ligget til Sibber Kloster, nemlig 2 Gaarde i Tyrestrup, 1 Gaard i Grydsted og 1 Gaard i Synderholm By og Sogn i Hvornum Herred, 2 Gaarde i Melle- rup, 1 Gaard i Vormstrup og 2 Gaarde i Vindbles i Slet Herred, 3 Gaarde i Blerre, 2 Gaarde i Ederup, 1 Gaard i Hernverp og 1 Gaard i Søtrup i Aars Herred, 1 Gaard i Store Rørbek og 1 Gaard i Allestrup i Gieslum Herred.

Han skal svare 100 gl. Dlr. i aarlig Afgift af den visse Indkomst og aarlig gøre Regnskab for den uvisse, hvoraf han selv maa beholde Halvparten.

Kancelliets Brevbøger, s. 142. J. R. 5, 317. K.

14. september 1593

Missiv til Ove Lunge. Da Laurits Ebbesen til Tulstrup, der en Tid har været Værg for Laurits Bertelsens Børn i Vesterris, ikke kan vedblive at være det, da der er Trætte mellem ham og Laurits Bertelsens Børn og deres Moder, befales det Ove Lunge at overtage Værgemaalet.

Kancelliets Brevbøger, s. 154. J.T. 4, 409. Jfr. 18. oktober 1593.

18. oktober 1593

Missiv til Mads Nielsen Skade til Kjærsgaard ang. værgemål for Laurids Bertelsen Hørby til Vesterris' børn.

Kancelliets Brevbøger, J. T. 4, 412 b. Jf. 14. Sept. 1593.

Missiv til Mats Nielsen til Kiergaard. Da der er Trætte mellem Laurits Ebbesen til Tulstrup og afdøde Laurits Bertelsens Børn angaaende en Gaard, som har tilhørt Laurits Ebbesen, og som Laurits Bertelsen har bortskiftet, da han var hans Værg, og da Laurits Ebbesen, der nu igen vil tale paa denne Gaard og paa Værgemaalet, ikke kan komme til det, fordi han nu selv er Værg for Laurits Bertelsens Børn, befales det Mats Nielsen at overtage Værgemaalet for Børnene, saalænge denne Trætte staar paa.

7. december 1593

Befaling til nogle lensmænd at sende deres skrivere til rentekammeret og forklare deres resterende regnskaber og siden betale det skyldige. Blant restancer hos toldere og sisemestre nævnes ... Sildesalter i Nibe Oluf Hammers Arving, Christen Hammer i København, med 137 Dlr. 1 Mk. paa sin Faders Regnskab under Vaarfiskeriet i Nibe 1584 med 9 ½ Dlr. paa sin Faders Regnskab under Vaarfiskeriet ved Muelbierg 1579 og med 43 Dlr. 2 Mk. 12 ½ russisk Denning paa sin Faders Regnskab for de Norge og Nibe Sild, som han 5. Juni 1581 modtog af Niels Paaske, Slotsskriver paa København, for paa Kongens Vegne at sælge dem i Narven.

Kancelliets Brevbøger, s. 189. Sj. T. 18, 308. Restancen bestod fortsat 20.12.1594 jf. Kancelliets Brevbøger, s. 384.

25. januar 1594

Landsdommer Mourids Stygge udsteder tingsvidne, at lensmand Ove Lunge på Aalborghus har indstævnet birkefogden i Nibe, Lars Nielsen i Grydsted, for landstinget, fordi han mod skriftligt forbud har rejst tiltale mod kronens fæster, Erik Madsen i Nibe. Erik Madsens søn, Mads Eriksen, møder for faderen. I sagen nævnes en landstingsdom, hvor den ene part var Erik Madsen og Rasmus Lauridsens søsterbørn, hvilken dom Erik Madsen havde indstævnet for landstinget. Sammen med birkefogden indstævnes Jens Jude i Busted, der har været med til at rejse sagen mod Erik Madsen. Erik Madsen og sønnen Mads Eriksen var begge birkeskrivere i Nibe birk. Sagen drejer sig om ejendomsretten og sagefald m.v. af et hus på kronens jord i Nibe, som senere er solgt til Jon Madsen (Viffert) til Torstedlund.

FLA, Hverringe gods, Slægten Krabbe, Torstedlund, Adkomster, Retsakter, skelforretninger m.v. 1549-1693. Ingen segl. Påtegning på bagsiden: Breffue met Erick madtsen ij Nibe.

Mourits Styggi till Holbeckgaard, Lanndsdomer wdj Nøriutt landt, gjør witherligt, Att for mig haffr Berett Erllig och welbiurdige Manndt Offue Lung till Odden, Befallningsmandt paa olborig huss, huorleds hanndt haffuer till talle till Las Nielssen ij grydsted, fogitt til Nib Bierckting, for handt Emodt forbud och schrifftelig wederkiendellsse haffuer Neffnid høring Offuer Enn Aff Kronnens thienner wedt Naffn Erik Madsen ij Nib, och handt tennd ottende dags dag tillforen met tuo Menndt Er Warsell giffuen, som war tend x Nouember, Att skulle stande dielle till Nib ting Epther Enn Landtsting doms Indholder Nogen guode menndt haffuer dømpt forne Erik Madtsen att Stande till rette Epther ~~Eph~~ nogen Winndisbyrdt, saa Lenge thi stander wed theris Magt, och forne Erich Madtsen samme Dom haffr Igienn Inndsteffnid tiill Wiborig Landtsting, och disse wonnidsbyrdt wnder Sagdt och Magteløss Att verre, Och icke thenne Dom Att kome forne Erik Madtsen ~~th~~ Eller Rasmus Laffuorids. søsterbørn till hinder Eller skade Udj Nogen Mode, och saa forne Madts Erikssenn paa siin faders wegne Er Møtt met Same Uenndelig Dom met fliere Breff Er Bødenn sig wdj Rette met forne sinn faders fuldmagt, och icke Jenns Yde i Budsted tha wdj Nogen Made Er giffuen forne Erik Madsen sagh Eller tage Nogen høring ~~oeh~~ Anthen første ting, Annden Eller tridie høring, och siden ther war thenn 17 Nouember och fogden taa haffuer Neffnid høring offuer forne Erik Madtsen Emodt woulg till talle, forbud och skodts moll Epther tinngsuinders Indholldt. Sameleds haffuer hanndt till talle till forne Las Nielssen for Enn Dom Att Stande till rette, Epther som Ridder mends Doms Inndhollder thi dømpt haffuer saa Lennggi thi Windisbørd stander wedt sin fuld magt och thj forne Windsbørd Er Magtisløs dømpt och wndersagt, Mienend forne Las Nielssen ther wdj wret Att haffue giordt och Bør thr for Att Stande till Rette, och forne Erick Madtsen for same Dielle quitt Att verre, Och icke forne Birckefogdens Dom Att Kome forne Erick Madtsen till hinder Ellr

skade wdj Nogen Made huiss Leijlighiedt handt Eller hans fuldmøndige ydermiere wedt Att Berette. Thi steffuener Iegh forne Las Nielsenn till Wijborgh Landsting Neste Landsting Epther thenne Steffning Loulig Lest och forkiønt worder, Saa och Jens yde i Budsted met same Dom birckefogden dømpth haffr och dielsbreff handt paa forne Erick Madtsen for huerfuiitt haffuer, Sameleds Erllig och welbyrdige Mannndt Niels Joennssenn till torstedlound met Alle huiss Dom Breffue och beuissning, thi wdj then sag paa same Eigenndom haffr Att wille Nyde och Wndguelde, och taa Att gaa thr om huis Loug och ret Er. Actum Wiborg tennd 25 Jannarij Ano 1594.

4. marts 1594

Aabent Brev, at Kongen har befalet Thomis Ballkenberg, Borger i Aalborg, at salte et Antal læster Sild i Nibe til Kongens Slottes og Orlogsskibes Behov (ligelydende med brev af 21.3.1593). Thomas eller Tønnes Balkenborg var antagelig fra Holland og var gift med Ane Hansdr., datter af borgmester Hans Lambertsen i Aalborg. Han blev 1569 optaget i Guds Legmes Lav i Aalborg. Han havde, inden han blev kongens sildesalter, drevet handel med stude på Holsten. Poul Enemark, En nordjysk prangerfamilie gennem 4 generationer, Festskrift til Knud Prange, 1990 og Slægten nr. 23, 2000.

Kancelliets Brevbøger, s. 238 J. R. 5, 359.

8. marts 1594

Laurids Ebbesen til Tulstrup stævner Peder Munk i Vesterris, og Mads Nielsen (Skade) i Nerild (Nærild) og Christoffer Lauridsens arvinger Tolle Knudsen til Volsund, Niels Jacobsen i Nygaard, arvingerne og lavværgen til fru Karine Lauridsdatter i Vesterris, m.fl. Se 30.5.1594

RA, Danske Kancelli, stævninger.

30. maj 1594

Herredagsdom. Laurids Ebbesen til Tulstrup stævner Peder Munk i Vesterris, på dennes hustrus vegne, Mads Nielsen (Skade) i Nerild, på afdøde Laurids Bertelsen (Hørby) børns vegne, som han er værge for, afdøde Christoffer Lauridsens arvinger, nemlig Tholle Knudsen til Volsund, Niels Jacobsen i Nygaard, på deres hustruers vegne, Jørgen Daa i Gammelbygaard, på hans afdøde hustru Fru Marine Lauridsdr.'s børns vegne, afdøde Hans Lauridsen i Testrups børn og hustru Inger og hendes lavværgen og Niels Poulsen i Molbjerggaard på hans afdøde hustrus og børns vegne.

Tiltalen gælder en gård i Sahl, som Søren Jensen tidligere og nu Søren Graversgaard iboer, som de "holder på" selv om Laurids Bertelsens fader (Bertel Hørby) har givet afdøde Ebbe Lauridsen skøde på gården. Enevold Lauridsen og senere broderen Christoffer Lauridsen har været værge for Ebbe Lauridsen, og mens han var umyndig, har Enevold Lauridsen tilvundet sig gården i Sahl. Ved Enevold Lauridsens død er gården blevet skiftet mellem arvingerne, som er de tiltalte, idet Enevold døde barnløs. Laurids Ebbesen mener ikke, at dette skifte er lovligt.

Ebbe Lauridsen tiltaler Hans Lauridsens i Testrup arvinger og hans hustru Inger Bertelsdatter og hendes lavværge og Niels Poulsen i Molbjerggaard og hans afgangne hustrus arvinger for 2 skøder på gården i Sahl, som de har givet Laurids Bertelsen (Hørby). Han mener, at hans skøde er ved magt, og at det ulovlige skøde gjort af bønder ikke kunne tilsidesætte hans adelsmandsskøde. Laurids Ebbesen fremlægger et pergamentsskøde med fire hængende segl, som afdøde Bertel Hørby til Vesterris har udstedt i Aalborg pinsedag 1561, at han med samtykke fra hustruen Fru Karine Lauridsdatter har solgt gården i Sahl til Ebbe Lauridsen til Tulstrup.

Laurids Ebbesen fremlægger tre tingsvidner, to af Houlbjerg herredsting 12.7.1593, et af Gjern herredsting 27.4.1594, med hvilke han beviste, at gården i Sahl altid havde fulgt hans afdøde far og mor, indtil Enevold Lauridsen fik den. Med det tredje beviste han, at tingsvidnerne ikke havde hørt, at Fru Kirsten eller hendes søn, Laurids Ebbesen, på nogen måde havde fået vederlag for gården. Endelig fremlagde han et brev af Houlbjerg herredsting 18.1.1581, at Laurids Kruse på vegne af sin søstersøn Laurids Ebbesen havde klaget, at Laurids Bertelsen (Hørby) havde taget gården i Sahl til sig. Han mente, at den tilhørte hans søstersøn Laurids Ebbesen.

Så mødte Peder Munk til Vesterris på hustruens vegne og Michel Fynbo i Langkær med fuldmagt fra Mads Nielsen til Østergaard, som er Laurids Bertelsens (Hørbys) børns værge, og Laurids Steen på vegne af Niels Jacobsen i Nygaard. Peder Munk fremlagde et skriftligt gensvar og ville med det bevise, at gården i Sahl havde fulgt afdøde Bertil Hørby og hans hustru Fru Karine Lauridsdatter og deres søn, Laurids Bertelsen (Hørby), i 20 år og mere, og at være Fru Karine Lauridsdatter tilskiftet efter hendes broder Enevold Lauridsen, og Christoffer Lauridsen derimod at have taget "Fullist for en Broderlodt", og at bonden havde fæstet af Laurids Bertelsen (Hørby) for hen ved 20 år siden, hvilket han mente med brev fra herredsprovsten i Hornum herred og tingsvinde af Aars herreds ting at kunne bevise, dog var tingsvidnet underdømt af landstinget, da der ikke var givet lovlig varsel. Dommen var dog ikke endelig, og eftersom Laurids Bertelsen havde arvet halvdelen af gården efter forældrene og siden købt den anden halvpart af sine svogre mente han, at hans skøde var lovligt. Hvis gården var frakommen Laurids Ebbesen, mens han var umyndig mente han, at han måtte gå til værgen og ikke til hans hustru og umyndige børn.

Peder Munk fremlagde så skiftbrev, med hvilket han beviste at gården i Sahl indgik i søskendskiftet mellem afdøde Christoffer Lauridsen og hans søster, dateret Haurum den 13. oktober 1574.

Så fremlagde Michel Fynbo Mads Nielsens fuldmagt og skriftlig beretning på vegne af afdøde Laurids Bertelsen vegne, og bad om enten at sagen igen måtte komme for herredsting og landsting, eller at han måtte blive fri for værgemålet.

Laurids Steen berettede på Niels Jacobsens vegne, at Laurids Ebbesen ikke havde tiltalt ham til herredsting eller landsting i sagen og mente, at der først her måtte afsiges dom.

Laurids Ebbesen, svarede, at han havde stævnet Peder Munk og Laurids Nielsen, som er Laurids Bertelsen (Hørby's) børns værge, som har gården og modtog skyld og landgilde. Han mente ikke at være pligtig at stævne flere, men han havde dog stævnet alle arvingerne, og mente ikke han burde tabe sagen, da den var forfulgt til herreds - og landsting, og henviste til dom af Viborg landsting 29.9.1593.

Landstinget dømmer, at eftersom Laurids Ebbesen fremlægger Bertel Hørby's skøde på gården i Sahl, og hans morbror Laurids Kruse på herredstinget har klaget over det skifte hvor gården er givet til Enevolds Lauridsens arvinger, tildømmes Laurids Ebbesen gården. Sagen er omtalt i min artikel, "Fru Inger i Suldrup", Pers. Hist. Tidsskr. 2003:2.

Herredagsdombog V, s. 460h. Kolderup Rosenvinge IV, s. 400.

Wii Christian thend Fjerde Medt Gudtz Naade etc. Giøre Alle wittetliggt, at Aar 1594 thenndtt 30 Maii paa Wortt Rettherthing paa Wortt Slaatt Kiøbnehaffn udi Wor Egenn Neruærellse, offueruærindis alltt Raaditt, for Oss war skickett Oss Elsk Lauritz Ebbesenn ¹⁾ till Thullstrup, ²⁾ Wor Mandt och Thienner paa thenn ene och haffde medt Wor Egen Steffning for Oss udi Retthe stefndt Oss Elskl. Peder Munck ³⁾ i Westerrisse och Matz Nilsenn i Nerrilldt, Worre Mendt och Thiennere, thisligste affgangne Christoffer Lauritzenns ⁴⁾ Arffuinge, Oss Elskl. Tholle Knudtzenn ⁵⁾ thi Vollsundt, Wor Mand och Thienner, och Niells Jacobsenn i Nygaardt, ⁶⁾ Fru Karinne Lauritzdatter i Westerriss, hindis Arffuinge och deris Laugerge, och affgangne Fru Marinne Lauriizdaatters Arffuinge och affgangne Hans Lauritzenn udi Therstrup ⁷⁾ hans Arffuinge och Høstru Inger, och hindis Laugerge, och Niells Pouillsenn i Molbjerg ⁸⁾ Gaardt, och hans affgangne Høstruis Arffuinge paa then andenn Side, och tillthalitt Lauritz Ebbesenn forne Peder Munck paa sin Høstruis Wegne, forne Madtz Niellsenn paa affgangne Lauritz Bertilsenns Børns Wegne, som handt er Werge for, for en Gaardt udi Sall, som Søffernn Jenssenn fordum och Søffrenn Grafuegaardt nu udi boer, som de skulle tilholde thennom emodt endelig Skiøde, som forne Lauridtz Bertillsens Fader affgangne Ebbe Lauritzenn giffuenn och giortt haffuer paa forne Gaardt udi Sall medt Riddermendtz-Mendtz Forsegling;

thisligeste tillthalde handt forne Christoffer Lauritzenns Arffuinger, forne Tholle Knudtzenn och Niells Jacopsenn i Nygaardt, paa theris Høstruers Wegne, thernest Fru Karinne Lauritzdaatter udi Westerriss Arffuinge och Laugerge, forne Madtz Niellsenn paa forne Lauritz Bertilsenns

Børns Wegne, Høstrue Ingertt udi Thørstrup och hindis Lauguerge, Niells Pouillsenn udi Molbjerggaardt paa sin Høstrue och Børns Wegue, sammeledis tillthallde handt Jørgenn Daa i Gammellbygaardt, affgangne Fru Mariane Lauritzdaathers Arffuinge, paa hans Høstruis Wegne, for de haffde siddett offuer Skiiffte medt huerandre effther deris Broder Enuolldt Lauritzenn och skiiffth thennom samme Gaardt emellom, uanseett ath forne Christoffer Lauitzenn thenn Thiidt saa uell som hans Broder Enuolldt Latritzenn tillforn war forne Lauritz Ebbeuenns Werge, och udi hans umyndige Aar thennom samme hans Gaardt ath haffue sig tilholdenn, huerfor handt formeenthe samme deris Skiiffthebreff, saa witt thett kandt findis samme hans Gaardt udi Sall ath wære anrørendis, som handt haffde louglig Skøde paa, icke ath komme hannom till Hinder eller Skade i nogenn Maade; thisligeste tillthalle handt affgangne Hans Lauritzenns i Therstrup Arffuinger, och hans Høstru Inger Bertillsdaatter och hindis Laugeuerge och for Niells Pouillsenn i Molbjerg-Gaardt och hans affgangne Høstruis Arffuinger for thuende Skøder, som de paa forne Gaardt udi Sall forne Lauritz Bertillsenn giffuitt haffuer och solldt och affhendt hans Gaardt emodt hans louglig Skøde thenn Stundt, handt war i sine umyndige Aar, och hans Skøde er wedt sin fullde Mact, formeenendis samme ulouglig Bønder Skøde emodt en Adellsmandtz-Skøde, som war retthe Eyer, icke burde ath komme hannom till Forhindning eller Skade paa for hans Gaardt udi nogenn Maade

och først i Retthe lagde en Pergamentz-Skøde medt fire hengendis Indsegle, som affgangne Bertilt Hørby till Westerniiss udgiffuitt haffde dateritt Olborg effther Pindtzdag A0. 1561, liudendis i sin Mening forne Bertil Hørby medt sin Høstru, Fru Karinne Lauritzdaatters, fry Willge, wellberaad Huff och Samtøcke haffde solldt, skøtt och affhendt fra sig och sine Arffuinger, och till erlig och welbyrdig Mandt Ebbe Lauritzenn till. Thullstrup och hans Arffuinge en hans Gaardt, liggendis udi Holbierre Herridtz Salls Sogn och Bye, som Christenn Pouillsenn thenn thiidt ibode, giffuer till Skyllde aarligen 4 ørtug Korn, 1 Fierdeell Smør, 1 mark Gesteri, Høns, Gaass och Lam medt andre Beder, medt alldt, Gaardtzenns Tilliggelse, som samme Skøde i sig sellff widere indholder.

Ther Nest i Retthe lagde thrende Thingsvinnnder, de thu aff Holbierre Herridtzthing thenn 12 July 93, thett thredie aff Giernherridtzthing thenn 27 Aprill sidst forledlenn udgiffne, medt huilcke handt beuiiste forne Gaardt udi Sall ath haffue fulldt hans affgangne Fader oc Moder udi theris Thiidt medt Landgillde, Ect, Arbeedt, och andenn Herlighedt, indtill saa Lenge affgangne Enuolldt Lauritzenn fick samme Gaardt; formelldis och i samme siidste Thingsuinde de Mendt, som therudi wundett haffuer, icke ath haffue hørtt, ath Fru Kirsten eller hindis Sønn, Lauritz Ebbesenn, haffde bekommitt Skiell eller Wederlag for samme Gaardt i nogenn Maade, som samme Thingsuinder widere indholder;

thisligeste i Retthe lagde Klage-Breff aff forne Holbierherridtzthing udgiffuitt A0. 81 thenn 19 Januarii, formellendis, Lauritz Kruse paa sin Søstersønn Lauritz Ebbesens Wegne ath haffue giffuitt Last och Klage, ath Lauritz Berthellsenn tillhollte sig en Gaardt i Sall, Søfferenn Graffuegaardt

iboer, som handt formeenthe hans Søstersønn Lauritz Ebbesenn skulde tillhøre medt Retthe, som samme Thingsuinde i sig sellff indholder, och satthe forne Lauritz Ebbesenn i Retthe, ath efftherdi handt haffde beuiist medt loughlig Skøde aff retthe Eyer, samme Gaardt udi Sall ath haffue wæ-ritt solldt hans Foreldre, thisligeste medt Thingsuinder aff Houelbiereg Her-ridtz. och Gjern-Herridtzthinge, samme Gaardt ath haffue fulldt samme Skøde i hans Faders och Moders Thiidt, indtill Enuolldt Lauridsenn fick thenn under Haanden, och forne Enuolldt Lauritzenn war hans Werge j hans umyndigo Aar, och forne Enuolldt Lauritzenns Broder, Christoffer Lauritsenn, som effther Enuolldt Lauritzenns Dødt och war hans Werge wdi hans umyndige Aar, midlerthiidt handt var hans Werge haffde tillskiift sine Sødskinde samme hans Gaardt udi Sall, och da sidenn haffde thenn borttsolldt, om samme Skiifftbreff saa wiit samme Gaardt i Sall war anrø-rendis, och huis Skøder hans Arffuiger therefter giortt haffde, warre saa loughlige ath de burde ath komme thennom till Hinder och Skade emodt hans loughlig Skøde och Adkom.

Theremodt ath suare war her i Retthe møtt Peder Munck thi Wester-riiss paa sin Høstruis Wegne, Mickell Fønbo i Langkier medt Fulldtmact aff forne Matz Niellsenn tilh Østergaardt ⁹⁾, som er Lauritz Bertillsenns Børns forordnede Werge, paa forne Børns Wegne, saa och Lauritz Steen paa Niells Jacobsenns Wegne i Nygaardt hans Wegne,

och forne Peder Munck først i Retthe lagde sinn skriffthelig Gien-suar, liudendis i sin Mening, ath handt for-meenthe sig ath wille beuse, samme Gaardt i Sall ath haffue fulldt affgangne Bertil Hørby och hans Høstru Fru Karinne Lauritzdaatter och therris Sønn, Lauritz Bertillsenn, i 20 Aar och meer, och endnu ath føllge hans Børn och Arffuiger, och ath wære forne Fru Karinne Lauritzdaatter tillskiifft efther hindis Broder Enuolldt Lauritzenn, och Christoffer Lauritzenn theremodt ath haffue thagitt Fullist for en Broderlodt, och Bondenn, ther nu paaboer, ath haffue fest aff Lauritz Bertillsenn henwedt en 20 Aar sidenn, som handt meenthe medt Herridtz-Prouistenn y Hornumherridt hans Breff och medt Thingswinde aff Aassherridtzthing ¹⁰⁾ ath wiille beuse, dog samme Things-Winde thil Wi-borgs Landtzthing war underdømtt aff thenn Aarssage, ath de Windisbyrdt, theremodt haffuer wundett, haffde icke thertihl fangitt Warsell, huilkenn Dom icke skulde wære endelig, och effther Lauritz Bertillsenn haffde effther sin Fader och Moder arffuitt Halffparthenn aff samme Gaardt och sidenn kjøbt thenn andenn Hallffpartt aff sin Suoger, meenthe handt sam-me Skiøde burde wedt Mact ath bliffue, men thersom samme Gaardt war hannom frakommen i hans umyndige Aar, meenthe handt, handt motthe thenn finde hoess thennom, hans Werge war, och icke hoess hans och hans Høstruis umyndige Børn, och effther saadan Leilighedt satthe i Retthe, om samme Gaardt, effther Skiifftthe-Breff och Skøder och deris Hefft, icke burde thennom ath føllge.

Therhoess i Retthe lagde samme Skiifftbebreff, medt huilckenn handt bewiiste, samme Gaardt i Sall ath wære gangitt i Sødskind-Skiifftthe emellom affgangne Christoffer Lauritzenn och hans Søster, daterit Haurum

thenn 13 Octbr. Ao. 74. Fremlagde och forne Michell Fønboe Matz Niellsenns Fullmact och skriffthelig Beretning paa affgangne Lauridtz Bertillsenns Wegne, huormedt handt formeenthe ath wille spillde Saggenn, udi Huilckenn Beretning handt war begierindis, ath Saggenn motthe komme igien hiem till Herridtzthing och Landtzthing, eller och, ath handt for samme Wergemaall motthe bliffue forskaanitt, om de skullde komme udi nogenn Skade therforre. Beretthe och for Lauritz Steen paa for Niells Jacopsenns Wegne, ath forne Lauritz Ebbesenn icke haffde tillthalitt hannom enthenn till Herritzthing eller Landtzthing for thenn Sag, och meenthe, ath ther først burde ath gaa Dom.

Thertill suarit forne Lauritz Ebbesenn, ath handt haffde steffndt forne Peder Munck och Lauritz Niellsenn, som erre Lauritz Bertillsenns Børns Werge, som haffuer Godtzitt i Haandt och haffuindis Werge, och oppebar Skyllt och Landgillde, och meenthe handt sig icke plictig war flere ath steffne, effther seduanlige Domme i slig Sag udgangitt erre, men war thennom fremdelis nogitt emellom, lodt handt thett skee, men handt till Ofuerflodt haffde steffndt alle Arffuingerne, meenthe handt, ath handt therfor icke burde sin Rett ath thabe, sønderlig efftherdi Sagenn till Herridtzthing och Landtzthing war forfuldt, och therfra indfundenn for sin tilbørlig Dommer, som handt och medt Dom aff Wiborg Landtzting A0. 93, thenn 29 Septemb. udgiffuitt, beuiiste.

Medt mange flere Ordthennom therom emellom war. Tha effther Tillthale, Giensuar, Breff, Beuiisning och thenn Sags Leiilighedt, efftherdi Lauridtz Ebbesenn fremlegger Bertill Hørbyes Skøde paa samme Gaardt udi Sall, under gode Mendtz Forsegling, och beuiiss medt Thingswinder, samme Gaardt ath haffue efftherfuldt Skøditt, indtill Christoffer Lauritzenn, som war hans Werge, haffuer skiift sig och sine Medtarffuinge samme Gaardt emellom udi hans umyndige Aar, och alligeuell 20 Aar er forløbenn sidenn samme Skiffthe och Skøde thennom indbyrdis emellom er giortt och gangenn, dog befindis, ath Lauritz Ebbesenns Moder-Broder Lauritz Kruse midlertiidt haffuer førdt Klage paa samme Gaardt och Skiffthe, huorforro Wii sagde therpaa saaledis aff for Rette, ath forne Gaardt udi Sall Søffrenn Graffuegaardt iboer, bør ubehindritt ath følge forne Lauritz Ebbesenn effther hans Skøde, menn om Christoffer Lauritzenns Arffuinge nogenn Tilthale indbyrdis emellom kandt ivære for samme Gaardt Skyllt, som er skiift och solidt under thennom, ther gaa om fremdelis saa wide, som Loug och Rett kendt wære.

- 1) Laurids Ebbesen af slægten Udsen var født 1559, + 25.3.1616 som befalingsmand på Skanderborg og Aakjær.
- 2) Thulstrup i Århus stift, Houlbjerg herred.
- 3) Peder Munk af Viinranke-Munkerne. Vesterris lå i Bislev sogn. Den blev o. 1624 lagt under Lundbæk. Peder Munk var måske allerede 1586 i Vesterris.
- 4) Christoffer Lauridsen blev 29.7.1580 stukket ihjel af svogeren Erik Vesteni. Hist. Tidsk II s. 522.
- 5) Tolle eller Torlof Knudsen skrves nogle år tidligere til Haurum i Århus stift.
- 6) Om Niels Jacobsen og hustruen Margrethe se Danske Magazin VI, s. 27.ff

- 7) Skal måske være Tyrrestrup, Hornum herred, Bislev sogn.
- 8) Molbjerg i Hornum herred, Ø. Hornum sogn.
- 9) Østergaard (Nerild, Nørrild) i Ribe stift, Nørre herred, Lyne sogn.
- 10) Formodentlig skrivefejl for Aars herred.

6. juni 1594

Missiv til Ove Lunge, lensmand på Aalborghus. Borgmestre og råd i Aalborg har berettet, at kræmmere fra både ind- og udland i 2-3 år har søgt til Nibe med kramgods og varer i ugen før det årlige pinsemarked i Aalborg mod sædvane og kgl. forordninger til skade for markedet i Aalborg og kronens told og rettigheder. Da de har ansøgt om, at markedet i Nibe igen må blive afskaffet, skal han undersøge sagen og hvis indbyggerne i Nibe eller de fremmede ikke har særlig benådning på at holde almindeligt marked i Nibe, skal det nedlægges.

NLA, B0A-2, Aalborghus len. 1. indlæbet segl. Påtegning på bagside: Om nib markind. 1594: 5 Junij. Os Elsk. Erlig Och welb... Offue Lunge, wor Mand och thiener och Embitsmand paa wort Slott Olborighus. Lest paa Nibe birketing thend 7 martij 1597. Lest paa Nibe bircketing løffuerdagen thenn 30 aprilis 1597. Lest af Nibe Predikstol den 5 Søndag efter Paa-ske som war Philippi och Jacobi dag Ao 97. S. N. V. Lest paa Nibe bircheting Løffuerdages denn 4 Octobr 1652. Efter affs. Des. No 176 i Ålborg Magistrats arkiv. Omtalt 8.6.1594 i Kanc. Brevb., s. 285. J. T. 4, 466 (Jydsk Saml. VII. 294 f.).

Christian thendt fierde met Gudts Naade Danmarkis, Norgid Wendis och Gottis udualde Konning.

Wor gunst thillforn. widt att oss Elsk. Borgemester och Raadtmandt her wdj wor Kiøpstad Olborg haffuer underdanigst Ladet giffue oss thilkiende huorledis, att nu paa en tho eller thre Aars thidt haffuer Nogen Kronens Saa well aff wore Egne wndersotter, som Andre fremede thennom thill fordristedt medt thieris Kramgodts och ware att Søge thill Nibe och wdj thendt hele uge for Pintsdags Markidt, Som Aarlig holdis wdj forne wor Kiøpstadt Olborg, ther Sammestedts wedstaa medt theris Kram och ware och Bruger stoer Handell och Kiøpmandtsschab emodt gamble tviiss och Seduane, Saa well som emodt Kongelige Mandater och forordninger. Huormed offuer eth Almindelig Markid, som wdj Pintsugee holdis wdj forne wor Kiøpstad Olborg møgit forsenkis och bode Indlendische och wdlendiche Kiøpmendt thill schade. Wij och wor och Kronens tholdt och Rettighes Liider schade och Affbrech om thez Marckidt wdj forne wor Kiøpstadt Olborg for Nogen saa thieris wlouglig Brug och Baade schyldt schulle ødeleggis och forderffuis, Huorfor the Wnderdanigst er Begierendis samme Marckidt wdj Nibe att motte egien affschaffeis. Thi Bed wij thiig och wille atter met thet løffte thenne Leilighed forfare, och thersom wore

wndersotter wdj forne Nibe eller och forne fremede icke haffuer Nogen Syndelig Breff eller benaadning att maa holde wdj forne Nibe Nogen Almindelig Marckind medt Nogen Kiøpmandtschabs Handell eller Wandell Thuc Tha samme Marckind och Kiøpmandschab Aldelis egien affschaffe, att forne Marckidt wdj forne wor Kiøpstadt Olborg icke ther offuer skulle forderffuis och wore Wndersotter ther Sammestedts paa theris Nering och Biering icke schulle skee for Kortt. Ther medt skier wor wilge. Befallendis thing? Gudt. Aschreffuit Paa wort Slot Kiøpenhaffn thendt 5. Juni Anno 1594 Wnder wort Signett.

Høgbe.te wor Allernaadigste udualde Herre Prints och Konning thillforordnede Rigis rigs Raadt.

Niels Kaas	Jørgen Rosenkrants	Sten Brahe	Mandrup Parsberg
Egen hand	Egen handt	Egen handt	Egen handt

23. september 1594

Et Klage Tings Vidne af Hornum herrets Ting over en Mand i Aalborg som haver Draget Vaad paa Danesøe. Dato 23. Sepr 1594.

NLA, Restrup gods, G141-1, Design. på adkomstbreve 1763, nr. 13.

21. oktober 1594

Tingsvidne af Hornum herred fremlagt i sag 7.5.1604 ved Aalborg byting mellem Hannibal Gyldenstjerne til Restrup og Mandrup Parsberg til Hagsholm, lensmand på Aalborghus ang. opstemning af Hasseris å ved møllen i Aalborg. Se 7.5.1604.

.....Warsils Winde aff Huornum herrids ting den 21 Octobris Anno 1594 paa forne Eng War skickedt Las Jensen i Binderup paa Erlige Och Welbyrdige Mandts Wegne, Hanniball gyldenstjerne till Restrup, Och Niels gyldenstjerne ther sammestedts, som esche Och fick en fuldt tings Winde aff Othe trofaste dannemend, som er forne pier palsen i Wolstrup, Christen Knudsen i Guldbech, Nielss Sørensen i Woxløff, Lars Lauritsen Och Christen terkelsenn i Hiedts, Las Nielsen i graffløff, Jep Ridmandt ij Ellidshøff, peder stiesen i Wolstrup och Olluf Jensenn i moldberg, Huilcke forne dannemendt ther Alle Wonde paa throu och rete Sanden, att the Saa och hørde ther i dag for tings dom, for dennom Stande Christenn Nielsen i freløff Och Willom Laursen paa Restrup, som Wondt och Kundgiorde, att the War paa Olborgus, Och Wdj Olborg bye thend 7 Octobris 94, Och Steffnedt Erlige och Welbyrdige mandt Offue Lunge till Odden, høffuidsmandt paa Olborgus, Saa Och Henderich Christensen, Niels Skriffuer, Borgmester Wdj Olborg, Sampt Raadmendt, Och menige Borgere, Wdj Ol-

borg bye Att møde till Huornum herrids ting nu paa mandag først Kom-
 mendis 14 dage, som er thend 21 Octobris for Sion, Som Erlig och Wel-
 byrdiige mandt forne Hanniball gyldenstjerne till Restrup och Niels gylden-
 stjerne ther sammestedts Wille Lade thage thill forne ting till enn grøfft,
 som er Kast Wdaff Hadseris Aae Och Indt Wdj Olborg bye, Och att the
 Skulle medt samme grøfft Opstøffne Wandet paa theris enge Och Bagflod
 fra theris mølle, Att Samme Aae er fuld fra Sin gamill Løb och Rinde Och
 Andenn dagenn, Som er thend 22 Octobris, att møde Wedt forne mølle och
 Enge, Och thend mandag ther nest Effter, som er thendt 26 Octobris, for
 samme Sion till forne thing att affsig. thisligeste steffnedt the Och forne
 Offue Lunge, Saa och forne Borgere till forne ting samme dag for huis An-
 dere Winder och Klauge, Som the agter samme dag thill forne thing att La-
 de tage Wdj Samme Sag, Om forne Offue Lunge eller forne Borgere haf-
 fuer ther nogidt thill att Suare. Thill Windisbiurdt att Saa i sandhedt er,
 Som forskreffnit Staa, haffuer Wij Woris Indsegler her neden Wnder try-
 ge. Datum Anno die et loco ut supra. Bathser thamesenn.

28. oktober 1594

Tingsvidne af Hornum herred fremlagt i sag 7.5.1604 ved Aalborg
 byting mellem Hannibal Gyldenstjerne til Restrup og Mandrup Parsberg til
 Hagsholm, lensmand på Aalborghus, ang. opstemning af Hasseris å ved
 møllen i Aalborg. Se 7.5.1604.

Jens Christensen i Suenstrup, herrids foijdt till Huornum herreds
 ting, Christen Knudsen i guldbeck, Christen poulsen wedt Restrup Och
 Baltser thamesenn gjøre alle witerligt, at aar 1594 Mandagen then 28 Oc-
 tobris paa forne thing war skickedt Las Jensen i Binderup paa hans hosbun-
 dis Wegne, som eschet Och fick iet fuldt things winde aff ote Dannemendt,
 som er forne Christen Knudsen i guldbeck, Christen poulsen wedt Restrup,
 Niels mortensen i moldberg, poull pierssenn i Ellidshøff, Jep Ridemandt,
 ibid, pier Abildgaardt i Bundrup, Christen Therkilssenn ij Binddrup,
 Simenn Jenssen i Lunden, och Søren anderssen ij flye, Huilcke forne Ote
 dannemend ther alle wondt paa thro och rete sandenn, at the waar her i dag
 for tings dom, for thennom stande matz anderssen i Harim, Niels pierssenn
 ibid, Niels mortenssenn ij Moldberg, Niels Sørenssen i Voxløff, ? Axill
 Nielssenn ibid, Niels Kieldssen ibid, Christen Mikelssen i guldbeck, Och
 Niels Nielsen i Østergaardt i Thaarup, Logligen aff thinge tagenn till Hatse-
 ris aae till Sion, Tha Hiemplet Och Kundgiorde forne Siuns mendt, at the
 war wedt samme forne Aae thendt 22 Octobris 94. Tha saa the, at forne
 hadsseris Aae hagde sin fuld løb, som then haffuer hafft aff gamill tidt och
 icke war Opstempet nogen stedt i Nogen maade, Menn en Bielke saa the at
 ther Laa offuer forne Aae Medt ij pell wnder, dog war Aaen ther medt icke
 forhinderet, Men hagde sin fuld Løb, som forskreffuit staa, Och hiemblett
 thet for et fuld Sion. steffnings mendt Christen Nielssen i freløff Och Wil-

lem Laurssen paa Restrup Bestodt her i dag, att the steffnet Erlig Och welbiurdige mandt Offue Lunge till Oddenn, Høffuitsmandt paa Olborghus, Saa Och Borgmester Och Raadmendt wtj Olborg Lougligen till thette Sion, effter som medt tings Winder her i dag till tinget Bleff beuist, At saa i Sandhedt er som forskreffuit, haffuer wij Woris Indsegler her neden under thrøgt, Datum Anno die et loco ut supra.

2. april 1595 (1)

Borgmestre i Aalborg og mænd fra Nibe har efter klage over ulovlig sætning af bundgarn i Limfjorden gennem lensmand Mandrup Parsberg på Aalborghus fået befaling om at undersøge sagen og fastsætte garnsætningen. I deres brev herom nævnes Oluf Brochenhus til Sebbergaard, Christopher Michelsen (Tornekrannds) til Lundbæk, Michel Nielsen (Tornekrannds) til Kyø, og Axel Rosenkrannds til Halkærs brev. Se 3.4.1619.

et bref, som Ole Brockenhuus til Søbygaard, Christopher Michelsen til Lundbæk, Michel Nielsen til Kye, og Axel Rosenkrans til Halkær udgivet haver, og de med Egen Hænder Underskrevet haver under datum d: 2. Aprilis Aar=1595: Lydendes: at de og Mennige Mand, som bøger og boer wed Nibe og bruger fiskerj, maa dennom høyligen og hart beklage, hvorledes der nu bruges med u=sædvanligt fiskerj, som nedsætter nedgarn, saa og baggarn, som er twende garn paa hors Lenk udi Dybet og Segladsen, udi fiskens opgang og Nedergang, som aldrig til des haver været saa uloulig og Skadelig, som dette Aar er begynt og bruges, at der som det saa skal blive, som da begynt er, er det at befrygte, at samme Fiskerj skal blive gandske forderwet og Ødelagt, huorfore er deris stoer Klage og høylign begier, at Ove Lunge som deris gode Lenssmand, wille hos Kongl: Majj.ts deris Allernaadigste Herre, dennom theris stoer fornøden Klage berette og forfordre, At Hans Naade wille Lade Alworlign Mandat og bref udgaa, at samme Buundgarnn matte Louligen, og effter gammel Sædwane bruges og udsettes, som Gafnligt for Mennige Mand kand være, og ikke settes udi Segl Dybt Nærmere eller paa Dybre Vand end Sex Alne Dyb udi det alledybeste fra Giøl til Kirkbjerg, fra Øland og til Nørholm, fra Nørholm og til Nyrup Land, Norden for Munche Dravet, Desligste Synder Draget, Saa og derfra og til Nibe, saawit som Bundgarn og Ruuser udsettes, Effter som Riermænds Mænd tilforen tit og ofte derom wæret haver og afsagt. Og huis nogen sig der imod fordrister at udsætte enten Bundgarn eller Baggarn, eller Ruuser paa slige U=loulign steder, som forskrevet staa, at de da maatte Optage, og Være forbrudt til Cronen, og Siden straffes derfor som denom der Ko: Majj.ts Breff og Mandat ikke agte wille, som samme Bref wider derom indholder.

2. april 1595 (2)

Borgmestre og rådmænd i Aalborg og mænd fra Nibe har efter klage over ulovlig sætning af bundgarn i fjorden gennem lensmand Mandrup Parsberg på Aalborghus fået befaling om at undersøge sagen og fastsætte, hvordan garnene må sættes. I deres brev herom nævnes et tingsvidne af Nibe birk. Se 3.4.1619.

et bref, som Las Nielsen udi Grydsted, Birkefoged til Nibe Birketing, Niels Simonsen udi Nibe, Anders Hegaard og Las Brun med 21 Mænd til Denom bouendes udi Nibe haver udgivet under Datum d. 2: Aprilis Aar 1595: Lydendes, at de alle Samtlige og hver besynderlig tilkiende giøre og dennom Haaardeligen og Høyligen beklage, hvorledes det sig beginner, med nogen Usædvanlige Fiskerj, som bruges udi Nibe fiord med Ruuser og Bundgarn, som udsettes udi Segel Dybet udi Fiskens opgang og Nedgang, dennem og den Mennige Mand til stor Skade og afbreck, Savel som Adelen paa deris Grund Eijendom og frihed, de af Kongl: Maij.t bekommet haver, Saa det er at befrygthe, at samme Fiskerj skal blive gandske og Aldelis ødelagt og forderret, Saa at de fattige Mænd med Andre flere, baade der udi byen og mange Andre steder deruden omkring byen, som haver deris største Næring af Vandet, bliver plat og Aldelis ødde, huorforre er deris store og Højilige Bøn og begierring, at Ove Lunge som deris gode Lensmand wille hos Ko: Maij.ts deris Allernaadigste Herre, denne deris store Velfornøden Sag og Klage berette og forordnee, at Hans Kongl: Maij.ts Høymegtihed wille Verdes for Guds Skyld, at lade sine bref og Mandat udgaa, at samme bundgarnstader, matte effter gammel Sædvane Loulig Sættes og brugehr, som for den Mennige Mand gafne Kand være, Og ikke at sættes udi Segl Dybt, Nærmere eller paa Dybre Vand end Sex Alne Dybt udi det allerdybeste, som er fra Giøl og til Kirkeberge, fra Kirkeberge og til Øland, fra Øland og til Nørholm, fra Nørholm og til Nyrup Land Norden fra Munche Dravet, disligste Synden Dravet efftersom det af Ridermænds Mænd tilforen afsagt er, og huem sig thermed fordrister at udsætte enten Ruuser eller Bundgarn, Vider eller paa Dybre Vand, end som forskrevet staar, at de maatte optage og Være forbrut til Ko: Maij.ts og derforre at straffes, som denom de Ko: Maij.ts bref og Mandat ikke Anser eller agte, som samme bref wider der om indeholder.

10. maj 1595

Christen Skeel til Fussingø og Anders Maltesen (Viffert) til Albæk stævner Niels Mouridsen (Benderup) til Tustrup i Fræer sogn og Palle Griis til Kongerslev i anledning af, at de sammen med Laurids Navl til Hedegaard og Enevold Kruse til Vingegaard efter udmelding fra Viborg landsting har gransket skellet mellem Busted mark og Hjedsbæk mark. Landstinget har anmodet dem om at granske, om forskellige tingsvidner om

skellet var i strid med hinanden. De stævnes for ikke at have udført granskningen som krævet. Palle Griis var 1561 slotsfoged på Aalborghus. Han var gift med Anne Nielsdr. Brun af Kongstedlund i Kongerslev sogn og fik 1566 Tustrup i pant af kongen. Kronen bortskiftede 1575 Tustrup til Niels Mouridsen (Benderup). Anders Maltesen fik 1563 Busted i pant af kronen.

RA, Danske Kancelli, B29, stævninger.

Christen Skiell thill Fusingø Och Anders Maltthesen thill Albeck Citat Niels Mouritsen thill Tuestedt och Palle Griis thill Kongsleff for at the Nogen thiid Siiden forleden haffuer med Laurits Naffuel thill Hiedegaardt och Enuoldt Krusse thil Wingegaardt weridt offuer En thrette Emellom Budsted mark och Hiedsbeck mark, Epther en Landts things grandskning, Och ther adt skulle haffue grandskit och forfarit om then Sion, som the skulle haffue Sionit emodt huar Andre, huilcke thennom Rett fordeligen epther Breff och Segel Liudelse haffde Sionit Och ther om wundt och affsagde theris Sion thill thing. Och tha Schall the icke haffue Rattedt thenom epther same grandschnings Indholdt, att the schulle haffue grandskitt, om Same Sion war emod huar Andre Eller icke. Och icke heller the schal haffue Indførdt forne Chresten Skiell och Anders Maltesen theris Breffue som the Liude, som thennom Kund were thill behielpning, wdn skal haffue thagen thennom Sielff wndskyldning och Behielpning thill, att haffue Kiend thuende thoff, Som Sionswinde schulle om formelde. Dog Sionswindit Inthet ther om schulle Liude. Och icke heller schulle haffue willet fuldgiortt same grandskning, Som then thennom thillholt. Och ther med skild thennom ther fraa Och icke willet grandskitt, om same Sionswinder findis at were emodt huar Andre Eller icke. Och epther att the icke epther thend affkendt, Som the schall haffue giortt och thagidt emodt forne Laurits Naffuel Och Enuoldt Krusse, att the schulle Lade wdkast samme grandskning och Indføre huis Breffue paa Aasterne bleff Lest. Och siiden thett thennom thill Stille, førend thett bleff Reenschreffuit och beseglitt huilckidt icke schall were skeedt wden førend the haffuer maae faa thend att Sehe, att the theris Mening och Bekiende ther om kunde thil Kiende giffue, schal forne Niels Mouritsen och Palle Griis thend haffue forseglitt Och thend fran thennom offuerantuordett huor offuer forne Laurits Naffuel och Enuold Krusse same affsiigelse Epther grandskning med thennom icke haffuer willet forsegle Eller samtøcke Epther adskillige Berhomkinde, som the epther Same Sionswinders Breffues och Aastedernes Leiglighedt thennom haffuer Meenendis Epther Sliig och Anden omstendige Leiglighedt forne Niels Mouritssen och Palle Griis her wdj, werett att haffue giort och theris wdgiffuer affsiigelse epher forne gandskning icke saa Rettferdig och Richtig att skall befindis, som the siig Burde och therfor bør Ingen magt haffue eller att komme thennom paa forne Eindom thill Nogen hinder eller schade wdj nogen maade, huis Leiglighed Att møde ther om thill første Almindelige herredag. Actum Haffniæ 10. Maij Ao 1595 p.

15. juli 1595

Jørgen Friis til Krastrup, landsdommer i Nørrejylland, forfølgning til lås på hans fiskeri i Nørrelaae i Limfjorden ved Nibe.

RA, Rigens Forfølgningsbog 1592-98, s. 144a-146b.

26. august 1595

Stadfæstelsesbrev paa Livstid for Niels Krabbe til Veslessgaard paa Kronens og Kirkens Parter af Korntienden af Ordestrup Sogn, hvoraf der aarlig skal svares 2½ Pd. Rug og 2 Pd. Byg til Kronen og ligesaa til Kirken.

Kancelliets Brevbøger, s. 524. Udt. i Tb. S. 66.

27. august 1595

Missiv til Ofve Lunge. Da afdøde Niels Jonsen er bleven Kongens Fader 2 Tdr. 5 ½ Skp. Hartkorn skyldig paa Mageskiftet (26.11.1579) om Raakielsgaard i Nørrejylland og hans Arvinger nu tilbyde at udlægge Vederlag derfor, skal Ofve Lunge modtage det Gods, de ville udlægge, indskrive det i Slottets Jordebog og gøre Regnskab for Indtægten deraf. Naar Arvingerne have gjort Udlæg, skulle de straks paa Anfordring faa den af Niels Jonsen udgivne Forskrivning tilbage.

Kancelliets Brevbøger, s. 526. J. T. 4, 524.

14. februar 1596

Nibe birketing. Jens Jude i Busted stævner på vegne af sin husbond, Maren Krabbe, enke efter Niels Jonsen (Viffert) til Torstedlund, Tøger Bødkers enke Maren Andersdr. i Nibe for landgilde af hendes hus i Nibe.

FLA, Hverringe gods, Slægten Krabbe, Torstedlund, Adkomster, Retsakter, skelforretninger m.v. 1549-1693. [1] segl i grønt lag på papiret. Lars Nielsen i Grydsted, birkefoged i Nibe. Påtegning på bagsiden: Dom paa Jens yed i Budstedt.

Las Nielssen i grydsted, foget till nib birck, thing Giør Witherligt, Att Aar ephther guds byrdt 1596 løffuerdagen, som War thend 14 februarij, Paa forne thing War skicket Jenns yedt i Budstedt paa thend Enne Och haffde thill thalle thill Maren Thøgers, Salig thøger Bøckers ephther Lefuerske, paa thend Anden for skiøldt Och Landt giildt Aff thed huss, hun

Wdi bouer, Och frem lagde En Jordt bog Aff thorsted Lund Aar 80 thend 24 Octobris thøger bøcker Att haffue yiet En halff td. høst Sildt, ther nest Enn Anden Jordt boeg Aar 81 thend 24 Junij Och Att haffue yiet Enn halff td. høst Sildt. Der nest fremlagde thredie Jordbog Aar 82 thend 24 Junj forne thøger bøecker Att haffue yiet En halff td. høst sildt. ther Nest thend fierde Jordboeg Aar 83 och till Pillip Jacobi Dag Aar 84 och Att haffue yiet enn halff td. høst sildt. ther Nest thend fimgte Jordbog 85 och Att haffue yiet enn halff td. Sildt. Ther Nest thend Siete Jordbog 87 och 88 Och forne thøger bøcker Att haffue yiet enn halff td. Sildt. Ther nest eth steffnings Winde afsagt Enn ledt Aar 95 thend 21 octobris, Att forne thøger bøeckers huss er thill falden Erlig och Welbiørdig Jomfru Maren Krabbe, epher Sallige Niels Joenssen som gangen thill schiøldt Enn halff td. Sildt. Sameledis frem Lagde Enn things Winde Wonnit Aar 94 thend 12 Jullj Aff nib thing for Meldendis Iblandt Andet Jens yed ther Att haffue dielitt forne Maren thøgers for falds och hoffuit gielt for enn td høst Sildt och Enn td. Worre Sildt som samme Dielss breff Wnder med fører, Och satte ther for Wdi Alle rette och for Miente, Att samme huss och Bøgning buorde Att epher følge forne Jomfru Maren Krabbe och War loulig Begirendis effter forne Maren thøgers for skiøldt och Landgildt, som icke Er saa Aff samme huss, hunn nu Wdi bouer, som Wdi hindes Loedt er thill falden.

Saa møtte Maren Anders dather. Och gaff thill Kiende och frem lagde Enn schrefftelig beretning Lydendis som her epher følger:

Att thj War hendis forne S. Mandt thend thill thalle forne Jens yed paa forne Jomfrue Maren Krabbes Wegne haffde thill hende paa hendis huss och Eijendomb, hun nu Wdi bouer, Thaa ther som ieg for miener samme huss schulde haffue Wndt salig forne Salig Niels Joenssen och schulle haffue schiøldet thill thorstedlundt Enn halff td. sildt thaa beuiste Jeg her i dag, Ad ieg Eij Att haffue giffuet forne Niels Joenssen Nogen skiøldt eller Landgildt aff forne huss och bøgning Wdi Nogen Maade och Eij siden Att haffue Werit hannom Eller Enden Eller hanns Arffuinger eller Nogen Andre Nogen schiøldt Eller Landgildt ther Wdaff pligtig Wdi Nogen maade Wden Alleniste Erlig och Welbiørdig Mandt Offue Lunge thill Odden och høffuits Mand Paa Aalborighuss huess seduanlig Jordskiøldt hand schall haffue ther Wdaff thill Aalborighuss paa Kong Maits. Wegne, Och her for.. forne Niels Joenssens Arffuinger eller Nogen paa theris Wegne the icke med Nogen Rettigheds skiøder skall kunde beuisse, om enten min salig hossbonde Eller Jegh Att haffue skiødt eller soldt forne salig Niels Joenssen Nogen huss eller Eijendom Wdi Nogen Maade, Och Eij forne huss, som forne Niels Joenssens Arffuinger sig nu Wilde thill holde, Att schulle haffue schiøldt thill thorstedlundt siden Minn salig hussbunde døde, Affhendt, Och Jeg for medlest the med gud och gode folcks med hielp med stuer Arremoed och Elendighedt haffuer Igien opbøget, Och Icke Niels Joenssen eller Nogen Af hans Arffuinger ther Paa haffuer bekoste samme Bøgning Wdi Nogen Maade, Mens Jeg sielff Alleniest, som for schreffuit staaa, huor for Jeg seter Wdi Alle rette, Om samme huss och Eijendom jeg Wdi Bouer och sielff bøget och bekost haffuer, epher the Er

Aff brendt och Ilden icke er komen Aff min huss Menns Aff Enn Anden, Att the bøer Jeg Att epther følge Meg och Minne Arffuinger, och icke Niels Joenssen eller hans Arffuinger, Och Bestodt thendt Wdi Alle rette paa Begge sider.

Thaa Epther thill thalle och gien suar saa epther di forne Maren Andersdather standen her och beuiste, Att hendis hossbundi eller hun Aldrig haffuer soldt Eller skiødet forne Niels Joenssen thend huss och bøgninger, hun nu paa bouer och the siiden epther hendis hossbundis Død nu Aff brendt och the sielff Igien haffuer Opbøgit Paa samme Jordt, som the nu paa staar, och forne Jenns Jyde nu biuder Seg wij rette Imod forne Maren Anders dather War..... ,Att hand sielff ligger dielss breff som paa hende i samme sag, Och the icke nu aff forne Jenns yed Beuises med skiøder samme huss och bøgninger Att uere soldt forne Niels Joenssen, Thaa epther sliig Bemeldit Leilighed Wiste Jeg icke Andett, End samme huss och bøgning Bøer Att epther følge forne Maren Anders Dather, Jnd till saa Lengj forne Niels Joenssens Arffuinger komer her Med Nøiagtige skiøder the forne thøger bøecker Eller Maren Anders Dather findis samme huss och Bøgninh soldt haffuer. In cuj Rej testim.

Lars Nielsen i Grydsted,
birkefoged i Nibe

16. maj 1596

Sognevidne af Buderup kirke. Christopher Lykke til Buderupholm, Christen Skriver, Christen Lauridsen i Støvring, Niels Jensen i Dodensig, Anders Klemetsen, Jens Nielsen, Jens Andersen, Christen Bonde, Niels Andersen, Lars Andersen, Jens Klemetsen, Søren Nielsen, Søren Jensen, Christen Madsen i Bonderup, Christen Jensen i Mastrup udsteder sognevidne til præsten Anders Nielsen i Juelstrup, at Rusholm i Juelstrup og Støvring sø, har været bjærget af Juelstrup og nævnte bønderne så længe de kan erindre. I NLA, Aalborg bisp, C1-1, Fortegn. på ældre gavebreve, fasc. 3, nr. 27 angives, at hr. Anders betalte 2 mark af Rusholm til Hospitalet. Til yderligere belysning om Juelstrup præstegaard og Sørup mark findes i NLA, C2-101, Stiftsbogen 1690, et tingsvidne af 23. august 1669.

NLA, Viborg bisp, C2-202, Buderup-Aarestrup-Gravlev kald 1590-1803. [14] segl. 3. Nielsen Jensen i Dodensig. 4. Anders Klemedsen. 9. Lars Andersen. 10. Jens Klemedsen, sikkert en broder til Anders Klemedsen jf. ens segl. 12. Ej identificeret. 13. Søren Jensen. Påskrift på bagside: Muner 3^{io} Sogne withne Om then Holm j Jullstrup Søe. Lest Paa Hornum herits tingh themn 24. Maij Anno 1630. Afskrift i NLA, C2-101, Stiftsbogen 1690, s. 96.

Christopher Lycke till Budderupholm, Christen Schriffuer, Christen Lauridsen i Støffring, Niels Jensøn³ i dodensig, Anders Klemedsøn⁴, Jens Nielsøn, Jens Andersøn, Christen Bunde, Niels Andersen, Las Andersen⁹, Jens Klemidsøn¹⁰, Søffen Nielsøn, Søffen Jensøn¹², Christen Madsøn i bonderup, Christen Jensøn i Mastrup, kiendis og giøre witterligt for alle wdjtthte vort Obne Breff, at Aar effther Gudts Byrdt 1596 Dominica vocem Jucunditatis, hvilcken som indfalt then 15 Maij, war skickidt for oss oc Menike Sognemendt og Folck i Budderup Kircke Hederlig Mand Her Andss Nielssen i Juelstrup, wor Sogn prest, Huilcken ther liudelig tillspurde os oc meenige Sogne Folck Mand och Qvinde, huad oss i guts Sandhet witterligt er om en Holm, som Kaldis Ruusholm, liggendis i Juelstrup och Støffring Søe aff huore till hvis gaardt forne Holm haffuer indthel weret Bruggt medtt affgrøde, och hvis andet Grofuer i alle mader, Och therpaa Begert theris Kundskab och windisbijurdt, huilcket wij hannom medt rette icke Kunde benecte, Medens hannom wor Kundskab derom meddiele, saa Wijtt Wij Kand then were Bistendige medt en godtt Samvittighed for gud och meniskenn, Saa Kundgiør wij forskrevne mendt med menige grander mendt och Qvinder i Støffring bye och Mastrup, Att Somme aff oss mindis och Drager till minde i haltredsindstiffue Aar, Somme i Sex och fyrretiffue Aar, somme i 40 Aar, somme i 30 Aar Somme stackere tiidt och Somme lengere hade frembydet Tha haffur forskreffne Holm, aldrig werit i nogen festeiurdt Eller Brug med gress eller oc hafde Eng therud aff at Slaa, wndthaggen aff wij Bønder, och Danne Mandt nu Salig huos gud, Huilcke i forne Juelstrup Boude som war Niels Andersøn, Axill Andersøn, Pouill Nielssen og peder Nielsøn och siden imidlertiidtt aff the dannemænd præster, Mand efter mand, som haffuer oc Boet i Jullstrup prestegrdt effter fra første tiidt, at forne Jullstrup Blef aff Kgl. Maitts Høgborn och Højloflig af Salig Konningh Christian then tredje tilladt at were Sogne præstenes rette Hoffuigaardt och Residentz med ald sin Rettighed och tilliggelse, intet wnderthagen i nogen made, Som hans Naadis og Salig ihukommelse Breff ther om wider formelder och wdviser. Paa thisse ordt Bedes och fick forne Her Anders Nielsøn itth fuldt og willdigt Sogn Withne aff oss, som forskreuit stander och mennige grander mend och Qvinder i Støffring og Mastrup bye, Och att saa er gick och fore, som skreuit stander, thet withner och Bekiender wij med woris Indsegel her under tryckt, och widere Bekiende will till woris herritsting om Behoff giøris. Datum ut Supra.

3. Niels Jensen

4. Anders Klemedsen

9. Lars Andersen

10. Jens Klemedsen

Nr. 12

12. Søren Jensen

8. januar 1597 (1)

Forbud at ey Nogen maa Drive med Deres Qvæg udi en Eng kaldt Wass, er Restrup tildømd. Dat 8. Janu 1597.

NLA, Restrup gods, G141-1, Designation på adkomstbreve 1763, Restrup nr. 37.

8. januar 1597 (2)

Tingsvidne af Nibe birketing 8.1.1597, at Anders Jensen i Binderup på vegne af sin husbond Hannibal Gyldenstjerne til Restrup, lod læse et tingsvidne af Hornum herreds ting 25.8.1577 om en klage, at nogen fra Nibe drev deres kvæg over hans eng kaldet Wass.

NLA, Udtagne breve, nr. 1227. Udtg. af Restrup gods, NLA, G141-1. Papir. 4 ulæselige segl. Påskrift på bagsiden: No. 37: forbud paa Restrup gund och Eijendom.

Las Nielsen i Grydsted, Birckefoget till Nibe Bircketing, Christen tybo i Nibe, Christen Andersen I Gaden och baltser thammesen Giør alle witterligt, Att aar 1597 løffuerdagen then 8 Januarij snapsting paa forne ting war skicket Annders Jensen i binderup paa hans husbundsss wegne Erlig och welbyrdige mandt hanniball gylennstirn til Restrup, Befalingsmandt paa Aastrup, som eskiid och fick end fulld ting winde af viij dannemendt, som er forne Christen tybo i Nibe, Christen andersen I gaden, mats suendskis, las mortensen, Jenns pauellsen, Clemid turisen, pier tybo och Jostj Sørrensen Huilcke forne viij dannemendt ther alle wonndt paa thro och ræte Sanden, att the saa och hørde samme dag paa tiing, att forne

anders Jennsenn I binderup stud her I dag for tingsdom paa forne hans husbunds wegne Och lod lesse ett papir Breff ens iij Indtsegler till hornum herrits ting udguiffuit Anno 1577 mandagenn then 25 Augusti, huilcken ting winnde i nogenn mode var noget forslett dog seglene ware kiendelige I alle mode. Samleds wunde wij seg huilcken ens skrift och Aard will wiid magt och Kiendelig noch Liudenn oerdt fraa Anden som efter fylllger: Se 26.8.1577.

12. april 1597

Forleningsbrev, fra 1. Maj 1597 at regne, for Tygge Kruse til Vinge-gaard paa Pandumgaard Gaard og Gods samt Snorupgaard og en derved liggende Mølle, som Christopher Mikkelsen til Lundtbeck hidtil har haft i Værge. Han skal ingen Afgift svare af den visse Indkomst og maa selv beholde Tiendedelen af det uvisse. Han skal tjene Riget med 1 gerust Hest. [Iøvrigt med Artiklerne jf. standardlensbreve, 7 (sagefald), 10 (tilsyn med kronens jord), 11 (udrustede heste), og 18 (om at holde bønderne til lov og ret)].

Kancelliets Brevbøger, s. 132, J. R. 6, 29. K.

15. juli 1597

I sag 12.8.1598 ved Viborg landsting mellem Niels Gyldenstjerne til Linstrup og kronen ang. skel mellem Binderup og Gjelstrup fremlægges et tingsvidne af Hornum herred. Se 12.8.1598.

Jtm eij things Winde aff forne herritsting Aar 1597 then 15 Julij Wdgiffnit Sørin Chrestensen i brunsgardt, Sørin Jensen ibm och theris mej brødre xj sionsmendt logligenn Aff thingit thagin til sion till gielstrup marck och engt. Tha hiemelit och Kund gorde forne Sionsmendt Att the War først Wdj Kieren fort Wed fiorden, ther saa the att Were kast en Nye grøftt, then Wester ended ad fiorden och thend Anden ende op ad Kierenn, itm then rende, som løber op ad Kierenn, siontis thenom att ligge ett gamill Aagang och War kast en gamill høffd hen med thend gamill Aagang Och stud ther Wandt for enden aff same gamill kast och nedentil fiorden. Och Wderste Wed fiorden fraa same Aagang, och til thend nye skiordt, som nu er kast, er hen wid halff syffundede sindt thyeffun faguen, och end nogit mere, Och møte opnier fraa fiorden hinch fraa same gamill Aagang och til thend nye kiørdt hen Wid lxx faffnr och nogit mere, Som Andis Jensen i binderup paa Aastedet bekiende for thend att haffuer ladet kaste same nye Kiørdt, Och War thr samme steder slagen nogit thør emellom same ij grøfte.. huilcke forne Anders Jensen ochsaa paa Aastedet for denom bekiende, Att haffue hørdt er lest for.. aff same Thør, Och sagde ther hues, Att ther-som hand icke kunde fange Mere Kraff, Tha schulle hand haffue thend lest

for hans Wmagt, Och War gielstrup mendt Tilstede paa Aastedet, Och beklagit thend hordelingen Att same nye grøftt War kast thenom till stuor skade och brøst. Sameledis saa the nogen stienn, som War sat i nogen gamill Jord som War iij stien som War satt i Lod .. huer anden och en huollt ther huoss som thenom siuntes at Were en stien ophagit, huilcke stiene Anders Jensen bekiende hand haffed ladett sette, Och hiemelij thet en fuld sion.

18. juli 1597

I sag ved Viborg landsting 12.8.1588 mellem Niels Gyldenstjerne og synsmænd af Hornum herred ang. syn af skel mellem Binderup og Gjelstrup stævnes Niels Christensen, Søren Jensen og Peder Villadsen i Byrsted for et syn, de havde afhjemlet på Hornum herredsting, hvorved de havde frasvoret Niels Gyldenstjerne et stort stykke jord.

Sameledis haffue hid steffnit Niels Chrestensen i børstedt, Sørin Jensen, per Villadsen ibm och theris mejbrødre for en sion the till huornumheritsting then 18 Jylj 97 haffe aff hiemelet paa forne egindomb.

28. september 1597

Missiv til nogle gode Mænd i Jylland. For nogen Tid siden have de efter Kong Frederik II's Befaling været forsamlede angaaende en Trætte mellem afdøde Otte Banner og Henrik Lykke til Ofvergaard, Embedsmand paa Vordingborg, paa den ene og Ofve Lunge til Odden, da Embedsmand paa Aalborghus, paa Kronens Vegne og afdøde Albrecht Maltesen, Anders Maltesen og Jens Nielsen paa egne Vegne paa den anden Side om et Skel og Sandemændstov, som Sandemænd i Hvornum Herred for nogen Tid siden have svoret og gjort om et øde Bygge, kaldet Pouelstrup, mellem Albeck, Grofløf og Opløf Bæk [osv, som i Missiv af 25.2.1592 til Jørgen Friis til Krastrup, Ludvig Munk til Kvistrup, Niels Movridsen til Tustrup, Niels Stygge til Nørager, Jakob Høg til Trudsholm og Mikkil Nielsen til Kyø]. Da Ludvig Munk til Qvistrup, som oprindelig var med i Befalingen, nu er død, har Kongen beskikket Jacob Seefeldt til at deltage i Befalingens Udførelse i hans Sted.

Kancelliets Brevbøger, s. 209 J. T. 5, 52 b.

1598 (1)

En Dom af Hornum herrets Ting angaaende enn Eng udi Restrup Kiær. Aar 1598.

1598 (2)

Brev, at Sebberkloster lovligt har fået tilskiftet det fiskeri, som med bundgarnsstader og i andre måder kunne bruges udi Limfjorden, vesten sejldybet udi Nørrelaae videre end udi Oluf Brochenhus' mageskiftebrev (af 10.4.1581) er benævnt.

NLA, Sebberkloster godsarkiv, afdl. G 37 nr. 1, jf. Kanc. Brevb. 7.7. og 8.7.1598 og Kronens Skøder 10.4.1581 jf. Holger Rasmussen, Limfjordsfiskeriet indtil 1825, s. 35.

8. januar 1598

Tingsvidne af Nibe birketing, snapsting, at Thamis Pedersen Ame i Nibe stod på tinget på egne og hustruen Maren Jensdr.s vegne og tog Søren Jensen i Byrsted i hånden og skødede ham på vegne af Niels Krabbe et hus og bygning i kærret i Nibe syd for Peder Sørensens, som er 5 bindinger og er bygget på Niels Krabbes grund, og herefter havde fæstet grund og bygninger af Niels Krabbe for en årlig landgilde på en halv tønne høstsild.

FLA, Hverringe gods, Slægten Krabbe, Torstedlund, Adkomster, Retsakter, skelforretn. m.v. 1549-1693. [5] segl i grønt lak på papiret. 1. Tamis Pedersen i Nibe. 2. Lars Nielsen i Grydsted. 3. Christen Thyboe 4. Clemed Pedersen, fingeraftryk. 5. Baltser Thamesen.

Las Nielssen² I Grydsted, Bierke faagiit thill Nibe Bierke tinngh, Christen thyboe³ I Nibe, Clemidt pierssen⁴ Och balthzer tamissen⁵ skriffuer ther Samesteds, Giøre alle witherligt,, Att Aar 1598 løffuerdagenn, som war Niibe Snapsting, paa forne ting war skicket seurenn Ienssenn I byrsted paa hanns hussbuund, Erlig och welbyrdige mandtt Niells Krabbe till torste lundtt, hanns wegne och mett hanns fuldtmagt, Som eskidtt och fiick enn fulldt tings winde aff viij dannemendt, som er forne Crestenn tybo I Nibe, Clemind pierssen ibm, p thamissen, p Christenssen hofmandt, Jenns taarup, Jenns Jenssen och Crestenn seurensen, huilcke forne viij dannemendt ther alle wondit paa thro och rette sanndenn, athe saa och hørde same dag paa forne ting, att thamis pierssen ame¹ I Nibe stud her ij dag for tings dom paa sinn egen och sin høstrues marren Jenns daters wegne och mett begj theris friie wiilge och wellmend huff tog wij soren Jennssenn I byrsted hans haandtt paa forne wellbyrdige Niels Krabbes wegne och efter hanns fuldmagtis lydelse sold, skøte och aff henne frann seg, sinn hustru och theris arwinger thenn huss och bygning grundtt wij sinn ligend nør I Kiær I Nibe søndenn till pier seurens, som er v bindingr huss wij sinn

lengj och bode saa wiit och Ret, som the er for funndenn maj, som er bøgð och opset paa forne Niels Krabbes ejenn grundt och Ejendom, Och till samme hagde sted och fest samme grund och bøgninger aff hannom och giffuer hannom ther Aar ligenn aff till Lanndgille enn halff tne. høst sildt, huilcke forne hus och woninger, som for skreffuit staar skall och maa forne Niells Krabbe och hanns arffuinger hafue, nyde, bruge och beholle fraa forne thamis pierssen och hanns forne høstrue och theris arfuinger thill Euindeliig ejendom att Eige skulle worde, Och here ij dag beckiennde och tilstod forne thamis pierssen att hafue upborene aff forne Niels Krabbe shølf, penng och fulld nøijjagtig møndt och betaling for forne huss och bygningr, som hannd ther undt hannom for guod fyllist och betaling I alle maade. Och ther for her ij dag tillbandt och besegliedt siig och for wist att friit hiemle och I alle maade fuld Rettigheed tiil stuede forne forne Niels Krabbe och hanns arwinger som forne huss och bygning wdj sinn lenngj och bredhe Inted met eller wndthagen I nogen made, for huer mands till thalle, som ther paa ennthenn met rette eller wretikhede I nogen made. Och bekiender seg efter thene dag Ingen wiider ret eller nogen retighedt at hauge wdi forne huss och bygning efter thenne dag I nogenn made. Mend ther som thet seg nogenn tiid saa Kunde hende och till drage, att forne huss och bygning mett nogenn sinn retigheds Breff forne Niels Krabbe eller hanns arwinger afwindes wi nogen Dom eller rettergang formedelst forne mats perssen eller hans høstru eller theris arfr. wann hiemels brøsts skyldt, Tha beplicther hand siig och hanns arfuinge Igienn att giffue ens unnderliige forne Niels Krabbe och hanns arfuinge saa guod enn huss och bygning och hannom och hanns arfuinge I alle made saa wellbeleiligen Inndenn wj samfuld ugger ther nest efter Komendes wurder och fullt hannom och hanns arfuinger tha wden ald wiider skade løss och thering wij nogenn maade. Till indste ydermere och beijer for uaringe att saa I alle made gick och for, som forskreffuid stanne, hafuer wij woris Inndtsegl her nedenn wnder trygt hoss Birck fogdenn och forne thamis pierssens Indtsegell. Datum Ano Die et loco ut. sup.

1. Thamis Pedersen
i Nibe

2. Lars Nielsen
i Grydsted, birkefgd.

3. Christen Thybo
i Nibe

5. Baltser Thamesen
i Nibe, birkeskriver

3. april 1598 (1)

I en dom af Viborg landsting 12.8.1598 mellem Niels Gyldenstjerne og synsmænd af Hornum herred ang. syn af skel mellem Binderup og Gjelstrup nævnes et tingsvidne af Hornum herred, at synsmænd havde af-

hjemlet deres syn, hvorved de havde frasvoret Niels Gyldenstjerne en stor ejendom i Binderup mark.

Wdj lige made Christen Knudsen i guldbeck, Per Abbildgrdt i bunderup, Och theris medbrødre Siounsmend aff huornumherit for et siun och Winde, the haffuer afhiemlit till huuornumherits thing then 3 Aprilis sist forleden paa forne egindom Liggendis emellom Binderup och Gielstrup marck och Kier, Och the schall haffue Siounit och hiemelitt Niels gyl-lenstien en stuor egindom fraa.

3. april 1598 (2)

I dom af Viborg landsting 12.8.1598 mellem Niels Gyldenstjerne og synsmænd af Hornum herred ang. syn af skel mellem Binderup og Gjelstrup nævnes et tingsvidne af Hornum herred, at Lars Nielsen i Gryd-sted i 40 år, Christen Bøg i Vokslev i 20 år, Poul Thyboe i Klæstruplund i 20 år, Anders Søgaard i Nibe i 40 år, gamle Knud Sørensen i 20 år, unge Knud Sørensen i 17 år, Christen Nielsen ved kirken i Nibe i 30 år, Niels Nielsen i Vestergaard i Taarup i 30 år, Jost Jensen i Vokslev i 20 år, Søren Nielsen i Klæstrup i 20 år og Peder Poulsen i Volstrup i 20 år mindedes, at den jord, der strides om, har ligget til Gjelstrup by og været brugt hertil hen til det gamle åløb, indtil Anders Jensen i Binderup for nylig har ladet kaste en ny grøft og sætte nogle sten, og de har aldrig hørt, at Binderups mænd har brugt jord syd og vest for det gamle åløb.

it tingswinde aff huornumherits thing the Aar then 3 aprilis Wdgiffen Las Nielsen ij grydsted, Christen bøg i Woxløff, Poull Thyboe i Lunden, Anders siugrdt i Nibe, gamil Knud Sørinsein, Wng Knud Sørinsen, Christen Nielsen Wed Kircken i Nibe, Niels nielsen i Westergaardt i thorup, Josti Jensen i Woxløff, sørin Nielsen i Klestrup och per poulsen i Wolstrup, Att haffue Wonden, først Wondt her Las Nielsen, att hand mindis ij xl Aar, Chresten bøg ij xx Aar, pouill Thyboe ij xx Aar, Anders siugrdt i Nibe ij xl Aar, gamal Knud sørensen ij xx Aar, Wng Knud sørensen ij xvij Aar, Christen Nielsen i xxx Aar, Niels Nielsen ij xxx Aar, Josti Jensen ij xx Aar, Søren Nielsen ij xx Aar, och Per Poulsen ij xx Aar, Tha er the thenom fuld witerlig i guds sandhed huer effter diris Lengste Alder och minde, Tha haffuer thend Jord och egindom liggen til gielstrup bye, och Worrin brugt ther til, som Anders Jensen i binderup nu nyligen haffuer ladet kaste thind nye gryfft och sete nogin stien, Och tha gielstrup mendt altid saa lengij, som the kunde mindis, haffr brugt same egindom til gielstrup lige Indtill thenn gamil Aagang, Och aldrig the nogin tid haffr hørt eller spordt, att the aff binderup haffuer hagit nogen brug wdj sam forne egindom sønden och Wester then gamill Aagang, førend nu nylligen thend nye grøfft er kast som Anders Jensen haffr ladet kaste.

3. april 1598 (3)

I en dom af Viborg landsting 12.8.1598 mellem Niels Gyldenstjerne og synsmænd af Hornum herred ang. syn af skel mellem Binderup og Gjelstrup nævnes et tingsvidne af Hornum herred, at Peder Kuri i Nibe, unge Thames Sørensen, Niels Pedersen, Mandrups tjenere, Niels Jørgensen, salig Chresten Pedersen Ferslev, Christen Knudsen i Guldbæk, Peder Abildgaard i Bonderup, Jacob Jensen i Svenstrup, Niels Knudsen, Jens Madsen og Poul Jensen i Hæsum, Anders Thamesen i Støvring, afhjemlede et syn af en grøft, som Anders Jensen i Binderup havde ladet grave ved Gjelstrup kær og nogle bundgarnstader ud for Gjelstrup. De bevidnede da, at de Eusepuis dag (5. marts) i sidste måned var i Gjelstrup kær og blev forevist en ny grøft, som Anders Jensen skulle have ladet kaste. De målte 80 favn fra grøften og til fjorden og til det gamle åløb, og de mente, at grøften lå i Gjelstrup mark efter de sandemændsbreve, som Hans Wandall lod oplæse på åstedet og efter gamle dannemænds vidnesbyrd. Se 12.8.1598.

itt things Winde aff forne herritsting, same dag Wdgiffunit Per Korij i Nibe, Wng thamis sørinsen, Niels persen, Manderups thiener, Niels Jørginsen, salighen Chresten persen fersløff, Christen Knudsen i guldbeck, per abildgrdt i bunderup, Jacob Jensen i Suenstrup, Niels Knudsen i hersum, Jens madsen ibm., pouill Jensen ibm., Anders thamidsen i Støffring, sionsmendt, logligen aff thingj thagen til sion till en grøft, som Anders Jensen i binderup haffuer ladet kaste Wdj gielstrup Kier till nogen Bundgarnstader for gielstrup grundt, The hiemle och kundgiorde forne Sionsmend, Att the paa Eusepuisdag sist forgangen War Wdj gielstrup Kier, Tha bleff thenom foruist en Ny grøftt, som Anders Jensen schulle haffuer ladet kaste, Tha mielde the fraa same nye grøftt wd wid fiorden och til thend gamil Aagang tha fandis ther imellom hen Wid firsindsthyve faffn, Och sionis them att thend nye grøftt, som War kast, schall sieghs att schall Were kast Wdj gielstrup mark effter the Sandmedns breffs liudelse, som Hans Wandall paa Aastedett lod lese och effter gamill Dannemendts Winnisbyrdt thr om Udgangen er.

8. april 1598

Tingsvidne af Nibe birketing, at det hus, som salig Niels Jørgensen, Jørgen Nielsens søn i Nibe, afdøde, købte han af Lars Lauridsen Bager i Nibe for 21 dalere og et stykke klæde til hans hustru, og drog så med ham til Torstedlund og fæstede det af Niels Jonssen (Viffert). Senere tilbyggede han 4 små huse og forbedrede med kælder, lofts, brønd og hegn.

FLA, Hverringe gods, Slægten Krabbe, Torstedlund, Adkomster, Retsakter, skelforretn. m.v. 1549-1693. Papir, [4] ulæselige segl, grønt lak.

Las Nielssen i Grydsted, biercke foget till nib biercke tinng, Niels Christenssen Rockedall, lass mortenssen munckgaardt och selgen tamissen I Nibe gjøre alle Witherligt, Att Aar 1598 løffuerdagenn som 8 aprilis paa forne ting War skicket viilats Nielssen i Nibe, som esket och fick enn fullt tinngs winnde af viij dannemendt, som er niels Christenssen Rockedall, lass mortenssen muncksgaardt, hans bardskier, seuren Knudssen ij nør, mats perssen skiper, seuren hannssen, Cresten Iffuerssen, Jenns Jacobssen, huilcke forne viij dannemendt ther alle Wonde paa troo och rette sannden, athe saa och hørde samme dag paa forne tiing, at viilats Nielssen I nibe studt same her ij dag for tinngdom och lodt lesse et obent xxiiij mends breff och segill, huilckenn breff aff Some giemmer war nogit for haffuidt dog Alle the dannemends segell, bogstauffer och merck hiill Kiendeligt, hiill och holenn I alle maade, lydendes aard fran aardt som epther følger:

Wij epther.ne Chresten Anderssen, fordum bierckeschrifuer wtj nibe, anders hiegaardt, hanns bardskier, gamell thamis seurensenn, niels seurensen, peder hannsen, ascker Jenssen, mickill, Jens inworsen, Chresten persen nør, Cresten perssen, johan smedt, Jens Clemidssen, las tamissen, Crestenn lauritsenn souder, Niells Cristenssen, Seuren Juel, seuren nielssen møllgaardt, Klemind nielsen snedkier, niells ibssen, niells Cristenssen Rockedal, viilats sørennsenn, las sørenssen Offuergaardt, Annders Olufssen och Jens Nielssen i nibe Kiendis och gjører Witterligt for alle wtj thete Worris obne breff, att thet oss fulld Witherligt ere wtj guds sandhiedt wed Worris siells salighiedt, adt thett huss, som sallig Niells Jørgenssen, Jørgen Nielssenns Sønn I nibe, afdøde thete Kiøbte handt af las lauritsen Baeger I nibe och gaff hannom ther for Enn och tiuffue daller och hanns høstru enn alne linniggiilste, och drog saa med hannom till torstedluundt Och stede thet saa af Erlig och Welbiørdig mandt Niels Joenssen, Och siidenn forbøgett handt thill then nør ende 4 guoere husser och wdkoup til then vester siide paa huusidt, Och for bedrett met uforenn Kielle, loftss sted, Kiellde och lyckelsse om husset. att saa wtj guds sandhed er, som forskr.et staar, the Winder Wij som samt gudts till hiep paa, och will thet wider were bekiendt om thete giøris behouff. Till ydmiere winidsbørdt trøcker wij woris Innsegler neden for thete obne breff. Skreffuit I nibe thenn 12 Junij aar 1594. Tiil winnis børd at wij saadanne e obentt breff haffuer hørd lese, winder wij med woris Innsegler her neden wnder trygt. Datum anno die et loco ut supras.

15. maj 1598

I dom af Viborg landsting 12.8.1598 mellem Niels Gyldenstjerne og synsmænd af Hornum herred ang. syn af skel mellem Binderup og Gjelstrup nævnes et tingsvidne af Hornum herred, at Morten Jensen i Svenstrup på vegne af kongen og sin husbond, Mandrup Parsberg, Niels Hansen på Sten Brahes vegne og Niels Winther i Beltoft på Knud Brochenhus' vegne forbød enhver brug af agerjord på Gjelstrup mark, undtagen bønder-

ne i Gjelstrup i det område, der er nævnt i det gamle sandemændsbrev, som Morten Jensen lod læse og påskrive.

Ther huos fremlagde it tings Winde aff huornumherits ting thette Aar then 15 Maij Wdgiffuit, Som bemeller, Att Mortin Jensen i Suenstrup paa Kon. Mais och hans husbundss her Mandrup Parsbiørgs Wegne, Niels Hansen paa Welbyrdige stien brades Wegne, Niels Winther i Billtoft paa Welbyrdige Knud Brochenhuses Wegne, Och forbød nogen hues som helst the-rom Att haffuer nogen Brug ens Aggeriordt paa gielstrup marck Wndtagen the bønder i gielstrup, som boffuer paa staffun Inden for the gamil Sandmendts breff Morthin Jensen ther thend dag paa hans husbunds Wegne lod lesse och paa schriffue.

31. juli 1598 (1)

Tingsvidne af Hornum herred. Jacob Hvid, foged for Erik Bille til Rønnovsholm, stævner Hannibal Gyldenstjerne til Restrup ved Anders Jensen i Binderup ang. en eng til Chr. Pedersens gård i Frejlev. Sagen opsættes i 6 uger, og parterne skal da fremkomme med breve på deres ejendomsret. Tingsvidnet synes skrevet af en vendelbo.

NLA, Udtagne breve nr. 1225. Udtg. af Restrup gods, NLA, G141-1. Papir. 1 ulæseligt segl. Påtegning på bagsiden: No 82. Lest på huornum heritsting Mandagen then 11 Septembris 98.

Jens Christensen I Suenstrup, Heritsfogit till hornumhts ting, gjør witerligt, att Aar 1598 mandagen then 31 Julij paa forne ting war skicket Jacob Huiet, thieninnd welbyrdige Erick billde rønnoshullom, paa the Ennd sih, hafde her i dag till tinget i rette steffnuitt welbyrdige hannibal gyllenstiern, wepner til restrup, ij itt thrette emellom ?hinde ?ffore ?finn hand thr ij dag wille end afhiemble och thage wpkrefuit Paa enn enng, som skulle ligge till Chresten Sørensens gaard ij freløf ther engen af slet af wonen, nemlig att Siunsmendene igen enn mate hiemble, hues ther om haffde siet och furfarett. Saa møte her i dag till stede anders Jennsenn ij binderup paa hans hussbund, welbyrdige haniball gyllenstierns wegne, ath bører same eng att ligge wij rstrup Endeell, som hand her ij dag Besto ens med gamle mendt grandskning och windesmennts tuff uffore i Sandmendts eedt att werre med wdgangen, Saa och ens restrup skiftebreff Same Enng at ligge wdj restrup Ennemerck, som hans gamle mendts grandskning och skiftebreff fure widt sinn datum formeller.

Ther till Suarede Jacob huiet, att forne hans husbonds thienne hafuer hafd same Enng af arrild brugt till then gaard hand I brug were med wij xx aar och ..ufares, worfoure att hand thr for spur hafur Siun ther till och her ij dag wid kiennthe samme stug eng for hans husbunds rette grund och Eijgendom. Thertill suaret anders Jensen och eske af forne Jacob huiet, om

hand ij dag kundh beuisse nogen loglig ad komstt eller gamble breffuer huarts ens hand Sig Same stug eng kund till holle wij hans husbands Ennemercke afwinde. Ther til Suaret forne Jachob huiet, att hand thette klarlig nok wille beuisse, naar och huilcken tid behauf giøres ens flere mend och schulle thenom I mellom were.

Tha efter till talle giensuar och then sags leijlighed Saa ... forne Jacob Huiet saa skyder beuisning efter som for krefuitt stanne, tha om skalt Inghen ting till i dag wj sigger, och the forne Jacob Huit och forne anders Jensen att møde huer theris brefue och adkomst the paa theris husbands wegner Imod huer andre wille lidee oc meedgiøres Oc Same Sion icke ens midlertiiditt gangen for sig, førend the møder her till stede paa begij sider ens brefur och adkomst, som forkræves, Och hues til schall som anders Jensen hafde her i dag paa hans husbands wegne till forne Christen Sørensen for same Englig ... Brug hand haffuer ... hand same till holle saa lenge och insten och Brev oc hans huiss och hiemle the saa forskrevet an... rind anders Jensen then nu ... Datum Ano die I loco ut supra.

31. juli 1598 (2)

I Viborg landstingsdom 18.11.1598 hvori et af herredsfogden i Hornum herred udstedt syn ang. afslæt i en eng til Vestergård i Klæstrup i Vokslev s., kendes magtesløst, nævnes et synsvidne om afslæt af en eng til Poul Lauridsens gård i Klæstrup. Vidnet fremlægges af begge parter, men der refereres til forskellige dele. Hannibal Gyldenstjerne henviser til, at de 4 synsmænd vidnede, at der blev givet varsel mandag den 24. juli om at være på åstedet om torsdagen, som da kun var tredje dag, og at der dermed ikke var givet 8 dages varsel. Hans Wandal henviser til, at de fire synsmænd, Lars Sørensen, Jens Jensen og deres medbrødre for 8 mænd havde vidnet, at de foregående torsdag var i en eng vest for Klæstrup hørende til Poul Lauridsens gård. De så da nogle tørv, der var gravet og engen var afrevet, til den søndre side på begge siderne af tørvene i en længde på 25 favn og i en bredde på op til 3 favn. Endvidere at Lars Jensen og Morten Pedersen i Hornum bevidnede, at de samme dag, den 24. juli, var på Restrup og stævned Hannibal Gyldenstjerne at møde på åstedet den følgende torsdag og følgende mandag at møde på Hornum herredsting med breve og beviser.

Hannibal Gyldenstjernes uddrag:

itt Sionn The till huornum heritsting Thend 31 Julij sist forledenn hiemblitt haffuer paa nogin Affslet wdj thenn Eng, som The Bemisted, skall lige thill thenn gaard ij Klestrup, pouill Lauridsen same iboer, Tha himblitt haver fire Sionsmennd, att The wor den torsdagenn paa Aastedern Att hiemle, som theris Sion ij sig sielff bemeler, och ther bleuff giffuedt warsell om Mandagenn, som war then 24 Julij, for Att skulle were paa Aasterne thenn neste torsdag ther epher, som icke skulle were wdenn wed then thridie dag,

Hans Wandals uddrag:

Sionswinde Aff huornumheritsting then 31 Julij sist forledenn wdgif-
fuitt, Som bemeller forne Las sørinnseenn, Jens Jennseenn och theris med-
brødre fire Sionsmenndt for wjij mend Att haffuen hiemblit Att the paa
torsdag tha sist forledenn war paa Klestrup mark, westen Klestrup, wdj enn
Enng som leger thill thenndt gaardt, pouill Lauridsenn iboer, som hand
thennom foruiste, ther saa the nogenn thørffuer war graffuitt, Och siden paa
sammæ Aasteder Att were Aff røffueenn till thenn søndre siide, wed begi
siiderne Aff samme Thørffue, Norden fra thou stuore stienn, som leger ij
sønder siiden aff samme Enng, Och wiid begie siiderne Aff samme Thør-
rur, war samme sid Aff tøffuerenn hen wed Enn femsiunstijffue faugenn
wdj lenngelsen och war some steder threj fagunn wdj bredels Och some
steder ix faugenn, Af Røffuenn, och hiemblitt thet for ett fuld sion, medføre
och samme winde Las Jennseenn ij huornum och Morthen persenn Att haf-
fuen bestandett then samme dag Aar the thendt 24 Julij war for Restrup och
steffuitt forne hanniball gyldenstjerne Thill Aastederne Att møde, Paa
Thorsdag ther nest ephther huos samme Sion, ens huis breffuer och
beuisning hand ij thendt sag haffde, Och om Mandag nest ephther Att møde
till huornumheritsting for samme sion, Att Aff hiemble och tage be-
skreffnitt Om forne hanneball gyldenstiern haffuer ther nogit thill Att suare.

31. juli 1598 (3)

I dom af Viborg landsting 18.11.1598 hvorved et af herredsfogden i
Hornum herred udstedt syn ang. afslæt i den eng, som berettes at skulle
ligge til Klæstrup Vestergaard i Vokslev sogn, kendes magtesløst, frem-
lægges et skriftlig indlæg af Hanniball Gyldenstjerne til Restrup.

Er then som ieg formoueker att ieg wdj dag Otte dage, som war
thenn 24 Julij, schall haffue fanngitt warsell for nogen brug, som min
Thienner haffuer brugt ij Westergaards marck ij Klestrup, Saa wed komen-
dis jeg samme eenndom som forne min Thienner haffuer brugt for min rette
Enndeles grund och egenndom I forne Westergaards marck Att uere epter
mine breffuis Liudelse, wndtagenn nogenn Kannnd beuise ens laug heffd El-
ler breffue eller nogenn anndenn loglig Adkom. sig nogenn rette eller Ret-
tighied Att haffue wdj forne Enndels marck, forbiudenndis ther fore herits-
fougden Jenns Christennseenn ij Suennstrup eller nogin Anndenn, huem
som siider ij domer stedt, nogin Sionn Klauge Att wdstede, forne minn
thiener eller Enndeels Egenndom, till westergaardt Annrørinndis wdj no-
genn made saa witt, som Sandmands breffuedt ther om formeller, som wdj
lannds ting dom Innds dragitt er, førind ther er gangitt dom om egenndo-
menn huem then bør att følge mes rette, Och er hanses begerenndis, att
thenn minn skrefftelig beretning motte bliffue lest och paa schreffuet Och
haffuer ieg fuld magt giffuit min thiener Anders Jennseenn ij binderup the
min schrefftelig her paa at bere wdj rette. Datum Reffstrup then 31 Julij Ao

1598 hanneball gyldennstjerne Egenn haandt. huilcke berettning finds wdenn paa schreffuuet the were lest paa hornumheritsting thend 31 Julij si-denn Sionn och winde war gangitt 98.

12. august 1598

Viborg landstingsdom, hvorved en sag, som Niels Gyldenstjerne havde anlagt mod nogle mænd for et vidne, de havde afsagt ang. nogen ejendom mellem Binderup og Gjelstrup, afvises som utilstrækkeligt oplyst. I sagen fremlægges et sandemænds brev af 31.7.1525.

NLA, Udtagne breve nr. 1224. Udtg. af Restrup gods, G141-1. *Papir.* [3] segl. Påtegning på bagside: No 67.

Mogens Juul til Pallisbjerg, Iffuer Jull till Willestrup, Landtsdommer wdj Nøriutlandt och Gundj schriffuer, Landstingsskr., ibm. giøre Witerligt, Att Aaar effter gudss Byrdt Mandagen thend 12 Augusti Paa Wiborg Landsting War schicket Erlig och Welbyrdige mandt, Niels gyllenstien til Linstrup, hans Wisse budt, Niels schriffuer i Kircheterp, paa then ene Och hafde hid i rette steffnit Las Nielsen i byrstedt, Christen bøg i Woxleff, Pouil Thyboe i Lunden, Anders siugrd i Nibe och theris medbrødre Winds-mendt paa then Anden side for ij Winde, the thill huornum heresting then 3 Aprilis sist forleden Wonde haffuer om nogen egindom, som schall ligge emellom Binderup och gielstrup marck och Kier, Och the i theris Winde att schall haffue Wonden, Att gielstrup mend haffuer Altid haft then iord i brug, huilcken hand formenuer denom icke Att haffued hagit nogen Brugelse der Wdj, men schall haffuen liggis till Restrup hoffuitsgrdt och Binderup bye Aff Arilds tid, som nochgran schall giøris beuisligt med Laugheffd, Skifftebreff och Affkaldt same Jordt ens Alene och haffue. Och forne Niels gyllenstiern er Lodseyer till Binderup och til same egindomb Och icke hand schulle Were steffnet eller Kallit her for Winde, formienness fordj the same Winde borde magtes løs Att uere, Och icke kome hanom paa hans egindom till hindr eller Skade i nogen made.

Sameledis haffue hid steffnit Jens Christensen i Suenstrup, heresfogit i huornumherit, for hand Wdstede same Winde, Och icke ther schulle findis Att uere loglig Warsel forgiffuen, Menns... hanom ther med Weret att haffued giort och borde ther for att stande till rette. Sameledis haffuer hid steffnet per Korij i Nibe, thamis Sørinsen ibm, och theris mej brødre Siounsmend aff Nibe.

Wdj lige made Christen Knudsen i guldbeck, Per Abbildgrdt i bunderup, Och theris medbrødre, Siounsmend aff huornumherit, for et siun och Winde the haffuer afhiemlit till huuornumherits thing then 3 Aprilis sist forleden paa forne egindom Liggendis emellom Binderup och Gielstrup marck och Kier, Och the schall haffue Siounit och hiemelitt Niels gyllenstien en stuor egindom fraa, Wondit Att hand icke til same sioun War

steffnet och Kallit, Ligell. hand er ej lodseyer till Binderup, Nemlig fordi theris sioun hiemell och Winde borde machtesløs att uere, Och icke att komme her Niels gyllenstiern paa hans egindom i Binderup till nogen forhindring. Sameledis haffue hid steffnit Niels Chrestensen i børstedt, Sørin Jensen, per Villadsen ibm och theris mejbrødre for en sion the till huornumheritsting then 18 Jylig 97 haffe aff hiemelet paa forne egindomb och Endog han icke till same sion skulle Wære loglig ... Mienneste fordj the borde och machtesløst att wære.

Itm haffe och hid steffnit forne Jens Christensen for hans hiemill och Winde, hand Wden loglig Warsel Wdstedt haffue, Miennes hannom Ikund Were Att haffue giort och borde att stande til rette.

Sameledis haffuer hid steffnit hans Wandell, Slotsfogue paa Olborig slot, Christen Smed i Suenstrup med same Winde och sionswinder, Samaledis Erlig ogc Welagte mandt Mandrup Parsbjerg til høgisholm, høffuets mand paa Olborg slot, om hand haffuer mere ther till att suare.

Saa mødt Peder holdst som Ther samesteds Och fremlagde it tingswinde aff huornumherits thing thete Aar then 3 aprilis: Se 3.4.1598 (2).

Bestud Chresten Chrestensen i Nibe, Att hand ens niels Andersen ibm War for Restrup the igaar War viij dage och steffnet Welbyrdige hannibald gyllenstienn, ther till huornumheritsting then dag for sion Att Affhiemle och thage beschreffnir, I lige made for Winde thage, Om her hanniball gyllenstiern haffde thr noget till att suare.

I lige made steffnit Anders Jensen i binderup om hand hagde ther nogitt till att suare. Och stud Anders Jensen til Wedermolsting, och bekiende och tilstud och icke kunde bemeste, Att fra hans husbund och hand haffde Jo fangit loglig Warsill for same sion och Winde,

Ther nest framlagde itt things Winde aff forne herritsting, same dag Wdgiffunit: Se 3.4.1598 (3).

Bestud Christen Christensen i Nibe, Att hand med Niels Andersen ibm. War for Restrup tha igaar War viij dage och steffnuit Her Hanniball gyllenstiern thr til hornumheris ting for sion att Afhiemmele och thage beschreffnit, Om her hannibald gyllenstiern haffuer ther nogit thil att suare.

I lige made steffnit Her Andes Jensen om hand och haffr ther nogit till att suare. Och stud Anders Jensen i binderup til Wedermols thing bekiende och tilstud och icke kunde benecte, att sam hans husbundet och hands fogde jo fangit Loglig Warsil for same sion och Winde.

Itm ej things Winde aff forne herritsting Aar 1597 then 15 Julij Wdgiffnit: Se 15.7.1597.

Och stud forne Anders Jensen til Wedermols ting ther thette Winde gick.

Ther for nest framlagde itt Sandmendsbreff aff huornumherits ting Aar 1525 feria 2. post Olaj regis wdgiffnit: Se 5.8.1525.

Enn Framlagde en schrifttliche beretninghs Liudelse som her effter følger: Dette er Mandrup Parsbierighs schrifttelig giensuar mod the steffning, med huilcke Niels gyllenstiern haffuer ladet hanom steffne til Wiborg landsting, Efftersom hanniball gyllenstiern haffuer begirrit threthe mod

mig paa Kon Maijs. Wegne Om marcked skiell emellom Gielstrup och Binderup marcker Och sandmend for mange Aar siden haffuer giort skiell mellom forne Marcker, Som Sandtmendtsbreffuir Widere der om Indholler, Och effterdj ther findis en grøftt kast offuer same Marck skiell i gielstrup marck, Saa haffuer ieg therfor Wered for Aarsagit for same gierning att kalle sion der till, Saa och Att forhuerrffuit Windesbyrdt i same sag, Och thertil haffuer ladit steffne och kalle Anders jensen i binderup, som schulle haffuer Ladett kaste samme grøftt, saa och att steffne hanniball gyllenstiern, som hans husbunt, Om hand haffe ther nogit till att suare. Och efftersom Niels gyllenstiern i en steffning formener, Att hand ther till borde Att were steffnit och kallit, Saa formenir Ieg der imod, Att effterdj Winisbyrder och sioni er forhuerrffuit om den gierning, som er skied Wdj gielstrup marck, Som Sandmends breffuer Wduiser, Det entuidser gielstrup marck, Och Niels gyllenstiern Ingen Lod eller Anpartt haffr i gielstrup marck, Saa formienner Ieg thesuer, att Ieg icke burde om steffne eller kalle hannom for den gierning, som bond haffuer giort i then marck, som hand ingen lod eller Diell haffuer, Der til med haffuer huercken ham sielff eller nogen paa hans Wegne formelig bonden slig Gierning wdj Gielstrup marck eller Widkien.. Sig nogen lod eller Diell att haffued i Gielstrup Marck, førend disse forne Windr er gangitt. Saa setter Jeg derfor Wdj rette, om de sions Winder eller Winesbyrdt, som i saa made er forhuerrffuit, Om de gierning, som bonden haffuer giort, Icke bør Wid magt att bliffue, Och der om er Ieg domb begiendis.

Ther til suaret forne Niels Christensen och framlagde ett skyfftebreff, som er gangen sallig Gabriell gyllenstierns Aarffuinge emellom Wdj Kiøbinghaffuen Aaar Mdlx paa the niende then 7. Septembris Wdgiffnit, Som ebandt Andet bemelder En Eng paa Binderup marck, som ligger til Restrup kallis Wosth, Err Rebit ij threj loder, ther aff tilfalden Mogens gyllenstiern then Sønderste lod, Och er lxiiij faffn bred, Och Weedt paa forden med then Westre ende och paa Aaen med thend østre ende, tilfald Jyte Podbusk then mellemste lod och er lxxv faffn och Wends paa fiorden med den Westre ende och paa Aaen med then østre ende, Och Anne Parsbierigs then Nordeste lod och er lxxix faffnr Och Wender paa fiorden med then Westre ende Och paa Aaen med then østre ende, Som thet skyfftebreff i sig selff bemeller. Ther huos fremlagde it tings Winde aff huornumherits ting thette Aar then 15 Maij Wdgiffuit: Se 15.5.1598.

Och stud Anders Jensen i Binderup ther then dag for things dom paa hans husbunds, her hanniball gyllenstierns Wegne, Och Wedkiendis, att mange engij, som hans husbunt haffuer i saamedt Eng haffdt ther inde, Kield Knudsen i lige made paa hans husbunds Wegnee, Mats Jensen i Binderup paa hans husbunds Wegne i lige mode inden for then gamill Sandmendts breff, Som the breffuer Widere bemeller. Och effter slig leilighedt satte Niels schriffuer i alle rette, Om same Winde och sions Winde icke borde marckskiels Att were, Effterdj her Niels gyllenstiern icke for thenom schulle haffuen sin warsell.

Ther till suaret forne per holdst och miente, att same skyfftebeff skul-

le Were imod Sandmands breffuit, Och att grøf tten schulle Were kast paa gielstrup marck och Eiendield och effter Sandmendts breff liudelse, formiener hand her Niels gyllenstiern icke att haffue lod i gielstrup marck.

Ther til suare Niels schriffer, Att forne Niels gyllenstiern schall haffuer en gaardt i Binderup, Och Binderup marck och gielstrup marck støder till hin Anden, Och skyfftebreff schall Wdtyde, huor Wdj Binderup marck bør att gaae med rette.

Med flere ord och thale thenom ther om emellom War. Tha effter tiltale, giensuar och saghens leilighedt Saa och efterdj forne Peder holdst formiener samme skyfftebreff Att schulle Were imod Sandmendts breffuit, Och att forne Niels gyllenstiern icke skulle haffue lod i gielstrup marck, Och effterdj her Niels schriffer formiener Gielstrup marck Och Binderup marck Att støde paa hin Anden, Och skyfftebreff schall Wdtyde, huor Wist Binderup marck bør att gaae medt rette, Och effterdj Wij icke haffe thageit Aasterderne i besigtning, Tha Wide Wij icke om forne Winde och Sions Winder att døme, førend then Komer grann Beuisning paa Aasterderne, som thett schall och lielighedt kandst grandke och forfare, Och om Niels gyllenstiern haffuer nogen lod i gielstrup marck, Och huem siden Widere paa Klager, tha steffne och Kald sig och paa the om saa meget, som logh och rett kandt findes. In cuj rei sig gunde schriffer.

23. august 1598

Nibe birketing. Lars Nielsen i Grydsted, birkefoged, Christen Thybo i Nibe, Chr. Jensen i Gaden og Baltser Thamisen, birkeskriver, udsteder tingsvidne, at Christoffer Mikkelsen (Tornekrans) til Lundbæk fik et tingsvidne af Christen Thybo i Nibe, Christen Jensen i Gaden, Niels Lauritsen Skrædder, Frants Hansen, Niels Jørgensen salter, Lars Gundersen, Christen Christensen og Mads Sørensen Hoved, at de hørte Christoffer Mikkelsen klage over nogle Nibinger, som havde draget vod på hans fiskegrund ud for Djørup og Holmager og forbød enhver at komme der uden tilladelse.

NLA, Udtagne breve nr. 1220. Udtg. af Lundbæk gods, G139-1. Påtegning på bagsiden: Christoffer Mickelsens Klage paa the nibinger for ... grund. N. 90. N. 298. Omtalt i H&K 1912-14, Arkivet på Lundbæk, s. 315.

Las Niellsenn i grydsted, Birckefouget thill Nibe Bircketing, Christen tybo I Nijbe, Christen Jensenn I Gadenn och balltser thamisenn, skriu-
feer ther samesteds, gjør alle witterlijgtt, att aar 1598 løffuerdagen thenn
xxij augustij paa forne ting war skicket wellbiurdige Christoffer mickell-
senn till Lundbeck, som eskiid och fick end fulld ting winnde af viij dan-
nemennndt, som er forne Christen tybo I Nibe, Christen Jennssen I gaden,
niells lauritsenn skreder, frants Hannsenn, Niels Jørgennsenn sallter, Las
gunderssen, Christenn Christensen och mats Sørrensen hofuedt, Huilcke
forne viij dannemendt ther alle wonndte paa thru och ræte Sanden, athe saa

och hørde samme dag paa forne tiing, att forne Cristoffer mickellsenn stud her I dag for tings dom och gaf last och Klage paa nogenn af the nibinger, som fordristet thennom til ath wodh dragh for diurup och hollemagers grundt och thij Bruger fijskerij Imod hans willij och minde, och her ij dag for ting dom for bød nogenn at komme paa forne hanns grundt anthen the nibinger eller nogen andre met nogenn slags fijskeri, uden the kunnd hafue the wij hanns minde, och ther som nogenn siig her Imod fordristes at giøre och ther ofuer finner noggen skade efter tethe ther om louli-genn udmendt och there four finge noenn skade, tha skull the haffue the for hiemgielldt. til winnbijurd at saa gick och fuer, ehr waaris Inndtsigler her neden wnder trijgth. Datum Anno Die et loco ut Supradictis.

11. september 1598

Tingsvidne af Hornum herredsting, at nogle af Restrups enge i lang tid havde været brugt til Frejlev med Restrups ejeres minde.

NLA, Udtagne breve nr. 1222. Udtg. af Restrup gods, NLA, G141-1. Papir. 4 ulæselige segl. Påtegning på bagsiden: No 81. Hanniball gyl-lenstierns giennpart till Erick Billde winde, huilcken Enng ther bleff emel-lom om thenn enng i Restrup Kier.

Jens Cristensen i Suenstrup, herritsfogit til huornum thing, Christen pallesen wid redstrup, jep nielsen I Holckj och balther tamesen, skriffuer, giøre alle witterlig, at aar 1598 mandagen then 11 Septembris paa forne ting var skicket Jacob hueet paa hans hosbund welbyrdige Erick Bille we-gine, som eske och fick enn fulld tings winde af viij dannemend, som er forne Chresten pallesen uiid restrup, jep nielsen I holck, Jens Christensen i rokild, Niels nielsen I thorrup, Christen michellsen i gulbeck, Jep riid-mannndt I elleishøff, jep rasmussen I støfring och Knud ij binderup, huilcke forne viij dandemend ther alle wonde paa throw och rette sandh, att the saa hørde ij dag for tingdom, for them stande Christen nielsen i hatseris, som wond och kundgiorde, att hand war j aar ij eller wj the ere thennom witerlligt, at forne mand i freløf hafde en enng I restrup Kier. Item Christen nielsen bunderup wond wiid hellgens eed med aapragte fingre, at hand minds I xx aar tha haffuer then eng I restrup Kier neden aaenn Engenn och worrid brugt til then gaard, Chresten Sørensen I freløff I bour, huem hand hafde thenne enng af, wiste hand ickj. Item niels tuesen I freløf winde, at hand mindst I xx aar och miere, tha haffuer then eng werrid laant fran rstrup och till thenn gaard Chresten Sørennsen i freløf I brug Buede thend enng och the andre laane enngi till Byenn. Item Soren mogensen wond, at hand mindst ij xx aar haffue same forne enng werid Brugtt till Christen Sørensens gaard I freløf och same werrid laant ther all fraa restrup. Item Jenns wilatsenn winde, at hand er witterligt, att uiid xvij aar tha haffuer same enng werid Brugt til thenn gaard ij freløf, som Chresten Sørensen I

bour samme werrid laant igen til same gaard. Item michell Kock winde, att hand er witterliigt uiid x eller xi aar, tha haffuer then enng werrid brugt till thenn gaard i freløf, som Christens Sørensen I bour och haffuer och werrid, at same enng skulle werrid laant fra ristrup. Och udi same gaardt jep matsen winde I x aar lige efor som Michell Kock wundet haffuer. Item Christen nielsen winde, at hannom er witterliigt, att I xxxvj aar tha haffuer thenn Same enng werrid Brugt till thenn gaard i freløf, som Christen Sørensen I bour, och haffuer werrid laant igen ud af restrup egindom. Item Abel Jensen i Suenstrup winde, att I xwij aar, som hand er wiitherliigt, tha haffuer thend enng werrid Brugt til same gaard och worren laant fra restrup. ther till las povellsen winde, at the er enn Stakid tiid sidenn, hand kom til Dragstrup och ueed the Ients om at winde. Item Las Kielldsenn wunde, at thr er lænnj siden, hand kom ther fraa byenn och uiid Inted af at winde. Item puell Sørrensens I hatsris winde thette er ham witherlig, att hand buede I same gaard i freløf I xv aar, tha brugte hand same enng til gaarden, dog mats hand haffue the wdj hanniball gylenstierns minde. Och war w: hanniball gylenstierne til wedermolsting wigere thete winde gick. Till winisbyrdtt, at saa gick och huer med waares Inndtsigler her neden wnder trøgt. Datum Ano Die I loco ut supra.

18. november 1598

Viborg landstingsdom hvorved et af herredsfogden i Hornum herred udstedt syn ang. afslæt i den eng, som berettedes at skulle ligge til Klæstrup Vestergaard i Vokslev sogn, kendes magtesløst.

NLA, Udtagne breve, nr. 1223. Udtg. af Restrup gods, NLA, G141-1. Papir. 2 segl. Påtegning på bagsiden: No 86. hanniball gyldestiern. Lest paa huornum heritstiing mand thenn 14 de mai 98.

Iffuer jull till Willestrup, Landsdomer Wdj Nøriutland, och Gundj Skriffuer Lanndstingshører ibm. Giør weterligt, Att Aar epher guds biurdt Mdxcwij then 18 dag Novembris Paa Wiborig Lanndsting War skicket Erlig och Welbiurdig Mand, hanneball Gyldennstierne till Restrup, paa thenn enne och hagde hid ij rette steffunitt Las sørinnsenn ij huornum, Jens Jensen ij Abildgaard, Anders persen ibm och Niels Christensen i huornum paa thenn Anden siide for itt Sionn, The till huornum heritsting Thend 31 Julij sist forledenn hiemblitt haffuer paa nogin Affslet wdj thenn Eng, som The Bemisted, skall lige thill thenn gaard ij Klestrup, pouill Lauridsen same iboer, Tha himblitt haver fire Sionsmennd, att The wor den torsdagenn paa Aastedern Att hiemble, som theris Sion ij sig sellfulf bemeler, och ther bleuff giffuedt warsell om Mandagenn, som war then 24 Julij, for Att skulle were paa Aastederne thenn neste torsdag ther epher, som icke skulle were wdenn wed then thridie dag, Och wdj saa made ikke ens skulle siges Att uere giffuitt Otte dags warsel for Aastedenn, Att hand kunde haffue sagt

paa lanng Besgiet, Att hand kunde haffue møtt mez sinn breffue, Och formiente Och thr the thørffue och hied, som skulle were graffuit och birgitt skulle were graffuitt och slagitt, wdj Westergaards Enndiels marck paa hanns engenn Eienndomm epther hanns gamble breffue och adkoms Liudelse, som paa tinngin samme dag skall were leest och paa skreffuitt ther icke skulle ville Aaestir.

Wdj lige made hagde hiid steffunnit Jens Christensen ij Suennstrup, heritsfougitt ij huornumherit, for hand samme hiembell och Sion haffr wdsted paa hanns Enndiels egenndom och emod wedkiendelse, som sammme dag er bleffuinn leest och paa skreffuenn icke ellers finndis wdwn Oete dags warseell boed for Sion att tage, Och att møde paa Aastererne, Thisligste att tage thet beschreffuenn huilcke forne sionn forbemelet hanniball gyldenstiernne, formiener icke saa louglic Att uere tagen, Att thet bør wed magt Att bliffuee, men macteløs Att uere, Och heritsfogden ther wdendenn Att haffue giordt wret, Och bouds ther for Att stande till rette.

Sambledis hagde hid steffnitt Erlig och fornumstige Hans Wandell, Slotsfougitt paa Olborig slott, en same sionns winde.

Thisligste hagde hiid steffnuitt Erlig och Welbørdige manndt Mandrup parsbierig thill høgishollumm, høffuitsmand paa Ollborigh slott, Om hand haffuer nogitt ther till Att suare.

Saa mødte forne Hans Wandell Och fremlagde same Sionswinde Aff huornumheritsting then 31 Julij sist forledenn wdgiffuitt, Som bemeller forne Las sörinnsenn, Jens Jennsenn och theris medbrødre fire Sionsmenndt for wijj mend Att haffuen hiemblit, Att the paa torsdag tha sist forledenn war paa Klestrup mark, westen Klestrup wdj enn Enng, som leger thill thenndt gaardt pouill Lauridsenn iboer, som hand thennom foruiste, ther paa the nogenn thørffuer war graffuitt, Och siden paa sammæ Aasterer Att were Aff røffueenn till thenn søndre siide, wed begi siiderne Aff samme Thørffue, Norden fra thou stuore stienn, som leger ij sønder siiden aff samme Enng, Och wiid begie siiderne Aff samme Thørrur, war samme sid Aff tøffuerenn hen wed Enn femsiunstijffue faugenn wdj lenngelsen, och war some steder threj fagunn wdj bredels, Och some steder ix faugenn Af Røffuenn, och hiemblitt ther for ett fuld sion, medføre och samme winde Las Jennsenn ij huornum och Morthen persenn Att haffuen bestandett ther samme dag Aar the thendt 24 Julij war for Restrup och steffunitt forne hanniball gyldenstierne Thill Aastererne Att møde, Paa Thorsdag ther nest epther huos samme Sion ens huis breffuer och beuisning hand ij thendt sag haffde, Och om Mandag nest epther Att møde till huornumheritsting for samme sionn Att Aff hiemble och tage beskreffnitt, Om forne hanneball gyldenstiernn haffuer ther nogit thill Att suare, Som thet winde wider bemeler.

Och ther huos suaret forne Hanns Wandell, Att ther schulle were giffuett Otte dags warsel for winditt, førindt thet bleff taggett, forminnindis thet nochomm warsel At were, Och framlagde enn skrifftelig berettning Liudenndis som her epther følger:

Dette er Hanns Wandels giennsuar emod thend steffning, som han-

neball gyldenstjerne haffuer steffnuitt hannom med Paa hanss hosbund wegne for ett Sion, som er for huerffuit epthskr., som hanneball gyldenstjerne haffuer steffunit Sionsmendenn, for ett Sion the haffuer hiemplet om nogenn Thørrfuer, som er graffuitt, Och Enng, som er slaget paa Klestrup marck, Och hannd formiener Att were graffuitt och slagitt wdj Westergaards egenndiels marck paa hanss egenndomm, Emodt hanss gamell breffues Liudelse, som paa tingii er bleffuenn lest och paa schreffuett, Saa er ther emod mich, att ieg med sion wj Windesbørd beuise samme Thørrfuer att uere graffuenn Och Enngij At uere slagenn paa min hosbunds grund och egenndom, som lagde till hans gaard i Klestrup, Och hannom Inndenn er toff wondenn, Och bundenn ther for er fordiellt, bode till heritsting och lanndsting, Och fram esket breffue eller windisbørdt, huor med hanniball gildennstjerne well brughe thendt egenndom, som nu om theres Att uere hanss egenndom, Och om same haffedtt nogenn Egenndiell till hanss gaard eller icke. The kommir min hosbundt Inneles wiendt, wrenn thennd egenndom, som om theris dom haffuer steder Engenn till min hosbunds gaardt, Och miener mig, att hand med hanss egennd ordt och berettning icke kand tilbage driffue min hosbundts Sionn och windisbørd, som i thenn sag er forhuerffuitt, menn thersom hannd will tilbage driffue thenom, Tha miener ieg, att hand bør att framlege Sionn och windisbørd emod thenom, huor med hann kand thennd tilbage driffue, som hann och wdj steffninggen gifuer til kiende jig att haffue tiltale till heritsfougden Jenns Christensen i Suennstrup, for hannd haffuer wdsted Sion emodt thend guode manndts wid kiendelse, som er bleffuen lest och paa schreffuenn, Ther emod er mitt suar, att epherthi hanneball gyldennstjerne haffuer Seg wille tilholde min husbundts grund Och egenndom, Saa haffuer hanndt ther fore weritt forarsagitt Att forhuerffue sionn och windisbørdt ij thend sag, Och miener min hosbundt, Att thend guode manndt hannibal gyldennstjernes wid kiendelse icke saa bør att Ansies, Att hannom kand tilhøre allt huadt hannd well wed Kienddis, Och att minn hosbundt icke wille miste sinn egenndom for hanneball Gyldennstjerne well Kienddis wedt Thend, Och miener ther forr, heritsfougden Inngenn wrett ther wdj Att haffuen giordt, Att hand haffuer wdstedt sionn beskreffuitt, som haffuer hiemblitt om thend egenndom, som Om thwistis, Disligste Och saa er gangitt loglig warsill ther forr, Saa setter ieg ther for wdj rette, at epherthi hanneball gyldenstjerne Inngenn sionn eller windisbørdt haffuer emod min hosbundts sionn, som thett icke ther for bør wed magt att bliffue, Och ther om er ieg dom begierenhs.

Ther till suaritt forne hanneball gyldenstjerne, Och fram lagde enn skrefftelig berettning Liudendis som Hr. Epher følger:

Er then som ieg formoueker att ieg wdj dag Otte dage, som war thenn 24 Julij, schall haffue fanngitt warsell for nogen brug som min Thienner haffuer brugt ij Westergaards marck ij Klestrup, Saa wed komeendis jeg samme eenndom som forne min Thienner haffuer brugt for min rette Enndeles grund och egenndom I forne Westergaards marck Att uere epter mine breffuis Liudelse wndtagenn nogenn Kannnd beuise ens laug heffd Eller breffue eller nogenn anndenn loglig Adkom. sig nogenn rette eller Ret-

tighied Att haffue wdj forne Enndels marck, forbiudenndis ther fore heritsfougden Jenns Christennsenn ij Suennstrup eller nogin Anndenn, huem som siider ij domer stedt nogin Sionn Klauge Att wdstede, forne minn thienner eller Enndeels Egenndom, till westergaardt Annrørinndis wdj nogenn made saa witt som Sandmands breffuedt ther om formeller, som wdj lannds ting dom Innds dragitt er, førind ther er gangitt dom om egenndomenn huem then bør att følge mes rette, Och er hanses begerenndis, att thenn minn skrefftelig beretnning motte bliffue lest och paa schreffuet, Och haffuer ieg fuld magt giffuit min thiener Anders Jennsenn ij binderup thene min schrefftelig her paa at bere wdj rette. Datum Reffstrup then 31 Julij Ao 1598 hanneball gyldennstierne Egenn haandt. huilcke beretnning finds wdenn paa schreffuuet the were lest paa hornumheritsting thend 31 Julij si-denn Sionn och winde war gangitt 98.

Och ther huods berette haneball gyldennstierne, att Enndog schriffuern haffuer schriffuitt paa samme beretning, att thend skulle were siiden Sionn Och windett skulle were ganngitt, Tha for mienner hannd thet heritsfougden hafde bemt? att haffue wrett sig fore Att ther icke war giffunn loughlig warsell for Aastedernn.

Ther nest møtte Morthen Jennsenn ij Liønngberiggaardt paa heritsfougden wegnner, Och miente hanns wlempe icke ther wdindenn att Were.

Med fliere Ord och tale thenom ther om emellom war. Tha epther till tale giennsuar och sagenns leylighiedt, Saa och eptherthi ther icke findes Att uere giffuenn loglig otte dags warsel, for Aastedern Att uere paa, att forne hanneball gyldennstierne kunde haffue hagt saa lang Seggitt, att hannd kunde haffue møtt paa aastedern mes sinn breffue Och beuissning, Tha find wij epterskr saadann leijlighiedt, samme sionn winde magteløs Att uere, Och the eptherthi thenn heritsfougitt samme Sionswinde wdj saa made wdenn loughlig warsel for aastederne haffuer wdstedt, Tha haffuer hann sig then windenn forgitt, Och bør ther for Igienn Att giffue, forne hanneball gyldennstierne, huis Skillige, Thollig Kost och Thering, hand ther for liidt och giordt haffuer. In cuij rei Insu signeter ... gunde skrifer.

8. december 1598

Missiv til Mandrup Parsberg om igen at lægge herligheden af en kronens bonde i Buderup, som Hannibal Gyldenstjerne til Restrup har været forlenet med, ind under Aalborghus og lade den indskrive i jordebogen.

Kancelliets Brevbøger, s. 352. J.T. 5, 92. Omtalt i Kgl. Bib. NKS 4° 868, Klaus Gjerdings hist. saml., s. 56, afskr. af Jyske tegnelser V, s. 92.

4. februar 1599

Aabent Brev, at Envold Kruse til Hiermidslefgaard, Rentemester, har

berettet, at en, ved Navn Christen Pedersen, der tjente Præsten i Nørholm, paa sin rette og lovlige Vej uskyldig er bleven dræbt af Jens Nielsen i Nørholm og dennes Søn, og at Sandemændene i Hornum Herred ikke inden Sjetteugers Dagen, som Loven paabyder, have kunnet gøre deres Tov, fordi Sagen er bleven forhalet i lang Tid ved Vidnesbyrd, som Manddraberen har erhvervet. Da Envold Kruse nu paany vil forfølge Sagen, meddeles der ham herved Oprejsningsbrev i Sagen.

Kancelliets Brevbøger, s. 373. J. R. 6, 113.

16. april 1599

Vidne af Aalborg byting. Jens Pedersen i Hasseris bekendte, at da Brix Sørensen var byfogde, gav Hasseris mænd 2 skr. byg af hver gård, dog det dobbelte, hvis der var 2 fæstere. Christen Sørensen, Paul Christensen, Peder Eriksen, Christen Nielsen, Jens Pedersen og flere tilkendegav, at de ville give degnen ved Skt. Bodils kirke, som da Brix Sørensen var byfogde.

NLA, perg. saml. nr. 409. Udtg. af Aalborg bispearkiv, C1.

Kuortt Anderssen, Byfoged ij Olborg, Fabian glarmester, Christian Anderssen Skomager och Peder Winther, Giør alle witterligt, Att Aar effter Guds bijurdt 1599 Mandagen thend 16 Aprilis paa Olborg byting waar Skickit Peder Eriksen, hørre her wdj Olborg Skole, Ther louligen bedis och fick et fuldt thingsvinde aff otte Dannemend, som waar fabian glarmester, Christen Anderssen Skomager, Peder Winther, Jenns Griis, Mikkel Pedersen, Niels Rebslar, Jacob feltbereder, och Niels Thomissen ij Sundby, Huilcke forne otte dannemend ther alle samdirecteligen wonde och kundgiorde, Att the saa oc hørde her ij dag paa forne thing, for thennom stande Jens pederssen ij Hatseris och for tingdom bekiende, Att siden Brix Søffrenssen waar Byfogidt, tha haffuer huar mand wdj Hadtseris giffuit aff huer gaardt ij skr. biug, om ther waar en mand ther wdj, och waar ther ij mand i gaarden, tha haffuer dj giffuit iij skr. biug. Disligste laffuitt och thilsagde Christen Søffrenssen ij Hadtseriis, Pauell Christenssen, Peder Eriksen, Christen Nielsen och forne Jens Pederssen ibid, med flere aff Hadtseriis mend, som thend thiid thingitt søgte, at de wille giffue Degnenn thill sam Stj Bothels Kircke, effter som thr giffuidt haffuer siden forne Brix Søffrenssen war Byfogede, wden alle emodsigelse Naar hand eller hans wisse bud thennom ther om besøgendis worder. Att saa gick och fore oss, ther till widnisbijurdt, med woris Signeter her wnder trøckt. Datum ut supra.

13. juni 1599

I sag 2.7.1608 ved Viborg landsting mellem Lars Villesen i

Hebbelstrup (Hallund sogn ved Brønderslev) og Mogens Michelsen Skriver, rådmand i Aalborg, ang. 3 bindinger hus i Nibe, som Lars Villesen hævder at have arvet efter sin moder, der havde været gift med birkeskriver Mads Eriksen, fremlægges et tingsvidne af Nibe birketing.

Och framlaude siden et things Winde aff Nibe birckething Aar 1599 thend 13. juni wdgangit, per Ibssen i Nibe och pouil pouilssen ibm, Worde ring mend, for wiiij mend Att haffue bekiend och tilstaane, Att de Wor Wdj mats Erikssen boe Thr i Nibe Och thr ephther dielsbreffs liudelse Wd Worderit fra forne mats Erikssen och til forne mogens schr(iffuer). Thr ephther for en schab mez iij døre for och fuod Wed, en schuffe mez en dobelt laas Och en schuff Wnder. Noch ij foldbenke, Noch ij Smaa snoruit stuole, en liden Nye Kiste, en benk Kiste, Noch iij binding Aff nørenden Aff forne mats Erikssøns huss, dete forne Alt Sammen til hobe Worderit for 24 daler och, Som the Winder Widr bemeller, huilcken Winde Wden paa schreffuit Attuere lest paa Nibe bircketing den 7 februarij 1601, Ithem Snapsting 1604, Saa och thend 15 Junij och thend 20 Julij 1605.

24. oktober 1599

Missiv til Indbyggerne i Aalborg og Kronens Bønder og menige Herredsmænd i Hvornum og Kier Herreder og Voer Birk. Da Kongen har erfaret, at Vandet i Sønderup Aa mellem Aalborg og Viborg ofte er saa højt, at ingen uden Livsfare kan komme over, og da det er alfar Vej, der nødvendigvis maa holdes saaledes i Stand, at den vejfarende Mand uden Skade kan komme frem, paalægges det dem alvorligt med det allerførste paa egen Bekostning at lave en Bro med Stenbro ved begge Ender, naar Lensmanden paa Aalborghus giver dem Ordre dertil. Hvis nogen ikke møder for at Broen lave, naar han tilsiges, vil han blive tiltalt og straffet.

Kancelliets Brevbøger, s. 438. J. T. 5, 109 b. Omtalt i H. Matthiesen, Viborg Veje, s. 174.

10. november 1599

Viborg landstings dom om vragret af Fur med citat af Viborg kapitels privilegier af 1239 og birkeretsbrev på Fur og Nørholm 1456.

NLA, C2-252, Viborg kapitel, Adkomster.

... Thernest framlagde Stormectige, høgborne førstis, høgluolig Ihukomst konning Christians beseglitt Pergamendts breff wnder sin datum 1456 wdj huilcken hans Matts. haffuer fuldbørdr oc samtyct tl Euig tidt hederlige mendt her Proust, Erkedegn, Cantor oc menige Capitel wdj Wiborig

Theris birck oc birckiret i Fur, Nørholm oc anderstedts, som the aff Arrild tiidth hagde haffuer...

28. marts 1600

I sag 2.7.1608 ved Viborg landsting mellem Lars Villesen i Hebbelstrup (Hallund sogn ved Brønderslev) og Mogens Michelsen Skriver, rådmand i Aalborg, ang. 3 bindinger hus i Nibe, som Lars Villesen hævder at have arvet efter sin mor, der havde været gift med birkeskriver Erik Madsen, fremlægges et forseglede brev, at Niels Pedersen solgte halvbroderen Lars Villesen sin arvepart i huset, hvor Erik Madsen boede, hvor halvbroderen Mads Eriksen boede og hvor Hans Justsen boede i sidelængen.

ett Andit forseglede breff som Niels perssen mes egen haand Wnderschreffuid haffuer Actumt Nibe den 28 martij aar 1600 Wdj huilcken hand bekiend sig Atthaffue Sold och Affhend fra Sig och sin Arffuing och til forne Las Vilssøn och hans Arffuing All den hus och Woning, Som hans salig stub fader Erik Matssen iboed, Och i haand och heffd hag... och thj Nye huss, som hans broder mats Erikssøn iboed och the hus, som hans Justssen i bouit i sielengn och boude som thj tha forhend er Woerit.

12. april 1600

I sag 2.7.1608 ved Viborg landsting mellem Lars Villesen i Hebbelstrup (Hallund sogn ved Brønderslev) og Mogens Michelsen Skriver, rådmand i Aalborg, ang. 3 bindinger hus i Nibe, som Lars Villesen hævder at have arvet efter sin mor, der havde været gift med birkeskriver Erik Madsen, fremlægges et forseglede brev, at Lars Villesen har givet halvbroderen Mads Eriksen 50 rdl for den arvepart, han havde i huset efter deres mor.

et forseglede breff, som mats Erikssen ens egen hand Wnderschreffuen haffr Actumd hebelstrup den 12 Aprilis Aars j600 huor Wdj hand bekiend, Att forne Las Vilssøn haffr hanom fornøgit Och betald en halff Hundr daler i penige och guode Waare for den Arffue gods pardt, som hanom Kunde tilkome i den hus Och egindom eptther hans Salig modr, som forne Las Vilssøn all huss och egendom hans bror Niels perssen tha hagde Affkiøptt.

20. oktober 1600

Jens Christensen i Svenstrup herredsfoged, 8 dannemænd og 20 mand fra Aarestrup vidner, at for 18 eller 19 år siden lod salig Niels Jonsen

til Torstedlund bygge Søren Jensen degns hus i Aarestrup, og bekostede tømmer, ler og tag mv., at degnen er meget på Torstedlund for at arbejde og gør af huset 8 dages hoveri, nogle gange lidt mere og nogle gange lidt mindre, og at Chr. Ibsen og Niels Christensen i Aarestrup stævnedede alle påskrevne mænd til deres hus og bopæl den tredje dag.

Himmerland & Kjær herred 1936, s. 123. Omtalt i NLA, Heilskovs samlinger. 4 ødelagte vokssegl. Originaldokumentet ikke fundet.

24. august 1601

Missiv til Manderup Parsberg. Da Kongen har erfaret, at Sildefiske-riet ikke mere skal gaa til ved Nibe, skal han paa Kongens Vegne indkræve af Tønnes Balckenberg, forrige Sildesalter i Nibe, hvad denne blev Kongen skyldig paa sit Regnskab, nemlig 97 Dlr. 1 ½ Mk. 2 Alb. 1 Pend., som før gik, 51 smalle Læster 5 Tdr. 1 Skp. Salt, 81 Læster 1 ½ Td. Heringsbaands-tønder og 291 Baandstager og indtil videre holde det i god Forvaring. (Th. Balchenborgh blev 1569 medlem af Guds Legmes Lav i Aalborg, C. Klitgaard, Gildebrødre i Guds Legmes Lav i Aalborg, H&K 1914, s. 423).

Kancelliets Brevb. s. 663. K. Udt. i J. T. 5, 155. Selve Konc., er dateret: 23. Aug., men bagpå den er skrevet 24. Aug., hvilket også J. T. har.

7. februar 1603

Viborg landsting. Kirsten Pedersdatter til Himmestrup ved sit visse bud, Jens Lauridsen, stævner unge Lars Jensen i Hornum og Jens Pedersen og Lars Søndergaard, fordi de ved en udlægsforretning ikke ville vurdere effekter i Mads Nielsens og Laust Lauridsens bo i Sønderholm. Lars Jensen beretter, at Mads Nørgaard da var i fogdens sted. I sagen fremlægges et fordelingsbrev, at Mads Nørgaard var blevet fordelt af Anders Jensen i Binderup for tiende til Restrup. Se 5.11.1603.

en diels breff aff Huornum herritzting thette aar, thend 7. februarij, vdgiffuet, som bemeller Anders Jensen i Binderup paa hans hosbundz, erlig oc velbørdig mandz Hanibahl Gyldenstierns vegne ther eblant andre att hafue ladit fordiele for thie[n]de Matz Nørgaard for iiij skipper aff huer slags, som same diels breff i sig sielff bemeller; oc ephther slig leilighed formintte sig oc sine medbrødres vlempe icke att schulle findis.

24. juli 1603 (1)

Missiv til Manderup Parsberg om at lægge noget gods ind under

Aalborghus, nemlig det tilovers blevne Sebberkloster gods, der ligger i Aalborghus len, men hidtil har ligget under Hald slot, bl.a. 1 gård i Grydsted, gården Sønderholm, 1 bol sst. Han skal lade godset indskrive i slottets jordebog og årligt gøre regnskab for den visse og uvisse indtægt deraf.

Kancelliets Brevbøger, s. 70. J. T. 5, 184.

24. juli 1603 (2)

Michel Nielsen (Tornekrands) til Kyø skøder med samtykke fra hustruen, Ide Bjørn, til farbroderens hustru, Dorthe Juel, enke efter Christoffer Michelsen (Tornekrands) til Østergaard, en gård i Djørup i Bislev sogn, der bebos af Jens Jørgensen, årlig afgift 1 ørte rug, 1 ørte byg, 1 ørte havre og et skovsvin, og et bol i Djørup, der bebos af Bertel Knudsen, årlig afgift ½ ørte rug, ½ byg og ½ ørte havre.

NLA, Lundbæk gods, G139-1, papirbreve 1598-1603. [4] overdækkede adelssegl. Omtalt i H&K 1912-14, s. 315, Arkivet på Lundbæk.

Ieg Michell Nielsøn thill Kye keendis oc for alle witterligt gjør med dette mit Obne breff, Att Ieg med min frij wilge oc welberaade huff sambt oc med min kiere hustrus gode Raad wilg oc Sambtøcke haffuer Sold, Skiøtt oc afhend, Oc nu med dette mitt Obne breff Selger, Skiøder oc Affhender frann Mig oc mine Arfuinger, oc till min Kiere Faderbroders hustru, Erlig oc welbiurdige fru doritte Jull, Salig Christoffer Michelssens till Østergaard, Enn min gaard liggendis ij Huornum herrit i Bisleff sogenn, oc wdj dyrup Bye, Jens Jørgensen iboer, skyldte Aarligen En Ørte Rug, En ørte Biug, En ørte haffr oc Ett skouffsuin. desligste enn min Boelle wdj samme herritt Sogn oc Bye liggendis, som Bertell Knudsenn nu wdj brug haffr, Skylder En half ørte Rug, En halff ørte Biug, En halff ørte haffr huilcke forne min gaard, Boell oc gods med alle sin herlighed oc rette tilliggelse, werre sig Ager oc Enng, Skoff oc mark, fiskeuannnd, feegang, fuorte oc felled, Liungslett, Thørregrøft, watt oc thiurt, Inndtett med eller Vndertagennd, Indenn mark oc wden marck, som den nu tilligger oc aff Arild tiid tilliggeett haffuer, forne min kiere farbroders hustru fru doritte Jull oc hendis Arfuinnger, att schall haffue niude oc beholde till Euindeligh Eindomb. Och kiendis mig eller mine Arfuinnger Ingenn Laad, diel, Rett eller Rettighed att haffue till eller wdj forne gaard, Boell oc gods eller nogen des herlighed oc rette tilligelse effter thenne dag i nogen maade, Meden therfor att haffue annammet oc Opboret Skiell, fulleste oc fuldwonde, Saa Ieg tacker hinde oc hindis Arffuinger gott for god Rede oc Nøj Agtig betalling ij alle maade. Oc thersom saa skulde, dett gud forbiude, att forne gaard, Boell oc gods, eller nogen dess herlighed oc Rette tilligelse Bliffuer forne fru doritte Jull eller hindis Arfuinnger, wiid nogen Loug oc Retterganng Affwundenn formedlest min eller mine Arffuinngers Wahnnhiemmels Brøst skyld, Tha

Beplygter Ieg mig oc mine Arffuinger, Att Wedderlegge oc igien giffue forne fru doritte Jull oc hindis Arffuinger saa got igien, Baad paa Skyld, Landgilde, herlighed oc Saa well beleiligt som dett hinde oc hindis Arffuinger formedlist min eller mine Arffuinger Wannhiemmels Brøst schyld Affwindendis worder, Saa dett schall were oc bliffue forne fru doritte Jull oc hindis Arffuinger alddielis uden skade oc skadesløss i alle maader. Det til wannisbiurd oc stadfestelse haffuer Ieg thrøggett mitt Signette her neden forr oc med egegn hand Vnderschreffuenn. Wenligen tilboder Erlig oc welbiurdige Mand, Axell Rosennkrands till Haldkier oc Jahan Brokennhuss till Thostrup dette windisbiurd med mig at Besegle oc wnderschriffue. Datum Kye then 24. Juli Anno 1603.

Michel Nielsen	iacob Biøren	axell Rosenkrands	Johan Brockenhuss
Egen hand	egen hand	mz egen hand	egen hand

5. november 1603

Viborg landsting. Kirsten Pedersdr. til Himmestrup ved Jens Lauridsen, stævner unge Lars Jensen i Hornum og Jens Pedersen og Lars Søndergaard, der ved en udlægsforretning ikke ville vurdere effekter i Mads Nielsens og Laust Lauridsens bo i Sønderholm. Lars Jensen beretter, at Mads Nørgaard da var i fogdens sted, og det blev med brev af 7.2.1603 bevist, at han af Anders Jensen i Binderup var fordelt for tiende til Restrup og derfor var lovforuden. Landstinget dømmer, at Mads Nørgaard lovligt kunne nægte at gøre udlægget, men at sagen kunne rejses igen overfor herredsfogden.

Kgl. Bibl. NkS 846, 2°, nr. 287. Danske Domme, bd. 6, s. 266.

En dom om vdleg oc nam oc taxmenndz vlempe icke kunde kiendis, oc herrizfougden at uere tildømppt at gjøre vdleg, naar hand med dielsbrefuene besøgis.

Mogens Jull thi Siøbyegaard, Jffuer Juell thill Wiilestrup, landzdommer wdi Nøriutland, oc Gunde Schriffuer, landztingshører ibidem, gjøre witterlig, att aar ephther Gudz byrd Mdcij, thennd 5. novembris, paa Wiburg landzting var skicket erlig oc welbørdig frue Kierstine Persdatter thill Himmestrup, hendis visse bod, erlig oc fornumstig Jenns Lauritzen, med en opsettelse her aff lanndztinget i dag monitt vdgangitt, liudendis hinder tha att haffue ladit hid i rette steffne vng Las Jenssen i Huornum, Jenns Persenn oc Las Søndergaard, for the icke ville vordere hinder fuldist oc udleg aff Matz Nielsenns oc Laust Lauritzens boe i Sønderholtt (Sønderholm) ephther fougdens befaling, huorføre forne Jens Lauritzen paa forne frue Kierstinne Piersdatters vegne formiente, att the buorde att giffue hinder hindis giæld oc huis skade, hun ther aff lid oc fangitt haffuer.

Disligeste haffde hid steffnit forne Matz Nielsen oc Laust Lauritzen.

Tha for nogen leilighed sig thend thid her vdinden begaff, bleff same

sag opsott thill idag, oc nu møtte forne Las Jensen oc berettede, att Matz Nørgaardt var vdi herritzfougdenns sted, ther the war wid forne gaard, oc thett bleff beuist thend thid med diels breff, att hand var dieltt oc loug forvonden, saa hand icke var duelig at same wdlæg kunde giønns, oc therfor bleff ther ingen vdleg giortt. Oc framlagde en diels breff aff Huornum herritzting thette aar, thend 7. februarij, vdgiffuet, som bemeller Anders Jensen i Binderup paa hans hosbundz, erlig oc velbørdig mandz Hanibahl Gyldenstierns vegne ther eblant andre att haffue ladit fordiele for thie[n]de Matz Nørgaard for iij skipper aff huer slags, som same diels breff i sig sielff bemeller; oc epther slig leilighed formintte sig oc sine medbrødrers vlempe icke att schulle findis.

Thertiil suarit forne Jens Lauritzen oc formiente, att eptherdj hand paa hanns hosbundz vegne finge ingen nam eller vdleg, att hannd tha borde att skee vdleg, naar fougden besøgis med hans hosbondz dielsbreffue.

Med fliere ord oc thale thennom ther om emellem var. Tha epther thiltale, giensuar oc sagens leilighed, saa oc eptherdj forne Matz Nørgaardt, som var i fougdenns sted, var dieltt oc lougforvonden, tha same nam skulle ske, oc ther bleff therfore ingen vdleg thennd thid giort, tha kunde wy icke kiennde taxmenndens vlempe ther vdinden att uere, oc eptherdj ther wdj saa maade icke skede nogen nam eller vdleg, tha forne frue Kierstine Piersdatter att lade besøge herritzfougden med hindis dielsbreffue, att hun tha kannd vederfares, huis loug oc rett er. In cuius rej testimonium sigilla nostra presentibus inferius impressa.

30. april 1604 (1)

Vidne af Aalborg byting fremlagt 7.5.1604 i sag mellem Hannibal Gyldenstjerne til Restrup og Mandrup Parsberg til Hagsholm, lensmand på Aalborghus, ang. opstemning af Hassersis å ved møllen i Aalborg.

ett Sions Wnde her aff Olborg by ting i dag Ote dage sist forleden wdgangen Lijudindis ij sin Meniing xij Sions mendt, som war Jens Andersen hals, jenns Sørenssen Skriffuer, Knud Remmer, Mats Andersen Krag, Christen hembar, pouill Snedker, Niels Thamesen, wng Anders Guldsmed, Niels Sverdfeger, peder Sørensen, Christen Andersen i Strandsti Och Christen møller for Ote mendt at haffue kundgiordt, at effter som de war thagen her aff thingt till siun till Hadseris aae haffuer de Mandagenn sist forleden den 23 Aprilis weret paa Aastederne, som Omtwistis, som the war foruist. Tha saae the nogidt war føldt i den gamill aae, som wandet løb ofuer, och en stuor kast, som er kast aff aaen och till Kon. Maijs: mølle wdj Olborg, och saae the, At wandet løb Bode at Aaen och Adt Kastedt, saa denom icke siontis paa forne steder, at wandet støffnede paa Engen offuer Aaen saa wit, som de der kunde sie och forfare, Huadt fick den aff kunde forhindris wiste the icke, thij dj saa Ingen fisk kunne komme op eller under, det hiemplet dj for et fuldt Sion.

30. april 1604 (2)

Vidne af Aalborg byting fremlagt 7.5.1604 i sag mellem Hannibal Gyldenstjerne til Restrup og Mandrup Parsberg til Hagsholm, lensmand på Aalborghus, ang. opstemning af Hasseris å ved møllen i Aalborg.

et things winde aff Olborg by ting forne aar och dag den 30 Aprilis Anno 1604 wdgangenn, Lijuidendis Jens Kock i Sønderholm for Ote mendt wedt sin siell salighedt medt opragt fingere at haffue wondit, att ther som Hadseris aa skall være Opstempt, som thend nu er, da Bliffuer Restrup gaards Enge, Freløff Enge, Drastrup Enge, Och Sønderholms Enge slet forrendet och forderfuit och Ingen fisk ther kandt komme op adt Aaen aff fiorden, och Ingen thidt det haffuer weret denom for mient at Røde Aaen wdt adt fiorden saa Langt, som forne Hanniball gyldennstierns eyndom och grund seg Belanger, Anders Anderssen i Sønderholm, Christen molsgaardt, Las Jessen, Bertill Justssen, Simon Nielsen, peder Madssen, Niels Jessen, Anders Christensen, Buggi, Lauris grynderup, Søffren pedersen, peder plougmandt i Sønderholm, Christen Christensen i Freløff och Willats Jessen ibid. widt deris Siell Salighedt medt opragte fingre wonde Lige saa, som forne Jens Kock i Sønderholm der om wondet haffuer.

30. april 1604 (3)

Vidne af Aalborg byting fremlagt 7.5.1604 i sag mellem Hannibal Gyldenstjerne til Restrup og Mandrup Parsberg til Hagsholm, lensmand på Aalborghus, ang. opstemning af Hasseris å ved møllen i Aalborg.

et tings winde aff Olborg byting Mandagen sist forleden den 30 Aprilis wdj dette Nerverendis Aar 1604 wdgangen Lydendis, pouill Christensen i hatseris for Ote mendt at haffue wondet wedt sin Siell salighedt medt opragte fingre, at det er hanom fuldt witerligt wdj guds sandhed, at det er 9 aar siden och nogedt paa femt thiende siden denn grøftt Bleff Kast aff Hadseris Aae Och til Kongens mølle her wdj Olborg, Och at den er Kast paa Kongens egenn grundt Och Egendom, Och icke then nogenn tidt haffuer werit paa Klagidt Entenn till thinge eller Andere steder, at denn haffur gjort de hadseris mendt nogenn Skade paa diris Enge, Mats pedersen, Christen Nielsen, Unnge Christen Nielsen, Christen mortensen, Niels Jessenn, Jens pederssen, Bodj Jessen, Niels Mickelssen ibidm, Bunde Joen Ibssenn, Las Kielssen, peder Erikssenn, Jens pederssen, Och peder Christensen ibid widt diris Siell Salighedt medt Opragte fingre wonde Lige Saa Som forne pouill Christensenn Wondet haffuer Effter som samme things Winde i seg selff ydermere der om formelder och Indeholder.

7. maj 1604

Aalborg byting. Hannibal Gyldenstjerne til Restrup mod Mandrup Parsberg til Hagsholm, lensmand på Aalborghus, om Hasseris å. Der fremlægges vidne af Hornum herred 21.10.1594. Sagen opsættes i 14 dage.

Hasseris å løb da ved foden af bakken i Hasseris langs Gammel Åvej, Annebergvej og Reberbansgade til Vesterå. Lensmanden og borgerne i Aalborg har omlagt åen og opstemmet ved kronens Ny Mølle i Aalborg ved Vesterå, så engene i Drastrup og Frejlev skades og fiskens opgang hindres. Åen forløb ses på Videnskabernes Selskabs kort 1786, Aalborgs historie I, 1992, s. 142. 1625 og 1629 var der stadig problemer med åen, H&K 2000. 3.8.1590 befalede kongen oprensning af åerne i Aalborg. Jyske tegn. IV, s. 166, jf. K. Gjerdings hist. saml., s. 64, Kgl. Bibl. NKS 4° 868.

NLA, Restrup gods, G141-1. Papir. [1] segl, grønt lak, ulæseligt. Påtegning på bagside: F. No 5. No 155 af Hannebal gyldenstiern. Lest paa Olborig Byting Mandagen den 21. Maj Ao 1604. Lest paa Olborig Byting Mandagen den 18 Junij Ao 1604. NB om Hasseris Aae som er opdemed att løbe till kong maits Mølle i Aalborg. Omtales i Restrup godsarkiv, NLA, G141-1, Designation på adkomstbreve ?1769, nr. 155 med teksten: Et Tings Widne angaaende Hasseris Aaes Opstemning, Udsted af Aalborg Byeting Aar 1604.

Kuortt Andersen, Byfoged Wdj Olborig, Giøre alle Witterliggt, At Aar ephther Guds biurd 1604 Mandagen den 7 Majj Paa Olborig byting, War Skicket Erlig och Welbyrdige mandt Hanniball Gyldenstjerne til Restrup paa den ene, Och beuitste medt Christen Nielsen Och Christen Christensen i drastrup, at the den 9 Aprilis sist forleden War for Olborg slotts port medt en Skrifftelig Steffning, Och till i dag haffde hidt steffnet Erlig och Welbyrdige Mandt Mandrup parsberg till Hagsholm, Høffuitsmandt paa Olborg Slot, paa den Andenn Side, effter samme steffning, som er Lydendis ordt fra odt som her effter følger: Lader Erlig och Welbyrdiige mandt Hanniball Gyldenstjerne til Restrup steffnue Och Warsill giffuer Erlig och Welbyrdiige mandt Mandrup parsberg till Høgsholm, Høffuitsmandt paa Olborghus, for it sion, søm handt agter att Lade tage Och forhuerffue till Olborg byting i dag Ote Dage, som er den 16 Aprilis till Hadseris Aae, som findis at Were opstempet Och medt samme opstøpfning formener Wandet Sit Rette gamble Aareldt Løb, Saa fisken icke kandt haffue sin Opgang Thisligste medt samme Opstøpfning forderffuer Och forvanden hans thieners Engen i drastrup och freløff sognn saa Well som hans egen gaardts Enge Och Egen- dom, Och denn Oten dags dag ther effter, som er thend 23 Aprilis At møde paa Aasterderne Wedt Hadseris Aae, Och der att Sie Och forfare, om Wandet Kandt haffue sitt gamble Aareldts løb, saa fisken Kandt haffue Sin Indgang, eller huis findes att Were Opstempt medt Miere, samme theris Sionn Skall omformelde, Och Siden Thendt Oten dags dag ther effter, Som er thend 30 Aprilis till forskreffne ting diris hiembell och Sion att aff-

hiemle. Sambledis Lade steffnenn hannom for huis Andre Winder handt forskreffuenn ting dag agter at Lade forhuerffue Wdj samme sag, Wdj Lige maade Lader steffnuee han... for dom, handt den 7. Majj till forne Olborg byting agter att Lade forhueffue, Om Hadseris Aae Bør at Løbe paa Andre Aasteder End den haffuer Løben aff Aarrelts tidt, Om forskreffuene Mandrup pasbierig haffuer der Nogidt thill att Suare, Och der nest fremblagde forne Hanniball gyldenstjerne en Warsils Winde aff Huornum herrids ting den 21 Octobris Anno 1594: Se 21.10.1594.

Der nest fremblagde iet Sons Winde aff Huornumherids thing samme forne aar 1594 den 28 Octobris udgangenn Lydendis ordt fra ordt som her epther følger. Se 28.10.1594. Baltser Thamesen Sambledis wdj Rette hagde langdt ett Sions Wnde her aff Olborg by ting i dag Ote dage sist forleden wdgangen Lydendis ij sin Meniing: Se 30.10.1594 (1). Enden fremblagde forne Hanniball gyldenstjerne et things winde aff Olborg by ting forne aaroch dag den 30 Aprilis Anno 1604 wdgangenn, Lyidendis: Se 30.4.1594 (2).

Och effter Slig forberørt Leilighedt saate forne Hanniball Gyldenstjerne wdj alle Rette, Om forne Hatseris Aa Bør at Løbe paa Andere Aasteder, endt denn haffuer Løbit aff Arilds tidt, Och der om war dom Begierendis. Saa møte Hans Wandall, Slots fogidt paa Aalborg slot, paa forbemelet sin hosbundis, Manderup parsbergs wegne oc for mienne, at den grøfft som er kast af Hadseris aae och till Kon. Maijs. Mølle her wdj Olborg, er kast paa hans Maijs. Egenn grund och egendom och effter Kon. Maijs. Breff och Befalling, førendt forbemeldte hans hosbunde Bekom Olborg slot wdj forlening, och fremlagde Kon. Maijs. Breff dateret Koldinghuss denn 3 Augusti Anno 1590 till Erlig och Welbiurdige mandt salig Offue Lunge till Oddenn wdgangenn, at hand skulle lade Aaen, welder och grøfften opryde till hans Maijs. Mølle wdj Olborg effter som samme hans Maijs. Breff wider der om formelder. Sambleds fremblagde et tings winde aff Olborg byting Mandagen sist forleden den 30 Aprilis wdj dette Nerverendis Aar 1604 wdgangen Lydendis,: Se 30.4.1594 (3).

Thisligste Fremblagde forne Hanns Wandall enn skriftelig beretning Lydendis ordt fra ordt, som her effter følger: Dette er Hanns Wandals skriftelige Beretning paa hans hosbundes wegen Emotd Haniball gyldenstjerne Om den thiltalle, handt haffuer Begieret Om Hadseris Aae, Effter som Hanniball gyldenstjerne haffuer Begiereet tilltalle till min hosbundt Mandrup parsbiereg for Hatseris aa Skall were Opdempt, Saa er Der emotd mit Suar, at ieg freunker huis Breffue oc beuisning handt haffuer, hvor midt handt Loglig Kand Beuise, at entenn hans fiskegaarde eller grund Och egendom der aff haffuer fangidt nogen Skade, Saa will Jeg Suare der thill, Saa wit Som ieg Kandt gjøre medt Rete, Disligste findis det, Adt Hadseris aae paa de steder, som Hanniball Gyldenstjerne paa treter, Liger wdj Kon. Maijs: fri Enemerke, Saa at Ingenn haffuer der nogen Lodt eller Diell wden hans Maijs. alene, och effterdi at Recessenn formelder, at huer maa gjøre Sig Sit egedt Saa nytig som handt Kandt, Saa formener ieg, adt Ko. Maijs. paa de Steder, Som er Wdj hans Maijs. frj Enemerke, Maa Medt demningen

Lade gjøre Sig samme Aae Saa Nyttig, Som paa hans Maijs. Wegne Skie Kandt, der thill medt er Wedt Elffue aar Siden, Denn grøftt er Kast fra Samme Aae, Och Aaenn der till er Bleffuen Opdempt, Lang tidt førendt min Hosbuntt haffuer Bekommedt Olborg slot Wdj forlening, Och for mener ieg, at der Som Hanniball Gyldenstierne Skulle haffue hafft medt Rete tiltalle der om, da Buorde det thil foren at haffue Skiet, Och efterdj Samme grøftt till Huilcken Oen Er opdempt Wedt elffue aars tidt haffuer løbbent till Kon. Maijs. Mølle, Och mølleren wdj Saa maade der medt er holdenn wedt magt, Saa formener ieg, at Hanniball gyldenstierne nu icke medt Rete Kandt forhindrende denn Wandløb, som wdj saa Lang tidt haffuer løbet till Kon. Maijs. Mølle. Och seter der for paa Min hosbunds Mandrup parsbergs Wegne Wdj Rete, Om samme Demmningh, Som er Dembt wdj oen wdj Kon. Maijs. fri Enemercke icke bør wedt magt at Bliffue, Och der om er ieg Dom Begierindis. Da for nogenn Leilighedi Sigh der Windenn Begaff Bleff samme sag Opssat till i Dag xiiij Dage, Thill Windisbyrdt haffuer ieg mit Signet her Wnder trøgit. ... ut supra.

25. maj 1604

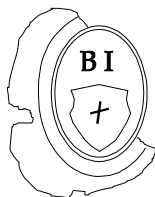
Seks bønder i Sønderholm vedstår, at de ikke ejer nogle enge i Øster kær, men ofte har haft fået lov til at bruge dem af ejeren af Restrup.

NLA, Restrup gods, G141-1.Papir. [5] segl. Påtegn. på bagside: No 5.

Wij efftherskrne Jens Sørensen i Sønderholm¹, Berthel Jensen², Chrisen Nielsen³, Jens Lauridsen⁴, Peder Nielsen⁵ och Karin Jensdatter ibd. kiendis och fuldt witherligt gjør for alle Med dette vort obne breff, Att effther dj wj thitt och Offthe haffuer Engj wdj leie I Øster Kierd, kiendis wj aldielles ingen Rettijhedt at haffue thill Nogin den Engh eller eyindomb som lijer i øster Kierd Offuer dett Marckskiell, som gangen imellom Restrup och Syndeholm, Och som thiit som wj haffuer haffd Nogin Engj i brug I forne Kierd, haffer wj haffed dett wdj dj guode mands Minde, som haffuer bouid paa Restrup, Och ther som wj uider en kunde haff Nogin engj der wdj att leie, wille wj dett Wdenn haffue wdj hanibald gyldensternes willie och minde, Och gierne giffue hanom Der aff hues Billig och Ret er effther hans Egin willie, Att saa i Sandhied er, wonde wj med voris signetter her vnder thrøcket. Datum Synderholm then 25. Maij Ao 1604.

1. Jens Sørensen

2. Bertel Jensen

3. Christen Nielsen

4. Jens Laursen

5. Peder Nielsen

22. september 1604

Tingsvidne af Nibe birketing. Niels Pedersen i Nibe, birkefoged, Christen Thybo, Clemed Pedersen vidner, at Poul Skriver i Nibe på vegne af fru Dorthe Juel til Lundbæk fik et tingsvidne af Christen Thybo, Clemed Pedersen, Niels Pedersen Sørup, Niels Jørgensen, Niels Andersen, Chresten Jensen, Peder Sørensen, Villads Lauridsen, borger i Aalborg, der vidnede, at Poul Skriver har været på tinget 3 dage og nu den fjerde og forbød nogen at bruge hendes bundgarnsstader på Nørrelaae, nemlig to på Barmerlænken og et, som er det 11. garn på Møllelænken.

NLA, Lundbæk gods, G139-1, *papirsbreve 1598-1603*. [3] segl i mørkegrønt lak. 1. Niels Pedersen i Nibe, birkefoged. 2. og 3. ødelagte.

Niels Pedersen wdj nibe, Bircke fougitt till Nibe Bircketing, Christen Thyboe, Clemind Pedersen giøre alle witterligt, at Aar 1604 denn 22. Septembris, war schickitt Paul Skriffuer wdj Nibe, som esched och fich en fullt tinngs winde aff otte dannemend, som er Christen tyboe, Clemind persøn, Niels pedersen siørup, Niels Jørgensen, Niels Andersen, Cresten Jennssen, peder sørensenn Wilas Laurisenn, borger wdj olborrig, Desse forne otte dannemend alle wonde paa tro, oc rette sandenn, Att the saa och hørde, Att forne pouel skriver paa welbyrdige frue doritteij Juels vegne till Lundbæk haffuer standen her for tingsdom ij 3 ting till lige oc ij dags dett fierde. Och forbøde nogenn Att bruge hendes garn stader, som er tou wdj nørlaa, pa Barmer Lenkenn och et stade, som er det xj garning pa mølle Lenckenn, eller huare hindis Eindomb falder, wen dj kand haffue dett wdj hindes Minde. Der som de fannger Nogenn skade ther offuer, da schal de haffue schaden for hiemgield, och der domb stannde til rette, som det sig børre. Att saa er gangen wind, wij met woris Signetter. Datum ut supra.

1. Niels Pedersen
birkefoged i Nibe

1. oktober 1604

Oprejsningsbrev for Søfren Jensen, Foged paa Hegnidt, til, som om Gerningen nylig var sket, med Sandemænd at forfølge Niels Mauridsen i Klittegaard, der for nogen Tid siden har ihjelslaet Anders Jensen sammesteds og paa Nibe Birketing er bleven svoren til sin Fred for den Sag, hvilken Ed og Tov dog siden er blevet underkendt.

Kancelliets Brevbøger, s. 203. J. R. 6, 266 b.

8. november 1604

Missiv til Lensmænd, Toldere, Byfogder og andre om Indbetaling af Restancer, herunder Tommis Balkenberg, Sildesalter i Nibe og Borger i Aalborg, er bleven skyldig 97 dlr 1 ½ mark 2 alb og 1 pend. på sit Regnskab for Nibe Vaarfiskeri 1601.

Kancelliets Brevbøger, s. 225. Sj. T. 19, 492.

15. december 1604

Viborg. Dorthé Juel til Østergaard, Christoffer Mikkelsens (Tornekrannds) enke, skøder 5 gårde i Bislev by og 2 gårde i kaldet Tyrrestrup, til sin bror Iver Juel til Villestrup. Hendes husbond har tidligere afhændet 4 gårde, nemlig 2 i Fleskum hrd. i Skovstrup, 1 i Thorup og 1 i Sjælland i Flakkebjerg hrd., Hyllinge s., Agerup by. Iver Juul har gjort hende fyldest med gods liggende ved Lundbæk i Bislev sogn og by 3 gårde, og bruges til den ene gård der 2 gårdsæder og 2 bol, endvidere i Djørup 3 gårde og 4 bol.

NLA, perg. saml. nr. 240. [3] segl. Påtegning på bagside: Welg. fru dorette Julloch schiøde breff fra sig ...same godts som ligge ... Bisløff, diørup och thendt gaardt kaldis Thyrstrup. No. 2. 7. No 83. No 13. N. 3. XI, j5/j2 j602. N. 240. Omtalt H&K 1912-14, s. 313, Arkivet på Lundbæk.

Jeg Dorthi Thill Østergaard, Salig Christoffer Mickelsens Effterløfverske, kiendis Oc gjøre for alle witterligt, Att ephersom min Kiere Salig Højlouede haffuer bortschyfft oc Afhend disse effterne fire min gaarde och godts, som er først til Mats Nielsen och Rasmus Nielsen threj gaarde, dj thou wdj fleschum heritt wdj schoustrup, Christen holmb och Niels Jenssen iboude. Thend thredje wdj Thorrup liggendis, Christen Christenssen iboude, desligste thend fierde gaard, som Salig Lauffriids thomssen fick wdj Sielande ij flackebierigs herrit ij Hylinge Sogen wdj Aggerup liggendis, Hening Ibssen iboude, Och min Kiere broder Iffuer Jull thill Willestrup nu for same forne gaarde haffuer giort mig fylist och Wdlæg wdj gods wed Lundbeck, som er wdj Huornum herrit i Bisleff bye threj gaade, Och brugis thiill thendt Ene gaard thow gaardseije, Och thow buolle der samstedts. Item wdj diørup bye, Threj gaarde och fire buolle, som hans schiøde, hand mig derpaa giffuit haffuer, ydermiere Wduiser, Tha haffuer ieg same forne gaarde och godts igien soldt, schiødit och affhendt, Och nu Wdj thete mit obne breff, seler, schiøder och Aldielis affhender fra mig och mine arffuinger, till forne min Eine broder Iffuer Jull och hans Arffuinger, som er:

først en gaard Ligendis wdj Huornumherit Wdj bisleff sogenn och bye, Jens Nielsen iboer, Och schølder Aarligen Rug j ørte, biug ij ørte, haffer j ørte, j Schouffsuin, j gaas, høns ij, grij j daler. Thend Anden Just Juull Och schølder Aarligen Rog j ørte, biug ij ørte, haffer j ørte, j Schouffsuin, j

gaas, høns ij, grij j daler. Thend thredj Niels Jensen iboer schølder Rog j ørte, biug ij ørte, haffer j ørte, schouffsuin j, gaas j, høns ij, grij j daler. Thend fierde Anders Christensen iboer schølder Rog j ørte, biug ij ørte, haffer j ørte, schouffsuin j, gaas j, høns ij, grij j daler. daler. Thend fembthe Jens Olufsen iboer schølder Aarligen Rog ij ørte, biug ij ørte, haffer j ørte, schouffsuin j, gaas j, høns ij, grij ij daler. Item wdj same sogen thow gaarde Kaldis Thyrstrup, Thendt første Niels Powelsen ibode schølder Aarligen Rog j ørte, biug j ørthe, haffer j ørthe, Smør j pund, schouffsuin j, fødnød j, gaas j, høns ij, grij haffer j ørte. Thend anden Niels Jensen ibode schølder Aarligen Rog j ørte, biug j ørthe, haffer j ørthe, Smør j pund, schouffsuin j, fødnød j, gaas j, høns ij, grij haffer j ørthe. Huilcke forne gaarde, gods och Egendomb med alle thens tilliggelse, Ager oc Enng, Schouff och mark, fiskeuannde och feegang, thørregrøfft, Liungslett, Kier och mosse wdj Ennemerke och fellidt, och all Anden thess herlighied och Rettighied, wodt och thiurdt, Inndtett med ellr Wnder Thagenndis med huad Naffn thett Neffnis eller findis Kand inden Mark eller Wden, som den nu thilliger Och aff Arild tiid thilligeett haffuer och bør att thillege met Rethe, Schall forne Iffuer Jull och hans Arffuinger haffue, Niude och beholde thill Euendelig Eijendomb och Eije schyldis wden all Anklage eller giensigelsse, Aff mig eller mine Arffuinger wdj nogen made. Och bepligter ieg mig eller mine Arffuinger att frij, frelsse, hiemle och fuldkomenligen tilstande forne Iffuer Jull och hans Arffuinger forne gaarde, gods och Egendomb, med All dess thillegelse och Retighed, som for.uit staar, for Alle och huermandts tiulthalle, eller Anklage, som der paa Kandt thale met Rette j nogen made. Och Kiendis ieg mig forne dorethj Juull eller mine Arffuinger ingen lod, diell, Rett eller Rettighed att haffue thill eller wdj forne godts och Egendomb eller nogen dieis thilligelsse effter thenne dag j nogen made, Men att haffue opborret och bekoment derforre fylist wnder, och Nøj Agtig bethalling, Saa ieg tacker forne min Kiere broder gott for god bethalling j alle mader. Schiede thet sig saa, Huilcket gud forbiude, Att forne gaard och gods eller nogen dieris thillegelse wondett forne Iffuer Juull eller hans Arffuinger Affwonden wdj nogen domb eller Rettergang for min eller mine Arffuingers Wanhiemmels brøst schøld, Tha bepligther ieg mig, forne dorethj Jull eller mine Arffuinger, Att igien giffue forne Iffuer Jull och hans Arffuinger saa møgit och saa got igien, Paa Egendomb, Schøld och Rente oc Saa well beleiligt inden Sex Sambfuld Wger Dernest ephtherkomendis, Och holde forne Iffuer Jull och hans Arffuinger thette forne aff mig och mine Arffuinger wden all schade, kost och Thering, och shadesløss i alle mader. Thill ydermier stadfestelse och bedre forklaring haffuer ieg met Willie och Wedschaff hengt mitt Signette her neden for Och med egenn Hand Vnderschreffuitt, Wenligen thilbedendis Erlig oc welbørdige Mand, Jacop høg till Thrudsholm och Offue Lunge till Thiersbeck med mig thill windisbiurd Att besegle och wnderschriffue. Actum Wiboriig Thendt 15. Decembriis Aar j604.

dorette Jull
egenn hanndt

Jacob Høg
Egen hanndtt

Offue Lunge
met egen handt

4. februar 1605

I sag ved Viborg landsting 23.11.1605 fremlægges tingsvidne af Hornum herred, at Iver Lykke til Buderupholm stævner Mikkel Pedersen, der har været hans foged, men er borttrømt og ikke har gjort regnskab.

Jffuer Løcke ladit ført klage offuer forne Michel Pederssen til Hornum herritzting, som thend 4. februarij vdsted er oc thingsvinde ephther thagitt.

13. juli 1605

Missiv til M. Niels Lauritsen, Biskop i Viborg. Hr. Anders Guldsmid, Sognepræst i Aarestrup, Buderup og Graulou Sogne, har berettet, at hans forrige Kapellan for nogen Tid siden er død. Da han paa Grund af Alderdom og Skrøbelighed ikke alene kan forestaa de 3 Sogne, og han har en ung Søn, ved Navn Pofvel Andersen, som i nogle Aar har studeret ved Københavns Universitet og gjort gode Fremskridt, saa det kan formodes, at han vil være dygtig nok til at forestaa Bestillingen, vil han gerne kalde ham til Kapellan, hvis han ikke skal blive hindret deri ved Forordningen om Præstesønner, og han har derfor ansøgt om Kongens Tilladelse dertil. Det befales Bispen, uanset den nævnte Forordning om Præstebørn, at ordinere Pofvel Andersen til Kapellan hos Faderen, hvis han ved sin Eksamination af ham finder ham duelig og bekvem i Levnet og Lærdom.

Kancelliets Brevbøger, s. 309. J. T. 5, 256. K.

20. juli 1605

I sag 2.7.1608 ved Viborg landsting mellem Lars Villesen i Hebelstrup (Hallund sogn ved Brønderslev) og Mogens Michelsen Skriver, rådmand i Aalborg, ang. 3 bindinger hus i Nibe, som Lars Villesen hævder at have arvet efter sin moder, der havde været gift med birkeskriver Erik Madsen, fremlægges et tingsvidne af Nibe birketing.

ett Things Winde aff forne Nibe ting Aar j605 Thend 20 Julij Wdgangit Wiiij mend Wondit haffr, Att Salig och Wellact mand hans Wandal, fogit paa Olborig slot, ther then dag Lod lese Nibe thing bog Aar j601 thend 24 Januarij dj huilcken ... Atuere schreffuid Wunder som Las Nielsen, Att Niels perssen borger i Olborig stud och then dag for thingsdom Och thog Wdj forne Las Vilssøn hand och mez sin frij Wilie Och Welbe raad houff Solde, skiøde och aff hende fra sig och sin Arffuinger til Las Vilssøn i hebelstrup och hans Arffuinger then huss och bøgning hand hagde liggendis Ther Wdj Nibe Norden op til præstegrd., Som Mats Erikssen och Erick Matssen paaboede.

3. august 1605

I sag 2.7.1608 ved Viborg landsting mellem Lars Villesen i Hebbelstrup (Hallund sogn ved Brønderslev) og Mogens Michelsen Skriver, rådmand i Aalborg, ang. 3 bindinger hus i Nibe, som Lars Villesen hævder at have arvet efter sin moder, der havde været gift med birkeskriver Erik Madsen, fremlægges en dom af landstinget.

en Dom Her aff Landsting Aar 1605 then 3 Augustij Wdgiffuit, som formeller Las Vilssøns buod, Anders Anderssen i brøndersleff, tha atthaffue hid steffnit Niels Perssen i Nibe, fogit til Nibe birckething, for hand haffr Undt Jens Christenssen i Nibe Wordering i hans huss oc egendom i Nibe Emod forbod och Widkiendelse, Att Las Vilssøn schulle haffe Wedkiendis same aguildig Och icke schulle Were hanom Wdj dom och Reterganng aff Wondit.

13. september 1605

Bestalling for Hans Ofvedt, Borger i Aalborg, at skulle salte Sild i Nibe til Kongens Slottes og Skibes Behov. Han skal have 2 Fridage om Ugen, fra Mandag Aften til Tirsdag Aften og fra Torsdag Aften til Fredag Aften, i hvilken Tid han maa købe alle de Sild, der tilgaa, til Kongens Behov, hvilke han skal betale efter gammel Sædvane med rede Penge. Manderup Parsberg, Embedsmand paa Aalborghus, skal paase, at alle Ned-, Bundgarns- og Vodkarle tilbyde Hans Ofvedt alle de Sild, som fanges i den ovennævnte Tid, og ikke holde sig tilbage med det saaledes som de tidligere have gjort. Ville de ikke lade Hans Ofvedt faa de Sild, som de fange paa disse Dage, eller ville de komme til Land med dem eller optælle dem, førend disse Dage ere forbi, skal Manderup Parsberg have Magt til at straffe dem derfor. Det forbydes alle, baade indlændiske og udlændiske, at købe eller lade købe Sild paa de ovennævnte Dage, førend Kongens Salter har faaet saa mange, som han har faaet Ordre til at salte. Gør nogen det, skal han have forbrudt de Sild, han har med at fare og desuden straffes tilbørligt.

Kancelliets Brevbøger, s. 333. J. R. 6, 293 b.

23. november 1605

Viborg landsting. Iver Lykke til Buderupholm ved sit visse bud Jens Sørensen, stævner sin tidligere foged Michel Pedersen, der er bortrømt uden at gøre regnskab. De to parter har ladet regnskabet gennemse af 3 skrivere, nemlig Chresten Kjeldsen i Rold (delefoged, gift med Mette Nielsdr. Bloch, Aage Brask, Niels Bloch i Rold og hans nærmeste slægt), Anders Jensen i Binderup (foged på Restrup) og Niels Klemedsen, foged på

Nørlund. Da regnskabet ikke er i orden dømmes Mikkel Pedersen for at have bortrømt og ikke havde handlet så ærligt og redeligt over for husbonden, som han burde. I sagen nævnes et vidne af Hornum herredsting 4.2.1605.

Kgl. Bibl. NkS 846, 2°, nr. 290. Danske Domme, bd. 6, nr. 821.

En dom at en fougitt, som er dragit oc bortuigt sin tieniste oc icke giort regenskab, er derfor tildømt icke saa erlig oc redeligt att haffue giort, som det sig borde, emedenn trei skriffuere dieris breff paa hans mangil vdgiffuit stander wid mact.

Jffuer Jull till Willestrup, landsdommer vdj Nøriutlannd, oc Gunde Schriffuer, landztingshører ibidem, gjøre vitterlig, att aar epther Gudz biurdt Mdcv, thennd 23. novembris, paa Wiburg landzting var skickitt erlig oc velbørdig mand Jffuer Løcke thill Buderupholm, hanns visse bod, Jenns Sørenssenn, med en opsettelse her aff landztingit i dag xiiij dage vdgangitt, liudendis hannom tha att haffue hid i rette steffnitt Michel Perssen, fordum fougitt paa Buderupholm, for hannd haffuer rømt aff hans gaard oc thienniste, som hand haffuer loffuitt oc sagt hannom, med hans reginschab, pending oc andit oc icke gjorde hannem richtigh regenskab eller rede for, huis rede pending som hand paa forne Jffuer Løckis vegne haffuer opboritt oc igien vdgiffuit, formiennendis hannum ther vdj icke saa erlig oc redelig att haffue handlitt oc skickett sig som en god, thro thiener sin hosbund plichtig vor, oc epther sadann hans bortrømmilsse haffuer forne Jffuer Løcke ladit ført klage offuer forne Michel Pederssen til Hornum herritzting, som thend 4. februarij vdsted er oc thingsvinde epther thagitt, oc same klagevinde er vpaathalitt oc stander vid sin fuldmact. Oc formiente, att forne Michel Perssenn kunde sig icke med sandferdighed ercklere eller vndskyldte emod same klage, mienendis same dage borde therfore vid mact att biiffue oc hannem att stande thill rette, som thett sig bør. Tha for skodzmoll skyld bleff same sag opsatt thil idag, oc nu berette forne Jenns Sørenssen, huorledis forne Michel Persenn schall haffue thiennt forne Jffuer Løcke for en fougitt oc standit for reginschab paa gaarden med indtegt oc vdgiffit, oc hand haffuer bortt dragitt oc icke giort rede oc reginschab eller stillitt hans hosbund thilfredz, men ther hans reginschab siden aff schriffuere er begrandskitt och offuer siett, tha findis ther stor mangill vdj hanns reginschab. Oc framlagde same reginschab, som saaledis begyndis: Mangill, som findis i thett reginschab, Michel Persenn haffuer paa 1136 daler ringere 4 skilling, som er fra Philippi Jacobi dag 1602 oc till Sct: Olssdag 1603, som samme opschreffne mangill i sig selff bemeller. Tha besluttis thet vdj en summa saaledis: Summa summarum offuer disse mangill, som tha vor giortt vdj Michel Perssens reginschab er halffsiette hundre halffsøttan daler ij mark j skilling. Oc beslutter samme [schriffuelse] saledis: Tha epterdj vij epterschreffne Chresten Kiildsen i Rold, Anders Jensenn i Binderup oc Niels Klemidssenn, fougitt paa Nørlund, er thill bethrofuitt aff erlig oc velbørdig mand Jffuer Løcke thill Buderupholm saa oc hanns thiener, Michel Persen, att offuerlege oc schulle igiemillsee forbemellt Jffuer Løckis foug-

dis reginschaber, om the findis saa rictig anschriffuitt, som thett sig bør, tha haffuer vij samme reginpchaber forhørrt oc igiemill siett med huis mangul, som forne staar med anden attsskiellig pening vdgiffit, som findis vdj attskiellig mader att uere vdgiffuit och iche eller findis vid aar, dag eller thid, huo thend største part aff same penning bekomitt haffuen, saa vy icke siønis thett att uere saa rictig anschreffuen, som vi formiener, att thett kannd forsuaris for sin hosbund, vndthagenn huis hans husbond vill ansee oc giøre hannem gott. Thill vindisbørd med voris egne hender her vnder schreffuit. Ex Buderupholm, thend 14. februarij anno 1605. Christen Kielsen Rold med egen haand, Anders Jensen egen haand, Niels Klemisen egenn hannd.

Och therhos berette forne Jens Sørennsen, att hand haffuer forhuerfuit thuinde vendelig lanndztingsdomme offuer forne Michel Persen for same sag, huilcke hand framlagde: Thend første her aff landztingitt thend 28. septembris sist forleden vdgangitt, vdj huilcken wy haffuer fundett same klage vid mact att uere oc forne Michel Persen icke saa erligen oc redeligen att haffue handlitt oc skickitt sig som en guod, thro thienner oc bør therefore att stannde thill rette, som thett sig bør, jndtill huem, then haffuer i att sige, steffner paa nye & c. Thend anden her aff landztingitt thend 26. octobris sist forleden vdgiffuit, wdj huilcken vy haffuer funditt same klage vid mact att uere oc forne Michel Persen icke saa erligen oc redeligen att haffue handlitt oc skickitt sig som en guod, thro thienner oc bør ther fore att stannde thill rette, som thet sig bør, jndtill huem, then haffuer i att sige, steffner paa nye, som de dome videre bemeller. Oc satte forne Jenns Sørensen i alle rette, om hand icke nu borde endelig dom offuer forne Michel Persenn att haffue. Saa møtte forne Michel Persenn oc forminte, att same mangill aff forne schriffuere icke schulle vere rictig oppchreffuitt oc siger sig att ville verre offuerbødige att bethale forne Jffuer Løcke, huis hand kand findis att uere hannum skyldig med rette.

Med fliere ord och thale thennem ther om emellem var. Tha epher thiltale, giensuar oc sagens leilighed, saa oc epherdj nu beuisis med forne threi schriffuere, Christenn Kielsen, Anders Jensen oc Niels Klemidsen att haffue forne Michel Persens reginschab offuersiett, begrandskitt oc forfaritt, tha haffuer the beregnitt, att ther fandis mangill vdj thet vj C xvij daler ij mark 1 skilling, (566 ½ daler 1 ½ mark) oc epherdj forne Michel Persenn er dragitt oc borttuigtt aff sin thienniste fra forne Jffuer Løcke, oc icke stillet hannem thilfredz for forne mangill paa hanns regenschab, tha kunde vy icke kiende forne Michel Persenn ther vdinden saa erlig oc redeligt att haffue giortt oc handlitt, som thett sig borde, emeden forne threi mendz breff paa forne mangill vdgiffuitt stander vid mact. In cuius rej testimonium sigilla & c.

11. januar 1607

Nibe, Snapsting, tingsvidne om øde gods i byen.

RA Lensregnskab Aalborghus, Regnskab 1606-07, tingsvidner om øde gods, nr. 9. Papir. [4] segl, grønt lak, indklæbet i plica. 1. Niels Pedersen, birkefoged. 2. Niels Pedersen Sørup. 3 Niels Andersen. 4. Poul Baltseren, birkeskr. Påtegn.: Winde Aff nibbe Bircheting om øde Jordskyldt aff gadehuse som icke war Ad bekom thil olborig Slot for Anno 1606.

Niels Pedersen Wdi Nibe, fougit Thill Nibbe Bircketing, Niels pedersen Siørup, Niels Andersen och pouell Baltseren, skriffuer, giøre Witterligt. Aar 1607 Nibe Birck Snapsting War skicket Søren Pedersen Paa sin husbonds, Welbiurdig manderup Parsbiørg till Hagesholm, høffuitsmand paa olborig Slot, hans wegne, som eschet Och finge enn fuldt things Winde Aff dese danemendt, som er Niels pedersen siørup, Niels Andersen, Anders P. Bruenn, peder Christensen, Niels Staffensen, Jens Nielsen, Søren Nielsen, Christen Nielsen Nørkier, Thi Wonde, att dette effter.ne Kon. Majj. Eindom, som gadehuse her i nibe paastander, haffuer Liggendis til olborig Slot, haffuer Weret slet och Aldellis Øde fra Philippi Jacobi dag Anno 1606 och thill samme Aaarsdagh Igien, Saa Ingen Jordskyldt der aff haffuer Weret att bekomme dis midlertids i Nogen made, som ehr Chresten bus i Nibe och Anders laursen, peder pedersen haard halff øde, peder vesting øde, Jens pedersen øde, Niels sørensen wed grydsted leed øde, thamis mogensenn øde, Christen sørensen øde, Las Sørensen øde, Wng Niels pedersen øde, Anders bay i Randers øde, frue Anne i Krogstrup øde, Jens terkelsen, maren nielsdatter, peder mickelsen Skomager, Inngier Jensdatter, Niels skræder, Mats hansen, Niels Krasse i molberig, Pouell Jensen, christen laursen Kier, Mourits Wognsen i Nørkier Alle øde och gaffuet xij skilling, Ennden Chresten Giølboe, søren thamesen, Jens palisenn, Chresten Justsen, Jens Nielsen, Anders Kiølsen, maren paakjer, mickel piersen, Baltser Thamesen øde huus xij skilling, Bagi gris Aff Thuinde Støcker øde Jord ij mark, Erik Nielsen skreder, Jens sørensen Sodi, peder Andersen, Niels Smed, Chresten pedersen Lieger, Bagi gris aff piefler?, Niels Jørgsensens Salther, Chresten pedersen lieger Aff hans Broders byge, Thamis Christensen, Niels Wognsen, Jens Skrifer, Las Nielsen i grydsted, Chresten Iffuensen, Niels boaltsen, Jens Sørensen i Closterid, Peder Kuri Aff et støcke Jord, las Thamsen, Peder Olufsen, bage gris, Enden bage gris Aff et støcke øde Jord, Gordsleff budde, Anders Jensenn, Christoffer michelsen, frue margrete biørn Och Niels Nielsen i Thorup Alle samon øde och gaff huer xij skilling. Att saa i dag for Thing dom er forhandlet, det Winde Wi med Woris Signetter Wnder.

1. Niels Pedersen
birkefoged

2. Niels Pedersen Sørup

3. Niels Andersen

4. Poul Baltseren
birkeskriver

12. januar 1607

Hornum herred, Snapsting, tingsvidne om øde gods i herredet.

RA Lensregnskab Aalborghus, Regnskab 1606-07, tingsvidner om øde gods, nr. 8. [3] segl, i grønt lak på papiret, ulæselige. Påtegning på bagside: Winde aff Huornum hrts. ting om Øde godts och huis som ehr beuilget frit j det aar 1606 s. til slots.

Christen Smed i Suenstrup, herres fogid wdi hornumherrit, Christen Michelsen i guldbeck, Jens Christensen i Roekield och pouell Skriffuer Kundgiør. Aar 1607 Snapsting den 12. Januarij war skicket Søren Sørensen, Schr paa olborig slot, paa Kon. Maijts. och sin Ker husbonds, welbiurdige mand manderup parsbiereg wegne, som eschet och finge enn fuldt things Winde Aff dese danemendt, som er Christen Michelsen Jens Christensen, Las Nielsen i moldberg, Søren Andersen i graffleff, Peder Kuri i grydsted, Peder Nielsen i Suenstrup, Laffue Andersen i Orestrup, Søffren Jensen i biursted, Di Wonde, the saa her i dag for thingsdom. for dennem stande Peder Jensen ij Biursted, Jens Nielsen i Dalum, morten Madsen i Wolstrup, Jens remmer ij harindt, Christen Brun i Støffring, Niels Wolusen i æstrup, Christen Jensen i Østrup, Niels Jensen i Hyllestedt di Wonde och Thilstud, att dette effter.ne Kon. Maij. her i Huornum Heritsting Ligends til olborig slot haffuer wdj det Aars 1606 Weret slet aldelis øde och Eindomn der til Wbrugt, Saa och en part er Nylig Komen thil øde gods, Och Ingen fuld affuell haffuer endnu bekommet, Menn ehr beuilget frit for Skyld och Landgiell en thid lang paa det Warthid Kunde Beschur befant och Igien opbyget, som ehr wdj Wolstrup: den gaard Søren Laursen i bode, øde, den gaard Søren Simonsen paa bouer Nyligen beuilget frie, och det gadehus ibm Niels Sørensen i boude øde, Wdj huornum den gaard thomas madsen paa boude, den gaard mortenn pedersen, den gaard las eschesen, Den gaard Søren Nielsen, Søren Knudsen i bode er ale øde, Enden Thomas madsens buol øde, Wdj moldberg Laurs madsens gaard øde, Poul Krases gaard Beuilget frie, Las Krases gaard Beuilget Frit, Peder Laursens gaard øde, Suenstrup: Jon Laursens gaard øde, Christen Christensens Buol øde, Brasted Las Christensen och Niels mouritsens gaard beuilget fri, Wdj weggerby den gaard Niels Jensen och Peder Tordsen i boude øde, Peder ibsen och Christen Nielsens grd. øde, Simon ibsens gaard øde, Poul Thomassens gaard øde, Peder michelsen och Anders Christensens Buol øde, Rasmus Christensen och mickel hansen buol øde, Den gaard och di tuinde Buolle wdj dalum, som Jens Nielsen nu paabouer stod slet øde, och nu er beuilget frie. Støffring, de 5 parter Aff den gaard wng Christen Christensen, mats ibsen och gamel Christen Christensen nu ehr Beuilget frit, den halffgaard hans madsen nu haffuer och Søren jensen i boude er beuilget frit, de threi parter Aff denn gaard mogens Christensens er beuilget frit, Anders Ermodsens gaard øde, Niels Andersens gaard øde, Chresten Sørensens gadehus øde, Jens Andersens Buol dodensig øde, Graffleff: Per pergaard och

Las Nielsens gadehus øde, Harindt: Jens remmer er beuilget frit, Woxleff: Peder Jensen øde, Woxleff mølle øde, gielstrup: Jens Sørensens gaard Beuilget frit, Niels Nielsen torup beuilget frit, Jep brunn øde, Jens Christensen och mats pedersen beuilget frit, Søren pedersønns Buol øde, Clestrup: mickell andersens buol beuilget frie, Tames Andersens gaard øde, Søren Andersens hus øde, Holmager: j gaard øde, dalsgaard: Peder Nielsens hus och Kiercketorp her Anders gieds hus øde, Endnu er øde och icke at bekomme aff fede Kiøer och mielcke Kiør aff forne herrid halffempte Och ¼ part. Att saa for os er Wondit det Winde wi med woris Wndertrugne Signetter. Poul Baltersen.

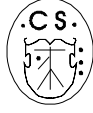
2. februar 1607

Vidne af Hornum herredsting om øde gods i Støvring, Buderup sogn.

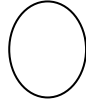
RA, Aalborghus lens regnskab 1591-1607, tingsvidner, øde gods 1606-07, nr. 7a. [3] segl, grønt lak. 1. Chr. Smed. 2. Peder Nielsen, fingeraftryk, 3. Søren Andersen i Suldrup. Påskrift bagpå: Iffuer Lycke.

Christen Smed i Suenstrup, herris fogit wdi hornum herret, Peder Nielsen i Suenstrup, Søren Andersen wdi Soldrup och Poull Skriffuer kiend giøre Aar 1607 den 2. februarij, war skikket Søren Andersen iy graffleff paa Erlich och Welbyrdige mand, Iffuer Lycke thill buderupholm, hans wegne, som opkreft Och finge enn fuldt things winde aff disse mend, som ere Peder Nielsen, Søren Andersen, Jens Smed i diørup, Christen Andersen i Abildgaard, Peder Jensen i byrsted, Jens Andersen i Abelgrd, Søren Jensen i hersum, Di wonde the saa her i dag for tingsdom. for dennem stande Christen Bruen i Støffring, Thøger mouridsen i Mastrup, hans Christensen i Siørup, och peder Andersen i Graffleff, de stande her i dag for thingsdom, wonde och kund gjorde saaledes, Eiendom stander øde: buderup sogn, Enn gaard i Støffring, som Niels Andersen i bode, Nock en gaard ibm, som S. Jens Andersen i bode, Nock enn gaard ibm, som Anders cemidsen ibm i boude ock stander øde, en gaard, som Christen bruenn i boude och bruges enn Jorden. Nock stander øde i Støffring en gaard, Jens Jensen i boude, Men noget Aff samme gaards Jord bruger mads pedersen i Støffring men høre thinget thill, ock stander slet øde en gaard Siøgaard som er en ue bøggi, Nock stander endnu j gaard i Støffring, som peder Speger i boude, men hans madsen i Støffring bruger enn fierting Aff forne gaards Jord nu Aar forleden begynt, Aff Siørup bye er øde j gaard, som søren pluogmand i boude, Nock stander øde Knud Albech half, som Søren Suendsen och Niels Jensen i forne Siørup bruger Jorden till Nu i Aar begynt. Nock stander øde Jacob Jensens gaard, och haffuer peder mogensen en begynt att wille bruge Jorden thil samme gaard. Nock haffuer Christen Vilomsens gaard i Siørup her ind till veret øde, Men peder Suendsen i Siørup haffuer nu i sommer sted samme gaard, och haffuer en fierting enndnu brugt Aff samme

gaards iord. aff matrup by stander øde threi gaarde, som Inghen Jord bruges thill, Undthagen Tøger mouridsen i mastrup bruger Nogle Jord thil en gaard Aff forne iij ødegaarde. Graffleff sogenn stander endnu enn gaard øde i opleff, som michel piersen och Christen nielsen i boude, Att saa gick och fuor dttt winde wi med woris Iz. Poull Skriffuer.

1. Christen Smed
i Svenstrup, herredsfoged

2. Peder Nielsen,
i Svenstrup, fingeraftryk

3. Søren Andersen
i Suldrup

7. maj 1607

I sag 2.7.1608 ved Viborg landsting mellem Lars Villesen i Hebbelstrup (Hallund sogn ved Brønderslev) og Mogens Michelsen Skriver, rådmand i Aalborg, ang. 3 bindinger hus i Nibe, som Lars Villesen hævder at have arvet efter sin moder, der havde været gift med birkeskriver Erik Madsen, fremlægges Mogens Skrivers skøde til Gunde Andersen Ged.

schøde Mogens schriffr ~~same schøde hand~~ gunde gied giortt at gifue haffr aff Nibe bircketing den 7 Majj Sist forleden Wdgangen wiiij mend Wondit haffuer, Att forne Mogens schriffr thog Wdj gunde Anderssens gieds haand, Sold skiøtt och Affhende fra Sig och Sin Arffuinger Och till gunde Anderssens gied och hans Arffuinger the threj binding huss Liggendis Wdj Nibe, Som forne mogens schriffr bleff fra Afgangne mats Eriksens till Wordierit.

11. maj 1607

Tingsvidne om brøstfældighed på Ridemands mølle, Svenstrup.

RA, Aalborghus lenregnskab 1607-08, Bilag nr. 84. [3] bomærker, grønt lak, ødelagte. Påskr. bagpå: Morten Jenszens Siun thil Ridmajj mølle.

Christen Smed i Suenstrup, herres fogid wdi hornumherrit, Søren Andersen i Suldrup, Jens Christensen i roekild och pouell Skriffuer kundgiøre. Aar 1607 den xj. maj, war skikket Morten Jensen i Lyngberegård paa sin hosbonds wegne, som opkref och finge enn fuldt things winde Aff dese danemend, som er Søren Andersen, Jens Christensen, Peder Nielsen i Suenstrup, Chresten michelsen i guldbeck, Laffue Andersen i Orestrup, Niels Erichsen i thøthrup, Peder Christensen i ersted, Søren Madsen i Wolstrup, Di wonde, the saa her i dag for tingsdom. for dennem stande Jep Laursen i Volstrup, peder stidsen, Anders Nielsen, Søren Madsen, Christen

pedersen, Søren simonsen ibm Siønsmend hiemlet the i gaar Othe dage War wid ridemantz mølle, och saa, At ed gaffluen er Røden och Vherffuertig och 2 belckker Wid gorden er Røden, och j belch for Enden opower lofftid er Sønder, och studj støche der wder, denn Renn hiffuell war icke om en ring paa Inder ..rede, Och thaget paa dem synderste guarre i Møllen er forslett, dømingen shall fordes inden og Uden Vid bege sider af flødydenn, och skall peell thill Att slais Neder for, och hiemlet der for en fult siun, At saa gang ere det Winde wi med Woris Zignete. Poul Skriuer.

15. juni 1607

I sag 2.7.1608 ved Viborg landsting mellem Lars Villesen i Hebelstrup (Hallund sogn ved Brønderslev) og Mogens Michelsen Skriver, rådmænd i Aalborg, ang. 3 bindinger hus i Nibe, som Lars Villesen hævder at have arvet efter sin moder, der havde været gift med birkeskriver Erik Madsen, fremlægges et tingsvidne af Nibe birketing.

Iet things Winde aff Nibe birckething then 15 Junij tha sist forleden Wdgiffuit bemelends forne Anders Jenssen tha for hoffuitgield Atthaffue ladit fordele forme Jens Sørenssen Sagends hanom for lwj dlr, der som slig Niels perssen borg. i olborig War hans ...ijlngs thiener Jens schr. pligtig Och forne Jens Sørenssen er forbrudt Niels perssens ... Oc bleff then dag med landstingsdom beuist ey pante breff, Niels perssen, Jens schr. giffuet haffr paa forne pening, Attuere dømpet Macteløs Saa Wit eyndommen War Ahnlangendis dog icke hans pening attuere hanom fradømpet.

20. juli 1607

Tingsvidne af Nibe birk fremlagt i sag 2.7.1608 ved landstinget ang. 3 bindinger hus i Nibe, mellem Mogens Michelsen Skriver, rådmænd i Aalborg og Lars Villesen i Hebelstrup (Hallund s.) der hævder at huset var arv efter moderen, der havde været gift med birkeskriver Erik Madsen.

Worderings Winde aff forne (Nibe) thing then 20 julij ther Sist for leden Wdgiffuit Bemellendis Chresten Jenssen i Nibe, hans guldsmed, Ped. Nielsen oc pr Worm, Worderings Mend, for wiiij Mend atthaffue bekiend och tilsuarid, Att the den dag wiiij dage Wor ens birckefogden til Jens Sørenssens i Nibe Och Wdlagde ephther dielsbreff liudelse till forne jens perssen, som birckefogden thenom foruiste en schuffur for ij dlr. och xij binding huss ens elffue Winduer Panell och dør, Abildgrd. och Kolgrd, Jordschøldin Wndtagen som Jens Sørenssen paa boede for lxv dlr, som er tilsamen lwj dlr.

23. november 1607 (1)

Tingsvidne om vurdering af noget kvæg tilhørende Jens Jensen i Hæsum, som kronen får udlagt for gæld på 6 dlr.

RA, Aalborghus lens regnskab 1607-09, Regnskab 1607-08, Bilag 5t, [3] bomærker af grønt lak. 1. Christen Smed, 2. Ulæseligt, 3. Peder Nielsen, fingeraftryk og underskrift.

Christen Smed y Suenstrup, herresfoget wdi hornum herred, Jens Christensen i rokill, Peder Nielsen i Suenstrup, Poul Skr. gøre wither lige. Anno 1607 dend 23. Novembris war skicket hans Naedle foget paa olborg slott paa sin hosbung Wegne, som Esket oc finge Eenn fuldt things Winde Aff dese danne mend, som er Ienns Christensen, Peder Nielsen, Peder Abelgrd i bonderup, Christen Andersen i Abelgrd, søren Andersen i graffleff, Jens sørensen i Elishøy, Chresten schreder i Anderup, Anders Jensen i bonderup, Di Wonde the saa her dag for teng dom, for dom stande Poull Pedersen i elishøy, thomas iensen, søren Magenzen i Volstrup oc ole ibsen i Elishøuy, i Wording mend, huilcke her i dag kund gjorde oc thilstude, Att eftersom de Aff thenget War thagen, da Wordiret de Enn Sort helmidts oc Enn blaa huit botdet stud thilhobe for Six daler huilcke øxenn bleff dømt Kon Mayss. fraa Jens Jensen i Hersom, som hannd huode Kon Mays. breff liudelsse bød scall thill for pranngs, oc Aff sagde det for Rett Wordering, Att saa Er gangen det Winde Wii med Wores Zignether. Poul Skr. Balthersenn.

1. Christen Smed
i Suenstrup, herredsfoged

2. Ulæseligt

3. Peder Nielsen, fingeraftryk
P. Nielsin
E. gdenn handt

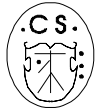
23. november 1607 (2)

Tingsvidne af Hornum herred om øde gods i Vokslev sogn.

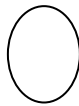
RA, Aalborghus lens regnskab 1607-09, tingsvidner om øde gods 1607-08, vidne nr 4. [3] bomærker af grønt lak. 1. Christen Smed, 2. og 3. ulæselige. Påskrift bagpå: frue dorete Juells Winde om øde gods i Woxleff sogn som icke Kunde tjiende for Anno 1607.

Christen Smed i Suenstrup, herres fogett Wdi hornum herret, Jens Christensen i roekildt, Peder Abelgrd i Bunderup, gjøre Witherlige. Aar

1607 23 Novembris, War skiicket Poull Skriffuer Wdi Nibe paa Erlich och Welbyrdige frue dorete Juell thill Lundbeck hindis Wegne, som opkreff Och finge Enn fuldt things Winde aff desse mend, som er Jens Christensen, Peder Abelgord, Chresten Andersen i Abelgordt, Søren Andersen i graffleff, Jens Sørensen i Elishøy, Chresten Skreder i Anderup, Anders Jensenn i Bonderup, Las Peddersen mølgardt, Thi Wonde ther saa her i dag for tingsdom. for dennem Stande Kield Knudsen i Binderup, gamel Niels moldberg i torup, Knud Nielsen i gielstrup, Christen Sørensen i Klestrup, Niels Nielsen i Voxleff, Therkeld Andersen ibm, Jens Anderssens och mats piersen ibm effter som de med Enn Lands ting steffning war hid steffnett, huicke wond och kund gjorde, Att Enn part Aff desse effterskr gaarde haffuer weret slet och Aldielis Øde for anno 1607, och Enn part Enn Korttis siden beuilget for och thil denom bleffe konn saaid Enn rinngge haffuer, saa forne frue dorete Juell, som haffuer Kon mays och Kirckenss Anpart Koren Thiende Aff Woxleff sogenn der Aff icke haffuer fanget Nogen Thiende for forne Aar, som er i gielstrup therij gaarde, I pandum iij gaarde och halff Vestergaard i Woxleff, Och der som de fuldkomelige haffuer weret Wed macht da kunde de well haffuer thienett roug 5 tønir, Byg wiij tønir, haffuer 3 tønir til hennedes Part, At deris Ord saa war, det winde wi med Wores Zigneter Wnder trugt.

1. Christen Smed
i Svenstrup, herredsfoged

2. Ulæselig

3. Ulæselig

1608

Et Tingsvidne om at Calstrup mølle schal ligge under Weg(er)by Kirke hiemmel, dat 1608.

NLA, Aalb. bisp, C1-1, Fortegn. ældre gavebreve, fasc. 2, nr. 16.

6. februar 1608

Tingsvidne af Hornum herred om øde gods. Vokslev: Jens Andersen og Therkild Andersen er ikke kommet til avl af 1 gård. Vokslev Mølle øde. Gjelstrup: Anders Sørensen, Niels Christensen, ung Niels Nielsen, gammel Niels Nielsen, Jens Christensen, Mads Pedersen er ikke kommet til avling. Søren Pedersens kone til fuld avl. Søren Andersens gadehus øde.

RA, Lensregnsk. Aalborghus, Regnsk. 1608-09.

8. februar 1608

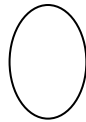
Tingsvidne af Hornum herred om øde gods i Sønderup sogn.

RA, Aalborghus lens regnskab 1607-09, tingsvidner om øde gods 1607-08, vidne nr 3. [3] bomærker af grønt lak. 1. Christen Smed, 2. Jacob Jensen i Svenstrup, fingeraftryk, 3. Søren Andersen i Suldrup. Påskrift bagpå: frue dorete klausdathers Winde om øde gods i Synderup sogn.

Christen Smed i Suenstrup, herres fogett Wdi hornum herret, Jacob Jensen i Suenstrup, Søren Andersen i Soldrup och Poull Skriffuer gjør Witherlige. Anno Christi 1608 denn Otinde februarij, War schichet Niels Nielsen i Synderup paa paa Erlich och Welbyrdige frue dorete Claus dother thill rebstrup hindis Wegne, som opkreff Och finge enn fuldt things Winde aff desse mend, som ere Jacob Jensen, Søren Andersen, Chresten Knudzen i gulbech, Chresten Michelsenn, Chresten Jensen, Peder Sørensen ibm., Jens Bus i hersom, ung Niels molberg i Thorup, Thi Wonde ther saa her i dag for tingsdom. for dennem Stande Niels Christensen i Thorup, Chresten mourssen i Sønderup, Las Jensen i Munkholm Och Niels Christensen i Synderup de wonde Wed dires høiste helgenns eedt, Att desse Effteskr gaarde stande Slet Aldielis Øde Wdi Synderup Sogn och Jorden Wbrugt, saa dorete Claus dater, som haffuer Kon. Maijs och Kirckenss Anpart Koren Thiende Aff forne Sogennder aff icke haffuer bekommet Nogen Thiende, som er ij gaard i Pleilsrup slet øde, Threngstrup, enn gaard Slet øde, Enn gard holcki slet øde, Endnu er Slet øde ij gaard i Synderup, Och den hiellgaard der samsteds bleff ekonn saad Nogett haffuer till i for gangen Aar, och Inghi tiende kunde Aff bekommet, Och war forne mend Steffnit hid i dag deris sandhed her om Att winde, och deres ord saa war, det winde wi med wores Sign. Poull Balthersenn Skriffuer.

1. Christen Smed
i Svenstrup, herredsfoged

2. Jacob Jensen,
i Svenstrup, fingeraftryk

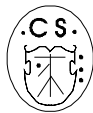
3. Søren Andersen
i Suldrup

29. februar 1608

Tingsvidne af Hornum herred om øde gods i Veggerby sogn.

RA, Aalborghus lens regnskab 1607-09, tingsvidner om øde gods 1607-08, nr. 1. [3] bomærker af grønt lak. 1. Christen Smed, 2. Søren Andersen i Suldrup, 3. fingeraftryk. Påskrift bagpå: Stigt bogen anlangende. Winde i Wegerby sogn om Øe gods i de Aar 1606 og Anno 1609.

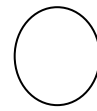
Christen Smed i Suenstrup, herres fogett Wdi hornumherret, Søren Andersen ij Suldrup, Christen Jensen i guldbech och Pouell Skriffuer Giøre Witterlige. Anno 1608 den 29. februarij war skicket Mouris Andersen i byrstedt paa sin faders, hederlige Mandt her Anders gied ij Kiecketterp, hans Wegne som opkrefft och finge Enn fuldt things Winde Aff desse danemend, som ehr Søren Andersen, Christen Jensen, Jens Bus i hersom, Niels Jensen i thordall, Jens sørensen i Elidshøy, Anders Nielsen i Wolstrup, Niels Remmer ij Wegerbye, søren Jensen i hersom, Thi wonde ther saa her i dag for tingsdom. for dennem stande Søren Madsen i Wegerbye, Rasmus Christensen, Poul Thomissen ibm, Anders Bruenn i Liungsiø, Poull Jensenn i Aastrup, Anders Christensen, Oluf Nielsenn, Peder Lauer-senn i hieds, Niels Pedersen, Rasmus smed, Las Christensen i Brasted, Niels Mouridsen ibm, huilcke wonne Wed helgenss eed med oprecken fingre, Att desse gaarde och Buolle stod øde i Vegerbye sogen i forgangen Aar 1607 saa well som thill foren i Nogen Aaringer och lige Saa Aar 1607, som Ingen Afuel Eller Kornn seedt haffuer waret brugt thill, Aff huilcke ehr kome Thiende Kong. mays kircken eller Presten i Nogen maader, som er ij lyngsiø tou gaarde, I Wegerrbye wj gaarde och Buoll, i Brasted ij gaardt, ij hieds threy gaarde och I Budsted j gaard. Att deris ord saa War det Winde wi med wores Signeter. Poul Schriffuer.

1. Christen Smed
i Svenstrup, herredsfoged

2. Søren Andersen
i Suldrup

3. Fingeraftryk

16. april 1608

Vidne af Nibe birk fremlagt i sag ved Viborg landsting 2.7.1608, at Anders Jensen i Nibe beskyldtes for at optage Peder Hofmands fiskegarn.

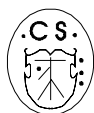
Winde af Nibe birchething thend j6 Aprilis Sist forleden Wdgiffuit Thamis Christensen bosk, borger i Aleborg oc mads pouilssen thienendis paa Kyø for wiij mend med opragt fingr och Helgens Eed att haffe Wondit, att the paa forleden Søndag ote dage da Kom thi Thill Anders Jensen i Nibe Wde paa Nørllaae, daa saa di att forne Anders Jensen och en mez hannom Røctte et garn, som stod i det stad pr Hoffmands garn i Nibe stod i paa Nye femte ledt, som War det Wderste, da sagde Thamis Christenssen thill forne Anders Jensen, i borit ederherlig Adt, Att i haffr thagit thend fatige mands garn hen och spildt hans Nering oc bierning, da suarit hand, dett er oss før paa, Wi Kand det icke bedre, Wi drog pr Hoffmands garnn thill side och lagde dett i Klump bag Wid hoffit ~~staden~~ stegen, Lod hanom Liude der saa kand hand finde thet.

18. april 1608

Tingsvidne af Hornum herred om øde gods i Buderup sogn.

RA, Aalborghus lens regnskab 1607-09, tingsvidner om øde gods 1607-08, nr. 2. [3] bomærker af grønt lak. 1. Christen Smed, 2. Søren Andersen i Suldrup, 3. fingeraftryk, formodentlig Christen Michelsen i Guldbæk. Påskrift bagpå: Iffuer Lycke øde gotz for An 1607.

Christen Smed ij Suenstrup, herres fogett Wdi hornum herret, Søren Andersen ij Suldrup, Christen Michelsen i guldbech och Pouell Balthersen, skriffuer, gjøre Witterlige. Anno 1608 mandagen dend xvij Aprilis, War skickett Gabrilll moursenn paa sin hosbundz, Erlich och Welbiurdige mandt, hans Wegne, som eschete och fing enn fullt thing Winde aff desse danemend, som ehr Søren Andersen, Christen Michelsen, Chresten Andersen i Abilgrd. Jens Jenssen i høyris, Jens Jensen i Abelgord, Las Jensen i Holmager, Søren Suendsen i esttrup, morthen Christensen ij Suldrup. Thi Wonde the saa her i dag for theng dom. for dennem stande ung Jens klemmensen i Støffring, Søren Jensen, hans Morthensen ibm, Tøger Moursenn i Mastrup, Peder mogensen i Siørup, Søren Suendsen ibm, Christen Sørensen, Christen Bruenn i Støffring, som Wonde med opragt finngre och helgenns eed Efter som de med Enn Landstings steffning War hid steffenett, Da Er dett dennem Witterligtt, att Welbyrdige Iffuer Løcke til buddrupholm, som haffuer Kon Mays och Kirckens Anpartt Koren Thiend Aff Buderup sogenn icke haffuer Kunde fangett nogen Thiende Aff desse efterskr. gaarde i forne sogenn for Nest forgangenn Aar 1607, fordi att de haffuer weret slet Och aldilis ødee, som er Enn gaard i Støffring Anders Christensen i boede och Enn gaardt Niels Andersen ibm Paa Bouede och halffthride gaardt i mastrup, Aff huilcken er Ingen Thiende giffuett for forne aar, Och der som desse x øde gaarde haffuer werwtt wdi magtt, da kunde de well haffuer Thiende Thilsammens roug iiij tønner x skipper, Biug v tønner, haffuer vij tønner ij, ydermerre wonde forne danne mennd, Att dette effterskne guodtz er Nyligenn fest, och icke haffuer faaitt nogenn Affuell, wden enn rinnge things anpart 4 skipper jord och annpart minndre, Saa forne Iffuer løcke enn Ringe tinngs Aff thiendenn hid Ind thill Aff dennom haffuer bekommett, som ere hans matzenns i gaard i støffring, Jens Andersenns gaard ibm, Chresten bruenns gaard ibm, fierde partenn Aff Jens Jensenns gaard, i gaard i Mastrup, Siøgaard och thou Søeff gaarde i Siørup, Att diris Ord saa war, dett Winde wi med woress signetter. Poull Skr. balthersen.

1. Christen Smed
i Suenstrup, herredsfoged

2. Søren Andersen
i Suldrup

3. Fingeraftryk

25. april 1608

Vidne af Nibe birk, fremlagt i sag ved Viborg landsting 2.7.1608, at Anders Jensen i Nibe havde optaget Peder Hofmands fiskegarn.

et Andit Winde af forne thing thend 25 Aprilis Wdgiffuit wii mend Wondit haffr, Søren Christensen thienendis forbemelte Knud gyldenstiern stod ther thend dag for tingdom och bekiende, Att hand haffr ~~optagit~~ lad optage det garn i Nørllaa, som Anders Jensen i Nibe er Klage bunden for, och Lod lege denom paa per hoffmands hoffutsteg, som der stod, och War forne Anders Jensens hiemell thill, att det bleff optagen paa hans hosbunds Knud gyldenstiernis Wegne.

9. maj 1608

Et åbent beseglet brev udstedt af Anders Jensen i Nibe, fremlagt i sag ved Viborg landsting 2.7.1608 ang., at Anders Jensen i Nibe beskyldes for at have optaget Peder Hofmands fiskegarn.

Kiendis Jeg Anders Jensen i Nibe Wdj dette mitt obne breff, Att ephther som Thamis bosk oc mats pouilssen haffer thend dag till Nibe bircketing paa ny Wondit oc Kundgiort, at Jeg schulle haffe hafft nogen ord thil thenom ephther sam thing Winde i sig sielff ther om formelder Per Hoffmands garn Anlangendis, saa bekiender Jeg her Wid gud oc min siell salighed, Att Jeg Aldrig haffde sodan ord thilachen Wdj nogen mode, tha for miere som sport icke folke icke emod Resesen Kunde Winde mig min minde fra, ephtherdj Jeg er denom Aldrig same ord bestendig i nogen made och begierre gjerne At de ~~gode de~~ i gods dommr denn sag Rett fordeligen Wille Anse Att mig for nogen mand Wforskyldt, nogen schade iche schulle paaføris. Thill ydermiere Windisbørd haffuer Jeg mit Signett Her Wnder trøct, oc med egen hand Wnder schreffuit Actum Nibe ix Majj Anno j608. Ander Jessen Egen hand.

28. maj 1608

Dom af Nibe birketing, fremlagt i sag ved Viborg landsting 2.7.1608, ang. at Anders Jensen i Nibe havde optaget Peder Hofmands fiskegarn.

en Dom aff Nibe birkething thend 28 Majj Sist forleden Wdgitt, som bemelder forne Søren Christenssen her tha atthaffe framlagt forne Knud gyldenstiernes (over linien: i Hr. tingsgd. Welv thill 18 Majj sist forleden) Wnderschreffne breff, Wdj huilcken hand Blant Andit bekiender att hand sig Aldielis hans thieniers frij fuld thieris hiemel och thilstand til all the gierning the giordt haffr.

1. juni 1608

Stadfæstelsesbrev paa Livstid for Fru Helvig Kaas til Restrup paa Kronens Part af Huorm Sogn i Huorm Herred, hvoraf der aarlig skal svares 6 Pd. Rug og 4 Pd. Byg.

Kancelliets Brevbøger, s. 697. Udt. i Tb. S. 84.

13. juni 1608

Tingsvidne af Nibe birketing fremlagt i sag ved Viborg landsting 24.9.1608 ang. Gunde Andersen Geds død. Chresten Eriksen i Nibe vidnede, at mandag den 13. juni kom han ud af Jens Sørensens i hus i Nibe. Gunde Ged stod udenfor med en kiste, og hans krave var revet itu. Han viste da, hvordan han var blevet slået, og efter hans ønske fulgte han ham over kirkegården. Han fortalte da, at det var unge Niels Pedersen og hans hustru der havde slået. Christen Eriksen vidnede endvidere, at han samme dag så Niels Pedersen stå ved døren til det hus, som Gunde Ged havde købt og ville ind i med en kiste, og da stod han med armen over hustruens skulder og et sværd i den anden hånd, men han gjorde ikke noget med sværdet.

25. juni 1608 (1)

Tingsvidne af Nibe birketing fremlagt i sag ved Viborg landsting 24.9.1608 ang. Gunde Andersen Geds død. Niels Pedersen, birkefoged i Nibe, vidnede, at 14. juni kom Gunde Ged ind i hans hus og beklagede, at ung Niels Pedersen i Nibe og hans kone havde slået ham, så han ikke kunne forvinde det. Knud Jensen i Nibe vidnede, at samme dag kom Gunde ind i hans hus. Jens Sørensens hustru, kom da efter en kande øl, og da sagde Gunde: Kommer i der Karen Kleppers, hvortil hun sagde, at hun hed Karen Eriksdr. Gunde sagde, han ønskede, at en djævel måtte fare i hende, hvis ikke han fik en kiste, som han beskyldte dem for at have taget. Mads Knudsen i Nibe vidnede, at onsdag og torsdag efter, at Gunde var blevet slået, lå han i hans hus og opspyttede et bækken blod og beskyldte unge Niels Pedersen og Jens Sørensen og deres hustruer. Peder Kuri i Grydsted vidnede, at han 16. juni var hos Mads Knudsen og hørte synsmændene spørge Gunde Ged, hvem der havde skadet ham. Han anklagede da unge Niels Pedersen, Jens Sørensen og deres hustruer. Birkeskriver Poul Baltersen vidnede, at det var gået for sig, som Peder Kuri og synsmændene senere havde kundgjort. Else Laurisdr. i Nibe vidnede, at hun var hos Gunde Ged før og i hans dødsstund, og han beskyldte da unge Niels Pedersen og Jens Sørensen og deres hustruer. Han opspyttede et helt bækken blod, mens hun var hos ham. Margrete Pedersdr. i Nibe bevidnede, at hun havde hørt samme beskyldning, og at Gunde Ged opspyttet meget blod, mens han lå i hendes hus.

25. juni 1608 (2)

Tingsvidne af Nibe birketing fremlagt i sag ved Viborg landsting 24.9.1608 ang. Gunde Andersen Geds død. Niels Pallesen Smed i Nibe, Peder Nielsen, Chresten Beck og 4 med-synsmænd afhjemlede, at de 16. juni var inde hos Mads Knudsen i Nibe at syne Gunde Ged. Han venstre bryst var da hævet, huden var borte på venstre ribben over en fingers længde, og to stykker hud var afslået på pegefingern på højre hånd, og han sagde, at det var unge Niels Pedersen i Nibe og hans hustru, der var årsag til skaden, og at Jens Sørensen i Nibe og hans hustru havde tilskyndet dem. Niels Sørup og Jacob Jensen i Nibe bevidnede Gunde Geds sår.

25. juni 1608 (3)

Vidne af Nibe birk fremlagt i sag ved Viborg landsting 24.9.1608 ang. Gunde Geds død. 8 mænd vidnede, at Hr. Anders Ged lod læse og påskrive en skriftlig klage: Er dette min klage på unge Niels Pedersen og Jens Sørensen i Nibe og deres hustruer. Efter at min søn, afdøde Gunde Ged, mandag den 13. juni kom med sin kiste til døren på det hus, som han købte af Mogens Skriver, borger og rådmand i Aalborg, og ville sætte kiste derind, har Jens Sørensen og hustru forment ham adgang og råbt, at han ville fratage dem deres hus. Da er Niels Pedersen og hustru kommet til, og de har uden grund sønderlået min søns kiste og bortkastet og ødelagt indholdet, overfaldet, slået og truet ham, af hvilken grund han måtte til sengs og til sin død opspyttede blod og døde af det. Jeg klager også over, at min søns hat er blevet borttaget af nævnte personer. Ligeså at jeg for 8 dage siden lod oplæse samme klage, hvilket jeg begærer at få påskrevet mit vidne. Skrevet Kirketerp den 25. juni 1608. Anders Ged med egen hånd.

25. juni 1608 (4)

Tingsvidne af Nibe birketing fremlagt i sag ved Viborg landsting 24.9.1608 ang. Gunde Andersen Geds død. Christen Madsen i Klæstrup, Chresten Pedersen i Nibe og 4 andre synsmænd vidnede, at de synede en krave, som Hr. Anders Ged sagde, havde tilhørt Gunde Ged. Den var da rykket fra skjorten over mere end 2 alen. Endvidere at Anders Ged påklagede, at unge Niels Pedersen i Nibe bagfra havde taget hans søn i kraven og slået ham uden grund.

2. juli 1608 (1)

Tingsvidne af Nibe birketing fremlagt i sag ved Viborg landsting 24.9.1608 ang. Gunde Andersen Geds død. Hans Guldsmed i Nibe vidnede,

at dagen efter at Gunde Ged blev slået, stod han på Nibe gade og klagede sig, at han havde ondt i siden og han var revet bag på halsen, men han sagde ikke hvem der havde gjort det. Niels Jørgensen i Nibe vidnede, at tirsdag efter overfaldet var Gunde Ged inde hos ham og sukkede og klagede over den uret, der var overgået ham, og at hans kiste var sønderslået.

Unge Peder Nielsen i Nibe vidnede, at tirsdag efter overfaldet kørte han mod fjorden. Ved Jens Nørholms dør mødte han Gunde Ged, der ville vide, hvor han skulle hen. Han svarede, at han skulle på fjorden, og Gunde Ged ønskede da, at han måtte fange et woll, og fortalte at han selv havde været i marken. Peder Jensen i Nibe vidnede, at Gunde Ged gik ud af den Røde bod med et langjern i hånden og gik over kirkegården. Mads Knudsen i Nibe vidnede, at tirsdag aften kom Gunde Ged ind til ham og lagde sig og stod aldrig siden op, undtagen når han skulle lade vandet.

2. juli 1608 (2)

Tingsvidne af Nibe birketing fremlagt i sag ved Viborg landsting 24.9.1608 ang. Gunde Andersen Geds død. 8 mænd vidnede, at de hørte at Hr. Anders Ged tilbød unge Niels Pedersen i Nibe frit lejde, så han kunne møde på tinget og svare for sig, men da var Niels Pedersen ikke tilstede.

2. juli 1608 (3)

Viborg landsting. Anders Jensen i Nibe beskyldes for ulovligt at have optaget Peder Hofmands fiskegarn på Ny ... lænke på Nørrelåe. Vidner fra Kyø og Aalborg har set dette og bebrejdet ham, at han skadede den fattige, gamle mand, men han svarede at det ikke kunne være anderledes, hvilket der er taget to tingsvidner om på Nibe birketing 16. og 25. april. Anders Jensen har i vidne af Nibe birketing 9. maj benægtet disse ord. Anders Jensen i Nibe repræsenteres af sin husbond Knud Gyldenstjerne til Aagaards visse bud, Jens Nielsen, mens Peder Hofmand repræsenteres af sin husbond Helvig Kaas' visse bud, Anders Jensen i Binderup. Da Anders Jensen i Nibe benægter ordene, og da der ikke straks er taget vidne herom på tinget, kender landstinget vidnerne herom magtesløse.

NLA, B24-510, Viborg landstings dombog 1608A, s. 175b.

War schicket Erlig och Velbiurdig Mand Knud gyllenstiern til Aagard, hans Wisse bud, E. oc f. Mand Jens Nielssen, steunit mez en opsetilse Her af lannstinget I dag otte dage Wdgangen lydendes han tha epther Anden opsetilse Att haffue hid i Rette steffnit thamis christenssen bosk, borger i Aalborg, Niels Poulssen thieninds paa Kyøe for et Winde, the thill Nibe bircketing then j6 Aprilis sist forleden Wondit haffr Wid theris oprachte fingr och helgens eed, att Anders jensen i Nibe och En mez hanom schulle

haffue Røctuit ett garnn, som stod i den stade pr. Hoffmands garn i Nibe stod i paa Nye Lencke som War det Wderste och forne Thamis Christensen och mads pouilssen wdj same theris Winde Att haffue Wondit att hand schulle haffue suorit, Att Theris Winde thenom før paa di Kunde dett icke benechte, at dj drog pr hoffmands garn thil side Med miere, som Theris Winde formeller Huilcken eed forne Anders Jenssen hørde bemistis sig icke thill thenom ~~Att~~ haffue sagt Men slig Theris Winde som the paa thenom Wondit haffr Icke uere Mienindis fordj same Winde borde macteløs Attbliffue.

Disligste hagde hid steffnit Niels perssen, birkefougit i Nibe, for en Klage hand thill forne ting Wdj same Winde Wdsted haffr, offuer forne Anders Jenssen, Formienige thend borde macteløs Attuere. Sameledis hagde hid steffnuit Anders Jensen i binderup mez same Winde och Klage.

Tha for nogen Laijlighed sig then thid Her Wdinden begaf Bleff same sag opsaat til Idag. Och en møte forne Anders Jensen i binderup Och framlagde same Winde af Nibe birchething thend j6 Aprilis: Se 16.4.1608.

Med før same Winde forne Anders Jensen i binderup ther Att haffue standit for tingdom paa sin hosbund oc hindes thieners Wegne och gaff last och Klage paa forne Anders Jensen i Nibe for hand i saa mode haffde optagen forne pr Hoffmands garnn i den forne stad som den dag Bleff Lest och paaschreffuen tingmols breff och stande S.. opsetuelser paa oc saa mode spilde forne pr hoffmands niering oc biering och liuste for hanom loumoll huad hanom mez for følge Kunde.

Thernest framlagde et Andit Winde af forne thing thend 25 Aprilis Wdgiffuit: Se 25.4.1608.

Och formiente forne Anders Jensen i binderup same Winde Rett Attuere, Och att the borde Wed mact att bliffue.

Thertil suarit forne Jens Nielsen, att Anders Jensen i Nibe højiligen haffr bemisted sig slig til icke Atthaffe sagdt, som paa hanom Wondit ehr Och framlagde et breff och Segill Liudendis: Se 9.5.1608.

Och saate forne Jens Nielssen i alle Rette om same Winde ~~Kunde~~ icke borde macteløs Attuere Och Iche att Kome forne Anders Jenssen i Nibe til hinder ellr schade i nogin made.

a- Ther til suarit Anders Jensen i binderup, att forne Knud gyldenstjerne sielff haffr forhuerrffnuit sit hiemelsbreff paa same gierning, som wdj en Dom aff Nibe bircheting scahl were Indførd, Och Mientte same Winde thr mez schulle bestørkis Och framlagde en Dom aff Nibe birkething thend 28 Majj Sist forleden Wdgitt: Se 28.5.1608.

Thertill suarit forne Jens Nielsen, att forne Knud gyldenstiernes breff Inthet bemeller om then gierning, som forne Windisbørd om Wondit haffr forne Anders Jenssen i Nibe skulle haffe sagdt for ... sig att haffue giord, Meden att hand er hans thieners hiemell til then garn ... saat wdj then stade Indelin paa Liuder, Och Miente fordj same Winde borde ingen mact atthaffue **-a.** (a-a skrevet i margin).

M(ed fliere ord och thalle thennom emellom war). T(ha ephther thiltalle, suar och giensuar). Saa och ephtherdj forne Anders Jensen i Nibe wdj

siit breff och Segell Wed sin gud och sin Siell salighied seg aldrig atthaffue sagdt sadan ord til forne Windisbørd, som the hanom paa Wondit haffuer, Och iche hand ehr thenem bestendig. Disligste epherdj forne Anders Jensen i Nibe iche slig ord for thing och dom haffr sagdt. Och tha Straxt theris Winde ephther tagit. Och iche heller fra seg uij sit breff och Segell bebef-fender, Tha finde Wij ephther sadan Leijlighed same Winde Mactesløs At-tuere, Och iche kome forne Anders Jensen til hinder ellr schade i Nogin made.

2. juli 1608 (4)

Viborg landsting. I tilknytning til ovenstående 2.7.1608 (3) stævner Anders Jensen i Binderup herredsfogden i Slet herred, Anders Winther i Næsborg, da han trods stævning ikke 12. maj er mødt op på Nibe birketing.

NLA, B24-510, Viborg landstings dombog 1608A, s. 177a.

War schicket Erlig och Velbiurdig Frue Heluig Kaas S: Haniball gyldenstiernis thill Ræstrups hindis Wisse bod, Anders Jensen i binderup, paa thend ene oc hagde hid i Rette steffnit Anders Winter i Nesborg, her-ritsfougit i Slet herrit paa thend anden side For hand thend 12. Majj Sist forleden till forne ting icke Wille Wid hindis thiener Theris ord beskreffuit huilcke the schulle haffu Wondit och Kundgiort mez oprafgt fingr ephther Reseccen, huorledis the haffde f... och hosbund dett bundgarn anlangendis.

2. juli 1608 (5)

Viborg landsting. Lars Villesen i Hebbelstrup (Hallund sogn ved Brønderslev) stævner Mogens Michelsen Skriver, rådmand i Aalborg, der efter en udlægsforretning 13.6.1599 har fået 3 bindinger hus i Nibe fra birkeskriver Mads Eriksen, for en gæld på 56 daler. De 3 bindinger hus indgår sammen med 2 andre bygninger som arv efter Mads Eriksens fader, birkeskriver Erik Madsen. De 3 bindinger hus har Mogens Skriver 7.5.1600 skødet til Gunde Ged. Erik Madsens hustru har tillige været gift med en Peder og har i dette ægteskab sønnen Niels Pedersen, nu borger i Aalborg. Desuden har hun været gift med en Ville og i dette ægteskab har hun sønnen Lars Villesen, sagsøgeren. 28.3.1600 har Niels Pedersen afhændet sin del af arven i de 3 huse efter faderen til halvbroderen Lars Villesen og denne har 12.4.1600 også fået skøde fra Mads Eriksen på dennes arv i de 3 huse efter moderen. Niels Pedersen har 20.5.1605 skødet Lars Villesen de ham tilhørende huse og bygninger norden for præstegården, hvor Mads Eriksen og Erik Madsen boede. Landsretten dømmer, at da det ikke bevises, at Mads Eriksen ikke har solgt de 3 bindinger, da udlægget blev gjort af Mogens Skriver, kendes dennes skøde lovligt.

War schicket Las Vilssøn i Hebelstup, hans Wisse bod, Christen Vinther ibid, Med en opsetilse Her aff lannstinget I dag wi Wger Wdgangen lydendes han tha epther en Anden opsetelse Att haffue hid i Rette steffnit Erlig och fornumstig Mand Mogens Michelssen, Raadmand i Olborig for en Wordiering, hand for nogen Aar siden forhuerffuit haffuer thil Nibe birckething Wdj iij binding huss, som Mats Erikssen schulle thilhøre, huilcke forne iij bindinger huss, som Jens Sørensen iboer, som forne Christen Vinther paa forne las Vilsøns Wegne formienger Attuere forne Las Vilssøns Rette huss och gods Och att schulle haffue fuld epther sin Kiøb och schiødebrefe och Adkomst Och ther aff att haffr giffuet thil Olborig slot sin affgift och Retighed epther hans quitansis Liudelsse, Och Aldrig att schall haffe forne Mogens schr(iffuer) eptherfuld Eller hagde i Haand och Heffd, Men forne Las Vilssøn Atthaffue eptherfuld Saa Well som then hiele huss och Woning Jens Sørenssen paa boer, Som Nochsom med Adschilige breff schall Were att beuisse, Miener fordj same Wordering icke borde att Kome forne Las Vilssøn til nogen forhindring paa forne Eijndom. Och thenn schiøde forne Mogens schr(iffuer) Sallig Gunde gied paa same iij binding huss giord haffur buorde Macteløs Attuere Och i lige made icke hellr att kome forne Las Vilssøn til hinder eller schade i Nogen made paa forne Egindomb, Men forne Egindom forne Las Vilssøn att eptherfølge epther Seduanlig dome, huor gotset icke følger schiøden. Disligste hagde hid steffnit forne Mogens schr(iffuer) ens same Worderings Winde Saa och hederlig Mand Her Anders gied i Kircketerp med forne Mogens schriffuers schiøde. Och mez alle huis dome och breffue och Winder the i theris sag haffur att Will Niude och Wndgielde. ¹⁾

Tha epther beuilling ~~for nogen herligheds slig then thid her Wdinden begaff~~ bleff same sag opsat till Idag. Och End møte forne Mogens schriffur Och beret, att same threj binding huss ther om talis schall haffue tilhørd Affgangne Mads Erikssen, Och forne Mads Erikssen schall haffue Werit hanom gield schøldig Och for same gield haffr ladit hanom Wdj lougen for Winde och fordiele Och epther sin diele haffuer bekiend Wordering i forne iij bindinger huss .

Och framlaude siden et things Winde aff Nibe birckething Aar 1599 thend 13. juni wdgangit, per Ibssen i Nibe och pouil pouilssen ibm, Wordering mend, for wiiij mend Att haffue bekiend och tilstaane, Att de Wor Wdj mats Erikssen boe Thr i Nibe Och thr epther dielsbreffs liudelse Wd Worderit fra forne mats Erikssen och til forne mogens schr(iffuer). Thr epther for en schab mez iij døre for och fuod Wed, en schuffe mez en dobelt laas Och en schuff Wnder. Noch ij foldbenke, Noch ij Smaa snoruit stuole, en liden Nye Kiste, en benk Kiste, Noch iij binding Aff nørenden Aff forne mats Erikssøns huss, dete forne Alt Sammen til hobe Worderit for 24 daler och Som the Winder Widr bemeller huilcken Winde Wden paa schreffuit Attuere lest paa Nibe bircketing den 7 februarij 1601, Ithem Snapsting 1604, Saa och thend 15 Junij och thend 20 Julij 1605.

Och ther hoss gaff forne Mogens schr(iffuer) thil Kiende, at da oc thr bleff giord Wordering Wdj ith Andit hus och huoss ligendes, tha schall thiisse iij bindinger huss Were Wdtagn som forne Mogens schr(iffuer) wdj saa made til Worderit er.

Och framlagde en Dom Her aff Landsting Aar 1605 then 3 Augustij Wdgiffuit, som formeller Las Vilssøns buod, Anders Anderssen i brøndersleff, tha atthaffue hid steffnit Niels Perssen i Nibe, fogit til Nibe birckething, for hand haffr Undt Jens Christenssen i Nibe Wordering i hans huss oc egendom i Nibe Emod forbod och Widkiendelse, Att Las Vilssøn schulle haffe Wedkiendis same aguildig Och iche schulle Were hanom Wdj dom och Retergann aff Wondit. Disligst hagde hid steffnit Anders Jenssen i binderup och Jens christenssen ens same Wordierings Winde.

Tha er forne Anders Jenssen och Jens christenssen Møtt. Och først framlagde iet things Winde aff Nibe birckething then 15 Junij tha sist forleden Wdgiffuit bemelends forne Anders Jenssen tha for hoffuitgiel Atthaffue ladit fordele forne Jens Sørenssen Sagends hanom for lwj dlr, der som slig Niels perssen borg. i olborig War hans ...ijlngs thiener Jens schr. pligtig Och forne Jens Sørenssen er forbrudt Niels perssens ... Oc bleff then dag med landstingsdom beuist ey pante breff, Niels perssen Jens schr. giffuet haffr paa forne pening, Attuere dømpt Macteløs Saa Wit eyndommen War Ahnlangendis dog iche hans pening attuere hanom fradømt.

Thernest atthaffue framlagdt Same Worderings Winde aff forne thing then 20 julij ther Sist for leden Wdgiffuit Bemellendis Chresten Jenssen i Nibe hans guldsmed, Ped. Nielssen oc pr Worm, Worderings Mend, for wii Mend atthaffue bekiend och tilsuarid, Att the den dag wii dage Wor ens birckefogden til Jens Sørenssens i Nibe Och Wdlagde ephther dielsbreff liudelse till forne jens perssen, som birckefogden thenom foruiste en schuffur for ij dlr. och xij binding huss ens elffue Winduer Panell och dør, Abildgrd. och Kolgrd, Jordschøldin Wndtagen som Jens Sørenssen paa boede for lxv dlr, som er tilsamen lwj dlr. Och the ey giorde hanom laugn fulde dj threj binding huss, som Mats Erikssen sielff lod bygge, Och Mogens Schr. er til Wondit er Wdtagen p: Tha haffuer forne iche Werit Aarsag Emod same Wordering att sige eller Mactesløs Were.

Therhuos bleff framlagdt same schøde Mogens schr(iff) ~~same schiøde hand~~ gunde gied giortt at giffue haffr aff Nibe bircketing den 7 Maij Sist forleden Wdgangen wii mend Wondit haffuer, Att forne Mogens schr(iff) thog Wdj gunde Anderssenn gieds haand, Sold skiøtt och Affhende fra Sig och Sin Arffuinger Och till gunde Anderssenn gied och hans Arffuinger the threj binding huss Liggendis Wdj Nbe, Som forne mogens schr(iff) bleff fra Affgangne mats Erikssens till Wordierit, Som Same breffue och Skiøde i thenom sielff bemeller ~~Och S~~, Och saate forne Mogens schr(iff) i alle Rette, om sam Wordering och schiøde iche borde Wed mact atuere.

Thertil suarit forne Christen Vinther Och framlagde et forseget breff, som mats Erikssen ens egen hand Wndrschreffuen haffr Actumd hebelstrup den 12 Aprilis Aars j600, huor Wdj hand bekiend, Att forne Las Vilssøn haffr hanom fornøgit Och betald en halff Hundr(ede) daler i penige

och guode Waare for den Arffue gods pardt som hanom Kunde tilkome i den hus Och egindom epther hans Salig mod(er), som forne Las Vilssøn all huss och egendom hans brod(er) Niels perssen tha hagde Affkiøptt.

Thernest framlagde ett Andit forseglede breff som Niels perssen mes egen haand Wnderschreffuid haffuer Actumt Nibe den 28 martij aar 1600 Wdj huilcken hand bekiend sig Atthaffue Sold och Affhend fra Sig och sin Arffuing och til forne Las Vilssøn och hans Arffuing All den hus och Woning Som hans salig stub fader Erik Matssen iboed Och i haand och heffd hag... och thj Nye huss, som hans broder mats Erikssøn iboed och the hus, som hans Justssen i bouit i sielengn och boude, som thj tha forhend er Woerit.

Thernest huos framlagde ett Things Winde aff forne Nibe ting Aar j605 Thend 20 Julij Wdngangit Wijj mend Wondit haffr, Att Salig och Welact mand hans Wandal, fogit paa Olborig slot, ther then dag Lod lese Nibe thing bog Aar j601 thend 24 Januarij dj huilcken ... Atuere schreffuid Wunder som Las Nielssen, Att Niels perssen borger i Olborig stud och then dag for thingsdom Och thog Wdj forne Las Vilssøn hand och mez sin frij Wilie Och Welberaad houff Solde, skiøde och aff hende fra sig och sin Arffuinger til Las Vilssøn i hebelstrup och hans Arffuinger then huss och bøgning hand hagde liggendis Ther Wdj Nibe Norden op til præstegr., Som Mats Erikssen och Erick Matssen paaboede, Som the breffe Widr bemeller.

Ther til suarit forne Mogens schriff, att the breffe er Wdgangen siden forne thrinde ~~bed~~ Binding huss er hanom till Wordiret Och Minnte, at slig breffe iche borde at Ahnses eller Nogen Mact atthaffue.

M. Tha epther Tiltalle, Suar och Giensuar, saa och Sagens Leijlighed). Saa och eptherdj beuisis forne Mats Erikssen iche sold ellr affhend same threj binding huss førind the the forne Mogens schriff til Worderit, Tha Wide wij iche Emod same Wordering frij eller forne Mogens schriffis schiød hand forne gunde gied paa same iij binding huss giord och giffuet haffur Att sige eller mactesløs Døme.

- 1) I margin J.J, E.K., gg skr, givetvis landsdommer Iver Juel, meddommeren og skriveren, Gunde Christensen Grøn.

9. juli 1608 (1)

Tingsvidne af Nibe birketing fremlagt i sag ved Viborg landsting 24.9.1608 ang. Gunde Andersen Geds død.

Thames Lauridsen i Lønderup (Lynnerup) vidnede, at mandag den 13. juni kom Gunde Ged ind til ham til og klagede sig, at da han ville flytte en kiste og et sværd ind i det hus, han havde købt, blev han nægtet adgang af Jens Sørensen og hans kone. Ung Niels Pedersen Nibe havde bagfra taget Gunde i kraven, så den gik i stykker og havde væltet han omkuld bagover hans kiste, og han mente, at han aldrig kunne forvinde slaget.

9. juli 1608 (2)

Tingsvidne af Nibe birketing fremlagt i sag ved Viborg landsting 24.9.1608 ang. Gunde Andersen Geds død.

Svend Stub i Nibe vidende, at 13. juni bar han og Gunde Ged en kiste hen til hjørnet af Maren Farsløbs hus. Gunde Ged kaldte da på Christen Eriksen, og denne bar da kisten videre sammen med Svend Stub. De satte den på brostenene. Jens Sørensen stod i døren, og Gunde spurgte, om han kunne få kisten ind, men hun sagde nej. Så løftede de kisten op på brostenene foran døren. Jens Sørensen kom til og sagde, at han ikke ville have kisten ind, pokker tage den, skulle den ind, kunne de bruge den anden dør. Gunde sagde, at han ville have den ind af den dør, han havde købt. Svend Stub løste sit reb af enden af kisten og gik derfra. Da han var ud for skolemesterens hus, så han sig tilbage, og da bragede kisten ned i brostenene og Gunde Ged stod med et sværd i hånden, men gjorde ikke noget med det.

Christen Sørensen i Nibe vidnede, at nævnte mandag gik han over kirkegården på vej hjem og så Gunde Ged og Svend Stub bakse med en kiste, som de satte på brostenene. Jens Sørensen kone stod da i døren skældte ud, og manden stod bag hende og sagde, at pokker måtte tage det.

9. juli 1608 (3)

Genpart af et tingsvidne, som Søren Pedersen Snedker har fået på Nibe birketing i anledning af, at hans broder, Niels Pedersen i Nibe, har overfaldet Gunde Ged. Fremlagt i sag ved Viborg landsting 24.9.1608 ang. Gunde Andersen Geds død.

Ove Sørensen i Nibe vidnede, at torsdag efter at Gunde Ged var blevet slået, kom Kjeld Knudsen i Binderup klokken 9 aften til ham og bad ham gå ind til Gunde Ged og høre, om han skyldte unge Niels Pedersen noget. Gunde fortalte da, at han kom med kisten til døren i huset, som han havde købt af Mogens Skriver. Karen Kleppers, Jens Sørensen kone, stod i døren og spurgte, hvor han ville hen med kisten. Så kom Jens Klep selv og kastede kisten over ende, så indholdet faldt ud på gaden. I det samme kom unge Niels Pedersen og hans kone gående over kirkegården. Karen Kleppers råbte til ham, at Gunde ville tage huset fra dem. Da skal han få min djævel, sagde unge Niels Pedersen, og greb Gunde Ged i kraven og væltede ham bagover kisten, og bagefter fik han mange knytnæveslag. Han spurgte Gunde Ged, hvad man skulle gøre, hvis han døde af slaget. Han sagde da, at man kun skulle stævne den fattige mand, Niels Pedersen, for vold.

9. juli 1608 (4)

Tingsvidne af Nibe birketing fremlagt i sag ved Viborg landsting 24.9.1608 ang. Gunde Andersen Geds død.

Poul Thybo i Nibe, Søren Knudsen og 4 andre synsmænd kundgjorde, at torsdag efter at Gunde Ged blev slået, efterså de hans kiste, som han da selv var ved, og da var låsen i stykker og det ene hængsel noget medtaget og han beklagede, at det andet var blevet taget fra ham.

23. juli 1608

Tingsvidne af Nibe birketing fremlagt i sag ved Viborg landsting 24.9.1608 ang. Gunde Andersen Geds død.

Chresten Jensen i gaden, Chresten Snedker, Hans Guldsmed, Klemen Pedersen, Knud Knudsen, Peder Jensen, Anders Holch, Lars Sørensen, Anders Mogensen, Niels Poulsen, Niels Griis og Chresten Giølbo i Nibe vidnede, at de hørte unge Niels Pedersen i Nibe og Gunde Ged skændtes, at Niels Pedersens hustru fulgte med sin mand i den gyde, hvor unge Jens Sørensen bor, og at Niels Pedersen, borttrømte straks efter at Gunde Ged døde.

30. juli 1608 (1)

Tingsvidne af Nibe birketing fremlagt i sag ved Viborg landsting 24.9.1608 ang. Gunde Andersen Geds død.

Anders Uhrt, skolemester i Nibe, vidnede, at mandag den 13. juni hørte han, at unge Niels Pedersen sagde til Gunde Ged, at han burde lade den fattige gamle mand blive boende nær Niels Pedersen, og at han gerne ville gøre ham en tjeneste herfor, men hvis ikke, at der måtte fare en djævel i ham. Anders Uhrt vidnede, at hans kone havde hørt disse ord. Maren Nielsdr. i Grydsted vidnede, at torsdag efter at Gunde Ged blev slået anklagede han unge Niels Pedersen for sin skade og hans kone for meddelagtighed, og Jens Sørensen og hans hustru for at plyndre ham. Maren Christensdr., Lars Poulsens hustru i Nibe vidnede, at Gunde Ged klagede over Niels kone, der havde slået ham med en sten.

Jens Andersen ved Sebbersund vidnede, at mandag aften efter at Gunde Ged samme dag blev slået, kom han ind til Poul Thybos. Gunde Geds skjortekrave var da revet itu, og han var forslået og beskyldte Niels Pedersen, Jens Sørensen og deres hustruer derfor og græd, så vandet flød ned af brystet. Han begærede, at Poul Thybo ville gå med ham, da tøjet var komme ud af hans kiste og lå på gaden, så enhver kunne tage det. Poul Thybo tog et spyd ned fra bjælken og ledte ham bort for at undgå videre diskussion. Gunde Ged klagede da, at han ingen venner havde og fik så et dansk sværd. Jens Andersen gav ham huen på, og han gik så for at samle sine ting. Poul Christensen i Nibe vidnede lige så.

Rasmus Jensen Kock vidnede, at Gunde Ged tirsdag, efter at han dagen før blev slået, havde beklaget, at Jens Sørensen havde taget hans sværd. Rasmus Kock havde set sværdet hos Jens Sørensen. Rasmus Kock vidnede endvidere, at Jens Sørensen havde stjålet Gunde Geds hat.

30. juli 1608 (2)

Tingsvidne af Nibe birketing fremlagt i sag ved Viborg landsting 24.9.1608 ang. Gunde Andersen Geds død.

Niels Andersen, Jens Andersen, Jens Jacobsen og Anders Christensen, sandmænd i Nibe birk, vidnede, at de havde svoret manddød over unge Niels Pedersen og dømt ham fredløs, fordi han slog Gunde Andersen Ged ihjel, idet de har dømt efter den sandhed, de selv har undersøgt, rygter og tidender, og fordi unge Niels Pedersen straks bortrømte.

30. juli 1608 (3)

Tingsvidne af Nibe birketing fremlagt i sag ved Viborg landsting 24.9.1608 ang. Gunde Andersen Geds død.

Anna Nielsdr. i Nibe vidnede, at mandag, før Gunde Ged kom i ”perlemente”, bar han kisten ud af hendes hus, men kom ind igen. Han blødte da og bad om en klud til at binde om såret.

27. august og 10. september 1608

I sag ved Viborg landsting 24.9.1608, hvor Hr. Anders Ged stævner Jens Sørensen i Nibe for at have taget sønnen Gunde Geds hat, da sønnen blev overfaldet 13.juni 1608 i Nibe og kort efter døde, nævnes domme af Viborg landsting 27.8. og 10.9.1608.

Tha framlagde forne Hr. Anders gied hans tuende Wendelig Dome her aff landstingit then første then 27 Augustij then Anden then 10. september Sist forleden Wdgangen Wdj huilcken forne Jens Sørenssen er funden ei iche Ret och Redeligen atthaffue giuord, Och same Whiemlit Koste Wlogligen Athuere ad Komin och borde ther for ath straffis och stande til rette, Indtil huem the hagde i att sagen steffnis paa Nye, som the Dome Widr bemeller. Och forminer forne Hr. Anders gied same om Rett Attuere.

24. september 1608 (1)

Viborg landsting. Hr. Anders Ged stævner Jens Sørensen i Nibe for at have taget sønnen Gunde Geds hat, da sønnen blev overfaldet 13. juni 1608 i Nibe og kort efter døde. I sagen nævnes to domme af Viborg landsting hhv. 27.8 og 10.9.1608. Se også nedenstående 24.9.1608 (2).

NLA, B24-510, Viborg landstings dombog 1608A, s. 251b.

War schicket Hederlig Mand Hr. Anders gied i Kircketerp Nibe paa

then ene och hagde hid i Rette steffnit Jens Sørenssen i Nibe paa then Anden side for en hat, hans Søn gunde Anderssen gied schulle haffue Werit berøffuen och fratagen then thid handuerit schall Were Drebt och Ihieslagen Wden for hans egen huss och dør j Nibe och same hat siden schall Were bleffen funden huoss forne Jens Sørenssen Wdj hans huss och haffindes Were, seg hand Enden hoss sig schall haffe. Och ephtherthj hand for forne gunde gieds død och baane ehr Aaraad offuersuorit, formiente hand forne Jens Sørenssen til same hat iche saa Erligen och Redeligen Attuere komet, som thet sig borde och hand fordj borde Kon: Maijst. Rett ochsaa for sadan Wloglig och Whiemell Koste att stande til Rette Samt ochsaa ther for straffis, som Wed bør. Disligste hagde hid steffnit forne Jens Sørenssen for att hand Mandagen then 13. Junij Sist forleden Wden for her gunde Anderssen gieds huss och dør Aff broestienen haffr Nedslogit och sønderslagin en hans Kiste Saa ther aff er spildt och bordtuorden huis Kiste fetalj och Andit Wdj same Kiste War i ephther things tings winde er att beuise, Och ephtherdj hand thend Wd Inden til same Winde Wendelig Landstingsdom haffr forhuerffuit formieniger hand nu Endelig Dom att bekom och Entlange.

Disligste hagde hid steffnit forne Jens Sørenssen med huis hand slig for samme loglig Wil och Kand Erclere.

Ther emod hagde Las Vilsson ~~fø~~ i Hebelstrup paa hans thiner Jens Sørenssens Wegne hid steffnit Forne Mourits ~~gied~~, Hr Anders gieds Sønn Mourits gied for forne Thieris Wendelig Dom hand forhuerffuit haffuer Och Miener ath the iche borde lenger macht atthaffue, Men att sagin borde til birchething Wed Dom att endielis Och Minthe, at forne Jens Sørenssen iche schulle haffe eller fratagen forne gunde gied hans hatt eller gots.

Tha framlagde forne Hr. Anders gied hans tuende Wendelig Dome her aff landstingit then første then 27 Augustij then Anden then 10. september Sist forleden Wdgangen, Wdj huilcken forne Jens Sørenssen er funden ei iche Ret och Redeligen atthaffue giuord, Och same Whiemlit Koste Wlogligen Athuere ad Komin och borde ther for ath straffis och stande til rette, Indtil huem the hagde i att sagen steffnis paa Nye, som the Dome Widr bemeller. Och forminer forne Hr. Anders gied same om Rett Attuere.

M. T. 2) Saa ocheptherfj same thuende Dome iche Liuder ydermiere Indtil sagen bleff steffnidt paa Nye, Och thet nu schied ehr, Tha bør thn iche lengere mact atthaffue. Och ephtherdj ther thuistes, Om forne Jens Sørenssen haffuer berøffuend eller boere thagit forne gunde gieds Hatt eller inttet, Finde Wj then slig til Nibe birchething att Kome, Och birckfogden thr samesteds Naar thet for hanom loglig Ind steffnis thenom Wed dom ath Endelig at dømme oc Adschilder, som thet sig bør.

24. september 1608 (2)

Viborg landsting. Søren Pedersen i Nibe stævner på vegne af broderen, Niels Pedersen i Nibe, birkefoged Niels Pedersen, birkeskriver Poul

Baltsersen og en række mænd og kvinder i Nibe, Grydsted, Lynnerup og Bonderup for vidner, efter hvilke broderen blev dødsdømt 13. juni 1608, for sammen med hustruen og Jens Sørensen og dennes hustru, at have overfaldet og slået Gunde Andersen Ged i Nibe, så døde. Gunde Ged havde købt det hus, hvor Niels Pedersen boede og vil flytte en kiste ind i huset. I forbindelse hermed opstår der håndgemæng. Gunde Geds fader, præsten Anders Ged i Kirketerp, har stævnet drabet og tyveri af sønnens hat for birketinget. Niels Pedersen bortrømte staks efter, at Gunde Ged var død. Sagen havde været for landstinget 14 dage tidligere men opsættes igen i 6 uger efter begge parters ønsker. I sagen fremlægges en lang række tingsvidner af Nibe birketing. Se 13.6., 25.6., 2.7., 9.7., 23.7. og 30.7.1608.

NLA, B24-510, Viborg landstings dombog 1608A, s. 278a.

War schicket Søren Pederssen i Nibe paa hans broders Niels Pederssens wegne, med en opsetigelse her aff Landstinget idag xiiij dage wdganngitt Liudends han tha Atthaffue hid i Rette steffnit Niels Pederssen, Birchefougitt i Nibe, Mats Knudssen ibm, Per Kuri ij grydsted, Pouel schriffuer i Nibe, Else Laurits Datter, Mette Piers dather ibm, christen Erichsen Ibid., Tamis Lauritsen i lynnderup, Jacob perssen i bunderup, Christen Jenssen i gaden, chresten schnedker, Och Theris mez brødre xij mend, Anders Whrt scholmester, Maren Niels dather i grydsted, Maren Christensdather i Nibe och Jens Anderssen Wid Sæber sund for nogle Winder, the til Nibe birketing paa forne hans broder wdj atschillige Thider Wonditt haffr, Anlangendis thend Threte hand mz Gunde gied schulle haffue Wdj Werit, Mienendis samme Winder iche saa Rictig fuldkomenlige nochsom eller nøigactig Attere, att The borde attkome forne hans broder paa sin ...dløs moll till nogen forhindring Men mactesløss Attuere.

Sameleds hagde hid stefnith Niels pallissen, Peder Nielssen och theris mezbrødre, Sionsmend, for Sion, som the i same sag haffr Hiemlit, Och iche haffr Kundgiorr thet saar, Aff huilcke Gunde gied sin bane haffr hafft.

Disligist hagde oc therhid steffnit Her Anders gied i Kircketorp for en Klage, som hand paa forne hans broder schall haffue ~~giort~~. End Wond, thet hand Sl. gunde gied schall haffr slagit, Throuen oc bæriet, Minendis same Klage iche saa fuldkomlign ens the Winde, som Thend sag Wondit Kunde bestørkis, thr thend børr wid sin fuldee macht att bliffue, men mactesløss Atuere.

framdielis hagde oc tha hid steffnit Niels Andersen, Jens Anderssen, Jens Jenssen och Anders christenssen, Sandmend i Nibe birch, for the til Nibe birchting haffur forne hans broder suorit fra hans fred, for hand Sl. gunde gied schall haffe ihielslagen Oc thieris eed funderit paa Windisbørd, oc i ander made, huilchet hand formiener iche schulle were saa nochsom eller nøiagtig, Att the thr ephther borde att suerge, iche eller sandh af nogenn naffnlig mand eller quinde Atthaffue suoret, huor ephther the hanom fra hans fred Kunde Suerge, Oc forne Sandmends Eed fordj bord mactesløs Atuere Och icke att Kome forne hans broder til nogen forhindring,

Item hagde tha hid steffnit forne Windismend, Sionsmend och forne Sandmend huer i egen person mez huis Windschøldning the thr winde haffr eller thet mez aet for Andit Wond, Saa oc forne H. Anders gied, som same Klage Winde Sion och Sandmends eed forhuerffuit haffr, Tha for nogen leilighedt sig thend tid H. Wdinden begaff Bleff same sag opsat thil i dag.

Saa møte forne Anders gied och framlagde et tingswinde aff Nibe bircheting thette Aar thend 25 Junij Wdgiff, Niels persen, birchefogit i Nibe, for wiij mend mez helgens eed och opragte fingr Atthaffue Wondit, att then dagen thend 14 Junij sist forleden Kam Gunde Anderssen gied Indtil hanom i hans Huss och klagit sig hordeligen, att Wng Niels perssen i Nibe och hans kone hagde slagit hanom, saa hand thed aldrig kunde for Winde ther til mz Klagit hand sig atuere slagit saa hand hagde Undt aff same slag i hans hals.

Knud Jenssen i Nibe en mz helgens eed oc opragte finger atthaffue Wondit, Att forne dag war gunde Anderssen gied inde til hans, tha Kom Karen Erichs dather, Jens sørinssens høstru, ther ind ephther en Kand øell, Tha sagde gunde, Komer i her Karin Kleppers. tha suorit hun Kald mig Karin Erichsdather, som ieg heder, tha sagde gunde gied til hinne, i faar en dieffuil, i mothe Ladit mig foe min Kiste ind i hussits. Och sagde hand yder miere, hand følde thr for hans brøst, the hand Lid for Kisten Oc sagde forne gunnd gied, Att hand forgiet ingen Ander therfor, end Jens sørenssen oc hender.

Matts Knudssen i Nibe, och mez helgens eed och opragte fingr Att haffue Wonditt, Att Onsdagen och Thorsdagen nestt ephther, Att gunde Anderssen gied bleff slagen, opspøthe gunde Anderssen gied en Becken fuld aff blodt ephther en Anden, meedler tid hand laa i hans hus, och Klagit hand paa Wng Niels Pederssen och hans høstru ther for, Saa oc paa Jens Sørensens høstru Att hun h...ted thill.

Peder Kuri i grydsted, Och lige same eed Atthaffue Wondit, Att Thorsdagen Thend 16 Juni sist forleden, Tha War hand ind till Mats Knudssen och hørde gunde gied bleff aff Sionsmenden tilsport, huem thr haffde giorth hanom same schade, Tha Klagit hand paa Wng Niels perssen Oc hans høstru for sin schade, disligst paa Jens Sørenssen och hans høstru, Att the war tilschynder thertill. Indholde oc same Winde Poul Baltersen atthaffue Wondit, Att thet lige saa tilgong, som Peder Kuri och Sionsmenden hagd Kundgiort ephther thend dag, och bad sig gud tilhielp.

Else Laurisdather i Nibe och ens helgens eed med opragte fingr atthaffue Wondit, Att hun War hoss gunde Anderssen gied før oc i hans dødsstun, Tha Klagit hand paa Wng Niels perssen och hans høstru for sin schade, disligste paa Jens Sørenssen och hans høstru, Att the War Anbringer dertil, Oc opspøtt hand then becken fuld af Wonr oc blod Oc flier, mendler thid hand laa tha hunn War hos.

IB. Magr Piersdather i Nibe oc ens lige suore endem haffr Wondit, att hun saa Att gunde Anderssen gied opspøt møgit Wonr och blod meedler thid hand Laae i henis huss, Oc Klagit hand paa Wng Niels perssen och hans høstru thrfor, Saude paa Jens Sørenssen och hans høstru, Att the War

tilsschynd thertill. Saa møthe forne Niels perssen, ?Knud frijs, Maij? Knudssen paa sin och sin høstrus Maren persdathers Wegne Oc War Theris Winde bestendig Thernest framlagde forne Poul Schriffuers fuldmagt forne Niels persssen giffuit, Att hand er sam Winde bestendig.

Thernest framlagde et Ts. Winde aff forne thing, som wdgiff. chresten Erikssen i Nibe for wiij mend mez helgens oc opragte fingr Atthaffue Wondit, at mandagen thend 13 Junij sist forleden, Tha kam hand ganginds Aff the hus Jens sørenssen i Nibe iboer, tha stod gunde Anderssen gied ther wden for mez en Kiste, tha lod hand hans Kraffue War Wd Røgt, och Reuen sagde for paa hanom och hand kaste ther bag paa sig, da sagde gunde gied, broder lille see huor the haffuer slagit oc furit mez hanom, saa gich gunde Anderssen gied mz Hanom epther hans begierring offuer Kirckeگردen, Oc christen Erikssen sporde Hanom Aadt, huem ther hagde giort the, tha suarit hand, the hagde Wng Niels perssen oc hans høstru Kone giort, Indholder same Winde forne chresten Erikssen ydermiere atthaffue Wondit, Att sam dag tha saa hand Niels perssen stod Wid forne dør mez sim Arm offuer høstruens Axell, Oc mez en Wergie i thend Anden haand, dog War balgen sønder paa thet, Och iche hand giorde nogit mez thet, the hand saa, som the Winde Wider bemeller. Therepther møtt forne chresten Erikssen och War same sit Winde bestendig.

Ther huos framlagde ett tings Winde aff forne thing thend 9 Julij Sist forleden Wdgangit Thamis Lauritssen i Lønderup for wiij mend enz helgens eed och opragt fingr atthaffue Wondit, Att mandag thend 13 Junij sist forleden, tha Kom Afgangin gunde Anderssen gied Indtill hanom til Lass ?Pramsis i Nibe och Klagit sig Att hand War foeer Oc schull fløthe sit guots Wdj thet hus, hand hagde Køfft, som War en Kiiste och uerge, Tha War thj Hanom formiint, Att hand iche Kunde faa the med aff Jens Sørenssen oc hans høstru, Och tha War hans schiorte Kraffu sønder Røct bag paa hans hals Saa Reun hengde neder foran til hans beldsted Oc Klagit sig, Att Wng Niels perssen Nibe thog Hanom bag i hans Kraffue, och støte Haanom bage lenns om Kold offr hans egen Kiste saa hand tøctisth Aldrig Att Kunde for Winde, Oc sagde hand siig the forne Jens Sørenssen och hans konis schyld, for hand thr Kunde faa hans Kiste i hans hus.

Jacob Perssen i Bunderup Atthaffue same dag kom hand ind til Las pouelssen epther, Att hand Werit Wid for Døren, Tha lod gunde Anderssen gied Hanom see hans Kraffue War sønder Røct bag paa hans Røgh ~~Och Klagit forne på Wng niels perssen Och kone~~ Och forne Jacob perssen saae, att Reuen gangde neder paa hans Røg Och Klagit forne Wng Niels perssen ther for, Och Klagit, Att the hagde hans hatt och hans Werie fra Hanom oc begierit Thamis Lauritssen Werin, Tha Suarit Thamis Lauritssen Hanom oc sagde hand kund inthit gjøre, mijnthit bliffu inde, som the Winde Wider bemeller. Thernest møtt Thamis Lauritssen Oc War sit Winde bestendig.

Item et tings Winde aff forne Thing Thend 23 Julij Sist forleden Wdgangit chresten Jenssen i gaden, chresten schnedcer, Hans guldsmed Klemid perssen, Knud Knudssen, per Jensssen, Anders Holch, Las Sørinsen, Anders Mogen(ssen) Niels pouelssen, Niels griis, och chresten Kiøboe

i Nibe for wiij mend huuer serdielis ens helgens eed oc opragte fingr Att haffue Wondit, epther som the ens en Landstingssteffning War steffnit, tha hagde the hørt och spourt att Wng Niels perssen i Nibe oc saa affgangen gunde Anderssen gied War i Thuest oc Kieff tilhobe, Oc hagde the hørt och spordt, Att Niels perssens høstru tha fuldigt ens hendes mand i thend gyde, Wng Jens Sørrensen iboer, Och siden gunde Anderssen bleffuen død, Oc Niels perssen strax bort Rømpt ther for, Epther hand død bleff, som thet Winde Wider bemeller. Thernest møtt forne chresten Jenssen oc War sit Winde bestendig. Och ther hoss framlagde forne per Jenssen, Las Sørensen och Chresten Jenssen schnedker Theris fuldmactsbreffue, Att the oc er same Winde bestendige.

Noch framlagde et tings Winde aff forne ting thend 30 Julij Sist forleden Wdg(an)gen Anders Whert, Scholmester i Nibe, for wiij mend mez helgens eed och opragte fingr Atthaffue Wondit, Att mandagen Thend 13 Junij Sist forleden Tha hørde hand, Att Wng Niels perssen i Nibe sagde til gunde gied, gunde Skider hand Wild sige Hanom, Wilde hand iche lade thend fattige gamill mand boe i Naboe Lauff hoss forne, tha schulle hand mindeligh lade Hanom boer Ther, thet skulle fare en Dieffuil i Hanom, han schulle Wer Hanom god for en Thienist att haffue Wondit, Att hans høstru hørde oc disse same ord.

Maren Nielsdather i grydsted ens lige suore om Atthaffue Wondit, Att thorsdagen epther S. gunde gied War slagen, tha Klagit hand for hende, oc fliere, tha War hoss, paa Wng Niels perssen for thend schade hand hagde, oc paa Jens Sørensen och hans høstru Att the plyndret ther til same schade, Thisligst Klagit forne gunde gied Att Niels perssens Kone War hoss ther schaden schiede.

Maren Chrestensdather, Las pouilssens høstru i Nibe, mez helgens eed och opragte fingr atthaffue Wondit, at gunde gied War i hindis huss om thiersdagn Epther, hand om mandagen bleff slagen, Tha i blantt Andit Klagit hand paa Niels perssens Kone, Att thend stien hun hagde oc slog Hanom mez thend fælde hand,

Jens Anderssen Wid Sæbersund Att haffue Wondit, Att om mandag afften Epther gunde gied thend sam dag bleff slagen, Kom ind thil pouel Thyboes, Tha Kom forne gunde gied ther ind, tha hagde hans schiort Krafue Røffuen under om hans hals, oc War sønder, saa spurde Jens Anderssen forne Ad, huor War thet han kunde haged sadant, Oc tha War hand Obersclaffit, Tha suarit hand Niels perssen oc hans høstru, Jens Sørensen och hans høstru, the hagde saa Lagt mez Hanom Atthand hagde .. brøden Throijn, Oc gunde gied gich till Pouel Thyboe oc græd, Att Wandit flødd paa hans brøst, Oc War begierinds Athand Wille gaa ham mez Hanom Oc hielpen hanom thill, Att hans Thøij Kunde fordj sam the haffde spilt oc Laa i gaden for huer mand, hand War Red thett schulle bliffue fra stollen. Saa Reiste Poul Thyboe sig op oc Will thage hans Spiud neder, som laa paa hans bielcke, Saa led han hanom therfra for Wider parlament, Tha suarit gunde gied, Huem gud Nade mig, Jeg er støtt och slagin och Throwenn, som ieg War en hedinthe suend, Oc ieg haffr ingen gode Wenner, Och

sagde tha faar ieg selff att gaa, oc fich et dandsch Suerd, Oc sagde hand Wilde selff gaa Oc samle hans gots, Och iche hand Kom Wd der mez, oc hans hat War Røffuen oc slagn fra Hanom lige saa, Oc lange Jens Andersen Hanom hans Lue paa oc Klagit sig hordelign, Att the hagde slagit hans Kiste sønder paa gaden, oc hengslitt sønder. Indholder oc same Winde Poul christensen i Nibe lige saa atthaffue Wondit, Att hand hørde lige saa thilgang, som forne Jens Sørenssen Wondit haffr.

Rasmus Jenssen Kock oc mez helgens eed och opragte fingr atthaffue Wondit, Att Thirsdagen epther att gunde gied om dagen tilforn bleff slagen, Tha Klagit Gunde gied sig hordeligen for Hanom, Att hans Suer bleff hanom Reffen oc thagen fra, Oc Jens Sørenssen hagde thend, oc siden ther epther thend dag War then Wegger, saa hand thend indtill Jens Sørenssens. Medfør same Winde forne Rasmuss Jenssen ydermere Atthaffue Wondit, Att hand stolde gunde gied same haet som thett Winde bemeller.

Thernest møtt Pouel chrestenssen oc War sit Winde bestendig.

Fremdielis i Rette lagde iet Winde aff forne Thing 25 Junij Sist forleden forleden Wdngangit, Niels Pallissen Smed i Nibe, Peder Nielsen, chresten beck Och theris mezbrødre, fire Sionsmend, for wiij mend Atthaffue hiemlit oc Kundgiort, Att effter som the War thiltagen, tha War the thend 16 Junij Sist forleden indtil mats Knudssens i Nibe, Oc saa gunde Andersen gied, hans Winster brøst War høire end thend høigre brøst, oc hueden War aff hans Wenster schie bien saa lang som sin finger, oc tho støcker hud War affsloet paa begie fingr nest thomilfingeren paa thend høgre hannd, oc same thid Klagit hand for thet paa Wng Niels perssen i Nibe och hans høstru for same schad, ydermiere Klagit hand for thet, Att Jens Sørenssen i Nibe och hans høstru thill hissit oc tilschyndet Niels perssen oc hans høstru til same schade. mez før oc same Wind Niels Siørup oc Jacob Jenssen i Nibe lige saa att haffue hiemlit oc Kundgiort, Att forne gunde gied War saa mezfaren, som bemelte mezbrødre hiemlit och affsagt haffr, thet hiemlit the alle for en fuld sion, Som thieris Winde Wider bemeller.

Thernest møtt Niels pallissen och chresten perssen Siørup paa theris egin och theris mezbrødres Wegen, Oc War same theris sion bestendig.

Thernest framlagde et tings Winde aff forne thing same dag Wdgangen, wiij mend Wondit haffr, Att the saae oc Hørde same dag paa forne thing, Att haffe standit forne her Anders gied, Oc lod leese oc paaschriffue En schrifftlig Klage saa liudendis, Er these eptherskr. min Last oc Klage paa Wng Niels perssen i Nibe oc hans høstru samt Jens Sørenssen oc hans høstru ibm Epthersom min søn, affgangen gunde Anderssen gied mandagen den 13 Junij Sist forleden mez sin Kiste er Komen til sin dør paa thet huss, som hand aff Welact mand Mogens schriff, borger oc Raadmand wdj Olborig, Kiøfft haffr, epther sin schiøldis Liudelse, Oc forne Kiste ther Wille indseete haffr Jens Sørenssen mez sin høstru formenit, Oc sagt, Att hand ther eij schull Were Wed samt Robt an sagtt At hand Wille thage hanom hans hus fra Oc tha er forne Niels perssen mez sin høstru kommen Thertil, Oc the saa thillige haffer sønder slagit min Søns Kiste, oc bortkast oc Split hans gots. desligst hanom selff Wden ald billig Aarsag schyld oc brød of-

fuerfalden, slagen throuen oc bæriet, som ieg formoder mig Attwille beuise, saa hand ther ephther haffde mott gaa til sengen oc til sin død, opspøtt oc opbrøtt blod Oc ther aff død bleffuen. Er oc min Last oc Klage, att forne min Søns hat aff forne person, som ieg miener er bleffuen bortthagen oc Liegesaa for min laugmoll saa Well som ieg idag othe Dage gaff Klage offr sadant forne min Søn Wnderfarit er, Oc begierer gierne Att ieg thenne dagh maa faa lest oc paaschreffuet oc slig Winde thr ephther. Schr. Kircketorp thend 25. Junij Ao. 1608 Anders gied sp. mez egen hannd. Oc lige saa same dag War hans Klage oc ord som forne staar.

Item et tings Winde aff forne ting thend 9 Julij Sist forleden Wdgijffuit, Suend Stub i Nibe for wiiij mend mez helgens eed och opragte fingr haffr Wondit, Att mandagen thend 13 Junij, ther thend threte schiede emellem gunde Anderssen gied och Niels perssen i Nibe, Tha bar forne Suend Stub en Kiste mez SL. gunde Anderssen gied hen til hiørnet aff Marin Farslobs hus, ther sate the Kisten, saa Kalte gunde Ad Christen Erikssen, oc hand bar Kisten mez forne Suend Stub oc sate thend Wid brostienen, Tha stod Jens Sørenssens kone i døren, Oc gunde sporde hinde Ad, om hand Kunde faa sin Kiste ind, tha sagde hun nej, saa løffte the Kisten op paa broestien for døren, saa Kam Jens Sørenssen oc stod bag Wid hans hørstru i døren oc sagde, thend schulle Were Wde, pocker naffn Will hand haffue thend ind, tha Kunde hand faa thend ind Adt thend Anden dør, tha suarit gunde hand schulle haffue then ind Ad thend dør, som Hand hafde Kiøfft for sin pending, saa gich gunde fra Kisten, Oc Suennd Stub løste Rebit aff enden aff thend saa gich hand therfra, Tha hand Kom Wid scholmestrens, saa hand sig tilbage, tha boldret the Wid døren, och stod Kisten neder aff brostienen enz hans foed, Och gunde gied hagde et Wergie Wnder hans Arm, dog hand gjorde inthet mez thet.

Christen Sørenssen i Nibe oc att haffe Wondit, Att forne mandag schaden schiede, tha Kom hand gangendis offr Kirckegrnd, Oc Wille gaa hiem, tha saa hand, Att gunde Anderssen gied oc forne Suennd Stub drogis møgit mez en Kiste Oc Wille sethe thend paa brostienen, tha stod Jens Sørenssen kone i døren, oc Lagde handenn paa døren oc gaff Hanom mange Wnde ord Oc Jens Sørenssen bag Wid hende, Och Jens Sørenssen sagde thed schulle Were wed pocker naffen, saa gich chresten sørenssen Flux hiem, som the Winde Wider bemeller. Thernest møtt forne Suend Stub oc Chresten Sørenssen Oc War theris Winde bestendig.

Thernest framlagde ett Winde aff forne thing thend 2 julij Sist forleden Wdgangit, Hans guldsmed i Nibe mez helgens eed och opragte fingr Atthaffue Wondit Att the dagen ephther gunde Anderssen gied bleff slagen, tha stod hand paa Nibe gade oc Klagit sig i sin side, dog thalde hand inthet om huem thet gjorde, Oc War hand Røffuen bag paa halssen.

Niels Jørgenssen i Nibe Atthaffe Wondit, Att Thirsdagen ephther gierningen schiede, tha Kom gunde Anderssen gied til Hanom oc saakied mez hanom Wid en halff Thime, Tha Klagit hand sig, Att hand schiede nogen Wret, oc hans Kiste War sønder slagen, Kand schie ieg schall haffr inthet til s... thil thend i stud.

Wng per Nielssen i Nibe att haffue Wondit, Att thirsdagen epher gierningen schiulle schie, Kom gunde Anderssen emod Hanom Wid Jens Nørholms dør, tha Peder Nielssen kiørde Ad fiorden, Tha spourde hand p. Nielsen ad, hor hand Wille, Tha suarit hand Ad fiorden, Tha sagde gunde ieg haffr Weret i marckenn gid du faar er Woll.

Peder Ienssen i Nibe oc atthaffue Wondit, Att thaa saa hand Att gunde Anderssen Kom gangindis wdaf thend Røde boe med en Lanngiernng i hans haand och gich offuer Kirckegarden.

Mats Knudssen i Nibe atthaffe Wondit, att Thirsdagen Afften Kom gunde Anderssen gied Indtill Hanom Oc lagde sig Oc stod Aldrig op siden, Wden Hand stod op oc Lod sit Wand.

Item framlagde geeenpart til enz Wind, som forne Søren perssen Snedker haffr forhueffuit aff Nibe bircketing thend 9 Julij Sist forleden, Ofue Sørenssen i Nibe for wii mend mez helgens eed och opragte fingr Atthaffue Wondit, att Thorsdag Afften Klocken War 9, Epher Att gunde Anderssen gied ~~Wæ~~ bleff slagen, Komb Kield Knudssen i bunderup til hanom Oc bad hanom, att hand Wilde gaa ind til gunde gied oc høre, Om hand schyldte Wng Niels perssen nogit, Och Wiste iche Andit end hand schulle tha haffue død, Saa Kom offue Sørenssen til hanom oc tilspourd hanom, huor Wng Niels perssen oc hand kom i Thrette tilhobe, oc hand forthalde hanom Thet, Oc sagde Som hand War Kommen for hans dør mez sin Kiste, Som hand Wiste Well hand Kiøffte aff Mogens Schrifffer, tha stod Jens Sørenssen kone i døren, Karen Kleppes, Oc spourde huor hand Wilde hen mez thend Kiste, Tha sagde hand the Wil hand haffe thend ind. Saa Kom Jens Klep selff oc huiste han Kisten offuer ende, Oc huis guds gaffr ther war wdj Kisten thromilt Ad gaden. i thet same same Kam Wng Niels perssen och hans kone ganginds offuer Kirchegaarden, tha stod Karen Kleppis i døren oc Robte til Wng Niels perssen oc sagde, hand Wilde ondelig thage theris husse fra, ueren the Wille eller the Wille iche Will. hand thette suarit Niels perssen, tha schall hand faa Mi dieffuill, Saa thog hand hanom i sin Krafue, oc slog hanom om Kold offuer hans Kiste, tha Then ganche Wend Rond, hand haffde i sit brøst, hand Wiste hanom hagde Klagit for hanom til forne, Saa Kam Niels perssen Knap bag epher, Och ieg fich en hiell hob hug aff hans Neffner, Saa sporde hand gunde thil huor, the Wille haffe thet mez thend fattige mand, om Wor here Kaldte Hanom, Tha suarit gunde hanom, hand Will iche haffue thett Wider Klagitt, Wden till mez Wold. Dethe bekiende gunde for hanom Alt sammen, som fornefnit staar.

Item et tings Winde aff forne thing thend 2 Julij Sist forleden Wdgijffuit, wii mend Wondit haffr, Att the saae Oc hørde same dag paa forne thing thet forne Her Anders gied tilbød Wng Niels perssen i Nibe Leide ~~æ~~ dag ~~it~~ oc stunder, Oc eschit handt fram Att hand schulle Kom ther inden tingi oc suare for sig for thend sag mez gunde Anderssen gied, hand er beschølit for, Tha War forne Niels perssen iche ther tilstede.

Noch eet Winde aff forne Thing thend 25 Junij Sist forleden Wdgifuit, Christen matssen i Klestrup, chresten Perssen i Nibe Och theris mezbrødre, fire Sionsmend, for wii mend Atthaffue hiemlit oc Kundgiort, Att

the ther same dag paa forne thing saae en Kraffue, som her Anders gied lod sie oc War gunde Anderssen gieds, tha War Rude Røffuen fra Kraffuen bag paa, miere end Thou Alne, Oc hiemlit thet for en fuld sion. Indholder oc same Winde forne her Anders gied Then same dag for tingsdom att haffue stoed Oc giffuet Last oc Klage paa Wng Niels perssen i Nibe for, Att hand haffde thagit hans søn gunde Anderssen gied bag i hans Kraffe hanom Vaffigt och slagen hanom oc bierguit hanom Wden Ald schøld och brøde, Som forne her Anders gied schrifftelig ClageWidne ther om formeller.

Wdj lige made ett Winde Aff forne ting thend 9 Julij Sist forleden Wdgiffuit, Pouill thyboe i Nibe, Søren Knudssen oc theris mezbrødre, iiij Sionsmend, for wiiij mend Att haffe Hiembliit oc Kundgiort, Att the then Thorsdagen nest ephther, Att gunde Anderssen gied om Anden dagen bleff schlagen saae hans Kiste, ephther som hand da sielff War Huos, da War lossen sønder och dett ene hengsell och War nogit med i Thend, Och Klagit Att thet Andit bleff ham tagen, Och hiemblit dett for en fuld Sionn.

Therhuos framlagde ett tings Winde effter Sandmend meden Aff forne birck ting thend 30 Julij sist forleden Wdgiort ~~som~~, som bemeller Niels Anderssen, Jens Anderssen, Jens Jacobssen och Anders christenssen sandmend i Nibe birck, Att haffe suorit forne Wng perssen manddød offuer oc fra hans fred for forne gunde Anderssen gied hand Ihielsloug, ephthersom di sielff Sand hied om sam drab haffde Wdspordt Och ephther Røgt, thidender Windisbørd, och Att forne Niels perssen strax bort Rømte, Som di Winde Wider bemeller.

Der nest møtt Niels Anderssen, Jens Anderssen, Jens Jacobssen sandmend, for mieinit thenom Rett Att haffue suorit, Oc nogen Aff thenom ~~tha~~ sielff thalde med forne gunde giedt, Och fordj Wng Niels perssen strax gierningen War giort buordt Rømte for gierningen, och forne di gjorde theris eed haffr vd fram ephther huad Windsbørd paa manddrabis Wegen War, Da schulle ther ingen Were bleffuen framlagt med huilcke hand Kunde Wndschøldis, Och framlagde Ett Winde Aff forne ting same dag Wdgiffuit som medfør Niels Anderssen och hans mezbrødre, sandmend, ther thend dag for tings dom for wiiij mend Att haffuer stoedt, førend di gjorde theris thoug oc fram eschit Wng Niels perssen i Nibe, Om hand Wor der thilstede och Kunde sig for Klare oc Wndschølde, Att hand icke haffde slagen, Throuen, oc biergit Salig gunde Anderssen gied, som død bleff eller om hand Kunde Aff beuiste Att hans icke War schøldig Wdj hans død, Som hand War paa Klagit, och beschølit for och Windisbørd haffe om Wondit, Da War forne Niels perssen Icke ther thilstede, och lieleds bleff framlagt som hand Louligen med Kunde Wndschøldis i denn sag, Som dett Winde Wider bemeller, Och Sate forne Sandmend i Alle Rette, om theris eed icke findis Rett Attuere suorit, Och Att thend buorde Wid magt attuere.

Thertill suorit forne Søren perssen och framlagde en schrifftelig beretning Liudendis som ephther følger. Er dette min beschøldning thill disse ephtherne Winder, som Jeg paa min broder Niels perssens Wegne haffur ~~Wd~~ hid till landsting Kallit och ephther en opsettelsse Wdj lagt fram først ephther som Niels perssen birck fougit Wdj Nibe, Mats Knudssen, pouill schriffuer,

ibm, p(ede)r Kuri i grydstedt, Ellsse lauritsdatter Wdj Nibe, mette persdatter, christen Erikssen ibm, Thamis lauritssøn Wdj lynderup, Jacob perssen i ~~boune~~ bunderup, Anders Wert scholmester i Nibe, maren Niels datther i grydsted, Marren christensdatter i Nibe, poull Thyboe samsted och Jens Anderssen Wed seber Sund haffr Wondit paa Adschilig Thider thill Nibe birckting, En part Wdj Miening Ad salig gunde gied schulle haffue sagt for thenom, Att min broder schulle haffe slagen ham Endog forne Winde icke Winde Eller Komme offuer Enns, som Aff beschriffuen Winde er At for sam Eij eller Wdtrøckelig oc endelig Winder, Att forne Sal: gunde gied beschjolder forne min broder for sin død, Oc eij eller di nogen gierning suinit haffr, Men epther hans Søn er død mange mend Wondit haffr Dernest min beschjoldning thill Sionsmenden, som Eij haffr Kundgiort, Aff huilckit Saar Sal: gunde giedt schall haffe hafft sin baane, for miere Att will beuise nogen Saar hand Att haffe hafft, før Thretn Emellom thennom begjontis. Saa oc er min beschjølning thill di tholff mend, Som Wondit haffr, om tē Røgtis oc thidninger de haffde hørdt, Att min broder oc S: gunde gied schall haffe Werit i Thenem thill foren, oc icke di sielff personlig nogen Threde emellom denom seet eller hørt haffe, Men er Wbeuist. Desligste Er min beschjølning thill Nibe bircke sandmend, Som haffr suorit min broder fra sin fred epther Røgtr oc thidninger, som de Wd spuodt haffr oc icke di stennes eller beslutis er theris eed paa nogen Sand Windisbørd, som Kan uer offuer... nogenn gjørlig Drabsgjerning, min broder begangit haffr. Effter saadant forberøt Leilighed Settter Jeg Wdi Alle Rette, om forne Windis folck, Som epther en død mange mendt Wondit haffr, bør Att kome min broder paa hans liff thill hinder eller schade i nogen made, Eller Mactesløs Att uere, Disligst om forne Sionsmend icke bør Att Winde Klar och thydelig, Aff huilcket Saar S: gunde gied haffde sin baane, Eller forne Windr bør eij Att Komm min broder thill hinder eller paa hans liff i nogen made.

Sameledis formiener the thollff mend oc Att beuise min broder och salig gunde gied Att haffue Werit Wdj thrette thill ~~fø~~ forn, som di Effter Røgtr och thidninger Wondit haffr, eller same Winde eij eller bør Att Kome min broder thill scahade paa hans liff Men mactesløs Attwere. Thernest Setter Jeg Will Wdj Alle rette, Om forne sandmend icke bør att forklare, huad sandhed di haffr Wdsport och Huad Sand Windisbørd, som Kommer offur om di effter suorit haffde Om same drab, thi Jeg formiener epther Røgtr och thidninger, som di epther suorit haffr, Eij bør Att Kome min broder paa hans Liff thill hinder eller schade, Men bør Att beuisis ham nogenn gjørdig Drabs gjerning offr eller same Sandmends touff bør Mactesløs Attuere.

Søren perssen framdelis eet tings Winde Aff forne ting den 30 Julij Sist forleden Wdgangen, Anna Nielsdatter i Nibe for wiij mend med helgens eed oc opragte fingr Att haffe Wondit, Att Mandag førind gundi gied Kom i perlemente, der hand boor Kisten Wdaff hindis huss, da Kom hand Ind thill hindis igien och huos hand bløde och begieridt en Klud Att binde ther om Som och thet Winde Wider bemeller.

Tha epther bege ~~paart~~ parteris beuilling Bleff same sag opsat thill

Idag Sex Wger, Och tha Thenom her Att møde och gaa ther om saa møgit, som Loug och Rett Kand findes. In cuj rei theste.

1609 (1)

Et tingsvidne om utilladelig Vaad Dragen ved Dannesøe fiskerie.

NLA, Restrup gods, G141-1, Design. på adkomstbr. 1763, nr. 53.

1609 (2)

En Landstings Dom om Kalstrup Mølle dat 1609.

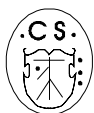
NLA, Aalborg bisp, C1-1, Fortegn. på ældre gavebr., fasc.2, nr.16.

16. januar 1609

Tingsvidne af Hornum herred om øde gods i Vokslev sogn.

RA, Aalborghus lens regnskab 1607-09, tingsvidner om øde gods 1608-09, nr. 2. [3] bomærker af grønt lak. 1. Christen Smed, 2. Søren Andersen i Gravlev, 3. Jens Christensen i Raakilde. Påskrift bagpå: Iffuer Juels Winne om Øde godts.

Christen Smed i Suendstrup, herresfoget i hornum hered, Søren Andersen i graflef, Jens Christensen i raakild Oc Poull Skrifer giøre witterlige anno 1609 dend 16 Januarij War skicket Jens Smed i dørup paa sin hosbonds, Erlige og Welbyrdige mand Iffuer Juell thil Wielstrup, høffuetsmand paa gudom Kloster, hans Wegne, Som eske oc finge Enn fuld thingswinde aff disse dannemend, som er Søren Andersen, Jens Christensen, Jacob Jensen i Suenstrup, Christen Knudsen i Guldbeck, Christen Michelsen ibm, Knud Nielsen i gielstrup, Niels Wolusen i estrup, Niels Windelboe i Budsted. De Mend de thr saa oc hørde, At Knud Nielsen i gielstrup, hans Madsen ibm, Chresten Chrestensen oc Jens Andersen ibm, Di Stod for things dom oc wonde Wed helghens eed Med opragte finge, At disse efterskr gaarde Wdi Woxleff Sogen er slet Aldiles øde oc Jorden thil denom Inted Bruges, Saa Aff denom Ingen Thiende enten thil Kon. Mt., Kircken eller presten er ad bekomme i Nogen Maade, som er thri gaarde i pannum, en gaard i harinde oc 3 gaarde i gielstrup, Som Jep bruen, Knud Knudsen Oc Pedersen i bode. Och der som same Siuff gaarde haffde were ved mact, da kunde de vel haffuer tiende rough 4 tønner, byug 3 tønner, haffuer ij tønner, Att saa er gangen, thet winner wi med Wores signeter Undertrøgn. Poul Balthersen, Skr.

1. Christen Smed
i Svenstrup, herredsfoged

2. Søren Andersen
i Gravlev

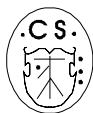
3. Jens Christensen
i Raakilde

3. april 1609

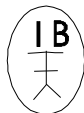
Tingsvidne af Hornum herred om øde gods i Sønderup.

RA, Aalborghus lens regnskab 1607-09, tingsvidner om øde gods 1608-09, nr. 1. [3] bomærker, grønt lak. 1. Christen Smed, utydeligt, 2. Jens Buus, 3. fingeraftryk. Påskrift bagpå: Knud Jensen paa torstedlund.

Christen Smed ij Suenstrup, herris foget i hornum heredt, Jens Bus ij hersom, Christen Michelsen ij guldbeck oc pouell Skriuer gjøre witherlige. Anno 1609 thend 3. Aprilis, war skicket Knud Jenssen, foget paa torstedlund, paa sin husbondes, welbyrdige Niels Krabbes wegne, som esked oc finge En fuldt thiings winde aff dese dannemend, som er Jens Bus, Chresten michelsen, Jacob Jensen i Suenstrup, Chresten Andersen i Abeldrd. pr sørensen i guldbeck, Chresten Jensen ibm., Jens Nielsen i dalum, Søren Jensen i hersomb, Las Jensen i Sønderup, Di wonde, athe saa oc hørde her i dags. For tings dom for dennem dennem stande Niels Erik-sen i tøtrup, Las Jensen ij Sønderup, Niels Christensen ibm. Søren thøger-sen ibm, las Jensen ibm Och Niels Christensen i braffuellstrup, De wonde Meds helgens eed med oprarte fingre, att efftersk guods i sønderup sogen, war slet øde i forgangenn Aar 1608 oc Jordan ubrugt oc fordi Ingen thiende Aff det Eighendom till Kon Mayz. Kierken eller Presten haffuer warit Adt bekomme, som er halfanden gaaardt i pleilstrup, Enn gaards i threngstrup, Enn gaardt kaldes holcke, halfanden gaard i Synderup oc enn gaardt i Braffuelstrup, At deres Ord saa war, thet Vinde wi med woress Zign.

1. Christen Smed
i Svenstrup, herredsfoged

2. Jens Buus
i Hæsum

3. Ulæseligt

3. maj 1609

Mageskifte mellem kronen og Laurids Ebbesen (Udsen), der afgiver bl.a. i Sønderup sogn og by 1 gård, hvoraf der foruden den øvrige landgilde årligt gives til fru Karen Maltesdatter (Viffert) 2 tdr. 1 skp. 1 fjdk. hartkorn.

13. maj 1609

Stadfæstelsesbrev paa Livstid for Iver Jul til Villestrup paa Kronens Part af Korntienden af Voxløf Sogn, hvoraf der aarlig skal svares 6 Pd. Rug, 6 Pd. Byg og 1 ½ Pd. Havre, og af Bisløf Sogn, hvoraf der aarlig skal svares 2 ½ Pd. Rug og 2 ½ Pd. Byg.

Kancelliets Brevbøger, s. 82. Udt. i Tb. S. 88b.

30. oktober 1609

Tingsvidne af Hornum herred om engskifter i Nørre kær, der ukæret har været bjerget til en gård i Tostrup indtil sidste sommer.

NLA, Restrup gods, G141-1. Papir. 3 segl i mørkegrønt lak. 1. Christen Smed i Svenstrup, herredsfoged. 2. Christen Knudsen i Guldbæk. 3. Christen Michelsen i Guldbæk, fingeraftryk.

Christen Smed i Suendstrup, herris foged Wdj hornumherit, Christen Knudsen i guldbech, Christen Michelsen ibm. och poull balthersenn giøre Witterligt. Anno 1609 thend 30 octobris War skicket Thomas Jensen i Skovsgaard paa sin hosbunds Wellb: Knud Rud til Wedbygaard hans Wegne, som esche oc fange Enn fuld thingswinde Aff desse dannemend, som er Chresten Knudsen, Chresten Mickelsen, Jens Jensen i høiris, las Krasse i molberg, Chresten Andersen i Aagr, Niels Wolusen i estrup, Las Jensen Hornum, Søffren Andersen i graffleff oc Mads pedersen i Woxleff, Di Wonde Athe saa och hørde, Att Jens Thomasen i Nyrup stod her for dom oc wond Wid opragte fingre och helgens eed, att hand bouet i den, gaard Søren Sørensen i Thostrup end i boued, i sextenn Aar, oc nu er dett xwiiij Aaar paa det Nirmest siden hannd fløte der fra, Meinne Thend tid hand boude i forne gaard, da haffde hand Noget Enng i restrup Kier Aff hanns hosbonde, Nogle Aff samme enng gaff hannd Sildskyld, det Anndre haffde hand i hanns Minnde oc gaff Ingen Sildeskyld. Peder Nielsen i Nibe Wondt Wid opragte fingre oc helgens eed, At det er hanom Weterligt At i L aar da haffde der ligget nogenn Ennge i nørkier thil denn gaard i tostrup Simon Sørensen Trold i bouer, huad heller da haffuer werit faa eller Manng, wed hand icke. Men da war Lige saa manng thil den gaard, som thil hans Nabos der i byenn. Mads Nielsenn i Nyrup Wond Wed helgens eed med opragte fingre, Att hand thiente Jens Thamesenn, som thil foren bouet i denn gaard ij Thostrup Søren Christensen Throld Nu i boer, da formelte Jens Thamesen haude Nogle Ennge i Nør Kier oc hand slog dom, oc hiøet blef føre i forne gaard, Søren Sørensen Throld ibouer. Niels Olufsen i tostrup

mølle wonnde lige som Mads Nielsen Wid helgens eed med opragte fingre oc, Att det kannd Wel Werre for xx Aar siden hand thiente forne Jens Thomesen, da hand effter hans beffalning Bierget forne Enngi i Nørkier oc bleff føre thil forne gaard Søren Trold i bouer. Jenns Nielsenn i hiesbeck møle Wonnd Wed helgens eed med opragte fingre, at de mend, som haffde bouet i den gaard i tostrup, Søren Throld nu i bouer, haffuer brugt nogen Ennge i Nørkier, hur mange de war, wed hand icke, thil denn gaard forne Søffrenn Throld i bouer, och Att hand det Wel kand Mindis i xx Aar. Christen Madsen i tostrup Wond Wed helgens eed med opragte fingre, At hand mindes i xx aar, Ath the som haffuer boet i den gaard ibm. Søren Trold nu i boer, haffuer Bruget oc Bruger Nogen Enge i Nørkier, thil thend forne gaard Søffren Throld i bouer. Jens Jensen i Wolstrup Wonnd Wed helgens eed Med opragte fingre, Att hand Minds i xx Aar, Att nogen Eng i Nørkier haffuer Werrett brugt oc biergett thil denn gaard i thostrup, Søffren throld i boer till denn gaard, som till de Anndre huad Eller det ware lie eller icke, the weste hand icke. Waar her Tilstede Jens ibsen i gaasted oc Jens Sørensen i drastrup oc Haffde her Udsted enn Skriffelig steffning Sedell Med huilcken de bekiend dem den 21 octobris sist forledenn Ath haffue Were paa restrup oc steffunid Welb: frue Helvig Kaass oc hinnes laurri hid i dag for There Winde, oc lyde samme Steffning sedell Med dis opschrift derpaa Saa eblant andet. Lade Knud Rud til Wedbygaard giffue Warsell oc steffner Erlig oc Welbyrdige frue Helvig Kaas thil restrup med hinds Lauverij thill hornum heris ting nu paa mandag først Komendis Ote dage, Som Ther Dend 30 dag octobris for hindis Windisbyerd oc kundschaft, som hand eller hennes fuld møndige da der wil Lade Thage oc forhuerffur oc Thing Winnende effter, hur Lenng At de som Enngs schiffter Liuendis Wdj nørkier haffuer Werrit brugtt oc bierged oc fuld denn gaard Wdj Thostrup, som Søren Sørensen Throld nu iboer, Wdenn Klage Thill nu i Nestforganngenn Sommer, samme forne engi Skiffter bleff berget till Restrup. Datum Skousgrd. 17. octobris Aar 1609. Lest paa Restrup Thend 21 Octobris ar 1609. Steffnings mennd Jens ibsen i gaasted, oc Jens Sørensen i Dragstrup, Niels i Laursenn i Sulsted med Egenn hannd. oc Bleff same steffnis Sedell her for dom lest oc paaskriffuet. Att Saa er gangenn Thett Winnder Wi med woris S... Poul Balthersen.

1. Christen Smed i Svenstrup
Herredsfoged

2. Christen Knudsen
i Guldbæk.

1610

Skøde til Albrecht Christensen Skeel til Fussingø på stader i Nørslaae i Limfjorden ud for Nibe. Staderne benyttedes af: Stakket lænke (el. Slumpens lænke): Simen Nielsen og Anders Kieldsen, Nibe, 1 stade. Fjerde lænke Østen Pøtten: Nr. 20, Niels Jørgensen, Nibe 1 stade. Nr 22, Lars Jensen, Grydsted, 1 stade. Nr. 23, Anders Jensen, Binderup, 1 stade. Tredje lænke Østen Pøtten. Nr 2: Christen Jensen, Nibe, 1 stade. Nr. 3, Peder Korre, Grydsted, 1 stade. Nr 4, Jens Madsen, Aalborg, 1 stade.

RA, Dokumenter og stadebøger vedr. limfjordsfiskeriet 1695-1750, dok. 6:1. jf. H.Rasmussen, Limfjordsfiskeriet før 1825, s. 332.

17. marts 1610

Oluf Hammer, borger i Randers skøder Stygge Høg til Vang 1 gård i Nibe med årlig skyld 1 td. høstsild, velpakket købmandsgods med salt og træ, med herlighed, landgilde, ager, eng og fiskeboder.

RA, den nu opløste Top. Saml., Nibe jf. C. Klitgaard, Nibe, s. 25.

7. april 1610.

Forleningsbrev for Ifver Juel til Villestrup, Landsdommer i Nørrejylland, paa Pandumgaard med tilliggende Gods, 1 Gaard, kaldet Snorup, og et Møllested derved, som afdøde Tyge Kruse til Svenstrup har været forlenet med. Han oppebærer den visse Indkomst kvit og frit, maa selv oppebære Tiendeparten af uvis Indkomst og skal tjene Riget med 1 gerust Hest.

Kancelliets Brevbøger, s. 234 [Med Art. 5,7,10,18]. J.R. 6, 494 b.

10. maj 1610

Missiv til Verner Parsberg til N. og Ifver Lykke til Buderupsholm om at overlevere Pandum Gaard til Ifver Jul, Landsdommer i Nørrejylland, der er bleven forlenet med Gaarden efter afdøde Tyge Kruse, med Inventarium, Breve, Jordebøger, Registre og alt andet, som bør overleveres, besigte Bygningerne paa Gaarden og Ladegaarden og det tilliggende Gods og give Ifver Jul det beskrevet under deres Signeter.

Kancelliets Brevbøger, s. 243. J. T. 5, 512 b.

12. maj 1610

Missiv til Mandrup Parsberg. Kongens Undersaatter i Nibe og nogle af Adelen deromkring, som bruge Sildefiskeri, have beklaget sig over det usædvanlige Fiskeri, som bruges i Fjorden med Ruser og Bundgarn, der udsættes i Sejldybet i Fiskens Opgang og Nedgang, til stor Skade for Menigmand, som har deres største Næring og Bjærgning af Vandet, og imod gammel Brug og Sædvane. Da de have anmodet om, at Fiskeriet med Ruser og Bundgarn maa lovlig sættes og bruges, som det har været brugeligt fra gammel Tid af, og som det kan være Menigmand gavnligt, skal Mandrup Parsberg med Flid lade Sagen undersøge, og hvis det viser sig, at der fra gammel Tid ikke har været udsat Ruser eller Bundgarn paa Sejldybet eller paa dybere Vand end 6 Alen, saaledes som de berette, skal han lade gøre den Forordning, at hverken Ruser eller Bundgarn udsættes paa Sejldybet anderledes, end det fra Arilds Tid har været brugeligt og sædvanligt, for at Fiskeriet kan blive ved Magt og ikke med Tiden skal blive helt øde, til stor Skade saavel for Kongen som for Undersaatterne deromkring. Han skal paase, at det herefter holdes, saaledes som han forordner, og som det fra gammel Tid af har været brugeligt, og lade dem tiltale og forfølge, som findes at handle herimod.

Kancelliets Brevbøger, s. 246. J. T. 5, 513 b.

10. juli 1610

Missiv til Mandrup Parsberg til Hagisholm Embedsmand paa Aalborghus, og Jørgen Due til Oxevang. Da Steen Brahe til Knudstrup, Embedsmand paa Kallundborg, har begæret 5 Kronens Gaarde og 3 Bol i Nørreifs og 1 Gaard i Sønderifs (Nørre-og Sønderøkse, Brovst sogn, Han herred) til Mageskifte for 3 Gaarde i Grydsted i Aars Herred ! og 1 Gaard i Alstrup i Huedebor (Hvetbo) Herred, skulle de med det allerførste besigte begge Parters Gods, ligne og lægge det og indsende Besigtelsen til Kanc.

Kancelliets Brevbøger, s. 263. J. T. 5, 518 b.

22. november 1610

Stadfæstelsesbrev paa Livstid for Ifver Lykke til Buderupholm paa Kronens og Kirkens Parter af Korntienden af Buderup S., hvoraf der aarlig skal svares 3 Pd. Rug og 3 Pd. Byg til Kronen og ligesaa meget til Buderup Kirke, og paa Kirkens Part af Korntienden af Grafversløf Sogn, hvoraf der aarlig skal svares 3 Pd. Rug, 2 ½ Pd. Byg og 1 ørt. Havre til Kirken.

Kancelliets Brevbøger, s. 306. Udt. i Tb. 5. 94.

16. september 1611

Trætte mellem Iver Juuls tjenere på den ene og Sten Brahes, Mandrup Parsbergs, Esge Bildes og Fru Helvig Kaas tjenere på den anden side om markskel mellem Grydsted og Tyrrestrup.

NLA, Lundbæk gods, G139-1, papirsbreve 1598-1603. [3] segl på papiret. 1. Christen Smed i Svenstrup, herredsfoged, meget ødelagt. 2. og 3. ødelagte. Omtalt i H&K 1912-14, s. 315, Arkivet på Lundbæk.

Christenn Smed i Suenstrup, Niels Wdj ... Christen Andersenn i Abildgord, Christen Michelssen guldb(æk) oc pouel Balterssen giøre Witherligt Anno 16ii denn ... septembris War schichet Jens Smed i diørup paa sin hos(bunds) Wegne, Erlig oc Welbiurdig mand Iffuer Juel thil Wi(llestrup), Kon. Ma: Beffalengs mand paa Gudum Kloster, Som es(chet) oc fenge Enn fult tengs Winde aff dese dannemend Som (er) Christen Anderssen, Christen Michelssen, mats Anderssen (i) harind, Niels Jenssen i Siørup, hanns Christenssen ibm (L..) poulssen i Liere, Christenn pederssen i Wolstrup ... michelssen Skræder i hornom, Di Wonde, Athe saa (och) hørde, Att Sionsmend Knud Jenssen i gamelholm, søren anderssen i grafleff, Christen Christensen i opleff, Niels morthenssen ibm oc peder christenssen i ersted Di stod her for thengs Dom hiemled oc thilstod, Athe denn 16 septembris sidst forleden War til sionn, som di aff thennge War tilltagenn offuer nogen Marcke threter, som om tuistess emellom Grydsted paa den Ene (oc) Thyrrerstrup paa denn Andenn Side. Da Saa di offuen for manddall Wdj øster, som Thyrrerstrup oc grydsted marc(ker) mod huer Andre Begyndes oc Wedtager paa Bege Sider denom bleff foruist Wid en Rend først en stien, som ... fantes pindstien oc flent Wnder, Der fra Igien W(ester) paa, Saa di oc en stien, som der fantes At uere graffued op till paa begi Sider, oc fandes der bode pind stien, flent oc 2 Smaa støcker Kuoll Wnder denn, Saa der fraa oc Wester paa bleff denom foruist den Thridie (stien), som fandes pindstien oc flent Wnder oc fandes Same... Thri stien at stande offuer huer Ander fra øster oc Wdi Wester paa, och Saa framdelis Wester neder paa Wdi manddall, Som denom Bleff foruist, Saa de stod enn ... stien Wdr Siie Kere hos manndalds rinnde, som oc fanttes pindstien oc flent Wnder, Saa framdeles en Wester paa neder mod Samme dall oc Rennede, oc Wdi fiorden Der Saa di en stien, Som denom bleff foruist, och bleff desse forne ther Sidste en Wester stiene dall oc rind.. denom foruist paa den nør side til denn Eyendom, Som om thuistes, Sidenn bleff thenom foruist paa den Sønder side Aff samme Eyendom Att Bisleff oc Lunndbecks marck oc Eiendom Skele Wedtager oc streke Wester paa Neder til fiordenn, dog kunde de Ingenn Stienn See, som der Kunde were Sot, ei heller det denom bleff foruist, Desligste saa oc forfure di, Att Samme Eindom, Som schielen emelom om tuistes, Nestenn Att lige for Thyrrerstrup gaardes oc deris agre endels Rete ?Aaskode, fra øster oc Wester paa till fiorden effter som denom bleff foruist, de icke de kunde sie Nogen stienn eller Ser Kendemerke,

emellom forne Thyrrerstrup ager och samme eindom i Nogen maade, eij heller det denom bleff foruist. Och fram lagde forne Jens Smed En Warsels Sedel lydendes som effter følger: Lader Iffuer Jull Thill wilestrup giffue Erlig oc Welbijurdig mand, sten brade till knudstrup, Kon maijs. befallingsmand paa Kolvinghus, Mandrup parsberg till høgesholm, Kon Maijs. befalengs mand paa olborig hus, Eske Krafse till Asendrup, Eske bilde till elinge, Kon Maijs. Befalengs mand paa Mariager Kloster oc frue Heluig Kaas, Salig Haneball gylenstiernes till restrup, met hens lauerij Warsel, for Sion, som hand till Hornom herres theng, Manddagen den 16 Septembris Acter At lade Thage oc for huerffue thill denn Eindom, som forne gode lodseigeres Thienere Wdj grydsted met forne Iffuer Juel om thuister, och di en part skal haffue pløggenn oc opgraffuett, At grandske Sione oc forfare, om Samme Iurd, grund oc Eindom icke Altsammen under største-partenn fandis legendis Wt for Thyrrerstrup ager land oc Agers ender, Wester neder till fiorden, Synden for mandall, Oc Samme Sionsmennd Strax Waere paae Aastederne for Sandmend Samme dag och des leilighed, Som fore Skreffuet staar, at forfare med huis denom Wider breffuer foruist, Saa oc samme deris Sion den nejste tings Dag der efter, som er den 23 Septembris Aa Afhiemble oc the eer beskreffuenn, Om forne gode Lods Eiger Will haffue der noget thill At Suare, Disligste ocsaa ladet Warsel giffue las Nielsen wdj grydsted oc hans søn Anders Lauritsenn, Michel Jensen, Jens Nielsen, Jost Jenssenn, mats Jostsøn, pier Kori, Jenns Schriffuer, Søren Christenssen, Christen nielssen, Søren matsen och Niels Christenssenn, Sambt meninge grander och Induonere Wdj forne grydsted, och paa forne Aasteder, oc till steder hid Aa møde, om de haffuer der Noget till At Suarre. Datum Lundbeck den i dag augusti Aar 16ii, Iffuer Juell egen hanndt, oc fandis Saledes paa Skreffuitt, Er Denno Steffning lest i Abelgard i Chresten Anderssens paa hørrelse, den anden Augusti 1611 Chresten Anderssen egen hanndt, Er denne steffning lest paa brodskouff den 4 Augusti 1611. Er denne steffning lest paa restrup den 4 Augusti Ano 1611 Denne Warsels Sedell er lest paa olborg Slot denn 4 augusti 1611, offuer werendes paa forne Aasteder met Same Warsels Sedell, Mats Knudsenn och Jens Nielssenn i nibe, Aar oc tiid som forskreffuitt staar, Lest paa Hornom her-ritsteng Aar 1611 den 12. augusti, Denne Warsels Sedell er lest paa Mar(iager) Kloster, Denn 13 augusti Anno 1611, Jens Jørgenssen egen haand. Anno 1611 denn 8 Septembris belff dene Warsels Sedel lest (i) Bisle Kiercke i Mieninge Sogne folkes paa hørrelse offuer wer(en dis) laurs Christensenn oc tomas ibssenn paa Lundbeck, Och en War Her Jenns Skouboe i bisleff, oc i Suolgardt, som bekiende Athe i dag othe dageligenn her paa thennget, Steffnitt peder Abelgard (i) bonderup oc hans med brødre Sandmend hid i dag om the hagde ther nogre Thill At Suarre. Att Saaa er gan(gen), Thet Winde Wij med Woris Signeter Wnder Thrøchet. Christen Andersen, Pouell baltserssenn ``x.

2. november 1611

Ollifia Lyche til Buderupholm, hendes Skiøde til Niels Krabe til Torstedlund, paa 4re Gaarde kaldet Roestæd Bye i Sønderup Sogn. Dato 2. november 1611.

NLA, G141-1, Restrup gods, Designation på adkomstbreve 1763, Torstedlunds gods, nr. 64.

21. februar 1612

Missiv til Hans Vandel, Tolder i Aalborg, om straks at levere Hans Ovid, Kongens salter i Nibe, 800 Rdl. til Brug ved Kongens Salteri i Nibe og føre disse penge til Udgift i sit Regnskab.

Kancelliets Brevbøger, s. 464. J. T. 6, 27.

29. april 1612

Kong Christian IV's brev til fru Helvig Kaas til Restrup, enke efter Hannibal Gyldenstjerne til Restrup i anledning, af at præsten Jacob Jensen i Sønderholm-Frejlev kald ikke vil betale den påbudte skat med henvisning til et brev udstedt af fru Helvig Kaas. Hun pålægges at meddele hr. Jacob, at han skal betale inden 14 dage, efter at han igen er blevet rykket. Sker det ikke vil han blive pålagt dobbelt skat, og hun skal fratage ham præstestolen og nægte ham indtægt af embedet, indtil der er faldet dom i sagen.

NLA Viborg bisp, C2-202. Sønderholm-Frejlev kald. Påtegn.på bagside: No. 1. Oss Elsk. Hederlig och høylerdt Mand, Mester Niels Lauridsen, superintendent wdj Wiborg Stigt. Exhibit. 5. Junij Ao 1612. Om H. Jacob Jensøns Skat i Sønderholm, at han schall betale dobbelt, eller ud af stedet. dat 29. April 1612. Omtalt i Kanc. Brevb., s. 507, henv. til J. T. 6, 34b.

Christian then Fierde, med Guds Naade Danmarchis, Norgis, Wendis och Gottis Konng. Wor Gunst thilforn, Wider att effter som Wi Komme wdi forfaring, huorledis En Prest wdt naffn Her Jacob Jenssen i Sønderholm, iche schall haffue wild wdgiffen den siste paa buden skatt, som hand saa well som Presterne Offuer ald Rigitt att Contribuere Naadgst ehre paa lagde, Uanshett hand nock som der om schall were paa mindt, Men sig wndshyldet samme Pending att wdlægge, formedelst ett forbuds breff Oss Elsk. Frue Helluig Kaas till Restrup, affgangen Hanniball Gyldenstiernes effterleffuerske, schall haffue wdgiffuitt, da bede wi eder och befalle, Atti forne Her Jacob henholde, att hand ehr forlengt wdj 14 dage effter att hand der om aff eder bliffuir adtuaridt, att wdgiffue dobbelt saa

megen Skatt som hand ellers thilforen thelle haffuer wdlagt, och dett thill en straff och paamindelse for hand icke saa wilig och Rede som det sig burde den haffue wild wdgiffue, Saa frempt forne Jacob Jenssen sig en da fortrycker, och samme dobbelte Skatt eij Wellellig Wdlegger, i da hannom Predikestollen formenner och hannom forbinder, att hand ingen Preste Rentte optager, Men det saaledis forordner, att Kaldett bliffuer louligen forsørgett, indtil Offuer samme breff er gangen Ordentlig domb och sentents. Der medt schier war wilge. Hen forlaedis edr Gud. Schreffuidt paa wort Slotd Kiøbenhaffn thendt 29 Aprilis 1612. Wnder wort Signett. Chrstian R.

22. februar 1613

Tingsvidne af Hornum herreds ting om øde gods. Herredsfoged Lars Kras i Molbjerg, Christen Knudsen i Guldbæk, Poul Pedersen i Ellidshøj. Var skicket Morten Jensen i Lyngbjerggaard paa Mandrup Parsbergs vegne, der begærede vidne af bl.a. Peder Sørensen i Guldbæk om folk der ikke var i stand til at betale landgilde. Volstrup: den gård Søren Lauridsen iboede øde, nu har Peder Simonsen og Niels Christensen den, et gadehus Morten Jensen havde, øde. Hornum: en gård Thomas Madsen og Mads Nielsen havde, øde, en gård Morten Pedersen havde, øde, en gård Lars Eskisen havde, øde, et bol Søren Nielsen og Søren Knudsen havde, øde, et bol Thomas Madsen havde, øde. Molbjerg: en grd. Laurits Madsen havde og Oluf Jensen tilforn iboede, øde, Støvring: et gadehus Rasmus Pedersen iboede, øde. Gravlev: et gadehus Peder Pergaard iboede øde, et gadehus Laurits Nielsen iboede, øde. Grydsted: ½ gd. Peder Kuri iboede, nu har Anders Lauritsen den.

RA, Aalborghus lens regnskab, 1610-14. Afskrift: Poul Christensen, Lokalthistorisk Arkiv, Ø. Hornum.

3. marts 1613

Tingsvidne af Aalborg byting, at Jens Jensen i Klitgaard blev fordelt for Morten Puggis gæld, fremlagde Jørgen Knudsens fuldmagt desangående og mente, at vidnet burde være magtesløst. Fremlagt i sag ved Viborg landsting 17.1.1619. Morten er formodentlig fejlskrift for Mourids.

3. juni 1613

Stadfæstelsesbrev paa Livstid for Iver Jul til Villestrup, Landsdommer i Nørrejylland, paa Kirkens Part af Korntienden af Bisløf Sogn, hvoraf der aarlig skal svares 2 ½ Pd. Rug og 3 Pd. Byg, og af Voxløf Sogn, hvoraf der aarlig skal svares 6 Pd. Rug, 6 Pd. Byg og 1 ½ Pd. Havre til Kirken.

Kancelliets Brevbøger, s. 594. Udt. i Tb. S. 99.

19. juli 1613

Mageskifte mellem kronen og Sten Brahe til Knudstrup i Skåne, der afgiver bl.a. 1 gård i Grydsted i Vokslev sogn.

Kronens Skøder, s. 373. Org. mag. 757. J. R. 7, 13b.

1. februar 1614

Missiv til nogle Lensmænd i Jylland og Fyen. Da en Del Baadsmænd og Skibsfolk, der i de forledne Aaringer have været udskrevne fra deres Len, uden Forlov og Pas ere borttrømte af Kongens Tjeneste, skulle de med Flid straks lade disse Personer, hvis Navne herhos ere undertegnede, opsøge saavel paa Landsbyerne som i Købstæderne og straks til Foraaret sende dem til København ... i Aalborg Len ... i Nibe Jens Christensen.

Kancelliets Brevbøger, s. 63. J.T. 6, 87.

8. marts 1614

Missiv til Manderup Parsberg om at lægge noget Gods, som Kongen har faaet til Mageskifte af Steen Brahe til Knudstrup, nemlig 1 Gaard i Grysted i Voxløf Sogn i Hornum Herred, 2 Gaarde i Kraystrup (Krogstrup) i Horum Sogn i Aars Herred, 1 Gaard i Alstrup By og Sogn i Hvetbo Herred og 2 Gaarde i Qvorum (Kornum) By og Sogn i Slet Herred, ind under Aalborghus, indskrive det i Jordebogen og aarlig gøre Regnskab for den visse og uvisse Indkomst af det.

Kancelliets Brevbøger, s. 673 J. T. 6, 95.

24. april 1614

Tingsvidne af Hornum Herredsting. Lars Kras i Moldbjerg, herredsfoged, Jens Sørensen og Gunde Jensen ibid. gør vitterligt, at der var skikket Simon Christensen, foged på Lundbæk på vegne af Iver Juel til Villestrup, der fik vidne af: Las Ibsen, Jens Sørensen, Søren Laursen i Mølgaard, Peder Jensen i Byrsted, Jens Nielsen i Ellidshøj, Oluf Nielsen i Estrup, Jens (?) i Abildgaard, Christen Knudsen i Guldbæk, de så og hørte at: Poul Thomsen i Veggerby, Peder Jensen i Byrsted, Oluf Nielsen i Estrup, Anders Christensen i Busted, disse svor om øde gods i Veggerby sogn.

RA, Aalborghus lens regnskab, 1614-15. Afskrift: Poul Christensen, Lokalhistorisk Arkiv, Ø. Hornum.

2. maj 1614

Esge Krafse til Assendrup skøder til Iver Juel til Villestrup i Vokslev sogn i Grydsted 1 gård, som Niels Jensen ibor, skylder årligt 1 tønne høst-sild, 1 skovsvin, 12 hestes gæsteri.

NLA, perg. saml. nr 241. Udtg. af Lundbæk gods, G139. Omtalt i Ark. på Lundbæk, H&K 1912-14, s. 313.

22. august 1614

Tingsvidne af Hornum herred. Peder Jensen, Søren Vognsen og Lars Lauridsen i Byrsted afhjemler en udlægs- og vurderingsforretning, de havde foretaget efter begæring af lensmand Iver Juul på Pandum ang. Jens Remmer og hans søn Søren Jensen Remmers gård i Veggerby.

Ifølge synsvidnet stod der 2 jordhuse i Jens Remmers gård, og findes ingen "lede" (dvs. lejd) i samme gård. Af korn, høg og brændsel fandtes der ikke andet end en høstak og en lyngstak, der stod i en høgård, samt noget rug, der lå i lænding af (dvs. langs) isterralingens vestre og østre ende. På et øde byggested vest for gården stod der derimod 5 kornstakke af div. korn med rivefoder og halm i en hogård, og stol en tørvestak halvsjette favne lang til lukkelse for kornet, og var der pløjet noget jord og ført møg på og så igen vendt, og noget møg blandet i en mødding.

Fremlagt i sag ved Viborg landsting 27.4.1616, se denne. Omtalt i B. Kornerup og V. Lorenzen, Aalborg Stifths hospitals Historie, s. 130.

8. september 1614

Kvittansiarum til Envold Kruse til Hiermitsløfgaard, Statholder i Norge og Hovedsmand paa Aggershus, der nu har gjort Regnskab for Ligeledes har han paa sin afdøde Fader Tyge Kruse til Vingegaards Vegne gjort Regnskab for den uvisse Indkomst fra 1. Maj 1597 til 1. Maj 1610 af Pandumgaards Len, hvormed Tyge Kruse har været forlenet afgiftsfrit for den visse Indkomsts Vedkommende, og

Kancelliets Brevbøger, s. 727. J.T. 7, 55.

13. marts 1615

Tingsvidne af Hornum herredsting om øde gods. Lars Kras, Christen Michelsen og Christen Jensen i Guldbæk. Skikket var Morten Jensen i Lyngbjerggaard, der på husbondens vegne fik tingsvidne af dannemændene: Christen Michelsen, Christen Jensen i Guldbæk, Niels Christensen i Er-

sted, Jens Jensen i Svenstrup, Peder Simonsen i Volstrup, Søren Andersen i Suldrup, Christen Mortensen i Raakilde, Hans ?Ibsen i Ellidshøj, de så og hørte: Jens Tordsen i Estrup, Jens Remmer i Abildgaard, Søren Sørensen, Christen Nielsen i Moldbjerg og Lars Justesen alle i Moldbjerg vidne om øde gods. nemlig: Volstrup: ½ øde gård, som Søren Christensen har overtaget den anden ½ gård Las Justesen, et gadehus. øde. Hornum: en gård Thomas Madsen og Mads Nielsen iboede øde, en gård Morten Pedersen iboede øde, en gård Jens Nielsen og Poul Pedersen for nylig fik, en gård Søren Nielsen og Søren Knudsen øde, en gård Laurids Madsen iboede øde, den anden ½ gård Søren Espersen nu har, en øde ½ gård Las Kras havde, nu Mads Michelsen, en øde gård Niels Jensen nu har, Svenstrup: en gård Joren Lauritsen iboede øde, en gård Mads Poulsen nu har, et bol Christen Christensen iboede øde. Veggerby: en ad Niels Jensen Remmer og Peder Mouritsen havde øde, en gård Peder Michelsen og Anders Christensen iboede øde. Gravlev: 2 gadehuse Peder Pergård og Las Nielsen havde øde, et bol Just ?Andersen nu har. Holmager: en gård Christen Christensen havde øde, Kirketerp: et gadehus øde.

RA, Aalborghus lens regnskab, 1614-15. Afskrift: Poul Christensen, Lokalthistorisk Arkiv, Ø. Hornum.

13. april 1615

Villestrup. Niels Munck til Serridslevgaard, Laurids og Enevold Munck, brødre, tilskøde Iver Juul til Villestrup det gods, som de havde arvet efter deres fader Peder Munk i Vesterris, nemlig i Bislev sogn, i Djørup by 1 gård, som Søren Lauridsen iboer, skylder årligt 1½ ørte rug, 1½ byg og 1 skovsvin og 1 bol, som Christen Olufsen ibor, skylder årlig 5 mark dansk i landgildependinge, 2 skovsvin, 1 gadehus i Djørup, samt tilliggende rusestader samt fiskeri i fjorden til den nævnte gård og bolet. Skødet medbesegles af Christen Harbo til Hvolris og Peder Munk til Havgaard.

NLA, Perg. saml. nr. 242. Udtg. af G139, Lundbæk gods. [5] segl. Omtalt i H&K 1912-14, s. 313, Arkivet på Lundbæk.

20. januar 1616 (1)

Viborg landsting. Christen Pedersen i Nibe mod Christen Madsen i Klæstrup ang. tingsvidner, Christen Pedersen havde erhvervet, og som Christen Madsen, da han sad i dommere sted på Nibe birketing, havde nægtet at forsegle. Christen Pedersen havde krævet en uendelig landstingsdom af 2.12.1615, som omstødte 2 uendelige domme og en fordelingskendelse, han havde erhvervet over Christen Madsen, underkendt.

Dom: Efterdi forne dom ikke lyder ydermere, end til sagen blev

stævnet på ny, og det nu sket er, da bør den ikke længere magt at have, og efterdi Christen Pedersen siger sig intet delsvidne eller dom i samme sag at have, da, dersom han har noget delsbrev og dom udi samme sag, bør de ingen magt at have.

NLA, B24-533, Viborg landstings dombog 1616B, 31v-32r. Poul Rasmussen, s. 124.

20. januar 1616 (2)

Viborg landsting. Christen Pedersen i Nibe mod Chresten Eriksen sst. ang. nogle heste, han havde tøjret i Gjelstrup mark, som Christen Pedersen, havde fæstet. Christen Pedersen havde appelleret Nibe birketings dom af 16.9.1615.

Dom: Efterdi Christen Pedersen ikke for Christen Madsen, som den tid var i dommers sted, har bevist Chresten Eriksens heste nogen skade ham at have gjort på eng eller korn, og Christen Madsen, fordi ikke har vidst at stede høring over Chresten Eriksen kunne vi ikke kende hans ulempe derudinden at være.

NLA, B24-533, Viborg landstings dombog 1616B, 32r-32v. Poul Rasmussen, s. 124.

20. januar 1616 (3)

Viborg landsting. Knud Gabriel (Akeleje) til Krenkerup mod Erik Thomsen birkefoged i Nørholm ang. en bøde, han havde tildømt Jens Juel, uagtet lovovertræderen var Knud Gabriels tjener, og han lige så fuldt som Jens Juel havde anpart i den (Viborg) domkapitlet tilkommende birkeret til Nørholm birk. Sagen blev udsat uden nærmere begrundelse.

NLA, B24-533, Viborg landstings dombog 1616B, 33v-34r. Poul Rasmussen, s. 125

3. februar 1616

Viborg landsting. Stygge Høeg til Vang mod Mourids Andersen, som tjente hos Ingvar Mikkelsen i Nibe, ang. afførelse af jord og grønning, der tilhørte Stygge Høeg. Stygge Høeg havde appelleret Nibe sandemænds tog af 21.9.1615 og fremsatte ikke blot saglige indvendinger mod sandemændenes tog, men gjorde også gældende, at byskriveren i Nibe, Jens Nielsen ikke havde indført alle Stygge Høeg vidner i sandemændenes ed.

Dom: Efterdi samme sag findes udi 6 uger at have Været opsat, og Jens Nielsen ikke er mødt eller nogen på hans vegne samme sandemænds ed at i rette lægge, finder vi samme sandemænds ed magtesløs at være.

NLA, B24-533, Viborg landstings dombog 1616B, 41r-42v. Poul Rasmussen, s. 129.

17. februar 1616 (1)

Viborg landsting. Jens Svendsen i Thostrup (Tostrup, Sønderholm sogn) stævner for manddrab Peder Lauridsen Thorup i Nibe. Dennes her- skab, Birgitte Brahe til Turebygaard ved Christen Madsen i Klæstrup havde til stadfæstelse og endelig dom indanket to uendelige landstingsdomme, som kendte Nibe birketings sandemændstog magtesløst. Hverken domme- nes eller sandemændstogets dato angives. Sagen blev opsat.

NLA, B24-533, Viborg landstings dombog 1616B, 55v-56r, Poul Rasmussen, s. 129.

17. februar 1616 (2)

Viborg Landsting. Søren Sørensen i Volstrup i Ø. Hornum sogn mod Lars Brun sammesteds ang. bondeskyld af hans arvepart af en selvejergård og arvepenge, i alt 60 sldr., som Lars Brun, der havde været hans værge skyldte ham. Lars Brun havde appelleret Hornum herredstings dom af 26.5.1615 og en fordelingskendelse, hvis dato ikke opgives. Af hensyn til bekostningerne havde arvingerne tøvet med at æske de samfrænders ken- delse, som skulle fastsætte bondeskyldens størrelse.

Dom: Efterdi forne herredsfoged har tilfundet Lars Brun at gøre Søren Sørensen rede og regnskab såvel for hans anpart i forne bondegård, hvis hans anpart deri kunne skyldes, imidlertid han har været hans værge, som for andre hans arvepenge, når den af samfrænder bliver sat for bondeskyld, da ved vi ikke imod hans dom derudinden at sige, og efterdi Søren Sørensen siger sig ingen dele at have Lars Brun udi, da, dersom det befindes ham at have ladet Lars Brun fordele, bør han for samme dele kvit at være.

NLA, B24-533, Viborg landstings dombog 1616B, 59r-60r. Poul Rasmussen, s. 135.

17. februar 1616 (3)

Viborg landsting. Knud Nielsen i Nørholm mod Mads Mortensen sst. ang. skarn, han havde smurt på ham. Mads Mortensen havde krævet to uendelige landstingsdomme af 2.12.1615 og 20.1.1616, som kendte Knud Nielsens sigtelsesvidne af Nørholm birketing 13.10.1615 magtesløst, stad- fæstede ved endelig landstingsdom.

Dom: Efterdi Knud Nielsen tvende sinde tilforn findes hidstævnet og kaldet at være, og ikke han er mødt til gensvar, så samme domme findes

ham overganget at være, og han har haft noksom lang respit samme domme at kunne have ladet igenkalde, og ikke han eller nogen på hans vegne det gjort har medens sig nu såvel som tilforn fra rettergang undholder, dog samme domme findes til birketing at være læst og påskrevet, finder vi efter sådan lejlighed og dommes lydelse samme sigtelsesvidne magtesløst være og ikke komme Mads Mortensen på hans gode rygte og navn til hinder eller skade i nogen måde.

NLA, B24-533, Viborg landstings dombog 1616B, 62v-64r, Poul Rasmussen, s. 136, se også 2.3.1616.

2. marts 1616

Viborg landsting. Mads Mortensen i Nørholm mod Knud Nielsen sammesteds ang. ærefornærmende beskyldninger. Knud Nielsen ved Hans Poulsen i Nørholm havde appelleret Nørholm birketings fordelingskendelse af 12.1.1616. Knud Nielsen havde påstået, at Mads Mortensen havde smurt det skarn på Knud Nielsen, som synsmænd havde afhjemlet, og ville gøre ham blå, for Lars Christensen skulle give ham noget. (Hans Poulsen i Nørholm stævnedes 20.7.1616-1.8.1616 på Viborg landsting på vegne af Jens Juel til Kjeldgaard Jens Jensen, birkefoged på Lundø jf. Poul Rasmussen, Viborg landstings dombog 1616A 195v-196v nr. 106, s. 66 og nævnes igen 27.5.1618 jf. Viborg landstings dombog 1618A). (se også dom 17.2.1616).

Dom: Efterdi varselsmændene ikke har forkyndt, hvor de gjorde Knud Nielsen varsel for samme dele, enten til hans sognekirke, bopæl eller mundtligt, og han dog efter det varsel er delt blevet, da finder vi ham af den dele kvit at være.

NLA, B24-533, Viborg landstings dombog 1616B, 84v-85v. Poul Rasmussen, s. 136.

22. april 1616

Tingsvidne af Hornum herred øde krongods i Hornum hrd. 1615-16.

RA, Aalborghus lens regnskab 1614-16, Regnskabsbilag nr. 183. [3] bomærker af grønt lak. 1. Lars Nielsen Kras, 2. Søren Andersen i Suldrup, 3. Christen Michelsen i Guldbæk. Påskrift bagpå: Tingswinde paa øde Godts i huornumherred till Olborig slot ligendis.

Laas Krasse, herres fogid i hornum heredt, Søren Andersen i Suldrup, Christen Michelsen i Gulbech Och Gunde Jenssen gjør Witterligt. Ano 1616 thendt 22 Aprilis war schikede Morten Jensen i Lyngbieregrd paa Sin hosbond Erlich og Welbyrdig mandt Mandrup parsbiereg till hø-

gesholm, Kong. befallningsmaand paa Alborg slot, hans Wegne, som Esched och Fich Enn fuld things winnde Aff disse dannemendt, som er Søffen Andersen, Christen Michelsen, Peder Jensen i biursted, Jens Søffrensen i Elidshøff, Søffren Christensen, Jep Lauridsen i wolstrup, Anders Jennssen i bonderup och Søffren Jenssen i hersom, Di Wonde the saa och hørde her i dag for things dom. for thenom stande Jens Christensen i gulbech, Jens bus i hersom, Sørenn Søffenssen i volstrup, peder Abelgrd i bunderup, Jens Remer i Abelgrd och Niels Jensen i Weggerbye, som Wonde och Kundgiorde Enn huer Serdieles med Helgens edt med opragte finnre, Att det ehr thenom witherligt i Sandhed, At dese Eptherskr. Kong May. guotz her wdj huornum heredt till Aalborg Slot Ligindes, ehr Enn part der aff Slet och Alldielis øde, och Enn part ehr Nogens bønder for Unnt frii thiende paa wdj Noglee Aar for schyld och Landgild, till Saa Lengj Atj komb till Affuell, Saa at der ike haffuer weret schylde Och Landgild Och become Aff dese effterskr. Guotz wdj dette Aar be Reigned fraa Philippi Jachobj dag Anno 1615 och till Philippi Jachobj dag Anno 1616, Som Epthers følger, Wolstrup: Enn halff gaard Søffrenn Christensen haffde staa øde, ijt gaadehus ibid staa øde. huornum Enn gaard tomas Madsen och Mads Nielssen ibode staa øde, Enn gaard Morten Peddersen ibode staa øde, Enn gaard Jens Nielsen och poull Pederssen ehr for Unnt, Et buoll Søffren Nielssen och Søffren Knudssen ibode staa øde. Moldbjerg: Enn halff gaard Lass Madtsen ibode staa øde och den Anden j øde gaard Søffren Espensenn nu haffuer, Enn halff øde gaardt Mats Michelsen nu haffuer, En halff øde Gaard Niels Jennssen nu haffuer, Suenstrup: Enn gaard Joenn Lauridzen ibode staa øde, Eet øde buoll Matz Poulssen nu haffuer, ijt buoll Christen Christensen ibode staa øde, Weggerbye: Enn gaard Niels Jenssen Remer och peder tuordzenn ibode staa øde, Enn gaard Simon Ibsen ibode staa øde, Enn gaard peder Mikelssen Och Anders Christensen ibode staa øde, graffløff: Et gadhuss Peder Pergaard ibode staa øde, ijt gadehus Las Nielssen ibode staa øde, harinndt: Et buoll Just Anderssen Och Matz Andersens hustru haffuer, Woxleff mølle stander øder, Gelstrup: Et øde buoll Jacob Nielssen nu haffuer, Klestrup Lundt gaardt: Michell Andersenn nu haffuer, Ett gadehuss ibed. øde, Binderup: tridepart Aff den gaard Jens Jenssen ibouer, Mads Nielssen nu haffuer udj Ao ehr komen till Affuell, Holmager Enn gaard Chresten Christensen ibode staa øde, Dalsgaard: Et gadehus ibij staa øde, Kircketorp: Et gadehuss ibmd. staa øde, Ehr øde och icke Er bekom Aff fire Kiør och Mielkekiør Wdj forne herredt firde Kiør iij. Att saa ther gannenn, dett Winder Wi Med Wores Zignethr Datum Ut Supraa.

1. Lars Nielsen Kras
i Moldbjerg, herredsfoged

2. Søren Andersen
i Suldrup

3. Christen Michelsen
i Guldbæk

27. april 1616 (1)

Viborg landsting. Jens Rimmer og sønnen Søren Jensen Rimmer i Veggerby mod Peder Jensen, Søren Vognsen, Lars Lauridsen og Las Ludvigsen i Byrsted ang. en udlægs- og vurderingsforretning, de havde foretaget og afhjemlet på Hornum herredsting 22.8.1614 (se her). Lensmanden på Pandum, Iver Juul, som havde begæret udlægsforretningen, havde krævet en uendelig landstingsdom, hvis dato ikke opgives, kendt magtesløs og fremlagde bl.a. synsvidne af 6.9.1613, Hornum herredstings dom af snapsting 1614, ovennævnte udlægsvidne og tingsvidne af 15.11.1614, hvori Søren Remmer forpligtede sig til at være i husbondens minde.

Dom: Efterdi nu fremlægges synsvidne, dom, Jens Remmers (fejl for Søren Remmers) forpligt med flere breve, og de ikke er stævnet, da ved vi ikke om forne vurdering at dømme, førend forne breve og lovlig stævnes og kaldes, og da at gå om så meget, som lov og ret kan findes.

NLA, B24-533, Viborg landstings dombog 1616B, 123v-126v, Poul Rasmussen, s. 156.

27. april 1616 (2)

Viborg landsting. Dorte Block, enke efter mag. Peder Remboldsen, mod Christen Pedersen i Thindbeck mølle ang. resterende mølleskyld af Schaber (eller Scauer) mølle, han havde haft i fæste. Christen Pedersen havde appelleret Hornum herredstings fordelingskendelse af 11.3.1616.

Dom: Efterdi Christen Pedersen ikke benejer samme skyld ham jo mod det at reste og tilbagestaa, og derfor er delt blevet, da ved vi ikke ham af samme dele at kvit dømme, førend han retter for sig, som det sig bør.

NLA, B24-533, Viborg landstings dombog 1616B, 158v-159v. Poul Rasmussen, s. 170.

25. maj 1616

Viborg landsting. Morten Jessen i Løngbieregaard og Jes Bus(e) i Hersom (Hæsum) mod Søren Svendsen og andre mænd i Estrup ang. pligt til at vedligeholde den bro og vase mellem Estrup og Hæsum. Niels Krabbe til Thorstedlund havde på sin tjener Søren Svendsens vegne appelleret Hornum herredstings dom af 28.5.1615 og samme tings fordelingskendelser af ikke opgivet dato. Da landsdommeren ikke var til stede blev sagen.

NLA, B24-533, Viborg landstings dombog 1616B, 177v. Poul Rasmussen, s. 177.

16. juni 1616

Missiv til Ifver Juel til Villestrup, Landsdommer i Nørre-jylland. Han har indberettet, at der i Pandue (Pandum) By lige ved Panduegaard, som han er forlenet med, ligger 5 Gaarde, der have deres Agre og Enge blandede ind mellem Hovedgaardens Agre og Enge til stor Skade for begge Parters Avl, særlig for Hovedgaardens. Da de to af disse Gaarde nu staa øde, har han begæret, at disse to Gaardes Agre og Enge maa lægges under Hovedgaarden, og at siden de Agre og Enge, som ligge nærmest ved Byen, i Dannemænds Overværelse maa blive skiftede og udlagte til de andre tre Gaarde for de Agre og Enge, som disse have liggende nærmest ved og blandt Hovedgaardens Agre og Enge. Kongen bifalder dette og befaler ham at lægge de to øde Gaarde under Pandue Hovedgaard og paa Tinge lade opkræve nogle Dannemænd, som kunne være til Stede, naar han skifter med de andre tre Gaarde i Pandue By.

Kancelliets Brevbøger, s. 50. J. T. 6, 155 b.

22. juni 1616

Viborg landsting 22.6-3.8.1616. Søren Ibsen i Findstrup i Dall sogn, Fleskum herred mod herredsfoged Christen Smed i Svenstrup, Hornum herred ang. kautionsforpligtelse, som han havde pådraget sig for sin afdøde broder. Sagen blev opsat af ikke angivne grunde.

NLA, B24-533, Viborg landstings dombog 1616B, 219v. Poul Rasmussen, s. 192.

20. juli 1616

Viborg landsting 20.7.-17.8.1616. Jens Juel til Kjeldgaard ved Hans Poulsen i Nørholm mod birkefoged Jens Jensen, Lundø birk, ang. hans vægring ved på en tingdag at sætte 8 mænd og fremlægge tingbogen.

NLA, B24-533, Viborg landstings dombog 1616A, 219v. Poul Rasmussen, s. 65.

31. august 1616

Viborg Landsting. Sognepræst Hr. Niels Eskesen i Ø. Hornum mod Anders Poulsen i Hæsum, der havde dræbt Niels Eskesens søn Anders Nielsen i Estrup.

NLA, B24-533, Viborg landstings dombog 1616B, 242r-245v. Poul Rasmussen, s. 201. Udvalgte domme 1616-18, s. 60.

Tingsvidne af Hornum herreds ting 5.8.1616. En mand i Hæsum vidnede, "at som da i går var 14 dage sidst forleden om aftenen, da kom han ud ad deres dør. Da så han, at Anders Nielsen stod østen for Anders Poulsens østre råling i Hæsum ved nogle sten med et draget væрге i sin hånd og æskede ud og kaldte tyv og skælm og huggede i nogle nælder med værget. I det samme kom Anders Poulsens ud af hans dør og havde intet i sin hånd og sagde til Anders Nielsen tit og mange gange: Gak hjem. Jeg skal klage dig for den mand, at jeg skal have fred for dig i min gård. Så søgte Anders Nielsen Anders Poulsens med forne væрге og bad ham slå fra sig. Så tog Anders Poulsens en åleger ned, som lå på taget over hans dør og stødte Anders Nielsen tvende gange fra sig for sit bryst med samme åleger. Da sagde Anders Nielsen til Anders Poulsens: Nu gælder det mig til, og så søgte han fluks ind på Anders Poulsens med forne væрге, og Anders Poulsens rykkede sig tilbage og ville været ind ad sin dør, og Anders Nielsen havde fuldt hug til ham med værget. Så stødte Anders Poulsens fra sig med ålegeren og ramte Anders Nielsen under sin hage dermed, og han faldt straks baglæns omkuld og talte intet mere. 242r-242v.

Tingsvidne 12.8.1616. Jens Thorsen i Estrup vidnede, "at den aften sal. Anders Nielsen blev ihjelslaget, da var både Anders Nielsen og de andre af deres grander til Jens Kærgaard i Estrup og drak 4 kander øl, og de var 10 karle, og siden gik Anders Nielsen hjem, og der Jens Torsen kom hjem til sin nørre dør, de hørte han, at der buldrede nogen i Anders Poulsens gård i Hæsum. Da sagde Anders Niensens hustru Maren Poulsdatter (antagelig Anders Poulsens søster): Kommer de sammen, da slår Anders hans hals sønder. Da sagde Christen Pedersen til Maren Poulsdatter: Løber derover, de tør komme sammen. Dertil svarede Maren Poulsdatter: Jeg tør ikke gå derover. Kommer han til mig, da slår han mig "alle død". 243r.

Tingsvidne 5.8.1616. Anders Niensens fader, hr. Niels Eskesen i Øster Hornum, "gav last og klage, at den dag tilforn 14 dage er hans søn Anders Nielsen over ganget til Hæsum med et lidet barn i sin arm at lade hans hustrus brødre vide, hvad fortræd ("forthrøde") og harm, deres søster gjorde ham, og har først været i stuen og fanget at drikke hos dem, som han formener, og siden udganget uden uførm og parlament, men derefter er han i gården sagesløs ihjelslaget med rådet råd, som han mener, og siden har de ulovligt taget ham af det sted, som han er ihjelslaget, usynet og uset at uvildige mænd, og handlet med ham, som de selv ville, at han er fundet død i deres hus blå for- og bagpå og på hans kind og hans hals i sønder og klagede på Anders Poulsen, som holder sig i skjul, at han er hans bane". 243v.

I sit skriftlige indlæg gjorde Niels Eskesen gældende, at Anders Nielsen havde fået flere og større læsioner, end, Anders Poulsens kunne have bibragt ham ved tre stød med en åleger, "og derfor mener flere at have gjort håndgerning på ham end Anders Poulsens og ham med rådet råd at være omkomet". 244v.

Tingsvidne 5.8.1616. En mand i Ersted, Aarestrup sogn vidnede, at som den dag tilforn var 14 dage, imod aften sidst forleden da sad han i Anders Poulsens stue i Hæsum. Da kom Anders Nielsen derind i stuen med et værge på sin side i et gehang og satte sig ved Anders Poulsens bordende og yppede sig i skændsel og trætte med Anders Poulsen. Så rejste Anders Poulsen sig op og gik hen til stuedøren, idet han beklagede sig over, at han ikke kunne få fred for Anders Nielsen i sit eget hus. Lidt senere gik Anders Nielsen ud ad den anden dør, og da han kom ud i gården udæskede han Anders Poulsen med draget værge. 245r-245v. Sandemændene svor Anders Poulsen manddød over for Anders Nielsen han ihjelslog. 245v.

4. september 1616

Viborg landsting. Peder Kuri i Vesterris, Bislev sogn, mod Christen Vognsen eller Jørgensen og Anders Jensen i Mariager, som havde sejlet to skuder kalk til Helsingborg og modtaget et forskud på 24½ rdl. De havde ikke trukket forskuddet fra ved den endelige afregning. Peder Kuri havde appelleret Mariager bytings uendelige dom af 24.4.1616.

Dom: Efterdi samme bytings dom ikke er endelig, finder vi den at være, som den udømt var, og sagen til byting igen at komme, og fogden, når det for ham lovligt indstævnes, dem endelig imellem at dømme.

NLA, B24-533, Viborg landstings dombog 1616B, 288r-288v. Poul Rasmussen, s. 220.

14. september 1616

Viborg landsting. Chr. Andersen i Veggerby og sønnen Anders Christensen mod Søren Jensen sst. ang. gæld. Søren Jensen havde appelleret Hornum herredstings fordelingskendelser af 24.6.1616 og uoplyst dato.

Dom: Efterdi ikke bevises mod Søren Jensens brev og segl sig Christen Andersen bemeldte gæld pligtig at være, og ikke han slig gæld for ting og dom har indgået eller vil være bestandig, medens benægter sig intet at være Christen Andersen skyldig, da finder vi Søren Jensen af denne dele kvit at være, og efterdi Christen Andersen siger sin søn ingen delsbreve at have på Søren Jensen da, dersom han på ham nogen dele har, bør den ikke at komme Søren Jensen til nogen forhindring. (179).

NLA, B24-533, Viborg landstings dombog 1616B, 290r-290v. Poul Rasmussen, s. 221.

28. september 1616

Viborg Landsting. Mads Pedersen i Dall mod Helvig Kaas til Re-

strup om den erstatning for bygfæld på hans afdøde fader Peder Madsens gård i Sønderholm, som med urette var udlagt til Helvig Kaas på skiftet. Mads Pedersens husbond, lensmand på Aalborg slot, Mandrup Parsberg, ved Peder Bertelsen i Viborg havde krævet et synsvidne af Hornum herredsting. 27.5.1616 og et skiftevidne af 2.7.1616 kendt magtesløse. Sagen indbragt for landstinget igen 12.10.1616, se nedenfor.

Tingsvidne 27.5.1616. 6 synsmænd hjemlede, "at de den dag var i Sønderholm til syn til den gård, Peder Madsen iboede, og så først isterrålingen norden i gården. Den var slet "taglang", og på den østre 'gau" af samme isterråling duer tømmeret intet. Laden sønden i gården. Taget på den søndre side duer slet intet så nær som på et gulv, og på nørre siden kan det ligge på 2 Aars tid, og er der en væg i samme lade. Laden norden i gården 3 bindinger og den vesterste "quu" duer slet intet, men er "opstedt" med støtter og ugavnlig. Et fæhus vesten i gården er 12 bindinger og 2 "quer" duer slet intet enten på tømmer eller tag, ej heller det gamle tømmer kan tjene til at bygge med, så at dem syntes samme gårds huse ikke kunne bygges og færdiges ("feres"), så at man kunne hjælpe sig deri, ringere end halvtredsindstve rigsdaler". 324v-325r.

Tingsvidne 22.7.1616. 4 vurderingsmænd havde den 2. juli været i Peder Madsens bo og vurderet og skiftet det. "Først udlagde de til gårdens bygfældighed efter synsvidnes lydelse, førend noget skifte er ganget, desligeste udlagde for skyld og landgilde, som rester efter jordebogen i tvende år efter restancen. Rug udlagt til gårdens bygtældighed "Kierkiuang Ager" i gødningsjord 'Miens(?) Ager' i gødningsjord, "Pillhøffs Agger" østen til "Høldgaardtt" i vræglandsjord, en liden ager imellem 'Biergene' i vræglandsjord afsagde de for 12 læs rug og hvert læs for 10 skæpper og hver skæppe for 12 skilling, penge 22 ½ daler, havresæd, "Lundstienns Agger" i gødningsjord, "Pillhøffs Agger" i gødningsjord, et lidet stykke jord norden vejen i gødningsjord, oven for "Suolgaardtt" i "Blerenn" østen "Høldgaardtt" et stykke i gødningsjord afsagt for 6 læs og 1 trave havre, "Nørlang Ager" i vræglandsjord, "St (resten at ordet fugtskadet og afstødt) Ager" i vræglandsjord, "Lille Brattgaard" (?) i vræglandsjord afsagt for 5 læs havre, hvert læs i gødnings jord for 13 skæpper havre og hvert læs i vræglandsjord for 10 skæpper havre, er 132 skæpper, hver skæppe 5 skilling, er penge 10 daler 1 mark 4 skilling, blandingskorn i vræglands rugjord afsagt for 6 læs og hvert læs for 12 skæpper, er 72 skæpper og hver skæppe for 10 skilling, er penge 11 daler 1 mark, 1 hvid hest vurderet for penge 6 daler, en brunskimlet hest vurderet for penge 3 daler, 2 køer, en hvidhjelmet og en brunhjelmet, vurderet for penge 10 daler, udlagt i et skab penge 2 ½ daler 1 mark 4 skilling, udlagt til Niels Hansen Badskærer i Aalborg en sorthjelmet ko for 5 daler, et sort øg for 4 daler 6 skilling, og dermed er den gæld betalt, udlagt til Mads Pedersen for 2 daler, som han rester på et øg, som han siger hans fader var ham skyldig, et sortgrimet studenød for penge 10 mark, og skal Mads Pedersen udlægge til arvinger fra sig på samme ungnød penge 2 mark, udlagt til 2 tønner øl, som er drukket på skiftet og begravelse, i et skab penge 4 ½ mark 4 skilling, udlagt til samme øl en

vædder for penge 3 ½ mark, endnu udlagt, som Mads Pedersen skal lægge fra sig på det studenød til samme øl penge 2 mark, endnu udlagt til samme øl en sort galt til at betale i samme øl, og derned er samme øl betalt. I lige måde skiftede de får og lam i tvende lige lodder, hvoraf tilfaldt Mads Pedersen og Christen Molsgaard får 7 ½ og lam 6 og Maren Christensdatter (får) 8 og lam 5 og et lam over alt af den Aarsag, Maren Christensdatter har ødet et lam at de, som fandtes efter hendes husbonds død, og der de afsagde samme vurdering, er Mads Pedersen og hans medfølgere draget at gården og intet videre ville høre eller svare til noget; men Maren Christensdatter har udbåret ølkar, drikkekar og alt andet bo og boskab, hvis som fandtes i boet, og gerne ville være overbødige til at skifte med ham, så han intet med rette eller en god samvittighed skulle have hende at beskyldes". 325r-326r.

Dom: Efterdi forne synsmænd og vurderingsmænd ikke navnlig er stævnet og kaldet, ved vi ikke på forne synsvidne og vurdering at dømme førend forne synsmænd og vurderingsmænd lovligt stævnes og kaldes, og da gå om om så meget, som lov og ret kan findes.

NLA, B24-533, Viborg landstings dombog 1616B, 323r-326r. Poul Rasmussen, s. 233. Udvalgte domme 1616-18, s. 68.

12. oktober 1616

Viborg landsting. Samme sag som 28.9.1616, der indbringes for landstinget. I dommen indført et synsvidne af 27.5.1616 af Hornum herredsting om brøstfældigheden på Peder Madsens gård, og et vurderings- og udlægsvidne af 2.7.1616, med oplysninger om den mængde korn, der antagelig kunne høstes i gårdens agerjord, om de forskellige falds navne og plads i sædskiftet, gårdens besætning, om vurderingspriserne på korn og husdyr, om bartskeerens løn og om øl, der blev drukket til begravelsen.

Dom: Efterdi samme syn og vurdering ikke udi Peder Madsens levende live, der han kunne have vidst dertil at svare, medens efter hans død og afgang findes at være taget og forhvervet, da kunne vi ikke kende samme syn, vurdering og udlæg, derefter ganget er, så noksomme og nøjagtige, at de må komme Peder Madsens arvinger, så vidt de om gårdens brøstfældighed formelder til nogen forhindring.

NLA, B24-533, Viborg landstings dombog 1616B, 324r-326r. Poul Rasmussen, s. 234.

18. januar 1617 (1)

Viborg landsting. Lensmanden på Pandum, Iver Juul til Villestrup, havde ved Peder Hansen, som tjente på Villestrup, hidkaldt Hornum herreds sandemænd, for at de skulle sværge manddød over Anders Christensen i Byr-

sted, Veggerby sogn, der dræbte buderdreng Christen Olufsen på Pandum.

NLA, B24-534, Viborg landstings dombog 1617B, 2r-3v. Poul Rasmussen, s. 9. Udvalgte domme, s. 114.

Tingsvidne af Hornum herredsting 28.9.1616. En kone fra Byrsted vidnede, at for en uges tid siden var Christen Olufsen "i deres gård og sagde dem om møgagning, og idet hun kom ud af deres dør, da så hun, at Anders Christensen lå oven på Christen Olufsen, og der hun havde skilt dem ad, da så hun, Christen Olufsen blødte i sit ansigt, og da så hun samme tid, at der lå en "thouffthiste" hos dem på jorden". Christen Olufsen erklærede, "at Anders Christensen samme tid tog forne "drethist" fra ham og sagde til ham: Hvad vil du, din tyv, have". Af de videre forklaringer fremgår, at Christen Olufsen efter befaling af fogeden på Pandum havde pantet Anders Christensen for hans "ulydels" med hensyn til møgagning. Pantet var nok omtalte tiste. 2r-2v.

Tingsvidne af Hornum herred 16.12.1616 og af Nibe birketing 21.12.1616. En mand, der også tjente på Pandumgård, vidnede, at da Christen Olufsen et par måneder senere blev alvorligt syg, spurgte han ham flere gange, "om han havde noget ondt eller afbræk deraf, at Anders Christensen nogen tid siden slog ham. Da sagde Christen Olufsen nej. Hvad hans sygdom var ang., som han nu havde, det ville han af Guds hånd annamme og ingen andre deres, og den tid præsten var hos ham og meddelte ham sakramentet, da hørte han også, at Christen Olufsen havde lige sådanne ord derom til præsten". 3r. Hornum herreds 8 sandemænd gjorde, efter at der var sat fylding på dem formedelst 2 mænd, deres ed, "og efter den forfarenhed, som de om samme sag forfaret og udspurgt har, svor de Anders Christensen kvit for samme beskyldning og Christen Olufsen formedelst sygdom og skrøbelighed af Gud allermægtigste at være hedenkaldet".

18. januar 1617 (2)

Viborg landsting. Christen Smed i Svenstrup sagsøgte Niels Christensen i Thorup (Taarup i Vokslev s.), fordi han ikke havde betalt landgilde af sin gård. Christen Smed, uden tvivl tidl. herredsfoged i Hornum herred, har åbenbart skullet inddrive kronens landgilde.

Dom af Hornum herredsting 19.2.1616: "Efterdi for fogeden bevises Niels Christensen en karl af samme bondegård, han ibor, i Kongelig Majestæts tjeneste at have udgjort og han derfor en stor sum penge at have udgivet, og ikke Kongelig Majestæts lensmænd på Kongelig Majestæts vegne tager eller begærer skyld eller landgilde af hans majestæts bønder der i lenet, som i (så) måde er udskrevet, vidste fogeden ikke at stede høringer over Niels Christensen for landgilde af samme gård, undtagen Kongelig Majestæts brev (af 26.6.1615, Kanc. Brevb., s. 814), jf. brevene af 17.11.1614 (Kanc. Brevb. s. 745) anderledes formelder, og hans høje dom-

mere derom anderledes kender.”Christen Smed appellerede denne dom.

Landstingets dom: “Så og efterdi samme herredstingsdom ikke er endelig, finder vi den at være, som udømt var, og sagen til herredsting igen at komme og fogeden, når det for ham lovligt indstævnes, dem enedeligt imellem at dømme og adskille, som det sig bør”.

NLA, B24-534, Viborg landstings dombog 1617B, 14v-15r. Poul Rasmussen, s. 13.

18. januar 1617 (3)

Viborg landsting. Jens Jensen i Astrup, Giver s. havde sagsøgt Maren Jensdatter, der nu tjente i Simested, Vokslev s., fordi hun, skønt hun havde fæstet sig til ham, havde taget tjeneste i Ersted (Aarestrup s.).

Tingsvidne af Aars herredsting 13.3.1610: Jens Jensen havde ladet Maren Jensdatter fordele for faldsmål, eftersom han tilforn havde ladet hende fordele for hovedsagen. Tingsvidne var læst og påskrevet på Hornum herredsting 1610, 1611, 1616 og 1617. Jens Jensen havde 1.9.1610 ladet Maren Jensdr. fordele ved landstinget for samme sag. Landstingets fordelingskendelse var læst og påskrevet på Hornum herredsting 1611, 1616 og 1617. Da Maren Jensdatter nu havde plads hos en af tjenerne under Aalborgghus, krævede lensmanden på dette slot ved sin ridefoged Mogens Jespersen fordelingskendelserne dømt magtesløse.

Landstingets dom: “Så og efterdi af opskriften på samme delsbreve forfares dem ikke årligen til tinge læst og forkyndt at være, da finder vi efter sådan lejlighed samme “fortauffued” delsvidner magtesløse at være”.

NLA, B24-534, Viborg landstings dombog 1617B, 15v-16r. Poul Rasmussen, s. 13.

18. januar 1617 (4)

Viborg landsting. Peder Kuri i Vesterris (Bislev sogn) havde sagsøgt Peder Jensen og Anne Mortensdatter, sal. Christen Jensens i Nibe, for gæld.

Tingsvidne at Nibe birketing 26.9.1616: Peder Kuri havde ladet Peder Jensen og Anne Mortensdr. fordele. Peder Jensen krævede på egne og Anne Mortensdr.s vegne disse fordelingskendelser dømt magtesløse.

Forlig: “Blev Peder Kuri og Peder Jensen således forenet og fordraget, at Peder Jensen skal give Peder Kuri 14 sldl. for begge forne gæld til pinsedag førstkommende at erlægge, og dermed skal Peder Jensen og Anne Mortensdr. for samme gæld og daler aldeles kvit være”.

NLA, B24-534, Viborg landstings dombog 1617B, 22r-22v, Poul Rasmussen, s. 15,

23. februar 1617

Forleningsbrev for Christopher Holgiersen, Birkefoged i Nibe Birk, paa Kronens Part af Korntiende af Nibe S., som er 2½ ørt Byg, kvit og frit.

Kancelliets Brevbøger, s. 149f., J. R. 7, 125b.

1. marts 1617

Viborg landsting. Hr. Niels Jacobsen i Kirketerp sagsøger Maren Christensdr. i Busted, begge i Veggerby sogn, da hun ikke har overholdt indgået fæstemål.

Tingsvidne at Hornum herredsting 28.10. og 4.11.1616. Maren Christensdr. berettede, at hun kun havde fæstet sig til hr. Niels Jacobsen og hans hustru under forudsætning af, at Niels Christensen Vendelbo i Busted gav sit minde dertil (60r). Tingsvidne af samme herredsting 4.11.1616: Johanne Vognsdatter i Kirketerp bevidnede, at Maren Christensdr., som dengang tjente hos hr. Niels Jacobsen, "næste fredag 8 dage før" mikkelsdag havde lovet at blive i sin tjeneste endnu et år, og at hun lørdag derefter stedte sig til hr. Niels Jacobsens hustru og aftalte, at hun skulle have 4 dl. m.m. i løn. Søren Ged i Djørup, Bislev sogn bevidnede, at Maren Christensdr. onsdag før Mikkelsdag havde sagt til ham, at hun sidste lørdag stedte sig til hr. Niels Jacobsens hustru for det næste år. Hr. Niels Jacobsen gav last og klage på Maren Christensdr., fordi hun var rømmet af sin tjeneste og ulovligt havde taget med sig af hans "kost" (59r f.)

Tingsvidne af samme herredsting 2.12.1616: Anders Jensen i Hjeds i m.fl. bevidnede, at Maren Christensdr. på Kristi himmelfartsdag havde stedt sig til Niels Christensen Vendelbo, hos hvem hun nu tjente (58v f.).

Tingsvidne af Hornum herred 13.1.1617: Hr. Niels Jacobsen havde ladet Maren Christensdr. fordele, fordi hun en 8 dage efter mikkelsdag sidst forleden var rømmet af sin tjeneste, og for den skade, han derved har lidt og kan fange (59v f.). Niels Jacobsen krævede denne dom kendt magtesløs. Niels Krabbe til Torstedlund ved Knud Jensen i Gammelholm krævede fordelingskendelsen dømt magtesløs. Sagen havde været opsat to gange.

Landstingets dom: "Så og efterdi Anders Jensen og hans medbrødre ikke samme deres vidne på fersk fod har vundet, medens om det løfte, som langsommeligt tid tilforn skulle være sket, da kunne vi ikke kende samme vidne og dom, derefter dømt er, nøjagtige. Deslige efterdi Maren Christensdr. var i Niels Jacobsens tjeneste, og ikke bevises hende den lovligt at have opsagt, medens Johanne Vognsdr.s kundskab udtrykkeligt formelder, når og hvilken tid Maren Christensdr. stedte sig til Niels Jacobsen, og klarligt specificerer, hvad løn hun skulle have, hvilken hendes kundskab med Søren Geds vidne bestyrkes, såvel som og af Maren Christensdr.s eget berettelsesvidne forfares hende til hr. Niels, dog efter hendes ord og vilkår, sig at have stedt, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod forne vidne og

dele, derefter drevet er, at sige, medens efterdi ikke bevises forne Maren Christensdr. noget gods ulovligt med sig at have forrykket, finder vi bemeldte klage ikke at komme til nogen forhindring”.

Dom af Hornum snapsting 1617: “Efterdi for fogeden bevistes med tingsvidne Maren Christensdr. først at have stedt sig til Niels Christensen Vendelbo, vidste fogeden derom ikke andet at sige, end hun jo bør at tjene ham sin tjeneste ud efter sit løfte og lov, medens samme vidne var ved magt, og efterdi Maren Christensdr. i lige måde havde stedt sig til hr. Niels Jacobsens hustru og ikke havde holdt sit løfte og lov, burde hun jo at stande hr. Niels Jacobsen derfor til rette, medens hans vidne var ved magt” (59r).

NLA, B24-534, Viborg landstings dombog 1617B, 57r-61r. Poul Rasmussen, s. 25.

12. april 1617

Fr. Christensen (borgmester) i Aalborg havde ved Aalborg byting 12.12.1603 fordelt Søren Jensen i Hersom og Christen Michelsen i Skørping for 2 øksne, 14 dlr., 14 skp. rug og 14 skp. byg. Christen Michelsen havde krævet delsbrevet kendt magtesløst. Hersom er antaget som Hæsum i Ø. Hornum sogn. Den nævnte Søren Jensen er sikkert Søren Jensen Buus.

NLA, Viborg lands. domb. 1617A, 106v-107r. P. Rasmussen, s. 47.

Landstinget dom: Efterdi delsbrevet, som er gældssag anlangende, ikke er læst og påskrevet årligt til tinge, bør det ikke have nogen magt.

5. og 19. maj 1617

Tingsvidne af Hornum herred om årsag til Peder Lauridsen Hyrde i Volstrups død. Fremlagt på Viborg landsting 24.5.1617. Se denne dato.

19. maj 1617

Tingsvidne om øde gods i Hornum herred i året 1616.

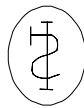
RA, Aalborghus lens regnskaber 1616-19, Regnskabs bilag 1616-17, nr 200. [3] bomærker af grønt lak. 1. Lars Nielsen Kras, 2. Jens Sørensen i Ellidshøj. 3. Jacob Jensen, fingeraftryk.

Las Kras Wdi Moldbierig, Herris foged i Hornumheret, Jens Søffrensen i Ellidshøff, Jacob Jensen i Svenstrup, och Peder Gundesen i Elishøff gjør Witherlig. Ano 1617 dend 19 Maij war scheked Morthen Jensen i

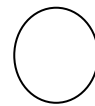
Liungbieregaard paa sin hossbund, Erlig Och Welb. Mand Mandrup Parsbierig till Hagsholm, Ko. Mai. befuldmynnnde paa Alborg Slot, hans Wegne, som Eschet och fich en fuld tings Winde Aff disse Dannemend, som ehr forne Jens Sørensen, Jacob Jensen, Jens Laursen i Snorup, Søffren Christensen i Wolstrup, Hans Madsen i Støffring, Niels Christensen i Budsted, Christen Morthensen Rokild och Christen Smed wdi Suenstrup, Dij Wonde, the saa och hørde her i dags for thingsdomb, for dennem stande Jacob Jensen i Suenstrup, Jens Bus i Hersom, Jens Klemidsen i Støffring och Christen Søffrensen, Mats Piensen, Morthen Laursen ibm, som Wond Wid helgens Ed med Opraght fingre, att thet ehr denom Witherligt i Saandheds Ed, At disse Eptherskr Ko. Ma. gaarde och gadhus er Wdi Huornum Hereth till Aalborg Slot ligenndis, haffuer Enn Part standen Slet och Aldeles Øde och Enn Part Ehr Nogenn bønder for Unt frii for thiende till ej kom Affuel, Saa At der ike haffuer vereth skyld och Landgielde At bekomme aff disse eptherskr Wdj forleden Aar Ano 1616, som ehr Wolstrup: j gaard søffren Christensen haffuer staae øde, It gadhus ibm staae øde, Hornum: Enn gaard Thames Madtsen och Mads Nielsen ibid staae øde, Enn gaard Morthen Piesen Iboude staae Øde, Enn øde gaard Jens Nielsen Och Poull Pedersen er for Vnnh, Et øde boul Niels Nielsen Er tillkomins som Søffren Nielsen Och Søffren Knudsen paa boude, Molberg: j gaard Las Madsen ibode staae øde Och denn Anden halffgaard Søren Espensen nu haffuer, j øde gaard Mads Michelsen Nu haffuer, Suenstrup: Enn gaard Joenn Laursen ibode staae øde Et øde buoll Mads Poulsenn nu haffuer, Ett buoll Christen Christensen ibode staae øde, Weggerby: Enn gaard Niels Jensen Remer Och Peder Tuordsin iboude øde, enn gaard Simon Ibsen ibode staae Øde, Enn gaard Peder Michelsen ibode staae Øde, Graffleeff: Trende gadehuss ibm øde, Voxløff mølle stander øde. Gielstrup: Et Øde buoll Jacob Nielsen nu haffuer, Klestrup: Et Øde buoll Christen Jensen nu haffuer, enn Øde grd Michel Andersen nu haffuer, it gadhus ibm. Hadtseris: j Øde gaard Peder ?Hamrsen Nu haffuer, Binderup: thrideparten Aff En gaard Øde, Holmager: Enn gaard Christen Christensen ibode Øde, Dalsgaard: ijtt gadhus Øde, ijt hujs i Kirketorp Øde, Them ehr Øde Oc ike Att bekomme Aff firde Kiør Oc Mielkkiør, Kiør thouff, Att saa Er gangenn deh Winde Vi Med Vores Zignethe. Peder Gundesen Egen hand.

1. Lars Nielsen Kras
i Moldbjerg, herredsfoged

2. Jens Sørensen
i Ellidshøj

3. Jacob Jensen
i Estrup fingeraftryk

24. maj 1617 (1)

Viborg landsting. Lensmanden på Aalborg slot havde ved Morten Jensen i Lyngbjerggaard Ø. Hornum s. hidkaldt Hornum herreds sande-

mænd, at de skulle udlægge Peder Lauridsen Hyrde i Volstrup hans bane.

Tingsvidne af Hornum herred 5.5.1617. En kvinde vidnede, "at hun nærværende var i Mølgaard (Ø. Hornum s.) tredje påskedag sidst forleden ... Da stod Peder Lauridsen Hyrde først i stuen og drak meget øl og brændevin. Så gik han ud af Søren Lauridsens østre dør, og den tid han gik ud at døren, stødte han sig et lidet i sin pande, og der han kom uden for døren, faldt han omkuld på sin højre side", uden at nogen rørte ham. Et andet vidne berettede, at han havde set, han lå uden for døren og "rud soft". Senere var nogen kommet ind og havde sagt, at han var død. Jens Sørensen i Ridemands mølle (Ø. Hornum s.) vidnede, at han samme dag ved middagstid kan ridende omkring Mølgaard og ville været i Guldbæk og kom til Søren Lauridsen der ved gården og talte med ham. I det samme kom Peder Lauridsen Hyrde hans dreng til dem og spurgte, om forne Peder Lauridsen. Da svarede Søren Lauridsen, at han mente, at han sad inde i hans stue. I det samme blev de var, at han lå uden til Søren Lauridsens østre dør, og så gik Søren Lauridsen til ham og lagde noget halm under hans hoved ... Tilforn samme dag var han tvende gange i hans hus og drak hver gang en pot nytøl, og den sidste gang, han var der, fulgtes han fra hans hus og til Møllegaard med Niels Lauridsen i Svenstrup, at de drak, førend de gik, hver dem en pot nytøl at i hans hus'. 144r-145r.

Tingsvidne af Hornum herred 19.5.1617. En pige vidnede, at "den tid sal. Peder Lauridsen Hyrde... lå uden til Søren Lauridsens østre dør i Møllegaard og var levende, da tog Jens Sørensen i Ridemands mølle fat på hende og for skæmt ville have hende oven på Peder Lauridsen. Så sled hun sig løs for ham og gik ind". 145r.

Syv af Hornum herreds sandemænd gjorde deres ed, efter at der var sat fylding på dem formedlest 2 mænd, "og udlagde Peder Lauridsen Hyrde af drukkenskab og ulykke at være omkommet og det at være ham til bane og livs labgt". Den 8. sandemand var syg. 143v-145v.

NLA, B24-534, Viborg Landstings Domb., 1617B, 143v-145v. Poul Rasmussen, s. 49.

24. maj 1617 (2)

Viborg landsting. Sag om slagsmål i Tøtterup, Sønderup sogn, mellem Christen Christensen i Skivum og Thomas og Christen Nielsen i Tøtterup. Christen Christensens husbond, lensmanden på Aalborghus, krævede ved Morten Jensen i Lyngbjerggaard, Ø. Hornum sogn, et tingsvidne af Hornum herred af 24.3.1617 kendt magtesløst. Sagen blev opsat til landstinget efter pinse.

NLA, B24-534, Viborg landstings dombog 1617B, 151r-151v. Poul Rasmussen, s. 51.

21. juni 1617 (1)

Viborg landsting. 12 nævninger af Veggerby sogn havde på Hornum herredsting svoret Sindet Christensdr. Væverkone i Brasted, Veggerby sogn, kirkenævn over for trolddom. Sindet Christensdr. Væverkones husbond fru Hilleborg Daa, sal. Jørgen Skrams til Tjele, krævede ved Anders Simonsen i Vammen nævningeeden stadfæstet. Sagen blev opsat en måned.

NLA, B24-534, Viborg landstings dombog 1617B, 168v. Poul Rasmussen, s. 57.

21. juni 1617 (2)

Viborg landsting. Thomas Nielsen i Tøtterup, Sønderup sogn, havde sagsøgt Christen Christensen Skrædder i Skivum og hans broder Niels Christensen Bonde i Sønderup, fordi de havde tilføjjet ham sår og skade i og uden for Christen Jensens hus og gård i Tøtterup.

NLA, B24-534, Viborg landstings dombog 1617B, 169v-173v. Poul Rasmussen s. 57. Udtog af dommene, s. 118.

Tingsvidne af Hornum herred 24.3.1617. En kvinde vidnede, "at de i går 14 dage, som var den 9. marts, var hun til kristent barsel til Christen Jensens. Da om aftenen langt på natten, siden en part af de godtfolk, som var til barselet, var bortdraget og hedenganget, de så hun, at Christen Christensen Skræder kom ind i Christen Jensens stue og satte sig ved den nedre bordende i stuen inden til døren, og ikke hun hørte eller så, at der bod nogen ham ind eller bad ham være velkommen enten Christen Jensen eller andre, og noget lidet efter Christen Christensen Skræder var indkommet i stuen, gik Thomas Nielsen ud af stuen og ville gå hjem til hans hus og seng, fordi han var meget drukken, og så gik hun bag efter ham, og der han kom imellem stuedøren og fremersdøren, da kom Christen Christensen Skræder og hans broder Niels Christensen Bonde begge efter dem, og da så hun, at en af dem huggede til Thomas Nielsen med en økse, så at han faldt omkuld til væggen og gav et stort skrig af sig. Så kom de straks ud af fremmersdøren og ud i gården. Da så hun, Niels Christensen Bonde havde en økse i sin hånd, og han huggede til Thomas Nielsen med den og huggede knoppen af hans værge, og den tid han havde hugget knoppen af værget, så hun, at Christen Christensen Skræder slog til Thomas Nielsen med en vognkæp, så han faldt omkuld i gården, og slet intet usæt eller ord hun hørte Thomas Nielsen havde med Christen Christensen Skræder eller hans broder Niels Christensen Bonde, medens de uden al skyld og brøde huggede og overfaldt ham både i huset og gården". - En anden kvinde vidnede, at de hun var komrnet hjem fra barselet, hørte hun, at det buldrede i Christen Jensens gård. Hun løb straks derhen og så, at Christen Christensen Skræder "slog til Thomas Nielsen med en vognkæp, så han faldt omkuld i gården,

og der han kom op igen, fik hun fat på hans kone og fulgte hende hjem; thi hun frygtede for, at hun skulle styrte omkuld, fordi hun reder meget fremmeligt til barsel”. Thomas Nielsens broder Christen Nielsen bevidnede, ‘at samme aften på natten, siden han var hjemganget fra barselet og var i hans seng, de kom der et stakkels kvindfolk til ham, som var til huse til hans faders’, og sagde, der var et stort bulder i hans broders gård. Han stod straks op og løb derhen. Christen Christensen Skræder og Niels Christensen Bonde stod i den østre side af gården og kastede to sten efter Thomas Nielsen, der kom gående ved den søndre ende af laden. Den sidste sten ramte ham for brystet, så han faldt omkuld. “Så fik Christen Nielsen et gammelt spyd i sin hånd og ville redde på sin broder Thomas Nielsen, så de ikke skulle slå ham ihjel. I det samme slog Niels Christensen Bonde til ham med en sten og ramte ham ikke. Siden slog han til ham med en anden sten og ramte han på sin venstre arm, så han var nær faldet omkuld. Så løb Christen Christensen Skræder heden over vadet og ad Rodsted (Sønderup s.)”. (170v-172v).

Tingsvidne af Hornum herredsting 7.4.1617: Niels Christensen i Bravlstrup, Niels Pedersen og deres medbrødre, 11 husfredsnævninger, så og Christen Pedersen i Torsted, Aarestrup sogn, Peder Christensen og deres medbrødre, gårdfredsnævninger, havde svoret Christen Christensen Skrædder husfred og gårdfred over. Tingsvidne af Hornum herred 14.4.1617: Niels Jensen i Munkholm (Sønderup s.) og hans medbrødre, husfredsnævninger, havde svoret Christen Christensen Skrædder husfred over. Tingsvidne af Hornum herredsting 7.4.1617: Lars Andersen i Volstrup (Ø. Hornum s.), Christen Andersen og deres medbrødre husfredsnævninger så og Jens Nielsen i Dalum (Suldrup s.), Niels Pedersen ibd. og deres medbrødre gårdfredsnævninger havde svoret Niels Christensen Bonde husfred og gårdfred over, som han havde gjort i Christen Jensens hus og gård. Tingsvidne af samme herredsting 14.4.1617: Lars Lauridsen i Ø. Hornum og hans medbrødre havde svoret Niels Christensen Bonde husfred over (172v-173r).

Christen Christensen Skrædder var kongens tjener. Derfor havde lensmanden på Aalborg slot ved ridefoged Jacob Vognsen samt Niels Christensen Bonde på egne vegne krævet tingsvidne af 24. marts, den i forbindelse hermed fremsatte sigtelse og nævningekendelserne dømt magtesløse.

Landstingets dom: “Så og efterdi forne vidnesbyrd nu er mødt og med helgens ed og oprakte fingre været samme deres vidne bestændige, og forne vidne med synsvidne bestyrkes og bekræftes gerningen gjort at være, og ingen vidnesbyrd derimod fremlægges, med hvilke forne vidne ryges og tilbagedrives kan ikke sanddru at være el. bevises Christen Christensen Skrædder og Niels Christensen Bonde på andre steder, da sligt skal være sket, at have været, ved vi ikke imod forne vidne, syn, sigtelse og klage, som med hinanden befæstes, at sige el. magtesløse dømme, og efterdi recessen formår det husfred og gårdfred at være, om nogen med rådet råd kommer til gårde og der uførmer husbonden, hustru, hjon el. gæst, og sligt af Christen Christensen Skrædder og Niels Christensen Bonde med rådet råd gjort at være ikke for os er blevet bevist, bonden i gården forne Christen Jensen ikke heller i de måder og efter loven på nogen af dem at have klaget

så noksomt, som det sig burde, ~~da finder vi Niels Christensen Bonde og Christen Christensen Skrædder af forne husfred og gårdfred kvit at være~~". "og efterdi loven formelder landbo at være selv husbond for sig, og at på ham må man hærværk gøre og på bryde, fordi at hvad der gøres på den gård, der bryden ibor, det er bondens kære, end gøres noget på brydens lemmer el. hans kone el. børn, da må bryden selv dele det uden hans husbond, og efterdi ikke bevises bonden at have klaget sig imod loven at være sket husfred". Efter domskonklusionen står der en anden, som imidlertid er overstreget, nemlig: "Og efterdi forne vidne indeholder dem bardag i Christen Jensens gård at have gjort, og nævninger derfor har Niels Christensen Bonde og Christen Christensen Skrædder gårdfred oversvoret, ved vi ikke imod samme deres ed at sige". 169v-173v.

7. juli 1617

Tingsvidne af Hornum herred, at 6 mænd havde synet Niels Jensen Remmers gård Kalstrup, som han havde i fæste af Hospitalet i Aalborg. De hjemlede, at de den dag havde synet gården i Kalstrup. De havde set, "at der fandtes ingen bygning på samme gård, men var øde uden et stykke hus, var nyligen rejst, og syntes dem, at samme gård kunne ikke bygges, som gavnligt kan være, ringere end 60 sldlr". Fremlagt i sag ved Viborg landsting 30.8.1617, se denne dato.

17. juli 1617

Forleningsbrev, fra 1. Maj 1617 at regne, for Gunde Lange til Bredning, Landsdommer i Nørrejylland og Embedsmand paa Segelstrup Slot, paa Pandum Gaard og Gods, 1 Gaard, kaldet Snorup, og et Møllested derved, uden Afgift for den visse Indkomst. Han maa selv oppebære Tienparten af den uvisse Indkomst og skal tjene Riget med 1 gerust Hest.

Kancelliets Brevbøger, s. 222. [Med Art. 7, 10, 18. J. R. 7, 188 b.].

19. juli 1617

Viborg landsting. Hilleborg Daa, sal. Jørgen Skrams til Tjele, anklager en af sine tjenere, Sindet Christensdr. Væverkone i Brasted, Veggerby s. for trolddomskunster.

NLA, B24-534, Viborg landstings dombog 1617B 194r-201v. Poul Rasmussen s. 64. Udvalgte domme s. 123.

Tingsvidne af Hornum herredsting 14.4.1617: Anders Brun i Lyngsø

(Veggerby s.) vidnede, "at tre år siden nu på det fjerde forleden da blev hans mælk fordærvet for ham, som han også samme tid bar på kirkegården og lod sine sognefolk se. Så red han til Aastrup (Veggerby s.) på et at sine øg til Sindet Christensdr. Væverkone, som da var der til værelse; thi han havde ond mistanke til hende, at hun var skyldig deri, og han begærede at hende, at hun ville føre råd derved, og så kom hun i skændsel med ham, og hun lovede, at han skulle fange et djævels mod, og straks derefter blev samme hans mælk ved magt igen; men den næste søndag derefter da døde det samme øg for ham, som han red til Aastrup på, og det blev meget tykt og lå og gabte meget vildt med munden, så at han ikke kunne andet synes, end at der var ondt deri, og det døde straks, og det skete om høst, og siden derefter en tid efter en anden er hans øg ham fradød, som han mener, at hun har været skyldig i". 194r-194v.

Jep Andersen og hans kone Karen Christensdr. i Brasted vidnede, "at som nu på onsdag kommer et år i dimælugen (påskeugen) om morgenen så tidlig som dag, da gøede en liden hund, de havde, og der de kom til døren, da kom Sindet Christensdr. Væverkone ud af deres nøds fra deres ko med et par hvide fingervanter på og en kæp i sin hånd, og hun bed at et stykke brød. Så spurgte Karen Christensdr., hvad hun der ville. Da sagde hun, at hun ledte efter en vædder, og samme dag om eftermiddagen gik de begge to til kirken til skrifte, og imidlertid de der var, kom Sindet Christensdr. Væverkone anden gang i deres gård og talte med deres børn og i lige måde åd af et stykke brød, og den tid de kom igen fra skrifte, da kom deres børn og ville genne deres ko ad marken, da lod samme ko meget ilde, gabte og sprudede, ligesom der havde været ve i den. Straks kom Sindet Christensdr. Væverkone atter igen tredje gang til samme ko og puttede et lidet stykke brød i munden af den, og straks samme brød var kommet i hendes mund, da døde hun straks. Igen noget for sidste høst på Brasted tofter kom Karen Christensdr. og Sindet Christensdr. Væverkone nogle ord imellem, og de skændtes, og begge deres mænd kom også ud til dem og skilte dem ad. Da sagde Sindet Christensdr. Væverkone til hendes mand la "Kaa" ham Jep Andersen nu i år. Et andet år skal jeg handle med ham, at hans tante skal svide. Efterdi jeg fik lige at gale Poul i Torsted (Aarestrup s.), da skal jeg også have at ham".

En kone i Brasted vidnede, "at i fjor 14 dage for sankt valborgsdag (1.5) da gik Sindet Christensdr. Væverkone både i hendes lade og alle andre hendes huse. Hvad hun ville derinde, vidste hun ikke, og siden den tid havde hun 4 køer, fik kalve, og alle kalvene blev hastigt døde, imellem at hun gav dem at drikke, og intet nén hun kendte på dem, førend de døde. Om hun var skyldig deri, vidste hun ikke; men i 5 eller 6 år har hun kendt hende, da har hun været berygtet for trolddomskunst". 194v-195r.

En mand fra Hjeds (Veggerby s.) vidnede, "at de på onsdag var otte dage sidst forleden, da kom Sindet Christensdr. Væverkone til folkene, som gik fra kirken, og spurgte om hans hustru og sagde, at hun ville sætte en væv op hos hende, og hun fulgtes til Hjeds med folkene og kom i hans gård og satte sig på en sten. Så rejste hun sig op af stenen og gik til hans nøds-

dør, og hans liden dreng var derinde i nødset, og der hun bød sit hoved ind ad døren, gik han straks ud og lukkede døren til, så at hun ikke kom derind. Så gik hun ind i hans stue til hans hustru og begærede, at hun ville lade hende sætte en væv op hos sig. Da sagde hans hustru nej, at hun nu intet vævede: Er der ikke rum i Brasted til en væv? Og så gik hun straks ud at døren, og lige samme dag havde han en ko, fik kalv, og Sindet Christensdr. Væverkone havde og en ko, fik kalv samme dag, og ikke han siden den tid har haft godt af hans ko for 1 skilling. Og den dag otte dage sidst forleden gik han til Brasted til Sindet Christensdr. Væverkone, fordi han mente endelig, at hun var skyldig deri, at hans mælkend var fordærvet, og han kom til hende til hendes grandes, og hun tog fat på ham og bad ham sidde, og hun gik straks frem ad døren, og han gik efter hende og sagde til hende: I var til mit på onsdag, og siden har mit mælkend været mig ugavnligt, og han bad hende, hun ville føre råd derved. Da svarede hun ham og sagde: Jeg har ikke det mælk i pokkers navn. Da gik du hjem og tag dit mælk igen”. 195v-196r.

30 mænd bevidnede, at de i 3-4 år havde hørt rygte og tidende om, at Sindet Christensdr. Væverkone befattede sig med trolddomskunster. 196r.

Ifølge et brev, der var udstedt af provsten for Hornum herred, Laurids Mikkelsen (Resen), som var præst i Nibe, var præsten i Veggerby sogn Niels Jacobsen, der boede i Kirketerp, og præsten i Sønderup Peder Hansen 19. juli 1617 efter indstævning mødt i Øster Hornum kirke for at vidne og bekende, “hvad ord og tale de har i Kirketerp hørt af en piges mund ved navn Anne Iversdatter, som menes at have været besat, anlangende Sindet Christensdr. Væverkone”. Niels Jacobsen vidnede, “at på midfastesøndag, han kom hjem fra kirke, var forne pigebarn meget skrøbeligt og syntes med en ånd at være besat, som talte således, som efterfølger: Mand, skaf bud efter min moder Sindet Christensdr. Væverkone i Brasted, hvilket straks skete. Der nu Sindet Christensdr. Væverkone kom, gik hun ind i en liden stue, og straks gik pigen ind til hende og talte således: Se, velkommen moder, hvortil Sindet Christensdr. Væverkone svarede: Jeg er ikke din moder. Da sagde pigen til hr. Niels: Mand, bed hende tie og tag papir og blæk og skriv, hvilket der han gjorde, da blev talet af pigens mund disse ord: Jeg hedder Lucifer og er hendes hest. Mit bidsel hedder Lunnti, krogen, det hænger på, Linne, min kande Minius er sort med rødt omkring. Grunermus er hendes dreng. Hans kande Linto er rød med hvidt omkring. Sagde sig at have tjent sig i otte år. Jeppes (Andersen) ko i Brasted gik Sindet tre gange ædende indtil. Derefter døde den. Anders’ mælkend i Aastrup havde hun taget “nøgdenn” at, hvortil Sindet svarede: Jesus mestermand, bevar mig. Da svarede pigen: Han er ikke din mestermand. Din mestermand er i Aalborg. Moder, du est moden (“moenn”). Da sagde hr. Niels: Du est en løgner. Vi tror dig ikke fuldkommelige. Har du intet tegn på hende, af hvilket vi kan kende det sandhed at være, som du siger. Da sagde han (den onde ånd): Jo, hun har mit mærke på hendes lår, hvilket vi straks så på hende. Og der dette var gjort, sagde pigen til hende: Hjem moder, jeg vil med dig, og der Sindet nu gik ud, rejste pigen sig op, stod i stuedøren,

pustede tre gange og blev så tilpas. Så gik hr. Niels straks til gård døren, kaldte at Sindet og sagde: Kom nu og se. Nu er barnet ikke, som det var tilforn, og som hun så ind ad døren, gjorde barnet kors for sig sigende: Jesus bevar mig fra den slemme kvinde'. 196r-197r.

Præsten i Sønderup, Peder Hansen, berettede, "at den anden april sidst forleden kom han til Kirketerp, og var samme tid pigen meget syg, og der han kom i stuen, sagde hun: Kommer du der sorts kæg, og gjorde sig grum mod ham og begærede, at Sindet i Brasted, som hun kaldte sin moder, måtte komme til hende, og der det blev sagt, at hun ikke ville komme, vred og klagede pigen sig og sagde: Sindet min moder, Sindet min moder kom til mig, ellers skal Grumermus hente dig. Dernæst sagde pigen til hr. Niels: Du var ond i dag ved min moder i kirken. Nu har hun fanget en anden dreng til sig. Hans navn er Illen. Hans kande hedder Monnis og er broget med brandgult omkring, og repeterede det samme om Sindets hest, dernæst bidsel og andet, som hr. Niels tilforn havde om hørt. Herforuden opregnede hun 4 af Jacob Vognsens (utvivlsomt ridefogeden på Aalborg slot) børn, som er Christen, Peder, Karen og Sidsel Vognsdatter, og sagde, at hendes moder ville forråde dem. Fruen på "Wore" (Vaar) sagde hun, at hendes moder havde kommet en "nødormb" i "Wore sandenn(?)". Sagde hun, at hendes moder ville have forrådt Sindets datter Ingeborg på "Aalbek" (Albæk, Suldrup sogn). Sagde hun at bære et voksbarn i sine hår, og skal døbes på langfredag, og sagde, at de skulle "till mannen paa lanngfredag, och sagde nogle sinde, att haffde denn mane rei enn ennde (vel manen, manneri, marie rei vel maneri). Derefter sagde hun til hr. Peder: Du bette mand har vel årsag til at straffe troldfolk og stande efter dem; thi de har hårdeligen standet efter dig, først at ville omkomme dig, men der de kunne ikke få magt dertil, har de villet gjort dig bister og gal, som nær var ved. Der dansede 12 i år engang på Sønderup gade. Det gjaldt dig alene(?) ("ahne"). Der er tre kvinder om bord(?) ("bore") med dig. Den fjerde kan intet selv, men kommer de andre til, at de skulle omkomme dig. Da svarede hr. Peder: Du est en løgner, din gasst, og jeg ikke tror, hvad du siger. Da blev svaret af pigens mund: Jeg må dog undertiden sige sandhed; men at du kan vide, at jeg heri ej lyver, vil jeg sige dig noget. Var du ikke i år på den rejse sønderpå to gange nær druknet og nogle gange i fare, der du lå syg? Var du ikke blind? Så du i 14 dage? men efterdi den store mand er hos dig, at de ikke kan omkomme dig, så står de efter den store pige, der "ehr" henne. Der dette var talt, søgte pigen til væggen og igennem et naversborehul i en stolpe gav et stort pust og straks blev tilpas og vidste aldeles intet at det, som gjort og talt var".

Hr. Peder Hansen fremlagde en skriftlig seddel lydende, som efter følger: "Lidet efter Sindet var sat på Torstedlund, kan jeg en dag til Torstedlund at ville tale med ærlig og velbyrdig mand Niels Krabbe. Da var den gode mand afdraget til sal. fru Anne Giødtzdatters begravelse på Engelsholm. Da begærede jeg af ærlig og velbyrdige Iver Krabbe, at jeg måtte komme ned i hullet at tale noget med Sindet, hvilket blev mig bevilget. Da iblandt andet bekendte hun, at den onde ånd, der hun var i Kirketerp, kaldte

hende sin moder, og viste den da i stuen et år på hendes venstre lår, hvilket han sagde var hans tegn og mærke; men hun sagde, at det var et byldear og sig at have haft det, siden hun var et lidet barn, og lod os se samme mærke, hvilket var snehvidt, så stort som en liden lybsk søsling. Dominca exaudi, den første dag juni, mod midaften blev jeg kaldt fra barsel i Plejlstrup Søndrup sogn) fra Christen Byrialsens til Sindet i fængslet. Da iblandt andet bestod hun for mig, at den onde ånd havde været hos hende tre gange samme uge, og hun havde set ham som en brun tingest og har hørt ham smaske som et svin, og har han hårdeligen plaget og krystet hendes lemmer, men har intet talt med hende, og var hun såre bange, så sig tit omkring og sukke- de noget; men efter at jeg først havde foreholdt hende loven om syndens slemhed og vederstyggelighed og hende straffet og om Guds strenge vrede, foreholdt jeg hende mange herlige trøster om Guds nåde og barmhjertighed imod bodfærdige syndere, mange Guds forløfter, mange eksempler på, at han har bevist mange fattige, grove syndere miskundhed og nåde, lover hende også på Guds vegne, om hun vil omvende sig og bekende sine synder, bestå, hvad ondt hun havde gjort, og sige, hvem der havde været i selskab med hende at gøre noget ondt, at hun ville tro syndernes forladelse ved Christum og begynde med Gud en ny lydighed, at hendes synder skulle blive hende forladt. Hun skulle med Guds hjælp bekomme den Helligånd, retfærdiggøres ved Christi retfærdighed, så hun skulle fornemme formildelse på Guds vrede og få i sit hjerte rolighed og fred og siden efter døden salighed og det evige liv. Da kunne jeg dog ikke længere komme med hende, end hun sagde: Bort. Hun vidste vel, Gud var barmhjertig; men hun kunne dog ikke tro, at han ville være hende nådig, og at hendes synder kunne hende forlades. Da måtte jeg, efter jeg mere end en time har prædiket og talt for hende af Guds ord, i hendes forhærdelse hende forlade, efter jeg at ærlig og velbyrdig mand Niels Krabbe ved sin kære søn ærlig og velbyrdige Iver Krabbe blev af fængselet opkaldt". 198r-198v.

Tingsvidne af Hornum herred 12.5.1617: Anders Simonsen i Vammen, der førte sagen på fru Hilleborg Daas vegne, lod en skriftlig forpligt påskrive, hvorefter Sindet Christensdr. Væverkone, som sad fængslet på Torstedlund, begærede, at han ville lade hende undvige og rømme Hornum, Aars, Gislum og Rinds herred. Han havde for Guds og godtfolks skyld bevilget hendes begæring på den betingelse, at hun var ude at de 4 herreder inden otte dage (199v f.).

Tingsvidne af Hornum herred 19.5.1617: Det bevidnedes, at Sindet Christensdr. Væverkone for en uge siden i Torstedlunds borgestue havde bedt 3 mænd love for hende til Jep Andersen, som hun ville give 2 td. havre for den ko, han beskyldte hende for at have forgjort. Desuden ville hun være i Anders Bruns minde for den hest, han på samme måde beskyldte hende for (200v).

Tingsvidne af Hornum herredsting 19.5.1617: 12 kirkenævninger svor "Sindet Christensdr. Væverkone efter hendes egen bekendelse og vidners lydelse et fuldt kirkeriævn over og trolddomssag på hånd". (200v).

Tingsvidne 7.7.1617. Fogeden på Torstedlund vidnede, "at den 9.

maj sidst forleden, siden de var kommet der fra Hornum herredsting med Sindet Christensdr. Væverkone, da beså han hende inde i sit kammer, før end han satte hende i fængslet, om hun havde noget hos sig, som hun kunne gøre sig skade ned. Da var der et klæde bundet om hendes hals. Så opløste han samme klæde. Da var der en stor revel og sår på hendes hals trindt omkring halsen, hvilket hun de bekendte for ham, hun havde gjort sig selv i pumpen med et ben, hvilket ben han og siden fandt inden i Torstedlunds pumpe. Item den 26. maj da kom han til hende inde i pumpen ved 9 slet om morgenen. Da lå Sindet Christensdr. Væverkone, ligesom hun havde været død, fra den tid og til om aftenen sildig, så han ikke kunne enten se eller fornemme, at hun åndede derimellem. Nok den 1. juni derefter en dag han kom fra kirken, og gik han til pumpen og talte til hende, da råbte hun meget højt og sagde, at der var ondt hos hende, i hende og omkring hende, og sagde, at der brændte inde hos hende, ligesom det var ild i alt det, der var trindt omkring hende, og sagde, at det kom til hende i aftes ligesom en brun mus. Så lod han døren op for hende. Da sade hun, at der var ondt i hendes mave, og klagede sig mange gange hårdt i sin mave, og tit og ofte har hun været begærende at ham, han ville hjælpe hende til gode, hun måtte komme til et sværd. Nok den tid, hun kom nylig fra landsting, fandt han et stykke bøgetræ hos hende, førend hun kom i pumpen, så langt som en halv alen, og han spurgte hende, hvad hun ville gøre ned det. Da svarede hun ham, at hun ville derned tage spindelvæv ned i pumpen”. 198v-199r.

En pige, der tjente på Torstedlund vidnede, at “en 3 uger for pinse-dag sidst forleden kom hun ind i pumpen at give Sindet Christensdr. mad. Da begærede hun meget gerne af hende, at hun ville fly hende noget at det, de forgav rotter og mus med, og ombad hende hårdt, hun ikke skulle åbenbare for nogen, at hun sådant at hende havde været begærende.

To mænd fra Brasted vidnede, “at på fredag sidst forgangen var ni uger, på vejen, der Sindet Christensdr. Væverkone var taget, og de førte hende til Torstedlund, da ombad hun hendes mand ..., at han skulle se deres børn til gode. Hun så dem aldrig mere”. 199v.

Jep Andersen fremkom på landsting. og “lagde sin hånd på Sindet Christensdr. Væverkone hoved og sigtede hende for en troldkvinde, og at hun havde omkommet hans ko med trolddomskunst” (201r).

Landstingets dom: “Så og etterdi at forne vidner forfares og bevises Sindet Christensdr. Væverkone at have lovet forne folk ondt, og det dem på deres fænon og kvæg at være vederfaret, det og gøres bevisligt hende at have tilbudt at ville betale Anders Brun og Jep Andersen igen deres fæmon, som hun var for beskyldt, hun og selv har tilstået at have gjort sig den skade under hendes hage med et ben, hun fandt i pumpen, deslige hende også at have været begærende for samme beskyldning at rømme fire herreder, tilmed gøres bevisligt hende i fængslet at have begæret forgift til sig, og sliq hendes gerning og onde bedrift med bemeldte præstemænds kundskab efter det besatte menneskes ord bestyrkes og befæstes, og ingen vidnesbyrd hun fremlægger sig ærligen og vel der i sognet at have skicket og forholdt, men Jep Andersen nu her i dag har lagt sin hånd på Sindet Christensdr.

Væverkones hoved og vedkendt hende for, en troldkvinde, og at hun havde forgjort hans ko, som forskrevet står, og loven formelder, at om nogen mand vider anden, at han har forgjort ham med trolddom, og ganger han ej ved, der sigtes, og den, der sigter, alligevel gider og tilmoder ham det på hånd, da værge sig den, der saggives, med nævn i kirkesogn, og efterdi forne nævninger, som bor i sognet hos Sindet Christensdr. Væverkone og bedst hendes lejlighed ved, har været opkrævet hende enten at skære eller skylde, de ved deres ed har Sindet Christensdr. Væverkone kirkenævn oversvoret, ved vi ikke nogen Aarsag eller tilfald dem for samme deres ed og tog at kunne fælde". 194r-20lv.

16. august 1617

Viborg landsting. Jens Svendsen i Tostrup, Sønderholm sogn mod Peder Lauridsen Thorup i Nibe ang. manddrab. Peder Lauridsen Thorups herskab Birgitte Brahe til Turebygaard (ved Chr. Madsen i Klæstrup) havde indanket sagen for landstinget. Sagen udsat 14 dage. Se også 17.2.1616.

NLA, B24-534, Viborg landstings dombog 1617B, 251r-252v. Poul Rasmussen, s. 79.

30. august 1617 (1)

Viborg landsting. Iver Lykke (til Torstedlund) havde sagsøgt Christen Byrialsen i Plejlstrup, Sønderup sogn for bygfæld.

NLA, B24-534, Viborg landstings dombog 1617B, 283r-284r. Poul Rasmussen, s. 88. Udvalgte domme, s. 142.

Tingsvidne af Hornum herredsting 7.7.1617. 6 synsmænd hjemlede efter begæring af fogden på Rebstrup (Sønderup sogn), at de dagen før så Christian Byrialsen gård. "Først så de "raadehusett". Det var vel ved magt undtagen begge gavlene over (fejl for oven) for remmen, stod åbne uden noget(?) lyng, lå derudi. Staldhuset var vel (ved) magt uden og inden med lof(t) og andet. Nok et fæhus ø(st)en(?) i gården, ni binding langt, fattes tømmer, tag og ler for 7 dlr. Item så de et jordhus, står vesten i gården, fem favne langt, var "mønssenn sønder wde?" og slet forfaldent, og skal det bygges anderledes og med tømmer, tag og ler, da kan det ikke bygges, som gavnligt kan være, ringere end 4 dlr".

Landstingets dom: "Så og efterdi nu bevises med delsbrev den fjerde af bemeldte synsmænd at have været delt og lovforsvundet, da han og hans medbrødre afhjemlede forne syn, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme synsvidne så noksomt og nøjagtigt, at det kan komme Christen Byrialsen til nogen forhindring"

30. august 1617 (2)

Viborg landsting. Iver Lykke til Havnø (Visborg s.) havde sagsøgt Christen Byrialsen i Plejlstrup for restance.

Seddel dateret Havnø den 12.7.1617 og underskrevet af Iver Lykke: Christen Byrialsen skyldte ham 2 ørte havre, 3 skp. byg, 2 dl., 2 pd. smør og 3 læs lyng, som skulle have været ydet på Rebstrup forgangne år.

Dom af Hornum herredsting 4.8.1617: Christen Byrialsen skulle betale det, Iver Lykke påstod, han skyldte ham. Christen Byrialsen appellerede ovennævnte dom, idet han gjorde gældende, men ikke dokumenterede, at fru Dorothea Krabbe havde stedet ham gården for reduceret landgilde.

Dom: "Så og efterdi for fogeden har været irettelagt Iver Lykkes opskrift på for:ne rest, som ikke til sin rette tid skulle være blevet ydet, hvilken rest Christen Byrialsen ikke har benægtet, men vedgået, og ikke han beviser sig det i lavtid at have tilbudt, og fogeden fordi ikke har vidst andet, end Christen Byrialsen jo dermed har gjort uret og burde at stande til rette og lide tiltale, ved vi ikke imod hans dom at sige el. magtesløs dømme".

NLA, B24-534, Viborg landstings dombog 1617B, 284v-285v. Poul Rasmussen, s. 88.

30. august 1617 (3)

Viborg landsting. Hospitalet i Aalborg havde ved sin forstander, Anders Jensen Skriver, sagsøgt Niels Jensen Remmer i Brasted (Veggerby sogn) for misligholdelse af hans fæstebrev på Klostergaard i Kalstrup, Veggerby sogn. 12.maj 1614 havde Niels Jensen Remmer fået fæstebrev på en gård i Kalstrup, som "nu stod slet og aldeles øde og jorden i marken mest eftergroet til lyng". Han blev fritaget for landgilde, ægt og arbejde i 3 år mod, at han skulle genopbygge gården og dyrke jorden. 289v.

På Hornum herredsting 3.7.1617 bevidnede 6 synsmænd, at der var genopført et stykke hus på gården, og at det ville koste 60 sldl. at sætte den helt i stand. 4. aug. lod hospitalsforstanderen derfor Niels Jensen Remmer fordele. Han appellerede fordelingskendelsen.

Landstingets dom: "Så og efterdi at Niels Jensen Remmers stedsmålsbrev forfares ham samme gård i 3 år at have nydt, at han den skulle bygge og forbedre, og forne synsvidne befindes efter bemeldte 3 Aars mål taget og forhvervet at være, og intet Niels Jensen Remmer derimod fremlægger samme synsvidne med at ryge, ved vi ikke imod det at sige, og efterdi bemeldte Niels Jensen Remmer efter samme synsvidne såvel som efter sin egen forpligt er delt blevet, ved vi ikke ham at samme dele at kvit dømme, førend han retter for sig, som det sig bør".

NLA, B24-534, Viborg landstings dombog 1617B, 289r-290v. Poul Rasmussen, s. 89.

22. november 1617

Viborg landsting. Knud Christensen Guldsmed i Nibe havde sagsøgt Johan Erdmand, borger i Aalborg, fordi han ikke havde gjort regnskab for nogle penge, Knud Christensen Guldsmed havde givet ham på Maren Steffensdatter i Nibe hendes vegne.

Tingsvidne af Nibe birketing 30.11.1616: Niels Jensen "Suodj" i Nibe bevidnede, at han en dag efter Knud Christensen Guldsmed bryllup havde været med ham i Aalborg og set, at han betalte Johan Erdmand nogle penge, hvor mange og til hvad, vidste han ikke. Johan Erdmand krævede ved Søren Pedersen i Nibe dette tingsvidne dømt magtesløst.

Landstingets dom: Så og efterdi Niels Jensen Suodjs vidne er ikke uden én persons kundskab, som regnes for intet vidne, tilmed ikke vundet om nogen enkende dag eller tid, eller (hvor) mange penge Johan Erdmand skulle være leveret, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne så noksomt og nøjagtigt, at det bør nogen magt at have.

NLA, B24-534, Viborg landsings dombog 1617B, 404v-405v. Poul Rasmussen, s. 120.

17. januar 1618

Viborg landsting. Jens Gundesen Smed i Nørholm sagsøger Christen Jensen Smed sst. for gæld, og fordi han ikke efter løfte var flyttet fra byen.

Tingsvidne af Nørholm birketing 7.11.1617: Jens Gundesen Smed lod Christen Jensen Smed fordele. Christen Jensen Smed krævede ovennævnte fordelingskendelse dømt magtesløs og aflagde på Landstinget ed på, at han ikke var Jens Gundesen Smed noget skyldig.

Landstingets dom: "Så og efterdi Christen Jensen Smed højlig benægter sig ikke forne penge eller andet at være Jens Gundesen Smed pligtig i nogen måde, og ingen bevisning på samme gæld fremlægges, og Christen Jensen Smed dog derfor er delt blevet, da finder vi efter sådan lejlighed ham af denne dele kvit at være".

NLA, Viborg landstings domb. 1618B, 15r-15v. Poul Rasmussen, s. 141.

31. januar 1618 (1)

Viborg landsting. Hans Poulsen i Nørholm møder for Jens Juel til Kjeldgaard i en sag der ikke vedrører forhold i Nørholm.

NLA, B24-535, Viborg landstings dombog 1618A, 63v-64v. Poul Rasmussen s. 22.

31. januar 1618 (2)

Viborg landsting. Christen Jensen i Nørholm havde sagsøgt Anders Thomsen sammesteds, som havde tilføjet ham sår og skade.

Tingsvidne af Nørholm birketing 22.8.1617: Birkets sandemænd svor Anders Thomsen et fuldt vold over.

Da Anders Thomsen ikke rettede for sig, krævede Christen Jensens husbond, Jens Juel til Kjeldgaard (der var forlenet med domprovstiet i Viborg, hvortil Nørholm hørte) ved Hans Poulsen i Nørholm, at han skulle dømmes fredløs. Han havde 11.9.1617 og 17.1.1618 erhvervet to uendelige landstingsdomme i sagen og fordrede nu endelig dom.

Landstingets dom: Da Anders Thomsen ikke var mødt, "medens sig nu såvel som tilforn fra rettergang undholder, ved vi efter forne dommes lydelse ikke andet derom at sige end recessen at følge, Anders Thomsen at fare som andre fredløse mænd".

NLA, B24-535, Viborg landstings dombog 1618B, 32r-32v. Poul Rasmussen, s. 146.

14. februar 1618 (1)

Viborg landsting. Jens Juel til Kjeldgaard (der var forlenet med domprovstiet i Viborg, hvortil Nørholm hørte) havde (vistnok) sagsøgt Christen Jensen for vold mod Karen Ibsdatter, begge i Nørholm.

Tingsvidne af Nørholm birketing 23.1.1618: Erik Hansen i Nørholm gav Christen Jensen hjemmel til at gå ind til Karen Ibsdatter efter de breve på hans søster Dorte Hansdatters arvepenge, som var i hendes besiddelse. Jens Juel krævede ved Hans Poulsen i Nørholm ovenstående tingsvidne dømt magtesløst.

Landstingets dom: "Så og efterdi varselsmændene ikke har hjemlet eller bestået, hvor de gjorde Karen Ibsdatter og Hans Poulsen varsel for forne vidne, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme hjemmelsvidne, som efter forne varsel udganget er, så noksomt, at det bør nogen magt at have, medens finder det magtesløst".

NLA, B24-535, Viborg landstings dombog 1618B, 49v-50v, Poul Rasmussen, s. 152.

14. februar 1618 (2)

Viborg landsting. Trætte mellem Christen Madsen i Klæstrup, Vokslev sogn og Christen Pedersen i Nibe om størrelsen af den kost og tæring, Christen Pedersen skulle betale Christen Madsen.

Landstingets dom af 23.9.1615: "Dersom Christen Madsen fandtes

da til dette landsting af Christen Pedersen stævnet og kaldet at være, og han dog ikke var mødt eller nogen på hans vegne ham sag at give, som forskrevet står, da er Christen Madsen fundet for den stævning kvit at være og Christen Pedersen igen at give ham hvis skellig, billig kost og tæring, han på den rejse frem og tilbage lod gøre". Tingsvidne af Nibe birketing 24.2.1616: Chr. Madsen lod Chr. Pedersen fordele "sagende ham først, der han drog til Viborg med ham, fortærede selvanden til øl og mad i 7 dage 10 mk., til vognleje 3 dl., den 2. rejse selvanden med øl og mad i 8 dage 3 dl., til vognleje 3 dl., for en endelig dom 6 mk. og for en uendelig dom 2 mk., for en stævning 8 sk., for 2 domme, han dømte for ham til Nibe birketing 2 mk. 17.1.1616 blev Christen Pedersen "i lige måde" fordelt på landstinget. Christen Pedersen krævede fordelingskendelserne dømt magtesløse.

Landstingets dom: "Så og efterdi der tvistes, om Christen Pedersen bør så meget for samme for tæring og omkostning at udgive eller ej, og ikke nogen dom derom er udganget, og Chr. Pedersen dog er fordelt blevet, da finder vi efter sådan lejlighed ham af disse deler kvit at være og sagen til birketinget igen at komme og der ved dom at fordeles, hvor meget Chr. Pedersen for samme fortæring og omkostning til Chr. Madsen bør at udrede".

NLA, B24-535, Viborg landstings dombog, 1618B, 37v-38v. Poul Rasmussen, s. 148.

14. februar 1618 (3)

Viborg landsting. Christen Pedersen i Nibe havde sagsøgt Jens Jensen i Gjelstrup, Vokslev sogn, fordi han ikke havde holdt indgået fæstemål.

Tingsvidne af Nibe birketing 8.11.1617: Maren Nielsdr. og Anne Christensdr. i Nibe bevidnede, at Jens Jensen havde lovet Christen Pedersen sin tjeneste for en løn på 8 sldl. og et par støvler. Lensmanden på Aalborg slot krævede ved sin ridefoged Jacob Vøgnsen ovenstående tingsvidne dømt magtesløst. Sagen havde været opsat en måned.

Landstingets dom: "Så og efterdi det befindes at være Christen Pedersens egen hustru og datter, som forne vidne vundet har, og i så måde vildige, Jens Jensen og deres vidne højliggen har benægtet, bemeldte varselmænd ej heller at have bekendt, hvor de gjorde Jens Jensen varsel for forne vidne, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne så noksomt og nøjagtigt, at det bør nogen magt at have".

NLA, B24-535, Viborg landstings dombog 1618B 39r-40r. Poul Rasmussen, s. 148.

28. februar 1618 (1)

Viborg landsting. Sag mod Jens Madsen, Lars Terkelsen, Peder Ter-

kelsen og Niels Knudsen i Binderup for ulovligt fiskeri. Se 28.2.1618 (2).

I sagen fremlægges et tingsvide af Hornum herredsting 15.12.1617: En mand fra Binderup vidnede, "at nogle gange siden sidst forleden Sankt Mikkelsdag (29. september) havde han set Jens Madsen, Lars Terkelsen, Peder Terkelsen og Niels Knudsen gik på begge sider af Binderup å fra mølletofte og til fjorden med lyster og alger i deres hænder og slog efter ørreder der i åen såvel på hans husbonds fru Helvig Kaas' endel som på kongens grund. En anden mand ligeledes fra Binderup vidnede det samme og ydermere, at han i går så, at Jens Madsen og Niels Knudsen kom op fra åen med nogle ørreder. Han vidste ikke om de slog dem på kongens eller på fru Helvig Kaas' grund. (69r).

I sagen fremlægges endvidere et tingsvidne af Hornum herredsting. 19.1.1618: Fru Helvig Kaas lod de anklagede fordele for ulovligt fiskeri. Lars Terkelsen og Peder Knudsen (utvivlsomt fejl for Niels Knudsen) krævede på egne og Peder Terkelsens vegne ovennævnte fordelingskendelse dømt magtesløs. Da Peder Terkelsen og Niels Knudsen på landstinget blev spurgt, om de ville aflægge ed på, at de ikke havde fisket i åen, som bevidnet, "da ville de det ikke benægte".

Landstingets dom: "Så og efterdi Lars Terkelsen og Niels Knudsen ikke ville benægte dem jo at have brug fiskeri i forne å, som forne vidne om bemelder, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod bemeldte vidne ej heller forne dele, derefter drevet er, at sige el. magtesløse dømme".

NLA, B24-535, Viborg landstings dombog, 1618B, 68r-70r. Poul Rasmussen, s. 157. Udvalgte domme, s. 270.

28. februar 1618 (2)

Gunde Lange til Brejninggaard, landsdommer, gør vitterligt, at ovennævnte dag var fru Helvig Kaas til Restrups foged Peder Blok (Bloch), på landstinget med et tingsvidne af Hornum herredsting af 19.1.1618, at han på sin husbonds vegne havde ladet tiltale Jens Madsen, Lars Terkelsen, Peder Terkelsen og Niels Knudsen i Binderup, for ulovligt fiskeri i Binderup å. Dette blev læst for landstinget. Se også ovenstående 28.2.1618.

NLA, Lundbæk gods, G139-1. [2] segl, grøn lak på papiret, ulæselige.

Gunde Lange till Bredning, Landsdommer wdj Nørrejuthlandt, och Gunde schriffuer, landstingshører ibm, giøre witherligtt, Att aar effter guds Biurdt mdcxviij thend 28. februarij paa wiborg landsting war skicket Erlig och welbørdig frue Heluig Kaas till Restrup, hindis wese buodtt, Erlig och fornumstigh peder blok, fogit thr samesteds, medtt ith thingswinde aff Huornum herrids tinng thette aar thennd 19. Januarij wdganngitt bemelden-dis, forne peder blok thr paa forne hans hosbunnds wegen for hoffuittsagen att haffue ladet fordielle Jenns madsenn i binderup, las therkildsen, peder

therkildsen, och Niels Knudsen ibm., sagenndis thennom forthi haffuer brugt fischeri i binderup Aae paa hans hosbunndis grund och egendomb Emodt hindis Willgie och minde, effter tingswindes liudelsee, som thend dag er lest och paaschrefuitt, Saa bleff forne mendtt och wdj lige maade fordiellet her i dag till Wiborig landstingh. in cuj rej.

28. marts 1618

Viborg landsting. Trætte mellem Søren Jensen (Buus) i Hersom (Hæsum) og Christen Mortensen i Hasseris om en hushandel.

Tingsvidne af Aalborg byting 2.2.1618: Det bevidnedes, at Søren Jensen og Chr. Mortensen 18.10.1617 var blevet forligt om salig Niels Mortensens hus i Hasseris. Christen Mortensen skulle på sin moders vegne give Søren Jensen 92 sldl. og gav ham straks 2 dl. på hånden. Ridefogeden på Aalborg slot, Jacob Vognsen, krævede ovennævnte tingsvidne dømt magtesløst. Sagen havde været opsat en måned.

Landstingets dom: "Så og efterdi Søren Jensen ikke sådant køb og kontrakt for ting og dom har indgået, og da straks tingsvidne efter taget eller fra sig med sit brev og segl bebrevet, som de ham påvundet har, han det ikke heller vil være bestændig, medens nu her for retten ved sin højeste ed og med oprakte fingre benægtet, samme deres vidne ikke heller på fersk fod er vundet, medens rum tid efter, sådant skulle være sket, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidne magtesløst at være".

NLA, B24-535, Viborg landstings dombog, 1618A, 126v-127v. Poul Rasmussen, s. 40.

14. april 1618

Missiv til Manderup Parsberg. Da Henning Gabrielsen, Kongens Skibskaptejn, har udskrevet en af Niels Krabbes Tjenere, ved Navn Peder Christensen i Nibe, som Kongen har tilladt at drage hjem, skal Manderup Parsberg udskrive en anden og med det første sende ham herover.

Kancelliets Brevbøger, s. 374. J. T. 6, 294.

25. april 1618

Viborg landsting. Laurids Vilsen i Aarup stævner Jens Jensen i Astrup ang. pantsættelse af huse i Nibe.

Tingsvidne af Nibe birketing 15.7.1615: Laurids Vilsen i Aarup, Vindblæs s. stod for tingsdom og annammede af Jens Jensen i Astrup, Veggerby s. 40 sldl. og 20 rdl., hvorfor han satte sine huse og våning i Nibe til et frit, brugeligt pant, indtil de blev lovligt indløst.

Tingsvidne af samme birketing 12.9.1616: Laurids Vilsen tog for tingsdom Jens Jensens hånd og tilstod, at han havde modtaget 50 sldl. af ham. Til sikkerhed satte han ovennævnte huse til underpant, så at han af de 50 dl. skulle give ham årlig tilbørlig rente efter recessen.

Tingsvidne af samme birketing 17.1.1618: 6 synsmænd havde "fravurderet Laurids Vilsen og tilvurderet Jens Jensen" den pantsatte ejendom for 95 sldl. "i hans gæld på forne pantebreve". Jens Jensen appellerede vurderingsforretningen til stadfæstelse.

Dom: Så og efterdi nu fremlægges pantebreve på forne ejendom, hvorefter forne vurdering sket og gjort er og ingen er fremkommet samme vurdering at beskyldte el. påanke i nogen måde, medens irettelægges Laurids Vilsens brev, det han ingen beskyldning har til samme vurdering, medens den samtykker, eftersom forskrevet står, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod samme vurdering at sige eller magtesløs dømme".

NLA, B24-535, Viborg landstings dombog1618B, 104v-106v, Poul Rasmussen, s. 167.

9. maj 1618

Viborg landsting. Iver Lykke til Havnø (og Rebstrup) havde sagsøgt Christen Byrialsen i Ersted (Aarestrup sogn), fordi han ikke ville svare fuld landgilde at sin tidligere gård i Plejlstrup (Sønderup sogn). Ved brev af 17.12.1608 havde fru Dorte Krabbe sal. Erik Lykkes til Havnø fæstet gården Plejlstrup til Byrial Jensen i Rodsted (Sønderup s.). Gården skulle bebos at hans søn Christen Byrialsen, der skulle genopbygge den og derfor var fritaget for landgilde i 6 år, medens han derefter skulle svare reduceret landgilde til hende og hendes "epter kom arffuinger". I sit indlæg i den sag, der blev pådømt af landstinget 30.8.1617 havde Christen Byrialsen påstået, at der i brevet stod "efterkommere og arvinger", medens Iver Lykke gjorde gældende, at Christen Byrialsen havde rettet i brevet, og at der egentlig havde stået "efterkommende arvinger". At det forholdt sig således, fremgik af en af fru Dorte Krabbe underskrevet kopi af hovedbrevet, som Christen Byrialsen indrømmede, at han selv havde skrevet, og i hvilken der stod "efterkommende arvinger". Iver Lykke krævede ved foged på Rebstrup, Laurids Jensen, Christen Byrialsens fortolkning at fæstebrevet underkendt.

Landstingets dom: "Så og efterdi nu fremlægges underskreven kopi efter samme hovedbrev, som Christen Byrialsen selv bekender at have skrevet, hvilken formelder ikke anderledes, end at han at samme gård årligen skulle give hende eller hendes efterkommende arvinger den skyld og landgilde, som forskrevet står, og efterdi fru Dorte Krabbe siden samme gård til Iver Lykke solgt og skødet har, så han den ikke for nogen arv efter hende har bekommet, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende bemeldte fæstebrev at må komme Iver Lykke på hans retfærdige skyld og landgilde at samme gård til nogen forhindring, medens om Christen Byrialsen no-

gen uret med samme brev har gjort, el. han bør at stande til rette, som han og nu hidkaldet er, indsætter vi til hans værneting at komme, og fogeden, når det for ham lovligt indstævnes, dem derom imellem at dømme og adskille, som det sig bør”.

NLA, B24-535, Viborg landstings dombog 1618B, 113r-114v, Poul Rasmussen, s. 171.

6. juni 1618

Viborg landsting. Jens Juel til Kjeldgaard (indehaver af provstiet i Viborg domkapitel, hvortil Nørholm hørte) sagsøgte ved Søren Haard (foged på Kjeldgaard jf. Viborg landstings dombog 1618A, s. 59) birkefoged Erik Thomsen, Nørholm birk, og birkeskriver Anders Villumsen, fordi de havde udstedt et tingsvidne ang. nogle bundgarnsstader ved Klitgaard i Nørholm s., som ikke stemte overens med tingbogen.

Forlig: “Da efter vor forbøn og underhandling har Søren Haard på hans husbonds vegne afstandet samme sag med Erik Thomsen og Anders Villumsen, og de her for dom lovede at give ham på bemeldte hans husbonds vegne 6 rdl. til sankt mikkelsdag førstkommende at betale”.

NLA, B24-535, Viborg landstings dombog 1618B, 142r, Poul Rasmussen, s. 177.

7. juni 1618 (1)

Synsvidne fremlagt i sag ved Viborg landsting 22.5.1619 ang. slagsmål mellem Anders Jensen i Hjeds's datter Maren og Kjeld Pedersen, søn af Gjertrud Lauridsdr. i Søggaard.

sionis winde aff Huornum herritsting thend 7 Junij sist forleden wdgangit Kirsten Andersdathr i Hieds, Laurs Anderssen, pr Anderssen och jens Anderssen ibid. for ote mand huer serdels med helgens eed och opragte fingr att haffue wondit, Att forgangen Høstd folch høsted roug enn Afften som Anders Jensens dathr i Hieds Maren Andersdathr gich och giende hindis faar Ind, daa saa de Kield gundessen (pedersen?)...i Siøgrd Kom thell henne och slog thill hende paa den ?stemm, oc maren Andersdathr haffde enn ... i hendes hand, den slog hanom med gich paa hans ... och hands ?strag. i den ?Kald ?marens moder giertrud Lauriths Dathr thill ?Lirgd i Siøgrd. och spourde forne Maren Anders Dathr, huor for hun slog hindis barn. Ther thill hun Suared och kald peder pederssens, hindis husbond, Wed hendes side ... da sagde forne giertrud Laurs dathr thill Maren Andersdathr, Jeg scahll loffue dig, du schall faa en dieffuell derfor. i det same komb Maren Nielsdathr i Siøgrd. thill och sagde thill giertrud Lauriths

Dathr Hold din Mund. Jeg schall loffue dennom, de scahall faa en dieffuel thill huos. Sameleds chresten prssen i Hieds, Maren Andersdathr ibid., Niels Wendelbo i busted, Jens Søffrenssen i Hieds oc Mette kiolds dathr ibid. Med helgens eed att haffue Wondit, at nogen tid ... War de Ind thill Anders Jenssen i Hieds, Epther som de aff forne Anders Jenssen war ombedens at kome der Ind, da laa same Dagh Maren Andersdathr Paa en seng och robte och schreg oc Klaget sig ønkelig och enden? sin brune? op hendes? lod? paa hun war ... och kund ickj hagde nogen rolighed i hendes gandske liff fra hindes hoffuid och schall ?hafe føld. chresten perssen i Hieds ydermiere at haffue wondit om Bordag... ... och hans ... Wed sin gaarde, da kom forne Maren Niels Dathr i Siøgrd. ? nør och brunn ... och Anders Jenssens liden pige Maren Andersdathr gich och Wocted nogen gies bag Rebss, och der war bundet noget om hans barns fuod, da sagde Maren Nielsdathr ... som dieffulen stande derthil der schall were wed hans heell de robte och schreg paa got folch der for ... di icke will thage den afgude hand da giffue gud hun for den ...

7. juni 1618 (2)

I sag ved Viborg landsting 22.5.1619 mellem Anders Jensen i Hjeds og Gjertrud Lauridsdr. og Maren Nielsdr. i Søgaard ang. slagsmål mellem Anders Jensens datter Maren og Gjertrud Lauridsdr.s søn Kjeld Pedersen fremlægges et synsvidne af Hornum herredsting.

thingswinde aff huornum herritsting thend 7 junij sist forleden Wdgangitt otte mend wondit haffr, att forne giertrud andersdather i hieds stod for thingsdomb och benechte wed sin helgens eed med oprachte fingr att hun icke hørde forne maren anders dathr, Anders jensens dathr i Hieds att hun thilforn en dieffuel eller noget andit forkund seg hindis barn Keld Pederssen hun haffde giord hende Andit end gott, som the winde aff forne thing same dag Wdgangitt, som Indholdr Maren Niels dathr i Siøgaard i Hieds att haffue begiffuet Wed sin ... med oprage fingr, at hun aldrig i sine dage eller ... giord Anders jenssen i Hieds eldr hans børn ... eij hellr hun haffde sagt hans dathr Maren Andersdathr schulle faa en dieffuel eller andet Wndt eller ... haffde de ord omhørd som Windisbørd thend ... m Wondit.

8. juli 1618

København. Kvittansiarum til Ifver Juel til Villestrup, Høvedsmand paa Bøfling Slot, paa hans Regnskab for Sagefald og Gaardfæstning af Pandumgaards Len fra 1. Maj 1610 til 1. Maj 1617. Han blev aldeles intet skyldig deraf.

Kancelliets Brevbøger, s. 428 J. R. 7, 238 b.

12. juli 1618

Tingsvidne af Hornum herred, fremlagt i sag 11.9.1619 ved Viborg landsting ang. at præstens hustru i Sønderup, Ellen Lauridsdr. Borch (Buch?) har stævnet Boel Jensdr. Degen for trolddom.

Sameledis et Winde aff forne ting denn 12 Jullj Sist forleden Wdgangett, Søren Christensen thot i Synnderup førstt for Wiij mendtt Wed Sinn Sell Saellighedt med opragt finnger, Att haffue Wondett, att for enn Threi Aar siden forleden hørde hand, att forne Buold Jens Dather Dei i Synnderup Loffuet forne Peder Hansenn och hans høstrue Else Lars Dather, att dj schulde Wilde haffe folck och iche Belclage.

18. juli 1618

Viborg landsting. Lensmanden på Aalborghus stævner Jens Poulsen Bødker i Nibe for at være medskyldig i sønnerne Poul og Christens død.

Tingsvidne af Aalborg byting, 27. april og Nibe birketing 9. og 23. maj 1618: Jens Poulsen Bødker var bekendt med, at den tyske pige Katrine Madsdatter fra Greifswald - anklageren kaldte hende på Landstinget en af de tre slemme skøger, Jens Poulsen Bødker havde haft i sit hus - var i besiddelse af noget rottekrudd. Den søndag, da Jens Poulsen Bødkers børn døde, havde han taget koldt grød og kommet det i en gryde, hvorefter han hældte øl i gryden og satte den på ilden. Medens grøden blev varmet, gik han i byen efter et brød. Da han kom tilbage spurgte han den lille Poul Jensen, om grøden var varm. Han svarede, at det vidste han ikke, for Katrine Madsdatter rørte i den. Derpå tog Jens Poulsen Bødker gryden og lod de to børn tømme den. De blev straks meget syge og døde samme dag. Da ligene senere blev synet, foretog Jens Poulsen Bødker en bæreprøve, uden at noget tegn viste sig.

Tingsvidne af Nibe birketing 23.5.1618: Birkets 4 sandemænd svor Jens Poulsen Bødker et fuldt åråd over, "efterdi Jens Poulsen Bødker selv bekender, at hans børn døde af den forgift, de fik, og han selv gav dem deres sidste mad, som han siger, dog han det ikke afviste, at der var kommet forgift i, men beklagede sig, at Katrine Madsdr. kom det deri". Desuden svor de Katrine Madsdr. manddrab over og fra hendes fred, hvorefter hun blev henrettet.

Lensmanden appellerede ved sin ridefoged sandemændseden over Jens Poulsen Bødker til stadfæstelse. Sagen havde været opsat i 14 dage.

Dom: "Så og efterdi det befindes Katrine Madsdr. samme forgift og rottekrudd at have indbåret i Jens Poulsen Bødkers hus, hvoraf forne børn er blevet forgivet og fanget deres død, han og på hende har derfor klaget i så måde, at han mente, det hun dermed skulle have forgivet hans børn, eftersom forne vidne derom indeholder, og bevises Katrine Madsdatter efter hendes egen bekendelse for forne børns død og omkommelse at være svoret

fredløs og for samme gerning var aflivet og standet sin ret, og ikke for os bevises Jens Poulsen Bødker i samme gerning at have været medvider eller årsag i nogen måde, og forne sandemænd dog har ham åråd oversvoret, ved vi efter sådan lejlighed ikke samme deres ed og tog at følge.

NLA, B24-535, Viborg landstings dombog1618B, 189r-193v, Poul Rasmussen, s. 193.

3. august 1618

Tingsvidne af Aalborg byting, at en eng i Hasseris Øster kær i omkring 40 år havde været bjerget til en gård i Guldbæk.

NLA, Restrup gods G141-1. Papir. [4] segl. Påtegning på bagsiden: No 48. En tings winde Helvig Kosis wdj Hasseris Kiær. ... Datum 1618 den 3. Augustij. Lest paa olborig Byting den 24. Augustij 1618

Kuortt Andersen, Byfoged i Olborig, Dall Mortensen, Niels Christensen Bødker och Hieronijmus Madsen, By Skriffuer thett same stedt, Giøre alle witterliggt, At Aar epther Guds biurd 1618 Mandagen den 3 Augustj Paa Olborig Byting, War Skicket Erlig och fornumstig Mannd Anders Jensenn i Binderup paa hans hosbondes, Erlig och Welbiurdig frue Helvig Kaas till Restrup, hindes wegne, Der lovlig bades og fech ett fuldt Tings Winde aff Otte dannemend, som waar Dall Mortensen Niels Christensen Bødker, Mads Andersen, Anders Jensen Guldsmed, Grauers Nielsen, Biøren Hatmager, borgere ther samestedes, Christen Gregersen paa Giøll och Anders pedersen i Sundbye, Huilcke forne Otte dannemend der alle Sambdregteligen Wonde och Kundgiorde, At de saa och hørde i dag paa forne ting, for denom stande Christen Mickelsen i Guldbeck Och wontt wed sin sells salighed med opragte finger, At hand haffur brugt och biergett den Eng i Øster Kier, som Olluff Madsen och Peder Thamsen Hasseris nu i Aar haffuer slagitt, till den gaard i Guldbeck, som hand i boer wdj 40 Aar Wndtagen det(te) Aar. Christen Døgind, borger her wdj olborig, wanttt wed lige forne Suorne ethd, At hand wed 40 Aar siden forleden tiente forne Christen Mickelsen i Guldbeck, Och daa bierget hand samme forne Eng saa lenge som hand tiente hannom. Mads Mickelsen i Støffring Wont och Wed lige forne suorne ehed, Ad hand forr 30 Aar siden tiente forne Christen Mickelsen, Och i 19 Aar hand tientt hannom, fulde same Eng forne Christen Mickelsen, och hand slog den for hannom, Søren Suendsen i Estrup Wont och med opragte fingre och helgens ehed, Ad for 26 Aar siden tiente hand forne Christen Mickelsen, Och daa fulde same forne Eng hannom, som her er Kiret, Søren Jensen i Hersum Wont och Wed lige Suorne ehed, Ad for 30 Aar siden hand tiente forne Chresten Mickelsen, Daa fulde same Eng hannom, Søren Christensen i Guldbeck Wont och Wed lige suoren ehed, Ad Wdj 24 Aar hand War hos forne Christen Mickelsen, daa haffuer same Eng fuld hannom. Anders Christensen i Guldbeck Wont och Wed lige

Suorne ehed, Ad i 14 Aar hand War hos forne Christen Mickelsen, daa haffuer hand och biergett same Eng for hannom, Och bleff bemelt med en Skrifftelige Steffnings Seddell lest for Olborig Slots port, dett Erlih och Welbiurdig Mandt Mandrup Parsberg till Høgesholm Kong: Maijs: Befalingsmand her paa Olborig Slott den 20 Julij sidst forleden bleff steffnett hid till tingj till i dag for desse Winder, desligste bestod Christen Christensen och Knud Christensen i Drastrup, Ad de i dag 14 dage sidst forleden War Wdj Hasseris och der steffnett Olluff Madsen och Peder Thamsen till deres huse och bopeell hid till tingj till i dag for desse Winder, Och stod forne Olluff Madsen och Peder Thamsen Selff Paa loulig her for Retten och desse Winder paa hørde Och nu har for Tingsdomb heemle, Att forne Anders Jensen paa Welbemelte hans hosbondes Wegne, Om den gode Mand, Welbemelte Manderup Parsberg eller nogen hans fogder Wille frembkomme och were forne Olluff Madsen och Peder Thamsen bestendig ad haffue befalett dennom ad slaa same forne Eng i øster Kier. Da er ingen frembkommen som wille deres hiembell der till i nogen maade. At saa gich och fore, dett winder wij med woress Signeter, Actum ut supra.

24. august 1618

Tingsvidne af Aalborg byting, at Oluf Madsen og Peder Thamsen i Hasseris blev lovlig fordelte, fordi de havde slaget og bjerget enge i Øster Hasseris kær, der tilhørte fru Helvig Kaas til Restrup.

NLA, Restrup gods G141-1. Papir. [4] segl. Påtegning på bagside: ~~No 15~~ No 123. Bod Anders Jensen i bindrup. Lest paa olborig Byting den 14 Septembris 1618. Lest paa olborig Byting Snaps Mandag Ao 1619.

Kuortt Andersen, Byfoged i Olborig, Christen Andersen Schomager, Peder Pedersen och Hieromimus Madsen, By Skriffuer thett same stedt, Giøre alle witterligtt, At Aar epher Guds biurdt 1618 Mandagen den 24 Augustj Paa Olborig byting, War Skicket Erlig och fornumstig mandtt Anders Jennsenn i Binderup paa hans hosbondesErlig och Welbiurdig frue Helvig Kaas till Restrup hinded wegne, Der lovlig bades og fech ett fuldt Tings Winde aff Otte danneend, som waar Christen Andersen Schomager, Peder Pedersen, Søren Rasmussen, Søren Christensen, Anders Mikelsen, Loudvig Brun, Mads Andersen och Klemid Marquorsen, Borgere the samesteds, Huilcke forne Otte dannemend der alle Sambdregteligen Wonde och Kundgiorde, Ad de saa och hørde i dag paa forne ting, Aatt forne Anders Jennsenn paa Welbemelte hans hosbondes Wegne louligen fordilte for hofuidgield, Olluf Madsen och Peder Tamsen i Hasseris, Sagenndis dennom for de haffuer slaget och brugit i Øster Hatseris Kier, som ligger till Christen Mickelsenns gaardt i Guldbech emod Kong: maijst skifftebreff, Landstings domb, saa och emod Welbemelte hans hosbunnds och hendes tieners minnde, huilkenn skade de wille icke haffuer for x les høø och mie-

re, bode paa Egendomb och affgrødenn, desligstte for den spot och grouhed Welbemeldtt hans hosbonde er wederfarett, Saa och for huis forsømmelse Wuerdering Breffuepenndinngs och skade welbemelte hans hosbonde der offuer lidt och fanngett haffuer Och her effter fangendes, Och bestod Chresten Christensen i drastrup och Anders Christensen i Guldbek, At de i dag 3 wgger sidst forleden gaff forne Mend Mundtligen warsel her wed Olborg byting for hoffuidgiel. At saa gich och fore, dett winder wij med woress Signeter, Actum ut supra.

29. august 1618 (1)

Viborg landsting. Sag mod Jens Sørensen Møller i Ridemands Mølle, Ø. Hornum sogn, for bygfæld.

Tingsvidne af Hornum herred 9.3.1618: 4 synsmænd hjemlede, "at de den dag var i Ridemands Mølle til syn. Da så de 4 huse, stander ved samme mølle, møllehuset undtaget. De var ved magt med tømmer og ler, undtagen at der kunne fattes på dem 10 læs ler, og var de forhavne ("faar haffun" (Ødelagt, mangelfuld) på tag, at de ikke kunne tækkes med tag, hvis dertil skal bekostes, ringere end 30 sldr. Dernæst så de dæmningen. Den var meget ond og udbrudt ved venstre ende, og syntes de, at dersom flodgyden ("fløgydenn" (Rende til at bortlede det overflødige vand) havde været ved magt, havde dæmningen ikke udbrudt". 255v-256r.

Tingsvidne af samme herredsting 30.3.1618: Jens Sørensen Møller forpligtede sig til at lide dele, hvis han ikke inden 14 dage stillede lensmanden tilfreds.

Tingsvidne af samme herredsting 13. apr. 1618: Lensmanden lod Jens Sørensen Møller fordele. Jens Sørensen Møller appellerede ved sin hustru Maren Lauridsdatter ovennævnte fordelingskendelse. Sagen havde været opsat i 6 uger. Landstingets dom: "Så og efterdi nu fremlægges tingsvidne Jens Sørensen Møller sig at have tilforpligtet samme 30 dl., bemeldte huses bygfældighed er vurderet for, at betale, da ved vi efter sådan lejlighed ikke imod forne synsvidne at sige el. magtesløst dømme, ej heller Jens Sørensen Møller af den dele, han derefter udi kommet er, at kvit finde, førend han retter for sig, som det sig bør".

NLA, B24-535, Viborg landstings dombog 1618B, 255v-256v. Poul Rasmussen, s. 212. Udvalgte domme, s. 307.

29. august 1618 (2)

Viborg landsting. Nogle af kronens tjenere bl.a. Jep Lauridsen og Jep Jensen i Volstrup, Laurids Jensen Nyrup, Christen Jensen, Tyrrestrup, og Jens Christensen i Guldbæk havde gennem deres husbond, lensmanden på Aalborg slot, sagsøgt Jens Sørensen Møller i Ridemands Mølle, Ø. Hornum

sogn, for besvigelser, han havde begået ved maling af deres korn.

Tingsvidne af Hornum herredsting 26.1.1618: Jep Lauridsen, Jep Jensen, Laurids Jensen, Nyrup, Christen Jensen, Tyrrestrup, og Jens Christensen aflagde vidnesbyrd om besvigelser, de havde været genstand for. Desuden omtales et klagevidne og en uendelig landstingsdom, som lensmandens fuldmægtig havde erhvervet. Jens Sørensen Møller krævede ved sin hustru Maren Lauridsdatter ovennævnte vidner og uendelige Landstingetsdom kendt magtesløse. Sagen havde været opsat i 6 uger.

Tingsvidne 26.1.1618. En mand i Volstrup vidnede, "at for jul sidst forleden de havde han noget korn at male hos Jens Sørensen Møller i Ridemands Mølle, og da blev der 2 skæpper af samme korn borttaget, så han ikke skete ret på sin maling som tilforn, og siden har han ikke ført til mølle til ham". En anden mand i Volstrup vidnede, "at den tid førte han noget korn til mølle til Jens Sørensen Møller, da blandede ("bleinn") han sand ("sonn") og skarn i hans mel og tog melet bort i stedet". - En mand i Nyrup vidnede, "at for 2 år siden sidst forleden de havde han først 16 skæpper rug at male hos Jens Sørensen Møller, og ikke han fik uden 13 skæpper mel igen, og straks efter førte han 5 skæpper skallet rug til ham, og ikke han heller fik uden 3 skæpper mel igen". - En mand i Guldbæk vidnede, "at i fjor for jul da havde han og noget korn at male hos Jens Sørensen Møller, hans hustru og hans pige for ham som bagemel, at han havde skiftet kornet og givet dem det igen så meget, ondt var". En anden mand i Guldbæk vidnede, "at han fører til mølle til ham, da maler han somme tider vel og somme tider ilde for ham, så han kan ikke ske ret".

Landstingets dom: "Så og efterdi forne mænd har vundet i deres egen sag om den uret på deres malen, dem selv skulle være sket, og ikke deres vidner med andre uvildige vidnesbyrd befæstes, tilmed ej heller vundet om nogen enkende dag eller tid dem på samme korn og malen at skulle være blevet forurettet, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne så noksomt og nøjagtigt, at det må komme Jens Sørensen Møller til hinder el. skade i nogen måde, og efterdi forne klage og uendelige dom ikke fremlægges, bør de ingen magt at have, indtil hvem der har udi at sige, stævner, på ny lovligt kommer her med samme klage og dom og vil være i rette".

NLA, B24-535, Viborg landstings dombog 1618B, 256v-258r. Poul Rasmussen nr. 129, s. 212. Udvalgte domme, s. 307.

29. august 1618 (3)

Thomas Lauridsen i Nibe havde sagsøgt Lydik Lydiksen Skrædder sammesteds, fordi han havde lavet et sametskørt til hans kone, der ikke var gjort så rigtigt, som det burde være.

Tingsvidne af Nibe birketing 28.2.1618: Lydike Lydiksen Skrædder tog Thomas Lauridsen i hånden og lovede inden 14 dage at forfærdige samme skørt "sidt og vidt, som det burde at være, så han skulle orves og

nøjes med det, eller stande til rette derfor”.

Tingsvidne af Nibe birketing 28.3.1618: Thomas Lauridsen tilbød Lydike Lydiksen Skrædder, at han kunne komme i hans hus og gøre skørtet færdigt, som han havde lovet, “eller og han ville sætte ham 2 dannemænd til visning og lovning, da ville han ham det antvorde, og gøre det færdigt enten til sit eget heller til en anden dannemand, hvo ham sellerv godt synes. Da ville han ikke lade det vedgå”.

Tingsvidne af Nibe birketing 11.4.1618: Thomas Lauridsen gentog ovenstående tilbud. Da Lydike Lydiksen Skrædder stadig ikke ville vedgå sin forpligtelse, men “svor om Gud, at han det ikke ville gøre færdigt”, lod Thomas Lauridsen ham fordele, fordi “han har forrykket og borttaget og forskåret noget “sagen”, som hans hustru skulle have til et skørt”.

Lydike Lydiksen Skrædder appellerede ovenstående fordelingskendelse. Sagen havde været opsat i 14 dage.

Landstingets dom: “Så og efterdi Lydike Lydiksen Skrædder sig har tilforpligtet inden den 14. dags dag samme skørt at færdiggøre, som Thomas Lauridsen skulle nøjes med, eller stande til rette derfor, befindes og sligt siden af ham at være begæret og tilbudt frist, hvor han det ville arbejde, eftersom forne vidner indeholder, og han dog sig har forhærdet ikke sligt sit løfte at ville holde og efterkomme, så. han derfor er delet blevet, da ved vi ikke ham af samme dellere at kvit dømme, førend han retter for sig, som det sig bør, og efterdi Søren Pedersen birkefoged har stedt høring over Lydike Lydiksen Skrædder efter den lejlighed og hans egen forpligt, som forskrevet står, kunne vi ikke kende hans ulempe derudinden at være”.

NLA, B24-535, Viborg landstings dombog 1618B, 273r-275r, Poul Rasmussen, s. 218.

3. september 1618 (1)

Tingsvidne af Hornum herred, fremlagt i sag 11.9.1619 ved Viborg landsting ang. at præstens hustru i Sønderup, Ellen Lauridsdr. Buch har stævnet Boel Jensdr. Degen for trolldom.

ett Winde aff forne ting thend 3 Septembris Sist forleden Wdgangett Wiij Mennd Wondett haffr, dett forne her Peder Hansen i Synnderup stod der for things Domb Och Wed Sinn høyeste gudt och Sallighedtt Med Opracht finngr sichtett och beschyltt forne Bould Jenns Dather dei Synnderup for enn Throldkuinde, Att hunn haffde werret schyldig Wdj hand och hands Høstrue iche haffde kunde holt folck ellr och fædemoen. Disligste att hunn haffde Werret schyldig Wdj hanns Siugdomb och schrøbelighedt Och lof-fued hannomb wnngt som hanomb war Wndersagt och med Throldomb Konnst forgiord hanomb epther som hanns høstrue else laurids dather till forenn haffde hinnde sictet och Paa Klagett.

3. september 1618 (2)

Tingsvidne af Hornum herred, fremlagt i sag 11.9.1619 ved Viborg landsting ang. at præstens hustru i Sønderup, Ellen Lauridsdr. Buch har stævnet Boel Jensdr. Degen for trolddom.

Ennden att winde aff forne tinng same dagh wdgangeng, att Otte mennd wondett haffuer, dett forne buold Jenns Dather Dei i Synnderup stod denne dag for Tingsdomb, och Ombaed forne her Peder Hannsenn i Synnderup, att hannd wilde tilgiffue hinnde, huis hunn haffde hannomb Brøtt emod, hunn Kunnde Inngen Throldomb.

3. september 1618 (3)

Vidne, at præstens hustru i Sønderup, Ellen Lauridsdr. Buch stævner Boel Jensdr. Degen for trolddom. Fremlagt i sag ved landstinget 11.9.1619.

Der ephther framlagde tinngs winde ephther Neffninngs eedtt Aff forne tinng same dag Wdgangett, som bemeller Byriall Jennsenn i Synnderup, chresten moustsen, Jenns Jennsenn och deris Medbrødrer Kirckeneffnninger att hafde Suorett forne Buold Jenns Dather Dej ett fuld Kircke Neffnn offuer och Throldombs sag Paaf... som same Winde Neffnnings eedtt i domb sielff wider Bemelder.

8. september 1618

Viborg. Sofie Ulfstand, salig Claus Podebusks til Barsebæk, tilskøder Iver Juul til Villestrup, rigsråd og kongens befalingsmand på Bøvling 1 gård i Bislev sogn, kaldes Vesterris, som Maren, afgangne Peder Kurris nu påboer, skylder årligt 4 tønder byg, 8 tønder havre, smør 1 tønne, landgilde 24 sk grot, 1 skovsvin, med tilhørende fiskevand og bundgarnsstader.

NLA, perg. saml. nr 243. [3] segl. Efter registraturen skulle der ved dokumentet være et kgl. stadfæstelsesbrev, København, 27.7.1624 på samme gods samt på det udlæg, som Sofie Ulfstand har gjort jfr. Vibeke Podebusk for dennes lod i Vesterris. Sofie beder hendes søn, Henrik Podebusk til Karsholm, og ridder Jørgen Skeel til Sostrup om at besegle med hende. Dokumentet er imidlertid ikke sammen med perg. nr. 243, og hvor det befinder sig vides ikke. Omtalt i Arkivet på Lundbæk, H&K 1912-14, s. 313.

26. september 1618 (1)

Viborg landsting. Jens Juel til Kjeldgaard (der var forlenet med

domprovstiet i Viborg, hvortil en del af Nørholm hørte) havde sagsøgt Mads Mortensen, Peder Nielsen og Jørgen Michelsen i Nørholm, fordi de havde gravet tørv i Nørholm kær, "som kaldes "Gierdt" og er indelukket med diger og grøft og vedkendes for hans Jens Juel grund".

Tingsvidne af Nibe birketing 15.8.1618: En mand fra Nørholm, der kunne mindes i 40 år, erklærede, at "de åsteder, som Mads Mortensen, Peder Nielsen og Jørgen Mikkelsen har ladet grave de tørv, og Poul Nielsen Kras ibid. de om trætter, det har været fri fællig med fædrift og tørvegrøft undertiden, indtil denne dag ulastet og ukæret førend nu, og løber for:ne fælled sønder ud af kæret fra "gierdiget och weel skiellett", som Sønderholms kær vedtager, og vesterad til Poul Nielsen Kras' eng". Noget lignende bevidnede 6 andre mænd fra Nørholm. Jens Juel krævede ved Poul Nielsen Kras ovenstående tingsvidne dømt magtesløst, idet Poul Nielsen Kras gjorde gældende, at vidnerne selv havde lagt deres vidnesbyrd i tvivl.

Landstingets dom: "Så og efterdi forne vidnesbyrd har lagt og stillet deres vidner i tvivl og ikke endeligen vundet, da kunne vi ikke kende samme vidne så noksomt og nøjagtigt, at det bør nogen magt at have".

NLA, B24-535, Viborg Landsting Domb. 1618B, 288r-289v, Poul Rasmussen, s. 223.

26. september 1618 (2)

Viborg landsting. Jens Juel til Kjeldgaard (forlenet med domprovstiet i Viborg, hvortil en del af Nørholm hørte) sagsøgte ved delefoged Poul Nielsen Kras, birkefoged Søren Pedersen og birkeskriver Jens Nielsen i Nibe, fordi de ikke havde villet udstede genparter af tingsvidner, der var erhvervet i en trætte, han havde haft med lensmand Mandrup Parsberg på Aalborghus om et bundgarnsstade.

Ved et 15.8.1618 udstedt brev, der var læst på Nibe birketing, dokumenteredes det, at Poul Nielsen Kras den dag og to gange tidligere havde æsket genparter af de pågældende tingsvidner, medens Mads Mortensen i Nørholm, der mødte på birkefogdens og birkeskriverens vegne, anførte, at genparterne for kort tid siden var leveret i Poul Nielsen Kras' hus.

Landstingets dom: "Så og efterdi det er lang tid siden, samme vidner er udganget, og befindes Poul Nielsen Kras genparten til dem til forne ting at have været begærende, og dog ikke ham at være tilstillet, medens Mads Mortensen tilstår sig nyligen dem i Poul Nielsen Kras' hus at have leveret, da ved vi ikke andet derom at sige, end forne birkefoged og birkeskriver har sig jo derudinden forset og bør derfor igen at give Jens Juels fuldmægtig hvis skellig, billig kost og tæring, han derfor har ladet anvende".

NLA, B24-535, Viborg landstings dombog 1618B, 290r-291r. Poul Rasmussen, s. 223.

26. september 1618 (3)

Viborg landsting. Rasmus Pedersen Skrædder i Svenstrup havde sagsøgt Svend Pedersen sammesteds, fordi han havde truet og undsagt ham.

Tingsvidne af Hornum herredsting 24.8.1618: 5 mænd aflagde vidnesbyrd om det, Svend Pedersen havde sagt på byens kirkegård og grandestævne. Svend Pedersen aflagde imidlertid ed på, at han ikke havde brugt de ord, vidnerne påstod. Svend Pedersens husbond, Kaj Rantzau til Rantzausholm, krævede ved foged Laurids Hansen på Næs (nu Lindenberg), at de 5 mænds vidnesbyrd blev dømt magtesløse.

Dom: "Så og efterdi bemeldte ord, forne tingsvidne pålyder, ikke er nogen deres ære og lempe angældende, og ikke Svend Pedersen dem er bestændig, el. slige ord for ting og dom at være faldet, og da straks tingsvidne efter taget, el. han dem fra sig med sit brev og segl bebrevet, medens forrørte ord til tinge såvel som her i dag at have benægtet, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme vidne, nu hidstævnet er, så noksomt og nøjagtigt, at det må komme Svend Pedersen til hinder el. skade i nogen måde".

NLA, B24-535, Viborg landstings dombog 1618B, 305r-306r. Poul Rasmussen, s. 227.

26. september 1618 (4)

Viborg landsting. Rasmus Pedersen (Skrædder) i Svenstrup havde sagsøgt Svend Pedersen sammesteds, fordi han og hans hustru havde slået ham og gjort ham skade.

Tingsvidne af Hornum herredsting 3.8.1618: Synsmænd havde konstateret, at 3 af Rasmus Pedersens fingre var opsvulmede efter slag, som han beskyldte Svend Pedersen og hans hustru for at have tilføjet ham. Tingsvidne af samme herredsting 24. aug. 1618: Rasmus Pedersen lod Svend Pedersen fordele. Svend Pedersens husbond, Kaj Rantzau til Rantzausholm, krævede ved foged Laurids Hansen på Næs (nu Lindenberg) ovenstående fordelingskendelse dømt magtesløs.

Landstingets dom: "Så og etterdi ingen bevisning fremlægges Svend Pedersen at have gjort Rasmus Pedersen den skade på hans fingre, som forne synsvidne ombemelder, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende samme synsvidne så noksomt, at det bør at komme Svend Pedersen til nogen forhindring, medens finder forne klage, som ej heller gøres bevislig, så og forne dele, derefter drevet er, ingen magt at have".

NLA, B24-535, Viborg landstings dombog 1618B, 306r-307v. Poul Rasmussen, s. 228.

26. september 1618 (5)

Landstings brev, at Oluf Madsen og Peder Thamesen i Hasseris blev fordelte, fordi de havde slået og bjerget nogle enge i Øster Hasseris kær, der tilhørte fru Helvig Kaas til Restrup.

NLA, Restrup gods G141-1. Papir. [2] segl. Påtegning på bagsiden: No 1 (overstreget). No 115. Lest paa olborig Byting Snaps Mandag 1619.

Gunde Lange til breininng, Landsdommer wdj Nøriutlandtt, och gunde schriffuer lanndstinnghører giøre witherligtt, At Aar Effter guds biurdt Mdcxwiiij thend 26 Septembris paa Wiborg Landstinnng War skicket Erlig och Welbørdig frue Helvig Kaas till Restrup, hindes wise budtt, Erlig och fornumstig manndtt Anders Jennsenn i binderup, medtt ith tinngs Winde af Olborig byting thend 24 Augustij sist forleden Wdgangen Bemelennedes forne Anders Jennsenn ther paa sin bemeldtt hanss hosbuunds Wegne for haffuer begiræd Att haffuen laden fordielle Olluff madsenn och peder thamesenn i Hatseris, Sagenndis thennem for the Engin the haffuer slaget och brugit i Øster Hatseris Kier, som ligger till Christen michelsenns gaardt i guldbech Emodtt Kong: majjst schifftebreff, landstingsdomb, saa och Emodtt Welbemælt hans hosbunnds och hinndis thienners minnde, huilkenn schade the icke wille haffuer for x les høø och miere, baade paa Eynndoms Och Affgrødenn, Desligstte for thend spot och grouhedt forbemeldtt hanss hosbuundtt er wederfaret, saa och for huis forsomnæfte Wuerdering breffue penndinngs och schade welbemeldit hanss hosbuundt der aff Lidt och fanggett haffuer och her effter fangenndis, Saa bleff forne Olluf madsenn och peder thamsenn och wdj lige maade fordieltt her i Dags til Wiborig lanndstinnng. in cuij rej thestimonium sigilla nostra.

1. november 1618

Tingsvidne af Hornum herred, fremlagt i sag 11.9.1619 ved Viborg landsting hvor Ellen Lauridsdr. Buch, præsten i Sønderup, Hr. Peder Hansens hustru, stævner en række personer i Sønderup og Braulstrup, at de skal vedstå at have svoret trolddom over Boel Jensdr. Degen i Sønderup.

Ett Thingswinde aff Huornum herids thing Denn j Novembris Sist forleden Wdgangett Kirsten Niels Dather I Synnderup for Otte Menndt Eblanndt Annden med helgens eedt och opragtt fingr Att haffe Wonndett, att Meistennd for enn Trei Aar Sidenn forledenn, da Sagde forne Buold Jens Dather Dei i Synnderup till hinde, Wilde Dinn Manndt Niels Christensen icke betalle mit Baren den daller, hand war henne schøldig for hun tiennte hanomb, Der som iche Betald hinnde, schulde hun loffue hanom, att hand schulle fange scham och enn awferdtt Paa Sitt Bare Legom och Krop att hannd i schulde wilde haffue Dett for 20 daller, och stackett Thid

epther Da fick forne Niels Christensen megett went wdj hans lemaer, Aarm och Bienne med Røffuen och slidenn, saa hand i Mangen Dage haffde inn-genn Rollighedt uernn att Were wdj hans Senng om Natten ellr Om Dagen, och i dis meler tid hindis Hosbunndt War Saa Siug, gick hun till Synnderup Prestegordt thill forne Buold Dei, som da der tiennte, Och Sagde till hinde daa der som iche løsse dett Buonndtt, du haffr bundenn Paa mett Hus-bunndt Niels Christensen, da schall dinn halle bliffue Warm, Jeg schall haf-fe dig døpmtt Buoed om mien Hosbunndt iche bliffr tillpass igien, daa sag-de forne Buold Jens Dather gud giffue, att dett gor aff denn enne Birenn och op Wdj dett Andett.

Dernest Ellse Laurids Dather ibiid. att haffue Wondet, att hunn Same tid Wdj Synnderup Prestegor hørde, att forne Ord faldt emellom forne Kir-sten Niels Dather, och buold Jenns dather Deii soure forne Kirsten Niels Dather haffude Om Wonndet. Niels Christensen ibm. med lige suorenn eedtt att haffue Wondett, Att daa Wed iij Aar Sidenn ad fick hand nogett Weerk Wdj hans lemr och bienne, Wert Ryg opslidenn op ther som hans høstru Kirsten Niels Dather haffue om Wonndet, att ?- det saa hun hand bedere der -? aff igien, och ichj hand Weste Nogenn Der for att Beschylde Antenn Las Jennsen i Synnderup, Kirsten Chrestens Dather, Søren Chri-stensen, Mads laursen, Niels Nielsen, Niels Sørensen, Søren Christensen och Chresten Schreder ibid., alle huer Seerdelis Redelig suoret Att haffue Wonndet, att dett war Thennom Witerligtt, att da Threj Aar Sidenn Laae forne Niels Christensen Siug och haffde Megett Werg wdj Sinn lore Birenn och lemar Ward Riffuenn och Slidenn.

3. november 1618

I sag 17.1.1619 ved Viborg landsting mellem Poul (Knudsen) Krag i Aalborg og Søren Frandsen, borger sst. ang. ødelagt plankeværk i Klitgaard og tyveri af får fremlægges vidne af Nørholm birk, at Jens Kok, Søren Christensen, Clemed Jensen, Kjeld Nielsen, Mads Christensen, Villum Tamesen, Jens Jensen i Klitgaard og Peder Jensen i Nyrup vidnede, at Søren Frandsen lod læse tingsvidner og breve, han fået over Margrethe Jørgensdr.s folk, og at der var stedt fylling på dem ved sandemænd for hans kålgård og ved hans får ved Klitgaard, som de havde slået ned og taget.

16. november 1618

Tingsvidne af Hornum hrd. at Søren Andersen Hovgaard og Niels Christensen i Sønderup, anklager Lucie Christensdr. i Giver for trolddom.

NLA, B24.535, Viborg landstings dombog 1619B, fol 118. H&K 1915-17, s. 180.

21. november 1618

Viborg landsting. Lensmanden på Aalborg slot havde sagsøgt mænd i Nørholm sogn, der havde sat bundgarn på for dybt vand, så de stod i "Kongelig Majestæts" sejldyb og i "forstrogitt" (dvs. området for sildens opgang).

Lensmanden havde 23.5.1618 ved Nibe birketing erhvervet tre vidner, som angik bundgarnsstader ud for Nørholm og Klitgaard i Nørholm sogn. Disse tingsvidner krævede Jens Juel til Kjeldgaard (der var forlenet med dom-provstiet i Viborg, hvortil en del af Nørholm hørte) dømt magtesløse.

Tingsvidne 23.5.1618. 6 synsmand hjemlede, "at de, som da i går var 14 dage, var med på Klitgårds og Nørholm grund og forfarede sejldybet. Da så de først, Corffitz Krasses garn stod for yderlige, og fandtes der 9 alen vand og et kvarter ved hans hovedstaber (pæle for enden at bundgarnene), Hans Poulsens garn stod og for yderlige, og fandtes der ved hans hovedstaber 9 alen vand og et kvarter, Margrete Jørgensdatters garn, så og (præsten i Nørholm) hr. Mogens Thomisens garn også 9 alen vand og et kvarter ved hans hovedstaber, Gregers Christensens tvende garn stod og for yderligt, og var 10 alen vand ved hans hovedstaber af samme garn, Mikkel Simsensens garn stod og for yderlige, og var 8 alen vand ved hans hovedstabel, Poul Krasses garn, som stod på den 8. lænke, stod og for yderlige, ved hans hovedstabel var 8 alen vand og noget mere, Margrete Jørgensdatters garn på den 9. lænke (række af bundgarnsstader) stod og for yderlige, og var 8 alen vand ved (hendes) hovedstaber og end mere". De to at de omtalte personer blev stævnet ved deres (fisker) boder, de andre til deres huse.

Poul Kras i Nørholm, der mødte på Jens Juel vegne, dokumenterede, at nogle af de personer, der var givet varsel ifølge de af lensmanden erhvervede tingsvidner, ikke omtales som indstævnedede i Jens Juels genparter.

Dom: "Så og efterdi varselet i samme syn og vidnesbyrdsvidne, nu hidstævnet er, ikke med genparterne konkorderer og overenskommer, eftersom forskrevet står, da kunne vi efter sådan lejlighed ikke kende bemeldte syn og vidne nøjagtige, men finder dem såvel som den klage, derefter ganget er, ingen magt at have".

NLA, B24-535, Viborg landstings dombog 1618B, 370r-373r. Poul Rasmussen, s. 247. Udvalgte domme, s. 326.

26. november 1618

I sag 17.1.1619 ved Viborg landsting mellem Poul (Knudsen) Krag i Aalborg og Søren Frandsen, borger sst. ang. ødelagt plankeværk i Klitgaard og tyveri af får fremlægges tingsvidne af Nørholm birketing, at Søren Frandsen lod læse et tingsvidne og breve, som han der på tinget har fået ang. Margrethe Jørgensdr.s tjenestefolk for nogen plankeværk, som de har nedtaget ved Klitgaard og begærer straks efter sat fylling på birkets sand-

mænd uanset, at den jord, hvor Søren Frandsens bod stod på, ikke var fæstet af Christen Hansen, bisp over Vendelbo stift, som er forlenet med Klitgaard præbende, og ikke kan bevise, at han ikke har fået nogen ret dertil af Christen Hansen men af fru Margrethe Jørgensdr. indtil denne dag. Endvidere at han stævnedes Søren Frandsen, at han ingen vidner har taget på Poul Knudsen i sagen, dog forbeholden velbyrdige Jens Jensens ret (præst i Nørholm, Jens Jensen Sjørsløv), og endvidere at han havde lovet ham, at han skulle påminde sin mors søster, fru Margrete Jørgensdatter, at ingen videre sag skulle påføres hendes folk, hvilke ord Poul Knudsen nægte at have sagt og at alle otte mænd med helgens ed skulle bekræfte, om de blev sagt.

5. december 1618 (1)

Viborg landsting. Trætte mellem Søren Thøgersen og hans hustru Maren Pedersdatter i Sønderup på den ene side og Laurids Jensen og Niels Christensen sammesteds om pladsen i en kvindestol i Sønderup kirke.

Tingsvidne af Hornum herredsting 11. maj og 20. juli 1618: Nogle vidner erklærede, at det omtvistede stolestade hørte til Laurids Jensens og Niels Christensens gårde, medens andre erklærede, at det hørte til Søren Thøgersens gård. Søren Thøgersens husbond Niels Krabbe til Torstedlund krævede ved Knud Jensen i Gammelholm (Sønderup sogn) de af Laurids Jensen og Niels Christensen erhvervede vidner dømt magtesløse.

Landstingets dom: "Så og etterdi at, hvor tvist findes om stolestader, tilhører det provsten, sognepræsten med fornemste sognemænd efter ordnansen enhver sin bekvemme stolestade at forvise, da finder vi efter sådan lejlighed samme sag om bemeldte stolestade til provsten, præsten og syv fornemste sognemænd at indkomme og dem enhver sit bekvemme stolestade i forne kirke at udvise og forne vidner på begge sider ikke at forhindre dem, hvis de derudinden gørende og udvisende vorder".

NLA, B24-535, Viborg landstings dombog 1618B, 400r-401v. Poul Rasmussen, s. 255.

5. december 1618 (2)

Viborg landsting. Sag om pligt til vedligeholdelse af Halkær bro ved skellet mellem Hornum herred i Bislev sogn og Slet herred i Ejdrup sogn. Lensmand Mandrup Parsberg, Aalborghus, havde sagsøgt lodsejerne i Hornum herred, Niels Krabbe til Torstedlund, fru Helvig Kaas til Restrup og Gunde Lange til Brejning (forlenet med Pandum) og krævet, at deres tjene-re sammen med kronens skulle istandsætte Halkær bro.

Tingsvidne af Slet herred 18. juni, tingsvidne af Hornum herred 10. august og af Ål birketing 25.9.1618. 24 mænd fra henholdsvis Slet herred, Hornum herred og Aale birk begærede på deres egne og menige herreds- og

birkemands vegne, at lensmanden på Aalborg slot "ville vel gøre og forhjælpe dem Halkær bro (at) færdige, at de måtte komme derover, når deres ærinde falder, som er deres rette alfarvej både til Aalborg, til Nibe, til skove og fra, så og en part til deres herskabs gårde, og på det at deres alfarvej ikke måtte blive dem forment for, og at samme bro måtte blive færdiggjort såvel som ved begge enderne, så at enhver fattig mand kunne komme derover uden skade". For disse vidner var der ikke givet noget varsel. 412r-412v.

Tingsvidne af Slet herredsting 23. juli 1618: 8 synsmænd hjemlede, "at da de på mandag sidst var til syn til Halkær bro ... Da er samme bro meget bygfældig og stander på rav (på hæld) så man kan der ikke over komme uden stod fare, og skal den slet opbygges af ny og forlænges i begge enderne, og ikke den kan opbygges ringere end 200 sletdaler både broen og så vidt begge enderne, som det sig bør, og hvis tømmer, som nu i broen er, det er gammelt og forrådnat og dertil forstykket (sønderdelt), så det tjener intet dertil igen". 411v.

29. juni blev der på Hornum herredsting givet varsel til alle herredsmænd, kronens såvel som adelens tjenere, som havde hest og vogn. 411v.

Dom af Hornum herredsting 9.11.1618: "Efterdi med synsvidne var bevist, at Halkær bro var meget bygfældig, ... som var nogle bønders alfarvej, eftersom stokkenævn af forne herredsting og birketing videre derom indeholder, deslige og efterdi Kongelig Majestæts skrivelse (af 12.5.1618, Kanc Brevb, s. 398 f.) til Mandrup Parsberg og Anders Friis (lensmand på Sejlstrup) lyder om Præstbro i Vendsyssel, som ligger mellem tvende len, at adelens tjenere såvel som kronens tjenere skal betale, hvis den har kostet at bygge, og forne Halkær bro er liggende imellem Hornum herred og Slet herred, og recessen formelder, at bønderne skulle holde broer ved magt, som den videre derom indeholder, og en part af bønderne der i herredet ikke vægret dem i at tilhjelpe forne bro at færdigholde, da vidste fogeden efter denne lejlighed, som forskrevet står, ikke andet derom at sige, end Niels Krabbes, Helvig Kaas og Gunde Langes bønder, som han i befaling har, jo burde at tilhjelpe forne Halkær bro at bygge og færdigholde" (412vf).

Mandrup Parsberg appellerede ved sin ridefoged Jacob Vognsen ovenstående dom til stadfæstelse.

På Landstinget gjorde Gunde Langes, Niels Krabbes og fru Helvig Kaas' fuldmægtige gældende, at "Kongelig Majestæts missive intet vedkommer denne sag om forne Halkær bro, medens berattede, at samme bro af Arilds tid af de lodsejere, som Halkær har haft, nogen tid siden at være bygget dem og deres tjenere til bedste, og de skulle have holdt svingel derpå og deraf oppebåret penge af fremmede, som der ville over, så det ikke skulle have været nogen alfarvej for Hornum herred til købstad eller fra af Arilds tid, som efter recessen burde at bygges og ved magt holdes".

Direkte spurgt derom ville Jens Madsen, der var fru Lene Juels foged på Halkær, ikke benægte, at de havde haft en svingel over broen og taget penge af de vejfarende. 413v.

Dom: "Så og efterdi det befindes Mandrup Parsbergs fuldmægtig til forne Hornum herredsting at have tiltalt forne lodsejeres tjenere i forne her-

red efter forne syn og stokkenævn og derefter dom over dem, som på forne syn og stokkenævn iblandt andet er funderet, forhvervet, at de skulle tilhjelpe samme bro at bygge og færdigholde, og bemeldte lodsejere og deres tjenere dog ikke for forne syn og vidner har fanget lovligt varsel, da kunne vi ikke kende samme syn og vidner så noksomme, at de bør nogen magt at have, og efterdi herredsfogden efter samme syn og vidner, som nu er underkendt, har sin dom funderet, og ikke for ham har været bevist over samme bro nogen alfar vej, som de Hornum herredsmænd enten til købstad eller fra har brugt, af arilds tid at have været, som efter recessen burde af dem at ved magt holdes, ej eller dem tilforn nogen tyngte dertil at have udgivet, medens Jacob Vognsen såvel som og fru Lene Juels foged Jens Madsen tilstår svingel derpå at have været, som for er rørt, og penge deraf til Halkær af den vejfarende at være udgivet, og fogeden dog har tildømt forne lodsejeres tjenere at tilhjelpe forne Halkær bro at bygge og færdigholde, som kunne være dem til en varagtig pligt og pålæg, da finder vi efter sådan lejlighed samme hans dom ingen magt at have”. 410r-414v.

NLA, B24-535, Viborg landstings dombog 1618B 410r-414v. Poul Rasmussen, s. 259. Udvalgte domme, s. 328.

1619

Udateret Aabent Brev om, at Kongen indtil videre har beskikket Jens Andersen Krag, Raadmand i Aalborg, til at forestaa Kongens Sildesalteri i Nibe, købe Sildene paa Kongens Vegne, siden salte dem og sende dem over til København og i øvrigt forholde sig som hans Formand Hans Ofvid har gjort før ham. Han skal nyde den samme Løn og Kondition som Hans Ofvid. Han skal forholde sig tro og flittigt i sin Bestilling og udføre det, der bliver paalagt ham af dem, der have noget at befale over ham.

Kancelliets Brevbøger, s. 751 J. R. 7, 280 b.

8. januar 1619

Missiv til Eske Bilde om at erklære sig, om en Gaard i Grydsted i Voxlef Sogn i Huornum Herrid i Mariager Kloster Len, som Ifver Juel begærer til Mageskifte, kan undværes fra Lenet.

Kancelliets Brevbøger, s. 522f. Udt. i J. T. 6, 351.

16. januar 1619

I sag ved Viborg landsting 27.2.1619 mellem Jørgen Worm til Vaar,

repræsenteret af fogeden Niels Jensen, fremlægges Chresten Jensen i Aastrups klage på Nibe ting over, hvad Niels Jensen har oppebåret (for fiskestader). Ligeledes stævnes Villads Sørensen og Mads Christensen Guldsmed i Nibe for tre vidner, de har afgivet på Nibe birketing, at det 3. og 4. stude fra dybet i den lænke, som kaldes Michel Nielsens lænke, har fulgt deres husbond, Stygge Høg.

17. januar 1619

Viborg landsting, Snapslandsting. Poul (Knudsen) Krag i Aalborg stævner Søren Frandsen, borger sst. for et vidne denne havde fået på Nørholm birketing den 26. nov., bl.a. om, at Søren Frandsen lod oplæse et tingsvidne og breve han har fået ang. Margrethe Jørgensdr.s tjeneste folk for et plankeværk, som de har nedtaget ved Klitgaard, og straks efter har begæret stedt fylling på birkets sandmænd, uanset, at den jord, hvor Søren Frandsens bod stod på, ikke var fæstet af biskop Christen Hansen i Vendelbo stift, som er forlenet med Klitgaard præbende og ikke kan bevise, at han ikke har fæstet af denne men af fru Margrethe Jørgensdr. Endvidere at han stævnedes Søren Frandsen, at han ingen vidner har taget på Poul Knudsen i sagen, dog forbeholden velbyrdige Jens Jensen (Sjørøsløvs) ret (præst i Nørholm), og endvidere at han havde lovet ham, at han skulle påminde sin mors søster, fru Margrete Jørgensdr., at ingen sag skulle påføres hendes folk, hvilket Poul Knudsen nægter at have sagt, og at alle otte mænd med helgens ed skulle bekræfte, om de blev sagt. Han mener ikke, at vidnet er lovligt og kræver det gjort magtesløst. Endvidere havde han stævnet birkefoged Erik Thamesen og birkeskriver Anders Villumsen og de otte tinghørere.

Så mødte Søren Frandsen og fremlagde et vidne af Nørholm birketing 3.11.1618, at Jens Kok, Søren Christensen, Clemed Jensen, Kjeld Nielsen, Mads Christensen, Villum Tamesen, Jens Jensen i Klitgaard og Peder Jensen i Nystrup vidnede, at Søren Frandsen for retten lod læse tingsvidner og breve, han fået over Margrethe Jørgensdatters folk, og at der lovligt var stedt fylling på dem ved sandemænd for hans kålgård og ved hans får ved Klitgaard, som de havde slået ned og taget.

Poul Knudsens og Jens Thamesen på Margrethe Jørgensdatter og biskop Chresten Hansens vegne har derimod fremlagt mester Chresten Hansens forleningsbrev. Efter adskillelige sagsindlæg var da på tinget Poul Knudsen, Jens Thamissen, Chresten (Erik!) Thamisen, birkefoged, Anders Jensen i Binderup, Hans Poulsen i Nørholm og sandmand der i birket, samt Thamis Jensen, Ib Sørensen og Oluf Bertelsen, som har forøvet skaden, og menige birkemænd. Søren Frandsen opgav da sagen efter disse danne-mænds forbøns skyld, og Poul Knudsen tog i Søren Frandsens hånd og lovede, at for hans mors søster Margrete Jørgensdatters skyld skulle der ingen videre sag være mod hendes folk for skaden på hans bod ved Klitgaard, dog velbyrdige Jens Juel ret uforkrænket.

Søren Frandsen mente, at vidnet burde blive ved magt. Dertil svarede Poul Knudsen, at den 7. af de 8. mænd ved navn Jens Jensen var fordelt og lovforuden, da han og hans medbrødre udstedte tingsvidnet og fremlagde et tingsvidne af Aalborg byting 3. marts 1613, at Jens Jensen i Klitgaard blev fordelt for Morten Puggis gæld, fremlagde Jørgen Knudsens fuldmagt desangående og mente, at vidnet burde være magtesløst.

Landstinget dømmer, at eftersom det bevises med delsbrev, at den 7. af de 8. tinghørerere ved navn Jens Jensen i Klitgaard var delt og lovforuden, da han og hans medbrødre vidnede, kendes vidnet magtesløst.

NLA, B24-536, Viborg landstings dombog 1619B, s. 7.

22. februar 1619

Tingsvidne om øde krongodsgods i Hornum herred fra 1.5.1618-19.

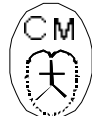
RA, Aalborghus lens regnskaber 1616-19, Regnskabs bilag 1618-19, nr. 159. [3] bomærker af grønt lak. 1. Lars Nielsen Kras. 2. Christen Michelsen, Guldbæk. 3. Jens Christensen, Raakilde, utydeligt.

Las Krass i Moldbierige, Herris foged i Hornumherrit, Christen Michelsen i Gulbech, Jens Christensen i Rokielde, och Peder Gundesen Giør Witherlig. Ano 1619 thend 22 februarij War schicket Morthen Jensen i Lyngbergd. Paa Sin hossbund, Erlig Och Welb. Mand Mandrup Parsbergs thill Hagsholm, Ko. Maij. Befalings Mand paa Alborg Slot, hans Wegne, som eschet och fich Enn fuld things Winde Aff disse dannemend, som Er forne Christen Michelsen, Jens Christensen, Anders Jensen i binderup, Christen Pedersen i Wolstrup, Christen Jensen i Gulbech, Jens Sørensen i Elishøff, Las Ibsen ibm, Hans Madsen i Støffring, Di Wonde ther Saa och hørde her i dags for tingsdomb, for dennem stande Søffren Jensen i Hersum, Jens Bus ibm, Christen Jensen i Gulbech, Jens Christensen i Gielstrup, Jens Andersen i Voxløff, Niels Abelgaardt i Huornum, Christen Pedersen i Wolstrup, Jens Christensen i Guldbek, som Wonden huer Serdielis Wid helgens Ed Med Opraght finger, At det Er denom fuld Witherligt i Guds Sandhs desse Effterskr Ko. Ma. guotz her i Hornum herit Ligendis till Aalborg Slot, haffuer En part standen Slet Och Aldiles øde, Och Enn Part ehr Nogenn bønder for Unt frii for landgilde thill dj kom thil Afuel, Saa der ike haffuer Vereth skyld Och Landgilde der Aff At bekomme fraa Philipi Jacobi dag 1618 Och till Philipi Jacobij dag 1619, som ehr: Wolstrup j gaard Las Jostsen er for Unt, som Søffren Christensen till forne haffde, It gadhus ibm staa øde, Hornum: Enn gaard Thamis Madtsen och Mads Nielsen ibode staa øde, Enn gaard Morthen Pedersen iboude staa Øde, Enn gaard Poull Pedersen Och Jens Nielsen er for Vnnhtt, Molberg: En halff gaardt Las Madsen ibode staa øde Och denn Anden halff øde grdt Søren Espensen nu haffuer, Suenstrup: Enn gaard Joenn Laurssen ibode

staar øde, et buoll Christen Christensen ibode staar øde, Weggerby: Enn gaard Niels Jensen Remer Och Peder Tuordsen iboude staa øde, enn gaard Simon Ibsen ibode staar Øde, Enn gaard Peder Michelsen och Anders Christensen ibode staar Øde, Graffleeff: tuende gadehuss ibm øde, Voxløff mølle staar øde, Gielstrup: j øde gaard Christen Søffrensen er tillkommen och ike Er komen till fuld Affell, Klestrup: En øde gaard Peder Jensen nu haffuer, som Michel Andersen till forn haffde, it gadhus ibm staar øde, Binderup: thrideparten Aff En gaard Jens Poulsen paabouer staar øde, Holmager: Enn gaard Christen Christensen ibode staar øde, Dalsgd: it gadhus øde, it gadhus i Kirketorp øde, Johren Er øde och ike at bekomme, Aff firde Kiør Oc Mielkekiør, Kiør ij, Att saa Er wonde Winde Wi Med Vores Zigneth. Datum Ut Supra.

1. Lars Nielsen Kras
i Moldbjerg, herredsfoged

2. Christen Michelsen
i Guldbæk

3. Jens Christensen
i Raakilde

27. februar 1619

Viborg landsting. Jørgen Ernst Worm til Vaar ved fogeden Niels Jensen stævner, efter en opsættelse, Søren Pedersen Hanning og Chresten Sørensen i Nibe for deres vidne af Nibe birketing 16. januar ang. en bøde, de har betalt til Stygge Høeg til Vang. Sagen angår fiskeri i en lænke kaldet Michel Nielsens lænke (Tornekran, tidl. ejer af Vaar). Fogden har optaget deres garn. De hævder at han har givet dem lov til at bruge lænken, hvilket han benægter. Ligeledes stævnes Chresten Jensen i Aastrup for en klage han 16. januar på Nibe ting har fremført over, hvad Niels Jensen har oppebåret (for fiskestader). Ligeledes stævnes Villads Sørensen og Mads Christensen Guldsmed i Nibe for tre vidner, de har afgivet på Nibe birketing, at det 3. og 4. stade fra dybet i den lænke, som kaldes Michel Nielsens lænke, har fulgt deres husbond, Stygge Høg. Niels Jensen hævder, at vidnerne ikke er redelige, og at der ikke er givet lovlig varsel. Endelig stævnedes tingsvidnerne i alle nævnte vidner Chr. Jensen i Aastrup og Stygge Høeg. Sagen blev efter begæring fra Stygge Høgs skriver opsat til efter påske.

NLA, B24-536, Viborg landstings dombog 1619B, s. 74b-75a.

War schicket E. och W. Mandt Jørgenn Ernst Worm till Vaare, hans wesse Budt, erlige och fornumstige Niels Jenssen, Foget der samestedts, med enn opsettelse her aff landtsstinget i dag xiij dage Wdgangett lydendes hanomb Daa att haffue hidtt i Rette steffnit Søffren peerssen haning och chresten Sørensen i Nib for et winde, de till Nib birchetinng denn 16 Janua-

rij sist forleden effter deris benche breff Wonditt haffuer Wdj deris egen Sag, som mett Tingswinder er Att beuise denomb Sielff thill befiel peninge for erlige Och welbørdige mandt Styggi Høeg till falden for Wdj schall haffuer Angiffuet forne Niels Jennssen att schulle haffue optagitt et garn Paa det lenche, som Kaldis michell Nielsens lenche, Saa och loffuit hanomb beuilling Attj Denn att Opsette Staede, Endog forne Niels Jennsenn hordeiligen benechter at haffue giort medens huis garenn, hand haffuer Ladit optage, denom haffuer hand ladit optage paa hans hosbundis grund, som daa Wlouglig haffuer Saat, som hanom formiener, Som nochsom mz sannhedis Windis burde Kund Beuisis.

Samledis hagde hid steffnuid chresten jennssen i Aastrup for en Klage hand Same Dag til F.(orne) thing Offuer forne Niels Jennssen epther same Winde giort haffuer Indhollandis forne Niels Jennsenn att schulle haffue bekommit och Opborrit hanom at huadt miere denn Indholler, framdiellis hagde hid kaltidt Wellads Sørenssen i Nibe och Mads Christenssen guldsmed ibid for thriende Winder de till forne thinng Wondit haffuer, att de thuende staader i denne lench, Som Kallis michell nielssens lench, dett thridj och dett fierde fra dybett haffuer fuld deris husbond, forbemeltt Styge høg, Mienendis same Thriende Winder ich Relige Winder att uere thil medlagt same dirris Winder Wdj thuiffuil, och eih heller schall formelle hans thiener sig nogit der med Att haffue befattett, Mienendis alle forne Winder Iche saa Sandferdige att uere Wondit och giortt, att dee bør nogenn mact att haffue eller louglic Warsell forgiffuit och bør fordj mactesløs att uere och iche Att kome forne hans thiener Niels Jennsenn thill hinder eller schade i nogenn made. Endenn hid steffnitt forne Windis mennd huer Wdj egen person Same Dieris Winde att forantuorde. Saa Chresten Jennsenn i Aastrup som Same Winder forhuerffuit haffuer med same Winder benche breffue och Klage och alle andre Winder, som i denn Sag forhuerffuitt ehr. Item forbemelte Styge Høg om hand haffuer nogitt der thill Att suare. Tha for nogen lejlighedt sig den thid for Wdinden begaff er Same Sag opsaatt thil i dag, Och enn bleff forbemeltt styge høgs schriffuer ehr fram huor Winder Wdinden hand begierer i Sagen nogen thid att motte opsete, Tha epther Saadan lejlighedt bleff same Sag opsaatt thill neste landtsting epther paa-ske Nu førstkomendis Och daa thenomb her att møde och gaa der om Saa møgit, Som Loug och Rett Kand findis. Inn cuijs Rej thestimo.

3. april 1619

Borgmestre og rådmænd i Aalborg samt en række mænd fra Nibe har efter klager over ulovlig sætning af bundgarn i fjorden gennem lensmand Mandrup Parsberg på Aalborghus fået kongelig befaling om at drage ud på fjorden og undersøge sagen og herefter fastsætte, hvordan garnene må sættes. I sagen omtales adskillelige gamle tingsvidner.

NLA, G139-8 Lundbæk gods, Dok. vedr. Fiskeriet. Det angives, at

der på originalen har været 20 segl. Talrige påtegninger på bagsiden om læsning på Nibe og Nørholm birketing 1635-66.

Wij Effte skrefne, Borgmestre, Raadmend, og Borgere udi Aalborg, Hans Muelig, Jørgen Olufsen, Mogens Michelsen Skrifer, Anders Jensen Skrifer, Hans Felthus, Jens Andersen fra Hals, Henrich Brun, Niels Hansen Kræmmer, Rasmus Pedersen, og Hermand Mackr, Desligste wj effterskrefne, boundes udi Nibe Gammel Niels Pedersen, Søren Pedersen, Jens Nielsen Skrifer, Las Sørensen, Ingvor Michelsen, Niels Jørgensen, Peder Nielsen Rørbeck, Christen Rasmussen, Clemend Pedersen, og Peder Hofmand Giør witterligt, at Erlig og welbr. Mand Manderup Parsberg til Hagesholm, Kong: Maijts. befalings Mand paa Aalborg Slot, haver paa Hans Ko. Maijts. Wegne givet os til kiende, at atter for hanom er belaget, huorledes Bundgarn af mange u=louiligen Settes udi Limfior, udi Dybere Vand, end dennom bør at staa med Rette, Saa at fiskens indgang, saawel som og Segel Dybt dermed forhindres Og hand derforre paa Hans Maijts. wegne haver os paalagt og befalet, at wii skulle drage ud paa Fiorden, og flitteligen Leiligheden der om skulle forfare, og giøre en forordning, huor Dybt Vand, Bundgarn med Rette bør att Settes paa wdj Limfiord, Saa at fiskens udgang og Segel Dybb ikke udi nogen maade dermed skal blive forhindret, den gemenne Mand til Skade, som bruger Sild fiskerij, Daa haver wii udi Dag, som er d. 3 Aprilis Aar 1619 wæret her udi Nibe derom forsamled, Forne Manderup Parsbergs befalling der udi at effterkomme, Og er hand self Møt for os til Stede og gaf tilkiende, at Være af Adelen, saavel som af andre beklaget for Kongl: Maij.ts om Slig ulovlig fiskerij, som haver Været brugt udi Limfiord, og hand derfor haver bekommet Hans Maij.ts Skrivelse, huilcken hand for os fremlagde, under Datum den 12: Dag Maij Aar 1610 Lydendes: Se 12.5.1610.

End fremlagde hand en Vidisse af Wiborg Landsting, efter et Koning Christians bref, huilcken Vidisse er under Datum = 1568 Løverdagen effter Scte Ambrosij Episcopi Dag lydendes: Paa Wiborg Landsting war skichet Erlig og Welbyrdig Mand, Christopher Michelsen til Lundbeck, med et Højloflig Sallig ihuekommelse Konning Christians obne beseglede Papirs bref, under Datum Fredagen nest effter Søndagen Lætare Aar = 1543: Lydendes, at for Hans Maij.t er beret, huorledes at der ere mange som fordrister dennom til og Sette Bundgarn, Pulswaader udi Limfiord den Mennige Mand til Skade, og er imod Hans Maj.ts Recesses Lydelse Og tilholder Hans Kong: Maj.ts alle Hans Maij.ts fogder, Embeds Mænd og alle Andre, at de have flittig tilsyn, at ingen bruger eller Setter Bundgarn eller Pulswaader udi Limfiorden, da skulle de straffes huem der findes med, effter Recessens lydelse, og huilcken af Hans Maij.ts fogder og Embedsmænd det tilsteder, da skulle de der med have forbrudt deris Lenn, Og thersom nogen Ridermænds Mænd befinder nogen at bruge samme Bundgarn og Pulswaader da skulle de have fuldmagt at tage fra denom Garn, Skib og huis de have med at fare, som samme Kongl: Maij.ts breff wider derom indholder.

Item fremlagde hand et bref, som Ole Brockenhuus til Søbygaard,

Christopher Michelsen til Lundbæk, Michel Nielsen til Kye, og Axel Rosenkrans til Halkær udgivet haver, og de med Egen Hænder Underskrevet haver under datum d: 2. Aprilis Aar=1595: Se 2.4.1595 (1).

End fremlagde hand et bref, som Las Nielsen udi Grydsted, Birkefoged til Nibe Birketing, Niels Simonsen udi Nibe, Anders Hegaard og Las Brun med 21 Mænd til Dennom bouendes udi Nibe haver udgivet under Datum d. 2: Aprilis Aar 1595: Se 2.4.1595 (2)

Og effter den Leilighed, som forskrevet staar, haver forne Mandrup Parsberg paa Ko: Maij.ts wegne befallet os, at wii flitteligen skulle forfare og overvege ald Lejligheden om samme fiskerj, saa og skulle giøre forordning, huar Dybt Vand Bundgarn med Rette bør at Settes paa udi Limfiord, og giøre der udi, som Wij for antsvare og Være bekiend Saa at fiskens indgang og Segl Dybt kand dermed Være og blive u=forhindret udi alle maa-de, Saa haver Wij flitteligen forfaret og overveget Lejligheden om fiskeriet og Bundgarnstaderne, og om Segl Dybet udi Limfiord, Saa og haver wij Været udhe paa Fiorden og der forfaret om Dybt og anden Lejlighed samme fiskerij Angaaende, Og effter Ko: Maij.ts Skrivelse og andre brev som for os ere fremlagd, som forskreffet staar, Desligste effter huis Wij om samme Fiskerij udi Fiorden, og om Segldybt haver Kundet forfare, Synes os med Bundgarn at Sette, udi Fiorden, at skulle Her effter forholdes som effter følger:

Først det uderste garn paa Odde Lenchen, paa wester høufd udi Nørllaa, og siden Lenck effter Lenck, ud til Munckedragens Lencke at skulde settes paa Sex Alnes Middel Vande dog ikke Nærmere at sætte Dybt end Segladsen til Nibe Kand Være uden hinder og Skade som strecher sig effter det med 24 Mend tilforen haver udwiist, som er Synder paa, naar den flade Høij, som ligger paa Tyrrestrup Marck, kommer owerens med øster Ende af Nibe Kirke, Sammeledes skal Lille Draug Lenck, som er den Neste Lencke Synden til Slumps Lenck, det wed Dybt, Sættes effter Dette Meed som er paa Øster Land, Synderholms Kircketaarn, mit Imellem den Melleste Høij og den Nordeste Høij paa Tostrup Marck, og siden Sætter Lenchen, ret Wester som det sig bør, Dernest det yderste garn Wed Dybt paa Slumpens Lencke at skulde settes effter Meed, som er paa Østerland Den Syndre Høij af de trj Høije paa Tostrup Marck, lige paa Synderholms Kircketaarn, og siden skal Settes ret ind udi wester, Segladsen til Nibe, og wester op ad Fiorden uforkrenchet, Effterdj Segladsen der udi Draget ikke findes Dybre end Sex Alne middel Vande, Desligste Norden for Klitgaard, fra den Lenck wed Haarslaaen, og siden huer Lenck paa Øster Høufdr, Synder ad til den Nordeste Lenck Jens Andersen Krages garn wedtager, da kand Bundgarn udsettes, derpaa halfottende Alne middle Vande, Dernest Synder paa til Binderup Hage paa Sex Alne Middl Vande, Segladsen uforkrenchet, Og Synes os med bundgarnstader udi Limfiord, saa her effter at skulde forholdes, som forskrevet staar, uden saa er, at Ko: Maij.ts Anderledes der om Naadigst wil lade forordne, til witterlighed trycker Wij Woris Signetter her neden fore Datum Nibe Aar og Dag som forskrevet staar. Læst paa Aalborg Byting den 12 Aprilis 1619. Læst paa Nørholms Birketing den 16 Aprilis

1619. Læst paa Nibe Birketing Løverdagen den 17 Aprilis 1619. Læst paa Nibe Birketing Løverdagen den 18 Martius 1626. Saa Ledes Rigtig efter den her gaarden findens original Testeres. Lundbech den 12.?.1712. Som fuldmægtig Tamis Michelssen.

10. april 1619

Peder Jenssen i Nibe Cit. Jens Anderssen ibm. Cum solich Wise bued for et Winde Wondit om tangh. Møtt ichj.

NLA, B24-53, Viborg landstings justistprotokol 1619, s. 75 b.

14. april 1619

Søren Jørgenssen paa Jakop Wognsen och las Krasis Wegen bod sig i Rette Emod Jens Møller i Riidemand's mølle. møtt ichj, att giffe sig Kost och Thering. Jens Poulssen i Mølgaard Cit. Niels Mørch Cum solich for winder. Møtt ichj.

NLA, B24-53, Viborg landstings justistprotokol 1619, s. 87a, 89a.

22. april 1619

Missiv til Manderup Parsberg. Da Chr. Madtsen og Hans Thomisen fra Nibe og Chr. Olsen fra Skagen, der for nogen Tid siden ere udskrevne til Kongens Tjeneste som Baadsmænd, nu ere bortrømte af Tjenesten, skal han lade tage Dom over dem paa deres Fred og Formue, saa der skal forholdes med det Gods, som de nu have eller herefter faa, som med fredløse Mænds, og lade disse Domme forkynde paa de Steder, hvor de ere fødte.

Kancelliets Brevbøger, s. 602. Sj. T. 21, 398.

26. april 1619

Tingsvidne af Hornum herred, at Hans Madsen i Gjelstrup, Søren Madsen i Grydsted, Christen Nielsen i Grydsted, Knud Nielsen i Binderup, gamle Niels Moldbjerg i Taarup, Niels Christensen i Taarup, har vidnet at den eng som kaldes Havre Sig og Bosdal og et lille stykke hede som ligger øst for Bosdal bæk imellem Byrsted hede og Østergaards hede i Pandum har ligget til Niels Nielsens gård i Vokslev i 50 år. Anders Christensen og Søren Christensen i Grydsted samt Christen Christensen Borup i Gjelstrup vidner det samme for en periode på 30 år og mere.

Tingsvidnet omtales i et tingsvidne udstedt 7.9.1646 af herredsfoged i Hornum herred, Peder Gundersen, i en sag mellem præsten Niels Pedersen til Nibe og Vokslev kald og Anders Nielsen i Vokslev om engen Bosdal. Anders Nielsen er sikkert fæster af præstegården Dalsgaard i Vokslev.

NLA, Viborg bispearkiv, Nibe-Vokslev kald 1484-1803, C2-180.

Hanns Madtsen i gielstrup, Søffrenn Madtsenn i grydsted, Christen Nielsen ibm, Knud Niellssen i binderup, gamell Niels Molbjerg i torup, Niels Christensen ibm., Knud Niellssenn i binderup, Att haffue wondet At denn Enng, som kallis Haffuer Sig och Bossdalls bech Imellom byrsted hede och Østergaards hede i pandumb, dette forne hede och Enng haffuer liget thill Niells Niellsønns gaard i Woxløff wdj 50 aar och haffuer werit brugt der thill saa lennge, dennom lengst Mindis Kand wlast och wklagit i Alle Maade. Item Anders Lauridsenn i grydsted, Søffrenn Christennsenn ibm. och Chresten Chrestensen borup i giellstrup At haffue wondet, at i 30 Aar och saa lennhe dennom lengst Mindis kand daa haffuer samme Eng och hede liget och Werredt brugt thill forne Niels Nielsens gaard i Woxløff.

3. maj 1619

Missiv til Eske Brock til Estrup og Knud Gyldenstjerne til Tim, Embedsmænd paa Dronningborg og Hald Slotte. Da Ifver Juel til Villestrup, Embedsmand paa Bøfling Slot, har begæret noget Krongods i Nørrejylland, nemlig ... 1 Gaard i Grydsted By i Voxlef Sogn i Huornum Herred i Mariager Klosters Len, ... og 6 Gaarde og Bol i Grydsted By i Voxlef Sogn i Huornum Herred, til Mageskifte for ... [skulle de med det første besigte begge Parters Gods, ligne og lægge det og indsende Besigtelsen til Kanc.].

Kancelliets Brevbøger, s. 616f. J. T. 6, 377b.

22. maj 1619 (1)

Viborg landsting. Lensmand på Aalborghus, Mandrup Parsbergs visse bud, Morten Jensen i Lyngbjerggaard, stævner Laurids, Peder og Jens, børn af Anders Jensen i Hjeds, og dennes hustru Kirsten Andersdr., ang. et vidne, de har taget på Hornum herredsting.

Anders Jensen i Hjeds, hustruen Kirsten Andersdr. og børnene Laurids, Peder og Jens høstede den 7. juni 1618 om aftenen rug, mens datteren Maren var ved at genne får ind. Kjeld Pedersen i Søgaard kom til og slog Maren med en sten og hun havde slået tilbage med noget hun havde i hånden. Kjelds mor, Gjertrud Lauridsdr. i Søgaard var kommet til og råbte, at hun håbede, at en djævel ville fare i Maren, men Maren Nielsdr. i Søgaard var også kommet til og råbte, at en djævel måtte fare i hende selv.

Anders Jensen har fået naboerne, Niels Vendelbo i Busted, Chresten Pedersen og dennes hustru Maren Eriksdr i Hjeds til at vidne om Marens sår. Da vidnet først er taget et år efter, kender landstinget det magtesløst.

B24-536, Viborg landstings dombog 1619B, s. 173b-175a.

War schichit Erlig och Welb. mandt Mandrup Parsbiereg thill Høgholm, høffuitsmand Paa Olborig Slott, hans Wesse buod E(rlig). oc f.(ornumstig) Morten ~~Jørgensen~~ Jenssen i liongbiereg Paa thend enne hagde hid steffnit Kirsten Anders dathr i Hieds, Laurs Anderssen, pr. Anderssen oc Jens Anderssen ibid. paa thend anden side for ett winde, the thill huorum heritsting thend 7 Junij sist forleden Wondit haffuer Anlangendis, athe sist forleden høst hagde hørd, at giertrud Laursdathr oc maren Nielsdathr i Siøgrd. i Hieds schuld sige thill maren Andersdathr, Anders jenssens dathr ibm, der hun schulle faa en deffuel, for hun haffde forgiord hinded barn, Kield pederssen.

Disligist chresten prssen i hieds athaffued wonnit, att han enn tid war dag han i budsted wed sin gaard, spurde maren Niels dather, om der war bunden for diefflenn, da siger forne Maren, Anders jenssens Dathr, maren Anders Dathr hindis hell, Effterdj de icke will thage den affguds standj, da giffue gud hun faar en wdj hindis foreldle, som same theris winde Widr derom bemeller, Huilcke theris winder forne Maren Niels dathr och giertrud Anders dathr strax for ting domb Wed højete eed hordelig haffr benecht dom aldrig slig ord att haffue sagdt, Som med thingswinde schall were att beuise Men Kirsten Anders Dathr, Same Anders Jenssens egen høstru, laust Anderssen, Pr Anderssen och Jens Anderssen hans Egen sønner sig wondt theris fordhie well ich nochsom giorde, som huilcken war nogen wæsse dagh och Thenom kundgiorde atuere sched, Eijhellr wed nogen Wildige som Windis bōrd scahl bekrefftis, Mens Aff Thend Aarsag Anders Jenssen saa well som oc efftuer schier for ... wed schendsell och thort mod hospitals thiener, och the wdj saa maade will thrette schade paaføre, formiener same theris winde Wildig och Wsandferdigt atuere och ickj saa Nochsom, at de bōr at kome Hospitals thiener, Maren Niels Dathr oc giertrud Laurs dathr iche Kand thieris sandhed borttage, Thill hinder eller schade men buorde magtesløs Attbliffue.

Sameledis hagde hid steffnuit chresten Pederssen i Hieds, hans høstru Maren Erichs dathr, Niels Windelbo i budsted, Jens Sørensen i Hieds oc Maren Kielsdathr for same dagh oc tid haffr wondit, horleds Anders jenssens Dathr Maren Anders Dathr enn stod sin tingdomb haffur slogit? at bansde ... icke at haffue nogen wtrøg polig? ... hendes gandsche krop, huilket theris winde hand formiener icke buorde at Kome forne Koster thiener thill schade epher de ... Well iche ... Aarsag thil nogen heritstingsdom ... wond Medens der slig winde atuere ?opsad och Affuind, som Nochsom war forfare epher fordj Wdj lige mode buorde mactesløss Att bliffue. Disligste hagde hid steffned forne windis folch havde nogen faldsmoll, som same winde wodit haffur, som och forne Anders jenssen i

Hieds, som same winde forhuerffuit haffr medfør widr.

Saa møtt forne Anders Jenssen och framlagde sionis winde aff Huornum herritsthing thend 7 Junij sist forleden wdgangit Kirsten Andersdathr i Hieds, Laurs Anderssen, pr Anderssen och jens Anderssen ibid. for ote mand huer serdels med helgens eed och opragte fingr att haffue wondit, Att forgangen Høstd folch høsted roug enn Afften som Anders Jenssens dathr i Hieds Maren Andersdathr gich och giende hindis faar Ind, daa saa de Kield gundessen (?Pedersen)...i Siøgrd Kom thell henne och slog thill hende paa den ?stemm, oc maren Andersdathr haffde enn ... i hendes hand, den slog hanom med gich paa hans ... och hands ?strag. i den ?Kald ?marens moder giertrud Lauriths Dathr thill ?Lirgd i Siøgrd. och spourde forne Maren Anders Dathr, huor for hun slog hindis barn. Ther thill hun Suared och kald peder pederssens, hindis husbond, Wed hendes side ... da sagde forne giertrud Laurs dathr thill Maren Andersdathr, Jeg scahll loffue dig, du schall faa en dieffuell derfor. i det same komb Maren Nielsdathr i Siøgrd. thill och sagde thill giertrud Lauriths Dathr Hold din Mund. Jeg schall loffue dennom, de scahall faa en dieffuel thill huos.

Sameleds chresten prssen i Hieds, Maren Andersdathr ibid., Niels Wendelbo i busted, Jens Søffrenssen i Hieds oc Mette kiolds dathr ibid. Med helgens eed att haffue Wondit, at nogen tid ... War de Ind thill Anders Jenssen i Hieds Epther som de aff forne Anders Jenssen war ombedens at kome der Ind, da laa same Dagh Maren Andersdathr Paa en seng och robte och schreg oc Klaget sig ønkelig och enden? sin brune? op hendes? lod? paa hun war ... och kund ickj hagde nogen rolighed i hendes gandske liff fra hindes hoffuid och schall ?hafe føld. chresten perssen i Hieds ydermiere at haffue wondit om Bordag... ... och hans ... Wed sin gaarde, da kom forne Maren Niels Dathr i Siøgrd. ? nør och brunn ... och Anders Jenssens liden pige Maren Andersdathr gich och Wocted nogen gies bag Rebss, och der war bundet noget om hans barns fuod, da sagde Maren Nielsdathr ... som dieffulen stande derthil der schall were wed hans heell de robte och schreg paa got folch der for ... di icke will thage den afgude hand da giffue gud hun for den ...som the winde widr bemeller oc winde Anders jenssen for windismend?

Derthil suarde Morten Jenssen och framlagde et thingswinde aff huornum herritsthing thend 7 junij sist forleden Wdgangitt, otte mend wondit haffr, att forne giertrud andersdather i hieds stod for thingsdomb och benechte wed sin helgens eed med oprachte fingr, att hun icke hørde forne maren anders dathr, Anders jenssens dathr i Hieds att hun thilforn en dieffuel eller noget andit forkund seg hindis barn Keld Pederssen hun haffde giord hende Andit end gott, som the winde aff forne thing same dag Wdgangitt som Indholdr Maren Niels dathr i Siøgaard i Hieds att haffue begiffuet Wed sin ... med opragte fingr, at hun aldrig i sine dage eller ... giord Anders jenssen i Hieds eldr hans børn ... eij hellr hun haffde sagt hans dathr Maren Andersdathr schulle faa en dieffuel eller andet Wndt eller ... haffde de ord omhørd som Windisbørd thend ... m Wondit, Som thend Winde Wider ~~Incholler~~ bemeller och formend Morten Jenssen sam winde

som hid steffnuit er icke saa Nochsom, at the bør nogen magt att haffue.

M(et fliere Ord och thalle thennom emellom war). T(ha ephther thiltalle, suar och giensuar, saa och sagens Lieijlighedt sagde Wij saa for Rette). Saa ephtherdj samme winde ichj er wondit paa fersch foed Meden først Emod Aar ephther staard om ord schall were falden. Ephtherdj forne windisbørd och findis attuere Wildige. Och thend things winde beuisis forne Giertrud Laurits Dathr och Maren Nielsdathr thil thingj med helgens eed oc opragte fingr same ord och windisbørd benechte, Tha kunde wij ephther sadan Leilighed icke Finde same winde saa Nochsom, at Thend bør nogen mact at haffue meden Mactesløss atuere.

22. maj 1619 (2)

Tingsvidne af Nibe birketing om overfald på Niels Christensen Ny-rup i Nibe. Fremlagt i sag ved Viborg landsting 14.8.1619.

en things Winde Aff forne thing denn 22 maij sist forleden Wdgangett Matts hansens dathr i Nibe først for Otte mendtt med helgens eed och opragt fingr att haffue Wondett, att da paa Søndag war Otte dage Om afftenen i Suol Rist, daa saa och hørde hunn, att der war noget boldr wed Niels Schreder der i Nibe, och hans hørstrue haffde schøtt nogen folck wd, som wilde gjøre perlemenndtt der imod, saa kom Niels Christensen och michel Chrestenssen gangendis Omkring hindis dør, och de Kom Slaaendis ephther thenom med Nogen Wogn Kieper, och forne Niels Christenssen och michel Christenssen Wende denomb och slog same Wogenn kieper tilbage igienn. Saa lenge sloges de med same Wogn Kieper, att Niels Christenssen fich same schade och slag wed hans Øir, huo dett haffde giortt, Weste hun icke.

michel Christensen i Nib Att haffue Wondett, att same tid och daug kom hand gangendis saa oc Niels Christenssen ibm, da hørde hand en Bolder wed Niels Schreders och slog sammen medtt nogenn Wogn Kieper, att Midler tid slog dj thill Niels Christenssen med fem Wogn Kieper, tillige saa att hand fald Ned till gaedenn, och der fich hand den schade, hand haffde, huo dett gjorde Weste hand icke.

Kirsthen Andersdather i Nib att haffde wondet, att hun same tid och daug saa, att der war en hiell thumellt wed Niels perssen Schreder der samstedts, der saa hunn Niels Christenssen och michel Christenssen kom gangendis Om fra fiorden, der stod der nogenn wed Niels Schreders dør huos deris Wogenne och Wogenn Kieper och enn helles... Medt och de bachett for slagen, och emedlertid Rambtte der enn Niels Christenssen med en Wogn Kiep Och slog hanom neder till Jorden, och hun gick till hanomb och Reste hanomb op. Forne Johann Andersdathr ydermier att haffue wondett, att Anders Christenssen, Peder Wogenssen och Chresten Andersen i byrsted war oc saa der medt.

Maren Nielsdathr i Nib, Jens Pederssen, Peder Christenssen ibid. att haffue Wondett som mett Thomesdather. Michell Christenssen och Johann

Andersdathr, att hand dernest Jens Nielssen att haffue Wondett, att same dag saa hand att der slogist karllen medt thou Karlen med Wogenn Kiepr, i dett same dj sloug, faldt Niels Christenssen ned til Jordenn, imidlertid Wed bleff Peder Wognssen och Søren møller luorett, huo der slog forne Niels Christenssen, saae hun icke. Chrestenn Andersen i Olborg att haffue wondett, att same dag saa hand, att Niels Christenssen och hans broder michel Christenssen kom gaaendis fra fiorgdenn, och Niels Christensen haffde en liden garennstienn i hans haandtt, och der hand kom lige for moust gied, da kom Peder wognssen wd fra moust gieds och gaff sig i Rette med Niels Christenssen Inn dett hanom weste neder der, der och siden sloges och med Wogn Kiep.

22. maj 1619 (3)

Tingsvidne af Nibe birk om de sår Niels Christensen Nyrup i Nibe fik, da han blev overfaldet. Fremlagt i sag ved Viborg landsting 14.8.1619.

Noch et thingswinde aff forne ting same dag Wdganget Niels Sørenenn i Nibe, Niels sebersund och deris medbrødre, Sionsmend, for Otte menndtt att haffue hiemlett ephther som de aff tingi war tagen till att sione och see Niels Christenssen Nyrup denn dag Otte dage, der saa de, att hand haffde enn Oben slag neder till hans venster Øie, och hiemlett det for et fuld sionn.

22. maj 1619 (4)

Vidne af Nibe birk, at Chr. Madsen på sin vegne af sin husbonds tjener, Niels Christensen Nyrup i Nibe, stævnedes Søren Møller og Peder Vognsen i Veggerby, Chr. Andersen møller og Anders Christensen i Byrsted, og Niels Jensen Remmer i Brasted om sår Niels Christensen Nyrup fik, da han blev overfaldet. Fremlagt i sag ved landstinget 14.8.1619.

Enden et things Winde aff forne ting Samme dag wdgangen Otte mennd Wondett haffr, att forne Christen Madtsen Paa sin forbemeldte husbundis tieners Niels Christenssen Wegne gaff last och Klage Paa Søren Møller i Weggerbye, Peder Wognsen ~~ibid~~, Chresten Andersen møller i byrstedt, Anders Christensen ~~ibid~~ och Niels jensen Rimer i bradstedt, fordj de Paa Søndag War Otte dage, som nyligen haffur Slagen hanom med en Wogn Kiep neder for hans Wenster Øye, som sionsmend den Dag haffde om hiemblett, och leste her huis lougmoll hand Thenom Med Kunde følge for same gierning.

24. maj 1619

Tingsvidne af Nibe birk, at Niels Christensen sigtede Chresten Laurssen og Anders Christensen i Byrsted, Peder Vognsen og Søren Møller i

Veggerby og Niels Jensen Remmer i Brasted, der overfaldt ham med vognkæppe i Nibe. Fremlagt i sag ved landstinget 14.8.1619.

et things Winde Aff Nibbe birche thing denn 24 majj sist forleden Wdgangett Otte mend wondet haffr, dett forne Niels Christenssen stod for tinningsdomb sictett och sagitt Chresten laurssen och Anders Christensen i byrstedtt, Peder Wognssen och Sørren Møller ~~Pedersen~~ i Wegerbye och Niels Jensen Remer i Bradsted for denn Saar och schade, hand haffde Wed hans bye fordj Samptligen haffde pregett till hanomb med fem Wognkiepper tillige och bød thennom louligenn till, om dj forsuare gierningen wille louguerge, som dett sig bourde.

29. maj 1619

Tingsvidne af Nibe birketing, at Niels Christensen Nyrup i Nibe stævnedes Søren Jensen Remmer i Veggerby og optingede ham med tingsvidner for sår og skade, han fik, da han blev overfaldet og slået med vognkæppe. Fremlagt i sag ved Viborg landsting 14.8.1619.

26. juni 1619

Tingsvidne af Nibe birketing, at sandmændene svor vold over Søren Jensen Remmer for sår og skade, som Niels Christensen Nyrup i Nibe fik, da han blev overfaldet. Fremlagt i sag ved Viborg landsting 14.8.1619.

thingswinde effther sandmends breff aff forne Nib birchething denn 26 Junij Sist forleden forleden Wdgangen, Som bemelder Just Jenssen i Nibe, Niels Christensen, Thames Jenssen oc Niels Jenssen, sandmend i Nib birck, der att haffe suoret forne Søren Jenssen ett fuld Wold Offuer, bode till Kongenn bødr der och birchet.

Juli 1619

Hans Anderssen i Nibe Cit. Anders Matssen Cum solich til theris tings Winde.

NLA, B24-53, Viborg landstings justistprotokol 1619, s. 151a.

12. juli 1619 (1)

Hornum herredsting. Søren Christensen Thot i Sønderup vidner i ovennævnte sag (14.4.1617 og 16.11.1618) om troldom.

12. juli 1619 (2)

Tingsvidne af Hornum herred, at Søren Christensen Thot, Anders Pedersen og Kirsten Pedersdr. i Sønderup, vidner om nogle ord, som Lars Jensens hustru Maren Olufsd. i Sønderup skulle have sagt om præsten i Sønderup. Fremlagt i sag ved Viborg landsting 20.11.1619.

itt Winde di (Søren Christensen i Sønderup, Anders Persen och Kirsten Piersdater ibm.) den 12 Jullj sist forleden Thill Huornum Heritsting Wondet haffr att Paa San Hansdag sist War et Aar, da schulle di haffue hørt i Sønderup Kircke och Paa Kircke gorden, att hans høstrue maren Ollufsd. schull haffue sagtt Nogen Wrang ord Wdj Kircken och Paa Kirckegorden och Bett gud om dett Her peder Hansen i Søndrup bleff saa Wild och gal Inden paasche Effter Att di binder hanom baade met bolt och Jern.

26. juli 1619

Tingsvidne af Hornum herred. Søren Christensen Thott, Anders Pedersen og Kirsten Pedersdr. i Sønderup, vidner om nogle ord, som Ellen Lauridsdr. Borch, præsten Peder Hansens hustru i Sønderup, skulle have sagt til Lars Jensens hustru Maren Olufsd. i Sønderup. Fremlagt i sag ved Viborg landsting 20.11.1619.

itt Winde di (Søren Christensen tott, Maren Jensdatter och Kirsten Pedersdatter ibm.) denn 26 Julli Thill forne ting Wonditt haffr Indhollandis blant Andett, Att for Thou Aar Siden ... daa Paa de Same Pletten daa schulle di haffue hørtt Else Lauridsd. borch i Sønderup schulle haffue sagtt Thill forne Maren Ollufsd. Som hun Kom gangendis, Att dend Wnde Aand, der War hos den Pige Wdj Kircke torp haffde Robtt Paa hinde och Ellin, at de haffde tagett diris lochen Paa domb, Och daa schulle forne maren Ollufsdatter haffde Naffen giffuet Sønderup bro.

1. august 1619

Niels Mouritsøn i Sønderup paa hostrus Wegne Cit. Mogens Sørensen. Møtt ichj.

NLA, B24-53, Viborg landstings justistprotokol 1619, s. 182a.

14. august 1619

Viborg landsting. Søren Jensen Remmer, møller i Veggerby, stævner Niels Christensen Nyrup i Nibe, der har sigtet ham, Chresten Laursen og

Anders Christensen i Byrsted, og Peder Vognsen i Veggerby og Niels Jensen Remmer i Brasted for sår og skade, han havde fået, da de 22. maj 1618 overfaldt og slog ham med vognkæppe ud for Moust Geds hus i Nibe. Der fremlægges tingsvidner af Nibe birketing, 22.5. 24.5, 29.5. og 26.6.1618. I sagen nævnes Niels Christensens bror, Michel Christensen i Nibe. Christen Madsen i Klæstrup har på vegne af sin husbonds tjener Niels Christensen Nyrup taget vidner i sagen. Christen Madsen var 1615,16 birkefoged i Nibe birk, og både han og Niels Christensen var formodentlig fæstere under Jens Juel til Lindbjerggaard. Da tingsvidnerne om overfaldet ikke angiver hvem, der har tilføjet sårene, kendes de magtesløse.

NLA, B24-536, Viborg landstings dombog 1619B, s. 259b.

War schicket Søren Jensen i Weggerby Paa thend ene och hagde hid i Rette steffnit Niels Christensen Nyrup i Nibe paa thend anden side for hand thend 29 Majj sist forleden till Nibe bircketing haffr steuned och optenget hanom med tingsvinner for thend Saar och schade, hand hagde Wed hans bye Och medt werret ... och schlagen forne med Wognkipt ephther som handoch beschølding Widr formeller. Och thes Wdenden beschyld femb personer fore Enn Saarmoll och icke atthaffue Wdlagt eldr eller beschøldde The Alle for sin saarmoll och schade, Benechter och hordelig sig och nogen saarmol schade haffue giord emod bemelte Niels Christenssen Wdj nogen Maade Mend oc befindes Wloglig oc bord Jngn Magt atthaffue.

Sambledis hagde hid steffneth Jens Christenssen i Nibe, michel christensen oc theris medbrødre for en wind the till f(orne) Th(ing) wonde om bordag oc Perlends ... Kropp hemblid haffr seett. Och the den bemeller Søren jenssen, och haffue giord Niels Christenssen Nogn Saarmoll Wed hans bye Eldr Anderstedts, Mendler thett winde eche saa fuld Komn atuere, Adt thet buorde forne Thil schade.

Ithem forne steffnit Christen madsen i Klestrup for hand paa forne bicheting paa Niels Christenssens Wegne haffr Klagit paa forne Søren jenssen med flere for saa saaremoll, Och the slig Chlage hagde schull Mercke efter, Miener fordj thend burded Ingen magd atthaffue. Sameledis hid steffnit Jens Jenssen i Nibe, niels christensen, peder Jenssen och Niels jenssen, Sandmend ther samestedts, for theris same Wind schall haffe forne foruoldt som Nochsom hanom Ingn schøld haffr ... Mienindis fordi same sandmends eed bord Magtesløss att bliffue Och icke kom hanom thill hindr ellr schade i nogen moude. Saa Och til kalid F(orne) Niels Christensen och Christen Madsen med serdeles beschøldde Sionsmend fordj efter anden och huis the thend sag Will Winde oc Wndgielde. Item forne oc theris medfølgr Om the haffr noget ther thill at suare.

Saa Møtt Niels Christenssen och framlagde et things Winde Aff Nibe birche thing denn 24 majj sist forleden Wdgangett Otte mend wondet haffr dett forne Niels Christenssen stod for tinngsdomb sictett och sagitt Chresten laurssen och Anders Christensen i byrstedtt, Peder Wognssen och Sørren Møller ~~Pedersen~~ i Wegerbye och Niels Jensen Remer i Bradsted for

denn Saar och schade, hand haffde Wed hans bye fordj Samptligen haffde pregett till hanomb med fem Wognkiepper tillige och bød thennom louli-genn till, om dj forsuare gierningen wille louguerge, som dett sig bourde.

Derpaa framlagde en things Winde Aff forne thing denn 22 maij sist forleden Wdgangett Matts hansens dathr i Nibe først for Otte mendtt med helgens eed och opragt fingr att haffue Wondett, att da paa Søndag war Otte dage Om afftenen i Suol Rist, daa saa och hørde hunn, att der war noget boldr wed Niels Schreder der i Nibe, och hans høstrue haffde schøtt nogen folck wd, som wilde giøre perlemenndtt der imod, saa kom Niels Christensen och michel Chrestenssen gangendis Omkring hindis dør, och de Kom Slaaendis ephther thenom med Nogen Wogn Kieper, och forne Niels Christenssen och michel Christenssen Wende denomb och slog same Wogenn kieper tilbage igienn. Saa lenge sloges de med same Wognn Kieper, att Niels Chris-tenssen fich same schade och slag wed hans Øir, huo dett haffde giortt, Weste hun icke.

michel Christensen i Nib Att haffue Wondett, att same tid och daug kom hand gangendis saa oc Niels Christenssen ibm, da hørde hand en Bolder wed Niels Schreders och slog sammen medtt nogenn Wogn Kieper, att Midler tid slog dj thill Niels Christenssen med fem Wogn Kieper, tillige saa att hand fald Ned till gaedenn, och der fich hand den schade, hand haffde, huo dett gjorde Weste hand icke.

Kirsthen Andersdather i Nib att haffde wondet, att hun same tid och daug saa, att der war en hiell thumellt wed Niels perssen Schreder der samstedts, der saa hunn Niels Christenssen och michel Christenssen kom gangendis Om fra fiorden, der stod der nogenn wed Niels Schreders dør huos deris Wogenne och Wogenn Kieper och enn helles... Medt och de bachett for slagen, och emedlertid Rambtte der enn Niels Christenssen med en Wogn Kieper Och slog hanom neder till Jorden, och hun gick till hanomb och Reste hanomb op. Forne Johann Andersdathr ydermier att haffue wondett, att Anders Christenssen, Peder Wogenssen och Chresten Andersen i byrsted war oc saa der medt.

Maren Nielsdathr i Nib, Jens Pederssen Peder Christenssen ibid. att haffue Wondett som mett Thomesdather. Michell Christenssen och Johann Andersdathr, att hand dernest Jens Nielssen att haffue Wondett, att same dag saa hand att der slogist karllen medt thou Karlen med Wogenn Kiepr, i dett same dj sloug, faldt Niels Christenssen ned til Jordenn, imidlertid Wed bleff Peder Wognssen och Søren møller luorett, huo der slog forne Niels Christenssen, saae hun icke. Chrestenn Andersen i Olborg att haffue wondett, att same dag saa hand, att Niels Christenssen och hans broder michel Christenssen kom gaaendis fra fiordenn, och Niels Christenssen haffde en liden garennstienn i hans haanndtt, och der hand kom lige for moust gied, da kom Peder wognssen wd fra moust gieds och gaff sig i Rette med Niels Christenssen Inn dett hanom weste neder der, der och siden sloges och med Wogn Kieper.

Noch et thingswinde aff forne ting same dag Wdganget Niels Sørenenn i Nibe, Niels sebersund och deris medbrødre, Sionsmend, for Otte

menndtt att haffue hiemlett ephther som de aff tingi war taken till att sione och see Niels Christenssen Nyrup denn dag Otte dage, der saa de, att hand haffde enn Oben slag neder till hans venster Øie, och hiemlett det for et fuld siønn.

Enden et things Winde aff forne ting Samme dag wdgangen Otte mennd Wondett haffr, att forne Christen Madtsen Paa sin forbemeldte hosbundis tieners Niels Christenssen Wegne¹⁾ gaff last och Klage Paa Søren Møller i Weggerbye, Peder Wognsen ~~ibid~~, Chresten Andersen møller i byrstedt, Anders Christensen ibid och Niels jensen Rimer i bradstedt, fordj de Paa Søndag War Otte dage, som nyligen haffur Slagen hanom med en Wogn Kiep neden for hans Wenster Øye, som sionsmend den Dag haffde om hiemblett, och leste her huis lougmoll hand Thenom Med Kunde følge for same gierning.

Thernest framlagde thingswinde effther sandmends breff aff forne Nib birchething denn 26 Junij Sist forleden forleden Wdgangen, Som bemelder Just Jenssen i Nibe, Niels Christensen, Thames Jenssen oc Niels Jenssen, sandmend i Nib birck, der att haffe suoret forne Søren Jenssen ett fuld Wold Offuer, bode till Kongenn bødr der och birchet, Som same Winder oc sandmends eed sig selff Widr bemeller.

Thernest møtt Niels Christensen sandmand Paa sin egen och sine medbrødrer Wegne oc menndt, The icke andrt ephther Theris winde ... war att Kunde suare, end som the giord haffe, Och formendt Niels Christenssen Clage sigtels ... Sandmends eed buord Wed magt at bliffue.

Huortill forne Søren jenssen suaret, at forne Niels Christenssen for ald uiste en saarmoll schall haffue Pegett paa femb personer och icke ham Ther for. aldmere beschøldede forne Windis børd icke hellr Wdrøckelig scahl haffe Worde schett hand forne nogen schade schull haffe giord, Mendt fordj Same Chlage sigtels oc Sions Winde oc Sandmends breff icke bord nogen magt at haffe eldr kome forne till nogen forhindring.

Med, Tha. Saa och ephtherdj forne Niels Christenssens sigtelse forlyder sig paa femb personer, som hanom same forne saar schall haffue giord saa well som och hans Clage icke forne Søren jenssen alld mere Ahngaard forne Windisbørd och icke Wdj det ringeste haffur wondett ~~Dett forne ...~~ Saadan bemelder Niels Christenssen saadann saarmaall att haffue fangit ~~hand icke heldr Wdj bemellendis Winde haffuer~~ saa same sigtelse oc Chlage thermod icke Kand Beuisis, huem gierningen at haffe giord, Tha kunde wij ephther saadan leijlighed icke Finne same stiledse Clage och winde Eij hellr forne sandmends eedth ephther suaret er saa Nochsom och Nøiagtig, at the bør nogen Magtt att haffe.

16. august 1619

Niels Krabe och fru Heluig Kaas Cit. Morten Jenssen i Liøngbiergrd for en Clage om Sønderup Hiordhuss. Møtt ichj. Jens Poulssen i Mølgaard Cit. ~~Winde. ephther steffnuid mez Winde hagde en W Endelig dom tilforn~~

~~fik Anden Wendelig dom. Ichj dømt.~~

NLA, B24-53, Viborg landstings justistprotokol 1619, s. 201b, 202 b.

11. september 1619

Ellen Lauridsdr. Borch, præsten i Sønderup, Hr. Peder Hansens hustru, stævner en række personer i Sønderup og Braulstrup, at de skal vedstå kirkenævningssed og tingsvidner, at Boel Jensdr. Degen i Sønderup har forgjort præstegården og præsten, så at han er blevet syg og vanvittig. Landstinget kender vidnerne magtesløse, da de er baseret på rygter.

NLA, B24-536, Viborg landstings dombog 1619B, s. 293a.

War skicket Elle Lauridsdather buck, Her Peder Hansens hustru i Synnderup, i hanns egegn Neruerelse paa Denn enne och hagde Hid i Rette steffnedt Kirsten Niels Dather, Niels Christensens hustru i forne Sønnderup, forne Niels Christensen sielff, las Jensen ibm., Kirsten Christens dather, Søren Christensen, Mads Lauritsen Niels Nielsen, Hans Jensen, Søren tyggesenn, Chresten Schreder ibm., Niels Justsen i høldall, las jensen Synndergardt i Synnderup, Anders Sørensen, Tomis Sørensen, Søren Tøgersen, Niels Christensen i Brawelstrup, Michell Eskisen, Jens Poulsen och Niels pedersen ibm. Paa Denn Andenn Side for att skiellige Winder, som dj Thill Huornum Herredsting Denn 6. November 1618 och Denn 7 Julij Sist forledenn Paa Buold Jenns Dathers Vegenn Wondett haffuer Ann lanngenndis Throldombs bedreftt, Som Same Deris Winnder i Sig selff Wieder formeldr, formiener same Deris Windir Retferdeligenn att Were Wonndenn och borde Wed Deris fuldmagt att Bliffue. Sameledis hagde da hid steffnuidtt Byriall Jensen i Synnderup, Christen Moustsen ibm., Jens Jensen, Niels Jennsen, Søren tyggesenn, Niels Christensen i gamelholm, las jensen Synndergardt, Chresten Schreder, ibm., Søren Tøgersen, Wilads Lauridsen och Chresten lasen ibm., Tholf Kircke Neffninnger, fordj Thill Huornum Herids ting Mandagenn Thend 13 Septembris Sist forleden epher forne Winder och Andenn Leilighedtt haffuer suorett forne Buold Jenns Dather Degenn Kircke Neffn offuer for Throldombs bedreftt, Som same Deris eedtt Ther Om Wider formelder, formiener Same Deris eedtt Retferdeligenn att were suorett och giorit och Borde Wed Sin fuldmagt att Bliffue. Desligste hagde hid steffneed forne Windis folck och Neffninnger enn huar i Egegn Persogenn Same Deris Winder och eedtt att Were Bestenndige. Sameledis forne Buold Jens dather Degenn och hindis lauerge Metts huis Windr eller Andenn Breffue, hunn her emodt haffuer. Och først framlagde forne Ellenne las dather Ett Thingswinde aff Huornum herids thing Denn j Novembris Sist forleden: Se 1.11.1618.

Sameledis et Winde aff forne ting denn 12 Jullj Sist forleden: Se 12.7.1618. framdellis ett Winde aff forne ting thend 3 Septembris Sist for-

leden Wdgangett: Se 3.9.1618 (1).

Ennden ett winde aff forne tinng same dag wdgangen: Se 3.9.1619 (2). Der epther framlagde tinngs winde epther Neffninngs eedtt Aff forne tinng same dag Wdgangett: Se 3.9.1619 (3).

Saa møtt forne Niels christensen och war same winde bestendig sig saadan tingsdom atuere Wederforn, dog icke derfor wille beschyld forne buold Jenns Dather Dej. Desligiste oc forne buold J. Dather oc med høgeste helgens eed och oprachte fingr stud oc benechtett sig wdj throidomb ... wistlig och wbørdig atuere, Och mind hend icke icke hellr hunn schulle haffue loffued forne her peder ellr hanns høstrue nogen Wnd ellr wndersagt theris erlighedt wdj nogen maade Oc enndt thett ej hellr hundt schull lougit mennd saa som wond hendes ord icke buorde Kome hend Paa hendes Liff thill hindr ellr schade i nogen Maade.

Med fl. Tha epther thiltalle, suar och giensuar, saa och sagens Liejligthedt sagde Wij saa for Rette Saa och eptherdj forne Niels Christensen Aldlenist haffr wonden for sin egenn Siugdom ... Kunde were fr... och icke burd till hemb tingett eller en her for retten forne buold Jenns Dather wdj nogen haffde willed for beschølde. The Annden forne Winde findes atuere wond ovr Røgtt och icke om nogenn løfft ellr giord gierning, Der icke helder for Neffninger nogenn Loulig Nøjagtig beuisning er framborenn, dett forne buold Jensdather schull haffue loffued bemelte her Peder ellr hans høstrue Nogenn Wreed Paa theris liff ellr helbred, som thenom therepther schull Were fundit ellr Wederfaret Och den dag, Tha kunde wij icke Kiende same winde eller bemeldte Neffnings ord ther epther suore er Saa Nogran ellr Nøjactig, att the maa Kome forne buold jenns Dather Paa hendis Liff thill nogen forhindring førend Anderledes beuises Kunde.

28. september 1619

Las Jenssøn i Søndergrd. i Sønderup Cit. Cum solich. Møtt ichj. Just Jenssen i Nibe Cit. Mats Knudssen ibid. Møtt ichj.

NLA, B24-53, Viborg landstings justistprotokol 1619, s. 256a, 257a.

6. november 1619

Ingvord Jenssen i Nibe Cit. Christen perssen. Møtt ichj.

NLA, B24-53, Viborg landstings justistprotokol 1619, s. 292 b.

20. november 1619

Viborg landsting. Lars Jensen i Søndergaard i Sønderup stævner

Søren Christensen Thott, Anders Pedersen og Kirsten Pedersdr. i Sønderup, der på Hornum herredsting har vidnet, at hans hustru Maren Olufsd. i Sønderup kirke og på kirkegården Skt. Hansdag 1618 sagde, at hun havde bedt Gud, at præsten hr. Peder Hansen i Sønderup ville blive så vild og gal, at man inden påske lagde ham i bolt og jern. Endvidere stævnes Søren Christensen Thott, Maren Jensdr. og Kirsten Pedersdr. for et vidne, at de for to år siden sammesteds hørte, at Else Lauridsdr. Borch i Sønderup (præstens hustru) sagde til Maren Olufsd., at den onde ånd, der havde besat en pige i Kirketerp, havde råbt på hende og en anden kvinde ved navn Ellen, og at Maren Olufsd. havde navngivet Sønderup bro. Da der var gået 3 uendelige domme over vidnerne, da dommene var forkyndt for modparten, da hverken de stævnede eller Lars Kras, herredsfoged og Morten Jensen i Lyngbjerggaard, Aalborg Hospitals delefoged, der har udstedt vidnerne, møder, dømmer landstinget at vidnerne skal være magtesløse.

NLA, B24-536, Viborg landstings dombog 1619B, s. 348b. Samme sag fremgår af B24-53, Viborg landstings justistprotokol 1619, s. 300a med teksten: Las Jenssøn i Søndergrd. i Sønderup Cit. Søren Christenssen Tot. Møtt ichj epther thuende Wendelig dome: Endelig dom.

War Skickett Las Jensen i Søndergor i Sønderup Paa den Ene och hagde hid i rette Steffnett Søren Christensen i Sønderup, Anders Persen och Kirsten Piersdatter ibm. Paa den Anden Side for itt Winde di den 12 Jullj sist forleden Thill Huornum Heritstinnng Wondet haffr att Paa San Hansdag sist War et Aar, da schulle di haffue hørt i Sønderup Kircke och Paa Kircke gorden, att hans høstrue maren Ollufsdtr. schull haffue sagtt Nogen Wrang ord Wdj Kircken och Paa Kirckegorden och Bett gud om dett Her peder Hansen i Søndrup bleff saa Wild och gal Inden paasche Effter Att di binder hanom baade met bolt och Jern, effter Som Same dieris Winde der om Wider Indeholder, huilche di winde forne maren Ollufsdtr. højiligen Att haffue benechtet sig Aldrig slig Ord atthaffue Sagtt, som di Paa hinde Wondett haffr och derhos formiener Same deris Winde icke attuere Wondett och tagen Paa fersch foed, ejj helder Att schulle same afftingist Att Were Och iche Att Bur forne maren Ollufsd. Paa hindes gode Ere, Røgt och Naffn Thill hinder eller schade i Nogenn Mader.

Disligste hagde hid steffnett forne Søren Christensen tott, Maren Jensdatter och Kirsten Pedersdatter ibm. for itt Winde di denn 26 Julli Thill forne ting Wonditt haffr Indhollandis blant Andett, Att for Thou Aar Siden ... daa Paa de Same Pletten daa schulle di haffue hørtt Else Lauridsd. borch i Sønderup schulle haffue sagtt Thill forne Maren Ollufsd. Som hun Kom gangendis, Att dend Wnde Aand, der War hos den Pige Wdj Kircke torp haffde Robtt Paa hinde och Ellin, at de haffde tagett diris lochen Paa domb, Och daa schulle forne maren Ollufsdatter haffde Naffen giffuet Sønderup bro, efter som same diris Winde der om wider, Indeholder formiener Same diris Winde sanden at Were hinder Paa Wondett, och hagde hid steffnuet Niels perssen i gamelholm och maren Jennsdatter i Sønderup for itt Winde

di thill ~~forne thing~~ denn 26 Julli Thill forne Thing om forne maren Ollufsd. Med fliere diris Ord och eend Wondett haffer effter som diris Winde der om i sig selff formeller, formiener same diris Winde iche med Nogen Sandferdighed och Kundschaß schulle bekreffis meden forne maren Ollufsdatter dett hederligen? børe ... och Att same Winde fordi borde mactesløss att Were och Icke kome forne maren Ollufsdatter till nogenn forhindring.

Wdj lige maade hagde hid steffnuett forne Windisfolck alle och huer i egenn person, saa och Else Lauridsdatter, her peder hannsens høstrue med forne hindis laugerge mz same Winde for denom fort... haffur, framdelis Las Krase i moldbiere, heritsfogitt, Och Morten jensen i Liøngbieregardt, Som Same Winder haffer Wdsted, om di haffde Nogett der Thill att suare, Och der for berette forne Las Jensen sig Thrinde Wendelig Dome til foren Wdj Same Sag att haffue forhuerrfuitt, huilche hand framblagde her af landsthinnet denn første den 25 Septembris, den Andenn den 23 Octobris och denn Thridie denn 6 Novembris sist forleden Wdgangett, Wdj huilcke forne Winder er fundett magtesløs atuerer Och Iche att Kome forne maren Ollufsdatter Paa hindis gode ere, Røgtt och Naffun Thill hinder eller schade i Nogen Maade Indtill huam der haffr Wdj att sige Steffuen Paa Ny, som di domme Wider bemeller, huilche denn findis Wden Paa schreffuett, den første att were lyst Paa Huornum Heritsting denn jj Octobris, den anden den første Novembris och then treijde atuerer lest paa forne heris ting den 15 Novembris sist forleden, Och ephther saadan Leilighedt sate forne Las Jensen i Alle Rette, om hand icke nu borde Endlig domb Att haffue.

Saa er forne Windisfolck och Else Lauridsdatter, las Krass och Morten Jensen icke nu møtt til giensuar eller nogen paa Theris Wegn diris loglig Wndschølding her emod Att gjøre.

Da ephtherdj her sig tilforn Wdj Attuere forhuerrfuett thrinde Wendelig dom offur Wind som sig tillige Attuere lest och for Kiøndt, som forne staar Och Derhøes dett att haffe hagt Nochsom lang Respitt same dome Att kunde haffe ladet igien Kalde, och icke di ellr nogen Paa diris Wegn det giort haffr ... er dess enden saa Well som til foren fra Retergang Wndhold, Da finde Wi ephther saadan leilighedt och domb och disligste same Winder mactesløss Atuerer och icke Att Kome forne maren Ollufsdatter til hi(nder) el(ler) schade i nogen made. In cuj rej thst. sig...

4. december 1619 (1)

Manderup Parsbiere Cit. Jens Winther i Nibe. Møtt ichj. Item Niels Pederssen i Hadseriis Cum solich Windisbiurd. Hans Andersen møtt bestende Liust Kircke neffn til och i saa madet for Neffning Indkomne ephther sliig leilighedt ichj Døme paa Winder førind Neffnis som saa gaa om huis Retihed. Inguord Michelssen i Nibe Cit. Christen perssen for ladit hanom woldsuerge. Møtt ichj. Iffuer Jull Cit. Inguord Michelssen for Winde och diele ephther thuende Wendelige Dome. Endelig Domb.

4. december 1619 (2)

Viborg landsting. Iver Juel til Villestrup ved sin foged Simon Christensen på Lundbæk, der repræsenteres af sit visse bud, Hans Lauridsen i Viborg, stævner Ingvor Michelsen i Nibe for at have generet Christen Jensen i Nibe med skældsord og stukket i hans ladedør. Da de stævnedede ikke er mødt, kendes deres vidner magtesløse.

NLA, B24-536, Viborg landstings dombog 1619B, s. 375b.

War Skickit Erlig oc Welbyrdig mannd, Iffuer Juul til Willestrup, Kongl. Majjsts. høffuutsmand paa bøuling, hanns tienner Simmon Christensen, foget paa luundbek, hans Wisse, bud hanns lauritsen i Wiborig, paa den Enne och hagde hid i Rette steffneid Ingvor Mikelssen i Nibe for paa denn Anden side for ett Winde, hand til Nibe bircketing Aar 1617 løffuedagenn denn 29 Novembris sist forleden forhuerffued haffuer Ann langendis att forne Ingvor Jennsenn (!) schulle haffuet Weret Wdj Chresten Jennsøns gaard i Nibe och Wdeschet hannom. Sameledis hagde hid steffnid tamis lauridssøn i Nibe, Chresten lauridssøn, Christenn Anderssøn stauend, laurits Nielssøn i hiøring Och Peder Nielsssen Siørup ibm, som same Winde wondet haffuer Och en part aff forne Windisfolck schall haffue Wondet, Aedjt schall haffue sett Inngvor Jennsøn i Chresten Jennsøn gord en sameledis siet hanom Wdj forne gord och en part Att schall haffue siet, att hand haffde stucket Wdj Chresten Jennsøns lade dør och Kaldet hanom Thiuff och Thiuleur och saa Athj desuden Att haffue Wondett, att dj icke haffde siet och hørd hanom schielde ...dit ... ij ellr stucket Wdj hans dør ellr giort hanom nogen Wførmgen Saa diris Winde icke same och huis Anden Endog ...och dertill ... Sameledis schall Same tid haffr huos Weret som hand dett hordelig benecter, Att hand aldrig haffur stuckett i Christen Jennsøns dør ellr schieldet hanom for Nogen Wret, eij heller giort hanom Nogen Saar eller schade formiener, same diris Winde icke saa Nøigactig och Rett Att uere, Att denn buorde Att kome hanom til hinder eller schade Wdj Nogginn Mode Och buorde derfor mactesløs Att bliffue.

Fremdielis hagde hid steffnuit forne Ingvor Michelss. for hand thend 13 decembris haffde Effter same Winde ladet hanom fordiele, formiendt sig mez Wrett atuere dielt bleffuen, och same Winde fordj Borde magtesløs Attuere och icke Kome hanom til hinder eller schade i nogenn maade. Wdj lige maade hagde steffnuid forne Ingvor Michelss. mz same Winde och dielle och huis Andenn Breffue, hand Wdj thend sag forskreffuet haffr Saa Och forne Windisfolck. Item Jes Nielssen som same Delle wdsted haffr och chresten perssen, birckefogitt i Nibe, Om dj haffuer noget dertil att suare, Och der huos ... hanns lauridsøn buorde trinde Wendelig dome til forne ting Wdgangen Att sion Att uere forhuerffuit schuldte hand fram lagde her

aff landts tinget Denn første denn 7 februarij Aar 1618 Och den 2. denn 25. september sist forleden Wdgangenn huor Wdj same Winde Och dielle ef funden mactesløs Att were Och icke Att Kome forne Ingvor Jenss. til hinder ellr schade i nogin maade Indtil huemb der haffr til Attwere steffnid Paa Ny Kome her til Oss Thing Retten, som dj dome wider bemeller, huorlides findis Wedn paa schreffuid, denn første lest Paa Nibe birckting løffuerdagen denn 7 Januarij Th. A. lest paa same ting Snaps løffuerdag och beggj At were lest paa same ting denn 30 octobris sist forleden Och effter slig lejlighed Satte forne hanns laurssen i alle Rette, om hand icke nu buorde for slig Domb Att haffue.

Saa er forne personer icke møtt til giensuar eller Nogen paa diris Wegne diris loulig Wndschøldning her meed Att giøre. Da Eptherdj her findis til tagin tuinde Wndelig dome Och dielle att were, tisligest Att som findis til tingi Att were lest och paa kindt som for(schreffu)et staa Oc en huis Enden Att haffue hagd Noksom lang respitt same Dom Att kunde haffue ladett igien Kome, Och icke dj ellr Nogen paa diris Wegne dett giort haffr Medenn dennom Enden saa well som tilforn for retter gang Vnd holde, Tha finde wij effter saadan leilighed Och domis liudelse same Winde och dielle mactesløs Att were Och icke Att kome forne Ingvor Jensen til hinder eller schade i nogen made. In cuj rej test. sigl. nost.

5. december 1619.

Missiv til Lensmændene i nedennævnte Len i Danmark og Norge. Da nogle Personer, der ere blevne udskrevne som Baadsfolk i Kongens Tjeneste fra deres Løn, nu uden Forlov ere rømte af Kongens Tjeneste, skulle de, saafremt nogle af disse bortrømte Personer opholde sig i deres Len eller i Egnen deromkring, lade dem tiltale og lade dem staa til Rette efter den over dem erhvervede Dom. Selv om ingen af dem findes i deres Len, skulle de dog gaa frem mod dem med Retten, lade dem gøre fredløse og siden straffe dem som saadanne, hvis de faa fat i dem. I Jylland: i Aalborghus Len, ... Jens Thomissen, Christen Matsen og Mourits Andersen, udskrevne fra Nibe 1619

Kancelliets Brevbøger, s. 732. Sj. T. 21, 474b.

15. januar 1620

Jørgen Brahe Cit. Søren Pederssen i Nibe (birkefoged) och Niels perssen s: (birkeskriver) for Adschielige tings Winder och Sententser forholler Chresten pederssen. Miener wille beuise denom ... tilbod nu. begierer opsat. Moned Opsatt. 14 dage. Item citat Søren perssen ~~ichj loglig steffnid~~ for ickj wille stede windisbiurd til et Winde eller finde hanom fra. ichj Nøjagtig beuisis. Item for ij eller threj gang sted høring offuer hanom for

Kost och Thering ichj beuise lag Enlemit? och dielen ichj for des skyld Wndrkiend. Item for fraadømppt hanom høring offuer Som schiøter for nog Wdkast. Epherdj schiøtter be... och ichj da for fogden beuise hanom da giorde. Och fordj quit dømppt, ichj Emod Domme eller hans Ulempe.

NLA, B24-54, Viborg landstings justistprotokol 1620, s. 9 b.

17. januar 1620

Manderup Parsbierig Cit. Mogens Thamisen i Suenstrup. Møtt ichj. Manderup Parsbierig Cit. Jens Winther i Nibe for wold offuersuorit. Møtt ichj. Manderup Parsbierig Cit. Just Jenssen i Nibe Cum solich for opur suorit Jens Sørenssen i Nibe for wold, hand aff Inguord Michelssen war til Liust for baardag giord paa Jens Christenssen och Michell christenssen. Ichj loglig steffnit.

NLA, B24-54, Viborg landstings justistprotokol 1620, s. 21a.

19. januar 1620

Peder Jenssen i Woxleff Cit. Seuren Seurensen i Molbjerg for iet winde. Jens Nielssen, Jens Perssen. Møtt ichj. Las Ibssen i Ellitshøy Cit. Christen Andersen i Olborig. Møtt ichj.

NLA, B24-54, Viborg landstings justistprotokol 1620, s. 32 b.

12. februar 1620

Jørgen Brahe Cit. Inguord Jenssen i Nibe for thuende wold offuersuorit for Jørgen Brahes thiener slog och Der offuer forhuerffuit nogen Wendelige dome forhuerffuit. Møtt ichj. Jørgen Brahe Cit. Søren Pedersen, birkefoget i Nibe, och schriueren for Adschielige tings Winder och Sententser forholder Chresten perssen. Endog denom Eschit Och ichj bekomit och sagen Dermed forspildt. Epherdj Otte mend wondit theris Winde Chresten til bedit och sielff werit til wedermolsting ichj Emod Windit Och epherdj i saa made beuisis winder hanom tilboden Ickj kunde fogdens och schriffuerens Wlempe. Chresten perssen i Nibe Cit. Christen Nielsen Siørup for stud och wede ting til hanom for Kost och bes... Chresten Pedersen i Nibe Cit. Christen Matsen i Klestrup Cum soliis for theris sandhedt att Winde til Wernting.

NLA, B24-54, Viborg landstings justistprotokol 1620, s. 44a.

17. februar 1620

Mogens Kaas Cit. Las Gied i Nibe for thuende diele offuer Niels Christenssen i Wonsild for xj mk for en tønne humel. Emod Jens christenssens quitants. Eptherdj ichj beuises saame quoterit och ichj framlagde Las Gieds quitants och fordj ehr dielt ich ~~aff diele~~.¹

NLA, B24-54, Viborg landstings justistprotokol 1620, s. 45a.

- 1) I margin: ~~ichj beschl.~~ Annamid aff diele.

25. februar 1620

Tingsvidne af Nørholm birketing, at præsterne i Nørholm altid har haft halvdel af kongetienden. Se også 6.10.1620.

NLA, Viborg Bispearkiv, C2-101, Stiftsbogen 1690, s. 68.

Et Tings Vinde at Præsterne i Nørholm stedse haver haft den halve Konge Tiende. Dat: Ao. 1620 den 25 febr: liudende ord effter andet som følger: Corfids Nielsen i Nørholm, denne tid i Dommers sted til Nørholms Bircketing, Povel Kras i Nørholm, Mads Tomisen og Anders Villumsen gjør alle vidterlig. Ao 1620 fredagen den 25 febr. paa forne Ting var skicket Hæderlig og Vellærd Mand Hr. Mogens Tomesen, Præst i Nørholm, der lovligen bedis og fick et fuld Tings Vinde, af oote dannemænd, som er Povel Kras, Mads Tomisen, Anders Christensen, Christen Jensen, Jens Tecker, Søren Christensen, Jens Christensen ibm. og Christen Sørensen i Nyrup. De dannemænd alle vonde, at de saa og hørde samme dag paa forne Ting, det forne Hr. Mogens Tomesen her i dag for tingdom tilspurde disse effterskrevne Mænd, som han i dag haver ladet hidstevne, om det er dennom Vidterlig i sandhed, at hans formænd, Præster her i Nørholm, saa mange dennom kand mindes, haver haft halffparten af Nørholms Sognetiende, og begierede de vilde vinde deris sandhed derom. dertil svarede effterskrevne Mænd, og vondt og kundgiorde her som de lengst kunde mindes, som er først Chresten Skammelsen i Nørholm, hand vondt at ham mindes i 30 Aar, Niels Simmenssen i 30 Aar, Lars Nielsen i 30 Aar, Villum tomisen 17 Aar, Peder Clemenssen i 30 Aar, Jørgen Mickelsen 24 Aar, Søren Mickelsen udi 30 Aar, Jens Lauridsen 20 Aar, Mickel Clemedsen i 40 Aar, Niels Pedersen 40 Aar, gammel Chresten Ibsen 40 Aar, Peder Jensen i 60 Aar, Niels Pedersen neden gaden udi fire Præsters tid førend Hr. Mogens Tomisen, Niels Skyt 40 Aar, Anders Jensen i 30 Aar, Ung Christen Ibsen i 30 Aar, Erik Tomisen ald den stund hand kand mindes, Søren Knudsen i 16 Aar, Mads Skammelsen i 30 Aar, Jep Hansen i 15 Aar, Peder Nielsen i 14 Aar, Chresten Hansen i 20 Aar, Niels Hansen 18 Aar, Peder Mouridsen 14 Aar, at det er dem fuld viterligt i sandhed, at Præsten her i

Nørholm haver haft halffparten af Nørholm sogns Tiende, baade af Korn Tiende og Qvæg Tiende førend paa fire Aars tid, dette for Hr. Mogens Tomisen haver været noget forkortet, bestod Niels Kras og Christen Staffensen i Nørholm, at de i dag oote dage var ved fornefnte Mends Huus og Dør her i Nørholm, og stefnede denom hid til tinget i dag deres sandhed at vidne og være bestandige. At saa gick og for vidne vi med voris Signeter.

Marts 1620

Missiv til Manderup Parsberg. Da Kongen har beskikket Jens Andersen Krag til i afdøde Hans Ofvits Sted at forestaa Kongens Sildesalteri ved Nibe, skal Manderup Parsberg, saafremt Hans Ofvit allerede har optaget nogle Penge til Salteriet, give hans Arvinger Ordre til at levere disse Penge fra sig og tilstille Jens Andersen dem. (Indført mellem breve af 30.3-1.4).

Kancelliets Brevbøger, s. 833. J. T. 7, 25.

10. marts 1620

Inguord Jenssen i Nibe Cit. Christen perssen. Møtt ichj.

NLA, B24-54, Viborg landstings justistprotokol 1620, s. 67a.

11. marts 1620

Jacob Wognsøn paa birchfogdens wegne bød sig i Rette Emod Christen perssen i Nibe och Chresten Siørup. Møtt ichj. att giffue sag Kost och Theringh.

NLA, B24-54, Viborg landstings justistprotokol 1620, s. 68a.

26. marts 1620

Hendrich Brun paa Søren perssens Wegne i Nibe bød sig i Rette Emod Christen perssen. Møtt ichj att giffue sag. Kost och Theringh.

NLA, B24-54, Viborg landstings justistprotokol 1620, s. 81a.

April 1620

Mogens Christenssen i støffring Cit. Anders Jenssen i binderup for

en bekiendelse och winde. Møtt ichj.

NLA, B24-54, Viborg landstings justistprotokol 1620, s. 93 a.

17. juni 1620

Anders Jenssen i binderup Cit. Mogens Christenssen i støffring for ~~tuende~~ Een Wendelig dom offr en affsigelse och Contract om en stud. Mogens framlagde Wendelig dom. Mactesløs. Anders Jenssen framlagde thingswinde ephther som sielff giffuer thilkende. Eptherdj med Things Winde beuisis wille flye hanom penig Same och i saa maade Wedgaar Contracten ichj Emod winde eller diele.

NLA, B24-54, Viborg landstings justistprotokol 1620, s. 126a.

18. juni 1620 (1)

Anders Christenssen i Bysted Cit. Peder Jenssen, fogit paa Pandumgaard. Item En diele. Erclerer Peder Jenssøn pa hand ichj Wed med hanom Andit End Erligt. Och høyelig benegtht ich sagde Orden. Der med affstod Pr. Jenssen Alle Winder breffue och Laugmaall.

NLA, B24-54, Viborg landstings justistprotokol 1620, s. 132a.

18. juni 1620 (2)

Jørgen Brahe Cit. Søren Pederssen i Nibe for for Kost och Thering. Eptherdj beuisis med Endelig Landsting dom Søren perssen Wlempe ichj attuere funden, da hand af Chresten perssen War hid steffnuid. Och fordj for Kost och Thering ephther Rigtig opschreffit er dield, ichj aff diele atuere dømt.

NLA, B24-54, Viborg landstings justistprotokol 1620, s. 138a.

23. juni 1620

Tingsvidne af Nibe birketing om afgrænsning af præstegårdens grund givet præsten Laurids Michelsen (Resen).

NLA, Viborg Bispearkiv, C2-101, Stiftsbogen 1690, s. 73.

Et Tings Vinde paa Præsteboligens Grund i Nibe af dato 1620 den 23. Junii lydende Ord efter andet som følger.

Niels Pedersen i Nibe, foget til Nibe Birketing, Ove Sørrensen og Peder Nielsen øster kundgiør aar effter Guds biurd 1620 den 23 Junii var skicket Povel Skriver her samesteds paa Erlig, Hæderlig og Vellærde Mand Hr. Laurids Mickelsen, Sogne Præst til Nibe og Voxlef Sogner, hans vegne med fuldmagt og lovligen esket og finge en fuld Tingsvinde af disse dan-nemænd, som er Ove Sørrensen, Peder Nielsen, Stie Snecker, Niels Ander-sen, Jens Andersen, Niels Pedersen Siørup, Søren Jensen, Just Jensen, og Las Sørrensen i Nibe, de vonde, at de saa og hørde, at Siunsmænd, gammel Peder Nielsen i Nibe, Niels Jørgensen, Jens Nielsen, og Christen Giølboe ibm. stoe her for ingdom, hiemlet, tilstod og kundgiorde, at de paa onsdag oote dage med Jens Skriver og Villads Sørrensen i Nibe, efftersom de var af tinge tagen, var paa Nibe Præstegaards Grund at skulde forvise Hr Lau-rids Mickelsen, hvor viit hand bør at indlucke, som tilforn haver været in-delugt, da først begyndte de deris Siun fra den synderste Kirckegaards Hiørnemuur 8½ alne lige vester ad, siden fra forne Sted, og saa hen i sønder til en gammel Eege Pæl som staar i Siden af Stenbroen op til Veijen som, er emellom 17 rom alne, og hører grunden paa den sønder og vester side til Præstegaarden, siden fra fornefnte søndre Hiørne og til Nør hiørne af Kirckegaards Muuren saa fra forne Nørhiørn lige vester ad til de yderste Syldsten som Præstegaardens huus stod paa, saa derfra og lige Nør ud til Veijen, saa derfra og i sønder og øster reet omkring til forne gammel Eege Pæl igien. At sa er gangen det winde vi med vores Signeter.

16. juli 1620

Jørgen Brahe Cit. Søren Pederssen i Nibe (birkefoged). Søren perssens schadesmoll Wlempe ichj attuere funden, da hand af Chresten perssen War hid steffnuid. Wj wger opsat.

NLA, B24-54, Viborg landstings justistprotokol 1620, s. 169a.

28. august 1620

Søffren perssen i Nibe s: (birkefoged) bød i rette Chresten perssen i Nibe møtt ichj att giffue sag. Kost och Thering.

NLA, B24-54, Viborg landstings justistprotokol 1620, s. 200 a.

9. september 1620

Peder poulssen i Lundby Cit. Las schomager i Nibe. Møtt ichj. Jør-

gen Brahe Cit. Søren Pederssen i Nibe (birkefoged) for tuende gange Ladit fordiele Chresten pederssen for Kost och Thering for quit dømt for hans tiltale Och der hoss for forhold hanom nogen Winder. Epther dj ichj beuischt. Item Cit. en diele epther en W Endelig domb Inguord Michelssen ichj steffnuid. Item Cit. en Endelig domb thing 26 Augustij. Affstaaid. Item Cit. Chresten Siørup for sted høring och ichj bestodt. Item Cit. Søren perssen for ichj wild Aname Wdleg aff Christen perssen eller Wdneffne Worderingsmend att wduordere hans Wdlegh eller kund fange beschreffe huad hand ehr wndersorit. Item Cit. Søren perssen for et Things Winde attuilit giord wdleg. Och Søren perssen da schulle spuordt, Om nogen wille sende Thingit. Eptherdj først befalid Naffnlig schriffer att sende tingit Och siden Wdrobt, om nogen wille sende tingit, Och Ingen Kunde faae tings att sende Finds ichj beuisis nogen same dagh for Retten Kundet side ichj Emod theris winde eller fogdens wlempe. Jørgen Brahe Cit. Clemed perssen, Knud Nielssen Cum solich wordieringsmend for noget guots wordierit til Søren perssen for Kost och Thering. Eptherdj guotset ichj ham tilhørde da huem same Wordering paaschade tha der til werne ting at thagis Wordering igien saa billigt ehr Naar der for bliffuer loglig varsel giffuit. Niels Ibsen i Nibe Cit. Christen byrialssen i Ersted for en diele. Møtt ichj.

NLA, B24-54, Viborg landstings justistprotokol 1620, s. 237b, 243a.

10. september 1620

Christen Anderssen i Olborig bød sig i Rette Emod Jens Nørholm i Nibe. Kost och Thering.

NLA, B24-54, Viborg landstings justistprotokol 1620, s. 247 b.

25. september 1620

Iffuer Jull Cit. Christen Rasmussen i Nibe. Møtt ichj. Item Cit. Peder Iffrssen i Nibe. Møtt ichj.

NLA, B24-54, Viborg landstings justistprotokol 1620, s. 271a.

26. september 1620

Skøde dateret Viborg fra Aksel Urne til Aarsmarke til Niels Krabbe til Torstedlund på tre gårde, et bol og tre gadehuse i Aarestrup sogn og by, som hans hustru, fru Birgitte Gyldenstjerne, havde arvet efter hendes fader, Predbjørn Gyldenstjerne, nemlig 1 gård som Willads Poulsen og Christen Mortensen bebor, skylder årligt 2 ørte rug, 2 ørte byg, 4 ørte havre, 2 pund

smør og 2 svin, en gård som Niels Nielsen og Niels Madsen bebor, skylder årligt 2 ørte rug, 2 ørte byg, 4 ørte havre, 2 pund smør og 2 svin, en gård der bebos af Niels Frandsen og Jacop Christensen, skylder årligt 2 ørte rug, 2 ørte byg, 4 ørte havre, 2 pund smør og 2 svin, 1 boel som Jens Knudsen bebor, skylder årligt 1 pund byg, 1 svin, 1 gadehus som Michel Skomager bebor skylder årligt 1 pund smør, et gadehus Christen Skræder iboer, skylder årligt 1 pund smør. Han beder Iver Lykke til Havnø og Niels Friis til Krastrup, kongens øverste sekretær, at forsegle og underskrive.

RA, seddelregistratur over godsarkiver, Torstedlund nr. 122 med enkelte tilføjelser vedr. gårde m.v. jf. originalen. Omtales i NLA, G141-1, Restrup gods, Designation på adkomstbreve 1763, Torstedlund nr. 55 med teksten: Axel Urne til Aarsmark hands Skiøde til Velb. Niels Krabe paa Torstedlund, som er skiødt tvende Gaarde, tvende Gadehuse og et Boel i Aarestrup, Dato 25. september 1620.

6. oktober 1620

Tingsvidne af Nørholm birketing, at præsterne i Nørholm altid har haft halvdelen af kongetienden. Se også 25.2.1620.

NLA, Viborg Bispearkiv, C2-101, Stiftsbogen 1690, s. 69.

Et Tings Vinde, at halvdelen af Kongl. Tiende haver stedse fuldt Præsterne i Nørholm Dat den 6. Octob: Ao. 1620, liudende ord effter andet:

Erick Tomisen i Nørholm, Birckefoget til Nørholms Bircketing, Corfids Nielsen, Mads Mortensen Nørholm, Peder Kras, skriver der samesteds, gjør vidterlig Aar efter Guds byrd 1620 fredagen, som er den 6 dag October paa forne ting var skicket Hæderlig Mand Hr. Mogens Tomesen, Sogne Præst til Nørholms Kircke lovligen eskits og fick et fuld Tings Vinde, af oote Dannemænd, som er forne Corfids Nielsen, Mads Mortensen, Mads Tomisen, Villum Tomisen, Søren Lauridsen, Mickel Laursen i Nørholm, Jens Tomisen i Nyrup, Søren Christensen i Klitgaard, disse forne oote dannemænd alle endrægteligen vunde paa deris gode tro og Tette sanden, at de saa og hørde samme dag paa fornefte Ting, for dennom stande for tingdom Velfornumstig Mand Oluff Byrialsen paa sin Hosbonds vegne Erlig og Velbyrdige Mand Christoffer Vrne, Aarsmarck, K. Mts. Rente Mestern, og tilsagde menige Nørholm Sogne Mænd, og bad og befalde dennom, efterdi hans hosbond haver jus patronatus til Nørholm Kircke, at de skal yde og levere Hr. Mogens Tomisen, deres Sogne Præst til Nørholm Kircke, halvdelen af Kongl: Maijts. tiende, som de udgifver af Nørholm sogn efter ordinantsen og recessen, og efftersom forbemeldte hans gode hosbond hannom det selv haver uundt og bevilget, og som hans formand for hannom haver haft, og Nørholms Sognemænd derimod at være quiterit for j lest biug i alle maader, som dennom skal afquiteris i de 4 lester Biug,

som de haver undlovet for deris Tied af Nørholms Sogn, At hans Ord saa war, winde wi med woris indsejel her neden for.

21. oktober 1620

Laurids Lauridssen Cit. Christen Matsøn i Klestrup. Møtt ichj.

NLA, B24-54, Viborg landstings justistprotokol 1620, s. 285 b.

5. november 1620

Jens Sørenssen i Ridemands møle Cit. Christen Smed i Suenstrup. Møtt ichj. Jens Lauridssen i Mølgard. Cit. Leste ... paa... Møtt ichj.

NLA, B24-54, Viborg landstings justistprotokol 1620, s. 311a.

6. november 1620

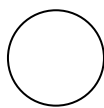
Tingsvidne af Hornum herred, at det for 2 år siden brændte for Chr. Knudsen i Guldbæk.

RA, Aalborghus lens regnskaber 1619-21, Regnskabs bilag 1620-21, bilag nr. 141. [3] bomærker af grønt lak. 1. Lars Nielsen Kras, 2. og 3. fingeraftryk. Påskrift bagpå: Christen Knudsen i gulbek. 141.

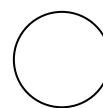
Las Krass i Moldbierige, Heres Foged i Hornumheret, Christen Knudsen i Gulbech, Jens Bus i Hersom Giør Witherlig. Anno 1620 thendt wj Nouembris War skiket Christen Knudsen i Gulbek som eschet och fich Enn fuld things Winde Aff disse dannemend, som Er forne Christen Knudssen, Jens Bus, Anders Jensen i binderup, Las Nielsen i Hornumb, Peder simonsen, Laust Andersen i Wolstrup, Christen Klemidsen i Opløff Och Christen Perssen i Wolstrup, At thi Wonde Aat thij Saa och Hørde, her i dags for tingsdomb, for denom stande Christen Persen, Søffren Madssen ij Wolstrup, Knud Pedersen, Thames Persen, Christen Andersen ibid, Jens Jenssen i Abelgaardt, Knudd Nielsen i Hersomb, Søffren Christensen i gulbek, Las Ibsen Elishøff, som Wond Wid helgens Ed Med Opraght finger, At det dese Er denom Witherligt i guds Sandhs At, Paa det andet Aars siden, er det brend for Christenn Knudsen i gulbek, buode hans Lade Och hans fehuss med løngstake Och tørffuestake, som Widt garden fanndis Saa hand fatige Mand der Opffuerr Skih Enn Møget Stuor Skade, Att dethe Saa gik Och huer Winde Wi Medt Voris Signetter. Datum Ut Supra.

1. Lars Nielsen Kras
i Moldbjerg, herredsfoged

2. fingeraftryk

2. fingeraftryk

18. november 1620

Christen Stubdrup och Anders Krag Cit. Christen Ørn i Nibe Cum solich for winde och Hermand Kock. Møtt ichj.

NLA, B24-54, Viborg landstings justistprotokol 1620, s. 326 a.

20. november 1620

Niels Christensen i Sønderup Cit. Her. Laurits i Nibe for en Dom dømppt om en stolestade och tildømppt Maren persdather den stuolstade i Sønderup Kircke att beholde, som om tuistis. Eptherdj Landstingit ichj fuldkom. Landstingsdom.. thenom eij y och Samtlig y det aldrig for Englig attgiffe beschtt. diele ichj forhindring. Niels Christensen i Sønderup Cit. Anne Nielsdather for ett winde om sold Sex Øxen. Item Cit. S (skriveren). Xiiij dage opsat.

NLA, B24-54, Viborg landstings justistprotokol 1620, s. 338 b.

1621

Arvelod udlagt Dorthe Budde efter moderen, Sidsel Bjørn, enke efter Gjordslev Budde til Rødslet. Arvelodden solgtes 1648 til Knud Sefeld og omfattende fiskestader på Nørrelaae i Limfjorden ud for Nibe, idet staderne 1621 var bortfæstet som følger: Femte lænke vesten Pøtten: Nr. 1 Mads Andersen i Stavn. Nr. 2 Jens Jensen. Nr. 3 Peder Christensen i Stavn. Nr. 4 Anders Christensen i Stavn. Nr. 5 Maren Jensdatter i Aalborg. Nr. 6 Peder Christensen. Nr. 7 Rasmus Pedersen. Nr. 8 Peder Rørbech i Nibe, Nr. 9 Christen Rørbech i Nibe. Nr. 10 do. Nr. 11 Christen Pedersen i Valsted. Nr. 12 Christen Nielsen Rørbech. Nør Møllelænke fra grunden: Nr. 24 Jens Fisker i Nibe. Nr. 25 Las Gied i Nibe. Nr. 28 hlr. Peder i Farstrup. Nr. 29 do. Nr. 30-34, bruges af Gjordslev Budde til Rødslet.: Søndre Møllelænke fra grunden: Nr. 1 Christen Sørensens i Stavn. Gammel Sjette lænke fra grunden: Nr. 7 Peder Hofmand. Nr. 13 Jens Nielsen Sebbesund i Nibe. Nye Sjette lænke næst dybet: Nr. 15 Anders Hansen. Nr. 20 Haagen Christensen. Anden lænke

østen Pøtten fra grunden: Nr.20 Michel Jensen.

RA, Dokumenter og stadbøger vedr. limfjordsfiskeriet 1695-1750, nr. 45 litra H jf. H. Rasmussen, Limfjordsfiskeriet, s. 333.

22. januar 1621

Anders Guldsmed (i Olborig) Cit. Jens Lauridssen Mølgrd. Anne Olufsen. Møtt. Ichj. Jørgen Møller Cit. Christen Smed i Suenstrup. Møtt. Ichj.

NLA, B24-55, Viborg landstings justistprotokol 1621, s. 22b og 23a.

23. januar 1621

Michell Anderssen i Suendstrup Cit. Christen Sørenssen i Suenstrup. Møtt ichj. Jørgen Møller Cit. Christen Smed i Suenstrup.

NLA, B24-55, Viborg landstings justistprotokol 1621, s. 28b.

24. januar 1621

Peder jensen i Hadsriiss Cit. Offue perssen ibim. for et tings Winde forhuerffuit til olborig bye tingh om nogen schade hand ij Aar siden schulle giord hanom. Xiiij dags opsaat.

NLA, B24-55, Viborg landstings justistprotokol 1621, s. 33a.

3. marts 1621

Christen Sørenssen och Christen Rostrup i Nibe Cit. Peder Hoffmand shadesmoll. XI ops. Axell Rosenkandts til Buderupholm Cit. Gordsleff Budde Opsat ep. paasche. godsleff paa....

NLA, B24-55, Viborg landstings justistprotokol 1621, s. 70b og 71a.

11. marts 1621

Missiv til Manderup Parsberg. Da Kongen i de forløbne Aaringer ved sin fuldmægtige Kaptejn og udskikkede med Guds Hjælp har ladet opsøge og fundet et nyt Landskab, skal Manderup Parsberg hos Kongens Un-

dersaatter i Nibe, Skagen og de andre Fiskerlejer deromkring, hvor Fiskeriet i nogle Aars Tid har slaget sig, forespørge, om nogle Mænd eller Kvinder have Lyst til at følge med det Skib, som Kongen med det allerførste agter igen at sende did, og nedsætte sig der. Hvis han faar nogle, der ville gøre det, skal han fragte Skuder, der med det første kunne føre dem til København, hvor de skulle blive modtagne af Kongens Kaptejn Jens Munk og faa tilbørlig Underholdning.

Kancelliets Brevbøger, s. 54. J. T. 7, 68.

17. marts 1621

Anders Nielsen fød i tømtrup Cit. Inguord Michelsen i Nibe. Møt ichj.

NLA, B24-55, Viborg landstings justistprotokol 1621, s. 83a.

19. marts 1621

Tingsvidne om øde krongodsgods i Hornum herred fra 1.5.1620-21.

RA, Aalborghus lens regnskaber 1619-21, Bilag 1618-19, nr. 155. 3 bomærker af grønt lak. 1. Lars Nielsen Kras, stærkt beskadiget. 2. Anders Pedersen i Vokslev, 3. Christen Jensen i Guldbæk.

Las Kras i moldberig, Herres foged i Hornumherred, Anders Pedersen i Woxløff, Christen Jensen i gulbech och Peder gundesenn gjør Witherligt. Anno 1621 thendt 19 Martij War schiket morten Jensen i Suenstrup paa Sin hossbund, Welb. Mandrup parsberigs thill Høgesholm, Ko. Ma. Befalings Mand paa Olborgslot, hans Wegne, som eschet och fich Enn fuld things Winde aff disse dannemend, som er forne Anders Pedersen, Chresten Jensen, Jens Jensen i Abelgd. Peder Simensen, Søren Madsen i Wolstrup, Niels Jensen i Siørup, Christen Jensen i Løngbergd. Och Las Jenssen i Hornum, At Di Wonde, Aat thi Saa och Hørde, her i dags for tingdomb, for dennem stande Christen i Gulbech, Jens Jensen i Abelgard, Christen Knudsen i gulbek, Niels Jensen i Siørup, Peder Simonsen, Søffren Madsen i Wolstrup, Niels Nielsen i huornum och Jens Christensen i Guldbek, som Wond Wedt helgens Ed Med Opraghte fingr, At dete Er denom Witherligt Wdj Sandheidt, At desse Efftterskr Kong. Maijti. guodtz her i herret er en Slet Och Aldiles øde, Och Enn Part ehr bønderne for Unt frii for landgilde thill dj komer till affuel, Saa der Ingen Landgielder der Aff er bekomt till Alborgslot fraa Pilipij Jacobij dag 1620 och till Philipi Jacobij dag 1621, som er et gadhuss i gulbech hafuer standen øde i 3 Neste forgangen Aar, j gadhus i Wolstrup staar øde, Hornum øde gaard Las Nielsen haffuer och lche er kominn till affuel, Enn half øde gaard Niels Abelgardt er for Unnt,

och Icke er komin till Affuel, Enn halff øde gaard Poull Pedersen, Ett buoll Niels Nielsen er for Vnhtt och Icke er bekomet Landgilde der aff Anno 1617 Och Anno 1620, Molberg: En halff øde gaardt Søren Søffrensen Nu Nylygeen ehr for Unnt At de Scall bøge och for bedre och Icke er Komin till Affuel, Ett gadhuss i Elidshøff staar øde. Volstrup: Søfren Christensen, som haffde den halff gaardt medt peder stiesen er fra gaarden, och Indth bekomet aff hans landgilde for dette Aar, j 1617 rester j lamb, ij sk leidingh j kande honing 3 sk galtpenge och sildpeng, j Slet Dlr j sk j Albom, gesterij j rdl ix mk, j sk kopenge, Suenstrup, Enn gaard Joenn Laurssen ibode staar øde. Weggerby, Enn øde gaard Jens Søffensen tømermand er for Unnt och Icke er komin till Affuel, Enn gaard Simon Ibsen ibode staar øde, Enn gaard Peder michelsen och Anders Christensen iboude staa øde, Et gadhuss i graffleeff Peder Peergaard ibode staar øde, Nok et gadhuss ibm. Las Nielsen Ibode staar øde, Voxløff mølle stander øde, Gielstrup j halff øde gaard Christen Søffrensen haffde Och Ichj er Komen till Affell, Klestrup En øde gaard Peder Jensen haffde och Ichj er Komin till Affuel, it gadhus ibm, binderup, thride parten gaarden Mads Nielsen iboude, Holumager, Enn gaard Christen Christensen ibode staar øde, Et gadhus Wdj Dalsgd øde, it gadhus i Kirketorp staar øde, Johren Er øde och ike at bekomme aff firde Kiør Oc Mielkekiør i forne Herith, J Koe, Att saa Er gangen det Winder Wi Med Vores Signeth. Datum Ut Supra. Peder gundesen Egenn hannd.

1. Lars Nielsen Kras
i Moldbjerg, herredsfoged

2. Anders Pedersen
i Vokslev

2.. Christen Jensen
i Guldbæk

10. april 1621

Missiv til Otte Skeel til Hammelmuose, Befalingsmand paa Duholms Kloster, og Anders Friis til Hungstrup, Embedsmand paa Segelstrup. Da Niels Krabbe til Torstelund har begæret at faa Bisgaard paa Hannees i Aalborghus Len til Mageskifte for 1 Gaard i Byested i Vegerbye S., 1 Gaard i Estrup i Huornum S. og 1 Gaard i Drastrup i Yerleuf (Frejlev) Sogn, alt i Huornum Hrd., og hvis disse 3 Gaarde ikke skulde forslaa, da yderligere Udlæg i 1 Bol i Klestrup i Voxleuf S. i Huornum Herred eller i 1 Gaard i Aggerskouf i Gierning (Ginding) Herred og i 1 Gaard, kaldet Biugelund, i Henning (!) Herred, skulle de ved første Lejlighed besigte begge Parters Gods, ligne og lægge det og indsende Besigtelsen til Kancelliet.

Kancelliets Brevbøger, s. 74. J. T. 7, 74.

15. april 1621 (1)

Christen Sørensen och Christen Rasmussen i Nibe Cit. Peder Hommand i Nibe ephther Thuende Wanch ... lig Endelig dom. Inguord Michelsen Cit. Anders Nielssen Lenkij. Møtt ichj.

NLA, B24-55, Viborg landstings justistprotokol 1621, s. 96b.

15. april 1621 (2)

Maren Lauridsdather i Ridemands mølle Cit. Suend perssen och Wogen bertelssen cuii henij w... husbonde for winde Wondit om sagd Røgt for Løsagtighedt. Epherdj Wondit om Røgtt Och saat i Thuill och ephther same theris winde mz nøgactig Winde bekeffuis om nogen giorde glemis Winde Magteløs. Axell Rosenkandts, Gordsleff Budde Begierit aff Axell eller Bude opsaat. Epherdj iche formedlest Siugeseng uell kunde loglig forfald Och Sex Wgers Opsaat. Endelig dom.

NLA, B24-55, Viborg landstings justistprotokol 1621, s. 100b.

11. juni 1621

Tingsvidne af Hornum herred om efterkommelse af kongens påbud om podning af træer og etablering af humlekuler.

RA, Aalborghus lens regnskaber 1619-21, Regnskabs bilag 1620-21, bilag nr. 6. [3] bomærker af grønt lak. 1. Lars Nielsen Kras, 2. Jacob Wognsen, 3. Jacob Jensen i Svenstrup, utydeligt. Påskrift bagpå: Siuns Winde till humell Och Imper i hornumhered i 1621.

Las Kras i molbjerg, herresfouged i huornumhered, Christen Knudsen i gulbeck, Jacob Jensenn i Suennstrup Och peder gundesen gjør witterliigt, Anno 1621 thend jj Junij War schiked morten Jennsen i Suennstrup paa Sin hosbunde, Velb. Mandrup parsberg till Høgesholm, Konij Maijs befalning Mand paa gudumcloster, hans Wegenn, Som esket och fich enn fuld Thing Widne Aff disse Dannemend, som Ehr forne Christen Knudsen, Jacob Jensen, Peder Jennsen i byrsted, Anders Jensen i binderup, peder pallissen i rodstrup, Anders Christensen i gulbek, Jenns bus i hersomb, och peder Jennsen i Woxløff, Di Wonde Athj Saa Och hørde disse Epterskr Siounsmend for dom stande, som haffuer Weret Sionn till Konij Maijte Thiener her i heridit dieres haffuer Och Kolgrd Och stidt och Forfarre, huorledes dj haffuer Epher Komit Ko. Maijte breffue med humlekuller At lige piller Och Andre gode treer At puode och Settte, Som Er Jesper Søffrensen i Liere, suend Pedersen i Suennstrup, Jens Sørensen och Las Ib-

sen i Elitshøff, huilcke der hiemlet Athj paa fredags sist forleden War paa disse Epterskr Aasteder, først saa dj Wdj Suenstrup hoes morthen Jensen, Jacob Jensen, Velats Jensen, Peder Nielsen, Christen Smedt, Rasmus pedersen och Madts poulsen, dj haffde Alle Lagt humill Kuller, Sat Piller, Abbilldt och Andere Imper och treer, bode i Aar och i fiordt, Dernest War dj i bonderup till Anders Jensens, i Elitshøff hos Peder gundesen, Michel madsen, Karinn piersdather, Jacob Jensen och peder Christensen dj haffde Och Wdj lige maade, lagt humeell Kuller podet piller Och Andere trer bode i Aar och i fiord følest dogh enn part der aff formedlest Jordens tørhed, Ichj Wilde grouff, Dernest War dj i støffring och saa først i Sønndergd. hos morten skreder, hand haffde følest Aff Alle slag sat bode i Aar ich i fiord, dislighste Jens Christensen dogh hans humele War Afbrend, der hans huss brendt, Annders Jensen jj humell Kuller dj 6 War Wisen, piller Nogen, Inghet Andet, hans Madsen hafde følest Aff Alle Slags Och Wel grode, Disligste Vnng Jens Klemidsen, gamell Jens Klemidsen, Maren piersdatter i dodensigh, Christen Søffrensen och Mads pedersen haffde Nock podet Och lagt Aff Alle Slags, Saa Vistt dj haffde plads till, och Vid grøde, Niels Søffrensen haffde Piller och abeld och Inngenn humell, Mogens Christensen dislighste dog Ingen humell Vren Enn Kulle, Niels bruen haffde nogen humell, dog dj sidst War i Kuller, 3 piller, 5 smaa Abell Nielig Sat, peder Windelboe haffde v humill Kuller, En Stoer hob piller, 2 smaa Abeld, Søffren Brun haffde slet Inghen Vden Nogen piller, och humell Spirer Nielig sat, Graffleff: Søren Skreder Nogenn faa piller Nieligh Saat Ingen humell Eller Anndeth; Christen Frandsen, Christen berthelsen, haffde puodet følest Alle slags och War Wid grøde, Jens Søffrensen Inghen Vden thou gamell Abeld, hersom, Jens bus haffde følest, Anders poulsen, Elin Nielsdather haffde pode piller Och Andet, dogh hummelen Wilde Inghet grouff, hos de ?noy Esper Jensen haffde følest Aff piller, Ingen humell Varr End Jens Tuordsen, haffde piller iij, Abeld ij, rønir ij, humele Kuller och Nogelle War lagt, Wilde Iche grouff, Christen Sørensen piller Noch, 3 Abeld och haffde homell følest hos hans naboe, fordj hand haffde Ichj selff Romb, dernest i Gulbek hos Christen Knudsen, Christen Jensen, Peder Søffrensen, Jens Christensen och Las Madsen der samesteds, huilcke Alle haffde følest Aff alle Slags; Wolstrup: Peder Simensen haffde piller parbrar och Andere Impper, Niels Pedersen haffde piller, abeld och humele kullir følest och Ingh stagir i humellen, Ibem peder Stisen, Christen pedersen, Søffren Josten, och Søffren Madsen haffde puodet følest Aff Alle slags, Jep Jensen haffde Icke Vrn En liden plante haffue, och Ingen om Af desse Noget Wdj, Jep laursen thou piller Ingh Andet, Las Josten haffde Abeld piller Och Ingen humell, Christen Andersen, Thamis pedersen haffde piller och Ingh Andet, Las brun haffde touff haffuer med Mange slags trer och Imper Wdj, Och humell Kuller, Molbjerg: Mads michelsen haffde humellpille og Ingh Andet, Søffren Søffrensen haffde giort kolgd. paa øde pladss saa der Vdi Kunde grouff Nogeh Wdj deij, Søffren Espenssen Inth, Peder tamassen haffde piller Och nogenj Abeld, Ingh humell, Niels Jensen, las Kras haffde Puodet følest Aff Alle slags. Dernest War Wj i huornum hos Niels Nielsen,

poul pedersen, Christen Skreder, Mads Jensen, Las Nielsen, las laursen, Jens Jensen och Niels Abeldgd ibm huilcke Alle haffde puodet och sat Aff Alle Slags, och Mieste parten Ingh Wilde grouff, Sameledes hiemled och Kundgiorde Jost Anderssen i harrild, Søffren jørensen ibm, Jens Madsen, terkeld Andersen i binderup, las poulsen i gielstrup, och Søffren trolberg i grydsted Atj paa løffuerdagen sist foreden haffuer Siunet paa disse Aaster, først i Woxleff, Peder Nielsen haffde Abeld, piller och Ingen humell, Mads Nielsen, Jens Andersen, Niels Nielsen haffde Aff Alle Slags følist, Peder Jensen haffde Nogen humell, touff Smaa piller Ingh Andet, Gielstrup Jens Christensen, Chresten brud, Mads Madsen och Niels Nielsen haffde lagt humell Kuller och podet trer Och Ichj dj Wilde faa Sønderlige grøde i den Sandige Iordt, Grydsted, Mads Jostsen j pille ij homell Kuller Med Staghe Wdi, Jep Nelssen haffde Inghet, Jost Jenssen Nok Piller, 2 homell Kuller, touff Abeld, michel Jensen haffde Piller, 2 Abeld Ingen humell, Jens Ibsen, Søffren Madsen haffde slet Indt, Anders Laursen haffde Podet følest Aff Alle slags, Lunden, peder Jensen, Jens Nielsen och Søffren Jensen haffde puodet følest Aff Alle Slags, Klestrup, Hans Nielsen haffde Indt Vden piller, Wegerbye, peder Wogensen haffde, Ungh poull tamesen Inghen Vden piller, j Abeld, och haffuer begynt med humell Kuller, Søffren Jensen j Abeld j pille Ingh Andet, Bolle tomassen haffde Noget dog deth Iche Er kommen till grøde, Højiris, Jens Jensen 3 homele Kuller Medt stager Wdj och War sat Abeld, dog dj Iche Wilde grouff, Dalum, Niels Pedersen haffde humell Och Indhen Andet, Peder michelsen haffde piller och Inghet Andet, bradsted Jep Andersen, Niels mouritsen hauffde podet følest Alle Slags och Jenns Weladsen haffde 3 homill Kuller och Nogen piller, Jens poulssen i bunderup haffde podet Aff Alle slags, dogh dete Iche Alh er Komen till grøde, Niels Knudsen i torup, Niels Nielsen ibd haffde Och Wdj lige made podet Och lagt humell Kuller, dogh dette Iche Alt ehr Wed grøde, dette hiemelet, dj for Et Fuld Siun. Att Saa Er gangen, det Winder Wij med woris Signether. Peder gundesen Egen handt.

1. Lars Nielsen Kras
herredsfoged

2. Jacob Wognsen
i Byrsted

3. Jacob Jensen
i Svenstrup

24. juni 1621

Søren Smed i Volstrup Cit. Jens Hellissen i Wolstrup Cum solich.
Møtt ichj.

NLA, B24-55, Viborg landstings justistprotokol 1621, s. 137b.

7. juli 1621

Niels Krabe Cit. Peder Rørbek i Nibe. p. Møtt ichj. Las Kieldssen i Suendstrup Cit. Søren Poulssen i dall. Møtt ichj. Maren Lauridsdather i Ridemants møle Cit. Lass Ibssen i Ellidshøy for ett Winde wdsted thet hun och Christen jenssen forligt fik Windit. Niels Bagse? bød sig i Rette mod Christen jensen i Suldrup menth iche at giffue Kost och tering. Mats Poulsen i Huornum Cit. Maren Nielsdather Cum Soliis for et Winde Wondit til grandesteffne. Eptherdj ichj Wondit for ting och Domb och til med om and. som thj... Møtt ichj.

NLA, B24-55, Viborg landstings justistprotokol 1621, s. 151b, 153a, b, 156a,b.

8. juli 1621

Peder Sørensen i guldbæk Cit. Oluff Nielssen ibm. Møtt ichj fulde.

NLA, B24-55, Viborg landstings justistprotokol 1621, s. 160 b.

6. august 1621

Frue Anne Løcke Cit. Christen Jenssen i Siøgaard. Møtt ichj.

NLA, B24-55, Viborg landstings justistprotokol 1621, s. 188 b.

7. august 1621

Dom af Viborg landsting. Et tingsvidne af Hornum herred om lovligheden af en vurdering af Christen Madsen i Klæstrups bo for gæld til Niels Christoffersen i Thise kendtes magtesløst, da den ene tinghører, Søren Jensen i Klæstruplund, selv har deltaget i vurderingen. Fremlagt i sag ved Viborg landsting 10.4.1624.

en dom her aff Landtsting Aar 1621 thend 7 atg. Wdgiffuedt som saa besluttis och affsagdes att forne Things Winde for fordis att bemelte Søren Jensen i Lunden haffer, den 8 aff di ote mend Thinghører och Thill med sielff denn første Worderingsmand, som same Wordiering haffde affsagt, saa hand wdj saa maade haffde Wondet om hans egen affsigelse, da Kunde Wij effter saadann Leilighedt Icke Kiende same Wordierings Winde saa Nøijagtig att denn bør Nogenn Magt aet haffue men magteløs atuere.

17. september 1621

Tingsvidne af Hornum herred, at vurderingsmænd har udvurderet 3 køer og 2 kvier af Christen Madsen i Klæstrups bo for gæld til Niels Christoffersen i Thise. Fremlagt i sag ved Viborg landsting 10.4.1624.

Wdleg aff forne herritsting 1621 thend 17 september Wdang, Som Indeholder Søren Jensen och Jens Nielsen i Lunden daa atthaffue Affsagd theris Wordering, athe løffuerdag Tha War Ote dage thilforn hagde Wduordierit for threij Kiør och thou quier fra forne Christen Madsen och thill Morten jensen paa Niels Christophersens wegn

2. oktober 1621

Niels Friis till Krastrup Cit. Søren Sørenssen Cum solich Sandmend i Nibe for suore Las Knudssen Vold offr for hand til pr Matssøns oc schulle Røge hans høstmis liuse aff och Ingen forhindring gjorde Och ichj wden en Endelig Winde som fordieltt ichj Loglig steffnuit.

NLA, B24-55, Viborg landstings justistprotokol 1621, s. 237 b.

8. oktober 1621

Fuldmagt fra Niels Christoffersen i Thise til Morten Jensen til på hans vegne at lade foretage udvurdering i Christen Madsen i Klæstrups bo for gæld. Fremlagt i sag ved Viborg landsting 10.4.1624.

Kiends Ieg Niels Christophersen i Thise Wdj Jersløff Heridt och gjør for alle Weterligt, at huis femon som Morten Jensen i Suendstrup paa min Wegne effter min fuldmagt haffur ladet Wdwordiere fra Christen Madsen ii Klestrup iij Suort hielmed Kiør oc ij Suort broged Kuider, denom haffer ieg thill mig Anamidt och der for well haffue ens forne Morten Jensen och hans Arffuinger for mig och min Arffuinger, for ...tridt i Alle maader, Och dersom forne Christen Madsen eller Nogen paa hans vegne haffuer mig for forne fæ, som ieg for min Retferdige gield Effter diels breff och Christen Madsens Egen breff och Segell er Wlagt Noget Thill at Thalle, da schyder ieg migh Thill mit Werrn Thing. Thill Windis biurdt haffuer ieg mit Segneet her Wnder Thrøgt. Datum Alborg den 8 oktober 1621.

27. oktober 1621

Dom af Viborg landsting, at tingsvidne 17.9.1621 af Hornum herred, hvori vurderingsmænd har udvurderet 3 køer og 2 kvier af Christen Madsen

i Klæstrups bo for gæld til Niels Christoffersen i Thise, kendes magtesløst da den ene tinghører selv har deltaget i vurderingen. Fremlagt i sag ved Viborg landsting 10.4.1624.

en dom her aff Lanndsting 1621 Thend 27 octob. Wdgangett, som saa besluttis, att Effterdj aff forne Things winde forfindis dett bemellte Søren Jensen i lundenn haffde wondett thend fembtte aff the otte mendtt tinghører, och till och sielff och thend første worderingmandtt, som same Wordering haffde Affsagtt, Saa hand wdj Saa maade haffuer Wondett om hans Egenn Affsigelse, da Kunde Wij effter Saadan leilighedtt icke Kiende same Wordeings Winde Saa Nøijagtig, att thend borde Nogen magtt att haffue, Meden magteløss Attuere.

28. oktober 1621

Mandrup Parsbierig Cit. Peder Sørensen guldbek for thuende Wendelig Dome offuer Winde Om en Quindfolck schulle Were fundis mez i hans stald. Mandrup P.(arsbierig) Cit. Chrestenn Pederssen I Nibe for en Wendelig Dom offuer nogen Sion och Winde Anlangendis om en schiell dj Nibe mend schulle giord i Gelstrup. (i margin: thj loglig steffnit). Christen Matssen i Klestrup Cit. Morten Jenssen i Suenstrup for winde then 8 ... i hans boe mez thagsmend paa Niels Christenssens Wegne i thise for nogen giold hand schulle Were Las Murmester i olborig Pligtig Gældt Anamid j eller dielsbreff sig Kendrit. Eptherdj befindis den første af worderingsmenden Attuere den femte af dj otte mend Thinghører och baade affhiemblit wordierings och wondit Wordiering Mactesløss.

NLA, B24-55, Viborg landstings justistprotokol 1621, s. 254b, 255a.

29. oktober 1621

Søren Pederssen Cit. Christen Pedersen for en Wurderingsdom forhuerffuit offuer dom och diele som offuer denfuor? Hendrich Brun som dommen forhuerffuit ichj steffnit ich dømt. p. Søren Knudssen i Nørholm Cit. Morten Pedersen. Møtt ichj.

NLA, B24-55, Viborg landstings justistptk. 1621, s. 258 b, 260 a.

5. november 1621

Missiv til Manderup Parsberg om at lægge noget gods, som Kongen har faaet til Mageskifte af Niels Krabbe til Torstelund, nemlig 1 Gaard i Drastrup By i Freiløf Sogn, 1 Gaard i Østrup i Hvorum Sogn, 1 Gaard i

Birsted (Byrsted) By i Vegerbye Sogn og 1 Gaard i Klestrup i Voxlof Sogn i Hvornum Herred, ind under Aalborghus Len, indskrive det i Jordebogen og aarlig gøre Regnskab for den visse og uvisse Indkomst af det. Se også 18.11. 1621.

Kancelliets Brevbøger, s. 200. J. T. 7, 107.

10. november 1621

Niels Krabe Cit. Laurits Christensen i Klæstrup Cum solis for winde Ins Beuisse møtt paa schad breffe eptther Beulingh til Snapsting.

NLA, B24-55, Viborg landstings justistprotokol 1621, s. 267b.

11. november 1621

Hendrich Brun Cit. Las Ibsen i Ellitshøy for en dom forhuerffuit paa Kost och Thering Endog Hendrich Brun ichj ladit hanom steffnue. Icke loglig steffnit.

NLA, B24-55, Viborg landstings justistprotokol 1621, s. 276 b.

15. november 1621

Mageskifte mellem Niels Krabbe til Torstedlund og kronen, der får i Frejlev sogn, Drastrup by 1 gård, i Ø. Hornum sogn, Estrup by 1 gård, i Veggerby sogn i Byrsted by 1 gård, i Vokslev sogn i Klæstrup 1 gård. Se også 5.11.1621.

Kronens Skøder, s. 408. Org. mag. 846. J. R. 7, 388, koncepter.

22. november 1621

Missiv til M. Hans Staffensen om at indtage en Søn af Hr. Jacob N. Sognepræst til Aarestrup ¹⁾, i Sorø Skole, naar der bliver en Plads ledig.

Kancelliets Brevbøger, s. 209. Udt. i Sj. T. 21, 610 b.

¹⁾ Jakob Jensen.

24. november 1621

Mandrup (Parsberg) Cit. Knud Jenssen i gammelholm for Thuende u Endelig Dome forhuerffuit offuer sandmend i Nibe for wold the haffuer Niels lauritssen Suord offuer. Eptherdj ich for Sandmenden wile benecte? gierningen ei gjorde Menden fast uere Wdgangen epther tings winde. Och Sandmend fordj for Aarsag Wold offuersuorde iche Emodt Thr. eedt.

NLA, B24-55, Viborg landstings justistprotokol 1621, s. 281a.

3. december 1621

Tingsvidne af Hornum herred ang. vurdering af Christen Madsen i Klæstrups bo for gæld til Niels Christoffersen i Thise. Fremlagt i sag ved Viborg landsting 10.4.1624.

Wording Wind aff Huornum Heridsting Aar 1621 Thend 3 decb. Wdgangen, som Indholler Søren jensen och Jens Nielsen i Lunden for ote mend at haffue giffued Thil Kiend, at di den 8 septembris da sidst forleden War Wdj forne Christen Madsøns, gaardt effter som dj War aff Thingj Thagen At gjøre forne Morten Jensen paa Niels Christophersens Wegn i Thise i Wendsøsell Wdleg fra forne Christen Madsen for giæld, hand war hanom schyldig effter hans breffs Liudelse hand sl. Las Ibsøn murmester wdj Aalborgig giffuidt haffuer, da foruiste Christen piersen i Wolstrup, som war i fougdens sted, denom iij suort hielmit Kiøer och ij suort broget Quid Nød, huilcke dj fra Worderit forne Christen Madsen och thill Wordierit Morten Jensen paa Niels Christophersens Wegenn for x einkiende Rdl daller, femb slete daler och iij march dansche effter diels Winds Liudelse, det affsagde dj for iet fuld Wordiering.

17. december 1621

Dom af Hornum herred, at vurderingsmænds vurdering af Christen Madsen i Klæstrups bo for gæld til Niels Christoffersen i Thise var lovlig. Fremlagt i sag ved Viborg landsting 10.4.1624.

en domb aff Huornum Heridsting 1621 den 17 decembris Wdgiffuidt som saa beslutis, Aet effterdj forne worderingsmend fandis Louglic aff Thinge Thagen, och Christen piersen i fougdens stedt same Wordieringh och Wdleg at haffue giort, Och da af forne Niels Christophersøns quitandts for findes forne Kiøer och Kuier Strax effter thil hanom Atuere Leueridt, huor Wdj hand sigh och same Sagh paa Thagen, Thill sit Wernning der om at wille lide och Wndgielde, huis Ret war, Thill medt och Effterdj forne Lanndstinningsdomb icke bemelte forne Wordieringhs Mendt, el-

ler Chresten piersen Nogen forsielse eller Wret Wdj denn diris Wordieringh aet haffue giort, Mens formedelst Andre Thilfals War i Magtesløs fundenn, Wiste fougden Iche forne Christenn pedersen, Søren Jensen och Jens Nielsen der for nogen Thill talle buord aet liide Wden det Anderleds Kunde befindis. Som thend Wind Widr bemeld. Och meend Morten Jensen same breff. Saa Well saa forne Hrs. ting domb Louglic och Rett atuere och bord Wed Magt atbliffue.

1621-22

Tingsvidne af Hornum herredsting, at Jens Christensens stuehus i Søndergaard i Støvring er brændt.

RA, Aalborghus lens regnskab. Afskrift Poul Christensen, Lokalhistorisk Arkiv, Ø. Hornum.

Las Kras i Molbjerg, herredsfoged, Christen Knudsen i Guldbæk, Christen Jensen i Guldbæk, Peder Gundesen gør vitterligt, at Jens Christensen i Støvring fik tingsvidne af: Christen Knudsen i Guldbæk, Jacob Jensen i Svenstrup, Søren Andersen i Suldrup, Las Jensen i Hornum, Jens Bus i Hæsum, Knud Nielsen i Hæsum, Jens Clemedsen i Støvring, disse vandt, at for dem stod Jens Clemedsen i Støvring, Morten Thommasen i Støvring, Knud Nielsen i Hæsum, Jens Sørensen i Hæsum, Las Ibsen i Ellidshøj, Jens Bus i Hæsum, som svor, at der havde været ildebrand i Jens Christensens isterralling i Søndergaard i Støvring og næsten alt nedbrændt.

10. januar 1622

Tingsvidne af Nibe birketing, snapsting, at en række personer har set Peder Mouridsen i Nibe og datteren Maren under vårfiskeriet i Øresund ved Barsebæk. Tingsvidnet tages i sag ang. at Maren har forladt sin husbond, Christen Jensen Skrædder i Nibe, og har taget bl.a. sengetøj og klæder med sig. Peder Mouridsen beskyldes i sagen for at have sejlet med datteren og huset og skjult hende. Fremlagt i sag ved Viborg landsting 13.8.1625 (2).

Sameledis eet Winde aff forne Thing 1623 Snaps løffuer dagh Wdgangett peder madsøn fugl i Nibe aet haffue Wondet, att da ii sommer Wdj ørsunds fisken Wed barsebech sist Wdj fiskemarct Thalldede hand med maren piersdater, Christenn schreders høstru i Nibe och War i boden ... , som hendis fader War Wdj, och icke hand for Namb hinder Wdj noge lø-sactig hedt heller Wtuct. Christen øren, poull Jespersen, Christen sørensen, Thames Nielsøn at haffue Wondet som peder madsøn ... Wondet haffuer. Else Kielsdater att haffue Wondet, at hun och ... Saa paa same fisco lede saa forne maren piersdater Inden i et huss, som hindis fader wdj och der

stoed som och Thaa dett ... Kleder och ichj hun for Nam hinder Wdj løsag-tigh. Jens Olluffsen Ibm att haffue Wondet lige som Else Nielsdater Wondet haffuer. Dernest ett Winde aff forne ting same dagh Wdgangett Bemelder forne peder block der paa i Chresten Schreders Wegne att haffue giffuitt Last och Chlage paa forne Peder mouridsøn hand haffuer husiet och hellet forne Maren pedersdater paa barse bek lede da sist forgangen øresunds fischen. Saa och for huis guods hun schall haffue med sigh tagenn fra Christen Jensen Schreder och schulle huss forne Peder Mouridsøn Thill med huiss for hindis Lougmoll deet Kunde med for følges.

21. januar 1622 (1)

Tingsvidne af Hornum herred. Herredsfoged Lars Kras i Moldbjerg, Knud Nielsen i Hæsum og Christen Pedersen i Volstrup vidner, at foged Jacob Laursen på Nørlund på vegne af Gude Galde til Nørlund fik et tingsvidne af Knud Nielsen, Christen Pedersen, Søren Madsen i Volstrup, Christen Jensen Tyrrestrup i Guldbæk, Las Ibsen i Ellidshøj, Niels Jensen i Sørup, Niels Pedersen og Jep Jensen i Volstrup, der vidnede, at de så og hørte følgende vidnesbyrd, som afgaves efter en landstingsstævning, først Peder Christensen i Ersted der huskede 36 år tilbage, Søren Christensen i Guldbæk 12 år, Søren Poulsen i Stubberup 18 år, Anders Nielsen i Stubberup 6 år, Søren Andersen i Gravlev 20 år og Anders Sørensen i Ersted i 10 år, at ret vej fra Nørlund til Aalborg gik over Fårebroyen, og at de uhindret havde kørt deres husbonds gods den vej. Endvidere vedstod Hans Sander sen og Jacob Iversen, der tjente på Nørlund, at de tirsdag for 8 dage siden var ved Torstedlund port og stævnedes Niels Krabbe at møde på tinget.

NLA, Nørlund gods, G172-3. [3] segl. 1. Lars Nielsen Kras i Moldbjerg, herredsfoged. 2. Knud Nielsen i Hæsum. 3. fingeraftryk. Påtegning på bagsiden: Niels Krabbes gienpart till gude galdes Winde.

Las Kras i moldbiergh, Herres fouged i Huornum Herrit, Knud Nielssen i Hersom, Christen Pederssen i Wolstrup Giør Witerligtt, Anno 1622 den 21 Januarij War skicket Jacob Laurssen fuogedt paa Nørlund paa Sin hosbunds, Welb. Gude galde till Nørlundt, hans Wegne och fich Eet fuld Thing Wind Aff disse dannemend, som Ehr Knud nielsen, Christen Pedersen, Søffren Madsen ij Volstrup, Christen Jensen tyrrestrup i guldbek, Las Ibsen i Elidshøff, Niels Jensen ij Siørup, Niels Pedersen och Jep Jensen i Volstrup Di Wonde, Athe Saa och hørde, At disse Effterne Winndesbyrdt stodt her i Dag for thingsdom och Wond en huer Serdieles Wnder helgens Edt med Opragte fingre, efftersom dj War hid steffnet Medt en Landstingssteffningh Enhuer effter Sin Alder Och Huekomelse, først Wond Peder Christensen i Ersted, Att hanom kand mindes 36 Aar, Søffren Christenssen i guldbech xij Aar, Søffren poulsen i Stoberup 18 Aar, Anders Nielsen ibid 6 Aar, Søffren Anderssen i graffleff 20 Aar Och Anders

Søffrensen i Ersted i x Aar, Daa ehr dete denom Witerligt, At dete haffuer Weret Ret Weij fraa Nørlundt Och till Alborg offuer det Weij, som Kaldes faar broffuen, Och At dj haffuer Kiørt Medt deris hosbund guods fraa Nørlundt till Aalborg Och till bage Igien offuer same Weij Wbehinderet i Alle Maade, bestod hans Sandersen Och Jacob Iffersen, tienendes paa Nørlundt, Wedt helgens Edt med Opracte fingre, Ehre, paa thirsdag Sist forleden War 8 dage, War for torstedlunds port Och der steffenet Erlig Och Welb. Mandt, Niels Krabbe till torstedlundt, hid till tinget i dag for dete Winde. At saa Ehr gangen det Winde Wij Medt Woris Signether. Datum Ut Supra. Chresten perssen.

1. Lars Nielsen Kras
i Moldbjerg, herredsfoged

2. Knud Nielsen
i Hæsum

21. januar 1622 (2)

Tingsvidne af Hornum herred. Herredsfoged Lars Kras i Moldbjerg, Knud Nielsen i Hæsum og Christen Pedersen i Volstrup vidner, at Knud Jensen i Gammelholm på vegne af Niels Krabbe til Torstedlund fik et vidne af 8 dannemænd, som var Knud Nielsen i Hæsum, Christen Pedersen og Søren Madsen i Volstrup, Christen Jensen Tyrrestrup i Guldbæk, Lars Ibsen i Ellidshøj, Niels Jensen i Sørup, Niels Pedersen og Jep Jensen i Volstrup, som vidnede, at de samme dag på tinget hørte Jep Ibsen og Niels Christensen i Aarestrup vidne, at de for 14 dage siden var ved Nørlunds port og stævnedede Gude Galde til Nørlund at møde på tinget i anledning af vidner, Niels Krabbe til Torstedlund agtede at tage om veje over Torstedlunds endels mark, over Døvelstrup vej og over Fårebøen m.v. jf. en landstingsstævning. Så fremkom Anders Tulisen og Chresten Brams i Gravlev med Gude Galdes fuldmagt og skudsmål, efter hvilken han var for svag til at kunne møde for tinget, hvorfor sagen blev opsat 8 dage.

NLA, Nørlund gods, G172-3. [3] segl. 1. Lars Nielsen Kras Moldbjerg, herredsfoged. 2. utydeligt. 3. fingeraftryk. Påtegning på bagsiden: Niels Krabe, At Gude galde Lod giøre schodsmoll.

Las Kras Wij Moldbiergh, Herres fougede i Huornum Herrit, Knud Nielssen i Hersom, Christen Pederssen i Volstrup Giør Witerligtt. Anno 1622 Thend 2j Januarij War skicket Knud Jenssen i gammellholm paa Sin hosbunds, Welb. Niels Krabe till thorstedlund, hans Wegne, som Esket och fig En fuld Thing Wind Aff disse dannemend, som Ehr forne Knud Nielsen i Hersom, Christen Pedersen i Volstrup, Søffren Madsen ibid, Christen Jensen tiurestrup i guldbech, Las Ibsen i Elidshøff, Niels Jensen i Siørup, Niels Pedersen och Jep Jenssen i Wolstrup, Di Wonde, Ate Saa och hørde her i

dag for things Dom for denom stande Jep Ibsen och Niels Christensen i Aarestrup, huilcke der bekiende Och tillstod Wedt Helgens Eed med opragte fingre, Aathe i dag 14 dage War for Nørlunds port Och Steffnet Erlig Och Welbyrdig Mand gudj galde till Nørlundt hid till tinget i dag for huis Winder Welb. Niels Krabe till torstedlundt Acted at lade forhuerffue Anlangendes dj Weje, som løber offuer torstedlunds Endiels Mark och offuer dielstrup Wej och faarbrouff Medt Miere effter landstingssteffnings lydelse, Saa fram Kom Anders tulisen i graffleff Och Chresten brambs ibid med bemelte gudj gaaldes fuldmact Med hans Egen hand Wnderskreffuet och gjorde hans schodsmoll Wed helgens Ed med Opagte fingre, At hand War Saa Suag, At hand Iche Kunde Møde her till tinget i dag At suare till Same Winder Och formedelst samme skodsmoll bleff Opsat Med same Winder At tage beskreffuit till i dag 8 dage. At Saa Er gangen det Winder Wj Med (Afslutning, skjult under plica formodentlig: Woris Signetter her Wnder Trøcet, Datum Ut Supra).

28. januar 1622 (1)

Tingsvidne af Hornum herred. Herredsfoged Lars Kras i Moldbjerg, Anders Pedersen i Vokslev, Søren Sørensen i Harrild og Peder Gundesen vidner, at foged Jacob Laursen på Nørlund på vegne af Gude Galde til Nørlund fik et vidne af Anders Pedersen, Søren Sørensen, Jacob Jensen i Svenstrup Christen Knudsen i Guldbæk, Søren Knudsen i Vokslev, Jens Madsen i Binderup, Peder Simensen og Niels Pedersen i Volstrup, der vidnede, at 6 synsmænd, Las Ibsen i Ellidshøj, Søren Madsen i Volstrup, Knud Nielsen i Hæsum, Chresten Laursen i Sørup, Niels Jensen og Peder Madsen bekendtgjorde, at de 26. januar var ved Fårebroyen nord for Nørlund, som blev forevist sammen med nogle små veje fra vadested til vadested. En af dem, som gik til Nørlund, var opkørt og mudret. En anden gik til Døvelstrup mark. Nord for vadestedet gik der også små veje op til Torstedlunds mark. Hans Sandssen og Jacob Iversen, der tjente på Nørlund, vedstod, at de 8. januar var ved Torstedlunds port og stævnedes Niels Krabbe til Torstedlund, at være på åstederne 21. og 26. januar og 28. januar at være på tinget, hvor synsmændene skulle afhjemle synet.

NLA, Nørlund gods, G172-3. [3] segl. Påtegning på bagsiden: Niels Krabes gienpart till gudj galldes Sion. Lest Paa Aars Heridt Snapsting thend 7 Januarij for Sions Mend hiemled Aar 1623.

Las Kras i Moldbiergh, Herres fouged i Huornum Herrit, Anders Pederssen i Woxleff, Søffren Søffrenszen i Harild Och Peder gundessen Gjør Witerligtt. Anno 1622 den 28 Januarij War skicket Jacob Laurssen, fuoged paa Nørlund, paa Sin hosbunds, Welb. gudj galde till Nørlund, hans Wegne, Som Esket och fich En fuld Thing Wind Aff disse dannemend, som Ehr forne Anders Pederssen, Søffren Søffrenszen, Jacob Jenssen i Suenstrup

Christen Knudsen i gulbek, Søffren Knudssen i Woxleff, Jens Madsen i budderup, peder simenssen och Niels Pedersen i Volstrup Di Wonde Athe Saa och hørde Sex Sions Mend for denom stande, som Er Las Ibsen i Elidshøff, Søffren Madssen i Volstrup, Knud Nielssen i Hersom, Chresten laurssen i Siørup, Niels Jensen Och Peder Madssen, huilcke der hiemeltt och Kundgiorde, Athe den 26 Januarij Sist forleden War Sion Wed faar-brouen Norden for Nørlundt, Som denom bleff foruistt, och Saa Nogle Smaa Weije, Som løber fra Vaid Och till Vaid, Och Enn Aff denom løb till Nørlundt, Som denom Siontes War Modren Kiørt, och Enn Weij løb och At diuelstrup Mark, Och Norden for Vaiet, der løb Och saa Nogle Samma Weije Op at torstedlunds mark, dete hiemlet dj for Et fuld Sion. bestod hans Sandssen och Jacob Iffuerssen, tienendis paa Nørlund, Wed Helgens Ed med Oprachte fingre, Ate den 8 Januarj Sist forleden War for torstedlunds port Och der steffnet Erlig Och Welb. Mand Niels Krabe till torstedlund for Sionsmend er At opkreffue her till tinget den 2j Januarij, den 26 Januarij At Were Paa Aasterderne hoss Sionsmenden, Och i Dag den 28 Januarij hid till tinget for Same deris Sion Att Affhiemelle Och tage beschag. At saa Ehr gangen, det Winder Wij Mz Woris Signether. Peder gundesen Egen hand.

1. Lars Nielsen Kras
i Moldbjerg, herredsfoged

2. Anders Pedersen
i Vokslev

28. januar 1622 (2)

Tingsvidne af Hornum herred. Herredsfoged Lars Kras i Moldbjerg, Anders Pedersen i Vokslev, Søren Sørensen i Harrild og Peder Gundesen vidner, at Knud Jensen i Gammelholm på vegne af Niels Krabbe til Torstedlund fik et vidne af Anders Pedersen, Søren Sørensen, Jacob Jensen i Svenstrup Christen Knudsen i Guldbæk, Søren Knudsen i Vokslev, Jens Madsen i Binderup, Peder Simonsen og Niels Pedersen i Volstrup, der vidnede, at Knud Jensen tilbød sølv og rede penge, hvis nogen havde delsbrev på det vidnesbyrd om vej over Fårebroyen og Døvelstrup vej, som hans husbond havde stævnet til tinget, men ingen fremkom. Jep Ibsen og Niels Christensen vedstod, at de for 3 uger siden var ved Nørlunds port og stævnedede Gude Galde at komme på tinget i dag ang. dette vidne. Og stod Christen Byrialsen i Ersted til vedermålsting.

NLA, Nørlund gods, G172-3. [3] segl som 28.1.1622 (1) men noget itu. 1. Lars Nielsen Kras. 2. Anders Pedersen i Vokslev. 3. fingeraftryk. Påtegning på bagsiden: Knud Jenssen tilbød At Rede for Windis byrdtis.

Las Kras i Moldbiergh, Herres fouged i Huornum Herrit, Anders Pederssen i Woxleff, Søffren Søffrenssen i Harild Och Peder gundessen Giør Witerligtt. Anno 1622 den 28 Januarij War skicket Knud Jensen i gammelholm paa Sin hosbunds, Welb. Niels Krabbe till torstedlund, hans Wegne, Som Esket och fich Enn fuld Thing Wind Aff disse dannemend, som er forne Anders Pederssen, Søffren Søffrenssen, Jacob Jenssen i Suenstrup, Christen Knudsen i gulbek, Søffren Knudssen i Woxleff, Jens Madsen ij binderup, peder simenssen och Niels Pedersen i Volstrup, Dij Wonde, Athe Saa och hørde, At forne Knud Jensen i gammelholm paa Welbemelte Sin hosbunds Wegne stodt her i dag for thingsdom Och tilbødt Sølf Och Rede Penningh Att Wilde Wdlege Och Rede medt, Om der er Nogen, som haffuer Nogen Aff dj Windesbyrdt dielt Och lougfor Wndenn, Som hans husbund i dag haffuer Ladet hid steffne anlangendes At Winde dieris Sandhedt Om den Weij, Som Løbber Offuer farbroffuen och diuelstrup Weij med miere. Daa framkom der Ingen her i dag Medt Noen diels breffue paa denom, Ei helder der paa schodt I Nogen Maade. bestod Jens Ibssen i Aaerstrup Och Niels Christenssen ibid Wed Helgens Ed med Oprachte fingre Ate i dag 3 Vger War for Nørlunds port Och der steffnet Welb. gude galde till Nørlund, Jacob Laurssen, foged der Samesteds, hid i dag for dete Winde. Och stodt Chresten Børialsen i Ersted till Wedermolstingh. At saa Ehr gangen Det (Under plica, formodentlig: Winder Wij Mz Woris Signether).

28. januar 1622 (3)

Tingsvidne af Hornum herred. Herredsfoged Lars Kras i Moldbjerg, Anders Pedersen i Vokslev, Søren Sørensen i Harrild og Peder Gundesen, at Knud Jensen i Gammelholm på vegne af Niels Krabbe til Torstedlund fik et vidne af 8 dannemænd om færdsel over Døvelstrup vad.

NLA, Nørlund gods, G172-3. [3] segl som på 28.1.1622 (1) men noget ødelagte. 1. Lars Nielsen Kras. 2. Anders Pedersen i Vokslev. 3. fingeraftryk. Påtegning på bagsiden: No 220. Wedel, Colding. 1622. Niels Krabbes Winder Om Weie Wedt diuelstrup Waij Med Miere. Lest for Sionsmend paa Aasterderne thend 29 Martij Anno 1623. Lest paa Hornum Herits ting den 30 maij Ar 1625. Aasterderne thend 29 Martij Anno 1623. Lest paa Aars Herids Thing thend 7 Januarij for Sionsmend hiemlit A 1623. Lest paa Hornum Herits ting den 3 Martij Aar 1623. Lest paa Hornum Herits ting den 24 Martij Aar 1623. Lest paa Hornum Herits ting den 31 Martij Aar 1623. Lest paa Aars Herids ting thend 6 Martij Aar 1623.

Las Kras i Moldbiergh, Heris fouged i Huornum Heret, Anders Pederssen i Woxleff, Søffren Søffrenssen och Peder gundessen Giør Witerligtt. Anno 1622 thend 28 Januarij War skicket Knud Jensen i gammelholm paa sin hosbunds, Welb. Niels Krabe till torstedlund, hans Wegne, Som Esket och fich Enn fuld Thing Wind Aff disse dannemend, som er forne,

Anders Pederssen, Søffren Søffrensen, Jacob Jenssen i Suenstrup, Christen Knudssen i gulbek, Søffren Knudssen i Woxleff, Jens Madssen i binderup Peder Simensen, Och Niels Pederssen i Wolstrup, Di Wonde, Athe Saa och hørde disse epherne Windisbyrd for denom stande, som Wond Enn huer Serdieles Wed helgens Edt med Opragte fingre, efftersom dj War hid steffnet Medt en Landstingssteffningh Enn huer effter Sin Alder Och Huekomelse, først Wond Søffren poulssen i Aarestrup kand mindes i 40 Aar, Niels Nielssen ibid i 56 Aar, Jens Nielsen ibid 60 Aar Jens Knudssen 30 Aar, Jens Jenssen 30 Aar, tamis Murmester 36 aar, pouell schoffmager ibid 30 Aar, Michell skreder ij Huornum 36 Aar Och tiende paa thorstedlund Wdj salig Niels Joenssens tidh, Christen Mouritssen i Sønndrup 40 Aar, Søffren tøggersen ibid 30 Aar, Niels pederssen i braulstrup 34 Aar och war ladefoged paa thorstedlund i salig Niels Joenssens tidh i 7 Aar, Anders Madssen i Kraglund 40 Aar, Espen Nielssen i Thorsted 60 aar, Peder Christenssen ibid 40 Aar, Søren budessen 36 Aar, Jens Jenssen 40 Aar, tamis Nielssen i Ersted 36 Aar, Daa Ehr dette denom Alle fuldt Witerligt i guds Sandhed, At Wdj salig Niels Joenssens Thidt, daa War der Alletid Om Aared, Winther och Somer, Slagen pell Offuer Diuelstrup Wai Wed farbrouffuen Wndtagen Om Someren Pellen bleff Optagen Medller tid forne salig Niels Joenssen pløie Sæd, harre, bierge Eng Och høste Korn i diuelstrup Mark Och Engj och Kiørde offuer forne Wei der Medt och førde det till torstedlund, Och Ingen Mote Kiøre eller Ride der Offuer forne Wei, Wden dj haffde dette Wdj salig Niels Joenssen Minde Och hand Welleligenn Willde lade denom drage der offuer, Wden dj Kunde Snige och stielle denom der offuer, Wdj Medeller tid om Somren Pellen War Optagen, Imod hans Willj och Minde Efftersom forne stander, Och Nar hiøe Och Korn War høsted Aff forne Diuelstrup Marck Och førd till torstedlundt, Saa strax der effter Lod forne Niels Joenssen slaa peell Offuer forne Diuelstrup Wai Igien Saa der Ingen Mote Kome Offuer den. Ydermiere Wond forne Mend Wed lige Samme Eedt, At dette er denom Alle fuld Witerligt i Sandhed, At Niels Krabe for 22 Aar Siden Lod giøre en Suingell Offuer forne diuelstrup Wai Och holt loss for den till for 9 Aar Siden, hand Lod den bliffue øde, Och Medeller tid forne Suingell War Wed Macht Wdj forne Aar Kom der Ingen Offuer forne Weij, Wden denom som forne Niels Krabbe, Welluilligen Willde lade drage der offuer Och Igiemmel Suingelen, och dj haffde dette Wdj hanns Minde, Wndtagen Om Someren Daa War Oben Naar forne Niels Krabe Lod Pløie, Saa, harre, bierge Enng och høste Korn Aff forne diuelstrup Marck och Kier och førde dette offuer forne Weij och till thorstedlundt, Wden der Nogen Wdj medeller tid Suingelen War Oben, daa Kunde Snige eller stielle denom Offuer forne Weij Emod hans Willj Och Minde.

Sameledes Wondt Alle forne Mend Wed lige same Ed Med Oprachte finger, Att det er denom Witerligt i guds sandhed, At dete Ehr Ingen Adell Weij eller Kiøbsted Weij fraa Nørlund eller Anderstedts offuer diuelstrup Wai eller offuer faar broff, Ichj hellder er dete Nogen Adell Weij eller Kiøbsted Weij fraa forne Weij och broff och offuer torstedlunds Endiels

Marck och till torsted bye, Iche helder haffuer der Weret Nogen Weie offuer farbrouff, Saa Nogen Kunde Kiøre Offuer den enten Wdj forne Saligh Niels Joenssens tid eller siden Niels Krabe fich torsted Lundt Mens Ichj Andere brouff, End som faar och folk Kunde ganngede der Offuer till forne diuelstrup Marck, førend nu for fem Aar siden forne Niels Krabbe Lod ferde brouffen størr och lod giøre Enn Wase ferdig till forne faarbrouff, saa hand Kunde Kiøre Offuer den till forne diuelstrup Mark, Mens dete er denom Alle fuld Witerligt i Sandhed, At dieris Rete Adell Weij Och Kiøbsted Wej Aff Nørlundt och till Alborg fram Och tilbage er fraa Nørlund offuer Askbek Mark Adt denn Weij, som løber Igiemell Nørlunds skouff sønder for Wintønnden, som gude galde sielffuer haffuer ladet Igien effterlucke med gierde, Saa At den Wej, som løber offuer Wintønden offuer Roghafuen østen Om Wra mousse och Siden Nør Wd Igiemell Aarestrup skouff, Och den tidt dj bøget Nørlundt, Daa Kiørde Nørlunds tiener forne Wei offuer Asbek Mark Igiemell Nørlunds schouff offuer Winntønnden Lige At dj Weie, som forne stander, Der dj kiørde fra Olborg och till Nørlund Med tømmer, Sandieller Och legter, som dj hente Wdj Aalborg Och brugte till forne bøgning Saa och Med huis Korn Och Andet førtell, som dj haffuer thagen paa Nørlundt Och ført till Alborg haffuer dj Och Kiørt Med At forne Weie, bode den thid Nørlund bleff bøget Och siden Indtill forne gude galde haffuer ladet effter Luke Same Weij.

Sameledis Wond Niels Frandssen i Aarestrup, Niels Jenssen Snedker, Jacob Christenssen, Michell Hanssen, Jens Jenssen ibid, Las Christensen i torsted, Christen Christenssen Wid broffuen, Anden Christen Christenssen ibid, Niels Christenssen, Michell espherssen i braulstrup, lass gamillholm i Søndrup, Las Jenssen ibid, tamis Nielssen i tømtrup, Peder Christenssen i rodsted, Anders Nielssen ibid, Jens Christenssen i Suldrup Och Simen Christenssen i hald Agr Wedt lige same Edt Med Opragte fingre, At dette er denom Alle fuld Witerligt i guds Sandhed, At Welb. Niels Krabe for 22 Aar Siden Lod giøre en Suingell Offuer forne diuelstrup Wai, som hand holt Loss for Ind till for ix Aar Siden hand lod dend bliffue Øde, Och Wdj Medeller tid forne Suingell War Wed Macht Wdj forne Aar, Kom der Ingen Offuer forne Wej Wden denom, som forne Niels Krabbe, Weluilligen Willde lade drage Offuer Och Igiemell Suingelen, Och dj haffde dete Wdj hanns Minde, Wndthagen Om Someren den War Obben forne Niels Krab lodt pløie, Saa, harre, bierge Enng och høste Korn Aff forne diuelstrup Marck Och Kier och førde dette offuer forne Weij och till torstedlundt, Wden der Thaa Nogen Medeller tid Suingelen War Obben Kunde Snige eller stielle denom Offuer forne Weij Imod forne Niels Minde. Desligste Er dette denom fuld Witerligt, At dete Er Ingen Adell Weij eller Kiøbsted Weij fraa Nørlund eller Anderstedts offuer diuelstrup Wai eller faarbrouff, Iche hellder er dete Nogen Adell Weij fra forne Wai och brouff och offuer torstedlundts Endiels March och till thorsted Mens dette Ehr denom Witerligt i guds Sandhed, At dieris Rete Adell Weij och Kiøbsted Weij fra Nørlund och till Alborg fram och tilbage er fra Nørlund offuer Askbek Mark At den Weij, som løbber Igiemell Nørlunds skoff søn-

den for Wintønnden, som gudj galde haffuer selff ladet effterlucke Med gierder, Saa Adt den Weij, som løber Offuer Wintønden, Offuer roghaffuen, østen Om Wra mousse och Siden Nør Wd Igiemmell Aarestrup skouff Och Wdj forne xxij Aar haffuer Nørlunds tiener Kiørt at forne Weij fraa Nørlundt till Aaborg Och tilbage Igien Medt Korn och Andet førssell, Indtil Same Weij er bleffuen effter Lugeth.

Item steffning her for bleff beuist Med tings Winde i dagh 8 dage Wdganget bemelendes Jep Ibssen Och Niels Christenssen i Aarestrup Daa Wedt helgens Edt med Opragte fingre At haffue bekiendt, Athe den daug 14 dage War for Nørlunds port och der Steffnet Erlig Och Welb. Mand gude galde till Nørlund hid till tinget i dag 8 dage for same Winder Och formedlest Skodsmoll, som forne gude galde daa Lod giøre, bleff Opsat Med Same Winder At tage beskreffit till i daugh. Och bestod Jep Ibssen Och Niels Christenssen i Aardestrup i Aarestrup Wed helgens Edt med Opragte finger Athe i dag 8 dage her Widt tinget Mundelig steffnett Peder Christenssen i Ersted Anders Søffrensen ibid, Søffren Anderssen i graffleff, Søffren Poulssen, Anders Nielssen i Stoberup Och Søffren Christenssen i gulbek Alle hid till tinget i dagh for dette Winde. Att Saa Er gangen det Winder Wj Med Woris Signetter. Peder Gundessen Egen Hand.

18. februar 1622 (1)

Tingsvidne af Hornum herred. Herredsfoged Lars Kras i Moldbjerg, Jens Buus i Hæsum, Anders Pedersen i Vokslev og Peder Gundesen vidner, at Knud Jensen i Gammelholm på vegne af Niels Krabbe til Torstedlund fik et vidne af 8 dannemænd om færdsel over Døvelstrup vad og Fårebroen.

NLA, Nørlund gods, G172-3. [3] segl som på 28.1.1622 (1) men noget ødelagte. 1. Lars Nielsen Kras. 2. fingeraftryk. 3. Anders Pedersen i Vokslev. Påtegning på bagsiden: Niels Krabes Winde Om Weijs Offuer diuelstrup Wad och faarbrouffen. Lest for Sionsmenden paa Aastederne thend 29 Martij Ano 1623. Lest Paa Aars Snapsting 7 Januarij forend Sions mend hiemel.... Aar 1623. Lest paa Huornum Herits ting 3 Martij 1623. Lest paa Huornum Herits ting 24 Maij 1623. Lest paa Huornum Herits ting 31 Maij 1623. Lest paa Huornum Herits ting 30 Maij 1625.

Las Kras i moldbiergh, Herids fouged i Huornum Heret, Jens Bus i Hæsum, Anders Pederssen i Woxleff och Peder gundessen gjør Witerligtt. Anno 1622 thend 18 februarij War skicket Knud Jensen i gammelholm paa sin hosbunds, Welb. Niels Krabe thill torstedlund, hans Wegne, Som Esket och fich Enn fuld Thing Wind Aff disse dannemend, som er forne Jens Bus, Anders Pederssen, Peder Jenssen i Woxleff, Jens Sørensen i Elidshøff, hans Madssen i støffringh, søren Jenssen i Lunden, Christen pederssen och Niels Mogenssenn i hiedss, Dj Wonde, Ate saa Och hørde her i dag for thingdom for denom stande epherne Windisbyrd, som Wond En huer ser-

dieles Wed helgens Ed med Opragte fingre effter som dj War hid steffnet med en Landstings steffning en huer effter sin Allder Och minnde, først Winder Christen skreder i Sønderup At hanom Mindes ij 40 Aar, Christen tamessen i braulstrup i 40 aar Daa Ehr dett denom fuld Witerligt i guds sandhed, At Wdj Salig Niels Joenssens tiid War der Altid Om Aaret, Winter Och somer, slagen peell Offuer diuelstrup Wai Wed faarbrouen, Wndtagen om sommeren pellen bleff optagen, Medeller tid forne Salig Niels Joenssen Lod pløie Sæd, harre, bierge Eng Och høste Korn i diuelstrup Mark Och Engj och Kiørde offuer forne Wai der med, och førde det till torstedlund, Och Ingen mote Kiøre eller Ride offuer forne Wai, Wden dj haffde dette Wdj salig Niels Joenssen Minde Och hand Welleligenn Willde lade denom drage der offuer, Wden dj Kunde Snige och stielle denom der offuer, Wdj Medeller tid Om Somren pellen War Optagen, Och Imod hans Willj Och Minde Och Nar hiøe Och Korn War høsted Aff forne diuelstrup Marck Och ført till torstedlundt, Saa strax der icke Lod forne Niels Joenssen slaa peell Offuer forne diuelstrup Wai Igien, Saa der Ingen Mote Komme Offuer den.

Sameledes Winder forne Christen skreder, Christen Tamessen, Peder Christenssen i munckholm och niels Nielssen ij Hølldall Wed lige Samme Eed med Oprachte finnger, At dette er denom Alle fuld Witerligt i guds Sandhed, At Welb. Niels Krabe for 22 Aar Siden Lod gjøre en Suingell Offuer forne diuelstrup Wai och holt loss for den, till for 9 Aar Siden hand lod den bliffue øde, Och medeller tid forne Suingell War Wed Macht Wdj forne Aar, Kom der Ingen Offuer forne Weij, Wden denom som forne Niels Krabbe, Welluilligen Willde lade drage der offuer dj haffde dette Wdj hanns Minde, Wndthaen Om Someren den War Obben, Naar forne Niels Krab lod pløie, Saa, harre, bierge Enng och høste Korn Aff forne dielstrup Marck Och Kier och førde dette offuer forne Weij och till thorstedlundt Wden der nogen Wdj medeller tid Suingelen War Oben daa Kunde Snige eller stielle denom Offuer forne Weij Imod hans Willj Och Minde.

Sameledes Winder forne mend Wed lige same Ed med oprachte finger, Att dette er denom Witerligt i sandhed, Ad dette Er Ingen Adell Weij eller Kiøbsted Weij fra Nørlund eller Aaderstedts offuer diuelstrup Wai eller offuer Faarbrouff, Ichj hellder Ehr Dette Nogen Adell Weij eller Kiøbsted Weij fra forne Weij och broff och offuer torstedlunds Endiels Marck och till torsted bye, Iche helder haffuer der Weret Nogen Weije offuer faarbrouff saa Nogen Kunde Kiøre Offuer den, enten Wdj niels Joenssens tid eller siden Niels Krabe fich Thorstedlundt, Mens Ichj Andere brouff, End som same och folk Kunde ganngede der Offuer till forne diuelstrup Marck, førend for fem Aar siden, Niels Krabe lod ferde brouen størr och lod gjøre en Wase ferdig till forne faarbrouff, saa hand Kunde Kiøre Offuer den till forne diuelstrup Mark, Mens dete er denom Witerligt At dieris Rete Adell Weij och Kiøbsted Weij Aff Nørlund och till Alborg fram och tilbage er fraa Nørlund offuer Askbek Mark At den Weij som løber Igiemell Nørlunds skouff sønder for Winntønnden, som gude galde sielffuer haffuer ladet effterlucke med gierder, Saa At den Weij, som løber

Offuer Wintønden, offuer Roghaffuen, østen Om Wra mousse och Siden Nør Wd Igiemmell Aarestrup skouff, bestod søffren pallissen i Aarestrup och Niels Christenssen ibid Wed helgens Ed med Opragte finger, Ate i gor 14 dage sist forleden War for Nørlunds port och der steffnet Erlig Och Welb. Mand gude galde till Nørlund hid till tinget i dag for dette Winde. Dissligste Och same dag Wed Aarestrup Kircke Mundtlig steffnet dj Søffren Poulssen i Stoberup, Anders Nielssen ibid, peder Christenssen i Ersted, Anders Søffrensen ibid. Nok same dag War dj Wdj Raunkilde, i Skorup, i førkilde, i rørbek, i brastrup, i meilbye Och der steffnet Jens Madssen, Las tamessen, Pouell Søffrensen, bodeld Justssen, Christen Nielssen, Christen michelssen, Christen hanssen, Jens Nielssen, Jens Christenssen, Morten nielssen, till dieris garde, husse Och buopell, Ithem i dag 14 dage War dj Wdj brorstrup, i Westbye, i Haursløff, i Wolstrup, i gulbek och i graffløff och der stefnet Christen Oluffsen, Peder Christenssen, Niels Pederssen, Jesper Nielssen, Christen laurssen, Just Søffrensen, Simen Søffrensen, Christen Michelssen, Jens laurssen, Peder brun, Søffren Madssen, Søffren Christenssen och Søffren Anderssen Alle till dirris Garde, husse Och Och buopell. Disligste i dag 14 dage her Wdj tinget Mundelig steffnet dj lass Ibssen i Elidshøj, Knud Nielssen i Hersum, Christen laurssen i Siørup, Niels Jenssen, Peder Madssen ibid Alle disse forne hid i dag for dette Winde,

Enn bestod Jens Christenssen och Christen tamessen i haursløff Wed helgens Ed Med Opragte fingre Athe i dag 14 dage steffnet Jep Ibssen i Offuer Weij, till huss Och Saa hid i dag for dette Winde, At Saa er gangen det Winder Wi Med Woris Signetter p. Peder gundessen Egen hannd.

18. februar 1622 (2)

Tingsvidne af Hornum herred. Herredsfoged Lars Kras i Moldbjerg, Jens Buus i Hæsum, Anders Pedersen i Vokslev og Peder Gundesen vidner, at Knud Jensen i Gammelholm på vegne af Niels Krabbe til Torstedlund fik et vidne af 8 dannemænd, at færdselsvej fra Nørlund til Aalborg over Albæk mark går gennem Nørlund skov syd for Vintønden, over Rughaven, over Vintønden, omkring Vraa mose og igennem skoven til Ersted.

NLA, Nørlund gods, G172-3. [3] segl, itu. Påtegn. bagpå: Knud Jensen, Las Ibssen med fliere dieris Winde. Lest for Sionsmenden paa Aasterderne thend 29 Martij Ao 1623. Lest Paa Aars herids Snapsting thend 7 Januarij førend Sions mend hiemel Aar 1623. Lest paa Huornum Herits ting 3 Martij 1623. Lest paa Huornum Herits ting 24 Majj 1623. Lest paa Huornum Herits ting 31 Majj 1623. Lest paa Huornum Herits ting 30 Majj 1625.

Las Kras i Moldbiergh, Herids foged i Huornum Heret, Jens Bus i Hæsum, Anders Pederssen I Woxleff Och Peder gundessen Giør Witherligtt. Anno 1622 den 18 februarij War skicket Knud Jensen i gamellholm

paa sin hosbunde, Welb. Niels Krab till thorstedlund, hans Wegne, Som Esket och fih Enn fuld Thing Wind Aff Disse Dannemend, som er forne Jens Bus, Anders Pederssen, Peder Jenssen i Woxleff, Jens Søffrensen i Elidshøff, hans Madssen i støring, Søffren Jenssen i Lunden, Christen pederssen i Volstrup Och Niels Mogenssenn i hiedss, Thj Wonde, Athe saa Och hørde disse ephterne Windisbyrd for denom stande, som Wond Enn huer serdieles Wed helgens Ed med Opragte fingre effter som dj War hid steffnet med en Landstings steffning, først Winder Las Ibssen i Elidshøff, At hand War tiener till Nørlund i 24 Aar, Peder Jenssen ibid 20 Aar, Knud Nielssen i Hersum 12 Aar, Christen Helesen i Suenstrup 8 Aar, Suend pederssen ibid 5 Aar, daa saa tit Och Offthe Wdj disse medeler tidt, som dieres hosbunde, som denne tid haffde Nørlund, Lod denom tillsige At tage dieris gods Och førsell paa Nørlund Och førre till Alborgh Disligste Wdj Alborg Och førre till Nørlund Igien, Daa Kiørde dj fraa Nørlund Offuer Albeck Mark At denn Vei, som løbber Igiemell Nørlunds skoff sønden for Wintønden, Offuer Roghaffuen, Offuer Vintønden, Om Wra mousse och Igiemell skoffuen At ersted, Och Naar dj Kiørde fra Aaborrg till Nørlund, Kiørde dj Och saa At Samme Wei, Och Aldrig dj Kiørde Wdj disse medeler tid Enthen Offuer faarbrouff eller diuelstrup Waj Nar dj Kiørde fraa Nørlund eller till Nørlundt, som forne star Med samme dieres Hosbunds goods. Bestod Søffren pallissen i Aarestrup och Niels Christenssen ibid Wed helgens Eed med Opragte finger, Athe Iguor 14 dage War for Nørlunds port och der steffnet Erlig Och Welb. Mand gudj galde till Nørlund hid till tinget i dag for dette Winde. Dissligste Och same dag Wed Aarestrup Kircke Mundtlig steffnet dj Søffren Poulssen i Stoberup, Anders Nielssen ibid, peder Christenssen i Ersted, Anders Søffrensen ibid. Noch same dag War dj Wdj Raunkilde, i Skorup, ij førkilde, i Rørbek, i brastrup, i Meilbye Och der steffnet Jens Madssen, Las tamessen, Pouell Søffrensen, bodeld Justssen, Christen Nielssen, Christen michelssen, Christen hansen, Jens Nielssen, Jens Christenssen, Morten Nielssen, till dieris garde, husse Och buopiell, Ithem i dag 14 dage, War dj Wdj brorstrup, i Westbye, i Haursløff, i Wolstrup, i gulbech och i graffløff Och der steffnet Christen Oluffsen, Peder Christenssen, Niels Pederssen, Jesper Nielssen, Christen Laurssen, Just Søffrensen, Simen Søffrensen, Christen Michelssen, Jens laurssen, Peder brun, Søffren Madssen, Søffren Christenssen och Søffren Anderssen Alle till dieres husse Och buopiell. Disligste i dag 14 dage her wed tinget mundelig steffnet dj Lass Ibssen ij Elidshøj, Knud Nielssen i Hersum, Christen Laurssen i Siørup, Niels Jenssen, Peder Madsen ibid ochsaa hid i dag for dette Winde,

Enn bestod Jens Christenssen och Christen tamessen i haursløff Wed Helgens Ed Med Opragte fingre, Ate i dag 14 dage steffnet Jep Ibssen i Offuer Waj, till huss Och Saa hid i dag for dete Winnde.

At Saa Er gangen det Winder Wi Med Woris Signetter p. Peder gundessen Egen hannd.

2. marts 1622

Viborg landsting. Henrik Brun, borger i Aalborg, stævner Lars Ibsen Ellidshøj for en dom, han til snapslandsting 1618 har fået over ham for kost og tæring. Henrik Brun har stævnet Lars Ibsen til landstinget men denne er ikke mødt, men har ladet læse en landstings stævning, som Hans Pedersen i Nibe på vegne af ærlige og velbyrdig mand Gjordslev Budde har frembåret og læst på Nibe birketing 18.12.1619, men påtegnet før vidnet er skrevet. Henrik Brun mener, at dommen bør gøres magtesløs. Henrik Brun stævner tillige Lars Ibsen og Michel Sørensen i Ellidshøj, som har rekvireret dommen. Henrik Brun stævner ligeledes et tingsvidne, som Lars Ibsen har fået på Nibe birketing 18.12.1619 efter hvilket Mandrup Parsberg til Hagsholm, lensmand på Aalborghus bevidner, at vidnet er indskrevet i tingbogen.

De havde overgivet sagen til 4 voldgiftsmænd, Henrik Brun på sin side Lars Kras i Molbjerg og Christen Smed i Svenstrup og Laurids Ibsen med Jacob Jensen i Svenstrup og Peder Gundersen i Ellidshøj. Voldgiftsmændenes vidne af 3. januar afgjorde, at Henrik Brun havde krav på kost og tæring. Landstinget dømmer, at voldgiftskendelsen står ved magt.

Peder Gundersen var herredsskriver i Hornum hrd. gift Jacob Jensens datter i Svenstrup, hvis brorsøn Christen Smed havde været herredsfoged og var afløst af Lars Kras. Dennes far var herredsskriver Niels Poulsen Kras, hvis søn blev gift med Christen Smeds enke. Henrik Brun var sikkert af herredsfoged- og skiverslægten Brun fra Ellidshøj og Volstrup, søn af Jep Ridemand Brun i Ellidshøj. Lars Jebsen var sikkert hans bror.

NLA, B24-537, Viborg landstings dombog 1622B, s. 53a.

4. marts 1622

Tingsvidne af Hornum herredsting om syn af Støvring mølle.

RA, Aalborghus lens regnskab. Afskrift Poul Christensen, Lokalhistorisk Arkiv, Ø. Hornum.

Las Kras i Molbjerg, herredsfoged, Knud Nielsen i Hæsum, Christen Pedersen i Volstrup, Peder Gundersen, gør vitterligt, at Morten Jensen i Svenstrup på Mandrup Parsbergs vegne var skikket og æskede af Knud Nielsen, Christen Pedersen, Anders Poulsen i Hæsum, Jens Pedersen i Simested, Jens Sørensen i Ellidshøj, Jens Nielsen i Støvring, Søren Wollesen i Hornum, Niels Pedersen i Volstrup, de vandt og svor, at de så 4 synsmænd: Unge Jens Clemedsen i Støvring, Søren Jensen, Jens Christensen, Hans Madsen ibid. Disse havde foretaget syn af Støvring mølle, der var meget medtaget og havde mange fejl og mangler, bl.a. var dæmningen itu.

16. marts 1622

Søren Matssen i Wegerbye Cit. Anders Christenssen i Woxleff. Møtt ichj.

NLA, B24-56, Viborg landstings justistprotokol 1622, s. 63a.

30. marts 1622 (1)

Søren Matssen i Wegerbye Cit. Michel och Christen Jensen i Huornumb for ett winde, att thenom schulle were Witherligt, Att Søren Anderssen schulle Were i Ræphild arfuesagen vil scøle fire Aar epther Siste Pestelents, miener falsch och Løgn. Thenom sielff Arffuen atuale thil winde, Ingen Arffuend epther ad Ehudendis dag wj wghr ellr Aar. Item Cit. Anders Christensen for diele for en Arffuelod epther Søren Anderssen, Maren Jensdathr schulle Were thilfalden. p. contra. Anders Christensen i Woxleff Cit. Thuiende wendelig Dome Epther Wind ere Vildig. Icke saa ganche fuld ell. om Wisse dag Arffuen ichj Kreufft epther fader och moder epther Lougen. Winde och diele Macteløs. Wendelig dom Macteløs.

NLA, B24-56, Viborg landstings justistprotokol 1622, s. 71b.

30. marts 1622 (2)

Viborg landsting. Søren Skriver, forstander i Aalborg Helligåndskloster stævner Jens Andersen, Anders Jensen og Johanne Christensdr. i Guldbæk for deres vidne af Hornum herredsting 4. februar, ang. bopendinge af Peder Kjeldsens bo i Sørup, som Christen Jensen er værge for. Søren Skriver mener ikke, at vidnet er lovligt, men at Christen Jensen har givet sin datter $\frac{1}{3}$, hans kones søn $\frac{1}{3}$ og hans brodersøn $\frac{1}{3}$ af 88 slet daler.

Endvidere stævnes Knud Nielsen i Hæsum, Jens Christensen i Guldbæk, Søren Christensen og Christen Jensen og Anders Christensen i Tyrrestrup, Niels Bund i Sørup, Christen Lauridsen, Søren Christensen, Peder Madsen, Laurids Poulsen, Chresten Lauridsen vester i byen, Jacob Jensen, Villum Christensen og Niels Andersen Lyng ang. et vidne af samme dag og ting, at de ikke mener, at Christen Jensen har fået nogen bopendinge i Peder Kjeldsens bo, som han er værge for. Søren Skriver mener ikke, at vidnet bør komme de fattige og syge folk i hospitalet til skade, men at boet skal tilhøre hospitalet.

Endvidere stævnes Lars Kras, herredsfoged i Hornum herred, for en dom af 4. februar han har afsagt mellem Christen Jensen og Søren Skriver, forstander i Aalborg Hospital.

Christen Jensen stævner Peder Lauridsen, Niels Jensen, Christen Olufsen og Niels Andersen Byrsted i Sørup for et vidne af Hornum herreds-

ting den 24. december, at de var i Peder Kjeldsens bo og gav Christen Jensen et udlæg på 88 slet daler og opgjorde bopenge, som salig Peder Mogensen der døde sammesteds, hans børn, Mogens Pedersen og Thames Pedersen var tilfalden efter deres fader. Christen Jensen mener ikke, at dette vidne er nøjagtigt. Christen Jensen stævner tillige samme mænd for et vidne af 3. april, at de havde været i Peder Kjeldsens bo og gjort Christen Jensen udlæg, hvilket Peder Kjeldsen selv godkendte. Dernæst stævnes vurderingsmændene. Tillige stævnes Søren Skriver for det vidne, han har erhvervet.

Dernæst fremlagde Christen Jensen et tingsvidne af Hornum herredsting udstedt af Jens Andersen og Anders Jensen i Guldbæk, at gamle Christen Jensen i Guldbæk ikke havde fået nogen bopendinge fra Peder Kjeldsens bo i Sørup. Dernæst fremlagde Christen Jensen et tingsvidne af samme dag og ting, at Knud Nielsen i Hæsum vidnede, at mellem påske og pinseudag var han i Sørup i Peder Kjeldsens bo for at udrede, hvad der var bopendinge, og Christen Jensen fik da ikke noget udlæg.

Dernæst et tingsvidne af samme ting og dag, at Jens Christensen i Guldbæk, Søren Christensen og Christen Jensen og Anders Christensen i Tyrrestrup, vidnede, at de ikke havde hørt, at gamle Christen Jensen i Guldbæk havde fået nogen bopendinge.

Dernæst et tingsvidne af samme ting og dag, at Niels Bonde i Sørup, Lars Poulsen, Christen Lauridsen vester i byen, Jacob Jensen, Villum Christensen og Niels Andersen lyngfoged vidnede, at de ikke havde hørt, at Christen Jensen havde fået nogen bopendinge af Peder Kjeldsens bo på hans børns vegne.

NLA, B24-537, Viborg landstings dombog 1622B, s. 96a.

30. marts 1622 (3)

Tingsvidne af Nibe birketing, at Lars Jacobsen i Debel på vegne af husbonden og Anders Jensen i Binderup beskyldte Peder Mouridsen i Nibe for sengetøj og klæder, som dennes datter Maren under vårfiskeri i Øresund ved Barsebæk har taget med sig, da hun forlod sin ægtefælle, Christen Jensen Skrædder i Nibe. Denne har fået nogle af tingene igen fra Peder Madsen. Fremlagt i sag ved Viborg landsting 13.8.1625 (2).

et tings Winde aff Nibe bircheting 1622 denn 30 martij Wdganget Otte mend Wondet haffuer dett forne Anders Jensen paa hans hosbunds Thieners Wegne sagde och beschiøldt peder mouridsønn i Nibe for det goeds, som hans dater, forne Christen Jensens høstru, med sig Thogh effter forne peder mouridsøn haffde Att Antuorde forne Christen Jensen enn diell hands Klede och becken igienn aff forne hun med sigh tog.

7. april 1622

Delsbrev af Hornum herredsting, at Morten Jensen i Svenstrup på vegne af Villads Jensen i Svenstrup lader Svend Pedersen i Svenstrup fordele. Denne har mod 1 mark vederlag påtaget sig at betale en bøde på 3 mark, som Villads Jensen har fået for hjemmesiddelse i en sag med Maren Lauridsdr. i Ridemands mølle. Han har modtaget pengene, men har ikke fået kvittering. Fremlagt i sag ved Viborg landsting 6.11.1624.

it dielsbreff aff Huornum Heridsting denn 7 Aprilis 1622 Wdgangen bemellendis forne Morten Jensen eblant Anndre at haffue ladet fordelle Suend piersen for Thou Rigs mark hand haffde Antuordt hanom at schull Wdlege till Landstinget for hans faldsmoll.

8. april 1622 (1)

Tingsvidne af Hornum herred, at Peder Christensen i Ersted bebor en helgård og siden Michelsdag har arbejdet for Gude Galde til Nørlund.

LAV, Torstedlund godsarkiv, G142-2. [3] segl. 1. Lars Nielsen Kras. 2. Knud Nielsen i Hæsum. 3. Fingeraftryk.

Las Kras i moldbiergh, herris fouged i Huornum Herrit, Knud Nielsen i Hersom, Christen pederssen i Wolstrup och Peder gundesen gjør Witerligtt. Anno 1622 den 8 Aprilis War schicket Knudt Jenssen i gammelholm paa sinn hosbunds Welb. Niels Krabe till thorstedlundt hans Wegene, som eschet och fich En fuld Thing Winde Aff disse dannemend, som Ehr forne Knud nielsen, Christen pedersen, Niels pedersen ij Volstrup, søffren Suendsen i estrup, Søffren Volesen i Huornum, Vogn Bertelsen i Suensstrup, Niels Mogensen i Hieds och Mats Jenssen i Huornum, Di Wonde Athe Saa och hørde, At Christen Nielsen i Ersted stodt her i Dag for thingsdom och Wond Wed helgens Ed med Opragte fingre efftersom ... och hans Medbrødre Windes folck War hid steffnet Medt en Landstingssteffningh, Att dette er hanom fuld Witerligt i guds sandhed, At noget effter Sancte Voldborg Dag sist forleden daa stede peder christensen i Ersted den halffgrd. ibid hand Ibouer, Och siden Sanctj Michels dag sist forleden daa haffuer hand gjort egt och Arbedt for hans husbond Wellb. gude galde till Nørlundt. Ithem Anders Søffrenssen, jesper pedersen, Jens pouelsen, Peder Ridemand, ung Søren pouelsen i stoberup och Peder Søffrenssen i Ersted Winder En huer serdelis Wed Ligesom Ed med opragte finger Ligesom før Chresten børialsen før Wondet haffuer. bestod Jep Ibsøn i Aarestrup och Niels Christensen ibid Wed helgens Ed Med opragte finger, Ate Iguor 8 dage War wdj Peder Christensens gard i Ersted Och der Mundtlig steffnett forne Peder Christensen hid i dag for dette Winde. Disligste i dag 14 dage War dj for Nørlund port Och tallet med gards fogeden Jacob Laursen Och

der steffnet Welb. Gude galde Ochsaa hidt till tinget i dag for dette Winde om hand haffde der Nogett till At suare. At saa Er gangen det Winde Wi Medt Woris Signether. Peder gundesen. Egen hand.

1. Lars Nielsen Kras
herredsfoged

2. Knud Nielsen
i Hæsum

8. april 1622 (2)

Tingsvidne om brystfældigheden på Ridemands mølle i Svenstrup.

RA, Aalborghus lens regnskaber 1621-25, Bilag 1621-22, nr. 29. [3] bomærker af grønt lak som på 8.4.1622 (1). 1. Lars Nielsen Kras, 2. Knud Nielsen i Hæsum, 3. ulæseligt. Påskrift agpå: Sion till Rimandts Mølle.

Las Kras i Moldberig, herris foged i hornumherrit, Knud Nielsen ij hersom, Christen Pedersen i Wolstrup och Peder gundesen Giør Witerlighth. Anno 1622 dend 8 Aprillis War skiket Morten Jensen i Suenstrup, som Escket och fich En fuld things Winde Aff disse dannemend, som er forne Knud Nielsen, Chresten Pedersen, Niels Pedersen i Wolstrup, Søffren Suendsen i Estrup, Soren Wolesen i huornum, Wogn berthelsen i Suenstrup Niels Mogensen i Hietzs Och Mads Jensen i hornumb, Di Wonde Aathe Saa Och hørde 3 sionsmend for denom stande, som Er Mats poulsen i Suenstrup, Jep Christensen Och Jens Andersen ibid. Huilcke der hiemeleth Och Kund gjorde, Athe i dag 8 dage sist forleden War Sion till Rimandts mølle huses Och quern Redijskabet, Och saa først At dend Nederste stien Vdj Malt Kuernen Er Sønder i 3 støker och bingen Er Wgaggenligs, Of-ferstienen i samme Kuern er meget tønd, Møllen er Nesten alle samill thaglam paa den Nør side, foodtred Er røden i samme Side, Wandbielken Er Sønder, Och havis En hiell hob Sandieller till flodgyden. Dette hiemelet di for et fuld Sion. At saa Er Gangen det Windr Wi med Woris Signeter. Peder gundesen Egen handt.

15. april 1622

Tingsvidne af Hornum herred om stolestader i Vokslev kirke. Frem-lagt i sag ved Viborg landsting 17.1.1624. Se også 23.2.1624.

Winde aff Huornum Heridts Thing 1622 thend 15 aprilis sidst forle-den Wdgangen Therkild Andersen i binderup och hans at haffde Wondet

medt Helgens eedt och opragt finger, at hand ichj Wed eller Kand mindes Nogen at haffue søgt the iij stuoll stade paa Sønder side østen Kircke døren Wdj Woxleff Kircke andere end dennom, Som haffde boedt Wdj den gaardt ii binderup Knud Nielsen och Niels Knudsen iboer Wndtagen Simon pier-sen den tiid hand War Wgiffit och tiende Sinn Søster, som boede der Wdj gaarden, och siden hand bleff giffit søgte hand den ochsaa. Søren Lauritsen ii biisleff at haffue Wondet, at den iij stoll stade paa Nør side offuen for Kirche døren ii Woxleff Kircke ehr Rett stoell stade thill den gaard i Woxløff Michell Christensen ibouer och forne Søren Lauritsen ehr fød ii same gaardt i Woxløff och hans fader och hans stol stader stoed begj Wdj. Forne gaardt stoll den ane Efffter thend anden. hans Madsen i gielstrup att haffue Wondet lige som Terkild Andersen Wondet haffuer. Peder Pedersen ii Rostrup at haffue Wondet, at hand at hand mindes ii 20 aar, at Ingen haf-fuer Søgt same Stoel Wden dennom, som haffde boedt Wdj den gaardt Knud Nielsen och Niels Knudsen iboer. Chresten Madsen i Klestrup at haf-fue Wondet, at hand Mindis i 32 aar, da haffuer Ingen Søgt forne stoell and-re ind dennom som boedt i forne gaardt i binderup eller dj haffde det i di-ris Minde, Mens nogen thid Lanng Søgte forne Chresten Madsens fader forne stoell, da haffde hand det Wdj Kield (?) Knudsens Minde, som bouedt i forne gaardt ii binderup.

27. april 1622

Mester Christen Hansen Cit. Peder Jenssen i Nørholm cum solich for et Winde. Møtt ichj.

NLA, B24-56, Viborg landstings justistprotokol 1622, s. 93a.

Maj 1622

Tingsvidne af Nibe birketing, snapsting, at Peder Bloch, foged på Restrup, på vegne af Christen Jensen Skrædder i Nibe lod Peder Mouridsen i Nibe og datteren Maren fordele, for bl.a. sengetøj og klæder, som Maren tog med, da hun forlod sin husbond, Christen Jensen Skrædder i Nibe, un-der fiskeri ved Barsebæk. Peder Mouridsen beskyldes for at have huset og skjult datteren. Fremlagt i sag ved Viborg landsting 13.8.1625 (2).

Enden et Winde af forne Thing sist forleden Aar den .. majj Wdgan-get Bemellendis forne Peder block der Paa forne Christen Schreders We-genne for hoffued sagen effter hanom Lade for diell forne peder mouridsen for hans datter, forne Christen Schredes Høstru, for det guods, hun Thogh med sig fra forne Christen Schreder, effterdj forne peder mouridsønn haffde dett Aentuorde forne Christen Jensen same diune som hands Kleder och Eet becken ii gienn aff forne guods. Disligste for hand haffur Huseet och Hellet

hinder paa barse bek Lede Wdj sist forgangen ørsunds fisken, Siden denn Thid hun bouet der med sig thog forne Christen schreders goods och en partt haffuer hafft med sig, der hun huos hanom haffuer Wered, som och med tings Winde at beuise.

6. maj 1622

Aalborg byting. Slotsfogden Carsten Andersen fik tingsvidne om forlig mellem Chr. Mortensen og 5 andre bymænd i Hasseris om en hørhave.

RA, Byarkiver på papir, Aalborg helligaandskloster. [4] segl. 5 mindre huller i papiret.

Jacob Vognsøn, Byfogit, Anders Jensøn Byschr., Christen Andersøn, schomagger, Och Dall Mortnsøn borger Wdj Aalborrigh Giør alle Viterligt, att Aar effter gudts biurdt 1622, mandagen den 6 Majj paa Aalborig Byting War skickit Erlig och Welagt Charsten Andersøn, slaadtsfougit paa Aalborig Slot paa Sin Hosbundis, Erlig och Welbiurdige Mand Mandrup Parsbiergh till Hagesholm, Kong: Maijts. befalingsmand paa Olborig Slot, hans Wegne, Som Eskit och fick et fuldt tings Winde aff Otte dannemend, Som er Christen Andersøn, schomagger, Dall Mortensøn, Anders Michelsøn, Madts Andersøn, Hendrik Kock, Hendrik brun, Peder Lauritsøn och Johan Pop schrædder, borgere och Induonere Wdj Aalborg, Huilcke forne Otte Dannemend der alle Wond och Kundgiord, att dj Samme dag, paa forne ting hørde och Saae, att Christen Mortensøn ij Hatserijs Stod her for tings Domb och bekiende, at effter som hand forgangen Sommer der Charsten Andersøn paa Kong: Maijts. tieneris Wegne ij hatseriiss, som er Madts Pedersøn, Morten Christensøn, Niels Jensøn, Jens Nielsøn, Offue Pedersøn Och forne Christen Mortensøn paa hans egen Wegne bleff forligt wdj saa maade, at alle huis breffue, som War anlangendis den hør hau Wti, som Christen mortensøn War ij trætte om med forne Mend forgangen Aar, schall Were død och magtisløss, och schall forne Christen Mortensøn hafue samme hauge wdj brug, och Der Emod scahl dj andit bruge Et støcke Jord Wed Siden, och der den for som denom er foruist, och naar den Ene side (papiret itu) wdj Saa schall den anden lige Saa, och der med er de W... och Vell forligt Winder Wij mez woris Signeter ... wnder trøgt ut supra.

26. juni 1622

Aabent Brev, at Christopher Urne til Aasmark, Rentemester, der med Kongens Tilladelse til Niels Krag til Aggerkrog, Landsdommer i Nørrejylland, har opladt det Prælatur i Viborg Domkirke, kaldet Nørholms Provsti, som han nu er forlenet med, til Gengæld maa faa det Prælatur, kaldet [Ærkedegnedømmet] ¹⁾, og det Kannikedømme i Roskilde Domkirke, som Ni-

els Krag hidtil har haft i Værge, med Bønder, Senium, Option og Fællesgods, saaledes som Niels Krag nu slipper det; dog skal denne Bevilling ikke komme Kapitlet til Præjudits, naar Christopher Urne slipper Prælaturet og en anden bliver forlenet med det. Naar han ikke længere er i Kongens daglige Tjeneste, skal han residere ved Domkirken. samme indhold i brev af 26.6.1622 til Niels Krag, *Kanc. Brevb. s. 371. J. R. 7, 416.*

Kancelliets Brevbøger s. 370. Sj. R. 17, 291. [Med Art. 1-2]. 1)
I Sj. R. er ladet Plads aaben til Navnet.

5. juli 1622

København. Missiv til M. Hans Staffensen om at indtage Ridefoged paa Københavns Slot Knud Jørgensens Søn, en af Hans Hansens Sønner og en af Sognepræst i Orrestrup (Aarestrup) Hr. Jacobs Sønner i Sorø Skole.

Kancelliets Brevbøger, s. 385. Udt. i Sj. T. 22, 84.

22. juli 1622

Christen perssen i Nibe Cit. Lass perssen i Gielstrup c.s. Møtt ichj.
Christen perssen i Nibe Cit. Søren Sørenssen ibm. Møtt ichj.

NLA, B24-56, Viborg landstings justistprotokol 1622, s. 147a.

23. august 1622

Mageskifte mellem kronen og Iver Juel til Villestrup, der får i Vokslev sogn, Grydsted by 7 gårde.

Kronens Skøder, s. 413. Org. mag. 859. J. R. 7, 423. Koncept til Iver Juels brev.

1. september 1622

Gregers Høgh Cit. Peder Gundessen i Ellishøj for en diele forhuerfuit paa Christen paasches Wegne offuer Mogens tamessen i Suenstrup for en Wisse giæld Jep perssen i Siørup skulle werre Christen paasche schuldich. Item Cit. per gundessen for en Sandmend, att Mogens tamessen skulle loffue att betale giælden. Item Cit. worderingh. Icke Louglic steffnuid.

NLA, B24-56, Viborg landstings justistprotokol 1622, s. 181a.

10. september 1622

Kongstedlund. Kirsten Juul, salig Niels Juuls datter, tilskøder sin farbroder Iver Juul til Villestrup i Bislev sogn i Djørup by 1 gård kaldet Overgaard, som Jens Jensen og Niels Jensen iboer, skylder årligt 3 ørte rug, 3 ørte byg, 1 skovsvin og 2 mark gæsteri samt en mølle derhos, som dog nu er øde. Kirsten Juul beder hendes moder, Anne Stygge til Kongstedlund, hendes broder, Axel Juul til Kongstedlund og hendes svogre Knud Galt til Palsgaard og Hans Krabbe til Søgaard om at medbesegle med hende.

NAL, perg. saml. nr. 245. Udtg. af Lundbæk gods, G139. [5] segl. Omtalt i Arkivet på Lundbæk, H&K 1912-14, s. 314.

28. september 1622 (1)

Viborg landsting. Axel Rosenkrands til Buderupholm ved sit visse bud, Christen Jensen Worde, stævner Christen Lauridsen og Niels Pedersen i Sørup for et vidne, at de stævnede Axel Rosenkrands og fru Kirsten Rosenkrands ved Buderupholm port på vegne af Svend Scholffuis i Mastrup ang. opsigelse af fæstegården han ibor. Vidnet kræves magtesløst.

NLA, B24-537, Viborg landstings dombog 1622B, s. 178b.

28. september 1622 (2)

Viborg landsting. Chr. Pedersen i Nibe stævner Lars Poulsen, Mads Madsen, Niels Nielsen og ?Anders Christensen i Gjelstrup for vidne af 16. sept. at der har set Chr. Pedersen, Peder Christensen og Lars Laursen ødelægge Søren Nielsen (i Færke) i Gjelstrups plov, Søren Nielsen for 2 klagevidner trods det at han er fordelt og lovforuden, samt Niels Nielsen og Søren Knudsen i Vokslev og 6 medsynsmænds vidne, at de havde set Søren Nielsen pløje en ager, som Chr. Pedersen mener ligger i Nibe mark og tilhører hans husbond. Vidnerne kræves gjort magtesløse. Se også 1.10.1622

NLA, B24-537, Viborg landstings dombog 1622B, s. 231b.

28. september 1622 (3)

Gregers Høg Cit. Peder Gundessen i Ellishøj for en diele forhuerfuit paa Christen paaschis Wegne i olborig offuer Mogens tamessen i Suenstrup for en Wisse gield Jep perssen i Siørup schulle werde Christen paasche schyldich. Endog ichj beuiste gielden huor megen schulle weritt eller loglig Eschit. Item Cit. Peder gundessen Cum solich for en Sankel Win-

de, att Mogens schulle loffue Jep schulle betale huis giæld Mogens war bortschøldig. Endog bemester och windeArffuingh. Item Cit. Las Ibssen Cum solich Thagsmend for wduordere hans øg och fuole, och søgde benn. Icke Louglig steffnuid. Gregers Høg Cit. Anders Pederssen i Woxleff Cum solich for en winde att ~~Mourits~~ Mogens tamessen schulle Indkome paa Hornum herritsting mez en fork och hans høstru med en Spisk, och Wdeschuit Rasmus perssen i Suenstrup. Endlig iche wondit mez opragte fingr elle dr. four faait Warsell. Item cit. Morten Jensen for ladet thingsfred offuersuore. Icke emod winde och Neffningseed. Thomes Friis Cit. Christen perssen i Nibe for nogin Wendelig Dome. ichj loglig steffnid.

NLA, B24-56, Viborg landstings justistprotokol 1622, s. 199a og b.

1. oktober 1622

Christen Pedersen i Nibe Cit. Las Poulssen Cum solich for Thuende winder om Christen schulle Jagit Søren Nielssen i gielstrup fra sin ploug och Sønder Brøtt. ¹⁾ Christen Pedersen i Nibe Cit. Morten Jenssen i Suenstrup for ~~diele~~ en domb forhuerffuett. ichj Louglig steffnid. Christen Jenssen i gielstrup Cit. Las jenssen Cum solich. Christen Jenssen i guldbek Cit. Søren schriffuer i olborig for en diele offuer Kirsten Christensdathr. for xxwiiij dlr. 1 mk. 4 sk hun schulle for Roge aff pr Kieldssens boe i Siørup Medler tid blev wschiffte Emellom hinde och de fatige, Och dr for lade seg tiltrandier hindes partt aff Roug Affl Endog tilforen tilschift pr Kieldssens Anpartt i forne Rou Affull Som wed mellem bem. Registiering och schiffte schiede. Epther dj aff Registiering forforis en part aff the dj fattige tilkomer, Och forne Kirsten dr. for diæld, Och Wordering gjorde, dog ichj bekomid Were fuld. Ichj emod Wordering. ²⁾

NLA, B24-56, Viborg landstings justistprotok. 1622, s. 212a, 213 a.

¹⁾ Se også 28.9.1622

²⁾ I margin: 1621, 23. Junij dømppt paa forlig.

23. oktober 1622

Tingsvidne af Hornum hrd., at Støvring mølledæmning var i stykker.

RA, Aalborghus lens regnskab. Afskrift Poul Christensen, Lokalhistorisk Arkiv, Ø. Hornum.

Las Kras i Molbjerg, Søren Andersen i Suldrup, Anders Pedersen i Vokslev, Peder Gundersen. Skikket var Poul Pedersen i Støvring mølle, der æskede af: Søren Andersen, Anders Pedersen, Jens Christensen i Gjelstrup,

Jens Pedersen i Simested, Christen Nielsen i Annerup, Christen Pedersen i Volstrup, Las Jenssen i Hornum, Peder Pallesen i Rodstrup, disse så og hørte: Christen Nielsen i Annerup, Anders Pedersen, Jens Bus i Hæsum, Jens Christensen, Jens Nielsen i Støvring, Las Pedersen ibid, Morten Skredder ibid, Christen Pedersen i Søgaard vidne, at dæmningen ved Støvring mølle var i stykker.

1. november 1622

Nørholm birketing. Poul Kras lader på vegne af hans husbond, Niels Krag til Agerkrog, Margrethe Jørgensdr. i Aalborg og hendes lavværge Poul Knudsen fordele. Fremgår af sag ved Viborg landsting 18.1.1623.

pouel Krasse i Nørhollum ...j Novembris sist forleden till Nørhollum bircketing paa hans hosbunds Er. och Welbørdige mand Niels Krag til Agerkrog, Landsdomer i Nøriutlandt hans Wegne for hoffuedgeld att hafue Ladet hanom fordielle Margrethe Jørgensdather borgerske ~~ibm.~~ i Aalborg och hindis Lauwerge Nemlig forne pouell Knudsen for 3 ½ Thønder ... Worre Sild och fire Rigsdaller.

8. november 1622 (1)

Nørholm birketing. Poul Kras i Nørholm får på vegne af sin husbond, Niels Krag til Agerkrog, en uendelig dom over Margrethe Jørgensdr. i Aalborg og hendes lavværge Poul Knudsen. Fremgår af sag ved Viborg landsting 18.1.1623. Se også 1.11.1622.

8. november 1622 (2)

Dom af Nibe birketing (kun afslutningen foreligger), at eftersom det er bevist, at der er forsvundet salt fra toldboden, og saltet er efterlyst fra prædikestolen i Nibe kirke, og der har været rygter om, at Søren Sørensen Sode skulle have taget saltet og er bortrømt og ikke er mødt på tinget for at bevise sin uskyld, dømte fogden ham skyldig i tyveriet og fradømte ham hans fæste og boslod. Fremlagt i sag ved Viborg landsting 27.9.1623 (2).

enn Domb aff forne ~~byting~~ birchting 8 November Nu sisdt Wdgangen, Som Saa besloutis, at eptherdj det er beuist tagen Salt och war aff predickestoullen thill mang i Kircken liuse effter same Salt. Disligste med 24 mend beuisis, som haffde Wondet, atadj haffde hørt Røgt och Thiden det forne Søren Sørensen Suodie schull haffue thaget Salt aff Thold boden der ibm. och der for war buort Rømt och ichj thend Wdj saa laang somlig tid nogen sinds war møtt the steder sig louligen, som det sig buorde for same

gierning at Kircke och eij heller giord da den dag wille Kome thill stede at suare for sig Weste fougden iche Andet der om at dømme, end hans feste atwere forbrøt och hans bods lod thill sit herskab effter hand war Ronning mand ...der sion och Winde stod wed diris full magt

26. november 1622

Per Lauritssen i gielstrup Cit. Niels perssen ibm. Møtt ichj.

NLA, B24-56, Viborg landstings justistprotokol 1622, s. 255a.

18. januar 1623 (1)

Per Matssen i Siørup Cit. Pouel Ibssen i grauløff Cum fulde solich for et Winde. Møtt ichj.

NLA, B24-57, Viborg landstings justistprotokol 1623, s. 8b.

18. januar 1623 (2)

Viborg landsting Poul Knudsen i Aalborg stævner Poul Kras i Nørholm, der 1.11.1622 på Nørholm birketing på vegne af hans husbond, Niels Krag til Agerkrog, har fordelt Margrethe Jørgensdr. i Aalborg og hendes lavværge, Poul Knudsen, for 3 ½ tønner vårsild og 4 rdl. Endvidere stævnes Poul Kras for en uendelig dom han 8. november har fået på birkettinget. Niels Krag møder og afstår fra fordeling og dom. Af nærværende og 17.1.1619 fremgår, at Poul Knudsens mors søster er Margrethe Jørgensdr.

B24-538, Viborg landstings dombog 1623B, s. 38a.

War Skickit Egenhendig mand Poul Knudsen, borger i Alborig, Paa thend ene och hagde hid steffnuit pouell Krasse i Nørhollum paa thend Anden Side for hand der paa j Novembris sist forleden till Nørhollum bircketing paa hans hosbunds, Er. och Welbørdige mand Niels Krag til Agerkrog, Landsdomeer i Nøriutlandt, hans Wegne for hoffuedgeld att haffue Ladet hanom fordielle Margrethe Jørgensdather borgerske ~~ibm.~~ i Aalborig och hindis Lauwerge, Nemlig forne pouell Knudsen, for 3 ½ Thønder ... Worre Sild och fire Rigsdaller ephther som same Winde i sig sielff ther om formeller, thill huilcken dielle att driffue formienendis forne pouell Krasse Ingen fuldmagt att haffue hagt aff forbemeldte hans hosbunds, eller forne pouell Knudsen nogenn Warsel for same dielle att schall Were giffuen enten Mundtlig eller till hans boepell eller Anden steder saa Kunde haffue Wist der till att suare. Nok hid Kallet forne pouell Krasse for en Wendelig dom

hand den 8 Novembris till forne bircketing Wid same sag forhuerffuit haffuer Mienendis den saa Well som forne dielle icke saa Loulig eller Rett Attuere, att the bør nogenn mact att haffue, men mactesløss attuere och icke kome forne Margrethe Jørgensdather eller hindis Laug Werge, forne Pouell Knudsen till hinder eller schade i Nogenn maade. Nok hid Kallit forne Pouell ~~Knudsen~~ Krasse med same diels Winder, saa och Søren Mikelss. och Mads Mikelss. som for same dom och dielle schall haffue steffnuett och Warsell giffuet med huis di Wdj same Sag Will Nyde och Wndgielde.

Saa møtt forne Niels Krag och affstoed same domb och dielle Och Effter saadan lejlighed bør thend icke att Kome forne Margrethe Jørgensdather eller nogen thill hinder eller schade i nogen maade ... G.

8. marts 1623 (1)

Lars Kras, herredsfoged i Hornum herred, udsteder tingsvidne, at Niels Krabbe til Torstedlund har tiltale mod Gude Galde til Nørlund i anledning af, at denne mener at have ret adelvej, købstadsvej og anden vej over Døvelstrup mark, over Fårebro og over Torstedlund mark, som er Niels Krabbes endelsmark. Gude Galde stævnes at møde på tinget 24.3.1623.

NLA, Nørlund gods, G172-3. [1] segl. Lars Nielsen Kras i Moldbjerg, herredsfoged, delvist ødelagt. Påtegning på bagsiden: Anno 1623 thend 10 Martij ehr dene steffning lest for Nørlunds port Wed Jenns Christenssen thiendendis paa Thorstedlund och mickill mortenssen i Aarestrup wdj Peder Hansens Reijers paahørellsse.

Las Krass i Moldbirrerren, Herits fouget i Huornum Herrit, gjør witterligt at for mig haffuer ladett berette Erlligh och welbiurdig Mand, Niels Krabbe till Torstedlund, huorledis at hand haffuer thilltalle till Erlligh och Welbiurdig Mand, Gudde galde till Nørlunnd, for domb, som hand Achter at lade forhuerffue till Huornum herrits ting, at efftersom forne Gudde galde tillholder sig at wille haffue hans Adell Weij, Kiøbsted Weij eller Andre Weiije offuer diuffuelstrup Mark, diuffuelstrup Waij, offuer faarebrouffuen och offuer Torstedlundts Mark, som er forne Niels Krabbes Jendells Mark, grunnde och Eijendomb till Torstedlund, saa formener forne Niels Krabee effter hans Winder och Anden Breffue, at forne Gudde galde eller nogen Anden Iche bør at haffue nog weiije offuer forne hans Jendelss mark grunnde och Eijendomb, Wden de Kunde haffue det Wdj hanns Minde, Huis Lejlighedt forne Niels Krabbe eller hans fullmechtig ydermehre viste at Berette. Thj steffnuer ieg forne Gudde galde at møde for mig wdj Retten till forne tingh Mandaug thend 24. daug Martij Nu førstkommendes med huis breffue eller Andett, som hand Kand tillholde sig nogen Weiije at haffue offuer forne Thorstedlundts Jendels Mark, grunnde och Eijendomb som forne stander. Datum Moldbier thend 8: Martij Anno 1623.

8. marts 1623 (2)

Søren Pedersen, birkefoged i Nibe dømmer Søren Sørensen Sode i Nibe skyldig i at have taget noget salt fra toldboden og fradømmer ham hans fæste og boslod. Omtales i sag ved Viborg landsting. 27.9.1623 (2).

21. marts 1623

Tingsvidne af Hornum herred. Lars Kras, herredsfoged, Knud Nielsen i Hæsum, Anders Pedersen i Vokslev og Lars Schiønning i Graarup vidner, at fogden Peder Hansen (Reiers) på Nørlund fik vidne af 8 danne-mænd, Knud Nielsen, Anders Pedersen, Jens Pedersen i Simested, Chresten Jensen i Guldbæk, Lars Jensen i Hornum, Søren Sode i Harrild, Jacob Jensen i Svenstrup og Peder Christensen i Vokslev, der vidnede, at Niels Mortensen, Chresten Clemesden, Michel Laustsen, Poul Thamesen, Jens Nielsen, og Palle Bertelsen i Oplev, Niels Nielsen, Mads Nielsen, Jens Pedersen, Chresten Frandsen, Chresten Christensen og Peder Svendsen i Gravlev på tinget afhjemlede et syn, som Peder Hansen havde opkrævet, og som de af tinget var udmeldt til. De besigtigede da sidste lørdag vejen fra Torsted by mod Døvelstrup vad og så da en 2 favne bred vej fra Torsted by til Thorild vad og ved siden af en anden lille vej, der også gik til Døvelstrup, men nede ved kæret var den mere opkørt af hjulkærrer end på ageren. Anders Thuelsen og Chresten Brams i Gravlev vidnede, at de i går for 14 dage siden var ved Torstedlunds port og stævnedes Niels Krabbe at møde på åstederne til et syn, som de ville tage mandag den 24. maj og den følgende lørdag. Tillige vedstod Anders Thuelsen og Chresten Brams, at de på fredag for 3 uger siden stævnedes Lars Ibsen i Ellidshøj, Søren Madsen i Volstrup, Knud Nielsen i Hæsum, Chresten Laursen i Sørup og Peder Madsen i Sørup for synet at afsige og at komme på tinget her i dag.

NLA, Nørlund gods, G172-3. [3] segl. 1. Lars Nielsen Kras, itu. 2. ødelagt. 3. måske fingeraftryk. Påtegning på bagsiden: Morthen Jostssen i Suoldrup gienpart till thed Siond Winde. gienppart till gudj galdis Sion om den Weij fran Thosted bye och till diuelstrup Wai er macteløss.

Las Kras i Moldbiere, Herids fouget, i Huornum Heridt, Knud Nielsen i Hersom, Anders Pederssen i Woxløff och Las Skiøning i grarup Kund gjør, Att Aar Effter guds biørdt i623 Mandagen thend 21 martij Paa forne ting War skecket Pier Hansen, fuoget Paa Nørlund, Eskett och fich ett fuldt things Winde Aff wiij dannemend, som er Knud Nielsen, Anders Pedersen, Jens Pedersen i Semedsted, Chresten Jenssen i guldbeck, Las Jenssen i Huornum, Søren Suodj i Harild, Jacob Jenssen i Suenstrup och Peder Christenssen i Woxløff, Huilcke forne wiij dannemend ther Alle Enddrecteligenn Wonde Paa theris guode tro och Rette Sanden, Attj saa och hørde thed Niels Mortenssen i opløff, Chresten Klemedssen ibid, Mickell Laust-

senn, Poul thamissen, Jens Nelssen, och Pallj berthelssen ibid, Niels Nielsen i graffløff Mads Nielssen, Jens Pederssen, Chresten frandssen, Chresten Chrestenssen och Pier Suinssen ibid stod her i dag for thingsdom Hiemelet och Kundgiorde, Attj Paa Løffuer dag sist forgangenn War med forne Per Hanssen, effter som dj Aff ting War tagen till At sie en Weij, som løber fra Thorste bye och Ad diuelstrup Wad, thaa saa dj en liden Weij, som løb fra forne Thorste by Och till Thorild Wads Weij, te war en liden Weij ij fafuen, østen ther fra forne Weij der løb en Anden liden Weij och till diuelstrup Vaed, Neder Wed Kierit er then Mier Kiørd med Huoldkierin Enn Paa Ageren till Wadet, thed Aff sagde dj for et fuld Sionn.

bestod Anders thuilssen och Chresten bramss i graffløff, Attj i guor 14 dage War for Thostelunds Portt Och ther steffnet Erlig och Welbørdige mand Niels Krab thill for Sion Menden Att thagee Aff tingj Mandagenn thend 24. Maij och løffuerdagenn der nest epter Att Møde Paa forne Aasterderne for Sionsmenden och der faa hid i dag thill tinget for theris Sionn och Hiemel Att Aff sige Och thage beskreffuit, disligeste bestod forne Anders thuelssen och Chresten brams, Attj Paa fredag 3 Wger steffnet las Ibssen i Elishøj, Sønni madsen i Wolstrup, Knud Nielssen i Hersom, Chresten laurssen i Siørup Att thage och saa Och Pier Madssen ibid thill theris bopell for Siunit Att Aff Sage och thage och Paa Aasterderne Attuere och hid i dag for Sionit Att Aff Sage och thage Beskreffuit. Attj saa wonde for oss the, Winder Wij med Woris Signeter her Vnder Thrøckedis.

24. marts 1623

Dom af Hornum herreds ting afsagt af herredsfoged Lars Kras i Moldbjerg i sag mellem Gude Galde til Nørlund og Niels Krabbe til Torstedlund om ret til at køre over Døvelstrup vad og Fårebroen. Gude Galde hævder, at dette er hans rettet adelvej, købstadsvej og tingvej til Aalborg og Nibe og til Hornum herreds ting. Dommen fastslår, at hverken Gude Galde eller andre har nogen færdselsret uden Niels Krabbes tilladelse

NLA, Nørlund gods, G172-3. [1] segl. Lars Nielsen Kras i Moldbjerg, herredsfoged. Hul i papiret ved de med prik angivne steder. Mange påtegninger på bagsiden om læsning på Hornum og Aars herredsting.

Las Kras i Moldbjerg, Herrids Fouget i Huornum Herrit, Giør Witerligtt. Anno 1623 Mandagen Thendt 24 Martij paa forne Herredsting War skichet Erlig och Welbyrdige Mandt Niels Krabe thill thorstedlund, hans fuldmægthig, Jens Oluffsen, fouget der Samesteds, paa den Enne, och haffde med en Skriffelig Steffning Wdj Rete steffnet, Erlig och Welbiørdig Mandt gude galde till Nørlund paa den Anden Side, for dom hand i dag her till tinget Agthett At forhuerffue, anlangendis forne Gude galde tillholder sigh At Will haffue hans Adell Weij, Kiøbsteds Weij eller Andre Weije offuer diuelstrup Marck, diuelstrup Waij, offuer faarbrouen och offuer Thor-

stedlund marck, som Ehr forne Niels Krabes Jendiels Mark, grund och Eijendomb till thorstedlund, Saa formiener forne Niels Krabe effter hans Winder och Andere breffue, At forne gude galde eller Nogen Anden Iche bør At haffue Nogen Weije offr forne hans Jendiels Mark, grund och Eijendomb, wden dj Kandt haffue dethe Wdj hans Minde, epther som same steffning Wdj sig self Wider Indeholder, huilcken findes Wden paa schrefuit At Were Lest for Nørlunds port den 10 Martij 1623 Wed Jens Christensen, thienendis paa thorstedlund, och mickell Mortenssen Wdj Aarestrup Wdj peder hanssen Reiers paa høreelse.

disligste War her tillstede forne Jens Christenssen och michell Mortenssen, som bekiende och thillstodt Wed Helgens Ed med opragte fingre, Athe och same forne dag thidt war for Nørlunds port og der Leste och forkyndet forne steffning disligste och steffunit bemelthe Gude galde hid thill thinget i dag for domb. Och derhos Wdj Rethe Lagde forne Jens oluffsen Et hermandts Pergementthes breff, Lyendis Saaledes: Se 14.8.1554.

Dernest fremlagde Eth tings Winde her Aff thinget Anno 1622 den 28 januarij Wdgangen: Se 28.1.1622 (3). Derhos et andet Winde her Aff thinget forne Aar den 18 februarij belangendes: Se 18.2.1622 (2).

Derhos et andet Winde her Aff thinget forne Aar den 18 februarij Udgangen: Se 18.2.1622 (1).

Desligste fremlagde et Sions Winde Aff Aars heridstingh forne Aar den 26 Februarij Wdganget bemeldendis Søffren dall i Siøtrup, chresten giermandsen, chresten pedersen ibid, bertold hanssen i gunderstrup, Las Jenssen, morten Jenssen, Morten Espert och Jenns Nielssen ibid, 8 Sionsmend, for thingsdom At haffue hiemlet, At dj Om løffuerdagen daa sist forgangen, som Var den 23 februarij effter som thj Aff thinget War taget till Sion till en Vei, som løber Norden fraa Enden Aff den stiensbroff, som Er lagt fra Nørlunds møllebrou och till forne Weij, Thaa saa dj Same forne Veij, som løber Nør fra forne stiensbrouff Och Nør offuer en grøn Weij Neden for nogre Agere. Enden saa Nør paa offuer Nogre Agre till thend grøfft och Kast, som denom bleff foruist, som er kast Emellom Nørlund March, Diuelstrup och torsstedlunds Endiels Marcker thaa Sionthes de, At forne Vei fra forne stienbrouff och till forne Kast ehr Iche nogen Adell Weij eller Kiøbsted Weij, som gamell Och Møget schulle Were Kiørd, Menn denom sionthes forne fraa forne Stienbrouff och till forne Kast er en Mark Weij, Som Iche ehr Wden Modeligh Kiørtdt, Sameledes Var dj same tidh till Sion till Diuelstrup Waij Wed faarbrouenn, thaa saa dj først En stuor gamell Jegj pell, som stod i Jordan Wed den Wester side i Vaeden, som en støcke Aff den Var Aff huget, och heden som denom siontis for stacket tid siden det Ehr Afftaget, Saa dj en stuor Ege pell, som laa Wed same forne Side i Vaden, som et støcke Aff den War Affthaget, som denom och siontis War och for stacket tid siden Affhugedt, Saa dj enn gamell Jegj pell, som laa Wed den østre side i Wadet War hugget i den Ene Ende, som denom siontis War optagen Wdj Vadet, Saa dj At der Laa En stuor thrandt Egs peler Wed den Wester side i Wadet, som War huget Wdj tou støcker, som denom siontis Wanlligen och for stacket thid siden War

huget fra huar Andere, saa dj Imod den Nør ende Wdj Vadet War threj Jegj peell Nederslagen offuer Vaidet, som denom siontis for stacket thid siden At skulle Vere slaget Neder, saa dj Wdj same side i Vadet, At der Var touff Jegj pell hugett i Sønder, och dj Nederste støcker Aff denom stod i Wadet i Jorden, som Och denom siontis stacket tid siden At Were Affhugett Epther-som same Sion Med Ander Winder Och breff Wdj denom selff Wider Indholder. Och epther Saadan Leilighed saathe Jens Oluffsen Wdj Alle Rette, om bemelthe gude galde Eller Nogen Andre bør At haffue Nogen Weije offuer forne hans husbuunds Jendiels mark grunde och Egendomb, som for Ehr Rørdt Och War der paa domb begierendis.

Saa møtte thill giensuar Peder hanssen, foged paa Nørlundt, paa sin hosbunde bemelte gudj galdes Wegne Suared och fremlagde sinn hosbundes skrifftlige Wederkiendelse Liudendes Ord fra Ord som epther følger:

Jeg gudj galde till Nørlundt kiendes och Witherlig giør for alle, At epthersom der findes en haard slagen gamell Weij Igienom et Vad kaldes Diuelstrup Waij Ligendes mellem Min gaard Nørlund och torstelund och boede Norden och sønden forne Waij finde gamell st... dybe Weije som Wdj mange Aar och Langsomligh tidt haffuer Weret brought, som Nochsom beuises Kand och Jeg formiener der Iche findes nogen Rettere eller Nermerre Adell Weij fraa forne min gaardt Nørlundt och till Olborg, Huornum herresting Och Nibe Endt samme Vei offuer forne Diuelstrup Vajj, och eptherdj Lougen formeller At Kiøbsted Weij, ting Weij och strand Weij schall Ingen Mandt Miene eller Lucke. Sameledis medfør lougen At till huar bye bør Medt Rete fire Weije At gange och same Weij offuer forne Diuelstrup Vajj Er den fierde saa Well som och Min Rete Adell Weij fraa forne Minn gdt. Nørlundt och till Kiøbstad, thingh och strandh, som for Ehr Rørt, daa kiendis Jeg fuld och fast Wed samme Weij offuer forne Diuelstrup waij for min Rete Adell Weij till Kiøbstad, thing Och Nibe strand Saa Wel som Och for den fierde Weij fra forne min gard, som forne staar Indtill saa lenge same Weij offuer forne Diuelstrup Waij bliffuer mig Wdj dom och Rether gangh Aff Wonden, Begiendis dene min schrifftelig Bekiendelse for Reten maa Lesses paa schriffues Saa Well som Och Jeg føres Wdj huis for Rete Aff Sagt Vorde. Actum Nørlund den 24 Februarij Anno 1623 Gude Galde. Egen Hand.

Medt Fliere ordh och thalle denom der om forne Weij War. Daa epther thill thalle, giensuar leilighedt saa Och effterdj forne dø.... faardbrouff Ehr paa Welb. Niels Krabes Egendom. Disligste beuises Medt Adschelige folckes Kundskab At der Iche ha.... Nogen Adell Weij eller Kiøbstad Weij fraa Nørlundt eller Anderstedts offuer och faarbroff, eller offuer Niels Krabis E.... Marck At thorstedt bye Mens Beuises dieris Adell Weij och Kiøbstadt Weij Aff Nørlundt paa Andere Aasteder ehr och bør At Were medt Rette, Wiste Jeg icke At forne Gude Galde Bør At haffue Nogen sinn Aadell Weij, Kiøbstadt Weij eller Andere Weije offuer forne Diuelstrup Waij eller faarbrouffen, Wdenn handt haffuer dette Wdj forne Niels Krabes Minde. Wnder Mit Signet. Datum ut Supra.

31. marts 1623

I dom af Viborg landsting 26.4.1623 i sag mellem Gude Galde til Nørlund og Niels Krabbe til Torstedlund ang. Gude Galdes ret til færdsel over Døvelstrup vad nævnes et vidne af Hornum herredsting udstedt af Niels Mortensen, Christen Christensen, Michel Lauridsen, Poul Thamesen, Jens Nielsen, Palle Bertelsen i Oplev, Niels Nielsen i Gravlev, Mads Nielsen, Jens Pedersen, Christen Frandsen, Chresten Christensen og Peder Simensen.

Sionswinde aff Huornumheritsting Dette aar thend 3j Martij Wdganggett forne sionsmendtt haffue Hiemeltt, At dj paa løffuerdag sist forgangenn War medtt forne peder hanssen Effter som dj aff tingj war tagett thill enn Weij, som løber fra Thordsted bye och ad Dyellstrup Waed, Daa saa dj enn lidenn Weij, som løb fra forne torsted bye och till Thorild Wads Weij den war enn lidenn Weij Och Ni affuen Østen derfra forne Weij, der løb enn Andenn lidenn Weij Och till Dyellstrup Waed, Neden wed Kierett er thend miere Kiørdtt medtt Huoll Kierenn end paa Aggerenn thill Wadett, Dett haffuer dj Affsagtt for Itt fulld Sionn, Medføre samme Winde Anders Thullisønn och Christenn brams i graffleff Att haffue bestaaett, att dj daa i gaar xiiij Dage War for Thorstedlunds puortt Och Steffenet bemellte Niels Krabbe for Sionsmend Att thage aff tingj thend 24 martij Och Om løffuerdagenn paa Aastederne Och der fra till tingett thend dag deris Sionn att Affsigge och tage beschreffuett, disligstte denom att haffue bestoett, att dj daa paa fredagh threj wgger steffnett las Ibssen i Ellidshøj, Søren madssen i Wolstrup Knud Nielssen i hersom, Chresten lauridssen i Siørup, Niels Jenssen och Peder madssen ibm thill deris bopell for Sionett att thage och paa Aastederne Atuere och did till tingett thend Dag for Sionet att Affsigge och tage beschreffuitt.

7. april 1623

Aabent Brev, hvorved Kongen bevilger, at Knud Gabrielsen til Hiulerød, Landsdommer i Halland, der har gjort et Mageskifte med Gregers Krabbe til Torstelund, kgl. Sekretær og til denne opladt det Kanonikat, kaldet Hvornum Præbende i Viborg Kapitel, som han er forlenet med, i Stedet maa i faa det Kanonikat og Vikarie i Lunde Domkirke, som Gregers Krabbe forrige Sommer er bleven forlenet med, med dertil hørende Bønder, Senium, Option og Fællesgods. Naar han ikke længere er i Kongens daglige Tjeneste, skal han residere ved Domkirken. Samme indhold i brev til Gregers Krabbe til Torstedlund, Kanc. Brevb., s. 567. J. R. 7, 513 b. K.

Kancelliets Brevbøger, s. 566. Sk. R. 4, 286. [Med Art. 1-2].

26. april 1623

Dom af Viborg landsting i sag mellem Gude Galde til Nørlund og Niels Krabbe til Torstedlund ang. færdsel over Døvelstrup vad. Et synsvidne i sagen, kendes magtesløst, da det ikke var indkaldt med korrekt varsel.

NLA, Nørlund gods, G172-3. [3] segl. Påtegning på bagside: Landstings domb At dj Sionsmendt som Gudj galde haffuer hagde till denn Weij fra thorsted till dyellstrup Waed Er mactesløss. lest paa Huornum Herits ting then 19 maij aar 1623. lest paa Huornum Herits Snapsting aar 1624. lest paa Aars herids Snapsting aar 1624. lest paa Huornum Herits Snapsting aar 1625. lest paa Aars herids snapsting thend 11 Januarij aar 1625.

Niels Kragh till Aggerkrogh, Gunde Langhe till Bredningh, Landsdomer wdj Nøriutlandtt, Och Peder bertellsenn, landstinnghører ibm, gjør Weterligt, At Aar effter gudhs biurdt Mdcxxij thend 26 Aprilis paa Wiborigh Landsting War skickitt Erlig och Welbørdig mandtt Niels Krabe till Thorstedlund, hanns wese buedtt, Erlig och fornumstigh mandtt Knud Jensen i gamelholm Paa thenn Enne och hagde hid i Rette steffnet Niels Mortensen i Opleff, Christen Christenssen ibid Michell lauritsen Pouell thamesen, Jens Nielssen, palle bartellssen ibm, Niels Nielsen i graffleff, Mads Nielssen, Jens pedersen, Christen frandsen, Chresten Christenssen och Peder simenssen ibm, Paa thend Anden siide for enn Sionn och Hiemell dj haffuer Afsagtt till Huornum Herids ting 3j martij sist forleden Anlangendes enn Weij, som schulle løbe fra Thorsted bye och ad Diuellstrup Waed, som deris Sionn och Hiemell i sig siellff der om schall formelle, huilcke deris Sionn Hiemell och Afsigellse forne Knud Jensen Paa Niells Krabis Wegne formiendtte icke saa Nochsom eller Rett Att were, Att thend buorde nogenn magtt att haffue, Meden magteløs att bliffue.

hagde och hid steffnett forne Sionsmend huer i egenn person. Item peder hansen fougett paa Nørlundt medtt same Sion och Hiemell Som thend tagett och forhuerffuet haffuer. Item Erlig och Welbørdigh Manstt, gude galde till Nørlundt, och Niels Krase i molbjerg, som same Sion haffuer Wdstedtt, Om dj haffuer nogett der till att suare.

Saa møtt forne peder hansen och fremlagde same Sionswinde aff Huornumheritsting Dette aar thend 3j Martij Wdgangett: Se 31.3.1623.

som dett Winnde och Warsell i sig sielff Bemeller, Och Miendtte peder hansen dett Rett Atuere.

Der till suarett Knud Jenssønn, att dj første Sionsmendtt om samme Weij hiemlett haffuer icke for disse siste Sionn haffuer faaed Warsell, Naar dj schulle Were paa Aasterderne, Miendtte fordj thett icke saa Loulig forhuerffuit, Att thett buorde nogenn magtt att haffue.

Medtt fliere ord och tale thenom ther om Emellem war. Tha effter tilltall giensuar och Sagsenns leilighedtt Saa effterdj thett befindis the forrige Sionsmendtt som om same Weij schall haffue hiemlett icke att haffue faaett Warsell for huilcken dag eller tiid desse siste Sionsmendtt schull we-

re paa Aasterderne, Saa Kunde haffue wist att suare dertill, Da Kunde wij effter saadan Leilighedtt icke Kunde same Sionswinde nu hidtt steffnett er, saa louligh Atuere forhuerffuett, att thett bøer Nogenn magtt att haffue Meden Magteløs Atuere. In cuis rej testimonum. Peder Bertelssøn.

27. april 1623

Peder Bertelssen neruerendis Peder Krasse Cit. Christen Walkuer i Olborg. Møtt ichj.

NLA, B24-57, Viborg landstings justistprotokol 1623, s. 86a.

24. maj 1623

I dom af Hornum herredsting i sag mellem Gude Galde til Nørlund og Niels Krabe til Thorstedlund ang. Gude Galdes ret til færdsel over Døvelstrup vad nævnes en dom af Hornum herreds ting. Se 30.5.1625.

Enn herids tings Domb Her Aff forne ting Wdangit Ano 1623 mandagen den 24 maj. Paa forne ting Var skikett Erlig och Welbiørdig Mandt, Niels Krabe till thorstedlund, hanss fuldmegtige Jens Vollessen: fogidt der samesteds Paa den Ene, och hade med En skrifftelig steffning Vdj Rette steffnitt Erlig och Welbiørdig Mandt gudj galde till Nørlund paa den Anden side for Dom, anlangendis forne gudj galde Ville haffue hans Adell Veij Eller Anden Veij offuer dyffuellstrup mark, som Er forne Niels Krabes Ind Dielss mark grund och Eijdomb thill thorstedlund, saa formener forne Niels Krabe epter hanss Vinde och Aadr breffue, som findis Indført i forne heridstingsdom och i dag er løst och paaskreffuett, Atj Velbemelte gudj galde Eller nogen Aadr Ickj bør Att haffue nogen Weij offuer forne hanss Endiels mark, grund och Eijdome Vedn dj kund haffue dett wdj hanss minde.

26. maj 1623

Anders Christenssen i byrsted Cit. Morten Jensen i Suenstrup. Møtt ichj.

NLA, B24-57, Viborg landstings justistprotokol 1623, s. 109a.

18. juni 1623

Tingsvidne af Nibe birketing, 24 mænd vidner, at Søren Sørensen Sode efter et rygte skulle have taget salt fra toldboden og var bortrømt, og

at Jens Andersen Krag på kongens vegne på Nibe kirkes prædikestol havde efterlyst saltet. Fremlagt i sag ved Viborg landsting. 27.9.1623 (2).

Winde aff Nibe bircketing den 18 Junij sidst forleden Wdgangenn, forne gammel Niels pierssen, chresten pouelsen och diris med brødre, 24 mend, for ote mend ath haffue Wondet, at Siden den Søndag forne Jens Andersen paa Kongl. Mai. Wegne aff predikestollen lod liuse effter Same Salt War Wdtagen aff forne Thold boed haffde dj hørdt Røgt och Thiden, det forne Søren Sørensen Suodij i nibe schulle haffue thagen Same Salt och war bort Rømbtt

30. juni 1623

Forleningsbrev for Gregers Krabbe til Torstelund, kgl. Sekretær, paa Pandumgaard med tilliggende Gods, en Bondegaard, kaldet Snorup, med et øde Møllested efter Gundi Lange til Bredning, uden Afgift af den visse Indkomst, men mod at gøre Regnskab for den uvisse, hvoraf han selv maa oppebære Tiendedelen. Han skal tjene Riget med 1 gerust Hest.

Kancelliets Brevb., s. 635. J. R. 7, 541. K. [Med Art. 16 og 18].

17. juli 1623

Missiv til Laurits Ebbesen. Da Oluf Parsberg til Jerned, Befalingsmand paa Ørum Slot, har begæret noget Krongods i Skanderborg Len, nemlig 1 Gaard i Laddinge, 3 Gaarde og 3 Gadehuse i Faistrup og 4 Gaarde i Giøding (Geding, Hasle herred) til Mageskifte for 1 Gaard i Milderup (Mjallerup) i Slet Herred i Himmer Syssel i Aalborghus Len, Abildgaard i Hvornum Sogn og Herred, 1 Gaard i Voxleuf By og Sogn, 1 Gaard i Nørholms By og Sogn, 1 Gaard i Store Vorde i Fleskum Herred, 1 Gaard i Sötterup i Ulstrup Sogn i Aars Herred, 1 Gaard. i Lille Stienom i Uldborg Sogn og Herred i Har Syssel i Bøfling Len, 2 Gaarde i Nørre Stabye i Stabye Sogn, Holmen i Randum Sogn og Aashofvet (Askov, Hind herred) i Om Sogn i Hing Herred og Ibsgaard i Sneer Sogn i Vrad Herred i Silkeborg Len, skal Laurits Ebbesen snarest til Kancelliet indsende Erklæring om, hvorvidt Kronens Gods for Belejligheds og anden Herligheds Skyld kan afstaas fra Lenet for det tilbudte Vederlag.

Kancelliets Brevbøger, s. 645. J. T. 7, 210 b.

19. juli 1623

Christen Pederssen i Nibe Cit. Mats Ibssen i Oustrup. Møtt ichj.

18. august 1623

Tingsvidne af Hornum herred. Søren Jensen i Støvring vidner, at pinseaften bed Jens Hansen i Støvring Jens Sørensen sst. i lillefingeren og slog ham med en sten. Fremlagt 27.9.1623 i sag ved Viborg landsting.

iet things Winde aff Huornum Heridsting dend 18 Augustj her sist forleden wdgangen Søren Jensen I Støffring att haffue Wondet med opragt finger och helgens eedt, at dagen piinsdag om afftnen da giord Jens Hansen ~~eptherske~~ forne Jens Søffrensen ibm. den schade, hand haffde paa hans lielle finger Wed hans buor och siden slog hand i hans hoffuit mez iet flint stien, den schade Sionsmend haffuer om hiemplet. Johane Sørensdater och Kirsten Sørensdater att haffur Wondet lige som forne Søren Jensen Wondet haffr. der nest eit Winde aff forne ting dete aar den 18 Augustj Wondet Las Nielsen i Elleshøff och hans medbrødre thrj Sionsmend aat haffue hiemllet, aetdj den dag 8 dage War sion thill Jens Sørensen, da haugde hand eit Saar maall paa hans lielle fingr paa den højre handt och I saarmoll i hans hofuidt, det hiemplet dj for eit fuld sion.

1. september 1623

Christen Mortenssen i hadseris Cit. Ouffue Pederssen Cum solich for et winde wondit, att the schulle truet Christen Mortenssens thuende børn Komme fra fiorden och faa ?Aanmende j med grøn hen tørfue paa Thrj wegne? ichj Loulig Steffnid. Thames Laursen i Snorup Cit. Niels Andersen i Smitstrup møle. Woldgiffits mend wsteffnid. ichj Døme. Søren Sørenssen i Nibe Cit. gamel Niels perssen ibm. ~~møtt-ichj~~ Cum solich for et wind wondit til Nibe ting om Røgt om Søren Sørensen schulle tagit nogit soldtt. Eptherdj alenist wondit om Røgt Och ichj om nogen Epther wuschelighedt domb ... hanom forne soldt, eller sig der mez ben.... winde Macteløss. Søren Sørenssen i Nibe Cit. Søren perssen for en domb p. dannem. Epther dj Røgte Wind Wndsagde. Dom Mateløss.

8. september 1623 (1)

Vidne af Hornum herred, at herredsfoged Peder Gundesen fordelte Jens Hansen i Støvring, fordi han pinseaften bed Jens Sørensen sst. i lillefingeren og slog ham med en sten. Fremlagt 27.9.1623 i sag ved landstinget.

eit Wind aff forne Thing den 8 Septembris Sidst forleden Wdgangen samelleds forne peder gundesen der at haffue ladt fordielle forne Jens Hansen for same saar och schade, hand haffde giord forne Jens Sørensen.

8. september 1623 (2)

Tingsvidne af Hornum herred. Else Nielsdr., Morten Jensens hustru i Ersted, stævner Christen Byrialsen i Ersted for at have overfaldt hende på Ersted gade. Fremlagt i sag ved Viborg landsting 6.12.1623.

Iet Things Winde aff Huornum Herids Thing den 8 September sist forleden wdgiffuit, Som Indholler Else Nielsdater i Ersted at haffue staaet for Thing Domb och bedet sig gud Thill hielpede Wed hindis Siels eed och opragt finger, at da war i morgen Kome ~~thill~~ thrj Wgger maand Afften, da Kom hund gangendis med forne Ægh i Thønne Paa gaden Wed Jens Pouelsen i ersted Saa Kom forne biørialsen Kiørend med en Thomb Wogen Saa Thog han sin suode Paa Wogn och gick thill hinder och Thogh hinder ofuenn i hindis Haar och støte hinder ned Paa Jorden at hindis Hals bleff der aff Kroget, och Røgt han op och neder.

8. september 1623 (3)

Synsvidne af Hornum herredsting. Christen Byrialsen i Ersted har begæret syn af hans søn Otte, som Else Nielsdr., Morten Jensens hustru i Ersted, har overfaldet. Fremlagt i sag ved Viborg landsting 6.12.1623 (2)

Sions Winde aff Huornum Herids Thing dette Aar den 8 September Wdgangen Las Jensen i Ellidshøff, Knud Nielsen och diris med brødrefire Sions Mend for ote mend Att haffue Wondet och hiemplet, at dj den dag Neste dag war wed Thinget war Sion thill forne Ote Christensen Christen Byrialsens Søn i Ersted, daa haffde hand ett blaa schlag Wed hans Høgre Handt och Klaget hand for denom Paa forne Else Nielsdater, att hun haffde hanom Same schade, det hiemplet dj for et fuld Sion.

15. september 1623

Tingsvidne af Hornum herred. Anders Nielsen i Ersted vidner, at Else Nielsdr., Morten Jensens hustru i Ersted, havde bedt ham hjælpe hende hjem, efter at hun er blevet overfaldet af Christen Byrialsen i Ersted på Ersted gade. Fremlagt i sag ved Viborg landsting 6.12.1623.

Item et Winde aff forne thingh dete aar den 15 September Wdgiffuit Anders Nelsen i Ersted at haffue Wondet med Helgens eed och opragt fin-

ger, at Paa thirsdag da war iij Wger Kom hand thill forne Else Nielsdater Paa ersted gade, Som hun Kom, Saa baed hunn hanom hand schulle giøre for guds schøld och hielpe hinder op och følge hinder neder thill hindis hus, saa thog hand fat paa hinder och fuld hinder thill hindis hus. Mete Jensdater och Mete Christensdater at haffue Wondet, at dj same Thid Kom til hinder och fuld och bar hinder med forne Anders Nielsen. Indholler same Winde forne Else Nielsdater att haffue Klaget hort Paa Chresten børialsen, at hand hagde Røgt och støt hinder, at hunn Konde ichj Kome hiem thill hindis hus.

27. september 1623 (1)

Viborg landsting. Jens Hansen i Støvring stævner Peder Gundesen i Ellidshøj for et vidne han 18.8.1623 har fået, at Søren Jensen og Johanne og Kirsten Sørensd. vidnede, at Jens Hansen pinseaften bed Jens Sørensen i en finger og slog ham i hovedet med en flintsten. Han mener ikke, at Jens Sørensens far og søstre må vidne. Et synsvidne om sårene udstedt af herredsfoged Lars Kras, Knud Nielsen i Hæsum m.fl. stævnes også. Endelig stævnes Peder Gundesen for 8. september at have fordelt Jens Hansen. Landsretten dømmer, at vidnerne er erhvervet lovligt på herredstinget og henviser Jens Hansen til at søge sin ret der.

NLA, B24-538, Viborg landstings dombog 1623B, s. 226a.

War skickit Jens hansenn i Støffring paa Thend ene och hagde hid i Rette steffnuitt Peder Gundesen i Ellidshøff paa thend anden side for et Winde hand thill Huornum Herridsting den 18 August for huerffuit haffr Som Søren Jenssen I Støffring, Johane Sørensdater och Kirsten Sørensdater same dag wondet, att forne Jens hansen schulle haffue beedt Deris Sønn Jens Sørensen I hans finger och slagen hanom i hans hoffuidt med en stien, Som same Winde der om formeller, huilken Winde forne Jens Hansen for miener Attuere Wildig idet fader och moder saauell som søster Wondet med dieris egen Sønn och broder, thill medt forne Jens Hansen høyligen det schall haffue benechtet, som medt things Wnder er at beuise, Eij heller same dieris Willdig Winde medt nogen Wildig Kundschaß schulle bekreftis meden fast miere formiener same Wildig Winde Saa Well som och huis siden Thage och dielle, der effter dreffuit er, Bør Magtesløss atuere och iche at kome hanom thill nogen forhindr. Nogk hid Kallet forne Windisbiurdt huar i egen personn. Item Knud Nielsen i Hersom och hans medbrødre, Sionsmend, och hans medbrødre oc las Krasse, som det haffuer Wdstedt, om dj haffuer noget der Thill at Suare, Saa och Peder Gundjsen med same Windes och Klage och ... som det forhuerffuit haffr.

Saa møtt Erlig och Welb. mand Axell Rosenkrands till buderupholm paa hans thiener Jens Sørensens Wegenn och framlagde iet things Winde aff Huornum Heridsting dend 18 Augustj her sist forleden wdgangen: Se 18.8.1623. Indholdr same Winde forne Jens Sørensen Wed sin sells eedt aat

haffue sigt och beschylt forne Jens Hansen for same saar och schade hand giorde hanom och forne peder gundesen att haffue giffuit last och chlage Paa hanom der for. Ind nu eit Wind aff forne Thing den 8 Septembris Sidst forleden Wdgangen samelleds forne peder gundesen der at haffue ladt fordielle forne Jens Hansen for same saar och schade, hand haffde giord forne Jens Sørensen, Som the Winder Widr bemeller och formind bemelte Axell Rosenkrands same Winde, sion oc dielle saa och sigtels ... Loulig betreffis buorde wed mact Attuer.

Med. Tha. Saa och ephtherdj forne Winde, sion oc Chlage med forne Jens Søffrensens sictelse hand for thing och domb Wed højeste eed giord haffr beuisis dett forne Jens Hansen haffde giord hanom saar och schade da Wide Wi ephther saadan leilighed ichj mod same Winde, sion och Chlage, eij heldr thend dielle ther ephther dreffuen er at sige, Wden forne Jens Hansen sig mod den sictelse Kand foruerge ephther Lougen som sig bør.

27. september 1623 (2)

Viborg landsting. Søren Sørensen Sode stævner ved Peder Sørensen i Nibe (bror?) Nibe birketings dom, hvor han efter 24 mænds vidne er dømt som rømningsmand og fra fæste og boslod. Da dommen er baseret på rygter, og Søren Sode ikke har fået 8 dages varsel til tinget, ophæves den.

NLA, B24-538, Viborg landstings dombog 1623B, s. 231b.

War schickit Søffren Søffrensen i Nibe hans Wese buoed, pr søffrensen ibd., paa thend ene oc hagde hid i rett steffnit Gamell Niels perssen, chresten poulsen glad och diris med brødre, 24 mendt, paa den Anden side for et Winde, dj thill Nibe birckething den 18 Junij sist forleden wondet haffur Ahnlangendis om Røgt och Thidener, dess forne Søren Sørensen schulle haffue thaget noget salt af Kon. Maijst. Thold boder der samestedes saa iens Andersen Krag, borger och Radmand I Olborig, paa Nibe predikestoll haffuer liust naffen, huilcken diris Winde forne Peder Sørensen paa forne Søren Sørensens Wegne formiener Ichj Saa Rett atuere, at den bør nogen magt at haffue meden Magteløs atuere och iche at kome forne Søren Sørensen paa hans guode Naffen och Røgte thill hinder eller schade i nogen made.

Sameledis hagde hid steffnid Søren pierssen, birckefouget ibid., for en Dom hand den 8 Martij Sist forleden dømpth haffuer och dømpth hanom fra hans bods lod och feste oc enn huis iche for hanom schall Were beuist, det hand schulle haffue giordt dj gierninger, huor mez hand det kunde for bryde, och at Same Domb I lige mader bør magteløs atuere och iche at kome hanom thill hinder eller schade i Nogen Mader. Inden hid Kallet forne Windis børdt Saa och forne Jens Andersen, Jacob Jensen i Suendstrup, som Same Winde och Domb for huerffuit haffer med same Winde och Domb, Saa och Søren Schriffuer, Hospitals forstander i olborig och forne Søren

pederssen bircke fougit om dj haffr nogit der till att suare.

Saa møtt Christen Mortensen i Hadseris Paa forne Jens Krag och søffrend schriffuers Wegne och framlagde forne Winde aff Nibe bircketing den 18 Junij sidst forleden Wdgangenn, forne gamel Niels pierssen, chresten pouelsen och diris med brødre, 24 mend, for ote mend ath haffue Wondet at Siden den Søndag forne Jens Andersen paa Kongl. Mai. Wegne aff predikestollen lod liuse effter Same Salt War Wdtagen aff forne Thold boed haffde dj hørdt Røgt och Thiden, det forne Søren Sørensen Suodij i nibe schulle haffue thagen Same Salt och war bort Rømbtt, Indeholder Same Winde Jens Pouelsen I nibe och Chresten hermandtssen ibm. at haffue be-stoedt, atdj den dag athaffue steffnuidt forne Søren Sørensen thill hans hus om hand haffde Noget der thill at Suare.

Dernest framlagde enn Domb aff forne ~~byting~~ birchting 8 November Nu sisdt Wdgangen, Som Saa besloutis: Se 8.11.1622, som same Winde oc domb Widr i sig selfg bemeller, Och formiener Chresten mortensen forne Winde och Domb at ... oc buord Wed magt at bliffue. Dertil suaritt forne Peder søffrensen, at bemelte Windisbyrd alden schall Findes om røgtt, oc thiuffen nogen giorde gierning ichj heller schall beuisis forne Søren Sørensen atuere rodiptt Mienendis sielf for same Winde bleff ...lach giffuett otte dags Warsell till hans hus i Nibe end Mindr fordj forne Røgtt Buorde saa Well som thend Dom hand ...paa hans feste oc boedslod oc same domp icke bord at Kome Hanom thill nogen forhindring.

Med Fle. Saa oc eptherdj forne Windis bōrdt aldenist haffur Wondet om røgtt och thiden, dett forne Søren Sørensen for same sald thill Wren besøgtes siden thett War epther liust Och iche er nogen theris egen Wetterlighed Denom schulle haffue seet hanom thaget same sald ellr sig dermed befattet ~~Och eptherdj theris ... Warsell~~ dj forne Søren Sørensen for same Winde ~~ieh ... befindes forne ..~~ for otte dags Warsell till ~~for~~ hans huss i Nibe athaffue fangett Saa Ehr .. hanom iche att Agtes for nogen Ronnings mand, som Wondett er. Da kunde Wij epther saadan Leilighedt icke Kiende same Winde eij forne bircheting Domb, der offuer funderet er, saa Nochsom och Nøjjagtig, aethe bør nogen magt Ath haffue meden magtesløs Attuere.

20. oktober 1623 (1)

Tingsvidne af Hornum herred. Jens Olufsen, foged på Torstedlund, stævner på vegne af Niels Krabbe til Torstedlund, Christen Byrialsen i Ersted for på Ersted gade at have overfaldet Else Nielsdr., Morten Jensens hustru i Ersted. Fremlagt i sag ved Viborg landsting 6.12.1623.

Sameledis et Winde af forne Thingh thend 20 october sist Wdgangen Som indeholder forne Jens ollufsen der Paa sin hosbunnds Wegne forhuerfuit Sagt at haffue ladet fordielle forne Chresten bōrialsen for hand støte och slog hans ~~hustrus~~ hosbunnds thiener Else Nielsdater och thog hand i hindis Haar och støte hinder emod Jorden effter Sionn och Chlage Windes

Liudelse, Som The Winde och dielle Wider bemeller och Mient Jens Ollufsen dett Loulig och rett atuere oc bord Wed mact atbliffue Efterdj forne Else Nielsdater forne for saadan offuerfald oc Jordschud wdtrøckelig haffe sictet Och thill med er beuist, att hunn bleffue funden Paa Jorden och iche saa megtig, hun der fra kunde gaa, Och ichj Christen byrialsen sig there-mod haffr fornøgitt ephther Lougen, som det buorde.

20. oktober 1623 (2)

Delsbrev af Hornum herredsting, at Christen Byrialsen i Ersted fordelte Else Nielsdr., Morten Jensens hustru i Ersted, for at have tilføjet hans søn 2 slag og et sår. Fremlagt i sag ved Viborg landsting 6.12.1623 (2).

diels breff aff forne herids Thing thend 20 october nu sist Wdgangen Bemellends forne Chresten byrialsen der for hoffuit sagh at haffuer ladet for dielle forne Else Nielsdater for thou blaa schlag och it Saarmoell hun gjorde hans Søn forne Otte Christensen.

8. november 1623

Delsbrev af Viborg landsting, at Christen Byrialsen i Ersted fordelte Else Nielsdr., Morten Jensens hustru i Ersted, for at have tilføjet hans søn et sår. Fremlagt i sag ved Viborg landsting 6.12.1623 (2).

breff her aff landstinget den 8 November nu sidst Wdgiffuit Indholdends forne Christen byrialsen her wdj lige mader at haffuer ladet forne Else Nielsdater fordielle for Saarmaall.

6. december 1623 (1)

Viborg landsting. Christen Byrialsen i Ersted har på Ersted gade rykket Else Nielsdr., Morten Jensens hustru i Ersted i håret og slået hende til jorden, så hun ikke kunne gå derfra. Han stævner tingsvidner og en fordeling af Hornum herredsting, som Else Nielsdr. har fået over ham. Landstinget finder det bevist, at Chr. Byrialsen har begået gerningen og kender tingsvidner og dele ved magt. Sagen er en udløber af sagen 6.12.1623 (2).

NLA, B24-538, Viborg landstings dombog 1623B, s. 287b.

War schichit Chresten byrialsen i Erstedt med en opsetelse her aff Landstinget i dag Monid Wdganget Liudendis hanom da at haffue hid i Rete steffndit Morten Jensen (?Christensen eller Justsen) i Suoldrup for et Winde hand thill Huornum herridsting den 8 September forhuerffuit haffr,

som Else Niels dater I Erstedt i hindis egen Sagh schulle haffuer Wondet, at Chresten byrialsen den dag iij Wger schulle Kome thill hinder Paa Ersted gaade Wed Jens Poulsens gaard, som hun Kom lidendes med iij Æg i en Thønne, och ther thaget hinder Wdj hindens Haar haar och støt hinder Ned Thill Jordan, at hindis Hals der aff schulle bliffue Kroget, Wansiet forne Chresten byrialsen Wed høijeste eed haffuer beneget och Icke Same W~~inde~~ hindis Egen Winde med nogen Willige Kundschaß bekreftis eller med Saar eller Sionet gierning beuisligt giøris, huorfor hand formiener Same Winde Saa Well Som en Chlage, som forne Else Nielsdater der efter haffuer Klaget, Iche saa Nochsom, at det bør nogen magt at haffue. Sameledis hagde der hid Kallet forne Morten Christensen (!) for en Anden Winde hand Thill forne Thing 15 Sepember forhuerffuit haffuer, Som Anders Nielsen hiord i Ersted, Mete Jensdater och Mete Christensdater ibid. Wondet haffr, at dj forne dag Kom thill bemelte Else Nielsdater paa Ersted gaade, da bad hun denom at dj Wille hielpe hinder hiemb, thj Chresten byrialsen haffr saa Røgt och sloet hinder, at hun ichj Kunde gaae hiemb, men dj iche Saae hanom at hand Røgte eller støete hinder i nogen mader, men diris Wind effter thieris egen ord funddieret, Mienindis Same Winde Saa Well som den Chlage Niels Jensen der effter haffr Chlagit Icke Saa Nochsom, at dj bør nogen magt at haffue Effterdj forne Anders Nielsen och Niels Jensen schall haffue Werit dielt och Lougfeldt, Som Nochsom Kand beuisis. Noch hid Kallet Jens ollufsen i Suoldrup for en dielle hand effter same Chlage forhuerffuit haffr, Mienindis Same dielle bør magtesløs at were och ichj Kome Chresten byrialsen thill forhindring. Disligste hagde hid steffnidt forne Else Nielsdater, Anders Nielsen, Mete Jensdater och Mete Christensdater, som Same Winde Wondet haffr huar i Egen Person Wnder diris fals Maall diris Winde at for Ant uorde, Saa och Morten Christensen, Niels Jensen och Jens ollufsen, som same Winder, Chlage och dielle forhuerffuit haffr med denom Sampt Welbørdige Niels Krabe Thill Thosteluundt, om hand haffr noget der thill at Suare.

Da for nogen leilighed er same sag Opsatt till i dag och nu møtt Jens ollofsen i Suldrup, ~~Per~~ Och framlagde Iet Things Winde aff Huornum Herids Thing den 8 September sist forleden wdgiffuit: Se 8.9.1623 (2). med før same Winde forne Else Nielsdater att haffue Sictet Chresten Børialsen for hand haffr Saa Røgt och slagen hinder med Handen wed hindis Wed hindis Sels sallighedt Chlaget fuld och fast paa Chresten Børialsen.

Item et Winde aff forne thingh dete aar den 15 September Wdgiffuit: Se 15.9.1623. med før Same Winde forne Niels Jensen at haffue giffuit last och Chlage Paa Chresten Børialsen for hand Saa hagde Røgt och støt forne Else Nielsdater hans høstru. Sameledis et Winde af forne Thingh thend 20 october sist Wdgangen: se 20.10.1623.

Saa eptherdj forne Else Nielsdater for Thing och Domb Wed hindis høijeste eed haffur sicted Christen byrialsen for haard greb och Jord schud Och med Windis biurd beuisis same thid atuere fundenn paa stedett saa Andre mott hielpe hinder op och følge thill hindis hus, Och forne Chlage Wdj saa maad med sictils bekreftis, Oc Indthett Ther Emod framlagde

huord med det Nøigatigt offuer beuisis Kand, Da finde Wij eptther saadan leilighedt iche emod same Chlage sictelse och Winde at sige, eij hellr forne Christen byrialsen aff thend dielle hand derepther Wdj Kommen er ... døm Kand hand Reth for sig ellr och ... sig emod same sictelse for thingh som det sig bør.

6. december 1623 (2)

Viborg landsting. Christen Byrialsen i Ersted stævner Else Nielsdr., Morten Jensens hustru i Ersted, for overfalde hans søn Otte, men landstinget finder ikke dette bevist. Da hun ikke er sigtet for skaden, kendes tingsvidner og fordeling, som Chr. Byrialsen har fået over hende, magtesløse. Sagen er sikkert en udløber af ovennævnte sag 6.12.1623 (1).

NLA, B24-538, Viborg landstings dombog 1623B, s. 288b.

War schichit Erlich och Welb. mand Niels Krabe till Thostedlund hans Wese buod, E. och fornumstige Jens ollufsen i Suldrup, paa thend ene och hagde hid i Rete steffndit Las Jebsen i Ellidshøff, Knud Nielsen i Hersom, Søren Christensen i guldbek och Wogen bertelsen i Suendstrup Paa thend Anden Side for it Sion och Hiemell och affsagt thill Huornum heridsting Mandagen den 8 September sist forgangen at dj thend otennd dag thill foren haffr Werit thill Sion thill otte Christensen, Christen Byrialsen i Erstedt, da haffde hand en blaa slag Wed hans Wenster Øjje, et blaa paa hans Nese, it liden saar paa hans høger Handt, Som Same diris Winde der om Widr schall formelle. Sameledis hagde hid steffnuid forne Chresten Byrialsen for hand schall haffue ladet fordielle forne Niels dater for blaa schlag och Saar maaell, Som hun schall haffur giort hans søn forne Otte Christensen, formiener Same Sion och dielle ichj Saa louglig eller ret atue-re at de bør at Kome hans thiener forne Else Nielsdater thill hinder eller schade i nogen Mader, men Magtesløs atue-re. Framdielis hagde hid Kallet forne Sionsmendt Wdj lige mader forne Christen Byrialsen och hans Søn otte med same Sion och dielle, som hand forhuerffuit haffr, Saa Las Kras som det haffr Wdstedt om hand haffr noget thill at Suare. Inden hid Kallet forne Chresten byrialsen for en dielle hand her thill Landstinget offuer same Thredje Things dielle offuer forne Else Nielsdater forhuerffuit haffr, miener den i lige mader bør Magteløs atue-re, och iche at kome hans thiener thill hinder eller schade i nogen Made och der for hagde Chresten byrialsen och hans Søn med same Landstings dielle hidt steffnidt.

Saa møtt Chresten byrialsen och framlagde Same Sions Winde aff Huornum Herids Thing dette Aar den 8 September: se 8.9.1623 (3).

Dernest framlagde Same diels breff aff forne herids Thing thend 20 october nu sist Wdgangen Bemellends forne Chresten byrialsen der for hof-fuit sagh at haffuer ladet for dielle forne Else Nielsdater for thou blaa schlag och it Saarmoell hun gjorde hans Søn forne Otte Christensen. Der effter framlagde breff her aff landstinget den 8 November nu sidst Wdgif-

fuit Indhollends forne Christen byrialsen her wdj lige mader at haffuer ladet forne Else Nielsdater fordielle for Saarmaall. Som same Winder och dielle i sig sielff bemeller, Och mient Christen byrialsen forne Sion och dielle rett at uere och buorde Wed magtt at bliffue. Dertil suaret Jens ollufsen, at forne Christen byrialsen wdj ingen made mez loglig Windisbørd schall beuisis ..., dett forne Else Nielsdater schull haffue ... forne Otte Christenseneldr gjorde hanom nogen schade iche hellr hand derfor schiull were sicted ephther Lougen oc miend fordj same Klauge Sion? sae well och ~~Else Nielsdater~~ dielle iche buorde at Kome Else Nielsdater till nogen forhindring.

Med. Tha. Saa oc ephtherdj Same Sion wdj ingen made med Windis biurdt er beuist, dett forne Else Nielsdater schall haffe støtt ellr giord forne Otte Christensen blaae schlag ellr schade, som sionsmennd haffr Omhiemlett, iche heler forne Else Nielsdater Derfor fuldkomelig er sicted och beschield, som det sig buorde, Tha Kunde Wij ephther Saadan leilighed icke Kiende forne sion eller de dielle, her ephther dreffued er, saa Nøiactig, athe bør Nogen Magt atthaffue Men magtesløs Attuere.

8. december 1623 (1)

Delsbrev af Viborg landsting, at Christen Byrialsen i Ersted fordelte Else Nielsdr., Morten Jensens hustru i Ersted, for at have tilføjet hans søn et sår. Fremlagt i sag ved Viborg landsting 6.12.1623 (2). Teksten angiver 8. november, men dette er formodentlig en fejl. Se også 8.12.1623 (2).

Breff her aff landstinget den 8 November nu sidst Wdgiffuit Indhollends forne Christen byrialsen her wdj lige mader at haffue ladet forne Else Nielsdater fordielle for Saarmaall.

8. december 1623 (2)

Niels Krabe Cit. Las ienssen i Ellitshøj Cum solich for en Sion Affhiemblidt till Otte, Christen byrialssøns Søn i Ersted Och hagde en blaa slaug Wed hans wenster sige ij en mier. Item Cit. Christen byrialssen for ladit Else Nielsdather fordiele for same Slaugh. Forne Cit. Landstingdiele.

NLA, B24-57, Viborg landstings justistprotokol 1623, s. 220 a.

12. januar 1624

Vidne af Hornum hrd., at nogle bønder ikke kunne betale landgilde.

RA, Aalborghus lens jordebog. Afskrift Poul Christensen, Lokalhistorisk Arkiv, Ø. Hornum.

Las Kras i Molbjerg, Knud Nielsen i Hæsum, Anders Christensen i Busted vidnede, at Knud Nielsen, Anders Christensen, Anders Poulsen i Hæsum, Christen Jensen i Guldbæk, Laurs Andersen i Volstrup, Niels Jensen i Sørup vidnede, at Søren Jensen i Veggerby, Anders Sørensen, Just Andersen, Poul Thomassen ibid ikke kunne udrede landgilde dette år.

17. januar 1624 (1)

Viborg landsting. Christen Pederssen i Nibe Cit. Jacob Jenssen Cum Solich for Sandhied att Winde. till werne tingh. Fru Heluig Kaas Cit. Niels Knudssen i Binderup Cum solich for eij Winde wondit om Stuoestad i Woxelff Kircke. Eptherdj tilhør præsten och wij beste Sognmend stuolstaed wdj Kircken at ?foorup Indted wij forne sag til denom. Thislige seter bequem solestad at wduisse Och dene Winde iche at forhindre denom huis de epther Ordinantsen loglig Wduiser. Se også 17.1.1624 (2).

NLA, B24-58, Viborg landstings justistprotokol 1624, s. 6a.

17. januar 1624 (2)

Viborg landsting. Anders Jensen i Binderup, foged for fru Helvig Kaas til Restrup, stævner Niels Knudsen i Binderup ang. et vidne om et stolestade i Vokslev kirke. Landstinget afgør, at herredsprovst Christen Borch, sognepræsten og de 3 bedste mænd i sognet skal udvise stolestaderne efter ordinansen, som det tidligere er afgjort. Se også 15.4.1622 og 23.2.1624.

NLA, B24-539, Viborg landstings dombog 1624B, s. 2b.

War schichit Erlich och Welb. frue Heluig Kaas till Restrup hendes Wese buod, Erlig och f. mand, Anders Jensen i binderup, Paa Thend ene och hagde hid i Rete steffuit Niels Knudsen i binderup Paa thend anden Side for it Winde, hand nogen thid siden thill Huornum Heridts thing forhuerffuit haffr, Som Therkild Andersen i binderup och hans med følger schall haffde Wondet om it stolestade i Woxleff Kircke, som schulle ligge thill denn gaardt Madts Nielsen ibouer och Mickell Christensen och S. Simon Pedersen thill foren i boude, Huilcken Winde forne Anders Jensen paa ... hans hosbuunds Wegne, formiener ichj Saa Louglic Warsell forgifuenn, at den bør nogen Magt at haffue, Meden Magtesløs atwere och Ichj at kome hindis Thiener Madts Nielsen thill hinder eller schade i nogen mader. Noch hid Kallet forne Niels Knudsen med same Winde, Saa och forne Therkild Andersen och hans med brødre, Som same Winde Wondet haffr huar i Egen person.

Saa møtt forne Niels Knudsen och framlagde Same Winde aff Huornum Heridts Thing 1622 thend 15 aprilis sidst forleden Wdgangen: se 15.4.1622: Som same Winde Wider bemeller, Och formiend Niels Knudsen

same Winde Sand-hied och Rett atuere och borde Wed mact atbliffue.

Derpaa suarde Anders Jensen. (ingen bemærkninger anført!)

Med. F. Tha. Saa oc eptherdj thett thilforn Prousten mz sognepresten och iij beste mend stuelstad till Kircken att wduise, Da finde Wij same sag thill thenom at kome och thenom enn huer forne Christen Baarch Theris bequem stolestaed Wdj Forne Woxløff Kircke att foruise effter Ordinant-sen Och same Winde ichj att forhindre denom Wdh huis The thenom Wdjindenn Wdersiegs aff giørendes wnder ienighedt.

19. januar 1624

Anders Christensen i Guldbek Cit. Peder Sørenssen ibm. Møtt ichj. Anders Jenssen i binderup paa frue Kisten Kaasis wegne bød sig i rette Emod Mett persdathr. i Lille Nielstrup. Kost och tering.

NLA, B24-58, Viborg landstings justistprotokol 1624, s. 16a.

31. januar 1624

Viborg landsting, tinglæsning af brev, dateret 15.1.1624, Randers, fra Falck Giøe til Niels Jacobsen i Randers på 3000 spdl., 6 pct. Derfor pantsat ham af sit og sin hustrus jordegods i Aars herred 1 gård i Trogelstrup, 1 gård i Buorup, 1 gård i Windbles, 1 gård i Engelstrup, 1 gård i Tolstrup; i Gislum herred Stistrup, i Nibe 1 ejendom (Jens Kioldersuend), Hollum i Han herred, Aldrup; på Hannes Wabesgaardt, Lundt, Hollumg [aa] rdt, Odegaardt, Manstrup, Attrup. Sig.: Heluig Brahe, Christopher van Giestorp, Hanns Pors.

NLA, Viborg lst. skøde-pantebog 1624-37, 5r. Holmgaard, s. 4.

23. februar 1624

Niels Knudsen i Binderup lod 17.7.1654 på Hornum herreds ting oplæse et vidne af 23.2.1624 om stolestaderne i Vokslev kirke. Tingsvidnet havde nedgravet under besættelsen i kejserkrigens tid og var derfor medtaget, men kunne dog læses. Niels Knudsen i Binderup var gift med Ide Christensdr., datter af Anders Jensen i Binderup, der var foged på Restrup og døde 1649 og hustru Vibeke Hansdr. Se også 15.4.1622 og 17.1.1624.

NLA, B40, Hornum herredstings tingbog 17.7.1654, s. 84 og 85.

For Niels Knudsen i Binderup. Att hand stod her i dag for tings domb och lod lese en domb her aff Hornom heridt ting Anno 1624 den 23. februa-

ry udgangen formelendis om stole stader i Wøxlø kirke huilcken domb siøndtist som och bleff bevarit udi de fiendiz thid att haffue verridt udi Jorden foruaridt och der offuer Megit for haffuen war och udi Legen brøden, dog udi nogen mode løselig och war offuer samme domb tingsvinde begerendeis. Och beslutis same domb saaledis: Da effther tiltalle, giensuar och den sags Leylighed och efterdi forne Skøde bref icke beuise, att forne Mads Nielsøns Rette stole stade warr i hænde huos forne Niels Knudsen, men frister whot herids prousten och syn 2de siyns widne deris breff och segel, att di hafuer Stedit Mads Nielsøn sit Rette stol stad till den gaard, hand i bouer, som findis paa et Andit Sted i forne Woxløff kirke och icke att stande delle eller Laugmoll offuer forne Niels Knudsen, haffuer Jeg Mit Signeete her under undertrøgd Det ibidm. Den domb bleff fremlagt lest och paaskreffit aff tings vidner effter begeret, de vidne di.

29. februar 1624

Anders Christensen i Nørholm Cit. Peder Mouritssen ibm. Møtt ichj. Jens Sørenssen i Ridemands møle Cit. Per Gundessen i Elitshøj. Møtt ichj.

NLA, B24-58, Viborg landstings justistprotokol 1624, s. 67b og 69a.

8. marts 1624.

Missiv til Claus Daa og Niels Krag. Ifver Juel til Villestrup, Embedsmand paa Bøfling Slot, har berettet, at han for nogen Tid siden har købt en Gaard, kaldet Vesterris, af Fru Sophie Ulfstand, Claus Podebusk's Enke, men siden har bragt i Erfaring, at den paa Skiftet var tilfaldet Fru Sophie Ulfstands yngste Datter, Jomfru Vivikke Podebusk, efter hendes afdøde Fader, hvorfor Fru Sophie Ulfstand ikke har været berettiget til at sælge den og nu ikke kan hjemle ham den. Da han, straks efter at have faaet Gaarden, har nedbrudt den, delt Ejendommen dertil og lagt Størstedelen under sin Hovedgaard Lundbek, har han udvirket en Ordre ¹⁾ til Knud Gyldenstjerne til Thiim, Embedsmand paa Hald, hvorved der gaves denne som Værg for Jomfru Vivikke Podebusk Fuldmagt til at modtage Fyldest for Gaarden af Ifver Juel og give denne Skøde derpaa. Da Sophie Ulfstand efter Ifver Juels Formodning endnu har gode Midler til at gøre sin Datter Fyldest for Vesterris i andet godt og mere belejligt Jordegods, hvortil hun heller ikke skal være utilbøjelig, har han begæret kongelig Befaling til dem om efter rigtig Likvidation at gøre Knud Gyldenstjerne paa Jomfru Vivikke Podebusks Vegne Udlæg i Fru Sophie Ulfstands Gods for Vesterris, særlig da han ogsaa mener, at Børnepenge maa udredes fremfor anden Gæld. Det befales dem derfor snarest at samles paa et belejligt Sted, kalde Parterne for sig og efter rigtig Likvidation udlægge Knud Gyldenstjerne paa Vivikke Podebusks Vegne Fyldest for Vesterris i andet belejligt Gods. De skulle

give de interesserede Parter deres Forretning beskrevet under deres Hænder og Signeter. Hvis en af dem paa Grund af lovligt Forfald ikke kan møde, skal den mødte have Fuldmagt til at tiltage en anden god Mand i Stedet og udføre Befalingen. ¹⁾ 12.11.1623.

Kancelliets Brevbøger, s. 68. J. T. 7, 247.

1. april 1624 (1)

Missiv til Ifver Lykke til Bigum. Niels Rosenkrantz til Budderupholm, Kongens Skibshøvedsmand, har berettet, at der snarest skal holdes Skifte efter hans afdøde Fader Axel Rosenkrantz, og at han ikke kan forestaa Værgemaalet for sine umyndige Søkende paa Skiftet, da han selv er interesseret i dette. Ifver Lykke skal derfor forestaa Værgemaalet for Niels Rosenkrantz's umyndige Søkende, medens Skiftet staar paa.

Kancelliets Brevbøger, s. 102. J. T. 7, 252 b.

1. april 1624 (2)

Missiv til Ifver Juel til Villestrup, Embedsmand paa Bøfling Slot, og Niels Krag til Trudsholm, Landsdommer i Jylland. Da Axel Rosenkrantz til Budderupholms Enke og Børn agte snarest at holde Skifte efter Axel Rosenkrantz og have tilbetret dem til at overvære Skiftet og bilægge alle forfaldende Stridigheder, gives der dem herved Ordre til at møde ved Skiftet, bilægge alle Stridigheder om Arven i Mindelighed eller afgøre dem ved Dom og give deres Afgørelse eller Dom beskrevet under deres Hænder og Signeter. Hvis en af dem paa Grund af lovligt Forfald ikke kan møde ved Skiftet, skal den mødte have Fuldmagt til at tiltage en anden god Mand i Stedet og alligevel udføre Befalingen.

Kancelliets Brevbøger, s. 102. J. T. 7, 252 b.

5. april 1624 (1)

Tingsvidne af Hornum hrd. ang. Anders Pedersen og Jens Andersen i Vokslev og medbrødrers ligsyn over Søren Nielsen i Klæstruplund, som Thames Pedersen dræbte. Fremlagt i sag ved Viborg landsting 8.5.1624.

5. april 1624 (2)

Tingsvidne af Hornum herred. Karen Knudsd. vidner ang. da Søren

Nielsen i Klæstruplund blev dræbt af Thames Pedersen. Fremlagt i sag ved Viborg landsting 8.5.1624.

10. april 1624 (1)

Viborg landsting. Christen Madsen i Klæstrup møder for Holger Rosenkrands, befalingsmand på Skt. Hans kloster, i sin egen sag ang. gæld til Niels Murermeister i Aalborg, som Niels Christoffersen i Thise i Jerslev herred har arvet. Da gælden ikke er betalt, har han givet Morten Jensen i Svenstrup, formodentlig Aalborg Hospitals delefoged i Lyngbjerggaard, fuldmagt til at foretage udlæg og nam i 3 køer og 2 kvier efter vurdering af Søren Jensen og Jens Nielsen i Klæstruplund. Forretningen er gennemført af Christen Pedersen i Volstrup som stedfortræder for herredsfoged Lars Kras. Christen Madsen har tidl. indbragt udlæg og nam for herreds- og landsting og fremlægger landstingsdom af 8.8.1621, hvor vurderingen kendtes magtesløs, da Søren Jensen, på herredstinget har vidnet om lovlighed af vurderingen, han selv har deltaget i. Landstinget giver Christen Madsen medhold og ophæver Hornum herredstings dom af 17.12.1621.

NLA, B24-539, Viborg landstings dombog 1624B, s. 85a.

War schickit Erlig och W. Manndt, Holger Rosenkrands thill Rosenhollum, K. M. Befallings mandt paa Scanchte hans closter ii fyenn, hanns Wese buodt, Christen Madsøn i Klestrup, med enn opsetelse her aff Landtstinget thendt 18 Martij sidst forleden ~~Wdgiffuit~~, Liudendes hanom daa att haffue hid steffnidt effter forige opsetelse Liudelse Niels Christophersen i Siunchgell for eit hembell hand nogen Thid Siden Thill Morten Jensen i Suennstrup Wdgiffuit haffuer Ahnlannngendes nogen Kiøer och Kuier, forne Morten Jensen schall haffue Wed Namb Thaget fra forne Christen Madsen for nogen giield, hand schull Were forne Niels Christophersen schyldig. Hagde och his steffnidt Las Kras i moldbierigh, Herids fouget i moldbierigh, Huornum Heridt, for en domb hand den 17 december 1621 dømpt haffuer och formient same hiemell haffuer dømpt forne Christen Madsen høringh offuer Christen persen i Wolstrup, Søren Jensen och Jens Nielsen i Lunden for hans Kiøer och Kuier, hand formiente, dj Wlougli-genn haffu Worderet fra hanom, huilcken hiembell saa Well som den domb, der der effter dreffuen ehr, forne Christen Madsen formindt Icke saa Louglic eller Ret atuere dømpt Ehr heller redelig, at den bør nogen magt at haffue Meden Magteløs och icke Kome Christen Madsen paa hans Rete Thill Thalle Thill hinder eller schade i Nogen maade. Hagde och hid i steffnid forne Niels Christophersen, som same sit hiembell Wed Højste Helgens eedt aet bekiende Naar och paa huad stedt hannd det haffuer Wdgiffuit. Saa och Las Krasse same sinn domb at for Ahntuorde. Item Mortenn Jensøn, som den forhuerffuidt haffr med Same domb. Wdj lige made forne Christen pedersøn, Søren Jensen, Jens Nielsen i Lunden och Ja-

cob Wognsen, byfouget Wdj olborig, om dj haffuer Noget dertil at suare.

Da for Nogen Leilighed bleff same sagh opsat thill I dag, Och en møtt forne Morten Jensen och framlagde sin schrifftlig beretning, som bleff Paa schreffuit, findes Wdinden hand giffue Thilkiend, at Christen Madsen epther huis handschreffts Liudelse haffr Niels Lauridsen Murmester i Olborig nogen gield Plichtig, Som Niels Christophersen i Thise er arfelig thilfalden, Och hand epther sin Adschildelige diel bleff Och epther Namb och Wordering Wdj hans begierd och hand er Thilboden, huis same forne saa worded Inden xiiij dage igen oc schall lesse i Logtid hanom Ichj Affuind fordj Morten Jensen for same breff Loffued fra sig epther forne Niels Christophersen som i ...sag Effter hans quitans Indhold som hand quitt dømpt hanom for den sag sig Indfor at Wedkome, epther hand iche som en andens fuldmectig haffr hanom thil tald med lougenn Med och hand burd forne Christen madsen quitt atuere Som saa her beuises ... breffs Indhold.

Thernest framlagde forne Morten Jensen Niels Christophersens be-seglet breff en hid steffnid och Liudher som eptherfølger: Se 8.10.1621.

Dernest framlagde en domb aff Huornum Heridstinnng 1621 den 17 decembris Wdgiffuidt som saa beslutis: Se 17.12.1621.

Dertil suared Christen Madsen, att same Wordering, som for forne femon oc gield thill Landsthing er magteløs dømptt, Och framlagde en dom her aff Landtsting Aar 1621 thend 7 atg. Wdgiffuedt, som saa besluttis och affsagdes, att forne Things Winde for fordis att bemelte Søren Jensen i Lunden haffer, den 8 aff di ote mend Thinghører och Thill med sielff denn første Worderingsmand, som same Wordiering haffde affsagt, saa hand wdj saa maade haffde Wondet om hans egen affsigelse, da Kunde Wij effter saadann Leilighedt Icke Kiende same Wordierings Winde saa Nøjagtig, att denn bør Nogenn Magt aet haffue men magteløs atuere. Som thend dom Widr bem(el)d(er). Och eptherdj Erlig mand Christen Madsen, da høring wdstedts, iche war rigtig nogen hell quitants for forne Kiør och Kuier er Wdgiffuet eptherdj Wordering, før epther hand thill Thend Kund Wer beuilge oc Wnder Kiend derfor, Oc ther for same hans breff fordj buord ingen magt atthaffue.

Med. Tha. Saa och eptherdj med Endelig Landtstings domb giøres beuisligt, att thend Første Wordiering, som paa forne Kiør oc quier giord ehr, huor epther forne Niels Christophersen Kand Were Thill Things beuisligt attuere Wnderdømptt, Och forne Niels Christophersen der Paa forne Kiør och Kuier sin breff och tiering Thill Morten Jensen haffr Wdgiffuit, da Kunde Wij epther saadan Leilighedt iche Kend same quitants att maa kome Christen Madsen Thill nogen forhindring. Och eptherdj same heridstings domb ichj er Endelig Bør thend atuere, som thend Wdømptt Wahr.

10. april 1624 (2)

Viborg landsting. I fortsættelse af sagen 10.4.1621 (1) har vurderingsmændene foretaget en ny vurdering. Da denne ikke er baseret på en ny

besigtigelse af Christen Madsens bo, kender landstinget den magtesløs.

NLA, B24-539, Viborg landstings dombog 1624B, s. 86b.

War schickit Erlig och W. Manndt, Holger Rosenkrandts thill Rosenhollum, K. M. Befallings mandt paa Sti hans closter i fyenn, hanns Wesse buodt, Christen Madsøn i Klestrup, paa thend ene och hagde hid i Rette steffnidt Morten Jensen i Suennstrup paa thend Anden Side for enn Wordering, hand thill Huornum Hewridts ting thend 3 decembris Aar 1621 forhuerffuit haffuer, Anlangendes Chresten pedersen i Wolstrup i fogdens stedtt haffr weret mz Søren Jensen i Lunden och Jens Nielsen ibm. Wdj Christen Madsens gaardt thendt 8 September same Aar och der wordierit fra hanom thill forne Morten Jensen paa Niels Christophersøns Wegne i Siungell for giæld hand war hanom schyldig iij suort Kiøer och ij suort broget Quier, huilcket wdlagt till forne Morten Jensen for x Gukende rigs daller v slet daller och iij mark effter diels Windes liudelse, huilcken Wordering forne Holger Rosenkrandts formiener icke saa loulig eller Rett atuere tillgangen, effterdj same Worderingsmend icke haffur siet Endten Kiør eller quier for denom same dag Wed tingett før dj hiemlett, icke heller dj wdj støcket er worderett, till medtt findes thend forige wordering paa same Kiør och quier magteløs dømppt, som medtt landstingsdomb er att beuise Wansciett forne Christen madsen haffuer tillbodet thennom guode warer, som war i hans gandsche bou, dett første dj war der mz Nam, och icke dett matte hanom tillstilis som mz tings Winde er att beuise, förindt effter saadant leilighedtt same Wordering angedts Atuere och icke att kome forne Christen Madsen till hinder eller schade i nogen maade och denom derfor tilbørligenn Attstande till Rette. Noch till Kallet forne Morten Jensen, som same Wordering forhuerffuit haffuer och same Wordiering. Item forne Chresten Pedersen, Søren Jensen och Jens Nielsen i Lunden huer i egen person. Item forne Niels Christophersen, sameledis Jacob Wognsen byfgett i Olborg och Las Kras i molbierig, som same Wordering Wdstedt haffuer Om dj haffuer nogett der till at suare.

Saa møtt forne Morten Jensen och framlagde forne Wordering Wind aff Huornum Heridsting Aar 1621 Thend 3 decb. Wdgangen, som Indholler Søren jensen och Jens Nielsen i Lunden for ote mend at haffue giffued Thil Kiend, at di den 8 septembris da sidst forleden War Wdj forne Christen Madsøns gaardt, effter som dj War aff Thingj Thagen At giøre forne Morten Jensen paa Niels Christophersens Wegn i Thise i Wendsøsell Wdleg fra forne Christen Madsen for giæld, hand war hanom schyldig effter hans breffs Liudelse hand sl. Las Ibsøn murmester wdj Aalborg giffuidt haffuer, da foruiste Christen piersen i Wolstrup, som war i fougdens sted, denom iij suort hielmit Kiøer och ij suort broget Quid Nød, huilcke dj fra Wordierit forne Christen Madsen och thill Wordierit Morten Jensen paa Niels Christophersens Wegenn for x einkiende Rdl daller, femb slete daler och iij march dansche effter diels Winds Liudelse, det affsagde dj for iet fuld Wordiering, Som the Wind Widr bemeller Och Morten Jensen och Christen

madsen ephther hans breff och Segell for ...Nogle giæld oc diels breff och thr ephther Wordiering sched fuend Thett loughlig och Rett atuere och buord Wed magt at bliffue. Thertill suarde forne Christen Madsen, at forne thuede mend Icke for same Wordiering thill thing haffue Affsagt, huilcke thrs Worderings Wind her thill landsting, Eptherdj det er magteløss Kiend Och dj iche siden haffr besøgt hans boe med fogde, Meden feld er for theris forige wordering, som ei Nøjagtig, Kand paa Nye affsige, Som thed ephther saadan Wordeing haffuer giord och iche Paa sch....ed. Och framlagde ... thil for ... Wdleg aff forne herritsting 1621 thend 17 september Wdgang, Som Indeholder Søren Jensen och Jens Nielsen i Lunden daa atthaffue Affsagd theris Wordering, athe løffuerdag Tha War Ote dage thilfor hagle Wduordierit for threij Kiør och thou quier fra forne Christen Madsen och thill Morten jensen paa Niels Christophersens wegn Och forlagde en dom her aff Lanndsting 1621 Thend 27 octob. Wdgangett, som saa besluttis, att Effterdj aff forne Things winde forfindis dett bemellte Søren Jensen i lundenn haffde wondett thend fembtte aff the otte mendtt tinghører, och till och sielff och thend første worderingmandtt, som same Wordering haffde Affsagtt, Saa hand wdj Saa maade haffuer Wondett om hans Egenn Affsigelse, da Kunde Wij effter Saadan leilighedtt icke Kiende same Wordeings Winde Saa Nøjagtig, att thend borde Nogen magtt att haffue, Meden magteløss Attuere. Som thend dom Widr bemelder och sidste Wordering iche loughlig giord och bord fordj ingen magt athaffue.

Med Fl. Tha. Saa och ephtherdj med Landstingsdomb beuises, att thend første Wordiering Anno 1621 thend 27 octob. her till landstingit atuer Magteløss dømppt, Och forne Worderings mendt dog ther ephther thend 3 decemb. paa Nye haffr Affsagt same Wordering, som The Thend 8 septemb. thilforen schall haffue giord Och Wdj saa maade iche Paa ferch foed ej eller giøris beuisligt thenom siden for første Wordering er Wnderkiend atthaffue besøgt forne Christen madsens boe, da Kunde Wij ephther saada leilighedt iche Kiend same Wordiering, hid steffned er, saa Louglic och Nochsom, att thend bør att kome forne Thill nogen forhindring.

11. april 1624

Holger Rosenkrants Cit. Niels Christopherssen i Suingell for en hiemel giffuit Morten Jenssen i Suenstrup anlangendis nogin Kiør och suin Morten Jenssen schulle Wed Nam tagz fra Christen Matssen i Klestrup, paa Niels Christopherssens Wegne. Item Cit. Lass Krasse i Molbierig for fradømppt Christen Matssen Thredie ting til wordienismendt. Eptherdj første worderings winde mactesløs dømppt och forne hiemel dog ephther den Wordering fundierit. hiemel mactesløss. Och noghle Domme Wendelig som Wdømppt. Endelig døme. Holger Rosenkrants Cit. Morten Jenssen i Suenstrup for wordering. Eptherdj worderingsmend Thenom hiemlid wordering som 8 septemb. giorde, Och den første wordering mactesløss

dømpth. Och ichj wondit ellr søgde førind tiden affsagde forsk.....
Wordinger mactesløs.

NLA, B24-58, Viborg landstings justistprotokol 1624, s. 92a. Se også 10.4.1624.

12. april 1624

Tingsvidne af Hornum herred ang. Thames Pedersens drab på Søren Nielsen i Klæstruplund. Fremlagt i sag ved Viborg landsting 8.5.1624.

8. maj 1624

Viborg landsting. Søren Jensen i Hornsgaard (Slet herred) havde hidkaldt sandemændene i Hornum herred at sværge manddød over Thames Pedersen, det tjente hos Søren Jensen i Lunden (Klæstruplund, Vokslev sogn), fordi han Palme lørdag ved gæstebud hos Peder Jensen i Klæstruplund dræbte Søren Nielsen i Klæstruplund. Sandemændene svor manddød over ham og dømte ham fra hans fred. Der fremlægges flere vidner af Hornum herred og et vidne af Rinds herred, hvor mænd fra Klotrup vidner om Thames Pedersens sår, sikkert fordi han var fra Klotrup.

NLA, B24-539, Viborg landstings dombog 1624B, s. 115b.

War skickit Søren jensen i Huornsgaardt och hagde hid Kalidt sandmendt aff Huornum herridt Mandødt attsuore offuer Tamis Piersen Thienends Søren Jensen i Lunden, for hand Søren Nielsen ibm. hand haffr drept och ihiell stuckenn, Sanndmendt att wdlege huad hanom Wordte thill baanne och Ehielslagt, Och først framblagde for Sandmendt eit Things Wind aff forne herids tiingh Thete Aar Thend 12 Aprilis Wdganget, Niels Christensen Thienend Peder Jensen i Lunden, for Oete aet haffue Wondett medt Helgens eedt och opragt finger, Aet paa Palme løffuerdag en stund for Afftenn da gick hand och fuld Søren Jensen i Lunden hiemb Thill hans hus fra peder Jensen ibm. och Thamis Piersen fuldis med dennom, saa Kom forne Thamis Piersen i forne Søren Jensens gaardtsleedt medt eet spiudt, Ther Kom forne Søren Jensens pige Karen Knudsater hunn Wild haffue forhinderet hanom, Saa gick hand omkring hinder, och saa gick hand Neder emod Søren Nielsen, som hand gick emellem beggj gaardenn sønden Rendenn, som Leger Norden Jens Nielsens foldigie, saa slog hand Thill forne Søren Nielsen medt enn spiudt, saa stack hand thill hanom Thou stiingh och saa slog hand Thill hanom ii hans hoffuedt Iet slag igienn. Saa gick hand Norden Rendenn, Ther field hand, och Thamis Piersen war blodig paa hans Niese och paa sin enne haandt, huem det giorde, Weste hand iche, och Ichj hand saa forne Søren Nielsen giorde Nogen Werrgje, och iche saae hand

haffde Nogen Werrgj. jens frandsenn ibm. athaffue Wondet, Lige som forne Niels Christensen Wondet haffuer, hannom ydermere atthaffue Wondet, at Søren Nielsen Kom Wd aff pier Jensøns dør medt en dragen knief ii hands haandt, Thend thid hand Kom Norden Stien Kioldenn, ther sate hand den ii schieen, och saae gick Thamis Piersen Ad Søren Jensens gaardt medt et spiudt. Dorte Ispersdater at haffue Wondit lige som forne Niels Christensen Wondet haffuer, och Thamis Piersen gick ad Søren Jensøns gaardt medt eit spiudt. Mourids Lauridsen ibm. at haffue Wondet lige som Dorte Ispersdater Wondet haffuer, at det saa gick i alle moder.

Sameledis eit Winde aff forne Thingh forne Aar Thend 5 Aprilis. Nu sidst Wdganget, Anders Piersen i Woxløff, jens Andersen ibm., och diris Medtbrøder Sex sionsmen for Ote mendt att haffue hiemledt och Kundgiordt, aet dj den dag Thill foren xiiij dage, Var ii Lunden och ther saa Søren Nielsens liig, som denom belff foruist, da i Venster side aff hans hofued hagde hand et stoer Aaben Saar, i hans høiere side i Laarkrigenn hagde hand et aaben sting, for i hans bug paa same side hagde hand et aabenn Sting, i det siuntis dj hannd hagde sinn bane saar, och det aff hiemplet dj for et fuld Sionn, Indeholler same Winde Morten Jensen i Suenstrup at haffue giffuet Last och Klage paa forne Thamis Piersen, for hand haffr drept och ihielschlagenn forne Søren Nielsen, medfør och same Winde Chresten Christensen i lønngbierrgardt och atthaffue Wondet Thill Wedermols ting medt forne Thamis Piersens fuldmagt, huor Wdj hand bekiennder sigh same gierning di war at haffue giordt och thil bødenn guld, siølf genist och guode ordt, epher som gierningen ehr thill draget, och Giorde och dage thill Lougen hagde hafft sinn gierning, Som dj Winder Wider bemeller.

Saa møtte Jens Andersen ii Klestrup paa drabsmandens forne Thamis Piersens Wegne och først framlagde et Things Winde aff forne Hornum herids Thing den 19 Aprilis Nu sidst Wdganget Las jensen i Nib for Ote mendt at haffue Wondet med Helgens eedt och opragt finger, at at paa palme løffuer dag sist forgangenn War hand Thill pier jensen i Lunden medt andre goet folck Inndboden, Tha Nogen for Afftenn ifald Ther Nogen oerdt emellom Søren Jensen i Lunden och Jens Nielsen ibm. Saa bad prestenn, at Sørren Jensen schull gaee hiemb, Saa gick forne Søren Jensen hiemb. Saa spieldt Thamis Piersen en Kannde øll, saa slog Søren Nielsen, som dødt bleff, thill forne Thamis Piersen medt en Kanndt och Jens Nielsen i Lunden och hans dreng Mourits Lauridsøn och hans høstrue Karen Chrestensdater slog och Thill forne Thamis Piersen medt stobe och Kandt, saa fich forne Søren Nielsen, som dødt bleff, enn Kniff Wd och gaff sigh emellem denem och forne Thamis Piersen, och Wilde sloe hannom och ichj hans siøndtes, aet forne Thamis Piersen Kund haffue Komidt Wdt Medt siit Liff hagde goet folck iche Red hanom Wd. Saa Kom forne Thamis Piersen Wd Ad døren och Søren Nielsen epher hanom medt enn dragen Kniff ii hans haandt. giertrud Jensdater i Snorup aet haffue Wondet, aet hunn Ner We-rindis huos War same Thidt och ther saae, at det gick och for som forne Lars Jensen Wondet haffuer.

Dernest iet Things Winde aff forne Thing forne Thend 5 Aprilis Wdganget Karen Knudsater i Lunden atthaffue Wondet Aet paa forne Pallem Løffuerdag gick hun i forne Søren Jensens gaardt en stund før Afftenn och gaff diris Kiøer at eede, da saa hunn, at Thamis Piersen Kom Wd ad Pier Jensens dør ii Lunden och gick hiemb adt forne Søren Jensens gaardt, da War hand blodig ii Ansictidt och paa hienderne, och da kom Søren Nielsen ephther hanom och hagde en kniff ii hiøgere haandt och schieden i Wenster haandenn, och hand søgt føst ephther forne Thamis Piersen, Innd Thill hand Kom offuer den Rinde, der løber emellem Jens Nielsens och Søren Jensens, saa søgte hand ephther hannom Thill hand Kom hendt thill Søren Jensøns buord ende, da søgte hand hannom hendt medt en Kniff saa foren Thamis Piersen Nøde Thill at Werge sit Liff medt et spiudt. Jens Piersen Thienende i Lunden at haffue Wondet, aet hand same Thid huos War, och saae, at det gick fore som forne Karen Knudsdr. Wondit haffuer.

Enden it Winde aff Rinds Heridsting den 26 Aprilis sist forleden Wdganget Niels Kieldsen i Klotrup, Niels Pedersen ibm. och diris medbrødre iiij Sionsmendt for Ote manndt athaffue hiemblidt och Kundgiort, atdj den dag iij Wger War Thill Sion ad Thamis Piersen, da hagde hand ij slag ii hans pande, som war slagen med en Kniff och icke War slagen medt en Kaarde, och et stuor slag paa hans Wenster dennd Langt finger, paa hans Wenster haanndt War bien slagen och iet schior ii same finger och Thommell fingerenn paa same haanndt War iet Kniff slag ii enden paa saa hand War nogen Ildslagen och medhavenes, som dj Winder Wider Indeholder.

Dernest gjorde Sanndmenden Jacob Jensen, Jens busse, Jens Chlaudj, per simonsen, Anders Jensen, per Nielsen, Christen Sørensen och Jens Christensen Theris eed ephther The War saet fylling Paa Thenom serdelis Ib Christensen och Christen jensen, Och suorde forne forne Thamis Pedersøn Manddødt offuer och fra hans fred for forne Søffren Nielsen hand Ihielslog ephther som dj sielf sandhedt therom haffde wdsagt och forfuorett. In cuijs rej test.

22. maj 1624

Dom af Nibe birketing. Jens Christensen i Gjelstrup har i dommers sted frifundet præsten i Nibe, Hr. Laurids Mikkelsen (Resen) og Maren Nielsdr.s lavvørge Christen Pedersen, der af en anden Christen Pedersen på vegne af hans husbond, havde anklaget dem for ikke at have betalt landgilde. Fremlagt i sag ved Viborg landsting 2.8.1624.

domb aff Nibe birckething den 22. maj sist forleden wd-gangen, som saa beslutis: at ephtherdj forne Hr Laurits michelsen och Maren Nielsdr. for tings dom Wdlagde Sild och Rede penche for hans Thilltalle Christen persens Thiltalle, och loffued Ad yde denom Wdj Nibe Sct. Wold-borgis dag haffr Setfogde Jens Christensen fundet quit for Thredie ting Wndtagen hos Offr domer Kunde ...

29. juni 1624

Viborg landsting. Christen Pedersen i Nibe stævner Thames Pedersen, der har siddet i dommers sted på Nibe birketing og har fravurderet ham en sum penge og noget kvæg til Søren Pedersen i Nibe for kost og tæring i en sag, han har haft med denne. Landstinget dømmer, at Thames Pedersens dom er forkert. Fremlagt i sag ved Viborg landsting 12.2.1625.

Wendelig Domb aff landsting Thend 29 Junni sidst forleden Wdgangett huor Wdj forne Thamis Pedersen er funden Wrett atthaffue giortt och buord at stande Chresten pedersen thill rette Och for hans gods och femon saa gott igien at leffuere Indthill huis ... haffde ad oc sige steffnett Paa Nye loglig Kom ...

27. juli 1624

Kgl. Stadfæstelse for Ifver Jul til Villestrup, Embedsmand pan Bøfling Slot, paa et af Fru Sophie Ulfstand til Barsebek, Claus Podebusk's Enke, udgivet Skødebrev til ham paa 1 Gaard, kaldet Vesterris i Bisløf Sogn i Hvornum Herred i Nørrejylland, saaledes som hendes Skødebrev og det Udlæg paa Gods, som Fru Sophie har gjort Jomfru Vivikke Podebusk for Vesterris under Claus Daa til Raunstrup og Niels Krag til Trudsholms Hænder, udviser.

Kancelliets Brevbøger, s. 205. J. R. 8, 28. K.

31. juli 1624

Viborg landsting, tinglæsning af skøde dateret 24.7.1624, Viborg, fra Mogens Kaas til Støffringgaardt til Anders Friis på 1 gård i Kiørup by på Hannes, 1 gård ibd. kaldet Hostrup, 1 gård i Molbierig by, Huornum herred Sig.: Hendrich van der Wisch; Knudt Giuldenstierne til Thimb.

NLA, Viborg lst. skøde-pantebog 1624-37, 21v. Holmgaard, s. 17.

2. august 1624 (1)

Viborg landsting. På vegne af sin husbond stævner Christen Pedersen i Nibe Jens Christensen i Gjelstrup, der i dommers sted på Nibe birketing den 22. maj har dømt præsten Hr. Laurids Michelsen (Resen) i Nibe, Maren Nielsdr. og hendes lavværges, Christen Pedersen, fri for en 3. tings dele vedr. manglende betaling af landgilde. Landstinget henviser sagen til herredstinget igen, da Jens Christensens dom ikke var endelig.

NLA, B24-539, Viborg landstings dombog 1624B, s. 162b.

War schicitt ~~Niels-Nielsen i fogets~~ Chresten Pedersen i Nibe med en ops. her aff Landstingitt i dag xiiij dage Wdgangen Liudends hanom da at haffue hid i Rete steffnidt Jens Christensen i gielstrup, for hand ii domers sted thill Nibe Thing Thend 22 maj haffuer quit fundet Hr Laurids michelsen och maren Nielsdaters Laugergj wed naffen Christenn piersen for Thridj Thing, som Chresten pedersen War offuer dem begirinnnds paa hans hosbunds Wegenn, for dj iche haffr Wild Thale hans minde for schiøld och landgilde, dj der Rested medt, som dj for Things domb loffuedt haffde, som er medt Things Winde aet beuisse och for hand iche haffuer Anset et schriff-telig delle, huorleds hand gaff denom sagh i saa made. Wider miere Claugit Wild och Venschab med Retferdighed, fordj dend dagh Kunde lade bere nogen waarsild Thill Thinget och strax huemb Jeg? were? daugh? Ingenn Sild Chresten pedersen thend dag haffde till talle Thill denom, for huor for bemelte Christen pedersen formiener sigh och sin hosbund Weret aet were schedt och same domb magteløs atuere, och Jens Christensen derfor at stande thill Rette och denom at lide Thil Thalle.

Saa møtte Søren pedersen i Nibe paa Jens Christensens Wegn och framlagde forne domb aff Nibe birckething den 22. maj sist forleden wdgangen, som saa beslutis: at eptherdj forne Hr Laurits michelsen och Maren Nielsdr. for tings dom Wdlagde Sild och Rede penche for hans Thilltalle Christen persens Thiltalle, och loffued Ad yde denom Wdj Nibe Sct. Woldborgis dag haffr Setfogde Jens Christensen fundet quit for Thredie ting Wndtagen hos Offr domer Kunde, Som Thend dom Widr bemeller, oc mendt søffren pedersen bemelte Jens Christensen iche Andet at Kunde dømme end som hand giord haffr.

Med F. Tha. Saa och eptherdj ~~Same birchetings domb ichj er Endelig Kunde wij ich thend atuere~~ forne Jens Christensen Icke haffuer dømpt Endelig emellem bemelte Thiustige Parter finde Wij thend hans domb som Wdømpt War och sagen thill bircketing igien atkome, seden nar thet for forne Lougligt Indsteffnis Thenom endelig Schill och dømme och Adschill, som det sig bør.

2. august 1624 (2)

Viborg landsting. På vegne af sin husbond, Tønne Friis til Agerkrog, stævner Morten Jensen i Svenstrup herredsfoged Lars Kras i Moldbjerg for hans dom af 3. maj om en vurdering i forbindelse med udlæg af noget kvæg fra Christen Madsens bo i Klæstrup. Om sagen se 10.4.1624. Landstinget dømmer, at da dommen ikke er endelig, skal sagen igen for herredstinget.

NLA, B24-539, Viborg landstings dombog 1624B, s. 162b.

2. august 1624 (3)

Thønne friis Cit. Lass Krasse i Molbierig for en Wendelig Domb hand 3 Majj dømpt, Och tildømpt Morten Jenssen och Christen Jenssen at stande Christen Matssen i Klestrup til Rette for nogen femon anom nogin lang tid siden er fra Worderit. Eptherdj domme Wendelig som Wdømptt till herritsting igen Endelig att dømme.

Christen Jørgenssen i Nørholm Cit. Johannes Rolandssen i Nørholm for enz Wind wondit, att hand schulde Leggin ved en egkuorbe i hans moders Nødser, och samt Anne tamisdather Kom ind til hanom mez Thuinde Ander quinder om St. Voldborig natt. Item Cit. Gregers lauritssen i Nørholm for et Winde wondit paa hinde. Manche bønder møtt. Hoffuidmanden ichj møtt. Mactesløs indtil.

NLA, B24-58, Viborg landstings justistprotokol 1624, s. 184a, 187a.

14. august 1624

Viborg landsting, tinglæsning af skøde dateret 8.9.1618, Viborg, fra fru Sophie Wlstand til Iffuer Juell på 1 gård i Huornum herred, kaldet Westeris. Sig.: Hendrich Podebusch; hr. Jørgen Schiell.– samt Kong. Majt.s konfirmation 27.7.1624.

NLA, Viborg lst. skøde-pantebog 1624-37, 22r. Holmgaard, s. 18.

30. august 1624

Christen Pederssen i Nibe Cit. Søren perssen ibm. for iche wille winde hanom Sion til noget Korn, Meden heden wiste hanom til Huornumherits ting. Beuiser gaait i Rette och begierit beslutt. Och dog ichj wider for Engling? giffur beslutt i retten til eller fra. giffuer billig Kost och tering.

NLA, B24-58, Viborg landstings justistprotokol 1624, s. 226 b.

11. september 1624

Jens Matssøn och Niels Knudssen i binderup paa dieris egen och bymends Wegne Cit. Laurits Krasse i Molbierig for sted Sioen och Winde til en hiede ligendis melem torup och binderup. Item for stede følling paa Ranssneffningh. Item Cit. Sion och Winde. Item Cit. Anders Nielssen i torup for winde om 2 læsstørffue. ~~Item Cit. Michael Ibssen for ens Winde.~~ Item Cit. ~~h~~ Jens Tuordssen Cum solich Ransneffninghr. ~~Bege Windr~~ ~~Wsteffnit. ichj dom~~ Effter Winde Kom Klage och Neffnings Eed. Ingen Ingen schall Kome til hinder ellr schade. Christen Pederssen i Nibe Cit. Søren

perssen ibm. Møtt ichj.

NLA, B24-58, Viborg landst. justistprotokol 1624, s. 232b og 236a.

13. september 1624

Tingsvidne af Hornum herredsting, Christen Hellesen tager vidne på, at Svend Pedersen på Sønder å grandestævnet i Svenstrup skulle have sagt, at han eller hans søster havde taget hans lam. Fremlagt i sag ved Viborg landsting 12.2.1625 (3).

et Things Winde af Huornum Heritsting 1624 denn 13. Septemberis Wdgiffued, Wogen bertelsen I Suenstrup for Otte mend at haffue Wondet med opragt finger, att daa I guor War fiortenn dage hørde hand Sønder Aans gransteffnue i Suenstrup, att Suen piersønn sagde till Christen Hellesen, tog du lammet, Wori haffuer du icke Wondet? dedt. Da haffde Din søster Thaget dett. Peder Nielsen, Christen Ibsen, Niels Christensen, peder madsen at haff. Wondet ligesom Wogen bertelsen Wondett haffr. Och sagd Suendt pedersen, att Christen Hellesens søster sold enslich hanns Lamb.

25. september 1624

Dom af Viborg landsting. Morten Jensen i Svenstrup har på vegne af Villads Jensen i Svenstrup stævnet Svend Pedersen i Svenstrup. Denne har mod 1 mark vederlag påtaget sig at betale en bøde på 3 mark, som Villads Jensen har fået for hjemmesiddelse i en sag med Maren Lauridsdr. i Ridemands mølle. Han har modtaget pengene, men har ikke fået kvittering og er derfor blevet fordelt ved Hornum herredsting. Landstinget kender fordelingen magtesløs. Fremlagt i sag ved Viborg landsting 6.11.1624.

Wendelig dom Her aff landstthinget dend 25. september sidst forleden Wdgangett, huor Wdj same dielle er funden magteløs oc forne welads Jensen at betalle forne Suennd Piersen schriffuer pendinge saa nochsom hans Wmage hand paa hans Wegne till landstinget haffuer hafft och der for at stande thill rette, Ind till huemb der haffuer wdj att sige for sig reter paa Nye.

4. oktober 1624 (1)

Tingsvidne af Hornum herred ang. en stud, som Jacob Jensen i Svenstrup havde købt af Povl Jensen, Poul Eskesens stedsøn i Hjeds. Fremlagt i sag ved Viborg landsting 6.11.1624 (2).

Winde aff Huornum Heridsting den 4. october sist forleden wdgangenn Niels Jensen ij ellidshøy for oete mend at haffue Wondet med Helgens eedt och opragt fingr, aet i mellum Hellmis och Mickelsiis Aar 1623 da saa hand, at pouell Jensen, som thientde i Kielstrup, Kom lidendes paa Ellidshøy gaade och bød hannom den blaa stud till, som er nu Thaghegt i Niels gundesens Were. Niels Wognsen ibm at haffue wonndet lige som Niels Jensønn Wond haffde. Jens Ibsen at haffue wonndet, aet forne pouell Jensønn haffde sold forne Jacob Jensen same stud. Anders michelsen ibm. at haffue Wondet, at epter S. Mickels dag forne aar, da Kom der en Wng Karll liends aff Alfar Weie med en blaae stud, Inndtill hand Kom Westen forne Jacob Jensens Thøre stach, da Kom forne Jacob Jensen Thill hanom och Kiøbte same stud for iiij daler, dj Thou gaff hand hannom strax, dj Thou schull hand giffue hanom At Juell, saa gick hand Ind och druk en gang aff en Kop øll, med forne Jacob Jensen och forne Wng Karll. else Jensdater at haffue Wondet lige saa som Anders Michelsen Wondet haffuer. Lars Ibsen at haffue Wondet, at paa S. Staffens dag sist forgangenn om morgen War hand i forne Jacob Jensens hus, och der saae, at forne Jacob Jensen gaff pouell Jensen dj Thou daler, som Rested paa same stud, hand Kiøbte hannom aff. Indeholder same Winde forne pouell Jensen at haffue Wondit Thill Wedermolsting bedet sig gud Thill hielpe med Helgens eed och opragt finger, at hand aldrig haffr sold nogen stud Thill Ellidshøy, som den dag War hanom paa Wondet, eij Heller haffde sagt nogen.

4. oktober 1624 (2)

Hornum herredsting. Christen Helleesen i Svenstrup lader Svend Pedersen sst. fordele, fordi han på Sønder å grandestævnet i Svenstrup har sagt, at han eller hans søster havde taget hans lam. Fremlagt i sag ved Viborg landsting 12.2.1625 (3).

Morten Jensen I Svenstrup) Att haffue Ladet fordiell bemelte Suendt pedersen, for hand haffe sagt till Christen Helleesen i Suenstrup, Thag Bourtt Naar haffe du The Thagett, da haffe din søster Thagget dett, epter Things Windis Liudelse, Som same winder oc diels breff i sig sielff Widr bemeld, Och formend Morten Jensen same ~~diet~~ Winder och dielle Louglic och rett atuere och borde Wed magt at bliffue. Dernest ... Morten Jensen att forne Lamb schull haff Weret forne Suendt pedersen till ?Mijsagtt fraakomn, och the forne Ane Hellisdather dett fornuerchte en same lamb igien forne Suendt pedersen tilstollit, saa hand meden sielff Thill haffe Wdj sin gaard och Were, som hand findes hand iche schall Wed sin eed benegte.

8. oktober 1624

Tingsvidne om brystfældighed på Ridemands mølle i Svenstrup.

RA, Aalborghus lens regnskab, 1621-25, Bilag 1624-25, nr. 71. [3]
bomærker af grønt lak under plica. 1. Lars Nielsen Kras, 2. og 3. ulæselige.
Påskrift bagpå: Sions Vind for morten Jenssen till Rimands Møllen.

Las Kras i Moldbiery, herres foged i hornum herrit, Knud Nielsen i hersom, Søffren Jensen i byrsted och Laust Skeij i gravl Kundgiør, Att Anno 1624 dend Ottnt October Paa forne tiing Var Skekij morten Jensen i Suenstrup, som Escket och fik ett fuldt things Winde Aff disse dannemend, som er forne Knud Nielsen, Jørin Jensen, Anders Pedersen i Woxløff, Anders Laustsen i grydsted, Søren Laustsen i Abelgordt, Jens Pedersen i Semested, Jens Christensen i gielstrup, Anders Poulsen i hersom, huilcke forne ote danemendt thr Alle Endretelige Wond, Aatj saa och hørde, Att Pier Nielsen i Suenstrup, Rasmus Pedersen, Volle Jonsen och Mads Povlsen ibd stodt her i dag for tings domb hiemelit, Kund giorde och till stodt, Aatj i dag Var sionn till Rimandts mølle, her soe dj først fløjgioijden der er x stolper for haffuen och 4 stibuorder, Nok bigj Rindernis Er Vgaffnlig och for haffuen, Bigj dj sønder høj Puell er for haffuen och Vgaffnlig, gaffuel Bielkern Er Vgaffnlig, Nock Nord gaffuelen Er for haffuen, Nock er møllen thaglang paa den Nør side, Nok Er 4 tagj Pell Ruden, forne bielker er Røden och Vgaffnlig, Nok er lang Jernet for Slett och skale thegist Paa, Nok Penden till touer langtiern er for haffuen, Och Thill ligest paa dehte forne Aff hiemeht dj for et fuld siun. Atj saa Nok for ett sion forne stor, det Winde Vij med Vores Signetter.

24. oktober 1624

Søren Sørenssen i Molbierig Cit. Knud Lauritssen ibm. Møtt ichj.

NLA, B24-58, Viborg landstings justistprotokol 1624, s. 272a.

5. november 1624

Tingsvidne af Nibe birketing. 8 mænd bekendtgør, hvad de har gjort af udlæg i Christen Pedersen i Nibes bo for gæld til Søren Pedersen (birkefoged). Fremlagt i sag ved Viborg landsting 12.2.1625 (2).

et Things Winde aff forne bircketing 1624 denn 5 Novenbris Wdgif-
fuit peder nielsen ~~att~~ Rørbech i nibe, Christen Andersen och deris medbrø-
der Sex Worderings mend for Otte mend att haffue Kundgiord att haffue
Wordering huis gods Christen pedersen Wdlagde till Christen pedersen
Førdest thou Vaad garn for j Dlr, iiij Thome Thønder for iij Dlr., en hues-
sestien 8 sk, en hand .. skicket for ij mark j ... en hiuell ij sk. , en I... och
en romd? for xij sk., en sker... for xij sk, it pund Irn wiiij sk, ij øser iiij sk,
en bud form och thou simer xiij sk, en la.. ij sk, iiij seiel x sk, thou fedroug

och ... iij sk, otte ?dørrik bord andre ... 8 sk ... legs iij sk, en taffuel ij sk, en ... for j sk, en sorthelmed Kou xiiij mark, en gamell Wogn med thre Pindt boentr ij mark, ett ... for j sk, ...lasten iij sk, en pas.. ij mark, en bøett med fetalje to mark, en øxnj j mark, iiii mark, en brun hest for wj slet daler. Dett ~~thø~~ forne fra Wordierit Christen persen. och Thill søffren pedersen ... breffpeng xiiij daler ij sk for Wiborg Regser hand haffde Werid beshuerid aff christen pedersen, Som same ... Wordering Wed i sig selff bemeller.

6. november 1624 (1)

Viborg landsting. På vegne af sin husbond, lensmand Tønne Friis på Aalborghus, stævner Morten Jensen i Svenstrup på vegne af Villads Jensen i Svenstrup Svend Pedersen i Svenstrup. Denne har mod 1 mark vederlag påtaget sig at betale en bøde på 3 mark, som Villads Jensen har fået for hjemmesiddelse i en sag med Maren Lauridsdr. i Ridemands mølle. Han har modtaget pengene, men har ikke fået kvittering for betalingen og er derfor blevet fordelt. Fordelingen er ved en uendelig landstingsdom kendt magtesløst. Da Svend Pedersen erkender at have modtaget beløbet til betaling af bøden, men ikke har kvittering og ikke har bragt sagen frem årligt på herredstinget, kendes hans delsbrev magtesløst.

NLA, B24-539, Viborg landstings dombog 1624B, s. 277b.

War schicit E. oc W. mandt, Thøne friis Thill Heselager, K. M. befallingsmand Paa Ahlborig slott, hans Wese boed, Morten Jensen i Suenstrup, Paa Thend ene och hagde hid i Rette steffnett Suend pedersen i Suenstrup Paa Thend Anden siide for en Wendelig dom, hand ladet sig bedømme her thill Landstingett att haffue forhuerffuidtt, huor Wdj hans schall haffue fangett ett Diels Winde magteløs, som welads Jensen i Suenstrup ofuer hanom haffuer forhuerffuitt for iij Rigs mark, oc forne Welads Jensen haffuer Antuordett hanom att Wdlege och Rette for sigh for en delings domb, maren Lauritsdr. i Ridemands mølle haffde offuer hanom for hans hiembsidellse, och icke forne Suend pedersen haffde forschaffuet forne welads Jensen nogenn beuis, att hand same faldsmoll hanom haffde Wdlagt och hanom der Wdj schadesløs holldenn, saa hand for same delings domb Kunde were forschonett, eij heller hanom forne iij rigs mark medt j Rigs mark, som hand opbar for sin Wmage Wilde igien leffuere, som hand Wed sinn eedtt icke tør benegtte, Mienends fordj same Wendelig domb bør magteløs att bliffue, och same dielle Wed sin fulde magtt attuere. Sameledis hagde hid steffnett forne Suennnd pedersen mz same Wendelige domb.

Saa møtt forne Suend pedersen och framlagde same Wendelig dom Her aff landstinget dend 25. september sidst forleden Wdgangett, huor Wdj same dielle er funden magteløs oc forne welads Jensen at betalle forne Suennnd Piersen schriffuer pendinge, saa nochsom hans Wmage hand paa hans Wegne till landstinget haffuer hafft och der for at stande thill rette, Ind

till huemb der haffuer wdj att sige for sig reter paa Nye, Som thend domb Widr bemeller, och mind forne Suend Pedersen same domb Rett atuere.

Dertill suarett Morten Jensen och framlagde it dielsbreff aff Huorum Heridsting denn 7 Aprilis 1622 Wdgangen bemellendis forne Morten Jensen eblant Anndre at haffue ladet fordelle Suend piersen for Thou Rigs mark, hand haffde Antuordt hanom at schull Wdlege till Landstinget for hans faldsmoll, Som Dielsbreff Wider bemeller, oc Minde Moretn Jensen same diell Rett atuere och buord Wed magt atbliffue.

Thertill suaard Suend pedersen, at hand som Thill foren her Paa Landstingett for forne ~~Niels~~ welads Jensen faldsmoll haffe Wordett och hand for same fald eig er bleffuen Enledigett och hanom sched ehr morten Jensen med fylling denom schall bliffue, dett att welads Jensen med same følding schall Wer beschreffit, da hanom forlagde forne Morten Jensen sam domb, Oc ephtherdj tilh med suend persen der for giell fortaffd dielsbreff icke andre nogen magt Athaffue.

Med. Fl. Tha. Saa oc ephtherdj same landstingsdomb icke ... lenngr ellr hid sam, Indtill Sagen bleff steffned Paa Nye, och thett nu sched ehr, Tha bør Thend Icke lennger magtt Athaffue, Och ephtherdj forne Suend pedersen thilstaat sig same Threij march for Wellads Jensens schadesmoll atthaffue Wdlagtt och hanom for føldning befriett Och iche med føldings domb gøres beuisligt hanom siden Ther ephther for same fald atuere Afhemblett hanom, diels breff iche hellr haffr fuldist Aarlig thil Things worde lest och Paa schreffuet, da finde Wi ephther saadan leilighed same diels breff Magteløs Attuere.

6. november 1624 (2)

Viborg landsting. Poul Eskesen i Hjeds stævner på vegne af stedsønnen Poul Jensen, Niels Jensen, Niels Vognsen, Jens Ibsen, Las Ibsen, Laurids Mortensen og Else Jensdr. i Ellidshøj for deres vidne af 4. oktober på Hornum herredsting ang. en stud, som Markur Madsen, søn af Mads Kjeldsen i Rise, fandt foran en plov i Niels Gundesens mark i Ellidshøj. De har vidnet, at Jacob Jensen i Ellidshøj købt studen af Poul Jensen, men vidnet er ikke uvildigt, idet Niels Jensen er Niels Gundesen svoger, Niels Vognsen, er Niels Gundesens mostersøn, og Jacob Jensens sødskendebarn er Lars Jensen og Jens Ibsen. Landstinget dømmer vidnet magtesløst, da det ikke er taget på fersk fod, og der ikke er drukket lidkøb på handlen.

NLA, B24-539, Viborg landstings dombog 1624B, s. 278b.

War schichitt Pouel Eschesen i Hieds paa sin stebsøn, Poul Jensens hans Wegne i hans egen Neruerelse, mz en opsetelse her aff Landstinget i dag 14 dage Wdgangen, liudendes hanom der at haffue hid i Rete steffnid Niels Jensen i Ellidshøy, Niels Vognsen, Jens Ibsen, Las Ibsen, Laurids morthensen och Else Jensdr. Ibm. for et Wind dj thill Hornum Heritsting

den 4 octo. sist forleden wondett haffr Ahnlangendis en stud, som schull Were befunden i Niels Gundesens ~~marker?~~ medt pluog i forne Ellidshøy nu sist forleden roglang pløiniegt och Mads Kieldsens Søner i Rise Wed naffn Markur madsøn haffr Wedkiendt och taget 4 tox merch paa i forne Niels gundesens Werelse, och Jacob Jensen i Ellidshøff Siden Thill forne Heritsting forne Niels gundesens enne stud haffer hiemled och Windisbørden haffr wondet, at poull Jensen ~~forne Jacob Jensen~~ haffur sold forne Jacob Jensen same stud i fiord imelem S. michels dag och Hellemise, som same diris Winde i sig sielff medfør, Endog forne poull Jensen høijlig benecter at hand aldrig haff sold Jacob Jensen nogenn stud, som dj hanom haffr pa Wondet, formiener same Wildig atuere, i det Niels jensen ehr Niels gundesens suoger och haffur hans søster, Niels Vognsen, forne Niels gundesens moster sønn. Item. Jacob Jensen for same stud siste gang sold haffuer hos nogen sødschindbarn las Jensen och Jens Ibsøn. Saa och hans egen høstrue Else Jensdr. hanom Thill befrielse at haffue Wondet, och ichj schall befindis nogen hiemlidt ellr Wildige Windisbørdt, som same sags schall haffue Wondett, at dett schull haffue Werit poull Jensen, som same stud schall haffue soldt, Thill och same Winde ichj Atuere Wondet Om aar dag eller tid ej heller Thill same stud attuere Komen Thill Thrinde och fierde mandtt ~~sist~~ siden Markur Madsen Thend schull haffue eget, Mienends der for same Winde iche saa Nøiagtig ellr sandferdigt at were Wondet, at dj bør at kome hanom paa hans ere eller Wedermoell Thil hinder eller schade i Nogen Maader Menn Magteløs atuere. Noch der hid Kallet forne Windis folch huer i Egenn personn. Item Søren Jensen Ridefoget Thill Olborig Slott, Jacob Jensen, Markuor madsen och Niels gundesen, som same Wind forhuerffuit haffuer, end same Windr, Saa Och Mads Kieldsens søn i Rise och Elsk. W. Thøne fris Thill Heselager, befalingsmand paa Olbirig Slott om hand haffr noget der Thill at suare.

Tha for nogen leilighed bleff sagen opsat Thill i dag. Saa møtt Morten Jensen i Suenstrup oc Jacob Jensen och fremlagde same Winde aff Huornum Heridsting den 4. october sist forleden wdgangenn: Se 4.10.1624. Som Thet Winde wider bemeldr oc Miend Morten Jensen oc Jacob Jensen same dielle Winde rett och buord Wed magtt atbliffe.

Derthill Suarett pouell Jensønn och høilig medt edd foruaring och opragt fingr suore benegted, att hand aldrig haffde sold same stud om Wondet ehr ellr haff Thend i sin Were i nogen Maad, Miend fordi same Wind bord Magteløs atuere och Icke kome hanom thill hinder eller schade i nogen Maad.

Med Fl. Tha. Saa oc ephtherdj forne Windes biurd ichj haffr Wondett paa fersch foed, Meden lang tid ephther saadan Kiøb och forhandeling schull Were giortt. Dett icke hellr med Uuilige Winder beuisis Nogen Louglic Kiøb att haffe giortt och Lig Kiøb druken, som dett sig buorde, Mens forne Pouell Jensen same Kiøb høylig benegter, Och icke hand med same Oxe er Thagen Wdj fornemb ephther Lougen, Da Kunde wii ephther saadan leilighed icke Kiend same Winde saa Nochsom ellr Nøiagtig, at Thend bør Nogen Magtt Att haffe, Meden magteløs Attuere.

19. november 1624

Tingsvidne af Nørholm birketing. Fremlagt i sag ved Viborg landsting 20.1.1625.

Winde aff Nørholms birche Thing Thend j(9) Novemb. sidst forleden Wdgangett, Mads pedersen i Nørholm, lens Jensen, och Jep Jensen ibm. for otte med opragt finger och Helgens eed at haffue Wondet, det denom fuld Witerligt war i sandhed, at hans poulsen, som boude i nørholm, fick aff Karen Ibsdater, Jens Christensens høstru, it Iege Øllkar stor paa fem tønder och en Kober gryde, och beholde hand och ii de hos sig hand War hinder skyldig paa enn Qui hand Kiøbt aff hinder, och føde hun stud for hanom it Winter och føde hun en Qui it Winter, som Hans poulsen fick hinder War Kostens i olborig, som Hans poulsen skull quiter hinder enz hans betaling. Indholder same Winde Christen Sørensen och Jens tamesøn i Nørholm at haffue bestendit, at dj daa paa løffuer dag idaa fiortenn dage War i olborig och steffnidt forne las Nielsøn guldsmed dj till tingit denn dag till dette Winde. Disligste same dag steffnett dj forne Windis mend diris sandhed den dag denom at Winde och Bekiende.

20. november 1624 (1)

Tingsvidne af Nibe birketing, at Christen Pedersen i Nibe kræver endelig dom af Thames Pedersen, der han har siddet i dommers sted og har fravurderet ham en sum penge og noget kvæg til Søren Pedersen i Nibe for kost og tæring i en sag, han har haft med denne. Fremlagt i sag ved Viborg landsting 12.2.1625 (2).

Things Winde aff forne Heritsting (!) Thend 20 November sidst forleden Wdgangett, pr. Christensen Hofmand for otte mend at haffue Wondett med opragt finger och Helgens Eed, at hand løffuersdagen Thend 30 Octob. sist forleden hørde och saa, atdj forne Chresten Pedersen begieridt aff Thamis Pedersen, som saad i domers stedt, fordj hand neffendt tredie ting offuer hanom, at hans schulle døme i sagen och bød sig Wdj rette och Loed Esche hans schrefftelig Suar, hurleds hand bød sikh Wdj rette, da sagde Thamis pedersen, Neij du faar indtedt, dj Andre will indtedt Winde dig, The will ieg heller, du faar indtedt beschreffuedt. Peder sørensen Suodi ibm. att haffue Wondet att same dag War søren Pedersen Thride ting begierends offuer Chresten pedersen for Kost och Thering, Saa Komb Chresten pedersen och bød sig Wdj wernn, da suarett Thamis pedersen, du faar Indtedt beschreffuedt paa din Sedell, for dend War lest paa Landtstings domb om hanom, hand War dømpet i en dielle,

20. november 1624 (2)

Tingsvidne af Nibe birketing, at Thames Pedersen benægter nogle ord, der skulle være sagt på Nibe birketing 30. oktober, da han sad i dommers sted og fravurdede Christen Pedersen i Nibe en sum penge og noget kvæg til Søren Pedersen i Nibe for kost og tæring. Fremlagt i sag ved Viborg landsting 12.2.1625 (2). Se også 20.11.1624 (1).

et tings Winde aff forne ting same dag Wdgangen forne Thamis pedersen for tings dom att haffue benegted wed sin Siells salighed, at hand iche haffde dj ordt, som peder homann den dag haffde om Wondet, at hand schulle gjøre hanom Wrett, och for den Aarsags schiöld den bleff lest en Landstings domb, dett hand War dømptt Wdj enn dielle, der for Kunde hand indtedt hanom beschreffuedt.

26. november 1624

Dom af Nørholm birketing afsagt af birkefoged Erik Thomsen. Fremlagt i sag ved Viborg landsting 20.1.1625.

domb aff forne bircheting 1624 denn 26 novembers Wdgiffuit som saa besluttes, aed effterdj ded beuist med tings Winde, fortegnelse och med Karen Ibsdaters bekeffelse, at Hans pouelsen haffuede opbore War och peninge aff Karen Ibsdater och Jens Christensen paa denn løfft och gieltdt, som hand haffue loffuet till forne laurits guldsmed, daa denn leilighedt Weste fougdennt inte Andet der paa at sige, Ind Karen Ibsdater, Meete pedersdater och Jens Christensen Klitgrdt. borde quit atuere ... der det som Wdgiffueds och betald War, mens same Winde register och bekefftels bord Wed magt och Wenegert.

December 1624

Nogle mænd fra Nibe blev overfaldet, da kørte ved Aalborglund.

NLA, B37-1, Aalborg tingbog 8.1.1625 jf. O. Smith, Aalborg, s. 218.

10. januar 1625

Tingsvidne af Hornum herred. Fremlagt i sag 25.4.1625 ved Viborg landsting mellem Niels Krabbe til Torstedlund og Aalborg Hospitals tjener ang. fiskeri i Busted og Hjeds søer.

things winde aff Huornum herritstingh denn j0 Januarij sist forle-

denn wdgangen, Chresten fescher thenindis paa thostelund for Oete mand at haffue wondit med heligenns edt Och Opragte fingre, at den 3. december sist forgangen, da saa hand forne Niels Nielsøn i Hieds stod och stangit Aall paa Nør Side af busted Søe paa hans Hosbunds Endiell thill busted Chrestenn Jennsen och Christoffer Andersøn Samestedts at haffue wondit lige som forne Christen Nielsønn Wondit haffuer. Och ydermer at wester paa Hiedts Søe paa felle gich Niels Mogensønn i Hieds Och hans Søn Niels Nielsen och stangit Aall, Siden dj gik fraa busted Søe, och daa sagde dj thill forne Niels Mogensønn Och Niels Nielsønn, at dj forbøde denomb at stange der, daa sagde forne Niels Niels Nielsønn, at War denn guode mandt Niels Krab Siell huos der paa Søen, daa schulde lig well stange. Noch denomb at haffue wondit, at dj same dagh Saa, at Christen Joennsønn i Børsted gick och stangit aall paa Hieds Søe.

Hær Niels lauridsønn i busted at haffue wondit, at paa Andenn Julle dagh sist forgangen paa Hieds Søe saa hand forne Niels Nielsønn stanghe aall paa Hieds Søe paa fellet, same dagh saa handt, at peder Anderssønn i Hieds stangit aall paa Hieds Søe i fellet, same dagh saa hand, at anders Ib-sønn, Jep Anderssønn Sønn i brastedt stangit Aall paa Hieds Søe i feligh. Desligste saae hand, at Jenns Christensønn i Hølestedt stangit paa Hieds Søe i feligh. Same daghs Naet saa hand, at Pouell Nielsønn ibm gich och stangit paa Hieds Søe i feligh, huad loug ellr eller icke, dett weste hand icke. Forne Chresten Nielsønn och Chresten Jennsønn at haffue wondit, at dj daa paa thorsdag femb wger saa Laas Sørensen i Hieds stangit aall paa Hieds Søe. Medt før same winde forne Jens Oluffsønn paa hans Hosbunds wegenn der dene dagh at haffue giffuit last och Klage paa forne Niels Nielsønn for hand haffde stangit Aall paa busted Endiell Imod bemelte Niels Krabis wilge och minde. I lige made at haffue giffuit last och Klage paa alle Fo. som haffde weridt paa Hieds Søe, at stange, effter Fo. Winders Indhold imod hans Hosbunds Willie och minde, Wndtagen Las Sørensen i Hieds, som beuiste med Søren Skrivers Sedell, aff Hospitall Closter i olborigh, som den dagh er lest och Paa schreffuidt.

20. januar 1625

Viborg landsting. Karen Ibsdr. i Nørholm har overdraget Hans Poulsen, som boede i Nørholm, et ølkar og en kobbergryde, som han sammen med gæld til hende for opfedning af kreaturer en vinter skulle overdrage til Laurids Nielsen Guldsmed i Aalborg som betaling for hendes gæld, men dette er ikke sket. Karen Ibsdr. har på Nørholm birketing taget vidne om overdragelse af ølkar m.v. Hun og hendes lavværge, som er nuværende ægtefælle, Jens Christensen Klitgaard i Nørholm, samt tingsvidnerne Mads Pedersen, Jens Jensen og Jep Jensen i Nørholm stævnes for vidnet, som landstinget dømmer magtesløst, da det ikke er vidnet på fersk fod.

NLA, B24-540, Viborg landstings dombog 1625B, s. 14b.

War skickit E. och fornumstige mand, Laurits Nielsen guldsmed bondes wdj Olborig, paa denn enne och hagde hid i rette steffnidt Mads pedersen i Nørhollum, Iens Jensen, och Jep Jensen ibd. paa den Anden side for et Winde dj den 19 Novembris 1624 paa Nørhollumbs bircheting Wondet haffuer Ahnlangendis, att Hans poulsen, som bode ii Nørhollumb fich aff Karen Ibsdater ibm. et egjj øllkar, en kobber gryde, medt noget miere Same Things Winde Indeholder, Wanset forne Winde iche Wed nogen Wese eller dattum haffuer Wondet, eij heller dj Wtrøckeligenn Wonndet haffr, forne opbørelse Hans poulsen schulle haffue opboridt aff forne Karen Ibsdater denn at schulle hinder qutiris paa den Anden løfft hand paa hindis Wegne Thill forne Laurits Nielsen guldsmedt loffuidt haffude, eij heller forne Hans poulsen loglig schall finde atuere steffnidt Thill Same Winde, som det sig borde, Samledis formiener same Winde emod forne Hans poulsens egen fuldmagtt Saa Wel som emod Karen Ibsdaters egen forpligt atuere Wondet och bør magteløs atuere.

Hagde och hid steffnidt Jens Christensen Klitgaardt ii Nørhollum, forne Karen Ibsdaters Laugergj, for en schrifftelig register hand nogle gange paa Nørhollumbs bircheting der nest framblagt haffuer, Minendes same fortegnelse ichj Wed Wese dag och datum schriffuidt, meden en Klauche sedel att uere och bør magteløs att bliffue.

Noch hid steffneidt Erich Thamisen, fouget Thill Nørhollumbs birche Thing for sin Wendelige domb, hand Thill forne Thind den 26. November 1624 dømpthaffuer formienends den i lige maader bør magtesløs atuere Frembdielis hagde hid Kallet forne Windis biurdt huer ii egen person och forne Jens Christensen, som same Winde forhuerffuit haffuer medt same Winde sampt den for Thegnelse, hand paa Karen Ibsdaters Wegen wdj Rette fremblagt haffr, enz forne Karen Ibsdater Wdj egen persoenn Sampt hindis forpligt thill forne Hans poulsen Wdgiffuit. Disligste forne Wendelige domb och Erich thamesønn, som dend och forne Winder Wdgiffuit haffr, Om hand haffr noget der Thill at suare, Thagends medt dennom huis Andet haffur dj ii den sagh Wille Winde och Wndgielde.

Saa møtte forne Jens Christensen Klitgaard och framblagde same Winde aff Nørholms birche Thing Thend j(9) Novemb. sidst forleden Wdgangett: Se 19.11.1624.

Dernest i rette lagde same domb aff forne bircheting 1624 denn 26 novembers Wdgiffuit som saa besluttet: Se 26.11.1624. Och Miend Jens Christensen Klitgrd.s Winde och birchetingsdomb borde Wed magt at Wer. Disligste hagde och forbemeldt Søster hid steffned er.

Dertil Suaret Laurits guldsmed, at hand fand same Winde iche schall findis saa Nochsom eller Paa ferch foed Wondett aet ~~thend bord att kome~~ ellr thend domb ther ... er borde nogen magt Athaffue meden magteløs Attuere.

Med. Tha. Saa eptherdj forne Windisbiurd ichj haffr Wondett Paa ferch foed, eij heller om nogen Erkend Wese dagh och Thid, Der icke heller befindis Louglic Warsell for same Winde att uere giffuitt, da Kunde Wij epther Saadan leilighed Icke Kiende same Winde Eij hellr Thend dom Ther

Paa funderet er Saa Nøiagtig, athe bør nogen Magtt atthaffue. Och ephtherdj same register ichj framleges Bør Thend Magtesløs attuere Indthill Thend frembleges.

29. januar 1625

Viborg landsting, tinglæsning af brev dateret 8.1.1625, Viborg, fra Hans Diure til Styggj Høg, at udlagt til ham for 2000 dalers løfte gods og bundgarnstader, han har fået udlagt fra Jørgin Worm, nemlig 1 gård på Hanes kaldet Gledsom, 1 gård i Grydsted, 2 jordsmon i Nibe, 3 ålegårdsstader til Waare, samt 34 garnstader i Nørllaae. - Sig.: Niels Ahrnfelddt.

NLA, Viborg lst. skøde-pantebog 1624-37, 38r. Holmgaard, s. 32.

30. januar 1625

Jørgenn Scheefeld Cit. Søren perssen birchefogiet i Nibe schudsmoll. x iiij dage opsat.

NLA, B24-59, Viborg landstings justistprotokol 1625, s. 32a.

31. januar 1625 (1)

Tingsvidne af Hornum herred, at Niels Krabbe til Torstedlund lod nogle af Aalborg Hospitals tjenere fordele ang. fiskeri i Busted og Hjeds søer. Fremlagt i sag 25.4.1625 (1) ved Viborg landsting.

Sameledis iet Winde aff Fo. thingh, thend 31. Januarij sist forleden wdgangeet Bemellends Fo. Jens oluffsen thr paa hans hosbunds wegenne, at haffue ladet fordielle Fo. Niels Nielsen for forne Alestangends.

31. januar 1625 (2)

Tingsvidne af Hornum herred, at Niels Krabbe til Torstedlund lod nogle af Aalborg Hospitals tjenere fordele ang. fiskeri i Busted og Hjeds søer. Fremlagt i sag 25.4.1625 (1) ved Viborg landsting.

Der nest et winde aff Fo. Thing same dagh wdgangen, Indholdends bm.tte Jens olluffsen der i lige maade at haffue ladet fordielle Fo. Niels Nielsen, Poul Andersen ibm., Anders Ibsen i brastedt, Jens Christensen i Høllestedt och Pouell Nielsen ibm, for dj Paa Anden Juell dagh sist forleden haffuer stangit aall paa Hieds Søe effter tings Windes Indhold.

5. februar 1625 (1)

Vidne af Nibe birk, at Peder Christensen Hofmand o. Skt. Mourids dag 1620 hos Ingvar Michelsens i Nibe hørte, at der blev sluttet forlig mellem Søren Pedersen, birkefoged, og Chresten Pedersen, som birkefogden havde frakendt noget gods. Fremlagt i sag ved landsting 25.4.1625 (3).

Winde aff Nibe bircheting Thend 5. februarij sist forleden wdganget Peder Christensen Houmand i Nibe for 8 mend att haffue Wundet med opragt finger och Helgens Eedt, att hand Wed Sanct Mourids dags Thidt 1620 Thaa War hand med flere Inde til Ingvor Michelsens, daa bleff forne Søren Pedersen och Christen Pedersen Wenlig och Welforligt omb all huis Iring och trete denom Imellomb War, och tog huar Ander Wdj Handen Wdi saa maade, at Alle deris breff och Dielle dennom Imellomb War, schull Were død och Magteløs och icke at kome paa Enken sider Thill hinder eller schade, och forne Christen Pedersen schull haffue sit goods igienn, och forne Peder Homandt och Jens Nielsen schulle giffue forne Søffren Pedersen X Slette daller dersom hand Kunde bekomme samme gods aff Christen Pedersen, icke loffuit Søren Pedersenn nogle penning. Forne Jens Nielsen at haffue aff Wundet ligesom Peder Houmandt Wundet haffuer.

5. februar 1625 (2)

Vidne af Nibe birketing, at præsten Laurids Michelsen (Resen) i Nibe krævede 1 rdl og en tønne sild, før han ville begrave Christen Pedersen i Nibes mor. Fremlagt i sag ved Viborg landsting 18.6.1625.

Winde aff Nibe bircketing denn 5 februarij sist forleden Wdganget forne Chrestenn Eriksønn Thientte forne Christen pedersen, da forde hand en gang forne Her Laurids enn slup Sield i en tønne, som Christen pedersen hanom Befallet och som hand for ehreet hanom aff Kougen. Maren Nielsdater at haffue Wondett, at Her Laurids haffde bekommet fersche Sield Wnder Thill en Wil Thønder Wnder Wdj saae och Kuber. Peder Christensønn att haffue Wundet lige som maren Nielsdater Wundet haffuer, och yder miere Att Chresten pedersønn gaff Her Laurids enn Dlr. for hans schulle begraffue hans moder, Før ind hand Wille begraffue hinder och Widere, att Her Laurids och hans ?Øghslagl Kaal och formiener schull haffue gangett Chresten pedersønn Kuoree forgangen Aar och dj haffde ... aff Hiemeltt.

12. februar 1625 (1)

Christen perssen i Nibe Cit. Thamis Pederssen ibm. for sted Thuende ting offuer hanom for en Summa pendind Søren perssen fordrit for Kost och Thering.

12. februar 1625 (2)

Viborg landsting. Christen Pedersen i Nibe stævner Thames Pedersen, der han har siddet i dommers sted på Nibe birketing og har fravurderet ham en sum penge og noget kvæg til birkefoged Søren Pedersen i Nibe for kost og tæring, han er idømt i en sag, han har haft med denne.

NLA, B24-540, Viborg landstings dombog 1625B, s. 32b.

War skickit Christen Pedersen i Nibe Paa Thend Enne och hagde hid i rette steffnett Thamis pedersen ibm. Paa thend Anden side for hanomb Thill Nibe bircheting i domers sted denn 30 octobris haffer pludseligenn Emodtt ald loug oc Rett stedet wordiering offuer forne Christen Pedersen for en Sume Penning, søren persen ibm aff hanom Will haffue for Kost och Thering effter enn Opschriffds liudends och icke haffuer Wild Ahnseett, att forne Christen persen Same tiid haffuer standet for tings Domb och bødet sig i Rette och begierret dom i Sagen om hans opschrift War Rett eller dømme hanom till Wdleg effter forordningens Indholdtt, Effterdj hans opschrift War xiiij daller. Disligste schall haffue ladett liuse Sinn schrifttelige Suar der paa och icke matte fange Skriffendt paa Thend, och for hand icke Wille giffue beschriftindt fra sig, huorfor hand dett icke stede Wille, Saa forne Christen pedersen der offuer War bleffuen foraarsagitt enn stuur hob gods och fæmon att Wdlegge, formiener forne Thames pedersen der mz Wontt att haffue giordtt, och bør der for att Stande till Rette for Kost och Thering, och sit gods och fæmon Saa gott igien att Liffuere, Som dett War ta hand dett Wdlagde. Dernest hagde hid steffnett Peder Nielsen och hans medbrødre for nogett gods och Wdleggh, dj haffuer hanom fra Worderet for falsch windt, som hand formiener Thill medtt och Wondett Thou ellr Threj hanum beschab for enn Sum och icke i støckkins och Worderet hanom for miere Ind 15 Dlr. dog opschrefften icke Lyden War Paa 14 ½ der for dielle schyld, som hand formiener diris wordiering I adschellig mader offuer same steffning Wit løfftig Innd holder icke att skall findis Saa noksom louglig eller rett, att denn bør nogen magt at haffue meden magteløs att uere. hagde och hid steffnett forne Thames pedersen ~~med~~ Saa och søren pedersen med same Wordering och opschrefftt samt Worderings mend huer I egenn person.

Der Emod hagde forne Thames pedersen hid steffnet forne Chresten pedersen for en Wendelig Domb hand lod sig ... Nest forgangen Landsting haffr forhueffuet, ded forne Thames Pedersen schulle stande Thill Och fly hanom huis femon och guods I gienn hanom er fra Wondet, for miener same Wendelige Domb med Wrang Wnderneskning Atuere forhuerffet, som forne Thames pedersen icke steffnett och Kallet for sig iche hellr nogen Winde Wreet at haffue giortt I ded haffur Thredje ting offuer hanom effter

Recessen. Thill med Thurde hand sige Weed Ieet at stede Chresten pedersen Thill loff Lyd aff. Dernest et breff forne Søren pedersen lod lese enn Landsting Domb, ded forne Chresten pedersen Paa dømpet Wdj enn dielle dj formiener Same Wendelig Domb bør magteløs at uere. hagde och hid steffnett peder Christensen houmand i Nibe och hans medbrødre for it Winde dj Thill Nibe bircketing Wondet haffuer Anlangendis nogen ordt, Thamis pedersen schull haffue hafft Thill Chresten pedersen foren da hand sad Wdj domers sted, huilcke ordt hand høijligen benecter sig icke at haffue hafft, som hans Thill same effter tings Windis formeller giort haffuer, Mienindis same Winde Willig atuere och der for magteløs Atuere och icke Komme hanom Thill hinder eller schade i nogen (mader). Hagde och hid steffnett forne Chresten pedersen med Domb, breff och tings Winder hand i same sag for huerfffet haffr. Disligste hagde hiid steffnett forne peder houmand, las sørensen och Knud Jensen Kock huer i egen person diris Winde attuere bestendige. Saa framlagde forne Chresten pedersen sin Wendelig Domb aff landsting Thend 29 Junni sidst forleden Wdgangett huor Wdj forne Thamis Pedersen er funden Wrett atthaffue giortt och buord at stande Chresten pedersen thill rette Och for hans gods och femon saa gott igien at leffuere Indthill huis ... haffde ad oc sige steffnett Paa Nye loglig Kom

Dernest framlagde it Things Winde aff forne Heritsting Thend 20 November sidst forleden Wdgangett : Se 20.11.1624. Som den domb och Wind Widr bemeller.

Ther Emod Thamis pedersen fremlagde et tings Winde aff forne ting same dag Wdgangen: Se 20.11.1624 (2)

Saa War och her tilstede bemelte Christen pedersen och framlagde bemelte fortegnelse och Winde saa liudendes Eptherdj Paa huis Sørenn pedersen haffuer bekosted sex tuinde Viborigs Reser ~~dom~~ som Chresten persen Andenting dødt steffned første gang Verendt i Viborg och paa Veienn i 8 dage, forment huer dag x slet mark for wognleie til Viborig 8 mark for en endelig landstingsdom haffr hand Thend anden gang Verendis i Viborg och paa nye i thou dage formentt huer dag ij slet mark Wognleie til Viborig 8 dage for ... 8 mark i ... tilsamn 13 ½ daler Befinds och Register at thilfunden thredi ting aff Chr. Prsn. for xij slet dlr. 7 sk. och epther opsetels ... aff Thamis Pedersen, som saad i domers stedt. Esche och ... Paa Nibe birchetg. Thend 30 otr.

Dernesth framlagde et Things Winde aff forne bircketing 1624 denn 5 Novenbris Wdgiffuit: Se 5.11.1624. Och Miend Søffren persenthett Rett atuere, Och att forne Thamis pedersen Wlemp icke schall findes.

Med Fl. Tha. Saa oc eptherdj same landstingsdomb icke Liudtligen eller ydermier Indthill och bleff steffned Paa Nye och thed nu sched ehr, Tha bør Thend icke lengr magtt Athaffue. Och eptherdj Dett befendes forne Chresten pedersen Thilforn Søffren pedersen atthaffue hid Kalled och Tha befundends hans Wlemp ichj findis Saa hand hade billig Klage pligtig epther Resessen Hanom hans Kost och Thering at Wdgiffue.

12. februar 1625 (3)

Viborg landsting. Niels Sehested til Nøragergaard på vegne af sin fæster, Jens Andersen i Aarestrup, stævner ved sit visse bud, Morten Jensen i Svenstrup, Svend Pedersen i Svenstrup fordi han 29. juli 1624 på Sønder å grandestævnet i Svenstrup havde sagt til Christen Hellesen i Svenstrup, at hans søster, Anne Hellesdr., havde taget et lam fra ham. Da Svend Pedersen ikke med ed vil benægte, at han har fået sit lam igen, kendes tingsvidne, sigtelse og delsbrev, der er taget i sagen, magtesløse.

NLA, B24-540, Viborg landstings dombog 1625B, s. 36a.

War skickit Erlich och Welbyrdig mand Niels Seste Thill Nør Agergaard paa hans Thiener, Jens Andersen I aarestrup, hans Wegenn, hans We-se boed, morten Jensen i Suendstrup paa denn Enne och hagde hid i Rette steffnet Suendt Pedersen ibm. paa den Anden Siide for nogen Sictelse Thill sigels hand paa hands staffn Søndagen denn 29 Julli sist forleden haffuer till Sagt Christen Hellesen I Suenstrup, At hans søster, Anne Hellesdater, skulle haffue tageet itt ~~lame~~ lamb fra hanom och icke ~~heller~~ hand Louglic beuise Kund hinde Same lam hinde I hinded haffuendes uer haffuer hafft, menn med Sannde Windes biurd atuere beuist forne Suend pedersen Smaa lamb Wdj sin haffuendis Were att haffue hafft, och iche denn Tid hand for Anne Hellesdater derfor sictet haffuer, till med skall Anne Hellesdater haffur standet for ting och domb och højlig benectet Sig icke nogenn aff forne Suend pedersens Wloglig Athaffue bekommen, som er med tings Winde att beuise, och for forne til Sin Wloglig till Sagen, och paa findes skall Thill Huornumb Heretsting dielit bleffuen, for hand fick sin sictelse beuist med Sandferdige Winder burd hinde Smaa Lamb at haffue Bekommet. Hagde och hiid steffnuet forne Suend pedersen Medt huar Winde Wille nøyde och Wnd gielde.

Der Imod hagde forne Suendt Pedersønn hiid steffnuet Christen Hellesen i Suenstrup for it Winde hand den 13 September forhuerffuet haffuer som Wogenn bertelsønn, Peder Nielsøn I Suenstrup och diris med brøder Wondet haffuer, At dj hørde paa Sønder Aaen grandsteffne i Suenstrup, At Suend pedersen Sagde till Christen Hellesen, tog du lamit, Naa haffuer du icke taget dett, da haffuer din Søster taget dett.

Hagde och hiid steffnet hanom for en diell, hand denn fier octoberis offuer Suendt pedersen forhuerffuet haffuer, Wannset hand med Sandden Windis biurd haffuer forne Christen Hellesens hustru Søster Anne Hellesdater offen? beuist At haffue Sold till Enn Slacter I Olborig it hans lamb, som er med tings Winde att uise, for Mienenndis der for same diris Winde Icke bør at Komme Suendt pedersen Thill hinder eller skade I nogen moder, Saa well som denn dielle ~~er magtesløs~~ der effter dreffuen Er mactesløs bliffue.

Nok Hiid Kallet forne Windis bør huar I egen personn Saa och Christen Hellesen med same dielle och Winde och huis Andet hand I den sag

Wille Nøyde och Wndgielde.

Saa framlagde forne Morten Jensen et Things Winde af Huornum Heritsting 1624 denn 13. Septemberis Wdgiffued: Se 13.9.1624.

Derpaa i rett lagde fordiels breff aff forne heritsting Thend 4 octob. sidst forleden forleden Wdgiffuit: Se 4.10.1624 (2).

Hertill Suendt pedersen suarett, att hand icke Wiste ther aff, dog iche Will gjør sin eed sig Iche sit lamb igien at haff bekomett Och minder de same Wind och diell iche buorde at Kome hanom till nogen forhindring.

Med. Tha Saa oc ephtherdj dett forfares forne Suendt pedersen same hans Lamb Thill Mistagt att Were fra Komen, Och hand dogh siden Thend haffr igienn bekommet, som hand iche Wed hans eed Will fragaae eller be- negte, Da finde wi ephther saadan leilighed same Winde, sictels och dielle Magteløs atuere Och Ingenn Thill hinder eller schade Att Kome i nogen maade. In Cuius Rej.

26. februar 1625

Viborg landsting, tinglæsning af skøde af 22.1.1625, Viborg, fra Stienn Routstien til Liebek til fru Anne Høg, sal. Axel Rosenkrandtzis til Buderuphollum, på 1 gård i Ellidtzhøy sogn, kaldet Roekieldt, 1 gård i Graffleff sogn og by, 3 gårde og 2 huse i Opløff by, samt Siøgaardt - Sig.: Stygge Høgh; Erich Juell.

NLA, Viborg lst. skøde-pantebog 1624-37, 41v. Holmgaard, s. 35.

14. marts 1625 (2)

Dom af Hornum herredsting. Niels Krabbe til Torstedlund har ladet nogle af Aalborg Hospitals tjenere fordele ang. fiskeri i Busted og Hjeds søer. Da de ikke møder, dømmes de at bøde 3 mark. Fremlagt i sag 25.4.1625 (1) ved Viborg landsting.

Att Effterdj forne Niels Nielsen, Anders Ibsen, Jens Christensen och Pouell Christensen iche da ehr møtt thil giensuar eller nogen paa deris wegne dennom Louligen at wndschiölde, Och Effterdj der fremblagds things winder, aet Fo. Niels Nielsen, Anders Ibsen, Jens Christensen och Pouell Christensen War dielt och same dielle stand Wkringet, da weste fougden iche Andett, end huer no Wor faldenn thill denn goede mand Niels Krabe for iij mk.

25. april 1625 (1)

Viborg landsting. Sag mellem Niels Krabbe til Torstedlund og nogle

af Aalborg Hospitals tjenere ang. fiskeri i Busted og Hjeds søer. Hospitalets tjenere var blevet set stange ål i søerne, og var ved Hornum herredsting blevet idømt en bøde for at gå ind på Niels Krabbes ejendom. Da Niels Krabbe med et sandemændsbrev af 1493 beviser sin ret ang. Busted sø, stadfæstes herredstingsdommen. Med hensyn til Hjeds sø fremlægger prior Søren Nielsen et hjemmelsbrev for bøndernes ret til at stange ål og herredstingsdommen underkendes på dette punkt.

NLA, B24-540 Viborg landstings dombog 1625B, s. 86b. Omtalt i B. Kornerup og V. Lorentzen, Aalborg Hospitals Historie, s. 129.

War schickitt Er. och fornumstige mandt, Søren Nielsønn, hospitalsforstander wdj olborig, hans wesse boedt, Welagte manndt Søren Jørgensen, ride fougit thill olborigh slot, med en opsetelse af Landstinget i dag xiiij dage wdganget liudends hannom da att haffue hid i rette steffnidt Chresten Nielsen, Chresten Jensen och Christopher Andtersen thienends paa Thorstelund for eet winde, dj thill Huornum hereds ting den 10 Januarij sist forleden wondit haffuer, att dj den 3 decembris skull haffue siet hospitals tienner Niels Mogensens Sønn, Niels Nielsen i Hieds, stanget aall paa den Nørr side aff busted sø paa Welb. Niels Krabis endiell thill bustedt, wanset att busted Søde, Hieds Søde er en Søde och adt wandet och formiener iche schall beuisis noget aff same Søde, med nogenn skiell Stenn och stabel, att uere aff merchett och ind Wardt thill budsted for endiell, huor effter F. Wind folch sandferdeligen Kand haffue Were ret winde, thill mz forne Windes mend aet uerre wildige wdj sagenn och wondit dieris hosbund thill Willie och eij heller loulig warsell for same winde schall Were giffuen. thill mz F. Niels Nielsen att haffue benegtedt segh iche aet haffue stanget aall paa bustedt Søde, men wdj fellig. War hid kallet F. Chresten Jensen och Christoffer Anndersenn, fordj haffur wondet, at dj haffuer siet Fo. Niels Nielsen och Chresten Jensen i Høllestedt stanget aall paa Hieds felligs Søde, huilchen Søde for mienes at uere til felig, boed en Søde thill Hieds, Høllestedt och budsted, at Hospitals tienner der maa fische och stange, der wdj saa widt fellig kunde segelle, och dj haffuer det wdj deris hosbunds minde.

Samledis och da hid kallet Piehr (Niels!)Lauridsen i busted for eet winde, hand same dagh wondet haffuer, at hand paa Anden Julle dagh skulle haffue siet forne Niels Nielsen, Jens Christensen i Høllestedt och Poull Nielssen ib. at haffue stanget aall same dagh paa Hieds Søde i Fellig effter som same winde wider indholder.

Framdiels och da hid kallit Jens Olluffssøn ii Suldrup paa thuende dieler, hand haffuer Fo. personer thill forne thing for same fischerij for huerrffuet haffe.

Wdj lige mode och da hid kallit Lars Kras i molbierig for en domb, hand thill forne herridts ting den j4 martij sist forleden, om same aalstangh dømpit haffue och der wdj thill funden, Fo. personer at bøde dieris thre mk. thill bemte. Nils Krabbe, Meneds alle forne winder, dieller och dome iche saa loulig eller ret aet uere, aet dj bør nogen magt aet haffue meden magte-

løs aet uere och iche kome Fo. Personer thill hinder eller schade i nogen maader. Hagde och da hid kallit Fo. windis biurdt huer i egenn personn, saa och Fo. Jens olluffs. som same winder, Klage, dieller, och domb, forhuerfuit haffuer medt same winder, Klage, dieller, och domb. Item las Krasse som det haffuer wdstedt. Wdj lige maade bemelte Niels Krabe, om hand haffuer noget der thill aet suarre. Tha for nogen lejlighed bleff sagen opsaadt thill i dagh.

Och enn møtt E: ft: mandt Knud Jensen i gamelholm paa Bemte. Niels Krabes wegen och framlagde it things winde aff Huornum herritstingh denn j0 Januarij sist forledenn wdgangen: Se 10.1.1625

Sameledis iet Winde aff Fo. thingh, thend 31. Januarij sist forleden wdgangeet Bemellends Fo. Jens oluffsen thr paa hans hosbunds wegenne, at haffue ladet fordielle Fo. Niels Nielsen for forne Alestangends.

Der nest et winde aff Fo. Thing same dagh wdgangen, Indholdends bm.tte Jens olluffsen der i lige maade at haffue ladet fordielle Fo. Niels Nielsen, Poul Andersen ibm., Anders Ibsen i brastedt, Jens Christensen i Høllestedt och Pouell Nielsen ibm, for dj Paa Anden Juelle dagh sist forleden haffuer stangit aall paa Hieds Søe efter tings Windes Indhold.

Der efter framb lagde en domb af Fo. herids tingh dette aar thend 14. martij Wdgangit, som saa besluttis: se 14.3.1625.

Item oc med sandmends breff schulle beuise budsted Søer thill mitt strøme grændser till Niels Krabes gaard budsted. Och huis efter daghs emod sig thill ... the(nom) fordristed Offuer Mitstrømme at stange paa same side, som med Vider got windis bønd ehr oss beuist. Och samledis foredieltt bliffu. ~~Mend fordj same windis ... dom och dielle sted~~ wed Och framblagde et sandmends breff wdgifd till Huornum herits ting Aar j493, Som Indeholder sandmends windisbørdt at haffue kundgjord theris tough, som dj War thilkreffd emellom Hieds beck march och budsted march Och emellom Hieds march och budsted mk. Paa theend lie ... fra thend som stander vesten Pelen i østend paa dalen, Och Saa Wedt medt thend gamle march schiell, saa ligeud medt thend thend Nørr side i Dalen, och saa wdj Søen til mittstrøm, och saa søndr wdj Søen til Aagang Wedtager, och saa i øster mz Aaen op thill den gamell schielstien, som stander i engi Imelom Hiedsbeck mark och bue(sted) mk., som same sandmends breff witolfftig formeldr. Och ephther slig Leilighed fordi att Fo. Knud Jensen, same winde, delle oc domb borde wedt magt at bliffue.

Ther til Suarett Fo. Sørin Jørginsen, at Fo. wind Indhold det Fo. Niels Mogensen och Niels Niels. ~~schule her~~ med flere schulle haffue stangett Aall paa Hieds Søe wdj felig saa dr aff Kand Ei ... der til the gamel Aae haffur lod dr wdj Søen. Huilche Hospitals forstandr der oc hiemblett haffr, ephther things Wind. Och foren ... Wndrschreffuen Hiembods Indhold, som Th. I dag bleff f.blagt och dj dog for Same gierning, Er dielt bleffuen, Menends fogden en sin domb haffr dømbt Endelig Indog Ingen for forne er Møtt til giensuar Ment fordj same winde, dom oc dielle Ichj bord At kome hospitalets thiener til hind el. schade. M: Esc.

Saa ephtherdj forne Christen fischer, Christen Jensen oc Christopher

Anders: Wdtrøckelig haffr Wondit Wed dag och thid, Om at haffue Siet Fo. Niels Nielsen stange Aael paa Nør side paa budsted søe paa Niels Krabbes Endiel, och med sandmends breff beuislig gøres Søren thil mitt strøme til budsted at Were Indsoren, Och Ingen Imodt same Winde huor med det til bage driffuis kandt Iche saa at were. Tha Wide Wi epther Saadan leilighet Iche Imod same Winde Wdj den Part kan sige elr Fo. Niels Nielsen aff den dielle hand dr. epther Wdj Klagen ei at quit dømme, förind hand Retter for sig som det sig bør ... Meden eptherdj Winnit wdj sig self Indholdr Eptt. Personer at haffue stangett Paa Hieds Søe wdj felig (i margin: huilchen forbud ochsaa hold paa forne ...) saa der aff forfaris dog wdj Søren til These gaarde att haffue lod och fordj thil fischerij Er wdj ~~til den~~ at Were berettiget saa Witt then felig kand thaalle, Tha kunde Wi epther saadan leilighet Iche Kiende same Wind der Wdinden ej heller den dielle denom der epther aff der Rett Er saa Nochsom, at den bør at kome d(enom) thill forhindring, Och eptherdj Fo. Heris fogitt Sin dom Endlig haffr senterrit, Indog Ingen er møtt for forne thil giensuar, Wide wj Iche den Herets domb at følge Mens Ingen Magt att haffue.

25. april 1625 (2)

Viborg landsting. Birkefoged Søren Pedersen i Nibe stævner Søren Pedersen Bisgaard for en dom, som denne som fungerende birkefoged på Nibe birketing har dømt mellem Christen Pedersen i Nibe og Søren Pedersen, birkefoged, der er blevet dømt til at betale kost og tæring til rejse til Viborg. Da dommen ikke er endelig, tilbagevises sagen til birketinget.

NLA, B24-540 Viborg landstings dombog 1625B, fol 104b.

War skickit Søffren pedersen, birchefougetrt i Nibe med en opsetelse her aff Landstinget ii dag xiiij dage Wdgangett Liudendis hanom Tha att haffue hid i rette steffnued Søffren pedersen bisgaard der samestedts for en domb hand Thill Nibe birketing Thenn 7. Martij sist forleden dømt haffuer emellomb och Christen pedersønn i Nibe och forne Søren Pedersen bisgaardt haffuer dømt hannom Ifallig Enn Wbillig Kost och tæring at gifue forne Christen Pedersen, Wansiet forne Søren pedersønn War Wnder Barschers haandt i Wiborg, Iche heller nogenn paa hans Wegne ehr møt Thill giensuar och dog haffuer dømt Endelig, formiener det iche at Were ret giordt, och at samme hans domb fordi bør magteløs atuere och iche Komme hannom Thill hinder eller skaade i nogenn Maade. Och forne Søren Pedersen bisgaardt at igienn giffue hannom huis beWuislig Kost och tæring hand, paa denn Reise Att Wenndt haffuer hagdt. Och hid steffnuitt forne Søren Pedersen Bisgaardt med samme domb och Christen Pedersen som denn forhuerffuit haffuer, Thagendis med dennom huis breffue och Andit dj i denn Sag Will Nyde och Wndgielle. Tha for nogenn leilighedt er Samme Sag opsadt Thill i dagh.

Saa møtt forne Søffren Pedersen Bisgaardt och Chresten Pedersen och framlagde same domb aff Nibe birckething Thenn 5 Martij sist forleden Wdgangit, som saa beslutis, at dersom Søren Pedersen fandis louglig steffnit och Kallidt at Were och sielff goed Willigen Will Wndgaa samme opschreffit och denn fuldgjøre oc betalle eller derfor gjør Wdlegh, daa Wiste Setfougdenne iche rether end forne Søren Pedersønn buorde at betalle Christen Pedersønn Effter Kong. Maij. forordning dateret Kiøbenhaffn Thenn 1 Julij 1623 det 5 Capitell Inndenn 15 dage eller at gjøre Wdleg aff hans boe oc gods Thill Christen Pedersønn, huis forne Søren Pedersen birchefogit eller hans fulldmectig icke her forinden steffnet Samme Sag med huis der Wdi gangit och fordreffuit er, Offuer Wor Nadigste herris obne breff daterit 1549 Wndtagen huis guode Landsdommere aff diris egenn guode Wilie Anderledis der omb Will paa sige. Som Thend domb Widr bemeller, och formiend Christen pedersen same domb Rett attuere och bord Wed magt attbliffue.

Med. Tha. Saa och ephtherdj same birchetings domb ichj er Endelig finde Wij Thend atuere som Wdømppt War och sagen Thill bircheting Igien at Kome Och Ther Wed Endelig domb Oc dielles, som det sigh bør.

25. april 1625 (3)

Viborg landsting. Birkefoged Søren Pedersen i Nibe stævner Peder Christensen Hofmand og birkeskriver Jens Nielsen i Nibe for et vidne af 5.2.1625 om et vidne fra omkring Skt. Mourids dag 1620, at de da hos Ingvor Michelsen i Nibe overværede at der blev sluttet forlig mellem Søren Pedersen, birkefoged, og Chresten Pedersen, der havde fået noget gods fra- kendt. Landstinget dømmer vidnet fra 1620 magtesløst, da det ikke er taget på fersk fod, ikke er beseglet og ikke er frembåret på tinget.

NLA, B24-540 Viborg landstings dombog 1625B, fol 109b.

War skickit Søffren pedersen, birchefougett i Nibe, med en opsettelse Her Aff Landstingit i dag xiiij dage Wdgangett, Liudendis hanom Ther att haffue i Rette steffnued pr christensen hoffmand i Nibe och Jens Nielsen schriffuer der samesteds for et Winde dj till Nibe bircheting thend 5. februarij sist forleden Wondet haffr, Ahnlangendis huis Iring och Thrette, som forne søffren pedersen och Chresten pedersen Wdj Werett, formiener same Winde icke Atuere Wondett paa fersch Foedt, ej heller nogen breff heller Saa schriffellig beuisning der paa Attuere giordtt, Miener same Winde Attuere Wildig och fordj magteløss Attuere, och icke at kome hanom till hinder eller schade i Nogen maade, effterdj forne Søffren pedersen begiere sig Ingenn forligelse att haffue giordis Medtt forne Chresten pedersen Wdenn Saa schuell hand Wille lade hans Nøttige Thrette fare, som hand hanom paaførddt haffr, till mz schull peder homandtt Och Jens Nielsen haffue loffuidt forne Søren persen 4 daller, huilcke hand icke haffuer bekomett

eller werett tilbødenn, som mz tings Winde er at beuisse. Hagde och daa hidtt steffnett forne Windisfolck Saa och peder sørensens Suodj. Item forne Chresten persen, som same Winde forhuerrffuit haffr, mz och huis hand i same Sag haffr att Will Niude och Wndgielde

Tha for nogenn leilighed same Sagh opsaatt Thill I dag. Och nu møtt Christen Pedersen och framlagde same Winde aff Nibe bircheting Thend 5. februarij sist forleden wdganget: Se 5.2.1625.

Derpaa bleff forne Windis mends fuldmagt framlagde, athe War Thirris Winde bestendig, Och miend Christen Pedersen, bord Wed Magt atuere. Dertil suared søffren pedersen, athe Thend Icke ehr slig forligelse lydendig Meden slig atuere Paa Kiend aff Wildige folck och eij heldr Paa fersch foed, eptherdj icke slig skull were sched, Som the Winde Wider bemeller, Mienends fordj same Winde bord magteløs Atuere.

Med Tha. Saa och eptherdj forne Peder Hoffmannnd och hans medbrødr haffuer Wondet om thend forligelsesmaall emellem Chresten Pedersen och Christen Pedersen for nogen aar siden schulle Were schied, Och iche derom Paa fersch foed baaret forne Søffren pedersen iche fuld saadan forligelsesmaall Will Were bestendig ellr fra sig med sit breff och Segell bliffuett, Meden Thett høyiligen benecter, som skreffuit staar, Da finde Wij epther saadan Leilighed Samme Winde magteløs Atuere. In cuij..

25. april 1625 (4)

Willads Nielsen i Aalborg Cit. Chr. Nielsen i Moldbjerg vedr. pantsatte sølvskeer m.v.

NLA, B37-1, Aalborg byfogdes tingbog. Hans Gjedsted, Database på De Historiske Arkiver, Aalborg.

2. maj 1625 (1)

Las Kras i Moldbjerg, herredsfoged, Anders Pedersen i Vokslev, Jens Sørensen i Ellidshøj og Lars Buus i Hornum udsteder tingsvidne, at Morten Jensen i Svenstrup fik et tingsvidne af førnævnte, samt Lars Jensen i Hornum, Christen Jensen i Guldbæk, Niels Knudsen i Taarup, Niels Gundersen i Ellidshøj, Jens Christensen i Kalstrup, Jens Buus i Hæsum, der hørte Jens Clemesen, Christen Søgaard, Mads Michelsen og Jens Christensen i Støvring, Peder Laustsen og Christen Laustsen i Sørup vidne om Støvring mølles bygfældighed.

RA, Aalborghus lens regnskab 1621-25, Regnskabsbilag 1624-25, Bilag 75. [3] segl i mørkegrønt lak, meget utydelige.

Las Kras i molbjerg, herridsfoget I hurnum Herridt, Anders Pedersen i Woxsleff, Jens Sørensen i Ellitshøff oc las bues I hornum kundgiør, Att Anno 1625 den 2. maj Paa forne Ting War skicket morten Jensen i Suenstrup, ther Æskitt og fik ett fuldt tings Widne af disse dannemendt, som er forne Anders Pedersen, Jens Sørensen, Las Jensen i huornum, Christen Jensen i gulbek, Niels Knudsen i thorup, Niels gundesen i Ellitshøff, Jens Christensen i Kalstrup och Jens buss i hersom, huilcke 8th Alle Wond, Atti Saa och hørde, Att Jens Clemedsen i Støffring, Christen Sørensen, mads Mikilsen, Jens Christensen ibid, Peder Laustsen i Siørup, Christen Laustsen ibid. athj stodt I dag for tings dom hiemlet, Attj haffde Suorett och Siett Støffring mølle, først stijbodem Paa flodgiøden Er Reffndt, nok det vnderst hiøffuell Er Sønder, Saa och Rinden och Nede Rebett Er Sønder, huor som Kuornitt schall lige I Er Sønder, Underquernen Noc ret fuod ther Sønder som Var 14 Allen lang och ..dags Stolpe Sønder och husett Er for Slett och schall opbøgis, Mølle Axstelenn er Sprengett och schall legis En Ring om, wdj møllhusett Er ij bielcker Sønder, oc 2 døre Er Sønder, och fattest der En stuor hob smaa pell, nok møll Loffted Er Røden, och Var der noijligen ladenn nøij Brou Vnder quernen, och møll hustett er nøij satt Paa beij Sider med nøij tag. det Aff hiemlit dj for Ett fuld Sionn. Attj Saa wond for oss thed Winder wij ens vor Segnete her neden Vnder thrøket. quid hoc psti.

2. maj 1625 (2)

Viborg landstings dom, at præsten Laurids Michelsen (Resen) i Nibe har forbrudt sig mod recessen og har forbrudt sit embede, indtil sagen er stævnet lovligt stævnes på ny. Fremlagt i sag ved landstinget 18.6.1625.

dom her af Landstinget den ij maj sist forleden wdganget huor Wdj forne Her Laurids nocksom ehr fundeets Wreet och emod Recessen haffuer giort och bør der for sit Kald att haffue forbrøt Indthill Nogen der haffde Wdj att sige steffned paa nye Louglige Komb her och Well uere i Rett.

7. maj 1625

Thønne Friis Cit. Byriell Jenssen i Sønderup Cum solich for et Winde wondit, at de mend i østrup och Pleilstrup schulle hagde dieris brug Westen offuer Aaen i hiden baade offuer backen och neden backen mez tørffue grøffft, liungslet och anden brug.

Item Cit. Morten Mortenssen Cum solich for Anden winde. Eptherdj Alene Wondit om brug och enz gamell winde beneffnis der til brugt, och den ickj loglig steffnid. Icke emod Winde saa wide om brug wondit.

Søren nielsen i Olborig Cit. Christen Nielssen paa Thorstedlund cum solich for et Winde wondit att schulle seet Jens Niels Nielssen stangit Aael paa budsted Siøe offuer mitstrømme. Item Cit. Niels lauritssen i budsted for

Winde. Item Cit. Thuende dieler och en domb. Eptherdj 3 personer wondit seet stangit paa Niels Krabis eendiell och meed sandmends breff beuisis Nielsis til mitstrøme. Ickj emod Winde eller diele, Niels Nielssen Anlangendis, huad belangindis i fellig stangit epther Winde ickj Kam denom til forhindring. fogden dømpet Endelig, dog ingen møtt. Macteløss. Søren pederssen i Nibe Cit. Søren bisgaard for en dom dømpet emellom hanom och Christen perssen i Nibe om Kost och Tering. Wendelig som Wdømpet til fougden igien.

NLA, B24-59, Viborg landstings justistprotok. 1625, s. 80b, 81a, 85b.

8. maj 1625 (1)

Niels Matssøn i Siøgaard Cit. Christen Matssøn i Andrup. Epther Thuende Wendelig. Endelig dom. Christen perssen i Nibe Cit. per Siørup, Hr. Laurits (Kras). Møtt ichj. Idem Cit. Hr Laurits. Møtt Ichj.

NLA, B24-59, Viborg landstings justistprotokol 1625, s. 89 b.

8. maj 1625 (2)

Missiv til Dr. Hans Vandel. Niels Krabbe til Torstedlund har berettet, at Sognepræsten i Sønderup i Viborg Stift paa Grund af stor Skrøbelighed og Afsindighed i høj Grad trænger til at hjælpes med en dygtig Kapellan, som kan forestaa Sognene med Kirketjeneste og andet, saa Nabopræsterne kunne blive fri for den Besværing, som de en Tid lang have haft med at betjene Sognene, og han meddelt, at han gerne vil have sin Sognepræsts Kapellan beordret til dette Kapellani. Hans Vandel skal undersøge Sagen og i alle Maader ramme Guds og Menighedens Ære og Forfremmelse og den fattige skrøbelige Mands Gavn og Tarv.

Kancelliets Brevbøger. J. T. 337 b.

?dato 1625

Jost Poulssen i Hadseriis stod for tingsdomb Och tog tredie ting till Jens Mortenssen i Hadseriis for et breff hand hanom forholder Och icke kand dett aff hanom Bekomme.

NLA, B37-1, Aalborg byfogeds tingbog 1625, s. 55b.

16. maj 1625 (1)

Aalborg byting. Rasmus Skomager i Nibe stævner Christen Christensen i Aalborg for et knivstik.

NLA, B37-1, Aalborg byfogeds tingbog 1625, s. 69a.

Peder Bloch, foged paa Restrup, paa hans hosbunds, Erlig og welbyrdige frue Heluig Kaas til Restrup, hindis Thieners Rasmus schomagers wegne i Nibbe. For denom stande Christen Andersen Øster och Jens Jørgenssen Kock, borger her i Olborg, som Affhembled och kundgiorde Attde i dag 8 dage Sidst forleden War till Syn till Rasmus Schomager i Nibbe, effter Som de der till War Wdneffned her aff tinged, daa Saa forne Chresten Anderssen att forne Rasmus Schomager haffde En Kniffslag bag wdj hans højre Axell, och stod forne Jens Jørgenssen Kock och her for tingsdom och Affhiemled, lige som forne Chresten Anderssen Omiembled hafuor. Dernest framlagde forne peder Block skriftelig Sedel aff Mattis Suendssen tiener i ollb. ligdendis ord fra ord som Efterfølger:

Effter som ieg war tagen aff tinge till Sion den 9 Maij till Rasmus Schomager i Nibbe, daa Saa Jeg, att hand haffde En Kniffslag i hans højre Axell, som War Slagen bag Ind, och Suyntes dett att war giordt med en Lildkniff, dett hiembler jeg for ett fuldt Syen, Och effterdj Jeg er Saa loulig for Aarsagedt, Att ieg icke ens Kand Møde i dag till olborg byting dette Synn att Affsige, Ehr dete min Egen haand. Actum olborg den 16 Maij 1625, Mattis Suendssen Egen haand.

och stod Christen Christenssen her i olborg for tingsdomb och ickj benegted, adt hand for haffde giordt forne Rasmus Schomager same Skade, men Wed in Siels Sallighed och med opragte fingre, att hand icke gick bag till forne Rasmus Schomager. Bestod Niels Ibssen oc Helli Laurssen drager wed deris Eed, att de i dag 8 dage steffned forne Christen Christenssen till hans boepell for dette Winde och Synn.

peder Block paa hans hosbunds tiener, forne Rasmus Schomager i Nibbe, stod her for tings domb och gaff last och Klage paa Christen Christenssen, Som Thiener Didrik Grubbe her i olborg, for Saar och schade, hand haffur giordt forne hans hosbunds Thiener Rasmus Schomager i Nibbe effter Syns Windis Lydelse, som hand Kiørde fra Olborg och till Nibbe. Bestod Niels Ibssen och Helli drager, att de i dag 8 dage steffned forne Christen Christenssen till hans bopell for dene Klage.

peder Block paa hans hosbund Wegenne stod her for tingsdom Och frambesched, Om der war Nogen Som haffde Nogen aff Welb. hans hosbunds Thiener Noged att Sage eller till ad Thalle wdj nogen Maader, saa wille hand mez suare for dennom, som dett Sig bør. Dertill Suarde Mads Laurssen Thyboie her i Olborg, att hand paa Byens Wegenn haffde ladett steffne Rasmus Schomager i Nibbe hidtil tinged i dag Otte dage førstkomendis. Disligste Suarde Mikell Block fogedsuend, att hand paa Kong. Maijts. Wegenne och haffde ladet steffne forne Rasmus Schomager till i

dag Otte dage førstkomendis, och daa wille giffue hanom Sag, som det Sig bøer, Och stod forne peder Block, forne Mads Thyboe och Mickel Block till Wedermolsting.

16. maj 1625 (2)

Aalborg byting. Poul Krasse i Nørholm stod for tingsdomb og bød sig i rette Emod Jens Anderssen Krag Om Hand eller Nogen Andenn haffde hannom Noked till ad talle, daa Wille hand mz Rette och Suare for Sig som dett sig børe. Daa frambkom Jens Anderssen Wodschoff, borger her Samesteds, paa forne Jens Anderssen Krag's Wegner Och med hans fuldmagt, och lod Lesse en schriftelig Sedell aff Thames Jostssen, foged paa Woer, som den Wdj Sielffuer formelder, huor for forne pouell Krasse denne Gang bleff endtfundenn, Indtill hand louligen stefnis och kaldis paa Nye Igienn.

NLA, B37-1, Aalborg byfogeds tingbog 1625, s. 70 b. Omtalt i Hans Gjedsted, Database på De Historiske Arkiver, Aalborg

16. maj 1625 (3)

Aalborg byting. Mickell Block paa Mickell Jenssens Wegne i Bisløff Lod fordelle for hovedgiæld Frederik Suerdfeger her i olborg, Sagendis hanom en degen Saa God som 3 daller, som hand haffuer faaed hannom at ferde och icke Kand den Igien bekomme. Bestod Niels Ibssen och Helli drager at de i dag 3 wger gaff hannom Warsell till hans hus for denne dielle.

NLA, B37-1, Aalborg byfogeds tingbog 1625, s. 70 b.

21. maj 1625 (1)

Viborg landsting, tinglæsning af skøde dateret 25.1.1625, Krabisholm, fra Anders Friis til hr. kansler [Christian Friis] på bundgarnstader ved Nibe i Nørllaae. - Sig.: Mogens Kaas til Støff[ringgaardt]; Lauritz Lindenou.

NLA, Viborg lst. skøde-pantebog 1624-37, 45v. Holmgaard, s. 39.

21. maj 1625 (2)

Viborg landsting, tinglæsning af brev fra Stienn Routstien, dateret 2.5.1625, Viborg, til fru Kierstin Juell på 100 spd. Derfor pantsat hanom [!] 1 gård i Ferck, Wogsleff sogn, Hournum herred.

30. maj 1625

Tingsvidne af Hornum herred i striden mellem Gude Galde til Nør-
lund og Niels Krabbe til Thorstedlund om færdsel over Døvelstrup vad.

NLA, Nørlund gods, G172-3. [1] segl i grønt lak, Lars Nielsen Kras,
herredsfoged. Påtegning på bagsiden: Knud Jenssens dom mod den
grandskning och till Buodt.

Las Kras i moldbiereg, Herids fogit I Huornum Heridt, gjør Witerligt,
Att Anno 1625 mandagen den 30 maj Paa forne herids ting War Skicket
Erlig Och Welbørdige mand, gude galde till Nør Lundt, hanss fuld migtige
Peder Hansen, Ther same steds Och hade med Søren Jenssen i Haffuersløff
och Søren laustsen ibid som Hiemelit Wed Helgens Ed och Opragte fingr,
Atj I dagh 8 dage War for Thorstedlund Puort och talld med fogden mads
nielssen Och der steffnitt Erlig Och Welb. mand Niels Krabe til Thorsted-
lund for en Landstings grandskning och thill buod, Att hand Welle lade til
Byde Velbemelte Niels Krabe Her i dag Anlangendis Diuelstrup Wad med
nogen Weij, som skulle løbe till forne Wad Paa begj Sider, och frem lade
forne per hanssen Ett breff och tilbuodt Lydendis:

Lader ieg gudj galde thill Nørlundt thill biyde Erlig och Welbiørdig
Mandt, niels krabe thill Thorstedlund, En landstings grandskning til guode
mendt och denom Att Sej och forfare, om Der Ickj findiss En horidt Slagin
Weij igiemell Diuelstrup Vaad Saa Well som Och Saa Adskiellige diøbe
Huoll Weij buode Sonden och Norden forne Wadt, disligste om der ickj
findist stuore stacke legendis thuerls wdj Wadenn och om Pellit, saa mand
ickj kand Kiøre der Offuer, och Effterdj dett formenis forne Niels Krabe
ickj skall giøriss beuistligt dett forne Weij Igiemell Diuelstrup Vad haffuer
Verit nogen for mient for Andre wdj Salig Joen madsens thid Eller niels
Joenssens thid Enthend med lauheffueder, gamell breffue, Sær kund Skab
Vden Allenste med forne Niels Krabis Egin forhuerede Winder, som Me-
sten hans Egin thienere haffuer Wondet, och Vell ieg paa min Side der til
Venlig haffuer om bedett Saa och til troit Erlig och Welbiørdig Mandt
Knud gyldenstiern til timb, kong. majj. Befalings mandt Paa Haldt, och
Hesell Agd., Kong maijs. befallings Mand Paa Alborig slott, Saa ieg Be-
gierridist, Att forne Niels Krabe Vil Naffn giffue Huem guode mendt hand
der til Paa sin side Vill haffe Saa Thoede. men dersom forne Niels Krabe
denne landstings grandskning iche med mig Vill beuilge, daa Vill ieg fram-
diellis der till haffue betroedt Erlig och Welbiørdig Mand Mogenss Kaass
thill Thimandsholm och Niels Urenfeld till Kniiffholt, huilcke forne guode
mendt Anthen till miindelig Eller Ved Retten oss om forne Weij och huiss
Eiger der Om Indholde Kantt Att forhandelle, saa och fra denom Att haffue
beskreffuet Paa dett Wij med Da gang for Elle Kunde thill Endelig Ende

komme giennem begiering Ouer min til budt, men løstes Paa pr ... skouis och things Vinde der Effter det med dielliss, Saa Vell som och Paa huad suar forne Niels Krabe giffuer Her Paa. Datom Nørlund den 30 majj 1625 gudj galde.

Saa møtt Her i dag Knud Jenssen i gamellholm Paa sin hosbund Velbørdig Nielss Krabes Vegne och frem lade Her for Retten en Skrifftelig beretning: effter som Erlig och Welbiørdig Mand gudj galde til Nørlund hafuer ladet mig thil Huornum heridsting i dag steffne anlangendiss Enn Landstings grandskning, som hand der Vil lade mig til biude guode mandt At grandske om En Veij offuer Diuelstrup Vaad, som hanss til buod Vider skall formellr, Saa Er mit suar Imod forne till buod, for det første Vill ieg Ingen grandskning beuilge eller samtøcke offuer Diuelstrup marck, diuelstrup Vad, far broen Ellr offr thorstedlund mark Ad torste bye, som Er min frije Endiells grund och Egiendome thill thorstedlund, och same veij Er forne gudj galde fradømbt och formiener, At hand ickj skall Samis sig Aat haffue nogin lod Eller dell dj Same min Eijdom Wdj nogen Made och for miener hanom ickj At til stediss nogen til buod Ellr grandskning Paa min Endiells Eijdome, som hand Ingen lod Ellr diell haffr Wdj, och Er begiendis Aff forne herids fogden Eller Huem, som i domer stedt til forne thing i dag, Att denne min Ringe forfest och beretning med Eller huiss Andre breffue, som min fuldmigtiige for Retten fremblagd macteløss och Paa Skreffuit Och Ind føruiiss Wdj huis dom for Retten Aff Sigis. Datom thorstedlund den 30 dag majj 1625 Niels Krabe Egen Hand.

Der nest i Rette lade Enn herids tings Domb Her Aff forne ting Wdangit Ano 1623 mandagen den 24 majj. : Se 23.5.1623. Som samme Dom Vidløfftelig bemeller och wdj sin sandheds Saa beslugter.

Med fliere ord och talle denom derom Imellem War. daa effter thiltall, giensuar och Sagens leglijhed, saa och Effterdj forne Diuelstrup Vaed och faar brouen Paa Velbemelthe Niels Krabes Sijn Endiells Eijdom disligste beuisis med Adskellig Windr och gamell folckes Kund skabb, Der ickj haffr Verret nogen Adell Veij Eller Kiøbstad Veij offuer for nogen fra Nørlund eller Ander steds offr forne Vad och faarbrou Eller offuer Niels Krabis Indellls Mark Ad thorsted bye, men bruitis deris Adell Veij och Kiøbstad Veij Aff Nørlund Paa Andresteds Her och bør Attuere med Rette, Viste ieg ickj forne gudj galde bør Ath haffue nogen sin Adell Veij, Kiøbstad Veij Elr Ander Veij offuer forne dyffuelstrup Vadt ellr farbrou, Uden hand haffue dett Wdj foren Niels Krabes Willj och minde. Och dj lod denom Paa Begij sider Wdj Alle Rette ther Effterdj Velbemelte Niels Krabe Ingen grandskning Vill beuilge Eller Sam thøcke offuer dyffuelstrup mark offuer Diuelstrup Vad, farbroen Eller offuer thorstedlunds mark Ad torste Bye hans Endiells Egendomb, som Velbemelte gudj galde Ved Dom tilforen Er fradømbt, Veste ieg Ikj Att Kunde stede nogen granskning Och tilbuodt I, Mens Same forne domb stander Ved magt. till Vindiss burdt haffr ieg mett segnete Her neden under trøgt.

Lars Nielsen Kras
i Moldbjerg, herredsfoged

18. juni 1625

Viborg landsting. Laurids Michelsen (Resen), præst i Nibe, repræsenteret af Søren Pedersen i Nibe (birkefogden), stævner Christen Pedersen i Nibe for et vidne af Nibe birketing, at præsten krævede 1 rdl og en tønne sild, før han ville begrave hans mor. Da vidnerne er Christen Pedersens hustru, Maren Nielsdr., hans søn Peder og tjenestekarl Christen Eriksen, og da vidnet ikke er dateret, kendes det magtesløst. En landstingsdom af 2. maj, der dømte, at Hr. Laurids havde gjort uret og fradømte ham præstekaldet, indtil sagen på ny kom for landstinget, ophæves. Se også 19.6.1625.

NLA, B24-540 Viborg landstings dombog 1625B, s. 143a.

War skickit hederlig mand, Laurids michelsen i Nibe, hans Wese boed, Søffren pedersen ibd., med en opset. her aff Landstingit i dag vj Wgger Wdgangett Liudendis hanom der att haffue hid i Rette steffnued Christen Ericksønn i Nibe, Maren Nielsdater och peder Christensen Ther samme steds for Winde dj Thill Nibe bircketing den 5 februarij Sist forleden med Christen pedersen der samme steds Wondet haffuer Ahnlangendis nogen sield, som forne schull haffue bekommet Neder Wnder et slup i et tønne och it pund af Kuller saa well som och Wondet om en dret, forne Chresten piersen schul haffue giffued forne her Laurids for hans moder at begraff, førind hand Wille begraffue hinder, huilche diris Winde formeller, forne her Laurids hordeligen benegter, formiener och saa samme Winde Icke atuere Wondet paa fersk foed eller paa nogen Wese dag och Thid, Thill med och saa samme Winder att schull findis Willigt, Mienindis der samme Winder ichj saa sandferdig och Louglig atuere, at dj bør nogen magt at haffue meden magteløs Atuere. Noch da hid Kallet forne Christen pedersen for Enn Wendelig domb hand Lader ij aff borret her Thil Lands Thinget at haffue for huerffuit effter Samme Winder, formiener den i Lige mode bør Ingen magt at haffue. Saa och da hid Kallet forne Christen persønn med samme Winder och domb. Item forne Windis biurd huer i Egenn person. Dernest peder sørensen Suodi som samme Winde Wdsted haffuer Om hand haffuer Noget der Thill at suare. Tha for schadsmoll ehr samme Sagh opsat Thill i dagh.

Saa møtt Christen pedersen och framlagde Winde aff Nibe bircketing denn 5 februarij sist forleden Wdganget: se 5.2.1625. Wider framlagde dom her af Landstinget den ij majj sist forleden wdganget: se 2.5.1625.

M. T. Saa epherdj same landstings domb nu hid Kalled er ichj fandes lenger eller ydermiere, Indthill sagen bleff steffned Paa Nye, och Thett nu sched ehr, da bør Thend Icke lenger magtt atthaffue eller kome forne Her Lurids Michelsen till nogen forhindring. Och epherdj forne Christen Eriksen och hans medfølger iche haffr Wondet om nogen Wese Enkende dag ellr Thid nar forne Her Laurids ... sild schull bekomme, forne Christen persens høstrue och sønn befindis Wildig diris windisbiurd och fordj Thill behelpning selff Wondett, Och icke for Theris Wind med andr Wildige Winder bekrefftis, da Kund wij epher saadan leilighed Icke Kiend same Winde nu hidsteffned er saa Nøiagtig, at the bør nogen Magt Athaffue Meden Magtesløs Attuere.

19. juni 1625

Poul Krass i Nørholm Cit. ~~Hanns Justssen paa Waar~~ Jenns Holck i Olborg Cum solich woldgiffits mennd. møtt ichj. Hr. Laurits Michelssen (Resen) i Nibe Cit. Christen perssen i nibe for et Winde forhuerrfuid aff hans Søn och høstru. At hand schulle giffuid her Laurits en daler for begraff hans moder. Item Cit. Christen Pederssen for en Wendelig domb. Ichj Louglic steffnid. Christen Pederssen i Nibe Cit. Hr. Laurits. steffne for hersens Thilbørlige domme. Christen Pederssen i Nibe Cit. Søren pederssønn for sted høring och dele Therdie ting och høring offur hanom for Thiende. Epherdj tilforn dømppt Christen perssen diele for tiende, epherdj dj den ichj Sielff wille benegte, Och Sielff tilstaar der for gjorde Wleeg. ichj Widr døme. Och epherdj wordierings Winde tilforn hid steffnit och Endlig Wed magt Kiend, epherdj Kunde befindis opschreffpt for høijtt opschreffuen. Ickj widr døme. Christen Pederssen i Nibe Cit. Søren pederssen Bisgaard for funden i dommers sted, och tildømppt Christen persssen Wdleg for Kost och Tering. ichj beslut. Poull Krasse i Nørholm Cit. Søren Jensen i Huornsgaard Cum solich for ett Winde wondit epher hans ord.

NLA, B24-59, Viborg landstings justistprotokol 1625, s. 113a-114a.

2. juli 1625

Hr. Laurits i Nibe Cit. Christen pederssen ibm. schodsmoll. opsat wger.

NLA, B24-59, Viborg landstings justistprotokol 1625, s. 130b.

15. juli 1625

Søren jenssen i Hornsgaard Cit. Christen pederssen i Nibe. møtt ichj.

Anders Christenssen i Woldsted Cit. Niels remmer i bradsted Cum solich Sionsmend. Møtt ichj.

NLA, B24-59, Viborg landstings justistprotokol 1625, s. 148b, 151a.

13. august 1625 (1)

Hr. Laurits i Nibe Cit. Christen pederssen for et Winde forhuerffuit att schulle førd Hr. Laurits enn thønne sild. Item att schulle giffuid hr. laurits en daller for hans moder at begraffue. Item Cit. Christen perssen for en Wendelig Domb. Christen Erichsen Cum solich ichj wondit om dag och sted Høstru och Søn. Wildig. Mactesløs. Christen perssen i Nibe Cit Hr. laurits til hans tilbørlige Winder. Ichj beslut.

NLA, B24-59, Viborg landstings justistprotokol 1625, s. 130b.

13. august 1625 (2)

Viborg landsting. Tyge Høeg til Vang ved sit visse bud, stævner Anders Jensen i Binderup, foged på Restrup, for en beskyldning han på Nibe birketing 30.3.1622 har rettet mod hans fæster Peder Mouridsen i Nibe, at dennes datter Maren under vårfiskeriet i Øresund ved Barsebæk har forladt sin husbond Christen Jensen Skrædder i Nibe og har taget bl.a. noget sengetøj og klæder med sig. Peder Mouridsen beskyldes for at have sejlet med datteren og huset og skjult hende. Landstinget dømmer, at et tingsvidne af Nibe birk snapsting 1622, hvor en række Nibeborgere vidner at have set Maren Pedersdr. i Barsebæk fiskeleje, skal være magtesløst, da det ikke er taget på fersk fod og ikke angiver dato. Da det ikke bevises, at Peder Mouridsen har godset, eller at han har huset datteren, kendes også fordeling og birketings- og landstingsdom funderet herpå, for magtesløse.

NLA, B24-540 Viborg landstings dombog 1625B, s. 195b.

War skickit Erlig och Welb. mand Tyggj Høg Thill Wangh, hans Wesse boed, E. och F. Hendrich pedersen i Esrum, med en opsetelse her aff Landstinget ii dag sex Wgger Wdgangenn, Liudendis hannom da att haffue hid steffnued Anders Jenssen i binderup for en bischiöldning hand paa hans tiener peder Jensen i Nibe schall haffue giortt thill Nibbe bircheting 1622 Thend 30 martij och hannom beschiöldtt for noget guods, Christen Jensen schreders høstrue maren pedersdatter schull haffue draget for hindis husbund medt och forne peder Jensen haffuer Andtuordit forne Christen Jensen en diønne oc hans Kleder och becken Igienn aff same guods huilcket Wdj Ingen maade schall hannom offuer beuisis.

Sameledis da hid steffnued Peder Madsen Fugl i Nibbe, Peder Ørens,

pouell Esphersenn, chresten Sørensen, och Thamis Nielsøn for et Winde dj till Nibe Snapsting 1622 Wondet haffuer: Se 10.1.1622.

och ichj heller wondett om dagh och Thid eller paa fersch foed, och icke forne maren Pedersdater Thill same Winde Schall Were steffnid.

Wdj lige maader da hid Kallet Peder block, fouget pa restrup, for en Wbeuist Klage, hand offuer forne Peder ?Jensen giort haffuer, for hand schull haffue seijlet forne Maren Pedersdater, som forschrfft staar, saa Well som for same gods hunn schall haffue tagenn fra Chresten schreder, Wansiet forne Peder Jensen sielfftolffue schall haffue Winde om hans bindings huss, och fordj forne Windis biurd iche dett kunde Winde huilcken partt hans War, Saa och da hid kallet forne Peder block for en dielle hand till forne Thing och Landstings dielle dereffter forhuerffuit haffuer offur forne Peder Jensen for same goeds. Dernest hid Kallet forne Windis biurd, som same Winde Wondet haffuer. Item Anders Jensen, Peder block och Chresten schreder med same Winder Clage och dieller och alle Andre breffue dj i same sagh Wille Winde och Wndgielde.

Da for nogen lelighed bleff same sagh opsot Thill i dag, Oc nu møtt Las Jacobsen i Debell paa sin hosbunds och Anders Jensens Wegne och framlagde et tings Winde aff Nibe bircheting 1622 denn 30 martij. Se 30.3.1622. Sameledis eet Winde aff forne Thing 1622 Snaps løffuer dagh Wdgangett: Se 11.1.1623. Enden et Winde af forne Thing sist forleden Aar den .. maj Wdganget: Se Maj 1622.

Med F. Tha. Saa och epherdj forne Peder Madsen, Else Kielsdater och thieris ... ichj haffuer Wondet om nogen Enkend dag ellr Thid, eij hellr Paa fersch foed, da Kunde Wij ichj Kiende Thieris ~~Thrs~~ Winde saa Nachsom, att den bør nog magt athaffue. Och epherdj forne birckething ... Icke med nogen nøiagtig Windr beuises forne Peder mouridsen same goods athaffue bekommet eller Maren pedersdater husett och hellet, da finde Wij epher sadan leilighed same birchetings och Landstings som savel som same dielle Therepther dreffuen er Magtesløs Atuere.

15. august 1625

Aalborg byting. Hans Rebslager i Aalborg stævnes i forbindelse med dødsboet efter Jens Sørensen i Ridemands Mølle.

NLA, B37-1 Aalborg byfogeds tingbog 1625, s. 122a.

Laurs Nielsen Guldsmed, dommer. Jacob Wognsenn her for tingsdom tilspourde Hans Rebslaar, borger her samestedts, Om hand icke haffde Welladts Nielssen och Mickell block her Samestedts wdj hans hus den dag Jens Møller, som boede i Ridemands mølle, bleff begraffen, och lod hannom forbyde att Affhende Sig forne Jens møllers Godts Eller huis hand Kunde were hanom Sielff schyldig, førind forne Jacob Wognsenn bleff Affbetald, huis forne Jens møller war hannom schyldig, och Om hand same

dag icke lod Lesse Adschillige domme och Breffue Offuer forne Jenns Møller wdj hans hus, Och Om forne Hans Rebslaar icke daa Suarde forne Welladts Nielssen och Mickell block, och sagde att forne Jens møllers Guodts schulle well bliffue tilstede, huortill forne hans Rebslaar suared, att hand icke Kunde Benegte, dett forne tuende Mend War intil hans hus same dag och forbød att Affhende sig forne Jens møllers Guodts, och same dag ochsaa bleff Adschillige domme och breffue Offuer forne Jens møller wdj hans hus. Disligste och same rid Suarde forne tuende mend, att forne Jens møllers Guods schulle bliffue tilstede, till saalenge nogen deris fuldmegtige Kom och det Anammede, hand haffde Inted Widere der med att Bestille. Disligste tilspurde Jacob Wognsenn, forne Hans Rebslaar, Om hand icke bestod wdj hans hus for hannom, att hand haffde Kiøpt aff forne Jens møller to heste for 40 daller, och der aff haffde hand Giffued forne Jens møller de 20 daller och de 20 daller haffde hand Ladends hos sig. Huor till forne Hans Rebslaar suarde, att hand wille gaa till forne Jacob Wognsen wdj hans hus och lade hanom faa schriftelig bescheden der paa, huor møgid hand bliffuer forne Jens møller schyldig, Eller och forne Jens møller bliffuer hannom schyldig. Bestod Niels Nielssen och Søffren Lauridssen drager Wed deris Eed, att de paa torsdag 14 dage Sist forleden stednded forne Hans Rebslaar till hans hus for dett Winde, Och same dag Mundtlig her i olborig steffned de Morten Jenssen i Suenstrup, Mads Hijffuelmand och hans Wafuer her samesteds till deris husse ochsaa for dette Winde.

29. august 1625 (1)

Tingsvidne af Hornum herred, at Jens Hansen på Gravlev grande-stævne havde optinget til Søren Andersen ang. noget lyng, som nogle af bønderne i Gravlev havde taget i Gravlev hede. Fremlagt i sag ved Viborg landsting 24.9.1625 (2).

Peder Smed i graffløff, Anders Christensen och dieris medbrøder paa denn Anden Side For eet Winde dj till Huornum Herids ting 29 Augustij Wondet haffuer, det Jens Hansen schull tilbøden paa diris grande-steffne at Wille optinge till Søren Andersen for nogen Liøng, dj schull haffuer bekomid i graffløff Hiede.

29. august 1625 (2)

Tingsvidne af Hornum herred, ang. noget lyng nogle af bønderne i Gravlev havde taget i Gravlev hede. Fremlagt i sag ved Viborg landsting 24.9.1625 (2).

Noch hid Kallet Chresten Andersen i Thingbeck mølle och Anne Jensdr. i graffløff for et Winde dj forne dagh Wondet haffuer same Liung.

5. september 1625

Chr. Andersen vognmand i Aalborg anklager Peder Gundesen, herredsfoged i Ellidshøj.

NLA, B37-1, Aalborg byfogeds tingbog 1625. Omtalt i Hans Gjedsted, Database på De Historiske Arkiver, Aalborg.

12. september 1625

Aalborg byting. Hans Rebslager i Aalborg stævner Mads Sørensen i Hyldals mølle at møde for Aalborg byting i forbindelse med dødsboet efter Mads Sørensens broder, Jens Sørensen i Ridemands Mølle.

NLA, B37-1, Aalborg byfogeds tingbog 1625, s. 139 b. Omtalt i Hans Gjedsted, Database på De Historiske Arkiver, Aalborg.

Hans Rebslaar. Stod for Thingdomb, och thilbød Mads Søffrenssen i Høldals mølle, huis hand haffr Kiøbt af hans S: Broder Jens Søffrenssen møller Wdj Ridemands mølle, som er En Koe och 2 heste, att dersom hand Enden will giffue hannom hans penge Igien daa wille hand gerne Wnde hanom dette. Disligts Suarde forne Mads Søffrenssen, att hand Inthid weste ad Suare der thill, førend forne hans salig broder Jens Søffrenssens børns rette werge der thill bliffuer saa loulig steffned och Kaldett, som dett sig med Rette bøer. Bestod Niels Ibssen och Helli Laurssen Drager wed deris Eed, att da paa løffurdags 3 wger siidst forleden her i Olborig Mundtlig steffned forne Mads Søffrenssen hid thill thingid for dette thilbud.

18. september 1625

Viborg landsting. Christen Pedersen i Nibe stævner birkefoged Søren Pedersen i Nibe for kost og tæring til rejse til landstinget i forbindelse med en sag, hvor birkefogden har stedt 3. tings høring over ham i anledning af gæld for tiendekærve til præsten Laurids Michelsen (Resen) i Nibe, hvorefter han var blevet fordelt. Landstinget dømmer, at Søren Pedersen ikke har begået nogen uret, men at et vurderingsvidne af Hornum herredsting skal være magtesløst, indtil det forelægges landstinget.

NLA, B24-540 Viborg landstings dombog 1625B, s. 143a.

War skickit Chresten pedersen i Nibe med en opsettelse Her Aff Landstingit Thend 7. Majj sidst forleden Wdgangett Liudendis hanom Tha att haffue hiid i Rett steffnett søffren pedersen, birckefogett ther samestedes, for hand Thend 14 Augustij sidst forleden haffr sted Hr. Laurids michelsen

Thredie ting offuer hanom och der effter sted høring offuer hanom for nogenn Thiende Kierffur och ichj haffr Ansiet, att hand same dag stod for Thing domb och boedet sigh i rette och paa schonchte Windis bør at Wille beuise, Att Her Laurids haffde bekomid same Thiende och hand haffde ladet hanom Niude saa mange Kierffer, som hand Kunde Thil falde aff hans Korenn Thill denn dagh och bøde hanom sit huss Thill, att hand mote Wdkaste hans Korenn, om hand misfielte, om hand ichj War Thindet rett, och om Her Laurids ichj borde att beuise, att hand nogenn Thid haffde Aduaret hanom att schull sette sin Thiende Paa marchenn, nu mier Innd Anndere Thider Ind och dj Andre dannemend gjorde, som er med Things Winde att beuise. Noch hid Kallet forne Sørren Pedersønn for en hest och Kou med miere guods, hand bleffuenn for Arsaget, Sørren Pedersen at wdlege for en Kost och Thering hand Wild haffue, for hand haffde haffd Her Laurids møndighed Thill Landstinget och der med Wnder fundighed och Wrangh beretninngh faaed hannom dømpt i dielle, Thill hand reted for sigh, och der offuer er bleffuen for aarsagit, hannom same Thiende Anden gang at igienn giffue foruden hand mate bliffue ledige aff same dielle, som med Things Winde er att beuise, och ichj same Thid till Landstingett bleff paa Kiend om Sørren pedersens Wlempe Kunde finds. Eller eij som er med sien parter Thill same Dome at beuise eller nogen domb hand War Thil dømbtt nogen Kost och Thering der fra Igienn aff forne Christen pedersen igienn schull haffue, formieninds fordj der for wret att were sched, och Søren Pedersen der for igien att fuoere hanom Sinn Hest och Kou och Andett guods saa goet, som hand denom bekomid haffuer, och att stande hanom for Kost och Thering. Noch hid Kallet forne Søren Pedersen med same Winde breffue och dome, hand i den sag haffuer, saa och forne Her Laurids om hand haffuer nogett der emoed at sige.

Daa same sagh for nogen leilighed Opsaat till i dag Och Enden hagde Christen pedersen hid steffnitt Peder Nielsen Rørbech, Anders laustsen i Nibe och theris medbrødr Worderings mend for nogen guods Wdleg dj fra hannom och thill Sørren piersen for halff werd Wordirrit haffuer, som hand for miener och Wordierit Thou eller Thre haannde boeschab for enn suinn och ichj i Støkenis, som dj borde, och ichj Wordierit nogenn bøgger och gields breffue, som hand Wdlagde, Medenns der hand haffde Wdlagt effter hans opschreft Saa Ner som iij daler, schall dj haffue Wordierit hannom en Hest for Wj daler, som dj i det ringeste Kunde gielde 10 daler. der til med schall dj haffue Wordierit hanom for miere end 15 daler offuer dieris ringe Wordiering och hans opschreft ichj Wden halff fiorten daler huilcke dj haffuer giordt Sørren Piersen Thill Wille och gaffen och forne hanom Thill stoer schade och brøst for Wenschabs och suogerschabs schyld och fordj Ennguord Michelsen i Nibe, som same Wordiering Wdsted, ichj haffuer Antuordet forne Chresten Pedersen same opschreft ellr dome igien som hand lagde effter, ellr haffuer lagt pennding fra dennom paa stannd for det, som goedset War miere Ind opschreffuen. Hagde och hid steffned Sørren Pedersen for en Wordierings Winde hand Thill Huornum Hereds ting paa same guods forhuerffued haffr och ichj dj første Wordierings mend der

Thill atuere steffnid eller Kallet, eij heller Chresten Pedersen med dette første Wordierings Winde did Kallet att Were, ichj heller same goods i stöck Wiss atuere Wordierit meden effter det første Things Windes liudelse, huor for hand for miener sigh Wret att Were sched och forne Wordiering och Wordierings Winde magteløs atuere och forne Wordierings mend Werit at haffue giordt hans goods igien saa gott, som det War i igien att leueris och Inguord michelsen, som same Wordiering Thill Nibe ting Wdsted haffuer, saa och Las Krasse, Herids Fougett i Huornum Herid med forne Wordierings mend att stande Thill rette. Noch hid Kallet forne Peder Nielsen rørbek och hans medbrøder, Wordieringsmend i Nibbe, saa och søren Madsen i Wolstrup, Niels jensen i Siørup, och diris medfølger saa Well som och forne Søren Pedersen, som same Wordierings Winde forhuerffed haffuer med dennom sampt med dome och opschreff, saa och Inguor Michelsen, Las Krasse I moldbierigh, som same Wordierings Winde Wdsted haffr en huer I egen Personn.

Saa møtt forne søffren pedersen och berett, att Christen pedersen tilforn haffr hid steffnett hanom for hand for same Thred haffr sted Thridie ting och høring offur hanom och Tha haffr F.l Wendelig domb paa same dielle saa Well som och paa søffren pedersen, at hand schull haffr giord hanom och burd att stande Thill Rett Och schlueld schated hanom ephther sin boeslod och schul sag hand, fordj hafr Werid foraarsagit same Wendelig domb med leilighid till Landsting at Indkall, och forne Christen persen da er dømpet i fordie, som Ther aff Kunde Eractis, den burd hanom Ingen Wret haffde giord, Meden hand Therfor War Pligtig hans Kost och Thering at Wdgiffue ephther Recesen, huor for hand for same Kost och Thering haffr Thil Thale, Och huem did giord Willij for sig, haffr giord Wuilig eller Wilig aff dennom er bleffn Wordered, som och siden Thill Landsting Wed Endelig domb er Wed magt Kiende och framlagde en dom Her aff Landstingett den 25 Septemberis Wdgangen, som saa beslutis, at ephtherdj Samme Landstings domb ichj Liuder Lenger eller ydermiere, Ind Thill Sagen steffnuett paa nøye, och ded da sched war, da Buord den ichj Lenger magt athaffue, och ephtherdj forne Christen pedersen Sielff Weed gick samme Thiende Wdaff Kierffuen attuere aff saet eller yet, meden Thill bød dette at betalle saa deraf for staaes hanom deet atuere presten schyldig, daa for op Thill Thall och dieler bleffuen, da Weste Wij ephther saadan Leijlighed iche forne Chresten pedersen aff same dielle Quit dømme førind hand retter for sigh som deet Sigh bør.

Dislige framlagde en anden dom Her aff Landsting den 12 februarij nu sist wdganget, som Besluttis, att ephtherdj det befindis forne Christen pedersen Thill forn Bemelte bircke fouget Søren Pedersen att haffue hiid Kallet och Tha ehr befunden hans Wlemp att findis, Saa hand fordj Biligen att Wer pligtigen effter Recessen hanom hans Kost och Thering at giffue forne Søren Pedersen och huer person aff haffr Wdj Rete lagt hans opschreff och for Thegnelse paa Samme enn slig Bekostning, huilcke wij icke haffuer Kund Kiend uere Ahn tagest och forne Thamis pedersønn effter samme opschreff och Recessen haffuer Bemelte søren pedersen Sin Thridj Thing

Thill forne Chresten pedersen for samme huor effter hand och Sielff Thill 4 Thing beuisliggn haffuer giord Wret Loug Och for Sigh Retet och iche nøijagtig Beuistes hans Wdleag war for ring Atuere Wordierit och saat, da Kunde Wij effter Saadann Leijlighedt icke Kiende forne Thames Pedersens Wlemp der Wdinden atuere eller Wider samme Wordiering emod sige, Som den dom Wider bemelder, och formend Søffren pedersen Thet forne iche buorde Wider wdj same sag at dømes. Dog ichj framlagde den same Wordierings Winde, steffning hembell till forne herits ting schall were Wdgangenn.

Med. Tha. Saa och epherdj dett befindis forne Chresten persen tilforn at haffue hid steffnett same diels breff for Same Thredd saa Well som och Søffren pedersen och forskrefde dom hanom at haffue giord Wrett, huilcken dom finder Søffren pedersen haffuer Meed foraarsagett igienn at hid Kalde Och forne Christen pedersen da Endelig at døme i same dielle saa Thend Eactes søffren pedersen hanom Ingen Wrett att haffue giord Saa hand fordj hid igien borde hanom sin Kost och Thering at Igen giffe, huor for hand och Thill Thingj haffr hanom Thiltald och Christen persen da Wo-louligenn haffr giord Wdlegh Och Wed Wordiering for sig Retted epher Søffren pedersens Opschreffts Indhold huilcken Opschrefftt ~~oeh~~ ~~Word~~ for er billigen Kiend Och Wordiering fordj Wed magt dømppt, Da Wiste Wij iche Wiuder wdj same sag Endt bemelte Endelig dom bemeller oc medfør. Men epherdi same Wordierings Winde aff Huornum Herits ting iche framlegges bør Thend Ing Magt Athaffue Indthill thend framkommer. in ... ¹⁾ Da wide wij ichj Wider Wdj same sag at døme End bemelte Endelig dom bemeller och med før, Meden epherdj same Worderings Winde aff Huornum herrits ting ichj fremlægges bør thend Ingen Magt Att haffue Indtil then fremlægges.

¹⁾ Afslutningen af sagen synes skrevet 2 gange.

24. september 1625 (1)

Jens jensen i graffleff Cit. Peder smed ibm Cum solich for et Winde wondit paa hanomm, at hand schulle tilboden wille optinge for noget Liønggh. Item Cit. Christen Anderssen i Tingrds. møle s. for Wind om Liønggh. Højlig benecter. Mactesløs. Se også 24.9.1625 (2).

NLA, B24-59, Viborg landstings justistprotokol 1625, s. 196a.

24. september 1625 (2)

Viborg landsting. Jens Hansen i Gravlev stævner Peder Smed og Anders Christensen i Gravlev m.fl. for et vidne af Hornum herreds ting 29. august, at Jens Hansen på grandestævnet ville optinge til Søren Andersen

for noget lyng, de skulle have taget i Gravlev hede, hvilket han benægter. Han stævner også Chresten Andersen i Tingbæk mølle og Anne Jensdr. i Gravlev, der har vidnet det samme, samt Niels Christensen i Gravlev og Peder Bloch, der har erhvervet vidnet. Landstinget dømmer, at da vidnet om Jens Hansens ord ikke er bekræftet og indgået på tinget, og da Jens Hansen benægter ordene, kendes vidnet magtesløst. Se også 24.9.1625 (1).

NLA, B24-540 Viborg landstings dombog 1625B, s. 222a.

War skickit Jens Hansøn i graffleff Paa Thend Enne och hagde hid i rette steffnued Peder Smed i graffløff, Anders Christensen och dieris medbrøder paa denn Anden Side For eet Winde dj till Huornum Herids ting 29 Augustij Wondet haffuer, det Jens Hansen schull tillbøden paa diris grandesteffne at Wille optinge till Søren Andersen for nogen Liøng, dj schull haffuer bekomid i graffløff Hiede, huilcket hand hordelig benecter aldrig at affue giort nogen optinng med forne Søren Andersen och eij hellr haffuer bekomid noget aff hans Liøng, Mienindis same Winde atuere Wondet aff Had och Affuind och Wildig och iche paa fersch foed.

Noch hid Kallet Chresten Andersen i Thingbeck mølle och Anne Jensdater i graffløff for et Winde dj forne dagh Wondet haffuer same Liung Ahnlannendis huilcket hand hordelig benecter, Mienindis same Winde iche saa sanduerd eller rett atuere, At dj bør nogen magt athaffue, men magtesløs och ichj kome forne Jens Hansen paa hans ære eller eller lempe til forhindring i nogen Maade. Hagde och hid steffnuid forne Windis folck Huer i egen Person saa och Niels Christensen i graffløff Och Peder bloch, som same Winder forhuerffuit haffuer med same Winde. Som the Winder Wider bemeller. Och formiend Niels Christensen same Winde bord Wed magt Atuere. Der Thil suaret Jens Hansøn Och Høilig suor med opragt fingr sig iche slig ord athaffue hagd Eller slig liung athaffue bekomet, som same Winder Indholler Miente fordj the bord ingen magt Atthaffue eller Kome hanom till nogen hindring.

Med Fl. Tha. Saa och epherdj forne Windis biurd haffr Wondet om forne Jens Hansøns løfft hans schall giord, som iche med hans breff och Segell bekrefftis ellr hand for Thing domb haffr Indgaaed, Och Tha same Thing Wind och Segell hand icke heldr sig Wille Were bestendig, Meden Med sin høiste eed hordelig saadant ord haffuer benected, som for er rørdt, Da Kunde Wij ephther saadan leilighed iche Kiende same Winde saa Nogsom och Nøjagtig, At The bør nogen magt Atthaffue, Meden magteløs Attuere.

25. september 1625

Item (Tønne friis Embetsmanden i Olborigh) Cit. Christen Mortensen i ~~Olborigh~~ Hadsseris Cum solich. Møtt ichj.

NLA, B24-59, Viborg landstings justistprotokol 1625, s. 197a.

26. september 1625

Hr. Jacop Jenssen i Julstrup Cit. Anders perssen for nogen Wendelig dom. Anders perssen begierer opsat. Maaned ops.

NLA, B24-59, Viborg landstings justistprotokol 1625, s. 202a.

5. november 1625 (1)

Viborg landsting, tinglæsning af skøde dateret 26.10.1625, Fielbrou, fra fru Zitzell Høgh, Ebbe Munckis, til Just Høgh Styggesøn på gods, bl.a. i Huornum herred, Sønnderup 1 gård - Sig.: Stygge Høgh; Mogenns Høg.

NLA, Viborg lst. skøde-pantebog 1624-37, (56r-56v). Holmegaard s. 49.

5. november 1625 (2)

Viborg landsting. Jørgen Brochenhus til Holmgaard ved sit visse bud, Peder Saxe, stævner Lars Kras, herredsfoged i Hornum herred, for en dom, han har afsagt i en strid mellem Jørgen Brochenhus og Anne Høeg til Buderupholm ang. en forpligtelse for en tilbagestående arv, som hendes mand, Axel Rosenkrands til Buderupholm, har udstedt til søsteren Kirsten Rosenkrands, gift med Johan Brochenhus til Sebberkloster, Jørgen Brochenhus' far. Kirsten Rosenkrands har overdraget hovedstolen af en arv på 1000 rdl til Jørgen Ernst Worm. Anne Høegs fuldmægtige, Peder Nijmand, har forfalsket en kvittering for modtagelse af 155 rigsdaler til afdrag på forpligtelsen, og har forelagt kvitteringen på herredstinget, men er borttrømt med pengene. Landstinget dømmer, at Jørgen Brochenhus efter gode mænds vurdering kan gøre udlæg i fru Anne Høegs løsøre, og hvis det ikke er nok da i jordegodset.

NLA, B24-540 Viborg landstings dombog 1625B, s. 260b.

War skickit Erlig och Welb. mand Jørgen brockenhuss Thill Holmgaard, hans Wesse boed, Erlig och Fornumstig mand Peder Saxe, Paa Thend ene och hagde hid i rett steffnuet Las Krasse, Herretsfoget i Huornum Heret, Paa Thend Anden side for en domb, hand Thill forne Thing Then 17 octobris Sist forleden Wondet Jørgen brockenhuss og fru Anna Høg Sl Axell Rosenkrands Thil Buderup, hans boued, haffuer Irethe Laug-

de en Sumtt pending i Rese och Kiøbe giæld, Bemelt hans husbunds søgd hinder effter forne hindis salig hosbundes breffue och segell Indhold, Wdj huilcken hans domb hand schall haffuer Ahnset med enn qtands, som Petrus Nymager S. Axell Rosenkrands giffut for halff Anten hundred rigs daler Wansiet, at Welb. fru Anna paa hindis Wegne Wdj huis Naffn samme pending ehr komt icke haffde nogen pending hos bemelte Axell Rosenkrands wdj ... att fordre ichj heller haffuer Ansiet hindis beuiser, som for komme ehr.. Petrus Nynnger icke haffuer hafft nogen fuldmagt aff hinder ... Pending Paa dj Arve loden att Kreff, Eye heller nogen meden pending ehr bort Rømt fra hinder och saa i sig sielff ... och ydermier, At hand icke haffuer hafft fuldmagt samme Pending at opbere i det hand Thinder om steffne Belanger och hans løfft Ther Wdinden ... ichj helder same quitands i det ringeste Om ... Thenn Salig Mands handschreft Wed Jørgen brockenhuss War Wdgiffuen ... Alenne Om Jørgen Rosenkrands hustru och fru Kirsten ..., Saa hand loffued haffuer Thill stede, Naar hanom then siste Rest Erlagt Huilcken Atuere dømpet I mod ... domb och hans Krauff och hand till dømpet bemelte Jørgen brockenhuss først Resten af hoffuid stoullen Saa och den Part till dømpet for saauit Omb Kostninger betall, som Paa forne Rest billigen Kand Eractes. Thernest Wondet S. Axell Rosenkrands Krauffis hand haffuer Thill hinder meden forne Anna Høeg sameleds Suarer Wtrøckeligen Wden Omstandigheder at holde Jørgen brockenhuss och hans arffuinger shadesløs holden for at Innrese, War mienendis, at same dom ichj bør at komme hanom Thill hinder eller schade i mod samme handschreft, Mens formiener sig sit Pandt At følge effter handschrefften, Ind thil giord Nøjagtig bliffer shadesløs holden effter som handt samme pandt breff Thill Landsting giord och Lod Lese och hanom Ind miening der att haffue beregtiget. Noch hid steffnet forne Laurids Krasse, som samme domb dømpet haffuer med samme domb Dernest bemelte fru Anna Høeg och hindis børen med diris Lauguerge Sampt Chresten persen, foget paa buderupholmb, med same Winder och domme oc Alle Andre breffue hinde same sag Will Niude och Wndgielse.

Och fremlagde bemelde peder saxe Axell Rosenkrandses besegled och Wnderschreffne breff Dateret Wiborg Thend 27. Januarij Anno 1623 Huor Wdj hand Kiends Jørgen Brockenhuss haffd Wedstod sin frenks forpligh, breff oc Segell Thill Well. frue Anne paa Nye til ... for 605 rx dlr in sparer som hans sød(ster) Kirstin Rosenk. forgangen omslag til Kiill for hands Anpard wdj oc Thusind rx dlr med sin ephtherstandend aarw for Jørgen Ernst wormb schall haffue Erlagt, Och Jørgen brockenhuss och for hagde Wered maaned Da loff och forne Axell Rosenkrands for sig och sin Arffuing Med Ehr, Throu och loff forne 605 daller in sparre ot lade Erlegge Thill forne frue Anne ... eller huem Thet hans breff haffr Ott dage for Pindsedag da først Komb Welb. forne Jørgen brockenhuss och hans Arffuinger fuld Komnlig magt haffe Wden nog Aarsag eller Andre Creditorer oc Indtage hans gaard boderupholm mz gods och Thiende och behold som et fri brugelig Pandt, Indthill Jørgen brockenhuss ellr hans Arffuinger samme hundre Rig daler Entligge bleff forne betald och shadesløs hol-

denn, som det breff i sig sielff wider bemeller oc Indeholder.

Saa møtt Chresten pedersen paa ~~bodaft~~ boderupholm och same domb bleff fremlagtt aff Huornum Hrs.ting thet aar thend 17 octob. Wdang. som saa beslutis, att eptherdj Der Wdj frifundis nogenleds haffd Ansaatt bemelte pedr Neimand quitands saa och at hand haffde Wered bemelte frue Anne dorte høgs fuldmegtige ichj Alnenist betruffnit dj Pending oc quitands paa-lyder Wered Ind oc saa hoes flere goede Adels personer Wdj Landit søgt ... och op borte samme Arw hand wdj sams hosbund Kund aff thaffuen foldige (...) som buode Aldels ehr med breffue och Kundschaft, som med ting bogenn aff forne herits ting beuises fogdenn beuistes, Thill med hindis egenn beuis, huor Wdinden hunn Kiendis hanom att haffue Werret hindis schriff, och iche der emod befindis eller for hanom beuises forne Petrus Nymager Thill foren aff hindir att uere Wdmøndige giort, da Weste fogdenn Icke Andet Ther omb aet Kindis eller for finde, Ind medenn och Allen stundt forne quitants med Wennd nu Wid magt bemelte fru Anna Høegh for fougden halff femte hundre rigs daller buorde aff Kortess hende wdj ... 505 rigs Dr. hoffuitstoellen effter hand schreffuit och Restenn om War 155 rigs dl bemelte Jørgen brockenhuss ... at betall och erleg med billige rente effter Recessen ... och den schade och ... som bemelte Jørgen brockenhuss Søster och fordret for at schellige Rentt och om Kostning, som sig nu gandske stur ... beløbt offuer huilcket hannd ichj ... dømmer huad beuisligt eller Wbrugligt Wdj forne Suma Kunde ehr agtes effter saadann Thill drags retferdighed parternne, Wdj den sag emellom Kunde Were Wider Ind huis billig Kand ehragtes huden bemelte huis at ..stadige aa mit om Kostning och schaade, som paa forne Rest billigen aff hans Thill børlig dommer Kunde ehragtes Attuer Achenndts och effterdj Wordering mand effter Things Windis Sammeledis denom haffde W..., Tha denom at Kunde Wordiere huis af forne fru Anne Høeghs fuld Megtige bleff Thill bødenn, Eij heller dj wille det Thill Thenom Anname, Weste hand ichj bemelte Jørgen brockenhuss Saadandt Wordierit gods at Kunde Thill dømme, Eij heller bemelte fru Anne Høegh effter Ahnnordningen for forne Rest for Wijder Thill Thalle aet Kunde frij Kiende huem der Paa schaadt om word buorde. Som Thend domb i sig sielff Widr bemeller Och ... forne Christen poulsen, att forne Petter Neimands quitands paa di Penge, hand haffr som en fuldmegtig paa fru Ane Paa hines Wegn haffr opboren, Enden stand Wed sin fuldmagt och Wringett och hagde steffned, fordj haffde Thill dømpt frue Ane Høegh same xv rx dall Wdj hoffuidstollen ... och fremlagd forne peder Normands Wnderschrefftt q.tands Liudendis paa dansch som effter følger: Jeg peder Nijmer, F. Erlig och Welb. frue Anne paa uise till dømptt hendis fuld megtige bekiender det mig paa Wnder bemellendis dato paa forbemelte min frennds Wegne paa frue Kirsten Rosenkrands, S. Johann brockenhussis effterleffuerske, aff dj 1000 Rigs daler hoffuedstoell mz diris rendte och om Kostning, som hindis S. hosbund for Jørgen Erenst Wormb haffr loffued halvesiete hundred rigs daler in Specie aff erlig och Welb Axell Rosenkrandses till Boderupholm falld er for ieg finder Wdj min frends naffn ning aff her hands forpligter i dette Aar tilkommen-

dig March rxd̄r saa snaret ieg den siste Rest hindis Andell, som ehr halffandehundred och sex rigs daler hoffuedstolle, der om det sigh iche miere beløber Och ... betald bliffuer, da alle forpligter som kand Were paa Jørgen brockenhuss Wegne for haanden eller som frue Kirsten Rosenkrands haffuer Wdgiffued Wed huad naffen dj neffnis Kand till Wiborig Wdj deris haandd att schaffe och ydermier Wden list der forre bekiender sig med min egen Haand Wnder for dette Breffue. Buderupholm den 15 maij 1623. Petrus Nijemier aff mannen Propia. Som sam opsethelse i sig sielff bemeller, och forment Christen poulsen da for Pening boerd fru Ane hagd quitands. gaff och therhoss til Kiend, att hun Wdj Løsør for resten for sig will gjør Wdleg och rette, minder fordj hund ick bord Widr Thiltalle atlide. ~~M~~. Der nest møtt forne Las Krasse och War sin domb bestendig mindte sig Icke Andet at Kund døm end som hand giord haffr.

Med. Tha. Saa och epherdj for herits fogdenn haffr Wered i rett Lagt bemelte Petter Neimands Wnderschreffune quitands dett hand paa fru Anne Paa hindes Wegne halfemte hundred rxd̄r aff forne S. Axell Rosenkrands paa bemelte giold haffr opborenn, som en betroed fuldmegtige huilcket quitands Enden stander Wdi sin fulde Ehr afreeignett och och herits fougden Wdj hoffuidsommen att qutered, Da wide wij iche same hands domb Ther Wd Inden att emod sigge. Och epherdj forne frue Anne Høgh haffr Ladett Thilbiude for Fristenn som er 155 rx dlr att Will gjør Wdleg och for sigh rette Da Thil finde wi Salig oc Welb. mand Niels fris Thill Krastrup oc Jens Høegh Thill Kye, som bemelte peder Saxe Paa Jørgen brockenhussis Wegne derthill naffuend haffr, med serdiligste leilighedt oc Inden Idag wj Wger denom att forsamle oc med herets fogden drage for forne frue Ane Høgs gaard och ther Wd Esche oc gjør bemelte Jørgen brockenhuss Wdleg aff hindis Løssøre och Thett rigtigen och for en billig Werd oc Thaxern och emod forne forderde rest med dis Rentte och interesse Liguidere. Scher denom der icke fyldist Da forne Jørgen brockenhuss Wdj anden hendes Jordegods att Inndeløse, saa hand be Komr fuld Wdleg for same rest epher forbemelte Kong. Ms. forordning sanndett sigh børe Och Thett ephersom dj Will Anndsuaere och Wer be Kiend.

7. november 1625

Jens Jenssen i Tøtrup Cit. Maren Mortensdathr. ibm. Møtt ichj. Niels Kragh L. Cit. Niels Poulssen i Hadseris. Møtt ichj.

NLA, B24-59, Viborg landstings justistprotokol 1625, s. 223b.

19. november 1625

Mandrup Due Cit. Niels poulssen i Olborig for en schiøde bemeller sig paa atthaffue paa en støcke iord i Nibe Christen Rasmussen paaboer.

Item Cit. Søren perssen birckfogit for en dom och diele Wordering. ichj steffnid.

NLA, B24-59, Viborg landstings justistprotokol 1625, s. 237b.

21. november 1625

Niels Lauridsen guldsmed Cit. Peder Jensen i Klæstruplund vedr. gæld.

NLA, B37-1, Aalborg byfogeds tingbog 1625, Hans Gjedsted, Database på De Historiske Arkiver, Aalborg.

3. december 1625

Christen friis Cit. Christen Pederssen i Nibe for en ephther Thuende Wendelig. Endelig domb.

NLA, B24-59, Viborg landstings justistprotokol 1625, s. 245b.

?dato 1625

Morten Christenssen i Hatseris fordielit for hoedgiel Mats Christenssen i Nørholm, sagedes hanom 26 sk. Bestod Søffren Laurssen oc Niels Christenssen Drager ad de i dag 3 Wger gaff forne Mats Christenssen Mundtlig Warsel her i Olborig for denne diele.

NLA-B37-1, Aalborg byfogeds tingbog 1625, s. 184 b.

16. januar 1626

Item (Christen Schreder i Huam) Cit. Christen Matssen i Klestrup. Ichj loglig steffned.

NLA, B24-60, Viborg landstings justistprotokol 1626, s. 12 b.

25. januar 1626

Jens Christenssen i Suenstrup Cit. Christen Stubdrup i Olborig. Møtt ichj.

NLA, B24-60, Viborg landstings justistprotokol 1626, s. 33 b.

28. januar 1626 (1)

Viborg landsting, skøde af 3.1.1626, Viborg, fra Jenns Juell til Lindbierig til Niels Fris til Krastrup på 1 gård med 83 svins olden i Rebelbye, Hellum herred, 1 gård i Klestrup, Huornum herred; i Aars herred i Suenstrup Chrestin Ladekarll 1 td. rug. - Sig.: Annders Friis; Jenns Høgh.

NLA, Viborg lst. skøde-pantebog 1624-37, 61r. Holmgaard, s. 52.

28. januar 1626 (2)

Viborg landsting, brev 15.1.1626, Viborg, fra fru Anne Høeg til Buderuphollum til Niels Krag på et løfte, han er i for hende til Chrestin Høeg for 500 dl. at betale til snapsting 1627. Derfor pantsat ham 3 bondegårde i Roekild by, Ellitzhøy sogn, Huornum by - Sig.: Styggj Høgh; Erich Juell.

NLA, Viborg lst. skøde-pantebog 1624-37, 65r. Holmgaard, s. 56.

11. februar 1626

Viborg landsting, tinglæsning af skøde dateret 28.1.1626 fra Olluff Parsbierig til fru Elise Marsuin på gods i Jylland, bl.a. : Huornum herred Abildgaardt, Wogsleff 1 gård, Nørholum 1 gård - Sig.: Ut supra. (Iffuer Kaas).

NLA, Viborg lst. skøde-pantebog 1624-37, 66v. Holmgaard, s. 57.

11. marts 1626

Niels Krabe Cit. Christen Schiønning i binderup for en domb dømt emellom hanom och Søren Jørgenssen och och quit dømt schuorne mend for tiltalle for thørffuegrøfft i Pleilstrup mark dj haffuer sønder stuckit, som hans tiener i Østrup ladit graffue. Domen Wendelig som Wdømppt til fogden igen Endelig at døme. Item Cit. Søren pouilssen i stuberup. Møtt ichj. Poull Justssen i Nibe Cit. Tomis Nielssen tolder. s. Møtt ichj.

NLA, B24-60, Viborg landstings justistprotokol 1626, s. 45 a.

17. april 1626 (1)

Bestalling for Jørgen Pofvelsen, Borger i København, at skulle forestaa Kongens Salteri i Nibe. Han skal paa Kongens Vegne købe Silde-
ne, salte dem, sende dem over til Københavns Slot og forholde sig ligesom
hans Formand Jens Andersen Krag. Han skal ogsaa indtil videre nyde
samme Besolding som denne.

Kancelliets Brevbøger, s. 635. J. R. 8, 80 b. K.

17. april 1626 (2)

Tingsvidne af Hornum herred, at Christen Jensen, tjenende på Re-
strup og Christen Lauridsen i en gård i Viborg tilhørende Helvig Kaas hav-
de hørt Hans Nielsen i Randrup beskyldte Laurids Christensen, tjenende på
Restrup, for tyveri. Fremlagt i sag ved Viborg landsting 23.9.1626 (1).

Winde aff Huornum Herits ting den 17 Apprilis sist forleden wdgan-
gen forne Christen jensen oc Christen Lauridsen for Things domb med op-
ragt finger och Helgens eet att haffuer Wondett, att denn 15 februarij war di
Wdj Wiborg i fornefrue heluig Kaasis gaard ~~att~~ oc talle med forne Hanss
Nielsen schreder, och hørte att hand schiellet och beschølte forne Laurids
Christensen for ett schuinn oc tyer, som hand eijde schulle bliffut bortstol-
len Wden for Restrup puortt om Natten.

22. april 1626

Christen Mortenssen i Hadsseriis Cit. Mats perssen for ladit hanom
fordiele tilforn affstandig for hand ichj wil møde for Thønne friis epher
som tuinde gange tilsagd.

NLA, B24-60, Viborg landstings justistprotokol 1626, s. 57b.

27. april 1626

Missiv til Tønne Friis om at give Jens Andersen Krag i Aalborg, der
hidtil har forestaaet Kongens Salteri i Nibe, Tilhold om straks at levere
Jørgen Pofvelsen i København, der nu er forordnet til at forestaa Salteriet,
alt hvad han har i Behold, det være sig Salt, Træ eller andet, som han med
Rette bør levere fra sig. Han skal med den mindst mulige Bekostning
istandsætte den Bygfældighed, som findes paa Kongens Salterbod i Nibe.

Kancelliets Brevbøger, s. 655. J. T. 8, 26.

14. juni 1626

Mageskifte mellem kronen og Mandrup Due til Halkær, der får bl.a. i Holmager 1 bol, som i nogen tid har ligget øde, men som nu er fæstet til en bonde kvit og frit på nogle år på den betingelse, at han skal opbygge det og senere svare årlig skyld deraf.

Kronens Skøder, s. 431. Org. mag. 894. J. R. 8, 104b. Koncepter.

18. juni 1626

Bertil Ibssen i Nibe Cit. bertil ollufssen i olborig. Møtt ichj.

NLA, B24-60, Viborg landstings justistprotokol 1626, s. 57b.

1. juli 1626

Viborg landsting, tinglæsning af skøde af 16.6.1626, Koling, fra jfr. Ingeborig Friis til Iffuer Juell på 1 gård i Nibe med nogle huse samt nogle garnstader ”der fore” i fjorden. - Sig.: Hr. kansler og Annders Friis.

NLA, Viborg lst. skøde-pantebog 1624-37, 75v. Holmgaard, s. 65.

14. juli 1626

Dom af Nørholm birketing, udstedt af birkefoged Michel Pedersen. ang. arv efter den tidligere birkefoged Erik Thomsen. Mads og Erik Thomsen har i fællesskab drevet en gård. Michel Pedersen, der var gift med deres søster, har tildømt Erik Thomsens søskende og andre arvinger halvdelen af kornet i laden og det udsåede korn, men kun frøgælden af det korn, der er sået, efter at han døde. Fremlagt i sag ved Viborg landsting 12.8.1626.

domb aff Nørholm bircketing Thennd 14 Jullij sist forleden Wdganget som saa besluttis, att effterdj S: Erick Thamesen Wed døden War affgangenn, weste fougden ick Andett der paa at sige, Ennd hanns Sødskind och Rette Arffuinger borde att Arffue hans halffue boe ens hans Koren, som bleff saaedtt førind hand døde, Mens hans Koren, som bleff saaed, siden hand døde, borde dj ickj miere der aff Ennd frøgielenn.

29. juli 1626 (1)

Viborg landsting, tinglæsning af skøde dateret 12.7.1626, Liebeck,

fra Stienn Routstienn til Axell Wrne til Wifertzholum på 2 gårde i Suenstrup sogn og by i Himmersyssel. - Sig.: Niels Bassj; Niels Ahrnfeldt.

NLA, Viborg lst. skøde-pantebog 1624-37, 77v. Holmgaard, s. 67.

29. juli 1626 (2)

Viborg landsting, tinglæsning af skøde, dateret 8.10.1626, Olborg, fra Stien Routstienn til Iffuer Juel på 1 gård i Gjelstrup, Voxleff sogn, Huor-num herred, kaldet Fercke. - Sig.: Stygge Høgh, Gregers Høgh.

NLA, Viborg lst. skøde-pantebog 1624-37, 81v. Holmgaard, s. 70.

29. juli 1626 (3)

Bertil Ibssen i Nibe Cit. per nielssen i høgsted mark. p. Møtt ichj.

NLA, B24-60, Viborg landstings justistprotokol 1626, s. 57b.

12. august 1626 (1)

Mats thamessen i Nørholm Cit. Michell Pederssen for en dom dømt emellom hanom och hans med Arffuinger. Eptherdj tildømt huis tilforn Staande och halffdelen aff G. findir. ichj emod domen.

NLA, B24-60, Viborg landstings justistprotokol 1626, s. 132 b.

12. august 1626 (2)

Viborg landsting. Mads Thamesen i Nørholm stævner på egne og medarvingers vegne birkefoged Michel Pedersen sst. for en dom, han 14. juli har afsagt om arv efter broderen, den tidligere birkefoged Erik Thamesen. Mads og Erik Thamesen har i fællesskab drevet en gård og Michel Pedersen, der var gift med deres søster, har tildømt Erik Thamesens søskende og andre arvinger halvdelen af kornet i laden og det udsåede korn, men kun frøgælden af det usåede korn. Landstinget dømmer, at dommen skal stå ved magt. Poul Kras i Nørholm møder som lavværge for Maren Jensdr., formodentlig Erik Thamesens hustru.

NLA, B24-541 Viborg landstings dombog 1626B s. 146b.

War skickit Mads Thamesen i Nørholm paa sin egen och sine me-

darffuingers wegen Bettens Erick Thamesen paa thend Enne och hagde hid i Rette steffned Michel persen i Nørholm paa Thend Anden side for en dom, hand till Nørholm bircheting den 14 Jullij sist forleden dømptt haffuer emellom forne Mads Thamesønn och sine medarffuinger, søster och broder for huis dennom arffueligen Kunde Were tilfalden effter diris S. Afgangne broder Erick Thamesen lade sikh were Korenn Aff dett, som bleff saaed med fellede Korenn oc bleff dreffuen med fellede femon och derhos folcken med fellede Kost oc Lønn langtt før end Thrøndings dagh effter hand døde och affgangen, for miener forne Michel Pedersøn emod ald billig loug oc rett paa sin egen oc medarffuingers Wegen der Wdj ... det haffuer dømptt oc formiener med huis fellidsbou oc bekostning er giort bøer att følge halfueparten hanom och hans medarffuinger Angerløst wden ald modsigelse huad sig were, wed som helst naffen det Wer Kand, Mener fordj same domb ichj saa louglic ellr rett Att uere, att den bør nogen magt at haffue meden then magtesløs at bliffue och ichj kome forne Mads Thamesøn eller hans med arffuinger paa diris rett ferdige Arffue till hinder eller schade i nogen maade. Noch hid Kallet forne Michell Pedersøn, som same domb dømptt haffuer den att foruantuorde, Wdj lige maade Las Krass och Maren Jensdatter med hindis lauguerige med same.

Saa møtte Poul Krass paa sin egen och Michell Pedersens Wegne oc i Rett lagde same domb aff Nørholm bircketing Thennd 14 Jullij sist forleden Wdganget som saa besluttis, att effterdj S: Erick Thamesen Wed dødem War affgangenn, weste fougden icke Andett der paa at sige, Ennd hanns Sødskind och Rette Arffuinger borde att Arffue hans halfue boe ens hans Koren, som bleff saaedtt förind hand døde, Mens hans Koren, som bleff saaed, siden hand døde, borde dj ickj miere der aff Ennd frøgiel denn. Som Thend domb Wider bemeller och formiend forne Pouel Krass same domb Loug och Rett atuere och bord wed magtt atbliffue.

Med Fl. Tha. Saa och epherdj Michell Pedersen haffuer Thildømpt bemelte ~~Mads Thamesen halfparten~~ S: Erick Thamesens Arffuinger halfdellen aff hans epheraladends boe med halfparten aff hans Korn, som War saaed førend bemelte Meddelelse affgich saa well som halfdellen aff seden, som siden hand døde, er bliffuen saaed i Jorden, att følge som The oc er Rett athaffue, Saa Wed Wij ephther saadan lelighed Inthed hans domb att mod Sige.

14. august 1626 (1)

Missiv til Niels Krag og Erik Juel. Da der med det første skal foretages Skifte efter afdøde Niels Krabbe til Torstedlund, skulle de være til Stede ved Skiftet, paase, at det gaar rigtigt til, og hvis der opstaar Trætte mellem Arvingerne, enten bilægge den i Mindelighed eller skille dem ad ved Dom.

Kancelliets Brevbøger, s. 785. J. T. 8, 83.

14. august 1626 (2)

Missiv til Niels Krag og Erik Juel om at begive sig til afdøde Niels Krabbes Hovedgaarde Torstedlund, Albek og Rebstrup, taksere Bygningerne derpaa for rede Penge og hvor højt Albek Hovedgaard med tilliggende Ejendom og Herlighed bør tages og gaa for Hartkorn i Søskeneskifte.

Kancelliets Brevbøger, s. 854. J. T. 8, 82.

28. august 1626

Tingsvidne af Hornum herredsting om bygfældigheden på Ridemands mølle i Svenstrup.

RA, Aalborghus lens regnskab, Regnskab 1625-28, Regnskabsbilag 1626-27. Bilag 68. [3] næsten ulæselige segl.

Laurids Kras i moldbiereg, heritsfogett i huornm heridt, Knud Nielsen i hersom, Niels Jenssen i thuorndall och Christen Riemaij kundgiør Anno 1626 den 28 August paa forne ting war skicket Morten Jensen i suenstrup Esket och fick ett fuld tings winde aff disse dannemend, som Er forne Knud Nielsen, Niels Jensen, Pier Sørensen i guldbech, Søren Sørensen i Moldbiereg, Pier I hieds och mads Jensen i Brastedt, Knud Christensen och Niels sørinsen i drastrup, thj wonde, Attj saa och hørde, dett Jens Jensen I Suenstrup mod ... Pahten Rasmus Persen och Wellads Jensen Ibd. stod hr for tings dom hiemalith Attj i dag hørde oc saa Riemandds mølle, Effter som dj war af tings thagnis, och bleff for wiste førstt quernstiennen paa den Sønderste opne renn Er slet støkj aff den Enne side och Miellbieligen Er Rødent, den Inderste hoffueds bielken Vnder begj operrennen Er Sønder, 2 hoffueds stockern Vnder quarnin Er Rødnis Vnder till, Att wuide stienn opmadt er Røden, ther oppeuer optil quarnen Er øden, Want Rinden wnden Paa quarnen, som bar begj møllhofjpuellerne Er Røden, malt Rindrene Er enbyrdt Node forbrøtneth, som møll Rinden Leger paa er slet Røden, floijgøijden Er Allsamme Røden och Vill giøres Aff Nøij, Poud thrend Paa Sønder side Aff møll hisidt Oc for Rødnet, desligste Er frems hust och laeh och sall hielpes. dette Affhiemlij dj for Rett fuld winde. Att Saa wonde for Oss Winde Wij med Vores segneter hr wnder.

29. august 1626

Dom af Hornum herred. Lars Kras i Moldbjerg, herredsfoged i Hornum herred, Jacob Jensen og Morten Jensen i Svenstrup, Poul Kras i Nørholm, Peder Gundesen i Ellidshøj, og deres medbrødre, 9 domsmænd, at de har dømt Kirsten Christensdr., tjenestepige på Restrup, som var sen-

geliggende på Restrup, efter at have fået et barn. Kirsten kunne ikke redogøre for hvilke dannekvinder, der har været hos hende ved fødslen og kan vidne om barnet var levendefødt, og både barnet og Kirstens søster er borte. Da hun ikke har erkendt at have dræbt barnet, og der ingen vidner er taget i sagen, har de frikendt hende. Delvist refereret i sag ved Viborg landsting 23.9.1626 (1).

9. september 1626

Las Ibssen i Ellidshøj bød sig i Rette Emod lass Sørensen i Støffring. Kost och Tering.

NLA, B24-60, Viborg landstings justistprotokol 1626, s. 148 b.

23. september 1626 (1)

Viborg landsting. Helvig Kaas, salig Hannibal Gyldenstjerne til Restrups enke, ved Anders Jensen i Binderup, stævner Lars Kras i Moldbjerg, herredsfoged i Hornum herred, Jacob Jensen og Morten Jensen i Svenstrup, Poul Kras i Nørholm, Peder Gundesen i Ellidshøj, og 9 domsmænd der på Hornum herredsting 28. august har frikendt Kirsten Christensdr. Hun tjente på Restrup og har fået et barn, som er blevet borte ligesom hendes søster er forsvundet. Hun anklages for ikke at oplyse hvilke kvinder, der bistod ved fødslen. Da der ikke er taget vidner om rygter om fødslen, og da Kirsten Christensdr. ikke har bekendt at have dræbt barnet ophæves dommen, som løst funderet og tilbagevises til herredstinget.

NLA, B24-541 Viborg landstings dombog 1626B, s. 174b.

War skickit Erlig och Welb. frue Heluig Kaas, S. Hanniball Gyldenstjerne til Restrup, hendes Wesse boed, E. och F. mand Anders Jensen i binderup, paa Thend enne och hagde hid i Rette steffnett Lars Krasse i Molberg, Herrids fouget i Huornum Herrid, Jacob Jensen i Suenstrup, Morten Jensen ibm, Pouell Krasse i Nørholml, Peder Gundesøn i Ellidshøff, oc diris medbrøder Nij dombsmend paa den Anden side for en domb dj till Huornum Heridsting den 28 Augustij sist forleden dømptt haffuer oc wdj same diris domb haffuer Quitt dømpt Kiersten Christensdater, som sengeligen ehr Thilholdenn paa Restrup for et baren, hunn er med bleffuen paa Restrup wdj hindis tieniste, om hun ichj med Nøjagtig dane quinder bør loughligen att beuise, Huemb der haffuer Wered hoes hende wdj hindis barnefødtzell, Om det er bleffuen leffuend fød eller ichj, och huor same barn och søster er aff bleffuen, eller hun der for tilbørligen bør att straffis paa hindis liff och halss ... dj wdj same diris domb icke haffr sandthiedt dømptt paa dj som haffuer werid stedt i rette for denom, Mends haffuer forne

Kiersten Christensdater Quit dømptt, huor for forne Anders Jensønn paa bemelte hans husbonds Wegne formiener denom Wrett at haffue giort och same diris domb Magtesløs atuere och ichj kome Kiersten hinder paa hindis rett ferdige sag eller hinder eller schade i nogen maade. Noch hid kallet forne Lars Krasse, Jacob Jensen oc diris medbrøder, Nij dombsmend, som same domb dømptt haffuer ~~att~~ same diris domb att foruantuorde och forne Anders Jensønn med denom. Item forne Kirsten Christensdater med hindis lauguergj om hun haffr nogett der till aet suare.

Saa møtt Las Krasse och ~~for~~ same domb bleff framlagtt aff Huor- num Heridsting framblagtt bemelte frue Heluig Kaas hindis fuldmagt, som Anders Jensen beretter haffr Segtett forne Kirsten Christensdater Och hinde beschöld for et barn, hun Nogen tid siden er ij bleffuen Wdj hans forne husbonds Thieniste Paa Restrup Och ... aff hinder dom bigierens Om huelcken med nøijagtig Danequinder bør lougligen att beuisse, huemb der haffuer wered huos hinder wdj hindis barnefødtzell, om dett er leffuendis føedt eller icke, och huor Same baren och søster er aff bleffuen effter hunn tidtt och offtt haffuer werid paa meendt och Aduardt saa well som haffde hafft tid oc Resptidtt om Windis biurd att Kunde Erlange, om det icke saa haffuer Werid med hindis barenn fødtzell, som røgtt och tidender gich huilcke doch ichj sched War, eller hun der for borde tilbørligen att straffuis paa hindis lifff och wdj bødelens haand. Da haffuer fogden och dombsmend saa Om sagtt, att ephtherdj forne Kirsten Christensdater ichj nogen giord gierning bekiendr och till stoed hindis barn och søster att haffue for rad, eij hellr nogen forne Windir for denom War Wdj rette lagt Wdtrøcken Indholdtt denom sandferdigen War Wetterligt, att hun haffde Werid schöldig Wdj same barns død, Weste forne fogett och dombsmend ichj effter forne beschöldning och Winde Aet dømme forne Kirsten Christensdater fra hindis lifff och halss, Som Thend Winder Wider bemeller Och formend ~~Anders Jensen~~ Lars Kras sig och dombsmenden ichj anderleds Wdj att Kund dømme, end som di giord haffr.

Thertil Anders Jensen Suarett, att the Ickj Schull dømme om huis ... oc Saatte i Rett, mindt thr dom Ickj schull findes som Rett dømmt, at thend bord wed magt att bliffue Meden Magtesløs atuere, och Kirsten Christensdater schyldig och ... bragt det hun ... haffur faaed et barn, dog hun sagde sig icke att Wide andten huad barn heed, eller huem dj folch war der schede hoss.

Med Fl. Tha. Saa oc ephtherdj for fogden aff Werd wdj rette Saat om Kirsten Christensdater ichj bord att beuislig giøre med dompsmendt ellr gott folck Huor oc paa huad sted hun fick same barn, Om Thend War Lef- fuends føed eller eij, eller huor och aff huem Thend bleff begraffen och haffuer Kiend, Da finde wij ephther saadan lielighedt Then dom at were som Wdømpt Och Sagen till herritsting steffnis wdj Thend Paanye Endelig at dømme och Adschille Som hand Will Andsuor Och Wer bekend.

23. september 1626 (2)

Viborg landsting. Peder Nielsen Rørbæk i Nibe stævner Michel Christensen Finde sst. for 18 læs byg og havre, som han har høstet på den gård i Nibe, han har overtaget efter salig Maren Kjeldsdr, Peder Rørbæks svigermor. Han mener ikke, at en indgået kontrakt af 26. august er overholdt og kræver den ophævet.

Landstinget dømmer at kontrakten skal stå ved magt og henviser Peder Rørbæk til at forfølge sagen ved birketinget.

NLA, B24-541 Viborg landstings dombog 1626B, s. 185a.

War skickit Peder Nielsen Rørbeck i Nibbe paa denn ene och hagde hid i Rette steffneud Michell Christensen finde der sammesteds paa den Anden side for xvij les biug oc haffre, som hand haffuer høstet oc ind førd med hanom wdj hans Laade, som war saaet till denn gaard i Nibe S. Maren Kieldsdater Affdøde, som hand formiener hanom wden domb oc iche Nogen Hiemell att haffue hafft der till siden domb till Landstingett ehr gangenn, Effterdj forne Michell Christensen iche haffuer holdett oc Efter Komit sam Contragtt oc forligelse med some dannemend denom till Nibbe bircheting denn 26 Augustij mellom sagt haffuer, huor for forne peder Nielsen formener forne 18 les Korn bør hanom att effterfølge paa hans hustrus Wegner oc denn Affsagtt, som iche ehr hollett oc ephther Kommett, Bør magtesløs atuere och iche at Komme forne peder Nielsen paa hans Høstrues Rett Arffue, till hinder eller schade i nogen moder. Hagde hid steffnuett forne Michell Christensen finde, som samme Contragt Oc for Ligelses moll forhuerffuit haffuer med samme Contragt oc Alle huis Andre Winder, dombe oc Hiemell hand willdige Same Korn Med Thillholde. Disligste Niels Sørensen Klokke Wdj Kielstrup i egen person med Nibbe ting ~~domb~~ bogh som haffuer Steffneutt same Contragtt, sammeledis søren pedersen Birchefougetts domb, som forne Contragtt Wdsted haffuer, Jenns Nielsen, Jøgenn Christensen oc diris medbrødre, som denn for Seglett haffuer, Om di haffuer Noget der till att suare.

Saa møtt Erlig och Welagt mand Chresten Andersen, borger i Olborg, Paa bemelte Michell Christensen finde hans Wegn och framlagde Thing Winde ... aff Nibe birche ting Anno dom. 26 Augustij sist forleden wdgangett otte mend Wondett haffuer, dett forne peder Nielsen Rørbeck, oc Michell Christensen finde bleff wenligenn oc Well forligtt om huis Iringh oc trette denom emellom War om Kuorn oc seed Wdj Saa maade, at forne peder Nielsen Rørbeck schall haffue denn biug clarhes aff grøde, som løber fra Woxell Weien Och neder att denn sig wed grøn dals høi, som dett daa for forfuidenn oc siden schall haffu den ort for giønning Roug wdj er sandten siden der ... att? begsette, oc schall forne peder Nielsen yde tiiden der aff. Disligste schall Michell Christensen laade peder Nielsen bekomme huis bouhaffnd och bou schab, och Andet ... som hand haffuer inde huoss hanom, saa oc schall Michell Christensen holde denn ... fuldt, oc der med

Thog dj huer Andre wdj Haanden der domb oc ... Paa beggj sider loffued huer Andre Rett Ald denn trette som denom Thill denn dagh Emellom Werret haffde, Aldeles schulle Were Ste.. Och aff talde saa der iche wdj nogen maader Wider schall Paa talles Effter denn dagh, Som the Winde widr bemeller oc mindt forne Christen Andersen sam Contragtt som Endelig forlig och domb gangen er bord Wed magt at bliffue.

Med Fl. Tha. Saa oc eptherdj forne Peder Nielsen Rørbech och Michell Christensen same Contragtt for sig domb haffuer sam.. oc Indgangen och strax Things Winder er epther Thagen, Som Lougenn formaar saa sterch Att Uere Att Ther ei faarloff emod giffues, Da Wide Wij epther saadan leilighed Icke Emod Same Contragtt's Winde att sige ellr magtesløs dømme, Och eptherdj Om same Kuorn saa Well som om Michell Christensen same Contract wdj haffe optekend, som befindis Icke Thill herits tinget er dømt, finder Wij Thend did Der at kom Och ther gaee om hans Rett er.

23. september 1626 (3)

Viborg landsting. Christen Olufsen, ridefoged på Randrup, på vegne af Hans Nielsen Skrædder sst., stævner Christen Jensen, tjener på Restrup, og Christen Lauridsen i Sønderholm for deres vidne af Hornum herreds ting 17. april, at de 15. februar i fru Helvig Kaas' gård i Viborg hørte Hans Nielsens beskyldning om tyveri af et svin og en tyr om natten udenfor Restrups port. Da Hans Nielsens beskyldning ikke er forfulgt ved herredsting, og da han benægter beskyldningen, kendes tingsvidnet magtesløst.

NLA, B24-541 Viborg landstings dombog 1626B, s. 185a.

War skickit Erlig och Welagte Christen ollufsen, Ridefogett till Randrup, Paa hanns Nielsen Ther samsteds hans Wegne ~~i han egen neruerelse~~ med en opsettelse Her aff Landstingett majj maaned Wdgangett Liudendes forne Tha att haffue hid i Rette steffnuett Christen jensen thienendis Paa Restrup och Christenn Lauridsen i Sønderholmb for et Winde de den 17 Aprilis sist forleden Thill Huornum Heritsting schall haffuer Wondett Ahnlanngendis nogen, Ord forne hanns Nielsen schall haffue sagtt laurits Christensen Thienendis paa Restrup Wdj Wiborg i Erlig och Welbyrdige frue Heluig Kaasis gaard, att forne laurits Christensen wloglig schall haffue hans eske fra Thagett med Andett Merre goeds, som same Winder der Om Wider Indholdr, huilche diris Winde hand høiligen benecter sigh aldrig sligh ord Att haffue sagtt, som dj paa hanom Wondett haffuer, formener oc saa denom iche Att Kunde ...ned sigh hans mundsuer och iche helldr same ord schall were faldenn for Thing ellr domb eller i Nogenn loughligh forsambling iche hellr paa fersch foed, Meden att gansche Wrete Att Were oc iche saa loughlig Att det bør nogen magt Att haffuer, Medenn magteløs Att were. Noch hid Kallet forne Windis biurd huer i egen person Saa oc forne laurits Christensen, som same Winde forhuerffuit haffuer med same Winde

och Las Krasse, som det haffuer Wdsted, om hand haffuer noget der till Att suare. Tha for nogen leilighed er same sag opsaat Thill i dag Och en møtt forne Laurs Christensen och framlagde same Winde aff Huornum Herits ting den 17 Apprilis sist forleden wdgangen: Se 17.4.1626. Som Thet Winde Wider bemeller. Dernest møtt Windisbørden och og War Thieris Winde bestendig. Thertill suarett bemelte hans Nielsen End och høyligen benected sig the ord atthaffue sagt, Eij heller hand Wed Andet med bemelte Laurits Christensen end ald Erlige och gott Wdj alle maade Och formend same Winde Ick att kome hanom Thill hinder eller schade.

Med Tha. Saa och ephtherdj forne Windis biurd haffuer Wondett och .. forne hans Windsbiurd omb des Mondheld, som hand Icke er bestendig, eller herreds tingsdom haffuer Indgaaett, Meden her i dag høyligen benec- ter sig Icke slig ord att haffuer sagt, Thill med och forne Laurits Christen- sen haffuer Erchend sig Icke att Wide med hanom Andet end Erligt som forskreffuit staar, da Kunde Wij ephther saadan liilighed Icke Kiend same Winde saa Nochsom, att Thend bør Nogenn Magtt Atthaffue, Meden mag- tesløs oc Ingen till hinder eller schade i nogen maader.

27. september 1626

Peder Nielssen Rørbek i Nibe Cit. Michel Christenssen hiid for xwij læs biug och aur. Ephtherdj beggj gjorde Contract for ting och dom och da strax tings winde ephther tagit. Ickj emod

NLA, B24-60, Viborg landstings justistprotokol 1626, s. 167a.

20. januar 1627

Viborg landsting, tinglæsning af skøde, dateret 12.12.1627, fra Niels Friis til Krastrup til Mogens Kaas til Støffring[aa]rdt på 1 gård i Guding sogn og by, Flescum herred og 1 gård i Klestrup, Woxleff sogn Huornum herred – Sign. : Hanns Diure; Anders Friis.

NLA, Viborg lst. skøde-pantebog 1624-37, 88v. Holmgaard, s. 76.

23. januar 1627

Christen Smed i Suenstrup Cit. Erich Jørgenssen i Olborig. Møtt ichj.

NLA, B24-61, Viborg landstings justistprotokol 1627, s. 20 a.

3. februar 1627 (1)

Viborg landsting. Tinglæsning af mageskiftebrev dateret 25.1.1627, Viborg, mellem hr. Albritt Schiell på hans svoger Manderup Dues vegne og fru Anne Høgh, Axell Rosenkrandtzis, at fru Anne Høgh skal have af Manderup Due 1 gård i Ellidzhøy sogn, Huornum herred, kaldet Anderup. Derimod skal Manderup Due have 1 gård i Ejdrup sogn, Aars herred, kaldet Kiellall. - Sig.: Niels Kragh; Erich Juell. Samme omtalt under 26.5.1627 i NLA, Viborg lst. skøde-pantebog 1624-37, 103v. Holmgaard, s. 89.

NLA, Viborg lst. skøde-pantebog 1624-37, 91r. Holmgaard, s. 78.

3. februar 1627 (2)

Viborg landsting, tinglæsning af mageskiftebrev af 25.1.1627, Viborg, mellem fru Heluig Kaas, Hanibals og hr. Albritt Schiell på Manderup Dues vegne, at Manderup skal have af hende 1 gård i Buorup, Gundersted sogn, Slet herred. Derimod er hende udlagt i Huornum herred, Elitzhøy sogn 1 gård og 1 gadehus i Bunderup og i buoll i Voxleff. - Sig.: Knud Guuldenstjerne; hr. Jørgin Schiell.

NLA, Viborg lst. skøde-pantebog 1624-37, 94v. Holmgaard, s. 78.

4. februar 1627

Missiv til Knud Gyldenstjerne til Timb og Tønne Friis til Hesselager, Embedsmænd paa Hald og Aalborghus. Da Mogens Kaas til Støvringgaard, Befalingsmand paa Mariager Kloster, har begæret i Aalborg Len: 3 Gaarde i Skoustrup [i Gunderup Sogn i Fleskum Herred], 1 Gaard i Segelflod, 2 Gaarde i Gudinge, begge i Segelflod Sogn, alle i Fleskum Herred, 1 Gaard i Randrup [i Skibsted Sogn i Hellingum Herred], som ligger til Aalborg Hospital, 1 Gaard, kaldet Tofte, [i Tofte i Als Sogn i Hindsted Herred], 1 Gaard i Ooppelstrup [i Gunderup Sogn i Fleskum Herred], som ligger til Mariager Kloster, til Mageskifte for i Aalborghus Len: 3 Gaarde i Uttrup [i Nørre Tranders Sogn i Fleskum Herred], 1 Gaard, kaldet Klestrupgaard, [i Klestrup i Vokslev Sogn i Hornum Herred], 1 Gaard i Moldbjerg [i Øster Hornum Sogn i Hornum Herred], 1 Gaard i Frebjerg [i Farsø Sogn i Gislum Herred], 2 Gaarde i Tolstrup og 1 Gaard, kaldet Skouboe, [i Skovbo i Valsgaard Sogn i Hindsted Herred] og, hvis dette ikke er tilstrækkeligt yderligere 1 Gaard i Torp i Mariager Klosters Len, skal de med det første besigte Godset og indsende Besigtelsen til Kancelliet.

Kancelliets Brevbøger, s. 18. J. T. 8, 131 b.

17. februar 1627

Hellj Sørenssøn i Snarup Cit. Las perssen ibm. Møtt ichj.

NLA, B24-61, Viborg landstings justistprotokol 1627, s. 26 b.

14. april 1627

Viborg landsting, tinglæsning af skøde dateret 15.3.1627, Krastrup, fra Niels Friis til Krastrup til Gregers Krabbe på 1 gård i Sønderholm sogn og by, Huor[*num*] by - Sig.: Niels Kragh; Erich Juell.

NLA, Viborg lst. skøde-pantebog 1624-37, 100r. Holmgaard, s. 86.

26. april 1627

Missiv til Hr. Jørgen Skeel til Soustrup, Embedsmand paa Kalø Slot, Knud Gyldenstjerne til Tim, Embedsmand paa Hald Slot, og Tønne Friis til Hesselager, Embedsmand paa Aalborghus. Der er ført Klage over, at Silde-dybet paa mange Steder i Limfjorden tilsættes og betages med Sildegarn til Forhindring baade af Sejladsen og Fiskens Opgang, navnlig paa de Steder, som er nedenfor Nibe Fiskeri imod Stranden, hvilket er ubilligt og Landet til Skade. De skal begive sig til Aastederne og gennemgaa de Dokumenter, som de kan opspørge, særlig den tidligere udstedte Forordning, og derefter anordne, hvorledes der herefter skal forholdes.

Kancelliets Brevbøger, s. 64. J. T. 8, 117. K.

4. juni 1627

Missiv til Christen Tomissen [Segelstrup Len]. Da Falk Gjøe til Bredskof i hans Len har begæret gods til magelæg mod at afgive bl.a. 1 Gaard i Gielstrup i Wsle (Vokslev) Sogn, [Hornum Herred] skal han undersøge dette Gods Ljlighed og til Kancelliet indsende Erklæring om, hvorvidt det for Belejligheds og anden Herligheds Skyld kan bortskiftes fra Lenet. Se også 23.10.1629.

Kancelliets Brevbøger, s. 107. J. T. 8, 147.

7. juli 1627 (1)

Diderich grube Cit. Anders jenssen i binderup. Iche dømme.

NLA, B24-61, Viborg landstings justistprotokol 1627, s. 116 b.

7. juli 1627 (2)

Hr. mats i Ellishøff Cit. Morten Jenssen i Suenstrup cum solich for et winde, att thuende aff Mats Nielssens grd. iche fuld presten Widr End The-diepart Lensmanden wdgiffuit. Iche dømme.

NLA, B24-61, Viborg landstings justistprotokol 1627, s. 117a.

7. maj 1628

Mageskifte mellem kronen og Mogens Kaas til Støvringgaard, der bl.a. afgiver til kronen: i Vokslev sogn i Klæstrup 1 gård og i Ø. Hornum sogn i Moldbjerg 1 gård (glemt i Org. mag.) og endvidere afgiver til Hospitalet i Aalborg i Klæstrup 1 gård.

Kronens Skøder, s. 438. Org. mag. 915 J. R. 8, 178b. Koncepter. Jf. 8.1.1631.

7. september 1628

Tingsvidne af Hornum herred, at Maren Lauridsdr. i Oplev, Svenning Pedersen Skomagere hustru, og Margrethe Mogensdr. vidnede, at Christen Nielsen i Oplev og Svenning Pedersen blev forligte om 2 stude. Fremlagt i sag ved Viborg landsting 4.8.1629.

et Things Winde aff Huornum Heritstingh Thend 7. Septembris Nestforleden Wdgangen, Bemellends forne Christen Nielsen och Suenning pedersen att atthaffue tagett Huer Ander Wdj Henndr och Woldgiffuet deris sagh om dj Thou Sudetthielmedtt Stude dj om Thrette, Suenning persen at berette, att haffuu Kiøbtt aff Christen Nielsen, och Christen Nielsen derimod berette, att haffue hanom denom i pandt satt, Christen Nielsen att haffue gaffnuett hans sagh paa Anders Persen i Woxleff och Søren jensen i Lunden och Suenning persen hans sagh paa Erich bangh, fogett paa bude-rup holmb, och peder Michelsen i Dillum, Och huad forne mend dennom der till mindre och Rett siger och forhandlee schall dj steds mz och stande forsuorde paa beggj sider, och Aldrig ydermere den att talles, Ankis eller Klagis af denom i Nogen Maader.

21. september 1628

Tingsvidne af Hornum herred, at Just Mortensen i Suldrup, Søren Jensen i Hyllested og deres medbrødre, 8 sandemænd, vidnede, at Christen Nielsen tog 2 stude på Suldrup mark, som han tidligere havde solgt eller pantsat til Svenning Pedersen Skomager i Oplev, og at de svor ran over Christen Nielsen. Omtalt i sag ved Viborg landsting 4.8.1629.

4. august 1629

Viborg landsting. Christen Nielsen i Oplev stævner Maren Lauridsdr og Svenning Pedersen Skomager hustru, Margrethe Lauridsdr., sst. for deres vidne af 7. september 1628 ang. 2 stude som Christen Nielsen havde afleveret til Svenning Pedersen, der havde videresolgt dem til Thøger Lauridsen i Suldrup. Der er uenighed om Svenning Pedersen har købt studene eller har dem i pant. Da der er aftalt voldgift afviser landstinget sagen, indtil voldgiften er afgjort.

NLA, B24-542 Viborg landstings dombog 1627-29B, s. 179b.

War skickit Christen Nielsøn i Opleff Med en Opsetelse Her aff Landstinget Wdgangenn Liudendis hanom Thaa att haffued i Rette steffnued Margertt Mogensdater och Marenn Lauridsdater i Opleff for Iet Winde dj till Huornum Heritsting Thend 7 September sist forleden mz margrette Mogensdaters egen hosbund Suenning persen Schomager Wondet haffuer Om tuinde stude, forne Christen Nielsøn schull haffuer Sold forne Suenning persen for 2 Rigsdaler, huilcke bemelte tuinde stude forne Suenning Schomager sinn schøld solde Thøger Lauritsen i Suldrup. Hagde och daa hid steffnett pallj Bertelsen i Opløff och Erich bang, fogett paa buderupholmb thr och haffuer Wondett, att forne Christen Nielsen schull sagt til denom, att hand solde Suenning Schomager Samme stude, Miener samme Winde Willig och icke paa Nogenn Wesse aar, dagh och tiid Wondet Naar slig Kiøb schall Were schedtt. Sameledis hagde daa hid steffnett forne Suenning Schomager for Effter som hand af forne Christen Nielsen samme dag paa forne ting haffuer Woldgiffuenn dombs sag paa danne- mentt denom om same stude Emellom at sigge oc dj Wdkreffuit strax same dag haffuer hiemblidt Thøger Lauritsen i Suldrup forne stude forne, Endog forne Woldgiffits mendtt icke Siden deris Woldgiffit der om till eller fraa schall haffue Affsagtt, Miener hanom den och Weret att haffue giortt, Enden daa hid steffnet Jost Mortensen i Suldrup, Søren Jensen i Høllestedt och deris medbrødre for Winde dj same dag haffuer Wondet, att forne Christen Nielsen och hans medfølger Paa Suldrup mark schull tagett forne stude, och effter same Winde ehr forne Christen Nielsen och hanns medfølger paa Klagett medtt forne Woldgiffit, som hand formener, Mienindis derfor same Winde icke saa Nochsom, att the bør nogen magtt att haffued. Sa-

meledis och daa hid steffnuett Ander persen i Woxleff, las therkildsen och deris medbrødre otte Sandmendt fordj Thend 21 Septembris for same stude ... och Rann offuersuorit, Endog legsmenden effter lougen icke fuldkomenlig schall Were suoren aff Thend person, som Øxne schall Were fra Komen, eij heller wille Ansee forne Woldgiffts Winde ellr Lade forne persons Erklering, Mienindis derfor Wrett att haffue giordtt och bøer derfor att stande till Rette och deris eedtt magtløs Attuere. Noch hid Kallet forne Windis folck Huer i egenn person, Item Anders Jensen, Las Therkeldsen och deris medbrødre Ransneffninger, som same eedtt suorett haffuer, Anders Jensen i binderup, Morten Jensen i Suendstrup, som saatte følling paa Neffninger, dernest forne Suenning Schomager, Jens olufssen i Suldrup, Thøger Lauritsen ibm, som same Winde h... begerdt fylding och Neffnings eedtt taget och forskreppind haffuer, saa och E. och W. mandtt Iffuer Krabbe till Albeck, Om hand haffuer nogett der till at Suare.

Da for nogen leilighed er same sagh opsaat Thill i dag. Och møtt E. och F. Jens ollufsen i Suldrup med forne Winder oc fylling Och miende Thet Ret atuere och burde wed magt Atbliffue. Dertill suaret Christen Nielsen at same sagh paa dannemend eij bord Kome och i Ret lagde et Things Winde aff Huornum Heritstingh Thend 7. Septembris Nestforleden Wdgangen: Se 7.9.1628. Som the Winde Wider bemeller och ... det soe forfølge och Minde denom ichj borde at Kome forne Thill nogen forhindring. ~~Dertill Jens Ollufsen suarid.~~

Med Fl. Tha. Saa och ephtherdj med Things Winde beuises forne Thuistig sagh om forne Thuinde stude paa fire dannemend oc War Woldgiffuen som forne Suenning Pedersen oc Christen Nielsen ...ster then dom till ... alle Rett ...l mellom sige eller forhannle Och ichj beuise forne Woldgiffts mennd nogen aff forne dn(anne)m(end) atthaffue well giord, Da wide wi ephther saadan leilighed Ickj wdj sagen at dømme, Førend samme Woldgifftt bliffr fuldkomn, meden Indtill ~~sagen~~ same sagh till bemelte fir dannemend forne Suenning persen oc Christen Nielsen Endelig at emellom sig Och huis Wind och forfølling Her Winden gangen ehr Medler Thid Ingen ~~ichj~~ att komme till hinder eller schade.

16. august 1629

Dom af Hornum herred. Herredsfoged Christen Smed i Svenstrup dømmer, at Aalborg Hospitals tjener Jens Lauridsen i Lyngbjerggaard skal fremskaffe eller erstatte Helvig Kaas til Restrup et par pistoler, som han havde fået til forvaring i ufreds tid, men blev stjålet sammen med andet af hans gods, da fjenden drog ud af landet. Nævnes i sag ved Viborg lands-ting, NLA, B24-546, Viborg landstings dombog 1630B, fol 171B, sept. 1630, se her.

5. september 1629

Tingsvidne af Hornum herred, at kronens mølle, Ridemands Mølle, tidligere drevet af Jens Møller, ikke havde været i drift denne sommer.

RA, Aalborghus lens jordebog (Film M17922). Afskrift Poul Christensen, Lokalthistorisk Arkiv, Ø. Hornum, med enkelte rettelser.

Las Kras i Molbjerg, herredsfoged, Anders Pedersen i Vokslev, Jens Tordsen i Estrup, Christen Skiøning i Graarup. Var skicket Morten Jensen i Svenstrup, som fik vidne af disse dannemænd: Anders Pedersen, Jens Pedersen, Søren Jensen i Lunden, Niels Mortensen i Oplev, Volle Vollesen i Byrsted, Niels Jensen i Sørup, Knud Nielsen i Hæsum, Jens Jensen i Svenstrup, der vidnede, at Anders Poulsen i Hæsum, Jens Sørensen i Ellidshøj, Christen Jensen i Guldbæk vidnede, at Ridemands Mølle, som Jens Møller fæstede, havde stået øde i sommer, så man måtte køre til andre møller.

19. september 1629 (1)

Niels Nielssen i Bradsted Cit. Niels Jensen Cum solich og Christen Christenssen. Møtt ichj. Poul Mortenssen i Siørup cit. Willem Willatssen ibm. Møtt ichj.

NLA, B24-62, Viborg landstings justistprotokol 1629, s. 1a og 12b.

19. september 1629 (2)

Viborg landsting, tinglæsning af mageskifte 20.8.1629, Schodborig, mellem Manderup Abildgaardt til Schodborig og Pallij Rosenkrandz til Ørup, at Manderup skal have af Pallij Rosenkrandz 1 gård i Malt hrd. i Jern sogn, Plougstrup; 1 øde jord i Giøring herred, kaldet Elbekmark, 2 huse, Thisslundt, og 1 hus ibd. Derimod skal Pallij Rosenkrandz have til vederlag 1 gård i Aars by, Tholstrup, og et stykke jord derhos; i Hornum hrd. i Voxleff sogn, Rostrup. - Sig.: Thamis Juell; Gunde Lange. Se også 16.1.1630.

NLA, Viborg lst. skøde-pantebog 1624-37, 112r. Holmgaard, s. 95.

14. oktober 1629

Tingsvidne af Hornum hrd. Clemedt Smedt og Christen Christensen i Sønderup og Johan Skrædder i Gundestrup vidner, at Christen Svendsen i Tostrup overfaldt dem og tog 2 øg på Sønderup mark kort efter at fjenderne var draget af landet. Fremlagt i sag ved Viborg landsting 16.1.1630 (3).

eet Winde offuer be... till Huornum Heritsthing den 14 octobris sist forleden formellendis om nogen offuer last de Er aff hendes (fru Helvig Kaas til Restrup) Thiener Christen Suendsen i Thostrup schall haffuer giort paa Sønderup March for Nogen tid siden Strax effter fienderne er Wdgangenn aff Landet och formiener schall haffuer fratagett Thou Øeg oc Andet mere godts.

23. oktober 1629

Missiv til Reinholdt Heidenstrup. Da Falk Gjøe til Brodskof har begæret gods til magelæg mod at afgive bl.a. 1 Gaard i Gielstrup i Wsle (Vokslev Sogn [i Hornum Herred], skal han med det første besigte begge Parters Gods og indsende Erklæring til Kancelliet om, hvorvidt dette Gods for Belejgheds og anden Herligheds Skyld kan bortskiftes fra Lenet. Se også 4.6.1627.

Kancelliets Brevbøger, s. 809. J. T. 8, 205b.

1. november 1629

Mats perssen i hadseris Cit. Anne Nielsdr. i olborig. Møtt ichj.

NLA, B24-62, Viborg landstings justistprotokol 1629, s. 36a.

14. november 1629

Dom af Viborg landsting, at tingsvidne af 14. oktober 1629 af Hornum herred, hvor Clemedt Smedt og Christen Christensen i Sønderup og Johan Skrædder i Gundestrup har vidnet, at Christen Svendsen i Tostrup (Sønderholm sogn) har gjort overlaster mod dem og taget 2 øg på Sønderup mark kort efter, at fjenderne var draget af landet, skal være magtesløst. Om-talt i sag ved Viborg landsting 16.1.1630 (3).

15. november 1629

Iffuer Krabe Cit. Søren jenssen møler i Wegerby. Møtt ichj. Christen Nielssen i Opleff Cit. Mergret matsdathr Cum solich. Effterdj beuiste mez Thingswinde sagen wold giffuen paa Dannemend om forne stude Icke wdj sagen at dømme førind woldgiffmænd Thieris sigelse haffuer fald giort Menden til denom at kome, Och wind och forfølgning desuden ickj forfulden Thenom paa Theris Aafsigelse. Anders Jenssen guldsmed i Olborig Cit. Mats perssen i hadseriis. Møtt ichj.

NLA, B24-62, Viborg landstings justistprotokol 1629, s. 46a,b.

28. november 1629 (1)

Hr. Jacob Jenssen i Sønderholm Cit. Jens Jepssen i stienild. Møtt ichj.

NLA, B24-62, Viborg landstings justistprotokol 1629, s. 57 b.

28. november 1629 (2)

Viborg landsting, tinglæsning af brev af 17.11.1629, Asmild Closter, fra fru Anne Høgh, Axell Rosenkrantzis, til Jenns Høgh på et løfte til Hendrich van der Wische på 2500 dl., samt til fru Anne Løcke for 500 dl. og til fru Mergrett Rosenkrantzis for 500 dl., alle 6 pct., samt på 1051 rdl. i rede penge, tilsammen 4551 rdl. Derfor pantsat ham Budderupholm hovedgård med efter:ne jordegods: Siøegaardt, Wydrup, Madstrup 6 gårde, Graffløff 1 gård, Opløff 3 gårde, Klestrup 1 gård. - Sig.: Chrestian Holck; Niels Kragh.

NLA, Viborg lst. skøde-pantebog 1624-37,116v. Holmgaard, s. 98.

10. december 1629

Missiv til Jens Juel paa Aalborghus om at lægge 1 Gaard i Klæstrup By, 1 Gaard i Moldbiørg, begge i Hornum Herred, og 2 Gaarde i Tolstrup By i Slet Herred, som Kongen har faaet til Mageskifte (7.5.1628) af Mogens Kaas til Støfringgaard, Embedsmand i Mariager Kloster, ind under Aalborghus Len, indskrive dem i Jordebogen og aarlig gøre Rede for den visse og uvisse Indtægt af dem.

Kancelliets Brevbøger, s. 836. J. T. 8, 213.

16. januar 1630 (1)

Viborg landsting, skøde 10.12.1630, Olborig, fra Gregers Høg til Niels Kragh, l[andsdommer], på bl.a. i Nibe 1 gård. Tilføjet nedenunder: ”Derhuoss den husse og fiskeschøld lodin omformeller i Nibe och Seebye”.

NLA, Viborg lst. skøde-pantebog 1624-37,119r. Holmgaard, s. 101.

16. januar 1630 (2)

Viborg landsting, mageskiftebrev af 20.8.1630, Schodborig, mellem Pallij Rosenkrandtz og Manderup Abildgaardt, at Pallij Rosenkrandtz skal have af Manderup Abildgaardt gods i Jylland bl.a. i Huornum h. i Woxleff sogn Rostrup [her er næsten en hel linie ladt åben, vel til nærmere specificiation]. - Sig.: Thamis Juell; Gunde Lange. Se også 19.9.1629.

NLA, Viborg lst. skøde-pantebog 1624-37,120v. Holmgaard, s. 101.

16. januar 1630 (3)

Viborg landsting. Fru Helvig Kaas til Restrup ved sit visse bud, Anders Jensen i Binderup, stævner Peder Maltesen i Skringstrup for en dom han 14. november på landstinget har fået over Clemet Madsen Smed og Christen Christensen i Sønderup og Johan Jensen Skrædder i Gundestrup ang. deres vidne af Hornum herredsting 14. oktober, at fru Helvig Kaas' tjener Christen Svendsen i Tostrup straks da fjenderne var draget ud af landet overfaldt dem på Sønderup mark og fratog dem 2 øg m.v. Da landstingets dom af 14. november kun var gældende, indtil sagen blev stævnet igen, og det nu er sket, ophæves dommen.

NLA, B24-543 Viborg landstings dombog 1630B, s. 11b.

War schickett Erlig och Welbiurdige Frue Heluig Kaass, Salig Hanniball Gyldenstiernes till Restrup, hendis Wesse boed, Erlig och Welagt Mandt Anders Jensen i binderup Paa denn enne och hagde hid i Rete steffnuet Peder Maltisenn i schringstrup Paa denn anden side for en Wendelig dom hand her till Landstinget den 14 Novembris sist forleden Paa Clemet Smedt i Sønderup, Christen Christensen ibm. och Johan Schreder i Gundestrup deris Wegne forhuerffuit haffuer, Ahnlangendis eet Winde offuer be... till Huornum Heritsting den 14 octobris sist forleden formellendis om nogen offuer last de Er aff hendes Thiener Christen Suendsen i Thostrup schall haffuer giort paa Sønderup March for Nogen tid siden Strax effter fienderne er Wdgangenn aff Landet och formiener schall haffuer fragetth Thou Øeg oc Andet mere godts, som diris Winder der om Indeholder, for huilckenn dom bemelte Frue Heluig Kaass ichj schall findis steffnedt oc Kaldett, som dett sig bør, Mens mener det med Wrang Wnder..yning att Were forhuerffuit och fordj bør Magteløs atuere och iche at kome till hinder Paa hindis Ere Wdj den sag forhuerffuit haffr, Thill hinder eller schade i nogen Mader. Hagde och hid steffnidt forne Peder Maltisøn, saa Well som Clemet Smedt, Johan Schreder och Christen Christensen med same Wendelige dom och huis Andett de i den sag Kand haffue. Saa møtt Erlig och fornumstig Jesper Pedersen, fogedt Paa birkilds, och framlagde samme dom her aff Landstinget den 14 Novembris sist forleden wdgiffuedt Huor

Wdj nogen Winder Clager oc dom er funden magtesløss att Were och ichj att kome forne Clemedt Madsen, Christen Christensen och Johan Jensen Thill nogen forhindring hidtil sagen dett haffuer Wdj att sige Steffned Paa Nye, som then dom Wider bemeller, och Mentte Jesper Pedersen samme dom Louglic oc rett attuere ... , och buorde Wed magt att bliffue.

M. Fl. Tha. Saa och Eptherdj Landstingsdomb iche liuder lengre ellir ydermere Indthill sagen bliffr steffnedt Paa Nye, och dett Nu schedt er, da bør den ichj lenger magt haffue.

16. januar 1630 (4)

Viborg landsting. Fortsættelse af sagen 4.8.1629 mellem Christen Nielsen i Oplev og Svenning Pedersen Skomager ang. 2 stude, som Svenning Pedersen havde solgt til Tøger Lauridsen i Suldrup.

NLA, B24-543 Viborg landstings dombog 1630B, s. 44b.

20. januar 1630

Iffuer Krabe Cit. Christen Nielssen i opleff och hans thuende drenge for de drog til Suldrup tog tou stude. Item Cit. Christen Nielssen och Suenning pedersen for en woldgiff och en hiemsiedelsse. Eptherdj wij befinde sagen paa dannemend paa dannemend Indgiffued och Christen Nielssen och schaesmoll til tinge forligt Och hiemel til ydermiere giorde den same dag woldgift och ichj føre, Da ichj widr paa then sag at ma talis. Meden huis togh formiener sikh att haffe tiltale til schaesmol for hiemel da gaa om huis Ret ehr. Iffuer Krabe Cit. Anders Christenssen i guldbek schaesmoll. opsat xiiij dage. Christen Mortenssen i Rokielde Cit. Jens Poulssen i Ersted. Møtt ichj.

NLA, B24-63, Viborg landstings justistprotokol 1630, s. 28 b og 33b.

30. januar 1630 (1)

Christen Mortenssen i hadseris paa Anders Krag's wegne bød sig i Rette emod Christen Mogensen i Lemdrup. Kost och Thering. Clemed Matssen Smed i Sønderup Cit. Mats Lauritssen ibm. Møtt ich. Iffuer Krabe Cit. Anders Christenssen i guldbek. Møtt ichj.

NLA, B24-63, Viborg landstings justistprotok. 1630, s. 40a, 42a, 44b.

30. januar 1630 (2)

Viborg landsting, brev af 25.1.1630, Viborg, fra fru Anne Høg til Niels Kragh på et løfte, han tilforn har lovet for hende til Chrestin Høg for 500 rdl. Derfor pantsat Niels Kragh 1 gård i Huornum herred, kaldet Raakielde, hvilket pantebrev hun konfirmerer. Og efterdi hendes sal. fader har været i adskillige løfter for hende, da dersom Niels Kragh kommer i nogen pengeudgift for samme løfter, da skal pantet dermed være forhøjet, så Niels Kragh må gøre sig betalt i samme gård. - Sig.: Erich Juell; Mogens Høg.

NLA, Viborg lst. skøde-pantebog 1624-37,123v. Holmgaard, s. 104.

13. marts 1630

Viborg landsting, mageskiftebrev af 4.2.1630, Høyeriis, mellem Erich Jull og Malthj Seestedt, at Malthj Seestedt har udlagt til Erich Jull 1 gård i Hussbye, Wldborig h., Harsyssel, og Erich Jull derimod har udlagt til Malthj Seestedt 1 gård i Huornum h. i Suenstrup og 1 gård i Molbierigh. - Sig.: Niels Kragh; Werner Parsberig, L[ynderup].

NLA, Viborg lst. skøde-pantebog 1624-37,131r. Holmgaard, s. 108.

14. marts 1630

Christen Mortenssen i hadseris Cit. Mats hanssen Cum solich for et winde. Item Cit. Anne Suensdathr for en uerlig winde. Bemester. s.: Winde mactesløs. Christen Christenssen i Sønderholm Cit Christen Lassøn Cum solich for et Winde. schoedsmoll. opsat wj wger. Frederich Munk Cit. Las Krasse i Moldbierig. ichj loflig. Søren perssen Smed i Rebstrup møle bød sig i rete emod Niels friis.

NLA, B24-63, Viborg landstings justistprotok. 1630, s. 67b, 71b, 73b.

18. marts 1630

Aabent Brev, at Kongen har befalet Didrik Nielsen, Borger i Aalborg, at salte en Del Sild i Nibe Salteri til Slottenes og Orlogskibenes Behov. Han skal paa Kongens Vegne have to frie Dage om Ugen, Tirsdag og Fredag, til at købe Sild, naar den tilgaar bedst, og paa Kongens Vegne til gode Rede efter gammel Sædvane betale den med rede Penge. De Dage, paa hvilke Sildene skal købes paa Kongens Vegne, skal vare fra Mandag Aften til Tirsdag Aften og fra Torsdag Aften til Fredag Aften, saa længe han kan købe og salte. Jens Juel til Kieldgaard, Embedsmand paa

Aalborghus, skal holde godt Tilsyn med, at alle Netkarle, Bundgarnskarle og Vaadkarle sammesteds kommer og tilbyder de Sild, som de fanger paa samme Tid, til Kongens Saltere og ikke holder sig af Vejen med dem, som de tilforn har gjort. Dersom nogen af dem fordrister sig til at være Kongens Saltere overhørig og ikke vil lade dem faa de Sild, som de har fanget, og ikke vil komme i Land med dem eller opholder sig, til Dagen har Ende, skal forskrevne Embedsmand have Magt til paa Kongens Vegne at straffe dem. Det forbydes alle, Indlændinge saavel som Udlændinge, at købe eller lade købe Sild paa de Dage i hver Uge, paa hvilke Kongens Saltere vil købe, eller gøre disse nogen Forhindring paa nævnte frie Dage og Kongekøb, indtil de har faaet saa mange Læster Sild, som det er befalet dem paa Kongens Vegne at salte. De, som handler herimod, skal have forbrudt de Sild, som de har at fare med, og dertil straffes som de, der ikke vil agte Kongens Bud og Breve.

Kancelliets Brevbøger, s. 101. J. R. 8, 236.

29. marts 1630.

Missiv til Jens Juel. Da Ifver Krabbe til Albeck, Hof-junker, har begæret 20 Gaarde med tilhørende Gadehuse og et Hospitalsbol i Skifvum By og Sogn i Aars Herred i Aalborghus Len til Mageskifte for 8 Gaarde i Hiedts By i Vegerbye Sogn, 3 Gaarde i Østerup By i Suldrup Sogn, med de dertil hørende Gadehuse, alle i Hornum Herred, og for Hospitalsbolet i Skifvum By en Halvgaard i Hyldal i Suldrup Sogn i Hornum Herred, og dersom dette ikke er tilstrækkeligt, for yderligere Gods i Aalborghus Len, skal han med det første til Kancelliet indsende Erklæring om, hvorvidt nævnte Kronens Gods for Belejligheds og anden Herligheds Skyld kan bortskiftes fra Lenet.

Kancelliets Brevbøger, s. 122. J. T. 8, 248.

12. april 1630

Tingsvidne af Hornum herred om øde gods. Christen Smed, herredsfoged i Hornum herred, Anders Jensen i Binderup, Jens Poulsen i Binderup, Peder Gundesen gør vitterligt, at der var skicket Morten Jensen, defoged, som æskede og fik tingsvidne af disse dannemænd, Anders Jensen, Jens Poulsen, Anders Pedersen i Vokslev, Søren Jensen i Lunden, Poul Pedersen i Hornum, Lars Justsen i Volstrup, Laurs Laursen i Byrsted, Anders Poulsen i Hæsum, Jens Madsen i Binderup, at for dem stod Søren Sørensen i Moldbjerg, Jens Nielsen i Lunden, Peder Jensen ibid., Søren Laursen i Abildgaard, Jens Sørensen i Ellidshøj, Niels Jensen (Rimmer) i Brasted, som vidnede om øde gods i Hornum herred: Guldbæk et gadehus, Ellids-

høj: Peder Gundesen aldeles afbrændt, 3 gadehuse ibid. øde, Svenstrup: en gård Joen Laursen iboede nu Christen Sørensen. Veggerby: en gård nu Niels Andersen tilkommen, en gård ibid. Peder Nielsen ikke kommet til avl. Gravlev: 2 øde gadehuse, Christen Frandsen ligeledes øde og forarmet. Moldbjerg: Niels Jensen øde. Estrup: Jens Tordsen øde.

RA, Aalborghus lens jordebog, film M17922. Afskrift: Poul Christensen, Lokalhistorisk Arkiv, Ø. Hornum.

19. april 1630 (1)

Tingsvidne af Hornum herred, at der i 2 år ikke har været folk i den halvgård i Wolstrup, som Knud Pedersen havde, og som nu Christen Christensen har.

RA, Aalborghus lens regnskab 1629-31, Regnskabsbilag 66-112, Tingsvidner hørende til Afkortningsfortegnelse 1629-30, bilag 67. [3]. segl.
1. Christen Smed i Svenstrup, herredsfoged, utydeligt. 2. Anders Pedersen i Vokslev. 3. Michel Jensen i Bislev. Påtegning på bagsiden: Christen pedersen i Wolstrup.

Christen Smed i Suenstrup, heredsfoged i Huornum heredtt, Anders pedersen i Woxsleff, Mickel Jensen i bislev och Peder Gundesen Giøre Witterlig, Anno 1630 den 19 Aprili War schiked Christen Pedersen i Wolstrup, Som esched och fich enn fuld tings Widne Aff disse danemænd, Som ehr forne Anders pedersen, Mickel Jensen, Lawrids Andersen i Wolstrup, Mads pedersen i støffring, chresten Jensen i guldbeck, Bertel Justsen i Synderhollm, Anders poulsen i hersum Och poull pedersen i Hornum, Di Wonde, athe Saa och hørde her i dag for tings domb for den nom stande Sørren Søffrensen i Molberg, poull pedersen i hornum, peder Laursen i molberg Och Sørren madsen i wolstrup, som wond och tillstod weed helgens edtt med op Ragtte fingre, at dette ehr dennom Witerligt i Sandhed att der iche wdj 2 Neest forgangen Aar haffuer Werett folch Wdj den halff gard i Wolstrup, Knud pedersen iboede, som Christen Christensen nu fest haffuer och Iche forne Christen Christensen haffuer hafft korn Seed till samme halffgard Wdj forgangen Aar 1629 Wden 4 schip rug, och dette bleff Saa gott som Ingen Affgrøde effter. Att Saa Er gangen dette Winder ij med Woris Signetter. Peder Guundesen egegn Handt.

1. Christen Smed
i Svenstrup, herredsfoged

2. Anders Pedersen
i Vokslev

3. Michel Jensen
i Bislev

19. april 1630 (2)

Tingsvidne af Hornum herred, at Michel Andersen i Klæstrup i Vokslev sogn var så forgældet, at han ikke kunne svare landgilde af gården.

RA, Aalborghus lens regnskab 1629-31, Regnskabsbilag 66-112, Tingsvidner hørende til Afkortningsfortegnelse 1629-30, bilag 68.(2 bilag med samme nr!). [3] segl af brunt lak, som på 19.4.1630 (1). 1. Christen Smed i Svenstrup, 2. Anders Pedersen i Vokslev, 3. Michel Jensen i Bislev. Påtegning på bagside: Mickell Andersen i Klestrup Att ... ehr forskyldt.

Christen Smedt i Suenstrup, heredsfoged i huornum heredt, Anders pedersen i Woxleff, Michell Jennsen i bisleff och Peder Gundesenn gjøre Witterligt. Anno 1630 denn 19 Aprilis war schicket Mickell Andersenn i Klestrup, som stodt och fich enn fuld tingswijnde Aff desse dannemend, Som ehr forne Anders pedersen, Mickel Jennsen, Laurids Andersen i Wolstrup, Mads Pedersen i støffring, Chresten pedersen i Wolstrup, Søffren Madsen ibm Morthen Jennsen i guldbeck Och Bertell Justsen i Synderhollm, De Wonde the Saa och hørde, at Chresten madsen i Klestrup, Jens poulsen i binderup, Thamis Pedersen i dalsgaard, Niels Nielsen i Gielstrup, Las laursen Och Jens Jensen i pandum, De stod her i dag for tingsdom och bestod och tilstod enn huer Særdiellis Meed helgens ædt med Op Ragte fingre, at det thr dennom Witerligt i Sanndhedt, att den gaard i Klestrup, Mickel Andersen ibouffuer, ehr saa for schyldtett at hand icke kand komme Aff sted Aarligen Somme Landgild at utdgiffue. Att Saa ehr Wonhen dette Winder Wi med voris Signetter. Peder Gundesen.

19. april 1630 (3)

Tingsvidne af Hornum herred, at fru Helvig Kaas til Restrup råbte til købmand Jens Bangs skipper, Jørgen Eskesen, at han skulle komme i land fra Jens Bangs skib, der var opankret ved Lerbæk ud for Aalborg, da fjenderne Mikkelsdag 1627 var i Aalborg. Fremlagt i sag ved Viborg lands-ting 14.9.1633.

Winde aff Huornum Heritsting Aar 1630 thend 19 Aprilis Wdgangett Willadts Pedersen, Schreder i olborig, for otte mend med opragt finger och helgens eed at haffue Wondet, at Paa S. Michelsdagh Ano 1627 den thid, at Høymesse war Wde i olborg, da løb dj Wd fra Aalborg broe med Jens bangs kuier, som bemelte fru Heluig Kaas haffde fragtet til sit guods till thenn, som Jørgen Eschesen war schiper Paa, och saa saat di Neder ad fiorden Indtil di Kom imoed Lierbech, saa Kom Jens bangs tiener Rendendis Neder Wd mod fiuren Paa den tid och Robte til schipper Jørgen Eschesen, ephersom att hand schulle Kome i Land Thil Jens bang, hand wille Thale med hanom, saa lod hand seiglet falde, Och schiper Jørgen Eschesen drog i

Land och War borte fra schibet Thed paa den 3 dagh der effter, huad heller Ancher der Kast War eller eij, Weste hand iche. Søren Troelsen i Sønderholm, Hylleborg Nielsdatter, Anne bloch, Thienendis paa Restrup, och giertrud Nielsdatter i Sønderup at haffue Wondett, som Willadts Pedersen Wondet haffuer Och ydermier forne søren Throelsen at haffue Wondet, At Anden dagen som war den 30 Septembr, da Kom forne fru Heluig Kaas Kiørendis Neder Wed Stranden och Robte till schibet, saa saatte bodsmanden och forne Søren Throelsen dennom baaden och drog i Land och hun Spourde Bodsmanden Ad, huor der, huortil forne Hans Hansen suarde, At Jens bangs ... Kom i gor Ridendis Neder mod stranden och Robte er i Land och War iche Indda Komet till schibe Igien. Samledis Hylleborg Nielsdatter, Anne bloch och giertrud Nielsdatter at haffue Wondett, at det war denom fuld Witerligt, at forne hans hansen baadsmand och forne Søren Troelsen Same forne Thid drog i Land paa borden och talde med fru Heluig Kaas, huad di talde med huer Andre, det wiste hans iche. Fremdielis forne Willadts Pedersen, Søren Throelsen, Hylleborg Nielsdatter, Anne bloch och giertrud Nielsdatter at haffue Wondet at Wdj medler tiid forne Jens bangs schib med fru Heluig Kaasis guodts Paa laa Wden for Lerbech effter 29 Septemb. Indtil det bleff Thaget aff fienden, da Wdj disse same dage Lood Jens bang hente aff same schib Noget for Noget Krude och Nogen muschetter, och da war fienderne Wdj Aalborg.

3. maj 1630

Tingsvidne af Hornum herred, at de 3 fæstere af Klæstruplund i Vokslev sogn var så forgældede, at de ikke kunne svare smørskyld.

Aalborghus lens regnskab 1629-31. Regnskabsbilag 66-112, Tingsvidner hørende til Afkortningsfortegnelse for Aalborghus len 1629-30, Bilag 68. (2 bilag med samme nummer!). [3] segl af brunt lak. 1. Christen Smed i Svenstrup, beskadiget. 2. Anders Jensen i Bonderup, 3. Anders Poulsen i Hæsum, utydelig. Påtegning på bagside: Søffren Jensen i Lunden.

Christen Smedt i Suenstrup, herretsfoget i huornum herret, Anders Jensen i binnderup, Anders pouelsen i hersum och Peder Gundesen Gør witterligt Anno 1630 den 3. Majj War schicket Søffren Jennsen i Lunden, som esket och fich enn fuldt things Wind Aff disse dannemendt, Som er forne Anders Jennsen, Anders pouelsenn, Knudt Nielsenn i hersum, Niels Jennsen i hornumdall, Christen Sørensen i Estrup, Thamas pedersen i dalsgaardt, Niels Jennsen i Mølgaard Oc peder Simensen i Wolstrup, Die Wonde, Athe Saa och hørde her i dag for tingsdom for denom stande Christen Madsen i Klestrup, Hans Nielsen, Søren Nielsen ibm., Anders Pedersen i Woxsløff, Jens pouelsen i Binderup, Mads Madsen i Gielstrup, Niels Jensen i Grydsted, Christen Mickelsen i Rodstrup, Laurids Andersen i Wolstrup, Laurids Jennsen Vieurup Wdj hornumb, de stod her i dag for

tings dom Och Wonde Och tilstodt enn huer Serdieles Vedt diris Seels Salighed Medt opragthe fingre, At dette ehr denom Alle fuld Viterligt i Ret guds sandhedt, At Klestruplund, Som Jens Nielsen, Søffren Jensen och Peder Jennsen nu Wdj bouffer, ehr Saa møgit høj for skyldet, at dette ehr forne Menndt uhj Mouligt, At de Kand formaa, Aarligen af Vdgiffue denn Smørschyld, som ganger Aff forne Gorde, Att Saa ehr Wonhen det Winder wi medt Woris Signetter. Datum Vt Supra. Peder Gundesen. Egen handth.

1. Christen Smed
i Svenstrup, herredsfoged

2. Anders Jensen
i Binderup

3. Anders Poulsen
i Hæsum

10. maj 1630

Tingsvidne af Hornum herred om de af kronens bønder til Aalborghus, der ikke kunne betale landgilde for 1629, da de var blevet forarmede af rigets fjender i den sidste svenskekrig.

RA, Aalborghus lens regnskab 1629-31, Regnskabsbilag 66-112, Bilag 66. Papir. [3] segl under plica. 1. Christen Smed i Svenstrup, 2. Knud Nielsen i Hæsum, 3. Jens Sørensen i Ellidshøj. Påtegning på bagsiden: No 66. Winde paa Ko. Ma. øde och forarmidit guods Wdj huornumherit 1629.

Christen Smedt i Suenstrup, herids foget i Huornumherrit, Knudt Nielsen i Hersum, Jens Søffrensen i Elleshøff och Peder Gundesen Giør Witterligt. Anno 1630 denn 10 Maj Paa forne thingh War skicket Morten Jensen i Suenstrup paa sin hosbundh, Erlig Och Welbiurdige Mand Jens Jull till Kildegaardt, Ko. Ma. befalengs mand paa Olborghus, hans Wegne, som Esched och fich Enn fuld tings Wind Aff disse dannemend, som thr forne Knud Nielsen, Jens Søffrensen, Anders Jennsenn i binderup, Anders Pedersenn i Woxløff, Søffren Jensen i Lunden, Thamis pedersen i Abelgrd Christen Søffrensenn i Estrup och pouell pedersen i huornumb Di Wonde the Saa och hørde her i dag for tings dom for denem stande Christen Pedersen i Wolstrup, Søffren Jensenn bus i hersom, Søffrenn Lauridsen Wdj Abelgrdt, Niels Jensen i Elidshøff, Laurids Andersen i Wolstrup, Søffren Søffrensen i moldbiergh, Jens Poulsen i Binderup och Niels Jacobsen i Suenstrup, de stodt her i dag for tingsdom Och Wond enn huer Serdieles Wedt deris Siels Salighed Med op Ragte fingre, att dette ehr denom Witherligt i Sandhedt, At dese ephtherskr. Kong Maijst. Bønder och guods her Wdj hornumheret till Olborghus Ligindis ehr, Er Enn paart Slet och Aldielis øde och Enn paart Ehr Bleffuen aff Rigens fiender saa Slett och Aldieles for Armidit, Att de icke Kand formaa at Wdgiffue huis Landgilde, de

Rester och thr schyldig till Olborghus for Anno 1629, Saa der Inghet ehr bekomed Aff denom, som her epther følger, først i Wolstrup, Chresten Laursen, Chresten Christensen forarmid, et gadhuss ibm øde, Suenstrup Christen Weladsen forarmidt, et gadhus øde, Elidshøff, femb gadehuse øde och forarmidt, Wegerbye, Pouill Thamesen forarmid, støffring, touff gadhus forarmid, Graffleff, 3 gadehus øde, harild, Just Andersens høstru Øde, Klestrup, Christen Madsen forarmidt, j gadhus ibm øde, dalsgrd., et gadhus øde, Kierktorpe et gadhuss øde, Wogsleff mølle stander øde, Riemannnds Mølle stander øde. Att Saa ehr gangenn, det Winder Wij med Woris Zigner. Datum Ut Supra.

1. Christen Smed
i Svenstrup, herredsfoged

2. Knud Nielsen
i Hæsum

3. Jens Sørensen
i Ellidshøj

14. august 1630

Viborg landsting, brev af 29.7.1630, Buderupholm, fra fru Anne Høg, Axel Rosenkrantz, til Jens Høgh og til videre forsikring på hans pant i Budderupholm hovedgård og gods endnu pantsat ham gods i Huornum herred: i Andrup 1 gård, i Graffleff 1 boelegg. - Sig.: Chrestian Holck; Niels Kragh.

NLA, Viborg lst.skøde-pantebog 1624-37, 138v. Holmgaard, s. 115.

September 1630

Viborg landsting. Forstanderen på Aalborg Hospital indstævner en dom af Hornum herred afsagt af Christen Smed i Svenstrup 16.8.1629, hvorved hospitalets tjener Jens Lauridsen i Lyngbjerggaard var blevet dømt til at fremskaffe eller erstatte Helvig Kaas til Restrup et par pistoler, som han havde fået til forvaring i ufreds tid, men blev stjålet sammen med andet af hans gods og fattige folks gods, da fjendens kompagni, som lå i Løgstør drog ud af landet. Christen Smeds dom blev ophævet, da den ikke var forseglet. Helvig Kaas var repræsenteret af lavværgeren, hendes foged på Restrup, Anders Jensen i Binderup.

NLA, B24-546, Viborg landstings dombog 1630B, fol 171B. Omtalt i Bjørn Kornerup, Aalborg Hospitals historie, s. 129.

War schicitt hederlig mannd Hr. Niels Christensen, Prior och Hellig geistis forstander i Alborigh, paa Hospitalets tjener, Jens Lauridsen i løng bierggaard ... hans wisse boud Sr. Ib Lauridsen Paa den ene Och haude hid i rette steffnet Christen Smed i Suenstrup, forig fougit i Huornum herrit, paa den Anden siide for en dom hand thill forn till forne ting den 16. August sidst forleden dømptt och aff sagt haffur Och thill dømptt f. Jens Lauridsen Inden xv dage Iet par pistoller Welb. fru Heluig Kaas att forschaffe eller x dlr. i stedet, som en Vid naffen Jens Christensen i wfredts thid schulle Andtuorde Jens Lauridsen i forwaring, War scheete forne pistoller med miere forne Iens lauridsens guodts er bleffuen han. fra Plønnderit Aff Rigens fiender aff iet Compagni, haffde deris quartier i Løgstør, den thid dj droge aff landit saa Well som Andre fattige folkis godts, saa meget de Ofuer Komb, som ba..ste thid er the. fra Thagen, som hand Wid Sin høyeste eed Wedgaar Sandhedig att Were och Will beuise Medt sin Dom der Wdsteder iche saa Ret eller Retferdig at Were dømpt, At den bourde at kome forne thill nogen forhindring eller der effter at stande thill rete for huis Kiøb funidt haffuer forne frataget, som War sit egett, det Aller megiste M.....

Sammeledis hagde hid steffnet Christen Jensen thienendis paa Restrup for en Tingsdom forne Ib Christensen huilcken hand haffuer i Rette boren, paa huilcken same dom er funderet, huilcken iche schall findis med huis haand ellr Insegell for Seglet ellr wnderschreffuit Och threedie fordi saa Well som huis Winde der effter forhueffuit Er, Bør mackteløst At were. Noch hid kallidt Fornumstige Jens Sørensens domb och winde forhuerffuit haffuer medt saadan domb och Winde saa Well som nj Indsell. der nest F. Suarde wdi lige made Om och Ve. fru Heluig Kaas thill Restrup mz hendis laugverri och Ib Christensen i Olborg, Om di haffue noget der thil Att suare.

Saa møtt V.f. Mand Ands. Jensen i bindrup och fremlagde en domb aff Huornum herritsting den j6 Aug. sidst forleden Wdgiffuit, som saa Besluttes, Att eptherdi der for fougden beuistes medt things Winde, Att Jens Lauridsen sielff haffde Wedganget same pistoler thill sig Att haffue Annammet, Och iche hand haffde beuist di han(om) Aff fiendenn war bleff frataget, wiste fougden iche Andet ther Om att sige, Iend f. Jens Laursen tha buorde forne thuende pistoller Inden xv dage fru Heluig Kaas att forschaffue eller stenden eller Wordering och wdleg der for i hans bou eller huor Hus Wi finde Kunde hans Eindom.

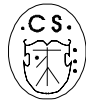
Wdi beder Wind end forne domb War dog ichj framlagde for Insehll eller Wind..... Och epther saadan Leilighed fand Wii same Indsel och Winde saa Well som thend dom, ther Paa funderet Ehr, Ingen Magdt haffue Indthill thr steffnues Paa Nye oc forne Indsell i Rette liggends Ehr.

24. september 1630

Tingsvidne af Hornum herredsting om syn af Støvring mølle.

RA, Aalborghus lens regnskab 1629-31, Regnskab Philippi 1630-31.
Papir. [3] segl i grønt lak. 1. Christen Smed i Svenstrup, utydeligt, vendt på hovedet. 2. Knud Nielsen i Hæsum, 3. Fingeraftryk. Påtegning på bagsiden: 40. Anders Christensen i støffring. Sion till støffring Mølle.

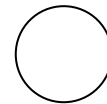
Christen Smedt i Suenstrup, heredsfoget i Huornum heredt, Anders pedersen i Woxleff, Knud Nielsen i hersum Och Peder gundesenn giøre Witterliggt. Anno 1630 denn 24 Septembris war schicket Anders Christensen i støffring Mølle, som eschet och fich enn fuld tings winde Aff desse dannemendt, Som ehr forne Anders pedersen, Knud Nielsen, Søffren Søffrensen Moldbierig, Christen pedersen i Wolstrup, Niels laursen i Hyldall, Niels Moustsen i plegellstrup, Søffren Laursen i Abildgardt Och Michell Jennsen i Bisleff. De Wonnde, the Saa och hørde her i dag for tingsdomb 4 Sions Mend for dennom stande, Som ehr Jens Nielsen i støffring, Jens Christensen, Niels Søffrensen ibd. Och Knud Nielsen i hersum, Huilke der Hiemlet Och Kundgiorde, Athe i dag War Sionn till støffring Mølle Anders Christensen iboer, først Saa de flodgydenn i fiellenn och stiborenn ehr forderffuett och Sønderstøt, Saa Wondet ehr wdløbenn Och forderffuit demningenn, Møll Rinden i Lige Moode, Och pellenn ehr for Rødenett, Møllhuset ehr Meget Nederbrøt Och breket, ?Wondenedet Sønder støt, och bode det wnder hijffuel Och det Inder hijffel forhafit, Møll pellenn ehr Kløffuenn i touff, Och holden samill medt enn Jernn ring, stall Redschabet ehr forslet Och forhaffuenn, Møll huset henger paa støter, windueren ehr udslagenn, denn østerste Møllstienn ehr hugen och Slagen wdj, Och Kløffuen tilljeffnt, Och denn under stien op Slet i den ene side, Wunderbek Er Sønder Och dett Julet. dette himelet de for et fuldt Sion. Att Saa ehr Gangen dette Winder Wi med Woris Zignetter. Peder Gundesenn.

1. Christen Smed
i Svenstrup, herredsfoged

2. Knud Nielsen
i Hæsum

3. Fingeraftryk

25. september 1630

Jørgen Sørensen i woxløff Cit. Pr. jenssen i thostrup. Møtt ichj.

NLA, B24-63, Viborg landstings justistprotokol 1630, s. 201a.

3. oktober 1630

Forleningsbrev for M. Niels Pofvelsen, Sognepræst til St. Bodels

Kirke i Aalborg, paa den Kronens Gaard i Hasseriis ved Aalborg, som Jens Christensen Paabor, og som hans Formand, afdøde M. Tøger Pedersen (16. Okt. 1601), haft før ham, uden Afgift. Han skal holde Gaarden i god stand.

Kancelliets Brevbøger, s. 253. J. R. 8, 255b. K.

20. november 1630 (1)

Viborg landsting. Michel Christensen, præst i Gislum, stævner Jacob Jensen, præst i Sønderholm, og hans fuldmægtige, Jens Lauridsen, der tjener på Restrup ang. et vidne, de har fået imod ham på Hornum herredsting ang. en hest, der skulle være frastjålet Jacob Jensen. Da Jacob Jensens tingsvidner ikke møder, kender landstingets deres vidne for magtesløst.

NLA, B24-543 Viborg landstings dombog 1630B, s. 237b.

War skickit Hederlig Wellerd mand Her Michill Christensen, prest i Gislum, med en opsetelse Her aff Landstinget i dag xiiij dage Wdgangen Liudendis hanom Tha ephther en maaned opsetelse Liudendis atthaffue hid i Rette steffnuet Hederlig och Wellerd mand Hr. Jacob Jenssen i Sønderholm for Nogen Winder hans fuldmectige, Jens Lauridsen, thienendis paa Restrup, Thill Huornum Heritstingh haffuer ladett forhuerffue Anlangendis en hest, som siges att schull were stollen Her Jacob fraa, huilcket Winde iche schall Were saa Nøiagtig ellr fuldkommen, Att dj Kannd Winde hanom Wdj Nogenn schade Edellig quitt for forne lougmaall Attuere, och samme Winde Ingenn magtt att haffue, Menn magteløs Attuere. Hagde och hid Kallet Laurids Jacobsen i Østerbølle for en domb hand Thill Gislum Heritsting Offuer hannom paa Her Jacobs Wegne effter samme Winde findes indsteffnuett Haffuer. Noch daa hid Kallet Christen pedersen I Binde-rup herets fougett i gislum herrett, som same domb Wdgiffuen haffuer. Disligste Her Jacob Jensen och Windisfolk Christen Kieldsen, Bertell Just-sønn och Jens poelsen ibm. medtt alle dj breffue, dome Och Winder hand I same sag Will Winde och Wndgielde. Item forne Jens Lauridsen, som same Winder taggett haffuer, saa och Chresten Smedtt i Suenstrup, som same Winder Wdstedt haffuer. Item forne Laurids Jacobsøn, som domme offuer hanom taggett haffr Paa Her Jacobs Wegne dømptt forne Chresten peder-sen, som same Domb dømptt haffuer, Om hannd haffuer nogett der till Att suare. Tha for nogen leilighed er sagen opsaat till Idagh Och saatte Hr Mi-chell Christensen i all Rette, om hand iche nu borde athaffue Endlig domb. Saa er forne Hr Jacob windis biørd Chresten Knudsen, bertell Jepsen och Jes poulsen iche møtt ellr nogen Paa Thers Wegn forne at Wndsschiöld ellr Nog giffueds hanom at gjør.

Da ephtherdj same sag findes opsaat i en Maaned och siiden xiiij dage saa oc thill Idag Attuere opsaat Och iche bemeld Mend er møtt ellr Nogen paa diris ... Wegne ~~diris Wndschöldning~~ nogen Wndschölding ellr Mod-

stand Theremod at gjør i ... och iche hellr emod Recessen Wden Wd Inden Kand gjør lengr følling Da finde wi ephther saadan leilighed same Winde och dom magteløse Attuere och iche at kome bemelte Hr Michel Christensen till forhindring.

20. november 1630 (2)

Viborg landsting. Fortsættelse af gældssagen 5. november 1625 (2) mod fru Anna Høg til Buderupholm.

NLA, B24-543 Viborg landstings dombog 1630B, s. 240b.

21. november 1630

Her. Michel Christensen Cit. Her. Jacob Jenssen i Sønderholum for nogen Winder. Epthger sex Wger opsat. Endelig domb.

NLA, B24-63, Viborg landstings justistprotokol 1630, s. 253a.

21. december 1630

Indførelsesforretning, Viborg, 3.2.1631. Jørgen Brockenhus til Seberkloster får udlæg i 2 bundgarnsstader på Barmerlænken og et på Syvende lænke på Nørrelæe ud for Nibe tilhørende Anne Høg til Buderupholm.

RA, Dokumenter og stadbøger vedr. limfjordsfiskeriet 1695-1750, nr 15:4, jf. Harry Rasmussen, Limfjordsfiskeriet før 1825, s. 476.

18. januar 1631

Fru Heluig Kaas Cit. Her. Anders Jenssen i Klestrup. Møtt ichj. Idem Cit. Morten Jenssen i Svenstrup. Møtt ichj. Idem Cit. Niels Bunde i Huorum. Møtt ichj. Anders Jenssen i binderup Cit. Anne poulsdr. i Klestrup. Møtt ichj. Christen Christenssen i Sønderup Cit Mats Lauritssen i Sønderup Cum solich for et Winde. (I margin: Niels Lauritssens Winde) Item Cit. Christen Smed i Suenstrup for tildømppt at lide tiltale. Eptherdj højlig benedts enz Winde wider bemeller, Icke wondit fast hanom tags (I margin: Icke tagen noget i hinder) nogh Niels Lauritssens winde, Winde mactesløss och domme Effterdømppt.

NLA, B24-64, Viborg landstings justistprotokol 1631, s. 18a, 22a.

21. april 1631 (1)

Tingsvidne af Hornum herred, at Niels Nielsen i Hjeds havde sagt og gjort nogle ting, som kunne tages som udtryk for trolddom. Fremlagt i sag ved Viborg landsting 17.1.1635.

et tings Winde aff Huornum Heritsting Aar 1631 Thend 21. Aprilis Wdgangett Inger Kielsdatter i Hieds for otte mend med opragt finger Och Helgens Eed att haffue Wondet, att Medlertid Niels Nielsen i Hieds och hun War i Thrette sammon, da haffde hand Loffuet hende ondt, Och det War hender Wederfarett Baade paa sig sielff Och hendes børn som wel paa diris øeg och for. Sammeledis et Winde aff forne ting samme dag Wdgangett, Christen pedersen i Hieds, Peder Eschesen, Poul Jensen och Inger Kielsdatter atthaffue Wondet, att Niels Nielsen i Hieds haffuer Bekiend for Nogen Aar siden, At hand kom en S: Hans Afften Noget Sildig fra Aalborg, da haffuer hand spendt fra hans Wogn paa hands Agger Och drog Wognen saa effter sig Bag Wed hans Laade paa tofften, Saa tog hand en forck Aff Wognen Och Løb Wd Ad Kieridet, Ath hand Weste Paa, at der War Nogen, som wille Bruge diris Spill, Och hand Saae Nogen trold quinder Wed en Kiede ... Mourids Jensen Och Las Sørensen Och Kiermet heller ... diris Siell. ydermiere forne Christen pedersen att haffue Wondet dett forne Niels Nielsen haffde sagt, at før den tid haffde hans helmiss Øeg hengt sig i grimen, men effter den tid haffde hand hafft Løcke nock.

21. april 1631 (2)

Tingsvidne af Hornum herred, at Niels Nielsen i Hjeds havde sagt nogle ting, som kunne tages som udtryk for trolddom. Fremlagt i sag ved Viborg landsting 17.1.1635.

et Winde aff forne ting forne den 21. Aprilis Wdganget Christen pedersen i Hieds Att haffue Wondett, att Niels Nielsen i Hieds haffde sagt till hannom, att en paart quinder Aff dj hand haffde Seet Wdj Kieret, som der den dag er om Wonden, War døde och somme Leffuinde Endnu. Yder miere at haffue Wondet, Att der forgangen Sommer, da di giorde Byleed, da sporde Niels Nielsen dennom Att, Om der Kom en Kreuel till dennom, di sagde Ja, da sagde forne Niels Nielsen, att Samme Kreuell haffde hiemb i Morbland Och haffde sagt till hannom, at hand haffde icke seet en bye emellom de fire Sogner, som war saa forgiordt som Hieds bye Saa Nær som forne Niels Nielsens gaard, som hand sagde att hand haffde for ett Anden Raad der till.

21. april 1631 (3)

Tingsvidne af Hornum herred, at Søren Jensen (Remmer) i Veggerby vidnede, at Niels Nielsen i Hjeds på Veggerby kirkegård havde bedt ham følge med til præsten Niels Jacobsen i Kirketerp, som havde beskyldt ham for trolddom, men da de og Ib Christensen i Brasted kom der, ville præsten ikke se ham for sit åsyn. Fremlagt i sag ved Viborg landsting 17.1.1635.

Sammeledes ett Winde aff Bemelte ting den 21. Aprilis Wdgiffuit Søren Jensen i Weggerbye att haffue Wondet, Att en Søndag Wed S: Hans dags tide sam Aar da komb Niels Nielsen i Hieds till hannom paa Weggerbye Kirckegaard Och Bad, att hand Wille gaa med hannom till her Nielses i Kircketorp och hör her lidsens Ord, Thi hand haffde sendt hannom hid och schöldt hannom for troldomb, Saa gick baade hand och Ib Christensen i Brastedt Med forne Niels Nielsen och hans høstru till Kircketorp, Och der di Komb Wdj stuen, tillsporde forne Niels Nielsen forne her Niels Jacobsen, Om hand beschöldte Endtenn hannom eller hans høstru for Throldomb, daa Suaret her Niels Jacobsen, der som du haffde giordt mig Noget, da for du Well din Lønn der for i Sin tid, Jeg Will tage det Aff giuds haand Och Bad hand schulle gaa wdfra hans Øyesion, hand wille icke See hannom. Ib Christensen i Bradstedt att haffue Wondet Lige som forne Søren Jensen her Wondet haffuer det hand hørde, Wndertagen det hand hørde icke forne her Niels Jacobsen bad, hand schulle gaa.

21. april 1631 (4)

Tingsvidne af Hornum herred, at 24 mænd vidnede, at onde rygter om spøgeri og trolddom havde fulgt Niels Nielsen i Hjeds, siden fjenderne drog af landet. Fremlagt i sag ved Viborg landsting 17.1.1635.

Nock et Winde Aff forne herrits ting den 21. Aprilis Wdgangett Søren Jensen i Weggerbye Och Jens pedersen ibm Och diris medbrødre 24 Mend Att haffue Wondett, att forne Niels Nielsen Siden fienderne drog Aff landett haffuer paahengt Och Effterfuldtte Ond Røgt och tidende Om spøgeri Och troldomb. Som dj Winder Widr bemeller, och Mientt Jens Jørgensen forne Windr bord Wed magt Attbliffue. Deretil suared Niels Nielsen och ... som benegted sig icke haffuer eed ...paa forne H. ting haffr eller Wed Aar och dag sig i nogen maade.

25. april 1631

Søren poulssen i Rebstrup mølle Cit. Christen Gied i Nibe. Møtt ichj. Jens Jenssen i Rebstrup Cit. Christen Smed i Suenstrup. Møtt ichj.

10. juli 1631

Skøde fra Jost Høg til Gjorslev, rigsråd og hofmester for Sorø Akademi, til Gregers Krabbe til Torstedlund, befalingsmand på Hindsgavl, på en gård i Sønderup. Jørgen Wind til Gundestrup, kongens rentemester, og Niels Trolle til Trolholm anmodes om at forsegle og underskrive.

RA, seddelregist. godser, Torstedlund nr. 123 med enkelte tilføjelser jf. original. Omtalt i NLA, G141-1, Restrup gods, Designation på adkomstbreve 1763, Torstedlunds gods, nr. 65 med tekst: Just Høeg, Hofmester ved Sorøe Adelige Academie, hands til Velb. Gregers Krabbe paa Torstedlund Medeiers Skiøde paa enn Gaard i Sønderup. Dato 10de Juli 1631.

16. juli 1631 (1)

Viborg landsting, skøde dateret 12.7.1631, Møllerup, fra Hertuig Bild til Damsgaard til Haalgier Bild til Olstrup på al sin broderlod, del og anpart i Biørnsholums herregård samt Lifføe, desuden efter:ne gårde i Biørnsholms sogn: Sønder Lade, Borregaarde 2, 4 bundgarnsstader for Nibe. - Sig.: Michell Nielssøn til Falde; Jens Mogenssøn.

NLA, Viborg lst.. skøde- panteb. 1624-37, 172r. Holmgaard, s. 143.

16. juli 1631 (2)

Viborg landsting, skøde af 10.7.1631, Sorøe, fra Just Høg til Giørsleff til Gregers Krabe på 1 gård i Huornum h. i Sønderup. - Sig.: Jørgenn Wind; Niels Trolde.

Viborg landstings skøde- og pantebog 1624-37, (175r). s. 146.

21. juli 1631 (1)

Tingsvidne af Hornum herred, at der, da fjenderne var i landet, var sket nogle ting i forbindelse med Niels Nielsen i Hjeds, som kunne tages som udtryk for troldom. Fremlagt i sag ved Viborg landsting 17.1.1635.

et Winde Aff forne ting den 21. Julij sidst forleden Wdgangett, Christen pedersen i Hieds at haffue Wondett, att dett er hannom Weterligt, Att den tid fienderne war her i Landett, da haffde forne Niels Nielsen en Bruen

øeg Wdj hus døde. I lige maade at haffue Wondett, att Mourits Jensen haffde enn Koue, som Bienst War sønder paa, huer den fick det, Weste hand icke, uenn hand haffde hørt sige Biernet Kom sønder Aff en Koue for hanom Wdj plougen. Peder Eschesen, Søren Kieldsen ibm, Med Lige suoret Eeed att haffue Wondett Lige som forne Christen pedersen Wondet haffuer. Mads Jensen ibm att haffue Wondet, at hand Weeste Beennet War sønder aff en Kou War Mourits Jensens, men hur den Kom Sønder Weste hand icke.

21. juli 1631 (2)

Tingsvidne af Hornum herred, at der, da fjenderne var i landet, var sket nogle ting i forbindelse med Niels Nielsen i Hjeds, som kunne tages som udtryk for trolddom. Fremlagt i sag ved Viborg landsting 17.1.1635.

et Winde aff forne ting forne den 21. Julij Wdganget Mads Nielsen i Hieds att haffue Wondet, att det er hanom Weterligt, Att Inger Kielsdr. i Hieds haffde ett Speetbarn Och bleff Siug Och laa Nesten paa tou Aars tiid, Och berete sig dag for dag, Indtill det døde Noget før Juell Sidst forleden. Mickel Eschesen at haffue Wondet Lige som forne Mads Nielsen Wondet haffuer. Christen pedersen ibm att haffue Wondet forne Inger Kielsdatters barn War siug fra det Bleff føed och indtil det døde. Pouell Jensen at haffue Wondet, att hand haffuer hørt sige, at samme hendes barn War siug, dog hand saae Aldrig barnet. Pouell Laffridsen och Laffrids Sørensen att haffue wondet Liige som forne Pouell Jensen Wondet haffuer. Peder Eschesen i Hieds, Søren Kieldsen i Brastedt, Mads Jensen ibm att haffue Wondett, att forne barn war siug fra det bleff føed och indtill det døde.

26. juli 1631

Mageskifte mellem kronen og Falck Gøye til Bratskov, der bl.a. afgiver til kronen: i Vokslev sogn i Gjelstrup 1 gård.

Kronens Skøder, s. 453. Org. mag. 956 J. R. 8, 312b. Koncepter.

10. september 1631

Viborg landsting, skøde, udateret, Kierg[aa]rdt, fra Peder Lange til Jesper Friis på gods i Jylland arvet efter jfr. Sophie Gyldenstiern: i Slet herred 1 gård i Munksiørup, 3 gårde og 2 gadehuse i Randum, 2 bundgarnssteder for Nibe. Sig.: Jørgin Krag; Johan Friis.

Viborg lst. skøde- panteb. 1624-37, 176v, Holmgaard, s. 147.

25. september 1631

Erik Hanssen i Nørholm Cit. Anders Christensen ibm. for en domb forhuerffuet offuer til Nørholms ting den 5. april 1630 Anlangendis nogen giæld hand fordrif offuer Laurits Christensen. Opsatt xiiij dage da bogen til stede føris.

NLA, B24-64, Viborg landstings justistprotokol 1631, s. 152a.

8. oktober 1631

Viborg landsting, skøde af 4.10.1631, Krastrup, fra Pallij Rosenkrantz til Ørup til Niels Friis til Krastrup på 2 gårde i Oxleff (Vokslev) s., 1 i Semestedt og 1 i Restrup (Rodstrup), endvidere 1 gård ibd., desuden i Nørllaae 6 bundgarnssteder. - Sig.: Anders Friis, Gunde Lange.

NLA, Viborg lst. skøde-panteb. 1624-37, 180r. Holmgaard, s. 150.

4. januar 1632 (1)

Missiv til Niels Krag til Trudsholmb og Erik Juel til Hundsbeck, Landsdommere i Nørrejylland. Da Niels Friis til Krastrup har begæret 9 Gaarde med tilhørende Gadehuse i Brøndum By i Salling Sogn i Slet Herred i Aalborghus Len i Nørrejylland til Mageskifte for 2 Gaarde i Fløe i Grauløf Sogn, 2 Gaarde i Rostrup i Voxlef Sogn, alle i Hornum Herred, 1 Gaard i Nesby i Bjørnsholmb Sogn i Slet Herred, 1 Gaard i Ulliis By og Sogn i Gislum Herred og Kornumbgaard i Kornumb Sogn i Slet Herred, alle i Aalborghus Len, skal de besigte begge Parters Gods og indsende Besigtelsen til Kancelliet. Kongen har befaleet Otte Skeel til Hammellose, Embedsmand paa Aalborghus Slot, at give Møde ved Besigtelsen.

Kancelliets Brevbøger, s. 643. J. T. 8, 363 b.

4. januar 1632 (2)

Missiv til Otte Skeel om at give Møde paa Kongens Vegne ved ovennævnte Besigtelse, (4.1.1632 (1)), naar han advares derom, og give til Kende, hvad han har at bemærke.

Kancelliets Brevbøger, s. 643. J. T. 8, 364 b.

4. januar 1632 (3)

Missiv til Niels Krag og Niels Friis. Da Manderup Due til Halkier har begæret 1 Gaard i Bleer og 1 Gaard i Vegerby, begge i Aalborghus Len, til Mageskifte for ligesaa godt og belejligt Gods i samme Len, skal de besigte begge Parters Gods og indsende Besigtelsen til Kancelliet. Kongen har befaleet Otte Skeel til Hammelmose, Embedsmand paa Aalborghus Slot, at give Møde ved Besigtelsen.

Kancelliets Brevbøger, s. 643.J. T. 8, 364 b.

9. januar 1632

Aalborg Bytingsvidne Snapsmandag, at Karen Pedersdr. udlagde hr. Niels Pedersen, sognepræst i Sønderup, som far til den pige, hun fødte 1629. Under forhøret indrømmede hun, at det var Niels Pedersen, der var fader til barnet, som han i øvrigt havde hos sig i præstegården. Præsten havde endda givet hende sakramentet og lovet hende ægteskab, men han havde også bedt hende udlægge en soldat. D.H. Wulff angiver i tilknytning hertil jf. nedenstående: ”I Wibergs Præstehistorie findes ved Sønderup og Suldrup under Nr. 4 kun anført 16.. Niels Rødding; men da Eftermanden er opført under det ovennævnte Aar 1632, rigtignok i Parenthes, maa Niels Pedersen, som rimeligt kunde være, sagtens strax være bleven suspenderet og derpaa afsat. Da vedkommende Fruentimmer Karen Pedersdatter siges at være født i Sønderup Præstegaard, er hun ventelig en Datter af Formanden i Embedet, som efter Wiberg hed Peder Hansen Buserus.”

Kirkehistoriske Saml. 3. R. II, s. 779-80, Præstesager fra Aalborg Tingbog. Meddelte af Adjunkt D. H. Wulff. Omtalt i Regesta II. R., nr. 14.419 og H&K 2000, s. 62.

Jens Persen i Sundby og Anders Andersen ibid. bekjendte ved deres Ed med oprakte Fingre, at de i Dag otte Dage næstforleden vare i Sønderup Præstegaard og der stævnedes Hr. Niels Pedersen, Sognepræst der samme sted, hid til Aalborg Byting i Dag for Vinder og hvis anden Sag ham gives kan, som Lensmanden velh. Otte Skeel agter over ham at lade forhverve, og samme Dag stævnedes de Karen Persdatter født i forne Sønderup Præstegaard, paa Aalborg Slot, hvor hun var anholdt, for hendes Sandhed at vinde. Saa fremkom nu forne Karen Persdatter her for Retten og ledig og løs utiltvungen og offentlig frivillig i alle Maader tilstod og bekjendte med oprakte Fingre og højeste Helgens Ed, at forne Hr. Niels Persen i Sønderup er hendes rette eneste Barnefader til det Pigebarn, hun fik i det Aar 1629, der Fjenden [drog] her af Landet, og ingen anden, og aldrig nogen Karlsperson anden har haft med hende i saa Maade at bestille i hendes Dage, hvilket Barn forne Hr. Niels har hos sig og det selv har kristnet, og hand ogsaa selv

har givet hende Skrifte, derefter afløst hende og meddelt hende Sakramentet, og at forne Hr. Niels havde lovet hende Ægteskab og selv befalet hende at skylde paa den Soldat, som hun havde gjort. Og paa det hun kunde blive hendes Fængsel og Anholdelse kvit, da stod hun nu her for Tings. dom og forpligtede sig ved sit Liv og Halses Fortabelse at blive tilstede og ingen Sted at rømme eller undvige, førend Lovmaal i den Sag er dreven fuldkommelig til Ende, om Lensmanden velbete Otte Skeel kunde have hende noget videre at beskyldte eller tilspørge i nogen Maade, og derved blev hun nu sin Fængsel kvit og gik ledig og løs hen her fra Retten.

28. januar 1632 (1)

Poul Krasse paa sin oc Laurits tomassens vegne Cit. Pouell Andersen i Huilshøffgaard for en dom Jens Anderssen i Vadumtorp hans boe at følge Kon. Maijts Eptherdj Recessen Wdtrøckelig formeller all witterlig giæld at betales aff fellits boe Och fogden dog sp.: Ick den dom at Kome Creditorer paa dieris Retferdig giæld til forhindring. Hans Sørensen i Nørholm Cit. Poul Krasse for en bekiendelse, en tuyff giort paa Anne tuordsdathr. Efter Recessens bekiendelse ichj Kand hinde til ... eller schade.

NLA, B24-65, Viborg landstings justistprotokol 1632, s. 21b.

28. januar 1632 (2)

Viborg landsting, skøde af 18.1.1632, Biersgaardt, fra Laxmandt Giuldenstjerne, Biersgaardt, til Jørgenn Brahe på gods i Jylland, bl.a. 2 bundgarnsstader for Nibe. – Sig.: Jahann Friis, Tonne Bildt.

NLA, Viborg lst. skøde- panteb. 1624-37, 186r. Holmgaard, s. 156.

11. februar 1632 (1)

Viborg landsting, skøde dateret 30.1.1632, Viborg, fra Fredrich Munk til Holger Bilde på gods, han på sin hustrus lod har bekommet bl.a. i Nibe 1 boleg og 2 bundgarnsstader. - Sig.: Tamis Juell; Hertuig Bildt.

NLA, Viborg lst. skøde- panteb. 1624-37, 196r. Holmgaard, s. 164.

11. februar 1632 (2)

Viborg landsting, tinglæsning af skøde dateret 6.3.1632, Enklenfør, fra fru Anne Paawische til Eklenforde til hendes søn Hæning Paausch på

hendes part i Schierssø hovedgård med sin tilliggelse med efter:ne jordegods bl.a. hvad fiskeri hun kan have "for" Nibe eller Staffuend. - Sig.: Niels Krag; Erich Juell.

NLA, Viborg lst. skøde- pantebog 1624-37, 186r-196r. Holmgaard, s. 164.

28. maj 1632

Tingsvidne af Hornum herred om øde gods i herredet, herunder Ridemands mølle.

RA, Aalborghus lens regnskab 1629-31, Bilag til antegnelser 1630-31. Unummereret bilag mellem bilag 6 og 7. Papir. [3] segl 1. Peder Gundesen i Ellidshøj, herredsfoged. 2. Jens Sørensen i Ellidshøj, 3. Fingeraftryk med teksten Niels Jacobsen Egen handt. Påtegning på bagsiden: Øde goods Wdj Huornum herit thill Alborig Slott.

Peder Gundesen i Ellidshøj, herids foget wdj huornum herrit, Jens Sørensen i Ellesthøff och Niels Jacobsen i Suenstrup gjør Witterligt. Anno 1632 denn 28 Majj War skicket Morten Jensen i Suenstrup, som Esched och fich Iet fult things Winde Aff otte dannemend, Som er Jens Madsen i binderup, Anders persen i Woxløff, Knudt Nielsen i Hersom, Søren laursen i Abildgaard, Søren Sørensen i Molbjerg, Per Simmensen i Wolstrup, Las Andersen ibid. och Jens persen i Simmested, Dj Wonde, Att dj Saa och hørde her i dag for things dom, for denem stande Christen persen i Wolstrup, Mads Michelsen i huornum, Niels persen i Wolstrup, Anders poulsen i hersom, Jens Jensen i Estrup, och Anders Jensen i guldbeck, Som Wonde huer Serdieles Wed helgens Eed och opragte fingre, Att dette er denom Witherligt Wdj Rette guds Sandhed, Att Rijmandsmølle bleff øde Wdj fiendernis thid, Som schyller 18 pund Mell og j fjerding Aall, och bleff den iche sted førend 1630 saa der fordj Ingen Møllschyld dette Aar kunde bekommis, En gadhus i Wolstrup schylder 18 sk, Er øde, Christen Sørensen i gielstrup j tønede loenbyg, Er for Armit Fraa gaarden och tigger, Mads Nielsen i Suenstrup Rester for 1630 j schouffsuin och iij mark penge, Er Saa for Armit, Att der aldellis Inghen er Att bekomme. Att Saa er gangen det Winder Wij med Woris Indsegler her Wndertrygt. Peder Laursen Schrifuer.

1. Peder Gundesen
i Ellidshøj, herredsfoged

2. Jens Sørensen
i Ellidshøj

3. Niels Jacobsen
i Svenstrup, fingeraftryk

4. juni 1632

Tingsvidne af Hornum herred om nogle bønders slette betalingsevne.

RA, *Aalborghus lens regnskab 1631-34, Bilag 1631-32, nr. 10*. Papir. [3] segl 1. Peder Gundesen i Ellidshøj, 2. Jens Poulsen i Binderup, 3. Anders Pedersen i Vokslev. Påtegning på bagsiden: No. 10. Thingsuinde aff Huornum heridsting paa Bekjør. Kraubbing – 3 Kiør.

Peder gundesen i Ellidshøy, herridsfogit wdj Huornum Herritt, Jens poulsen i binderup, Anders Persen i Woxløff giøre witterligt. Aar 1632, den 4 Junij, War schiket Morten Jensen i Suenstrup paa Sin hosbundis, Erlig och Welbiurdige mand Oto Schell thil Hammellose, Danmarchis Rigs Raad, och Kong Maijsts befallingsmand Paa Aalborghus, hans Wegne, der Eschit och fich Itt fuld things widne Aff otte dannemend, som er forne Jens poulsen, Anders persen, Anders Jensen i bindrup, Michell Jensen i bislef, Knud Nielsen i hersom, Jens persen i Weggerbye, Søren Sørensen i Molbjerg och Las Andersen i Wolstrup, Di wonde, Att dj Saa och hørde her i dag for things domb stande Anders pouelsen i hersum, Anders Jensen i guldbech, Christen persen ibid., Søren Jensen i Weggerbye, Niels Nielsen i byrsted och Mads pouilsen i Suenstrup, Som Wondt huer Serdelis med oprachte fingre och helgens Eed, Att det er domb Witterligt wdj et guds Sandhed, Att Wdj Huornum Herit Koartis thrij Landgild Kiør, Baade fordelt, En part Som domd schulle wdgiffue, Saa høy Aff Connehsarieerne for Landgild, En part ere høy for betalling, och Enn partt Slett øde, Saa dj derfore Ingen Kou pendinge haffuer wdgiffen thil Martinij 1631. Att Saa gangit det winder wij med woris Indsegler her wndertrøcht. Datum Vt Supra.

1. Peder Gundesen
i Ellidshøj, herredsfoged

2. Jens Poulsen
i Binderup

3. Anders Pedersen.
i Vokslev

13. juni 1632

Kendes jeg Morten Scharprichter af Olborg at have annamit af Mogens S. slotsskriver paa Aalborghus for en quinde af Volstrup at henrette 6 rdl. mv. 13. juni 1632. Underskrevet med et tegnet sværd. Udgift: En Quinde af Hornum Herred, som havde myrt sit foster udi 10 uger før hun blev henrettet, 10 sk om dagen.

RA, *Aalborghus lens regnskab 1631-1634. Afskrift Poul Christensen, Lokalhistorisk Arkiv, Ø. Hornum.*

30. juni 1632

Falck Giøe Cit. Jens Jenssen i Holmagger. Item Cit. bircketingsdomb. Eptherdj winde mz begutis ¹⁾ egen hand och Wnder schreffenn Sedel bekræftis Kledlen och bestann Chresten Ørn tilsckickit ickj wden tilst..... til..... Ickj Emod winde denom dømpit till Nibe ting dog haffr fri ... i hanherit domen Ingen mact.

NLA, B24-65, Viborg landstings justistprotokol 1632, s. 73b.

¹⁾ Over linien, utydeligt, muligt fejltolket: Inscht gamal)

27. august 1632

Under en sag mellem Hr. Niels Christensen, forstander for Aalborg Hospital og nogle af hospitalets bønder i Hasseris var forkyndt en stævning uden for hospitalets port. Stævningen var imidlertid blevet sønderrevet. På Aalborg byting den 27.8.1632 hævdede tre øjenvidner, at stævningsmanden selv havde gjort det, men på Viborg landsting den 19.1.1633 indrømmede de ikke havde været ved porten, og var blevet forledt til at vidne falsk af Hr. Niels og hans foged Christen Mortensen i Hasseris. Disse havde selv skrevet, hvad der skulle stå i vidnet. Deres vidne blev derfor erklæret for falskt, medens et vidne af to andre personer, at det var Hr. Niels, der selv havde sønderrevet stævningen, blev kendt at stå ved magt. Hr. Niels og hans foged blev derpå ved en landstingsdom af 13.1.1633 dømt for at tilskynde vidner til falsk forklaring, og vidnerne dømtes at straffes for mened ”på deres finger”. På herredagen i København i april-maj 1635 stadfæstedes landstingets dom. Hr. Niels’ efterfølger sagsøgte Christen Mortensen, hvis boslod tildømtes hospitalet. Christen Mortensens søn Morten Christensen søgte forgæves at hjælpe faderen ved at hævde at have købt et pantebrev i faderens bo, udstedt af faderen til faderens svoger Peder Jensen i Hasseris.

Bjørn Kornerup og Vilh. Lorenzen, Aalborg Stiftshospitals Historie, s. 141-147.

23. september 1632

Frue Anne Høgh Cit. Christen nielssen i Opleff. første winde den 13 februarij wondit, at dr ickj war en Kløffuen pind paa den Wogen Kobelen bleff afftagen i holgbierig schouff. Item Cit Peder Hijuelmand i opleff for en hiemell. Item Cit. Peder Hijuelmand for en benegtelsse. Effterdj ichj Wden en sions Winde Och ichj paa ellr loglig Warsel forgiffuid, Winde mactløss. bestørkis sin hiemell och benegtelsse ichj framlagde. Machtsløss

Indtil fram Kommr. Poul Krasse i Nørholm Cit. Anders Mortensen i Westergaard, Jens Anderssen i torup. Møtt ichj. Mogens Pederssen och Thames perssen i Opleff Cit. Morten jenssens arffuing i Suenstrup.

NLA, B24-65, Viborg landstings justistprotokol 1632, s. 126a.

20. oktober 1632

Jens Poulssen i Mølgrd. Cit. Poul Krasse i Nørholm for en Wendelig domb offuer en herritstingsdomb Anlangendis en bund grd. i Giøltrup. Affstud dom. Poul Krasse i Nørholm paa Line Jacobsdathr och hinds Søn Thamis Anderssens Wegne Cit. Anders Mortenssen i Westergd. for en dom tildømt at giøre Jens poulssen schiøde ellr betale Werden 400 rdl. til Johanne Andersdathr Wdgiffuen. Eptherdj ichj loglig steffnuid for domm til ... i ... Ickj west ... Dom mactesløs. Gregers Thamessen Cit. Mogens Justssen for en domb marck fougden och pouell Krass tildømt hanom at betale Rente af 233 dl slet poull krasse tog Induisning for i poull knudssens egendomb. Eptherdj ichj forlyder huor wind hand bord at betale til poull Krasse for sin Anpartt for Induisning til Husleije Wden dom som Wdømt til fogden igien.

NLA, B24-65, Viborg landstings justistprotokol 1632, s. 143b.

3. november 1632

Item Niels Kong Cit. Maren lauritsdr. i Nørholm for sandhedt at winde tilbørlig.

NLA, B24-65, Viborg landstings justistprotokol 1632, s. 152b.

30. november 1632

Tingsvidne af Nørholm birketing, at sandemændene havde svoret vold over Anders Christensen Klitgaard i Nørholm for sår og skade, som han havde tilføjjet Laurids Kræmmer i Nørholm. Fremlagt i sag ved Viborg landsting 16.2.1633. Teksten angiver datoen 31. november.

Thingswinde effter ... Nørholmbs bircheting den 31 Novemb. sist forleden Wdgangen, som Indeholder Mads Jensen i Nørholm, Jens Sørensen ibid Och diris Medbrøder Sandmend i Birchet At the haffur giort Theris Ed och Though effter som the Louglic War op Kreffuit Och fulde? da huor Anders Christensenn Klitgaard ett fuld Wold offuer for Saar och schade som hand haffue guiort Laurits Kremer ibid Efther Sion, Chlage Och

Things Windes Indholdt som denn dog War ... Paa schreffuit Och epher som Eedt som de slig Ligeom haffde woldsuoret, Ther thill baed de den- nom gud Thill hielpe.

12. december 1632

Missiv til Otte Skeel og Bispen i Viborg. Der er opstaaet Tvist an- gaende Bislef og Vegerby Kald, idet Fru Ingeborg Parsberg, Enke efter If- ver Juul til Villestrup, paa sin Søn Ofve Juuls Vegne sammen med Sogne- mændene sammesteds har villet kalde en Person, ved Navn Peder Jørgensen Stub, medens Bønderne med Forbigaaelse af hende som Hoved- mand paa hendes Søns Vegne og af Provsten har kaldet en anden, og heller ikke ellers er der gaaet frem, som der burde. Adressaterne skal undersøge Sagen nærmere, dømme om Kaldsbrevet og, hvis Bønderne har forset sig og Kaldsbrevet befindes ulovligt, skal de, dersom Peder Jørgensen befindes dygtig og ingen ved at beskyldte ham tilbørligt, forordne ham til Sognepræst og indsætte ham i Kaldet.

Kancelliets Brevbøger, s. 934 J. T. 8, 443.

10. januar 1633

Viborg landsting. Oluf Jensen i Handerup stævner Jens Thamesen, ridefoged på Pandumgaard, for en uendelig og en endelig dom, han har fået over ham på Hindsted herredsting ang. en sum penge, som salig Anders Kjeldsen i Handerup var Jens Thamsen skyldig efter et skadesløsbrev, som Oluf Jensens hustru Ane Sørensd., der havde været gift med Anders Kjeld- sen, og hendes børns skulle have udstedt, og som Knud Jensen i Gammelholm har underskrevet til vitterlighed. I sagen stævnes også her- redsfoged i Hindsted herred, Jens Bloch i Arden. Et par landstingsdomme i sagen angives at være læst, det ene på Hornum herredsting den 12. nov. og for Pandumgaards port samme dag i Jens Thamesens påhørelse, på Hind- sted herredsting 15. nov. og på Rinds herredsting 19. nov. 1632, det andet at være læst for Pandumgaards port i Jens Thamesens påhørelse 10. decem- ber 1632, på Hornum herredsting 7. januar 1633, på Rinds herredsting 17. januar og begge at være læste og påskrevne på Hornum herredsting den 10. december og på Hindsted herredsting snapsting 1633. Knud Jensen i Gam- melholm, Sønderup sogn, var formodentlig Oluf Jensens bror.

NLA, B24-544 Viborg landstings dombog 1633B, s. 30.

4. februar 1633

Tingsvidne af Hornum herred, at Maren Jensdr., som boede og døde i Malmø var mor til Peder Fisker i Nibe, og var en søsterdatter til Laurids Nielsen, som boede i Grydsted. Omtalt i sag ved Viborg landsting 3.8.1633.

Wogn Jenssen i Weggergaard, Christen Nielsen i grydsted, Søren Jensen i Huornsgaard, Jens ibsen i grydsted, Per Jensen i Lunden och Michel Døgind i Klestrup for et Winde, dj til huornum heritstingh den 4 februarij sist forleden wondet haffuer, det forne Wogn Jensen och hans medbrødre kunde Mindes i 80 och 70 Aar, at maren Jensdater fød i Woxleff, S. Peder fischers Moder, som boude och døde i malmøe at haffue weret Laurits Niensens søster dater, som boude i grydsted.

16. februar 1633

Viborg landsting. Anders Christensen Klitgaard i Nørholm stævner Mads Jensen og Jens Sørensen i Nørholm, Jens Munk i Sønderholm og Chresten Kock i Nyrup, sandmænd i Nørholm birk, at de på Nørholm birketing den 30. nov. 1633 har voldsvoret ham for sår Lars Kræmmer i Nørholm skulle have fået i hans hus den 18. oktober. Ligeledes stævnes Peder Kjeldsen i Nørholm, der har opkrævet sandemændstovet, Gregers Krabbe til Torstedlund, birkefoged Poul Kras, der har udstedt vidnet og Chresten Jensen og Jens Christensen i Nørholm, der har sat fyldning på sandemændene. Knud Jensen i Gammelholm mødte på Gregers Krabbes vegne og fremlagde tingsvidne af Nørholm birketing 30. nov. hvor Mads Jensen og Jens Sørensen i Nørholm og øvrige sandemænd gjorde deres ed og tov og da svor vold over Anders Christensen Klitgaard for sår og skade, som han havde gjort Laurits Kræmmer. Landstinget dømmer sandemændstovet magtesløs, da det ikke er funderet på vidner og syn.

NLA, B24-544 Viborg landstings dombog 1633B, s. 30.

War skickit Anders Christensen Klitgaard i ~~Klit~~ Nørholm paa then ene oc hagde hid i Rette steffnued Mads Jenssen i Nørholmb, Jens Sørensen ibid., Jens munch i Sønderholmb oc Chresten Kock i Nyrup, Sandmendt i Nørholmb birch, paa den Anden Siide for di till Nørholms bircheting den 30 Novemb. sist forleden haffuer hanom Wold offuer Suoren for Saar Las Kremer i Nørholmb schulle haffue fanget i hans hus den 18 October till foren, Wanseht forne Anders Christensen haffuer Beuist, At hand same Dagh iche haffuer Werret i nogen ...rding At forne Las Kremer, men der med hand fich Nogen Saar, daa fich hand det Aff en foldbench, som hand fald om Kold offuer. Disligste haffuer forne Las Kremer Sielff standet for tingsdomb och Wed høyste Edt be Kiendt, At hand støte sig sielff Same Saar, Som tings Winde der om formelder, Som och for Sand mend bleff

lest och paaschreffuit iche heller set schall Were forne Anders Christensen Louglic offuer beuist, Mienindis der for Sandmenden Wert At haffue giort och bør der for At stande till Rette, diris Ed och Though magtesløs Atuere och iche At kome hanom till hinder eller schade i Nogen mader. Noch hid kallet forne Sandmend Saa och peder Kiildsen i Nørholmb som same Sandmends Ed forhuerffuit haffuer med den. Disligste Erlig och Welbiurdig mand Gregers Krabe till Thaarstelund, pouel Kras, Birche foget, som Sandmends Ed haffuer Wdsted, Chresten Jensen och Jens Christensen i Nørholmb, som haffuer Saat følding paa Sandmend och forne Las Kremer, Om hand haffr Noget der til At Suare.

Saa møtt Erlig och fornumstig mand Knud Jensen gamelholm paa bemelte Gregers Krabes wegne och fremlagde Thingswinde effter ... Nørholmbs bircheting den 31 Novemb. sist forleden Wdgangen, som Indeholder: se 30.11.1632. Som thett Winder i sig sielff Wider bemeller Oc miente Knud Jensen same Sandmends Ed Ret atuere.

Med Tha. Saa och ephtherdj forne Sandmend haffr sanded thieris eed Paa Winder, sion och Chlage Och iche saadan breffue wdj dett Ringeste Wdj Theres eed beuises att Were Inddraggett huor ephtherdj dj slige Kunde slute, Da Kunde wii icke kend thend Thieris eed saa Nochsom och Louglic, at Thend bør nogen magt at haffue. In cuish rei.

18. februar 1633

Tingsvidne af Hornum herred, at en række kronbønder ikke kunne betale landgilde.

RA, Aalborghus lens regnskab 1629-31, Regnskab over Aalborg Slot Philippi 1630-31, bilag 7. Papir. [3] segl. 1. Peder Gundesen i Ellidshøj, herredsfoged, måske en due i seglet. 2. Jens Poulsen i Binderup, 3. skjult under plica, måske et fingeraftryk. Påtegning på bagsiden: No. 7. Hans Sørensen fordem Schrifffer paa Aalborg Slott.

Peder gundesen i Ellidshøff, herridsfogit wdj Huornum Herritt, Jens poulsen i binderup, Jens Madsen ibid. gjøre witterligt Aar 1633, den 18 Februarij, war schichet Hans Sørensen wdj Aalborg hans wisse bud Søren Laursen der sammesteds, der Eschit och fich Itt fuld things widne Aff otte dannemend, som er forne Jenss poulsen, Jens Madsen, Jens Christensen i gielstrup, Søren Jensen i Lunden, Christen Jensen i gielstrup, Pouell persen i Huornum, Michell Jensen i bislef och Michell Jensen i freløff, Di wonde, Att dj Saa och hørde her i dag, for things domb stande Anders pouelsen i hersum, Pouell Persen ibid., Christen persen i Wolstrup, Søren Nielsen ibid., Anders Jensen i guldbech och Las Laursen ibid, som wonde med op- ragte fingre och Eed, Att desse Eptherschreffne Kong. Maijsts thiennere her i Huornum herrit bleff øde i fiendernis thid, och ehr endnu Saa øde och for Armidt, Att de Inge formaar Att wdgiffue och betale huis schyld och Land-

gilde, Som dj nu kreffuis for for Anno 1629 och 1630, som Epther følger Niels Nielsen i Huornum iij mk penge, En gadhuss schyller xvij sk, Jens Madsen i Molbierig j schipe biug, Clemmedt och Just i Abildgrdt j schipe biug, Jens Laursen i Wolstrup for Anno 1629 xv daller och ij schipe biug, Christen Christensen ibid. for 1629 iij schipe Rog iij schipe biug xj schipe haffuer v mark penge, Willads Jensen i Suenstrup j schipe biug, Chresten Willadsen for 1629 j Suin ij mark 4 sk penge, Chresten Persen i Liere j schipe biug, Jep Andersen i bradsted j tøne biug, ehr fra gaarden och thigger, Niels Jensen Rimmer ibid j mark penge, Niels Andersen i wegerbye j schipe biug, Jens Sørensen, Per Nielsen j schipe biug, Bolle Thomasen xx sk, Olluff Nielsen for Anno 1629 xxij sk, Søren Christensen i støffring for 1630 iij schipe Rog ij schipe biug j tøne haffuer for 1629 j schipe biug, Mortten persen, Christen Ibsen ij schipe biug, Knud Jensen 1630 j tøne Aur iij schipe biug, Thou gadhus huer xvij sk, Per Sørensen j schipe biug, Niels Sørensen, Søren Christensen for 1629 xvij sk, Jens Clemmedsens hustru Slett for Armitt Rester iij mark olden gield, Laurids Therkilsen i Woxløff j tøne Aur j schipe biug, Klestrup j gadhus xxvij sk, Christen Madsen xv schipe Rog ij pund Smør j fødnød. Att Saa ehr gangit det winder wj med Woris Indsegler her Vnder trøgt. Peder Lauridsen, Schrifuer.

1. Peder Gundersen
i Ellidshøj, herredsfoged

2. Jens Poulsen
i Binderup

3. Ej identificeret.

2. marts 1633

Viborg landsting. I en sag om arv efter Maren Nielsdr., som døde i Malmø, fremlægges forskellige vidner om hendes herkomst.

Luduig Anderssen i Wolstrup Cit. Seuren Lund i Nibe Cum solich for et winde, at Maren Nielsdath. fisker, pr fiskers moder, som døde i Malmø och Anne Nielsdather, Ytte Sørenssens høstru, huish fader Niels Nielsen, som boede i gielstrup de war tou egte sødskind. Item Cit. Peder Hoffmand Cum solich for et winde, at pr fisker hold denom for slegt. Item Cit. Søren perssen for en Wedkiendelse. Søren Knudssen, Jens Sørenssen møtt. Contra. Søren perssen Cit. Wogn Jenssen i Weggergaard Cum solich for et Winde, at pr fiskers moder Maren Jensdather war Laurids Nielssens Søsterdathr i grydsted. Beuilget sg. ~~paasche~~ inden landsting S. hans dag.

NLA, B24-66, Viborg landstings justistprotokol 1633, s. 32b.

3. marts 1633

Anders Christenssen Klitgrd. Cit. Mats jenssen Cum solich, sandmend i Nørholums birk, for hanom wold offuer suor for saar Lass Kremer schulle fangit i hans huss. Eptherthj funderit thieris eed paa sion och winde och dog ichj eed i theris Winde indførd, Eeden mactesløs.

NLA, B24-66, Viborg landstings justistprotokol 1633, s. 36a.

4. marts 1633

Missiv til Otte Skeel. Da Fru Sophia Sandberg, Enke efter Envold Kruse til Tulsted, har begæret 2 Gaarde og 3 Bol, deraf 1 Kirkebol, i Freer By og Sogn og 1 Eng i Rebel By i Skiørpinge Sogn, alle i Hellum Herred i Aalborghus Len, til Mageskifte for 1 Gaard i Gierring By og Sogn i Hellum Herred, 1 Gaard i Gielstrup By i Voxlef Sogn i Hornum Herred, begge i Aalborghus Len, og i Gaard i Bierregraf By i Rinds Herred i Halds Len, skal han til Kancelliet indsende Erklæring om, hvorvidt dette Gods for Belejligheds og anden Herligheds Skyld kan bortskiftes fra Aalborghus Len.

Kancelliets Brevbøger, s. 57. J. T. 8, 464.

13. april 1633

Viborg landsting, skøde dateret 4.4.1633, Wossnessgaard, fra jfr. Lissbet Fris til Niels Kragh på den arvelod, som hende efter jfr. Sophie Gyldenstjerne er tilfalden, bl.a. 2 bundgarnsstader for Nibe, som er de 2 yderste på den store "lenke" norden Munkdrags "lenke" fra "Dybitt", nok halvparten af 1 fjerding høstsild, Hans Lauritzøn i Nibe giver, når fiskeriet er. - Sig.: Gunde Lange; Erich Juell.

NLA, Viborg lst. skøde-panteb. 1624-37, 226v. Holmgaard, s. 192.

24. april 1633 (1)

Livsbrev for denne Brevviserske Maren Pedersdatter, boende i Bunderup, paa samme Bunderupgaard paa samme Vis som hidtil, mod at hun yder den sædvanlige Rettighed af den til Kronen.

Kancelliets Brevbøger, s. 133. J. R. 8, 417 b.

24. april 1633 (2)

Aabent Brev, hvorved Kongen bevilger, at Indbyggerne i Nibe ved Limfjorden i Nørrejylland aarlig herefter, saa tit Gud giver dem godt Fiskeri, godvilligt maa forære deres Sognepræst Hr. Laurids Mickelsen, Herredsprovst i Hornum Herred, saa meget af deres Fiskefangst, som Gud og deres egen Samvittighed indgiver hver af dem efter hans Fangst og Formue, som det Sognevidne udviser, som de har givet ham derpaa.

Kancelliets Brevbøger, s. 133 J. R. 8, 418.

25. maj 1633

Viborg landsting, skøde dateret 22.5.1633, Viborg, fra Niels Ahrnfeldt på egne og Hans Diuris vegne, efter fuldmagt, til Gregers Høgh på gods, bundgarnsstader og fiskeri bl.a. først i Nibe fjord ”westin pøttin Ned[e]r-gaardtz lenke, wdj Nør Laae 13 staaer, thredie lenke westin pøttin, 6 stæer, siuende lenke østen pøttin en stæe, aaelgaardtz staader, Schindfils olgaarde, Rebendragts olgaarde” - Sig.: Wogin Wogenssøn den yngre; Jens Bild Ottessøn.

NLA, Viborg lst. skøde-panteb. 1624-37, 229r. Holmgaard, s. 194.

8. juni 1633

Viborg landsting, skøde af 24.5.1633, Buderupholum, fra fru Anne Høgh, Axell Rosenkrantzis, til fru Sophie Brahe, hr. Jørgin Lungis, på 1 gård i Lieridt, Suenstrup sogn, Huornum herred - Sig.: Niels Kragh; Mogens Kaas Jenssøn.

NLA, Viborg lst. skøde-panteb. 1624-37, 231r. Holmgaard, s. 196.

24. juni 1633 (1)

Tingsvidne af Hornum herredsting, at bønderne efter kongens befaling havde lagt humlehuler, podet imper og sat pile, men at det ikke ville gro grundet tørke og jordens ufrugtbarhed.

RA, Aalborghus len, Regnskab 1631-34, Antegn. til bilag 1632-33, bilag uden nr. Papir. [3] segl skjult under plica 1. Peder Gundesen i Ellidshøj, herredsfoged, 2. Søren Jensen i Hæsum, 3. Anders Pedersen i Vokslev. Påtegn. på bagside: Anlangenis Humelle Kuller wdj Huornum heridt.

Peder gundesen i Ellidshøy, herridsfogit Wdj Huornum Herritt, Søren Jensen i hærsom, Anders Persen i Woxløff gjøre witterligt Aar 1633, den 24 Junij, War schiket Erlig och Welbiurdige Mand Oto Schiell thil Hammellose, Danmarchis Riges Raad, Och Kong Maijsts befallingsmand Paa Aalborghus, hans wisse bud, Chresten Mortensen i Suenstrup, dielefogit, der Eschit och fich Iet fuld things widne Aff Otte dannemend, som er forne forne Søren jensen, Anders pedersen, Søren Jensen i Lunden, Jens pouilsen i binderup, Thamis pedersen i Abilgrd, Las Andersen i Wolstrup, Jens Christensen i Støuffring, och Chresten Sørensen i Estrup, Di wonde Att dj Saa och hørde her i dag for things dom, for dennem stande Søren Sørensen i Molbjerg Knud Nielsen i hersom, Las Laursen i guldbech, Niels Sørensen, Anders Jensen ibid, Jens Jensen i Wolstrup, Christen Christensen, Søren Molsgrd, Christen Nielsen, Christen Laursen ibid. Jens Nielsen i Liere, Søren Nielsen ibid., Jens Andersen i Suenstrup, Rasmus pedersen, Christen buus, Mads poulsen ibid., Christen Madsen i Thostrup, Niels Jensen i Mølgrd., Jens poulsen ibid., Niels Jensen i Ellidshøy, Michel Sørensen i Estrup, Las Clemidsen i Thyrrerstrup, Peder Knudsen i Woxløff och Jens Thobiesen i diørup, huilcke forne 24 Dannemend der Allee Samdrehtelige Wondt med Oprachte fingre och Eed, Att det er denem fuld witterligt wdj Ret guds Sandhed, Att effter Kong. Maijst. naadigst wdgangne Mandatt Aarligt er lagtt Humle Kuller her wdj Huornum Herit, och Icke dj haffuer Kund groue eller bekommet nogen fremgang, Saa well som och Impitt, Puodit och Satt Pijler och Andre Adskillige stæder, och iche heller dj haffuer Kund groue eller bekommit nogen fuldkomen fremgang, formedlest Jordens thørke och dertill wfruchtbarhed. Att Saa er gangit det winder wj med woris Indsegle. Peder Lauritssen Schriver.

1. Peder Gundesen
i Ellidshøj, herredsfoed

2. Søren Jensen (Buus)
i Hæsum

3. Anders Pedersen.
i Vokslev

24. juni 1633 (2)

Tingsvidne af Hornum herredsting, at Ridemands mølle var øde.

RA, Aalborghus lens regnskab 1631-34, Antegnelser til bilag 1632-33, bilag 44. Papir. [3] segl, grønt lak, delvist ødelagte 1. Peder Gundesen i Ellidshøj, herredsfoged. 2. Søren Jensen i Hæsum, 3. Anders Pedersen i Vokslev. Segl som på 24.6.1633 (1). Påtegning på bagsiden: No. 44. Wind om Ridmands Mølle Alt formedlest Møllens Biugfeldighedt iche kunde Bekomis Nogen landgild der Aff till Martini 1633.

Peder gundesen i Ellidshøy, herrids fogit Wdj Huornum Herritt, Søren Jensen i hærsom, Anders Persen i Woxløff gjøre witterligt. Aar 1633, denn 24 Junij War schiket Erlig och Welbiurdige Mand Otte Schiell thil Hammellose, Danmarchis Riges Raad, Och Kong Maijsts befallingsmand Paa Aalborghus, hans wisse bud, Chresten Mortensen i Suenstrup, dielfogit, der Eschit och fich Iet fuld things widne Aff Otte dannemend, som er forne Søren Jensen, Anders pedersen, Søren Jensen i Lunden, Jens pouilsen i binderup, Thamis pedersen i Abilgrd, Las Andersen i Wolstrup, Jens Christensen i Støffring och Chresten Sørensen i Estrup, Knud Nielsen i hærsom, Las Laursen i guldbech, Niels Sørensen Anders Jensen ibid., Jens Nielsen i Liere, Søren Nielsen ibid., Jens Andersen i Suenstrup, Rasmus persen, Christen Bus, Mads pouilsen ibid., Christen Madsen i Thostrup, Niels Jensen i Mølgrd., Jens pouilsen ibid., Niels Jensen i Ellidshøy, Michel Sørensen i Estrup, Las Clemidsen i Thyrrerstrup, Peder Knudsen i Woxleff, och Jens Thobiesen i dørup, huilcke 24 Dannemend, der Alle Samdrechtelige Wondt med Oprachte fingre och Eed, Att det er denem fuld witterligt Wdj Ret guds Sandhed, Att Rijmands mølle War Øde forgangen Aar, Saa der formedelst husenes bøgfældighed, Stienens Mangell och i Andre Ingen Skyld Aff forne Mølle, denne Nest forleden Aar kunde bekommis wdj nogen Moede. Att Saa er gangit det winder wj med woris Indsegle Peder Laursen Schriver.

2. juli 1633 (1)

Tingsvidne af Hornum herred, at Niels Nielsens kone, Maren Jensdr. i Hjeds overfaldt Mourids Jensens kone Inger Kjeldsdr. i Hjeds i hendes egen gård og kaldte hende en hore. Fremlagt i sag ved Viborg landsting 7.12.1633.

et Thingswinde aff Huornum Heritsting den 2. Julius sist forleden wdgangen, Peder Eschesen i Hieds for otte mend att haffue Wondet med opragte finger och eed, at den dag 14 dage da saa hand, att Niels Nielsens kuone Maren jensdatter War i Mourits Jensens gaard ibid och slagen emod Kuone Inger Kioldsdatter och Kaldt hinder en Huore. Maren Poulsdatter i ..., Maren Clemidsdatter Och Maren Nielsdatter ibid at haffue Wondet slig som Peder Eschesen Wondet haffuer. Maren Justdatter ~~ibid~~ At haffuer Wondet, at hun Intet saa Aff ... di Kom omkold i forne wdt for forne Mourits Jensen hans gaard.

2. juli 1633 (2)

Tingsvidne af Hornum herred, at synsmænd havde synet sår, Niels Nielsens kone, Maren Jensdr. i Hjeds havde tilføjet Mourids Jensens kone Inger Kjeldsdr. i Hjeds. Fremlagt i sag ved Viborg landsting 7.12.1633.

Søren Jensen i wegerby och Michel Jensen i bisleff och diris medbrøder med saadan Sex Sionsmend for 8 att haffue Wondet, att di den dag otte dage der wed Thinget aff war till sion till Mourits Jensens Koune i Hiedts, Inger Kiøldsatter, da saa di At hun haffde en saar mool fra den høyre Kindbirn och en saar moll Paa hindis Wenster Kien och hindis Lin hat Paa hoffuidtt war sønder reffuit och Noget bloed Paa det, det hiemlet di for et fuldt Sion.

2. juli 1633 (3)

Tingsvidne af Hornum herred, at Mourids Jensens kone Inger Kjeldsdr. Hjeds beskyldte Niels Nielsens kone, Maren Jensdr. i Hjeds for sår, som hun havde tilføjet hende. Fremlagt i sag ved Viborg landsting 7.12.1633.

Sameledis et Winde Aff forne same dag Indeholder Inger Kiøldsatter, Mourits Jensens Koune siedlis med opragt finger och eed beschylte Maren Jensdatter, Niels Nielsens høstru ibm att hun haffde gjort hinder di saar och schade Wdj hindis egen gaard som sionsmend der same dag haffuer om hiemlet.

3. august 1633

Viborg landsting. Søren Pedersen, birkefoged i Nibe, stævner Vogn Jensen i Veggergaard, Christen Nielsen i Grydsted, Søren Jensen i Hornsgaard, Jens Ibsen i Grydsted, Peder Jensen i Klæstruplund og Michel Døgind i Klæstrup for deres vidne af Hornum herredsting 4.2.1633, at de mindedes i 70 og 80 år, at Maren Jensdr. født i Vokslev sogn, Peder Fiskers mor, som boede og døde i Malmø, var datter af Laurids Nielsens søster, som boede i Grydsted, efter hvilket vidne Anders Lauridsen i Grydsted og hans søskende og andre arvinger vil tilvende sig arven fra Malmø. Søren Pedersen mener, at vidnet strider mod et vidne, som han for kort tid siden fik på Nibe birketing ang. hans hustru og hendes børns ret til arven fra Malmø. Søren Pedersen mener, at vidnet af 4.2.1633 ikke er i orden, da det er ene slægtninge, der har vidnet for hinanden, idet Vogn Jensen er Anders Lauridsens hustrus far, Christen Nielsen er Anders Lauridsens søsters mand, Søren Jensen i Hornsgaard og Peder Jensen i Klæstruplund er Anders Lauridsens moders søsters sønner. Han hævder, at de ikke er så gamle, at de kan huske 70 og 80 år tilbage. Ligeledes anfører Søren Pedersen, at Michel Andersen er en lovfæld mand, der ikke må vidne, og at Jens Ibsen (Jebsen) ikke har givet Anders Lauridsen fuldmagt til at opkræve det nævnte vidne. Endelig vil han med tingsvidne bevise, at Peder Fiskers mor ikke hed Maren Jensdr. men Maren Nielsdr. Han kræver vidnet gjort magtesløst sådan, at det ikke kan komme hans hustru og hendes broder til skade. Han

stævner også Kirsten Lauridsdr. i Grydsted, Anne Lauridsdr. i Gjelstrup, Dorte Sørensd. ved Aggersund, Edel Sørensd. med lavværger og Peder Gundersen, herredsfoged, som har udstedt vidnet. Da ingen af modparten er mødt, ophæver landstinget vidnet af 4.2.1633. Se også 2.3.1633. Nævnte Laurids Nielsen i Grydsted var sikkert den tidligere birkefoged i Nibe.

NLA, B24-544 Viborg landstings dombog 1633B, s. 161a.

War skickit Erlig och F. mand Søren Pedersen, Birchefoget i Nib, med en opsetelse her aff landtstinget i Dag ij Wger Wdganget, Liudendis hanom effter en anden opsetelse den tiend Martij sist forleden Wdganget At haffue hid i Rette steffnued Wogn Jenssen i Weggergaard, Christen Nielsen i grydsted, Søren Jensen i Huornsgaard, Jens ibsen i grydsted, Per Jensen i Lunden och Michel Døgind i Klestrup for et Winde, dj til huornum heritstingh den 4 februarij sist forleden wondet haffuer, det forne Wogn Jensen och hans medbrødre kunde Mindes i 80 och 70 Aar, at maren Jensdater fød i Woxleff, S. Peder fischers Moder, som boude och døde i malmøe, at haffue weret Laurits Nielsens søster dater, som boude i grydsted och med same Winde Wille Anders Lauritsen i grydsted och sin och sin sødskend med Ander en Arffue til winde, som er falden Wdj Malmøe Imod et Winde forne Søren Pers. till Nibe bircheting Kort tid siden forhuerffuet haffuer, som hand Miener Sandferdig at Were sin høstru och hindis børns Rette Arffue der med at Wille for Wende, først forne Wogn Jensen atuere Anders Lauridsens høstues fader, Christen Nielsen At uere Anders Lauridsens søsters mand, som same Arffue will sig tilholde och hans Søn Paa sin Moders Wegne den at haffue Wed Kiendist effter Things Windes Liudelse, Søren Jensen i huornsgaard och per Jensen i Lunden at were hans moder søster søner, tilmed forne mend iche at were saa Aldret, At dj Kunde Mindes enken i 70 eller 80 Aar, som dj haffuer om Wondet. Item Michel Andersen at were en Loug feld mand, som med tings Winde er at beuise, och forne Jens Ibsen at haffue Wondet i same sag for giest och gaffur iche heller Anders Lauridsen at haffue Nogen fuldmagt same Winde At forhuerffuit af denom, som der Wdj findis at were Indført, Thill med med Things Winde er at beuise, At forne Peder fischers moder iche at haffue hedet Maren Jensdater Meden Maren Nielsdater och Mente, at forne Mend wdj same sagh er Wildig och diris egen høstru och børn Arffue at wille till Winde, som hand formiener bør Ingen Ret tid at haffue och diris Winde at were Sanche? Winde huilchen hand formiener iche saa Nøjagtig eller Sandferdig at were, at det bør Nogen magt at haffue men magteløs och iche att kome forne Søren Pedersens høstru och hindis broder Paa diris Rette Arffue til hinder eller schade i Nogen maader. Noch hid kaldet forne Windis folck huer i egen Persohn diris Winde at for Andt Worde. Disligste Anders Lauridsen i grydsted, som same Winde forhuerffuit haffr med same Winde. Item Kirsten Lauridsdatter i grydsted, Anne Lauridsdatter i ?Gielstrup, dorte Sørensdatter wed Ager sundt, edel sørensdatter i ..dreng med diris Laug Werge, Saa och Peder gundersen som same Winde Wdsted haffuer. Da for nogen Lei-

lighed er same sagh opsaatt Thill i dagh, och nu ehr forne Windisfolck och Anders Lauridsen saa Well som Kirsten Lauridsdater och hindis medfølger iche møtte eller nogenn Paa diris wegne med forne Winde, och satte forne Søren Pederss. i Alle Rette, om hand iche nu borde att haffue Endelig Domb.

Da effterdj same sagh findis langt effter sex Wger Thill i dagh Att Were opsaat, och iche forne folch nu er møtte med forne Winde eller nogen fra sigelse her Imod att giøre ...och iche heller Imod Recessen ...tdenn beuilling di Wd Inden Kand giøre lang forhalling, finde Wij effter saadan Leilighed same Winde hid Kallet for Magteløs och iche att Kome forne Søren Pederssens høstrue och hindis broder till hinder eller schade i Nogen Maade. In Cuij rej.

14. september 1633 (1)

Viborg landsting. Borger Jens Bang i Aalborg stævner Villads Pedersen Skrædder i Aalborg, hans brødre og søster, Poul Skrædder og Jacob Skrædder og deres arvinger og børn Kirsten Jacobsdr., Maren Poulsdr. i Aalborg og Maren Jacobsdr. og Anna Poulsdr. i Løgstør, Else Poulsdr. i Aalborg, samt Søren Troelsen i Nørholm, Hylleborg Nielsdr, Anne Bloch, Jep og Jens Lauritsen, som tjente på Restrup, Gertrud Nielsdr. i Sønderup, Karen Pedersdr., fru Helvig Kaas' forrige tjener, for deres tingsvidner af 22. februar og 19. april 1630 på Hornum herredsting. De har vidnet i en sag om gods på Jens Bangs skib, som lå ud for Lerbæk ved Aalborg og blev taget, da fjenderne 1627 kom ind i landet. Endvidere stævnes skipper Jørgen Eskesens arvinger. Endvidere stævnes Anders Jensen i Binderup, der har begæret vidnet og arvingerne efter herredsfoged Christen Smed i Svenstrup, der har udstedt vidnet, nemlig, Birgitte, Kirsten, Else og Niels i Svenstrup, Gertrud i Lundbye, Christen Christensen i Ooppelstrup, hans datter, Karen, præsten Jacob Jensen i Sønderholms hustru, afdøde Kirsten Christensdr.'s børn, Selgen, Bodel og Edel Jacobsdr., Endelig stævnes Anne Thamisd. i Aalborg og Johanne Christensdr. Fru Helvig Kaas har selv været nede ved stranden og talt med skipperen, formodentlig i et forsøg på at flygte med noget gods. Skipperen er imidlertid blevet kaldt i land af Jens Bang, der har hentet nogle musketter og krudt, inden skibet blev taget af fjenderne. Landstinget dømmer, at vidnerne skal stå ved magt. Se også 12.11.1633.

NLA, B24-544 Viborg landstings dombog 1633B, s. 204b.

War skickit Erlig och Welagt mand Jens Bang, borger och Indwaaner i Olborig, med en opsetelse Her aff Lands ting i dag Maaned Wdganget, liudendes hanom tha att haffe hid i Rette steffnuett Affgangne Wellats Schreder Aff Aalborg, hans brødre och søster, Pouel Schreder och Jacob Schreder, thieris Arffuinger och Børn Kirsten Jacobsdathr, maren pouls-

dathr i olborig och Maren Jacobs datter i løgstør, saa och Anna poulsdathr ibm. och Else poulsdathr i Olborg, Søren Trogelsen i Nørholm, disligste Hylleborg Nielsdathr, Anne blochdathr, Jep och Jens Lauritsen somp till fordenn thiente paa Restrup, och giertrud Nielsdathr i sønderup, saa och Karen persdathr., forbemelte Heluig Kaasis forige Thiener, for Things Winde di den 22 februarij och 19 Aprilis sidst forleden Aar 1630 Thil Huornum Heritsting schall haffue Wondet, att Jens bangs Thiener Robte Thil schiperen Jørgen Eschesen, att hand schulle Komme i Land Thill Jens bang, hand Wille talle med hanom, som samme thieris Winde der om indholdr, huilcken diris Winde forne Jens bang, Søren hansen och affgangn Jørgen Eschesen hans Arffuinger formiener Wsandferdig Att uere Wondett, huilcket dog benected effter en tings Windes indhold, som understandt wid the fuldmagt, Att forne Jens bang aldrig haffuer haftt saadan Ord, som di om Wondett haffuer Thill hans Thiener, att schulle hanom sikh schipper Jørgen Eschesen Thill Aalborg, mens befalet hans Thiener Otte Rudebart, att schulle formaane schipperen att giøre yderste flid at Kome Wdkomme fra fienderne der med sitt gods enz Miere, der ude war att Kunde befrij, ephther disse Kundschaab der om och som slig beretelse Indhold, och formiener ... med magteløs bør att Were denom diris ord, Och Winde Thisse diris mundhell fra med diris høye benegtelse Och Thiris Winde Wdj thennd spord, om same forne mundhelld att haffuer Wondet och ichj bør att kome forne Jens bang, søren hansen och hans Arffuinger, Jørgen Eschesens Arffuinger Thill forhindring, men magteløs Attbliffue. Hagde och da hid steffnett forne personer med diris Lauguerdi diris Winde at her medt stande. Wdj lige made forne fru Heluig Kaas Thil Restrup med hindis laguerge, som same Windes haffuer ladet forhuerffue. Saa Och Anders Jensen i Binderup denom forhuerffuit Athaffue med same Winde och alt Andet hand i den sag Brugge Kand diris mundheld, som berørtt er Engen Winde. Disligste Affgangen Chresten smed i Suenstrup hans Arffuinger, Birgitte Christensdathr, Kirsten Chrestensdathr, Else Chrestensdathr, Niels Christensen ibm, giertrud Christensdathr i Lundbye, Christen Christensen i Obbelstrup hans dather, Karen Christensdater, Her Jacob Jensen i Sønderholm hans høstru, Affgangn Kirsten Christensdathr hindis børn, Selgen, bodell och edell Jacobsdathr, saa och Aff gangn Willadts Schreders brødr, som der Anne Thamisdathr i olborg och Johanne christensdathr ibm, enhuer af dennom med Theris Lauguerre, Om dj haffuer nogett der Thill Att suare.

Tha for nogen Leilighed var sagen opsaat Thill i dag, Och mødt forne Anders Jensen och fremlagde same Winde aff Huornum Heritsting Aar 1630 thend 19 Aprilis Wdgangett: Se 19.4.1630.

Som the Wind Wider bemelder, och thehos same Winde meden bestørke fremlagde forne Anders Jensen ett feydebreff for Heluig Kaas till Restrup Iblandt Andet saa liudendis, bemelte fru Heluig Kaas oc ing adschips til fienden Komen Huor Wdj Jeg forfoure i iche Enden ad War Kommen till ourd med Thend Thrette i haffuer med Jens bang i Olborig Om udlegh och løsøre och i førdeste termin wdbliffue till forrige here dage bliffuer steffnid widr, Kandt Jeg iche tilforen ... Thill schibet ... Saa oc

ofuer Jeg iche ... Thill Kiende, dog Jeg war saa Werd saa siug och Ildt ... forne Thill forne tidt Kunde møede, som Jeg gioret haffue altidt der dett ... Vinde bege mine schriffuelser aff huis Jeg Thil foren haffuer oc eler ... Berette Kandt Sandhedt och ... Aldt omme paa Thendt tidt eller før S. Michelsdag Højmisse war wde wed schibbet for Olborg, Da kom Jens Bangs Dreng Rendendis, haffuer schobet och raaben Thill schiper Jørgen Eschesen schull kome i Land, Jens Bang Will Thaale med hanom, Saa bleff seiglet schlagen Och stangen i bund, och schipper drog i Land paa Baaden Och fuldis Saa Thill Aalborig med forne dreng. Och war siden fra schibbet Thill paa Thredie dagh Ahnlangendis den sigelse jeg thill Jens bang haffr Wdgiffuet, sam tid nogen dage der epher. Da ... gaff mod Och schibbett laa Wed lerbech, som Jens Bang selff haffuer the beuist, Iche Jeg same Thid studt Ner paa schibbet Huilchet. Ieg ij paa der schriffuelse wille lade ... ifalde Och Thill fiendenn aff ...haffuer iche. Thend allermegtigste befallendis. Schreffuet Datum ...gaardt denn 16 Septemb. Ano 1632 Christopher Panthr ... Egen hand. Och epher saadan Leilighed mient Anders Jensen same Winde bord Wed magt Att bliffue.

Med. Tha. Saa och epherdj for oss Wdj Rett legis forne
... .. huor ad forne Willats schreder och hand med helgens eed bestørkis Och Thend ichj er steffnid, da Wide wii epher saadan Leilighed ichj Paa same Winde att dømme Enden forne breff stander Wringett. in cuius rej.

14. september 1633 (2)

Viborg landsting. Skiftebrev af 2.9.1633, Kierg[aa]rdzholm, mellem fru Anne Brahe, Otte Lindenous, og Mogens Høgh, at hun skal have af Mogens Høghs i Halland og Skåne. Derimod udlagt til Mogens Høgh bl.a. i Opløff 1 gård, i Nibe 1 hus. - Sig.: Christopher Friis, Hendrich Lindenou.

NLA, Viborg lst. skøde-panteb. 1624-37, 238v. Holmgaard, s. 203.

25. september 1633

Tingsvidne af Hornum herred, at Hans Nielsen, foged på Lundbæk, på husbonds vegne gav last og klage på Niels Nielsens kone, Maren Jensdr. i Hjeds, for overfald på Mourids Jensens kone Inger Kjeldsdr. i Hjeds i hendes egen gård. Fremlagt i sag ved Viborg landsting 7.12.1633.

et Winde aff forne Thing 25 septembris sidst forleden Wdgangett som bemeller, At forne Hans Nielsen Paa bemelte hans hosbunds wegne der for tings dom att haffue giffuet Last och Clage Paa Niels Nielsens høstru i Hiedts, Maren Jensdatter, for hun war Indkomen i hans hosbunds tiener Mourids Jensens gaard ibm och der Wførmet hans høstru Inger Kjeldsdatter effter sion och Winders formelding.

30. oktober 1633

Tingsvidne af Hornum herred, at 12 nævninge svor fuld gårdsfred over Niels Nielsens kone, Maren Jensdr. i Hjeds for overfald på Mourids Jensens kone Inger Kjeldsdr. Hjeds i dennes egen gård. Fremlagt i sag ved Viborg landsting 7.12.1633.

et Winde aff forne Heritsting den 30 octobris sist forleden Wdgangen Søren Jensen i Wegerby och Jens Pedersen och diris medbrøder 12 Neffninger at haffue Suoret forne Maren Jensdatter, Niels Nielsen høstru i forne Hiedts en fuld gaardsfred offuer till fuld mellom effter Sion Winder och deges formelling, som der den dag findis læst och Paaschreffuit.

10. november 1633

Tingsvidne af Hornum herred, at kronens delfoged Chresten Mortensen i Svenstrup fordelte Niels Ibsen i Guldbæk for 7 ort skat til kronen af et gadehus i Ellidshøj. Fremlagt i sag ved Viborg landsting 15.2.1634.

dielsbreff aff Huornum Heritsting Thend x Novemb. sist forleden Wdgangett liudendes Chresten Mortensen i Suenstrup der Ebland andre atthaffue ladett fordele forne Niels Ibsen for wij ort Kong. schatt

12. november 1633

Missiv til Landsdommerne i Nørrejyland [Niels Krag og Erik Juell]. Jens Bang, Borger i Aalborg, har berettet, at han er geraadet i en langvarig Trætte med Fru Helvig Kaas til Restrup, Enke efter Hannibal Gyldenstjerne, om noget af hendes og hans eget Gods, som i Ufredstiden blev indskibet i hans eget Skib og siden taget af Fjenderne, og at han ikke kan komme til endelig Ende med denne Sag, fordi Fru Helvig Kaas Tid efter anden paaberaaber sig forskellige Vidnesbyrd, hvorved Sagen opholdes. For at samme Sag engang for alle kan komme til Ende og al videre Vidtløftighed forekommes, har Kongen befalet Fru Helvig Kaas at lade de Vidner, som hun kan have i denne Sag, føre for hver sin Dommer inden førstkommende Snaps-ting. Hvis dette ikke sker til den Tid eller forinden, skal alle hendes Vidnesbyrd efter den Dag være døde og magtesløse og ikke komme Jens Bang til nogen Skade eller videre Ophold i nogen Maade i den Sag.

Kancelliets Brevbøger, s. 321. J. T. 8, 536. Dokumentet omtalt i D. H. Wulff, Jens Bang, s. 58 f.

7. december 1633

Viborg landsting. Niels Nielsen i Hjeds stævner en række personer for et vidne, at hans hustru Maren Jensdr. har overfaldet Mourids Jensens hustru Inger Kjeldsdr. i Hjeds i hendes egen gård og dermed brudt gårdsfreden. Hun benægter overfaldet, men da det bevises med tingsvidner, syn af sår og nævningers tov, dømmes landstinget, at vidner, syn og tov står ved magt. Niels Nielsen blev senere beskyldt for trolddom, se 17.1.1635.

NLA, B24-544 Viborg landstings dombog 1633B, s. 250b.

War skickit Niels Nielsen i Hieds med en opsetelse her aff Landstinget i dag maanet Wdgangett liudendis hanom da effter en Anden opsettelse haffuer hid i Rette steffnuett Peder Eschesen ibid, Maren Poulsdatter, hans høstru, Mads Nielsen, Maren Lauridsdatter, Maren Nielsdatter och maren Justdatter ibd. for et Winde di Paa Huornum Heritstingden 2 octobris sist forleden Paa hans høstru Maren Jensdatter Wondet haffuer, Anlangendis hun schulle haffue weret i Mourits Jensens gaard i Hieds och slaget mod hans høstru Inger Kielsdatter, huilckit diris Winde forne Maren Jensdatter høyligen benecter Aldrig at haffue giort Inger Kielsdatter Nogen Saar ellr schade eller schlaget mod hinder, som den Winde om bemelder ej heller same Winder stemer offuer ens med huer Ander. Miener och Ingen Imoed hindes fornegtigelse oc Kand finde hindis mind fra minde som iche bekrefftis med Ander sandferdige Windisbør, men Slig aff had och Affuind At uere giort och effterdj forne Maren Jensdotter haffe werit for Aarsagit at gange til Mourits Jensens gaard och der hagde och Let effter hindis gies, som da war der i huss andfagne, och iche haffr hafft Woben eller andit i hinderne, som hun Kunde gjøre Nogen gaard fred, med mens haffr gangen same gaard siden och femonn att Wdløse, som med tings Winde er att beuisse same gies der en dog att haffue Werit Indtagen.

I (lige maade) hagde da hid steffned Søren Jensen i Weggerby, Jens Pedersen, Pouell Christensen och diris medbrødre gaardsfreds Neffninger, fordj effter same Winde haffde forne hans høstru gaardsfred offuer suorenn, Miener den deris eed och Thoug Iche saa Louglic och Ret at were dreffuit och Adtsport eller forne Mourits Jensens eed som Neffningerne haffuer i hende suoret, Iche heller forne Winde saa Louglic, at de bør Nogen magt at haffu eller huis Clage der offuer giort ther, Medens Samtlig magtesløs at were och iche at Kome forne hans høstru, forne Maren Jensdatter eller dielle dreffuen dreffuet ehr, thil hinder eller schade i Nogen moder. Noch hid Kallet forne Windis folch och Neffninger med diris medbrøder, Saa och Chresten (?Anders) Jensen, fouget paa Restrup och Chresten Mortensen i Suenstrup, som haffuer sat fyldning paa Neffningerne. Wd i lige maadeg forne Mourits Jensen, dernest hans Nielsens pige Paa Lundbæk och Anders Pedersen i Woxleff, som same Winde Clage som Sion, Sigtelse, dielle och Eed forhuerffuit haffuer med same Winde och eed och huis Andet, de i den sag Thill Winde och Wndgielde. Wdj lige maade Erlig och Welbiurdig

mand Iffuer Krabe thill Albech, sameledis Peder Gundesen i Ellidshøy, som Winde och fylding Wdsted haffuer, om de haffuer Noget dertil at Sua-re. Da for Nogen Leijlighedt Ehr same sag opsat til i dag.

Saa møtt forne Hans Nielsen och fremblagde et Thingswinde aff Huornum Heritsting den 2. Julius sist forleden wdgangen: Se 2.7.1633 (1). Dernest et Winde aff forne Thing same dag: Se 2.7.1633 (2). Sameledis et Winde Aff forne same dag: Se 2.7.1633 (3). Noch et Winde aff forne Thing 25 septembris sidst forleden Wdgangett: Se 25.9.1633 och Inden et Winde aff forne Heritsting den 30 octobris sist forleden Wdgangen: Se 30.10.1633. som di Winder och Neffninger eed wider bemeller. Och for mente forne Hans Nielsen Samme Wind och forføling Rett at Wer och bord wed magt Atbliffue. Sameledis och Neffnings fuld magtt och the thieris eed och Thoug bestendig.

Med. Tha. Saa oc ephtherdj forne Peder Eschesen och hans medfølge-re Wdførdelig haffuer Wondett, dett bemelte Maren Jensdatter Wdj mourits Jensens gaard haffuer Werd Wdj Parleментt och slags mol med hans høstru Inger Kielsdatter, Thet och med sion beuist forne Inger Kielsdatter at-thaffue hagd saar och schade, saa hun der for forne Maren Jensdath. fuld komendis haffr beschöld och sigted saa same Winder, sigtilse och Clage med hin anden bleff Oc Inndtett huor med ... bemelte Maren Jensdath. Luoglig Kand Wndschölle, Tha Wide wi ephther saadan Leilighed Icke imod Bemelte Winde, Sion, Clage och Sigtelse ej heller forne Neffninger ... suorett er, att sige eller ugheld att dømme. In Cuius rej.

18. januar 1634

Viborg landsting. Niels Ibsen i Guldbæk er på Hornum herredsting blevet fordelt af delfoged Chresten Mortensen i Svenstrup for 7 ort skat til kronen af et gadehus i Ellidshøj. Landstinget dømte fordelingen magtesløs, indtil sagen stævnes på ny. Fremlagt i sag ved Viborg landsting 15.2.1634.

en domb Heraf landstinget Thend 18 Januarij sist forleden Wdgangett huor Wdj Same dielle er fundet magteløs attuere och icke att kome Kom forne Niels Ibsen till hinder eller schader i nogen moder, Indtill huem der haffr wdj sige Steffner paa ny louglic Kom her och will wert wdj Rette.

1. februar 1634

Idem (Otte Schiell) Cit. Niels Ibssen i guldbeck. ichj loglig. Christen poulssen i Sønderholum Cit. Jens Christenssen Smed for en schifftebreff i rette lagde at Hr. Jacob med fliere schulle schifft ephther poul jenssen Och wdlagt tiill gielden xxiiij dlr. ichj loglig steffnit.

NLA, B24-67, Viborg landstings justistprotokol 1634, s. 28a.

8. februar 1634

Tingsvidne af Nibe birketing, at sandemændene svor Hans Knudsen Koch og Søren Sørensen kvit for vold, da de begge benægter at have tilføjet hinanden sår eller skade. Fremlagt i sag ved Viborg landsting 18.3.1634.

Things Winde aff Nibe bircketing Denn 8. februarij sist forleden Wdgangett, bemellendis Christen Nielsen paa sinn egen och Sime Medbrødre Sandmends Wegne att haffue frameschett forne Søren Sørensen Om hand Wille eller Kunde beschijlle Hans Knudsen Kock for denn saarmoll och schaade, hand fick I hans hoffuedt, der dj schall haffue Weret i bordag och saemoll, Daa forne Søren Sørensen att haffue benegtett Wed sinn Siell salighet och Opragte finger, att hand icke wdj sandhedtt Kunde beschijlle Hans Knudsen for dette saarmoll, huorledes hand fick dett Weste kand icke och schede Wformodendis och icke aff Wrede. i lige maade forne Hans Knudsen att haffue benegtedtt att hand icke gjorde forne Søren Sørensen Saar eller schade I Nogenn maade ei helder gaff huer Andre ett Ondt ord.

15. februar 1634

Viborg landsting. Niels Ibsen i Guldbæk er ved Hornum herredsting blevet fordelt af delfoged Chresten Mortensen i Svenstrup ang. 7 ort skat til kronen af et gadehus i Ellidshøj. Landstinget ophævede ved dom af 18.1.1634 fordelingen, indtil sagen igen blev stævnet. Da Niels Ibsen ikke har fået varsel for fordelingen ved herredstinget, ophæves denne.

NLA, B24-545, Viborg landstings dombog 1634B, s. 36b.

War skickit E. och Welb. mannd Otte schell til Hamellose, Danmark Riges Raad och K. M. befallingsmand Paa Olborghus, hans Wesse boed, E. f. Christen Mortensen i Suenstrup, Paa thend ene och hagde hid i Rette steffnuett Niels Ibsen i guldbech Paa Thend anden side for en Wendelig domb, hand schall haffue ladett forhuerffue her till Landtstinget den 18. Januarij sist forleden offuer en dielle Christen Mortensen i Suenstrup schall haffue forhuerffuett offuer forne Niels Ibsen till Huornum Heritsting den xj Novemb. sist forleden for en wij ort schatt aarlig, hand schulle giffue till Olborig Slot aff Jett gaadhus I Ellidshøff, hand haffr haftt Wester paa Kroens staffn till Olborig Slott, som, som Ligends er i Ellidshøff Sogn haffuer hand indført wdi Kong. Maij. schatt register, Mienindis same Wendelig domb med Wrang Willie Wisning att were forhuerffuit Och fordi bør magteløs att Were Och forne Niels Ibsen wdj same dielle Att bliffue Och for Kong. Maijst. schatt och schadegield Att betaal. Noch hid Kaldt forne Niels Ibsen saa och Anders Jensen i binderup, som same domb haffr forhuerffuit med same domb saa Och Erlig och Welbiurdig fru Heluig Kaas Thil Restrup med hindis Laugwerge, Om hun haffr nogett der Thil Att suare.

Saa møtt forne Anders Jensen och fremlagd en domb Heraf landstinget Thend 18 Januarij sist forleden Wdgangett, huor Wdj Same dielle er fundet magteløs attuere och icke att kome Kom forne Niels Ibsen till hinder eller schader i nogen moder, Indtill huem der haffr wdj sige Steffner paa ny louglig Kom her och will wert wdj Rette. Som Thend dom Widr bemeller, derthil suaret Christen Mortensen och i Rett lagde bemelte dielsbreff aff Huornum Heritsting Thend x Novemb. sist forleden Wdgangett liudendes Chresten Mortensen i Suenstrup der Ebland andre atthaffue ladett fordele forne Niels Ibsen for wij ort Kong. schatt som diels breff wider bemeller, och miente same diell Rett At uerde.

Med F. Tha. Saa och epherdj same heritsting domb ichj liuder lengr ellr Wider, Indthill sagen bliffuer steffned Paa Nye och thet adschied er, da bør den ichj lengr magt att haffue Och epherdj Windismenden ichj haffr Wdgiffuet hur dj gaff Niels Ibsen Warsell for same dielle, Enden till hans Sognkirche, bopell eller Mundtligt da ~~Kunde wij epher saadan leilighed~~ finde wi epher saadan leilighed forne Niels Ibsen aff thend dielle quitt at were. in cuius rej.

4. marts 1634 (1)

Ekspektancebrev for Fru Anne Høg til Budderupholm, Axel Rosenkrantz's Enke, paa Livstid paa Kronens og Kirkens Part af Korntienden af Budderup Sogn for rimeligt Fæste og sædvanlig Afgift, naar Ifver Lykke til Vindom dør. Saafremt Kongen vil bruge den til sine Slotte, Klostre og Gaarde, skal den dog være dem følgagtig, mod at hun faar sit udgivne Stedsmaal og Fæste tilbage. Befalingsmanden paa Aalborghus Slot skal efter Ifver Lykkes Død fæste disse Tiender til hende for rimeligt Fæste og sædvanlig Afgift.

Kancelliets Brevbøger, s. 486. J. R. 9, 22.

4. marts 1634 (2)

Missiv til Otte Skeel om at hjælpe Chresten Pofvelsen af Sønderholm i Aalborghus Len til Rette med den Arv, som er tilfaldet ham efter hans Fader, paa hvilken der gøres ham Forhindring og han forurettes af hans Stifmoder og hans Broder.

Kancelliets Brevbøger, s. 487. Udt. i J. T. 9, 55.

18. marts 1634

Viborg landsting. Rigsråd Otte Skeel til Hammellose, lensmand på Aalborghus, hans visse bud, ridefoged Søren Jørgensen, møder med en 14

dages opsættelse af landstinget efter hvilken han har stævnet sandemændene Christen Nielsen, Hans Mortensen, Anders Hansen og Christen Madtgaard i Nibe i anledning af, at de har svoret vold over Hans Knudsen Kock for sår og skade, han skulle have tilføjet Søren Sørensen i Nibe. Da der fremlægges et tingsvidne af Nibe birk 8. februar, hvor begge parter nægter, at der er tilføjet hinanden sår, skade eller onde ord, og da der ikke er rejst nogen sigtelse, afviser landstinget sagen.

NLA, B24-545, Viborg landstings dombog 1634B, s. 36b.

War skickit E. och Welb. mannd Otte schell til Hamellose, Danmark Riges Raad och K. M. befallingsmand Paa Olborghus Slott, hans Wesse boed, E. f. Søffren Jørgensen, Ridefouged ibm, med en opsetelse Her aff Landtstinget i dag xiiij dage Wdgangen Liudendes hanom Thathaffue hid i Ret steffned Christen Nielssen i Nibe, Hans Mortensen, Anders Hansen och Christen Madtgaardtt ibm, Sandmend i Nibe birch for dj haffuer innd suorett Hans Knudsen Kock i Nibe for wold, hand schall haffue giortt och begangett i Nibe birch, som hannom tillagt for Saar och schade, hand haffuer giordtt Søren Sørensen i Nibe effter Sion och Windis biurds Liudelse, formener forne sandmendt Wrett att haffue giordt och Diris Sandmends eedtt borde magtesløs Attuere och iche at kome bemelte Otte scheell paa hans tiltale hand Kand haffue till forne Hans Knudsen till nogen forhindring. Noch hid Kallet forne Sandmendtt. Sammeledis Hans Knudsen Kock och Søren Sørensen mz samme sandmends eedtt och medtt huis Andre breffue dj i Denn sag Will Niude och Wndgielde.

Da for Nogen Leiligheder same sag opsaat Thill I Dag Och Wdj Rette lagde forne Søffren Jørgensen Things Winde epher for. sandmends Eed aff Nibe bircheting Thend 8 februarij sist forleden Wdganget som Indholder sandmend atthaffue giord søffren søffrensen och Hans Knudsen Kock quitt for den Wold som Anders Laursen denom tillyst, Effterdj att personen bijgge war der till Wedermolsting, Och høyiligen Wed deris Seel salighet mz Opragte fingr huer Ander Beschølte icke att haffue giortt huer Andre Saar och schade ei heller att haffue giffuit huer Andre ett Ondt Ord, och huad som Emellom forne personer scheid, bekiende dj icke att wide, huorledis Dett war tilkomn och bleff scheid formendendis och icke aff wondij. Som forne sandmends eed i sig self widr bemeller.

Saa møtt forne hans mortensen paa ~~hans~~ sin egen och medbrødre sandmends Wegn med Theris schriffilige suar Indholdendis adthe Ingen fuldkomn sigtigels ellr Clage haffe Werd for... Att forne Hans Knudsen haffde giordtt Søren Sørensen Nogenn saar eller schaade eller som till tinge haffuer Clagett der paa i Nogen maade forne ... Nielsen ... och haffe Wonden, Att Søren schull Klagitt for dett, hans Knudsen haffde fangett hanom i hans hoffuedt Menn icke hand haffe siet hanom giortt nogen schade Eller Nogett paa hanom. drefuen, dj Anden Winde icke heller haffuer siet denom giort huer Anden nogen schade, Sionsmenden baade haffuer Sionett och Wondett forne sandeed icke heller haffuer Weret opkreffuitt till Andett at

Omløffue End om denn bordag, dj haffue i Weret medtt huer Andre dj och beggj till tingett sligt haffued benegtett och icke Klagett paa hind Anden I nogenn maader, der icke heller Sigtelse for Kunnd haffuer Werett, formiener fordj dermed icke Andett Att Kunde Siiege End som dj giortt haffuer och att deres Eedtt Och Thoug borde Wed magtt att bliffue. Dernest i Rett lagde et Things Winde aff Nibe bircketing Denn 8. februarij sist forleden: Se 8.2.1634. Som same suar och Winde i sig self Wider bemeller och epther saadan Leilighed, Winde, sandmends Edt och ... som dj giord haffuer.

Med. Tha. Saa och eptherdj icke for Sandmend Wdtrøkeligt er beuislig giortt, dett forne Hans Knudsen schull giord ~~Læs~~ Søren Søffrensen nogen schade, hand icke helder Therfor er sigted och beschøld epther Lougen, dj och beggj for ting och domb huer anden haffr Wndschiøldt ichj atthaffue Wered wdj nogen perlements heller Wenighed och Sandmend fordj atthaffue ... for Wold frij suorett Wide Wij iche oc ... att Wer.

12. april 1634

Idem Cit. sandmend i Nibe for nogit Winde hans Knudssen kendt for vold Anlangendis Saar giord Hans sørenssen i Nibe. Eptherdj ickj Wdtrøckelig beuist giord schade ellr fuldkommen Sigtelse Meden sin anden Wndschiøldning Och fordj Ick emod. Lr. Endelig.

NLA, B24-67, Viborg landstings justistprotokol 1634, s. 63b.

21. april 1634

Tingsvidne af Hornum herred om fastsættelse af arbejds løn ved opbygning af Ridemands mølle. Huset var på 10 bindinger. Synsmænd var Jacob Jensen Bæk i Støvring og Niels Ibsen i Guldbæk. Vedlagt kvittering fra møllebygger Jens Pedersen i Aalborg, der fik 50 rdl 16 sk for arbejdet.

RA, Aalborghus lens regnskab 1631-34, Antegnelser til bilag 1632-33, bilag 37. Papir. [3] segl, rød lak, utydelige 1. Peder Gundesen i Ellidshøj, herredsfoged. 2. Søren Jensen Buus i Hæsum, 3. Fingeraftryk, sikkert Jens Madsen i Binderup. Påtegning på bagsiden: 37. Siunswinde paa Ridemands Mølle Aarlig løn Anlangendis.

Peder gundesen i Ellidshøj, herreds fogett til Huornum Herret, Søren bus i hersom, Jens madsen i binderup gjør Witterligtt, Att Aar 1634, denn 21 Aprilis War schichet Erlig och fornumbstig Chresten Mortensen i Suenstrup, delefogett till Aalborghus, der eschett och fich en fuldt things widne Aff wiij dannemendt, som ehr forne Søren bus, Jens madsen, Jens poulsen ibid., Thomis persen i Abildgrd, Søren laursen ibd, jep Jensen i el-

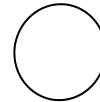
lishøj, Anders Jensenn i guldbech och Niels Jensen i mølgrd. Dj Wonde, Athi Saa och hørde her i dag for things domb, for denom stande Jacob Jensenn bech i støffring och Niels Jensen i guldbech, thou Sionsmend, som thilstod och bekiende, att dee i dag otte dage War thill Sion thill Rijmands mølle, thill huis thømermends och Snedikers Arbed, som der ehr giortt, paa och wdj forne mølle, huad dj der paa kunde for thiene. Da Saa dj først møllhusenn, som ehr thj binding huss, da kunde den icke Ringere opbyggis end 22 ½ daller, for husenn att legte iij daller, for fierre dørre j daller, for øster gaulenn att schyde, och lofftenn at legge xij daller, for tou Windue karme j daller, for Cuern werkett att ophugge och ferdiggjøre viij daller, for firre stienn at binn vdj nij thømer vj daller, for thou nye møll Render, och Wand Karme at giørre v daller, for en Innder Hijffuell at giørre och en Peell at ophugge och Indlegge viij daller, for Wannd gaulenn at Klede fra Jordenn och op j daller, for thou nye biug Kar at giørre v mark, for en nye Kubbe ij mark, for en treppel at giørre ij mark, Det aff hiemblett dj for en fuld Sion. Att Saa ehr gangit dett (Winder wij med Woris Indsegler her Vndertrøgett).

1. Peder Gundersen
i Ellidshøj, herredsfoged

2 Søren Jensen (Buus)
i Hæsum

3. Jens Madsen.
i Binderup

26. april 1634 (1)

Viborg landsting. Anders Jensen i Binderup stævner på vegne af fru Helvig Kaas til Restrup herredsfoged Peder Gundersen i Ellidshøj for hans dom i sag mellem hendes fuldmægtige, Christen Jensen, og kirkevæрге Jens Christensen i Gjelstrup. Fru Helvig Kaas er oprørt over, at Jens Christensen har givet lov til opbrydning af en ligsten og gravning af en grav i Vokslev kirke, hvor hendes tidligere foged, Lars Jensen, som boede og døde i Binderup, er begravet. Da dommen ikke er endelig, tilbageviser landstinget sagen til Hornum herreds ting. Lars Jensen døde 1595. Hans prægtige gravsten blev 1987 fundet under kirkegulvet ved restaureringsarbejde og er nu opsat på nordgavlen i sideskibet, se min artikel om gravsten i Vokslev kirke i Himmerland & Kjær herreds årbog 2001.

NLA, B24-545, Viborg landstings dombog 1634B, s. 91b.

War skickit Erlig och Welb. fru Heluig Kaas, S. Hanneball gyldestjerneris til Restrup, hindis Wisse boed, Erlig och f. mand ~~Peder Gundersen i Ellidshøj~~ Anders Jensen i binderup med en opsetelse her aff Landtstingett i dag sex Wger Wdgangen, liudendis hinder ded at haffue hid

i Rete steffnedt peder gundesen i Ellidshøy, herrets fougett i Huornum Herit, for en dom hand till forne herridting Thend 20. Januarij sist forleden Wdganget Emelomb Hindis fuldmegtige Och Jens Christensen Wdj Gielstrup dømt och Aff sagt haffuer, och Wdj samme sinn domb haffuer forne Jens Christensen for Clage frij Kiend, som Welbemelte frue Heluig Kaasis fuldmegtige offuer hanomb Wille haffuer forhuerffuidt, for hand schule haffue dess och med Werett Wdj Woxleff Kircke, och der opbrøt Lieg stiernn, som schall haffue Legget offuer Las Jensen med Lig och graff, som boede och døde i binderup och serdielis haffuer Werrit forne fru Heluig Kaas forrige Thierner och Altid en guod, Erlig dannemand, huilched Siunis iche Ther stelige eller rett sedere, Att hans Grauffstienn schulle opbrydes, Och Aldielis same dag bleffn att opkastes Effterdj, att der i War Rommet Graff Wdj Kirchenn paa Kirche guolffuedt, som dj haffde i Rend kastedt och ladet giøre grauff Wrdenns Jenns Christensen haffuer befald, och med Wrett same stien bleff opkasted, och befaledt graff der Wnder att giøre, som med tings Winder for forne hereds fougett er bleffuenn beuist, Och hand hannomb Endaa haffuer fri Kiend, formiener hanomb der med Wrett att haffue giort Och hans domb magtesløs Att bliffue och forne Jens Christensen for forne Gierning bør at lide tiltalle. Noch Kaldet forne Peder Gundesenn Sinn dom Att for andtuorde, beret Christen Jensen, fougett paa Restrup, Och Jens Christensen i gielstrup i thend samme Domb Winder och anddett dj wdj dennd sag haffuer meed dets. Ittem Peder Nielsen i gielstrup om hand haffuer Noget der till att suare.

Da for nogen leilighed er same sag opsat Thill I Dag Och end møtt forne Peder Gundesen Och hans domb bleff fremlagt aff Huornum Heritsting Thend 20. Januarij sist forleden Wdgangenn, som saa beslutis, att effterdj det der i egnenn paa Landsbyen Iche haffuer Werit Brugeligt Nogen begrafelses sted i Kirchen Serdelis for egenndomb sig att till holde, mens haffuer Wered Kirckeuergen till aff Sogen Menden begraffuelse wdj Kirchen at were, i Sønderlig dennomb som nogett till Kirchen Wille forde, huilcket Kirckeuergen ... mz Kirkis gaffue att søge haffde sig effter fundet och Wduist same graff att Kaste paa det sted, som mz tings Winde war beuist nue ichj war Kiendt nogen att haffue weret begraffuit och ichj for fogden beuisis forne las jensens graff eller ligkiste att uere opkast, eller at hands grafstien fandis paa sinn forige sted, Wiste fogden icke daa att Kunde til finde. Som Thend dom Widr bemeller Och formente p. gundesen sin domb Ret atuere och thil gang

Med. Tha. Saa och ephtherdj forne herrits tings domb ichj er Endelig finde wij Then at Wer som Wdømt War, Och sagen till herritsting Igien att kome, fogden, nar the for hanom Louglig Indsteffnis, Thenom Endelig Wden wider forlengelse Emellom att dømme och adschille som Thet sigh bør. In Cuius rej.

26. april 1634 (2)

Viborg landsting. Sag ang. at Hornum herreds sandemænd skal udlægge, hvordan Michel Christensen fra Nyrup er død i et hus i Sønderholm.

NLA, B24-67, Viborg landstings justistprotokol 1634, s. 74a og b.

Sandmænd aff Huornum herrit ephther Søren Christenssen i Nyrup att wdlægge Michell Christenssen i Nyrup hans bane, som er død bleffuen i en mands huss i Sønderholum. Sandemænd pr Nielssen, Jens Christenssen, pr Simonssen, Christen Sørenssen, Søren Jenssen, Michel Sørenssen, Søren Sørenssen, Oluf Nielssen.

1. Michel Ladefoged winde, att Anden Paasche dag fruen wille til Kircke Kom Michel Jenssen hid i hans Kamer, Och Michel Ladefoged, Christen jenssen och Hans Nielssen drak huer Ander en gang ellr tou til mez en liden Kanne ens brendvin. Och Christen jenssen stuod Wed schiffen och schreff, Och ickj drak med denom ellr hagde med Christen Christenssen att bestile. sp:

2. Sion til Michell Christenssens Liig Kunde ingen saar ellr Sinde gierning for paa hanom Meden fraa beltsteden och offuen for bryst, Røg och schulder War blaet och nogit hoffnuid, gick nogit Whumsk aff Munden, der de wend hanom paa ryggen.

3. Anden Sion, att Michel Christenssen laa paa en Seng, war død, der hand bleff wend, gik nogid blod wd aff hans Nesehul, gaff en ond stank fra sig, ingen anden saar ellr schade.

4. Maren Nielsdr. winde, at Christen Iffurssen stod for thend kortis kackeloffuen, sagde hand wille giffue mange Penge til Michel Christensen kund tale med hanom. Anne Christensdr. winde, att Christen Iffurssen sagde Gud hielpe mig denne gang saa sandelig ieg schall aldrig giøre saadant mier .. sagde Christen Iffurssen hand wille ichj Michell schulle dø for j rdl.

24. maj 1634 (1)

Las perssen i Nørholum Cit Christen Christenssen i Wolstrup for en ... domb anlangendis forne Christen Christenssen jens paa xvij daler. Wendelig dom mactesløs. Ichj med breff.

NLA, B24-67, Viborg landstings justistprotokol 1634, s. 82a.

24. maj 1634 (2)

Christen poulssen i Nørholum Cit. Jens Poulssen ibm. for en Affkald paa Christen Poulsens wegne giffuit Jens Smed paa hans federne Arffued. Effterdj ichj tilsagde fuldmagt ellr med hans ...wisse. Item Cit. schiff-

tebreffed. Item Cit. Peder Gundessen for en domb. Søren Jørgenssen tog Christen Mortenssen i Suenstrup och Jens Anderssen i Gunderup. Christen Poulssen tog Peder Gundessen i Ellitshøj och Anders jenssen i binderup att møde wed Huornum herritsting paa Mandag otte dage, dom Endelig Emel- lom sige. Christen Jenssen fogit paa Restrup och Christen Jepsen? Cit. Søren Christenssen i Nyrup. Søren jørgenssen møtt. Moned opsat.

NLA, B24-67, Viborg landstings justistprotokol 1634, s. 83a.

24. august 1634

Aabent Brev. Ifver Krabbe til Albeck, Befalingsmand paa Mariager Kloster. Bevilling paa Kronens og Kirkens Part af Korntiende af Budderup S. og Kirkens Part af Korntienden af Grafløf S., hvilke Tiender Ifver Lykke til Vindumb hidtil har Fæstet og nu har afstaaet og opladt til Ifver Krabbe. Han maa beholde Kirkens Part af Grafiøf Tiende paa Livstid, men Kronens og Kirkens Part af Budderup S. kun saa længe, som Ifver Lykke lever, de tidligere udstedte Benaadningsbreve dog uforkrænket hermed. Han skal snarest tage Fæstebrev paa samme Tiender af Lensmanden paa Aalborghus Slot, udgive de sædvanlige Fæstepenge til ham og levere de sædvanlige aarlige Afgifter, af Kronens Part af Budderup S. til nævnte Lensmand paa Kongens Vegne og af Kirkernes til Kirkeværgerne for samme Sogne.

Kancelliets Brevbøger, s. 737. J. R. 9, 79b. K

25. august 1634

Aabent Brev, hvorved Fru Ingeborg Parsberg, Enke efter Ifver Juul til Villestrup, faar Bevilling paa, at hendes Søn Ofve Juul til Lundbeck efter hendes Død for sædvanligt Fæste og aarlig Afgift paa Livstid maa faa Kronens og Kirkens Part af Korntienden af Bisløf, Vøgsløf og Veggerby Sogne i Hornum Herred i Jylland (som hun nu selv har i Fæste), da samme Tien- der i langsommelig Tid har ligget til Lundbecks Hovedgaard, Dog skal han da tage Fæstebrev paa samme Tiender af Lensmanden paa Aalborghus Slot, udgive de sædvanlige Fæstepenge til ham og levere de sædvanlige aarlige Afgifter, Kronens til nævnte Lensmand paa Kongens Vegne og Kirkernes til Kirkeværgerne for samme Sogne paa Kirkernes Vegne.

Kancelliets Brevbøger, s. 739 J. R. 9, 80.

22. november 1634 (1)

Viborg landsting, brev dateret 18.6.1634, Lierbek, fra Stien Rout-

stien til Lierbek til fru Thale von Melin, at eftersom han har været hende skyldig 1000 rdl. med sin forfaldne rente 120 rdl., [har han] til betaling opladt hende sit jordegods bl.a i Himmersyssel i Huornum herred i Suenstrup sogn og by 2 gårde; og skal han have sig forbeholden samme gods inden S. Michels dag (29.9) 1633 at indløse, Hvis det ikke sker, skal hun have fuld-magt, det til evindelig eje for sit købte køb at beholde, sælge og afhænde. - Sig.: Wogenn Wogenssøn; Søren Orningh.

NLA, Viborg lst. skøde-panteb. 1624-37, 269r. Holmgaard, s. 232.

22. november 1634 (2)

Viborg landsting. Olluff Daae til Raffnstrup og fru Elisabett Daae, Jacop Wlfeldtz, deres forseglede og underskrevne køb, af 23.10.1633, København, at de har solgt til hr. Mogens Kaas bl.a. i Huornum herred i We-gerbye sogn Bradsted 2 gårde. Lover derpå at forskaffe nøjagtig perga-mentsskøde til snapsting 1635.

NLA, Viborg lst. skøde-panteb. 1624-37, 270r. Holmgaard, s. 233.

17. januar 1635 (1)

Viborg landsting. Fortsættelse af sagen 7.12.1633. Niels Nielsens hu-
stru Maren Jensdr. i Hjeds har overfaldet Mourids Jensens hustru Inger
Kjeldsdr. i hendes egen gård i Hjeds og dermed brudt gårdsfreden. Hun be-
nægtede overfaldet. Da det bevistes med tingsvidner, syn af sår og nævnin-
gers tov dømt landstinget, at vidner, syn og tov stod ved magt. Sagen er
herefter genoptaget ved herredstinget. I sagen nævnes et tingsvidne af Hor-
num herred 30.9.1632 og en opsættelse af Hornum herred 23.12.1633. Da
Maren Jensdr. ikke har rettet for sig og betalt bøden, dømmes hun fredløs.

NLA, B24-546, Viborg landstings dombog 1635B, s. 17a.

17. januar 1635 (2)

Viborg landsting. Iver Krabbe til Albæk stævner ved sit visse bud,
ridefoged Jens Jørgensen, Niels Nielsen i Hjeds og hans husbond, forstan-
der Claus Markvorden i Aalborg Hospital ang. en ikke endelig landstings-
dom af 5. juli 1634 hvorved tingsvidner om Niels Nielsen og hans hustrus
trolddom er kendt magtesløse. Da Niels Nielsen benægter nogle udtalelser,
da vidnerne i sagen er baseret på rygter, og da han ikke er sigtet, kender
landstinget fortsat tingsvidnerne for magtesløse. Se også 7.12.1633.

War skickit Erlig och Welb. mand Iffuer Krabbe til Albech, befalingsmand Paa Mourings oc Lystedt, hans Wisse boed, Erlig och mannd Jens Jørgensen, Ridfogdet ibid, med en opsetelse her aff Landstingett Thend 22. Novemb. sist forleden Wdgangett liudendis hanom atthaffue hid i Rette steffnet Niels Nielsen i Hieds for en Wendelig domb, hand her till Landstinget lader sig affberøme att haffue forhuerffuit, huor Wdj nogen Winder schall were magteløs dømpt, som bemelte Iffuer Krabbetil Huornum Heritsting offuer hanom schall haffue ladet forhuerffe Anlangendis Spøgeri och troldom, som forne Niels Nielsen nogen tid lang schall haffue om gangennd med Røgte och tidender Af ... Och i Andre maadlige, som same Winde Witløftig indeholder, formiennt same dom Wrang windisbiurd att uere forhuerffuid och ichj Endelig at liude, Och buorde fordj magteløs attuere Och samme Winder Wed magt at bliffue, Indtill forne Niels Nielsen sig for samme sagh effter Lougen Erchlerer, som det sig borde. Hagde och hid steffnuitt forne Niels Nielsen, Saa och Claus Marquordsen, hospitalsforstander Wdj Aalborg om Samme Wendelige Domb forhuerffuid haffuer med forne Domb Och huis the før Wdj Will Niude och Wndgielde.

Da for Nogen leilighed er same sag opsat till Idag Och end møtt forne Claus Marquordsen och Niels Nielsen och fremlagde same domb H. aff landstingett Thend 5. Julij sist forleden Wdgangenn ... som Winder er funden Magteløs atuere Och icke att kome hospitals tjener forne Niels Nielsen paa hans Ere och Lempe till hinder eller schade i Nogen maader Indtil huem der haffde Wdj at sige steffnett paa Ny louglig Komme her och Will Were i Rette Som Thend domWidr bemeller, Och Mient Claus Marquordsen och Niels Nielsen same dom Ret attuere.

Der Thill suared Jens Jørgensen och fremlagde et tings Winde aff Huornum Heritsting Aar 1631 Thend 21. Aprilis: Se 21.4.1631 (1). der nest et Winde Aff forne ting den 21. Julij sidst forleden: Se 21.7.1631 (1). Sammeledis et Winde aff forne ting forne den 21. Julij: Se 21.7.1631 (2). I lige maade et Winde aff forne ting forne den 21. Aprilis: Se 21.4.1631 (2). Sammeledes ett Winde aff Bemelte ting den 21. Aprilis: Se 21.4.1631 (3). Nock et Winde Aff forne herrits ting den 21. Aprilis: Se 21.4.1631(4).

Med. Tha. Saa oc ephtherdj forne landsting dom ... Indthil Bliffuer steffnet Paa Nye och ichj nu sched er och da bør Thend ichj Lenger magt Atthaffue. Och ephtherdj forne Windisbiuerd er spord Effter Mundheld om Røgte och ichj om Theres Wetterlig, er spord ephther forne Niels Nielsens ord oc mundheld, som hand ichj er bestendigh Meden høylig benegter dj och Ingenn Wdfordels haffr ... Kund schab om nogen troldombs bedreft forne Niels Nielsen schulle begangett, hand ichj heller findis der for louglig sigted eller Paathald, Da Kand Wi ephther saadan Leilighed ichj Kiennd samme Winder saa Nochsom, att the bør gen magt Athaffue Meden Magteløs At Wer. In cuius rej.

26. februar 1635

Missiv til Hospitalsforstanderne i Aalborg. Det berettes, at der af de 10 fattige Hospitalslemmer, som Kongen forrige Aar (7.3.1634) har forskrevet til Hospitalet i Aalborg og til hvis Underholdning han har medsendt 200 Rdlr., kun er fremkommet 4 Personer dertil. De skal i de udeblevnes Sted optage 6 andre trængende Hospitalslemmer i Hospitalet, deriblandt Christen Adsersen, som er født i Bieregraf Præstegaard og som er vanfør, og en Kvindeperson, ved Navn Maren Kristensdatter, som er Moder til Præsten i Syndrug (formodentlg Sønderup). Iøvrigt skal de forholde sig efter det derom udstedte Missive.

Kancelliets Brevbøger, s. 70. J. T. 9, 173 b.

1. maj 1635

Tingsvidne af Nørholm birketing om arv efter Hans Sørensens hustru Maren Jensdr. i Nørholm. Fremlagt i sag ved Viborg landsting 20.1.1636.

Søren Jenssen i Nyrup och Jens pouellsen i Nibe Paa den Anden Siide for eet Winde, di Thill Nørholms bircheting den første Maj sidst forleden med hans sørensen i Nørholm Wondet haffuer Anlangendis en Arffue lod, di ephther Sl. Marenn Jensdather, forne hans sørensens høstru war tilfalden och samme Thieris Winde formeller denom iche Wider Arffue Atuere til falden ellr Thill Berettige end 80 slete daller.

10. juni 1635

Vor herredsting. Mads Jespersen, født ved Nørlund i Hornum herred tiltales for og tilstod tyveri af værdigenstande som alterkalk, alterklæde messehagel mv. fra 75 kirker i Jylland. Tyvekosterne havde han afhændet for penge og mad. Aftagerne var ofte velanset bønder og borgere, fx skovrider Hans Worm i Silkeborg og var i stor stil kvinder. Aftagerne blev efterfølgende tiltalt ved herredstingene. Blandt de bestjålne kirker var bl.a. Veggerby kirke og Gravlev kirker. Sidstnævnte blev bestjålet i vinteren 1634, men tyvekosterne blev stjålet fra tyven. Sagen har sikkert været for Hornum herredsting. Domsafsigelsen fandt sted 17. juni 1635, og tyven blev henrettet få dage efter af skarpretteren i Århus, der fik 10 rdl herfor.

Jyske Samlinger 4,6 I, s. 328.

15. juni 1635 (1)

Tingsvidne af Hornum herred om forarmede personer.

RA, Aalborghus lens regnskab 1631-34, Antegnelser til bilag 1632-33, Bilag D. Papir. [3] segl, mørkegrønt lak. 1. Peder Gundesen i Ellidshøj, herredsfoged, ny udgave. 2. fingeraftryk, formodentlig Poul Pedersen i Hornum. 3. Anders Pedersen i Vokslev. Påtegning på bagsiden: D. Chresten Mortensen i Suenstrup Winde om dj som ehr forarmed och deres leiermols Bøder Icke kand Wdgiffue.

Peder Gundisen i Ellidshøff, hereds fogett til Huornum Hereds ting, pouel persen i hounum och Anders Persen i Woxløff gjør Witterligt, Att Aar epther Guds Bijurd 1635, Mandagen Som ehr den 15 Junij, Paa forne ting War schichet Chresten Mortensen i Suenstrup, Kong Maijsts delefogett ther Samestedes Paa hans forige hosbonds, Erlig och Welbørdige Frue Berette Lindenos, S. Otte Schiels til Hammelmose, hendes Wegne, som Eschett och fich edt fuldt tings widne Aff Otte dannemendt, som ehr forne Pouel persen, Anders pedersen, Niels Jensen i Ellishøff, Jens Sørensen, Jens Madsen ibim. Søren Laustsen i Abilgard, Las Nielsen i Buorup och Niels Christensen i grauleff huilcke forne Otte Dannemend, der Alle Endrechtelige Wonde, Att dj Saa och hørde her i dag, for denom stande Jens Christensen i gielstrup, Mads Madsen ibm. Søren Jensen i Wegerby, Søren Jensen i hersom, Michel Sørensen i Estrup och Peder Nielsen i Wolstrup, som Wonde huer Serdeles med Helgens Edt och Oprachte fingre, Att dett ehr denom Witterligt i Sandhed, Att disse effterschreffne Personer her wdj Huornomheredt, som sig haffuer forsiett med Leiermols Bøder til Olborig Huss dj ehr Saa forarmedt, Saa at diese forne Bøder icke haffuer Nogett at Bekome som effterfølger: Kirsten Ibsdatter som Sig aff Christen Sørensen i Estrup haffuer ladett belige 6 Rigs daller, Pouel Madsen i Suenstrup och Maren Pedersdatter hand belaa haffuer tagett hende til Egte och derfor Affkortes dires Bøder Saa Nær Som 2 Rigs Dr. j Rest. Maren Laustdatter i Moldbiereg, som aff Peder Sørensen Bleff beligett ehr Slett forarmed, Mads Laursens Kvinde ibm. hand haffuer beligett och toeg hende til Ægte, Maren Jensdatter i gielstrup Som Niels Madsen ibm beligget hafuer ehr Slett forarmed och Ingen Bøder ehr att bekome. Item Maren Høgs Aff Søren Mortensen i Suenstrup Bleff Beligett Ehr forarmed och ehr 16 dr Intett att bekome. Att Saa for oss Wondet ehr bekiend Bekiende Wij med Woris Indsegler her Vndertrøgett.

1. Peder Gundesen
i Ellidshøj, herredsfoged

2. Poul Pedesen
i Hornum, fingeraftryk

3. Anders Pedersen
i Vokslev

15. juni 1635 (2)

Christen Mortensen i Svenstrup fik på vegne af sin forrige husbond, Birgitte Lindenov, enke efter Otto Skeel til Hammelmose, et tingsvidne, at Lars Sørensen, som tjente Mads Pedersen i Dall, kun havde betalt 6 rdl af den bøde på 12 rdl, han var idømt for at bortrømme af tjenesten. Chr. Mortensen var fra o.1633-50 kronens delefoged i Hornum herred, et hverv han overtog efter faderen Morten Jensen, Lyngbjerggaard.

RA, *Aalborghus lens regnskab 1634-37, Regnskab 1634-35, bilag 60*. Papir, [3] segl, mørkegrønt lak. 1. Peder Gundesen, 2. fingeraftryk, sikkert Poul Pedersen i Hornum. 3. Anders Poulsen i Vokslev. Segl som på 15.6.1635 (1). Påskrift på bagside: No 60, Christen Mortensen i Suenstrup, Hornum herritt. Winde paa Lass Søffrensen som tjente Mads Pedersen i Dall Att werre bortrømt.

Peder Gundisen i Ellishøff, herrids fogett till huornum herrids ting, Pouel persen i hurnom och Anders Persen i Wogsløff gjør witterligtt, Att Aar effter Guds byrd Mandagen, Som ehr den 15. Junij paa forne ting war schichett Chresten Mortensen i Suenstrup paa forige hosbonds, Erlig och welbørdige fru Berette Lindenov, Sl. her Otto Skiells til hamelmose, hendes wegne, som Eskett och fick edt fuldt tings Winde aff Otte dannemend, som ther her Poul Persen, Anders persen, Niels Jensen i Ellitshøff, Jens Sørensen Bus, Jens Madsen ibid., Søren Laustsen i Abeldgaard, Lass i Buorup och Niels Christensen i Grauløff, huilcke forne dannemend der alle Samdrehthligen wonde, Attj dj Saa och hørde her i dag, for dom stande Jens Christensen i Gielstrup, Mads Madsen ibid, Søren Jensen i Veggerbye, Søren Jensen i hersom, Michel Sørensen i Estrup och pier Seurensen i Volstrup, som Vonde huar Serdeles medt helgens Edt och opragte fingre, Att dett dennom Witterligt i Sandhed, Att Las Sørensen, som tjente Mads Pedersen i dall hans Bøder Ware 12 Rigs Dlr thr bort Rømtt af Suenstrup, som handt tjente, Saa der icke er Bekomett aff hans Bøder Miere End 6 Rigs Dlr., Rester 6 Rigs Dlr. Att saa for oss Wondet ehr Bekiende wij med wores Ind Segler her undertrøgtt.

6. juli 1635

Tingsvidne af Hornum hrd., at Anne Mortensdr. i Svenstrup var beliggert af Chr. Andersen i Nøtten, var forarmet og ikke kunne betale bøden.

RA, *Aalborghus lens regnskab 1631-34, Antegnelser til bilag 1632-33, bilag Æ*. Papir. [3] segl, mørkegrønt lak. 1. Peder Gundesen, ”ny model”, 2. Søren Sørensen i Moldbjerg, 3. Søren Laustsen i Abildgaard. Påskrift på bagsiden: Æ, Christen Mortensen i Suenstrup, Winde Hornum herritt.

Peder Gundisen i Ellishøff, Heredsfogedt i Huornum Heredt, Søren Sørensen i Molbierig och Søren Laustsen i Abelgard gjør witterligt, Att Aar epther Guds Byrd 1635, Mandagen Som ehr den 6 Julij, Paa forne ting War schichet Chresten Mortensen i Suenstrup Ko. Maij. delefogett ther Samme- steds Paa hans hosbunds, Erlig och Welbiurdige mand Gundj Lange til Buording, Kong. Maijsts Befallings Mand paa Olborig Slott, hans Wegne, Som Eschet och fich edt fuldt tings Widne Aff Otte dannemend, som er forne Søren Sørensen, Søren Laustsen i Abelgard, Anders poulsen i hersom, Knud Nielsen ibid. Laust Andersen i Wolstrup, Søren Jensen i Lunden, tamas persen i Abildgard och Jens Pouelsen i Binderup huilcke forne Otte dannemend der Alle Endreteligen Wonde, Att dj Saa och hørde her i dag for denom stande Niels Madsen i Lyngbjergard, Jens Andersen i Suenstrup, Niels Kras ibid., Niels Jacobsen ibid dj Winder huer Serdeles med helgens Edt och oprachte fingre, Att dett ehr denom Witterligt i Sand- hed, Att Anna Mortensdatter i Suenstrup, Som Nogen tiid Siden aff Chri- sten Andersen i Nøtten Bleff Beliggitt, hun ehr Saa forarmidt, Saa Att Kong. Maij. Slott Ingen Bøder Aff hende Bekome kand. Att Saa for oss Wonditt ehr Bekiende wij med Wed woress Indsegler her Vndertrøgtht.

1. Peder Gundesen
i Ellidshøj, herredsfoged

2. Søren Sørensen
i Moldbjerg

3. Søren Laustsen
i Abildgaard

15. juli 1635 (1)

Sag om en bro, en bæk og skelsten mellem Restrup og Nørholm.

NLA, Register til B24-546, Viborg landstings dombog 1635B, s. 128-129. Efter registeret, der er udarbejdet for mere end 100 år siden, skulle den nævnte sag være indlagt mellem dombogens side 128 og 129, men synes bortkommet. Muligt er det sket ved nyindbinding af dombogen i 1983.

15. juli 1635 (2)

Viborg landsting, dom, at et tingsvidne af Nørholm birketing 1. maj 1635 og et stokkebrev af ikke angivet dato om arv efter Hans Sørensens hustru Maren Jensdr. i Nørholm er magtesløse, indtil sagen stævnes på ny. Fremlagt i sag ved Viborg landsting 20.1.1636. Se også 1.5. og 12.8.1635.

12. august 1635 (1)

Viborg landsting, dom, at tingsvidne af Nørholm birketing 1.5.1635 og et stokkebrev af ikke angivet dato om arv efter Hans Sørensens hustru, Maren Jensdr. i Nørholm, er magtesløse indtil sagen stævnes på ny. Fremlagt i sag ved Viborg landsting 20.1.1636. Se også 1.5. og 15.7.1635 (1).

12. august 1635 (2)

Viborg landsting, brev af 10.8.1635, Balumg[aa]rd, fra jfr. Jahan Lycke til Hans Markdaner, at eftersom hun har været ham skyldig 280 enkinde dl., 6 pct., har hun for samme penge udlagt til ham 1 gård, som han har taget til nøje, liggende i Suenstrup by, Huor[n]um herred, Lauritz Jacobssøn møller har i brug, med al sin herlighed for ejendom at nyde og beholde.-Sig.: Hans Lycke; Iffuer Lycke; Axell Løcke.

NLA, Viborg lst. skøde-panteb. 1624-37, 285v. Holmgaard, s. 248.

7. oktober 1635

Viborg landsting, mageskiftebrev dateret 29.9.1635, Seebyegaardt, mellem for:ne Pallij Wrne og Malthj Seestedt, at Malthj har udlagt til ham Pallij Wrne gods i Skåne. Derimod har han Pallij Wrne udlagt til Malthj gods i Jylland bl.a. : i Himmersyssel i Huornum herred i Suenstrup sogn og by 2 gårde - Sig.: Ut supra (Mogens Seested, Wiffert Seefeldt).

NLA, Viborg lst. skøde-panteb. 1624-37, 288r. Holmgaard, s. 251.

14. april 1636

Tingsvidne om øde gods i Hornum herred.

RA, Aalborghus lens regnskab, jordebog. Afskrift Poul Christensen, Lokalthistorisk Arkiv, Ø. Hornum.

Herredsfoged Peder Gundesen i Ellidshøj, Anders Pedersen i Vokslev og Jens Christensen i Gjelstrup. Christen Mortensen, defoged fik tingsvidne af Anders Pedersen Vokslev, Jens Christensen og Jens Pedersen i Gjelstrup, Niels Pedersen i Byrsted, Jens Pedersen i Veggerby, Niels Sørensen i Borup, Laurids Lauridsen i Guldbæk, Niels Jacobsen i Svenstrup, der så og hørte, at Mads Madsen i Gjelstrup, Christen Pedersen i Volstrup, Simen. Pedersen ibid., Niels Ibsen i Støvring, Laust Andersen i Volstrup, Poul Sørensen i Svenstrup vidnede om øde gods i Hornum herred.

29. november 1635

Missiv til Gunde Lange. Da denne Peder Nielsen i Lille Sørup har klaget over, at han højlig forurettes af Gunde Langes Fuldmægtig og Dele-foged til Hospitalet i Aalborg, som han kan se af hans hosføjede Supplika-tion, skal han indsende Erklæring herom til Kancelliet.

Kancelliets Brevbøger, J. T. 9, 247 b.

30. november 1635 (1)

Missiv til Gunde Lange om at lægge det Gods, som Kongen har faaet til Mageskifte af Niels Friis til Krastrup ¹⁾, nemlig 2 Gaarde i Fløe i Grafløf Sogn, 1 Gaard i Raastrup ²⁾ i Voxlef Sogn, alle i Hornum Herred, 1 Gaard i Nesbye i Biørnsholmb Sogn i Slet Herred, 1 Gaard i Ullis By og Sogn, Kvorumbaard i Kvorum ³⁾ By og Sogn, 1 Gaard i Jellestrup i Hobro ⁴⁾ Sogn, 1 Gaard i Vindbles By og Sogn, 1 Gaard i Ovdrup By og Sogn, 1 Gaard i Tolstrup i Nesborrig Sogn, 1 Gaard og 1 Gadehus i Vester Ovstrup og Ve-ster Ovstrup Mølle i Aars Sogn], ind under Aalborghus Len, indskrive det i Jordebogen og aarlig gøre Rede for visse og uvisse Indtægt af dem.

Kancelliets Brevbøger, s. 340. Udt. i 3. T. 9, 248. K. 5).

- 1) I J. T. staar: ”ut vide Mageskiftet herom i Regi. straten, dat. eodem loco & die som dette”. Efter Mageskiftet er Godset indsat ovfr.
- 2) Rodstrup, Vokslev S., Hornum H.
- 3) Kornum Østergaard, Kornum S., Slet H.
- 4) Jelstrup, Havbro S., Aars H.
- 5) K. er ufuldstændig og går kun til ordene: Udi Grafløf Sogen, Fløe 2 Gaarde, den første Peder ...

30. november 1635 (2)

Mageskifte mellem kronen og Niels Friis til Krastrup, der bl.a. afgi-ver 2 gårde i Fløe i Gravlev sogn, og 1 gård i Rodstrup Vokslev sogn.

Kronens Skøder, s. 487. Org. mag. 1033 J. R. 9, 145b.

20. januar 1636

Viborg landsting. Michel Christensen i Nørholm ved sin visse bud, Laurids Pedersen i Østerholm, stævner Søren Jensen i Nyrup og Jens Poul-sen i Nibe, der sammen med Hans Sørensen i Nørholm har vidnet på Nør-holm birketing 1. maj 1635 ang. arv efter Hans Sørensens hustru Maren

Jensdr. De har vidnet ikke at være berettiget til mere end 80 slet daler arv. Michel Christensen mener også at være arving på hans faders side. De stævnes endvidere for et stokkebrev og et skiftebrev, som Michel Christensen ved 2 uendelige domme af landstinget har fået kendt magtesløse. Da Hans Sørensen og hans parter er stævnet 3 gange og nu ikke er mødt, kendes deres vidne magtesløst. Østerholm sikkert fejlskrift for Sønderholm.

NLA, B24-547, Viborg landstings dombog 1636B, s. 44a.

War skickit Michell Christensenn i Nørhollum, hans Wesse boed, Er- lig och fornumstig manddt Laurits Pedersen i Østerholm, Paa den Eene oc hagde hid i Rette steffnued Søren Jenssen i Nyrup och Jens pouellsen i Ni- be Paa den Anden Siide for eet Winde, di Thill Nørholms bircheting den første Maij sidst forleden med hans sørensen i Nørholm Wondet haffuer Anlangendis en Arffue lod, di ephther Sl. Marenn Jensdather, forne hans sø- rensens høstru war tilfalden och samme Thieris Winde formeller denom iche Wider Arffue Atuere tilfalden ellr Thill Berettige end 80 slete daller, som samme tings Winde derom formeller, och forne Michell Christensen der Wdi ... Wore ... WANseett hand findis at Were Ret arffuing Thill forne Arffue Lod paa hans faders side, Menten och iche Som samme tings Winde at Were Gioren saa louglic e Warsel som det sig bøer, Miener denom der Wrett Atthaffue Giortt och samme Thieris Winde magteløs at Were.

Sameledis hagde hid steffnuet forne Søren Jensen och Jens pouellsen for et stokkue Winde och schiffte breff, saa och om samme Arffue giort er, Miener denomb och I lige maade Magteløs at Were Schrefften, som hand Thuinde Er Wenndelige domme i Saggen haffuer Bekommet, Miener Sig en Eendlig domb at haffue. Noch hid Kallett forne Søren Jensen Och Jens pouellsen och Poffuell Kras i Nørholmb, som samme Winde Wdstedt haf- fuer och hanns sørensen, som samme Winde och stokkue breff forhuerffuit haffuer, med samme Winder Och Stokkue Breff. wdi Lige maade peder Ki- er i Nørholmb Om hand haffuer noget dertill at Suare.

Och der huos Berette forne Laffrids pedersen, det forne Michell Christensen Thillforen Thuinde Wendellige domme i samme sag haffuer Ladet forhuerffue her aff Landstinget, den første den 15. Jullij och den An- den dend 12. Augustij sidst forleden Wdganget Huor Wdi samme Winde, Skifftebreff och stokkue breff Er fundet Magteløs at Were, Dertil huem der haffde Wer Att sige steffnett paa Nye louglic Kommer fram och Will Were i Rette, som di domme Wider Bemeller, huilchen domme findis Thill Nør- holms bircheting at Were leest och Paaschreffuet, den første at Were leest paa forne Thing den 29. Jullij, 21. Augustij, den Anden at Were leest paa forne Thing 21. Augustij och begge At Were leest paa Nørholms Snapsting sist forleden. Och effter slig Lejlighed satte forne Laust Pedersen i Ald Rette, Om hand icke nu Buorde Endelig dom Att Bekomme.

saa och forne Windismend. och hans sørensen Iche er møtt till gien- suar, eller nogen paa diris Wegne dennomb Louglic at Wndschyldde eller Nogen gienn sigelse her Emod at giøre.

da effter saadan lejlighed och Effterdj forne Mend Thrinde Side Thill foren findis hid Steffnet och Kaldet at Were, och iche er møtt till giensuar saa Bemelte Trende domme er Wdganget samme Winde schiffte Breff och stokkue Breff er fundet magteløs at Were, Indtill huos der haffde wdj at sige steffnuet paa Nye, huilche domme findis thill birchetingett At Were lest och for kyndt, som Forschreffuitt staar, och befindis forne mend at haffue hafft Noch som Lang Respit samme domme at kunde haffue ladet Igien Kalde, Och di dog dett iche giortt haffuer, Medens denom Endnu saa Well som tillforen fra Rettergang Wndgjelder, finde Wi effter saadan Lejlighed och dommes liudelse samme Winde och schrifftebreff och stokkue breff magteløs at Were. In cuis rei thestimonium.

15. maj 1636

Missiv til Gunde Lange. Hr. Mickel Jensen, Præst til Sønderup Sogn, har berettet om sin store Armod og sit Kalds Ringhed, som Gunde Lange videre kan se af hans hosføjede Supplikation. Gunde Lange skal undersøge, om han er forarmet og hans Sogn saa helt ringe, saa at han ikke kan komme ved Magt uden Hjælp. Dersom det forholder sig saaledes, skal han med det allerførste indsende Erklæring til Kancelliet om, ved hvilke Midler han kan hjælpes uden Forringelse af Indkomst.

Kancelliets Brevbøger, s. 523. J. T. 9, 313.

18. juli 1636 (1)

Tingsvidne af Hornum herred om Støvring mølles bygfældighed.

RA, Aalborghus lens regnskab 1637-40, (Film M 17.914). Afskrift Poul Christensen, Lokalthistorisk Arkiv, Ø. Hornum.

Peder Gundesøn, herredsfoged i Ellishøj, ... Pedersen i Ellidshøj, Jens Jacobsen ibd vidner, at Chr. Mortensen i Svenstrup, kgl delefoged fik tingsvidne af Jens Sørensen, Jens Jacobsen, Anders Pedersen i Vokslev, Thomas Pedersen i Abildgaard, Anders Poulsen i Hæsum, Søren Jensen i Lunden, Niels Jensen i Guldbæk, der vidnede, at Niels Ibsen i Støvring, Jens Christensen, Mads Pedersen, Morten Poulsen ibid., 4 synsmænd, havde i dag havde synet Støvring mølle, der led af mange skavanker.

18. juli 1636 (2)

Tingsvidne af Hornum herred om bygfældighed på Ridemands mølle i Svenstrup.

RA, Aalborghus lens regnskab, Regnskab 1634-37, Regnskabsbilag 1636-37. Bilag 33a. (Unummereret efter bilag 33) [3] segl skjult i plica. 1 Peder Gundesen, 2. Jens Sørensen i Ellidshøj, 3. Jens Jacobsen, utydeligt. Påtegning på bagsiden: Siun Winde til Ridmands mølle.

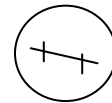
Peder Gundesen i Elishøj, herrids fogett till huornum herridtt, Jens Søffrensen i elishøj, Jens Jacobsen ibm. och Peder Nielsen gjør witterligtt, Anno 1636 den 18. Juli paa forne ting waar schichett Chresten mortensen i suenstrup, Kong. Maitd delefoget i huornumherridt, der esched och fick ett fuldtt thingswinde aff desse dannemend, som er forne Jens Søffrensen, Jens Jacobsen, Anders pedersen i Woxlø, Søffren Søffrensen i moldbiereg, Thomads pedersen i Abildgaardt, Anders poulsen i hersom, Søffren Jenssen i Lunden och Niels Jensen i guldbech, Di wonde, att dj saa och hørde her i dag paa forne ting att Niels Jacobsen i suenstrup, Jens Jensen, Jens Andersen, peder Nielsen, Jens Michelsen ibm och Niels Madssen i Løngbieregaaardt, 6 siouns mendtt, de stod her i dag for tings domb och bekiende och Affhiembledt och kundgiorde, att de i dag haffuer weridt sion thill Ridmands mølle, effter som di war aff tinget thagen, och først Slett ... tree fornøden i samme mølle en kuernnstien 16 ?greb omkostning, ett langtiern, som er Adelis forslet som well 2 pund stall till toppen i huer Enn, er och forslett och well x pund stall thill dend, di 2 Vnder hiull er slet och øde och schall gøres af Nye, thill Aabrets løn for huer hjul att gjøre vijj daller, Noch ett inder hijull och en axell for hijulen att gjøre 5 daller, for axxen iij daller, er Møllehuset forfalden, och en dør och icke Kand fordis Ringere end iij, the liten fielle rusherstien att foruareee uden med bekoste der till Mur stien 300 for Aarbeds løn iij daller, bekoste en wand Karm for Mølerinden, Saa well 2 thølft Iegerthømer til 12 alen, there sand? 3 thølft, Aarbeds løn der for 5 daller, flodgijde er slet Aldelis øde well 3 tølft Ieger tømer til 12 daller, vij tølfter fiell att fløtt ij Alle thet buorw stolper, stuor søm bode till wand karm och flodgijden, Aarbeds løn for flodgijden att gjøre medt allt sin till bekostning well koster 20 daller, fattis fiell att forde paa møllehuset wedt och stolpier till mølburgen? poo demningen er slet forfalden och øde paa Nogle steder. Beken er forfølgt medt ior, som kreuver och well opkastis om kuernen skall haff sin Rette gang. Det Hembledt de for ett fuldt siun. Att Saa det winde wij medt woris Signeter. Peder Nielsson.

1. Peder Gundesen
i Ellidshøj, herredsfoged

2. Jens Sørensen
i Ellidshøj

3. Jens Jacobsen
i Svenstrup

19. oktober 1636 (1)

Aabent Brev til alle Kronens Bønder samt Kloster-, Prælat-, Kanneke-, Vikarie-, Provste-, Præste- og Kirketjenere i Hornum og Fleskum Herreder, der søger Kronens Møller i Aalborg. Da det berettes, at Aaen, Vældene og Grøfterne, som løber til Møllerne i Aalborg, er meget tilgroet til Skade baade for den menige Mand og for Kronen, befales det dem strengeligt, naar de tilsiges af Gunde Lange, Embedsmand paa Aalborghus, at møde med deres Folk, Heste og Vogne og hjælpe at opskære og opbryde forskrevne Aa, Grøfter og Vælder. De, som har Enge løbende paa samme Aa, skal aarlig opskære og opbryde i dem, saa langt deres Enge strækker sig, saa at Vandet kan have desto bedre Løb til Møllerne. Saafremt nogen findes modvillig heri, skal han tiltales og straffes for Ulydighed.

Kancelliets Brevbøger, s. 654. J. R. 9, 214. K. (Som Konc. er benyttet Konc. til Aabent Brev af 3. Aug. 1590 til samme mutatis mutandis). Missiv, samme dato til Gunde Lange herom, Kanc. Brevb. s. 654. J.T. 9, 343 b.

31. oktober 1636 (1)

Missiv til Gregers Krabbe. Da Fru Ingeborg Parsberg, Enke efter Ifver Juul til Villestrup, paa sin Søn Ofve Juul til Albecks (Lundbæk!) Vegne har begæret 1 Gaard, kaldet Snarup og liggende til Pandumgaard, i Bisløf Sogn i Hornum Herred „i vort Land Fyen” til Mageskifte for 1 Gaard, som tilhører hendes Søn, i Vogsløf By og Sogn „i forskrevne vort Land Fyen” (Fejltagelse) og, dersom dette ikke er tilstrækkeligt, for yderligere Udlæg, skal Gregers Krabbe med det allerførste indsende Erklæring til Kancelliet om, hvorvidt dette Gods for Belejgheds og anden Herligheds Skyld kan bortskiftes fra lenet, og om hendes Søns Gaard er god for sin Landgilde.

Kancelliets Brevbøger, s. 695. F.T. 4, 412.

31. oktober 1636 (2)

Missiv til Gunde Lange. Da Fru Margrette von der Lyhe, Enke efter Jørgen Brockenhuus til Sebberkloster, har begæret 1 Gaard, Gaardsted (Gaasted), 1 Gaard i Grinning (Grønning) og 2 Gaarde i Helledrup (Haldrup), alle i Vildsted S., Aars Hrd., til Mageskifte for 1 Gaard, kaldet Landvad (Tømmerby S., Han Hrd.), 1 Gaard i Aars By, 1 Gaard i Klebstrup (Klæstrup) i Voxle Sogn i Hornum Hrd. i samme Len, skal han undersøge Godsets Lejlighed og indsende Erklæring til Kancelliet om, hvorvidt det for Belejgheds og anden Herligheds Skyld kan bortskiftes.

Kancelliets Brevbøger, s. 697 J. T. 9, 359 b.

Litteratur

- Andersen, Vald. Hald Hovedgård 1475-1975. Herning, 1977.
Baden, Gustav L. Danmarks Riges Historie. København, 1830.
Becher, T.A. De Ældste danske Arkivregistraturer. København, 1854.
Bjerg-Posten Lokalhist. Forening, Frejlev, Nørholm og Sønderholm.
Blatt, Franz Danmarks Riges Breve. København, 1966.
Blatt, Franz Corpus Diplomatium Regni Danici. København, 1938.
Brask, Aage Tordrup og Marsk Stigs slægt, København, 1953.
Brask, Aage Volstrup. En gammel himmerlandsk Gaard, 1950.
Bricka, C.F. Kancelliets brevbøger. Rigsarkivet, fra 1885.
Christensen, Harry Ni tværsnit af Nibes historie. Nibe, 1977.
Christensen, Harry Len og magt. Århus, 1983.
Christensen, P.Rønn Bratskov, Brovst kommune. Brovst, 1981.
Christensen, W. Repertorium Diplomaticum Regni Mediævalis, Series Secunda. 1451-1504. København, 1928.
Christensen, W. Missiver fra Kongerne Christiern I's og Hans's Tid, København, 1912.
Dahlerup, Troels Det Kgl. Rettertings Domme og Rigens Forfølgninger fra Chr. III's tid. København, 1959.
Danske Magazin Angives med række og bind, adskilt med komma. Fra 1854.
Enemark, Poul Studier i toldregnskabsmateriale. Århus, 1971.
Erslev, Kr. Repertorium Diplomaticum Regni Mediævalis. København, 1894.
Erslev, Kr. Fr. I's Danske Registrant. København, 1878.
Erslev & Møllerup Danske Kancelliregistranter 1535-50. København 1881-82.
Erslev, Kr. Danmarks len og lensmænd, 1878.
Frederiksen, Lars Nørholm sogn. Nibe, 1987.
Færch, Ole Færch-slægterne i Danmark. Aalborg, 1998.
Gl. danske dipl. Gammeldanske Diplomer, Det Danske Sprog og Litteraturselskab. 1961.
Gjedsted, Hans Hornum herreds tingbøger. Lokalhistorisk arkiv, Ø. Hornum.
Gjedsted, Hans Aalborg byfogeds tingbog 1625. De Hist. Arkiver. Aalborg.
Gjerding, K. Bidrag til Hellum Herreds beskr. Aalborg, 1882.
Gravlund, Thorkild Herredsbogen. København, 1926-30.
Heise, A. Diplomatarium Vibergense. København, 1879.
Hertzum Larsen, H. Jyske domme og dokumenter 1440-1700. 1995.
Himmerland & Kjær Himmerland og Kjær herred Årbøger. Fra 1912.
Holmgaard, Jens Viborg landstings skøde-pantebøger 1624-57. Kbhvn., 1970.
Hoffmann, Hans de Hoffmanns Fundationer. 1755-80.
Huhle, Robert Bogen om Himmerland. Aabenraa, 1958.
Hvas, F. Samlinger af Meddelelser om Personer og Familier af navnet Hvas. Bind 1-5. København 1861-90.
Jexlev, Thelma Vejl. Arkivregistratur XVIII, Lokalarkiver til 1559, Gejstlige ark. I og II. Rigsarkivet, 1973.
Jyske Saml. Samlinger til Jysk Topografi og Historie.
Klitgaard, C. Nibe Bys Historie indtil 1728. Aalborg, 1917.
Kirkehist saml. Kirkehistoriske samlinger.
Kornerup, Bjørn Aalborg Stiftshospitals Hist. København, 1931.
Kolderup-Rosenv. Udvalg af gamle danske Domme, bind I-IV. 1842-48.

Krarp& Lindbæk	Acta pontificium Danica 1316-1536. København, 1904.
Lindbæk&Stemann	J. Lindbæk & G. Stemann, De Danske Helligåndsklostre. København, 1906.
Molbech&Petersen	C. Molbech & N.M.Petersen, Udvalg af hidtil utrykte Danske Diplomer og Breve. København, 1842.
Nielsen, S. Skyum	Diplomaticum Danicum. København, 1957.
Nyrop, C.	Danmarks Gilde- og Lavsskråer i Middelalderen. 1895-1904.
Pedersen, Henry	Danske Gejstlige Sigiller. København, 1886.
Pedersen, Henry	Danske Adelige Sigiller. København, 1887.
Pontoppidan, Erik	Annales ecclesiae Danici. København, 1747.
Qvist, C.J.	Ridemands Mølle, Et bidrag til dens historie. Aalborg, 1978.
Rasmussen, Poul	Viborg Landstings Dombøger 1616A og B, 1617B, 1618B. Viborg, 1965.
Regesta	Regesta Diplomatica Historiae Danicae. 1847.
Reitzel-Nielsen, E.	Danske Domme 1375-1662. København, 1978.
Sjødin, Lars	Handler til Nordens historia. Stockholm, 1967.
Steenstrup, Johs.	Studier over Kong Valdemars Jordebog. København, 1874.
Suhm, P.F.	Nye Samlinger til den Danske Historie. København, 1792.
Thiset, A.	Fru Eline Gøyes jordebog. København, 1892.
Thiset, A.	Danske Adelige Sigiller. København, 1905.
Trap, J.P.	Trap Danmark, 5. udgave. København, 1953-72.
Ursin, M. R.	Stiftsstadten Viborg. København, 1849.
Venge, Michael	Det gamle Aalborghus, Told og skat. København, 1991.
West, F.J.	Kronens skøder. Rigsarkivet, 1908.
Aakjær, Svend	Kong Valdemars Jordebog. København, 1926-45.

Forkortelser

A./ AA.	armiger/ armergeri, væbner(re) (latin).
Aalb.	Aalborg
Additam.	Additamenta, Universitetsbiblioteket, København.
Adkomstreg.	Landbohistorisk Selskab, Adkomstregist. 1513-1550, Institut for navneforskning, Københavns Universitet.
a.w.	a wapn (vapn), våbenbærende.
bg.	borger (i Aalborg, hvor intet andet anføres).
bgm.	borgmester (i Aalborg, hvor intet andet anføres).
Br.	Brev.
Budolfi	Aalborg Budolfi kirke.
DAA	Danmarks Adelsårbog, årgang anført.
Danske Domme	E. Reitzel Nielsen, Danske Domme 1375-1662.
DAS	Danske Adelige Sigiller. (Henry Pedersen og Anders Thiset).
Design.	Designation.
DGS	Danske Gejstlige Sigiller. (Henry Pedersen)
Dipl. Viberg.	Diplomatarium Vibergense, O. Heise.
discr.	discreti, beskeden (latin).
Dn./ DDn.	dominus, domini kirkeherre(r), præst(er) (latin).

dni. dnica.	domini/ dominica, herre(r) (latin).
Domb.	Dombog.
f.	festum, fridag, festdag, (latin).
fer.	feria, ugedag (latin).
Fgd.	Foged.
FLA	Landsarkivet for Fyn, Odense.
Gl. kgl. saml.	Gammel kongelige samling, Kgl. Bibliotek, Kbhvn.
Grd.	Gård.
Hanen	Udgives af Lokalhistorisk Arkiv, Ø. Hornum, Støvring.
Heilskov	Heilskovs Samlinger, NLA, H1(9), løbe nr. 25.
Helligåndskl.	Lindbæk og Stemann, De Danske Helligåndsklostre.
Herredsfoged	Herredsfoged i Hornum herred, hvor intet andet nævnes.
Hornum	Ø. Hornum, hvor intet andet angives.
Hrd.	Herred.
Hrdskr.	Herredsskriver.
H&K	Himmerland & Kjær herreds årbøger.
Hoffm. Fund.	Hoffmanns Foundationer.
Holmgaard	Jens Holmgaard, Viborg landstings skøde-pantebøger 1624-57.
Htk.	Hartkorn, tønders- skæppe- fjerdingkar- album.
Jexlev	Thelma Jexlev, Vejledende Arkivregistratur.
K.	Kirke.
Kanc. Brevb.	C. F. Bricka, Kancelliets Brevbøger.
Kbhvn.	København.
Kgl. Bib.	Det Kongelige Bibliotek, København.
Kl.	Kloster.
Klitgaard	C. Klitgaard, Nibe Bys Historie indtil 1728.
KU	Københavns Universitet.
L. Dipl.	Langebæks Diplomatarium, Rigsarkivet.
L&S	Lindbæk & Steman, Danske Helligåndsklostre.
Lst.	Landsting.
M.	miles, ridder (latin).
Md.	mand.
Mk.	Mark.
MM.	milites, riddere (latin).
M&P	Molbech & Petersen, Udtog af hidtil utrykte danske diplomer.
NKR	Ny kronologisk række, Rigsarkivet.
NKS	Ny kgl. samling, Det Kongelige Bibliotek.
NLA	Landsarkivet for Nørrejylland, Viborg.
oct.	octavæ, octava (otte, ottende).
Perg.	Pergament.
Pk.	Pakke.
RA	Rigsarkivet.
Rasmussen, P.	Rasmussen, Poul Viborg Landstings Domb. 1616A og B, 1617B, 1618B. Viborg, 1965.

Regesta	Regesta diplomatica historiæ Danicæ.
R.	Registre, jf. Kanc. Brevb.
R./RR.	Ridder/Riddere.
Rdl.	Rigsdaler.
Rdm.	Rådmand (i Aalborg, hvor intet andet angives).
Reg. nr.	Regesta 1. række, dok. nr.
Reg. * nr.	Regesta 2. række, dok. nr.
Rep. I, II	Repertorium diplomaticum regni Danici mediaevalis 1. og 2. rk. v/ hhv. Kr. Erslev og William Christensen
Rtk.	Rentekammerearkivet, Rigsarkivet.
s./S.	side eller sogn.
sabb.	sabbatum, hviledag (latin)
sk.	skilling.
sst.	sammesteds.
s.å	samme år.
t.	til.
T.	Tegnelser, jf. Kanc. Brevb.
Tgb.	Tingbog.
Trap	Trap Danmark, jf. litteraturlisten..
Udt.	Udtog.
Udtg.	Udtaget af.
U.St.	Udateret brev i Kanc. Brevb. dato, sat lig foranstændes.
V./VV.	Væbner/Væbnere.
vig.	vigilia, natten efter (latin).
virr.	virorum, mand, (latin).
ÆA	De ældste danske arkivregistraturer. A og B angiver her de to forskellige udgaver. I henvisninger er en del af ho- vedoverskriften, nemlig ”som fandis” oversprunget.
Aalb.	Aalborg.

Udformning af register

Vedrørende udformning af registret bemærkes, at et navn normalt kun markeres første gang, det nævnes i et dokument. Navne er ensartet og normaliseret til nutidigt sprog og stavemåde, hvor det er skønnet forsvarligt, men søges et bestemt navn bør der også søges under de øvrige velkendte mulige stavemåder og populære former og forkortelser af samme navn. Det er fx Eske og Esge, Jacob og Jep, Jes og Jens, Joen og Jon, Jost og Just, Karen og Karine, Las, Lars og Laurids, Nis og Niels, Per og Peder, Poul, Paul, Povl, Tyge, Thyge, Terkild, Torkild, Terkel, Tames, Thames, Thomas, Tord, Thord osv. Har en person i tidens løb flere funktioner, anvendes den seneste funktion. Ang. sidenumre i registret gøres opmærksom på, at der forekommer orddeling, således at sidetallet kan være fordelt på 2 linier, uden bindestreg.

Register

- Abel, konge;23
Abildgaard;65;170;197;224;229;230;246;
254;255;256;360;437;483;655;679;682;
686;710;715;719;721;801;804;808;846;
872;912;934;938;941;951;958;974;984;
988;989; Jep i Bonderup;616; Mandrup
t. Skodsborg;928;931; Niels;254;289;
378; Niels i Bonderup;566; Niels i
Hornum;772;804;808; Niels i Hyllested;
367;385;393; Peder;187;584; Peder i
Bonderup;513;618;631;644;645; 650;
682;716; Poul i Aalborg, borgmester;86
Acer-, Adzer-, Ascer-, Atser-sen;Se
Andersen
Adelvejen i Nibe;606
Advocatus;10
Agerkrog;832;868
Aggersborg;151;156
Aggershus;720
Aggersund;964
Aggesen: Erik, Hr.;104
Ajstrup;206
Akeleye: Knud Gabriel t. Krenkerup;722
Albrechtsdr.: Anne;183; Mette t.
Torbernfeld;92;106;117;243
Albrechtsen: Claus;294; Mouritz;294
Albæk;91;146;156;200;216;218;244;251;2
60;289;332;394;486;511;517;530;604;6
16;633;641;743;824;825;917;934;970;9
78;979; Knud i Sørup;679
Albæk birk;5
Albæk kirke;83
Alling kloster;25
Alsbjerggaard;214
Alstorp;59
Alstrup;719
Altrop;47
Ame: Thomas Pedersen i Nibe;Se
Pedersen
And: Niels i Tostrup;471;472;473
Anders i Klæstrup;97
Andersdr.: Johanne;954; Johanne i
Nibe;781; Johanne t. Asdal;68; Kirsten i
Hjeds;754;778; Kirsten Johanne? i
Nibe;781; Maren i Hjeds;778; Maren i
Nibe;589;606;635; Marine i
Ovdrup;429; Mette i Hornum;256
Andersen: Anders i Brønderslev;674;694;
Anders i Guldbæk;178;179;289; Anders
i Sundby;949; Anders i Sønderholm;
666; Anders i Aalborg;88;188; Anders,
abbed i Vitskøl;318;329;363;401;
Bjørn;Se Bjørn; Carsten, slotsfoged på
Aalborghus;832; Chr. i Abildgaard;679;
682;686;710;715; Chr. i Bralstrup;524;
Chr. i Byrsted;781; Chr. i Byrsted,
møller;782; Chr. i Harrild;715; Chr. i
Nibe;206;479;589;596;602;872; Chr. i
Nibe, birkeskriver;646; Chr. i Nibe, i
Gaden;639; Chr. i Nøtten;983; Chr. i
Svenstrup;157;160; Chr. i Tingbæk
mølle;901;905;906; Chr. i True;240;
Chr. i Taarup;571;572;573; Chr. i
Veggerby;729; Chr. i Volstrup;739;801;
807; Chr. i Aagaard;711; Chr. i Aalborg;
782;794;799;920; Chr. i Aalborg
Strandsti;665; Chr. i Aalborg,
skomager;659;832; Chr. i Aalborg,
øster;893; Chr. Staun i Nibe;792; Chr., i
Aalborg, vognmand;902; Christoffer,
tjener på Torstedlund;878;886;
Hans;121; Hans i Hasseri?;791; Hans i
Nibe;783; Hans, rdm.;159; Hintze i
Moldbjerg;60; Jacob i Særslev;73; Jacob
på Sjælland;73; Jens;44;219;479; Jens af
Hals;775; Jens i Abildgaard;360;437;
679; Jens i Bonderup;637; Jens i
Gjelstrup;709; Jens i Guldbæk;827; Jens
i Gunderup;978; Jens i Hjeds;754; Jens i
Klæstrup;865; Jens i Nibe;504;512;
606;698;700;777;798; Jens i Støvring;
238;245;678;679;686; Jens i
Svenstrup;830;961;962;984;989; Jens i
Sønderholm;194;198;200;220;230; Jens
i Taarup;954; Jens i Vadumtorp;950;
Jens i Vokslev;683;772;808;859;865;
Jens i Aarestrup;884; Jens ved
Sebbersund;697;700; Jens, foged på
Restrup;98;398; Jep i Brasted; 741;
808;878;958; Jep i Hørby;185; Jeppe i
Støvring;201; Just i Harrild;808;939;
Just i Veggerby;856; Jørgen i Nibe;
419;434; Kjeld i Lundby;429; Kurt,
byfoged i Aalborg;659;667;757;758;

Lage i Aarestrup;530;678;680; Lars;95;
 Lars i Bonderup;637; Lars i Hjeds;754;
 Lars i Sønderholm;160; Lars i Volstrup;
 739;856;937;938;951;952;961;962;984;
 985; Laurids;104;109; Laurids i
 Guldbæk;104; Laurids i Haverslev,
 præst;90; Laurids i Hjeds;778; Laurids i
 Hæsum;76; Laurids i Nibe;215; Laurids
 i Sønderholm;474; Laurids i Volstrup;
 102;801;935;936;958; Laurids i
 Aarestrup;513; Laurids t. Østrup;570;
 Mads i Harrild;587;631;715; Mads i
 Staun;802; Mads i Aalborg;757;758;
 832; Michel;48; Michel i
 Klæstrup;679;736;773;936;963; Michel
 i Pandum;170; Michel i Svenstrup;803;
 Mogens i Aarestrup;197; Morten i
 Aarestrup;154; Mourids i Nibe;793;
 Niels;123; Niels af Laage;39;42; Niels
 Byrsted i Sørup;827; Niels i Abildgaard;
 483; Niels i Bonderup;637; Niels i
 Braulstrup;499; Niels i Drastrup;470;
 Niels i Fårup;240; Niels i Grydsted;479;
 Niels i Guldbæk;197; Niels i Hedegaard;
 60; Niels i Hjeds;143; Niels i
 Klæstrup;291;314; Niels i
 Klæstruplund;504;528;571;572;573;
 Niels i Nibe;589;604;651;670;677;698;
 700;798; Niels i Smidstrup mølle;847;
 Niels i Støvring;678;679;686; Niels i
 Sønderholm;471; Niels i Sørup;587;
 618;827; Niels i Tøtterup;521; 522;524;
 526; Niels i Taarup;360; Niels i
 Veggerby;935;958; Niels i Aarestrup
 Hyllegaard;457; Niels, præst i Tranders;
 125; Oluf i Gravlev;196; Oluf i
 Guldbæk;199; Oluf i Mastrup;201; Oluf
 i Svenstrup;71;75; Oluf, prior i Aalb.
 Hosp.;64; Ove;144; Peder;139;155;
 Peder i Gravlev;679; Peder i Hjeds;
 754;778; Peder i Hjedsbæk;104; Peder i
 Moldbjerg;141; Peder i Nibe;604;677;
 Peder i Oplev;348; Peder, abbed i
 Vitskøl;38; Peder, Bertel Hørbys
 plovmand;390;393; Poul i Hjeds;880;
 Poul i Hvilshøjgaard;950; Poul i
 Juelstrup;673; Poul i Sønderholm;470;
 505; Poul i Aalborg;94; Poul, rdm.;177;
 Simon i Svenstrup;194; Søren;142;178;
 824;825;827; Søren Hovgaard i
 Sønderup;766; Søren i Fløe;617;631;
 Søren i Gjelstrup;683; Søren i
 Gravlev;678;679;682;683;709;711;715;
 815;901;905; Søren i Hæsum;685; Søren
 i Klæstrup;679; Søren i København;571;
 Søren i Lundbæk;318; Søren i Nyrup;
 160; Søren i Nørholm;405; Søren i
 Ræbild;322; Søren i Støvring;199;201;
 247;255;283; Søren i Suldrup;679;680;
 684;685;686;720;724;814;835; Søren i
 Svenstrup;680; Søren i Sønderholm;
 470;505; Søren i Aarestrup;415; Terkel i
 Binderup;808;830;856; Terkel i
 Dalsgaard;232;238;240;245;248;250;
 251;320;324;329;362; Terkel i
 Vokslev;683; Thomas;954; Thomas i
 Klæstrup;679; Thomas i Nibe;132;
 Villads, foged i Ø Kloster;214
 Andersen?: Just i Gravlev;721
 Anne: Lange Jons enke;96
 Anne i Krogstrup;677
 Anne Laurs i Nibe;601
 Annebergvej;667
 Annerup;138;484;504;530;682;836;892;
 923;939
 Arden;90;275;284
 Arenfeld: Niels;915;960
 Arnfast: Oleff;80
 Arresen: Morten;581
 Asbæk;383;821;823
 Asdal;47;68;110;351;444;507
 Aske vejen;566
 Askildrup;164
 Asmild birk;53
 Asmild kloster;25;359
 Asmindrup;73
 Assendrup;720
 Assersen: Mads i Hasseris;554
 Astrup;42;56;220;372;483;484;752; Niels
 i Nibe;347
 Astrup, Giver s.;733
 Aunsbjerg;41;86;92;168;193
 Axel i Vokslev;137
 Axelsen: Axel i Rumdengaard;62; Jens i
 Vokslev;221;287; Mads;137; Niels i
 Tøtterup;424; Søren i Vokslev;221
 Babanders: Henrik, rdm.;74
 Bager: Lars i Nibe;*Se* Lauridsen
 Bagge: Hans;53; Jens, kappelan i
 Nibe;226; Jeppe;53; Jes;53; Mathias;53
 Bagse?: Niels;809
 Bahus;617;619

Balckenborg: Tønnes, kgl. salter i Nibe;623;662;671
 Balle: Hans;444
 Baltersen: Poul i Nibe, herredsskriver;19;670;677;678;679;682;683;684;685;686;688;699;701;709;710;711;715;716;798
 Bang: Erik, foged på Buderupholm;925; Jens, købmand i Aalborg;936;965;968
 Banner: Anders;444; Anders Nielsen t. Asdal;104;110; Anders Nielsen t. Kokkedal;68;78; Anders t. Gjessinggaard;451; Berete;444; Chr.;344; Erik;228;263;273;274; 278; 282;283;285;286;287;288;317;343;346; 350;398;614; Erik Andersen t. Kokkedal;97; Erik Eriksen;277; Erik Eriksen, lensmand på Aalborghus;48; Erik t. Asdal;351;370; Erik t. Gjessingholm;616; Erik, lensmand på Kalø;253;367; Erik, marsk;229;329; 335;343;377; Frands t. Kokkedal; 432;459;494;498; Magdalene;443; Magdalene t. Krabbesholm;444; Mette Jensdr.;118; Niels Eriksen t. Asdal;47; 68; Niels Eriksen, lensmand på Aalborghus;55; Niels Eskildsen;257; Otto;641; Otto t. Asdal;444;507; Otto t. Asdal, lensmand på Aalborghus;604
 Barby: Anders, provst i Viborg;387;396;402;410;416;427;428
 Barmer;438
 Barmerlænken;670;943
 Barner: Konrad;319
 Barsebæk;762;814;828;831;867;899
 Barsø, Skåne;61
 Bartholomæussen: Hans, tolder i Aalb.;193
 Bartskeer: Claus, borger i Aalborg;186; 188; Hans Sørensen i Nibe;407; 475;494;496;501;573;581;590;600;646; Jochum, borger i Hjørring;274; Niels Hansen i Aalborg;730; Ursin i Hvorup;262
 Bartum prebende;181
 Basse: Niels;915; Peder i Tostrup;156
 Bastrupholm;204
 Bay: Chr. i Randers;677
 Beck;Se Bæk
 Becke: Peder, Bisp i Børglum?;496
 Beeg;Se Nørbæk
 Beldenak: Jens Andersen, bisp i Odense;282;324
 Belov: Henrik t. Spøtrup;607; Laurids t. Rolsøgaard;486
 Beltoft;646
 Bendorup: Anne Vognsdr.;490; Inger Jepsdr. i Suldrup;408;429;436;616; Jep Jensen t. Tustrup;47; Jep Poulsen t. Kvottrup;429; Jep Truelsen;42; Mourids Jepsen;429; Niels Mouridsen t. Kvottrup;325; Niels Mouridsen t. Tustrup;604;633; Poul Vognsen t. Støttrup;325;490;492; Thord Jebesen;47; Vogn Poulsen t. Støttrup;490
 Bendtsen: Anders i Nibe;197;206
 Bertel i Hæsum;109;113;114;123
 Bertelsen: Chr. i Gravlev;807; Esben i Nørbæk;276; Jens i Gjelstrup;434; Jens i Veggerby;123; Jens, vidne på Ø birketing;215; Kort i Hasserris;87; Laurids i Vesterris;Se Hørby; Niels i Nørholm;136; Oluf i Nørholm;771; Palle i Oplev;839;843;844;926; Peder i Nørholm?;845; Peder i Viborg;730; Peder, landstingshører;844; Vogn;806; Vogn i Svenstrup;829;830;854;870;884
 Besegling;14
 Bevisførelsen;17
 Bielsck: Niels;322
 Bigum;859
 Bild: Jacob;40; Jens Ottesen;960
 Bilde: Claus;305
 Bildt: Hartvig t. Damsgaard;946;950; Holger t. Damsgaard;950; Holger t. Volstrup;946; Knud i Havgaard;325; Thomas i Hassing;401; Torlof t. Hassinggaard;325; Tønne;950
 Bille: Anders, R.;392; Bent;310; Erik;215; Erik t. Rønnovsholm;647;654;Esge; 191;215;715;770; Esge Pedersen; 291;295;296; Esge t. Ellinge;716; Frands;371; Hilleborg Pedersdr.;215; Karen Bentsdr.;191;203;234; Knud;215; Maren Pedersdr.;215;266; Mogens;215; Mogens, lensmd. på Koldinghus;253; Ove, bisp i Århus;215;253;273; Peder; 271;423; Peder Torbernsen t. Svanholm;191;215;266
 Binderup;56;60;70;137;170;178;192;195; 203;204;215;217;220;225;237;271;317; 412;415;468;470;473;503;504;509;556;

572;573;603;604;616;631;639;640;641;
 643;644;645;646;647;650;654;662;674;
 683;696;736;751;757;758;765;771;772;
 773;777;778;796;797;801;805;806;808;
 817;818;819;820;828;830;856;857;869;
 899;918;925;927;931;934;937;938;939;
 943;951;952;957;961;962;965;971;974;
 975;978;984; Lille;558;560;570; Niels i
 Bislev;318; Peder i Bislev;318
 Binderup Hage;237;776
 Binderup
 mølle;70;192;203;204;218;225;471;751
 Binderup Nedergaard;203;204
 Binderup Overgaard;203
 Binderup å;291;317;644;751
 Binderup, Gislum hrd.?.;942
 Binderup, Aars hrd.;912
 Binderupgaard;70;619
 Bisgaard: Søren Pedersen i
 Nibe;888;889;892;898
 Bisgaard på Hannæs;805
 Biskopgaard i Gravlev; *Se* Gravlev
 biskopgaard
 Bislev;34;162;163;165;166;168;173;182;
 189;193;196;206;223;228;257;318;349;
 359;388;415;445;509;528;540;541;543;
 671;716;718;768;831;894;935;936;941;
 952;955;957;963;978
 Bislev kirke;46;163;228;245
 Bislev Overgaard;359;834
 Bislev præstegaard;196
 Bisp Bo i Århus;41;44
 Bisp Hartvig i Ribe;135
 Bisp Ib i Viborg;35
 Bisp Jacob i Viborg;35
 Bisp Jens i Børlum;103
 Bisp Jens i Århus;103
 Bisp Johannes af Lund;50
 Bisp Karl i Odense;103;135
 Bisp Knud i Viborg;84;91;95;96;155
 Bisp Lage i Viborg;41;44;45;47
 Bisp Peder i Børglum;41;44
 Bisp Peder i Viborg;33
 Bisp Torlav i Viborg;53;59;63;278
 Bjergene i Sønderholm;730
 Bjerredams mose;566
 Bjerregrav;154;959
 Bjerregaard;199; Chr. i Aarestrup;470
 Bjerregaard i Gjelstrup;173
 Bjerregaard i Aarestrup;105;470
 Bjerremand: Søren i Sønderholm;473
 Bjerring: Claus i Hasseri;49
 Bjersøgaard;576;950
 Bjæsk: Peder, borger i Aalborg;258
 Bjørn: Bjørn Andersen t. Bjørnsholm; 512;
 515;517;518;528;531; Ide;663; Jachim
 Johansen af Nielstrup;78; Jacob;664;
 Johan Bjørnsen;190;383;
 Margrethe;677; Sidsel;802
 Bjørnsen: Henrik t. Stenalt;307; Jens;557;
 Jens, foged på Bjørnsholm;561; Morten,
 rdm.;167
 Bjørnsholm;329;560;561;946
 Bjørnstrup;324
 Blak: Chr., borgmester i Randers;154
 Blegvad: Jens Jensen;90
 Blenstrup;33
 Bloch: Anne, tjenestepige på Restrup; 937;
 965; Jens i Arden, herredsfoged i
 Hindsted hrd.;955; Jens, kannik i
 Viborg;442; Mette Nielsdr.;674; Michel,
 fogedsvend på Aalborghus;893;894;900;
 Niels i Rold;332; Peder i Gerholm,
 foged på Restrup;575;576;578; Peder,
 foged på Restrup;751;815;831;893;
 900;906
 Blome: Hans, lensmand på Hald;307;
 Henrik, lensmand på Hald;300;307;
 Jørgen af Schønhorst;307
 Blære;5;34;69;152;193
 Blære eng ved Nørholm;467
 Blæren i Sønderholm;730
 Blæsbjerg;92
 Blaabjerg: Anton, genealog;1
 Boaltsen: Niels i Nibe;677
 Bodelsen: Chr. i Braulstrup;520
 Bodil af Bølle;41;44
 Boiesen: Daniel, fuldmægtig fra Sem i
 Norge;577
 Boldrup;31
 Boller;403;474
 Boller, Taars s.;63;171;253;306
 Bolsmand: Chr. i Rebstrup;617
 Bondal;490
 Bonde: Chr.;486; Chr. i Bonderup;637;
 Chr. i Estrup;511; Chr. i
 Svenstrup;511;513; Chr. i Sørup;505;
 Jep i Djørup;197; Lars;220; Lars i
 Nørholm;379;405; Michel i Albæk;156;
 Niels Christensen i Sønderup;738; Niels
 i Hornum;943; Niels i Nibe;206; Niels i
 Stubberup;356; Niels i Sørup;827;

Peder;118;178; Peder i ? Sønderup;338;
 Peder i Abildgaard;65; Peder i
 Svenstrup;267;357; Peder i Sønderup;
 171; Poul i Ulstrup;276; Søren i
 Støvring;273
 Bonderup;8;45;48;65;71;72;75;91;123;155
 ;157;170;197;246;332;367;378;385;388;
 451;513;540;566;584;616;618;631;637;
 644;645;650;654;682;700;807;808;923;
 Niels i Sønderholm;230
 Bonderup Søndergaard;91;96;119
 Bonderupgaard;91;959;Se Buderupholm
 Bondo;10
 Borch: Chr. Poulsen i Juelstrup,
 præst;348;356;373;374;375;376;856;
 Chr. Poulsen, prior i Aalborg
 Hospital;385;407;415;432;433;442;
 Ellen Lauridsr. i Sønderup,
 præstefrue;756;761;762;765;784;788
 Bork: Anders, prior i
 Aalb.;57;60;65;74;77; Jep i Bislev;318;
 Mathias, rdm.;50;55;57;58;60;62;70;72
 Borup;25;177;348;373;433;503;543;985;
 Chr. Christensen i Gjelstrup;Se
 Christensen
 Borup Østergaard;24
 Bosdal;111;502
 Bosdal bæk;777
 Bosdal engen;777
 Bosk: Thomas Christensen i
 Nibe;677;687; Thomas Christensen i
 Aalborg;685
 Bossen: Poul (Lange);38
 Bradstrup;825
 Brahe: Anne;967; Axel;558; Birgitte t.
 Turebygaard;746; Helvig;857;
 Jørgen;793;794;797;798;950; Knud t.
 Tostrup;607; Lage, R.;392;423; Otte t.
 Knudstrup, lensmand på Aalborghus;
 407;412;417;420;422;424;425;427;429;
 434;435;436;439;440;441;442;443;445;
 500;508; Sofie;960; Sten t. Knudstrup;
 630;646;714;715;719
 Brams: Chr. i Gravlev;816;839
 Brasted;104;120;140;151;170;178;194;196
 ;215;220;230;245;251;254;255;267;505;
 616;678;685;738;741;747;782;783;785;
 808;878;880;887;899;917;934;945;947;
 958;979
 Brastrup;824
 Bratskov;222;331;716;924;929;947
 Bratze: Niels i Ørum;73
 Braulstrup;143;144;149;173;262;274;390;
 415;499;520;522;524;619;710;739;765;
 788;820;821;823
 Brejninggaard;569;740;751
 Brems: Niels;179; Terkel, herredsfoged
 Aars;69
 Bremsen: Jens i Djørup;197
 Brockenhus: Jacob;304;310;387; Jacob t.
 Damsbo;401; Jacob t. Nakkebølle;394;
 Jacob, lensmand på
 Aalborghus;397;401;405; Johan t.
 Sebbekloster;907; Johan t. Tostrup;664;
 Jørgen t. Holmgaard;907; Jørgen t.
 Sebbekloster;943; Knud t.
 Sebbekloster;646; Oluf t.
 Sebbekloster;522;528;544;548;632;642
 ; Peder, rigsråd;146;148
 Brogaard i Saltum;271
 Brogaard ved Torstedbro;190
 Brohøjvad;398
 Brok: Axel Lagesen t.
 Clausholm;92;106;117;243; Esge t.
 Estrup;778; Jens i Aarestrup;530;
 Lage;122; Morten, landsdommer på
 Fyn;537; Niels Jensen;92; Pernille
 Axelsdr.;106;243; Pernille Lagesdr.;117
 Brorstrup;558;824;825; Jens, ærkebisp i
 Lund;103;108
 Brorstrup kirke;65
 Brud?: Chr. i Gjelstrup;808
 Brun: Anders i Lyngsø;685;740;742;
 Anders i Vokslev, præst;481; Anders
 Pedersen i Nibe;677; Anne Nielsdr. af
 Kongstedlund;634; Chr. i Harrild;571;
 Chr. i Støvring;678;679;686; Eskild i
 Hasseris;212; Henrik;796;811;812;
 Henrik i Aalborg;775;826;832; Jens i
 Ellidshøj, lille;163; Jens i Nystrup;160;
 Jens i Vokslev, præst;111; Jens Nielsen i
 Pandum Østergaard;571;572;573; Jep i
 Ellidshøj, herredsfoged;170;197;198;
 200;201;210;398;584;619;630;631;654;
 Jep i Gjelstrup;679;709; Jes
 (Ridemand);187; Lars;95;138;179;486;
 Lars i Ellidshøj;157;162;178;198;200;
 201;210;452;570; Lars i Nibe;504;
 586;589;600;604;633; Lars i Ravnkilde
 præstegaard;500; Lars i Rodsted;520;
 Lars i Svenstrup;247; Lars i Volstrup;
 807; Laurids;109;113;114; Ludvig i

Aalborg;758; Mads i Rodsted;415;
 Niels;324; Niels i Ellidshøj;197;
 238;283;289;398; Niels i Harrild;409;
 Niels i Pandum Østergaard;571;572;573;
 Niels i Støvring;807; Niels t. Nørre
 Kongerslev;419;495; Peder;824;825;
 Peder i Bønderup;197; Peder i
 Sønderholm;399; Peder Ridemand;Se
 Ridemand, Peder Sørensen; Selgen i
 Sønderholm;379; Søren;178; Søren i
 Støvring;807; Søren i Sønderholm;215;
 Terkel i Hasseris;167; Thomas i
 Bønderup;504; Thomas i
 Sønderholm;505
 Brunsgaard i ? Nibe;640
 Brun-slægten fra Ellidshøj;826
 Brusgård;529;541
 Bryms: Jens Svendsen;41;44
 Bryndi: Esge i Aalb.;107
 Bryske: Anton Ejlersen;356; Antonio,
 justitiar;328;350; Cecilie Ejlersdr.;356;
 Claus;104; Ejler;194;356; Gerdt
 Ejlersen;356
 Brændal;319
 Brødsen: Niels i Aarestrup;356
 Brønd: Chr. i Sørup;513
 Brønderslev;674;694
 Brøndum;185;306
 Brøndum, Salling s.;38;166;948
 Brøndumgaard;38;40;350
 Brøst: Niels i Gravlev;511
 Brøydh i Aarestrup;163;199
 Buch?: Ellen Lauridsdr. i Sønderup;Se
 Borch
 Budde: Dorte;802;
 Gjordslev;677;803;806;826; Gjordslev t.
 Rødslet;802
 Buddesen: Søren i Torsted;820
 Buddisdr.: Inger i Hasseris;159;167;212;
 Kirsten i Klæstrup;457
 Buddisen: Jens;331; Jep,
 herredsfoged;75;98;101;102;103;104;
 113;114;121;146; Lille Peder;167; Peder
 i Hasseris;84;125;159;167;186; Peder,
 borger i Aalborg;93
 Buderup;25;57;230;246;248;249;254;256;
 267;269;292;293;327;332;348;415;442;
 532;538;637;658;673;686
 Buderup bro;437
 Buderup kirke;135;246;374;714
 Buderup præstegaard;196;348;378
 Buderupgaard;Se Buderupholm
 Buderupholm;23;196;251;293;355;366;
 374;376;394;480;486;501;584;585;637;
 673;674;679;686;713;714;717;803;834;
 849;859;885;907;926;930;939;943
 Budolfi kirke;59;79;133;296;432;501;659
 Bugge: Anders Christensen i
 Sønderholm;666; Chr. i
 Sønderholm;505; Clement;132;
 Elne;33;54; Jep i Sønderholm;472; Lars
 i Sønderholm;472; Niels t.
 Hald;32;54;64; Oluf i Sønderholm;474
 Busch: Thomas i Nibe;471;474
 Buserus: Peder Hansen, præst i
 Sønderup;949
 Busted;19;69;71;75;76;113;139;140;153;
 166;185;203;204;210;238;367;437;440;
 484;498;509;529;541;558;566;586;622;
 633;635;685;709;719;734;736;755;779;
 856;892
 Busted sø;140;877;880;885;886;892
 Bustrup;355;365;401;403;410;427
 Buus: Anders;95; Chr. i Nibe;677; Chr. i
 Svenstrup;961;962; Chr. Pallesen i
 Braulstrup;523; Jens i Drastrup;540;617;
 Jens Sørensen i Ellidshøj;983; Jens
 Sørensen i Hæsum;684;685;710; 736;
 772; 801;806;807;814;822;824; 836;
 866;890; Lars;545; Lars i Hornum;890;
 Lars i Lere;504;545;587;617; Morten i
 Hasseris;583; Niels i Lere;220; Søren
 Jensen i Hæsum;532;685;710;735;752;
 757;772;938;961;962;974;982
 Byg: Jens i Ersted;437
 Byholm;271
 Byrialsen;855; Anders Poulsen i Roum;
 325; Chr. i Ersted;753;799;818;829;848;
 851;852;854;855; Chr. i Plejlstrup;744;
 746;747;753; Oluf, fuldmægtig på
 Aarsmark;800; Otte Christensen i
 Ersted;848;852;854
 Byrsted;67;85;123;157;158;160;178;194;
 201;204;206;360;367;388;393;475;437;
 483;486;501;504;584;587;600;617;641;
 650;651;678;679;685;719;720;732;777;
 781;782;785;797;805;806;812;845;872;
 878;928;934;952;985
 Bæk: Anders i Støvring;55;75;81;83;
 84;95;101;102;109;113;114;121;123;
 124;138;145; Chr. i Nibe;689; Jacob
 Jensen i Støvring;974; Jens i

Svenstrup;123; Lars;123;124; Niels i
 Svenstrup;143;144; Poul i Gravlev;196;
 Thomas i
 Støvring;138;139;143;157;178;179;187
 Bækmark;149
 Bælum;21
 Bødker: Hans Sørensen i Nibe;603;646;
 Hans? i Nibe;601; Jens Poulsen i
 Nibe;756; Jørgen i Nibe;589; Laurids i
 Tostrup;472; Niels Christensen i
 Aalborg;757; Tøger i
 Nibe;535;593;596;600;606;635
 Bøg: Chr. i Vokslev;644;650
 Bøistrup-slægten;171
 Børglum kloster;25
 Bøvling slot;755;762;778
 Baarsø, Skåne;61
 Celiplot-engen;138
 Chr. III;274
 Christen i Smorup, præst; *Se* Madsen
 Christen i Testrup, præst;184
 Christen S ... i Svenstrup;385
 Christensdr.: Anne i Nibe;750; Anne i
 Suldrup;436; Anne, tjenestepige på
 Restrup;977; Barbara i Suldrup;436;
 Birgitte i Svenstrup;965; Else i
 Svenstrup;965; Gertrud i Lundby;965;
 Ide i Binderup;857; Inger i Snorup;564;
 Inger i Suldrup;436; Johanne i
 Guldbæk;827; Johanne i Aalborg;965;
 Karen;429; Karen i Brasted;741; Karen i
 Ooppelstrup;965; Kirsten;835; Kirsten i
 Svenstrup;965; Kirsten i
 Sønderholm;965; Kirsten i
 Sønderup;766;788; Kirsten, tjenestepige
 på Restrup;917;918; Lucie i Giver;766;
 Maren;429; Maren i Busted;734; Maren
 i Nibe;697;700; Maren i
 Sønderholm;731; Mette i Ersted;853;
 Sindet i Brasted, væverske;738;740
 Christensen: Anders i Bislev;672; Anders i
 Braulstrup;521;522;524;526; Anders i
 Busted;719;856; Anders i
 Byrsted;731;781;782;785;797;845;
 Anders i
 Estrup;367;378;388;437;488;504;513;56
 6; Anders i Gjelstrup;834; Anders i
 Gravlev;901;905; Anders i
 Grydsted;777; Anders i
 Guldbæk;757;759;806;857;932; Anders
 i Hjeds;360;685; Anders i
 Hjedsbæk;415;421; Anders i
 Hyllested;324;345; Anders i
 Nibe;698;700; Anders i
 Nørholm;795;858;948; Anders i
 Staun;802; Anders i Støvring;686;941;
 Anders i Tyrrestrup;827;828; Anders i
 Valsted;546; Anders i
 Veggerby;678;721;729;773;805; Anders
 i Vokslev;827; Anders i Volsted;899;
 Anders i Volstrup;255; Anders Klitgaard
 i Nørholm;954;956;959; Anders,
 adelsmd.;362; Anders, præst i
 Øsløs;218; Bjørn i Hasseris;548;
 Chr.;160;324;345; Chr. Borup i
 Gjelstrup;777; Chr. i Borup,
 kappelan;373; Chr. i Brasted?;928; Chr.
 i Drastrup;472;667;758;759; Chr. i
 Ellidshøj;289; Chr. i Estrup;653; Chr. i
 Frejlev;666; Chr. i Gjelstrup;566;709;
 Chr. i Gravlev;839;844; Chr. i
 Holmager;721;736;773;805; Chr. i
 Lere;545;587; Chr. i
 Lyngbjerggaard;865; Chr. i Nibe;651;
 Chr. i Nyrup;795; Chr. i
 Oplev;715;843;844; Chr. i
 Ooppelstrup;965; Chr. i Skørping;377;
 Chr. i Støvring, gamle;678; Chr. i
 Støvring, unge;678; Chr. i
 Svenstrup;678;721;736;773; Chr. i
 Sønderholm;505;933; Chr. i
 Sønderup;928;929;931;943; Chr. i
 Torsted ved broen;821; Chr. i Torsted,
 den anden;821; Chr. i
 Volstrup;843;935;939;958;961;977;
 Chr. i Aalborg;893; Chr. præst i
 Gravlev;433; Chr. på Restrup;977; Chr.,
 kapellan i Buderup;415; Chr., kapellan i
 Sønderup;407; Chr., kgl. salter i
 Nibe;500; Chr., præst i Buderup;503;
 Chr., skrædder i Skivum;737;738; Erik i
 Binderup;572;573; Esben i
 Hasseris;516; Frederik, borgmester i
 Aalb.;735; Gregers i Nørholm;767; Hans
 i Kirketerp, præst;407;485; Hans i
 Sørup;679;715; Henrik, borgmester i
 Aalborg;630; Haagen i Nibe?;802; Ib i
 Brasted;945; Ib i Aalborg;520;939; Ib,
 1624 sandemand?;866; Jacob i Lere;505;
 Jacob i Aarestrup;800;821;
 Jens;95;240;429;455;795;825; Jens;486;
 Jens i ?;940; Jens i Bonderup;682; Jens i

Gjelstrup;679;683;772;808;835;866;867
 ;872;957;975;982;983;985; Jens i
 Guldbæk;725;759;772;804;807;827;
 Jens i Hasseris;516;942; Jens i
 Haverslev;824;825; Jens i
 Hyllested;878;880;885;886; Jens i
 Kalstrup;890; Jens i Mejlby;824; Jens i
 Nibe;674;694;719;785; Jens i
 Nørholm;795;876;956;Se Klitgaard;
 Jens i Raakilde;654;678;680;682;
 709;772; Jens i Støvring;545;
 807;814;826;836;890;941;961;962;988;
 Jens i Suldrup;821; Jens i Svenstrup;
 436;437;502;504;680;911; Jens i
 Svenstrup, herredsfoged;19;511;
 513;520;540;541;545;555;560;566;568;
 583;584;587;616;617;618;631;647;649;
 654;656;661; Jens i Sønderholm;351;
 Jens i Sønderup;327; Jens i
 Aarestrup;415;451;459;530; Jens Nyrup
 i Nibe;794; Jens på Torstedlund;841;
 Jens, landstingshører;327; Jens,
 official;100; Jens, tjener på
 Torstedlund;838; Jep i Svenstrup;830;
 Just i Suldrup;436;584; Just i
 Volstrup;545; Jørgen i Nibe;920; Kjeld i
 Klæstruplund;616; Knud;248; Knud i
 Drastrup;758;917; Knud i Estrup;248;
 332;379;388;540; Lars i Brasted;
 678;685; Lars i Torsted;821; Lars i
 Vestby;452; Lars i Volstrup;238;
 251;255;267;289;332;360;385;388;394;
 405; Lars på Lundbæk;716; Laurids i
 Klæstrup;812; Laurids i Nørholm;948;
 Laurids i Taarup;498; Mads;199; Mads i
 Bonderup;385;388; Mads i Djørup;104;
 Mads i Nørholm;766;911; Markur i
 Svenstrup;614; Michel;158; Michel
 Finde i Nibe;920;922; Michel i
 Binderup;856; Michel i
 Bonderup;246;332;367;378;388; Michel
 i Nibe;781;794; Michel i Nyrup;977;
 Michel i Nørholm;986; Michel i
 Sønderholm;505; Michel i Vokslev;831;
 Michel Nibe;781; Michel, præst i
 Gislum;942;943; Mogens;178; Mogens i
 Støvring;678;796;797;807; Morten i
 Hasseris;832;911;953; Morten i
 Suldrup;686;852; N.N. på
 Torstedlund;589; Niels;619;824; Niels i
 Braulstrup;710;739;788; Niels i
 Busted;Se Vendelbo; Niels i
 Byrsted;641;651; Niels i Ersted;720;
 Niels i Gammelholm;788; Niels i
 Gjelstrup;683; Niels i
 Gravlev;906;982;983; Niels i
 Grydsted;716; Niels i Hornum;655;
 Niels i Kielstrup;615; Niels i
 Nibe;646;783; Niels i
 Svenstrup;545;870;965; Niels i
 Sønderholm;473; Niels i
 Sønderup;684;765;766;768;788; Niels i
 Torsted;821; Niels i Tøtterup;710; Niels
 i Taarup;684;732;777; Niels i
 Volstrup;718; Niels i Vonsild;795; Niels
 i Aalborg;911; Niels i
 Aarestrup;662;816;818;822;825;829;
 Niels Nyrup i Nibe;781;782;783;784;
 Niels, forstander i Aalb. Hosp.;940;953;
 Niels, tjener på Klæstruplund;864; Palle
 i Nørholm?;531; Peder;824;825;
 Peder;486; Peder i Ellidshøj;807; Peder i
 Ersted;680;715;815;824;825;829; Peder
 i Hasseris;666; Peder i Munkholm;823;
 Peder i Nibe;420;677;752;781;802;
 834;897; Peder i Rodsted;821; Peder i
 Staun;802; Peder i Sønderholm;505;
 565;568; Peder i Sønderup;526; Peder i
 Sørup;229; Peder i Torsted;739;820;
 Peder i Tostrup;170;474; Peder i
 Vokslev;839; Peder i Aalborg;618;
 Peder i Aarestrup;415;470; Peder, præst
 i Aggersborg;151; Peder,
 rdm.;107;125;126;156; Poul;885; Poul i
 Hasseris;659;666; Poul i Nibe;697; Poul
 i Valsted;546; Poul Jensen i
 Veggerby;969; Poul, birkefoged i Ø
 birk;214; Poul, Lokalhis. Arkiv,
 Støvring Kommune;1; Rasmus i
 Veggerby;678;685; Simon i
 Haldager;821; Simon, foged på
 Lundbæk;719;792; Stig i Volstrup;334;
 Svend i Mølgaard;618; Søren;113;
 114;824;825; Søren i Annerup;
 484;504;530; Søren i Brunsgaard;640;
 Søren i Gravlev;348; Søren i
 Grydsted;716;777; Søren i
 Guldbæk;757;801;815;854; Søren i
 Klitgaard;800; Søren i Nibe;589;596;
 Søren i Nibe, ved bakken;604; Søren i
 Nyrup;977;978; Søren i
 Nørholm;766;795; Søren i Oplev;348;

Søren i Støvring;958; Søren i
 Svenstrup;299;326;341;470; Søren i
 Sønderup;535;766;788; Søren i
 Sørup;827; Søren i
 Volstrup;721;736;772;805; Søren i
 Aalborg;758; Søren i Aarestrup;530;
 Søren, borgmester i Hobro;401; Søren,
 Knud Gyldenstjernes tjener;687;
 Thomas i Hornum;548; Thomas i
 Nibe;Se Bosk; Thomas i Rodsted;487;
 Thomas i Sønderholm;471; Tøger i
 Nørholm;136; Villum i Sørup;827
 Christian III;299
 Christiansen: Poul Verner, historiker;350
 Christoffersen: Niels i
 Thise;809;810;811;813;860;862
 Claudi: Jens, 1624 sandemand;866
 Clausbolet i Svenstrup;80
 Clausdr.: Dorthe;Se Dyre
 Clausen: Lars, borger i Aalborg;80; Peder
 i Nibe;458;496;559
 Clausholm;92;106;117;243
 Clemed i Abildgaard;958
 Clemedsdr.: Maren;962
 Clemedsen;Se også Klemedsen; Anders i
 Bonderup;637; Anders i
 Støvring;584;616;619;679; Anders i
 Sønderholm;469; Chr. i Oplev;801;839;
 Hans i Hasseris;432; Jens i
 Bonderup;637; Jens i Nibe;646; Jens i
 Støvring;736;814;890;958; Jens i
 Støvring, gamle;807; Jens i Støvring,
 unge;686;807;826; Lars i
 Tyrrestrup;961;962; Michel i
 Nørholm;795; Niels i Veggerby;332;
 Niels, foged på Nørlund;674; Peder i
 Nørholm;405;795; Svend i
 Nørholm;379; Søren i Nørholm;405
 Clementsen: Niels,
 rigsråd;131;168;175;193;322; Thomas i
 Nyrup;402
 Copstofte nord for Nibe;193
 Culdorp;46
 Dael: Peder Vissing i Nibe;512;588;593;
 595;596;597;598;606;608;677
 Dalgaard i Aars hrd.;396;418
 Dalingsøer;Se Dannesø
 Dall;5;49;88;206;429;435;450;729;809;
 983; Benedites, foged på Restrup;60;
 Jens i Hovtved;240;253; Søren i
 Søtrup;841
 Dalsgaard;184;225;232;238;240;245;248;
 249;251;289;320;324;329;362;481;489;
 491;496;679;736;773;778;805;936;937
 Dalum;25;246;484;678;710;739;808;925
 Dambækken ved Djørup mølle;247
 Damsbo;401
 Damsgaard;444
 Dan: Lars, V.;70;72
 Dannemænd;11
 Dannesø;158;381;400;501;518;588;630;70
 9
 Dantzer: Poul;88
 Debel;828;900
 Degen: Boel Jensdr. i
 Sønderup;756;761;762;765;788
 Degn: Ole, seniorforsker ved
 Landsarkivet, Viborg;1; Peder i
 Nibe;216; Søren Jensen i
 Aarestrup;472;661
 Dejbjerglund;408;495
 Delefoged i Hornum hrd.;584
 Dideriksen: N.N., V.;86; Peder, kannik i
 Roskilde;150
 Dionysen: Jep;Se Galskyt
 Djørup;34;60;86;104;105;110;152;162;173
 ;189;196;206;220;244;245;246;247;350;
 432;528;540;541;587;653;663;671;679;
 715;721;734;834;961;962
 Djørup mølle;834
 Djørup møllegaard;244;246
 Dodensig;501;540;637;678;807
 Dokkedal;425;429;430
 Doktor: Peder, borger i Ribe;310
 Doldrup;101;102
 Dollerup, Blenstrup s.;306
 Dragerfugls eng;466
 Dragsbæk mølle;471
 Drastrup;215;216;470;471;472;473;474;
 540;617;655;666;667;712;758;759;805;
 811;812;917
 Dreoff eng;467
 Dresselberg: Anders, landsdommer på
 Sjælland;537
 Drikting;8
 Driscoll: M.J., Arnemagneanske Institut;1
 Drommerup;103
 Due: Jens, Hr.;104; Jørgen t.
 Oksevang;714; Mandrup t.
 Halkær;910;914;923;949; Mikkel af
 Torp, V.;68; Robert, borgmester i
 Aalborg;80;93;98;107

Dueholm kloster;805
 Dunn: Peder i Sønderholm;230
 Dybdals bakke ved Nyrup;414
 Dyrby;429;435;436
 Dyre: Claus Iversen t. Boller;306; Dorthe
 Clausdr. t.
 Rebstrup;519;521;522;523;524;525;684;
 Frands Iversen t. Damsgaard;444;
 Hans;880;960
 Dyvelstrup;Se Døvelstrup
 Døgind: Chr. borger i Aalborg;757; Jens i
 Klæstrup;321;457; Michel i
 Klæstrup;956;963
 Døstrup: Niels i Randers;206
 Døvelstrup;66;89;90;97;100;108;115;149;
 174;243;250;275;284;320;362;369;380;
 381;390;393;398;403;816;817;818;838;
 nørre;243
 Døvelstrup
 vad;219;383;819;822;823;838;839;840;
 843;844;845;895
 Daa: Claus t. Ravnstrup;858;867; Dorthe t.
 Havnø;753; Elisabeth t. Ranstrup;979;
 Hilleborg t. Tjele;738;744; Jesper t.
 Enggaard;398; Jørgen;271; Jørgen i
 Gammelbygaard;623; Oluf t.
 Ravnstrup;979; Sofie;500
 Ebbesdr.: Cecilie;44; Marine;44
 Ebbesen: Jens i Nøvling;167; Laurids;Se
 Udsen; Peder;401; Peder i Hasseris;547
 Eberstein;35; Albert;33; Ludvig
 Albertsen;33; Peder Ludvigsen;32
 Edele, priorinde i Ø kl.;77
 Efleusen: Lars i Brasted;230
 Egholm;5;518
 Egholms mølle, Hellum hrd.;559
 Ejdrup;5;768
 Elefsen: Elef;41
 Ellidshøj;5;8;33;36;44;47;77;102;144;157;
 162;163;170;178;197;198;200;201;204;
 210;230;238;245;246;248;251;267;283;
 289;324;332;394;398;405;406;415;452;
 513;538;539;560;566;570;584;614;616;
 619;630;631;654;682;685;718;719;721;
 735;772;794;801;805;806;807;809;814;
 815;816;817;824;825;826;834;835;839;
 843;848;849;854;855;871;874;890;902;
 917;918;928;934;935;938;939;951;952;
 957;961;962;968;970;971;974;975;978;
 982;983;985;988
 Ellidshøjgaard;116
 Ellinggård;53
 Elne, frue;Se Sefeld
 Elsborg;34
 Emmiksen: Anders;294
 Enersen: Anders;160; Peder;344
 Engelbrechtsen: Albrecht t.
 Torbernfeld;106;117;243
 Enslev;490
 Erik af Pommeren;41;42
 Erik Menved;33
 Erik, provst af Himmersyssel;30
 Eriksdr.: Karen Kleppers i Nibe;688;696;
 Karin, abedisse i Mariager kloster;305;
 Karine;61; Maren. i Hjeds;779
 Eriksen: Bjørn;44; Chr. i
 Nibe;688;696;700;702;722;881;897;899
 ; Chr., V.;86; Erik, R.;100;278; Hans;Se
 Krog; Holger, rigsr.;146; Jens;178;
 Jens i Ellidshøj;170; Jens, rdm.;80; Jens,
 V.;70; Jep i Nibe;197; Josep i Klitgaard,
 foged på Restrup;136;137; 138; 146;
 160;187;204; Mads i Nibe, birkeskriver;
 586;622;660;661;673;692; Niels i
 Hasseris;49; Niels i Tøtterup; 521;
 522;526;680;710; Niels i Aalborg;61;
 Niels, Hr.;103; Niels, rdm.;72;82; Peder
 i Gjelstrup;73;123; Peder i Hasseris;
 659;666; Peder, hører i Aalb.
 latinskole;659
 Ermodsen: Anders i Støvring;678
 Erslev;492
 Ersted;356;378;421;437;486;540;566;584;
 680;715;720;729;733;753;799;815;818;
 819;820;822;824;825;829;848;851;852;
 854;855;932
 Ertmand: Hans af
 København;571;575;576;579; Johan,
 borger i Aalborg;748
 Erumgaard;128;168;228;245
 Erumkobe;Se Erumgaard
 Esbensdr.: Barbara;276
 Esbensen: Bertel;276; Esben i
 Hasseris;555; Knud;250; Laurids i
 Svenstrup;247; Michel i Braulstrup;821;
 Niels i Nibe;449;599; Niels i
 Aarestrup;530; Peder;187; Peder i
 Hasseris;555; Peder i Ulstrup;276; Poul i
 Nibe;900; Søren i Hornum;721; Søren i
 Hvidding;276; Søren i
 Moldbjerg;736;772;807
 Esgesen: Chr. i Nibe;474; Jens i

Klæstruplund;137; Lars i Hornum;718; Lars i Nørholm;214; Lars i Volstrup;678; Michel i Braulstrup;788; Niels i Grydsted;132; Ove i Hjeds;71; Ove i Volstrup;67; Peder, præst i Taars;64
 Eskesen: Jørgen, skipper;936;965; Michel i Hjeds;947; Niels i Hornum, præst;538;727; Peder i Hjeds;944;947;962;969; Poul i Hjeds;870;874
 Eskildsen: Chr.;247; Jens;41; Søren, borgmester i Aalborg;72;93; Søren, rdm.;107
 Eskjær, Grinderslev s.;444
 Eskær: Michel i Ø. Grønning;351
 Espert: Morten i Gundestrup;841
 Esrom kloster;31
 Essenbæk kloster;25
 Estrup;60;102;113;114;143;170;178;267;319;332;367;378;379;388;415;419;437;470;472;486;488;504;511;513;540;548;566;614;615;616;618;678;686;709;711;719;721;727;728;757;805;812;829;830;928;935;937;938;951;961;962;982;983
 Estrup herregaard;331;778
 Estvadgaard;569
 Eyssen: Nis, V.;67
 Fakse;215
 Falde;946
 Farsen: Anders i Djørup;197; Esge i Nibe;132;139;159;162;164;170;187;204;226;247;349; Jens i Brasted;170; Jens i Hjeds;60; Just i Nibe, birkefoged;417;419;433;434;475;479;494;597
 Farslob: Maren i Nibe;696
 Farstrup;5;802
 Fasti: Chr. t. Vennergaard;311; Jørgen;440; Splid, kannik i Viborg;394; Splid, mester;311
 Faurholm;387
 Feldbereder: Jacob i Aalborg;659
 Felthus: Hans i Aalborg;775
 Ferck i Gjelstrup;Se Færke
 Ferslev;5;36;45;48;49; Chr. Pedersen i Nibe, salig;645
 Filholm, Thise s.;510;514
 Filshave;149;350
 Finde: Michel Christensen i Nibe;Se Christensen
 Findelstrup;49
 Fisker: Jens i Nibe;802; Peder i Nibe;963;Se Hofmand
 Fjellerad;58;61;259
 Fjends hrd.;32
 Fjerdings-kirke;18
 Fjord engen;468
 Flensborg;354;585
 Fleskum hrd.;4;5;21;34;88;352
 Flæsk: Chr. i Byrsted;139;141;178;179;187;201;204;206; Niels;393; Niels i Byrsted;367
 Fløe;151;152;176;183;214;258;260;319;400;437;453;511;530;540;566;617;618;631;948;986
 Foldager;566
 Foldals slette;245;513
 Foldingsletvejen;483
 Fordeling;16
 Forfølgning til lås;17
 Frandsen: Chr. i Gravlev;807;839;844;935; Chr. i Nibe;471; Chr. i Volstrup;473;843; Lars i Hesselholt;253; Niels i Aarestrup;472;484;504;513;530;800;821; Søren, borger i Aalborg;766;767;771
 Fredbjerg;20;325;923; Jens t. Fredbjerg;325
 Frejlev;215;271;351;468;470;471;472;473;474;481;630;647;654;666;667;957
 Frejlev bro;468
 Frejlev kirke;58;93;94;171;192;464
 Frendrup;197;241;243
 Frendrupgaard;212;224;246
 Frendstrup;270;472; Niels Lauridsen i Nibe;Se Lauridsen
 Friis;912; Albert t. Sebberkloster;529; Albert t. Haraldskær;474;522; Anders;867;912;914;948; Anders t. Hungstrup;805; Anders, lensmand på Sejlstrup;769; Anders. t. Krabbesholm;894; Anne Andersdr. af Haraldskær;315; Chr.;279;300;911; Chr., foged på Aalborghus;206;214; Chr., kansler;894; Chr., lensmand på Ouegaard;253;362; Chr., lensmand på Sebberkloster;405; Hans;155;304; Hans, borger i Aalborg;106; Ingeborg;914; Iver;300; Jesper;947; Johan;228;229;267;947;950; Johan, kansler;311;329;335;341;343;344;356;377;382;392; Jørgen t.

Krastrup;530;534;536; Jørgen t.
 Krastrup, bisp;232;233;241;
 243;244;246;291;294;297;300;308;316;
 343;344;346; Jørgen t. Krastrup,
 landsdommer;573;579;604;606;620;635;
 Kirsten Jepsdr. t. Restrup;312;320;
 351;407;412;416;417;427;443;459;
 Lisbeth;959; Niels t. Krastrup;
 800;810;910;912;922;924;933;948;949;
 986; Niels, bisp i Viborg;
 155;162;165;166;168;175;189;220;228;
 Niels, klerk i Viborg;181; Oluf;134;
 Peder;444; Thomas;835; Tønne t.
 Agerkrog;868;869; Tønne, lensmand på
 Aalborghus;873;895;906;913;923;924
 Frost: Jens i Nibe;197; Jens i
 Vokslev;65;194; Jens Nielsen;65; Knud
 i Sønderholm;505; Søren Nielsen;194;
 Aage;65
 Fru Kirsten;209
 Fræer;959
 Frøst;Se Frost
 Fugl: Peder Madsen i Nibe;814;899;900
 Fuglsang;500;502
 Fur;20;69;660; Mads i Nørholm;405
 Furbo: Niels i Aalborg;616
 Fussingø;569;633;712
 Fyllesled mølle, Fyn;215
 Fyn;321;531
 Fynbo: Jep, foged på Restrup;402; Michel
 i Langkær;624
 Fyrkilde;56;558;824;825
 Færch-gården i Gjelstrup;894;915
 Færke i Gjelstrup;1;894;915
 Faar: Anders i Drastrup;472
 Fårebroyen;815;816;817;818;822;823;838;
 840
 Fårup;240
 Gabrielsen: Henning, kgl. kaptajn;752;
 Knud t. Hiulerød;843
 Galde: Gude t.
 Nørlund;815;816;817;818;821;823;829;
 838;840;843;844;845;895
 Galgehøj;8
 Galskyt: Albert t. Sønderkov;569;
 Dynnes Pedersen;67; Jep Dionysen t.
 Strandbjerggaard;67;104; Peder
 Mortensen t. Møldrup;67
 Galt: Knud t. Palsgaard;834; Peder
 Ebbesen;263;273;274;277;278;282;283;
 286;288;296;300;316;322;329;335;341;

343
 Gammel Åvej, Hasseri;667
 Gammelbygaard;623
 Gammelholm;483;507;519;525;715;734;
 768;788;813;816;818;819;822;824;829;
 955;956; Lars i Sønderup;821
 Gammelvads mølle;42;306
 Ged: Anders i Djørup;196; Anders
 Sørensen i Kirketerp,
 præst;437;483;484;490;519;564;585;679
 ;685;689;690;693;698;700; Chr. i
 Nibe;945; Gunde Andersen i
 Nibe;680;688;689;690;692;695;696;697
 ;698;700; Jens;42; Lars;39;42; Lars i
 Nibe;795;802; Mourids Andersen i
 Byrsted;685;699; Mourids i
 Nibe;782;785; Niels;39; Peder i
 Sønderlund;257; Peder i
 Veggergaard;257; Peder, V.;69; Søren i
 Djørup;734; Søren i Veggergaard,
 herredsfoged i Aars
 hrd.;320;429;435;581
 Gedsted;34
 Gedsted bro;437
 Genbrev;17
 Gerholm;575;578
 Gerleffsøn: Thames;60
 Germansen: Chr. i Søtrup;841
 Gerom;172
 Gertrud i Sønderholm;505
 Gertrud, frue i Dall;88
 Gertsen: Lars i Nibe;150;206; Lars i
 Volstrup;216; Morten, rdm.;158; Niels i
 Hasseri;432
 Geslev;31
 Giestorp: Christoffer van;857
 Giortsen;Se Gertsen
 Gislum;271
 Gislum hrd.;4;21;37;357
 Giver;5;69;160;508;766
 Giverdsen: Martin, rdm.;168;177
 Giødesdr.: Anne på Engelsholm;743
 Gjedsted: Hans, historiker;1; Ths. og
 Peder;35
 Gjelstrup;73;82;83;122;123;133;173;192;
 198;206;217;220;225;238;246;252;329;
 362;369;426;434;437;541;566;572;573;
 617;640;641;643;644;645;646;650;679;
 683;709;722;736;750;772;773;777;805;
 808;811;831;833;834;835;837;866;867;
 872;915;924;929;936;937;947;951;957;

958;959;964;975;976;982;983;985
 Gjerding;42;959
 Gjerlev;490
 Gjerlev herreds ting;45
 Gjerndrup;275;286
 Gjerndrup nu Fussingø;236
 Gjersholm;Se Gerholm
 Gjessinggaard;451
 Gjessingholm;616
 Gjordslev;946
 Gjøde i Hasseris;Se Jensen
 Gjørl;5;21;365;431;432;443;445;472;500;
 502;633;757
 Gjølbø: Chr. i Nibe;677;697;798
 Gjølstrop;954
 Gjøtrup, Gislum hrd.;570
 Gl. Estrup;433
 Glad: Chr. Poulsen i Nibe;850; Jens i
 Hasseris;123; Peder i Volstrup;67
 Glambæk: Claus, lensmand på
 Skanderborg;515;558;560;570
 Glarmester: Chr. i Nibe;535;601; Fabian
 Aalborg;659; Hans i Nibe;601
 Gledsomgaarden på Hannæs;880
 Glenstrup kloster;25
 Glerup;429;615
 Glob: Anders t. Brøndum;38;40;
 Chr.;197;300; Karen Pallesdr. i
 Nibe;174;376; Lage, bisp i Viborg;40;
 Niels, bisp i Viborg;103;116;120;
 126;127;133;135;146;149;150;151;152;
 154; Oluf;300;340;362;366; Oluf t.
 Nørgaard;401; Palle Pedersen i
 Pandum;137;151;174; Sofie t.
 Krastrup;429
 Godsmed: Jens i Valsted;448
 Godtid: Cord, rdm.;74;93
 Goerim;51
 Gortze: Claus, ærke? i Ribe;227
 Grandestævne i Svenstrup;870
 Gransse: Tord i Aalb.;132
 Gravlev;25;47;121;123;151;166;170;179;
 193;196;246;251;254;270;289;292;332;
 348;373;421;442;492;532;538;540;570;
 575;604;630;673;678;679;682;683;711;
 715;718;721;736;773;805;807;815;824;
 825;837;839;843;844;872;885;901;905;
 930;935;939;978;982;983
 Gravlev biskopgaard.;196
 Gravlev bæk;641
 Gravlev kirke;25;48;981
 Gravlevgaard;46
 Gregersen: Chr. på Gjørl;757; Just i
 Guldbæk;121;138;143;187;
 Mads;95;109;113;114;121;137;139;
 Mads i Byrsted;157; Mourids;187
 Gregorius i Sønderup;104
 Greifswald;756
 Grevens
 Fejde;262;263;273;287;390;393;478
 Griis: Bagge, foged på
 Aalborghus;584;586;593;596;597;598;
 608;677; Jens i Aalborg;659; Jens i
 Aalborg, rdm.;80;82;85;93; Niels;39;73;
 Niels i Nibe;697; Niels, V.;86; Palle t.
 Kongerslev;633
 Griis i Hersom;116
 Gris' krog;104
 Grubbe: Anders Jepsen af Sejerslev;72;73;
 Diderik i Aalborg;893;925; Ejler,
 rentemester;476; Knud;569
 Grubbesen: Jens i Gravlev;123
 Grummersen: Lars i Ørum;73
 Grydestøber: Anders i Nibe;472
 Grydsted;44;72;81;83;132;150;174;192;
 197;206;208;226;245;426;479;513;530;
 540;566;584;593;618;620;622;633;635;
 639;642;644;646;653;663;677;697;700;
 713;714;715;718;719;720;770;777;778;
 808;833;872;880;937;956;958;963;
 Michel i Nibe;504
 Grydsted led i Nibe;677
 Grynderup: Laurids i Sønderholm;666
 Græse;92
 Grøn: Gunde Christensen,
 landstingsskriver;359;450;452;477;479;
 481;488;495;542;561;570;573;579;583;
 584;607;650;655;664;675;695;765;
 Lars, foged på Restrup;405
 Grøst: Niels i Gravlev;540
 Graarup;320;839;928
 Guding;165
 Gudingholm;53
 Gudmundsen: Niels, birkefoged i
 Nørholm;136
 Guds Legmes
 Lav;425;432;434;579;623;662
 Gudskift mølle;51
 Gudum Kloster;25;709;806
 Gudumlund;34
 Gug kirke;407
 Guldbæk;8;36;75;87;98;103;104;121;123;

128;130;140;150;170;178;194;197;199;
200;201;203;204;206;210;224;246;247;
248;254;255;289;302;315;323;332;343;
360;367;378;385;388;393;398;415;437;
483;484;504;513;539;540;543;548;558;
560;566;584;615;618;630;631;644;645;
650;654;678;680;684;685;686;709;710;
711;715;718;719;720;725;757;758;759;
765;772;801;804;806;807;809;811;814;
815;816;820;824;825;827;835;839;854;
856;857;890;917;928;932;934;935;936;
951;952;957;961;962;970;971;974;975;
985;988;989

Guldbækgaard;570
Guldbækken;292

Guldsmid: Anders i Aalborg;803; Anders
i Aalborg, unge;665; Anders Jensen i
Aalborg;757;929; Anders, præst i
Juelstrup;Se Nielsen; Hans i
Nibe;681;690;697; Knud Christensen i
Nibe;748; Laurids Nielsen i
Aalborg;877;878; Laurids Nielsen,
dommer på Aalb. byting;900; Mads
Christensen i Nibe;771;773; Niels
Lauridsen;911

Gundersen: Lars i Nibe;653
Gunderslevholm;92
Gundersted;5;75;152;510
Gunderstedgaard;67;175;189;487;620
Gunderup;25;119;130;133;145;155;978
Gunderup kirke;166
Gundesdr. Vind: Bodil;25; Gro;24;
Margrethe;25

Gundesen: Eske i Guldbæk;378; Jens i
Højris;393; Jens i Nørholm, smed;748;
Jep i Busted;Se Jude; Johs.;46; Jørgen t.
Rolsøgaard;352; Niels i
Ellidshøj;871;874;890; Niels i
Højris;367; Peder i Busted;Se Jude;
Peder i Ellidshøj, herredsfoged;
19;348;735;772;778;804;806;807;814;
817;818;819;822;824;826;829;830;833;
834;835;847;849;858;902;917;918;934;
935;936;937;938;941;951;952;957;961;
962;964;970;974;975;978;982;983;984;
985;988;989

Gundeslev;394
Gundestrup;429;841;928;929;931;946
Gundestrupkarret;7
Gunnensen: Torkil;25
Gyldenstjerne: Anders Eriksen;78;

Anne;576; Anne
Knudsdr.;191;266;271;293; Axel t.
Lyngbygaard;576; Axel, landsdommer i
Skaane;537; Beate Andersdr.;78; Bent
Henriksen;234; Birgitte;799; Chr.
Mogensen;481; Chr. t. Stjernholm;576;
Christoffer Henriksen;234; Christoffer t.
Iversnæs;459; Dorte Mogensdr.;481;
Else;576; Else Mogensdr.;417;481; Erik
Eriksen;78; Erik Eriksen, R.;59; Erik
Nielsen t. Tim;59;78;278; Frans
Henriksen;234; Gabriel t. Restrup;234;
237;238;248;266;274;277;278;288;292;
293;295;296;297;300;302;303;306;320;
321;322;344;348;350;351;352;354;357;
377;378;381;387;390;394;399;402;410;
427;428;443;459;604;652;Hannibal
Mogensen t. Restrup;481;503; 505;
576;603;607;616;617;619;639;647;648;
649;655;658;662;665;666;667;717;
Henrik Christoffersen t. Iversnæs;474;
Henrik Knudsen t. Restrup;58;60;
70;93;138;146;161;187;191;203;234;
302;306; Henrik Knudsen t.
Aagaard;456;457;474;481;498;576;
Henrik Mogensen;474; Hilleborg;576;
Inger Nielsdr;118; Jørgen;310; Jørgen
Henriksen;234; Karen;576; Karen
Knudsdr.;271; Kirstine Eriksdr.;78;
Knud;305;578; Knud Henriksen;234;
Knud Henriksen t.
Restrup;93;94;271;292;293; Knud
Henriksen, lensmd. Aalborghus;66;
Knud Pedersen t. Tim;278;289;356;
Knud t. Estrup;331;335;341;343;346;
Knud t. Tim;778;858;867;895;923;924;
Knud t. Vorgaard;427; Knud t.
Vosborg;459; Knud t. Aagaard;687;690;
Laxmand t. Bjersøgaard;950;
Margrethe;234; Mogens;423;444;
459;481; Mogens t. Bjersøgaard;576;
Mogens t. Stjernholm;427; Mourids
Nielsen t. Aagaard;53;104;132;160;
Mourids Nielsen t. Aagaard, lensmand
på Aalborghus;131; Niels;641;643;
644;645;646; Niels Eriksen af
Langtind;78; Niels Eriksen t. Tim;118;
Niels Eriksen, R.;59; Niels t.
Linstrup;640;650; Niels t.
Restrup;614;630; Niels, lensmand på
Bahus;617; Otte Henriksen;234;

Peder;510; Peder Eriksen;59;78; Peder
 Nielsen t. Tim;118; Peder Nielsen t.
 Aagaard;41; Peder,marsk;534;
 Predbjørn;540;799; Predbjørn
 Christoffersen t. Iversnæs;474;
 Predbjørn t. Vosborg;542;576;
 Sibylla;576; Sofie;947;959
 Gylling: Drage, V.;41; Peder, V.;41
 Gøriksen: Ths., borgmester i
 Aalborg;55;57;58;62
 Gøye: Absalon;558; Axel;233;237; Eline;
 92;106;243; Eskild t. Gundeslev;394;
 Eskild t. Skjørringe;474; Eskild, Hr.;
 104;Falk Falksen t. Bratskov; 857;
 924;929; 947;953;Mogens t.
 Clausholm;92; 106;117;177; 206;
 228;229;242;243;253;267;273;274;277;
 278;283;286;287
 Gaasted?;712
 Hack: David, Hr.;104
 Haderslev;307
 Haderup, Vindblæs s.;306
 Hagedyb;216
 Hagensen: Abraham, borgmester i
 Aalborg;167;168;177; Budde i
 Hasseris;60; Knud;33;36;41;44
 Hagsholm;651;656;665;666;667;714;758;
 772;826
 Hald;32;64;233;300;307;389;390;499;508;
 510;514;527;535;662;778;858;895;923;
 924
 Hald len;3;65;163;241;316;323
 Hald sogn, Nørhald hrd.;378
 Haldager;821
 Halkær;35;134;174;374;376;418;446;510;
 554;565;664;769;914; Chr. i
 Klæstrup;321; Lars;144
 Halkær bro;768
 Halland;843
 Hals;775; Jens Andersen i Aalb.;665
 Halsmandbro;534
 Hammelse;410;805
 Hammer: Chr. i København;621; Niels i
 Nibe;206; Oluf, borger i Randers;713;
 Oluf, kgl. salter i Nibe;516;605;621
 Hamrsen?: Peder i Hasseris;736
 Hamyng: Johs.;37
 Han hrd.;77;510
 Handerup;955
 Hanning: Niels i Moldebjerg;160; Søren
 Pedersen i Nibe;Se Pedersen
 Hannæs;218
 Hans: Kong;166
 Hans i ? Aarestrup;105
 Hans, tinghører i Viborg;430
 Hansdr.: Ane;623
 Hansdr.: Vibeke i Binderup;857
 Hansen: Anders i Nibe;802;973; Anders,
 borger i Viborg;427; Bertel i
 Gundestrup;841; Chr, bisp i Vendelbo
 stift;768; Chr.;825; Chr. i Mejlby;824;
 Chr. i Nibe;572;600;606; Chr. i
 Nørholm;795; Chr., bisp i
 Børglum;771;831; Dyrk i
 Volstrup;323;339; Erik i
 Nørholm;749;948; Frands i Nibe;653;
 Jacob i Hornum, præst;178; Jens i
 Byrsted;160; Jens i Gravlev;901;905;
 Jens i Moldebjerg, herredsfoged;178;
 179;198;200;201;204;206;210;219;220;
 241;243;247;248;254;255;258;302;332;
 398; Jens i Støvring;847;849; Jens,
 præst;121; Jep i Nørholm;795; Just i
 Nibe;504; Jørgen i Hornum;332;367;
 Jørgen i Raakilde;200;201;206;210;
 220;238;247;289;332;360; Laurids,
 foged på Næs;764; Mads i Hasseris;933;
 Mads i Nibe;677;781; Michel i
 Veggerby;678; Michel i Aarestrup,
 snedker;821; Morten, Anders Barbys
 foged;410; Niels i Nørholm;795; Niels,
 kræmmer i Aalborg;775; Niels, Sten
 Brahes foged;646; Peder;142; Peder i
 Nibe;646; Peder i Sønderup,
 præst;742;756;762;765;784;788;790;
 Peder i Aarestrup;530; Peder, foged på
 Nørlund;Se Reiers; Peder, landsdommer
 på Bornholm;537; Peder, tjener på
 Villestrup;731; Poul i Estrup
 ?Hedegaard;472; Søren i Nibe;646;
 Thomas i Astrup;484
 Haraldsen: Oluf, kong;23
 Haraldskær;315;474
 Harbou: Chr. Jensen t. Hvolris;169;
 Christen t. Hvolris;721
 Hardenberg: Ejler;423
 Harim;Se Harrild
 Harinde;Se Harrild
 Harrild;370;408;409;571;587;631;678;679
 ;715;808;817;819;839;939
 Harrild hede;434
 Harrildgaard;224;225;246

Harthakær;31
 Hartvigsd: Maren;48
 Hasseris;3;5;21;31;33;36;45;49;57;59;60;
 72;80;84;87;103;106;107;110;123;125;
 129;130;133;136;138;155;157;159;167;
 186;187;188;198;209;212;214;221;238;
 252;254;262;274;278;296;306;312;313;
 356;432;446;501;507;508;512;515;518;
 533;546;547;548;554;557;560;583;655;
 659;666;667;736;752;757;758;765;791;
 832;847;851;892;906;910;911;913;929;
 932;933;942;953
 Hasseris å;187;214;387;468;630;631;654;
 665;666;667
 Hassinggaard;325
 Hastrup;420;509
 Hattemager: Bjørn i Aalborg;757
 Haubro;558
 Haubrogaard;39
 Haurum;624
 Havbakken ved Nyrup;414
 Haverslev;56;66;89;90;108;112;114;149;1
 74;243;275;284;362;384;403;459;558;8
 24;825;895; Lars i Nibe;512;600;606
 Haverslev kirke;121;124
 Havgaard, Aaby s.;325;721
 Havnø;753;800
 Havre Sig engen;777
 Hebelstrup;660;661;673;674;680;681;692;
 699
 Hedegaard;34;35;37;38;39;40;41;44;60;12
 6;166;183;193;545;614;618; Anders i
 Nibe;504;633;646; Chr. Lauridsen i
 Nibe;588;593;596;598;608
 Hedegaard, Glæsborg s.;633
 Hedegaards mose;617;619
 Hegelund: Morten, præst i Aalb.
 Budolfi;262;296;312;446
 Heggedal: Jeppe;56
 Hegnet;670
 Heidenstrup: Reinholdt;929
 Hellesdr.: Anne i Svenstrup;871;884
 Hellesen: Chr. i Svenstrup;825;870;871;
 884; Jens i Volstrup;808
 Helligaandshuset i Aalborg;Se Aalborg
 Hospital
 Helligaandsklostret i Aalborg;Se Aalborg
 Hospital
 Helligum hrd.;4;21;299;352;455;579
 Helligum Sønderkov;152
 Helsingborg;729
 Helsingør;454
 Helstrup;20
 Hembar: Chr. i Aalb.;665
 Hemdrup;34;38;40
 Hemmingsen: Anders i Aalborg;80;93;
 Claus;50; Hennik, præst;50
 Henningsen: Oluf, official;84;85
 Henriksen: Bertel;77; Ditmar;50;
 Hans;101; Hans i Raakildegaard;138;
 Holger;104; Knud, fuldmægtig;291;
 297;308; Oluf, kgl. salter i Nibe og
 Dokkedal;425; Otto, V., foged på
 Restrup;162; Ove, tingholder på
 Hornum hrds. ting;95; Peder;90; Ritgert
 i Vokslev, præst;34;35;37;38;39;47;
 Thetmar, borgmester i
 Aalborg;55;57;58;62
 Hermandsdr.: Anne;125
 Hermandsen: Chr. i Nibe;851; Niels;142;
 Niels i Sønderholm;473
 Herredsfoged;10
 Hersom;116;128;150;163;165
 Hersomgaard;128
 Hertuigsen: Jørgen;426;434
 Hessel;37
 Hesselager;875;923
 Hesselbjerg;128
 Hesselholt;253
 Hestkærgaard i Hillerslev hrd.;508
 Hestvad;214;238;252;254;279
 Hestvad mølle;468
 Hids hrd. ?;276
 Hillerslev hrd.;357
 Himmersyssel;4;21;37
 Himmersyssel ting;4;26
 Himmestrup;662;664
 Hindsgavl;946
 Hindsted hrd.;4;21;84;955
 Hindzøn: Henrik;73
 Hiulerød;843
 Hjeds;56;60;64;65;66;71;76;78;86;88;104;
 123;143;165;166;175;194;199;201;210;
 220;230;254;262;360;484;498;504;513;
 515;587;630;685;734;754;755;778;822;
 825;829;830;870;874;878;886;917;934;
 944;945;946;947;962;963;967;968;969;
 979
 Hjeds sø;877;880;885;886
 Hjedsbæk;104;140;415;421;633
 Hjermeslevgaard, Tolstrup s.;658;720
 Hjort: Hans, præst i Århus;370

Hjulmand: Mads i Svenstrup;901; Peder i Oplev;953; Søren;105
 Hjørring;274
 Hobro;401
 Hodomsgaard;105
 Hofdals mølle;490
 Hofmand: Jens Lauridsen borger i Aalborg;157; Jep, borgmester i Randers;240; Lars i Grydsted;81; Peder Christensen i Nibe;642;685;687;690; 775;803;806;876;877;881;883;889;958; Peder i Nibe;802; Søren i Grydsted;81
 Holbækgaard ved Randers;565;568;570;579;619
 Holck: Anders i Nibe;697; Chr.;930;939; Hans t. Barritskov;411;412;444; Jens i Aalborg;898
 Holgersen: Christoffer i Nibe, birkefoged;734
 Holk: Lyder t. Støvringgaard;48;54;55;278
 Holke;520;523;654;684; Jens i Kirketerp;485; Jens i Toldal;484; Søren i Toldal;484
 Holkegaard;251;710
 Holland;623
 Holm i Silkeborg len;535
 Holmager;165;426;445;501;510;539; 541;565;653;679;686;721;736;773;805; 914;953
 Holmagergaard;245
 Holmbo: Niels af ? Nibe;425
 Holmgaard;168;384;435;542;569;570;907
 Holmgaard i Højslev;459
 Holmgaard, Skals sogn;128
 Holmgaards mark;165;182
 Holmsø;47
 Holst: Peder;651;652;653
 Holstebro;316
 Holsten;623
 Hornsgaard, Slet hrd.;864;898;963
 Hornum;8;65;141;143;144;148;169;170; 178;181;194;195;196;197;198;199;200; 201;202;203;206;207;210;211;212;215; 217;220;221;224;225;236;240;241;243; 244;246;255;256;267;307;332;351;367; 378;385;398;407;419;437;459;471;472; 473;486;504;511;513;538;541;548;604; 616;655;662;711;715;718;721;727;736; 772;801;807;814;820;826;827;829;836; 839;890;925;934;935;938;951;958;983
 Hornum herred;3;4;21
 Hornum herreds provsti;5
 Hornum herreds segl;7
 Hornum herreds ting;8
 Hornum kirke;133;212;241
 Hornum og Fleskum herredsting;5
 Hornum præbende;51;292;442;843
 Hornum præstegaard;246;255
 Hornum sogn;443;688
 Hornum sø;587;617
 Hornum sø, lille;587
 Hornumdal;937
 Hornøghrd.;4;7;21
 Horsens;271
 Horsens, Helligum hrd.;152
 Hospitalet;Se Aalborg Hospital
 Houmand: Niels i Sønderholm;505
 Hovtved;240;253
 Hummelmester: Hans i Nibe;197
 Hundborg hrd.;357
 Hundslund;25
 Hungstrup;805
 Husum: Hans, borgmester i Aalborg;266
 Huul mølle;51
 Hvam;69
 Hvam?;911
 Hvas: Erik t. Ormstrup;122; Jens t. Kaas;228;229;233;236;240;267; Morten, kannik i Viborg;311;312;317;320;390; 394;399;402;412;427; Peder;273
 Hvid: Chr., mester;259; Chr., præst i Værum;227; Jacob foged på Rønnohvsholm;647; Peder;37
 Hvidding, Sønderlyng hrd.;275
 Hvide: Christine Ebbesdr.;23; Esbern Vogensen;33; Kay Pedersdr.;49; Laurids Ovesen;33;36; Mariane Esbernsdr.;33; Peder Møllumsen af Komdrup;49; Skjalm;23; Stig Andersen;33
 Hvidhat: Jens i Hornum;473
 Hvilshøjgaard;950
 Hvitse;Se Hjeds
 Hvolris;721
 Hvorup;262
 Hvorvarp;5
 Hyldal;289;583;788;823;934;941
 Hyldals mølle;213;396;418;902
 Hylkegaard;270
 Hyllegaard i Svenstrup;80
 Hyllegaard i Sønderholm;730
 Hyllegaard i Aarestrup;104;162;451;457
 Hyllested;57;104;167;172;206;210;220;

245;324;367;385;393;483;484;513;678;
 878;880;886;926
 Hyllested sø;513
 Hæsum;67;71;75;76;80;95;109;110;113;
 114;116;121;123;143;157;170;199;206;
 207;210;211;215;220;221;238;245;251;
 254;255;256;267;332;367;385;388;405;
 501;505;513;515;532;540;544;545;566;
 584;587;614;616;618;645;679;682;684;
 685;710;727;735;736;752;757;772;801;
 806;807;814;815;816;817;818;822;824;
 825;826;827;829;830;836;839;843;849;
 854;856;872;890;917;928;934;935;937;
 938;941;951;952;957;961;962;974;982;
 983;984;988;989
 Høeg: Anne t.
 Buderupholm;885;907;912;923;930;933
 ;939;943;953;960;972; Chr.:912;933;
 Erik;300; Erik t. Klarupgaard;253;
 Gregers;833;834;915;930;960;
 Jacob;672; Jacob t. Trudsholm;604;
 Jens;912;930;939; Jens t. Kyø;910;
 Jost;407; Just Styggesen t.
 Vang;365;410;412;907; Just t.
 Gjordslev;946; Jørgen;498; Jørgen t.
 Klarupgaard;436; Kirsten Nielsdr.;257;
 Kirsten Nielsdr. i Djørup;350; Maren på
 Buderupholm;982; Mogens;907;933;
 967; Niels Eskildsen i Filshave;149;
 Niels.;178; Niels, lensmd.
 Aalborghus;179; Niels, rigsråd;350;
 Peder;44; Sidsel;907; Stygge t.
 Vang;713;771;773;880;899;907;912;915
 Høgsted;915
 Højris;367;393;686;711;808;933
 Hømbidere: Chr. på Gjø1;365
 Hørby;76;490; Anne Bertelsdr.;431; Bertel
 Andersen i Vesterris;257;325;369; 390;
 429;435;446;531;549;624; Bertel Jensen
 i Skovbo;185; Christiern Jensen;185;
 Inger Bertelsdr.;623; Kirsten
 Christiernsdr. i Busted;76;86;166;185;
 Laurids Bertelsen i Vesterris;447;500;
 522;529;531;621;623
 Høring;16
 Høringsdele;16
 Høybygaard;403
 Haard: Peder Pedersen i Nibe;677; Søren,
 foged på Kjeldgaard;754
 Haarslaae;776
 Ibsdr.: Karen i Nørholm;749;876;877;878;
 Kirsten;982
 Ibsen;Se også Jepsen, Jepsen; Anders i
 Brasted;878;880;885; Bertel i
 Nibe;914;915; Chr.:379; Chr. i
 Nørholm, gamle;795; Chr. i Nørholm,
 unge;795; Chr. i Støvring;958; Chr. i
 Svenstrup;870; Chr.i Aarestrup;662;
 Eske i Hornum, præst;307;407; Hans i
 Ellidshøj;721; Jens i Bislev;388;415;
 Jens i Ellidshøj;871;874; Jens i
 Grydsted;808;956;963; Jens i
 Gaasted?;712; Jep i Moldbjerg;616; Jep
 i Overvad;824;825; Jep i
 Aarestrup;818;822;829; Jon i
 Hasseris;666; Knud i Nibe;504; Lars i
 Ellidshøj;772;794;801;806;809;812;814;
 815;816;817;824;825;826;839;843;854;
 871;874;918; Lars i Ersted;835; Lars i
 Mølgaard?;719; Lars i Aalborg,
 muremester;811;813;860;862; Mads i
 Ovdrup;846; Mads i Støvring;678;
 Niels;619; Niels i Guldbæk;968;970;
 971;974; Niels i Nibe;646;799; Niels i
 Støvring;985;988; Niels i Aalborg;893;
 894;902; Ole i Ellidshøj;682; Peder i
 Gammelholm;507;519;523; Peder i
 Lere;504; Peder i Nibe;589;660;693;
 Peder i Sønderholm;505; Peder i
 Veggerby;678; Poul i Gravlev;837;
 Simon i Veggerby;678;736;773;805;
 Søren i Ersted;356;378; Thomas på
 Lundbæk;716; Troels i Brændal;319
 Illesen: Michel i Tostrup;470
 Ilsø;245;540;541
 Inge, frue i Hasseris;87
 Ingeborg, frue, 1492;315
 Ingeborg, frue, Sjælland;73
 Ingvarsen: Jens i Nibe;646; Jens, præst;60;
 Michel i Nibe;604
 Introp;150
 Iver i Sønderholm;471
 Iversdr.: Anne i Kirketerp;742; Dorte,
 tjenestepige i Klæstruplund;865
 Iversen: Anders;115; Axel;394; Chr. i
 Nibe;646;677; Chr., tjener på Restrup;
 977; Erik;42; Gunni, V.;56; Jacob, tjener
 på Nørlund;815;817; Johs.;37; Peder i
 Gundestrup;429; Peder i Nibe;799;
 Søren i Frejlev;471
 Iversnæs;191;234;271
 Jacobsdr.: Bodet i Sønderholm;965; Edel i

Sønderholm;965; Kirsten i Aalborg;965; Line;954; Maren i Løgstør;965
 Jacobsen: Bernhard i Restrup, skovejer;9; Chr.(?Vognsen);743; Jens i Ellidshøj; 988;989; Jens i Nibe;646;698; Jens i Vokslev;988;989; Johannes;31; Lars i Debel;828;900; Laurids i Svenstrup;985; Niels af Harthakær;31; Niels i Alsbjerggaard;215; Niels i Kirketerp, præst;734;742;945; Niels i Nygaard, borgmester i Randers;623;857; Niels i Svenstrup;938;951;985;989; Niels Laursen i Svenstrup;984; Peder;88; 139; 376;743; Peder, byskriver i Aalb.;126; Selgen;965
 Jepsdr.: Aiylne t. Rodsted;151; Anne;73
 Jepsen;Se også Jepsen, Ibsen; Anders;Se Grubbe; Anders i Djørup;196; Anders i Hørby;76; Chr. i Hasserris;212; Chr. i Nørholm;405; Jens i Dall;88; Jens i Drastrup;215; Jens i Klæstruplund; 132;137; Jens i Vr. Grynderup;240; Jens, herredsfoged;232; Jon;102; Jost i Brøndum;185; Just i Klæstruplund, herredsfoged;170;178;179;200;204;206; Markvad i Nørholm;136; Michel;206; Michel i Svenstrup;98; Niels i Svenstrup;64;123; Oluf;109; Otte;73; Peder;73;250; Peder i Hasserris?;157; Peder, præst;50; Simon i Krogstrup;69; Søren;272; Søren i Ersted;421; Søren i Guldbæk;504; Søren i Svenstrup;289; Søren i Sønderholm;160; Søren i Volstrup;238;245;247;250;251;255;267; 283;332;343;346; Søren. i Nørholm;405; Thomas i Tostrup;160
 Jellofsen: Jens;243
 Jellu i Mejlby;69
 Jens i Abildgaard;719
 Jens i Støvring;199
 Jens i Viborg, præst;36
 Jensdr.: Agnes i Rumdengaard;62; Anne i Gravlev;901;906; Birgitte i ?Hasserris;212; Else i Ellidshøj;871;874; Gertrud i Snorup;865; Inger i Nibe;677; Karen i Sønderholm;669; Kirsten;Se Viffert; Kirsten t. Skovbo;490; Kirstine i Nibe;575;576;578; Maren;298;827; Maren af Vokslev s.;963; Maren i Gjelstrup;982; Maren i Hjeds;962; 963; 967;968;969;979; Maren i Nibe; 642; 956;958; Maren i Nørholm; 915; 981; 984;985;986; Maren i Simested;733; Maren i Aalb.;164;802; Maren, 1540;298; Mette i Ersted;853; N.N. i Stubberup;189
 Jensen: Abel i Svenstrup;655; Anders;458; Anders i Binderup;60; Anders i Binderup Nedergaard;204; Anders i Binderup, foged på Restrup;639;640; 644;645;647;649;651;658;662;664;674; 690;692;713;757;758;771;772;796;797; 801;806;828;856;857;866;899;918;925; 927;931;934;937;938;939;943;952;965; 969;971;975;978; Anders i Bonderup; 682;807; Anders i Guldbæk;827;951; 952;957;961;962;975; Anders i Hjeds;734;754;755;778; Anders i Klitgaard;670; Anders i Klæstrup;943; Anders i Mariager;729; Anders i Nibe;681;685;687;690; Anders i Nørholm;405;795; Anders i Støvring; 807; Anders, byskriver i Aalborg; 775;832; Anders, hvor?;677; Anders, prior i Aalb. Hosp.;747; Asger i Nibe;646; Bertel i Sønderholm;669; Budde i Hasserris;123;159;666; Byrial i Rodsted;753; Byrial i Sønderup; 762;788;891; Chr.;115;219;809;869; Chr. foged på Restrup;975; Chr. i Braulstrup;521;522;524;526; Chr. i Gjelstrup;835;957; Chr. i Guldbæk; 684; 685;710;720;772;804;807;814;828;835; 839;856;890;928;935; Chr. i Hornum; 827; Chr. i Hyllested;886; Chr. i Hæsum;685; Chr. i Klæstrup;470;736; Chr. i Lyngbjerggaard;804; Chr. i Mastrup;637; Chr. i Nibe;670;681; 713; 733;756;792; Chr. i Nibe, i Gaden;653;697;700; Chr. i Nibe, skrædder;814;828;831;899; Chr. i Nørholm;136;749;795;956; Chr. i Nørholm, smed;748; Chr. i Oplev;348; Chr. i Støvring;545; Chr. i Suldrup; 809;Se Pig; Chr. i Svenstrup;584; Chr. i Søgaard;809; Chr. i Sønderholm;473; Chr. i Sønderup;524;526; Chr. i Tyrrestrup;759; Chr. i Tøtterup;738; Chr. i Østrup;678; Chr. i Aalborg;282;324; Chr. i Aastrup;773; Chr. Jensen, foged på Buderupholm; 834; Chr. præst i Ellidshøj;407; Chr.

præst i Sønderup;407;500; Chr. tjener til
 Torstedlund;595; Chr., 1624
 sandemand?;866; Chr., foged på
 Restrup;977;978; Chr., foged på
 Torstedlund;619; Chr., præst i
 Sønderup;415;506; Chr., tjener på
 Restrup;913;921; Chr., tjener på
 Torstedlund;594;596;598;878;886; Chr.i
 Aastrup;771; Claus t. Boller;253;
 Clemed i Nørholm;766; Elaf i
 Haverslev;275;284; Erik i
 Sønderholm;505; Esper i Hæsum;807;
 Esper i Volstrup;545; Gjøde i
 Hasseris;548;555; Gunde i Busted;Se
 Jude; Gunde i Moldbjerg;719; Hans i
 Moldbjerg;243;254;398; Hans i
 Sønderup;788; Hans i Sørup;267; Hans,
 foged på Bjørnsholm;528; Hennik;146;
 Henrik, landstingshører;486; Ingvar i
 Nibe;789;794;796; Iver i Sønderholm;
 505; Jacob i Ellidshøj;807;874; Jacob i
 Nibe;689; Jacob i Svenstrup;19;566;
 584;645;684;709;710;735;736;806;807;
 814;817;818;820;826;839;850;856;866;
 870;917;918; Jacob i Sørup;679;827;
 Jacob, præst i Juelstrup;812;833;907;
 Jacob, præst i Sønderholm;505; 717;
 930;942;943;965;970; Jacob, vidne på Ø
 birketing;215; Jellof i Haverslev;243;
 Jens;90;95;232; Jens i Abildgaard;
 655;686;801;804; Jens i Astrup; 484;
 733;752; Jens i Bislev Overgaard;834;
 Jens i Bosdal;502; Jens i Djørup;104;
 Jens i Estrup;470;548;616;951; Jens i
 Gjelstrup;750; Jens i Gravlev;905; Jens i
 Hjeds;778; Jens i Holmager;953; Jens i
 Hornum;245;808; Jens i Hæsum;682;
 Jens i Højris;686;711;808; Jens i
 Klitgaard;766;Se Kitgaard; Jens i
 Klæstruplund;458; Jens i
 Lyngbjerggaard;504;586;587;619;646;
 Jens i Lyngby;603; Jens i Mastrup;686;
 Jens i Nibe;226;287;642;700; Jens i
 Nibe?;802; Jens i Nørholm;876;878;
 Jens i Pandum;936; Jens i Rebstrup;945;
 Jens i Rold;240; Jens i Støvring;398;
 679; Jens i Svenstrup;179;618;720;
 917;928;989; Jens i Sønderholm;
 504;505; Jens i Sønderup;519; 523;
 524;762;788; Jens i Torsted;820; Jens i
 Tøtterup;910; Jens i Volstrup;961; Jens i

Aarestrup;530;820;821; Jens Sjørsløv,
 præst i Nørholm;Se Sjørsløv; Jens,
 1598;648; Jens, birkefoged i Lundø
 birk;727; Jens, borger i Aalborg;60;
 Jens, prior i Aalb. Frue kl.;165; Jens,
 præst i Bjerregrav;154; Jep i Nørholm;
 876;878; Jep i Svenstrup;974; Jep i
 Volstrup;759;807;815;816; Jep i
 Aarestrup;486; Jeppe af Binderup,
 V.;56; Johan;90; Johan i Gundestrup,
 skrædder;928;929;931; Jost i
 Frejlev;472; Just i Grydsted;716;808;
 Just i Nibe;783;789;794;798; Just i
 Vokslev;644; Jørgen i Vokslev;872;
 Kjeld i Frejlev;474; Knud i
 Gammelholm, foged på Torstedlund;
 710;715;734;768;813;816;818;819;822;
 824;829;844;887;896;955;956; Knud i
 Nibe;688; Knud i Støvring;958;
 Lage;56; Lars;142; Lars i Ellidshøj;
 848;855; Lars i Estrup;540; Lars i
 Fløe;400; Lars i Gjelstrup;835; Lars i
 Grydsted;713; Lars i Gundestrup; 841;
 Lars i Hasseris;80; Lars i Holmager;686;
 Lars i Hornum;648; 662;711;804;814;
 836;839;890; Lars i Hornum, unge;664;
 Lars i Lyngsø;484; Lars i Moldbjerg;
 540; Lars i Munkholm;684; Lars i
 Nibe;132;865; Lars i Sønderholm;
 375;666; Lars i Sønderup;327; 437;
 710;784;788;821; Lars i Sønderup
 Søndergaard;788;789; Lars i
 Tøtterup;710; Laurids i Binderup
 Nedergaard;204; Laurids i Binderup,
 foged på Rebstrup;753; Laurids i
 Binderup, foged på Restrup;503;504;
 556;573;603;604;616;630;631;975;
 Laurids i Nyrup;759; Laurids i
 Sønderup;768; Laurids Virup i Hornum;
 937; Laurids, prior i Aalb. Hosp.;250;
 Laurs, præst;48; Mads;444;445; Mads i
 Binderup;572;573; Mads i Brasted; 917;
 947; Mads i Hornum;808;829;830;
 Mads i Nørholm;954;956;959; Mads i
 Svenstrup;332;457; Mads i
 Vokslev;137;304; Mads i Aarestrup;356;
 Michel;803; Michel i Bislev;894; 935;
 936;941;952;957;963; Michel i
 Borup;348; Michel i Frejlev;957; Michel
 i Gravlev;332; Michel i Grydsted; 716;
 808; Michel i Haverslev;66; Michel i

Hornum;827; Michel, foged på Torstedlund;346; Michel, kannik i Viborg;442; Michel, præst i Sønderup;988; Michel, tjener på Restrup;977; Morten i Ersted;848; 851;852;854;855; Morten i Guldbæk; 936; Morten i Gundestrup;841; Morten i Lyngbjerggaard;658;680;718;720;724; 726;735;736;737;772;778;787;790;804; 806;807;810;811;813;814;826;829;830; 835;845;860;862;863;865;868;870;871; 872;873;875;884;890;901;917;918;925; 927;928;934;938;943;951;952;954;983; Morten i Lyngsø;484; Morten i Siem;408; Morten i Svenstrup;Se Jensen, Morten i Lyngbjerggaard; Morten i Volstrup;718; Mourids i Hjeds;944;962;963;967;968;969;979; Niels;90;104;113;114;115;156;232;240; 254;379; Niels af Vesterris, V.;69; Niels i Binderup;473; Niels i Bislev;672; Niels i Bislev Overgaard;834; Niels i Brasted?;928; Niels i Byrsted;360; Niels i Dodensig;637; Niels i Ellidshøj;871;874;938;961;962;982;983; Niels i Ersted;853; Niels i Fløe;400; 437;453; Niels i Grydsted;720;937; Niels i Guldbæk;988;989; Niels i Hasseris;666;832; Niels i Hornum;721; Niels i Hornum, præst;133; Niels i Hornumdal;937; Niels i Hyllegaard i Sønderholm;471; Niels i Hyllested;678; Niels i Hæsum;76;170;206;220;245;251; 255; Niels i Kalstrup;Se Rimmer, Niels Jensen i Veggerby; Niels i Moldbjerg; 807;935; Niels i Munkholm;739; Niels i Mølgaard;937;961;962;975; Niels i Nibe;240;420;606;783; Niels i Nysum; 55;56; Niels i Oplev;584;618; Niels i Pandum;170; Niels i Snorup;160; Niels i Stenstrup;240; Niels i Støvring;545; Niels i Suldrup;123;124;143;144;159; Niels i Svenstrup;98;178;267;360;388; 405;504;545; Niels i Sønderholm;473; 666; Niels i Sønderholm Nørregaard; 470; Niels i Sønderup;521;788; Niels i Sørup;679;715;804;815;816;817;824;82 5;827;843;856;928; Niels i Torndal;685; 917; Niels i Tyrrestrup;672; Niels i Veggerby;678; Niels i Vesterris, V.;60;65; Niels i Volstrup;67;74;98;

Niels i Aarestrup, snedker;821; Niels, borger i Aalborg;258; Niels, foged på Vaar;771;773; Niels, kannik i Viborg; 412; Niels, official;79; Niels, præst Budolffi;82; Niels, vidne på Ø birketing;215; Oluf i Handerup;955; Oluf i Hornum;197;220; Oluf i Moldbjerg;630;718; Ove, præst;93;95; Peder;80;126; Peder i Binderup;393; 415; Peder i Byrsted;679;719;720;806; Peder i Ellidshøj;825; Peder i Gammelholm;525; Peder i Guldbæk; 255; Peder i Hasseris;803;953; Peder i Hornum;215; Peder i Klæstrup;773;805; Peder i Klæstruplund;808;864;911;934; 938;956;963; Peder i Nibe;690;697; 733;777;899; Peder i Nyrup;766; Peder i Nørholm;795;831; Peder i Restrup;137; Peder i Skørping;377; Peder i Svenstrup; 123; Peder i Sønderholm;669; Peder i Sønderup;521; Peder i Tostrup;941; Peder i Vokslev;679;794;806; 808; 822;825; Peder i Volstrup;178; Peder, borger i Aalborg;87;94;125; Peder, foged på Pandum;797; Peder, prior i Aalb. Hosp.;141;153;266;277; 295; 311;313;327;337;341;344;359;530;544; 570;616;618; Poul i Hjeds;870;874; 944;947; Poul i Hornum;65; Poul i Hæsum;545;645; Poul i Nibe;475; 504;677;756; Poul i Aastrup;685; Poul, død 1634;970; Poul, herredsfoged;60; Rasmus;444; Simon i Buderup;254; Simon i Klæstruplund;587;631; Svend i Brasted;230; Søren;138;445;977; Søren i Abildgaard;808; Søren i Bonderup;637; Søren i Brasted;616; Søren i Brunsgaard;640; Søren i Byrsted;617; 641;642;651;678;872; Søren i Drastrup; 473; Søren i Frejlev;474; Søren i Gravlev;55;121;198;200;206;210;247; Søren i Hasseris;547;555; Søren i Haverslev;895; Søren i Hjeds;230; Søren i Hornsgaard;864;898;956;963; Søren i Hyllested;926; Søren i Hæsum;679;983; Søren i Klæstruplund; 808;809;810;813;814;822;825;860;862; 864;925;928;934;937;938;957;961;962; 984;988;989; Søren i Nibe;798; Søren i Nyrup;981;986; Søren i Støvring; 678; 686;847;849; Søren i Tøtterup;260;526;

Søren i Veggerby;729;856; Søren i Veggerby, møller;929; Søren i Aarestrup;530; *Se* Degn; Søren, borger i Aalborg;174; Søren, borgmester i Aalborg;177; Søren, foged på Hegnet;670; Terkel i Nørholm;379;405; Terkel, foged på Aalborgghus;546;547; 555; Thomas;430; Thomas i Buderup; 230; Thomas i Gravlev;254;289;348; Thomas i Nibe;783; Thomas i Nørholm; 771; Thomas i Skovsgaard;711; Thomas i Snorup;206; Thomas i Volstrup;197; 682; Torben i Fjellerad;58; *Se* Wilder; Trugil i Mjallerup, provst i Slet hrd.; 36;37;38; Tyge i Nibe;434; Villads i Frejlev;666; Villads i Svenstrup; 807; 829;870;873;917;958; Villads, foged på Nørlund;452; Villem, borger i Aalborg;244; Villum i Nørholm;379; Villum i Sønderholm;471; Vogn;69; Vogn i Veggergaard;956;958;963

Jepsen: Chr.;978; Chr. i Guldbæk;398; Jens i Stenild;930; Jep i Guldbæk;398; Lars i Nibe;504; Niels i Drastrup;540; Niels i Sønderup;616; Poul i Dall, herredsfoged i Fleskum hrd.;429; 435;450; Poul i Ellidshøj;616; Poul i Hæsum;540; Simon i Klæstruplund;540; Vogn i Veggerby;540

Jerslev hrd.;860

Jesper i Hasseris;198

Jesper i Sønderup;171

Jespersen: Mads, født ved Nørlund;981; Mogens, ridefoged på Aalborgghus;733; Niels;479; Poul i Nibe;814

Johan i Frendrup;197

Johanne, frue;73;129

Johansen: Søren i Aarestrup;530

Jon i Skorup;69

Jon i Svenstrup;323;343

Jonsdr.: Maren i Svenstrup;198; May;96

Jonsen: Chr. i Byrsted;878; Jeppe;142; Niels;142; Niels i Ferslev;49; Niels, tinghører i Aalb.;80; Oluf i Svenstrup;872

Jost i Lere, hr.;453

Jost i Lunden; *Se* Jebsen

Jude: Anders, kgl. salter i Nibe;375;401; Gunde Jensen i Busted; 203;210; 238; 247; Hans, borgmester i Aalborg;80;98; Jens;95;102; Jens Gundersen i Busted;484; Jens i Busted;113;114;137; 139;153;185;187;483;484;512;529;541; 558;566;586;599;606;622;635; Jep Gundersen i Busted;367; Niels;333; Niels i Nibe;332;365; Niels, foged på Restrup;266; Peder Gundersen i Busted;437;484; Peder i Teglgård, herredsfoged i Hellum hrd.;455;476; Søren i Albæk;332; Terkel;104;105

Juel: Axel;273; Axel Nielsen t. Kongstedlund;834; Axel t. Villestrup, lensmand på Aalborgghus;263;273; 274; 278;282;283;286;288;300;302;326;330; 337;349;352;354;355;359;363;365;377; 387;398;403;408;420;435;452;477;479; 481;488;493;495; Chr., præst i Ellidshøj;415; Dorthe t. Lundbæk; 663;670;671;683; Erik t. Hundsbæk, landsdommer;912;916;924;933;948;968; Gregers, landsdommer på Langeland; 537; Hartvig Thomsen t. Palsgaard; 319;362;365;370; Iver t. Stubbergaard; 363; Iver t. Villestrup, landsdommer; 650;655;664;671;675;709;711;713;718; 719;720;721;731;755;762;778;792;799; 833;834;858;859;867;869;914;915; Iver Thomsen t. Estrup;319; Jens i Bislev; 245; Jens t. Kjeldgaard, lensmand på Aalborgghus;722;727;748;749;762;763;7 67;771;930;933;934;938; Jens t. Lindbjerggaard;785;912; Jens t. Volsted; 427; Just i Bislev;671; Kirsten;894; Kirsten Nielsdr. t. Kongstedlund;834; Kjeld, bisp i Viborg;374;442;482; Lene t. Halkær;769; Maren t. Hersumgaard; 128; Markvard t. Bækmark;149; Mogens t. Knivholt;355;362;366;410;412;440; Mogens t. Pallesbjerg, landsdommer; 650;664; Niels;266;269; Ove t. Lundbæk;978;990; Ove t. Villestrup;955; Palle;153;314; Palle t. Strandet, landsdommer;450;477; 479;495;507; Poul i Aarestrup;530; Søren;266;269; Søren i Nibe;646; Søren i Sønderholm;471; Søren i Torsted;421; Thomas;928;931;950

Juelstrup;217;246;374;407;423;532;538; 584

Juelstrup sø;587;637

Just i Abildgaard;958

Just i Guldbæk; *Se* Gregersen

Just i Klæstruplund, herredsfoged; Se
 Jepsen
 Justdr.: Anne;257;429; Dorthe;429; Dorthe
 i Glerup;616; Inger;429; Maren i
 Hjeds;969
 Justsen: Anders;254; Anders i
 Klæstruplund;359;385; Bertel i
 Binderup, Aars hrd.;942; Bertel i
 Sønderholm;666;935;936; Bodel i
 Mejlby;824;825; Chr. i Nibe;677; Chr. i
 Suldrup;238;247;262;360;388;405;415;
 Hans i Nibe;661; Jens;254; Jens i
 Hornum;472; Lars i Moldbjerg;721;
 Lars i Volstrup;772;807;934; Mads i
 Grydsted;716;808; Mogens;954;
 Mogens t. Lundgaard;359;363; Niels i
 Hyldal;788; Peder i Bislev;388; Poul i
 Nibe;912; Simon i Brasted;245;254;
 Søren i Volstrup;807; Thomas i
 Albæk;289; Thomas, foged på Vaar;894
 Juul; Se Juel
 Jæder: Jens i Støvring;71
 Jødyk, borger i Aalborg;258
 Jørgensdr.: Margrethe i
 Aalborg;766;767;771;836;837
 Jørgensen: Bertel i Raakildegaard;514;
 Chr. i Nørholm;869; Christof., borger i
 Kbhvn.;615; Erik i Aalborg;922; Jens i
 Bislev;663; Jens i Estrup;540; Jens,
 Mariager kloster;716; Jens, ridefoged på
 Albæk;979; Kjeld, foged på
 Seberkloster;546; Lars i Ellidshøj;332;
 Morten i Raakildegaard;437; 484;513;
 514; Niels i Dodensig;540; Niels i
 Nibe;604;645;670;690;713;775;798;
 Niels i Nibe, salter;653;677; Niels i
 Raakildegaard;514;566; Niels i Århus;
 585; Peder i Nibe;439;598;606; Søren;
 887; Søren i Harrild;808; Søren, foged
 på Aalborg;777;912; 972;973;978
 Kaghøj;8
 Kalby: Anders;137; Lars;137
 Kaldal;617;619
 Kalf: Jacob;40;44
 Kallesen: Søren i Nibe;215
 Kalsen: Niels i Binderup;70
 Kalstrup;32;48;54;55;59;123;277;437;484;
 540;740;747;890
 Kalstrup
 mølle;54;55;59;123;210;277;618;683;
 709
 Kalundborg;714
 Kalø;367
 Kammersvend: Oluf;304
 Kamp;384; Peder, præst;35
 Kanne: Jens;42;276
 Karines gård i Hasseris;155
 Karleby, Nørre hrd.;457
 Karsholm;762
 Karup;63;78;91;209;383;388;395
 Karup skov;63
 Karuplund;149;219
 Kath: Jep;95
 Kaudt: Chr. i Tinstруп;359
 Kaye, Jens Hansens mor;121
 Kejserkrigen;857
 Keldal;177;923
 Keldals mølle;177
 Kgs. Thisted;21;56
 Kielstrup;56;615;871;920
 Kimberne;7
 Kirkebjerg;633
 Kirkemand: Søren i Bislev;318
 Kirkenævninger;11
 Kirketerp;194;196;200;204;210;219;230;
 232;238;245;251;254;295;437;483;484;
 513;519;585;650;679;685;689;721;736;
 742;773;790;805;939;945
 Kirketerp bro;295
 Kirkevang i Sønderholm;730
 Kirt: Jacob;41;44; Palle;41;44
 Kjeld kantor i Viborg;100
 Kjeldgaard;727;748;749;754
 Kjeldkær;92
 Kjelds mose ved Bislev;359
 Kjelds vej ved Bislev;359
 Kjeldsdr.: Else i Nibe;814; Inger i Hjeds;
 944;947;962;963;967;968;969;979;
 Maren i Nibe;920; Mette i Hjeds;755
 Kjeldsen: Anders i Handerup;955; Anders
 i Nibe;596;677;713; Chr. i Binderup,
 Aars hrd.;942; Chr. i Frejlev;472; Chr. i
 Rold, skriver;674; Chr. i Sønderholm;
 505; Chr. i Torsted;184; Gunde;24;25;
 Kjeld;33;36;41;44; Lars i Frejlev;655;
 Lars i Hasseris;666; Lars i Nibe;601;
 Lars i Svenstrup;809; Mads i Rise;874;
 Niels i Klotrup;866; Niels i Vokslev;
 631; Peder i Bjørnstrup;324; Peder i
 Nørholm;956; Peder i Sørup;827;835;
 Søren i Brasted;947; Søren i Klæstrup;
 321; Søren i Aarestrup;321;322; Thomes

i Hasseris;296;312
 Kjellerup, herregård;363;393
 Kjelsdr.: Else i Nibe;900
 Kjær: Chr. Laursen i Nibe;677
 Kjærgaard;947; Jens i Estrup;728
 Kjærsgaard;486;547;621
 Kjærulf: Peder;487
 Klaffens gård;206
 Klaptrop;Se Klæstrup
 Klapæthorp;Se Klæstrup
 Klarupgaard;253
 Klemetsen;Se Clemetsen
 Klepp: Jens i Nibe;Se Sørensen
 Kleppen: Karen i Nibe;Se Eriksdr.
 Klitgaard;51;79;160;282;324;353;670;754;
 766;767;771;776;800;877;878;954;
 Carl, historiker;1; Jens Christensen i
 Nørholm;877;878; Jens Jensen;718;772
 Klitgaard Prebend;768;771
 Klode i Vokslev, drabsmand;169
 Klodesen: Peder i Nibe;475
 Klotrup;864;866
 Klæstrup;33;34;45;54;55;81;89;97;127;
 132;134;192;206;220;225;230;267;288;
 319;321;357;369;378;426;443;457;470;
 472;484;644;648;679;683;689;706;721;
 722;723;736;746;749;773;785;794;801;
 805;808;809;810;811;812;813;831;860;
 862;863;868;869;911;912;922;925;930;
 936;937;939;943;956;958;963;990
 Klæstrup Nørgaard;226
 Klæstrup Vestergaard;48;55;133;136;137;
 153;220;230;242;270;277;289;291;311;
 313;648;649;655
 Klæstrupgaard;923
 Klæstruplund;31;34;35;36;39;40;41;132;
 137;177;179;204;206;290;359;385;458;
 504;528;540;571;572;573;587;616;631;
 644;650;808;809;813;822;825;859;860;
 862;864;911;925;928;934;937;938;956;
 957;961;962;984;988;989
 Knabehøj;200
 Knapsen: Peder;46
 Knivholt;366
 Knoldhøj;247
 Knud i Abildgaard;Se Sørensen
 Knud i Hæsum;332
 Knud, foged på Restrup;267
 Knudsdr.: Karen, tjenestepige i
 Klæstruplund;859;864;866; Kirsten i
 Tostrup;471
 Knudsen: Bertel;126; Bertel i Bislev;663;
 Bjørn, landsdommer i Sønder Halland;
 537; Chr.;113; Chr.;114; Chr. i
 Guldbæk;483;513;545;566;584;615;618;
 630;631;644;645;650;684;709;711;718;
 719;801;804;806;807;814;817;818;820;
 Chr. i Tostrup;471; Chr. i Aarestrup;
 197; Hagen;33;36;41; Hans, præst;47;
 Jens;254; Jens i Bonderup;367; Jens i
 Aarestrup;820; Jens, prior i Aalb. Frue
 kl.;133; Jens, V.;86; Jørgen i Hasseris;
 508; Jørgen i Klitgaard?;718; Kjeld i
 Binderup;683;696; Knud i Gjelstrup;
 709; Knud i Nibe;697; Lars;142; Lars i
 Nibe;810; Lars i Sønderholm;160; Mads
 i Nibe;688;689;690;700;716;789; N.N i
 Brasted;120; Niels i Binderup;751;831;
 856;857;869; Niels i Hæsum;505;513;
 540;545;566;584;618;645; Niels i
 Støvring;545; Niels i Taarup;808;890;
 Niels i Volstrup;504; Niels i
 Aarestrup;800; Peder;126; Peder i
 Estrup;472; Peder i Solgaard;215; Peder
 i Vokslev;961;962; Peder, 1541;308;
 Peder, prior i Aalb. Frue kl.;172; Peder,
 provst på Næs;180; Poul;954; Poul i
 Aalborg;836;837; Søren;958; Søren i
 Frejlev;351; Søren i Hornum;718;721;
 736; Søren i Nibe;697; Søren i Nibe,
 nør;646; Søren i Nørholm;795;811;
 Søren i Vokslev;817;820;834; Søren i
 Volstrup;678; Thames i Bonderup;220;
 Thomas;144; Tolle t. Volsund;623
 Knudstrup i Skåne;412;421;427;435;436;
 439;714;719
 Knudstrup, Rinds hrd.;34;44
 Knyft: Hans, præst ved Aalb. Budolfi;153
 Kock: Chr. i Nyrup;956; Hans i Aalb.;159;
 Hans Knudsen i Nibe;971;973;974;
 Henrik i Aalborg;832; Hermand i Nibe;
 802; Jens i Nørholm;766; Jens i
 Sønderholm;666; Jens Jørgensen i
 Aalborg;893; Knud Jensen i Nibe;883;
 Michel i Frejlev;655; Rasmus Jensen i
 Nibe;697
 Koedt: Niels, rdm.;158
 Kogaards vej ved Klitgaard;467
 Kokkedal;68;78;432;459;494
 Kolding;353
 Kollerup, Hadbjerg s.;128;153;313;321
 Komdrup;49

Kong: Niels;954
 Kong Hans;133;134;146;147;172
 Kong Valdemars jordebog;21
 Kongerslev;223;419;633; Nørre;299;304
 Kongstedlund;634;834
 Korning: Jørgen, rdm.;359
 Kornum;350;719
 Kornum Østergaard;986
 Kornumgaard;948
 Korsbrødrene i Viborg;228
 Korsmynd bakke ved Hasseris;125
 Korsøgaard, Simested s.;451;457
 Kortsdr.: Anne;87
 Kotte: Laurids, præst i Budolfi kirke;446
 Kottrupgaard;Se Kvottrup
 Kou: Niels i Bislev;318
 Kovad;352;354
 Kovads mølle;244
 Krabbe: Anne;218; Erik;329; Erik t.
 Bustrup;355;362;365;382;387;394;398;4
 01;403;407;410;412;427;428;
 Gregers;924;990; Gregers t.
 Torstedlund;843;846;946;956; Hans t.
 Søgaard;834; Iver t. Albæk;934; 970;
 978;979; Iver t. Torstedlund; 743; 929;
 932; Iver t. Østergaard;363; 401; 407;
 412;423;426;427;428;443; Jacob t.
 Vesløsgaard;262; Jens t. Skafføgaard;
 253; Karen t. Nygaard;483;507; Kjeld t.
 Nebel;302;355; Lucas t. Vesløsgaard;
 218;457;507; Maren t. Torstedlund;635;
 Mogens;305; Niels;42;44;440; Niels i
 Tanderup;150; Niels t. Torstedlund;642;
 710;717;726;734;743;744;752;768;787;
 799;805;809;811;812;815;816;817;818;
 819;822;824;829;838;839;840;843;844;
 845;851;853;854;855;877;880;885;892;
 895;912;916;917; Niels t. Vesløsgaard;
 440;635; Thyge Mogensen t.
 Østergaard;223; Tyge;299;304; Tyge t.
 Bustrup;607
 Krabbesholm;444;894
 Krafse: Esge t. Assendrup;716;720
 Krag: Anders i Nibe;802; Anders i
 Aalborg?;932; Gyde
 Lauridsdr.;146;151;156;162;169;172;
 Jens Andersen;776; Jens Andersen, kgl.
 salter i Nibe;770;796;846;850;894;913;
 Jørgen;947; Mads Andersen i Aalb.;665;
 Niels;46; Niels t. Agerkrog,
 landsdommer;832;836;837;844;858;

Niels t. Trudsholm, landsdommer;859;
 867;910;912;916;917;923;924;930;933;
 939;948;949;951;959;960;968; Poul
 Knudsen i Aalborg;766;767;771
 Krage: Peder;142
 Kragelund;89;97;100;108;115;149;191;38
 4;820
 Kras: Corfitz Nielsen i Nørholm;767;795;
 800; Laurids Nielsen i Moldbjerg,
 herredsfoged;678;711;718;719;720;721;
 724;735;772;777;790;791;801;804;806;
 807;814;815;816;817;818;819;822;824;
 826;827;829;830;835;838;839;840;849;
 854;856;860;862;863;868;869;872;886;
 890;892;895;904;907;916;917;918;919;
 922;928;933; Maren Nielsdr. i Vesterris;
 762; Niels i Moldbjerg;677; Niels i
 Nørholm 1620;796; Niels Lauridsen i
 Moldbjerg;532; Niels Laursen i
 Svenstrup;984; Niels Poulsen i
 Moldbjerg, herredsskriver;431;435; 483;
 484;515;518;623; Peder i Nørholm,
 birkeskriver;800;845; Poul i Moldbjerg;
 678; Poul Nielsen i Nørholm,
 birkefoged;763;767;795;836;837;894;
 898;915;917;918;950;954;956;987
 Krastrup;232;294;530;534;536;573;579;
 604;620;635;800;910;912;922;924;948
 Krastrup gård (Store-Brøndum s.);306
 Krenkerup;92;106;722
 Kreyberg;53
 Kristensdr.: Maren, mor til præsten i
 Sønderup;981
 Krog: Hans Eriksen;85; Kirsten Eriksdr. i
 Aalb.;84; Niels;24;25
 Krogshøj ved Klæstrup;290;291
 Krogstrup;69;677;719
 Krummedige: Erik;274;282
 Krumpen: Jacob;182;184;185;186; Otte t.
 Skøttrup;327;329;335;341;343;346;375;
 377;387;389;394;398;407;410;412;416;
 492; Otto t. Høybygaard;403; Stygge,
 bisp;241
 Kruse: Enevold t. Hjermelevgaard; 658;
 720; Enevold t. Tulsted;959; Enevold t.
 Vinge;363;401;541;633; Laurids;624;
 Mikkil;56; Peder i Nibe;471; Peder t.
 Kjellerup;362;363;393;400; Thomas t.
 Vaarstgaard;436; Tyge;440; Tyge t.
 Svenstrup;713; Tyge t. Vinge; 585;
 640;720

Kræmmer: Laurids i
 Nørholm;954;956;959
 Kuldal;545
 Kuri: Axel i Vokslev;157; Peder i
 Grydsted;678;688;700;713;716;718;
 Peder i Nibe;645;650;677; Peder i
 Vesterris;729;733;762
 Kvelstrup;366;398;403
 Kvistrup;579;604
 Kvottrup;325;429
 Kyø;240;318;324;329;334;355;359;362;
 369;430;446;498;554;604;632;663;685;
 690;910
 Kældersvend: Anders;80; Anders i
 Aalborg;93; Jens i Nibe;857; Thomas i
 Kolding;353
 Kæmpe: Anders, præst;48; Jens;132; Niels
 i Nibe;206; Peder, prior i Aalb.;45
 Kærsgaard;403
 Kærshale;247
 København;615;621;913
 Købstadsvej;840
 Kølshøj;465
 Kaaf: Erland;34
 Kaas;236; Bjørn;411; Bjørn t.
 Staarupgaard;412;451;459;508;515;546;
 548;554; Erik;440; Erik, bisp i Viborg;
 174;175;189;193; Helvig t. Restrup;
 688;690;692;712;715;717;729;751;757;
 758;765;768;787;856;893;913;918;921;
 923;927;929;931;936;939;943;965;968;
 971;975; Iver;452;912; Jens, lensmand
 på Aalborg;507;508;509;533;559;
 Kirsten;857; Kirsten Jensdr.;122;
 Kirstine Mogensdr.;444; Lange Jens
 Ovesen af Gravlevgaard;46; Mogens;
 795;979; Mogens Jensen;960; Mogens t.
 Støvringgaard;867;894;922;925;930;
 Mogens t. Tidemandsholm;895; N.N.,
 frue 1553;398; Niels;508;630; Niels i
 Halkær;174; Niels, bisp i Viborg;175;
 181; Niels, kansler;576; Ove Ovesen;46;
 Ths. Jensen af Gravlevgaard;46
 Ladefoged: Michel på Restrup;977
 Lagesen: Johs. af Culdrup;46
 Lambertsen: Hans, borgmester i
 Aalborg;623
 Landehjælp;260
 Landekisten;18
 Lang: Anders;138; Anders i Hæsum;215;
 Anders i Nyrup;160; Johan;91; Mads i
 Binderup Overgaard;204;215; Peder i
 Binderup;137; Peder i Sønderholm;473
 Langdal;177; Knud i Nibe;504
 Lange;Se Bossen; Gunde;948; Gunde t.
 Brejning, landsdommer;740;751;765;
 768;844;846; Gunde t. Brejning,
 lensmand på Sejlstrup;740; Gunde t.
 Brejning, lensmand på Aalborg;928;
 931;984;986;988;990; Hans t.
 Brejning;569; Margrethe;533;
 Niels;398;423; Niels t. Kærsgaard;403;
 Peder t. Kjærsgaard;486;947
 Lange Jon;96;155
 Langeland;321
 Langevads eng;210
 Langtind;78;356; Erik t. Asmild;359
 Lars i Klæstrup;97
 Larsen: Chr. i Sønderup;788; Jens, foged
 på Restrup;70; Jens, i Hasseris;159;
 Mads;250
 Laurids: præst i Bislev;34
 Lauridsdr.: Abel;85; Anne i Nibe;534;
 Else i Nibe;688;700; Else i Sønderup;
 766; Gjertrud i Søgaard;754;755;778;
 Karine i Vesterris;Se Udsen; Kirsten i
 Gjelstrup;964; Kirsten i Grydsted;964;
 Maren i Hjeds;969; Maren i Moldbjerg;
 982; Maren i Nørholm;954; Maren i
 Oplev;925;926; Maren i Ridemands
 mølle;760;806;809;829;870;873;
 Marine;Se Udsen; Mette i Nibe;700
 Lauridsen;Se også Laursen, Laustsen;
 Anders i Grydsted;716;718;808; 872;
 963; Axel, Hr.;104; Chr.;123; Chr. i
 Frejlev;470; Chr. i Nibe;452;458;595;
 Chr. i Nibe?;792; Chr. i Støvring;637;
 Chr. i Sønderholm;921;933; Chr. i
 Sønderup;521;522;524;525;526; Chr. i
 Sørup;827;834;839;843; Chr. i Sørup,
 vester i byen;827; Chr. i Valsted; 438;
 448; Chr. i Volstrup;939;961; Chr. tjener
 på Restrup;913; Christoffer;Se Udsen;
 Corfits, landsdommer i Nørre Halland;
 537; Evert, V.;86; Gregers i Nørholm;
 869; Hans i Nibe;959; Hans i Testrup,
 stiftsskriver;623; Hans i Viborg;792; Ib i
 Nibe;595;598; Ib, præst i Hornum;224;
 Jacob i Lyngsø;540; Jens;54; Jens i
 Brulstrup;523; Jens i Gravlev;421; Jens
 i Lyngbjerggaard;927;939; Jens i
 Mølgaard;801;803; Jens i Nørholm;795;

Jens i Rodsted;520; Jens i Snorup;618;
 Jens i Suldrup;573; Jens i Svenstrup;
 545; Jens i Sønderholm;669; Jens i
 Aarestrup;530; Jens, foged på
 Himmestrup;662;664; Jens, tjener på
 Restrup;942;965; Jep i Guldbæk;545;
 Jep i Volstrup;759; Jep, tjener på
 Restrup;965; Johan af Ferslev;36;
 Jørgen i Svenstrup (Kras?);721; Knud i
 Moldbjerg;872; Lars i Byrsted;720; Lars
 i Hjeds;630; Lars i Sønderholm;505;
 662;664; Laurids i Guldbæk;985;
 Laurids i Nibe, bager;645; Laurids i
 Sønderholm;469; Laurids, hvor?;801;
 Mads i Sønderup;788;932;943; Markor
 t. Sørup;240; Michel i Nibe;504; Michel
 i Oplev;843;844; Michel i Sønderholm;
 141; Mogens i Sønderholm;505;
 Mogens, adelsmand;216; Mourids,
 tjener i Klæstruplund;865; Niels;943;
 Niels Frenndstrup i Nibe;593; 595;
 596;598;604; Niels i Busted;878;892;
 Niels i Drastrup;474; Niels i Hasseris;
 125; Niels i Hornum;141; Niels i
 Kolding;353; Niels i Nibe;504;593;
 Niels i Svenstrup;737; Niels i
 Sønderup;424; Niels i Volstrup;141;
 Niels, bisp i Viborg;673;717; Ove, præst
 i Budolfi;133;151;153;155; Peder i
 Brasted;120; Peder i Busted;886; Peder i
 Ellidshøj;570; Peder i Gjelstrup;837;
 Peder i Guldbæk;398; Peder i
 Svendstrup;500; Peder i Sønderholm;
 472; Peder i Sønderup, præst;166;
 171;172;246; Peder i Sørup;827; Peder i
 Volstrup,hyrde;735; Peder, borger i
 Aalb.;832; Peder, herredsskriver;958;
 961; Peder, skriver;87; Poul i Hjeds;947;
 Poul i Klæstrup;648;656; Rasmus i
 Nibe;408;417;419;495;622; Simon i
 Sønderholm;472; Søren i Abildgaard;
 872;938; Søren i Bislev;831; Søren i
 Djørup;721; Søren i Fløe;618; Søren i
 Frejlev;473; Søren i Mølgaard;737;
 Søren i Torsted;421; Søren i Volstrup;
 718; Søren i Aalborg, drager;901; Søren
 i Aarestrup;530; Thomas i Lynnerup;
 695;700; Thomas i Nibe;760;792;
 Thomas i Sønderup;519;523;524;525;
 Tøger i Suldrup;926;932; Vestenie;Se
 Viffert; Villads i Sønderup;788; Villads,
 borger i Aalborg;670
 Laursen;Se også Lauridsen, Laustsen;
 Anders;262; Anders i Nibe;677; Anders
 i Nyrup?;160; Anders i Sønderholm;
 160; Axel i Juelstrup;375; Bertel;95;
 Chr.;115;124;139;187;198;824;825;
 Chr. i Byrsted;782;784; Chr. i
 Moldbjerg;206; Chr. i Nibe;Se Kjær;
 Chr. i Sørup;817;824;825; Chr. i
 Volstrup;144;170;179;200;206;323;339;
 Chr., vidne på Ø birketing;215; Evert,
 borger i Aalborg;94; Helle i Aalborg,
 drager;893;894;902; Jacob, foged på
 Nørlund;815;817;819;829; Jens;824;
 825; Jens i Hornum;170;332; Jens i
 Snorup;736; Jens i Svenstrup;197; Jens i
 Volstrup;958; Jens, vidne på Ø
 birketing;215; Jep;170; Jep i Oplev;348;
 Jep i Veggerby;196; Jep i Volstrup;
 680;807; Jep, borger i Aalborg;94; Jon i
 Svenstrup;678;736;772;805;935;
 Klemid;254; Knud i Veggerby;357;
 Lars;219;232;250; Lars i Ellidshøj;
 230;332; Lars i Guldbæk;957;961;962;
 Lars i Hornum;808; Lars i Nibe;834;
 Lars i Nørholm;379; Lars i Pandum;936;
 Lars i Volstrup;206;210;220;238;245;
 247;248;251;254;332; Laurs;934;
 Mads;486; Mads i Guldbæk;219;247;
 248;255;289;302;332;360;367;378;385;
 388;393;398;437; Mads i Hasseris;136;
 Mads i Moldbjerg;982; Mads i Pandum;
 360; Mads i Sønderup;766; Michel;143;
 Michel i Moldbjerg;141; Michel i
 Nørholm;800; Michel i Strandbygaard;
 73; Michel i Sønderholm; 144; 157;
 160;162; Morten i Støvring;736; Morten
 i Aarestrup;156; Niels;113;114;124;
 Niels i Hornum;144; Niels i Hyldal;941;
 Niels i Juelstrup;374;375; Niels i
 Kalstrup;56; Niels i Moldbjerg; 248;
 254;398; Niels i Nørholm;136; Niels i
 Sulsted;712; Niels i Volstrup;197;
 224;248;255; Niels, borger i Aalborg;60;
 Peder;95; Peder i Ellidshøj;332; Peder i
 Guldbæk;398; Peder i Moldbjerg; 678;
 935; Peder i Nørholm;136; Peder i
 Rebstrup;296; Peder i Vokslev;137;195;
 Peder, herredsskriver;951;962; Poul i
 Estrup;143; Poul i Klæstrup;267;311;
 314; Poul i Klæstrup Vestergaard;220;

Simon i Aarestrup;356;473; Søren i
 Abildgaard;934;941;951;974; Søren i
 Estrup;178;255;267; Søren i Guldbæk;
 378; Søren i Hornum;221;332; Søren i
 Mølgaard;719; Søren i Nørholm;800;
 Søren i Oplev;348; Søren i Rodstrup;
 362; Søren i Volstrup;206;678; Søren i
 Aalborg;911;957; Thomas i Binderup;
 415; Thomas i Snorup;847; Villads,
 borger i Aalborg;131; Villum på
 Restrup;630
 Laustsen: Anders i Nibe;903; Chr. i
 Nibe;434; Chr. i Sørup;890; Laust i
 Guldbæk;289; Michel i Oplev;839;
 Niels i Nibe;434; Peder i Sørup;890;
 Søren i Abildgaard;982;983;984; Søren i
 Haverslev;895
 Ledth: Hans i Sørup;267
 Lemdrup;932
 Lengsholm;440
 Lerbæk, herregård;885;914
 Lerbækken ved Aalborg;936
 Lere;504;505;508;509;545;587;715;806;
 958;961;962
 Lergrav;451
 Libbert: Chr., præst i Nørholm;538
 Lifferdsen: Kr. i Hæsum;76; Mourids i
 Svenstrup;197
 Liid: Niels i Hasseris;432
 Lille Bratgaard i Sønderholm;730
 Lille drag lænke;776
 Lille Lars i Nibe;504
 Lillevad;92;383
 Lime på Fur;20
 Limfjorden;69;158;214;216;252;271;317;
 331;363;365;438;448;475;522;528;529;
 531;543;544;546;549;585;635;642;712;
 776;802;924;960
 Lindbjerggaard;785;912
 Lindenberg;180;Se også Næs
 Lindenberg å;129
 Lindenov: Birgitte;982;983; Hans t. Ørslev
 kloster, landsdommer;569;571;579; 583;
 606; Laurids;894
 Linstrup;640;650
 Lokke: præst i Vokslev;50
 Lolland;351
 Lovdagsdele;16
 Lovforuden;17
 Lovfæld;17
 Lovhævd;12
 Lovsøgt;17
 Lund;50;103;108; Søren i Nibe;958
 Lund domkirke;843
 Lundby;5;429;540;798
 Lundby møllegaard;282
 Lundbæk;69;318;320;329;334;353;362;
 448;487;510;527;528;529;540;541;544;
 546;549;554;632;640;653;671;683;715;
 719;777;792;858;969;990
 Lundbæk mølle;318
 Lundbæk-Pandum birk;5
 Lunden;Se Klæstruplund
 Lundenæsholm;253
 Lundgaard;359;363
 Lundstens ager i Sønderholm;730
 Lundø birk;727
 Lunge: Christoffer t. Odden;362;366;
 Folmer Jepsen;42; Gjørvel
 Andersdr.;78; Jørgen;960; Ove
 Vincentsen t. Tirsbæk;213;217;222;224;
 225;229;263;274;277;278;282;283;285;
 287;288;396;418; Ove, landsdommer i
 Viborg;253; Ove, lensmand på
 Aalborghus;539;540;543;544;549;554;
 558;559;560;561;570;582;586;589;591;
 596;597;598;604;605;614;615;616;617;
 621;622;629;630;632;633;635;636;641;
 672
 Lunov: Henrik, V.;65; Iver;148;
 Jesper;148; Lars t. Kollerup, lensmand
 på Aalborghus;91;97;128
 Lydiksen: Lydik i Nibe, skrædder;760
 Lyhe: Margtethe von der;990
 Lykke: Anne Pedersdr.;492; Anne t.
 Buderupholm;809; Axel;985; Christen t.
 Buderupholm;217; Christoffer t.
 Buderupholm;449;480;486;498;501;585
 ;637; Ejler t. Torp;362;457; Erik;444;
 Erik t. Eskær;607; Erik t. Havnø;753;
 Erik t. Skovsgaard;581; Hans;985;
 Henrik t. Overgaard;641; Henrik,
 lensmand på Aalborghus;604;
 Iver;333;334;985; Iver t. Bigum;859;
 Iver t. Buderupholm;355;362;366;376;
 378;394;673;674;679;686;713;714;715;
 Iver t. Havnø;747;753;800; Iver t.
 Torstedlund;746; Iver t. Vindum;972;
 978; Jacob;240; Joachim;251; Joachim t.
 Buderupholm;214;215;216;229;236;244
 ;266;270;272;279;286;291;293;295;296;
 297;299;303; Johanne;985; Jørgen;

377;500; Jørgen Pedersen t.
 Overgaard;390;395;398;423; Jørgen t.
 Overgaard;92;381; Jørgen, lensmd. på
 Mariager kloster;437;440; Kirsten
 Pedersdr. t. Nørlund;362;381;390; 395;
 396;398;403;415;452; Kirstine t.
 Nørlund;92; Kristence Joachimsdr;445;
 Maren;486; Niels;229;481; Niels t.
 Tanderup;474; Niels, embedsmd. på Ø
 Kloster;439; Olivia t. Buderupholm;717;
 Peder;190;250; Peder Hansen t.
 Overgaard;398; Peder t. Nørlund;381;
 Peder, lensmd. Aalborghus;254;
 Susanne;485
 Lynderupgaard;363
 Lyng hrd.;34
 Lyngbjerggaard;47;86;141;313;326;341;
 504;586;587;658;680;718;720;724;736;
 737;772;778;790;804;806;810;811;813;
 814;826;829;830;835;845;860;862;863;
 865;868;870;871;872;873;875;890;901;
 917;918;925;927;928;934;938;939;943;
 951;954;983;984;989
 Lyngby;603; Lars;604
 Lyngby, Jylland;512
 Lyngbygaard;576
 Lyngholm;443
 Lyngsø;78;116;149;162;171;196;245;267;
 372;405;430;437;443;483;484;513;540;
 685;740
 Lyngsøgaard;424
 Lynnerup;429;695;700
 Lysgård hrd.;32
 Lærke: Hans, foged på Aalborghus;72
 Læsø;51;53;61
 Lø herred;30
 Lødichsen: Jep i Veggerby;484
 Løgismose;92
 Løgsted;40
 Løgstør;5;939
 Løgum kloster;31
 Lømicke i Klæstrup;470
 Løndrup, gård i Hornum s.;501
 Lørsted;47
 Løvenbalk: Erik Eriksen t. Aunbjerg;86;
 Jens Nielsen t. Aunbjerg;41;44
 Laage;39;42
 Laastrup;37
 Mackr: Hermand i Aalborg;775
 Mads i Fløe;260
 Mads i Støvring;324
 Mads, præst i Ellidshøj;925
 Madsdr.: Ingeborg i Nibe;474; Katrine fra
 Greifswald;756; Margrethe i Oplev;929
 Madsen: Anders i Kragelund;820; Anders
 i Nibe;783; Anders, kgl. salter i Nibe;
 371;372;387;422; Chr. i Annerup;892;
 Chr. i Bonderup;637; Chr. i Juelstrup;
 375; Chr. i Klæstrup, birkefoged; 689;
 706;721;722;723;746;749;782;785;794;
 801;809;810;811;813;831;860;862;863;
 868;869;911;936;937;939;958; Chr. i
 Nibe;777;793; Chr. i Oplev;348; Chr. i
 Smorup, præst i Haverslev;486;570;
 Chr. i Tostrup;712;961;962; Clemed i
 Sønderup, smed;928;929;931;932; Erik i
 Nibe;405;408;417;419; Erik i Nibe,
 birkeskriver;475;494;622;661;673;674;6
 80;681;692; Erik, V.;56; Gregers i
 Guldbæk;77; Gunde;123; Gunde i
 Guldbæk;75; Gunde i Hæsum;67;
 Gunde i Volstrup;71; Hans i Gjelstrup;
 709;777;831; Hans i Pandum;617; Hans
 i Støvring;678;679;736;772;822;825;
 826; Hironimus, byskriver i Aalborg;
 757;758; Ib i Nibe;572;593;595;596;
 598;604;606; Jens;379;825; Jens i
 Binderup;750;808;817;818;820;869;934
 ;951;957;974; Jens i Bislev;318; Jens i
 Ellidshøj;982;983; Jens i Guldbæk;210;
 Jens i Holmager;541; Jens i Hæsum;505;
 545;645; Jens i Lyngsø?;484; Jens i
 Mejlby;824; Jens i Moldbjerg;958; Jens
 i Tostrup;470; Jens i Aalborg;713; Jens,
 foged på Halkær;769; Jens, R.;59; Knud
 i Aarestrup;415; Lars;219; Lars i
 Guldbæk;807; Lars i Hornum;141; Lars
 i Moldbjerg;141;143;144;157; 159; 162;
 199;201;204;206;210;267;736;772;
 Lars, V.;70; Laurids i Hornum;721;
 Laurids i Moldbjerg;678;718; Laurids i
 Nibe;419; Mads i Brasted;254; Mads i
 Gjelstrup;808;834;937;982;983;985;
 Mads i Gravlev;170; Markur i Rise;874;
 Michel i Ellidshøj;807; Michel i
 Sahl;358; Morten i Haverslev;66;
 Morten i Volstrup;678; Mourids;254;
 Mourids i Brasted;505; Niels Borup;
 348; Niels i Ellidshøj;566; Niels i
 Gjelstrup;982; Niels i Lyngbjerggaard;
 984;989; Niels i Nibe;197; Niels i
 Nørholm;379; Niels i Søgaard;892;

Niels i Tostrup;471; Niels i Aarestrup; 800; Niels, 1547;351; Oluf i Hasseris; 555;758;765; Oluf, kgl. salter i Nibe; 502;503;507; Peder;132; Peder Fugl i Nibe;Se Fugl; Peder i Hasseris;123; Peder i Moldbjerg;398; Peder i Nibe; 810; Peder i Raakilde;332; Peder i Svenstrup;870; Peder i Sønderholm; 666;730;731; Peder i Sørup;817;824; 825;827;837;839;843; Poul Sønderup; 522; Poul i Svenstrup;982; Poul i Veggerby;65; Simon i Volstrup;504; Skammel i Nørholm;531; Søren;113; 114;824;825; Søren i Frenndstrup;472; Søren i Grydsted;716;777;808; Søren i Klæstrup;225;267;288; Søren i Nibe; 432;472; Søren i Veggerby; 685;827; Søren i Volstrup;680;801;804;807;815; 816;817;839;843;904;935;936; Thomas i Byrsted;393; Thomas i Hornum;718; 721;736; Thomas i Volstrup;678;772; Udh;95

Madsen?: Jep i Nørholm;215
 Madtgaard: Chr. i Nibe;973
 Madvig: Chr., rdm.;188
 Magni: Olaus, ærkebiskop;9
 Malmø;425;956;958;963
 Maltesen: Lars t. Gunderstedgaard; 65; 67; 74; Niels t. Gunderstedgaard og Spøtrup;152;158; Niels t. Spøtrup; 152; 162; Oluf, rdm.;55;57;58;62; Peder i Skringstrup;931; Sivert i Abildgaard;65

Mandal, ved Tyrrestrup;715
 Margrethe I;39;40;41;112
 Mariager kloster;72;148;173;223;271;299; 304;317;437;440;508;616;716;770;778

Marine, Morten Hegelunds;312
 Markdaner: Hans;985
 Markvordsen: Claus, forstander i Aalb. Hosp.;979; Clemed i Aalborg;758; Niels;327; Niels t. Mejlgaard;363; Thomas i Estrup;143;163

Mars mose;566
 Marsk Ludvig;190
 Marsk Stig;33
 Marssøn: Ludvig;Se Munk
 Marsvin: Else;912
 Marsvinsholm, Skåne;61
 Martinsen: Gerlof, prior i Ø Kloster;77
 Mastrup;189;201;251;292;385;584;637; 679;686;834;930

Materiel bevisførelse;17
 Meinstrup: Henrik, landsdommer på Sjælland;104
 Mejlby;69;558;570;824;825
 Mejlgaard;363
 Melin: Tale von, frue;979
 Mette, Nielses i Gjelstrup;123
 Michel i Nibe;646
 Michel Nielsens lænke;771;773
 Michelsdr.: Anne i Viborg;322; Barbara;159
 Michelsen: Anders i Abildgaard;254; Anders i Ellidshøj;871; Anders i Aalborg;758;832; Anders, præst i Skørping;180; broder;93; Chr.;824;825; Chr. i Guldbæk;483;513;516;540;541; 545;546;547;548;555;560;561;631;654; 678;680;684;686;709;710;711;715;720; 724;757;758;765;772; Chr. i Harrild; 715; Chr. i Mejlby;824; Chr. i Nørholm; 405; Chr. i Rodstrup;937; Chr. i Skørping;735; Chr. i Svenstrup;710; Chr. i Aalborg;344; Chr., V.;70; Ingvar i Nibe;434;512;599;606;775;791;792;794 ;799;804;806;881;889;903; Iver;216; Jacob i Moldbjerg;540; Jens;243; Jens i Arden;90;275;284; Jens i Braulstrup; 173; Jens i Ersted;566; Jens i Hornum; 332; Jens i Svenstrup;989; Jens i Sønderholm;471; Jep i Bislev;318; Jørgen i Nørholm;763;795; Kjeld;44; Lars;90;95;178; Lars i Gjelstrup;434; Lars i Grydsted;540; Lars i Oplev;348; Lars i Støvring;540; Lauge;437; Laurids i Aarestrup;67;530; Mads i Guldbæk; 98;102;104; Mads i Hornum; 721;951; Mads i Moldbjerg;736;807; Mads i Støvring;890; Mogens Skrifer, rdm. i Aalb.;660;661;673;674;680;681;689;692 ;775; Niels i Hasseris;666; Niels i Hæsum;75; Niels i Sønderholm;505; Niels i Veggerby;196; Niels i Volstrup; 67; Niels i Aarestrup;530;566; Niels, herredsfoged;56; Peder;254; Peder i Dalum;808;925; Peder i Hornum;332; Peder i Nibe, skomager;677; Peder i Veggerby;678;721;736;773;805; Peder, borgmester i Aalb.;159; Svend i Nibe; 434; Søren;115; Søren i Nørholm;795; Thomas, fuldmæftig på Lundbæk;777

Middelsom hrd.;32

Miels;508
 Miens ager i Sønderholm;730
 Mjallerup;38;509;530;846
 Mobeck: Niels, præst;35
 Mogensdr.: Margrethe i Oplev;925
 Mogensen: Anders i Kirketerp;182;
 194;199;200;204;210;219;230;232;238;
 251;254;485; Anders i Nibe;697; Anders
 i Vokslev;137; Chr. i Lemdrup;932;
 Chr., forstander i Aalb. Hosp.;233;
 Esper i Guldbæk;545; Jens;56;210;946;
 Jens i Hæsum;540; Jens, landsdommer;
 314;316;327;329;332;335;341;343;344;
 346; Jep, borgmester i Randers;154;
 Jesper;479; Lars i Nibe;132; Lave,
 V.;56; Niels;95; Niels i Guldbæk;
 332;367;398;483; Niels i Hjeds;822;
 825;829;830;878; Niels i Sønderup;525;
 Niels, abbed i Vitskøl;59; Peder;178;
 Peder i Fyrkilde;56; Peder i Hyllested;
 104;210; Peder i Nibe;150;320;329;
 Peder i Suldrup;210; Peder i Sønderup;
 526; Peder i Sørup;686;828; Peder,
 kannik i Roskilde;190; Peder, rdm.;
 158;159; Søren i Frejlev;654; Søren i
 Volstrup;682; Thomas i Nibe;677
 Moldbjerg;60;95;98;143;144;157;160;162;
 197;199;201;204;206;212;224;241;243;
 246;247;248;254;255;258;267;271;302;
 332;398;473;500;502;505;511;513;532;
 540;584;587;616;618;630;631;677;678;
 711;718;719;721;725;735;736;772;791;
 794;801;804;806;807;814;815;816;817;
 818;819;822;824;826;829;830;835;838;
 839;840;844;856;860;862;863;867;868;
 869;872;886;890;895;904;917;918;923;
 925;928;930;933;934;935;938;941;951;
 952;958;961;982;989; Niels i Taarup,
 gamle;683;777; Niels i Taarup,
 unge;684
 Moldbjerg krog;246
 Moldbjerg Vestergaard;431
 Moldsgaard: Chr. i Sønderholm;666;731;
 Søren i Volstrup;961
 Morland;944
 Morten i Suldrup;60;65;67;71;72;75
 Mortensdr.: Anne i Nibe;733; Anne i
 Svenstrup;983; Kirsten;479; Maren i
 Tøtterup;910
 Mortensen: Anders;101;104;109; Anders i
 Nørholm Vestergaard;954; Anders i
 Sahl;358; Chr.;109; Chr. i Dalum;484;
 Chr. i Hasseris;666;752;832;847;851;
 906;913;932;933;953; Chr. i Raakilde;
 721;736;932; Chr. i Svenstrup;978; 983;
 984; Chr. i Svenstrup, delefoged;961;
 968;969;970;971;974;982;985;988;989;
 Chr. i Tyrrestrup;160;163;349; Chr. i
 Aalborg;616; Chr. i Aarestrup;799; Dael
 i Aalborg;757;832; Hans i Nibe;973;
 Hans i Støvring;686; Jens i Hasseris;
 892; Jens i Rodsted;519; 521;523;524;
 Jens i Støvring;332; Jens i Tøtterup;
 258;260; Jep i Mosbæk;429; Jep i
 Nørholm;405; Just i Suldrup; 123;
 124;138;178;201;206;210;429;616;926;
 Lars i Nibe;639; Laurids i Ellidshøj;874;
 Mads i Brasted;251; Mads i Nørholm;
 763;800; Mads i Suldrup;123; Mads i
 Sønderup;327; Michel i Aarestrup;838;
 841; Niels i Haverslev;90; Niels i
 Hjeds;484;504; Niels i Moldbjerg;
 584;631; Niels i Oplev;715;839; 843;
 844;928; Niels i Simested;437; Niels i
 Svenstrup;457; Niels i Tostrup;474;
 Oluf, landsdommer i Nørrejylland;1
 99;104; Peder i Byrsted;67; Peder i
 Grydsted; 132; Poul i Sørup;928; Simon,
 præst i Brøndum;166; Svend i Nibe;475;
 Søren i Glerup;429;616; Søren i
 Simested;419; Søren i Svenstrup;982;
 Vogn (Vognsen af
 Stenshede);156;172;220
 Mosbæk;159;388;429;508
 Mou birk;5
 Mourids i Brasted;170;178
 Mourids i Svenstrup;474
 Mouridsen: Chr. i Brasted;267; Chr. i
 Mølgaard, Lundby s.;*Se Pugh*; Chr. i
 Sønderup;684;820; Jørgen;394; Lars i
 Hjeds;220; Mads;210; Mads i Brasted;
 194;255;267; Mads i Nørholm;*Se Pugh*;
 Mourids i Nibe;589; Niels;*Se Pugh*;
 Niels i Brasted;678;685;808; Niels i
 Sønderup;784; Niels i Tostrup;472;473;
 Oluf, bisp i Roskilde;103; Peder i Nibe;
 814;828;831;899; Peder i Nørholm; 795;
 858; Peder i Veggerby;721; Peder, præst
 i Sønderup;*Se Ravn*; Søren i Nibe;471;
 Tøger i Mastrup;679;680;686
 Moustsen: Chr. i Sønderup;762;788; Niels
 i Plejlstrup;941

Muhn: Niels i Sønderup;524;526
 Muldbjerger, ved Dokkedal;621
 Mule: Laurids Tordsen, prior i Aalborg Hospital;165;167;169;172;186
 Munk: Anders i Hedegaard;34;41; Anne Maltesdr.;217;229;285;291; Anne Mogensdr.;70; Chr.;576; Chr. Nielsen;37;41;44; Chr., lensmand på Aakjær;481; Ebbe;907; Elbæk i Graarup;320; Enevold Pedersen;721; Frederik;933;950; Gertrud Maltesdr.; 213;217;229;285;291;294;309;396;418; Iver, bisp i Ribe;227; Jens i Sønderholm;956; Jens Madsen t. Visborg;315; Jens Nielsen;41; Jens Nielsen af Laastrup;37; Jens t. Visborg; 315; Jens, kgl. kaptajn;804; Laurids; 291;310; Laurids Pedersen;721; Lille Niels t. Haubro;37;39; Ludvig t. Nørlund, landsdommer;381; Ludvig t. Kvistrup;604; Ludvig t. Nørlund;98; 99;109;112;114;452;539;543;558;560;570;575;579; Mads Jensen t. Visborg;47; Malte t. Rodsted;151; Maren Maltesdr.;270;291;294;297;308; Margrethe;128; Mogens;39;40;42;44; Mogens, landsdommer;233;243; 253; 274;278;282;283;284;286;288;289;308; 314;316; Niels;105; Niels Maltesen t. Rodsted;294;309; Niels Pedersen t. Serridslevgaard;721; Niels t. Halkær; 134; Oluf;300;314;316;335;341;343; 344;346;362; Oluf, lensmand på Aalborghus;369;371;372;375;377;392; 408; Palle Jensen t. Østrup og Nørlund; 60;109;115;124; Palle Jonsen, marsk; 382;391; Peder;508; Peder Andersen i Hedegaard;34;35;37;38;39;40; Peder Jacobsen, borger i København;571; Peder Maltesen t. Rodsted;204;294;309; Peder Pedersen i Vesterris;531;623;721; Peder t. Estvadgaard, admiral;534; 569; 606; Peder t. Haugaard;721; Stig;41; 42; 44; Søren i Stegit;381; Søren i Sønderup;246; Søren Maltesen t. Rodsted;210;213;222;225;229;262;270; 273;285;291;297;298;299;308; Thyge Torbensen;34;35;37;38
 Munkedraget;632;633
 Munkedrags lænke;776;959
 Munkgaard: Lars Mortensen i Nibe;646
 Munkholm;104;684;739
 Murermester: Lars i Aalborg;Se Ibsen; Thomas i Aarestrup;820
 Mus: Søren i Torstedlund;201
 Myshøj;206
 Møgelhøjs vang i Sønderup;118;337
 Møldrup gårdsted;Se Mølgaard i Hornum s.
 Møldrup, ved Aalestrup;67
 Mølgaard;618; Lars Pedersen;683; Søren Nielsen i Nibe;646
 Mølgaard i Djørup;Se Djørup møllegaard
 Mølgaard i Hornum s.;42;203;266;292; 293;295;296;303;354;470;719;737;777; 787;801;803;937;954;961;962;975
 Mølgaard i Lundby s.;324
 Mølholm ved Restrup;466
 Mølleholms eng;220
 Møllelænken;670
 Møller: Chr. i Aalb.;665; Jens i Ridemands mølle;Se Sørensen; Jørgen, 1621;803; Laurids i Svenstrup;Se Jacobsen; Søren i Veggerby;782;Se Rimmer
 Møllerup, Feldballe s.;352;400;440;946
 Møllumsen;Se Hvide
 Mørch: Niels;777
 Nakkebølle;394
 Narup;514
 Narven;605
 Navl: Jørgen;448; Laurids t. Hedegaard;633
 Neb: Anders i Pandum;67
 Nebel;302;355
 Nedergaard i Binderup;204;Se Binderup Nedergaard
 Nedergaards lænke;960
 Nedre Hovgård;44
 Nerild;623
 Nerild, nu Østergaard i Lyne s.;623
 Nering: Peder;32
 Nering bro;32;48
 Neringbro mølle;49;119;450
 Nerop;104
 Nerup;517;518
 Nibe;41;45;63;81;83;92;98;104;106;109; 117;118;123;128;132;149;151;159;162; 163;165;170;173;174;175;181;184;189; 192;193;194;197;203;204;206;210;213; 215;216;220;223;226;227;231;240;242; 243;244;245;247;257;259;267;287;288; 289;306;320;322;325;328;329;332;333;

344;347;365;371;375;401;405;408;417;
 419;422;425;426;429;430;431;432;434;
 439;442;443;445;446;447;449;452;454;
 458;471;472;474;475;476;478;479;481;
 489;491;492;494;496;500;501;502;503;
 504;507;512;516;519;529;533;534;535;
 539;543;558;559;564;572;573;574;575;
 578;585;586;588;589;590;591;593;595;
 596;597;605;606;608;615;621;622;623;
 629;632;633;635;639;642;644;645;650;
 653;660;661;662;670;671;673;674;676;
 677;680;681;685;687;688;689;690;692;
 695;696;697;698;699;700;711;712;713;
 716;717;719;721;722;723;732;733;734;
 742;746;748;749;750;752;756;760;763;
 767;769;770;771;773;774;776;777;781;
 782;783;784;789;791;792;793;794;795;
 796;797;798;799;802;803;804;806;809;
 810;811;813;814;826;828;831;833;834;
 835;836;839;840;845;846;847;850;856;
 857;866;867;869;872;876;877;880;881;
 882;888;889;891;892;893;894;897;898;
 899;902;910;911;912;913;914;915;920;
 922;924;930;933;945;946;947;950;951;
 953;956;958;959;960;963;967;971;973;
 974;981;986
 Nibe birk;5;8
 Nibe birkeprivilegium;328
 Nibe birketing;3;582
 Nibe gade;653;697;700
 Nibe kirke;111;181;225;776
 Nibe kirkegård;688
 Nibe pinsemarked;629
 Nibe præstegård;673;797
 Niels: provst;88
 Niels i Nørrup, præst;77
 Niels i Suldrup;67
 Niels i Svenstrup;540
 Niels skriver;87
 Niels, prior i Ø Kloster;36
 Nielsdr: Gertrud i Sønderup;937
 Nielsdr.: Anne af Harrild;425; Anne i
 Nibe;698;802;958; Anne i Aalborg;929;
 Anne, 1532;243; Ellen i Hæsum;807;
 Else i Ersted;848;851;852;854;855;
 Gertrud i Sønderup;965; Hylleborg,
 tjenestepige på Restrup;937;965; Kirsten
 i Sønderup;765;788; Maren;962; Maren
 i Grydsted;697;700; Maren i Hjeds;969;
 Maren i Hornum?;809; Maren i Nibe;
 677;750;781;867;881;897;958;963;
 Maren i Søggaard;754;755;778; Maren,
 tjenestepige på Restrup;977; Trwent i
 Klitgaard;80
 Nielsen: Anders;95;219; Anders Hjord i
 Ersted;853; Anders i Abildgaard;230;
 Anders i Buderup;57; Anders i
 Dalsgrd.;289; Anders i Ersted;848;
 Anders i Fløe;258; Anders i Hæsum;
 727; Anders i Juelstrup, præst;533; 538;
 584;637;673; Anders i Nibe;123; 457;
 475;806; Anders i Nibe, birkefoged;579;
 Anders i Nibe, født i Tøtterup;804;
 Anders i Rodsted;821; Anders i
 Stubberup;815;824;825; Anders i
 Toldal;196;210; Anders i Taarup;869;
 Anders i Vokslev;778; Anders i
 Volstrup;680;685; Axel i Vokslev;631;
 Bertel, vidne på Ø birketing;215;
 Chr.;825; Chr. Hornum;437; Chr. i
 Annerup;836; Chr. i Bonderup;654; Chr.
 i Bosdal;502; Chr. i Buderup;255; Chr. i
 Dall;88; Chr. i Drastrup;667; Chr. i
 Ersted;356;829; Chr. i Frejlev;630;655;
 Chr. i Gjelstrup;572;573;617; Chr. i
 Grydsted;716;777;956;963; Chr. i
 Hasseris;659;666; Chr. i Hasseris,
 unge;666; Chr. i Holke;523; Chr. i
 Hornum;351;459;486;504;511;513; Chr.
 i Mejlby;824; Chr. i Moldbjerg;721;890;
 Chr. i Nibe;504;539;601;606;971;973;
 Chr. i Nibe, ved kirken;644; Chr. i
 Oplev;680;925;926;929;932;953; Chr. i
 Støving;584; Chr. i Støvring;545; Chr. i
 Svenstrup;472; Chr. i Sønderholm;488;
 505;669; Chr. i Sønderup;118;525;526;
 Chr. i Tøtterup;737;739; Chr. i
 Veggerby;678; Chr. i Volstrup;961; Chr.
 i Aarestrup;481; Chr. rdm.;125; Chr.,
 tjener på Torstedlund;878;886;891;
 Chr. i Svenstrup;545; Clemed i Holke;
 520; Clemed i Nibe;432;434; Se
 Snedker; Clemed, præst i Rold;415;
 Diderik, kgl. salter i Nibe;933; Erik;41;
 Erik i Tøtterup;521;522;526; Erik t.
 Kollerup;153; Erik t. Kyø;240; Esben i
 Torsted;820; Grauers i Aalborg;757;
 Hans i Klæstrup;808;937; Hans i
 Nørholm;136; Hans i Randrup;913; Se
 Skrædder; Hans på Lundbæk;969; Hans,
 tjener på Restrup;977; Iver af
 Troelstrup;34; Jacob i Gjelstrup;736;

Jacob i Nørholm;214; Jacob, herredsskriver;587;616;618; Jens;199;825; Jens i ? Oplev;348; Jens i Abildgaard;255; Jens i Bislev;671; Jens i Bonderup;637; Jens i Dalum;678; 710;739; Jens i Djørup;60; Jens i Ellidshøj;719; Jens i Ersted;356;421; Jens i Giver;69;160; Jens i Grydsted;716; Jens i Gundestrup;841; Jens i Hasseris;312;832; Jens i Hornum;398;419;721;736; Jens i Hornum, unge;385; Jens i Klæstruplund; 808;810;813;814;860; 862;934;938; Jens i Lere;961;962; Jens i Mejlby;824; Jens i Moldbjerg;95;587;618; Jens i Moldbjerg?;794; Jens i Nibe;646; 677; 716;782;798;881;920; Jens i Nibe, birkeskriver;763; Jens i Nibe?, Knud Gyldenstjernes visse bud;690; Jens i Nørholm;405;659; Jens i Oplev;839; 843;844; Jens i Støvring;545;566; 587; 616;617;618;836;941; Jens i Svenstrup; 545; Jens i Sønderholm; 470;505; Jens i Tostrup;471; Jens i Veggerby;678; Jens i Vokslev;421; Jens i Vokslev, præst;407; Jens i Volstrup;62;255;772; Jens i Aarestrup;820; Jens Sebbesund i Nibe; 802; Jens, 1590;583; Jens, 1597;641; Jens, adelsmand;604; Jens, birkeskriver i Nibe;792;798;889; Jens, den anden i Sønderholm;505; Jens, kannik i Ribe;36; Jens, prior i Ø Kloster;420; Jens, prior i Aalb. Hosp.;86;312; Jens, præst i Hornum;255; Jens, præst i Ingstrup;156; Jens, præst i Nibe-Vokslev;434; Jens, præst i Sønderholm;171; Jens, skriver i Nibe;775; Jens, V.;64; Jens? i Nørholm; 215; Jep i Fløe;540; Jep i Holke;654; Jep i Nørholm;214; Jep i Svenstrup;123;141; Jeppe i Sønderholm;504;505; Jesper; 824;825; Just i Estrup;540;618; Jørgen i Ferslev;45;48; Jørgen i Nibe; 471; 589; 604;645; Kjeld i Nørholm;766; Knud i Binderup;654;777; Knud i Estrup;415; Knud i Gjelstrup;226;573;683;709; Knud i Hæsum;367;385;388;405;801; 814;815;816;817;824;825;826;827;829; 830;839;843;848;849;854;856;872;917; 928;937;938;941;951;952;961;962;984; Knud i Nibe?;799; Knud, prior i Aalb. Hosp.;129; Lars;90;95;124;486; Lars i

Borup;982;983; Lars i Braulstrup;415; Lars i Byrsted;650; Lars i Gravlev; 170; 630;679;721;805; Lars i Grydsted; 513; 566; Lars i Grydsted, birkefoged i Nibe; 584;586;593;598;618;622;633;635;639; 642;644;646;653;673;677;716;956;958; 963; Lars i Hornum;801;804;808; Lars i Moldbjerg;678; Lars i Mølgaard, Lundby s.;324; Lars i Nørholm;795;876; Lars i Oplev;348; Lars i Sønderholm; 505; Lars i Sønderup;337; Lars i Tostrup;95; Lars i Aarestrup;451;459; Laurids i Gravlev;718; Laurids i Hjørring;792; Laurids i Nørholm, birkeskriver;504;511; Laurids i Nørholm, fisker;504; Laurids, prior i Aalb. Hosp.;194;210;212;220;230; Laurids, prior i Aalb. Hosp.;341; Mads i Binderup;805;856;858; Mads i Gravlev; 839;844; Mads i Hjeds;947;969; Mads i Hornum;718;721;736; Mads i Klæstrup; 458; Mads i Nyrup;711; Mads i Nørholm;379;405; Mads i Svenstrup?;925; Mads i Sønderholm; 662;664; Mads i Tostrup;472; Mads i Taarup;437; Mads i Viborg;276; Mads i Vokslev;808; Mads i Volstrup;772;843; Mads, foged på Torstedlund;895; Mads, mester i Mariager kloster;304; Malte t. Pandum;47;85;88;111;116;120;126;127; 152;177; Michel i Nibe;458; Michel i Taarup;194;210; Michel t. Falde;946; Michel t. Kellerup;240; Michel, præst i Haverslev;115; Michel, præst i Vissenbjerg;351; Mikkil i Kalstrup;55; Mogens i Guldbæk;197;224; Morten;825; Morten (Vognsen af Stenshede);172; Morten i Mejlby;824; Morten i Sønderup;220; Moust i Nibe;475; Niels;48;124;137; Niels af Slet hrd.;297;310; Niels i Astrup;56; Niels i Blære;69; Niels i Brasted;928; Niels i Byrsted;952; Niels i Frejlev; 473;481; Niels i Gislum;358; Niels i Gjelstrup;808;834;936;958; Niels i Gjelstrup, gamle;683; Niels i Gjelstrup, unge;683; Niels i Gravlev;839;843;844; Niels i Hjeds;878;880;885;886;891;944; 945;946;947;962;963;967;968;969;979; Niels i Hornum;378;736;804;805; 807;958; Niels i Hyldal;823; Niels i

Klæstrup;378; Niels i Moldbjerg;
 98;141;143;157;160;162; Niels i
 Nørholm;379; Niels i Svenstrup;367;
 Niels i Sønderup;524;684;766;788;
 Niels i Taarup;654;677;808; Niels i
 Taarup Vestergaard;644; Niels i Taarup
 Østergaard;631; Niels i Vokslev;
 683;777;808;834; Niels i Aalborg;901;
 Niels i Aarestrup;800;820; Niels Taarup
 i Gjelstrup;679; Niels, 1573;498; Niels,
 borger i Aalborg;93; Niels, præst i
 Skibsted;180; Oluf;977; Oluf i Estrup;
 719; Oluf i Guldbæk;809; Oluf i
 Hjedss;685; Oluf i Hyldal;583; Oluf i
 Veggerby;958; Oluf, herredsfoged;532;
 Ove, V.;68; Palle, præst i Sønderup;209;
 Peder;46;55;98;113;114;124;977; Peder
 den gamle i Svenstrup;545; Peder den
 rige;46; Peder i ? Suldrup;123; Peder i
 Bonderup;682; Peder i Dalsgaard;679;
 Peder i Djørup;60; Peder i Fløe;566;
 Peder i Gjelstrup;976; Peder i Guldbæk;
 178;248; Peder i Hæsum;75; Peder i
 Høgsted;915; Peder i Lille Sørup;986;
 Peder i Nibe;681;689;700;711;882;
 Peder i Nibe, gamle;798; Peder i Nibe,
 unge;690; Peder i Nibe, øster;798; Peder
 i Nørholm;136;379;763;795; Peder i
 Svenstrup;678;679;680;682;807;870;87
 2;884;989; Peder i Sønderholm;505;
 Peder i Sønderup?;524; Peder i
 Tamdrup, præst;36; Peder i Tøtterup;
 415;521;522;526; Peder i Veggerby;
 935;958; Peder i Vokslev;808; Peder i
 Volstrup;98;101;102;248;267;982;
 Peder i Aalborg;107; Peder, bispens
 official i Aalb.;177; Peder, borgmester i
 Aalborg;167;168; Peder, præst i
 Blenstrup;33; Peder, rdm.;55;57;60;
 72;74;79;80;88;93;131;133;156;159;
 Peder, sandemand;866; Poul i Buderup,
 præst;442; Poul i Hyllested;878; 880;
 886; Poul i Juelstrup;374;375; Poul i
 Oplev;348; Rasmus i Hornum;255;
 Simon;166; Simon i Frejlev;471; Simon
 i Moldbjerg;616; Simon i Nibe;713;
 Simon i Sønderholm;666; Stig i
 Sønderholm;488; Strange, Hr.;103;
 Svend i Guldbæk;289; Svend i
 Hornum;332; Svænik i Raakilde;62;
 Søren;142; Søren i Bjerregaard i
 Aarestrup;105; Søren i Bonderup;637;
 Søren i Estrup;60;255; Søren i Færke i
 Gjelstrup;834;835; Søren i Hornum;
 616;718;721;736; Søren i Klæstrup;
 644;937; Søren i Klæstruplund;859;864;
 Søren i Lere;961;962; Søren i Nibe;204;
 677;Se Mølgaard; Søren i Nibe
 Nørrekær;677; Søren i Svenstrup;472;
 Søren i Volstrup;101;678;957; Søren i
 Volstrup, herredsfoged;98;109;113; 114;
 121;123;124;137;138;139;141;143;144;
 157;159;162;170;178;179;187; Søren i
 Aalborg;891; Søren Skriver, forstander i
 Aalb. Hosp.;886; Søren, smed i
 Skørping;376; Terkel i Nibe;457;
 Thomas i Ersted;820; Thomas i Nibe;
 814;900; Thomas i Nibe, tolder;Se
 Tolder; Thomas i Nørholm;136; Thomas
 i Pandum;258;319; Thomas i Sønderup;
 500; Thomas i Tøtterup; 737;738;821;
 Ths., V.;64; Troels;45;48; Vilkin, præst
 Budolfi;79; Villads i Nibe;646; Villads i
 Aalborg;890;900; Villads, tolder i
 Skagen;172
 Nielstrup;78
 Nielstrup, Lille;857
 Niemand: Peder, fuldmægtig på
 Buderupholm;907
 Nilausen: Anders, kgl. salter i Nibe;543
 Nist: Johs. Mogensen, V.;45; Niels i
 Klæstrup;45
 Norge;559;720
 Ny Mølle i Aalborg;630;631;665;666;667
 Nyborg;474
 Nygaard;507
 Nygaard, Dover s.;623
 Nykøbing: Niels i Nibe;434
 Nyrup;51;160;312;317;320;379;390;394;3
 98;405;412;470;632;633;711;759;766;7
 71;795;800;956;977;981;986;987; Niels
 Christensen i Nibe;Se Christensen
 Nyrup præbende;311
 Nysum;55;56;89;90;240;243;253;570
 Nærild;Se også Nerild
 Næs;47;569;576;764;Se også Lindenberg
 Næsborg;38;40;692
 Næsby, Bjørnsholm s.;948;986
 Nør Møllelænke;802
 Nøragergaard;604;884
 Nørbæk;275;286
 Nørgaard;401;545;Se Nielsen; Mads i

Sønderholm; *Se Nielsen*
 Nørgaard i Klæstrup; *Se Klæstrup*
 Nørgaard
 Nørgaard i Saltum; 271
 Nørholm; 5; 20; 45; 51; 53; 69; 192; 214; 324;
 373; 378; 379; 387; 402; 405; 409; 416; 427;
 428; 443; 445; 467; 476; 500; 502; 504; 511;
 518; 531; 538; 632; 633; 659; 660; 722; 723;
 724; 727; 748; 749; 754; 763; 766; 767; 771;
 775; 795; 800; 811; 831; 836; 837; 846; 858;
 869; 876; 877; 878; 894; 898; 911; 912; 914;
 915; 917; 918; 948; 950; 954; 956; 959; 965;
 977; 981; 984; 985; 986; Jens i Nibe; 434;
 690; 799
 Nørholm birk; 5
 Nørholm birketing; 3; 9; 51; 136
 Nørholm kirke; 51; 800
 Nørholm provsti; 832
 Nørholm Vestergaard; 954
 Nørild; *Se Nerild*
 Nørkær: Chr. i Nibe; *Se Nielsen*
 Nørjang ager i Sønderholm; 730
 Nørlund; 91; 92; 98; 109; 112; 114; 209; 362;
 381; 390; 393; 395; 403; 415; 452; 539; 543;
 558; 560; 570; 575; 674; 815; 816; 817; 818;
 820; 823; 824; 829; 838; 839; 840; 843; 844;
 845; 895; 981
 Nørlund skov; 821
 Nørlunds holm; 128
 Nørlyng hrd.; 32
 Nørre kloster i Viborg.; 44
 Nørrelaee; 456; 635; 642; 670; 685; 687; 690;
 712; 776; 802; 880; 894; 943; 948; 960
 Nørtrup; 77
 Nøtten; 983
 Nøvling; 167; 451; Niels i Nibe; 447; 504
 Oboo: Ib, kgl. kapellan; 172
 Oddelænken; 776
 Odden; 366; 554; 561; 591; 596; 616; 617; 630;
 632; 636; 641
 Odense; 25; 103
 Odher: Thames; 90
 Oksevang; 714
 Olesen: Chr. af Skagen; 777; Henning; 104
 Olufsd.: Maren i Sønderup; 784; 790
 Olufsen: Anders i Estrup; 170; Anders i
 Nibe; 646; Anders i Tyrrestrup; 401;
 Bertel i Aalborg; 914; Chr.; 824; 825; Chr.
 buderdreng på Pandumgaard; 732; Chr. i
 Braultstrup; 521; 522; 524; 526; Chr. i
 Djørup; 721; Chr. i Sørup; 827; Chr., i
 Aarestrup; 356; Chr., ridefoged på
 Randrup; 921; Dines, herredsfoged Aars
 hrd.; 174; Harald, marsk; 23; Jens i
 Bislev; 672; Jens i Bonderup; 255; Jens i
 Hasseris; 547; Jens i Haverslev; 150; Jens
 i Hjeds; 104; Jens i Rodsted; 520; Jens i
 Suldrup, foged på Torstedlund; 853; 880;
 886; 927; Jens i Svenstrup; 238; 247; 251;
 267; 289; 332; 360; 388; 405; Jens i
 Sønderholm; 471; Jens i Sørup; 196; Jens,
 borgmester i Aalborg; 107; Jens, foged
 på Torstedlund; 840; 851; Lars; 90; Lars i
 Nibe; 150; Lars i Vestergaard i Klæstrup;
 56; Niels i Estrup; 678; 709; 711; Niels i
 Nibe; 475; Niels i Suldrup, foged på
 Torstedlund; 878; Niels i Svenstrup; 267;
 Niels i Tostrup mølle; 712; Oluf i
 Byrsted; 928; Peder; 105; Peder i
 Gravlev; 348; Peder i Hasseris; 84; 129;
 547; 555; Peder i Nibe; 677; Peder i
 Svenstrup; 157; 162; 169; 179; Søren i
 Hornum; 826; 829; 830; Søren, 1571; 486
 Olufsens: Anne?; 803
 Ombudsmand; 10
 Oplev; 251; 348; 432; 433; 584; 587; 618; 715;
 801; 839; 843; 844; 885; 925; 926; 928; 929;
 930; 932; 953; 967
 Oplev bæk; 604; 641
 Oppelstrup; 965
 Ormstrup; 122
 Orning: Svend, rdm.; 55; 60; Søren; 979
 Ottesen: Erik, kgl. hofmester; 103
 Ouegaard; 362
 Ougstrup; *Se Ovdrup*
 Ovdrup; 4; 21; 34; 38; 69; 508; 509; 846; 986
 Ovdrup mølle; 4
 Ove i Bonderup; 170; 178; 179
 Overgaard; 381; 390; 395; 641; Lars
 Sørensen i Nibe; 646
 Overgaard i Binderup; *Se Binderup*
 Overgaard
 Overgaard i Bislev; *Se Bislev Overgaard*
 Overskærer: Peder, borger i Aalborg; 84; 93
 Overvording; 31
 Ovesen: Jens; 254; Jens i Guldbæk; 247;
 Jens i Solgaard; 216; Jens i
 Veggerby; 65; 67; 71; Lars, foged på
 Aalborghus; 56; 60; Martin i
 Veggerby; 196; Peder i Vokslev; 470
 Ovid: Hans, kgl. salter i
 Nibe; 674; 717; 770; 796

Oxe: Eskild;387; Johan, Hr.;103;
 Peder;423; Peder, rigsråd;382
 Palle i Sønderholm;505
 Pallesbjerg;495
 Pallesen: Anders;95; Anders i Nibe;132;
 Chr. ved Restrup;654; Jens i Nibe;677;
 Lars i biskopgaard i Gravlev;196; Lars i
 Nibe;512;600;606; Lars i Nibe,
 birkefoged;491; Laurids;101;109;
 Laurids i Ellidshøj;102; Mads i Nibe;
 475; Niels i Nibe;Se Smed; Palle;90;
 139;187; Palle, præst i Nibe-Vokslev;
 132; Peder;24;25; Peder i Rodstrup;
 806;836; Peder i Volstrup;630; Sven i
 Aarestrup;530; Søren i Aarestrup;825
 Palsgaard;319;365;370;834
 Pandum;67;116;120;126;127;158;170;192;
 258;319;360;616;617;683;936
 Pandum by;85;158;162
 Pandum len;307
 Pandum mølle;85;126;127;177;198
 Pandum Østergaard;197;571;572;573
 Pandum Østergaards hede;777
 Pandum, gård eller by?;130
 Pandumgaard;47;74;88;111;116;137;151;
 158;162;174;177;197;325;344;375;376;
 408;409;426;431;440;533;540;541;585;
 640;713;720;731;732;740;755;768;797;
 846;955;990
 Panter: Niels Jensen t.
 Klæstruplund;34;35;36;39; Palle
 Nielsen;36
 Parsberg: Anne;444;459;578;
 Ingeborg;955;978;990;
 Mandrup;508;630; Mandrup t.
 Hagsholm, lensmand på
 Aalborghus;632;633;645;646;651;656;
 658;662;665;666;667;674;678;713;714;
 715;718;719;730;736;752;758;763;768;
 772;774;777;778;791;794;796;803;804;
 806;811;813;826;832; Oluf;912; Oluf t.
 Jernet;846; Verner;392;423;713; Verner
 t. Lynderup;933
 Partsed;16
 Pave Eugenius den Fjerde;58
 Pave Innocens;20
 Peder i Hjeds;917
 Pedersdr.: Anne i ?Hasseris;157; Anne i
 Hasseris;186; Karen;157; Karen i
 Ellidshøj;807; Karen, præstedatter fra
 Sønderup;949; Karen, tjenestepige på
 Restrup;965; Kirsten i Hasseris;186;
 Kirsten i Sønderup;784;790; Kirsten t.
 Himmestrup;662;664; Maren i
 Bonderupgaard;959; Maren i
 Dodensig;807; Maren i Nibe;814; 828;
 831;899;900; Maren i Svenstrup;982;
 Maren i Sønderup;768; Margrethe i
 Nibe;688; Mette i Lille Nielstrup;857;
 Mette i Nørholm;877; Mette, priorinde,
 Aalb. Frue kl.;63
 Pedersen: Anders;87;907; Anders af
 Boldrup;31; Anders i Abildgaard;655;
 Anders i Djørup;197;245; Anders i
 Haverslev;56; Anders i Sundby;757;
 Anders i Sønderup;784;790; Anders i
 Tofte;381;385; Anders i Valsted;448;
 Anders i Vokslev;804;817;818; 819;
 822;824;835;839;859;865;872;890;925;
 927;928;934;935;936;937;938;941;951;
 952;961;962;969;982;983;985;988;989;
 Anders, 1546 fungerende
 herredsfoged;339; Anders, adelsmand;
 440; Anders, kbmd. i Aalborg;257;
 Anders, prior i Aalb. Hosp.;131;133;
 136;137;141;151;152; Anders,
 slotsfoged på Aalborghus;238;
 Budde;129;130; Chr. den unge i
 Nibe;596; Chr. i Binderup, herredsfoged
 i Gislum hrd.;942; Chr. i
 Brøndumgaard;350; Chr. i Estrup;178;
 728; Chr. i Frejlev;647; Chr. i Guldbæk;
 952; Chr. i Hjeds;755;779;822;944;946;
 947; Chr. i Hornum;256; Chr. i
 Lere;958; Chr. i Nibe;589;646;689;706;
 721;722;749;750;789;791;793;794;796;
 797;799;833;834;835;846;856;866;867;
 868;869;872;876;877;881;882;888;889;
 890;892;897;898;899;902;911;Se også
 Ferslev; Chr. i Nibe, birkefoged;811;
 Chr. i Nibe, den anden;866; Chr. i Nibe,
 ligger;677; Chr. i Nibe, nør;646; Chr. i
 Nibe, unge;604; Chr. i Nørholm;659;
 Chr. i Restrup;421; Chr. i Svenstrup;
 170;179;204;231;245;267; Chr. i
 Søgaard;836; Chr. i Sønderup;481; Chr.
 i Sørup;386;437;704; Chr. i Søtrup;841;
 Chr. i Tingbæk mølle;726; Chr. i
 Torsted;739; Chr. i Tostrup;472; Chr. i
 Valsted;802; Chr. i Volstrup;680;715;
 772;801;807;813;815;816;825;826;829;
 830;836;860;862;935;936;938;941;951;

957;985; Chr. i Aarestrup;356;415; Chr. præst i Ellidshøj;538; Chr., birkefoged i Nibe;792; Chr., borgmester i Aalborg; 358; Chr., foged i Aalb. Hosp.;513; Chr., foged på Buderupholm;908; Chr., præst i Ellidshøj;614; Chr., tolder i Aalborg;372;375; Chr.i Nibe;798;799; Clemed i Nibe;642;670;697;775;799; Ebbe;232; Ebbe i Svenstrup;251; Ebbe i Torsted;250; Hans i Nibe;826; Hans t. Sem i Norge;576; Hans, kannik i Viborg;616; Hans, norsk adel;481; Henrik;146; Ingvor, rdm.;60; Iver;262; Jacob;200;232;266; Jacob i Alsbjerggaard;215; Jacob i Bonderup;700; Jacob i Buderup;199; 200;220;230;238;251;255;256;269;283; 293; Jacob i Buderup, herredsfoged; 327;331;332;348; Jacob i Busted;204; Jacob i Støvring;360;376;388; Jacob i Svenstrup;247;289; Jens;55;123;142; Jens i Abildgaard;170; Jens i biskopgaard i Gravlev;196; Jens i Ellidshøj;170; Jens i Fjellerad;259; Jens i Gjelstrup;985; Jens i Gravlev;839;844; Jens i Hasseris;129;130;167;186;547; 555;659;666; Jens i Hornum;267;662; 664; Jens i Klæstruplund?;928; Jens i Moldbjerg?;794; Jens i Nibe;677;681; 781; Jens i Simested;826;836; 839; 872;951; Jens i Sundby;949; Jens i Svenstrup;245; Jens i Sønderup;201; Jens i Tyrrestrup;60; Jens i Veggerby; 945;952;968;969;985; Jens i Volstrup; 95;123;843; Jens i Aalborg, møllebygger;974; Jens i Aarestrup; 67;473; Jens, borger i Aalborg;60; Jens, præst i Aarestrup;142; Jens, rdm.;55; Jep i Nørholm;136; Jep i Sørup;833;834; Jep, borgmester i Aalborg, røde;266; Jep, rdm. i Randers;240; Jesper i Stubberup;829; Johs. i Alsbjerggaard; 214; Jost i Hasseris;221; Jørgen;178; 294; Jørgen i Buderup;254; Jørgen i Tøtterup;415; Jørgen, rentemester;292; 330;363;371;389; Kjeld i Søgaard; 755; 778; Knud;232;273; 274;278; Knud i Hyldal;289; Knud i Volstrup;801;935; Knud, landsdommer;283;285;286;287; Lars;142; Lars i Estrup;548; Lars i Gjelstrup;833; Lars i Moldbjerg;

505;511;513;587; Lars i Nibe;434;604; Lars i Nørholm;977; Lars i Snorup;924; Lars i Støvring;836; Lars i Aarestrup; 356; Lars Sallingbo i Nibe;612; Lars, vidne på Ø birketing;215; Laurids i Hyllegaard i Aarestrup;104; Laurids i Kornum;350; Laurids i Østerholm;986; Laurs;250; Laurs i Åbenrå;257;259; Mads i Dall;729; Mads i Gjelstrup; 679;683; Mads i Guldbæk;388;393; Mads i Hasseris;666;832;913;929; Mads i Hjeds;60; Mads i Moldbjerg;500; Mads i Nibe, skipper;646; Mads i Nørholm; 876;878; Mads i Støvring;679; 736; 807; 935;936;988; Mads i Vokslev;683;711; Mads, kgl. salter i Nibe;371;372; Michel;102;104;137;138; Michel i Djørup;104; Michel i Guldbæk;398;415; Michel i Nibe;677; Michel i Nørholm, birkefoged;914;915; Michel i Oplev;680; Michel i Støvring;196; Michel i Svenstrup;323; Michel i Aalborg;659; Michel, foged på Buderupholm;673;674; Michel, præst Aalb. Frue;79; Mogens i Hyllested;220; Mogens i Sørup;828; Morten i Hornum;648;718;721;736; Morten i Nørholm;811; Morten i Støvring;958; Morten i Volstrup;678;772; N.N i Gjelstrup;709; Niels;90;124;200;825;Se også Sørup; Niels af Hornum;37; Niels af Svingelbjerg, V.;56; Niels i Brasted; 215;685; Niels i Braulstrup;739; 788; Niels i Braulstrup, ladefoged på Torstedlund;820; Niels i Byrsted;985; Niels i Dalum;739;808; Niels i Drastrup;473; Niels i Ellidshøj;144; Niels i Ersted;356; Niels i Gjelstrup;837; Niels i Harrild;631; Niels i Hasseris;791; Niels i Hjeds;79; Niels i Hvam;69; Niels i Hæsum;67;71; Niels i Klotrup;866; Niels i Nibe;104;109;495;645;681;Se Sørup; Niels i Nibe, birkefoged;670;674; 677;691;699;798; Niels i Nibe, birkeskriver;793; Niels i Nibe, gamle; 775;847;850; Niels i Nibe, unge;677; 688;689;690;695;696;697;698;699; Niels i Nyrup;412; Niels i Nørholm;795; Niels i Nørholm, neden gaden;795; Niels i Svenstrup;197; Niels i Sønderholm;505; Niels i Sønderup; 118;

199;204;319;327;337; Niels i Sørup; 584;834; Niels i Tisted;262; Niels i Viborg kapitel?;317; Niels i Volstrup; 323;339;807;815;816;817;818;820;826; 829;830;951; Niels i Aalborg;673;692; Niels, prior i Hundslund;172; Niels, prior i Aalb. Hosp.;157; Niels, præst i Buderup, provst i Hornum hrd.;178; 184;198;200;212;224;246;267; Niels, præst i Nibe-Vokslev;213;216;225; 227;231;242;244;259;288;289;322;371; 778; Niels, præst i Sønderup;949; Niels, rentemesterens skriver;430; Niels, skrædder i Nibe;781; Oluf i Frejlev;470; Oluf i Solgaard;215; Oluf i Spøtrup;150; Oluf i Svenstrup;197;255; Oluf i Aarestrup;356; Ove i Hasseris;803; 832;847; Ove i Nibe;165;197; Palle i Binderup;195; Palle i Pandum;Se Glob; Paul i Ellidshøj;566;619;631;718; Peder Haard i Nibe;677; Peder i Guldbæk;398; Peder i Nibe;210; Peder i Rodstrup;831; Peder i Svenstrup;123;170;210; Peder i Søgaard;754; Peder i Sønderholm; 474;505; Peder i Aalborg;758; Poul;137; Poul i Ellidshøj;584;682; Poul i Frejlev; 473; Poul i Hornum;721;736;805;808; 934;935;938;957;982;983; Poul i Hæsum;143;157;957; Poul i Støvring mølle;835; Poul i Volstrup;772; Poul, foged på Restrup;347; Rasmus i Nibe;802; Rasmus i Støvring;718; Rasmus i Svenstrup;764;807; 835; 872; 917;961;962; Rasmus i Aalborg;775; Simon i Binderup;831; Simon i Binderup?;856; Simon i Volstrup;985; Svend;806; Svend i Svenstrup;764;806; 825;829;870;871;873;884; Svenning i Oplev, skomager;925;926;932; Søren i Abildgaard;65; Søren i Gjelstrup;679; 683; Søren i Guldbæk;483;484;504; Søren i Nibe;504;603;696;699;748;773; 775;889;Se også Bisgaard; Søren i Nibe, birkefoged;761;763;793;794;796;797;79 8;799;811;839;847;850;867;868;869;87 2;876;877;880;881;882;888;889;892;89 7;898;902;911;920;958;963; Søren i Rebstrup mølle;933;945; Søren i Støvring;65;71; Søren i Sønderholm; 666; Søren i Tøtterup;521;522;524; Terkel;37; Thomas i Abildgaard;938;961;962;974;984;988;9 89; Thomas i Binderup, foged på Restrup;170;178;194;203;210; Thomas i Byrsted;178; Thomas i Dalsgaard; 936;937; Thomas i Nibe;642;867; 876; 877;881;882;905; Thomas i Oplev; 587; 954; Thomas i Pandum;325; Thomas i Rodsted;438;449;450; Thomas i Snorup;210;238;247;255; Thomas i Sørup;828; Thomas i Volstrup;801;807; Thomas, tjener i Klæstruplund;859; 860;864; Turi;102; Tøger, præst ved Aalb. Budolfi kirke;942; Villads i Aalborg, skrædder;936;965; Vogn i Tøtterup;367; Ytti i Nibe;220

Pederstrup;34
Perregaard: Peder i
Gravlev;678;718;721;805
Pers: Rudbæk, landsdommer på Lolland
Falster;537
Pest;827
Pig: Chr. Jensen i Suldrup, herredsfoged;
275;286;360;367;378;385;388;393;398;
408;415;422;436;440;455;476;483;484;
486;504; Ingeborg Jensdr.;276; Jens;
275; Mogens;276; Ysik Jensen;275
Pigsgaard i Nørbæk s.;275;286
Pilhøjs ager i Sønderholm;730
Pind: Niels i Djørup;244; Niels i
Gravlev;511
Pind i Lyngsø;150
Pindstrup;359;443
Pindstrupgaard;244
Pipping: Niels;24
Pisselhøj;558;559;570
Plejlstrup;104;258;421;520;526;684;710;
744;746;747;753;891;912;941
Plejlstrup mølle;104
Plica;15
Plovdreng: Jens i Tostrup;471
Plovmand: Peder i Sønderholm;666; Søren
i Sørup;679
Podebusk: Claus;858; Claus t. Barsebæk;
762;867; Erik, lensmand på Aalborghus;
445;454;496;499;500; Henrik;869;
Henrik t. Karsholm;762; Jytte t.
Vosborg;444;459;503;578;
Predbjørn;273;283;285;286;287;
Vibeke;762;858;867
Pogwisch: Anne t. Enkelfør;950;
Hans;300; Henning;950

Pop: Johan, i Aalborg, skrædder.;832
 Pors: Hans;857; Jens, rdm. i Viborg;169
 Posk i Støvring;121
 Postel: Turi i Hjeds;60
 Poul i Frejlev;215
 Poulsdr.: Anne i Klæstrup;943; Anne i Løgstør;965; Else i Aalborg;965; Maren;962; Maren i Estrup;728; Maren i Hjeds;969; Maren i Aalborg;965
 Poulsen: Anders i Estrup;727; Anders i Hæsum;727;807;826;856;872;928;934;935;937;951;952;957;984;988;989; Anders i Vokslev;137; Chr. (Lille) i Dall, herredsfoged i Fleskum hrd.;450; Chr. (Store) i Nøvling, herredsfoged i Fleskum hrd.;451; Chr. Glad i Nibe;Se Glad; Chr. i Juelstrup, præst i Buderup, Gravlev, Aarestrup;Se Borch; Chr. i Nørholm;977; Chr. i Sønderholm;970;972; Chr. prior i Skt Knuds i Odensen;310; Chr. ved Restrup;631; Chr., prior i Aalborg Hospital;Se Borch; Chr. i Svenstrup;267; Hans i Nørholm;727;748;767;771;876;877;878; Jens;954; Jens i Astrup;484; Jens i Binderup;773;934;936;937;938;952;957;961;962;974;984; Jens i Binderup, Aars hrd.;942; Jens i Bonderup;808; Jens i Braulstrup;788; Jens i Ersted;853;932; Jens i Kielstrup;56; Jens i Mølgaard;777;787;954;961;962; Jens i Nibe;639;981;986;Se Bødker; Jens i Nørholm;977; Jens i Stubberup;829; Jep i Nørholm;405; Johs.;36; Jost i Hyllested;262; Just;254; Just i Hasseris;892; Jørgen, kgl. salter i Nibe;913; Lars;362; Lars i Gjelstrup;808;834;835; Lars i Hjeds;254;360; Lars i Klæstrup;369; Lars i Nibe;697; Lars i Sahl;358; Lars? i Lere;715; Laurids i Hæsum;76; Laurids i Sørup;827; Mads i Braulstrup;173; Mads i Hornum;809; Mads i Svenstrup;721;736;807;830;872;952;961;962; Mads, tjener på Kyø;685; Morten i Støvring;988; N.N. i Estrup;486; Niels i Hjeds;262; Niels i Hæsum;254; Niels i Nibe;697; Niels i Tyrrestrup;672; Niels i Aalborg;910; Niels, præst ved Aalb. Budolfi;941; Oluf, prior i Aalb. Frue kl.;78;82; Peder i Abildgaard;65; Peder i Lundby;798; Peder i Oplev;348; Peder i Sønderholm;473; Peder i Veggerby;65; Peder i Volstrup;60;67;75;148;151; 504;644; Peder, præst i Bislev;349; Peder, præst i Veggerby, provst i Hornum hrd.;98;101;102;107;109;140;144;163;166;168;172; Peder, rdm.;72;80; Poul i Nibe;660;693; Poul i Snorup;160; Sidsel i Braulstrup;262; Søren;194; Søren i Dall;809; Søren i Klæstrup;311;314;357;362;369;378;472; Søren i Stubberup;815;824;825;912; Søren i Stubberup, unge;829; Søren i Aarestrup;820; Thomas;444; Thomas i Lynnerup;429; Villads i Aarestrup;799
 Poulstrup;604;641
 Poulstrup, i Gravlev s.;440
 Prangh: Jens, præst i Vislev;351
 Prior Knud i Aalb. Hosp.;123
 Prip: Anne;541; Chr.;515; Chr. t. Øland;541; Jørgen t. Pandum;344;372;375;376;408;409;426;431;439;440;441;533;540
 Provst: Niels;88
 Præsten i Vokslev;127
 Pugh: Chr. i Klitgaard;282;324;353; Chr. Mouridsen i Mølgaard, Lundby s.;324; Jørgen;345; Mads Mouridsen i Nørholm, birkefoged;324;379;405;531; Maren Tøndeskærer i Kolding;353; Morten;718;772; Mourids;324; Mourids i Klitgaard;718; Mourids i Lundby møllegaard;282; Niels Mouridsen i Klitgaard;670;715
 Pøtten;802
 Paakjær: Poul i Nibe;677
 Påmindelseskort;17
 Paaske: Chr.;833; Chr. i Aalborg;834; Niels, skriver på Kbhvn. slot;605;621
 Quitzow: Dytrich;304
 Ran;11
 Randers;154;206;240;258;677;713;857
 Randers nonnekloster;25
 Randrup;358;913;921
 Rank: Johs.;37
 Rantzau: Henrik;273;300; Johan;263;282; Kaj t. Rantzausholm;764
 Rantzausholm;764
 Rask: Lars, rdm.;86
 Rasmussen: Anders i Valsted;522;546; Chr. i Nibe;775;799;806;910; Jep i Støvring;654; Søren i Aalborg;758

Ravn: Peder Mouridsen, præst i Sønderup; 519;521;522;523;524;525;538
 Ravnkilde;539;824;825
 Ravnkilde kirke;388
 Ravnkilde præstegård;500
 Reberbansgade, Aalb.;667
 Rebild;321;959
 Rebslager: Hans i Aalborg;900;902; Niels i Aalborg;659
 Rebstrup;103;104;146;150;151;154;155; 162;258;260;273;296;327;355;401;438; 451;519;522;523;524;525;617;684;747; 753;917;945
 Rebstrup mølle;933;945
 Refshoved ?;570
 Refsnæs;45;47;166;179;190;193
 Reiers: Peder Hansen, foged på Nørlund;838;839;841;844;895
 Reinebov: Hans, præst;48;50
 Remmeskærer: Laurids i Nibe;472; Mathias, borger i Aalborg;84; Poul i Randers;258
 Resen: Laurids Michelsen i Nibe, præst; 742;797;802;866;867;881;891;897;898; 899;902;960
 Restrup;58;70;93;94;98;121;136;137;138; 146;158;159;160;161;162;163;171;180; 187;191;192;194;198;203;204;209;210; 214;217;218;220;232;234;238;249;252; 254;255;266;267;271;274;277;278;292; 293;320;321;347;348;350;351;354;373; 378;387;394;399;402;405;409;416;417; 421;427;428;443;459;503;505;527;576; 603;616;630;639;641;647;654;655;658; 662;665;666;688;692;712;717;751;758; 765;768;831;856;893;899;913;917;918; 921;927;929;931;936;937;939;942;965; 968;969;971;975;978;984
 Restrup hovedgaard;191
 Restrup mølle;192;387;417
 Restrup mølledæmning;464
 Restrup Nørrekær;711
 Restrups bygninger;459;481
 Retsfølgningen;18
 Retterting;17
 Revs;*Se* Refsnæs
 Ribe;36
 Riberhus;522
 Ridebrev;17
 Ridemand: Chr.;917; Jep i Ellidshøj;*Se* Brun; Jes;*Se* Brun; Lars;*Se* Brun; Lars i Ellidshøj;*Se* Brun; Peder i Stubberup;829; Peder Sørensen i Volstrup, herredsfoged;194;220;228; 230;236;238;245;247;248;250;251;255; 258;259;263;266;267;272;289;292;293; 295;297;298;299;300;303;307;311;321; 323;326;333;334;339;341;345;378
 Ridemands mølle;42;311;559;680; 737; 759;777;801;806;809;829;830;858;870; 871;873;900;902;917;928;939;951;961; 974;988
 Rimmer: Jens i Abildgaard;721; Jens i Byrsted;139;157;160;187;720; Jens i Harrild;678;679; Knud i Aalb.;665; Lars i Ellidshøj;513; Niels i Brasted;899; Niels i Veggerby;685; Niels Jensen i Brasted;782;783;934;958; Niels Jensen i Veggerby;721;736;740;747;773;785; Peder;113;114;123;137;138;143;187;219; Peder i Abildgaard;254; Peder i Byrsted;210; Søren Jensen i Byrsted; 720; Søren Jensen i Veggerby;945; 952;963;968;969;982;983; Søren Jensen i Veggerby, møller;782;783;784
 Rinds hrd.;4;32;34;35;44;864
 Rise, Hellum hrd.;874
 Rismark;306
 Ristrup;302
 Ritgertsen: Niels i Nibe;197
 Rodsted;104;142;151;204;270;285;290; 355;360;361;415;438;449;450;487;501; 520;521;523;717;739;753;821
 Rodstedgaard;216;217;224;225;229;232; 251;272;285;291;292;294;297;298;308; 366
 Rodsten: Jens Markvardsen t. Lengsholm;283;440; Niels Markvardsen;253; Sten t. Lerbæk;885;894;915;978
 Rodstrup;143;153;179;192;225;242;291;314;321;362;504;511;806;831;836;928;931;937;948;986
 Roed: Hans;80; Jens;175; Jens i Nibe;215; Jens, præst;174; Jens, vidne på Ø birketing;215; Johs.;38; Morten t. Vaarst;304;315; Peder Nielsen;49;57; Thomas;164; Thomas t. Vaarst;304; Thomas Thorsen;57; Tord;304;315
 Rokkedal: Niels Christensen i Nibe;646
 Rolandsen: Johs. i Nørholm;869
 Rold;21;167;240;332;415;674

Rolsøgaard;352
 Rosenholm;860
 Rosenkrands: Axel t. Buderupholm; 803;
 806;834;849;859;907; Axel t. Halkær;
 554;565;632;664; Axel t. Langtind;356;
 Birgitte t. Hørningholm;509;
 Christoffer;311; Christoffer t.
 Lynderup;359;363; Holger t.
 Boller;403;423;449;474; Holger t.
 Rosenholm;860;862; Jensendix;487;
 Jørgen;630; Kirsten;907; Kirsten t.
 Buderupholm;834; Margrethe;930; Niels
 t. Buderupholm;859; Niels t. Halkær;
 359;374;376;396;418;430;498;510;
 Niels t. Rydhave;445; Niels Timmesen t.
 Tim;118; Palle;931; Palle t. Ørup;928;
 948; Peder;359; Tesents t.
 Understedgaard;486; Vincenz;449
 Rosenkrands-familien;319
 Roskilde;25;103;150
 Roskilde Clara Kloster;23
 Roskilde domkirke;832
 Rostrup;365; Chr. i Nibe;803; Hans t.
 Selskovgaard;569; Hans til Ristrup;302;
 Jacob t. Lergrav;451
 Rotfeld: Christence Nielsdr. t. Bjørnsholm;
 515;554;555;560;561;616;619; Erik
 Nielsen t. Bratskov;60; Johanne Nielsdr.
 t. Eskjær;444; Kirsten Nielsdr.;444;
 Mette Eriksdr.;172
 Rouer: gamle;48
 Roumlund;325
 Rud: Elsebe, abbedisse i Mariager
 kloster;304; Erik t. Fuglsang;500; Erik,
 lensmand på Aalborghus;500;502;503;
 Knud t. Vedbygaard;711
 Rughaven;822;824;825
 Rumdengaard;62;614
 Rusholm i Juelstrup sø;637
 Ruus: Jens Jacobsen, præst i Buderup;532
 Rydhave;445
 Ræbild;827;912
 Rævehøj;360
 Rød;Se Roed
 Rødding: Niels, præst i Sønderup;Se
 Pedersen
 Røde bod i Nibe;690
 Rønnov: Claus, marsk;103; Ejler;392;
 Karl, bisp i Odense;103
 Rønnovsholm;647
 Rørbæk;824;825; Chr. Nielsen i Nibe;802;
 Peder Nielsen i Nibe;775;802;809; 872;
 903;920;922
 Raadi: Jens af Slet hrd.;297;310
 Raakilde;62;138;200;247;289;332;360;437
 ;440;484;501;510;513;514;566;654;678;
 680;682;709;721;736;772;885;912;932
 Sadsersen: Esge i Nibe;288
 Sahl;358;624
 Sallingbo: Jens i Hasseris;296
 Saltebakken ved Klitgaard;467
 Saltense: Iver Tagesen;23;25
 Saltum;69;70
 Sandberg: Anders Christensen t.
 Kvelstrup;366;398;403; Sofie;959
 Sandemænd;11
 Sandersen: Hans, tjener på
 Nørlund;815;817
 Sankt Hans kloster i Odense;860
 Saxe: Peder, foged på Holmgaard;907
 Schenck: Agnethe t.
 Pandum;344;443;533;540;541
 Schiønning: Chr. i Graarup;928; Chr.,
 herredsfoged i Aars hrd.;912; Lars i
 Graarup;839
 Scholfes: Svend i Mastrup;834
 Schönhorst;307
 Sct. Jørgens kirke;221
 Sebberkloster;5;25;233;405;518;522;528;
 529;530;544;546;548;620;632;642;662;
 943;990
 Sebberlæ;447;448;519;544
 Sebbesund;131;422;431;434;442;443;445
 ;447;487;500;502;519;544;697; Niels i
 Nibe;782
 Sefeld: Elne
 Jensdr.;171;173;179;183;189;199;381;
 385;420; Jacob t.
 Visborggaard;539;565;614;616;641;
 Jens Mortensen;179; Jens Tygesen;184;
 Jørgen;880; Knud;802; Niels
 Jensen;166;179;180;190;193; Oluf
 Mortensen;45; Thomas
 Mogensen;41;185; Viffert;985
 Sehested: Jens Thomsen t. Holmgaard,
 landsdommer;180;289;300;302;316;327;
 332;363;370;380;384;440;
 Malte;933;985; Malte Jensen t.
 Holmgaard, landsdommer;435; 537;
 539;542;561;569;570;571; Mogens;985;
 Niels t. Nøragergaard;884; Thomas
 Thomsen;47

Sejerslev;72;73
 Sejlflod;20;34
 Sejlstrupgaard;740;769;805;924
 Selgensen: Peder, herredsfoged i Slet
 hrd.;350
 Selskovgaard;569
 Selvejer;11
 Sem i Norge;576
 Serridslevgaard ved Horsens;721
 Serwadh y Opsyssel;295
 Severinsen: Peder, borgmester i
 Aalborg;186
 Siem;408
 Sigsgaard: Palle, arkivbetjent,
 Rigsarkivet;1
 Simested;168;192;319;419;437;584;618;7
 33;826;836;839;872;948;951
 Simon i Fyrkilde;56
 Simon i Tøtterup;71
 Simonsen: Anders;113;114;138; Anders i
 Støvring;162; Anders i Vammen, foged
 på Tjele;738;744; Jens i Nibe;471; Jens i
 Nysum;240; Lars i Brasted;220; Lars i
 Nibe;633; Michel i Nørholm;767; Niels i
 Klæstrup;484; Niels i Nibe;512; 589;
 602;606; Niels i Nørholm;795; Niels i
 Sønderholm;505; Niels i Sønderholm
 Nørregaard;471; Oluf i Aalborg; 449;
 599; Peder;977; Peder i Gravlev;844;
 Peder i Volstrup;718; 720;801; 804;
 807;817;818;820;843;937;951; Peder,
 sandemand;866; Poul;115; Søren i
 Volstrup;678;681; Villum i
 Sønderholm;505
 Sivardsen: Oluf i Aalborg;606
 Sjælland;73
 Sjælsø;427
 Sjørsløv: Jens Jensen, præst i
 Nørholm;768;771
 Skade: Anne;531; Mads Jensen;350; Mads
 Nielsen i Nerild;623;624; Mads Nielsen
 i Rebstrup;273; Mads Nielsen t.
 Kjærsgaard;621; Niels Madsen i
 Rebstrup;260;273
 Skadeland: Maren;169; Niels Jensen;46;
 Peder;48; Peder Svendsen;56
 Skaffe: Niels, bisp i Roskilde;135
 Skafføgaard;253
 Skagen;172;804
 Skal, nord for Gjelstrup;206
 Skammel i Thy;23
 Skammelsen: Chr. i Nørholm;795; Mads i
 Nørholm;795; Oluf;23
 Skandelborg høj;584
 Skanderborghus;558
 Skarpenberg: Johs.;41
 Skarpretter: Morten i Aalborg;952
 Skeel: Albert;923; Albrecht;387;407;
 Albrecht Christensen t. Fussingø;712;
 Albrecht t. Hammelmose;410;412;
 Albret t. Rostrup;365; Anne
 Albrechtsdr.;376;385; Chr.;452;510;515;
 Chr. t. Fussingø;569;607;633; Henrik i
 Sønderholm, præst;137;141;149;159;
 160;171; Henrik i Aalborg;149; Herman,
 landsdommer;377; Ingeborg t. Asdal;
 444; Jørgen;869;923; Jørgen t. Sostrup;
 762;924; Niels t. Nygaard;507; Otte t.
 Hammelmose;805; Otte t. Hammelmose,
 lensmand på Aalborghus;948;949;955;
 959;961;962;970;972;982;983; Thomas,
 borger i Aalborg;258
 Skeij?: Laust i Gravlev;872
 Skenck: Agnethe t. Pandum;439;585
 Skerup;615
 Skibsted;180
 Skillingsbro;129
 Skillingsbro mølle;196;241;246
 Skinkel: Hans;308; Hilleborg;191;293;
 Hilleborg Ottesdr.;93;94; Laurids;215
 Skipper Bjørn, rdm.;55;58
 Skipper Klement;257;259;263;264; 288;
 356;390
 Skipper Thomas;264
 Skivum;4;5;21;220;405;534;737;934
 Skjersø;92
 Skjoldal;541
 Skjoldals bæk;247
 Skjærø hovedgaard;951
 Skodsborg;928
 Skomager: Chr. Andersen i Aalborg;758;
 Lars i Nibe;798; Michel i Aarestrup;800;
 Peder i Nibe;Se Michelsen; Poul i
 Aarestrup;820; Rasmus i Nibe;893
 Skorup;69;824;825
 Skotte: Karl, lensmand på
 Pandum;307;325;344
 Skovbo;185;490; Jens i Bislev;196;245;
 Jens i Bislev, Hr. (?præst);716
 Skovgaard: Anders;327
 Skovsgaard;711
 Skovsgaard, Nørager s. Hald hrd.;581

Skrabvadgaard, Rinds hrd.;508
 Skram: Erik t. Debjerglund;408; Erik t. Hastrup;420; Erik t. Tjele, landsdommer;327;329;332;335;341;343;344;346;355;359;363;370;377;394;398;403;419;495; Jørgen t. Tjele, landsdommer;537;542;561;738; Laurids t. Hastrup;509; Laurids t. Holbækgaard;565; Laurids t. Kørsøgaard;451;457; Niels t. Urup;543;607; Ove;146; Ove t. Hammergaard;173; Peder, R.;423
 Skringstrup;931
 Skriver: Anders, forstander i Aalb. Hosp.;*Se* Jensen; Chr.;385;393; Chr., ?skriver på Buderupholm;637; Chr., skriver på Torstedlund;530;542; Hans;444; Jacob;*Se* Nielsen; Jacob, herredsskriver;545;566;584; Jens;444; Jens i Grydsted;716; Jens i Nibe;677; Jens Nielsen i Nibe;*Se* Nielsen; Jens Sørensen i Aalb.;665; Jens, herredsskriver;540; Jens, landstingshører;233;243;302;363;370; Jens, prior i Aalb. Hosp.;614;615; Jørgen, Restrup;350; Jørgen, velb. svend;398; Knud, skriver på Restrup;302; Michel;437; Niels i Kirketerp;650; Niels i provstegården;304; Niels i Veggerby;219;245;247;248;250;254;398;415; Niels, 1525;219; Niels, borgmester i Aalborg;630; Oluf;132; Peder;132;430;*Se* Jensen; Peder i provstegården;304; Peder i Refshoved;570; Peder i Aalb.;132; Peder, broder i Aalb. Hosp.;123; Peder, foged på Restrup;121;160; Peder, forstander i Aalb. hosp.;511; Peder, landstingshører;420; Poul;680; Poul i Nibe;*Se* Baltersen; Søren;444; Søren, forstander i Aalb. Hosp.;827; 835; 850;878
 Skriver?: Jens;681
 Skrædder: Anders i Nibe;204; Chr i Hvam;911; Chr. i Annerup;682; Chr. i Hornum;808; Chr. i Nibe;581;588;590;593;595;596;598;608; Chr. i Sønderholm;160; Chr. i Sønderup;766;788;823; Chr. i Sørup;587;618; Chr. i Aarestrup;800; Erik Nielsen i Nibe;677; Gunde i Aarestrup;530; Hans i Aarestrup;470;530; Hans Nielsen i Randrup;921; Jacob i Aalborg;965; Jens i Bislev;528; Johan i Gundestrup;*Se* Jensen; Laurids;105; Laurids i Binderup;470; Laurids i Aalborg;325; Mads i Fløe;319; Michel i Hornum;437;820; Michel i Sønderup;619; Morten i Støvring;836; Morten i Støvring Søndergaard;807; Mourids i Vitskøl;419; N.N. Michelsen i Hornum;715; Niels i Nibe;325;677; Niels i Nibe, *se* Pedersen;781; Niels i Tostrup;472; Niels Lauridsen i Nibe;653; Poul i Aalborg;965; Simon i Aarestrup;473; Søren i Gravlev;807; Søren i Nibe;600; Thomas i Nibe;267; Thomas i Tostrup;471;473
 Skt. Hans kloster i Antvorskov;25
 Skt. Hans kloster i Viborg;79;85;110;208;237
 Skt. Josts kapel i Nibe;106;132; 181; 213;242
 Skt. Klara kloster i Roskilde;387
 Skt. Mauritius' kirke i Buderup.;135
 Skt. Mortens mølle i Svenstrup;244
 Skt. Peders kirke;262;313
 Skt. Peders sogn;49;59;61
 Skynd: Ove i Lyngsø;196
 Skytte: Jacob i Nørholm;214; Johan;*Se* Lauridsen; Mads i Nibe;98; Niels i Nørholm;795; Peder, borger i Aalborg;131; Trud i Nørholm;215
 Skyærff: Mekil i Kgs. Thisted;56
 Skørbæk;35
 Skørping;180;376;735
 Skøttrup;327;412;*Se* Nu Trudsholm
 Skøvling bro;*Se* Skillingsbro
 Skåne;985
 Skånemarkedet;425
 Slet hrd.;4;21;40;310;456;692;768
 Sleth: Niels, væbner;34
 Slumpens lænke;713;776
 Smake mølle, Slet hrd.;559
 Smed: Anders i Nibe;132; Bodel i Vornstrup;510; Chr. i Svenstrup;566; Chr. i Svenstrup, herredsfoged;651; 678;679;680;682;684;685;686;709;710; 711;715;727;732;736;801;803;807;826; 922;927;934;935;936;937;938;939;941; 942;943;945;965;966; Chr. Jensen i Nørholm;*Se* Jensen; Clemed i

Sønderup; *Se* Madsen; Jens
 Christensen; 970; Jens Gundersen i
 Nørholm; *Se* Gundersen; Jens i
 Djørup; 587; 679; 709; 715; Jens i
 Nørholm; 977; Jens i Sørup; 267; Jep i
 Hornum; *Se* Buddisen; Johan i Nibe; 646;
 Johan, borgmester i Aalborg; 70;
 72; 74; 79; 80; 85; Johan, rdm.; 88; 98;
 Mikkel, borger i Aalborg; 60; Niels i
 Ersted; 584; Niels i Ersted, fungerende
 herredsfoged; 540; Niels i Nibe; 677;
 Niels Pallesen i Nibe; 689; Peder; 142;
 Peder i Gravlev; 905; Peder i Hjeds;
 65; 71; Peder i Aarestrup; 124; Peder,
 herredsfoged; 67; Rasmus i Brasted; 685;
 Søren i Volstrup; 808
 Smidstrup mølle; 847
 Smorup; 160; 486; 570
 Snapsting; 8
 Snedker: Chr. i Nibe; 697; 700; Clemed
 Nielsen i Nibe; 646; Mads i Nibe; 593;
 602; Poul i Aalb.; 665; Stig i Nibe; 798;
 Søren Pedersen i Nibe; *Se* Pedersen
 Snorup; 123; 160; 197; 206; 210; 238; 247; 255
 ; 256; 344; 367; 393; 415; 436; 439; 440; 441;
 446; 484; 511; 564; 618; 640; 713; 736; 740;
 846; 847; 865; 924; 990
 Snorup mølle; 197; 640; 713; 740; 846
 Sode: Chr. Lauridsen; 646; Jens Sørensen i
 Nibe; 677; Niels Jensen i Nibe; 748; Niels
 Lauridsen i Nibe; 813; Peder Sørensen i
 Nibe; 876; Søren i Harrild; 839; Søren
 Sørensen i Nibe; 836; 839; 845; 847; 850
 Solgaard; 359; 716; Søren i Mølgaard; 470
 Solgaard i Djørup; 197; 215; 216; 244; 245
 Solgaard i Sønderholm; 730
 Sommer: Chr.; 154; Chr. i Aalborg; 168;
 Chr. t. Gjerndrup; 236; 275; 286;
 Erik; 154; Jens; 154; Peder; 34
 Sortebrødre kirke i Viborg; 402
 Sortemose; 121; 124; 199; 200; 360; 566
 Soruum; *Se* Goerim
 Sorvad, Gjesing s.; 308
 Sorø Akademi; 812; 946
 Sostrup; 762
 Sparch: Morten Laursen, domprovst; 60
 Sparre: Johanne Henriksdr.; 215
 Speger: Peder; 178; Peder i Støvring; 679;
 Søren; 104; 113; 114; 123; 124; 137; 139; 14
 4; 187; Søren i Ellidshøj; 157
 Spend: Ellen Mogensdr.; 311
 Splid: Jørgen; 362; 407; Jørgen t.
 Aarslevgaard; 366; 393; 412
 Splid-slægten; 311
 Spøtrup; 150; 152; 158; 162
 St. Ajrstrup; 5
 Stabel; 34
 Staffensen: Hans, rektor i Sorø
 Akademi; 812; 833; Kr., præst ved
 Budolfi kirke; 501
 Stakket lænke; 713
 Star: Jens; 64
 Staun; 443; 445; 500; 502; 802; 951
 Stausgaard, Aars hrd.; 539
 Steen: Erik i Tostrup; 325; Erik t. Tostrup;
 401; Jørgen; 232; 270; 291; 294; 297; 308;
 Laurids; 624
 Steinfeld; *Se* Steen
 Steffen i Svenstrup; 32
 Steffensdr.: Maren i Nibe; 748
 Steffensen: Chr. i Nørholm 1620; 796;
 Jens; 95; Niels i Nibe; 677; Søren, vidne
 på Ø birketing; 215
 Stegit; 381
 Stenild; 930
 Stenildvad; 4; 21
 Stenstrup; 240; Niels; 253
 Stevn; 24; 25
 Stig i Estrup; 102; 113; 114
 Stigsen: Laurids i Ellidshøj; 388; Peder i
 Volstrup; 630; 680; 805; 807; Poul t.
 Trinderup; 236
 Stinger: Bertel, kgl. salter i
 Nibe; 434; 442; 443; 445; 454; 500; Jens i
 Aars; 69; Jens, præst i Nørholm; 407
 Stjernholm; 427; 576
 Stolpedal; 125; 130
 Storvorde; 20; 31
 Storvorde birk; 5
 Strandbjerggaard; 104
 Strandbygaard; 73
 Strandet; 477; 479; 507
 Strangesen: Kjeld i Sønderholm; 505;
 Niels; 44; Otte i Fyn; 73
 Strangeslægt; 73
 Stræt: Niels i Nørholm; 379; Peder i
 Nørholm; 379
 Stub: Chr., herredsskriver; 455; Jens; 131;
 Marie (Stob) i Nibe; 206; Peder
 Jørgensen i Veggerby, præst; 373; 955;
 Peder, tolder i Aalborg; 442; 445; Svend i
 Nibe; 696; Søren i Nibe; 431; 504

Stubber kloster;25
 Stubbergaard;142
 Stubberup;183;189;356;815;824;825;829;
 912; Chr. i Nibe;802; Chr. i Aalborg;911
 Stygge: Anders;273; Anne t
 Kongstedlund;834; Chr.;340; Chr. t.
 Randrup;236; Chr., foged på
 Aalborg;57; Hans;394; Mourids t.
 Holbækgaard, landsdommer; 515; 537;
 561;568;570;571;579;606;619;622;
 Mourids t. Kølbygaard, landsdommer;
 560; Niels t. Nøragergaard;604; Niels,
 bisp i Børghlum;135
 Stævning;16
 Støttrup;325;394;490
 Støvring;65;71;75;95;121;145;157;162;
 170;178;189;196;199;201;210;238;245;
 246;247;251;255;256;266;267;269;273;
 283;292;324;373;376;388;398;501;540;
 545;566;584;587;617;618;637;645;654;
 678;679;686;718;736;772;796;797;807;
 814;822;825;826;836;847;849;890;918;
 935;936;939;941;958;961;962;974;975;
 985;988; Jens;187
 Støvring bæk;84
 Støvring
 mølle;23;25;26;84;501;835;940;941;988
 Støvring sø;75;587;637
 Støvring Søndergaard;807;814
 Støvringgaard;32;54;55;59;89;97;115;117;
 122;277;278;867;894
 Staarupgaard;412;451;459;508;516
 Suder: Michel;132; Peder i Aarestrup;156;
 Tyge i Nibe;215;216; Villads i Nibe;123
 Suldrup;60;65;67;71;72;75;123;143;144;1
 59;160;167;172;178;197;201;206;210;2
 38;246;262;275;286;360;366;367;378;3
 85;388;393;398;405;415;429;436;440;4
 55;476;477;483;484;504;515;517;518;5
 38;566;573;584;616;679;680;684;685;6
 86;721;724;809;814;821;835;852;853;8
 54;926;932;949
 Suldrup præstegaard;197
 Sulsted;712
 Sundby;5;659;757
 Sunesen: Ebbe;23
 Sur: Chr. Lauridsen i Nibe;575;576;578;
 Poul;132
 Svale: Verner, landsdommer på Fyn;382
 Svan: Hans, borger i Aalborg;94;
 Morten;49
 Svanholm;266;292;295;296
 Svendborg;25
 Svendsdr.: Anne i Hasseris;933
 Svendsen: Anders i Tostrup;746; Chr. i
 Tostrup;928;929;931; Jens i Nysum;253;
 Jens, rdm.;133; Jep;86;118; Lars;48;
 Lars i Binderup Overgaard;204; Mads i
 Aalborg;893; Michel;178; Michel i
 Nibe;504; Niels i Gjelstrup;82; Niels i
 Aarestrup;451; Peder i Farstrup, præst;
 802; Peder i Gravlev;839; Peder i Sørup;
 679; Peder, rdm.;93;107; Søren i Estrup;
 686;757;829;830; Søren i Sørup;679;
 686; Villads i Sønderholm;160
 Svenning i Giver;69
 Svensbromølle;92
 Svenske: Mads i Nibe;639
 Svenskekrigen;927;928;929;931;936;938;
 939;945;946;949;951;965;968
 Svenstrup;5;32;44;47;53;58;61;62;64;65;
 71;75;77;87;88;98;123;143;144;157;160
 ;162;169;170;178;179;194;197;198;204;
 210;223;231;238;244;245;246;247;251;
 255;266;267;289;299;306;311;323;326;
 332;341;357;360;367;385;388;405;406;
 436;470;472;474;500;501;504;511;513;
 520;538;540;545;555;560;566;568;583;
 584;587;614;617;618;619;631;646;647;
 654;656;661;678;679;680;682;684;685;
 686;709;710;711;715;720;721;725;732;
 735;736;764;772;794;801;803;805;806;
 809;810;814;817;818;820;825;826;829;
 830;833;834;835;839;850;854;860;868;
 870;871;872;873;884;890;911;915;917;
 918;927;928;933;935;937;938;939;941;
 942;943;945;951;962;965;966;971;979;
 982;983;985;988;989
 Svenstrup grandestævne;870
 Svenstrup kirke;311
 Svenstrup mølle;53;58;61;74;85;123;126;
 130;131;197;985
 Svenstrup vad;58
 Svenstrup Vestermølle;244
 Svenstrup Østergaard;53
 Svenstrup, Lille;78;79
 Svenstrupgaard;713
 Sverdfeger: Niels i Aalb.;665
 Svingel;860;863
 Svingelberg;56
 Svænksen: Jes i Raakilde;62; Nis i
 Raakilde;62

Sværdfejer: Fr. i Aalborg;894
 Syvende lænke;943
 Sæbygaard;985
 Særslev;Se Sejerslev
 Søbygaard;664
 Sødals bakke;545;617
 Søgaaard;76;77;81;86;88;145;166;378;603;
 604;614;615;679;686;754;755;778;809;
 836;885;892;930; Anders i
 Nibe;644;650; Chr. i Støvring;890
 Søgaaard herregrd.;834
 Søgaaard i Bonderup;81
 Søgaaardene i Sørup;686
 Søgaaards mose;75
 Søholm;234
 Sømand: Jens i Søgaaard;378
 Sønderdraget;632;633
 Søndergaard: Lars i Hornum;662;664
 Søndergård i Bonderup;Se Bonderup
 Søndergaard
 Sønderholm;31;51;137;141;143;144;149;
 157;159;160;161;162;163;194;197;198;
 200;215;220;230;271;295;312;317;320;
 351;375;379;390;394;398;399;412;464;
 471;472;474;488;503;504;530;565;568;
 620;663;666;669;717;723;730;921;924;
 930;933;935;936;937;942;943;956;965;
 970;972;977;987
 Sønderholm Hyllegaard;471
 Sønderholm
 kirke;58;93;94;171;192;271;464;776
 Sønderholm Nørregaard;470;471;473
 Sønderholm præstegaard;197
 Sønderholm-Frejlev kald;717
 Sønderlund;257
 Sønderlyng hrd.;32;276
 Sønderskov;569
 Sønderup;79;85;104;110;118;159;166;171
 ;172;173;183;199;201;208;209;213;220;
 223;228;229;237;246;306;319;326;327;
 337;396;407;415;418;424;437;438;500;
 506;508;509;519;521;522;523;524;525;
 538;539;543;616;619;684;710;738;743;
 756;761;762;765;766;768;783;784;788;
 789;802;820;823;891;892;907;928;929;
 931;932;937;943;946;949;955;965;981;
 988
 Sønderup bro;660;790
 Sønderup hjordhus;787
 Sønderup kirke;166;768;802
 Sønderup præstegaard;171;197;766
 Sønderup Søndergaard;788;789
 Sønderup å;91;660
 Søndre Møllelænke;802
 Søren i Hornum;471
 SørKirsten ens: i Nibe;288;289; Voldborg
 i Brændal;319
 Sørensd.: Anne i Guldbæk;615; Anne i
 Handerup;955; Dorthe ved
 Aggersund;964; Edel;964; Inger i
 Kielstrup;615; Kirsten i Støvring;849
 Sørensen: Anders i Bralstrup;788; Anders
 i Djørup;528; Anders i Ersted;815;824;
 825; Anders i Gjelstrup;683; Anders i
 Stubberup;829; Anders i Støvring;247;
 255;267; Anders i Veggerby;856; Brix,
 byfoged i Aalborg;659; Chr.;378;388;
 Chr. i Drastrup;471; Chr. i Estrup;937;
 938;961;962;982; Chr. i Frejlev;654;
 Chr. i Gjelstrup;773;805;951; Chr. i
 Hasseris;659; Chr. i Hornum;486;513;
 Chr. i Hæsum;807; Chr. i Klæstrup;683;
 Chr. i Lyngsø;484; Chr. i Nibe;642;677;
 696;773;803;806;814;900; Chr. i
 Nørholm;876; Chr. i Ræbild;322; Chr. i
 Staun;802; Chr. i Støvring;678;
 686;736;807; Chr. i Svenstrup;803;935;
 Chr. i Sønderup;535; Chr., 1547;360;
 Chr., 1550;367; Chr., sandemand;866;
 Chr. i Gjelstrup?;977; Erik i Ræbild;322;
 Hans i Nibe;600;974; Hans i Nørholm;
 950;981;984;985;986; Hans i Pandum;
 616; Hans, skriver på Aalborghus;957;
 Helle i Snorup;924; Ib i Nørholm;771;
 Jacob i Volstrup;332; Jacob, præst i
 Nibe-Vokslev;481;489;491;496;
 Jens;139;253;958; Jens i Drastrup;712;
 Jens i Ellidshøj;682;685;735;772;806;
 822;825;826;890;928;934;938;940;951;
 982;989; Jens i Gjelstrup;679; Jens i
 Gravlev;210;807; Jens i Guldbæk;548;
 Jens i Hjeds;755;779; Jens i Hornum;
 143;162;210; Jens i Hæsum;255;
 267;814; Jens i Kirketerp;295; Jens i
 Klæstruplund;178; Jens i Moldbjerg;
 473;719; Jens i Mølgaard;719; Jens i
 Nibe;216;504;681;688;689;693;695;696
 ;794; Jens i Nibe, birkefoged;681; Jens i
 Nibe, i klostret;677; Jens i Nibe, unge;
 697;698;700; Jens i Nørholm;954;956;
 Jens i Ridemands mølle;737;759;777;
 801;858;900;902;928; Jens i Støvring;

847;849; Jens i Svenstrup;157; Jens i Sønderholm;669; Jens i Veggerby;958; Jens i Veggerby, tømmemand;805; Jens i Vokslev;329;988;989; Jens i Volstrup; 220; Jens, foged på Buderupholm;674; Jens, provst;184; Jep;115; Jesper i Lere; 806; Jesper i Tostrup;215; Just;824;825; Just i Ellidshøj;332; Just i Nibe;639; Jørgen i Nibe;573; Jørgen i Sønderholm; 505; Jørgen i Vokslev;941; Knud i Abildgaard;197;220;238;254; Knud i Nibe, gamle;644; Knud i Nibe, unge;644; Lars;194; Lars i Barmer;438; Lars i Dall;983; Lars i Dalsgaard;240; Lars i Ellidshøj;178;238;245;248; 251; 267;289;314;360;394;405; Lars i Hjeds; 878;944; Lars i Hornum;486; 604;655; Lars i Nibe;512;529;606; 677;697; 775;798;883;Se Overgaard; Lars i Nibe, skrædder;452; Lars i Støvring;918; Lars i Sønderholm;488; Lars i Sønderup; 525;526; Lars i Volstrup;141;204; Lars i Aarestrup;322; Lars, 1598;648; Lauge i Braulstrup;499; Laurids;115; Laurids i Hjeds;947; Laurids i Nibe;598;602; Laurids i Sønderup;520; Mads;194;371; Mads Hoved i Nibe;653; Mads i Dalsgaard;225; Mads i Gjelstrup;238; 252; Mads i Hasseris;547; Mads i Hyldals mølle;902; Michel;977; Michel i Ellidshøj;826; Michel i Estrup;961; 962;982;983; Mogens i Sønderup;784; Morten i Glerup;615; Morten, foged på Torstedlund;600; Niels;486; Niels i Borup;985; Niels i Drastrup;917; Niels i Gjelstrup;385;437; Niels i Grydsted;245; Niels i Guldbæk;961;962; Niels i Hæsum;255;545; Niels i Kielstrup, klokker;920; Niels i Klæstrup;458; Niels i Nibe;604;646;782; Niels i Nibe ved Grydsted led;677; Niels i Nibe, gamle; 589;596; Niels i Støvring; 267;807; 941;958; Niels i Sønderup;766; Niels i Tostrup;471; Niels i Vokslev;630;631; Niels i Volstrup;323;339;678; Ove i Nibe;696;798; Peder;115;199;219; 232;250;Se Ridemand; Peder i Annerup; 178;530; Peder i Ersted;829; Peder i Guldbæk;170;178;179;194;199;200;201; 204;210;684;710;718;807;809;811;857; 917; Peder i Hornum;357; Peder i Hæsum;199; Peder i Moldbjerg;982; Peder i Nibe;559;601;642;670;850; Peder i Nibe, gamle;603; Peder i Oplev;348; Peder i Støvring;958; Peder i Suldrup præstegaard;197; Peder i Sønderup;327; Peder i Tostrup;471; Peder i Volstrup;332; Peder i Aalborg Strandsti;665; Peder, lovhøring;199; Poul;825; Poul i Hasseris;655; Poul i Mejlby;824; Poul i Svenstrup;985; Simon;824;825; Søren;977; Søren i Abildgaard;984; Søren i Harrild;817; 818;819; Søren i Hornum;805; Søren i Moldbjerg;721;794;807;872;917;934;93 5;938;941;951;952;961;984;989; Søren i Nibe;810;833;973; Søren i Nibe (Sode?);971; Søren i Nørholm;405; Søren i Svenstrup;367; Søren i Tostrup;711; Søren i Aarestrup;530; Søren Sode i Nibe;Se Sode; Søren, skriver på Aalborghus;678; Thomas i Braulstrup;788; Thomas i Nibe; 504; 601;650; Thomas i Nibe, gamle;646; Thomas i Nibe, unge;645; Viffert i Plejlstrup;520;525;526; Villads i Nibe; 646;771;773;798; Ytte i Nibe; 588;593; 602;608;958

Sørup;48;65;74;123;169;194;196;214;228; 229;246;266;316;373;385;437;505;511; 513;530;532;544;584;586;587;616;618; 637;679;686;715;815;824;825;827;834; 835;837;839;843;856;890;904;928; Chr. i Nibe;796; Chr. Nielsen i Nibe;794; Chr. Pedersen i Nibe;799; Niels i Nibe; 689; Niels Pedersen i Nibe;670;677;798; Peder Nielsen i Nibe;792

Sørup kirke;79
Sørup sø;587
Sørup, Lille;986
Søstrup;841
Saale; Nis i Introp;150
Tamdrup;36; Chr.;178; Jens i Fløe;176
Tandskovgaard, Hids hrd.;509
Tangholm;158;Se Tingholm
Tanum birketing;276
Tavesen; Jess;87
Teglgaard i Skørping s.;455;476
Tellufsen; Niels, drabsmand;339
Terkelsen; Anders i Vokslev;362;369;457; Chr. i Binderup;631; Chr. i Hjeds;587; 630; Jens i Nibe;677; Jens i Suldrup;

123; Jeppe i Nørholm;379; Lars i Binderup;750; Lars i Klæstrup Vestergaard;137; Lars i Vokslev;927; 958; Mads;105; Mads i Aarestrup;156; Michel i Vokslev;225; Palle;142; Peder;80;90;115;324;334; Peder af Føvling;146; Peder i Binderup;750; Peder i Gjelstrup;362;369; Peder i Vokslev;457;470; Peder, borger i Aalborg;94

Testrup;200;623

Teymath: Anders, V.;112

Theoderici: Peder;Se Tøgersen

Thise;809;810;811;813;860;862

Thomasdr.: Anne i Nørholm;869; Anne i Aalborg;965; Dorthe;429; Maren i Lynnerup;429; Mette i Nibe;781

Thomsen: Anders i Nørholm;749; Anders i Støvring;645; Baltzer i Nibe;677; Baltzer i Nibe, birkeskriver;642;653; Baltzer i Nibe, herredsskriver; 631; 639;654; Bertel, vidne på Ø birketing; 215; Boeci;36; Bolle i Abildgaard?;808; Bolle i Veggerby;958; Chr. i Bralstrup; 823; Chr. i Byrsted; 540;584;587; Chr. i Haverslev;824;825; Chr. i Lynnerup; 429; Chr. i Rodsted;520; Chr., lensmand på Sejlstrup;924; Erik i Nørholm, birkefoged;722;754;771;795;800;877;879;914; Gregers;954; Gørik, rdm.;93; Hans i Nibe;777; Jens;198;243;273;Se Jens Hansen; Jens i Hasseris;432; Jens i Nibe;204;793; Jens i Nyrup;711;800; Jens i Nørholm;771;876; Jens i Rodstrup;511; Jens i Tostrup;540;711; Jens, foged på Pandum;955; Jens, rdm. Aalb.;186; Jens, velb. svend;183; Jep i Hjeds;513; Just i Lynnerup;429; Lars;825; Lars i Mejlby;824; Lars i Nibe;439;606;646;677; Lars i Nibe, birkefoged;426; Lars i Snorup;344; 367;393;415;436;440;441;446;484;511; Lars i Svenstrup;388; Lars, V.;47; Las;382; Lasarus, borgmester i Aalborg;126;133;156;158;164; Laurids i Hasseris;125; Laurids i Nørholm;950; Laurs i Svenstrup;360; Lydik i Hjeds;194;201;254; Lydik i Lyngsø; 245;267; Mads i Kalstrup;484;540; Mads i Nørholm;795;800;914;915; Mads i Veggerby;68; Michel;95; Michel i Nørholm;136; Michel i Vokslev;472; Mogens i Nørholm, præst;767;795;800; Mogens i Svenstrup;794;833;834; Morten i Støvring;814; Niels i Hjeds; 123; Niels i Sundby;659; Niels i Sønderholm;505; Niels i Aalb.;665; Palle i Gunderup, præst;88;119;130; 133;145;155;165; Peder;47;95; 130; 133;145;155;156; Peder i Drastrup;216; Peder i Hasseris;555;758;765; Peder i Hornum;210; Peder i Moldbjerg;807; Peder i Nibe;600;642; Peder i Nørholm; 136; Peder i Simested;584;618; Peder, præst Budolfi;153; Peder, præst i Aggersborg;151;156; Peder, vidne på Ø birketing;215; Poul i Nørholm;405; Poul i Oplev;839;843;844; Poul i Veggerby;678;685;719;856;939; Poul i Veggerby, unge;808; Selgen i Nibe;646; Søren;199; Søren i Ersted;566; Søren i Nibe;475;504;677; Thomas i Rodstrup; 504; Villum i Nørholm;766;795;800

Thordsen: Jens i Estrup;721; Mette i Aalb.;107

Thorild vad;Se Tørild vad

Thorlofsen: Niels i Tveden;381

Thorsen: Jens i Estrup;728; Peder;104; Peder i Hæsum;80; Peder i Veggerby;736; Ths.;57

Thorup;Se Taarup

Thot: Niels Christensen i Nibe;802; Søren Christensen i Sønderup;756;783;784;790

Thott: Axel Jepsen t. Støvringgaard;54;89;97;108;115;117;122;133;134;278; Jep Axelsen t. Støvringgaard;59;108;278; Tage;392;423

Thulsen: Niels, 1571;486

Thy;25;73;295;308;357

Thybo: Chr. i Nibe;600;639;642;653;670; Chr., fisker;529; Mads Laursen i Aalborg;893; Peder i Nibe;639; Poul i Klæstruplund;644;650; Poul i Nibe;572; 606;697;703

Thygesen: Søren i Sønderup;788

Thøgersen: Peder, bisp i Viborg; 489; 492;533; Søren i Bralstrup;788; Søren i Sønderup;768;788

Tim;59;78;118;278;356;778

Tingbæk mølle;905;906

Tingbøger;18
 Tingdag;8
 Tingfolk;10
 Tingholm, eng ved Pandum;85;197
 Tinghøj;8
 Tingskriver;18
 Tingsteder;8
 Tingstokke;14
 Tingsvidner;12
 Tingvej;840
 Tirsbæk;418
 Tisted;262
 Tisted gård, Astrup s.;306
 Tjele;403;542;561;738
 Tobberup;185;490
 Tobiesen: Jens i Djørup;961;962
 Tofte;381;385
 Toftegaard, Als sogn;923
 Togethorp;44
 Toldal;79;80;107;111;120;196;210;245;
 372;443;484
 Tolder: Thomas Nielsen i Nibe;912
 Tolstrup i Slet hrd.;38;930
 Topsgaard;47;77;86;123;141;250;299;313;
 326;341
 Torben: i Buderup;11
 Torbensen: Morten, rdm.;57
 Torbernfeld;92;106;117;243
 Tordsdr.: Anne i Nørholm;950
 Tordsen: Chr. i Bislev;206; Jens;869; Jens
 i Estrup;928; Jens i Hasseris;221; Jens i
 Hæsum;807; Jesper, V.;172; Lars i
 Ræbild;322; Laurids, prior, se Mule;
 165; Niels i Doldrup;101;102; Niels i
 Estrup;935; Peder;95;123;137; Peder i
 Guldbæk;98; Peder i Snorup;123; Peder
 i Veggerby;678;773; Terkel i
 Bonderup;65;71;72;75
 Tornbæk mølle;245
 Torndal;372;685;917
 Tornekrannds: Chr. Michelsen;74; Chr.
 Michelsen t. Lundbæk;446; Christoffer
 Michelsen t. Lundbæk;359; 448; 510;
 540;541;549;554;632;640;653;663;677;
 Erik Nielsen t. Kollerup;242;313;321;
 Maren Eriksdr.;319; Michel Nielsen t.
 Kyø;253;300;318;320;324;329;334;352;
 353;355;359;362;369;445;604;632;663;
 Mogens Michelsen;74; Niels Michelsen
 t. Kyø;430;498;554
 Tornekrannds-slægten;34
 Tornhøj;123
 Torpet, Saltum s.;69
 Torpgaard ved Hanstholm;68;457
 Torsted;67;143;144;149;184;198;201;219;
 250;360;361;366;566;739;820;823;839;
 842;844;896
 Torsted bys mose;219
 Torsted mark;142
 Torsted mølle;149
 Torsted skov;121;124
 Torsted vad;219
 Torstedbro mølle;69;101;102;109;113;
 115;190;218;384
 Torstedlund;35;39;63;64;66;67;75;78;82;
 89;90;91;98;99;100;101;109;113;116;
 133;140;143;144;149;152;158;162;163;
 171;173;179;180;184;191;198;199;200;
 201;209;218;219;232;236;243;250;258;
 259;262;274;275;284;296;331;352;355;
 356;360;366;381;388;390;398;401;403;
 405;408;415;417;419;432;439;440;449;
 451;459;483;486;487;493;494;499;507;
 509;512;514;529;534;535;539;541;558;
 565;566;569;570;572;579;586;588;589;
 590;591;592;595;596;597;604;606;620;
 622;635;645;661;717;726;734;743;746;
 768;799;805;812;815;816;817;818;819;
 820;822;824;838;839;840;843;844;845;
 846;851;877;880;885;892;895;916;917;
 946;956
 Torstedlund mose;219
 Torstedlund-Lundbæk-Pandum birk;5
 Torstensen: Johs.;37; Niels, R.;36;
 Strange, borger i Aalborg;93
 Torsø;92
 Torup;44; Chr.;187
 Tostrup;95;156;160;161;170;215;466;470;
 471;472;473;474;540;711;712;723;746;
 776;928;929;931;941;961;962
 Tostrup herregaard;325
 Tostrup mølle;471;712
 Tranders;21;125
 Trigger: Anders i Sønderholm;471
 Trinderup;236
 Troels i Plejlstrup;421
 Troelsen: Chr. i Plejlstrup;520; Chr.,
 birkefoged i Nørholm;531; Mads i
 Guldbæk;548; Niels i Brasted;104;
 Peder;115; Peder i
 Guldbæk;323;343;385; Søren i
 Nørholm;965; Søren i Sønderholm;937

Troelstrup i Blære s.;34;857
Trolld: Jep;80; Oluf i Djørup;197; Simon Sørensen i Tostrup;711
Trolldbjerg: Anders i Grydsted;245; Chr. i Tostrup;470; Jens;139; Søren i Grydsted;226;808
Trolldomssager;11
Trolldholm;946
Trolle: Børge;392;423; Herluf;423; Niels t. Trolldholm;946
Trudsen: Jens, præst og provst i Næs;47; Knud, Hr.;103; Peder;80
Trudsholm;604;948
Trudstrup;Se Tostrup, Sønderholm s.
True;240
Trued biskop i Lund;30
Trugil af Mjallerup;Se Jensen
Trugilsen: Jens;217;229;285; Peder;34; Ths.;34
Tryger høj;279
Trængstrup;684;710
Tuelsen: Anders i Gravlev;816;839; Chr. i Frejlev;468; Chr. i Nibe;475; Niels i Frejlev;470
Tues vad;566
Tuesen: Anders i Sønderholm;473; Hans, præst;47; Jens;69; Knud, herredsfoged i Skovby hrd.;351; Niels i Frejlev;654
Tuess huller;566
Tulsted;959
Tulstrup;621;623
Tulstrup, Gislum hrd.;570
Turebygaard;746
Turesen: Clemed i Nibe;639
Turisen: Jens i Nørholm;379; Michel, rdm.;93;107; Mourids i Guldbæk;254; Niels, præst i Haverslev;66; Peder i Hæsum;75;95;101;104;109;113;114;115;121;123;124;138; Peder i Svenstrup;65;71; Turi;332; Turi i Hæsum;206;210;238;250;267
Tustrup i Frær s.;47;604;633
Tvangsfuldbyrdelse;17
Tveden;381
Tveden mark;21
Tvillum kloster;25
Tybo: Jep af ? Nibe;425; Michel i Nibe;206
Tyge i Volstrup;65
Tygesen: Lars i Gjelstrup;329;362;369; Laurs.;46; Niels af Klæstrup;31; Peder i Taarup;215; Søren;458
Tyrresbæk eng;468
Tyrrestrup;60;160;349;401;530;540;541;620;671;715;759;776;961;962; Chr. Jensen i Guldbæk;815;816
Tysk: Hans i Sønderholm;379;399
Tyvedal;146
Tækker: Jens i Nørholm;795
Tøgers: Maren;Se Maren Andersdr.
Tøgersdr: Inger i Nibe;606
Tøgersen: Jens i Ø. Grønning;351; Niels i Aalborg;168; Peder;257; Peder, præst i Nibe-Vokslev;186; Søren i Sønderup;820; Søren i Tøtterup;710
Tøndeskærer: Maren i Kolding;Se Pugh
Tønnissen: Niels, R.;104
Tørild vad;124;219;839
Tørring len;126
Tøtterup;16;71;258;260;273;367;415;424;507;508;521;524;680;710;737;804;821
Tøtterup bæk;104
Tårnskytte: Kirsten Christensdr.;82;149
Taars;64
Taarup;53;60;65;194;206;210;215;360;398;437;498;527;571;572;573;574;644;654;677;683;684;732;777;808;869;890;954; Jens i Nibe;642; Peder Lauridsen i Nibe;746
Taarup Vestergaard;644
Taarup Østergaard;631
Taarup?;671
Udsen: Christoffer Lauridsen;623;624; Ebbe Lauridsen;624; Enevold Lauridsen;624; Karine Lauridsdr. i Vesterris;623;624; Laurids Ebbesen t. Tulstrup;621;623;710;846; Marine Lauridsdr.;623
Udsen-slægten;26
Udstrup;153
U-endelig dom;17
Uhr: Anders i Nibe, skolemester;697;700
Ulbjerg;34
Uldkjær ved Binderup;217
Uldkær;142;144;199;566
Ulf: Anders, prior i Vor Frue Kloster i Aalb.;177
Ulfeld: Jacob;979
Ulfstand: Gregers t. Estrup;408;419;432;433;495; Holger t. Vosborg;576; Sofie t. Barsebæk;762;858;867;869; Truid;305

Ulke: Peder;21
 Ulraads: Birgitte i Aalborg;206
 Ulstrup;276
 Ulvefogder;397
 Ulvekær;366;Se Uldkjær
 Unger: Otte Phillipsen, V.;171
 Urenfeld: Niels t. Knivholt;895
 Urne: Axel;179; Axel t. Viffertsholm;915;
 Axel t. Aarsmark;799; Christoffer;
 362;396; Christoffer til Aarsmark;832;
 Claus;392;423; Palle;985
 Urup;543
 Vadstena kloster;61
 Vadumtorp;950
 Valdemar Atterdag;33;109
 Valkendorf: Christoffer;605
 Valker: Chr. i Aalborg;845
 Valsted;438;487;522;527;528;529;544;546
 ;549;802
 Valtersen: Laurids, præst i
 Vokslev;74;92;101;106
 Vamdrupgaard;519
 Vandal: Hans, doktor;892
 Vandet;429
 Vang;365
 Vedbygaard;711
 Vegger mølle;21
 Veggerbro;534
 Veggerby;45;65;67;68;69;109;123;140;
 155;158;162;164;172;175;196;206;210;
 220;254;332;357;372;398;407;415;437;
 473;484;540;678;684;685;719;721;729;
 736;773;782;783;784;785;805;808;827;
 856;935;939;945;949;952;958;969;978;
 982;983;985
 Veggerby kirke;80;120;372;443;683;981
 Veggerby kirkevej;437
 Veggerby sogn;443
 Veggergaard;4;257;429;435;534;535;565;
 956;958;963
 Vejlenvad;366
 Vendelbo: Chr. i ? Aarestrup;356; Chr.,
 marsk;33;35;54;56;97; Else
 Christiernsdr. t. Støvringgaard; 32;
 54;59;277; Niels;142; Niels Christensen
 i Busted;709;734;736;755;779; Peder,
 tyv;376
 Vendsyssel;426
 Vennergaard;311
 Vesløs;401
 Vesløsgaard;218;262;440;457;507;635
 Vestby i Haverslev
 s.;124;452;570;824;825
 Vestenie: Dorthe Lauridsdr.;541; Erik;628;
 Lars Stigsen;163;349; Laurids t.
 Søbygaard;128; Stig;140;168;228;349;
 Stig i Hersom;128;130;150;163;165
 Vester: Chr. i Aarestrup;530
 Vester Grynderup;240
 Vesterberg i Vendsyssel;317
 Vesterbølle;34;44
 Vesterbølleslægten;33;36;41
 Vestergaard i Klæstrup;Se Klæstrup
 Vestergaard
 Vestergaard i Moldbjerg;Se Moldbjerg
 Vestergaard
 Vesterris;60;65;69;257;325;359;369;390;
 401;429;435;439;446;447;500;522;531;
 544;549;621;623;721;729;733;762;858;
 867;869
 Vestervig kloster;25
 Vesterå;582;667
 Vestrup (Vesterris?);544
 Viborg;276;913;921; Niels i Aalborg;618
 Viborg hospital;424;499
 Viborg kapitel;5;20;34;45;46;50;51;53;
 69;83;317;476;523;660;843
 Viborg landsting;4
 Viborg stift;5
 Viehøjten ved Nørholm;379
 Viffert;162; Albert Maltesen t.
 Møllerup;352;400;511;604;641; Anders
 Maltesen t. Albæk;511;515;517;518;
 604;616;633;641; Axel;512; Baltzer
 Maltesen t. Rebstrup;229;319;326;327;
 337;355;401;436;438;440;451;519;521;
 522; Corfitz t. Næs;569;576; Jens
 Mogensen;222; Jon Madsen t.
 Torstedlund;91;180;201;219;232;236;
 243;250;253;258;259;262;274;275;280;
 284;291;296;310;320;323;331;339;343;
 346;352;355;356;360;361;362;366;381;
 387;388;390;391;393;395;396;398;401;
 403;408;415;417;419;420;422;494;622;
 Jon Mogensen;222; Jon Viffertsen t.
 Torstedlund;35;39;44;56;60;63;64;66;67
 ;69;72;75;78;82;89;90;97;98;99;100;101
 ;108;109;113;114;116;124;137;140;149;
 179;243;393; Karen Maltesdr.;710;
 Kirsten;288;289; Kirsten Jonsdr.;149;
 257; Kirsten Lauridsdr.;172; Kirsten
 Madsdr.;262;274; Lars Jonsen;69; Lars

Viffertsen t. Rebstrup;82;86;103;105;
 110;146;150;151;154;155;156;162;172;
 Lars Viffertsen, prior i Aalb. Frue kl.;85;
 Mads Jonsen t. Torstedlund;116;133;
 137;142;143;144;149;152;156;158;162;
 171;173;179;180;183;189;190;218;274;
 380; Mads Madsen;180;201;218; Malte
 Lauridsen t. Rebstrup;75;153;156; 160;
 162;173;175;183;184;189;199;200;218;
 229;251;253;258;260;273;280;291;310;
 315;338;376;385;420;438;496; Maren
 Lauridsdr.;156; Mette Jonsdr.;149;
 Mogens Jonsen;149;171;222; Niels
 Jonsen t. Torstedlund;405;421;423;
 432;439;440;449;451;457;459;475;483;
 486;487;491;493;494;498;499;501;507;
 508;509;510;512;514;529;534;535;539;
 541;558;564;565;569;570;572;579;586;
 588;589;590;591;592;595;596;597;604;
 606;619;635;645;823; Palle Madsen;
 179;180; Simon Lauridsen;128;154;156;
 Vestenie Lauridsen;156;158;164; 173;
 174;175;176;220;419; Viffert Jonsen t.
 Torstedlund;56;98;101;109;115;382
 Viffertsholm;915
 Vikersøn: Niels;53
 Vildrup;251
 Vile;25
 Villadsen: Chr. i Hæsum;545;587; Chr. i
 Støvring;545; Chr. i Svenstrup;939;958;
 Jens i Brasted;808; Jens i Frejlev;654;
 Niels i Lyngsø;196; Peder i Byrsted;
 641;651; Villum i Sørup;928
 Villesen: Lars i
 Hebelstrup;659;661;673;674;680;681;69
 2; Lars i Aarup;752
 Villestrup;352;354;355;420;435;477;479;
 488;495;671;709;711;713;721;731;755
 Villumsen: Anders i Nørholm,
 birkeskriver;754;771;795; Chr. i
 Hæsum;587; Chr. i Sørup;679; Jens i
 Valsted;448; Jep i Byrsted;587
 Vind: Gro Gundesdr.;23;33; Gunde;24;
 Jørgen t. Gundestrup;946; Margrethe
 Gundesdr.;23
 Vindblæs;21
 Vindum;972
 Vingegaard;363;401;585;633;640;720
 Vintønden;91;98;99;108;113;115;219;380;
 381;388;395;403;822;823;824;825
 Vintønden bæk;91;383;415
 Visborggaard;47;315;565
 Viskum;53
 Vislev;351
 Visse bud;11
 Vissenbjerg;351
 Vissing;25
 Vitskøl
 Kloster;38;59;69;282;318;324;328;329;3
 63;401;419;425;439;456
 Vitterlig sag;16
 Vive kirke;25
 Viveterp;25
 Vodskov: Jens Andersen i Aalborg;894
 Vognfører: Hans, borger i Aalborg;94
 Vognsdr.: Johanne i Kirketerp;734;
 Karen;743; Sidsel;743
 Vognsen: Anne Johansdr. t. af
 Stenshede;304; Chr.;*Se* Jacobsen; Chr. i
 Mariager;729; Esbern;23; Jacob,
 byfoged i Aalborg;832;900; Jacob,
 ridefoged på Aalborghus;739;743;750;
 752;769;777;796; Jens i Byrsted;360;
 388;405;437;483;486;501;504;600;
 Karen Jensdr. t. Boller;171; Michel;49;
 Michel i Sønderholm;503; Mourids i
 Nibe Nørrekær;677; Niels i Ellidshøj;
 871;874; Niels i Hornum;486; Niels i
 Nibe;677; Peder;*Se* Jacobsen; Peder i
 Byrsted;781; Peder i Kirketerp;295;
 Peder i Veggerby;782;785;808; Peder
 Madsen af Stenshede, V.;63; Søren i
 Byrsted;720; Vogn;979; Vogn den
 yngre;960
 Vognsen af Stenshede;172
 Vokslev;4;21;34;35;37;38;39;44;45;47;50;
 64;74;75;89;127;136;137;150;157;164;
 168;169;173;174;181;182;184;185;186;
 194;195;203;204;206;213;216;217;220;
 221;223;225;227;233;240;242;246;278;
 287;298;299;304;317;329;362;369;372;
 407;421;426;445;470;472;489;492;496;
 508;510;533;534;536;558;570;575;630;
 631;644;650;679;683;711;718;772;794;
 804;806;808;817;818;819;820;822;824;
 827;831;834;835;839;846;859;865;872;
 890;912;923;925;927;928;934;935;936;
 937;938;941;951;952;956;958;961;962;
 969;978;982;985;988;989;990
 Vokslev kirke;127;153;154;181;182;185;
 195;225;242;830;831;856;857;858;976
 Vokslev mølle;127;559;679;683;736;

773;805;939
 Vokslev Vestergaard;683
 Vokslevvejen i Nibe;920
 Voldtersen: Jens;187
 Volsted;5;899
 Volstrup;60;62;65;67;71;74;75;95;98;101;
 102;123;141;144;159;162;170;178;179;
 197;198;200;204;206;210;216;220;224;
 238;245;246;247;248;249;251;254;255;
 258;263;266;267;272;283;289;292;296;
 297;311;326;332;333;334;339;341;343;
 346;385;388;394;405;473;504;559;630;
 644;678;680;682;685;715;718;720;721;
 723;725;735;736;737;739;759;772;801;
 805;807;808;813;815;816;817;818;824;
 825;826;829;830;836;839;856;860;904;
 934;935;936;937;938;939;941;946;951;
 952;957;958;961;962;977;982;983;984;
 985
 Volstrup mølle;249
 Volstrupgaard i Rørbæk sogn;51
 Volsund;623
 Vonsild;795
 Vordingborg;641
 Vore kloster;25
 Vorgaard;427
 Vormstrup;510;530
 Vosborg;444;542;576
 Vosnæsgaard;959
 Voxtrup;Se Ovdруп
 Vred: Jens i Byrsted;170;194;210;247
 Vrejlev kloster;25
 Vraa;34
 Vraa mose;821;822;824;825
 Vraa skov;201
 Væbner: Laurids, befalingsmd. i Viborg
 stift;493
 Værum kirke;227
 Væver: Jens i Veggerby;540
 Vaar;743;770;773;880;894
 Vaarstgaard;436
 Wandal: Hans, foged på Aalborghus; 648;
 656;668;673; Hans, tolder i Aalborg;717
 Wass engen ved Binderup;204;468;503;
 639;652
 Wendelbo;Se Vendelbo
 Wilder: Kayæ Jensdr.;61; Niels Jensen;61;
 Torben Jensen i Fjellerad;61
 Willads i Sahl;358
 Winther: Anders Sørensen i Næsborg,
 herredsfoged i Slet hrd.;692; Chr. i
 Hebelstrup;693;694; Chr., borgmester i
 Aalborg;72;74;98; Jens i Djørup;196;
 Jens i Haverslev;90; Jens i Nibe;791;
 Niels i Beltoft;646; Niels i Nyrup;160;
 402; Peder i Ovdруп;69; Peder i
 Aalborg;659; Peder, prior i Aalb. Frue
 kl.;63; Peder, provst i Aalb.;74; Poul i
 Aalborg.;188; Simon, borger i
 Aalborg;93
 Wisch: Henrik van der;867;930; Jørgen
 van der;283
 Wogn: Claus, borgmester i Aalborg;133
 Wollesen: Jacob i Hasseris;554
 Wolsen: Bag, store i Aalborg;616
 Worde: Chr.;Se Jensen
 Worm: Jørgen Ernst t.
 Vaar;770;773;880;907; Peder i Nibe;681
 Worri: Søren;Se Wærre
 Wrattmol;105;253;414
 Wulf: Johannes, klerk fra Bremen;209
 Wydrup?;930
 Wythyssen: Wythy;37
 Wærre: Niels i Aalborg;59; Niels Jepsen i
 Busted, herredsfoged;65;69;71;
 75;76;86;166; Søren, rdm.;57
 Ytsen: Axel i Gjelstrup;246; Clement i
 Sønderholm;160; Peder i Guldbæk;178;
 Søren i Nibe;504
 Ærkebiskop Jens i Lund;135
 Ø birketing;214
 Ø Kloster;25;36;47;57;77;173;174; 214;
 216;409;419;420;439;495
 Ø. Hornum;Se Hornum
 Ø. Ørbæk;38
 Øby;73
 Øland;443;445;500;502;633
 Øland, Haring s.;541
 Ølands birketing;439
 Øll: Hommel i Taarup;65
 Øls;401
 Øm kloster;25;58
 Ørn: Chr. i Nibe;802;814;953; Jep i
 Frejlev;351; Kjeld;69; Peder i Nibe;899;
 Søren, rdm.;62
 Ørnsgaard;124
 Ørslev kloster;579
 Ørum;73
 Ørum slot;846
 Østen Pøtten;713
 Øster Grønning;350
 Østerbølle;44

Østergaard;223;363;401;412;426;663;Se
 også Nerild
 Østerholm;986
 Østerild;24;25
 Østerild kirke;25
 Østerland;447;776
 Østrup;109;213;216;217;222;236;251;270;
 272;285;291;310;376;382;418;570;678;
 811;891;912;934
 Østrup mølle;213;285;374;376;396
 Østrup, Albæk sogn;244
 Åbenrå;257;259
 Aagesen, Jørgen af ? Nibe;425
 Aagaard;41;53;160;273;457;474;481;576;
 711
 Aakjær;481
 Ål birketing;768
 Aalborg;21;31;41;58;72;78;84;88;106;121
 ;132;133;149;157;158;159;164;166;167;
 169;172;174;175;176;183;186;188;193;
 194;195;196;198;206;210;212;214;228;
 231;237;244;257;262;282;324;325;344;
 353;372;375;381;392;442;445;449;478;
 518;519;579;599;606;616;618;623;629;
 630;631;632;633;659;660;665;666;670;
 671;674;680;681;685;689;690;692;713;
 717;718;730;735;742;748;752;756;757;
 758;766;767;770;771;774;782;794;803;
 813;815;821;824;826;832;834;836;837;
 840;845;850;860;861;862;876;878;879;
 884;890;891;893;894;898;900;901;902;
 910;911;913;914;915;920;922;929;930;
 933;936;939;940;942;949;957;965;966;
 968;974;981;990; Chr.i Nibe;344; Hans,
 rdm.;188
 Aalborg byting;5
 Aalborg Frue Kloster;25;33;63;85;98;107;
 118;128;172;177;231;237;296;312
 Aalborg Gråbrødre Kloster;25;59;271
 Aalborg Helligaandshus;Se Aalborg
 Hospital
 Aalborg Helligaandskloster;Se Aalborg
 Hospital
 Aalborg Hospital;45;47;49;53;54;57;58;
 59;60;61;62;63;64;65;68;69;72;73;74;75
 ;76;77;80;82;84;85;86;88;89;97;106;110
 ;116;123;125;126;129;130;131;132;133;
 134;136;137;141;151;152;155;157;165;
 167;169;172;176;188;220;228;230;233;
 248;250;266;277;295;299;312;316;327;
 341;357;385;407;415;432;475;510;511;
 532;544;570;616;740;747;790;827;877;
 880;885;886;925;927;939;979;986
 Aalborg Hospitals foged i Hornum
 hrd.;586
 Aalborg Høj ved Restrup;466
 Aalborg stift;5
 Aalborg Vor Frue kirke;79
 Aalborghus;42;48;59;60;66;81;91;103;131
 ;178;237;300;302;330;337;352;353;354;
 365;369;372;397;401;405;407;417;422;
 424;425;429;434;436;440;441;443;445;
 450;499;500;502;503;507;508;509;515;
 528;539;543;544;549;554;555;558;559;
 560;570;582;585;586;588;589;590;591;
 596;597;605;608;615;616;622;629;630;
 632;633;634;641;646;651;656;658;660;
 662;665;666;667;674;678;714;719;733;
 736;737;739;750;752;756;759;763;767;
 768;772;774;778;793;805;812;826;873;
 875;895;923;924;930;934;938;949;952;
 959;962;972;973;974;978;982;984;986;
 990
 Aalborghus amt;5
 Aalborghus len;5
 Aalborglund;877
 Aalegaard ved Nørholm;51
 Aarestrup;67;104;119;124;128;140;142;
 144;148;154;156;162;163;192;197;201;
 246;321;356;383;442;451;457;459;470;
 472;473;481;484;486;487;493;503;504;
 513;529;532;538;541;564;566;635;661;
 673;678;680;799;816;820;821;825;884
 Aarestrup kirke;140;180;203;493
 Aarestrup mølleeng;457
 Aarestrup præstegaard;196;197
 Aarestrup skov;201
 Århus;44;370;585
 Århus bispedømme;295
 Århus Brødrekloster;25
 Aarmark;832
 Aars;69;396
 Aars hrd.;4;69;89;97;100;113;124;174;
 213;308;320;369;383;841
 Aarslevgaard;366;393;412
 Aarsmark;799
 Aars-Slet herred;5
 Aarup, Vindblæs s.;752
 Aase, i Ørum, frue;73
 Aasiggaard;83
 Aastrup;80;107;120;513;542;639;685;741;
 742;771;773

